ISTORIA ROMÂNILOR

SERIA 1800—1834

TOM. XI

ISTORIA ROMÂNILOR

CURS FĂCUT LA FACULTATEA DE LITERE DIN BUCURESCI,

DUPE DOCUMENTE INEDITE,

DE

V. A. URECHIĂ

PROFESOR DE ISTORIA ROMÂNILOR LA FACULTATEA DE LITERE DIN BUCURESCI, MEMBRU ŞI V.-PREŞEDINTE AL ACADEMIEI ROMÂNE, MEMBRU CORESPONDINTE AL ACADEMIEI SPANIOLE, AL SOCIETĂŢEI ECONOMICE MATRITENSE, AL INSTITUTULUI ETNOGRAFIC DIN PARIS, AL SOCIETĂŢILOR GEOGRAFICE ROMÂNĂ ŞI ITALIANĂ, AL SOCIETĂŢEI ACADEMICE INDO-CHINEZE, MEMBRU FUNDATOR ŞI V.-PREŞEDINTE AL ATENEULUI ROMÂN, AL SOCIETĂŢEI DE ARCHEOLOGIE FRANCESĂ, AL SOCIETĂŢEI HERALDICE FRANCESE, AL INST. ERALDIC DIN ROMA. LAUREAT DE LA BRITISCH-ATHENEUM, PREŞEDINTELE COMISIUNEI MONUMENTELOR, PREŞEDINTE FUNDATOR AL SOCIETĂŢEI MACEDO-ROMÂNE, PREŞEDINTELE MANTENANŢEI FELIBRIGIULUI LATIN, DELEGAT GENERAL AL ASOCIAŢIUNEI ÓMENILOR DE LITERE ŞI DE SCIINŢE DIN PARIS, MEMBRU COR. AL INSTITUTULUI DIN CÖIMBRE (PORTUGHEZ), ŞI AL ALTOR SOCIETĂŢI ŞI CONGRESE LITERARE ŞI ISTORICE.

ŞERIA 1800-1834

TOMUL AL XI-lea

BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMANE

BUCURESCI

TIPOGRAFIA ŞI FONDERIA DE LITERE THOMA BASILESCU
89, STRADA CASĂRMEI, 89.
1900

VOLUMELE APARUTE

SERIA 1774-1800

Vol. I. 1774—1786. Alexandru Ipsilante—Mavrogheni.
» II. Anexele la vol. I.
» III. Epoca luĭ N. Mavrogheni. 1786—1791.
» IV. 1791—1792.
» V. 1793—1796.
» VI. Anexe la volumul V.
» VII. 1796—1800.

SERIA 1800-1834

» VIII. 1800—1806. Primul volum din secolul al XIX-lea.
» IX. Al 2-lea din secolul al XIX-lea. Ocupaţiunea ruséscă din 1806—1812.
» X. Al 3-lea din secolul al XIX-lea. Anexe la vol. anterióre.
» XI. Al 4-lea din secolul al XIX-lea, 1812—1818. Domniile luĭ Caragea şi a luĭ Sc. Calimach.
» XII. Al 5-lea din secolul al XIX-lea. Domnia luĭ Alex. N. Suţul şi a luĭ M. Suţul. 1818—1821.

Către lector,

Acest volum și cel al X-lea, aŭ întârdiat a apare din causa grevei tipografilor, din anul 1899. Ele se împart în urma tomuluĭ XII deja în mânile bine-voitorilor lectorĭ. Cerem scuze.

Volumul X-lea va maĭ avea, în 1900, o a II-a parte, căcĭ fórte abundente culegerĭ de documente **inedite** *avem pentru domnia luĭ Caragia.*

Vor maĭ apărea apoĭ, volumele următóre:

Vol. XIII. — Revoluțiunea de la 1821.

— XIV și XV. — Domniile luĭ Gr. D. Ghica și Ioniță Sturdza

— XVI. — Ocupațiunea ruséscă și Regulamentul organic din 1828—1834.

XVII un indice general al tutor XVI volume.

Criticelor rĕŭ-voitóre vom rĕspunde la finea lucrăreĭ, căreia am consacrat 50 de anĭ de muncă. Celor carĭ ne-aŭ ajutat și încuragiat le aducem aicĭ mulțămirĭ sincere și asigurarea recunoscințeĭ nóstre.

Sinaia, 1900 April.

V. A. URECHIĂ

BIBLIOTECA
* ACADEMIEI *
ROMÂNE

ISTORIA ROMÂNILOR

DOMNIA LUI AL. MORUZI LA MOLDOVA

ANEXE LA TOM. VIII.

CAP. I

Al. Moruzi Domnu Moldoveĭ. — Rufin despre Moruzi. — Rusia contra luĭ Al. Suţu.—Guvernul frances şi Domniĭ din Principate.—Clémaron preceptor la Moruzi.—Belleval ministru luĭ Al. Moruzi. — Generalul Brüne contra luĭ Moruzi şi a luĭ Ipsilante. — Corespondinţa luĭ Belleval cu Hauterive.

In tomul VIII al lucrăreĭ nóstre [1]) am amintit, că secolul al 19-lea se deschide, pentru Moldova, cu domnia continuată a luĭ Constantin Ales Ipsilante. Acéstă domnie se termină cu finea luĭ Iunie 1801. Urmaşul la tronul Moldav fu Alexandru Suţu.

Despre domnia luĭ Al. Suţu în Moldova, am vorbit pe scurt în tomul nostru supra citat. In volumul de faţá vom aduce maĭ mult documentele colectate cu referinţă la acéstă domnie.

Am vĕḑut cu ce desfăşurare de împrejurărĭ Alex Suţu ajunge, în 1802, Domn şi al ţĕreĭ muntenescĭ şi cum după puţine ḑile de domnie acolo, el fu lăsat iarăşĭ numaĭ cu domnia Moldoveĭ.

---

1) Veḑĭ Tom VIII pagina 304

Puţin maĭ remase Alex. Suţu, Domn şi Moldoveĭ dupĕ ce perdu Domnia ţĕreĭ muntenescĭ. Moruzesciĭ ḑi şi nópte se mişcaŭ la Constantinopole să pună mâna pe vre-unul din tronurĭ. Agentul rusesc din Capitala turcă considera numaĭ ca jumĕtate de victorie numirea luĭ Constantin Ipsilante pe tronul muntenesc. El lucra decĭ din rĕsputerĭ, împreună şi cu C. Ipsilante, în favórea luĭ Alexandru Moruz, cu atât maĭ mult că acesta nu numaĭ era partizan al Muscalilor, dar încă dăduse destuĭ banĭ legaţiuniĭ rusescĭ [1].

La 1 Octombre st. n. Rufin anunţă guvernuluĭ frances apropiata urcare pe tronul Moldoveĭ a luĭ Moruzi şi îşĭ esprimă părerea de rĕŭ despre căderea Suţeştilor şi a Călimăcheştilor. Von Knobelsdorf representantul Prusieĭ la Constantinopole, raportă Regeluĭ sĕŭ, în 4 Oct. 1802 (stil noŭ), decĭ la 22 Sept. stil vechiŭ, că Pórta a mazilit pre Domnul Moldoveĭ şi că a conferit coróna ţĕreĭ acesteia luĭ Alex. Moruzi. Knobelsdorf aprobă alegerea şi e sigur—deşi lucrul e probat altfeliŭ—că şi Francieĭ îĭ convine. Un moment Moruzesciĭ fuseseră bine vĕḑuţĭ de Francia «les français n'ont en général qu'à se louer de la Maison Moruzzi» [2].

Numaĭ la 9 Octombre 1802 acelaşĭ Rufin către Talleyrand scriind arată, că Moruzi este numit Domnul Moldoveĭ, ba că încă şi Panaite Moruzi ruda nouluĭ Domn al Moldoveĭ, care în acel moment se găsea la Paris, va fi neîntârḑiat numit Dragoman al Porţeĭ în locul principeluĭ Calimach «care nu maĭ este *decât o umbră*».

Cu tóte aceste Rufin nu e deplin mulţămit; el crede că deacă Napoleon ar pretinde, Pórta-ar primi cererea primuluĭ consul al Franţeĭ şi ar destitui pre Const. Ipsilante, căcĭ mare este prestigiul Francieĭ după ultimele victoriĭ ale eĭ. Rufin însinuéză acésta, adăogênd că de s'ar face una ca acésta s'ar maĭ mări prestigiul Francieĭ [3].

---

1) Veḑĭ doc. 336 Hurm. Tom II supl. I pag. 242.

2) Veḑĭ Hurm. supl. I p. 242.

3) Ne serait-il pas à présumer qui les Turcs achèveraient de croire à la toute-puissance de la France, et qu'une partie des Grecs eux-mêmes, révoquant en doute celle de la Russie, ne leur serait plus si aveuglément dévouée ? Sans avoir, comme cette dernière Cour, aux yeux des uns et des autres, l'odieuse réputation de faire à beaux deniers comptants les Hospodars de Moldavie et de Valachie, la République serait universellement reconnue en possession de les défaire sans intérêt et pour le plus grand bien de l'humanité.

Les deux Princes, Citoyen Ministre, ayant été visiblement nommés par la Russie dans un moment où le début de notre navigation et de notre commerce dans la Mer Noire peut beaucoup dépendre de leurs dispositions, l'importance du choix de nos commissaires qui doivent résider auprès d'eux à

Despre numirea luĭ Moruzi desigur nu se tânguesce Rufin, ca de a luĭ Ipsilanti, măcar că în raportul de la 9 Oct. 1802 ḑice apoĭ că: *«le prince Moruzzi a traité assez froidement le citoyen Franchini «que je lui avais envoyé pour le compliment d'usage»*.

Motivele principale invocate de ambasadorul rusesc pentru a obţine mazilirea luĭ Alexandru Suţu din Moldova sunt coprinse în nota consuluĭ Rusieĭ din Iaşĭ trămisă şi la Pórta Otomană, prin care, la $^1/_{13}$ Aug. 1802 acesta face mustrărĭ luĭ Alexandru Suţu pentru modul sĕŭ de-a administra ţéra şi pentru birurile cu care o apasă. Dăm în notă actul acesta pre care Rufin 'l trimite după o traducere din greceşce, ministruluĭ sĕŭ Talleyrand însoţindu-l cu note caracteristice de care e bine să ţinem séma şi noĭ 1).

Bucarest et à Jassy, ne peut avoir échappé à votre sagesse, et je ne doute pas qu'il ne tombe sur des sujets aussi incorruptibles qu'exercés dans la politique. Hurm. Vol. II supl. I pag. 242.

1) Rufin către Talleyrand, despre nota presentată de cosulul general al Rusieĭ de la Iaşĭ, principeluĭ Alexandru Suţu, cu privire la réua stare a Moldoveĭ.

Pera,
19 Octomb.
1802

(Vol. 205. D. 56.)

Citoyen Ministere, Péra, le Vendémiaire, an 11.

Je crois devoir vous transmettre ici une note officielle remise par le Commissaire général des Relations commerciales de Russie, à Jassy, à l'Hospodar de Moldavie, Alexandre Suzzo, chargé provisoirement de la Principauté de Valachie et qui vient d'être déposé et remplacé par le Prince Moruzzi. Comme cette note n'est qu'une traduction d'une première version grecque, il est possible qu'il y ait des inexactitudes, mais le fond me paraît conservé dans toute la vérité du texte, d'après la voix publique.

Jusqu'à la date de cet office, la Russie, bien loin de se récrier sur le systeme d'opression dont elle se plaint aujourd'hui, y'applaudissait hautement et en secret, parce qu'il poussait les habitants de ces trois provinces au désespoir et à l'émigration, ce qui augmentait la population de la nou-

Le Consul de S. M. l'Empereur de toutes les Russies, résident en Moldavie, Valachie et Bassarabie, a l'honneur de représenter au Prince des dites Provinces que l' exagération enorme des droits et impôts est parvenue à la connaissance de son Augustre Souverain qui, touché de commisération de la position affreuse de ses corréligionnaires orthodoxes, veut bien tendre une main paternelle et secourable aux habitants des sus-dites contrées.

C'est en conséquence de ses sollicitudes pour la conservation des peuples que S. M. Impériale a de nouveau enjoint au soussigné de s'informer de toutes les vexations et impositions qui, depuis que ces Pro-

Tendinţa vĕḍută a Curţeĭ rusescĭ este de a se amesteca în tóte afacerile interne ale Principatelor şi de a se erige în protectorele le-

---

velle Servie, de la Crimée et des autres nouvelles possesions russes sur la côtes de la Mer Noire.

La Russie ne visait alors qu'à l'acquisition des individus Valaques, Moldaves et Bessarabiens. Beaucoup d'observateurs *prétendent qu'aujourd'hui elle en veut au territoire.* Quelques-uns croient que ce n'est pas pour le garder, mais pour en disposer, en faveur d'un Prétendant à indemnité. Ils disent que cette Cour est d'accord sur ce point avec d'autres Puissances de l'Europe et les Turcs ne sont point encore guéris de ce soupçon dont ils ne nous exceptent pas.

L'attendrissement de la Russie sur le sort des Rayas en général, m'effraie plus pour la Porte qu'il ne m'édifie. *C'était pour rendre libres et heureux les Tartares de la Crimée, qu'elle proposa pour la première fois en 1774* le détachement de cette presqu'île et son indépendance temporaire du Grand Seigneur. Peu *d'années après, en pleine paix, la Russie incorpora la Crimée à ses autres Etats.*

vinces sont sous sa protection spéciale, s'y exercent illégalement et contre les traités.

Ces traités, qui indiquent les privilèges et dégrèvements accordés aux habitants, furent dans le temps confirmés par un Kattichérif ou commandement de la Sublime Porte Ottomane. Ils spécifient les droits payables annuellement connus pour n'être pas onéreux aux peuples et qui diffèrent beaucoup des extorsions actuelles, qui les oppressent et les désolent.

Pour couper court à ces impositions intolérables, il a été ordonné au *soussigné de s'opposer à l'avenir, tant aux premières innovations qu'à celles qui sont plus récentes, et de faire à cet égard ses représentations à S. A.*

D'après les régistres de ses prédécesseurs. le soussigné a trouvé que suivant le traité de Kaïnardjik, on ne percevait dans le belle saison que huit **Sferta** en contributions de 60 mille piastres chacune, et qu'en hiver, il se faisait une autre perception dite *ajoutorintza*, divisée en quatre *sferta.*

Ce fut Constantin Moruzzi qui inventa une autre **ajoutorintza** d'été et ainsi, d'encore en encore, les perceptions se sont élevées à quarante deux **sferta.**

On laisse à la juste considération du Prince à juger si cette exaction exorbitante peut se concilier avec la teneur précise des traités.

Ce n'est pas tout; on prend le blé, l'orge et le millet des cultivateurs à des paiements arbitrairement fixés par les acheteurs, souvent même sans les payer.

D'après le Kattichérif, les approvisionnements de redevance doivent s'acheter sur les lieux mêmes, à un prix amiablement convenu, afin que les habitans ne soient point détournés du travail de la culture nécessaire et que leurs bestiaux ne soient point abîmés par le transport de ces approvisionnement à Galatz, où ils sont molestés et vexés jusqu'à la réception de ces denrées. Cet usage si injuste a été établi, comme il est notoire dans tout le pays, sous la Principauté de Callimaki, et sous la dénomination de **Sursat.** C'est une tyrannie qui dégoûte de la culture spontanée. Le Prince doit savoir qu'elle doit être abolie par les plus sévères défenses, C'est à sa sagesse de rétabir l'ordre convenable, à ménager le temps de travail aux pauvres habitants, à leur épargner des dépenses inutiles, gitim al stărilor de jos din Principate, pledând causa scumpă lor, acea a uşurăreĭ de dărĭ şi de beilicurĭ, de carĭ eraŭ în adevĕr, peste puterĭ însărcinate.

Il m'a été assuré qu'a Jassy, Roman, Kichnou et Galatz même, on a vu les grenadiers russes *se promener en corps et manœuvrer.*

C'est une affaire digne de remarque que l'agent de Russie parle sans cesse des Princes Moruzzi, Kallimaki et Michel Vodă, et ne nomme jamais *les Ipsilanti père et fils qui ont été Hospodars intermédiairement et dont les règnes n'ont pas, au su de tout le monde russe, pesé sur les peuples.*

Le mot de *sursat* est un terme turc composé de deux impératifs, *mène vends*, pour exprimer le temps de l'année auquel le blé devient marchandise. Ce mot est reçu sur les deux rives du Danube et est aussi ancien que l'idiôme turc. Il n'est pas de l'invention de Callimaki.

Au surplus, tous les abus énumérés dans cet office ne sont que trop vrais ils subsistent de ma connaissanee depuis 1759.

à ne point permettre que les prix des approvisionnements soit déterminé à Galatz, que la vente y soit faite à un prix arbitraire et que le vendeur soit forcé à prendre au lieu d'argent du sel des mines dont le transport coûte autant que ce fossile, surtout pour divers habitants qui ont une longue route à faire et éprouvent un déchet, souvent une perte sèche, lorsqu'ils ne savent que faire et leur sel.

Cet abus existe depuis Michel Vodă et Callimaki, et, comme il est contraire aux ordres de la Sublime Porte, qui enjoignent que le paiement du charroi des approvisionnements soit fait en argent-comptant, il ne peut subsister à l'avenir. C'est une extorsion qui conduit à la ruine totale et à la désertion du pays.

Les habitants sont tellement surchargés de corvées, qu'ils n'ont pas même le temps de songer à leur affaires domestiques, pas le loisir de pourvoir à leurs besoins : ils sont sans relâche occupés à des travaux forcés, tantôt à la réparation des forteresses, tantôt au transport des bois, tantôt au service de la poste.

Il est reconnu que le Kattichérif porte que la coupe des fourrages et des bois et leur transport *seront soldés en numéraire.* Cependant. les pauvres habitants ne reçoivent rien ; et ils sont forcés de charrier des bois, *non-seulement pour la Cour du Prince et pour ses Ministres, mais encore pour les batisses des archontes et nobles, qui viennent du fanal, pour les Ecuyers dits Salakhors.*

Chaque année, on rassemble les chariots que les habitants doivent fournir pour les réparations des forteresses ; et, en sus, on perçoit une contribution en argent *dite Emmala, destinée pour les dites réparations; mais les forteresses une fois réparées, comment justifier l'exigeance d'une somme de* 175.000 piastres que l'on continue de prendre pour le même objet ? Cependant, sous les princes précédents, sous celui qui régne aujourd'hui, on retire cette somme. Il en est de même de la perception connue sous la dénomination de frais de la *Vestiaria.*

Outre la corvée de la coupe gratuite des fourrages, il faut que les habitanss paient en argent 30 piastres pour chaque *Stogoro.*

Precum bine observă în nota sa marginală Rufin, Rusia, în trecut nu vedea cu ochĭ rĕĭ apăsarea cu dărĭ a locuitorilor din principate, căcĭ aceste îĭ împingea la emigrare în Rusia, unde era lipsă de locuitorĭ. Rusia acum pledează causa locuitorilor cu gând de a le lua apoĭ ţĕrile, cum a făcut şi cu Tătariĭ din Crimeea.

Ils sont encore tenus à payer pour la Porte une autre somme de 60.000 piastres qui excèdent de beaucoup les frais de son entretien.

Il existe un autre impôt de 20 *paras par ocque de beure, lorsqu'on va dans les villages prendre cette provision.*

Toutes ses exactions augmentées encore par les 15 pravnicks ou Baillis, sont des inventions faites par les Princes Michel Voda et Calimaki et grèvent singulièrement le peuple.

Le beurre exigé sert aux cuisines des Grecs amenés de Constantinople par les Princes, et qui, sans expérience, sont cependant employés à l'Administration des affaires, de préférence aux hommes du pays. *Ces étrangers, sans crainte de Dieu, et sans principes, dépouillent et ruinent les habitants en doublant leur recette pour leur propre compte.*

Vient encore la demande des *moutons de la Principauté,* autre fardeau non moins pesant que tous ceux dont il a déjà été parlé. L'achat s'en faisait jadis au prix volontaire des vendeurs; mais aujourd'hui, les gens du Prince parcourent les habitations, choisissent et paient les moutons à vil prix, les prenant par force; et, non contents de la perte qu'ils occasionnent aux propriétaires, ils accablent ceux-ci de mauvais traitements.

L'acte relatif aux deux Principautés, signé par le G^{d} Visir le 28 X-bre 1783, porte, ainsi que le Kattichérif en 26 articles:

«Que les Princes en place et ceux qui leur succédet
«raient, paieraient le Hairatch et impositions suivan-
«les anciens usages, sans exiger de tribut des habi-
«tants, mais, sur ce qui est réservé aux Princes eux-
«mêmes, savoir, *les Douanes, les mines et autres revenus*». — Or, les tributs qui se prélèvent actuellement sur les peuples offrent une grande dissemblance avec cette disposition.

Enfin, quoique la S. Porte ne permette pas aux Princes de se servir de tous les revenus et qu'elle désigne précisément les revenus dont ils peuvent dis-

De sigur atâtea acusaţiunĭ aduse luĭ Al. Şuţu pentru ca Rusia se dobândéscă mazilirea luĭ, eraŭ de prisos, după ce representantul rusesc Tamara dobîndise pe C. Ipsilante la Bucurescĭ. Era cestiune de câte-va ḑile pênĕ ce se dobândéscă Rusia schimbarea de domnie a Moldoveĭ. La acésta Tamara a fost înteţit şi de însuşĭ Moruzi şi Con. Ipsilante care acusaŭ pe Alex. Suţu la Pórtă, că este de partida Francesă [1]).

Guvernul din Paris regretă că perde pe Suţesci din fruntea ţĕrilor române şi în Octombre 1802, în nisce instrucţiunĭ diplomatice date generaluluĭ Brüne, i se atrăgea atenţiunea asupra noduluĭ politiceĭ grecescĭ în politica Turcieĭ [2]). Guvernul Frances arată cum Rusia

---

poser à leur gré pour leurs dépenses, néanmoins, les Princes en charge ont de leur chef soumis les habitants à toutes sortes de tributs et s'en servent pour leurs propres bénéfices et pour acheter la prolongation de la durée de leur Principauté, d'où proviennent les fréquents changements de Princes et la ruine du pays.

Telles sont en peu de mots les preuves des abus etablis contre les stipulations des traités. Fondé sus les ordres de son Souverain, le soussigné a *l'honneur de faire ses représentations au Prince afin qu'il prenne les mesures convenables pour l'abolition des dits abus et pour l'amélioration à apporter dans la position des habitants. Le soussigné insiste en même temps poura avoir par écrit une réponse á la présente note.*

Donné à Jassy, le $^1/_{13}$ Août 1802.

Pour copie :

S. : *Ruffin*

Veḑĭ şi scrisórea Regeluĭ Frederik cătră Knobelsdorf, din 8 Octombrie 1802 în «Acte şi fragmente» de N. Iorga II pag. 373.

1. Veḑĭ D. Fotino tom. II pag. 211.

2. Instrucţiunile date generaluluĭ Brune, cu privire la însemnătatea grecilor în conducerea politieĭ otomane. Paris, Sept.-Octom. 1802.

(Vol. 205. D. 72.)

Paris, Vendémiaire, an 11.

. . . .

Vous devez vous appliquer particulièrement à diriger et éclairer l'agence des commissaires établis dans les Principautés de Valachie et de Moldavie.

a favorisat pe fanarioţĭ, acest factor al politiceĭ sele. Maĭ arată guvernul, cum Principatele aŭ ajuns pe mâna grecilor şi cum ele li-se dedéŭ maĭ înainte prin patronagiul seraiuluĭ, pênĕ la tratatul din urmă între Rusia şi Turcia, de când numirea Domnilor la Tronurile române aŭ început a se face cu protecţiunea Rusieĭ.

Guvernul francez 'şĭ propune să exercite şi el influenţa sa în aceste numirĭ şi chiar recomandă luĭ Brune să stăruiască pentru Hangerli, Dragomanul luĭ Căpitan-Paşa, pentru că dênsul aŭ secondat cu zel pe Rufin în grăbirea păceĭ dintre Franţa şi Pórtă.

Ces deux résidences, par leur position géographique sont des postes d'observation d'une grande importance, et, par la nature de la constitution politique des deux Principautés, peuvent nous fournir des moyens d'influence qu'on peut reprocher à l'ancien gouvernement français de n'avoir pas su apprécier.

Je crois devoir vous faire à ce sujet quelques observations. Les Grecs en Turquie, par l'activité, la finesse et l'ambition qui caractérisent cette nation, ont su conserver sur la marche des affaires, sur l'administration intérieure, et même sur les rapports politiques de l'Empire ottoman, une influence que tous les gouvernements de l'Europe, à l'exception de celui de Russie, ont trop dédaignée jusqu'à ce jour. Plus la décadence de l'administration turque se prononce, plus il est important de multiplier ses moyens d'ascendant sur un peuple à qui peut-être, plus qu'à toute autre cause, cette décadence doit être imputée. On ne peut nier en effet que le dévouement d'une grande partie de cette nation à la Russie n'ait procuré à cette Puissance des avantages dont elle a su tirer le plus grand parti, dans les vicissitudes de la guerre et dans les intrigues de la paix; et ainsi une grande partie des humiliations que l'Empire Turc a essuyées dans ces derniers temps peut être imputée sans injustice à la connivence constante et presque générale des Grecs avec ses ennemis.

Cette nation a toujours considéré la France sous l'unique point de vue de ses rapports d'intimité avec les Turcs dont elle déteste le joug. Cette considération a dû lui faire perdre de vue les rapports de goût, de caractère et d'esprit qui, sous d'autres aspects, peuvent lui donner quelque analogie avec la France. Elle n'a d'ailleurs jamais été attirée à nous par aucune marque d'attention et de bienveillance. La Révolution française, et surtout la dernière guerre, ont pu donner une autre direction à ses idées. Sans rien faire qui puisse flatter l'imagination de ce peuple sur la perspective d'un affranchissement, on peut l'appeler à des sentiments de confiance par toutes les marques d'intérêt qu'il est possible de lui donner dans la position où il se trouve.

Les gouvernements de Moldavie et de Valachie sont pour les Grecs une sorte de privilège constitutionnel, qui leur est assuré par l'usage où sont les Turcs, depuis plus d'un siècle, de ne les conférer qu'à des Grecs. Jusqu'à ces derniers temps, le patronage du Sérail, des Ministres et des Pachas en faveur disposait de ces places. Mais depuis surtout le dernier traité qui a été conclu entre la Porte et la Russie, dans un des articles duquel une sorte de protection personnelle dela part de la Russie en faveur des Princes Grecs, est

Era prea târḑiŭ venită recomandaţiunea guvernuluĭ francez în favórea luĭ Hangerli, căcĭ, precum vĕḑurăm, politica ruséscă biruise la Constantinopole şi Moruz era deja Domn al Moldoveĭ, înainte de ce generalul Brune sĕ fi sosit la Constantinopole cu noile instrucţiunĭ.

Cu tóte acestea situaţiunea cea nouă a Francieĭ la finea anuluĭ 1802 şi în urma împăcăriĭ cu Turcia îndémnă şi pe Ipsilanti şi pe Moruz să caute a dobândi buna voinţă şi a guvernuluĭ francez. Moruzi cere şi dobêndesce de la Talleyrand, prin Ruffin, în Noembre 1802, un profesor francez pentru familia sa. Cetăţénul *Clémaron* trece prin Constantinopol de unde plécă, ca să ajungă pre noul Domn al Moldoviĭ Moruzi în calea către Principate.[1]

---

consacrée, le Ministre de Russie à Constantinople a obtenu une grande influence sur les destitutions et les nominations des Princes de Valachie et de Moldavie.

Vous ne devez pas négliger de chercher les moyens d'avoir une part convenable dans cette influence. Rien ne serait propre à nous attirer la confiance des Grecs, comme la nomination d'un Prince à la recommandation de l'Ambassadeur de France, et rien ne serait capable de donner de la durée à ce genre d'influence comme le choix d'un homme de cette nation qui marquerait par ses talents, son crédit personnel et sa bonne conduite.

D'après les renseignements que j'ai recueillis dans la correspondance, il me paraîtrait que l'homme, qui serait le plus digne, à cet égard de l'appui, do la légation française, serait le Bassa Engherly, drogman du capitan-Pacha. Le citoyen Ruffin a constamment témoigné que cet interprête avait secondé avec zèle ses efforts pour accélérer la paix entre la France et la Sublime Porte.

[1] Pera, 18 Novem. 1802. Ruffin către Talleyrand, despre sosirea luĭ Clémaron institutor frances al principeluĭ Moldoveĭ, Moruzi.

(Vol. 205. D. 418)

Citoyen Ministre, Péra, le 27 Brumaire, an 11.

Le citoyen Clémaron, arrivé ici le 18 avec sa femme et un très-jeune fils, fut aussitôt présenté à la maison du Prince Moruzzi, Hospodar de Moldavie, qui était déjà parti pour sa Principauté. Le frère du Prince, qui remplit les fonctions de son résident près la Porte, fit l'accueil le plus gracieux à l'instituteur français et à sa famille, et les achemina dès le lendemain par terre vers Silistri, où l'Hospodar, marchant à petites journées, attendait ses bagages et le reste de sa suite. J'ai, dans le court intervalle que le citoyen Clémaron a passé ici, fait tout ce qui dépendait de moi pour faciliter et accélérer son voyage. C'est le seul point sur lequel j'ai pu, jusqu'à présent, lui prouver mon empressement à l'obliger: et toujours d'après votre recomandation, je suis prêt à faire pour lui tout ce qui dépendra de moi.

. . . . Signé: *Ruffin.*

Ipsilante şi dênsul caută să se desculpe înaintea luĭ Talleyrand de purtarea anterióră în ḍioa declarăriĭ resboiuluĭ contra Franciei. Cu acest scop 'şĭ ia de secretar pe aventurierul frances *Belleval*. Acesta la Viena ajungênd la intórcerea luĭ din Paris, află de căderea luĭ Al. Suţu şi se grăbesce a'l părăsi şi a-şĭ oferi serviciile nouluĭ Domn al Muntenilor. Comptând pre relaţiunile ce Belleval putea să aibă cu guvernul francez, isteţul Domnitor Ipsilante sĕ grăbi să-şi-l apropie. Acesta, la rêndul sĕŭ, scrie luĭ *Hauterive* şef de divisiune în Ministerul de Externe al Franciei, în Decembre 1802, ca *Ministru de Stat al relaţiunilor externe a Valachieĭ*, o scrisóre lungă în care face apologia luĭ Ipsilante şi tinde a proba, cum că acesta iubesce Francia şi în interesele eĭ este gata a lucra.

Scrisórea luĭ Belleval nu pare să convingă mult în tot casul pe generalul Brune, noul ambasador frances din Constantinopole, de óre-ce la începutul anuluĭ următor 1803 'l aflăm lucrând cu energie contra luĭ Ipsilante şi contra luĭ Moruzi [1]).

---

1. Eată scrisórea luĭ Belleval, din Bucurescĭ, din Decembre 1802 către Hauterive.

(Vol. 205. D. 205.)

Citoyen, Bucarest, Décembre 1802.

Vous m'avez autorisé à vous demander quelquefois de vos nouvelles et je suis trop flatté de la permission pour ne pas en profiter. Je vous offre, Citoyen, en compensation de mes importunités, mes faibles services en ce pays-ci, et tout ce qui peut être à ma disposition; mais n'exigez pas un silence absolu.

En arrivant à Strasbourg, j'appris la dépositien du Prince Alexandre Soutzo de l'une de ces Principautés. A peine arrivé à Vienne, j'appris la déposition de l'autre et son départ pour Constantinople. Mais ma bonne fortune a voulu que le Prince Constantin Ipsilanti dont j'ai eu l'honneur de vous parler si avantageusement, et dont les principes et les connaissances sont, je vous assure, au-dessus de tout éloge, ait été nommé à la Principauté de Valachie. Comme il a été mon premier Prince, ou pour mieux dire, qu'il n'a jamais cessé de l'être, il m'a repris à son service avec le même titre que j'occupais autrefois auprès de lui. . . Je lui suis attaché par inclination, par reconnaissance, et parce qu'il aime les Français . . . Il faut, pour se faire une idée de l'attachement qu'il leur porte, avoir été témoin comme moi de ce qu'il a souffert à l'époque de la déclaration de la guerre d'être dans l'obligation, comme Grand Dragoman, de faire exécuter les ordres de la S. Porte contre ceux de notre nation! . . . Il faut encore avoir été témoin comme moi de ce qu'il a pris sur lui pour adoucir la sévérité de ces ordres, etc. Et plusieurs l'ont calomnié au point de mettre sur son propre compte les arrêtés du Divan; tandis qu'un coup d'œil sur le passé eût suffi pour voir qu'il n'en était que l'organe, trés-souffrant de l'être! D'autres lui ont fait un crime

Lupta energică a nouluĭ ambasador frances din Constantinopole contra influenţeĭ muscălescĭ a provocat un zel şi maĭ mare din parceluĭ muscălesc. Acesta găseşce mijlocul de a'şĭ face mână maĭ bună cu boerimea şi ţera silindu-se a dobândi de la Pórta hatişeriful de care am vorbit maĭ sus. In asemenea condiţiunĭ lupta nu era egală : tot influenţa muscăléscă avea să covêrşéscă, ea care aducea prin hatişerif multe bunurĭ şi încă şi maĭ multe se părea că promite, prin aceea că Rusia devenea protectórea de tótă ḑioa a Principatelor, prin dreptul ce dobândea de a interveni ambasadorul sĕŭ în favórea a orĭ-ce afacerĭ ale acestor ţĕrĭ.

---

d'avoir composé le manifeste ou déclaration de guerre ; un coup d'œil encore sur sa position, et on aurait vu s'il pouvait s'en dispenser.

Pour juger de ses vrais sentiments pour la France, il faut voir de quelle manière il a vécu avec les Français jusqu'à l'époque de la guerre. Il faudra le voir à présent que la paix lui permet de se livrer à ses sentiments, et vous serez plus en mesure, Citoyen, que tout autre, d'en juger par la manière dont il favorisera, j'en suis certain, les Français établis dans cette Principauté . . Rien de plus ordinaire, et rien en même temps de plus injuste que de juger un homme d'après nos passions ou d'après la livrée qu'il porte ; je puis fournir l'exemple de ce dernier genre d'injustice. Il a plu à Robespierre et consorts de me faire inscrire sur la liste des émigrés lorsque j'étais envoyé, de Roi de Pologne par le Roi de France, et il s'est trouvé des gens qui, d'après vous le savez, auprès un tel brevet d'émigration, m'ont regardé et dénoncé comme l'ennemi du nouveau régime. Vous êtes encore en mesure, Citoyen, d'approfondir ma conduite envers tous les Français, de quelque religion politique qui'ils fussent, depuis 5 ans que j'habite un pays qui est dans votre Département. Voilà cependant les hommes ! En général, il ne savent ou ne veulent juger que d'après l'apparence... Pardon, Citoyen, d'avoir fait une épisode aussi long, sachant combien vos moments sont précieux ; mais, j'aime mon Prince au-delà de ce que je puis vous dire, et je voudrais éviter qu'un homme qui jouit de l'estime universelle et de la confiance intime du Ministre des Relations Extérieures, pût prendre des préventions contre S. A. d'après les clameurs ou de quelque méchant, ou simplement de quelqu'homme aigri par des mauvais traitements auxquels le Prince de Valachie est bien loin d'avoir jamais eu la moindre part.

J'adresserai au citoyen Champagny la traduction de mon diplôme de naturalisation en Prusse ; il aura la complaisance de l'adresser au Ministre des Relations Extérieures. J'ose vous prier, Citoyen, de faire présenter cette pièce au Ministre de Justice et de la faire accompagner d'un témoignage d'intérêt assez prononcé pour décider ce Ministre à me faire rayer le plus tôt possible de la liste de proscription.

J'ai l'honneur d'être avec une bien haute considération, Citoyen, votre très humble et très-obéissant serviteur.

Signé: *Le Général G. L. Gaspari-Belleval*
Secrétaire d'Etat au département des Relations Extérieures.

CAP. II

Alexandru Moruzi Domnul Moldovei. — Arzul boierilor. — Firmanul Sultanuluĭ. — Acte relative la Biserică. — Şcóla. — Tipografie. — Ţĕranul sub Al. Moruzi.

Am vĕḑut joculuĭ căror influinţĭ esterne datoréză Alex. Moruzi rechiămarea sa la domnia Moldoveĭ. Intre acele influinţĭ este şi aceea a luĭ Frederic-Wilhelm Regele Prusieĭ.

Déca la finea luĭ Septembre 1802 se întêmplă îmbrăcarea din noŭ cu caftan de domnie, a luĭ Al. Moruzi, el pe dată ce sosesce în ţéră se simte datoriŭ a adresa o scrisóre de mulţămire Regeluĭ Prusieĭ, recunoscênd că acesta, prin Knobelsdorff representantele sĕŭ la Constantinopole, a intervenit în favórea luĭ, ca să fie reinstalat în domnia Moldoveĭ [1].

Puţine scriŭ cronicele interne despre acéstă domnie. Ea se întêmplă în un timp fórte de cumpănă pentru întréga Europa, din causa rĕsbóielor Austrieĭ şi Prusieĭ contra luĭ Napoleon şi a alianţelor ce gróza de Napoleon a provocat în întréga Europă.

Pe dată cum dobândesce domnia, ba póte încă înainte de isbânda definitivă, ajutat de Agentul rusesc, Moruzi provocă pre Mitropolitul Iacob Stamati şi pre uniĭ din boieriĭ Divanuluĭ, să manifesteze mulţămirea ţĕreĭ pentru numirea luĭ de Domn.

Aceste manifestărĭ se făcură.

Mitropolituluĭ îĭ scrie Moruzi, în 14 Octombre 1802, că a primit manifestarea ţĕreĭ în favórea sa, şi a arĕtat-o la Devlet şi pre la alte locurĭ, de s'aŭ încredinţat de bunele simţimînte ale ţĕreĭ şi cum fostul Domn i-'a calomniat numaĭ arĕtând pre Mitropolit şi pre boierĭ ***nesupuşi, de rea credinţă.*** Moruzi îndeamnă pre Mitropolit şi pre boierĭ să fie uniţĭ ***«într'un duh la cele bune, ca şi când ar fi un trup».*** 2)

---

[1] Veḑĭ scrisórea în Acte şi fragmente de Iorga. II, pag. 375.

2) N'avem arzul boierilor, dar avem respunsul la el al Porţeĭ. El este copiat din Cod. Mitropolieĭ de Iaşĭ. E adresat luĭ Moruzi.

Copie de pe firmanul Impĕrătesc ce-aŭ venit către Alex. Moruz dupĕ Magzarul boierilor din 1802.

«Alesule între Domniĭ a némuluĭ Mesieĭ Hale Bogdan Voevod Alexandru, săvêrşirile tale să se încheie cu pace! Ajungênd acéstă înaltă împĕrătéscă a

Moruzi ca să se pótă şi maĭ energic contrabalanţa jocul politic al ministruluĭ frances din Constantinopole, cerusă Mitropolituluĭ şi

---

mea poroncă sciut să-ţĭ fie, că fiind arĕtat şi vederat la împĕrătésca mea mărire, că tu cel maĭ sus pomenit Domn, crescut şi hrănit fiind din copilăria ta în sfera pre puterniciĭ mele împĕrăţiĭ, la câte pĕnă acum *huzmeturĭ* şi trebi a străluciteĭ mele împĕrăţiĭ aĭ fost rĕnduit şi maĭ vêrtos în cele maĭ din 'nainte ale tale Domniĭ a ţĕriĭ românescĭ şi a Moldoviĭ, nu numaĭ te-aĭ purtat cu credinţă spre mulţămirea împĕrăteşciĭ mele mărirĭ, arĕtând vrednice de laudă slujbe şi credinţă, şi dupĕ cea firéscă a ta inţelepciune, iscusinţă, dreptate şi credinţă te-aĭ sîrguit la îndreptarea şi ocârmuirea celor rezĕmate pe umerile vrednicieĭ tale încredintate ţie pricinĭ şi la apĕrarea şi ocrotirea raialelor şi la paza Nizamuluĭ şi a buneĭ rênduelĭ a acestor două ţĕrĭ, cum şi la *memurietul* lor, dar şi de acum înainte veĭ pune tótă virtutea vrednicieĭ tale ca să arĕţĭ vrednicĭ de laudă slujbe. Pentru acésta s'aŭ harazit puţin maĭ nainte din bogatele mele împĕrătescĭ îndurărĭ Domnia Moldoviĭ asupra vrednicieĭ tale şi prin cea de maĭ nainte dată a mea poruncă, înfrumuseţată cu cel plin de mărire hatihumaium s'a întărit Nizamul ţĕriĭ Moldoviĭ, şi fiind-că este sciut că n'aĭ lipsit dintr'un început a arĕta la înalta mea împĕrăţie multa credinţă şi silinţă a boierilor numituluĭ *Memlechet,* dând tot-deauna bune pentru dênşiĭ mărturiĭ şi închezăşluirĭ, că atât întru cea de maĭ nainte dupĕ pace a ta Domnie la Moldova, cât şi în vremele acestea de acum staŭ statornicĭ şi neclintiţĭ în calea cea dréptă a supuneriĭ şi a ascultăriĭ şi neabătêndu-se din stejerul datorniceĭ credinţe, întărind şi încredinţând acestea pentru dênşiĭ bune mărturiĭ şi arĕtărĭ a tale şi *acest de curênd trimes Magzar al lor* la înaltul împĕrătescul meŭ prag, s'aŭ adaus către dênşiĭ împĕrăteşcile mele îndurărĭ şi bogată milostivire. Pentru acésta dar, dupĕ cel sfânt dat acum Hatihumaium însemnându-se în calemul împĕrătesculuĭ Divan acest maĭ sus pomenit Magzar şi acolo păzindu-se, s'aŭ dat din poronca împĕrăţiĭ mele înadins acéstă înaltă poruncă cuprinḑĕtóre, ca să facĭ lor arĕtare pentru acésta şi să facĭ vederat către toţĭ, că s'aŭ făcut şciută şi plăcută la împĕrătésca mea mărire sîrguinţa şi osirdia ce aŭ arĕtat la săvêrşirea celor căḑute către prea puternica mea împĕrăţie cu dreptate şi cu credinţă şi spre cuviinciósa mulţămire pentru cele către dênşiĭ revĕrsate cu îmbelşugare strălucite ale mele împĕrătescĭ îndurărĭ şi poroncitóre, ca dupĕ cele arĕtate pĕnă acum vrednice de laudă urmărĭ şi bune chipurĭ ale tale, asemenea şi de acum sĕ arĕţĭ necontenit acea sădită credinţă şi dreptate a ta şi acea firéscă purtare de grijĭ şi să puĭ tótă virtutea şi puterea ta, ca să cercetezĭ şi să îndreptezĭ cu bun şi lăudat chip şi plăcute urmărĭ tóte pricinele ţĕriĭ Moldoviĭ. Aceste tóte cunoscute făcêndu-se iscusenţiĭ tale, tu maĭ sus pomenitu-le Domn, te veĭ purta dupĕ chipul de maĭ sus arĕtat şi încingêndu-te cu tótă virtutea şi rêvna, veĭ arĕta acea firéscă a ta dreptate şi acea spre mulţămirea împĕrătesciĭ mele mărirĭ plecare a ta; iar voĭ boierilor pomeniteĭ ţĕrĭ şi ceĭ-l alţĭ locuitorĭ, de vreme că de către voĭ în cel maĭ sus pomenit Magzar aţĭ făcut rugăminte, ca să nu fie iertat de a vĕ lipsi de acum înainte de pomenitul vostru Domn, care acéstă cerere este unită şi potrivită cu împĕrătésca mea voinţă şi pentru că arĕtatul Domn este slugă dréptă şi credinciósă şi emectar înalteĭ mele împĕrăţiĭ, fiŭ şi boierilor, ca să arĕte şi obstia, ţéră, prin un arz către Pórtă mulţămirea lor, că li s'a dat pre Moruzi ca Domn şi că aŭ scăpat de Al. Suţu[1].

Pórta rĕspunde îndată la arzul ţĕreĭ cu lungul firman ce am dat la pag. 12 în notă.

Am vĕḑut că între capetele de acuzaţiune aduse de Muscalĭ luĭ Al. Suţu, era, că însărcinase peste puterĭ Moldova cu dărĭ. Era decĭ o consecinţă, ca Rusia să împingă pre Al. Moruzi la un act care să pară a confirma arĕtările Agentuluĭ rusesc. Decĭ încă în cale spre Moldova, orĭ póte chiar înainte de a pleca din Constantinopole, noul Domnitor scrie Mitropolituluĭ Iacob şi Divanuluĭ ţĕreĭ, să chibzuéscă *dările,* căcĭ acesta e un drept vechiŭ al lor, al ţĕreĭ de a aşeḑa înşişĭ birurile şi afacerile interióre. Este aci o primă revendicare a *autonomieĭ,* care Divanurile *ad hoc* de dupĕ rĕsboiul Crimeeĭ o înscriseră între punctele cerute Europeĭ. Moruzi numia acéstă autonomie cu vorba «*pronomion*» şi ḑicea că el n'a primit să se calce «*pronomion*» al ţĕreĭ şi să se reguleze afacerea dărilor în mod direct, la Constantinopole.

---

urmaş a părinţĭ şi strămoşĭ credincioşĭ către prea puternica mea împĕrăţie către carele are strălucita mea împĕrăţie cu tot chipul bun ipolipsis şi credinţă şi are adevĕrată şi nestrămutată încredinţare, că va pune tótă silinţa atât spre rĕsuflarea şi buna stare a raialelor, cum şi la alte trebĭ a înalteĭ mele împĕrăţiĭ, purtându-se cu chipurĭ vrednice de laudă şi arĕtând plăcute slujbe, veţĭ rĕmânea cu totul liniştiţĭ despre îngrijirea arzuluĭ pomenituluĭ Domn, ci dar într'un cuget şi într'o unire dimpreună cu Domnul vostru veţĭ pune nemărginită silinţă la odihna şi buna statornicie a ţĕriĭ Moldoviĭ, fiind cheler a împĕrăţiĭ mele şi spre resuflarea săracilor raiale, iar maĭ vêrtos supuindu-vĕ porunciĭ şi voinţeĭ pomenituluĭ Domnuluĭ Vostru şi purtându-vĕ dupĕ cele dupĕ vremĭ şi acum în urmă ale mele poruncĭ inalte şi înfrumuseţate cu hatihumaium, vĕ veţĭ sîrgui cu tótă silinţa spre lucrarea celor căḑute supunereĭ şi credinţeĭ vóstre, ferindu-vĕ în tot chipul de mişcarea împotrivă. Spre acésta dar s'a i dat acéstă înaltă poruncă a mea, prin care poruncesc, că ajungênd acolo să urmaţĭ dupĕ strălucita eĭ coprindere, cerêndu-ve negreşit supunere şi ascultare, luând aminte şi ferindu-vĕ de cele împotrivă urmări. Acésta sciind, daţĭ supunere împĕrătesculuĭ meŭ semn. S'aŭ scris către sfârşitul lumineĭ regep la anul 1217 întru cea păzită de Dumneḑeŭ păzită cetate a Ţarigraduluĭ.

(Din condica Mitropoliĭ de Iaşĭ la pag. 17 verso.)

Se vede din data acestuĭ firman că câte-va ḑile numaĭ dupĕ firmanul de numire a luĭ Moruz s'a provocat Magzarul boierilor în favórea noueĭ Domniĭ

[1] Scrisorile luĭ Moruzi către Mitropolitul, se pot vedea în Erbiceanu. Istoria Mitrop. Iaşĭ, pag. 68 doc. No. 58 şi 59.

Scrisórea luĭ Moruzi în acéstă cestiune pórtă data de 1 Noembre 1802.

Nu numaĭ respectarea «*pronomielor*» ţěreĭ — ce-ĭ dreptul, — urmăria Moruzi, ci şi interesele séle. El nu voia să se împuţineze pré mult *dările,* căcĭ — ḑicea el — în scrisóre, că «*cheltuelile de acum 20 de anĭ acuma sunt îndoite*» şi că decĭ trebuesc chibzuite dăjdiile în vedere cu nouele necesităţĭ ale ţěreĭ şi ale Domnieĭ.

Vom reveni asupra acesteĭ aşeḑărĭ a dărilor, ceva maĭ la vale.

Aci, se cuvine, dupe programul ce ne-am impus, să urmărim. actele principale interne din Domnia luĭ Alexandru Moruzi.

Biserica.

Avênd in frunte doĭ marĭ metropoliţĭ, pre Iacob Stamate [1], apoĭ pre Veniamin, Biserica sub domnia luĭ Moruzzi este în cuvenită vaḑă şi în dorita prosperare. In anexele acestuĭ volum dăm loc câtor-va documonte referitóre la dotaţiunĭ şi îmbunătăţirĭ în bisericĭ.

Ne mărginim aci de a arĕta, cum, sub acest domnitor, biserica naţională este minunat plină de toleranţă religiósă. Acésta este probat prin maĭ multe hrisóve ale luĭ, dintre care datorĭ suntem a aduce la cunoscinţă cele următóre:

---

[1] La Mitropolia de Iaşĭ se conservă marmura după mormêntul mitropolituluĭ Stamate, cu inscripţiunea aceasta:

«Sub acéstă marmură alésă diutr'alte, sĕ odihneşce trupul Mitropolituluĭ Iacob Stamati, care-le la anul 1743, în Iunie s'a născut, şi anul 1764 April în 3, s'a făcut călugăr. Şi în urmă diacon sf. Mitropoliĭ, vrednic aŭ stătut, până când la anul 1782 Dechemvrie 16, episcop la Huşĭ s'aŭ suit, pe care-le milostivul Dumneḑeŭ, acel pré înalt la anul 1792 Iunie 21 l'aŭ înălţat, care-le în curgere de 21 anĭ, ce aŭ păscut turma luĭ D-ḑeŭ, cu bunătate sĕvârşit-aŭ multe trebuincióse zidirĭ la Huşĭ, la Niamţu şi Iaşĭ, precum la toţĭ place. La Martie 9, 1803 aŭ împlinit cea dupĕ urmă obştéscă datorie, cu tótă cinstea într'a Moldoveĭ sfîntă Mitropolie».

Pétra de circa 2 metri lungime, marmoră frumósă, este în tinda Mitropolieĭ vechĭ. depusă prin îngrijirea I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ şi Suceveĭ Iosif. Ea va fi conservată, pe cât aflarăm, în lăuntrul vecheĭ Mitropoliĭ.

Se va observa tendinţa de versificare în textul acesteĭ înscrierĭ funerare.

1) Hrisovul din 1803, Nov. 8, prin care acordă luteranilor din Iaşĭ un loc pentru facere de biserică şi de cimitir[1]. Hrisovul aduce *credinţa* şi a Mitropolituluĭ Veniamin şi a Episcopilor Gherasi de Roman şi Meletie de Huşĭ.

2) Hrisovul din 1805 Ghenarie 20[2]. Insuşĭ Mitropolitul Veniamin împreună cu boieriĭ, Postelnicu Lucache şi Visternicul Iordache Roset intră cu anafora luĭ Alex. Moruz, la 1804 Dec. 22, arĕtând, că Lipoveniĭ din tótă ţéra s'aŭ jăluit că sunt supĕraţĭ şi eĭ şi preoţiĭ lor de către ispravnicĭ şi de către alţiĭ, carĭ nu-ĭ lasă să-şĭ eserciteze în libertate cultul. Domnitorul se vede că aŭ rênduit pre Mitropolitul şi pe aceştĭ 2 boerĭ să cerceteze temeiul tânguireĭ Lipovenilor. Comisiunea acésta prin anaforaoa de care ne ocupăm, arată, că Lipoveniĭ aŭ douĕ cărţĭ Domneşcĭ anterióre, de la Alex. Constantin Voevod şi de la Alex. Ioan Mavrocordat Voevod pentru nesupĕrarea bisericilor, a schiturilor, popilor şi călugărilor lor.

Decĭ şi Alex. Moruz le face Hrisov în 1805 Ianuar 20, ca să fie biserica lipoveană deplin tolerată numaĭ să nu aibă voie de proselitism[3].

---

[1] Veḑĭ Uricar tom. IV pag. 170.
[2] Aflător în Uricar tom. IV pag. 137.

[3] *Noĭ Alexandru Constantin Moruz Voevod, cu mila luĭ Dumneḑeŭ Domn Ţeriĭ Moldoveĭ.*

1. Inaintea Domnieĭ mele anaforaoa acésta cetindu-se s'a vĕḑut cercetarea făcută de Preosfinţia sa părintele Mitropolitul şi de toţĭ boeriĭ orânduiţĭ. Decĭ hotărîm şi Domniea mea, ca toţĭ lipoveniĭ ce se află cu locuinţa în Domnésca nóstră ţeară, bisericele şi schiturile lor dimpreună cu popiĭ şi călugăriĭ să nu fie supĕraţĭ de către nimene întru nimica, la a legeĭ lor orânduelĭ, însă să nu aibă eĭ nicĭ o volnicie a primi la a lor lege şi credinţă pe nicĭ unul din pravoslavniciĭ creştinĭ, dară nicĭ din or ce altă credinţă ar fi, fără numaĭ aceĭ de o credinţă şi o lege a lor vor fi primiţĭ între dênşiĭ, iar când improtivă vor urma, vor fi supuşĭ vinovăţieĭ, după cum prin anaforaoa acésta se coprinde, pentru că toţĭ aceĭ din altă lege, cariĭ în pămêntul acesta 'şĭ vor schimba credinţa lor, datorĭ sunt a îmbrăţişa adevĕrata lege ce aŭ toţĭ locuitoriĭ pravoslavnicĭ aĭ ţeriĭ aceştia, iar nicĭ de cum alta. Drept aceea poruncim d-le Vel Logofet, ca să li se facă şi hrisovul Domnieĭ mele cu întăritură, cuprinḑĕtoriŭ întocma după cum maĭ sus hotărîm. 1805 Ghenar 20.

(*Uricar T. IV p. 137*). *Proc. Vel. Logofet.*

Nu se va susţine dar, că a fost act de netoleranţă religiósă mĕsura ce a luat acestaş Domnitor, în 1804 Maĭ 18, trimiţînd cărţĭ circulare la toţĭ ispravnicii, ca de la anul viitor 1805 să nu maĭ pótă evreiĭ ţinea moşiĭ în arendă. Acéstă mĕsură Domnitorul o ia numaĭ vĕḑênd asuprirea ce sufer de la evreĭ sătenii şi negreşit îmboldit şi de agitarea din ce în ce inteţită a ţĕrănimiĭ, agitaţiune de care avem a vorbi maĭ la vale.

Iată circulara către ispravnicĭ, în cestiune:

«Din slobodenia ce până acum aŭ avut jidoviĭ a cumpăra veniturĭ de moşie aice în ţéră, cu care prinḑênd locul stăpânuluĭ moşieĭ şi puterea stăpânireĭ asupra venituluĭ, nu puţine asuprelnice supĕrărĭ pricinuesc locuitorilor, din partea cărora şi necontenite plângerí se vĕd. Decĭ acéstă urîtă urmare ce din nebăgare de seamă nu s'aŭ socotit, fiind cu totul împotriva legiĭ creştineşcĭ şi a Domnieĭ nóstre bună voinţă, de a avea jidoviĭ prin chipul acesta stăpânire asupra creştinilor, maĭ mult nu s'aŭ putut suferi, ce am hotărît cu totul să se oprească, şi jidovĭ cumpărătorĭ de veniturile moşiilor să nu fie. Pentru aceia dar se porunceşce şi D-vostră, să daţĭ de şcire în tot ţinutul acela şi să le arĕtaţĭ tutulor jidovilor, ca de la anul viitor, veniturĭ de moşiĭ să nu cumpere, căcĭ nu vor fi îngăduiţĭ, afară numaĭ de orănḑile bĕutureĭ, de care nu sunt opriţĭ, căutând însă D-vóstră ca şi aceştĭ jidovĭ ce s'aŭ aflat orăndatorĭ în anul acesta, să nu se păgubéscă de dreptul lor» 1804 Maiŭ 18 [1].

Evident că mĕsura luĭ A. Moruzi era incomplectă pe cât timp lasă evreilor dreptul de a ţine cârciune în satele stórse de eĭ şi alcoolizate.

Şcóla sub Al. Moruz.

Am arĕtat deja în urmă care fost-a mersul evoluţionar cultural în ambele principate. Cu Mitropoliţĭ ca Iacob Stamate şi Veniamin Costake, şcóla şi cultura nu puteaŭ să nu prospere şi în Moldova.

Incă de sub domnia luĭ Al. Suţu fu trămis la Viena un tînĕr fecior de boieriŭ armaşul Ión Canano, fiul Spătaruluĭ, Şerban Canano. La Viena junele boerŭ nu se purta bine şi tatăl sĕŭ îl rechiamă. Maĭ apoĭ la 1800, toamna, Spătarul Şerban Canano iertă greşala fiuluĭ sĕŭ şi-l trămise la Berlin. Aci tênerul *armaş* ajuns în Sept. 1800, studiă l. germană şi pare-se că se purtă bine, dar nu maĭ primi bursa otărîtă de tată sĕŭ, aşia că în favórea luĭ interveni la A. Moruzi însuşĭ regele Friederic Wilhelm şi diverse persóne oficiale prusiene, din Berlin şi din Constantinopol[1].

---

[1] Uricarul Tom. IV pag. 176—177.

Un frumos act al luĭ Al. Moruzi fu înființarea în Iaşĭ a uneĭ case de orfanĭ, prin hrisovul sĕŭ de la 1801[2].

Cultura prin scóle încă a fost o deosebită preocupațiune a luĭ Al. Moruzi.

Imediat după ridicarea pe scaunul Mitropolitan a luĭ Veniamin Costake, Al. Moruzi dete hrisovul relativ la aşia ḑisa Academie din Iaşĭ[3].

In 24 Maĭ 1803 Al. Moruzi dă hrisovul prin care se organiséză 4 şcolĭ: la Focşanĭ, Bêrlad, Galațĭ (Mavromol) şi Kişineŭ. Totodată reînnoesce hrisovul dat de el în prima sa domnie, pentru şcóla din Roman şi Huşĭ[4].

La 29 Maiŭ 1803 Domnitorul aşéḑă şcóla de limbă elenă şi Moldovenéscă la Biserica Mavromolul în Galațĭ «precum a fost maĭ înainte»[5]

Anul 1084 numĕră între ceĭ maĭ memorabilĭ aĭ istorieĭ culturale Moldovene.

Când amintim de documente referitóre la şcóle, din acest an, pe dată condeiul vrea să scrie numele Mitropolituluĭ Veniamin. Ne-am deprins cu toțiĭ a pune la numele luĭ tótă mişcarea culturală de la aceştĭ anĭ.

Veniamin Costache (Negel) succede la Mitropolie luĭ Iacob Stamate. Nu pot afirma, cu D. Erbiceanu, că «cel ântêiŭ fapt ce'l sĕvîrşesce Mitropolitul Veniamin după suirea sa pe tronul archipăstoresc, este înființarea de şcolĭ românescĭ, ca contra-pond şcólelor aprópe numaĭ grecescĭ şi din carĭ nu profitaŭ atât de mult fiiĭ românilor în desvoltarea simțuluĭ origineĭ némuluĭ lor. Limba românéscă mărginită aprópe numaĭ în biserică se considera pe atuncĭ ca ceva necivilisat, proprie numaĭ pentru țĕranĭ, iar în casele şi salónele boierilor nu se auḑea pe acele timpurĭ decât grecesce şi franțuzesce». Vaĭ de franțuzeasca ce vorbiaŭ. Despre însuşĭ Scarlat Calimah s'a scris că «ce prince n'est pas fort en français»[6].

---

[1] Veḑĭ Acte şi fragm. de Iorga II.

[2] Veḑĭ Uricarul de T. Codrescu I p. 158. Veḑĭ Cod. Mitrop. de Iaşĭ în mânile I. P. S. Mitropolit Iosif.

[3] Veḑĭ Vol. IV din Istoria Cultureĭ de V. A. U.

[4] Veḑĭ Uricar III p. 22 etc.

[5] Veḑĭ Uricar I p. 117.

[6] Acte şi fragmente. II, pag. 365.

Maĭ mult sciaŭ românesce uniĭ Turcĭ. Aşia Pasvantoglu sciea bine românesce: «Spricht gut Walachische»[1].

Apoĭ realitatea nu era tocmaĭ aşa de rea: din şcólele ce existaŭ (le-am vĕḑut în urmă), nu era isgonită limba românéscă şi ea era limba statuluĭ şi nu numaĭ a bisericeĭ. Două, treĭ hrisóve scrise grecesce nu pot proba contrariul, când avem cu miile de cele scrise românesce. Se póte că salónele despreţuiaŭ limba românéscă şi îĭ preferaŭ limba gréсă şi pe icĭ colea limba francesă; dar astăḑi încă puţine sunt salónele în carĭ nu tronéză aprópe exclusiv limba francesă? Ba nu cum-va limba germană chiar şi dênsa nu iea stăpânire în casele românescĭ maĭ culte? Apoĭ de aci nu urméză, că Vlădiciĭ şi Mitropoliţiĭ, carĭ nu sciŭ încă franţuzesce séŭ nemţeşce şi de aceea grăesc numaĭ românesce, sunt *restauratorĭ* aĭ limbeĭ naţionale. Departe de mine de a împuţina meritele şi laudele Mitropolituluĭ Veniamin; eŭ nu neg dragostea luĭ pentru limba românéscă, dar nu pot, ca istoric, conveni, că Veniamin, venit la Mitropolie, în 15 Martie 1803, şease ḑile după moartea luĭ Iacob, pe dată începe el curentul naţional, pre când acest curent exista deja: uitat'am meritele Mitropolituluĭ Iacob Stamate, din acest respect?

Mitropolitul Veniamin se pune, după D. Erbiceanu, pe dată după ce ajunge la Iaşĭ, să înfiinţeze şcolĭ românescĭ. E de mirare numaĭ, că nu'l găsim făcênd tot ast-fel în episcopatul sĕŭ de 4 anĭ la Huşĭ şi in episcopatul sĕŭ de la Roman, din Iunie 1796 până la 1803[2].

In aceste Episcopate activitatea luĭ Veniamin este îndreptată la biserică şi la spitale şi alte bine-facerĭ. Nicĭ chiar ca scriitor român nu a debutat Veniamin până la 1803.

Conclusiunea nóstră este, că în Iaşĭ, Mitropolitul Veniamin află un *mediŭ ambiant* format, un curent însemnat cultural, datorit la toţĭ predecesoriĭ sĕĭ, fie din cler, fie din lumea civilă. Acest curent împingea şcóla spre naţionalisare încă de mult. Veniamin are meritul de a fi intrat cu tótă inima şi cu tótă mintea în acest curent, şi în curênd istoricul îl va afla păşind în fruntea luĭ.

Istoricul veridic nu póte nega nicĭ Domnitoruluĭ Alexandru Moruzi merite, în ramul şcolar. El a provocat unele lucrărĭ relative la şcolĭ, scriind către Divanul ţĕreĭ, iar nu către *Obştésca Adunare* (cum scrie prin anacronism D-nu Erbiceanu). Insuşĭ Moruz spune în hrisovul sĕŭ al şcólelor, din 24 Maiŭ 1803, că: *«şi noĭ din copilărie iubind învĕţătura»,* acésta l'a îndemnat să se ocupe de şcóle. Apoĭ, ceva maĭ mult, în hrisovul sĕŭ nicĭ pomenesce de o prealabilă anafora a Divanuluĭ.

---

[1] Acte şi fragmente. II, pag. 365.

[2] D-nu Erbiceanu face o eróre punênd data de 1792 la pagina LXIII din Istoria Mitropolieĭ Moldoveĭ pentru trecerea luĭ Veniamin la Roman.

Moruz era obligat de a se ocupa de şcólele din Moldova de chiar hatichumaiumul Porţeĭ, de la 1803, al Sultanuluĭ Selim aĭ IV-lea. Acesta, la art. 44, cum am vĕḑut, se ocupă de şcólele ţĕrilor române şi impunea Domnitoruluĭ de a îngriji de ele, de spitale, de drumurĭ, etc., prin o administraţiune pământéscă şi nu grecéscă.

In 15 Februarie 1806, mişcarea culturală românéscă dobêndesce puterĭ, prin reorganisarea de către Mitropolitul Veniamin, a tipografiĭ Mitropolieĭ. Mitropolitul cere Domnitoruluĭ Moruz un hrisov în favórea acesteĭ tipografiĭ *«pentru tipărirea cărţilor de trebuinţa ţĕreĭ.»*

Eaca hrisovul dobêndit:

«Facem scire cu acest hrisov al Domnieĭ mele tuturor cuĭ se cade a sci, că al nostru cinstit şi Duhovnicesc părinte P. S. Sa Kiriokir Veniamin Mitropolitul ţereĭ aretându-Ne cumcă Тѵпографіє de aice ce este pentru tipăritul cărţilor de trebuinţa ţereĭ neavênd oamenĭ statornicĭ pentru lucru, ce ţiinduse cu nisce năimiţĭ cariĭ după vremĭ uniĭ murind şi alţiĭ împrăştiindu-se, aŭ venit în próstă stare, în cât de multe orĭ din pricina acésta a lipseĭ oamenilor trebuincioşĭ, remâne nelucrătóre de nu se pot face Cărţile cele de trebuinţă şi pentru ca să se pótă îndrepta`şi aduce tipografia în bună orênduială şi în cuviinciósă stare, aŭ făcut cerere către Domnia mea, ca să'ĭ dăm 22 oamenĭ din oameniĭ streinĭ de peste hotar, ce va găsi, pentru lucrul tipografieĭ, adecă cincĭ Шѣцарі, patru *drugarĭ*, patru *pilcarĭ*, patru probarĭ, doĭ *prifăcĕtorĭ*, unul *pisător* de Kinavar, unul *trepĕdător* şi unul bucătar, carĭ oamenĭ aducêndu-ĭ, să-i aşeḑe ca să fie statornicĭ la tipografie. Domnia mea socotind că nu de puţină folosinţă şi podoabă este de a fi în oraşul acesta tipografie întru bună orênduială şi alcătuire la lucrarea eĭ, am găsit a fi cu toată cuviinţa cererea ce Ni aŭ făcut Prea sf. Sa, ca să 'ĭ dăm agiutor de oameniĭ arĕtaţĭ şi după rêvna ce avem şi Domnia mea ca să aducem intru cea maĭ bună stare toate acele care sunt spre folosul şi lauda Patrieĭ, pentru aceasta prin hrisovul acesta al Domnieĭ mele hotorîm, ca pentru 22 oamenĭ streinĭ ce va găsi Prea sf. Sa şi-ĭ va aduce dintr'alte părţĭ de locurĭ de peste hotar făr'de bir în visterie, şi făr'de nicĭ un amestec de dare cu alţĭ locuitorĭ aĭ ţĕreĭ, pentru trebuinţa tipografieĭ, carĭ oamenĭ să aibă adeverinţă şi de la Dregătoriĭ margineĭ, că sunt adevĕraţĭ streinĭ, aduşĭ de peste hotar, făr'de bir, să fie iertaţĭ şi scutiţĭ de tot birul Visterieĭ, şi de alte dărĭ şi havalele ce vor fi pe alţĭ locuitorĭ, eĭ nicĭ o dată cât vor fi la slujba tipografieĭ să nu fie supĕrațĭ întru nimica, ca să'șĭ caute cu toată odihna numaĭ de lucrul acesta. Pentru care poruncim Domnia mea Dumitale vel Agă și Dregătorilor de marginĭ și altor Zapciĭ aĭ orașuluĭ, pentru numĕrul oamenilor streinĭ de maĭ sus arĕtațĭ, ce va aduce din alte părțĭ de locurĭ streine, cercetându-se și adeverindu-se de streinĭ, să urmațĭ întocmaĭ precum maĭ sus prin hrisovul acesta se hotăreasce. Poftim dar Domnia mea cu dragoste și pre alțĭ frațĭ Domnĭ, carĭ din pronia Dumneḑeéscă se vor orêndui cu Domnia acesteĭ țerĭ, să binevoiască a întări, că miluirea este pentru al obșteĭ trebuință și folos. Scrisus'a hrisovul acesta la scaunul Domnieĭ mele in Orașul Iașiĭ întru a 2 domnie a noastră la Moldova, în anul al doilea la anul 1806 febr. 15.

Semnat, *Vodă.*

(pecetea gpd.)

Dar cea maĭ importantă creațiune în acest an este aceea a seminaruluĭ de la Socola. Aci era o monastire de maicĭ. Acestea aŭ fost strĕmutate la Agapia.

O legendă ulterióră, raportată în «Fóia pentru minte, inimă și literatură», No. 34 din 1848, pretinde, că Mitropolitul Veniamin, în pizma boierilor, carĭ nu puteaŭ suferi ridicarea la trépta de boier a fiilor din popor, s'a hotărît să facă Seminarul de la Socola.

Adevĕrul este, că necesitatea rădicăreĭ cleruluĭ o indicase numeroșĭ Domnĭ anteriorĭ și însușĭ Mitropolitul Iacob Stamati. Veniamin sosesce la momentul psichologic și el obține de la Moruz hrisovul de fundațiune a acestuĭ seminar [1].

«Déca cea maĭ mică vătămare a sănătățiĭ, face pe om a nu'ĭ place necĭ bunătățile trupuluĭ, necĭ ale norocireĭ, cu cât maĭ ales cea maĭ mică vătămare întru cele duhovnicescĭ aduce cea maĭ mare bătae a cugetuluĭ, la ceĭ ce sunt bine credinciosĭ Domnĭ și Ocârmuitorĭ noródelor. Intre alte domnescĭ și părintescĭ a Domnieĭ Mele privegherĭ, pentru îndestularea buneĭ viețuirĭ a supușilor, nu am trecut cu vederea și așeḑarea *din noŭ* a școleĭ de la monastirea Socola, care acum s'aŭ alcătuit spre învĕțătura, îndreptarea și desĕvêrșita catihisie a celor, carĭ se vor învrednici prin bisericescile canóne a se hotări să priméscă darul cinuluĭ preoțiĭ. cariĭ maĭ înainte lipsițĭ fiind de acésta maĭ ânteiŭ trebuitóre la dênșiĭ învĕțătură și sciință, era vĕḑută greșire între cele duhovnicescĭ și socotită vătămare, dupe însășĭ arĕtarea Preasființituluĭ duhovnicesculuĭ nostru părinte a Mitropolituluĭ țĕreĭ.

---

1. Uricar, tom III, pag. 37.

«Spre aceasta dar, pentru ca să pótă avea şi cele trebuinciόse a petrecereĭ vieţeĭ, cu tótă îndestulorea şi mulţămirea, aceĭ care vor fi vrednicĭ a primi acel dar, şi maĭ naite vor fi orânduiţĭ spre catihisie învĕţătureĭ la acéstă şcólă, de la numita monastire Socola, iată bine-voind Domnia Mea, prin acest al Nostru Domnesc hrisov, rânduim, pe lângă cele alte veniturĭ a numiteĭ monastirĭ, să se dea din Domnésca Nóstră Visterie, câte 2.500 leĭ pe tot anul, luându-se câte o a patra parte pe tot cĭfertul, precum în întăritura anaforaleĭ de obşte a biruluĭ pre larg se arétă. Şi hotărîm Epitropia cea desĕvîrşit la Pre sfinţitul alesul de Dumneḑeŭ duhovnicescul nostru părinte Kirio Kir Veniamin Mitropolitul Moldoveĭ, pe care nu numaĭ 'l îndatorim, ca să priméscă baniĭ aceştia nestrămutat pe tot cĭfertul din Domnésca Nóstră Visterie, dar osebit să se îngrijască cu neapĕrata datorie şi cu rîvna osârdnică pentru buna învĕţătură şi cu deplină sciinţă a catihisieĭ întru cele bisericescĭ a numiţilor aleşĭ şi rânduiţĭ către acésta, cât şi pentru ale vieţuireĭ lor trebuinciόse, ca petrecênd cu îndestulare în vremea învĕţătureĭ, şi eşind destoinicĭ daruluĭ, să nu înceteze pururea a ruga, pre dătătorul bineluĭ, Milostivul Dumneḑeŭ, pentru acéstă ţéră, şi pentru ceĭ ce locuesc într'ênsa.

«Acestea rânduindu-se şi hotărîndu-se s'aŭ dat şi domnescul nostru hrisovul acesta, întărit cu a nóstră Domnéscă iscălitură şi pecete, cu credinţa prea iubiţilor noştriĭ fiĭ, luminatelor Beizadele: Constantin V. V., Dimitrie V. V. şi Nicolai V. V., şi mărturia Preasfinţituluĭ Mitropolit al Moldoveĭ Kirio Kir Veniamin şi iubitorilor de Dumneḑeŭ, Kir Gherasim Episcopul Romanuluĭ, Kir Melitie Episcopul Huşuluĭ şi a cinstiţilor şi credincioşilor boerilor Divanuluĭ Domnieĭ mele, D-lor Costache Ghica Vel-Logofĕt, de Ţéra-de-Jos, Iancul Razu Vel-Logofĕt de Ţéra-de-Sus, Nicolae Bals Vel-Vornic de Ţéra-de Jos, Alexandrul Iancu Leo Vel-Vornic de Ţéra-de-Jos, Gavriil Conachi Vel-Vornic de Ţéra de-Sus, Dimitrie Sturza Vel-Vornic de Ţéra-de-Sus, Dimitrie Ghica Vel-Vornic al obştieĭ, Lucachi Arghiropolu Vel-Postelnic, Alexandru Mavrocordat Hatman, Nicolae Biv-Vel-Postelnic, Epistat cămăreĭ, Iordache Roset Vel-Visternic, Alex. Balş Vel Agă, Grigorie Ghica Vel Vornic, de Aproḑĭ, Dimitrie Bogdan Biv-Vel Spătariŭ, Epistat Comisieĭ, Nicolaĭ Balş Vel Spătariŭ, Vasile Roset Vel-Ban, Nicolai Dimachi Vel-Căminariu şi a tutulor boierilor Domnieĭ Mele marĭ şi micĭ. Poftim frăţesce Domnia Mea şi pre alţĭ luminaţĭ Domnĭ, carĭ în urma Nóstră vor primi din pronia ceréscă ocârmuirea acesteĭ de Dumneḑeŭ păzite ţĕrĭ, cu creştinesc cuget, pentru a Domnielor-Sale slavă şi vecĭnică pomenire, să adaugă şi să întăréscă acéstă milă, ca în vecĭ nestrămutată să se păzéscă. S'a scris la aniĭ de la Hristos 1804, întru a duoa Domnie a Moldoveĭ, la anul al treilea în luna luĭ Octombre, întru al nostru domnesc scaun în Iaşĭ.

(Iscălit) *Iω Alexandru Constantin Moruzi Voevod.*

(L. S.)

Profesoriĭ rânduiţĭ la acest Seminariŭ, care se redeschide în tómna anuluĭ 1804, luna luĭ Octombre, după Dipticbul Seminaruluĭ şi pre cât din tradiţiune raportéză D. C. Erbiceanu[1], aŭ fost: Dascălul Constantin, Paharnicul Enache, Călugărul Ioil, dascăl de teologie. Va să ḑică, abea vre-o treĭ profesorĭ sunt cunoscuţĭ. De altmintrelea nicĭ credem că eraŭ cu mult maĭ mulţĭ şi gândim, că are dreptate George Asaki, când în broşura sa «Chestia învĕţătureĭ publice» la pagina 9, ne spune, că la Seminarul din Socola, în 1804, se învĕţa dóră «gramatica română şi alte cunoscinţe, ce se socoteaŭ trebuitóre pentru epanghelma de paroch».

Orĭ cât de puţin se va fi fost învĕţat în Seminarul de la Socola, la începutul existenţeĭ luĭ şi pe mulţĭ anĭ încă, nu rĕmâne maĭ puţin un institut important. Din nenorocire evenimentele politice, carĭ suceed neîntârḑiat după înfiinţarea luĭ (d'intre carĭ invasiunea nouă a Ruşilor şi neîntârḑiata înlăturare din scaunul Mitropolitan a luĭ Veniamin), n'aŭ fost pentru puţin întârḑietóre desvoltăreĭ Seminaruluĭ de la Socola.

La acéstă întârḑiere de desvoltare a şcóleĭ română, cât pe ce să contribue, chiar din anul înfiinţăreĭ seminaruluĭ, şi împrejurarea cunoscută a împrăştiereĭ în public, ba până şi în lăuntrul palatuluĭ domnesc şi al Mitropolieĭ, de satire politice în limba românéscă. Aceste satire de veneaŭ la cunoscinţa Domnitoruluĭ în urma organisăreĭ Seminaruluĭ, cine póte sci ce isbirĭ avea să dea acesteĭ şcolĭ chiar Moruzi! Din norocire pentru şcólele române afacerea este din Martie şi Aprilie 1804. Divanul ţĕreĭ emoţionat de aceste pamflete, manifestaţiunĭ de altmintrelea ale oposiţiuneĭ naţionale, nu se dă în lăturĭ de a trămite la Pórtă un arz-magzar, prin care să 'şĭ aréte indignaţiunea, şi să sprijine pre Moruzi Vodă.

Metropolitul Veniamin s'a preocupat şi de musica bisericéscă cerĕnd la 1805 înfiinţarea uneĭ şcolĭ de psaltichie la mitropolie, prin anaforaoa către Domnitor, care a primit rezoluţiunea luĭ Moruz în 4 Octombre 1805 [2].

Invĕţător la acéstă şcólă de muzică a fost numit protopopul Petrea cu léfă de 300 leĭ pe lună, din carĭ 100 prelevaţĭ asupra budgeţuluĭ general al şcólelor.

---

[1] Istoric. seminar. Veniamin din Iaşĭ, 1885, pag. 34.

[2] Veḑĭ acéstă anafora în anexe, la Istoria cultureĭ de V. A. Urechiă Tom. IV.

Ţĕranii sub A. Moruzi.

Obicĭnuit îndată după studiul asupra bisericilor şi asupra şcólelor avem deprinderea să ne ocupăm de administraţiune, gravitatea însĕ a cestiuneĭ ţĕranilor ne îndeamnă a-ĭ da precădea.

Reacţiunea boerĕscă de după pacea de la Şistov şi cea de la Iassi (1791—1792) a mers tot sporind, aşa că cu începutul secoluluĭ al XIX-lea e mare agitaţiunea între ţĕrănime. Ca tot-d'a-una Muscaliĭ nu sunt streinĭ la acéstă agitaţiune. Interesul lor e a se întreţine în principate agitaţiune, care să le dea ocasiunea, decă nu dreptul, de-a interveni şi a se constitui arbitriul între clasele sociale române, tot-d'a-una spre dauna independenţeĭ seŭ autonomieĭ ţĕreĭ.

Drăghicĭ, în Istoria Moldoveĭ [1]) pretinde că Moruz prin purtarea sa înţeléptă a stărpit cu totul dihonia ce se lăţise între locuitoriĭ moşiilor cu stăpâniĭ pentru pămênt, înfruntându-ĭ cu mare asprime pe tulburătorĭ şi maĭ făcĕnd modificaţiunĭ în ponturile Ghicăi, la multe îndatorirĭ, după timp şi după starea pămêntuluí, că numĕrul locuitorilor sporise cu mult maĭ mult de la contenirea bejeniilor din Moldova.

Asprimea şi înfrănarea tulburătorilor în cestiunea agrară n'aŭ stărpit dihonia, cum ḑice Drăghicĭ, ci a putut'o numaĭ s'o năbuşéscă pe cât-va timp. Iată ce putem spune despre acéstă grea şi până astăḑĭ existentă cestiune agrară.

Existenţa agitaţiuneĭ agrare o probăm prin scrisorile carĭ le posedem în original, corespondenţa dintre Mitropolitul Veniamin şi un boer Vasile Melinoschi séŭ Melinescu, trimis la Petersburg în interesele ţéreĭ. Intr'o scrisóre din 26 Iunie 1805, la întrebarea mitropolituluĭ despre afacerea ţĕranilor, Vasile Melinescu, tatăl cred aceluĭ-alt V. Melinescu, care împreună cu M. Cogâlniceanu sprijini pe ţeranĭ în Divanul Ad-hoc al Moldoveĭ, rĕspunde:

In ce chip să se urmeze la pricina dihonieĭ a boierilor cu ţeraniĭ şi la pricina nesupunereĭ ţĕranilor spre a împlini datoria lor cu lucrarea acelor 12 ḑile a boeresculuĭ, *Corespondintele descrie starea ţĕranilor*, că pe când el era în ţéră «eraŭ ticăloşĭ, că cu zapciĭ eraŭ silіţĭ a semăna pâne şi isgoniţĭ de pe o moşie pe alta, pentru că stăpâniĭ moşiilor socoteaŭ maĭ cu folos a se păşuna dobitócele pe moşiile lor decât a se hrăni ţĕraniĭ..... «Când aş auḑi eŭ ḑisele ţéranilor ca să sciŭ ce ḑic eĭ, atuncĭ póte că aşĭ face deslegare întrebăreĭ Vóstre şi aşĭ găsi verĭ-o mijlocire a face ajutor împotriva rĕuluĭ acestuia, nicĭ pe voĭ supunêndu-vĕ grijeĭ revoluţieĭ séŭ zorbaleĭ, nicĭ pe dênşiĭ ceĭ de istov sărăcie. Dar acum, ce sciŭ eŭ Preosfinţite Stăpâne! Ia aminte glasuluĭ noroduluĭ şl ca un păstor, ca un părinte iubitor de fiĭ, cercetéză, vĕḑênd împrejur fără patimă şi fără procopolipsie, starea ţăranilor şi boerilor. Gustă din masa şi a unora şi altora.... Că ţĕraniĭ şi copiiĭ lor mănâncă numaĭ mămăligă sécă şi uscată şi de aŭ câte verĭ-o vacă pentru verĭ-un pic de unt séŭ de smîntână!.... Oare mănâncă eĭ pâne de grâŭ? că de ar sci eĭ gustul eĭ, atuncĭ fără nici un zapcilic spre lucru înşiĭ de sine s'ar îndemna spre lucrarea pământuluĭ...... «*In Israil fie-care 'şĭ avea moştenirea sa*» insinuiază apoĭ corespondentele, arĕtênd că ţĕraniĭ se cade să aibă şi eĭ ogorul lor.

---

[1] Tom. II pag, 69.

Ce léc propune corespondentele mitropolituluĭ?

El aprobă mĕsură ce a luat prelatul ţĕreĭ, de a se potoli spiritile rătăcite (cum ḑic şi aḑĭ guvernele) prin citirea prin bisericĭ a moliftelor S-tuluĭ Vasile. Dar maĭ adaogă şi un léc de maĭ mare eficacitate: Indémnă pe mitropolit, ca să încépă măcar la moşiile monăstirescĭ să îmbunătăţéscă sórta ţĕranilor:

«1. Afară de datoria lucruluĭ acelor 12 ḑile ce este legiuită, mi se pare că trebuesce a îmbărbăta lucrarea pămêntuluĭ şi cu óre-care mulţămire de plată a osteneleĭ.

2. A hotărî încredinţată vade de anĭ spre petrecerea ţăranilor pe moşie, iar maĭ înainte de sosirea vadeleĭ a nu'ĭ sili să se ridice.

Acea mulţămire de plată pentru ostenélă póte să se alcătuiască întru a 10-a parte saŭ şi din maĭ mult din semănătură séŭ din secerea pâneĭ, precum şi locuinţa petrecereĭ pe moşiĭ, pe *cât* este cu prelungirea de 20 anĭ, şi maĭ mult, cu atât este maĭ bine. Iar maĭ vêrtos traiul ţĕranilor cel fără strămutare póte să'ĭ îndemne spre cea maĭ cu silinţă lucrare a pămêntuluĭ şi sădirea liveḑilor..... Moldavia şi Valachia sloboḑind pe ţĕranĭ de sub robie, n'aŭ făcut sórta lor maĭ norocită, că nu le-aŭ dat încredinţată nădejdie asupra traiuluĭ lor în ţeară, ci lăsându-ĭ ca pe nisce sloboḑĭ.... aŭ început a nu băga de sémă de dênşĭ, socotindu'ĭ ca pe nisce strĕinĭ... Pentru acésta vi se cade pre sft. a ve sfătui şi a afla cu boieriĭ ceea-ce póte fi maĭ bine, chibzuind nu numaĭ pentru însuşĭ al lor folos, ci pentru folosul a tot norodul şi *evimeria (bunul traiŭ)*. Că boieriĭ deşi trăesc întru bogată indestulare şi norodul va fi suspinând, ci trebuesc analoghisită mulţămirea séŭ folosul! Cine va grăi cuvênt pentru ticălosul norod, fără numaĭ P. Sf. archipăstorul luĭ? P. S. esti apărătorul luĭ şi miḑlocitor înaintea luĭ Dumneḑeŭ şi al stăpânireĭ ceĭ politicescĭ.»

In acéstă scrisóre admirabilă pare că corespondentele nu cutéză a propune mitropolituluĭ, ca soluţiune la întrebare: *Improprietărirea ţĕranilor.* O va propune deschis în altă scrisóre, din Iulie 1, anul 1804.

Rĕspundênd mitropolituluĭ, care 'ĭ scrisese că este témă de rescóla ţĕranilor, dice:

«Amelia (lenevirea) şi căderea lucrăreĭ pământuluĭ de o parte, şi de alta grija de revoluţie, aceste sunt cele douĕ sfîrşiturĭ a întrebăreĭ ce mi s'aŭ pus înainte, iar între dênsele, în mijloc, ticăloşia séŭ căderea boierilor. Trébă de cumpănă! Dar fac întrebarea: puté-se-va îndrepta lucrarea pămêntuluĭ, numaĭ cu sila, spre împlinirea datorieĭ lucruluĭ a celor 12 dile a boerescululĭ? Eŭ amflvallo1) şi prepuĭ că sunt alte pricinĭ a cădereĭ lucrăreĭ pămêntuluĭ. Cea d'ântôiŭ *că ţĕraniĭ moşiile lor nu aŭ, de ĭ nicĭ pentru ale altora n'aŭ purtare de grijă,* şi al douilea, de şi nu cea de pretutindinea, dar obicĭnuită, că eĭ *sunt săracĭ şi dobitóce nu aŭ*».

Aiurea adáoga corespondentele despre starea ţĕranilor şi lipsa lor de vite: «Eŭ sciŭ ticăloşia ţĕranilor noştri, am intrat prin casele lor, 'i-am vĕdut la iarmaroc vîndêndu'şĭ cea maĭ de pe urmă păreche de boĭ. Adevĕr arĕt, inima ferbênd se fărîmă în mine, în cât socotiam de ar fi fost cu putinţă să cumpăr tóte vitele din iarmaroc şi să le împart pe la toţĭ ceĭ ce nu aŭ, până când nicĭ un gospodar să nu rĕmână ca să nu aibă o păreche de boĭ şi o vacă!...

Maĭ categoric grăesce îndată, corespondentele, despre leacul de adus cestiuneĭ agrare: «După acésta (descrierea făcută stăreĭ ţĕranuluĭ) înşiĭ D-lor «boeriĭ se gândéscă ce se cade să facă? Antêiŭ, deacă *nu vor să dea locuito-«rilor câte o bucată loc, de ajuns, din moşiele lor, unde* pururea, fără stră-«mutare, să se hrănéscă, apoĭ să facă măcar după rênduiala nemţilor, să le «dea în arendă cu vade de anĭ şi cu tocmélă, hotărînd printr'ênsa ce să «plătéscă séŭ câte dile să lucreze? Al douilea, pentru a se aduce pe locuitorĭ «în starea de bunĭ gospodarĭ, este trebuinţă *de a le da ajutor cu dobitóce «şi cu alte trebuincióse spre lucrarea pămêntuluĭ* Să se céră de la M. Sa Vodă: «are din milostivirea sa n'ar face bine cu o sumă de banĭ spre acest ajutor, «pentru care 'ĭ va da cel Prea Inalt şi va blagoslovi pămentul cu îndéstulare, «pentru că tótă îndurarea ce se face locuitorilor este o plóe ce se adună din «aburiĭ ce es din pămênt şi iarăşĭ asupra luĭ întorcêndu-se spre rodirea luĭ».

Corespondentele deştept şi omenos îndémnă apoĭ boeriĭ proprietarĭ să cerceteze cum stă afacerea ţĕranilor în Bucovina măcar *«să vadă nu vor putea împrumuta cu ceva de la aceĭ străinĭ, acum locuitorĭ de acoto, ce odinióră aŭ fost de o supunere cu moldoveniĭ?»*

---

1) Adică: neg.

Cât privesce «gróza *revoluţieĭ*», ḑice corespondentele «că am auḑit că boieriĭ din starea de mijloc îngrozesc cu pilda Francieĭ. *Se vede că sămênţa ce rea cu bună sémă se ascunde în ţéră.*»

Dar ca *sămênţa franţuzéscă* să nu le fie periculósă, pentru ca *o sémă de boerĭ prin pasquelurile lor*» să nu 'şĭ maĭ arĕte ahturile, şi «*locuitoriĭ să se supună lucruluĭ*», corespondentele luĭ Veniamin îl îndeamnă să dea ţĕreĭ ocasiune a 'şĭ manifesta liber pĕsurile şi cererile eĭ. La revoluţia ce amenința, corespondentele zice că pune «o pricină numaĭ: Pentru că nicĭ putere aŭ (ţĕraniĭ), *nicĭ mijlocire de a'şĭ putea câştiga mulţămirea cu chipul cel cu rânduială*. D'aceea după a mea gnomi cea slabă, pentru de a putea întâmpina tóte urmările cele rele, se cade a deschide un drum legiuit, spre deescoperirea voinţelor şi a nevoilor a fiesce căreĭ stărĭ de ómenĭ...... «Că tótă revoluţia să cuibăresce în inimile ómenilor, carĭ n'aŭ drum legiuit de a'şĭ arĕta ahturile şi nacazurile sale, ca o scântee ce se tăinuesce în cenuşe».

*

Din corespondenţa luĭ Melinescu, pe care o aduserăm maĭ sus, se vede, repeţim, că cestiunea agrară era în mânile muscalilor un factor de agitaţiunĭ. Melinescu bun patriot esclamă însă către Mitropolitul Veniamin la 1804: «*Prea sfinte nu socotiţĭ că Rusia va mîntui Moldova, Nu! Nu! Ci Dumneḑeŭ o va mântui*».

S'ar crede din tótă corespondenţa cu Melinescu, că Mitropolitul Veniamin va fi sincer apĕrător al ţĕranilor, dar Istoria este datóre adevĕrul şi adevĕrul e alt-fel. Mitropolitul Iacob îndemnase pe Vasile Melinescu, în 1803 luna Februarie, să mérgă la Petersburg, ca să aibă înţelegere secretă cu Muscaliĭ în privinţa nevoilor ţĕriĭ. Melinescu, în 29 Martie 1803, nesciind că murisă, scrie Mitropolituluĭ Iacob, din Peterburg, că a sosit acolo dar bolnav de frigurĭ şi că de aceea «*eŭ încă n'am putut să fac nimic pentru afacerea iubită mie, care este binele Patrieĭ, I. P. S. nepreţuită inimeĭ mele. Suspinările şi jalele locuitorilor se iteţesc în auḑul meŭ; întru cât mĕ va ajuta Dumneḑeŭ eŭ nu mĕ voiŭ cruţa*».

Iată dar că încă Iacob Mitropolitul să preocupase de jalele locuitorilor. Două lunĭ după aceea Melinescu scrie nouluĭ Mitropolit Veniamin, în 15 Maiŭ 1803, că «*n'aŭ lipsit a face arĕtare ministruluĭ celuĭ din tâiŭ pentru starea amêndoror principatelor*», fără însă a maĭ pomeni de jalurile locuitorilor. Vĕḑurăm însă din scrisorile luĭ Melinescu, din Juniŭ, maĭ lămurit şi netăgăduit pusă în faţă cestiunea agrară.

După acele scrisorĭ ne-am fi aşteptat să găsim pe Mitropolitul Veniamin în fruntea unuĭ curent favorabil ţĕranilor. In loc de acésta el semnéză împreună cu boieriĭ din Divan două acte, carĭ sunt departe de a face dreptate ţĕrănimiĭ. Aceste acte carí sunt anaforaoa Divanuluĭ ţĕriĭ către Alexandru Moruz, din 1805 Ianuarie, propunĕnd un noŭ aşeḑămînt relativ la relaţiunile dintre ţĕraní şĭ moşierĭ. Domnitorul se grăbesce a întări a doua ḑi Ianuarie 3, anaforaoa Divanuluĭ iar Divanul împreună cu Mitropolitul, speriaţĭ pare-se de propria lor faptă nedréptă, comit un al doilea act în paguba autonomieĭ ţĕriĭ: eĭ adreséză un magzar la Pórtă în privinţa cestiuneí agrare, căutând să justifice nedreptul aşeḑământ agrar.

*

Ce ḑic boieriĭ împreună cu Mitropolitul Veniamin şi Episcopiĭ ţĕriĭ, în anaforaoa către Alexandru Moruz?

Se jăluesc că neamul boieresc are o petrecere strâmtorită din pricina împuţinăreĭ slujbeĭ ce primesc de la locuitoriĭ de pe moşiile lor. Acestia se folosesc şi dobândesc de pe moşiele lor şi nicĭ măcar ḑeciueala slujbeĭ ḑilelor anuluĭ nu daŭ boierilor fără numaĭ 12 ḑile. Apoĭ 12 ḑile era de ajuns pe vremea veche, când moşiile era fără preţ, ţara nelocuită, cheltuelile micşorate, şi tóte întru ieftinătate. Boieriĭ arată că acum aştéptă şi eĭ îmbunătăţirea situaţieĭ lor, căcĭ netăgăduit este de toţĭ, că acest cin al boerilor ridică sarcina pămêntuluí întru tóte întîmplările stând faţă şi înainte la împlinirea împĕrăteşcelor şi domnescelor poruncĭ. Astă-ḑí cheletuelile sunt marĭ, scumpetea nespusă, iar locuitoriĭ aŭ primit uşurare de bir şi de havalele şi dênşiĭ urméză alişverişul cel maĭ folositor pe moşiele *nóstre*, hrănindu-se eĭ şi dobitoacele lor, vênḑêndu-le cu preţurĭ bune, fără nicĭ un folos pentru proprietariĭ moşiilor. Maĭ foloşiţĭ sunt ceĭ ce aŭ sate fără locuitorí, iar ceĭ carĭ aŭ sate pe moşiĭ sunt întristaţĭ şi mâhniţĭ că cu 12 ḑile pe an ce dă locuitorul, proprietarul nu'şĭ poate face cel puţin semănăturile pentru casă şi pentru negoţ. De aceea boieriĭ Divanuluĭ, cu Mitropolitul şi Episcopiĭ, nemulţămiţĭ cu cele 12 ḑile, ba chiar şi de modul cum ţĕraniĭ le lucréză acele 12 ḑile, s'aŭ adunat în Divan şi *«cu durere* (!) *către locuitoriĭ ţĕriĭ simpatrioţiĭ noştri»* aŭ alcătuit socotinţă în ponturí pentru o mĕsurată îndatorire pe an din partea ţĕranuluĭ. Boieriĭ se maĭ rógă, că deacă Vodă va încuviinţa anaforaoa, să li se dea voie să intre şi cu Magzar către Pórtă!... Boeriĭ speră chiar, că cu vreme, «de la prea puternica umbrire a hrănitóreĭ nóstre împĕrăţiĭ, vom dobândi noĭ seaŭ urmaşiĭ noştri, dupĕ vreme, acea milostivitóre desăvârşită dreptate a ḑeciuelei slujbeĭ ḑilelor anuluĭ».

Iată acum ce dulce sarcină pun boĭeriĭ pe grumaziĭ săténuluĭ :

1) Toţĭ ţĕraniĭ carĭ aŭ plugurĭ sunt datorĭ să are şi să grăpeze pe fie-care an cu fieşce care plug, în folosul moşieruluĭ, câte 80 prăjinĭ, acésta fie primăvera, fie tómna, după pofta boĭeruluĭ.

2) Fieşce care gospodar să prăşéscă pe fie-care an 15 prăjinĭ domnescĭ de porumb, să strîngă produsul şi să-l ducă la coşarele boĭerescĭ.

3) Să secere fieşce cine 30 de prăjinĭ domnescĭ şi să transpórte la ariĭ.

4) Să cosécă o falce de fèn, s'o adune şi s'o clădéscă stogurĭ.

5) Să dea 4 clăcĭ pe an la orĭ-ce trébă.

6) Să aducă pe fie-care an câte 2 care de lemne de foc la casa boĭeruluĭ, orĭ să se învoiască cu dênsul deacă pădurea e departe de 2 ḑile să-ĭ dea altă muncă el şi boiĭ luĭ pe 2 ḑile.

7) Locuitoriĭ să dea ajutor la reparaţiunea iazuluĭ şi a morilor.

8) Ţĕraniĭ să îngrădéscă ţarinele şi să facă coşarele pentru porumbul ce sunt datorĭ să dea ca dijmă boĭeruluĭ.

Şi s'ar crede că atâtea sarcinĭ, carĭ boĭeriĭ de la 1804 substituesc celor 12 ḑile de boĭeresc, aŭ să fie cel puţin compensate prin marĭ şi milostive dărniciĭ de pămênturĭ pentru munca proprie a ţĕranuluĭ. Din contra, aşeḑĕmêntul din 1804/5 maĭ obligă pe ţĕran, prin articolul 9, 10, 11 să dea şi dijmă din tot ce recolteză, una din ḑece, ba s'o şi care la aria şi coşarile stăpânuluĭ moşieĭ. Prin art. 11 ţĕranul e dator să dea şi pe stupĭ câte 2 la sută. Cine n'are de cât 50 va plăti boieruluĭ câte 5 parale de stup. Cine 'şĭ permite să aibă maĭ mult de 100 va plăti boieruluĭ de la 100 'nainte tot câte 5 parale de stup. Proprietarul nu se îndatoresce să dea păşunat pentru oile şi stânele ţĕranuluĭ, decât cu o nouă învoire. In imaşul satuluĭ nu pot păşuna de cât de la 10—15 oĭ de ţĕran, iar pentru cele-l-alte chiar şi în imaşul satuluĭ să plătéscă de fie-care óie câte 4 parale pe an. Acésta măcar că la art. 20 din aşeḑĕmênt să dispune, că proprietarul să dea imaş pentru un numĕr de vite a locuitoruluĭ de la 16 până la 4 după treĭ trepte ale locuitorilor : fruntaşĭ, mijlocaşĭ şi codaşĭ.

După ce ast-fel se despóie pre sătean apoĭ regulamentul de la 1805 monopoliséză şi cârciumile din noŭ în favórea proprietaruluĭ moşieĭ. Decă cumva ţĕraniĭ aŭ viĭ ieĭ aŭ dreptul să se foloséscă de vinul din ele, dar numaĭ pentru însăşi a lor trebuinţă şi să-l *metahirisească* tot până la 20 Dec., ca să aibă adică cârciuma boĭeréscă când să vîndă apoĭ până la noua recoltă a vinuluĭ.

La moşiile unde proprietariĭ n'aŭ nevoĭe de lucrul hotărît ţĕranul e dator să se învoiască el (art. 15) adecă să-ĭ plătéscă munca în banĭ. Locuitoriĭ sunt datorĭ să dea munca maĭ sus arĕtată până la distanţă de 5 óre de sat. De munca hotărîtă nu este dispensat de cât nevolnicul şi flăcăul neînsurat, care şéde cu tată sĕŭ.

Acest monstruos aşeḑĕmânt a fost subscris de următăriĭ prelaţĭ şi boierĭ :

Veniamin, Mitropolitul Moldoviĭ, Gherasim, Episcopul Romanuluĭ, Meletie, Episcopal Huşuluĭ, Stefan Sturza Logofĕt, N. Roset Logofĕt, Costache Ghica Logof., Constantin Balş Logof., Constantin Greceanu vel Logof., Teodor Balş Vornic, Cost. Paladi Vornic, Iordache Roset Vist., Vasile Roset Vornic, Grigoraş Sturza vel Vist., Alexandu-Iancu-Leu Vist., Dumitrachi Ghica vel Vornic, Dumitrache Sturza vel Vorn., Manolachi Dimachi Vornic, Răducanu Roset Hatman, Alecu Balş Agă, Iordachi Catargiu vel Spătar, Iordachi Balş vel Vornic, N. Balş Vornic.

*

Monstruósa elucubraţiune a Divanuluĭ de la 1805 (frica le era de rĕsólă a ţĕranilor decă eĭ ar sci că lucrarea n'ar fi aprobată maĭ departe), boieriĭ cred a şi-o asigura prin încuviinţarea Porţiĭ otomane şĭ decĭ îndreptéză îndată la acésta un magzar, noŭ act de umilire a ţĕreĭ şi de încălcare a autonomieĭ.

Chiar însuşĭ magzarul şi aşeḑĕmêntul pot proba enormitat a sarcinelor puse de Divan pe grumaziĭ ţĕrănescĭ. In adevĕr aceste sarcinĭ sunt numaĭ *pe jumĕtate* pentru tóte ţinuturile care vin pe marginea Moldoveĭ şi în apropiere de raialele turcescĭ a Ismailuluĭ şi a Brăileĭ (art. 7 din aşeḑĕmênt). De ce? Pentru că bine înţelegeaŭ autoriĭ aşeḑĕmêntuluĭ, că ţĕraniĭ din acele părţĭ vĕḑĕnd sórta maĭ bună din ţĕrile vecine séŭ din raialele turcescĭ vor lua lumea în cap şi se vor pustia satele din acele părţĭ.

*

Din corespondenţa Mitropolituluĭ Veniamin cu Melinescu am vĕḑut agitaţiunea care era în ţeară pe la prima jumĕtate a anuluĭ 1804, Cu puţine lunĭ maĭ nainte de scrisórea luĭ Melinescu s'aŭ întâmplat în Iaşĭ un scandal de care astă-ḑĭ noĭ puţin ne putem da sémă. S'aŭ aruncat la curtea domnéscă şi la Mitropolie un panflet, la Martie 16, 1804. Acest panflet n'aŭ ajuns la cunoscinţa nóstră, dar în condica Mitropolieĭ de Iaşĭ aflăm o anafora din partea Mitropolituluĭ Veniamin şi a tutulor boerilor marĭ din Divan către Domnitorul Alexandru

Moruz, prin care Divanul desaprobă fapta, cu indignaţiune. Boierii de Divan caută a se desvinovăţì în mod vag de acusările din panflet. Vodă pune resoluţiune pe anafora şi învoiesce boierilor să ducă fapta prin magzar la cunoscinţa Porţii, iar pe de altă parte Marele Logofĕt, cu marele Postelnic şi marele Visternic să facă cercetare, să afle deacă maĭ sunt şi alţĭ partizanĭ aĭ necunoscutuluĭ autor al pamfletuluĭ ca să fie pedepsiţĭ [1]. Aceste acte sunt proprii a ne dovedi esistenţa în Iaşĭ, în Moldova chiar, a unuí curent politic opus celuĭ rusesc, în fruntea căruĭa păşea Divanul ţěriĭ şi Moruz Vodă. *Duhul franţuzesc* făcea *pasquelurĭ*, satire, carĭ nu cruţaŭ, niciĭ pe Vodă, ba nicĭ chiar pe Mitropolitul Veniamin, care şi el înnota în apele muscăleşcĭ, or cât ne place a-l arěta naţionalist.

Ca să ilustrăm aserţiunea nóstră cu documente, vom aminti încă odată, că şi Veniamin aştepta mântuirea ţěriĭ de la Muscali şi de aceea continua luĭ V. Melinescu misiunea secretă la Petersburg. Veniamin era în corespondenţă, ca şi reposatul Mitropolit Stamati, cu maĭ mulţĭ bărbaţĭ muscalĭ. Mitropolitul Stamati în 1803 Aprilie 1 stèrnia la Petersburg prin Vasile Stefanovicĭ Tamara fostul Ministru rusesc în Constantinopole, care trecuse îndărăt prin Iaşĭ, sĕ scrie nouluĭ Ministru al Rusieĭ Italinschi, să continue şi el a apĕra ţéra faţă cu Pórta Otomană. In August 19/31 1803, din Buiuc-dere, Andreĭ Italinschi asigură pe Veniamin, că va continua a lucra în interesele Moldoveĭ şi-i vesteşce că este în lucrare hatişeriful pentru reînnoirea vechelor pronomiĭ ale ţériĭ. [2]

Administraţiunea sub Al. Moruzi.

Alexandru Moruz lăsă la Constantinopol *Kapu-chehaia* adecă agent al sĕŭ pe însuşĭ frate-sĕŭ. Sosind la Iaşi, fu silit să descindă la casele Logofĕtuluĭ Aleco Mavrocordat, căcĭ de maĭ mulţĭ anĭ, cum am arĕtat, palatul domnesc fusese incendiat şi nu se găsise timp şi mijlóce pentru reclădirea luĭ. Puţin dupĕ aceea Moruz luă reşedinţă în casele unde la 1860 am aşeḑat Universitatea din Iaşi, precum atestă inscripţiunea şi marca ţěreĭ, existente până astă-ḑi pe pórta de peatră, ce dă acces în curtea Universităţeĭ. Curtea, adecă palatul domnesc, incendiat la

---

[1] Veḑĭ anaforaoa şi arz-magzarul boierilor despre pamflet în condica Mitropolieĭ Iaşĭ pag. 31 verso dela 1804 Martie 17 şi în Uricar III pag. 57.

[2] Veḑĭ Istoria Mitropoliĭ de Erbiceanu, Iaşĭ pag. 71 şi 73 documentele 61 şi 64.

1783 sub Alexandru Mavrocordat, fu reclădit de Alexandru Moruz. Acesta numi o comisiune compusă din Spătarul Săndulache Sturdza, maĭ apoĭ Hatman, cumnatul Domnitoruluĭ, Toderascu Balş fratele Logofĕtuluĭ C. Balş, şi paharnicul Iordache Drăghicĭ [1].

Multă activitate se puse la reconstruirea palatuluĭ, care început la 1803 fu gata la 1806 August 28, de S-t Alexandru. Precum vom vedea, Moruz n'a avut parte să lŏcuiască în noul palat, în care avea să se strămute douĕ ḑile dupĕ sfintirea luĭ.

Cunóscem pe Alexandru Moruz de bun administrator.

Divanul luĭ A. Moruz la 5 Ianuarie 1803 se compunea din boerĭ în activitate şi din mazilĭ, în modul următor:

Veniamin Metropolit Moldoveĭ
Gherasim Episcop Roman
Meletie Episcop Huşĭ
Neculaĭ Rosset Log.
C. Balş Vel Log.
Iordache Canta Log.
Mihalache Sturza Vel Log.
Iancu Razu Log.
C. Greceanu Log.
Iordache Balş Vist.
C. Ghyka Hat.
Vasilie Costachi Vornic.
Todoraşcu Balş Vornic
Sandu Sturza Vist.
C. Balş Vel Vornic
C, Paladi Vornic
Gavril Konachi Vornic
Lupu Balş Vel Vornic
Manolachi Dimachi Vel Vornic
Alexandru Ianculeŭ Vornic
Răducanu Rosset Hatman.
Neculăĭ Balş Vornic
Iordachi Rosset Vel Vist. şi
Dumitrache Sturza postelnic

Acéstă listă de nume arétă că Divanul nu era pe mâna grecilor, ci a uneĭ oligarhiĭ compusă din v'ro 3—4 familiĭ de boierĭ pămîntenĭ.

---

[1] Veḑĭ Istoria Moldoveĭ de Drăghicĭ, tom. II pag. 66. Veḑĭ calendar pentru poporul românesc, de la cantora Foeĭ, săteseĭ, pe anul 1845 pag. 135 la art. «Palatul ocârmuireĭ din Iasi». Aci nu se menţionéză ca membriĭ a-ĭ comisiuneĭ decât pre Săndulache Sturdza, pe care îl zice Vistiernic, avênd de ajutor pe Vornicul Iordache Drăghicĭ, pre care dupĕ sevârşirea Palatuluĭ, spre resplătire Vodă îl numi paharnic.

Cu atât maĭ rĕu deacă ţeara merse spre peire cu asemenea Divan românesc!

Acestuĭ Divan, care constituia órecum ca o Adunare a ţereĭ, A. Moruzi ordonă se afle mijlocul de a înceta catahrisele. abusurile ispravnicilor prin judeţe. Se găsesce că mijlocul cel maĭ propriŭ pentru aceasta este, să se facă lefĭ bune acestor funcţionarĭ. Boeriĭ, propun adăugirea lefilor cu începere de la 1 Ianuarie 1803 şi sunt sigurĭ, că ţéra va primi acésta reformă cu mare mulţămire (!). Boeriĭ propun, că de óre-ce cassa răsurilor este în deficit, apoĭ deficitul cât şi noua sumă trebuinciósă pentru sporirea lefurilor, să se cisluiască pe ţeară. Se adaug lefile la 10 judeţe şi anume; Sucéva, Némţu, Roman, Bacăŭ, Tecucĭ, Tutova, Fâlciŭ, Dorohóĭ, Botoşanĭ, Hârlăŭ, dându-se 700 leĭ, pe lună, în loc de 600 cât era până acum. Domnitorul aprobă anaforaoa printr'o lungă resoluţiune şi speră că vor înceta abusurile «Iar carĭ din ispravnicĭ, de acum înainte se va abate spre nedreptate şi răpire, nu numaĭ că scoţêndul va plăti îndoit *apucăturile* cele nedrepte, dar şi scutelnici li se vor tăia şi în slujba Domnéscă nu va încăpea nicĭ odinióră». Domnitorul ordonă, pentru maĭ multă solemnitate şi tărie, să se emită hrisov Domnesc, care să se conserve în Archivele Mitropolieĭ.

Actul din 1804 Ghenarie 18 [1] şi acel din 1804 Ghenarie 5, din cartea de documente a Mitropolieĭ de Iaşĭ cum şi actul din 1804 Ianuarie 11 şi cărţile de la visterie în acelaşĭ scop, tóte aflătóre în ḑisa condică de documente a Mitr. de Iaşĭ [2] merită tótă atenţiunea nóstră şi decĭ le dăm aci ca note.

---

[1] Uricar tom. I pag. 202.

[2] *Anaforaoa*

«După luminata porunca Măriеĭ tale adunându-ne la un loc, am luat séma cu luare aminte punerea la cale ce de către Inălţimea ta s'aŭ socotit a se face, ca şi spre mulţămirea Dregătorilor ce se vor rêndui pe la ţinuturĭ şi spre închiderea cu totul a urmărilor cu catarhirisis, ce într'altă vreme aŭ avut Dregătoriĭ, spre asigurarea locuitorilor, să se maĭ adaoge lefile ispravnicilor la tóte ţinuturile, şi precum la tóte altele, aseminea şi la acésta de obştie, cnnoscêndu-se părinteasca milostivire a Inălţimeĭ tale, aducem către Inălţimea Ta plecată închinăciune cu mulţămire şi ca pentru un lucru ce vederat este că are maĭ bună chibzuire, socotit şi de obşte folositor, ne rugăm ca după hotărîrea ce aĭ făcut, urmându-se pentru acest adaos de lefile ispravnicilor, de la ḑi I a curgătóreĭ lunĭ Ghenarie, să se facă de către Inălţimea Ta cuviincioasa punere la cale, că atît aceasta cum şi acè care iarăşĭ cu milostivire, pentru deobşte folos, s'aŭ întărit prin hrisovul Inălţimeĭ tale de maĭ nainte a se afla pe la ţinuturĭ sameşĭ rînduiţĭ de visterie cu leafă şi cheltu-

Prin anaforaoa boierilor 'şĭ iéŭ ca mobil la lucrare curmarea catahriselor şi pentru acésta stăruesc să se adaogă lefele şi veniturile dregătorilor.

---

ială de la casa Răsurilor, să rămâe fără strĕmutare în toată vremea, căcĭ măcar că casa Răsurilor nu este acum în stare ca să poată da şi acest adaos la lefile ispravnicilor şi rĕmânînd acu în sarcină ţéra cu darea acestor banĭ; dar socotind folosul de obşte al locuitorilor cu închiderea desevêrşit a urmăritor cu catahrisis, ce într'altă vreme s'aŭ urmat de către dregătorĭ, încredinţăm Inălţimeĭ Tale, că ţara cu tótă mulţămirea va primi a se însărcina să dé baniĭ aceştia, fără să simtă cât de puţină greutate, fiind un lucru fórte nesimţitor împotriva greutăţeĭ ce într'altă vreme aŭ suferit prin acele cu catahrisurĭ asuprele a dregătorilor. Şi după aceasta ne rugăm, ca şi acea cu milostivire hotărîre a Inălţimeĭ Tale, care din ceasul ce aĭ sosit nu numaĭ aĭ cugetat, ci şi aĭ pus în lucrare, oprind acele cu catahrisurĭ apucăturĭ a Dregătorilor, prin care oprire de obşte s'aŭ făcut mult simţitóre uşurinţă, cu chipul ce se va socoti de către Inălţimea Ta legându-se şi întărindu-se cu cea maĭ mare întărire şi cu acele maĭ vrednice chipurĭ, să se pue la cale, unde cu totul închiḑêndu-se toate mizlocirile prin care într'altă vreme aŭ urmat Dregătoriĭ apucăturĭ şi asuprele locuitorilor, să nu maĭ rĕmâe Dregătorilor cât de puţin median la aşa urmărĭ. Şi să fie a să păzi şi aceasta cu tótă statornicia fără strămutare în tótă vremea. Căcĭ după punerea la cale ce s'aŭ făcut, cu adăogirea lefilor, nu rĕmâne nicĭ ispravnicilor cât de puţin maĭ mult vre-un cuvînt de nemulţămire, ce maĭ ales carĭ şi dupa aceasta se vor afla că s'aŭ abătut la cât de puţină urmare împotrivă, neapĕrat trebue să se pedepsească. Şi fiind că adăogirea ce s'aŭ făcut de către Inălţimea Ta să se facă lefilor, coprinde pe o lună 4375 leĭ, socotindu-se acest adaos pe noue lunĭ în anul acesta, adecă de la I a curgĕtoareĭ lunĭ Ghenare şi până la sfârşitul viitóreĭ lunĭ Septembre, când se împlinesce un an de la închierea semeĭ ce s'aŭ făcut caseĭ Răsurilor, se coprind 39.375 leĭ, şi precum şi maĭ sus s'aŭ ḑis: Casa Răsurilor nu este în stare să rĕspundă aceştĭ banĭ neajungênd aceştĭ banĭ iratul caseĭ nicĭ pentru lefile câte până acum se află rînduite, de către noĭ slugele Inălţimeĭ Tale, ne găsindu-se chip ca să se adaoge iratul caseĭ, se socotesce, ca la 20 a viitóreĭ lunĭ August, împreună cu cusururile ce maĭ rĕmân până atuncĭ din baniĭ *imdatuluĭ*, să se rînduéscă, ca să dé ţéra atît aceştĭ banĭ pe anul acesta, cum şi lipsa ce maĭ are casa Răsurilor din irat, după suma lefilor rînduite să se plătească. Iar pe anul ce se va începe de la I Octombre şi înainte se va face atuncĭ chibzuirea cuviinciósă şi punere la cale şi până la vremea ce socotim a se rêndui şi a se lua din ţéră baniĭ aceştia, plata lefilor cu chipul ce se va socoti şi de către Inălţimea Ta, se va iconomisi de către Casa Răsurilor, pentru că ispravniciĭ, după rânduiala ce s'aŭ urmat şi până acum, trebue să'şĭ ieie lefele pe fieşcecare lună. Şi fiind-că porunca Inălţimeĭ Tele către noĭ s'aŭ dat şi cu deosebită milostivire, că să socotim şi déca peste hotărîrea făcută de către Inălţimea Ta se cuvine la vreunul din ţinuturĭ a se maĭ adăogĭ lefele, nu lipsim a insciinţa, că cu bună chibzuire socotind, găsim cu cale, ca la ḑece ţinuturĭ adică Sucéva, Neamţu, Roman, Bacăŭ, Tecuciŭ, Tutova, Fălciŭ, Dorohoiŭ, Botoşanĭ şi Hărlăŭ, ce sunt socotite a avea léfa doĭ ispravnicĭ 600 leĭ

In aceste opiniunĭ este şi Vodă, cum se póte vedé în resoluţiunea pusă pe anafora 1).

---

pe lună, să se maĭ adaogă câte 100 leĭ pe lună ca să fie fieşce care din tr'aceste ţinuturĭ câte 700 leĭ pe lună, însă acest adaus să se pue la cale şi să urmeze a se da pe anul ce se va începe de la I a viitoareĭ lunĭ Octombrie când pentru aceste este a se socoti şi a a se face de isnóvă chibzuire. — 1803 Ghenar 5.

Veḑĭ pag. 27 verso — 34 din Condica de la Metrop. Iaşĭ.

1) *Rezoluţia luĭ Ión Alexandru Moruzi W.*

Inaintea Domnieĭ mele cetinduse acéstă obştéscă anaforă, cu cale s'aŭ găsit tóte cele cuprinse într'însa, decĭ după cum şi maĭ nainte era neîncetata a nostră părintéscă îngrijire, ce avem spre odihna şi fericirea locuitorilor domnesceĭ nóstre ţĕrĭ, aŭ pus la cale rînduirea sămeşilor pe la ţinuturĭ întărindu-o acésta prin domnescul nostru hrisov, ca să fie eĭ statornicĭ pe lângă boeriĭ noştriĭ ispravniciĭ ţinuturilor şi păzind coprinderea aşeḑărilor hotărîte prin hrîsov, nu de puţină trebuinţă sînt către cuviinciósa pază a buneĭ orânduele. Pentru care şi iarăşĭ poruncim, ca şi de acum înainte Sameşiĭ să urmeze nestrămutat şi neschimbat tóte datoriile lor, sciind că orĭ-care dintr'înşiĭ va cuteza a se abate cât de puţin, lipsindu-se din slujbă se va şi pedepsi cu străşnicie. Aşişderea şi acum voind Domnia mé ca să se desrădăcineze urmările acele rele şi apucăturile celor netrebnice câştigurĭ, ca să lipséscă aceste şi maĭ în urmă şi aşa să remâe nesupĕraţĭ locuitoriĭ, petrecênd eĭ întru vieţuirea cea odihnită şi plină de veselie, ca să fie ţéra întru fericire, care este cea maĭ întâi bună-voinţă şi cea maĭ mare dorinţă a nóstră; am socotit cu cuviinţă către acésta adăogirea prin cât se va putea a lefilor ispravnicilor ţinuturilor, ca avênd şi d-nélor îndestularea venituluĭ şi mulţămindu-se, să nu fie nevoiţĭ pentru trebuinţile lor spre urmarea rĕuluĭ câştig şi a nedreptăţeĭ, ci îndestulându-se cu rînduita léfă şi avènd de ajuns trebuinciósa cheltuială, să pórte de grije, că nisce dregĕtorĭ bunĭ pentru ocrotirea locuitorilor şi pentru rĕsuflarea lor, îngrijindu-se cu cea maĭ mare silinţă ca să nu se asupréscă eĭ şi ca să lipséscă întru tot tótă nedreptatea şi răpirea celor ce se rênduesc spre orĭ-ce slujbe şi a ocolaşilor şi să remâe odihniţĭ şi nesupĕraţĭ supuşiĭ, pentru care preveghiază neîncetat Domnésca Nóstră purtare de grije. Drept aceea primind Domnia mea cele cuprinse prin Anaforaoa acésta, întărim şi hotărím, să se pue în lucrare cele scrise şi poruncim, să se scrie Domnescele nóstre cărţĭ către boeriĭ noştri ispravniciĭ ţinuturilor, arĕtătóre pentru adăogirea ce s'aŭ făcut lefilor Domniilor Sale, ca să se încredinţeze că are domnia mea şi pentru D-nélor purtare de grijă, ca nu cum-va siliţĭ de trebuinţa cheltuelilor, să alunece la nedreptăţĭ şi necuviincióse câştigurĭ, împotriva Domnescelor nóstre poruncĭ, căcĭ spre acésta s'aŭ dăruit lor adăogirea acésta a lefilor, ca să se mulţăméscă cu acele drepte şi nesmintite veniturĭ. Iar carĭ din ispravnicĭ, de-acum înainte, se va abate spre nedreptate şi râpire, nu numaĭ că scoţêndu-l va plăti îndoit *apucăturile* cele nedrepte, dar şi scutelniciĭ li se vor tăia şi în slujba domnéscă nu va încăpea nicĭ o

La pagina 27 verso în condica metropolituluĭ de la Iaşĭ se află circulara ce s'aŭ scris pentru adăogirea lefeĭ ispravnicilor. Se vestesce acéstă adăogire dregătorilor în interesul încetăriĭ abusurilor, ameninţânduse cu pedépsă pe ceĭ care vor maĭ face abusurĭ. Domnitorul poruncesce să se facă şi hrisov domnesc, apoĭ adaugă:

«Am poroncit d-sele vel: vist: că scoţând copia asemene depe anaforă să trimită dregătorilor la tóte ţinuturile şi vi să dă însciinţare, că după hotărîrea ce s'aŭ făcut, la ţinutul acela de la ḑi întâĭ a curgătóreĭ lunĭ ghenarĭ, peste 400 leĭ pe lună ce eraŭ rînduiţĭ de maĭ nainte, léfa la doĭ dregătorĭ, saŭ maĭ adus 400 leĭ ca să fie câte 800 leĭ pe lună, şi D-vóstră la semile ce veţĭ închia cu seama răsurilor după acéstă hotărîre, vă veţĭ scădea cu léfa acelor ispravnicĭ. Iar pentru oprirea şi închiderea cu totul a urmărilor cu apucătură de asuprirĭ de pe la locuitorĭ, măcar că îndestul şi până aice s'aŭ dat poroncile Domnieĭ méle şi credem că veţĭ fi înţeles cât sunt de neplăcute şi nesuferite D-nieĭ mele, şi iarăşĭ din copia anaforaleĭ pe larg vĕ veţĭ pliroforisi şi rîvna ce-avem spre închiderea cu totul a unor aşa urîte şi necuviinciόse urmărĭ şi că suntem hotărîţĭ pentru aceĭ carĭ şi după acesta se vor aluneca a se maĭ abate la împotriva urmare, a nu trece nicĭ de cum greşéla cu vedere, măcar orĭ a cuĭ; dar nu lipsim şi prin acéstă carte a Domnieĭ mele a scrie şi-a ve porunci cu străsnicie, ca în tot chipul ferindu-ve şi privighind cu neadormire şi pentru ómeniĭ ce'ĭ aveţĭ rânduiţĭ printre locuitorĭ, cu totul să fie oprit alunecarea la cât de puţin interes spre asuprirea locuitorilor, căcĭ léfa rânduită şi alte veniturĭ, carĭ după condica visterieĭ, maĭ are isprăvnicia după chibzuirea ce s'aŭ facut este îndestul ca ră rĕmâneţĭ mulţămiţĭ, şi ca pentru un lucru ce desăvârşit voim a se pazi cu statornicie, să sciţĭ că nicĭ de cum nu vom conteni a privighea şi a face cele maĭ adincĭ cercetărĭ şi când pe vre un dregătorĭ îlŭ vom afla cu cât de puţin, că s'aŭ abătut la urmare împotriva hotărîreĭ, nicĭ de cum nu va putea afla cuvênt ca să tragă asupra sa milostivirea Domnieĭ mele, ci maĭ ales pentru acea maĭ mică alunecare, pornind asupra sa urgia Domnieĭ mele, va fi pedepsit şi cu adăogire peste hotărîrea ce s'aŭ făcut spre pildă ş'a altora, precum aceĭ carĭ fără

---

diniόră. Pentru acésta, spre maĭ multă întărire şi vecînică nestrămutrae, poruncim, să se facă pentru acéstă hotărîre şi domnescul nostru hrisov, care adeverindu-se şi întărindu-l cu domnésca nóstră iscălitură şi pecete, să se iscăléscă după obiceiurĭ şi de către Prea sfîntu Mitropolit şi iubitoriĭ de D-ḑeŭ Episcopiĭ şi să'l pue în păstrare la S-ta Mitropolie, ca să rĕmâe pururea nesmîntit şi nestrămutat.

Semnat: *Vodă.*

(Din condica de doc. copiĭ a Mitropolituluĭ Iosef, din Iaşĭ. Pag. 25 verso).

cât de puţin cusur vor fi urmărorĭ întocmaĭ la hotărârea şi la buna voinţă Domnieĭ mele, făcênduse cunoscută credinciósa lor slujbă, vor fi în tótă vremea cuprinşĭ cu milă şi cinste, după vrednicia slujbeĭ.—1804 Ghenarĭ II.

Semnat: *Moruz V. V.*

Maĭ urmează şi Circulară de la Visterie către ispravnĭcĭ pentru adăogirea lefilor lor. Se trămite Cartea Gospod cu copie după anafora să stea păzite bine pentru depururea la sămeşia ţinutuluĭ.—Şi se promite în urmă a se trămite şi copie de pe hrisovul Domnesc în cestiune.

In privinţa pădurilor Moruzi dă un noŭ nizam, ce aci dăm întreg anecsat în facsimile.

*

In multe mĕsurĭ ale Sale administrative Moruzi imitéză cele ce aŭ vĕḑut la muntenĭ. Aşa la 1 Ianuarie 1803, Alexandru Moruz înfiinţéză *Vornicia de obşte,* maĭ apoi sub Alexandru Calimach, numită *Vornicia de politie.* Primul vornic de obşte fu boerul Manolake Dimache.

Din nizamul de înfiinţare al acesteĭ vorniciĭ, vedem, că Vornicul de obşte, în demnitate este al 5-lea Vornic mare al ţĕreĭ şi are în Divan scaun în urma celor 4 vornicĭ.

Atributele Vorniculuí de obşte sunt aprópe aceleaşĭ ca ale epitropieĭ obstireĭ din Bucurescĭ. Vornicul de obste este ajutat de un boer de clasa II-a pre care îl alege însuşĭ Vornicul de Obşte şi-l întăresce Vodă. Un logofĕt este pus la disposiţiunea Vorniculuĭ de obste.

Casa Milelor este pusă asemenea sub administrarea Vorniculuĭ de obste. Semile anuale ale caseĭ de Milĭ, le presintă Vornicul de obste Domnitoruluĭ, care le trimite în cercetarea veliţilor boerĭ.

Vornicul de obste, împreună cu Aga, fac cisniurile pentru pâne şi carne în oraş, fixând preţul lor, prin anafora către Domn. In fine Vornicul de obste, are îngrijirea cişmelelor şi a apelor.

Vornicul de obste, urma să fie plătit din casa Mililor cu léfă egală vornicilor marĭ. Fiind-că, din casa Milelor nu putea să ia léfă maĭ mare decât ceea ce se da înainte simpluluĭ epistat al Caseĭ, Domnul a hotărît, ca neajunsul lefiĭ până la cea de Vornic mare, să i-se dea din casa răsurilor, adecă de unde se plăteaŭ toţĭ funcţionariĭ ţĕriĭ [1].

---

[1] Veḑĭ Uricarul tom. I pag. 103.

CAP. III

Justiţia.

Incercare de codificare a leguirilor dupĕ care să se dirigă judecătoriĭ şi însuşĭ Divanul Domnesc se face sub A. Moruz, în domnia aceasta a doua la Moldova. Totuşĭ numaĭ în domnia următóre a luĭ Calimach Scarlat, Moldova avu codicele sĕŭ regulat, precum la timp vom avea de a vorbi.

Cu deosebire importantă este mesura luată de Alexandru Moruz în interesul justiţieĭ, faţă cu sudiţiĭ, carĭ nu se supuneaŭ legilor ţĕreĭ. In 15 April 1803 Domnitorul dispune, pentru ca să protégă dreptatea pămĕntenilor, ca pe viitor sudiţĭ să nu maĭ fie primiţĭ arendaşĭ la moşiĭ boerescĭ şi mănăstirescĭ [1].

Un rĕnd de cărţĭ s'aŭ scris pe la tóte ţinuturile pentru sudeţiĭ ce ţin moşiĭ în arendă cu anul.

Din jalobele ce s'aŭ dat, luându-se însciinţare, cum că uniĭ din supuşiĭ Rusescĭ şi Austriacescĭ, ce se află aice în ţeră, ţiind cu anul moşiĭ boerescĭ, mŏnăstirescĭ şi de la alţiĭ, şi întâmplându-se a avea pricinĭ cu locuitoriĭ, stăpâniĭ moşiilor ce ţin în orândă, seaŭ megieşĭ din pregiurul lor, voesc a face supĕrărĭ, *socotind că sunt sudiţĭ şi nu vor putea fi judecaţĭ, nicĭ învinovăţiţĭ ca raelele, după pronomiile cele de obşte ale ţeriĭ, şi nu se supun când sunt chiămaţĭ de către d-vóstră a merge la cele ce trebuinţa* şi obiceiul pământuluĭ cere, să se facă cercetare la starea loculuĭ, care urmare a lor, este nu numaĭ pricinuitóre de păgubire pămĕntenilor, ce şi împotriva buniĭ rânduelĭ şi a privileghiurilor aşeḑate, şi pentru ca să lipséscă acest feliŭ de supĕrărĭ, se scrie d-vóstră, să însciinţaţĭ pre toţĭ sudiţiĭ de la acel ţinut, care ţin moşie în arendă, că porunca Domnieĭ mele este: sudiţiĭ ce ţin moşiĭ în arendă, la pricinele acele ce va cere trebuinţa, după obceiul pămĕntuluĭ, a se cerceta la starea loculuĭ, să se supuie ca şi raelele a merge când vor fi chiamaţĭ de d-vóstră şi datorĭ a urma la tóte după privileghiurile păzite de obştie la acest feliŭ de pricinĭ; pentru care s'aŭ dat de şcire atât la general Consulatul Rusesc. cât şi la K. K. Agenţie din Iaşĭ, ca să arete sudiţilor ce ţin moşiĭ şi carĭ vor primi să se supue a urma după porunca aceasta, să ţie şi de acum moşie, ca raelele de aice, iar ceĭ ce nu vor voi a se supune, de la viitorul sfeti Gheorghe înainte să se lase de a maĭ ţine moşiĭ cu anul, şi deacă vreuniĭ dintrînşiĭ, nicĭ se vor supune ca raelele, nicĭ vor eşi de pe moşie, să înşciinţaţĭ pe Domnia mea, ca să se urmeze pentru uniĭ ca aceia obstescile pravile, dupĕ obiceiul pămĕntuluĭ, ca să conteniască jalbele şi pricinele de supĕrărĭ.—1803 April 15. *Proc: Vel. Logof. Balş.*

---

[1] Uricar tom. IV pg. 154.

Şi pe când Moruz îmbunătăţea leafa slujbaşilor principalĭ din judeţe, dădea şi instrucţiĭ ispravnicilor pentru judecăţele ce le făcéŭ, Iată douĕ circulărĭ de această natură, una relativă la mezaturile de proprietăţĭ, din 1803 Dec. 8 şi alta relativă la judecăţĭ. Vodă cere ispravnicilor ca: «uşa judecăţiĭ să vĕ fie în tótă vremea deschisă şi neopriţĭ toţĭ aceĭ ce vor veni cu jalbe şi pricinĭ de judecăţĭ până la cel maĭ mic lucru, pe care să-ĭ primiţĭ cu blândeţe si cu mare luare aminte să le daţĭ ascultare şi fără a avea voie seaŭ a părtini, dupĕ dreptate să judecaţĭ». Nemulţămiţiĭ cu judecata ispravniculuĭ aŭ apel la Divanul Ţĕriĭ [1].

Aci este locul să amintesc şi de acest fapt, care se referă şi la istoria barouluĭ Moldovén. Prin circulara Domnéscă din 1803 April 10 Moruz reguléză ce fel de vechilĭ, adică ce fel de representanţi pot să aibă răzăşiĭ în procesele lor. Dispoziţiunea acésta urmăreşce şi un alt scop decât introducerea plenipotenţieĭ formale; ea voeşce să ridice răzesilor dreptul de a maĭ reclama contra sentinţelor tribunalelor sub cuvênt că răzăşiĭ carĭ i-aŭ representat la judecată n'aŭ avut deplinul lor consentiment [2].

Dintre procesele diverse întêmplate sub domnia luĭ Al. Moruzi, cităm urmĕtórele:

---

1. Uricar tom. IV pg. 214—216.
2. Veḑĭ Uricar tom. IV pag. 155.

«La pricinile de judecăţĭ între răzaşiĭ moşiilor, veḑênd Domniea mea o rea urmare obicinuită, adecă când nu pot veni toţĭ câţĭ împreună sunt părtaşĭ, aleg rĕspunḑetorĭ pe care dintre dânşiĭ îĭ socotesc, şi după ce judecata dă hotărîre asupra arĕtăriĭ lor, şi a doveḑilor ce se vĕd la fieşce care parte, cieĭl'alţĭ ce la acea judecată n'aŭ fost, orĭ pentru a lor părerĭ, că nu s'ar fi îndestulat la dreptatea lor, seŭ că aceĭ de dênşiĭ trimeşĭ, n'ar fi şciut ce să respunḑă, pornesc de isnoavă impotriva judecăţiĭ, şi înnoiesc pricinele, cu care osebit că niciĭ odată judecăţile dintre dênşiĭ nu se sfârşesc, şi înşişĭ lor le este de sĕrăcie cu cheltuielele ce fac şi perderea vremiĭ, dar şi Divanuluĭ aduc necontenite supĕrărĭ şi pentru acésta scriem d-vóstră, să daţĭ de şcire în tot ţinutul acela, ca or care din rĕzaşĭ vor avea pricinĭ de judecăţĭ la Divan, şi toţĭ împreună nu vor putea veni, acelor ce-i vor alege şi-i vor rêndui în pricina ce va fi, să le deie scrisóre de vechilic din partea tuturor, că sunt deplin respunḑĕtorĭ, cu care scrisóre să vie înaintea d-vóstră a dregatorilor şi adeverindu-o eĭ, să o încredinţaţĭ şi d-vóstră şi aşa aceĭ ce vor veni la Divan, vor fi primiţĭ a intra în judecată, iar fără scrisóre ca acésta nu se vor primi şi le va fi zadarnică cheltuiala şi osteneala cu venirea pe aicĭ. — 1803 April 10.

Proc: Vel Logofĕt. Balş.

a) Lunga judecată a familieĭ Holban cu niamurile Busculescĭ, Dohotescĭ şi Mărăşescĭ pentru moşia Culicenĭ. Preste 30 de anĭ dură acest proces. La 21 Maĭ 1803 Domnitorul Al Moruzi dă carte către ispravniciĭ de ţinutul Herţeĭ, să pună în stăpânire pre Ioan Holban epitropul copiilor mortuluĭ sĕŭ frate Vasile Holban [1].

b) Procesul dintre Economul Ureche protopop de Harlăŭ[2] cu medelnicerul Branză pentru restituirea unor documente de moşie şi de viĭ încredinţate acestuĭ din urmă să le ducă la Socĭ, la alte ramure din neamul Urechesc şi care acel Brânză pretinde că le-aŭ perdut cu o geantă ce avea, pe drum. Divanul condamnă pe medel. Brânză să restitue acele documente, orĭ să plătească tótă cheltuiala facereĭ de hotărniciĭ noue prin boierĭ hotarnicĭ. Această cheltuială taie suma de 400 talerĭ pentru cincĭ hotărniciĭ.

c) Judecata răzeşilor de la Sohodol cu căpitanul Stamatache pentru un loc de prisacă şi o poiană, cumpărătura din 7163, pe apa Nigeruluĭ în ţin. Bacăuluĭ. Se trămite hotarnic la poiană şi acesta face *harta* loculuĭ şi o trămite la d-l Vornicul, ca în vedere cu ea să decidă [3].

CAP. IV

Finanţe.

Deja am arĕtat maĭ sus, că încă maĭ înainte de a sosi în ţéră A. Moruz s'a preocupat de Finanţe, solicitat la acésta de către chiar Muscalĭ, carĭ din réoa aşeḑare a dărilor făcuse obiect de acuzare luĭ A. Suţu.

Prima anafora a boierilor provocaţĭ de Domnitor ca să facă o nouă aşeḑare a dărilor este din 1802 Noembre 16, în următórea coprindere:

---

[1] Cartoa avĕnd sigiliŭ de ceară roşie la esterior este bine conservată la Bibl. Urechiă. Sigiliul pórtă data de 1793 şi în scut armele ambelor principate. Nicĭ o vorbă slovenească din vechile formule.

[2] Economul Ureche protopop la Hârlăŭ fu tatăl Cluceruluĭ Alexandru Urechiă, părintele autoruluĭ acesteĭ opere istorice. Actul este in posesiunea Bibl. Urechiă de la Galaţĭ.

[3] Actul original este la Bibl. Urechiă din Galaţĭ.

«Primind cu plecăciune luminata carte a Măriei Tale, cuprindĕtóre tuturor povĕţuirilor ce se cuvin la chibzuirea şi socotinţa biruluĭ ţĕreĭ, ca fiind aceste cunoscute şi bine alcătuite să pótă lipsi de acum înainte izvodirile din noŭ ale acelor fără rânduélă necontenite birurĭ, precum şi însărcinările şi dreptăţile locuitorilor ţĕreĭ acesteia, după noima vredniculuĭ de închinăciune împĕrătesc hati-şerif, care acum s'aŭ dăruit ţĕreĭ, cu milostivitóre întărire celor din vechĭ pronomiĭ şi cu îndurarea adăogireĭ şi altor noue: ne am adunat cu toţiĭ de obştie şi cu luare aminte înţelegênd tóte cele de către Înălţimea Ta arĕtate nouă, pentru fericirea ţĕreĭ, buna stare a tutulor locuitorilor, i ocrotirea şi milostivirea către tóte stările, lipsirea havalelor şi desrădăcinarea tutulor răpirilor şi nedreptăţilor şi puind temeiŭ întru cea cunoscută de toţĭ înţelepciune, iubire de dreptate şi bunătate a Măriei Tale, iată prin plecată anafora arĕtăm de obştie întru o glăsuire chibzuirea şi socotinţa nóstră care nădăjduim că va fi primită şi de către Inălţimea Ta, fiind socotită şi alcătuită după starea ţĕreĭ de acum, cu óreşcare ingreuerĭ, socotindu-se lipsirea cea cu totul a havalelelor numaĭ spre uşurinţă; cu acest chip decĭ birurile unuĭ an, ce se vor lua de la locuitoriĭ ţĕreĭ, atât aĭ satelor, cum şi aĭ têrgurilor şi aĭ tutulor celor ce sunt supuşĭ a plăti bir, să fie 3500 pungĭ de banĭ, afară de baniĭ răsurilor, carĭ sunt pentru plata lefilor şi afară de tóte resumaturile Cămăreĭ Gospod, care sunt pentru Дѱíѧзнлє (sic) şi alte cheltuelĭ ale Domnuluĭ şi afară de baniĭ trebuincioşĭ pentru ţinerea menzilurilor ţĕreĭ, carĭ se vor lua osebit pe tot anul, după cea adevĕrată trebuinţă ce va fi, cu sfatul de obştie, ca o deosebită trebuinţă a ţĕreĭ, carea cu bună orânduială s'aŭ socotit de câţĭ-va anĭ a se ţine deosebit de Epistaţĭ şi aŭ lipsit supĕrările locuitorilor de maĭ înainte şi se va socoti osebită facere de bine, găsindu-se chip de a lipsi şi facerea fênuluĭ şi surugiiĭ plătindu-se şi aceia iarăşĭ la Epistaţĭ din baniĭ ce se vor strînge a menzilhanelelor, şi afară din venitul cel din vechiŭ obicĭnuit al Măriei Sale·Dómneĭ, a Botoşanilor, şi al ţiganilor Gospod; şi dintru acéstă sumă de 3500 pungĭ de banĭ să fie şi plata scutelnicilor, contenind de istov şi desrădăcinându-se asupritórele chipurĭ a tuturor de obştie ce se vor afla în tóte dregătoriile marĭ şi micĭ şi a tuturor slujbaşilor, şi maĭ mult decât acéstă sumă din bir a ţĕreĭ să nu maĭ fie şi alte cererĭ de banĭ cu numire de grajdiŭ domnesc, şi alţiĭ pentru unt Împĕrătesc şi alţiĭ pentru a Visterieĭ cheltuelĭ. şi în scurt pentru multe asemenea numirĭ isvodite din noŭ în tótă vremea spre împilarea Noroduluĭ. Dar şi aceste 3500 pungĭ de banĭ prin înţelepciunea adîncimeĭ minţeĭ Înălţimeĭ Tale să se împlinéscă cu bună chibzuire şi de isnóvă alcătuire ce se va face prin sfatul obştesc, cumpĕnindu-se a se lua din ţéră după starea întru care se va afla pămêntul în fiesce care an, şi cât pentru acésta rĕmâne după norocita sosire a Înălţimeĭ Tale a se pune la cale. Iar când nu se va face contenire tutulor havelelelor şi a izvodirilor celor răpitóre, care acésta nu nădăjduim, maĭ mult din iubire şi dreptate a Înălţimeĭ Tale, atuncĭ maĭ multă greutate se va pricinui Ţéreĭ ; acésta este socotinţa pré plecatelor slugĭ aĭ Măriеĭ Tale, potrivit şi cu bună-voinţa a Înălţimeĭ Tale de a cunósce şi ţéra liniştirea şi de a se trage rugele săracilor locuitorĭ şi aĭ tutulor de obştie, pentru îndelungarea anilor vieţeĭ pré puterniculuĭ Împĕrat iubitoruluĭ de ómenĭ şi a Înălţimeĭ Tale, dar fiind-că fericirea unireĭ ţĕreĭ razimă în lesnirea petrecereĭ fiesce-căreia stărĭ, ne rugăm Înălţimeĭ Tale, socotind şi pentru acésta cu fireasca blândeţă şi bunătate să fie ascultată şi primită şi a nóstră rugăciune pentru însărcinarea şi asuprirea némuluĭ boieresc şi pentru greutatea caselor nóstre, după cum tóte aceste la norocită sosire a Înălţimeĭ Tale le vom face cunoscute şi arĕtate, spre a puté afla liman şi mângâere prin cea dorită de bună de obştie punere la cale.

A Inălţimeĭ Tale prea plecate slugĭ : *N. Roset Logofĕt, Iordacke Canta Logofĕt, Costantin Balş Logofĕt, Ión Razu Logofĕt, Drakaki Lapasti Logofĕt, M. Sturza Logofĕt, Costake Grecianu Logofĕt, Costake Ghica Hatman, Teodor Balş Vornic, Manolake Konake Vornic, N. Balş Vornic, Costantin Balş Vornic, Costantin Palade Vornic, Alexandru Ianculeu Vornic, Sandu Sturza Vistier, Gregoriu Sturza Vistier, Iordacke Roset Vistier, Demetrie Ralet Vornic, Demetrie Sturza Postelnic, Vasile Roset Vornic, Alexandru Balş Aga, Iordake Balş Vistier* [1]).

Aşia dar boieriĭ propun luĭ Vodă, încă înainte de sosirea luĭ la Iaşĭ, ca tot birul ţĕreĭ să fie în sumă de 3500 pungĭ, adecă de 1,750,000 leĭ, afară de apanagiul Doamneĭ, de rusumaturile luĭ Vodă (Ocne, Vĕmi) şi de darea pentru poşte. Boieriĭ nu uită a solicita şi pentru eĭ îmbunătăţire de situaţiune.

Nu e mulţămit Alexandru Moruz cu anaforaua acésta. Decĭ provócă, după sosirea în ţéră, nouă chipzuire a Divanuluĭ. Acesta aduce Domnitoruluĭ următórea a doua anafora :

Dupĕ al 2-lea luminată poruncă a înălţimeĭ tale, ce prin ţidula ni s'a dat, ca să ne adunăm iarăşĭ la un loc şi cu toţiĭ dimpreună să socotim pentru suma biruluĭ ce póte ţéra, dupĕ starea de faţă, ca să dee la visteria înălţimei tale, *nefiind primită suma ce s'aŭ arĕtat prin cea dintâiŭ anafora, arĕtându-se de către noĭ, că n'ar fi cu îngreuiarea ţĕriĭ suma aceea, adică de 3500 pungĭ de banĭ, şi bună-voinţa înălţimeĭ tale fiind ca să dee ţéra aceea ce se cade dupĕ starea şi putinţa eĭ de acum, fără îngreuiare şi însărcinare,* păzindu-se

---

Pag. 192, vol. I, manuscrisele Acad.

prea deplin înaltele părinteşcĭ poruncĭ, ce prin vrednic de tótă închinăciunea Sfîntul Hatihumaium se daŭ, cum şi buna stare a ţěriĭ şi dréptă cumpănire a eĭ, căcĭ privind scoposul înălţimeĭ tale maĭ mult la viitórea fericire şi împodobirea eĭ, primeşcĭ cu părintéscă dragoste tótă greutatea suferită pentru uşurinţa ţěriĭ şi pentru ajutorul tutulor celor ce le trebuiesc sprijinéla înălţimeĭ tale, *și scoțênd din condicele Visterieĭ, suma biruluĭ ce da țéra la anul 1783, iar dupě veletul otomanicesc 1188, și socotind și cheltuielele de acum și potrivindu-le cu starea de față, să facem o dréptă cumpănélă atât la suma biruluĭ, ce acum țéra* să *dea, cum și la chipul așeḑăriĭ în țéră și prin douě anaforale,* adică una cuprinḑětóre de suma biruluĭ, şi alta de chipul aşeḑěriĭ, să arětăm Inălţimeĭ tale. Decĭ adunându-ne cu toţiĭ la un loc şi maĭ întâiŭ de tóte *cercetând din condicele Visteriĭ, sumele biruluĭ ce da țéra la 1783 dupě noima de maĭ sus* numituluĭ Sfînt Hatihumaium, am aflat că tot birul ţěriĭ într'un an atuncea, afară de veniturile Mărieĭ Sale Dómneĭ, bez ruzumaturile' coprindea *941279 leĭ, afară de răsurĭ câte 14 parale pe leŭ,* întru care sumă se coprindea şi *104493 leĭ* scutelniciĭ. Acum dar cu adâncă luare aminte şi starea de acum puind înaintea nóstră şi alişverişul ţěriĭ, cu toţiĭ într'un cuget am socotit, *că póte țéra să dea fără de prea simțitóre greutate 1.700.000* înbrăcându-se pe tóte stările ţěriĭ ce daŭ bir. Intru care să se coprinḑă şi *238.638 leĭ scutelniciĭ, afară de veniturile cele obicinuite a Măriĭ sale Dómneĭ și afară de cele 15 parale de leŭ răsură, ce sunt pentru lefile celor ce slujesc țěriĭ și afară de rusumaturĭ.* Insă suma acésta puindu-se alăturea pe lângă suma anuluĭ 1783 se maĭ încarcă ţéra cu *658.721 leĭ.* Dar maĭ întâiŭ am socotit (dupě cum maĭ sus am pomenit) *alișverișul țěriĭ și starea eĭ de acum, al 2-lea scăderea banilor de argint și adăogirea galbenilor, care scădere și adăogire se socoteșce la alișveriș, în prețul mărfurilor ce vin de peste tóte hotarele în țéra acésta*; *al 3-lea măcar că acéstă socotélă nu este făcută dupě regula neguțătoréscă, căcĭ trebuie să se încarce mult maĭ mult scumpetea ce curge în tótă țéra, în tot felul de alișveriș ce se face în lăuntru întrênsa, pênă și la cele pentru hrană, însă n'am stătut numaĭ pênă aicea cu privegherea și luarea aminte, ci am întins socotințele nóstre și maĭ nainte:* Este şciut Inălţimeĭ tale şi tutulor celor ce înalta pronie i-aŭ orânduit să ocârmuiască şi să oblăduiască noróde, a nu se atinge de 2 marginĭ, de care atingêndu-se, pricinuesc lor lovire şi sfărîmare neapărată, adică nicĭ le impiléză povóre în cât să nu pótă ridica putinţa lor, *ca să le aducă la peire și la desnădăjduire, dar nicĭ le lasă într'o ușurință otât de neměsurată, în cât să uite datoria supuneriĭ și să-ĭ deprindă în sburdăciunĭ, în lenevie și în trândăvie, căcĭ amêndouă pricinuesc lor de istov pierḑare. Desnădăjduirea nasce risipire și pustiire țěriĭ și uitarea datoriĭ sale; lenevirea și trândăvia pricinueșce întâiŭ încetarea la tot felul de lucrare a pămêntuluĭ, din care spênzură cea dintâĭ ticăloșie la tótă starea, și* *maĭ ales lipseşce şi chipul prin care póte ţéra acésta a împlini neapĕrata sa datorie către prea puternica şi mult milostiva împĕrăţie, cu dare de zaharea pentru hrana noroduluĭ Ţarigraduluĭ. Al 2-lea încetéză tot felul de neguţătorie prin scumpetea chiriilor la eşirea peste hotar la tóte matahurile ce ţéra acésta scóte. Al 3-lea lipseşce slujba atât de starea boieréscă, cât şi neguţătoréscă şi bisericéscă şi maziléscă, negăsind nicĭ cu banĭ ajutor la trebuinţele cele neapĕrate ce cere fieşce care stare; şi aşa tótă alcătuirea politicéscă ese din hotarele sale.* Acestea dar tóte socotindu-le cu luare aminte şi cumpănind starea ţĕriĭ de aḑĭ, ḑicem că póte să *dea suma de maĭ sus arĕtată, însă nu ḑicem, acésta să fie o legiuire vecĭnică şi nestrămutată, căcĭ întâmplările viitóre atât folositóre, cât şi nefolositóre*, pentru un norod sunt atât de ascunse, încât nicĭ ceĭ maĭ străbătătorĭ ochĭ politiceşcĭ nu pot maĭ nainte să le vaḑă, nicĭ puterea oblăduiriĭ să le opréscă. *Pentru acéstă sumă arĕtată cisluindu-se* în tótă ţéra şi îmbrăcându-se pe tóte stările birnice cu bună şi dréptă cumpĕneală, nu numaĭ dupĕ putinţa fieş-ce căruia ţinut, ci încă şi după putinţa fie-căruia sat, *însă pe suma locuitorilor ce se află acum în ţéră, iar când nescaiva sate vor veni despre hotarele ţĕriĭ şi se vor aşeḑa aicea, acele să se aşeḑe în Visterie cu deosebit bir, lipsind şi jafurile tutulor celor ce dupĕ vreme* se orânduesc în slujbe. Rĕmâne ca să ne povăţuim la luarea biruluĭ *totdéuna din întâmplările ce vremele vor naşce şi când alişverişurile şi ródele pămĕntuluĭ vor fi în bună stare, atuncea suma arĕtată socotim că n'a fi ţeriĭ cu îngreuiere a o da*; cum şi din împotrivă (de care feréscă Dumneḑeŭ) când vom vedea că alişverişurile aŭ încetat şi timpurile nu daŭ ródele pămĕntuluĭ cu îndestulare, cum şi orĭ-ce altă întâmplare pricinuitóre de *vătămare noroduluĭ vremea va naşce,* iarăşĭ vom arĕta Inălţimeĭ tale.

In scurt tot-de-una puind temeiŭ şi avênd povăţuitor, vremea şi întâmplările ce póte să nască, noĭ Dómne aşa socotim, dar cea de săvêrşită hotărîre rĕmâne la Inalta înţelepciune a Inălţimeĭ Măriеĭ tale.

Urméză iscăliturile boerilor şi a Mitropoliţilor ca maĭ sus [1]).

Aşa dar acum boeriĭ propun că ţéra Moldoveĭ póte da ca bir 1700000 miĭ leĭ pe an, afară de apanagiul Dómneĭ, afară de baniĭ poştelor şi peste 15 parale la leŭ, răsura din care se plătesc lefile funcţionarilor. Se pare că şi acéstă aşezare de biruri era încărcată, de óre-ce vedem că la 19 Septembre 1803, se face alta maĭ scăḑută. Domnitorul reduce budgetul propus de boerĭ, la un milion 50 miĭ leĭ cu tótă opo-

---

1) Veḑĭ Uricarul T. I., pag. 4—5.

Veḑĭ nota consuluĭ rusesc din Iaşĭ către Domn, şi cea către caimacamiĭ Moldoveĭ în contra încărcăriĭ ţĕriĭ cu birurĭ. (Uricar tom. IX, pag. 118—124).

siţiunea boerilor, carĭ protestaŭ că ţéra are a plăti şi quota parte din baniĭ impuşĭ ţĕriĭ rumâneşcĭ pentru plata lefilor oştirilor turceşcĭ. Cetirea anaforaleĭ boerilor dă preciόse detaliĭ asupra cifrelor speciale de venit şi spese.

După refuzul luĭ Vodă de a primi aşeḑarea biruluĭ la suma de 1.700.000 leĭ, boieriĭ îl maĭ reduc la 1.600.000.

Domnitorul Moruz maĭ reduce la 1,550,000. bugetul propus de boierĭ Boieriĭ fac o nouĕ anafora pentru esplicarea şi aşeḑarea birurilor începênd de la 1 Octombrie, deşĭ Domnia a început de la *19 Septembre* [1]).

---

1) Iată acéstă anafora:

Prea Inălţate Dómne,

Cu tótă luarea aminte citind intărirea ce s'aŭ făcut de către Inălţimea Ta la prea plecata nóstră anafora pentru hotărîta sumă a birurilor ţĕriĭ, am vĕḑut şi am înţeles cu mulţămitor cuget milostivirea înălţimeĭ tale către locuitoriĭ ţeriĭ de a sĕ ridica leĭ 50,000 leĭ în anul acesta din suma de 1600000 leĭ ce s'a socotit cu sfatul de obşte ca sĕ fie dările anuluĭ, socotindu-se uşurinţa acésta din baniĭ imdatuluĭ ţeriĭ româneşcĭ, ce este îndatorită ţéra a plăti, remânênd a sĕ împlini în anul acesta numaĭ 1,550,000 leĭ, baniĭ Visterieĭ, afară de rasurile obicinuite şi afară de hotărîta sumă a imdatuluĭ; decĭ adunându ne de obşte şi chibzuind tóte socotinţele ce s'aŭ putut face ca sĕ fie potrivite cu părinteşcele înălţimeĭ tale folositóre povăţuirĭ, pentru buna statornicie a locuitorilor ţeriĭ, nu am putut găsi alt chip pentru liniştita împlinire a sumeĭ acestea, decât a rĕmânea iarăşĭ rênduiala ce aŭ fost până acum la stringerea dărilor din ţeară, căcĭ de a se face din noŭ alcătuire birurilor cu o aşeḑare de isnoavă, nu rĕmâne nicĭ chip, nicĭ vreme şi nicĭ socotim că este cu putinţă în anul acosta din pricina însărcinăriĭ banilor imdatuluĭ ţeriĭ rumânescĭ, care sunt osebit a se lua din ţeară peste suma hotărâtă a birurilor pe un an. Drept aceea iată prin acéstă a nóstră prea plecată anafora arĕtăm socotinţa nóstră, care este acésta: Anul începereĭ iraturilor Domnieĭ socotindu-se de la 1 Octombrie trecut, fără a nu se analoghisi ḑilele de la 19 Septembrie, pênă la sfârşit, de când s'a făcut Domnie nouă, pentru ca să nu se facă încărcătură socotelilor, va merge pênă la 1 Octombrie a curgĕtoruluĭ an şi întru acéstă curgere a anuluĭ dintâiŭ se vor împlini aceştĭ 1,550,000 leĭ aĭ Visterieĭ intru acest chip: adică scăḑêndu-se dupĕ socotéla Visterieĭ baniĭ ce s'aŭ luat pênă la sfârşitul luĭ Martie civerturile Octombrie şi Noembrie, slujba ajutorinţiĭ de iarnă, dăjdiile mazililor, a ruptaşilor şi a ruptelor Cămăriĭ, care peste tot fac 719,185 leĭ 78 banĭ ceea ce maĭ remâne

Din anaforaoa acésta se póte vedea cât de puţinĭ eraŭ încă jidoviĭ în Moldova, de óre-ce birul lor pe şése lunĭ taie númaĭ suma de 18.814 leĭ.

---

pênă la împlinirea de 1,550,000 leĭ, 830,814 leĭ şi 42 banĭ sĕ se împlinéscă de la ḑi 1 Aprilie pênă la sfârşitul luĭ Septembrie viitor în acest chip. Insă :

leĭ banĭ	
192,235,—	cincĭ cĭverturĭ dupĕ urmarea ce aŭ fost şi pênă acum, adică Aprilie, Maiŭ, Iunie, Iulie, August şi Septembrie la orênduite vremi.
180,000,—	să se împlinéscă şi rênduiască la 23 Aprilie, dupĕ cĭfertul luĭ Aprilie, în vreme ce sĕ strînge baniĭ cheltuieliĭ Visterieĭ, care dare este maĭ jos decât suma anuluĭ trecut a cheltuelilor de 35,472 leĭ.
405,361,12	ajutorinţa de véră cu 11,257 leĭ maĭ jos decât suma anuluĭ trecut socotindu se şi acésta la vremea orênduită.
24,474,60	Şase .... dăjdiĭ a mazililor şi luptaşilor.
10,189,99	Ruptele Cămăriĭ şi neguţătoriĭ la Sft. Gheorghe.
18,554, -	Jidoviĭ pe şase lunĭ.
830,814,42	

Cu acest chip împlinindu-se suma banilor visteriĭ cât pentru baniĭ imdatuluĭ chibzuirea ce am putut face este acésta : Ca peste 270,000 leĭ ce s'aŭ luat din ţóră şi sunt să se ia şi de la miriĭ (?) din socotéla zachereliĭ anuluĭ trecut şi 100,000 leĭ ce s'aŭ strîns cu slujba ajutorinţeĭ de iarnă acum, care fac 370,000 leĭ, să se maĭ ia din ţeară osebit pênă la sfârşitul luneĭ Martie viitor 450,000 leĭ adică :

100,000,—	Să se strîngă împreună cu 180,000 leĭ ce se vor rêndui în luna luĭ Aprilie acum, dupĕ cum s'aŭ ḑis maĭ sus în locul cheltueliĭ Visterieĭ, care să se respunḑă numaĭ de locuitoriĭ birnicĭ afară de scutelnicĭ.
250,000,—	Să se rânduiască şi să se strângă în anul acesta cu numire de imdata ţăriĭ româneştĭ, tocmaĭ în vremea aceea când în anul trecut s'aŭ luat şi s'aŭ strâns baniĭ zachereliĭ.
100,000,--	Se vor strânge împreună cu slujba ajutorinţeĭ de iarnă a anuluĭ viitor dupĕ cum s'a urmat şi în anul acesta.
450,000,—	

Aceştia şi cu 350,000 leĭ ce s'aŭ luat şi sunt să se ia în socoteala imdatuluĭ trecut fac 820,000. Pecĭ până la împlinirea sumeĭ rîndatuluĭ cât vor

Din tóte anaforalele boierilor se vede că nu prea se înduplecă a scade birurile, cari nu pre umeriĭ lor apĕsaŭ, ci pre ale celor slabĭ şi neboierіţĭ. E nostimă teza ce aŭ susţinut'o Divanul, că deaca s'ar prea uşura de birurĭ ţĕrănul, s'ar deda la petrecerĭ şi la lenevire!...

Decĭ nemulţămirea birnicilor este pe tótă ḑioa maĭ mare şi pe ea comptează Rusia, ca să tulbure, la trebuinţă, lucrurile în ţeară, şi prin ţeară în Orient, în Turcia. Iată de ce guvernul rusesc prin general consulul seŭ face, în 1804, noue demonstranţe guvernuluĭ luĭ

---

maĭ rĕmâne se vor lua din ţară în anul viitor cu bună chibzuire dupĕ starea şi întâmplarea anuluĭ, fără a nu simţi multă greutate locuitoriĭ şi atuncea de va fi cu cuviinţă şi va socoti a se face de isnoavă aşezare şi alcătuire birurilor anuluĭ cu temelnică îndreptare şi de o potrivă cumpănire a ţĕriĭ.

Prea Inălţate Doamne, *numaĭ cu chipul acesta ce 'l arătăm nădăjduim fără de îndoire că nicĭ locuitorilor póte să se pricinuiască simţitóre sarcină saŭ stricăciunĭ fiindcă se rânduesc a da ce aŭ dat* şi în aniĭ trecuţĭ şi tot sub aceleaşĭ numirĭ, dar nicĭ zaticniru trebuinţeĭ imdatuluĭ se pricinueşte cu întârzierea aşezăriĭ nouă. Când dar vor fi pe la ţinuturĭ şi din ceĭ maĭ ispitiţĭ în ale pământuluĭ stiinţa şi aleşĭ dregătorĭ, apoĭ nicĭ atâta greutate nu vor simţi locuitoriĭ la împlinirea aceasta, căcĭ alişverişul ţăriĭ se urmézǎ cu folosinţă şi sporire, resuflare de havalelĭ aŭ avut din ceasul ce aŭ încredinţat pronia cerească ocârmuirea înălţimeĭ tale; rĕmâne numaĭ ca dupĕ cum s'a arătat milostivirea Inălţimeĭ tale prin faptă de s'aŭ scăzut şi din cea din I-iŭ anafora suma socotită a biruluĭ ţăreĭ şi s'aŭ uşurat şi acum cu îndurarea măririĭ tale din suma imdatuluĭ, pentru care din partea noroduluĭ aducem înălţimeĭ tale mulţămire de obşte. Se adaugĭ milostivire a se da cele maĭ puternicĭ poruncĭ către dregătoriĭ ţinuturilor spre *a urma cumpĕna dreptăţiĭ la strângerea banilor cheltueliĭ a uşorinţeĭ de vară şi a rîndatuluĭ, potrivind din vreme în vreme puterea cea adevĕrată a satelor fără interes şi hatîr*, *ferindu-se prin înţeleaptă, adâncă cercetare* de starea cea adevĕrată a ţinutuluĭ, iar nu prin neadevĕrate şi părtinitóre aretărĭ a unora şi a altora să se înşele însărcinând peste cuviinţă unele din sate, cu care chip poate să le aducă stricăciunĭ; care aceste către dregăterĭ poroncĭ lucrându-ce cu întărire şi privighere pururea de către Domnia luĭ Vel Vist. nu numaĭ că acéstă bună stare va putea folosi şi acum spre statornicia şi întemeierea ţăriĭ, dar va rĕmânea şi maĭ în urmă înlesnire la viitorul an, pentru or-ce alcăfuire a biruluĭ se va socoti ca să se facă în ţară.

Urmează iscăliturile Mitropolituluĭ şi boierilor.

Alex. Moruzi, împărtăşindu-ĭ acestuia observările de la St. Petersburg în favórea birnicilor moldovenĭ[1].

Inainte chiar de aceste protestărĭ muscălescĭ, vedem o mare adunare a Divanuluĭ ţereĭ, care face, în 1804 Iulie 5, o nouă aşeḑare a birurilor[2].

Cu referinţă la «*Imdat*» avem de la Al. Moruzi actul următor:[3]

Noĭ Alex. Const. Moruz Voevod cu mila luĭ D-ḑeŭ Domn ţĕriĭ Moldoviĭ

S'aŭ citit înaintea Domnieĭ mele anaforaoa ce aŭ făcut către noĭ D-lor boieriĭ pentru chipul cum are să se urmeze darea biruluĭ anuluĭ acesta la Visteria Domnieĭ mele şi pentru baniĭ *Imdatuluĭ* ce sunt să se dea de aice la teara românească dupĕ Sft. Hatihumaium şi dupĕ înadins vrednică de închinăciune poruncă. Şi fiind că D-lor boieriĭ aŭ tótă şciinţa pentru aceste rînduelĭ şi pentru starea ţĕriĭ, aŭ judecat cu cale acésta înadins urmare în anul acesta, adeverind că chipul acesta este cel maĭ cuviincios acum în vremea acésta şi că nu se va aduce greutate séŭ stricăciune birnicilor şi făgăduind că vor lua săvârşire aceste cu mulţămirea şi resuflarea locuitorilor, fără nicĭ o sdruncinare a uneĭ părţĭ; Se dă voiă dar şi de către Domnia mea Visterieĭ, ca să aibă a da pentru acésta acele de pe vremĭ obicinuite cărţĭ gospod. Şi fiind-că dupĕ a Dumisale boierilor socotinţă, *scutelniciĭ n'aŭ să intre la banĭ pentru imdat*, poruncim, ca să scrie cărţile Domnieĭ mele către ispravnicĭ, cu tărie, ca afară de scutelniciĭ ce aŭ să scutéscă dupĕ isvódele visterieĭ, ceĭ ce vor trece şi or care vor fi, să se puie îndată, ca se prinḑă şi aceia dupĕ starea lor, uşurându-se în cât s'o putea birniciĭ. Pe lângă acésta poruncim, ca să se dea de la Visteria Domnieĭ mele poruncĭ cu tărie către ispravniciĭ ţinuturilor, să facă acele căḑute cercetărĭ, prin bună şi chibzuită *rânduială pentru starea fieşce căruia ţinut şi a locuitorilor satelor, cu bună dreptate şi fără greşală şi să trimită lămurite isvóde la Visterie, ca dupĕ acele să se facă căḑută îndreptare şi cumpănire, dupĕ cele prin Sft. Hatihumaium vrednic de închinăciunĭ* date poruncĭ pentru ocrotirea şi resuflarea săracilor locuitorĭ. Datóre este Visteria de a pururea a purta de grijă pentru tóte aceste, dând către ispravnicĭ şi înnoind acele cuviinciólse poruncĭ şi povĕţuirĭ, cum şi ispravniciĭ urmând cu privighere acele cuviincióse chipurĭ ca se pótă lua fără turburare acele desevêrşire şi cât se póte maĭ adevĕrată sciinţă, că în vreme să facă către Visterie înscíinţările arĕtate, de pe care are să se facă cerşuta cumpănire, precum pentru acésta şi D-lor boieriĭ prin anafora ne fac arĕtare, care de obşte folositóre fiind să se facă cum maĭ în grabă şi vor fi maĭ bine primite. Iar când la urmarea cercetăriĭ şi îndreptăriĭ ce are să se facă, se vor depărta de calea dreptăţiĭ, din nebăgare de sémă, lenevire, pătimire, seaŭ pentru reŭ câştig, să scie, că în loc de bune resplătirĭ căḑute la ceĭ vrednicĭ şi credincioşĭ, vor câştiga asupra lor turburarea Domnieĭ mele şi nu se va ierta lor pedépsa pentru strîmbătatea ce vor face pentru săracĭ şi către hrănitórea lor Patrie, nu va lipsi şi după acésta Domnésca şi părintésca nóstră purtare de grijă, cercetând pentru cele următóre şi aflând a fieşce căreia părţĭ stare, dar şi Visteria se va învinovăţi cu dare de respuns, deacă nu bine şi dupĕ cuviinţă se va urma aceste spre folosul şi resuflarea locuitorilor, fiind datóre pentru toţĭ a purta de grijă şi a lua seama şi fiind cu privighere a da dregătorilor şi altor rênduiţĭ cele căḑute povăţuirĭ şi indemnărĭ şi cercetând nelipsit pentru cercetările şi faptele lor.[1].

---

[1] Veḑĭ notele Rusescĭ, întru acest obiect în Uricariul, Tom. IX, pag. 118—123.

[2] Veḑĭ condica Mitropolieĭ pagina 41 şi Uricariul, Tom. I, pagina 8—29.

[3] In condica Mitropolieĭ de la Iaşĭ fila 24, maĭ există o tălmăcire dupĕ hrisovul grecesc a luĭ Alex. Moruz tot relativă la aşeḑarea dărilor. Veḑĭ şi condica Academieĭ I, pag. 205.

Ca se ne putem da maĭ bine sémă despre situaţiunea ţĕreĭ, la aşeḑarea acestor birurí, in 1804—Iulie, se cuvine să resumăm aci tabelele statistice întocmite pe judeţele ţĕreĭ şi se facem asupra lor unele observaţiunĭ.

1) Observăm că statistica acésta se face in vedere şi cu agitaţiunea agrară ce am semnalat că se întêmplă la inceputul secoluluĭ. Domnitorul voiesce să scie ce fel de pămênturí sunt în fie-ce sat şi décă este loc destul pentru agricultură şi păşunat?

2) Condica ludilor coprinde următórele rubricĭ:

a) No. ómenilor séŭ liuḑí din fie-ce sat;

b) Repartiţiunea biruluí pe treĭ lunĭ;

c) Suma totală a biruluí pe un an;

d) Judeţul, ocolul şi numele moşieĭ, cu aretare de modul cum se hrănesc locuitoriĭ de pe moşie şi de aŭ destul loc orĭ nu?

e) Scutiţi fără bir;

f) De cine sunt scutiţĭ acestia?

---

[1] Condica Mitropolituluĭ Moldoviĭ fila 11 verso şi 12.

Dăm în notă, jos, tabelele aceste importante.

Din cifrele statisticeĭ date în notă constatăm, că în Moldova la

---

Tabel general

No.	ŢINUTUL	OCOLUL	No. liuḑilor	Anual totalul bir.	Scutiţĭ	Mazilĭ
1	Suceava .	Berhometele .	1.611	139.220 şi	314	18
		Siretul de sus	1.962	plus		
		» » gios	2.117	156 la Mazilĭ		
		Moldova . . .	1.642	387 Ruptaşĭ		
		Şoĭmuzol . .	1.529	183.30 Rupte.		
		Munteluĭ . .	647	180 Sudiţĭ.		
		Total .	9.508	140.136,30		
2	Niamţul	Muntele . . .	918	126,712	381	116
		» de sus	2.135			
		Petreĭ	1.323	mazilĭ 1.128		
		Mijloculuĭ . .	1.356	ruptaşĭ 1.509		
		Bistriţa . . .	1.024	rupte 1.573,60		
		Siretiul . . .	1.330			
		Total .	8.086	130.472,60		
3	Roman .	Ocolul de sus .	1.655	Mazilĭ . . 88	339	88
		» » jos .	901	Ruptaşĭ 187		
		» » mijloc	2.409	Rupte . . 21		
		Tîrgul Roman	160	Bresle . 104		
		Total .	5.125	76.923		

începutul acestuĭ secol nu eraŭ de cât 96.371 de birnicĭ, carĭ, plătiaŭ 1.609.989 leĭ. In acéstă sumă intră şi biru a 1.669 de mazilĭ, a 1.428 rup-

---

resumătoriŭ

Ruptaşĭ	Ruptele Visterieĭ	Sudiţĭ	Jidovĭ de prin sate	Bresle scutite
39	11 rupte la Visterieĭ plătind numaĭ de 2 orĭ pe an.	8 plătind iar de 2 orĭ pe an.	27 30 36 33 29 11 166[1]	474 Liudĭ şi anume : 120 Slujitorĭ aĭ Ispravnicieĭ în satul Boroia-Bogdănescĭ. 1 Copil de casă. 20 Postelniceĭ. 263 Preoţĭ. 19 Diaconĭ.
145	48	—	4 6 6 9 4 6 100[2] 135	938 şi anume : a) 224 Slujitorĭ ispravniceşcĭ din Leţcanĭ, Garcina, Turturescĭ, Gura văiĭ. b) 10 Slujitor aĭ căpitanuluĭ de Niamţŭ ot tîrg. c) 99 Plăesĭ ot Bicaz. d) 3 Copiĭ de casă. e) 14 Ciocli din Piatra. 30 Postelnicĭ şi alţĭ cu cărţĭ de ertare. f) 384 Preoţĭ. 164 Diaconĭ.
—	187	21	21 9 13 74[3] 117	339 şi anume : a) 120 Slujitorĭ Isprăvnicescĭ din Averescĭ, Radiul, Brătescĭ, Sagna. b) 19 Căpitanĭ de Baltag din Rufetul agieĭ, în Odobescĭ. 1 din Rufetul pităriei. 1 » » Portarieĭ. 1 Copil de casă. 1 Aprod. 20 Cioclĭ. 3 Aparĭ. 20 Postelniceĭ. 102 Preoţĭ. 21 Diaconĭ.

---

[1] Afară de ceĭ din oraşele judeţuluĭ.

[2] plus 100 din Piatra Niamţ.

[3] Jidovĭ hrisovoliţĭ de Roman plătind pe tótă luna.

taşĭ, a 892 rupte, iar scutiţĭ cu diferite numirĭ eraŭ de o parte 5.168 indiviḑĭ şi cu nume de bresle 11.269 de indiviḑĭ. Intre ceĭ scutiţĭ de

No.	JUDEȚUL	OCOLUL	No. liuḑilor	Anual totalul bir.	Scutiţĭ	Maziliĭ
4	Bacăŭ .	Bistriţa de jos .	1.841	139.811,60	221	43
		» » sus .	861			
		Tazlăul de sus .	569			
		» sărat .	903			
		» de jos .	1.220			
		Trotuşuluĭ . .	1.258			
		Total .	6.652			
5	Putna .	Răcăciunĭ . .	1.562	26.896	3	—
		Lunciĭ . . .	1.440	23.392	13	—
		Zăbrăuţiĭ . .	1.252	24.752	45	—
		Şuşiţiĭ . . .	825	14.584	—	—
		Vranciĭ . . .	1.706	18.400	—	—
		Gărlilor . . .	1.141	18.864	10	—
		Milcov de sus	1.150	15.004	45	—
		» » jos .	667	9.256	8	—
		Ghiliescilor .	1.503	15.180	—	—
		Total .	11.246	166.528		
6	Tecuciŭ .	Polocinuluĭ .	1.054	16.972	32	—
		Berheciŭ . . .	930	15.464	56	—
		Zeletin . . .	1.006	16.014	28	—
		Moineşcĭ . . .	804	12.492	90	—
		Bêrladuluĭ . .	997	18.120	30	—
		Oc. Tìrguluĭ .	846	14.600	23	—
		Tìrgul Tecuciu	169	2.436	15	—
					40[1]	
		Total .	6.242	100.761	314	

---

[1] Prin cătunurĭ şi viĭ.

boierĭ şi de mănăstirĭ, ba şi de boierĭ grecĭ şi de turcĭ, găsim, la Octombre 1803, o cifră de slugĭ scutite în numĕr de 5.355, din cari 4.189

Ruptaşĭ	Ruptele Visterieĭ	Sudiţĭ	Jidovĭ de prin sate	Bresle scutite
80	79	17	2 8 3 2 — 38 53	1.251 liuḑĭ, care : 130 Slujitorĭ Ispravnicescĭ din Scorţenĭ şi Leontinescĭ. 76 Plăeşĭ ot Totrus. 220 Plăeşĭ ot Comănescĭ şi Iunca. 508 Rueftul Ocneĭ. 9 Ciocli. 8 la casa menziluluĭ. 15 Postelniceĭ şi alţĭ cu cărţĭ. 185 Preoţĭ. 91 Diaconĭ.
— — — — — — — — —	— — — — — — — — —	— 34 — — — — — — —	5 — — — — — — — —	
28 10 19 28 9 3 — 98[1]	— — — — — — —	— — — — — — —	— — — — — — —	47 Bresla neguţitorilor cu căsapiĭ, pitarĭ şi alişverişul tîrguluĭ. 6 Liuḑĭ sămeşieĭ 45 Haimanalele. 160 Sluj.ispravnicesc în Matca Ocheşescĭ. 5 Copiĭ de casă. 2 Armăşeĭ. 1 Aprod. 40 Postelniceĭ şi alţĭ cu cărţĭ. 195 Preoţĭ. 156 Diaconĭ.

---

[1] Coprinşĭ în cifra totală a birnicilor.

anume arĕtațĭ pe la boierĭ, 244 slugĭ mŏnăstirescĭ, 667 slugĭ de jupănese vĕduve, 30 la Divan Efendi, la besleagă Agasi din Iassi, la bes-

No.	JUDEȚUL	OCOLUL	No. liuḑilor	Anual totalul bir.	Scutițĭ	Maziliĭ
7	Covurluĭ	4 Ocoale și Tîrgul Galațĭ	3.591 fără mazilĭ, ruptașĭ și rupte.	66.283 cu mazilĭ, ruptașĭ și rupte.	71	113
8	Tutova .	4 Ocoale și Tîrgul	4.090 fără mazilĭ, ruptașĭ și rupte.	82.614 cu mazilĭ, ruptașĭ și rupte.	459	330
9	Vasluĭ .	5 Ocoale	2.654 fără mazilĭ, ruptașĭ, rupte și negutătorĭ	41,422	182	188

leaga din Focşanĭ, Bêrlad, etc. şi în fine 159 slugí scutite de diverse autorităţĭ, dragomanĭ şi consulĭ strĕinĭ, etc.

Ruptaşĭ	Ruptele Visterieĭ	Sudiţĭ	Jidovĭ de prin sate	Bresle scutite
259	35	183	18	500 Liuḑĭ, însă : 160 Seimenĭ părcălabeĭ. 20 Vozarĭ (marinarĭ). 15 a căpitanuluĭ de Covurluĭ. 82 Călăreţĭ. 31 Călăraşĭ. 20 Postelniceĭ, etc. 115 Preoţĭ. 57 Diaconĭ.
26	37	—	30 Jidovĭ în tîrg.	568 şi anume : 111 slujitorĭ isprav. din maĭ multe sate. 12 Seimenĭ a curţiĭ. 24 Seimenĭ hătmănescĭ. 36 Armăşeĭ. 3 Copiĭ din casă. 48 Aprozĭ. 45 Postelniceĭ. 167 Preoţĭ. 122 Diaconĭ.
192	38	4	16 Jidovĭ	1001 : 117 Slujitorĭ isprăvnicescĭ. 96 Seimenĭ hătmănescĭ. 2 Lefeciĭ aĭ hătmănieĭ. 88 Seimenĭ aĭ curţiĭ. 22 Seimenĭ aĭ hagieĭ. 18 Dărăbanĭ. 8 Rosiĭ. 13 Lipcanĭ. 4 Călăraşĭ de Ţarigrad. 17 Armăşeĭ aĭ armăşieĭ. 29 Dărăbanĭ idem. 106 Aprozĭ. 10 Portăreĭ. 172 Copiĭ de casă. 2 Fustaşĭ de Divan 19 Podarĭ. 24 Lemnarĭ aĭ curţiĭ gospod. 2 Căpitanĭ de băltag. 21 Cărbunarĭ gospod. 35 Postelniceĭ, etc. 117 Preoţĭ. 79 Diaconĭ.

Intre ceĭ scutiţĭ cu nume de bresle aflăm 2 612 slujitorĭ isprăvnicescĭ şi ómenĭ înarmaţĭ, cu diferite numirĭ alţĭ 1.300, vre-o 200 de

No.	JUDEŢUL	OCOLUL	No. liuḑilor	Anual totalul bir.	Scutiţĭ	Maziliĭ
10	Fălciŭ .	5 Ocoale	4.381 fără mazilĭ, ruptaşĭ, rupte, etc.	58.656	169	245
11	Greceniĭ .	—	757 cu ruptaşĭ, rupte şi sîrbĭ.	11.029	1	—
12	Codru .	—	832 cu mazilĭ şi 2 sîrbĭ.	11.834	10	20
13	Hotărniceni . .	—	2.264 cu mazilĭ ruptaşĭ şi rupte.	20.652	—	2
14	Orheiŭ .	12 Ocoale şi tîrgul Chişineŭ.	13.754 cu mazilĭ, ruptaşĭ rupte şi 565 sîrbĭ din Orheiŭ	249.235	103	648

copiĭ de casă, 4.000 de plaiaşĭ, 444 postelniceĭ, 508 rufetaşĭ aĭ Ocneĭ, şi peste 120 călăraşĭ de Ţarigrad. Evreiĭ din tóte satele Moldoveĭ abia

Ruptaşĭ	Rupţele Visterieĭ	Sudiţĭ	Jidovĭ de prin sate	Brosle scutite
143	70	--	14 jidovĭ în sate 4 jidovĭ în Fălciŭ 42 în Huşĭ	383 liuḑĭ, însă: 125 Slujitorĭ isprăvniceşcĭ. 1 Portărel. 6 Aproḑĭ. 1 Copil de casă. 25 Postelniceĭ, etc. 121 Preoţĭ. 104 Diaconĭ.
7	3	—	—	92, din care: 74 Slujitorĭ isprăvnicescĭ. 16 Preoţi. 2 Diaconĭ.
—	—	—	12 jidanĭ	76 însă: 59 Slujitorĭ isprăvnicescĭ. 16 Preoţĭ. 6 Diaconĭ.
2	14	—	13 în sate	162 însă: 135 Slujitorĭ isprăvnicescĭ. 24 Preoţĭ. 3 Diaconĭ.
185	192	—	90 jidovĭ din sate 149 în tîrgurile Chişineŭ, Orheiŭ şi Tălanistĭ.	1.569, însă: 330 Slujit. sĕrdăreşcĭ în satele Coşuşna, Perisicina, Bacioiŭ, Sirăţeĭ şi Buiucanĭ. 50 Slugitorĭ aĭ Polcovniculuĭ de Chişineŭ, idem. 604 Slujit. căpitănescĭ din satele Spea, Dubăsariĭ-vechĭ, Crăulenĭ, Jora, Răzina, Băţeniĭ. 2 Călăraşĭ de Ţarigrad. 50 Postelniceĭ, etc. 412 Preoţĭ. 121 Diaconĭ.

sunt în numĕr de 2.340, iară cei din tóte oraşele nu ajung la 1000. Ca să vaḑă economistul pericolul în care ne aflăm, compare aceste cifre relative la evreĭ cu cele ale statisticeĭ actuale!

No.	JUEDŢUL	OCOLUL	No. liuḑilor	Anual totalul bir.	Scutiţĭ	Mazilĭ
15	Soroca .	7 Ocoale	1.011	144.288	144	124
16	Herţa . .	—	2.018 cu mazilĭ, ruptaşĭ şi rupte.	23.064	128	2
17	Dorohoiŭ	4 Ocoale	5.460 cu mazilĭ, ruptaşĭ şi rupte	83.449	46	15
18	Botoşanĭ	4 Ocoale cu têrgu	4.279	74.056 cu mazili ruptaşĭ, rupte şi neguţătorĭ hrisovoliţĭ.	189	7
19	Hârlăŭ .	5 Ocoale şi têrgu	4.396	71.999	491	20

Biserica scutea şi ea 2.823 de preoţĭ, 1.031 de diaconĭ şi 179 de ciocli.

Deacă am socoti la un loc numĕrul birnicilor cu al scutiţilor de

Ruptaşĭ	Ruptele Visterieĭ	Sudiţĭ	Jidovĭ de prin sate	Bresle scutite
47	162	—	Nu este însemnat numĕrul evreilor de prin sate ci numaĭ sumele ce daŭ sunt însă 686 evreĭ la Soroca peste tot.	380, însă : 129 Slujitorĭ isprăvnicescĭ. 398 Slujitorĭ căpitănescĭ din 5 sate. 2 Călăraşĭ de Ţarigrad. 30 Postelniceĭ, etc. 228 Preoţĭ. 43 Diaconĭ.
10	4	99	300	106, însă : 44 Slujitorĭ isprăvnicescĭ. 6 Postelniceĭ, etc. 49 Preoţĭ. 7 Diaconĭ.
5	3	—	60 prin sate 150 în Dorohoiŭ	272, însă : 96 Slujitorĭ isprăvnicescĭ. 10 Postelniceĭ, etc. 145 Preoţĭ. 21 Diaconĭ.
6	77	—	Prin sate sunt jidovĭ, nu se arată însă numĕrul, ci numaĭ banii ce-ĭ daŭ : 350 pare a fi numĕrul total.	363, însă : 138 Slujitorĭ vornicescĭ. 40 Ciocliĭ. 10 Postelniceĭ, etc. 135 Preoţĭ. 22 Diaconĭ.
17	16	—	60 prin sate 60 în Hârlăŭ. 136 în Ştefănescĭ	293 însă : 120 Slujitorĭ isprăvnicescĭ. 10 Ciocliĭ. 20 Postelniceĭ, etc. 130 Preoţĭ. 13 Diacon.

tot felul şi am adaogi şi numĕrul boierilor, după lista din Uricariul tom. VII-lea, pag. 378, am ajunge, pentru Moldova, abia la o populaţiune

No.	JUDEŢUL	OCOLUL	No. liuḑilor	Anual totalul bir.	Scutiţĭ	Mazilĭ
20	Cârligătura . .	2 Ocoale	1.832	20.811	206	4
21	Iaşĭ . .	7 Ocoale, afară de oraşul Iaşĭ.	9.718 cu mazilĭ, ruptaşĭ, rupte, 30 bejenarĭ ot-cordon şi 40 jidovĭ.	132.645 cu 360 leĭ de la Bejenarĭ.	729	312

de circa 121.000. Socotind acéstă cifră ca capĭ de familie şi immulţind cu 5 am avé aşa dar pentru Moldova (afară de streini) abia o popu-

Ruptaşĭ	Ruptele Visterieĭ	Sudiţĭ	Jidovĭ de prin sate	Bresle scutite
4	8	—	21 prin sate 70 în têrgu Frumos.	264, însă : 49 Slujitorĭ ispravnicescĭ; 39 Seimenĭ hătmănescĭ ; 18 Seim. hagieştĭ; 16 Darabanĭ hagiescĭ: 1 Tulumbagiŭ ; 2 Călăraşĭ de Ţarigrad ; 1 Lipcan ; 3 din rufetul pitărieĭ ; 1 din rufetul isprăvnicieĭ; curţeĭ gospod. 5 Armăşeĭ ; 24 Dărăbanĭ de temniţe; 9 Portăreĭ; 2 Copiĭ din casă ; 10 Aprodĭ; 6 Fustaşĭ i de harem; 6 Postelniceĭ şi alţĭ cu cărţĭ ; 59 Preoţĭ ; 11 Diaconĭ.
104	34	—	148 jidovĭ prin sate.	1.687, însă : 234 Slujitorí isprăvnicescĭ; 126 Podarĭ ; 192 Lemnarĭ aĭ curţiĭ gospod. ; 65 Cărbunarĭ, idem ; 85 Comişeĭ aĭ Comişieĭ şi Pităriei; 61 Slujitorĭ aĭ Vorniculuĭ de obşte ; 121 Ţimiraşĭ ; 11 Seimenĭ hătmănescĭ ; 76 Călăraşĭ hătmănescĭ ; 18 Lofegiĭ idem ; 23 Seimenĭ hagiescĭ ; 9 Dărăbanĭ ; 24 Roşiĭ; 8 Căpit de băltag hagiescĭ ; 5 Lipcanĭ ; 3 Aprodí , 4 Călăraşĭ de Ţarigrad; 22 Fustaşí de vatră aĭ Armăşieĭ; 1 Armăşel al Armăşieĭ ; 16 Dărăbanĭ ; 6 Copiĭ de casă ; 21 Fustaşĭ de Divan şi de harem ; 11 Portăreĭ ; 2 Teslarĭ aĭ curţiĭ gospod.; 12 Seimenĭ, idem ; 12 Tăietorí de lemne aĭ curţiĭ gospod.; 51 Joldonarĭ; 100 Dărvarĭ aĭ Comisieĭ şi Pităriĭ ; 35 Postelniceĭ şi cu cărţĭ de iertare ; 266 Preoţĭ ; 51 Diaconĭ.

lațiune de peste 605.000 locuitorĭ. Orĭ că catagrafia făcută sub Moruz

No.	JUDEȚUL	OCOLUL	No. liuḑilor	Anual totalul bir.	Scutițĭ	Mazilĭ
22	Têrgul Iașĭ	—	1.052	12.565 leĭ în care intră mazilĭ, ruptașĭ rupte și 1596 leĭ de la neguțătoriĭ hrisovolicĭ, 27 de starea I și 79 de a II-a.	650	22

a fost eronată, seaŭ că ţeara, lucru ce este fórte posibil, era cu totul pustiită în urma atâtor nenorocirĭ ce căḑuseră asupra eĭ.

Ruptaşĭ	Ruptele Visterieĭ	Sudiţĭ	Jidovĭ de prin sate	Bresle scutite
3	66	—	367 jidovĭ în oraş	1.371. **Aĭ Agieĭ**: insă : 76 Seimenĭ; 8 Darabanĭ; 13 Rosiĭ; 10 Căpitanì de Băltăg; 31 Tulumbagiĭ; 9 Trâmbacĭ Doboş; 24 Aparĭ. **Aĭ Hătmănieĭ**: 13 Seimenĭ; 1 Lefegiŭ; 2 Calaraşĭ; 4 Trombacĭ Doboş; 2 Aparĭ. 20 Fustaşĭ de Divan i de Harem; 3 Copiì din casă; 1 Comisel. **Vel portar**: 27 Portăreĭ; 9 Beşliĭ. **Aĭ armăşieĭ** : 3 Darabanĭ; 14 Mehterĭ creştinĭ; 7 Topciĭ; 9 Trombacĭ, Doboş. **Aĭ isprăvniciĭ Curţeĭ** : 30 Lemnarĭ, teslarĭ i chetrarĭ; 5 Şetrarĭ; 7 Aparĭ. 34 Călăraşĭ de Ţarigrad; 30 Lipcanĭ; 60 Seimenĭ aĭ curţiĭ; 7 Suilgii. 2 Podarĭ; 9 Ţimiraşĭ; 28 Mărgineĭ, i cantaragiĭ aĭ Vămiĭ. 33 Cazapĭ. 289 Sudiţĭ rusescĭ din care : 232 Creştinĭ, 57 Jidanĭ. 243 Sudiţĭ Austriacĭ din care : 102 creştinĭ; 141 Jidanĭ; 86 Ciocli; 112 Postelniceĭ; 101 Preoţĭ; 9 Diaconĭ.

Puterea armată, ce brumă era, numĕra aprópe la 1300 de ómenĭ, (seimenĭ 825, fustaşĭ 269, aprodĭ 171 şi vozarĭ 20). Vozarii serviaŭ

Resumat

Locuitorii birnicĭ pe judeţele în şir cum staŭ în urmă.	Suma anuală a biruluĭ	Scutiţĭ	Mazilĭ	Ruptaşĭ	Rupte	Jidovĭ prin sate	Jidovĭ prin oraşe	Bresle
9.508	140.126	314	18	39	11	166	—	474
8.806	130.472	381	116	145	48	35	100	928
5.525	76.923	339	88	—	187	43	74	339
6.979	139.811	221	43	80	79	15	32	1.251
11.246	166.528	124	—	—	—	5	—	559
6.242	100.761	314	—	98	—	11	—	—
3.591	66.283	71	113	259	35	18	—	500
4.090	82.615	459	330	267	37	—	30	568
2.654	41.422	182	188	192	38	16	—	1.001
4.831	58.656	169	245	143	70	14	46	583
757	11.029	1	—	7	3	—	—	92
832	11.834	10	20	—	—	12	—	76
2.264	80.652	—	2	2	14	13	—	162
1.011	144.288	144	124	47	162	686	—	380
2.018	23.064	128	2	10	4	300	—	106
5.460	83.449	46	15	5	3	60	150	272
4.279	74.056	189	7	6	77	350	—	363
4.396	71.999	491	20	17	16	60	195	293
1.832	20.811	206	4	4	8	21	70	264
9.718	132.645	729	312	104	34	148	—	1.687
1.052	12.565	650	22	3	66	367	—	1.371
96.371	1.609.989	5.168	1.669	1.428	892	2.340	704	11.269

pentru poliția Dunăreĭ. Incă prin tratatele de Kiuciuk-Karnardgi Principatele fură obligate să aibă vase pentru poliția Dunăreĭ.

120 slujitorĭ ispravnicescĭ
224 » »
10 » aĭ căpitănieĭ.
120 » isprăvniceștĭ.
19 » aĭ căpitănieĭ.
130 » isprăvniceștĭ.
160 » »
111 » »
117 » »
125 » »
74 » »
59 » »
135 » »
129 » »
398 » »
44 » »
96 » »
138 » »
120 z »
49 » »
234 » »
2.612

263 Preoțĭ.
384 »
102 »
185 »
195 »
115 »
167 »
117 »
121 »
16 »
11 »
24 »
228 »
49 »
145 »
135 »
130 »
59 »
276 »
101 »
2.823

49 Diaconĭ.
164 »
21 »
91 »
156 »
57 »
122 »
79 »
104 »
2 »
6 »
3 »
43 »
7 »
21 »
22 »
13 »
11 »
51 »
9 »
1.031

20 Postelniceĭ
30 »
20 »
15 »
40 »
20 »
45 »
35 »
25 »
30 »
6 »
10 »
10 »
20 »
6 »
112 »
444

99 Plăeșĭ.
305 »
404

14 Ciocli.
20 »
9 »
40 »
10 »
86 »
179

502 Rufetul ocniĭ.

4 Călăr. de Țarigr.
2 »
4 »
76 »
34 »
120

172 Copiĭ de casă.
1 »
2 »
3 »
178

48 Aprozĭ.
106 »
7 »
10 »
171

Oastea.

529 Seimenĭ prin județe;
17 Armășeĭ;
29 Darabanĭ;
54 Fustașĭ;
41 Diverse arme;
20 Marinarĭ (vozarĭ).

*

Ocupându-se de regularea biruluĭ ţěriĭ, Moruz n'a trecut cu vederea pe Mazilĭ, şi în 1803, Martie 20, aŭ dat hrisov recunoscênd privilegiile acesteĭ interesante clase din neamul românesc [1]. Al. Moruzi ordonă ispravnicilor respectarea privilegiilor Mazililor, neîndrăsnind a-ĭ supĕra cât de puţin peste cuprinderea hrisovuluĭ. «Al 2-lea să adunĭ dela fiscşe-care ocol câte 5 — 6 mazilĭ din ceĭ maĭ de frunte şi să le citescĭ copia hrisovuluĭ, ca să se însciinţeze cu toţĭ de mila şi punerea la cale ce am făcut Domnia mea pentru dênşiĭ. Şi al 3-lea poruncim să stee copia hrisovuluĭ de a pururea la semeşia aceĭ ispravniciĭ, împreună cu alte trebuinciόse hârtiĭ şi să avem rĕspuns că aĭ luat cartea Domnieĭ mele împreună cu copia hrisovuluĭ».

Cetind actele de maĭ sus relative la mazilĭ înţelegem că are dreptate Drăghicĭ când spune că: «treptele privilegiate, precum ruptaşiĭ, ruptele visterieĭ, ruptele cămăriĭ gospod şi maziliĭ, carĭ eraŭ împrăştiaţĭ neregulat cu darea la felurĭ de zapciĭ aĭ Statuluĭ, i-aŭ pus într'un estract şi i-aŭ supus pe toţĭ către Visterie cu condeiele lor osebite».

In condica Mitropolieĭ Iaşĭ, [2] cu data din 1803 April 2, sunt cărţile domnescĭ către tόte ţinuturile comunicând hrisovul în favόrea Mazililor şi dând instrucţiunĭ pentru apĕrarea lor de abuzurile şi despotismul ispravnicilor.

Iată acéstă carte circulară:

«Dupĕ multe jalbe ce aŭ dat către Domnia mea Maziliĭ din tόtă ţeara pentru asupririle ce li sĕ pricinuesc de la o vreme încόce, stricându-se tόte privileghiurile lor, ce aŭ avut maĭ înainte, cercetând Domnia mea hrisόvele lor, ce le aŭ de la alţĭ Domnĭ maĭ înainte, cum şi de la însăşĭ Domnia mea, din cea-l-altă Domnie a nόstră aice la Moldova şi urmarea ce se păzeşce pentru dênşiĭ acum, s'aŭ cunoscut că cu adevĕrat sĕ află asupriţĭ şi supĕraţĭ peste rânduială şi fără dreptate. Decĭ bine-voind Domnia mea a-ĭ pune şi pe dênşiĭ la cale, ca să nu fie întru acésta supĕrare şi să li se păzéscă cele cuviinciόse privileghiĭ, precum s-aŭ socotit cu cale şi cu dreptate, s'aŭ făcut acum de iznoavă hrisovul Domnieĭ-mele cuprindĕtor de tόtă urmarea ce s'aŭ găsit de cuviinţă a se păzi pentru dênşiĭ, de pre care hrisov scoţêndu-se asemenea copiĭ şi iscălindu-se de către Vel Vist. sĕ trimite Dumitale. Ce dar poruncim D-tale, ca sĕ fiĭ următor şi D-ta şi όmeniĭ D-tale la tόte întocmaĭ dupĕ cuprinderea hrisovuluĭ».

*

---

[1] Veḑĭ Uricarul tom. III, pag. 79 şi 145.

[2] Pag. 23 verso.

Nu putem aduce tóte actele ce cunóscem pentru miluirĭ şi scutirĭ acordate de Al. C. Moruz. Ne mărginim a reproduce aci un hrisov acordat luĭ Ioan Adamachi, ca remunerare pentru serviciile aduse ţĕreĭ prin comerciul ce făcea acest naintaş al neuitatuluĭ Adamachi, care a dat Academieĭ tótă averea sa [1].

---

[1] *Alexandru Constandin Moruz Voevod, Domnul Moldoveĭ, întăresce luĭ Ioan Adamache scutirile date de Domnĭ auteriorĭ.*

Cu mila luĭ Dumnezeŭ Iω̃ Alexandru Constandin Moruz Voevoda, Domn tări) Moldavieĭ.

Facem scire cu acest hrisov al Domnieĭ Mele pentru Adamachi Ioan, de aice din oraşul Eşiĭ, carele, prin jaloba ce aŭ dat către Domnia Mea, aŭ făcut arĕtare, că are hrisoave de miluire de la ceĭ maĭ înainte de Noĭ luminaţĭ Domnĭ, rugându-se, ca şi de cătră Domnia Mea să i se întărească acéstă miluire. Decĭ cercetând Domnia Mea şi vĕḑêndu-se şi hrisoavele de miluire şi încredinţându-Ne de slujbele sale şi de folosul ce aduce cămăriĭ gospod, cum şi de alişverişul ci aduce lŏcuitorilor cu neguţitoria care face, n'am trecut Domnia Mea cu videre rugămintea luĭ, ci prin hrisovul acesta hotărîm: căt pentru apĕrare dărilor şi angăriilor, să nu fie supĕrat în tótă vreme că nimică; iar la slujbile visterieĭ să aibă a scuti aceste bucate, adică: doue sute stupĭ i sfinĭ de desătină şi tot vinul ce va face din cincĭ pogóne de viu; pe aceste bucate, fiind drepte a sale, nicĭ un ban să nu plătească; cum şi pentru una căşlă ce va avé aice în ţeară pentru ţinerea bucatelor sale, i pentru una dughiană cu orĭ ce fel de marfă va avé aice în oraşu Eşiĭ şi una crăşmă cu bĕutură ce va avé, să fie scutite de baniĭ agiutorinţilor, cum şi de tóte alte dări şi angăriĭ, orĭ câte vor fi asupra altor căşle, dughenĭ şi crăşme; deosebit şi pentru ḑece liuḑĭ ómenĭ streinĭ făr de bir în visterie şi făr de nicĭ un amestic de bir cu vre-uniĭ din lŏcuitoriĭ ţĕriĭ, ce-şĭ va puté găsi şi aduce de acum înainte dintr'alte părţĭ de locurĭ, de peste hotar, cari să fie adeveriţĭ şi prin mărturia dregătorilor de marginĭ, că sunt streinĭ, să fie apĕraţĭ şi scutiţĭ de tot birul visterieĭ, cum şi de tóte alte dărĭ şi angăriĭ orĭ-căte vor fi asupra altor lŏcuitorĭ. Drept aceea poroncim Domnia Mea dumi-tale vel Agă, i dregătorilor de margine, i slujbaşilor desătnicĭ i vădrarĭ şi altor zapciĭ, de către toţĭ să se urméze întocma precum maĭ sus se poroncesce prin hrisovul acesta. Poftim dar Domnia Mea, pe alţĭ fraţĭ luminaţĭ Domnĭ, pe care sfântul Dumneḑeŭ iĭ va orăndui în urma Nóstră la domnia aceştiĭ ţĕrĭ, să nu strice acést^a^ milă, ci maĭ vârtos se adaogă şi să întărească, pentru a Domniilor Sale vecinic' pomenire.

CAP. V.

Comerţ. Industrie. Edilitatea publică.

Prosperitatea comerţuluĭ şi sórta breslelor aŭ atras şi ele atenţiunea inteligentuluĭ Domn Alex. Moruz. Posedem de la dênsul actul din 1805, Maĭ 5, prin care sĕ desparte în douĕ breslele blănarilor şi a cojocarilor. Blănariĭ sunt opriţĭ de a face cojóce, ci numaĭ cuşme şi blane; iar cojocariĭ numaĭ cojóce. Domnitorul acordă protecţiune cojocarilor oprind vênḑarea de cojóce venite din afară de cât numaĭ la cojocarĭ carĭ apoĭ să le vênḑă înşiĭ.

Este cunoscut de altmintrelea hrisovul dat neguţătorilor încă la Domnia ântâia a Moldoviĭ de acestaşĭ Domnitor [1].

Iassiĭ datoresc luĭ A. Moruzi frumóse lucrărĭ în îmbunătăţirĭ şi edilitate. Acest domn a făcut maĭ multe cismele în Iassĭ precum şi apăductul prin tot oraşul cu depositul principal seaŭ casa apelor până astă-ḑĭ aflătóre la mănăstirea Golia, în chioscul de unde apa se împărţea pe la cismelele publice şi boierescĭ în timpul domnieĭ luĭ Moruz şi chiar maĭ apoĭ era loc de întrunire a societăţiĭ Ieşene. Aci vineaŭ boieriĭ, ba şi neguţătoriĭ, dupĕ somnul, de-a miază-zi se ia dulceaţă orĭ rahat şi apă rece [2].

Scrisu-saŭ hrisovul acesta la scaonul Domnieĭ Mele în oraşul Eşiĭ, întru a doa domnie a Nóstră la Moldavia în anul dintăĭ.

La anul 1803 Iulie 26.

Alexandru Constandin Moruz Voevoda.

(L. S.) *Sturza vel Vist. procit.*

S'aŭ trecut la condica Visterieĭ, *Constandin Veisa Medelniceru.*

[1] Veḑĭ originalul hrisov cedat de mine Academieĭ Române.

[2] Cine nu cunósce aceste frumóse versurĭ scrise în casa apelor de la Golia, de asupra leuluĭ din gura căruia curge apa care apoĭ se împarte în tot oraşul.

Εις τὸν κύκλον των Ζωδίῶν ἑιμαι λέων φλογερός,
Κ'εἰς τὴν πόλιν τοῦ Ιάσίου υδροΧόσι δροσερός;
Ε'κεί φλόγος, ἑδώ δρόσος, ἑκεῖ πῦρ, ἑδῶ νερόν.
Ε'ξερέυγωμαι κτί κενί νω ἀπό τά ρυγγα ξηρόν.
Ο'λην μ'ἴλαξεν τὴν φήσης ο τῆς πόλεως σωτήρ,
Ο 'Αλεξανδρος Μουρόυζης τῶν ὑδάτων ὁ σοτήρ.

Veḑĭ chrisovul cismelelor din Iaşĭ de la 12 Maĭ 1804 şi anaforaoa adusă, Acad. Cod I, pag. 264—275.

Şi la Focşanî a adus apă, în 10 April 1806, Alexandru cerênd învoirea Domnitoriuluî Ipsilant, ca se tragă isvóre de la Pitulosa de pe teritorul Muntean [1].

In archiva Mitropolieî din Iaşî se conservă uricul luî A. Moruz din 10 Sept. 1803, folio mare, scris românesce, semnat de domnitor, cu sigilul mare de chinavarŭ, cu ambele mărcî între laure cu buzdugane şi paloşe; sigilul pórtă data 1802. Hrisovul este relativ la împărţirea de ape prin Iaşî. Dăruesce mitropolieî $1\frac{1}{4}$ mĕsură de apă. Maî este un hrisov al apelor din 1804, cu privinţă la apăductul Ciriculuî şi şépte ómenî[2] şi încă un Uric. din 12 Maî, 1806[3]. In fine unul pentru venitul caseî apelor[4].

Pentru conducerea lucrărilor de edilitate Alexandru Moruz, dupĕ pilda muntenilor, însărcină o comisiune specială numită *„Naziria de podurî.“*

Pavarea oraşuluî cu traverse este veche deprindere. In documente de la începutul seculuî al XVII-lea se pomenesce de strade ḑise *podurî* [5]. Moruz repară cu grinḑî de stejar de a curmezişŭ strada de la pórta Curţiî până la Sf. Nicolae cel sărac, adică până în strada Copouluî, asemenea *podul vechiŭ, podul roş* etc. Sate întregî eraŭ scutite de dărî şi puse la disposiţiunea Nazirieî pentru lucrarea podurilor. Pădurile tóte eraŭ la disposiţiunea Nazirieî pentru tăierea grinḑilor de pavat. Drăghicî spune, că Naziria deveni o slujbă *fórte bănósă*... de aceea se numia la acéstă Nazirie numaî boierî marî, carî se foloseaŭ până la 100.000 leî vechî pe an!

De la Moruz începe oraşul a fi luminat nóptea cu lumînărî de seŭ, câte un felinar la 25 de case. Luminatul era în grija celor cu magaziî. Aceştia eraŭ datorî să pună şi la feréstră seaŭ tişgheaoa dugheniî séra câte o luminare.

Serviciul ce-l fac aḑí gardiştiî sĕ făcea de *culuccií* permanenţî luaţî cu chezăşiî şi puşí sub ascultarea luî Vel-Căpitan, cel d'ântêiŭ zapciŭ dupĕ Agă. Vel Căpitan avea grija buneî rênduelî şi paza felinarelor.

Pentru paza de nópte, Moruz înfiinţă 3 categoriî de străjî şi anume: prima strajă a Curţiî Gospod, compusă de neferî seaŭ arnăuţiî Ogéculuî, sub conducerea luî Deli-Başa, orî a unuia din subalterniî sĕî. Câte odată mergea cu acéstă strajă nu numaî Cămăraşul cel mare, ci ca să se arĕte

---

1. Uricar IV. pag. 88.—Acad. Cod. I, pag. 245—266.
2. Uricar V 38.
3. Uricar IV pag. 97.
4. Uricar V, 48 şi 103.
5. Veḑî bună-óră actul din 1659 August 9, Pachet 15. Documentele Mănăstireî Galata la arh. Statuluî, Bucuresci.

grozav de îngrijitor de bună orênduială şi paza oraşuluĭ, mergea însuşĭ Domnitorul deghizat în straie arnăuţescĭ. A 2-a strajă era ḑisă a Hătmănieĭ, compusă din Arnăuţĭ, Seimenĭ şi Bulubăşeĭ, sub ascultarea luĭ Baş Bulucbaş, seaŭ a vătafuluĭ de Hătmănie (óre cum directorul Hătmănieĭ). Maĭ adesea conducea acéstă strajă însuşĭ Hatmanul. Straja acésta avea misiunea specială să cutreere suburbiile.

A 3-a strajă era acea a Agiĭ seaŭ Poliţieĭ, compusă din roşĭ, din lefegiĭ şi din têrgoveţĭ, sub conducerea vătafuluĭ de lefegiĭ şi a Agăĭ, Vel-Căpitanul înlocuia în fruntea acesteĭ patrule pe Agă. Acéstă patrulă nu putea sĕ se abate din stradele oraşuluĭ prin mahalale.

In interesul spitaluluĭ dela Sf. Spiridon din Iaşĭ, Al. Moruzĭ, care a construit lângă clopotniţă 2 frumóse cişmele (cu inscripţiunĭ românesce şi turcesce) a miluit şi Biserica, cu hrisovul sĕŭ din 10 Septembrie 1804[1].

CAP. VI.

Hotare.—Pămênturĭ ocupate de Tătarĭ în Basarabia.—Hatihumaium.

Ne maĭ remâne a face menţiune de doue mĕsurĭ luate în Domnia luĭ Alexandru Moruz; ambele se referă la apĕrarea soluluĭ ţĕriĭ.

Una din ele privesce hotarele Moldoveĭ despre Ardeal, unde Unguriĭ cotropiseră din pămêntul ţĕreĭ. Moruzi a trimes în cercetare pe stolnicul Ioan Vârnav Ispravnic de Bacăŭ.

Dăm în notă raportul energic al orânduituluĭ comisar, din 8 Iuliu 1804[2].

---

[1] Veḑĭ actul în Cod. I. pagina 267 de la Academie.

[2] *Inştiinţare ce aŭ venit de la Dumnea-luĭ Stolnic, Ioan Vârnav Ispravnic de ţinutul Bacăuluĭ, pentru îndreptarea hotaruluĭ Moldoveĭ despre Transilvania. 1804 Iulie 8.*

Dupĕ cum am înştinţat cinstiteĭ Visteriĭ, de la 22 a le trecuteĭ lunĭ Iunie, cum că atuncea am priimit înşciinţarea oberştiuluĭ de Cic Svereda, că s'aŭ rânduit comisie, care la 28, tot Iunie, aŭ trebuit să se afle la margine, spre cercetarea întindereĭ de hotar ce călcase Sĕcuiĭ. M'am pornit de la 26 Iunie şi am ajuns acolo unde am găsit şi pe toţĭ aceĭ orânduiţĭ, din partea Secretariuluĭ oberştiuluĭ Cic Svereda, Lazar Ferenţĭ, Craĭ Birăŭ de Cic, Anton Şandor asesor. Tartler ingineriŭ, Dorvas ingineriŭ şi cu toţĭ am intrat în cercetare de comisie făcênd sfârşit cercetăriĭ, precum în gios pre larg voiŭ arĕta.

In mergerea cea dintâĭ a mea acolo, din cercetarea ce am făcut prin

Vârnav înfundă minunat pe Comisarii austriacĭ servindu-se la acésta cu documentele de hotărnicie. După obiceiul lor eĭ voiaŭ să legitimeze încălcarea pămêntuluĭ ţêreĭ, schimbând numele munţilor şi ale apelor. Finalmente ispravnicul Vârnav câştigă causa, cu multă

---

directorul de la poarta luĭ Ghirmiţiu, Porucinicul ofiţeriŭ comandant asupra străjilor, nu se vede a fi făcută vre o întindere, de cât oprirea poeniĭ luĭ Stan, partea ce trece în Moldova, de un Ilieş Cadar, precum am înşciinţat de atuncea cinstiteĭ Visteriĭ.

La mergerea mea acum de al doilea, am *găsit de la poeana luĭ Stan, o strajă de patru cătane în Moldova pe pârâul Cighieşuluĭ, care îl numesc Unguriĭ Cioghiş Potoc*, cale de douĕ ceasurĭ în curmeziş la acest loc, *coprinḑênd în acea întindere şi treĭ ferestreie a locuitorilor Moldoveĭ, ce sunt făcute pe pârâul Cigheşuluĭ;* pentru care maĭ ântâiŭ am stătut acolo cu comisariĭ, ofiţeriĭ rânduiţĭ şi le am făcut întrebare: cu ce chip aŭ pogorît acea strajă în Moldova? şi mi'aŭ dat rĕspuns, că acel loc unde aşezase *straja ar fi fost marcă Austriacă într'un brad, şi locuitoriĭ* Moldoviĭ ar fi scos-o şi că până acolea ar fi mergând hotarul Transilvanieĭ, unde mergênd mi-aŭ şi arĕtat un brad cu o tăiătură în trênsul în patru cornurĭ săpată fiind ca un pălmac şi maĭ bine in copaciu, care săpătură aŭ ḑis că ar fi locul aceĭ marce Austriaceşcĭ, ce ar fi scos-o locuitoriĭ Moldoviĭ. Decĭ la această *arĕtare, cu puterea hotărniciei i-am făcut pe comisariĭ şi ofiţeriĭ de aŭ rĕmas fără cuvênt, şi singurĭ aŭ cunoscut, că aŭ greşală precum că ar fi fost acolo marca, pentru că în hotarnică în rêndul semnelor ce sunt arĕtate, despar\u021birea hotarelor se arată că este marca Austricească în vêrful munteluĭ Şolitariul şi din Şolitariul, nu* maĭ pomeneşce a fi marcă până dinaintea porţeĭ luĭ Ghirmiţĭ, iar acel brad scobit cade pe malul părâuluĭ Cighieşu, ce este curgĕtor pe lêngă poiana luĭ Stan, între muntele Cărăcnicul şi între muntele Fierbiculuĭ; şi de acolo aŭ mers cu toţiĭ la locul ce sĕ numesce poiana luĭ Stan unde am găsit în poiană, şi isvorul fôntâneĭ ce este pomenită în hotărnică, şi cetind hotarnica şi ascultând glăsuirea hotărniciĭ de toate semnele ce se pomenesc, dupĕ ce aŭ ajuns la părâul Cighieşuluĭ aŭ început iarăşĭ să ḑică, că acel părâŭ s'ar fi numind părâul Măiăruşuluĭ, şi că acea poiană n'ar fi poiana luĭ Stan (saŭ Cotamba) precum este pomenită în hotarnică, pentru că muntele Cărăcnicul n'ar fi venind în dreptul ieĭ, ci mult maĭ la vale, spre apa Trotuşuluĭ. Decĭ fiind că prin hotărnică se arată, că în vêrful munteluĭ Carăcniculuĭ sunt şi bourĭ domnescĭ, am mers acolea, drept pe vêrful munteluĭ, peste părâul Cigheşuluĭ, cam spre mează-ḑi indreptul poieniĭ luĭ Stan şi s'a găsit un bour într'un fag, dar locuitoriĭ Moldoviĭ ce sunt trăitorĭ în acel loc, aŭ arĕtat că bourĭ aŭ maĭ fost şi fără acela, şi căutându-se n'am putut să găsesc pentru că aceĭ maĭ mulţĭ copacĭ marĭ s'aŭ găsit căḑuţĭ la pământ putreḑĭ şi arşĭ agerime demonstrând comisarilor vecinuluĭ stat, că eĭ încălcaseră pămêntul ţĕreĭ. Moruzi fu mulţămit de modul cum Vârnav se purtă în sînul comisiuneĭ de cercetare a conflictuluĭ de hotare.

însă pentru dovadă aŭ fost îndestul şi acesta unul, apoĭ comisariĭ, ofiţeriĭ nu s'aŭ mulţămit a rămâne acel vêrf de munte Cărăcnic, ci aŭ început să-mĭ ḑică că tot alt munte este Caracnic, maĭ spre Trotuş, şi că sciŭ bine că între acel munto sunt maĭ mulţĭ bourĭ, şi aşa aŭ purces de m'aŭ dus spre obcina munteluĭ, spre Trotuş, pe un plaiŭ până la nişte copacĭ însĕmnaţĭ, pentru că de la acel loc să so despartă doue plaiurĭ în Moldova; şi macar că singur vedea că nicĭ o închipuire de bourĭ, acele semne nu aŭ, dar spre oareşcare îndreptare a greşeleĭ ce făcusă, aŭ început să facă strigare şi să ḑică cum că cu adevĕrat aceĭa sunt bouriĭ, şi că acel loc este muntele Caracniculuĭ, dar eŭ spre a putea dovedi, că şi această cerere este fără cuvênt de dreptate, acolo le-am cerut să mĕ ducă drept în părăul Cighieşuluĭ, spre drept curmezăşul piciorului Făgetuluĭ alb, ce'ĭ zic Unguriĭ Fierbic şi trecêndu-se părăul să mĕ ducă întru o poeană cu fântână, adecă poeana luĭ Stan, precum scrie hotarnica, care vĕḑênd că-ĭ strâmtoresc a'mĭ da poeana şi fântâna lângă pârâul Cighieş, n'aŭ avut ce face alta, decât aŭ purces să mĕ ducă să-mĭ deie acele cerşute semne, şi n'aŭ apucat muntele la vale spre părăŭ, ce aŭ apucat coasta munteluĭ pe unde m'aŭ trecut încă peste alt părăŭ până la Cighieş, ce se scură din muntele Caracniculuĭ, ducêndumĕ alăturea cu părăul Cighieşuluĭ urmând curgerea luĭ, pe care hotărnica nŭ'l pomenesce, pentru că de unde s'aŭ găsit acel bour în vîrful Cărăcniculuĭ, mergênd drept în poeana luĭ Stan trece linia pe din sus de obârsia părăuluĭ acestuia şi nu maĭ este nicĭ un pârâŭ, până in părăul Cighieşuluĭ, şi de aceea nicĭ se maĭ pomenesce prin Hotărnică alt părăŭ pênă la Cighieş şi cu toate că şi acest chip aŭ căutat, dar iar poeana şi fântâna n'aŭ găsit să-mĭ dea, ce numaĭ părăul Cighieşuluĭ; cât din poeana luĭ Stan ce eu am cerut pênă afară lângă Trotuş, altă poeană pe părăul Cighieşuluĭ nu maĭ este nicăiurĭ, decât nişte copacĭ ciuntiţĭ de către un hagi Dimitrie ot Comănescĭ, care sânt încă şi de la acel loc, unde pusese strajă, maĭ afară în Moldova spre apa Trotuşuluĭ. Decĭ cunoscênd şi la aceasta că aŭ greşală, aŭ intors şi aŭ ḑis, că cu adevărat aceea este poeana luĭ Stan cu fântina pe care eŭ am ceruto şi acela este muntele Cărăcnicul, undo s'aŭ găsit acel bour, şi cu grăşală aŭ făcut acea întindere; şi aşa indată aŭ ridicat straja de unde o aşeḑase, rĕmăind să se păzească la acest loc hotarul între Moldavia cu Transilvania, din vêrful Munteluĭ Cărăcniculuĭ, de unde este bour, drept în apa Cighieşuluĭ, şi trecênd apa în ceea parte, să meargă pe la locul ce se chĭamă poeana luĭ Stan şi de acolo să se sue la deal prin poeană tăind curmeziş un picior ce se numesce Făgetul alb, iar Unguriĭ iĭ zic Fierbic şi prin cele-alte semne nainte, urmându se după hotarnică; într'acest chip

A doua afacere este arzul ţĕreĭ către Pórta Otomană, cerînd restituirea unor pămênturĭ cotropite de tătarĭ, din partea Basarabieĭ. Dăm în notă si acest arz important[1].

---

a fost cercetarea prin comisie, la care cercetare curat s'aŭ dovedit precum arĕt, că Săcuiĭ aŭ voit să schimbe numirile părăilor şi a munţilor, ca să poată cu chipurĭ nedrepte a trage în stăpânire din hotarul Moldoveĭ o bucată de loc sub a lor stăpânire, dar după ce i-am dovedit şi i-am făcut de aŭ rĕmas fără de cuvênt, singurĭ ofiţeriĭ comisarĭ aŭ făcut cerere, ca să poruncesc locuitorilor din Moldova, să nu se întindă maĭ mult din aceste semne arĕtate cu stăpânirea, şi asemenea aŭ poruncit şi înşişĭ nemeşilor Secuĭ locuitorĭ Transilvanieĭ, ca să nu cuteze a trece peste acele semne în Moldova; decĭ pentru a se păzi nestrămutat, şi spre a nu se uita numele loculuĭ aceluea, am mutat straja plaiuluĭ din Moldova de unde era lângă Trotuş acolo în poeană, lângă isvorul fântâniĭ, ce este pomenită în hotarnică; căcĭ deacă s'ar maĭ găsi vre-o poeană, afară de acésta pe apa Cighieşuluĭ, dupĕ tertipul ce-l urma Săcuiĭ, maĭ cu mare greŭ şi cu altă mare zăbavă şi prelungire se putea descoperi adevărul, şi a săvârşi comisia, din pricină că nu s'aŭ urmat buna orânduealǎ, ca pe la cele locurĭ însemnate să se fi pus o deosebită paza, orĭ cu străjĭ, seaŭ cu tăerĭ de copacĭ, deosebit cum am maĭ însciinţat cinstiteĭ visteriĭ, la acel loc în poeana luĭ Stan, se află un Ilieş Cadar, pe hotarul Transilvanieĭ, cu casă statornicit şi cu alţĭ doĭ seaŭ treĭ feciorĭ însuraţĭ seḑĕtorĭ la acea pustietate, şi acela aŭ fost şi este scornitorul a toate pricinile aceste, care de va şedea maĭ mult acolo, tot deauna trebue să aducă pricinĭ de amestecărĭ ca aceste, şi maĭ ales că face şi păgubire loculuĭ Moldovieĭ trecênd pe furiş cu bucatele ce le are de le păşunează, care de se va socotĭ de către cinstita Visterie, bine ar fi să se facă arĕtare Măriеĭ sale luĭ Vodă, să se facă cerire la locul ce se va cădea, să-l ridice pe acel Ilieş Cadar, cu feriorii luĭ de acolo, să-l aşeḑe la satele Transilvanieĭ, ear să nu şază lângă hotar, depărtat de sate să caute numaĭ chipurĭ de neodihnă şi tulburărĭ margineĭ, şi rĕmâind la acest loc pricina liniştită precum arĕt, n'am lipsit a înşciinţa pe Cinstita Visterie.

[1] *Arzul ce s'aŭ făcut de către boieriĭ ţĕriĭ Moldoviĭ pentru Musait Câşlaşi în 1803 Fevr. 20.*

Către prea înaltul şi prea strălucitul prag al prea puterniciĭ, drepteĭ şi prea milostiveĭ împĕrăţiĭ (care în vecĭ să fie păzită strălucind întru slavă şi putere) cu tótă plecăciunea şi genuchĭ plecate înşciinţăm noĭ prea pleca-

S’ar putea ḑice că boieriĭ nu reclamaŭ restituirea pămêntuluĭ încălcat în sudul Basarabieĭ de Tătarĭ, numaĭ din interes patriotic, ci pentru că acel pămênt era răpit din moşiile lor, totuşĭ, fie şi aşa:

---

tele slugĭ şi supuşĭ raiale ceĭ ce locuim în pămêntul Moldoveĭ, Mitropolitul şi credincioşiĭ şi prea plecate slugĭ boieriĭ, că din început păziţĭ fiind şi *diafendepsiţĭ* supt prea fericita umbră a prea puterniciĭ împĕrăţiĭ, ca nişte bunĭ supuşĭ aĭ acesteĭ ţĕrĭ, care are marea laudă a se numi cheler a prea puterniciĭ împĕrăţiĭ, câştigând tot-d’a-una milelele şi rodurile acele care prea înţelépta pronie a stăpânilor cu cea desăvârşită dreptate şi milostivire ne coprinde; numaĭ puţin precum şi de curând am fost miluiţĭ dupĕ acea deosebită împĕrătéscă cu milostivire voinţă, cu cel vrednic de închinăciunĭ hatihumaium spre înnoirea şi întărirea pronomiilor a plecatuluĭ nostru pămênt, nu puţin şi nesimţit, ce cu marĭ lucrărĭ, micĭ şi marĭ şi fieşce-care stare împlêndu-ne de tótă bucuria, câştigând resuflare şi uşurare şi aceea cu bună dreptate ce prea bogat se revarsă către noĭ ocârmuire şi ocrotire, prin acel ce dupĕ milostivire s’a orânduit nouă Domn, încă din strămoşiĭ sĕĭ fiind credinciósă slugă prea puterniciĭ împĕrăţiĭ, nimică altă nu avem vrednic spre mulţămire, decât a ruga pre prea milostivul D-ḑeŭ pentru îndelungirea anilor vieţiĭ a prea puterniculuĭ şi prea milostivuluĭ nostru împĕrat şi pentru slava şi strălucirea celor-l-alţĭ prea nălţaţĭ stăpânĭ, carĭ spre întărirea şi păzirea nóstră a celor micĭ slugĭ, cugetă şi pórtă grije; împĕratul celor ce împĕrăţesc, milostivul D-ḑeŭ, să întăréscă şi să păzéscă împărătésca luĭ stăpânire cu nesfârşită slavă şi vrednică fericire, spre bucuria nóstră a prea plecatelor slugĭ, a prea fericiteĭ împĕrăţiĭ. Dintru aceste ce bogat şi cu mare blândeţe şi cu milostivire împărăteştile seale să revarsă către noĭ luând bune nădejdĭ noĭ prea plecatele slugĭ, îndrăsnim a face înşciinţare, că lângă marginea hotarelor plecatuluĭ *nostru pămênt către cazaoa Ismailuluĭ óre când prea puternica împĕrăţie aŭ miluit pe un Musaid dându-ĭ voie să facă o câşlă de vite cu hotărît loc pentru păşunea vitelor, care câslă este acum în năuntru în diastima loculuĭ, care din pămêntul Moldoviĭ, la anul 1123 aŭ fost dat tătarilor pentru arat şi pentru păşunatul vitelor lor, ne încăpându-ĭ locul hotarelor ce se numesce Halil Paşa Urdul.* Stăpâniĭ acestor câsle ce se numeşce a Musaituluĭ *câte puţin adăogênd câsla, aŭ făcut-o sat şi din vreme în vreme eşind din hotarele ce se pusese pentru păşiunea vitelor acesteĭ câsle*, pe de o parte lângă o silişte tătăréscă, ce se numeşte Culacaĭ, şi pe de altă parte lêngă siliştea ce se numeşte Ciomoit, care şi acum este locuită de 8 tătarĭ şi 2 raiale, peste aceste hotare întinḑêndu-se în pămêntul moldoviĭ *aŭ răpit o mare întindere de pămênt din moşiile nóstre a prea plecatelor slugĭ a împĕrăţiĭ tale, şi fiind-că de la o vreme împreună cu alt sat din caazoa Ismailuluĭ, care se numeşce Ortek-Burnu* s’aŭ făcut *vacuf* ceĭ după vremĭ *multezemiĭ*, pentru lăle ţinem bună socotélă pentru asemenea revendicaţiune din care profită patria.

---

comia sa, din ḑi în ḑi în tărie se întind în ţeară şi lăţesc hotarele câsleĭ răpind pământul nostru şi ne lipsesc de drepte veniturile moşiilor nóstre, care din mila prea putérniceĭ împĕrăţiĭ ni s'aŭ sloboḑit a ne hrăni. Avênd dar noĭ prea plecatele slugĭ întărire şi mângâere, că prea puternica Impĕrăţie dintru a sa însăşĭ milostivire voeşce de a se păzi nestrămutat *tóte acele ce sunt spre întărirea chelerului seŭ trebuinciós̗e şi vechĭ ale nóstre pronomiĭ şi nicĭ cu un chip nu sufere cel* maĭ mic dintru acele ce sunt spre stricăciunea şi supĕrarea nóstră celor slabĭ şi săracĭ (avem şi în tóte ḑilele înaintea ochilor noştriĭ şi acele necontenite straşnicĭ sfinte poruncĭ ce se daŭ de către ceĭ din prejur marĭ Vizirĭ şi către Paşiĭ şi Zabeţiĭ tutulor tagmelor pentru diafendepsis şi nesupĕrarea *nóstră a credincioşilor raiale); pentru acésta* dar, ca să ne mântuim de acea întru tóte ḑilele gâlcevire, păgubire şi stricăciune, ce ni se pricinueşce de o parte de multăzanĭ, cu călcarea moşiilor nóstre, şi pe de altă parte de către aceĭ ce s'aŭ obicĭnuit întru a face rĕŭ şi răpirĭ de dobitóce şi alte lucrurĭ, avênd scăparea lor la acea câşlă, alergăm la mila şi dreptatea prea puterniciĭ împĕrăţiĭ, ca să se facă *ilhac sub stăpânirea Moldoviĭ locul acesta ce se numeşce Câsla şi ţeara nóstră se făgădueşce să plătéscă la vacuf pe* tot anul aceea ce se va socoti cu analoghia numaĭ pentru acest *Musait-Câslasi,* iar Otek-Burnu fiind că este departe de marginea pământuluĭ nostru şi în lăuntru în cazaoa Ismailuluĭ, póte ca să rĕmână sub *calemul* Ismailuluĭ. Şi fiind-că nu este afară de şciinţa prea înţelepţilor noştri stăpânĭ, cum că locuesc şi alţĭ tătarĭ întru aceasta încunjurare a loculuĭ ce aŭ rĕmas pentru hrana Tătarilor, să nu se supere cu nimic alta decât numaĭ cu *uşurul* şi *alenul* pentru vite şi stupĭ şi casele lor, după învoiala care de la sine aŭ primit să plătéscă cu cuvênt de nămeală. Cu acest chip ne rugăm să se facă şi pentru aceştia ce se vor afla cu locuinţa pe acea câslă. Cu acésta îndrăsnim noĭ prea plecatele slugĭ a îngreuia prea înaltele auḑirĭ a stăpânilor noştriĭ, ne rugăm precum la tóte pricinile aşia şi la acésta să nu ridice de asupra nóstră mila şi milostivirea prea puterniciĭ impĕrăţiĭ, fiind spre întărirea Nizamuluĭ şi folosinţa pământuluĭ nostru, cu acea dasăvêrşit păzire a vechilor nóstre pronomiĭ cu care ne-aŭ miluit».

S'aŭ iscălit de Mitropolitul şi de toţĭ boieri puindu-se şi pecetile, şi s'aŭ scris cum este coala de hârtie turcéscă numaĭ pe jumĕtate la începutul coaleĭ, lăsându-se cea-l-altă de s'a scris turceşce, cum se fac şi notele ce se daŭ ruseşcĭ seaŭ în altă limbă.

Din condica Mitropoliĭ de Iaşĭ fila 18 şi 19.

Din tóte documentele maĭ sus citate orĭ aduse în notă credem că resultă convingerea, că A. Moruz a fost unul din administratoriĭ ceĭ bunĭ aĭ Moldoveĭ. Acéstă calitate i-o recunósce şi Generalul Conte de Langeron. In memoriul sĕŭ ḑice, ca şi noĭ, că: «Moruzy avait des qualités estimables: C'est le seul bon administrateur qui se soit rencontré dans la longue série de ces misérables princes, toujours uniquement occupés de s'enrichir et souvent déposés ou etranglés avant d'en avoir eu le-temps» [1].

Fórte important este actul, care, la 1803, Turcia se decide, la instigaţiunile Rusieĭ, a-l acorda din noŭ Principatelor. Este vorba de *Hatihumaium*, de care am făcut în treacăt menţiune, în tomul VIII [2] al lucrăreĭ nóstre.

Acest «*hatihumaium*» coprinde 47 de articole. Să analizăm aci pe cele maĭ importante.

Art. 1. Recunoasce Domnilor şi autorităţilor ţĕrilor române, jurisdicţiunea asupra lŏcuitorilor pămêntenĭ, iar în cas de judecată între un român şi un turc, să asiste la judecată şi «Divan Efendi» lîngă Domnitor. Turcilor li se va recunoasce *apelul* la Cadiul de Giurgiŭ, la care Domnitorul va avea să trămiţă procesul în cercetare.

Art. 3. Admite marturia Creştinuluĭ în contra Turculuĭ, la judecată.

Art. 4. Dispune, că Turciĭ care cad în vină să fie trămişĭ la serhaturĭ peste Dunăre, «*unde să se pedepsească de zabiţiĭ lor*».

Art. 5. Oploresce intrarea de Turcĭ în Principate pentru afacerĭ. Neguţitoriĭ Turcĭ vor putea intra numaĭ muniţĭ de tescherea şi cu învoirea Domnuluĭ «orĭ a *vechiluluĭ sĕŭ*». Turciĭ să nu posedă în Principate case, «nicĭ să are, nicĭ să samene, nicĭ să ceară banĭ de la locuitorĭ, ca dar, căcĭ le-aŭ ḑis *Bună dimineaţa*».

Art. 7. Otăresce întórcerea la stăpâniĭ lor a moşiilor mŏnastirescĭ, orĭ domnescĭ, séŭ particularilor, răpite de Turcĭ din Serhaturĭ.

Art. 8. Recunósce ţĕreĭ Rumanescĭ dreptul de a redeschide portul sĕŭ la «*Oraşul de Flocĭ*», spre maĭ mult câştig şi înlesnire a esportuluĭ productelor şi a înlesnireĭ transportuluĭ acestora de la un judeţ la altul.

Art. 9. Repetă proibiţiunea pentru Turciĭ neguţitorĭ de a avea în ţeară averĭ, moşiĭ, vite... Ba nicĭ să pótă pasce vite în principate nu li se dă voie.

Art. 10. Opresce pre trămişiĭ Turcĭ din Constantinople, la ducere şi întórcere, de a requiziţiona pe locuitorĭ *făr de plată*, orĭ de a lua caĭ de poştă fără otărite tescherele. Tătariĭ emisarĭ să nu se abată din calea lor dreaptă, nicĭ să requiziţioneze pre lŏcuitorĭ.

---

[1] Hurm., Vol. III, supl. I, pag. 108.

[2] Pag. 308. Veḑĭ uricarul T. III (pag. 176). Aci se publică acest act cu variante şi-ĭ atribue data de 1801 Iunie 1.

Un alt articol (al. 13) permite locuitorilor din Principate purtarea de orĭ ce haine colorate.

Urmează articolul regulând modalitatea clinoromiilor de la Turc la Român şi viceversa, în conformitate cu disposiţiunile anteriórelor tractate ruso-turcescĭ. (14)

«*Mumbaiaoa*» se iartă, dar ţĕraniĭ să fie obligaţĭ a nu ascunde

---

Reproducem *Hatihumaiumul* dat de Pórtă Principatelor după broşura luĭ Const. Radovicĭ din Golescĭ, mare logofĕt al ţĕreĭ Valahieĭ. Acéstă broşură poartă titlul: «Adunare de tractaturile ce s'aŭ urmat între prea Puternica Impĕrăţie şi Inalta Poartă, însă acele numaĭ carĭ sunt pe seama Principatelor Valachia şi Moldova, începute de la pacea ce s'a săvĕrşit la Cainargik în anul 1774 şi până la cea de acum de la Ackerman 1826.» (In 12°. Buda 1826 pagina 25).

Hatihumaium

In vremea întru care s'aŭ săvîrşit pacea între prea puternica împĕrăţia mea şi a Austrieĭ, milostivindu-se împĕrăţia mea pentru proasta stare, ce ajunsese locuitoriĭ Valahieĭ din pricina rĕsbóielor, am dat poruncă hotărîtóre de a fi ertate de haracĭ, adecă: de bir, de Idighia darurile; richiambighia întâiaş datorie de banĭ, şi sĕmănăturile. Cum şi în anul 1786 în luna luĭ Maiŭ, s'aŭ maĭ dat şi altă hotărîtóre poruncă a împĕrăţieĭ mele, coprinḑĕtóre: de a nu se maĭ supĕra prin nedreptăţĭ aceştĭ săracĭ lŏcuitorĭ. După acésta primind anafora din Valahia, iscălită de Mitropolitul, de Episcopĭ, Igumenĭ şi de toţĭ preoţiĭ de pe la Mănăstirĭ şi de prin sate, de boierĭ, de căpitanĭ şi de toţĭ ceĭ-l-alţĭ zabitĭ, cuprinḑĕtóre, că din pricina ***supĕrăriĭ oştirilor, uniĭ din lŏcuitorĭ s'aŭ înstrĕinat, alţiĭ s'aŭ depărtat, şi tot norodul ajungĕnd în fórte próstă stare, s'aŭ dărĕpănat cu totul Principatul Valahieĭ; şi că avĕnd către*** prea puternica împĕrăţia mea mare supunere şi nădejde, cer de a se înnoprea nalta hotărîre coprinḑĕtóre pentru buna orânduială şi privileghiurĭ ale Principatuluĭ Valahieĭ. Când cercetând condicele cele păstrate în Divanul împĕrăţieĭ mele pentru hotărîrile, ce după vremĭ s'aŭ dat, s'aŭ găsit într'acele hotărîrea împĕrăţieĭ mele, dată în anul 1774 întru care se coprindea că :

§ Cap. 1.—Lŏcuitoriĭ Valahieĭ şi Moldoviĭ, plătind birul după starea lor să nu se maĭ supere de nicĭ o dare de banĭ, nicĭ de orĭ-ce alte dărĭ. Şi că orĭ când se va întâmpla jalbă, pentru pricină întâmplată între turc şi între vre-un lŏcuitor al acestor 2 Principaturĭ, seaŭ între 2 lŏcuitorĭ; acea pricină *oile* lor şi a vinde din ele la «gélepĭ», iar Domnul să aibă grije a le trimite la Constantinopole.

Art. 16. Amintind că nu se va maĭ lua fără banĭ zaherea din ţeară pentru Constantinopole, cere insĕ, ca ţĕraniĭ să fie obligaţĭ a adce zaherea de vênḑare, pe banĭ, la Brăila, «vênḑênd'o cu preţul ce se obicĭnuesce».

Se acordă, prin art. 17 amnistie completă «boĭerilor şi la tóte raialele Valahieĭ şi ale Moldoveĭ».

Un articol, (următoriŭ, 19,) probează cum fanarioţiĭ continuă a fi puternicĭ la Constantinopole. Se ḑice în acest articol «că boeriile...

---

cercetându-o cu dreptate cel după vreme Domn, să hotărască dreptatea ce se va descoperi, iar la hotărîrile pricinilor, ce ce vor întâmpla între turcĭ şi lŏcuitoriĭ acestor două Principaturĭ, să fie faţă celdu pă vreme aflat Divan Efendi lângă acel Domn; când nu se va putea da săvârşire pricinii, cunoscêndu-se că gândul acestor, ce trag, seaŭ se trag la judecată, caută numaĭ spre a supĕra şi a păgubi pe săraciĭ lŏcuitorĭ, să nu li se erte de a pricinui pagubĭ acestor săracĭ lŏcuitorĭ, printr'acele mincinóse arĕtărĭ, ci hotărîrile acelor prigonite pricinĭ, să ia săvârşire faţă şi cu Cadiul (adică judecător al Giurgiovuluĭ); însă hotărîndu-se judecata după dreptate; care judecătorĭ aĭ Giurgiovuluĭ, când le va orîndui acel după vreme Domn, să bage fórte bine seama, de a nu cum va hotărî impotriva dreptăţiĭ, luând bine seama tot-d'auna, de a nu fi supĕraţĭ aceştĭ săracĭ lŏcuitorĭ.

§ Cap. 2.—Şi că lŏcuitoriĭ aĭ acestor 2 Principaturĭ să nu fie siliţĭ de a se judeca în alte locurĭ.

§ Cap. 3.—Şi fiind-că, s'aŭ dat cap de pravilă coprinḑĕtor, că mărturia a unuĭ lŏcuitor într'aceste 2 Principaturĭ, ce va da asupra unuĭ turc, este primită şi plăcută la judecătoria Vasietuluĭ (adică a pravililor) şi la unispietu Veziruluĭ; de aceea să se urmeze după coprinderea pravileĭ.

§ Cap. 4.—Şi că or-care turc, măcar ostaş, va face vre-o greşală, să se trimită la Serhaturile de peste Dunăre, unde să se pedepséscă de zabitiĭ lor.

§ Cap. 5.—Şi că, cu tóte că sînt date felurimĭ de înalte poruncĭ, de a nu îndrăsni nime (împotriva Nizamuluĭ ce s'aŭ dat) să vie întru aceste 2 Principaturĭ, seaŭ de prin cetăţĭ de peste Dunăre, seaŭ de pre hotarele Dunăriĭ, şi de a se dărâma cu totul Caslalele, ce se făcea maĭ nainte în principatul Valahieĭ şi să se gonéscă toţĭ ceĭ blăstemaţĭ, ce se vor dovedi într'acest Principat făr de nicĭ o treabă, şi orânduială; dar cu tóte acestea, nu este anevoĭe de a se întâmpla blăstemaţĭ ca aceştia, să ămble prin ţeară, şi după ce între eĭ se vor gâlcevi, să omóre unul pe altul, şi apoĭ să ceae preţ pentru sânge, prin judecăţĭ mincinóse şi vicléne, cerênd prin înşelătóre arĕtărĭ lucrurĭ şi banĭ ale celor morţĭ şi cu aceste mijlóce să păgubéscă pe săraciĭ lŏcuitorĭ; pentru trebue să se dee şi la Grecĭ şi la pământenĭ, la ceĭ aleşĭ credincioşĭ, după alegerea Domnitorilor. *Aceştia vor alege «pentru boeriile cele pamêntescĭ pre ceĭ maĭ vrednicĭ dintre boeriĭ pământenĭ».*

Cheresteaoa pentru Cetăţĭ, se va plăti de Visterie din haraciul ţĕreĭ la Turcĭ. (20).

Art. 22, ficsézā haraciul: Valahia va da 679 pungĭ de banĭ, iar Moldova 135 pungĭ şi 445 leĭ. Se maĭ cere *în plus* peste haraciu, de la Valahia pentru *Idighie*, 180 pungĭ în banĭ orĭ în natură, iar de la Moldova, în banĭ şi lucrurĭ 180 pungĭ şi pentru «Richiambeghie» câte 50 pungĭ. Se suprimă «Mucarelul» şi alte dărĭ.

Indemnaţĭ de Domnitor boeriĭ ceruseră Domnia pe viaţă. Deacă

---

aceea de acum înainte, bez aceĭ hotărîţĭ şi numĕraţĭ de prin cetăţĭ neguţătorĭ, nicĭ unul să nu îndrăsnéscă să trécă în Valahia, şi chiar aceĭ orânduiţĭ neguţătorĭ, când vor vrea să trécă în Valahia, să arĕte teşcheréoa chiar Domnuluĭ, seaŭ la vechilul sĕŭ; şi cu acest mijloc să pótă a se negustori. Şi acestia ce peste hotar vor trece, pentru neguţătorie, să nă pótă a zidi casa lor, nicĭ să are, nicĭ să semene, nicĭ să ceae banĭ de la vre-uu lŏcuitor ca un dar, căcĭ iaŭ cuvêntat *bună diminéţa*, şi în scurt, cu nicĭ un mijloc să nu supere pe lŏcuitoriĭ acestuĭ Principat. Care tote acestea, fiind-că se coprind întocmaĭ în înaltele hotărîrĭ, ce s'aŭ dat maĭ nainte, pentru buna orânduială, sunt datorĭ intocmaĭ de a urma.

§ Cap. 6.—Şi că pentru asemenea mincinóse prigonirĭ, să nu fie slobod de a se trimite mumbaşirĭ în Valahia din partea vizirilor, judecătorilor, şi zabiţilor, spre supĕrare fiind săracilor locuitorĭ.

§ Cap. 7.—Şi că orĭ câte locurĭ şi averĭ monăstirescĭ, seaŭ alte or căruia alt obraz s'aŭ stăpânit în silă, şi făr de dreptate de asemenea blăstemaţĭ, făcêndu-se pentru toate scumpă cercetare şi dovadă, să se întoarcă la stăpâniĭ lor.

§ Cap. 8.—Şi că de va face trebuinţă să se împrenoiască şi să se lucréză Schelile cele vechĭ ale Valahieĭ ce se numesce *Oraş de Flocĭ*, spre maĭ mult câştig şi înlesnire a căratuluĭ producturilor Valahieĭ, din loc în loc, seaŭ din alte locurĭ în Valachia; este slobod lăcuitorilor Valahieĭ, să împrenoiască acele numite Schelĭ, cu mijloc nu aducĕtor de pagubă la nalta mea împĕrăţie.

§ Cap. 9.—Şi că nu este slobod neguţătoriĭ turcĭ să aibă în Principatul acesta averĭ şi moşiĭ, nicĭ vite ale lor să le pască.

§ Cap. 10.—Şi căcĭ este poprit Veziriĭ, seaŭ Paşiĭ, ce merg în ţinuturile lor, seaŭ se întórc, de a nu se abate din drumul lor cel drept, şi trecênd prin Principatul Valahieĭ să supere pe lŏcuitorĭ, luându-le fără de plată cele spre hrană lor trebuincioase, seaŭ caĭ de poştă; de aceea împĕrăţia mea nicĭ într'un

Rusia ar fi voit, probabil Turcia ar fi dat'o. Nu era însĕ interesul Rusieĭ stabilitatea domnieĭ. Fie-care schimbare de Domnie fiind o nouă ocasiune de intervenire în afacerile interne şi externe ale Românilor din Principate. Convinea şi Turcieĭ ca şi Rusieĭ să admiţă posibilitatea schimbăreĭ Domnilor, măcar la 7 anĭ, căcĭ aceste schimbărĭ de domnie, cum s'aŭ vĕḑut, eraŭ ocasiunĭ bine venite pentru câştigul acelor din Constantinopole.

De aceea dupé ce la art 24 Poarta recunoasce dreptul Domnitorilor de a nu fi mazilițĭ «până nu vor face greşală vĕdită», apoĭ la art. 38 fixează termenul domnieĭ, nu pe viaţă, ci la 7 anĭ. Acelaşĭ articol recunoasce din noŭ Rusieĭ dreptul de a învoi ea mazilirile, dupĕ ce i se va dovedi greşala Domnitorilor.

---

chip nu primesce de acum înainte lŏcuitoriĭ acestuĭ Principat, să se supere şi să se păgubéscă printr'aceste mijloace.

§ Cap. 11.—Şi că seaŭ Tătarĭ seaŭ alţiĭ, ce merg şi vin, pentru trebuincióse pricinĭ, la multe părţĭ, împrejurul acestuĭ Principat, să nu se abată din drumul lor, nicĭ să calce în Principatul Valahieĭ, nicĭ să ceae maĭ mulţĭ caĭ de poştă decât se coprind în tescheroalele, ce aŭ la mânele lor; cum şi chiar aceia, ce vin într'acel Principat al Valahieĭ pentru trebĭ orânduite, iarăşĭ să nu ceae maĭ mulţĭ caĭ de câţĭ se coprind în poruncile ce aŭ; şi şi deacă până acuma s'aŭ urmat în potrivă, de acum înainte, cu mare sîrguinţă să se păzéscă tóte cele prăvilnicite hotărîrĭ; şi care va îndrăsni să facă cea maĭ mică urmare împotriva naltiĭ poruncĭ, acela se va pedepsi făr de câtuşĭ de puţină zăbavă.

§ Cap. 12.—Şi fiind-că sunt date multe poruncĭ hotărîtóre, ca: când lŏcuitoriĭ Valahieĭ trec peste Dunăre, la oraşe, sate şi târgurĭ, pentru orĭ care pricină de dare şi luare, să nu se supere de Harapciĭ şi Zabiţĭ, nicĭ prin cerere de haraciŭ şi spenţe, nicĭ pentru orĭ-care altă pricinuire; nicĭ ómeniĭ harapciilor şi a colpciilor, cu pricină că caută supuşĭ aĭ lor, să nu intre în Principatul Valahieĭ; de aceea prin nalte hotărîrĭ se poruncesce zabitiĭ, să se popréscă aceştĭ ómenĭ de asemenea mişcărĭ.

§ C. 13.— Şi că lŏcuitoriĭ Valahieĭ, dupĕ ertarea şi sloboḑenia ce aŭ, să nu se supere de nimenea asupra portuluĭ şi luminóselor haine.

Cap. 14.—Şi fiind-că este hotarît: că, or carele lŏcuitor al Valahieĭ se va turci acela să nu maĭ pótă cere moştenire de la părinţiĭ luĭ, seaŭ de la or care altă rudă, s'aŭ hotărît 4 capete de pravilă, ce coprind: 1 Deacă (cutare) creştin după ce se va turci, va muri, părintele al aceluĭ turcit fiŭ nu póte a moşteni averea aceluĭ fiŭ. 2. Deacă un creştin se va turci, iar nevasta sa va fi tot creştină şi va muri, acel turcit bărbat nu moştenesce averea nevesteĭ. 3. Deacă unuĭ creştin turcit, îĭ va muri taică seŭ creştin fiind, acest fiŭ nu póte

O disposiţiune în care să simte jocul Rusieĭ spre a'şĭ stabili bine influenţa pe lîngă ţĕrănimea română, este acea de la art. 35, care opresce pe boerĭ de a-ĭ asupri: «Boeriĭ acestor ţĕrĭ să se depărteze de cererile lor cele necuviincioase (faţă cu ţĕraniĭ) şi maĭ vêrtos de acele cererĭ pre care nu pot să le rabde lŏcuitoriĭ, din pricina scăderiĭ ce aŭ încercat aceste ţĕrĭ în vremea rĕsboaelor şi când vre-unul dintre aceştia nesupunêndu-se împĕrătesceĭ mele poruncĭ va păgubi pe săraciĭ locuitorĭ, se vor pedepsi de Domniĭ ceĭ orînduiţĭ».

Din acest scop Hatihumaiumul, la art. 35, cere ca *birul* să nu-l plătească numaĭ ţĕraniĭ. Vorbă să fie!

---

moşteni averea taică sĕŭ. 4. Deacă un turc va sloboḑi pre robul luĭ creştin fiind, şi după sloboḑenie va muri în legea creştinéscă, acel turc nu moştenesce averea aceluĭ slobod creştin.

§ C. 15.—Si fiind-că s'aŭ sloboḑit, şi s'aŭ ertat de a se face mumbăia, şi a se cumpĕra pe tot anul oĭ din Principatul Valahieĭ prin mijlocul celuĭ după vreme măcelar-başa; dar fiind-că este trebuinţă de a se aduce oĭ din împĕrăteşcile mele ţinuturĭ, pentru merticurile ale Miriuluĭ, şi pentru hrana locuitorilor Ţarigraduluĭ; de aceea, lŏcuitoriĭ Valahieĭ să nu ascunḑă oile, ce le aŭ spre vînḑare, ci cu preţul ce se obicinueşce, să le vînḑă la negustorĭ, şi la Gelepĭ. Şi cel după vreme Domn să îngrijéscă de a se trimite la Ţarigrad cât maĭ multe oĭ va fi prin putinţă: şi aceste oĭ să le vînḑă lŏcuitoriĭ numaĭ la aceĭ negustorĭ şi Gelepĭ, ce le cumpĕră pentru a le duce numaĭ în Ţarigrad, iar nu şi în alte părţĭ.

§ C. 16.—Şi fiind-că Principatul Valahieĭ, este ca un cheler al Impĕrăţieĭ mele şi cererea căratuluĭ de multă zaherea este hotărîtă, şi maĭ vârtos la aceste 2 Principaturĭ al Valahiĭ şi al Moldavieĭ, în locul celor maĭ din nainte zahereli, ce se da din tóte felurile de seminţe, ce obicĭnuesc să samene aceştĭ lŏcuitorĭ; de aceea necontenit să care destulă zaherea la schelile Dunăriĭ, vînḑênd-o cu preţul ce se obicĭnueşce, la corăbieriĭ, ce adună zaherea pe séma Impĕrăţieĭ, iar nu la alţiĭ streinĭ. Si lŏcuitoriĭ să nu să lenevéscă, lăsându-şĭ arătura şi sĕmănătura, cu cuvênt că ceruta zaharea s'aŭ împlinit prin zaharéoa, ce eĭ o avea de vînḑare, nicĭ să-şĭ ascunḑă sĕmănăturile, căcĭ cu acest mijloc, şi lŏcuitoriĭ Valahieĭ se folosesc căştigând şi lŏcuitoriĭ Ţarigraduluĭ să nu cerce lipsă de cele spre hrană. La acésta dar pricină, cel după vreme Domn şi boeriĭ vor pune tótă cuviinciósa sîrguinţă.

§ C. 17.—Şi că orĭ-ce greşelĭ se vor fi urmat, seaŭ *de boierĭ, seaŭ de raialele Valahieĭ şi a Moldoveĭ în vremea acestuĭ trecut rĕsboiŭ sunt tóte ertate* de către Impĕrăţia mea, ne maĭ socotind nicĭ odată, să maĭ dojenesc, seaŭ să rĕsplătesc, pentru aceea; cum şi de acum înainte în câtă vreme se vor afla în

Articolul politic de cea maĭ mare importanţă şi dè marĭ consecinţe este art. 37, care renoind vechiul tratat cu Rusia, recunoasce acestia *protectoratul* asupra Principatelor: «*Prea puternica împĕrăţie a Rusieĭ are dreptul să ceară cele ce va socoti că sunt spre folosul Valahieĭ şi Moldoveĭ*».

Ca imediată consecinţă a *protectoratuluĭ*, art. 39 recunoasce Rusieĭ dreptul de a se amesteca în afacerile interne ale Principatelor. Domnul şi boieriĭ sunt în drept să întocmească şi să orînduiască birurile de peste an, dar maĭ sunt obligaţĭ în această afacere, a asculta de povĕţuirile *elciuluĭ* rusesc şi decĭ a consulilor depinḑênd

---

cea maĭ mare supunere către Impĕrăţia mea, făr' de a se abate din datoriile supuneriĭ, nu aŭ alt a aştepta decât milă, îndurare şi cuget bun.

§ C. 18 —Şi că la pricina hotarelor despre Dunăre, ce este între Principatul Valahieĭ şi Nazirul Silistreĭ, să se urmeze cu băgare de sémă cea în urmă de al doilea dată hotărîre, întru care se coprind şi cele maĭ nainte date nalte poruncĭ.

§ C. 19. — *Şi că boieriile Principatuluĭ Valahieĭ şi Moldaviĭ, fiind-că trebuie să se dea şi la Grecĭ şi la pământenĭ*, la ceĭ aleşĭ, credincioşĭ, ce pot bine să la întrebuinţeze; de aceea acest cap al boerilor spânzură la ceĭ dupĕ vreme Domnĭ, ca să întrebuinţeze în slujbele lor, pe ceĭ credincioşĭ şi vrednicĭ, alegênd pentru boeriile cele pămênteneşcĭ pe ceĭ maĭ vrednicĭ din boeriĭ pămêntenĭ

§ C. 20.— Şi că când vor trebui cherestele, pentru zidirile cetăţilor din ţeara turcéscă, să se taĭe din munţiĭ Valahieĭ şi Moldoviĭ, şi să se care la locurile cele trebuincióse; şi după primirea teşcherealelor de la Arhitectonĭ numaĭ de cât să se plătéscă atât preţul cheresteleĭ, cât şi căratul, din suma biruluĭ, ce sunt datóre aceste ţĕrĭ să dea, fără a li se popri nicĭ un ban.

§ C. 21.—Şi că de acum inainte, să se popréscă dobitócele, ce sunt ale luĭ Mangalia Ustasi şi din ţinutul luĭ, de a nu maĭ trece spre păşune într'acest Principat, măcar vara, măcar iarna, lipsind şi acéstă pagubă de la lŏcuitorĭ.

Maĭ găsindu-se în condica Divanuluĭ, că pe lângă privileghiurile ce maĭ la vale se vor ḑice, că s'aŭ adăogat şi privileghiul cel spre ocrotire, adică: că de acum înainte să bage fórte bine séma, mişcând cele cuvincióse la netăgăduita supunere, făr' de a se abate din drumul cel drept, şi arătând tótă supunerea la ceĭ după vreme Domnĭ, băgând séma cu tótă cuviinţa la slujbele împĕrăteşcĭ, depărtându-se cu totul de la cea maĭ mică greşélă; care poruncĭ sânt acestea:

§ C. 22.—Că de acum înainte să nu se céră maĭ multă dajdie, decât de la Principatul Valahiĭ 679 pungĭ de banĭ; iar de la Moldova 135 şi 445 leĭ; care banĭ să se dea la săvârşitul anuluĭ şi nu prin havalele.

de *Elciul* acesta. Am arĕtat deja în urmă cum Rusia a aplicat aceste disposiţiunĭ şi cum Moruzi, numit Domn al Moldoveĭ, aŭ căutat în deşert a evita amestecul Rusieĭ în aşeḑarea birurilor anuale al ţĕranilor Moldovenĭ.

In art. următoriŭ 41 Turcia îşĭ reservă dreptul de a cere Principatelor întreţinerea oştirilor turcescĭ pânǎ la evacuarea ţĕrilor, evacuare ce promite a o face până în un an.

Art. 44 se ocupă de póste (Menzilurĭ), de spitale, drumurĭ şi *şcóle*. Se ordonă ca Domnitorul să încredinţeze aceste afacerĭ ***numaĭ la boeriĭ pămêntenĭ.***

O disposiţiune încă coprinde acest articol, acea că averea călu-

---

§ C. 23.—Şi că de la Principatul Valahieĭ, să se maĭ dea în naht şi în lucrurĭ 180 pungĭ pentru Idighia, şi alte 80 pentru darul cel din nainte, adică (richiambighia); iar din ţeara Moldavieĭ pentru Idighia în banĭ şi lucrurĭ 180 pungĭ, şi pentru richiambighia 50 pungĭ, şi maĭ mult să nu să ceae.

§ C. 24. Şi că de la Domnĭ să nu să maĭ ceae pe tot anul Ipcaghea adecă cheltuiala pentru Mucarel; şi că până nu va face vre-o greşélă, care să fie mărturisită, să nu să scótă din Domnie.

§ C. 25. — Şi că de la Domniĭ, ce după vreme se orânduesc intâiaşĭ dată Domnĭ, să nu să ceae darurĭ şi avaeturĭ maĭ multe decât cele din vechime obicĭnuite; şi chiar aceste darurĭ şi avaeturĭ, să nu să împlinéscă de la lŏcuitorĭ, ci chiar din veniturile Domnilor, cum: din Ocne, vămĭ, şi rusumaturĭ.

§ C. 26.—Şi că Paşiĭ, Kadiiĭ şi ceĭ-l-alţĭ zabiţĭ, ce sunt spre mărginele acestor 2 Principaturĭ, să nu facă poruncĭ ale lor, lăsând pe cele împĕrăteşcĭ; şi să nu trimóţă din partea lor mumbaşirĭ pentru primirea banilor, care o fac numaĭ pentru câştigurĭ; căcĭ aceste nu le primeşce impĕrătésca mea mărire.

§ C. 27.— Şi când se întâmplă de a se scóte vre unul din slujbă, şi altul de noŭ a să aşeḑa de către împĕrătésca mea mărire, acestia nu aŭ voĭe să ceae într'aceste 2 Principaturĭ, nicĭ un dar şi nicĭ un avaet.

§ C. 28.—Şi că dintr'aceste 2 Principaturĭ să nu se ceae Hubumbaia adecă: sporiŭ, şi alte Zaherelĭ, cu mijloc, în cât să nu se aducă nicĭ o supĕrare lŏcuitorilor; şi când împĕrăţia cumpără zaherea dintr'aceste 2 Principaturĭ, să plătéscă preţul zahereliĭ cu banĭ numĕraţĭ, făr de a se îngreuna lŏcuitoriĭ cu căratul. Cum şi când neguţătoriĭ turcĭ cumpĕră zaherea, să o plătéscă cu preţul ce se obicĭnueşce, dând aceĭ banĭ pentru zaherea, chiar în mâna vînḑĕtorilor.

§ C. 29. Şi fiind-că cu mijlocul, ce se cumpĕra oile într'aceste 2 Principaturĭ prin Gelepĭ, se urma o mare pagubă şi nedreptate la lŏcuitorĭ, cum maĭ nainte s'aŭ dovedit, s'aŭ poprit de a nu se maĭ face cumpĕrare cu acele gărilor pămêntenĭ nu trece la clironomĭ, rude, ci rĕmâne a «*Caseĭ copiilor sĕrmanĭ*» séŭ la alte asememea case de facerĭ de bine. Averea călugărilor de la Mŏnastirile închinate trec la Mŏnăstirile respective.

Prin un amestec ciudat, în acelaş articol 44 se ḑic douĕ vorbe şi cu referinţă la oştirea pămênteană. «Iar pentru ostaşiĭ ceĭ *din început obicĭnuiţĭ* pentru paza ţĕreĭ, cel după timp Domn să-ĭ orînduească, chipzuindu-se pentru această pricină dimpreună cu Boeriĭ».

---

mijlóce; dar fiind-că este trebuinţă de a se aduce oĭ în Ţarigrad; de aceia lŏcuitoriĭ Principatuluĭ Valahiĭ, să nu-şĭ ascunḑă oile, care le aŭ spre vênḑare; ci cu preţul ce se obicinueşce, să le vînḑă la neguţătorĭ şi la Gelepĭ. Şi prin îngrijirea celuĭ dupĕ vreme Domn, câte oĭ va fi prin putinţă maĭ multe, să se trimită la Ţarigrad, vênḑîndule lŏcuitoriĭ numaĭ la aceĭ neguţătorĭ şi Gelepĭ, ce sunt a le aduce în Ţarigrad iar nu şi în alte părţĭ; pentru care de acum înainte se va pune sirguinţă spre tóte trebuinciósele mijlóce.

§ C. 30.—Şi când se vor cere într'aceste 2 Principaturĭ cherestele seaŭ alte trebuincióse spre zidire, întâĭ să se triméţă către cel dupĕ vreme Domn însemnare de acea cerută sumă, şi apoĭ dupĕ 'acésta să se care la hotarele acestor Principaturĭ, unde să se şi plătéscă preţul cherestelelor şi chiria căratuluĭ în mânile lŏcuitorilor, cu banĭ numĕraţĭ şi cu preţul, carele va da mâna lŏcuitorilor să vênḑă; care plată să se dea de aceĭ orânduiţĭ spre primirea cherestielelor, făr de a se sili lŏcuitoriĭ să care aceste cherestelĭ seaŭ alte trebuincióse afară din hotarele ţĕriĭ.

§ C. 31.— Aşişderea, şi când se vor cere într'aceste 2 Principaturĭ vacĭ seaŭ care, să li să plătéscă făr de câtuşĭ de puţină prelungire, făr de a li se popri măcar un ban din obicĭnuita chirie.

§ C. 32.—Bez neguţătoriĭ ceĭ cu fermane, să nu fie slobod de a trece într'aceste douĕ Principaturĭ, nicĭ unul din strĕiniĭ locuitorĭ de pe marginea Dunăriĭ, şi din iamacĭ, ce aduc supĕrărĭ şi pagubĭ lŏcuitorilor, preâmblându-se într'aceste Principaturĭ, care nicĭ să are, nicĭ să samene locurile acestor lŏcuitorĭ, nicĭ să bage vitele lor spre păşune şi hrană. Iar care va îndrăsni să se pórte împotriva acestiĭ orânduelĭ, să se pedepséscă straşnic.

§ C. 33. Şi tóte locurile, ce şi după pace se vor fi stăpânit de turcĭ, să se întórcă la stăpâniĭ lor.

§ C. 34. Şi când nu este fórte mare trebuinţă, să nu să triméţă într'aceste Principaturĭ mumbaşirĭ din partea Impĕrăţiĭ mele; şi când se vor trimite, să nu ceae trapădul lor de la lŏcuitorĭ, nicĭ cu prefăcute pricinuirĭ să 'şĭ prelungéscă şederea lor; care tóte aceste privileghiurĭ s'aŭ prisosit la cele maĭ din nainte hotărîrĭ, ca tot-d'a-una să se păzéscă şi în vreme de trebuinţă, să se caute acele hotărîrĭ, ce sunt pentru tóte aceste pricinĭ. Iar care va îndrăsni, să facă or ce împotriva acestor privileghiurĭ, unul ca acela, In art. 46 Poarta se leagă a nu maĭ trămite Principatelor nicĭ-o poruncă nepotrivită cu privileghiurile şi cu obiceiurile Principatelor.

*

Ne-ar rĕmâne să vorbim de părtăşia luĭ Al. Moruzi la agitaţiunile politice din Orient, din Turcia. Rolul luĭ Al. Moruzi în acéstă direcţiune este cu totul subalternizat agitaţiuniĭ amiculuĭ sĕŭ Al. Ipsilant. Balotat între influenţa ruséscă şi acea francesă, căreia părtinesce seaŭ nu,

---

măcar or care va fi, să fie arĕtat la prea nalta Pórtă ca să se pedepséscă, Si fiind-că maĭ nainte, s'aŭ dat hotarîre, că Boeriĭ, care aŭ şlujit cu credinţă mărimiĭ mele Impĕrăţiĭ şi se supun Domnilor lor, să li să dea chiar acele dreptur̆ şi Boeriĭ, ce aŭ avut înaintea rĕsboiuluĭ, dândulise în stăpânire şi moşiile lor.

§ C. 35.—Şi pe lângă aceste, fiind-că am din sinemĭ bună cugetare de a se păzi tot-d'a-una cele ḑise privileghiurĭ şi de a se preface şi de a nu fi puse la nicĭ o plată moşiile boerilor, de la care 'şĭ dobândesc cele trebuincióse, şi de a primi după obiceiul cel vechiŭ folósele, ce spre eĭ caută şi de a ajunge în treptele părinteşcilor lor boeriĭ, dar cu hotărîre, să nu să lenevéscă câtuş de puţin, de aşĭ urma cea dupĕ datorie mare supunere şi plecare la porunca şi voia Domnilor. Acestia când aşa se vor putea, sa se pue sirguinţa spre a li se păzi privileghiurile, odihna, siguranţa şi cátre eĭ buna cugetare; şi fiind-că acéstă sîrguinţă pricinueşce slujbă către Principaturĭ, s'aŭ poruncit: *Boieriĭ acestor douĕ Principaturĭ, să se depărteze de cererile lor, cele necuviincióse, şi maĭ vârtos de acele cererĭ, pe care nu pot să le rabde lŏcuitoriĭ, din pricina scădereĭ, ce aŭ cercat acest loc în vremea rĕsbóelor; şi când vre-unul dint'aceştia* nesupunêndu-se şi împotriva împĕrăteşciĭ mele poruncĭ va păgubi pe săraciĭ lŏcuitorĭ şi se va amesteca în lucrurĭ, ce nu i se cuvin, şi va întrebuinţa lucrurĭ necuviinciόse şi darurĭ peste mĕsură, pricinuindu-se cu tóte acestea urmărĭ supĕrare la buna orânduială, şi când se va împotrivi la acele bune mijlóce, pe care stăpânirea întrebuinţéză spre ocrotirea stăpâniriĭ ţĕriĭ şi spre odihna şi mângâerea noroduluĭ, acestea se vor pedepsi de Domniĭ ceĭ orânduiţĭ de către mărimea Impĕrăţiĭ mele. Pentru aceea pue-se tótă sîrguinţa, de a se pedepsi dupĕ mijlocul ḑis, şi de a se întemeia odihna săracilor lŏcuitorĭ şi paza bunuluĭ Nizam, şi birul de peste tot anul, ce se cuvine de la tóte raialele, să se strîngă de la toţĭ cu dreptate, ḑupă cum se va cuveni la fie-care, iar nu cu pricinuirĭ necuviinciόse, uniĭ din raiale să nu plătéscă bir, şi partea ce să cuvenia pe séma lor, să se încarce pe cele-l-alte raiale.

§ Cap. 36.—Pentru tóte aceste să se pue mare băgare de sémă, spre a se păzi dreptatea în vecĭ; şi fiind-că, pentru tóte aceste privileghiurĭ, s'aŭ dat sfîntă hotărîre plină de milostivire în anul 1784, când impĕrăţia vecinicul după scirile ce vin despre victoriile orĭ perderile luĭ Napoleon, Al. Moruzi crede a înşela pre toţĭ şi nu se înşélă decât pre sineşĭ. Cu atât maĭ lesne era el controlat în demersurile şi cugetele luĭ, că el, ca şi C. Ipsilant; avea de corespondenţĭ în Viena, Berlin, bărbaţĭ atârnând de o curte orĭ de alta şi aceĭ bărbaţĭ, dealtmintrelea bine remuneraţĭ de Domn, comunicaŭ curţeĭ lor, tótă corespondenţa luĭ A. Moruzi.

(Veḑĭ diversele scrisorĭ din Acte şi fragmente de Iorga, II, pag. 396, 396, 397, 399, 400, 401, 402. Acolo se pot vedea numele diverşilor bărbaţĭ carĭ eraŭ agenţiĭ corespondenţĭ aĭ Domnilor românĭ.)

---

pomenit şi preaslăvit unchiul meŭ, Sultan Hamid (pentru care fie milă şi ertare), după cum s'aŭ găsit scrise tóte aceste privileghiurĭ, ce sunt pricinuitóre de a se preface, a se împodobi şi mult a se locui Principatul Valahieĭ, scăpându-se de tóte felurimile de nedreptăţĭ şi dărĭ de banĭ. De aceea, după milostivirea împĕrăţieĭ mele, ce am către toţĭ ceĭ scăpătaţĭ şi săracĭ, care milostivire, este una din darurile cele luminóse, ce are persóna mea cea împărătéscă şi una din împărăteşcile mele milostivirĭ, ce de către prea sfântul şi stăpânul a tótă lumea Dumneḑeŭ, ca o paznică dată mie; s'aŭ fost dată în anul 1792 naltă hotărîre împodobită, şi coprinḑĕtóre de aceste 2 orânduelĭ, una în anul 1774 pentru care maĭ sus s'aŭ ḑis; şi alta de o potrivă cu aceea, ce s'aŭ dat în anul 1784. Făcêndu-se acéstă urmare, căcĭ am vrut, şi în ḑilele mărimiĭ mele împĕrătescĭ, să se păzéscă aceste privileghiurĭ întocmaĭ, şi se se săvêrşéscă cele spre bună prefacere, şi ca să lipséscă acele dărĭ de banĭ, ridicându-se şi în soroc de 2 anĭ dajdea; şi după împlinirea acestor doĭ anĭ să se întocméscă plata acelor hotărîţĭ banĭ, ce maĭ nainte s'aŭ numit, adecă: ţizighea, Idighea, richiambighea, şi alte avaeturĭ, ce sunt de o potrivă cu cele maĭ sus ḑise privileghiurĭ.

§ Cap. 37.—Aceste se coprind în poruncile ce maĭ nainte s'aŭ dat; dar fiind-că după cursul vremiĭ, la unile din cele maĭ dinainte ḑise orânduelĭ, s'aŭ urmat rĕŭ şi împotriva dreptăţiĭ, şi fiind-că după legăturile ce sunt între împĕrăţia mea şi preaputernica împĕrăţie a tótă Rusia, *are dreptate prea nalta împĕrăţie a Rusieĭ, să ceae, cele ce va socoti că sunt spre folosul Valahieĭ şi Moldoviĭ*; *şi ea de acum înainte* să se întemeieze săvârşirea acestor ḑise privileghiurĭ, Elciul cel din Ţarigrad al acesteĭ împĕrăţiĭ, au arĕtat *către împĕrăţia mea, prin notă, ca din partea împĕrăţieĭ sale, că pe lângă cele maĭ nainte privileghiurĭ, să ceară adăogarea de cele maĭ de la vale capete:*

§ Cap. 38.—Că de acum înainte Domniĭ să domnéscă hotărît 7 anĭ; socotindu-se din ḑioa ce se numesc Domnĭ, şi până la acest soroc de 7 anĭ să nu se maĭ schimbe, *ci numaĭ când se vor dovedi adevĕrat greşiţĭ, care greşélă să se facă cunoscută de către împĕrăţia mea la Elciul împĕraţieĭ Rusieĭ,* Boieriĭ moldovenĭ nu se par a fi fost mulţămiţĭ cu domnia luĭ Al. Moruzi. Uniĭ din eĭ conspiraŭ cu Alexandru Suţu şi cu Rusia de asemenea nemulţămită de cele ce scié despre apropierea luĭ Moruzi

---

şi când dupĕ acésta se va dovedi, şi se va mărturisi, că adevĕrat a fost vinovat cu acea greşală, atuncĭ numaĭ este slobod al schimba.

§ Cap. 39.—Birurile, avaeturile şi cererile ce se prisosiră în urma sinetuluĭ ce saŭ făcut la anul 1784 tóte să se dobóre; şi dupĕ acel temeiŭ, Domnul, cu Boeriĭ dimpreună să întocméscă şi să orânduéscă birurile de peste tot anul, împărţindu-se cu mijlocul drept. Ceĭ dupĕ vreme Domnĭ aĭ Valahieĭ să facă rĕspunsurĭ la scrisele, care, cel dupĕ vreme Elciu Russieĭ va face, atât pentru acest cap al biruluĭ, cât şi pentru privileghiurile loculuĭ, şi maĭ vârtos pentru paza privileghiurilor, ce întru acéstă hotărîre să cuprind.

§ Cap. 40.—Ca cu totul să se ridice, şi să lipséscă urmarea cea rea ce se urma la pricina celor ce nu plătesc bir, adeca: a *scutelnicilor boeresci*, şi cu acest mijloc să se uşureze greutatea acestiĭ datoriĭ, ne rămânônd nicĭ unul din locuitorĭ slobod de bir; *bez aceĭ scutelnicĭ*, *ce se coprind în visterie dupĕ* vechiul obiceiŭ; şi *să se popréscă tóte supărările şi puterea ce aŭ asupra locuitorilor aceia,* ce strîng birurile.

§ Cap. 41.—Şi cât pentru împlinirea lefelor a oştirilor, ce sunt în Principatul Valahieĭ, este trebuinţă să se dea un ajutor din Moldavia, urmându-se aceste împlinirĭ pentru birul lefilor cu mare dreptate, dupĕ nalta hotărîre, ce se va da pentru acéstă pricină. Să se maĭ poruncéscă Domnuluĭ Valahieĭ, ca dimpreună cu boeriĭ, cât maĭ îngrab să scótă oştirile, şi să se orânduiască acele trebuincióse pe tótă luna lefĭ, ce maĭ sus s'aŭ ḑis; şi fiind-că aceste lefĭ aŭ aşĭ lua săvêrşirea prin strîngere de banĭ, dupĕ ce Domnul va săvêrşi acéstă datorie, dupĕ acésta să rĕmâe ţeara apĕrată de bir în soroc de un an.

§ Cap. 42.—Orĭ câte mijlóce se vor face de împĕrăţia mea pentru cele spre hrană trebuincióse, cum: *unt*, *oĭ*, *zaherea*, întâiŭ să se facă cercetare de câtă sumă e trebuinciósă, şi acele sumĭ să se arĕte în poruncile, ce se trimit, şi acele poruncĭ să se coprinḑă şi către boerĭ, care să se cetéscă de faţă în Divanul Valahieĭ; şi fiind-că pentru acéstă pricină între Domn şi între boerĭ este să se facă chipzuire, de se póte acéstă cerere să se împlinéscă întocmaĭ, seaŭ maĭ puţin; pentru aceea, o asemenea cerere ce este să se facă prin urmarea Domnuluĭ, să fie ascultată la Pórtă; iar preţul acelor cerute orânduelĭ, să se plătéscă de împĕrăţie, fără nicĭ o zăbavă, şi cu preţul ce se obicinuesce, iar întralt chip, să nu se facă urmare de împlinirea Zahereliĭ, şi de a angareliĭ căratuluĭ. Şi Domnul cel dupé vreme, cu credinţă trebue să se sirguiască, de a se hotărĭ preţul Zahereliĭ la Schela, ce-l vor aduce, socotindu-se şi chiria. Tóte împĕrăteşcile poruncĭ, ce vor fi pe séma Principatuluĭ Valahieĭ, să se de Francia. In 1804 amiciĭ din Constantinopole aĭ luĭ C. Moruzi prind óre-care scrisorĭ schimbate de Al. Suţu cu uniĭ boerĭ din Divanul luĭ Al. Moruzi. In urma acestor descoperirĭ Al. Suţu, la stăruinţele

---

cetéscă de faţă în Divanul Bucureşcilor, şi dupĕ acésta să se pue în condicele ţĕriĭ.

§ Cap. 43.—Tóte boeriile acestuĭ Principat, *să se dea la pămêntenĭ*; dar să aibă voĭe Domnul cel dupĕ vreme să alégă şi să orânduiască întracestea şi *dintre grecĭ, pre ceĭ cinstiţĭ, cu şciinţă, şi vrednicĭ de acele Boeriĭ.* Şi când se va întâmpla vreunul să urméză reŭ întru acea boerie, ce se află, Domnul să-l pedepséscă pe acela cum şi pe pămênteniĭ ceĭ vinovaţĭ, şi săĭ siléscă să întórcă înapoĭ aceĭ banĭ, ce făr de dreptate iaŭ luat.

§ Cap. 44.—Orĭ câte cheltuelĭ vor fi trebuinciόse pentru iconomia Menzilhanealelor, să le orânduéscă pe tot anul cel dupĕ vreme Domn din preună cu boieriĭ şi maĭ mult decât acea hotărîtă sumă să nu se împlinéscă, cu nicĭ alt chip de pricină. La otcârmuirea spitalelor, şcólelor, drumurilor celor noae şi a altora multor asemenea lucrurĭ pământeneşcĭ, să se orânduească de către Domn la acele otcârmuirĭ, numaĭ Boerĭ pământénĭ. Orĭ-care călugăr nu-şĭ va avea închinarea la mônăstirile cele de jos şi va muri într'acest Principat al........ (numele ţereĭ), tótă averea aceluia este pe séma casiĭ sărmanilor copiĭ, seaŭ la alte asemenea, spre facerĭ de bine. De aceea de către nimenĭ să nu ceae acele avuturĭ, ci prin porunca celuĭ dupĕ vreme Domn strîngêndu-se, să se dea la acele case.

Iar când va muri vre unul într'aceĭ călugărĭ, ce îşĭ aŭ închinăciunea la monăstirile cele de jos, a aceluĭ avere, este ca un venit al aceĭ monăstirĭ, unde aŭ fost închinat. Iar cât pentru ostaşiĭ ceĭ din început obicĭnuiţĭ pentru paza loculuĭ, cel după vreme Domn să ĭ orânduiaşcă, chipzuindu-se pentru acéstă pricină dimpreună cu boeriĭ.

§ C. 45.—Orĭ câte locurĭ din principatul Valahieĭ şi Moldoveĭ s'aŭ luat, şi făr de dreptate s'aŭ stăpânit de Turcĭ, tóte să se dea înapoĭ la stăpâniĭ lor; din care cele ce se ţin de Valahia sunt spre părţile Giurgiuvuluĭ, Brăileĭ, şi Kule, şi peste Olt; iar despre Moldova cele ce sunt in Raiaoa Hotinuluĭ şi la aceia la care se vor trimite aceste poruncĭ Impĕrăteşcĭ spre săvêrşire, să li se hotăréscă vremea. Şi fiind-că este fórte bună-voinţă a Impĕrăţieĭ mele, cum şi maĭ sus s'aŭ ḑis, de a se pune mare băgare de sémă, ca do acum înainte bez neguţătoriĭ fermanlâĭ, orĭ-care din lŏcuitoriĭ ţĕriĭ turceşcĭ, seaŭ din Iamacĭ, seaŭ alţiĭ, împotriva acestor hotărîrĭ vor trece într'aceste 2 Principaturĭ să lŏcuéscă, seaŭ să păgubéscă pe lŏcuitorĭ, acestia să se popréscă şi să se gonéscă.

§ C. 46.—Şi ca de acum înainte, tóte înaltele mele poruncĭ, ce se vor trimite într'aceste douĕ Principaturĭ, să fie potrivite cu aceste de acum privileghiurĭ şi cu privileghiurile şi obiceiurile acestor Principaturĭ.

luĭ Moruzi şi C. Ipsilante, este surghiunit la insula Cipru. Negreşit că Italinski declară, că asemenea făptuirĭ sunt fără şcirea luĭ [1].

In curênd termenul domnieĭ luĭ Moruzi şi a luĭ C. Ipsilante

---

§ C. 47.—Şi ca să se săvêrşéscă tóte mijlócele care pricinuesc buna prefacere, buna stare, şi îndestulata odihnă, a acestora ce săvêrşesc slujbele la schelele acestor Principaturĭ şi în scurt, de a nu se erta cea maĭ mică abatere împotriva acestor privileghiurĭ, ce printr'acéstă naltă hotărîre s'aŭ săvêrşit.

Pentru acésta s'aŭ dat acéstă hotărîtóre naltă poruncă, ca: atât tu, cel numit Domn al Valahieĭ, (resp. Mold.) după firésca ta credinţă, după dreptatea şi după râvna ce aĭ spre a mĕ mulţămi cât şi boeriĭ ceĭ pămêntenĭ, arĕtând datornica mulţămire pentru privileghiurile, ce v'aţĭ învrednicit şi sirguindu-vĕ la iconomia mijlócelor, ce prin naltele mele hotărîrĭ se cer deopotrivă cu cele maĭ sus scrise hotărîrĭ, să puneţĭ totdeauna tótă sirguinţa şi puterea, spre a vĕ purta cu cuviinciósă supunere şi plecare, spre a săvêrşi cele cuviincióse cu supunere şi cu credinţă, şi spre a pune mare băgare de sémă, de a nu slobodi să se întêmple cel maĭ mic lucru, împotriva acestiĭ nalte poruncĭ, şi în potriva Impĕrăteşciĭ mele voinţĭ, pentru care s'aŭ şi trimis acéstă poruncă.

Decĭ dar poruncesc, ca tu, cel numit Domn al . . . . . . să ceteşcĭ acéstă naltă poruncă de faţă cu Mitropolitul, Episcopiĭ, Arhimandriţiĭ, Călugăriĭ şi Igumeniĭ, şi de faţă cu toţĭ boeriĭ şi lŏcuitoriĭ şi să publicariseşcĭ dreptatea Impĕrăţieĭ mele, ce dovedeşce a mea bună-voinţă şi să facĭ pe toţĭ să înţelégă, că: In câtă vreme, atât boeriĭ, cât şi ceĭ-l-alţĭ lŏcuitorĭ aĭ Principatuluĭ Valahieĭ, nu se vor abate din drumul cel drept, mişcând cele cuviincióse spre supunere şi plecare, şi aducênd datorita supunere la naltele poruncĭ ce s'aŭ dat, vor fi în vremea dreptelor ḑile ale Impĕrăţiĭ mele cu tóte mijlócele miluiţĭ de Impĕrăteşcile mele milĭ, ce cu îmulţire se vor da, la tóte raialele ceale supuse în lipsă şi neputincioşĭ.

Iar tu! cel numit Domn, şi după tine moştenitoriĭ în câtă vreme veţĭ arĕta supunere, şi mulţămire pentru Impĕrăteşcile mele luminóse facerĭ de bine către voĭ şi veţĭ împlini tóte datoriile ce se cuvin, după cele maĭ sus date poruncĭ ale Impĕrăţieĭ mele, să fiţĭ fórte bine încredinţaţĭ: că de nu se va arĕta nicĭ o greşală mărturisită, şi fórte cunoscută, nu veţĭ cerca nicĭ o grije de scótere din Domnie şi de surghiunluc; şi că în câtă vreme veţĭ fi statornicĭ în credinţă şi dreptate, veţĭ fi statornicĭ în Domnia Valahieĭ; şi atuncĭ, nu numaĭ tóte aceste poruncĭ se vor păzi, ci se va pune sirguinţă, de a se urma, atât din partea Impĕrăţieĭ mele; cât şi din partea marilor Vizirĭ, şi prea slăviţilor Vechilĭ aĭ Impĕrăţieĭ mele, acele privileghiurĭ câte s'aŭ îmvrednicit lŏcuitoriĭ Principatuluĭ Valahieĭ, şi tótă odihna, ce aŭ cerca avea să-l pună influenţa francésă, dar atuncĭ Rusia va lua din noŭ sub protecţiune pre ambiĭ Domnĭ.

---

[1] Iorga. Acte şi fragm. II pag 394.

în dreptele ḑile ale luminatuluĭ moşuluĭ meŭ Sultan Mahmut Han (pe carele Domnul Dumneḑeŭ răverse mila ertăriĭ). Şi că este fórte adevĕrat şi temeinic, că aceia depe marginea Dunăriĭ, şi din Serhaturĭ, şi alte locurĭ, seaŭ marĭ, seaŭ micĭ, de vor îndrăsni prin luare de banĭ să se pórte împotriva acestuĭ Nizam; acestia numaĭ decât după aflarea nedreptelor lor urmărĭ, se vor pedepsi. Aşa dar, după ce veĭ face cunoscut şi tu! cel după vreme Domn, atât boerilor, cât şi la toţĭ ceĭ-l-alţĭ pământeanĭ raiale înţelegerea acesteĭ nalte poruncĭ, le veĭ porunci şi veĭ pune la orânduială spre a ura pentru întemeierea şi viaţa Impĕrăţieĭ mele, şi statornicia a luminiĭ şi îmmăririĭ mele, bagând séma la or-ce lucru va fi împotrivă la această naltă a mea poruncă. S'aŭ dat acest Hatihumaium la anul 1803.

ANEXELE LA VOLUMUL VIII

Către lector,

Este evident, că volumele VIII, IX şi X, nu aŭ necesitate absolută de anexele ce n'aŭ încăput în ele. Totuşĭ dăm loc acĭ anexelor volum. VIII) credênd că aceste acte pot aduce lumină asupra multor cestiunĭ, carĭ intereséză istoria nóstră administrativă, judiciară, economică, financiară, etc., pe lângă că sunt un razim şi maĭ tare la conclusiunile nóstre istorice din acele volume.*

V. A. URECHIĂ.

---

*) Va urmà o parte a II-a şi III-a a Volumuluĭ de faţă, cu anexele volumelor IX şi X.

ANEXELE TOMULUI VIII

Din 1802 Iunie 20 este hrisovul domnesc pentru ţiganĭ, lingurarĭ şi ursarĭ de la Alex. Vodă Suţul. *(Academie, cod. I, pag. 187–192).*

Biserica Munteană. — Note şi anexe la pagina 14—28.

In 10 Februarie 1803, se reinnoesce Cartea de scutirĭ şi beneficiĭ acordate de Alex. C. Moruzi în 21 Iununie 1799, bisericeĭ Sft. Elevterie. Veḑĭ la pagina 14, vol. VIII al Istorieĭ Românilor de V. A. Urechiă.

*

In 9 Martie 1803, se dă hrisov mônăstireĭ Sft. Spiridon-Noŭ din Bucurescĭ, cea zidită de rĕpos. Scarlat şi Alex. Ghica, ca să aibă tîrg la Roşiĭ-de-Vedea.

Asemenea, cu acéstă dată emite alt hrisov al acesteĭ mônăstirĭ, acordându-ĭ privileghiul «pe tóte bălţile şi gârlele din judeţele Romanaţĭ, Dolj şi Mehedinţĭ, să iae vama, ce se lua din vechime de vameşiĭ domnescĭ, din treĭ banĭ un ban de la pesce». Pescariĭ sunt obligaţĭ a da clacă o ḑi cu năvodul pentru mônăstire.

*

Mônăstirea Dealuluĭ din jud. Dâmboviţa a fost sfărîmată maĭ cu totul de cutremurul din 1802. In Noembrie 1802, ea capĕtă hrisov de miluire. I se dă biserica Sft. Vinerĭ din Tîrgovişte ca metoh, dupĕ cererea Mitropolituluĭ Dositeĭ (Filiti), aprobată de Domnitor.

Anexă la pag. 24 (VIII).

Printr'acéstă prea plecată a mea anafora însciinţez lnălţimeĭ tale, că dupĕ datoria ce are plecata slugă a Măriĭeĭ tale a priveghea întru tóte, aflând şi despre o Maria femeea, ce de felul eĭ este de aicea din pămênt de la Herăstrăŭ, închipuită fiind în port bărbătesc, a făcut învoire cu Maria fata ce slujea la Costea Vătaful de arabagiĭ ot Sft. Ecaterina, cu care s'a şi cununat, de loc am trimis zapciĭ de aŭ făcut chibzuire de cercetare amĕnuntă şi adevĕrată fiind urmarea acésta am ridicat-o pe numita la Agie, căreia după cercetarea ce 'ĭ-am făcut, a mărturisit adevĕr, arĕtându-se că este fata unuĭ Lazăr slujitorul Agesc ot Herăstrăŭ, ce a murit, şi de sunt ca la 6 anĭ, maĭ întêiŭ a ţinut în căsătorie pe un Petre Olteanu birnicul Herăstrăŭ, cu care a făcut şi un copil şi a luat pe unul Stancu Birnic, nălbitor de pânze tot de la Hĕrăstrăŭ, cu carele avênd vieţuire rea a fugit în Bucurescĭ, de sunt vre-o 20 anĭ, şi de frică ca să n'o cunóscă s'a schimbat în portul bărbătesc, cum şi numele din Maria, Marin, şi s'a băgat slugă la Dumnéluĭ Postelnicul Iacovache, unde s'a aflat şi pênă acum. Şi fiind-că o prepunea numitul stăpân că ar fi avut a face cu fata şi vrea să i-o dea în spinare, socotind-o de bărbat, ca una ce a avut libov cu fata, temêndu-se de vre-o pedépsă, aŭ cugetat în sine să săvêrşéscă numaĭ cununia, precum a şi sĕvêrşit-o, maĭ vîrtos cu mijlocul acesta să se cortoroséscă de bărbatu-sĕŭ şi apoĭ de loc să şi fugă şi de aceea ḑise, că a urmat o faptă ca acésta. Decĭ cercetând atât la pravilele împĕrătescĭ, cât şi la cele din urmă politicescĭ curgĕtóre, nu s'a putut afla nicĭ o închipuire de vre-o urmare ca acésta, adică *a se cununa muiere cu muiere*, spre a se orândui la pravilĭ şi pedepsa învinovăţireĭ, ci se vede curat că este urmare făcută de numita Maria numaĭ dintr'o bicisnică nebunie a eĭ, iar nu de verĭ un cuget cu rĕutate. Invinovăţirea eĭ este că a *înşelat taina cununieĭ*, dar maĭ multă învinovăţire la Niţa naşi-sa, ce aŭ cununat-o, căcĭ după ce a venit de i-a spus o altă femee ca să nu-ĭ cunune, că acésta este muiere iar nu bărbat, precum nicĭ ea n'a tăgăduit, ea n'a vrut să înţelégă a nu-ĭ cununa şi să înscĭinţeze Agia, făcênd înşelăciune preoţilor ce i-aŭ cununat. De care, de se va găsi cu cale de înalta Măriеĭ tale înţelepciune, pentru nmuita Maria, ce din próstă minte a eĭ a căutat de s'aŭ cununat cu nelegiuire, pentru învinovăţirea eĭ să se pedepséscă cu bătaie, să se facă surghiun la o mônăstire, unde se va cuveni să şéḑă până se va pocăi, ca să fie spre pildă şi altora de a nu se maĭ urma o faptă ca acésta. Cum şi numita naşi-sa să se certe şi ea cu bătaie pentru o îndrăsnélă ca acésta ce a făcut, fiindu-ĭ prin sciinţă. Iar hotărîrea... etc.— 1801, Oct. 7.

(ss.) *Vel Agă Const. Caragea*, *Ion Creţeanu Paharnic.*

Domnitorul hotăresce:

«Cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ mele, Dumnóta biv vel Bane Caragea, epistatule al Agieĭ, am vĕḑut Domnia mea anaforaoa ce ne facĭ Dumnóta dimpreună cu Paharnicul Ión, judecătorul Agieĭ, pe care găsind-o Domnia mea cu cale, poruncim dar, ca atât pe Maria, cât maĭ vîrtos pe naşi-sa Niţa, să le pedepsiţĭ cu straşnică bătaie şi apoĭ cu acéstă a nóstră domnéscă volnicie să trimiţĭ pe Maria cu sluga Domnieĭ mele . . . . . la schitul Viforâta ot sud Dâmboviţa.— 1801, Octombrie 20.

Cod. XLIII, fila 600.

Episcopul de Argeş, Iosif, în Martie 1800, arată luĭ Alexandru Moruzi că Safta, soţia de al doilea a polcovniculuĭ Sandu, l-a lăsat epitrop avereĭ eĭ şi asupra uneĭ copile de 10 anĭ, ce avea de la bărbatul dintêiŭ, «însă nu sciŭ cu ce socotélă a lăsat epitropia acesteĭ copile asupra mea, că eŭ la facerea dieţiĭ n'am fost, nicĭ cinevaşĭ dintru aĭ meĭ, la care mie nu-mĭ dă mâna, fiind-că nu este parte bărbătéscă, ca să se pótă lua întru purtarea de grijă a mea, după cum mulţĭ copiĭ săracĭ se află pre la sfintele case ca acésta. Şi cu tóte că numita reposată ḑice în diată că s'o daŭ la un obraz de cinste până va veni la vêrsta căsătorieĭ, care am şi făcut cercare la câte obraze maĭ de cinste se află aicĭ în acest judeţ, 'dar fieşce-care arĕtêndu-şĭ greutatea caseĭ sale, s'aŭ apĕrat de acéstă primire, însă maĭ întêiŭ am fost scris Dumnéluĭ polcovniculuĭ Sandu, fiind bine nădăjduit că va voi a ţinea copila tot la casa Dumnéluĭ, unde a şi crescut şi să şi pórte grije de cele lăsate eĭ, până la vremea căsătorieĭ, şi s'aŭ apĕrat cu măritatul al douilea, că îndată după mórtea rĕposateĭ a dat pricină de turburare cu vorbe netrebnice . . . .». Episcopul cere ca epitropia obştiriĭ să ia asupra-şĭ crescerea feteĭ şi ingrijirea avereĭ.

Domnitorul pune la 29 Martie 1800, următórea resoluţiune pe anaforaoa Episcopuluĭ:

«Iubitorule de Dumneḑeu sfinţia ta, Episcope de Argeş, chir Iosife, am vĕḑut Domnia mea anaforaoa ce ne facĭ, la care rĕspundem sfinţieĭ tale, că de vreme ce acea rĕposată, care scia că este şi Epitropie de obşte şi va fi avênd şi niscaĭ-va rude, la sfinţia ta numaĭ aŭ năzuit şi s'a încredinţat şi pe sfinţia ta aŭ ales păstorul şi archiereul eparchieĭ de a lăsat epitropia acésta asupra-ţĭ, trebue sfinţia ta, nu numaĭ să nu te tragĭ, ci încă să aibĭ bucurie şi cinste pentru bun ipolipsis şi credinţa şi evlavia eparhioţilor, ce aŭ asupra sfinţieĭ tale, primind cu bună-voire a face bine întru nisce lucrurĭ sufletescĭ ca acestea. De aceea şi Domnia nu se amestecă întru astă pricină, ci sfinţia ta precum veĭ socoti maĭ bine, veĭ îngriji şi veĭ întocmi cele de folos acesteĭ fete sĕrmane.

Cod. XLII, fila 29 verso.

ADMINISTRAŢIUNEA ŢĔREĬ MUNTENE

1800 — 1806

Pădurea Vlăsieĭ păzită de o polcovnicie nouă cu 40 ómenĭ, întocmită de Alex. Moruzi.

. . . . *Vlahiscoe.*— Find-că pentru odihna şi buna petrecere a locuitorilor ţĕreĭ Domnieĭ mele de către hoţĭ şi făcĕtorĭ de rele s'a fost întocmit de Măria Sa Alex. Vodă Moruzi, altă polcovnicie nouă, cu 40 ómenĭ de slujbă, care să fie stătătóre şi restul mutată de marginea pădureĭ Vlăsieĭ, la pod la Paşcanĭ, în drumul cel mare şi care numesce polcovnicia de la Vlăsia, carele cu slujitoriĭ ce i s'aŭ dat îndestuĭ, aşeḑênd străjí pe la drumurĭ în 5 locurĭ, adecă la Ferbinţĭ, la Ţurloaia, la Móra-Săracă, la Căldăruşanĭ şi la Racoteşcĭ, să păzéscă şi să înconjóre nelipsit ḑioa şi nóptea tóte locurile, ca să nu găséscă făcĕtoriĭ de rele mijloc a se pripăşi şi a se încuiba în pădure, ce pricepênd şi dovedind pe uniĭ ca aceĭa intr'acel fel de ómenĭ, să-ĭ prinḑă şi în bună pază să-ĭ triméţă la Dumnéluĭ vel Spătar.

Şi fiind-că acéstă polcovnicicie s'a întocmit a fi fără de nicĭ o dare de plocon la Spătărie, şi nicĭ să se strămute în cât va sluji bine, de aceea dar numitul Polcovnic, să nu se cuteze a lua banĭ de la slujitorĭ, nicĭ cu nume de plocon al sĕŭ, nicì parale de sĕptĕmână, ca să nu bage pe verĭ-unul de rând, ci toţĭ slujitoriĭ deplin să-ĭ aibă nelipsiţĭ din slujbă şi pentru ostenéla luĭ s'a orânduit léfă câte talerĭ 20 pe lună, carele de se va dovedi în urmă cu cât de puţină urmare împotrivă, seaŭ cu nesilinţă şi cu nevrednicie la slujbă, nu numaĭ va fi lipsit, ci se va şi pedepsi straşnic; drept aceea i s'a dat acéstă carte a Domnieĭ mele luĭ *(Stoian Bosniagul)*, carele dupĕ alegerea Dumisale vel Spătar, prin scirea Domnieĭ mele s'a orânduit polcovnic la Vlăsia. Prin care poruncim atât Polcovniculuĭ, cât şi ómenilor sĕĭ, să fiţĭ cu tótă sîrguinaţa spre acestea ce v'aţĭ orânduit şi să întîmpinaţĭ tot rĕul, priveghind ḑioa şi nóptea cu neprecugetare şi neadormire, a nu trece prin ocolul acesteĭ căpităniĭ, om cu bănuială, neîntrebat şi necercetat, ca să nu scape hoţiĭ seaŭ făcĕtoriĭ de rĕŭ neprinşĭ. Către acésta, să se feréscă şi Polcovnicul şi ómeniĭ acesteĭ polcovniciĭ a nu cere conace şi a face cheltuală locuitorilor prin sate, seaŭ caĭ de călărie, căcĭ pentru aceea Polcovnicul are léfă, iar slujitoriĭ sunt scutiţĭ, ferindu-se iarăşĭ Polcovnicul şi ómeniĭ sĕĭ a nu prepune pe cinevaşilea cu pricină de hoţĭ seaŭ gazdă de hoţĭ, fără de a fi adevĕrat, pentru vre-o pizmă veche, seaŭ pentru vre-un interes de dobândă nedréptă, ca să-l ridice şi să-l pórte de colo până colo, precum şi la âmbletele lor să se pórte cu bună orânduială printre locuitorĭ şi cu cuvinte de omenie, fără do a ocărî, orĭ a înjura, seaŭ a bate şi a căsni.— 1803, Ghenar.

Ostire la Agie și Pompierĭ.

Iω Alexandru Const. Moruzi Vvd.

Primim Domnia mea anaforaoa ce ne face Dumnélui Ghica și crediocios boierul Domnieĭ mele biv vel Ban Caragea, epistatul Agieĭ, și poruncim Dumitale vel Vistiere, să facĭ orânduială la Dumnéluĭ vel Vornic al politieĭ, ca din birniciĭ politieĭ să se dee aceste lude patru-ḑecĭ, ca să se presere la stégurile cele maĭ jos numite, deosebit poruncim și Dumitale vel Logofete de obiceiurĭ, să adaogĭ la brésla Agiască alţĭ ḑece neferĭ, lefile pe lună câte talerĭ patru.— 1801, Aprilie 6.

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţăm Măriei tale, că între alte întocmirĭ ce a căutat a face plecata sluga Măriei tale la tagma Agiască, atât de a pune la orânduială cu locurile tîrguluĭ pentru maĭ buna străjuire a politieĭ, cât de a se căuta cele următóre poruncĭ și trebĭ, precum și la *iangane (incendiĭ)* ce póte a se întêmpla, feréscă Dumneḑeŭ, să fie fără de zătignire, după cercetarea ce am făcut stégurilor, am vĕḑut cele maĭ micĭ ce sunt 22, însă de foc, de cazacĭ și de vênătorĭ, că din liude . . . ce este orânduială ca să fie la aceste numite stégurĭ, aŭ rĕmas numaĭ liude 198, cu care, socotéscă Inalta înţelepciune Măriei tale, cu ce înlesnire s'ar putea căuta trebile și străgănirea ce s'ar cuveni a se face; de aceea dar, cunoscută fiind buna Măriei tale râvnă și cugetul ce se revarsă întru tóte, de a se urma cu oblăduire până cel maĭ mic lucru, fără de cusur, pentru maĭ buna petrecere și folosul al obșteĭ, nu lipsesc prin acéstă a mea anafora, a arĕta Măriei tale: fiind-că de la 1799, Maiŭ 12, s'a maĭ făcut Măriei tale arĕtare de către Dumnéluĭ Vornicul Golescu, când se afla *vechil* al Agieĭ, ca să se hotărască de Măria ta din birniciĭ politiceĭ liude 150, a se presăra la aceste stégurĭ, care s'aŭ și primit de Măria ta, și dându-se poruncă a se face, s'a făcut numaĭ vre-o treĭ-ḑecĭ de liude, iar maĭ în trecutele ḑile, cu luminat pitac Măriei tale, s'a maĭ dat tot din birniciĭ politiceĭ alţĭ 30 de liude, care s'a făcut peste tot liude 60. De se va găsi cu cale și va fi buna voinţa Măriei tale, spre maĭ întemeierea stégurilor, să se maĭ ajutoreze la străjuirea ce face trebuinţă, a se întêmpina vre-un *keder*, precum este voinţa Măriei, să se anataniséscă cea de atuncĭ luminată hotărîre a Măriei tale, și măcar că până la 150 liude ce s'a fost dat poruncă a se face, maĭ lipsesce liude 90, dar fiind mulţămit așa, măcar liude 40, ca cu ceĭa ce s'a maĭ dat, să se facă peste tot încaĭ liude 100, mĕ rog să fie luminată porunca a Măriei tale, ca iarășĭ din birniciĭ politieĭ să se dee liude 40 de a se presăra și aceștia la stégurile cele numite; așișderea am socotit, fiind-că într'acéstă vreme urméză de a se maĭ

Cod. XLIII, fila 259.

spori şi stégurile Neferilor, dupĕ trebuinţa ce este, ci să fie luminată porunca Măriei tale, ca peste *liude* 30, Neferiĭ ce sunt afară din zap . . . . lor, să se maĭ spoiéscă *liude* ḑece neferĭ, cu asemenea léfă, precum sunt şi ceĭ-l-alţĭ: câte talerĭ 4 pre lună, ca să pótă şi sluga Măriei tale a sĕvêrşi la vreme tóte trebuinţele cele de Agie curgĕtóre. Iar hotărîrea, etc.— 1801, Aprilie 5.

Vel Agă Caragea.

Anexe la pag. 39 (VIII). Abusurĭ în plăşĭ.

Iõ Alexandru Const. Moruzi Voevod i gospodar...

Cu rânduială fiind anaforaoa ce a făcut Domnieĭ mele, Dumnéluĭ vel Vistier o întărim, şi pentru ca să se facă urmare şi sĕvêrşire la tóte, precum se coprinde maĭ jos; cu împlinirea de dreptul acestor jăluitorĭ plăiaşĭ, orânduim şi Mumbaşir într'adins pe . . . . , care mergênd la Clucer Bărcănescu Ispravnic, să împlinéscă baniĭ dógelor i baniĭ ce le-aŭ tras cu nume de zaharea, luând şi rĕspuns de la numitul Clucer pentru fieş-care aceste douĕ madele, cum se coprinde maĭ jos, să împlinéscă şi baniĭ fênuluĭ pe cât se va dovedi că li s'aŭ luat maĭ mult peste cumpĕrătóre, precum şi pentru scăḑĕmînt ce cer, făcêndu-se cercetarea acésta să aducă Domnieĭ mele însciinţare, urmând şi lŏcuitoriĭ pentru untul Mumbaeleĭ, cum se coprinde maĭ jos. — 1801, Maiŭ 13.

Prea Inălţate Dómne,

Lŏcuitoriĭ plăiaşĭ din plaiul despre Buzĕŭ sud Saac, aŭ jăluit Măriei tale arĕtându-ĭ, că sunt încărcaţĭ fórte, din carĭ pricină uniĭ aŭ fugit, rugându-se a dobândi milă de scăḑĕmînt, şi osebit de acésta, că în anul trecut aŭ făcut 8050 doage şi nu li s'aŭ plătit, asemenea şi talerĭ 303,90 le-aŭ tras Dumnélor booriĭ Ispravnicĭ zaharea, şi în loc a li se da adeverinţă, Dumnélor le-aŭ cerut zapis, ca să fie mulţămiţĭ pe acéstă sumă; aşişderea să li se plătéscă şi 121 care fên, stânjenĭ 4, ce aŭ dat în banĭ, carul po talerĭ 17, pentru conacul Măriei sale Hazan-baş, şi alte 50 care po talerĭ 18 pentru conac a aşcherliilor de la Cotrocenĭ, şi la orânduiala untuluĭ de . . . . Impĕrătesc, să li se facă scăḑĕmînt, fiind-că acolo în partea loculuĭ, unde se află cu locuinţa, se află lipsă de iarbă, cu pricina seceteĭ, şi din pricina greutăţilor s'aŭ vîndut maĭ tóte vitele, că de nu vor avea acéstă milă sunt prăpădiţĭ din faţa pământuluĭ, şi pentru înlesnirea lor să te milostivescĭ Măria ta, a porunci să se strîngă untul în plaiŭ, să-l lămuréscă capănlaiĭ de acolo, şi la vreme să vie orânduitul să-l iae, căcĭ maĭ multă zmăcinare li se face până la Dumnélor Ispravniciĭ, pătimind pagubă sub nume de lipsă; la care jalbă poruncindu-se de către Măria ta, ca să cercetez cu amĕruntul şi să fac arĕtare Măriei tale în scris prin anafora, am adus pre vechiliĭ jăluitorilor la Vistierie, şi cercetând tóte madelele, cât pentru pricina încărcăturiĭ ludelor ce aŭ, vĕḑuĭ că la trecuta pervi seama din lude 80 ce s'a hărăzit scăḑĕmânt de către Măria ta aceluĭ judeţ, s'a împărtăşit şi acest plaiŭ cu lude 31, cu analoghie la fieş-care sat câte un lude douĕ, precum aŭ socotit Dumnélor Ispravniciĭ că s'a cuvenit şi a fost de ajuns din maĭ sus arĕtata sumă ce s'a hărăzit aceluĭ judeţ, căcĭ 27 aŭ făcut celuĭ-l-alt plaiŭ al Teleajenuluĭ, şi 22 ce rĕmân până la 80, le-aŭ presărat pe cincĭ plăşĭ ale judeţuluĭ, iar că li s'a făcut acele lude 31 scăḑĕmânt ce se arată în Vistierie, însuşĭ jăluitoriĭ mărturisiră înaintea mea că li s'aŭ dat scăḑĕmânt ce se arată în fóia îndreptăriĭ, la fieş-care sat, numaĭ ḑiseră, că nu le este de ajuns fiind-că nu aŭ cunoscut simţitóre uşurinţă dintru acestea, şi cum că eĭ aŭ avut bănuială, că dóră acele 80 lude s'aŭ hărăzit numaĭ plaiuluĭ lor, şi vĕḑênd că nu le aŭ pre tóte de aceea aŭ jăluit, iar dupĕ ce s'aŭ încredinţat că aŭ fost date la tot judeţul, ḑiseră numaĭ, că puţină mângâere li s'aŭ făcut; unde la acésta urméză să fie luminată porunea Mărieĭ tale, către Dumnélor boeriĭ Ispravnicĭ, ca să dee rĕspuns: de ce nu le-a făcut maĭ mult scăḑĕmânt deacă aŭ avut trebuinţă de maĭ multă uşurinţă, şi pre de altă parte să însciinţeze Mărieĭ tale de maĭ este trebuinţă de uşurinţă? la plaiul lor? câte lude? cu ce cuvênt? şi atuncĭ vor avea luminată porunca Mărieĭ tale, în ce chip să urmeze pentru fugariĭ ce aŭ, fiind-că pentru acésta aŭ maĭ dat altă jalbă osebită; le-am ḑis ca să dee foĭ de numele fugarilor acelora, din ce sat sunt, ca să le facă volniciĭ cu Mumbaşir, să mérgă să-ĭ aducă la urma lor pre câţĭ vor fi strămutaţĭ de la luna luĭ Ghenarie, cu lét 99 încóce, de la care soroc se daŭ fugariĭ la urma lor, şi s'aŭ mulţămit, numaĭ ḑiseră, că aceştĭ vechilĭ ce aŭ venit cu jalbă nu sciŭ numele tuturor fugarilor, iar mergênd la plaiŭ vor cerceta, şi cu un om vor trimete foile acestea, ci atuncĭ li se va face luminatele poruncile Mărieĭ tale de volniciĭ cu Mumbaşir, dupĕ orânduiala Visterieĭ, a se aduce la urma lor; pentru 8050 dóge ce aŭ făcut în anul trecut, aceste dóge aŭ fost orânduite cu plată, suta talerĭ 5, şi Dumnélor Ispravniciĭ pe tótă suma orânduoliĭ ce a fost la acel judeţ de 15.000 dóge, s'a scăḑut cu hotărîtă plata lor în socotelele Visterieĭ, unde urma a le plăti şi jăluitorilor suma ce aŭ făcut eĭ, şi avênd dreptate a lua plata cea orândnită de Măria ta. Dumnéluĭ Cluceruluĭ Ianache Bărcănescu, cel ce şi atuncĭ când s'a făcut dógele era Ispravnic, să le plătéscă dógele ce a făcut acest plaiŭ, dupĕ hotărîtul preţ ce a fost orânduit, şi să dee rĕspuns de ce nu le-aŭ plătit până acum, căcĭ la Visterie s'a scăḑut cu plata lor, din anul trecut? Pentru talerĭ 303,90, ce le-aŭ tras Dumnélor Ispravniciĭ zaharea, întrebând pe jăluitorĭ când s'a urmat acésta? ḑiseră, că astă iarnă, dar acéstă pricină nu este sciută Visterieĭ, ca să iasă banĭ de la lŏcuitorĭ pentru zaherea, fără numaĭ la trecuta luna luĭ Ghenarie, dupĕ trebuinţa de zaherea ce a fost pentru tainaturile oştirilor, şi dupĕ luminatele Mărieĭ tale poruncĭ, ce a avut Dumnélor boeriĭ Caimacamĭ a face chibzuire şi orânduială pentru acestea, a rânduit şi la judeţul Sĕcuienilor 250 chile orz, scriind Dumnélor Ispravnicilor ca să iae acest orz de la ceĭ ce vor ave zaherea a lor, şi trimiţêndu-se la Schela Lichirescilor, dupĕ adeverinţele primitoruluĭ de teslimat, să-l plătéscă celor de la care-l vor lua, chila po talerĭ 5,60; dupĕ aceea către sfêrşitul luneĭ luĭ Februarie, arĕtând Dumnélor Ispravniciĭ discoliĭ la acéstă madea, şi cum că numaĭ 207 chile aŭ făcut teslim, neaflându-se orz în judeţ, şi li se scade lipsa de primitor, li s'a trimes rĕspuns că numaĭ cel ce a apucat de l-a primit, până atuncĭ, să fie trimes şi să-l plătéscă cu preţul ce s'a arĕtat, iar cusur ce va fi fost rĕmas să nu se maĭ triméţă, ci să rĕmâe; unde întêiŭ Dumnélor Ispravniciĭ nu urma de loc să facă orânduială în plaiŭ de zaherea, fiind sciut că plaiul n'are orz, maĭ vêrtos că nu s'a cerut cu cislă pe lude, ci a fost cumpĕrătóre de la ceĭ ce vor avea; şi al douilea nu trebuia să le iae banĭ nicĭ pentru plata orzuluĭ, nicĭ pentru alt cuvênt al ridicăriĭ, în vreme ce plata a fost rânduită de la Visterie, precum şi ridicarea cusuruluĭ ce rĕmăşese neîmplinit cu porunca Visterieĭ, aŭ rĕmas neîmplinit dupĕ discoliile ce aŭ arĕtat, care luare de banĭ pentru acésta fiind nesciută Visterieĭ şi fără de dreptate urmată, se cuvine să se poruncéscă Dumnélor Ispravnicilor, ca negreşit să-ĭ întórcă înapoĭ, şi să dee rĕspuns: cum s'a îndrăsnit de aŭ făcut urmare cu totul împotrivă şi nesuferită? Pentru 171 care fên, ce aŭ rĕspuns în douĕ rândurĭ în banĭ, carul po talerĭ 17 şi 18, Visteria, dupĕ trebuinţa ce a fost pentru tainaturile Măriei sale Hazan-baş şi ale ostaşilor ce s'aŭ aflat în Bucurescĭ, aŭ cerut fên de la judeţul Sĕcuienilor, şi Dumnélor Ispravniciĭ rânduind în judeţ cu cislă, se vede lŏcuitoriĭ acestuĭ plaiŭ, orĭ pentru depărtarea loculuĭ, orĭ pentru că n'aŭ avut fên, aŭ făcut rugăciune ca să se găséscă fên din altă parte să se dee la magazie, şi eĭ să plătéscă cu preţ ce va cumpĕra, fiind-că Visteria nu a orânduit plata aceluĭ fên de tainaturile Măriei Sale Paşiĭ şi ale ostaşilor din Bucurescĭ, ci Dumnélor Ispravniciĭ se cunósce că cu acest preţ găsind fênul din préjma Bucurescilor, l-a făcut teslim la magazie, căcĭ rĕmăşiţa nu vede, acel judeţ şi lŏcuitoriĭ plaiuluĭ l-aŭ plătit, dupĕ cum şi jăluitoriĭ înaintea mea ḑiseră, că întêiŭ fên natură li s'aŭ cerut să aducă, şi eĭ neavênd fên l-a plătit cu banĭ, prin vĕtaşiĭ plaiuluĭ, dar să fi avut fên şi să-l fi putut aduce nu-l plătea cu banĭ, căcĭ siliţĭ n'aŭ fost la acésta, însă de va fi fost pricina într'acest chip, precum se cunósce că a fost acest preţ de talerĭ 17 şi 18 carul, li s'a părut că este prea mult, şi măcar că într'acea vreme de iarnă era fênul scump, maĭ cu preţ dupĕ cum eĭ l-aŭ plătit, dar se dă bănuială că tot nu se va fi cumpĕrat cu acest preţ, ci maĭ cu puţin óreş-ce, şi s'a făcut catahrisis la acestă madea, orĭ de către vĕtaful plaiuluĭ seaŭ, de către alţiĭ cu luare de banĭ maĭ mult decât preţul cumpĕrătoriĭ, şi trebue să fie întrebaţĭ Dumnélor Ispravniciĭ prin poruncă, cum s'a întêmplat pricina? de către cine s'a cumpĕrat fênul şi s'a făcut teslim la magazie? ca să se dovedéscă adevĕrul cu ce preţ aŭ cumpĕrat fênul, şi de li se va fi prisosit niscaĭ banĭ, preste preţul ce aŭ cumpĕrat să se împlinéscă prisosul ce va fi de la cel ce le-aŭ luat banĭ de la eĭ, şi să-l dee jăluitorilor, iar pentru plata Visterieĭ, pe acel fên nicĭ până acum nu s'a slobo̦dit a se da, ci când se va orândui de către Măria ta, li se va da şi lor, cu mijlocul ce veĭ porunci Măria ta; pentru untul Ţarigraduluĭ le-am arĕtat musaadeaoa ce li s'aŭ făcut estimp de către Măria ta, cu a da numaĭ câte douĕ oca şi jumĕtate de lude, iar nu treĭ, precum s'aŭ urmat în anul trecut, care fiind hotărît şi cu plată trebue să-l căpuiască şi să-l rĕspundă ne maĭ cerênd alt scă̦dĕmênt, căcĭ scă̦dĕmêntul şi uşurinţa li s'aŭ făcut din cea neodihnită purtarea de grijă a Măriei tele ce aĭ pentru toţĭ de obşte, maĭ înainte până a nu le cere eĭ, cu ridicarea de o jumĕtate, douĕ din treĭ ce aŭ dat în aniĭ trecuţĭ şi prisosul de o para la oca peste suma anuluĭ trecut, şi nu maĭ încape acum alt scă̦dĕmênt la acésta, care cunoscênd ajutorul ce li s'a făcut, a rĕmas fără cuvênt. Rĕmâne pentru primirea şi lămurirea a se face în plaiŭ, iar să nu-l ducă la Ispravnicat că se năpăstuesc; li s'a arĕtat că Visteria, o magazie în judeţ pentru primit şi lămuritul untuluĭ are, şi trebue să urmeze dupé poruncile ce s'aŭ dat cu a-l duce la acea magazie din judeţ, iar când vor vedea că li se face năpăstuire la cântărit, care nu se aştéptă dupĕ atâta ştraşnice şi înfricoşate poruncĭ ce sunt date pentru acésta, şi nu-şĭ vor afla dreptatea de la Dumnélor Ispravniciĭ, atuncĭ să vie numaĭ unul seaŭ douĭ din eĭ să jăluiască Marieĭ tale, şi negreşit îşĭ vor afla dreptatea, nu numaĭ cu despăgubirea lor, ci şi cu pedepse cutezătorilor cu urmare împotrivă, fiind-că asuprirea nimĕnuia nu este primită la voinţa Măriei tale; părerea mea într'acelaşĭ chip este a se urma, pentru care dupĕ poruncă nu lipsiĭ a arĕta Măriei tale, iar hotărîrea cea desăvêşit rĕmâne a se face de către Mărita ta. — 1801, Maiŭ 12.

Vel Vistier.

Iω Alexandru Const. Moruzi Voevod.

Cu tóte că încă de la întêiul Divan, prin cercetările ce cu de-amĕruntul am făcut Domnia mea, s'a, găsit Ioan Dimitriu cu totul împotrivă următor orînduelelor ce a avut de la magazia de aicĭ, şi păgubitoriŭ magazieĭ, la care fieşcecare era dator a sluji cu credinţă şi a arĕta osîrdie pentru cea de obşte lipsă şi trebuinţă, şi a rĕmas cu drépta judecată, bun dator a plăti toţĭ baniĭ magazieĭ, în soroc de patru-̦decĭ de ̦dile, şi eĭ să-şĭ caute cu acel ovreiŭ, ca orĭ banĭ să-şĭ iae înapoĭ, seaŭ bucate pe sóma luĭ, dupĕ cum pre larg se vede arĕtată pricina, cu hotărîrea aceea a judecăţiĭ în buiurdisma Domnieĭ mele de la Aprilie 12. Dar milostivire făcênd iarăşĭ Domnia, dupĕ multele luĭ rugăciunĭ, i s'a făcut în urmă musaadeaoa ce a cerut de a primi magazia cu paguba sa, şi porumb în locul banilor la sorocul ce însuşĭ s'a legat, la care soroc fiind că n'a făcut porumb teslim, urma ca de atuncĭ să se ridice la închisóre, să plătéscă baniĭ, dupĕ

BIBLIOTECA * ACADEMIEI * ROMÂNE

hotărîre, ca nisce banĭ obştescĭ; cu tóte acestea, după jălbile ce ne-a dat şi magazierii şi Ioniţă, am maĭ înfăţişat acum de isnóvă înaintea nóstră pe Ioniţă cu Medelnicerul Arbut, epistatul magazieĭ de aicĭ, unde am cerut de ni s'a arĕtat zapisul luĭ Ioniţă, ce a dat la magazie, în urma hotărîriĭ nóstre, pe carele-l vĕḑum scris şi iscălit *„Ioan Dimitriu, mĕ făgăduesc“*, prin care se légă că până la 25 ale luĭ Maiŭ, de nu va face teslim la Focşaniĭ noştri de dincóce suma de chile 1545, să fie dator ca să numere la magazie toţĭ baniĭ după hotărîre cu dobânda lor, care zapis nicĭ însuşĭ nu-l tăgădui că al luĭ este adevĕrat, pentru care am cercetat Domnia mea de aŭ făcut magazieriĭ datoria lor, să trimiţă adecă la soroc ómenĭ spre a încărea bucatele, seaŭ nu, ca nu din pricina lor să se fi făcut vre-un cusur, şi nu tăgădui nicĭ însuşĭ Ionită, că încă înaintea soroculuĭ aŭ trimes, carĭ după ce a maĭ aşteptat acolo şi peste sorocul luĭ, încă alte patru ḑile, el numaĭ 170 de chile a avut de le-aŭ dat, după ce aŭ şi scris după mergerea luĭ la Focşanĭ, că 400 chile are gata, decĭ fiind-că numitul Ioniţă cu netrebnica luĭ urmare ce din început s'a purtat în pricina acésta, a căutat la o trébă obştéscă să facă înşelăciune a se câştiga pre sineşĭ, zătignind trebuinţa cea de obşte şi păgubind magazia, şi pre câţĭ a ajutat la acel peristasis, cu care magazie a fost însărcinaţĭ aceştĭ neguţătorĭ magazierĭ de a epistăsi şi a sluji numaĭ pentru binele şi trebuinţa de obşte, unde şi Domnia aŭ făcut atâta îngrijire, şi toţĭ dimpreună ajutând de a proftacsi şi la o întêmplare ca acea hrana cea trebuinciósă noroduluĭ, cu care a luĭ netrebnicie şi înşelăciune ce s'a purtat, a dat şi o pricină ca la altă întêmplare de trebuinţă să se sfiască a nu maĭ intra alt neguţător la acéstă epistăsie, şi a se trage fieş-sarele de ajutorul acela, care după datorie se cuvine a face de obşte; pentru înşelăciunea unuia ca acestuia, cu care s'a purtat, hrănind în gândul luĭ meşteşugurĭ de a se câştiga pre sineşĭ, nu numaĭ dator este să plătéscă cu dreptul magazieĭ, ci încă ca un înşelător şi vătĕmător bineluĭ şi folosuluĭ de obşte, să se şi pedepséscă spre pilda altora, după ale căruia urmărĭ, nu era cu cale a i se maĭ primi nicĭ o natură la magazie, ci orĭ mult, orĭ puţin să fie al luĭ şi el să plătéscă toţĭ baniĭ la magazie, dar cu tóte acestea ḑicem, că cât porumb a apucat de a primit magazia până la 25 ale luĭ Maiŭ, să i se facă socotéla şi să fie primit, scăḑêndu-se Ioniţă cu aceĭ banĭ, iar ceĭ-l-alţĭ banĭ toţĭ să-ĭ plătéscă la magazie, pentru care am şi poruncit Domnia mea, să se închidă în hiere la Baş-ciohodar, ca în soroc de 20 de ḑile să plătéscă negreşit, iar neplătind să se ridice şi la puşcărie până a plăti, fără de a maĭ aştepta altă poruncă.— 1801, Septembrie 6.

Cod. XLIII, fila 470.

Prea Inălţate Dómne,

Epistaţiĭ magazieĭ de aicĭ aŭ jăluit Măriеĭ tale pentru Ioan Dimitriu de la Focşanĭ, că în urma luminateĭ hotărîrĭ ce s'a făcut de către Inălţimea ta cu Divanul, ca să plătéscă numitul Ioan talerĭ 17.000 aĭ magazieĭ ce pricinuia că i-a dat arvuna pentru porumb, de la Moldova, chile 6000, s'a rugat Mărieĭ tale, ca să priméscă magazia porumb numaĭ de aceştĭ banĭ, adecă chile 1540, carele a dat şi zapiś cu legătură ca până la 25 ale trecutuluĭ Maiŭ, de nu va aduce porumbul acesta la Focşaniĭ ţěreĭ, să aibă a plăti baniĭ cu dobânda lor, şi aşa plecând de aicĭ a lăsat vorbă, că până nu va scrie el de la Focşanĭ, să nu se triméţă om al magazieĭ, iar la 16 ale luĭ Maiŭ sosind cartea luĭ ca să triméţă magazia om a primi 400 chile porumb, a şi trimes treĭ ómenĭ, care de pre drum a tocmit maĭ bine de o sută care, şi ajungênd la Focşanĭ, în loc de 400 chile ce scrisese, a găsit omul magazieĭ numaĭ ca vre-o 50—60 de chile, şi dupě ce aŭ şeḑut ómeniĭ până la sorocul făgăduelii luĭ, aŭ maĭ şeḑut încă patru ḑile şi de-abia a dat pirîtul 170 de chile, care aceste urmărĭ ale luĭ vĕḑêndu-le ómeniĭ magazieĭ, s'aŭ sculat de aŭ venit aicĭ, iar el dupě plecarea lor a âmblat cu meşteşugurĭ, şi întêiŭ a trimis scrisorĭ aicĭ cum că porumbul l-a adus la Focşanĭ, şi rândurĭ, rândurĭ a început a trimete cete, cete, ca să dee porumbul până la sfêrşitul luĭ Iunie, care porumb de nevoĭe l-a şi primit magazia, şi aŭ îngrijit pentru vînḑarea luĭ pentru a o face pre numele pîrîtuluĭ şi a opri baniĭ pre séma magazieĭ, acum fiind-că pîrîtul se află aicĭ, cu care ḑic că s'aŭ şi înfăţişat din luminată porunca Mărieĭ tale, înaintea Dumnéluĭ vel Vistier şi a Dumnéluĭ vel Postelnic, cer jăluitoriĭ să fie silit pîrîtul a-şĭ încheia socotéla şi a plăti dreptul magazieĭ, dupě a cărora jalbă poruncindu-se de către Inălţimea ta zapciuluĭ, ca să înfăţişéze amêndouě părţile înaintea nóstră, unde să fie şi Dumnéluĭ vel Vistier Racoviţă, i Dumnéluĭ biv vel Ban Caragea şi Dumnéluĭ vel Postelnic, spre a se cerceta pricina, a adus orânduitul zapciŭ vătav de Visterie, înaintea nóstră pe Medelnicerul Hagi Chiriac Arbut, unul din jăluitorĭ, unde dimpreună cu Dumnélor orânduiţiĭ boerĭ intrând în cercetarea pricineĭ, ne arată Medelnicerul zapisul ce a dat pîrîtul Ioan, scris de la 5 ale trecutuluĭ Maiŭ, şi cu coprindere dupě cum se arată maĭ sus în jalba epistaţilor, că neaducênd Ioan tótă suma de porumb până la 25 ale luĭ Maiŭ, să plătéscă baniĭ magazieĭ cu dobânda lor, cum şi cheltuiala ómenilor magazieĭ ce se va trimete pe acolo pentru primirea porumbuluĭ; am întrebat apoĭ şi pre pîrît ce rěspunde şi ḑise, că îndată ce a sosit la Focşanĭ numaĭ de cât a pornit spre ovreiul cu care ăăea tocmélă ca să-ĭ aducă porumb de la Moldova, care ovreiŭ mergênd, a şi încărcat tot porumbul şi l-a pornit la Focşanĭ, dar pre drum oprindu-se carele din poruncă, s'a luat la ocnă ca să încarce sare, şi dintru acéstă pricină s'a făcut zătignire la căratul porumbuluĭ de n'a putut sosi la soroc, ci a venit maĭ în urmă cu şéşe ḑile, adecă la sfêrşitul luĭ Maiŭ, precum ḑice că este martor la acésta şi Dumnéluĭ Clucer Calfooglu, Ispravnicul judeţuluĭ, de care vĕḑum chiar la mâna Medelniceruluĭ Arbut o scrisóre de la 30 ale trecutuluĭ Maiŭ, a Dumnéluĭ Cluceruluĭ Calfooglu, rěspunḑênd către Medelnicer, că pîrîtul s'a purtat cu tótă silinţa şi n'a fost pricina dintr'ênsul, ci zătignirea s'a întâmplat din cărăuşĭ, căcĭ din poruncă domnéscă s'a luat la ocnă de a încărcat sare; iar atuncĭ ḑice Clucerul, că a început a veni care cu porumb peste 750 de chile, cum şi pentru cel-l-alt iar îl însciinţéză Dumnéluĭ Hatmanul Costache, că se află pre drum viind şi fără de zăbavă se va aduce acolo în Focşanĭ, după cum ḑice că a însciinţat şi Măriei tale, că peste sorocul cel poruncit n'a trecut maĭ mult de două, treĭ ḑile şi a început a veni porumb, de care ḑice pîrîtul că ómeniĭ magazieĭ n'a vrut să şéḑă, căcĭ de ar fi aşteptat acolo până la ḑece ale luĭ Iunie, tot porumbul se încărca, nicĭ banĭ pentru chiria cărăuşilor n'a primit Medelnicerul după cum i-a scris, şi aşa a făcut el cum a putut şi a trimis la magazia de aicĭ 891 de chile, iar 484 de chile neavênd mijloc de a-l trimete l a descărcat la Focşanĭ, şi fiind-că tot porumbul ḑice Ioan că l-a fost dus la Focşanĭ numaĭ cu şése ḑile în urma soroculuĭ, care zăbavă s'a făcut din luarea carelor, iar nu din lenevirea luĭ, după cum pentru acésta a scris şi Dumnéluĭ Hatmanul Costache către Dumnéluĭ vel Postelnic, i către Dumnéluĭ vel Hatman Alexandru Costache, fratele Dumisale, cere pîrîtul ca să-şĭ orânduiască magazia a maĭ primi şi cel-l-alt porumb, ce maĭ este la Focşanĭ, pe séma magazieĭ, după hotărît preţ şi să fie isbăvit. Decĭ citind şi ascultând cu luare aminte tóte îndreptările şi respunsurile ce aŭ avut amêndouă părţile, arĕtăm Inălţimeĭ tale, sorocul ce s'a dat pîrîtuluĭ numaĭ 20 de ḑile, a fost de tot scurt, pentru că era vĕḑut de [illegible]strarea trebiĭ, că în ḑile 20 nu se póte aduce atâta sumă de porumb la Focşanĭ, [illegible]me ce porumbul era în Moldova nebătut în pătule, şi trebuea să se facă de atuncĭ socotélă, că are să mérgă pîrîtul de aicĭ la Focşanĭ, să pornéscă de acolo pre ovreiŭ în Moldova, unde era porumbul, să pue să-l bată, să prinḑă care cu chirie, şi aşa să-l pornéscă şi să-l aducă, care acestea cum că nu s'a putut face în 20 de ḑile, nu rĕmâne îndoială, maĭ vêrtos că s'a întêmplat şi acea zătignire cu luarea carelor din poruncă domnéscă, din care nu puţină perdere s'a dat trebeĭ, şi aducerea a tot porumbul în Focşanĭ de a fi adevĕrată la sfêrşitul luĭ Maiŭ, nu numaĭ nu se socotesce lenevirea pîrîtului, ci încă multă silinţă se vede că a făcut de a sĕvêrşit acéstă trébă numaĭ în ḑile 26. Drept aceea chibzuind cele cu cale şi drepte asupra acesteĭ pricinĭ, ḑicem, că cu pricina aceluĭ zapis ce a dat pîrîtul la magazie, nu se cuvine a fi osândit şi a se stinge omul, ci de va dovedi pîrîtul cum că tot porumbul la sfêrşitul luĭ Maiŭ l-a adus în Focşanĭ, precum ḑice, nu aŭ cuvênt jăluitoriĭ pentru cincĭ, şése ḑile numaĭ ce s'a făcut zăbavă peste soroc din pricina luăriĭ carelor, a nu-l primi magazia, iar cât cusur de porumb nu se află adus la Focşanĭ până la sfêrşitul luĭ Maiŭ, scăḑêndu-se cel adus la Focşanĭ, şi lăsat să-şĭ priméscă Ioan pe séma luĭ, vînḑêndu-l unde şi cu ce preţ va sci, şi la magazie să nu se descarce cu vre-o pagubă de la acel porumb, iar hotărîrea cea de săvêrşit rĕmâne a se face de către Inălţimea ta. - 1801, August 14.

Vel Ban Brâncoveanu, vel Vornic Golescu, vel Vornic Câmpineanu, vel Vornic Văcărescu.

Cruţarea pădurilor dă la 1802 loc unor noue disposiţiunĭ domnescĭ. Uniĭ proprietarĭ se jăluesc, că ómeniĭ boerilor ispravnicĭ, aŭi ntrat în semeţie în pădure şi aŭ stricat din pomiĭ sănătoşĭ şi roditorĭ, cum şi nisce podurĭ de beilic ce aŭ maĭ pus Dumnélor pre apa Oltuluĭ.

Vodă pune resoluţiune în 1802, Octombrie 30, către ispravnicĭ, ca şi eĭ să dea «nizam», atât altor sătenĭ după alte moşiĭ, cât şi ómenilor Dumnélor, de a nu se maĭ tăia şi a se sfărâma de către nimenĭ, afară numaĭ din săteniĭ ce locuesc pe acéstă moşie, carĭ nu sunt opriţĭ după *Condica Divanuluĭ*, a lua lemnele cele trebuinciόse caselor lor, fără de plată, ferindu-se şi eĭ a strica copaciĭ roditorĭ.

Veciniĭ carĭ vor face pagube, să se cerceteze şi să alégă preţul stricăciuneĭ.

Iar cât pentru podurile streine, fiind-că pentru und pod numaĭ a fost dat jalbă maĭ dinainte un Sandul Vĕrzarul, arĕtând că cu podul luĭ în 7—8 lunĭ s'a câştigat acest arendaş a Ipotescilor, luând destul venit, otărăsce să plătéscă arboriĭ tăiaţĭ pentru pod.

*

In 22 Octombrie, 1803, Domnitorul întăresce *judeţ* la Câmpu-Lung. *ales* de orăşenĭ[1].

*

Actele următóre amintesc 1) de jafurile săvêrşite în ţéra Rumânéscă de diverşĭ funcţionarĭ. O comisiune a cercetat acele jafurĭ şi a făcut ca o parte din sumele jăfuite să intre în Visteria domnéscă, 2) de zaporojeniĭ carĭ, la Dunăre, cercară a-şĭ apropria venitul de pesce al tuturor bălţilor ţĕreĭ. Acéstă pretenţiune a lor fu respinsă.

Iω Constantin Alexandru Ipsilant Voevod i gospodar. Zemle Vlahiscoe.

Prea Sfinţia ta Părinte Mitropolite al Ungro-Vlahieĭ, vĕ facem în scire, că Dumnélor boeriĭ ce sunt orânduiţĭ asupra cercetărilor ce aŭ venit de pre la judeţe, şi a socotelilor Visterieĭ, ne făcură arĕtare prin anaforaoa de la 22 ale acestcĭ lunĭ, cum că talerĭ şése sute treĭ-ḑecĭ miĭ şi nouĕ sute şépteḑecĭ şi treĭ sunt arĕtaţĭ în socotelele Visterieĭ că s'a luat în vremea oblăduiriĭ Domnieĭ sale *Mihaĭ Vodă Suţu* de pre la judeţe, şi s'a cheltuit cu pecetluiturĭ domnescĭ, *care pecetluiturĭ, ḑic zarafiĭ şi logofeţiĭ Visterieĭ, că întêmplându-se rĕsvrătirea trecută, s'aŭ rĕpus cu totul de la Visterie*, şi aşa nefiind nicĭ o dovadă îndestulată spre încredinţare că s'a cheltuit aceştĭ banĭ toţĭ cu adevĕrat, găsesc Dumnélor boeriĭ cu cale, ca să se îndatoreze toţĭ zarafiĭ şi logofeţiĭ Visterieĭ ce a fost primitorĭ şi cheltuitorĭ acestor banĭ, la jurămînt, că aŭ cheltuit acéstă sumă de banĭ tótă cu adevĕrat cu pecetluiturile numituluĭ Domn şi n'a maĭ rĕmas asupra lor nicĭ un ban, spre a face arĕtare Domnieĭ mele de suma ce prin jurămînt vor da sémă că aŭ primit şi că aŭ cheltuit fieş-care din orĭ-ce dajdie, ca să se vaḑă de se împlinesce tótă acéstă maĭ sus numită sumă de banĭ cheltuiţĭ, seaŭ a fost şi nahturĭ asupra lor şi întêmplându-se rĕsvrătirea se tăinuesce; pentru care iată că se orânduesse Zapciŭ, ca să aducă la sfînta Mitropolie pe toţĭ zarafiĭ şi logofeţiĭ Visterieĭ, ce a fost primitoriĭ şi cheltuitoriĭ acestor banĭ, şi fiind-că acésta este o mare sumă de banĭ ce-ĭ arétă cheltuiţĭ, pentru care se cădea orĭ să arĕte doveḑĭ îndestulătóre de încredinţare, orĭ să fie rĕspunḑĕtorĭ; pentru aceea dar ḑicem, că jurămîntul sĭ-l facă în sfînta biserică înăuntru, unde să fiĭ însuşĭ Prea Sfinţia ta îmbrăcat, spre a-ĭ îndatori să mărturiséscă prin jurămînt dreptul adevĕr, fiind faţă şi Dumnéluĭ vel Grămătic Balş, pre aceste ponturĭ:

---

[1] Tom. VIII, fila 197.

Cum că aŭ cheltuit acéstă sumă de banĭ tótă cu adevĕrat, cu pecetluiturile Domnieĭ sale Mihaĭ-Vodă, şi n'a maĭ rĕmas nicĭ a fost naht asupra lor, care cu întêmplarea rĕsvrătireĭ se tăinuesc.

Cum că cu adevĕrat in trebuinţa domnéscă cu pecetluiturile Domnieĭ sale Mihaĭ-Vodă s'a cheltuit toţĭ aceştĭ banĭ.

Cum că chiar atuncĭ în vremea Domnieĭ sale Mihaĭ-Vodă, fiind aicĭ, până a nu lipsi, s'a cheltuit cu pecetiile ce s'a înfăţoşat la Visterie.

Cum că n'a adunat dupĕ lipsirea Domnieĭ sale Mihaĭ-Vodă niscaĭ-va pecetluiturĭ de pre la uniĭ-altiĭ, şi a dat banĭ dintr'acéstă numită sumă, şi în scurt că nu s'a făcut nicĭ un fel de economie.

Şi ce mărturie vor face prin jurămînt la aceste numite ponturĭ, să ne arĕţĭ Prea Sfinţia ta în scris prin anafora.

Cod. XLIX, fila 78.

Baniĭ ce se împlinesc din jafurĭ, pentru care a fost dat luminată porunca Mărieĭ sale luĭ Vodă, a se trece şi în Condica Divanuluĭ ţĕreĭ spre a fi sciuţĭ. dupĕ care acea poruncă a dat Serdarul Chiţoranu ce este rânduit la acéstă trébă, fóie de câţĭ banĭ s'a împlinit şi se împlinesc la Visterie din jafurĭ; precum maĭ jos se vĕd:

Talerĭ	Banĭ	
4.162	60	De la Polcovnicul Deşliu din tóte socotelele.
8.500	—	De la Clucerul Dumitrache Băiloĭ pentru socotelele Mehedinţilor,
4.265	60	De la Dumnéluĭ vel Grămătic din furtişagurile Mehedinţilor.
435	—	Din datoria Racoviceanuluĭ, care banĭ aŭ fost la Vameşul Oltuluĭ şi i-aŭ luat.
6.966	—	De la Vălcea din fên şi porumb.
199	60	De la Radu Logofĕt ot plaiul Teleajenuluĭ.

Talerĭ	Banĭ	
2.330	—	De la Inimă-rea ce-ĭ cisluit maĭ mult cu Hatman Negre.
1.000	—	Ipac de la Dumnéluĭ pentru oracciĭ.
413	—	Aduşĭ de mumbaşirul Oltuluĭ ce-ĭ furase din plata vacilor.
5.604	98	De la Gorj din furtişagurĭ.
1.010	—	Ipac de la Gorj, ce-ĭ luase ispravniciĭ de la 28 pandurĭ ce i-a făcut slujitorĭ.
600	—	*Prin Bibec* pentru un Zapciŭ ce furase talerĭ 4000 şi l-a cacirdisit.
614	—	Din vînḑarea fênuluĭ Mehedinţilor.
1.200	—	De la carele ce era să care fênul de la Gorj, carele Mehedinţilor.
800	—	Ipac asemenea de la cele de Vălcea.
2.000	—	De la Clucer Corniţă.
2.080	—	Din datoriile Racovicenilor şi jafurile Oltuluĭ.
427	60	De la Căpitan Dumitrache Drăghicioiu din jafurile Doljuluĭ.
20.000	—	De la Clucer Slătineanu şi Paharnic Faca din furtişagurile Sĕcuienilor.
1.965	—	Pentru 205 liude ce s'a găsit furtişag la Romanaţĭ.
5.639	63	Adus de cercetăriĭ Vălceĭ din rĕmăşiţa porumbuluĭ şi a fênuluĭ şi şi alte jafurĭ.
1.000	90	De la Paharnicul Fălcoianu din furtişagurile Ialomiţeĭ.
1.095	—	Pentru untul Mut-paculuĭ breslelor ot sud Teleorman.
370	—	De la Chiriţă Caplescu şi douĭ zapciĭ ot sud Saac.
72.738	71	Până acum la August 3, lét 1803, împliniţĭ la Visterie, afară din ertăciunea ce s'a făcut.

Cod. XLIX, fila 79.

Iѡ Constantin Alexandru Ipsilant Voevod i gospodar.

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor Domnieĭ mele, Dumnéte vel Bane Manolache Creţulescule, Dumnéta biv vel Bane Costache Ghica, epistatule al logofeţiilor, şi Dumnéta vel Postelnice Mavrocordate, şi Dumnéta biv vel Filipescule, vĕ facem în scire, că în vara trecută, când s'a întêmplat spaima aceea în partea Craioveĭ, aflându-se aicĭ Dumitrache Brăiloĭ Clucerul, l-am fost orânduit Domnia mea Ispravnic la Cerneţ în sud Mehedinţĭ, dându-ĭ povăţuirile şi poruncile cele cuviincióse, spre a se osârdui pentru odihna şi buna petrecere cu linisce şi cu dreptate a lĕcuitorilor şi spre urmarea poruncilor cu bună urmare, ca să lipséscă acea catahrisis de maĭ înainte, şi unde aşteptam o slujbă cu credinţă, dupĕ povăţuirile ce i-am dat, a venit la auḑul Domnieĭ mele cele ne nădăjduite, că după ce în urmările luĭ s'a purtat împotriva poruncilor şi povăţuirilor nóstre, apoĭ s'a îndrăsnit a face şi orânduelĭ de cherestele pentru casa luĭ, a cutezat şi la rânduiala *untuluĭ* Vidinuluĭ a face o mare catahrisis, păgubind pre lĕcuitorĭ la primirea şi luarea untuluĭ câte treĭ oca drept una, şi alte nedreptăţĭ nesuferite, care urmărĭ ale sale măcar că dupĕ cum am ḑis maĭ sus, aŭ venit tóte la auḑul nostru, dar le-am trecut cu tăcerea, ca prin cercetările ce vor face să luăm pliroforia de săvĕrşit, şi acolo unde ne aflam întru aceste numite cercetărĭ ale sale, până să ne pliroforisim desăvêrşit, de o-dată am vĕḑut altă deosebită netrebnicie a luĭ, scriind o ast-fel de carte către Caimacamul nostru de la Craiova, care iată o alăturăm într'acest pitac, să se vaḑă de Dumnévóstră, asupra întêmplăriĭ acelor patru zapciĭ, care întêmplare póte să fie orĭ chiar de către niscaĭ-va hoţĭ şi făcĕtorĭ de rele nesciuţĭ, necunoscuţĭ. pentru vre-o agonisélă şi folosire de avere şi banĭ ce ar fi putut găsi asupra lor, dupĕ năravul hoţilor, seaŭ póte să fie pentru vre-o pismă şi patimă în parte asupra acelora, iar numitul Brăiloiu dupĕ ce mustréză şi scrie Caimacamuluĭ nostru de ce să nu-ĭ prinḑă, rĕspunsul ce i-a făcut cu ceatal mazil în treĭ ḑile, apoĭ ḑise că dintr'acésta sococotesce că s'a spart Craiova şi că nimenea a rĕmas cugetăriĭ deşartă, şi cuvênt pricinuitor de spaimă şi turburare linisteĭ ceĭ de obşte, în vreme ce cât pentru a însciinţa la Caimacamul cu acésta datoria şi-a făcut, pentru că un Ispravnic este dator să însciinţeze Caimacamuluĭ de orĭ-ce, iar urmarea ce este a se face, aceea este la îngrijirea Dumnéluĭ, şi pentru căcĭ nu s'a trimes rĕspuns in 3 ḑile, să ḑică că dintru acésta cunósce că s'a spart Craiova, acésta este o cugetare viclénă a scoposuluĭ sĕŭ, de a da pricină de spaimă noroduluĭ, însuşĭ numaĭ din sineşĭ, iar nu de la alţiĭ de acolo, nicĭ în Cerneţ scim că nu sunt niscaĭ-va ipochimene alţiĭ de a face acest fel de chibzuire, cum că dintr'acésta se va fi spart Craiova şi trebue să se risipéscă toţĭ, de cât numaĭ ale luĭ ipochimene care o socóte şi o ḑicea acesta de la sineşĭ, fiind-că în Cerneţ se află numaĭ nisce tîrgoveţĭ şi ómenĭ proştĭ, netrecêndu-le prin gând nisce chibzuire ca acelea. Scris'a către acesta numitul Brăiloiu şi către Domnia mea acéstă carte grecésca, care iarăşĭ o alăturăm într'acest pitac, să o vedeţĭ Dumnévóstră, prin care cere să înmulţim harţurile, ca să se maĭ facă şi alţĭ neferĭ lângă Beşléga, să-ĭ trimetem şi alţĭ pandurĭ cu îndestulare, să-ĭ dăm voĭe ca să facă şi 30 de arnăuţĭ, cerere deşartă şi făr' de trebuinţă, în vreme ce Domnia mea pre cât este trebuinţă de slujbă şi de paza Nizamuluĭ, avem acolo rânduiţĭ lângă Beşléga şi neferiĭ şi panduriĭ ceĭ trebuincioşĭ, şi când sunt ceĭ trebuincioşĭ pre câţĭ se cuvine că sunt de lipsă, drept ce o are şi cu ce socotélă cerc să strîngă şi să facă neferĭ maĭ mulţĭ, de vreme ce noĭ vre-un rĕsboiŭ nu avem cu ceĭ de dincolo, ci este bună liniste şi pace, dar şi când ar fi fost o bănuială ca aceea, ce diafendipsis póte face cu acéste cererĭ, făr' de altă putere maĭ multă, de cât a da numaĭ o pricină de mâhnire şi de vrajbă celor de dincolo, cu aceste dar două *hei echeturĭ* ale luĭ, adecă: a cărţeĭ ce a scris către Caimacamul nostru cu acel fel de mustrare şi bârfire de vorbă, şi cu cererea ce face de a-ĭ da voĭe să maĭ strîngă ostaşĭ, nu se înţelege alta decât că Brăiloiu acesta se dovedesce însuşĭ pe sine de turburător şi voitor de neodihna lŏcuitorilor, pentru niscaĭ-va sfârşiturĭ de rele cugete şi interesurĭ ale luĭ, şi măcar că se vede împreună cu dênsul iscălit la acest cărţĭ şi cel-l-at Ispravnic, Costea Paharnicul, dar fiind-că Brăiloiu a fost cu tótă tréba judeţuluĭ însărcinat şi a sciut-o şi numitul Paharnic, Costea, că pre Brăiloiu 'l avem încărcat cu mişcarea şi lucrarea a orĭ-ce trébă, nu urméză a da şi asupra luĭ vre-o vină a acesteĭ netrebniciĭ, fiind-că a iscălit la aceea ce a găsit cu cale Brăiloiul acela ce avea tréba asupra-şĭ; drept aceea pre Brăiloiu ca pre un vinovat aducêndu-l aicĭ, poruncim ca să-l înfăţoşaţĭ înaintea Dumnévóstră, să-ĭ cetiţĭ în faţă aceste netrebnice scrisorile luĭ, pre care să-l şi întrebaţĭ cu ce socotélă şi îndrăanélă a scris acestea? şi ce pedépsă i se cuvine unuia ca acestuia, să aveţĭ a face Domnieĭ mele anafora în scris.— 1803, Ianuarie 2.

Cod. XXXXIX, fila 132—133.

Cartea ce s'a făcut către Caţoveiu, Comandirul Zaporojenilor Ruşĭ.

Cinstite Dumnéta Caţoveiu al zaporojenilor Ruşĭ, sănĕtate şi tot binele îţĭ poftim de la Dumneḑeŭ, îţĭ facem în scire, că aicĭ la Domnia nóstră veniră cu jălbĭ locuitoriĭ noştri pămênteni dimprejurul bălţilor ţĕriĭ din sud Ialomiţa ot plasa Otelniţiĭ, carĭ din începutul lor, eĭ şi părinţiĭ lor, s'aŭ hrănit cu vênarea pesceluĭ dintr'acele bălţĭ, fără de a fi alţĭ strĕinĭ îngăduiţĭ, ci ca nisce pămêntenĭ aŭ avut obiceiŭ eĭ, a fi bălţile pe séma lor, dupĕ care acel obiceiŭ ce li s'a urmat din început, s'aŭ apucat şi estimp de aŭ făcut cheltuelele cele trebuincióse pentru vênătórea pesceluĭ, iară zaporojeniĭ ce sunt subt comanda Dumitale, viind de dincolo de peste Dunăre, aŭ făcut zapt aceste bălţĭ şi aŭ coprins tóte gârlele, aŭ jăfuit lósa lor, stricând şi tóte închisorile lŏcuitorilor şi isgonind pre lŏcuitorĭ, ci încă se află şi acum aceĭ zaporojenĭ şi acum la acele bălţĭ pentru ridicarea şi vênătórea pesceluĭ; deosebit de acésta şi mônăstirile şi boeriĭ ce sunt stăpânĭ acelor bălţĭ, cu asemenea jălbĭ veniră la Domnia mea, pentru zaporojenĭ, cerênd dreptatea de a fi opriţĭ şi de a-şĭ avea stăpânirea bălţilor sale şi sloboḑenie lŏcuitorilor; pentru care acéstă pricină şi de la Ispravniciĭ judeţuluĭ şi de la ceĭ-l-alţ- slujbaşĭ aĭ noştri din partea loculuĭ, ne-aŭ venit însciinţărĭ care ne scriŭ şi acésta, că nu numaĭ bălţile acelea le-aŭ coprins, păgubind şi pre stăpâniĭ moşiilor şi pre lŏcuitoriĭ de dreptul lor, ci încă uniĭ dintre aceĭ zaporojenĭ, la ḑi întêiŭ acesteĭ lunĭ, nóptea spre Sâmbătă, aŭ eşit de aŭ călcat un sat anume Pârţanĭ, maĭ jăfuind pre un Mincu lŏcuitorul cu talerĭ 60 şi cu tóte mĕruntaiele ce le avea în casă, pre un Unchiaş Marin cu talerĭ 20, înţepându-ĭ şi cu suliţa, din care unul aprópe este să-şĭ dee sfêrşitul, lucrurĭ şi fapte care nu sunt creştinescĭ, şi care aduce mare desfăimare a se auḑi că le fac zaporojeniĭ Dumitale, ce sunt tot de o lege, ci fiind-că acestea nu credem să fie în sciinţa Dumitale, nicĭ socotim a le suferi, sciindu-te zabit drept şi cuminte, iată trimetem omul nostru într'adins cu acéstă scrisóre către Dumnéta, ca maĭ întêiŭ pentru bălţĭ, fiind-că nu se cade a fi îngăduiţĭ la o întindere şi cu urmare ca acésta; Dumnéta să-ĭ ridicĭ de acolo, făcêndu-le zapt de a se trage şi de a nu se amesteca în bălţile ţěriĭ, care din început aŭ fost şi sunt de hrana pămêntenilor ce sunt acolo împrejur; aşişderea să facĭ Dumnéta cercetare de a găsi pre aceĭ zaporojenĭ ce aŭ călcat numitul sat şi aŭ jăfuit şi căsnit pre lŏcuitorĭ, ca nu numaĭ să se despăgubéscă lŏcuitoriĭ de jaful ce li s'a făcut, ci şi pedépsa ce li se cuvine să li se facă, spre a-şĭ avea lŏcuitoriĭ odihna dupě atâtea necazurĭ ce aŭ pătimit întru acéstă trecută rěsvrătire a vremiĭ, de care şi aşteptăm rěspunsul Dumitale de îndreptare, şi fiĭ Dumnéta sănŏtos.— 1803, Maiŭ 10.

Cod. XXXXIX, fila 53.

Grava cestiune a sudiţilor continuă a apěsa asupra ţěrilor române. Měsurile luate contra sudiţilor, oprirea lor de a posede imobile este un mijloc óre-care de micşorare a dificultăţilor ocasionate de sudiţĭ. Unia din eĭ, ca să pótă fi proprietarĭ în Rumânia, renunţă la protecţiunea strěină. Pre la 1804 se putea cine-va face supus pămêntean, cu un simplu decret domnesc.

Iω Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

De vreme ce acest Ioan Ogranul voesce a fi Raia, primită este Domnieĭ mele anaforaoa ce ne face Dumnéluĭ vel Vornic al politieĭ, pentru care şi poruncim: să se aşeḑe la dajdie între ruptaşiĭ Bucurescilor cu suma ce se arată maĭ jos, şi Dumnévóstră Ispravnicilor aĭ judeţuluĭ să aveţĭ a-ĭ întórce înapoĭ ceea-ce i s'a luat, cunoscêndu-l de acum înainte de Raia, aşeḑat cu dajdie în Visteria Domnieĭ mele.— 1804, Augnst 8.

Cod. L, fila 255.

Prea Inălţate Dómne,

Insuşĭ Ioan Ogran aducêndu-mĭ porunca Inălţimeĭ tale, ce se dă în dosul acesteĭ anaforale, ce am arětat Inălţimeĭ tale pricina luĭ, şi cunoscêud de sineşĭ hotărîrea Mărieĭ tale, că nu este primit a se numi sudit şi să-şĭ ţie acareturile, ci să le vînḑă şi să se ducă la ţinutul sěŭ, caḑú cu mare rugăciune ca să fie ertat, şi lepădând şi patentele ce le-a avut, primind de a fi Raia, numaĭ se rógă să fie aşeḑat cu deosebită ruptóre între ruptaşiĭ Bucurescilor, ca să nu aibă amestec cu locuitoriĭ ţěranĭ, fiind şi om strěin şi parte negustoréscă, însă Ioan Ogran sin Gavrilă, ci socotind că acestea este cu cuviinţă ca să vaḑă şi alţĭ asemenea ca dênsul, să năzuiască la acéstă milă a Inălţimeĭ tale, de se va găsi cu cale de către Inalta înţelepciunea Inălţimeĭ tale, şi se rógă ca să i se facă luminată poruncă către Dumnélor boeriĭ ispravnicĭ, să nu-l maĭ supere şi ceea-ce i-aŭ luat să-ĭ dee înapoĭ şi să-l cunóscă de Raia şi că este aşeḑat cu ruptórea în Bucurescĭ, şi iarăşĭ rĕmâne la înțelepciunea Inălțimeĭ tale, cum se va găsi cu cale de către Inălțimea ta.— 1804, August 6.

Vel Vornic.

Făptuirile sudiților austriacĭ aduc nevoia de a se face o anchetă asupra lor în Oltenia, la începutul anuluĭ 1805. Eacă un act relativ:

Zemle Vlahiscoe. — Cinstiților şi credincioşilor boerilor Domnieĭ mele, Dumnéta vechilule al Caimacămieĭ şi Dumnévóstră divaniților de acolo, sănĕtate, s'a vĕḑut de Domnia mea însciințarea cum şi osebitul tacrir ce ne-aĭ trimes Dumnéta vechilule al Căimăcămieĭ, arĕtătóre pentru netrebnicele urmărĭ şi atacsiile cu care se pórtă ceĭ de acolo *sudițĭ aĭ Nemțieĭ,* însă numaĭ ceĭ maĭ micĭ, iar nu şi ceĭ maĭ marĭ, fiind-că pentru aceĭa ce arĕțĭ, cum că se pórtă cu cinstea lor şi cu bună orânduială, pentru care fiind trebuință a se cerceta acestea cu tótă scumpĕtatea, şi fiind-că aceste pricinĭ ca nisce urmate ce sunt acolea în politia Craioveĭ, iarăşĭ aicea se póte dovedi prin mărturiĭ, spre îndestulata pliroforia nóstră, iată orânduim . . . . Logofĕtul de Divan, carele luând de aicĭ tacrirul ce ne-aĭ trimes Dumnéta vechil Caimacamule, cum şi catastihul de numele acelora, câțĭ s'aŭ ales a fi bunĭ şi adevĕrațĭ sudițĭ chesaricescĭ, împreună cu . . . . ce se orândui din partea cinstituluĭ Agentul senior Marchelius, viind amêndouĭ în Craiova, poruncim, ca pentru tóte cele ce ni se arată împotrivă urmărĭ, să se facă în fața loculuĭ cercetare cu tótă scumpĕtatea prin mărturiĭ vrednice, să se aducă Domnieĭ mele pliroforie în scris de cercetarea ce s'a făcut, pentru fie-care pricină osebită arĕtare pre larg în ce chip s'a dovedit adevĕrul; pentru acésta vĕ facem Domnia mea sciut, că pentru câțĭ se vor fi făcut sudițĭ de la rĕzmeriță încóce, şi maĭ vêrtos în vremea rĕsvrătiriĭ, nicĭ unul din voĭ nu sunteţĭ ținuțĭ în sémă, nicĭ cunoscuțĭ de sudițĭ, precum şi uniĭ ce vin din lăuntru cu pasaporturĭ de drum se numesc pre sineşĭ sudițĭ, nicĭ sunt sloboḑĭ sudițiĭ a fi măcelarĭ seaŭ băcanĭ, seaŭ a vinde marfa cu mărunțeaoa, ci mărfurile ce aduc, aŭ de a le pune la magazie şi a le vinde cu ridicata; de aceea dar s'a dat la mâna orânduituluĭ nostru, lista ce s'a făcut din ținutul acesta pentru câțĭ sudițĭ aŭ rĕmas a fi bunĭ acolea in Craiova, ca să vĕ fie sciuțĭ şi cunoscuțĭ, ci dar să avețĭ a face urmare întocmaĭ precum vĕ poruncim, *tolco pisah g-pd.*— 1805, Februarie 9.

Cod. XLIX, fila 206—207.

Zemle Vlahiscoe.— Fiind-că Dumnéluĭ cinstit senior Marchelius, încă de la 3 ale trecutuluĭ Decembrie, prin notă a făcut arĕtare pentru un Ion Popa de la Harmisek, ce ține în arendă muntele Zănoaga de la Reghiment Comando pe hotarul țěriĭ nemțeşcĭ, cum că Ianachi Simboteanu de la sud Gorj, călcând hotarul, după ce a luat dela numitul Ion ḑece berbecĭ din oile sale ce le avea la păşune într'acel munte, 'l-a şi gonit afară cu tóte dobitócele sale, pricinuindu-ĭ pagube, şi cum că pentru acésta se cere din partea Excelenţiĭ sale Comandir Gheneralu Mitroschi, nu numaĭ a se face luĭ Ion împlinire de aceĭ ḑece berbecĭ şi de alte pagube ce i s'a pricinuit, ci şi a se da chizaş numitul Simboteanu a nu maĭ face urmărĭ împotriva împĕrătescilor tractaturĭ cu călcare de hotar; pentru care fiind trebuinţă a se face de acésta cercetare la faţa loculuĭ prin chiar vederea hotarelor ţĕriĭ, după copia hotărniciei şi a hărţeĭ ce este făcută, s'a dat porunca Domnieĭ mele către Dumnéluĭ vel Logofĕt, spre a se face alegerea de om practicos şi cu sciinţă, ca să se orânduiască la acéstă trébă, de unde ne-a venit anafora de la 21 ale trecuteĭ lunĭ Decembrie, arĕtătóre, că s'a socotit a fi bun de a se orândui la acéstă trébă, boerul Domnieĭ mele biv al 3-lea Logofĕt, Răducan sin Dumitrache biv vel Clucer, avênd idee peste ale hotarelor ţĕriĭ, ca unul ce si la lét 1792 când s'a făcut semnele hotarelor, a fost şi el atuncĭ împreună cu tatăl sĕŭ, însă acum în vremea ierneĭ nefiiind cu putinţă a se face acéstă cercetare, căcĭ este trebuinţă să se vaḑă linia stăriĭ loculuĭ, după hotarele ce sunt puse, şi să vaḑă şi locul acela de unde Simboteanu a luat berbeciĭ, de este pămênt al ţĕriĭ aceştia seaŭ al chesaro crăeşceĭ stăpânirĭ, s'a găsit cu cale, ca la luna luĭ Maiŭ să se facă urmarea acesteĭ cercetărĭ; drept aceea dar după alegerea Dumitale vel Logofĕt, orânduim pre numitul boer Răducan biv al 3-lea Logofĕt, căruia îĭ şi poruncim, ca cu acéstă poruncă a Domnieĭ mele, maĭ întêiŭ să se arĕte aicĭ la cinstita Aghenţie, ca să însciinţeze în lăuntru ḑiua soroculuĭ când are să mérgă, spre a se afla în faţa loculuĭ şi vre-un obraz ce se va orândui din partea chesariceşciĭ stăpânirĭ, cum şi acel jăluitor Ioan Popa, luând orânduitul boer la mâna sa şi osebită carte de la cinstita Aghenţie către ceĭ de la hotar, a nu se zăbovi după ce va merge acolo, şi aşa luând de aicĭ copie după hotărnicia ţĕriĭ, cum şi alte cuviinciόse pliroforiĭ de orĭ-ce trebuinţă va avea spre facerea acesteĭ cercetărĭ, la luna viitoruluĭ Maiŭ să mérgă la sud Gorj, unde poruncim ca împreună cu unul din ispravniciĭ judeţuluĭ, luând pre numitul Simboteanu, să-l ducă în faţa loculuĭ acolo la hotar, unde să se facă de către Ispravnic şi de către orânduitul boer, cercetare cu tótă scumpĕtatea, de faţă fiind şi acel jăluitor Ioan Popa, şi de s'ar dovedi că Simboteanu cu adevĕrat a călcat preste hotar, fiind-că acésta este urmare împotriva tractaturilor împĕrătescĭ, să-l ridice orânduitul cercetător şi să-l aducă aicĭ la Domnia mea împreună cu cercetarea ce vor face în scris, arĕtătóre pre larg, atât pentru netrebnica urmare a Simboteanuluĭ, cât şi pentru paguba aceluĭ Ioan Popa, spre a se da de la Domnia mea cuviinciósa hotărîre pentru acésta, i saam receh g-pd.— Ghenarie.

Cod. XLIX, fila 207-203.

Ceĭ orânduiţĭ în slujbele Epitropieĭ obşteştĭ:

Constantin Vieroşanu Şetr.
Constantin Buri } la cutia milostenieĭ
Alecu biv vel Vistier
Ilie Postelnic } la cutia scólelor
Anton Berbicernu, Logofĕt la cutia scólelor.
Plucs Postelnicul (doctor)
Constantin Clucerescul
Dumitru Logofĕt } la cutia orfanotrofieĭ
D. Bordescu, la cutia cişmelelor.
Ioniţă biv trete Logofĕt, sameş al Epitropieĭ.
Vasile Gramaticul.

Iō Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

Cinstite şi credinciése al Domnieĭ mele, Dumnéta vel Vornic al obştirilor Grigorie Ghica, pre aceştĭ maĭ sus numiţĭ să-ĭ metahirisescĭ Dumnéta în trebile Epitropieĭ, precum sunt orânduiţĭ de către Domnia mea. — 1803, Ghenarie 5.

Cod. XLVII, fila 180.

Anexa la Volumul VIII. — pag. 42.

Acte relative la organele însărcinate cu justiţia:

Carte către Condicarul ce se află slujind la Divanul Domnieĭ mele ot Craiova, ca să aibă a ţine condică şi a trece în ea tóte pricinele şi poruncile ce se trimet de la Domnia mea la Divanul Craioveĭ, cărţile de judecată şi anaforalele şi orĭ-ce trébă se caută, atât care intră, cât şi cele ce es de la Divanul Craioveĭ, care se află în tot-d'a-una sciute spre a se păzi buna orânduială întru tóte.

Remunerarea Condicaruluĭ:

Ertare de rândul dăjdiilor Visterieĭ; se scutească o pivniţă şi bucatele luĭ să aibă scutire. — 1803, August 8.

Cod. XLII, fila 145 verso.

In 1803, Noembrie 15, Constantin Ipsilant.— Carte către credincios boerul Domnieĭ mele, Dumnéta vel Postelnice. Fiind-că într'acéstă vreme de iarnă, ḑioa s'a micşorat şi trebuinţa este ca, toţĭ dregĕtoriĭ şi slujbaşiĭ Curţiĭ Domnieĭ mele, să se mânece maĭ de diminéţă la trébă, poruncim dar Dumitale, să arĕţĭ domnescul nostru pitac la toţĭ Dumnélor veliţiĭ boerĭ, cum şi zapciilor şi fiteş-căruia slujbaş, ca la 4 césurĭ diminéţa să se afle fiteş-care la Curte, urmând negreşit porunceĭ acesteia.— 1803, Noembrie 15.

Cod. XLII, fila 169 verso.

Numele boierilor divaniţĭ, judecătorĭ la Craiova, la Noembrie 25, 1804.

Divaniţĭ, însă:

1. Dumnéluĭ biv vel Vistier Dumitrache Bibescu.
2. » » » Clucerul Ioan Argintoianu,
(la 1804, Septembrie 4, iaŭ urma
3. » » » Paharnicul Gheorghe Argintoianu, frate-sĕŭ.
4. » » » Clucer Constantin Brăiloiu.
5. » » » » Şerban Oteteleşanu,
(în locul luĭ, la 1804, Februarie 20, Clucerul Ion Vlădoianu.
6. » » » Serdar Panaiot.

La Departamentul Cremenalion:

1. Biv vel Medelnicer Păianu.
2. » » Şatrar Prăscoveanu,
(în locu-ĭ la 1805, August 8, Sluger Dumitru.
3. » » Vistier Constantin Prisăceanu.
4. » » Armaş Theodoran Medeln. Sambataianu la 20 Februarie 1804.

La Departamentul de patru ot Craiova:

Sluger Alexandru Bengescu.
» Constantin Buzescu.
Serdar Gheorghe Socoteanu.
Comis Drăghicĭ Babeanul [1].

---

[1] Cod. XXXVII, arhiva Statuluĭ, Bucurescĭ, pórtă titlul:

«Condica luĭ Alexandru Vodă Ipsilant, din aniĭ 1797, 1798, 1803—1804 şi 1805, de poruncĭ şi pitace.»

Justiție. Se coprinde la filele 1 și 2 (fără verso), acte din 1797, August 14 (Alex. Ipsilant) și 1798, Ghenar 29, și 1799, Iulie 14, de la Alex. Moruzi. Apoĭ pe verso al fileĭ 2, încep acte din 1803, Octombrie 28.

Acte dând diverse deslegărĭ și obiceiurĭ juridice

— Persistă dar maĭ puțin ca în secolul XVII, obiceiul la hotărniciĭ de a bate copiiĭ la pétra de hotar, a-l da de chică, a-ĭ trage de urechĭ, orĭ de a călugări vre-un băețan în amintirea hotărnicieĭ.

La 12 Aprilie 1126 când Papa Honorius al II-lea confirmă privilegiile mŏnastireĭ de Altuch, treĭ-ḑecĭ și opt de nobilĭ, carĭ'a servit de martorĭ, aŭ fost supușĭ la tratamentul trageriĭ urechilor.

Nobleța nu era scutită de acest tratament, căcĭ s'a observat că, printre persónele chiamate a servi ca martorĭ la acte de asemenea natură, figuraŭ adesa nobilĭ și înalțĭ demnitarĭ, ca Henric, Duce de Corintia, și frațiĭ sĕĭ Alaric și Henric Duce de Saxa, Ducele de Zuringhen, Marchisul de Stiro, și o mulțime de Comțĭ, Marchizĭ, Episcopĭ seaŭ Prefecțĭ de oraș.

Pentru episcopĭ se făcea escepțiune. Episcopiĭ deacă eraŭ presențĭ la hotărniciĭ se supuneaŭ numaĭ ca se iscălĕscă ca martorĭ în act, fără a maĭ suferi acéstă umilitóre ceremonie.

In Franța însă pălmuirele aŭ prevalat asupra trageriĭ urechilor.

Donațiunile luĭ Guy de Montfaucon, făcute bisericiĭ din Autun, sunt certificate, în 1122 de către Ponce, canonicul de Rebel, care fu martor în copilăria sa și «primise o palmă ca să nu uite».

In 1034, Robert, Duce de Normandia trimite pe Guillaume, copil încă, ca se depue pe Altarul Sf. Petru des Préaux, actul prin care cedéză acesteĭ mŏnastirĭ domenul de Furstinville. Treĭ junĭ nobilĭ asistaŭ la acéstă ceremonie; fiul luĭ Humfred des Préaux, Hugues de Valeran și Richard de Sillebon.

Când totul fu gata Humfred se răpede asupra lor și începu să'ĭ pălmuiască.

— Ce aĭ? întrébă cu mirare Richard. Pentru ce mĕ pălmuescĭ?

Amice! rĕspunse Humfred, din causă că tu escĭ maĭ tênăr de cât mine, presumția este că aĭ să trăescĭ maĭ mult decât mine. Palmele ce țĭ le-am dat aŭ de scop ca să te facă a'țĭ aduce aminte, la trebuință, că aĭ servit de martor la acest contract.

*

Mateĭ Fărămiță ca Polcovnic de județul Ilfov, aŭ prins hoțiĭ și le-aŭ dat drumul luându-le banĭ și lucrurĭ. In Ianuarie 1800 el este la închisórea Spătărieĭ până va plăti baniĭ abusiv luațĭ. «Și poruncim Dumnétale vel Spătar

---

1. Acest obiceiŭ nu e numaĭ românesc ci și europenesc.

ca după orânduială luând cartea Polcovniciĭ ce are la mână Fărămiţă (care şade bine închis) să se dee cartea Domniĭ-Mele de la Divan pe numele Polcovniculuĭ, ce s'aŭ orînduit în locul luĭ». 1800 Ianuarie 21.

Cod. XLII Fila 154 verso.

Diverse obiecte de zestre:

	Talerĭ	Banĭ
5 boccialicurĭ	200	—
10 gevrele	110	—
5 cămăşĭ borangic	40	—
1 rochie agabaniŭ	31	—
1 rochie de atlas cu antereŭ sadea	39	60
1 rochie atlas cu florĭ	42	—
1 biniş de atlas desblănit	24	—
O faţă de atlas dela un biniş cu nurcă	13	—
O masă cu 12 şervete şi un peschir	22	—
O păreche hamurĭ cu alămurĭ galbene	50	—
Douĕ şi jumĕtate misek pântece de vulpe	30	—
1 brîŭ de dimie	12	—
Incălţăminte şi fesurĭ	20	—
9 coţĭ ghermesit pentru giubea	19	—
8 coţĭ şaliu pentru antereŭ	18	—
1 Imurluc, o păreche şalvarĭ şi 1 mintean	80	—
Postav şi un başdîc blane i nurcĭ la blănitul uncitătârcĭ	147	—
O păreche desagĭ	6	60

Cod. XLII, fila 118.

*

Tatăl nu rĕspunde pentru fiiĭ sĕĭ:

Iω Alexandru Constantin Moruzi Voevod i gospodar.

Poruncim Domnia mea, Dumnévóstră ispravnicilor ot sud Gorj, că de este precum arată jăluitórea, că pentru vinovăţia fii-sĕŭ s'a prădat, să aveţĭ dară a urma cum se coprinde maĭ jos, şi negreşit să i se întorcă ceea-ce i s'a luat.— 1800, Decembrie 7.

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţăm Măriеĭ tale, că Mateĭ Holteiu, fiul acesteĭ jăluitóre, se află la închisóre, trimes de către Spătar, de la 16 ale trecutuluĭ Septembrie, învinovăţit că împreună cu un Gheorghe, tovarăşul sĕŭ, ce nu s'a prins, aŭ împuşcat pre o fată a unuĭ Gheorghe Mazâlu din satul Săcelele, sud Gorj, ci cât pentru învinovăţirea luĭ şi osânda ce i se va cuveni maĭ pre urmă, te veĭ însciinţa Măria ta, iar pentru cererea jăluitoareĭ, ce ḑice printr'acéstă jalbă că i s'a luat de către Dumnélor ispravniciĭ ot sud Gorj, talerĭ 20 glóbă, cum şi talerĭ 6 de către acel Căpitan, pentru fapta fiuluĭ eĭ, care de va fi adevĕrat, se cuvine ca prin luminată porunca Măriei tale, să i se dee baniĭ înapoĭ, *de vreme ce părinţiĭ nu se osindesc pentru greşelile ce fac fiiĭ lor;* de acésta nu lipsim a însciinţa Măriei tale.— 1800, Decembrie 7.

Teodor Fotino Serdar, Constantin Caclica Medelnicer.

Cod. XLIII, fila 248.

Protimis.

Creditoriĭ urmăresc averea luĭ D. Turnavitu, între carĭ neguţătorĭ sudiţĭ ce *ne-aŭ adus şi împĕrătescĭ firmane* cât şi alte obraze raele...«. Cer eĭ venitul munţilor dela Aref «fiind dréptă pereusie a Turnavituluĭ până la sorocul ce 'ĭ avea cumpĕraţĭ». Nu s'a făcut mezat după orînduială, ca şi celor-l-alte lucrurĭ, în vreme ce era muşteriĭ a da un preţ din care s'ar fi împărtăşit şi eĭ la dreptul ce aŭ a lua, cu câte ceva banĭ....Moşneniĭ stăpânesc munţiĭ, dar creditoriĭ aŭ muştiriŭ arendator cu 7500 talerĭ. Vodă dă protimis moşnenilor, cu preţul dat de alţiĭ de 7500 talerĭ, în 1800 Februarie 18, după anaforaoa luĭ vel Vistier Constantin Ghica şi vel Postelnic, din 1799 Octombrie 11.

Cod. XLII, fila 201 verso.

Moratorium refusat. Ciudată milă pentru datornic.

Iō Alecsandru Constantin Moruzi Voevod, gospodar Zemle Vlahiscoe

Manolache Bogasier ne rĕmâind odihnit la anaforaua Dumnelor veliţilor boerĭ s'aŭ înfăţişat la Divan înaintea Domnieĭ mele cu Ene Dascălul, unde nu avu Manolache alt cuvênt vrednic împotrivă, fără numaĭ ceru milostivire dela judecată, spre a nu i se vinde acareturile acum, ci să-ĭ dee soroc de 5 anĭ, şi întru aceasta diastimă să continee curgerea dobênḑiĭ, şi să-ĭ plătească atuncĭ numaĭ capetele, cu dobênda cea socotită până acum, şi în cea de pe urmă ḑise, că unul din acaretele ce sunt amanete la Iane, 'l-aŭ tocmitŭ elŭ acumŭ să 'l vînḑă în tal. 5000 şi ceru decĭ aceĭ talerĭ 5000 la Iane şi pentru ceia-l-alţĭ talerĭ 9239, banĭ 83 să-ĭ dee soroc, iară Iane prevalisând în potrivă rea proeresis ce are Manolache spre plata acestor banĭ şi prelungirea vremi că nu'l maĭ póte aştepta, şi vĕḑênd şi Domnia mea, că Manolache însuşĭ prin zapisul sĕŭ îşĭ are judecata făcută, de aceia i s'aŭ ḑis luĭ Manolache, că datoria judecăţiĭ este a urma dreptatea, iară milostivirea ce cere fiind spre paguba împrumutătoruluĭ, nu poate judecata cu cuvêntul milostiviriĭ să facă silă şi ne dreptate împrumutătoruluĭ, ci acéstă milostivire póte să o céră de la însuşĭ împrumutătorul sĕŭ, către care să pue mijlocitorĭ, ca de se va putea să-l înduplice spre a-ĭ da soróce, iară de la Domnia mea atâta numaĭ musaade i-se face, ca în diastimă de 20—30 de ḑile soroc să găséscă a le pune amanet în altă parte să rădice banĭ şi să plătéscă luĭ Iane, şi spre înlesnire să dee Iane sineturile amaneturilor la Zapciul cel orânduit, iar când nu va putea face acest mijloc, atuncĭ hotărîm să facă urmare după anaforaua judecăţiĭ, ca să vînḑă amaneturile la mezat spre împlinirea datorieĭ amanetaruluĭ; decĭ cu acéstă osebire întărim Domnia mea anaforaoa d-lor veliţilor boerĭ, adică după ce se vor vinde amaneturile, de se va împlini din vînḑarea lor suma datorieĭ amanetaruluĭ, bine, iară de va lipsi, cu acea lipsă să intre Iane la curama de împreună cu ceial-alţĭ datornicĭ pe cea-l-altă avere ce va maĭ fi a luĭ Manolache, adică pre marfa din prăvălie, iară pentru că ḑisă şi Iane, că Manolache 'l aŭ înşelat de 'ĭ'aŭ luat din mână zapisele unuĭ acaret din cele puse amanet la dênsul, cu cuvênt să-l vînḑă, să-ĭ deie din banĭ, şi în urmă vînḑêndu-l, luĭ nu 'ĭ-aŭ dat nimic din vînḑarea aceluĭ acaretŭ, nicĭ măcar un ban, şi ceru Iane ca şi acel amanet să fie supus datorieĭ luĭ la aceasta i s'aŭ ḑis luĭ Iane, că nu are cuvênt, ci de vreme ci singur ḑice că s'aŭ înşelatŭ are dar a fi răbdător, însă fiind-că Ene aŭ fostŭ făgăduit prin jalba luĭ, că în pricina acésta a datorieĭ ce cere a îşĭ împlini de la Manolache va da la Cutia milostenieĭ talerĭ 1000, ḑicem Domnia mea pentru acésta, că dreptatea nicĭ să cumpĕră, nicĭ se vinde cu banĭ, şi săraciĭ Ţĕriĭ aceştia carĭ se ajută dela cutie, nu aŭ trebuinţă de acest fel de har a luĭ Iane, ci maĭ cu cuviinţă găsim Domnia mea a se ajuta însuşĭ Manolache datorul, fiind vĕdit că aŭ scăpătat şi se află însărcinat cu atâtea datoriĭ, poruncim dară ca cu aceĭ talerĭ 1000, să se scaḑă Manolache chiar din suma datorieĭ ce este dator luĭ Iane.—*1800 August 13.*

Cod. XLIII fila 97 verso.

Prea Inălţate Dómne,

Ioan Dascălul a jăluit Inălţimeĭ tale pentru Manolache negustorul de aicĭ, ḑicênd că la păsul şi trebuinţa luĭ 'l-a împrumutat cu talerĭ 16000 în soroc de 6 lunĭ, şi cu zălóge, din care 'aŭ datŭ numaĭ talerĭ 3000, iară pentru ceĭ-l-alţĭ banĭ 'l pórtă cu prelungirĭ şi cere să fie orênduit la D-luĭ vel Vornic al Obştirilor, ca să se vînḑă zălógele la mezat, după coprinderea zapisuluĭ, pecetluindu-se şi bolta cu marfă ce are, că de nu i se va împlini baniĭ din zălóge, să i se împlinéscă şi din marfa bolţiĭ şi făgăduesce, ca să dee ajutor la cutia milostenieĭ şi *a poduluĭ* talerĭ 1000; întru a căruia jalbă poruncindu-se de către înălţimea ta vătafuluĭ de curte ca să înfăţişeze pe amêndouĕ părţile, întêiŭ la judecată înaintea nóstră, unde să fie şi Dumnealuĭ vel Vornic al obştirilor, spre a se cerceta pricina, şi în ce chip vom găsi cu cale, să facem Măriei tale anafora, 'ĭ-aŭ adus orânduitul Zapciu pe amêndoĭ faţă înaintea nóstră, unde fu şi Dumnéluĭ vel Vornic al obştirilor, şi intrând în cercetare, ne arată Ioan Dascălul în copia adeverită de prea sfîntul Părintele Mitropolit, zapis cu lét 1799 Februarie 7 al pârâtuluĭ Manolache, adeverit de 6 martorĭ, şi cu loc deschis de numele împrumutătoruluĭ, întru care zapis scrie Manolache, că la mare trebuinţă ce a avut, a mers la dênsul de s'a rugat, şi i-a făcut bine de i-a găsitŭ la alte părţĭ talerĭ 16000, tocma, în galbenĭ şi banĭ de argint, cu dobêndă câte talerĭ 5 la pungă pe lună, în soroc, de 6 lunĭ, şi cu zalog zapisele şi scrisorile acareturilor luĭ ce are de moştenire şi de cumpĕrătóre, însă un loc din Mahalaoa Popi Rusuluĭ cu casă i cârciumă, alte case vechĭ ce sunt tot într'un cuprins, 36 pogóne vie în délul Tohanilor, din care 12 pogóne sunt lucrătóre şi 24 ţelină, i bolta şi prăvălia de alăturea, i prăvălia ce a cumpĕrat-o dela Frone arĕtând şi câte zapise a dat, ale fieş-căruia acaret cu legătură, ca trecênd peste soroc, să aibă a umbla baniĭ tot cu asemenea dobêndă, şi neplătindu-ĭ când îĭ va cere împrumutătorul, atuncĭ să aibă voie ca orĭ să dee jalbă a i se vinde lucrurile acestea la Sultan-Mezat, saŭ să dee aceste lucrurĭ la altă mână, ca să-şĭ ia baniĭ cu dobênda lor pe deplin, şi el să fie dator a plăti la acela ce-ĭ va arĕta acel zapis al luĭ şi să-şĭ scóţă zălógele; seaŭ întrebat şi pârâtul ce rĕspunde, şi nicĭ zapis, nicĭ datoria acésta nu o tăgădui, fără numaĭ pricinui, că jumĕtate din baniĭ acescia s'ar fi trăgênd din dobânḑile ce ar fi plătit luĭ Iane, câte 5 tal. la pungă po baniĭ ce l'aŭ fost împrumutat maĭ înainte, cerênd ca să i se facă socotéla de isnóvă pentru acele datoriĭ şi să se scaḑă cu dobênda ce a dat maĭ mult de câte ḑece unul, şi ce va maĭ rĕmânea dator să plătéscă, a căruia cerere fiind fără cale nu s'a primit la dreptate, pentru că tóte acele socotelĭ ce vor fi avut maĭ înainte intre dênşiĭ, s'aŭ răfuit intre dênşiĭ printr'acel zapis ce aŭ dat în urmă, unde nu să vĕḑură intraţĭ maĭ mulţĭ banĭ din socotelile de maĭ înainte, dupĕ cercetarea ce cu scumpĕtate aŭ făcut, ci numaĭ talerĭ 1300, iară ceĭ-l-alţĭ banĭ sunt daţĭ din mână, curaţĭ în galbenĭ şi în banĭ de argint, şi maĭ vêrtos că, după pravilnicésca condică, nu póte judecata a intra în socotelĭ izbrănite de maĭ naintea zapisuluĭ ce se dă în urmă, ci după acest netăgăduit zapis ce este de bună datorie talerĭ 16000, am făcut socotélă cu dobêndă dréptă la ḑece unul, din care am scăḑut talerĭ 3746 ce a dat Manolache, însă taler. 3000 banĭ gata, şi talerĭ 746 târguelile ce aŭ luat Iane din prăvălia luĭ, măcar că în acele târguelĭ, ḑicea Manolache că sunt tal. 800, dară cerêndu-i-se să arate ale luĭ Iane seaŭ catastih, şi n'aŭ arĕtat, ci de va arĕta, va scădea cu tal. 54 şi aşa rĕmâne Manolache să maĭ dee jăluitoruluĭ talerĭ 12454 din capete, şi talerĭ 1985, banĭ 82, pentru care banĭ, după dreptate şi după zapisele luĭ Manolache, întru care îşĭ face judecata singur, găsim cu cale să-l apuce Zapciu prin scirea Dumnealuĭ vel Vornic al obştirilor să facă împlinirea, iară neplătind, să fie luminată porunca Măriĭ tale către starostea de negustorĭ, ca să vînḑă amaneturile cu mezat, şi să se împlinéscă acéstă datorie prin Zapciul cel orânduit, făcênd starostea de negustorĭ şi catagrafie de marfa ce are Manolache în prăvălie, că de nu se vor ajunge baniĭ jeluitoruluĭ din amaneturĭ cu dobênda lor până în ḑioa ce se va desface iară hotărîrea.—1800 Iulie 13.

Nicolae Brâncoveanu vel Logofĕt, Isaac Ralet vel Vornic, vel Vornic Grădişteanu; vel Vornic Fălcoianu, vel Logofĕt Grigorie Brâncoveanu, vel Clucer Bălăceanu, vel Paharnic, vel Stolnic Nestor.

Cod. XLIII fila 97

Iată şi socoteala:

Talerĭ Banĭ		*Taxa dobênda* Tal.—Banĭ
16000.—	Aŭ fost capete dela lét 1799 Februarie 7, până la August 31 tot acel an pre lunĭ 6 şi ḑile 24.	906.72
7000.—	Se scade daţĭ din capete la August 31 iétu 99.	
13000.—	Rĕmân capete.	
746.—	Să scade târguelile ce aŭ luat Ioan Dascălul de la prăvălia luĭ Manolache.	
12254.—	Rmĕân capete de la August 31 lét 1799 până la Iulie 15 lét 1800, pe lunĭ ḑece, ḑile 15.	1097.10
1985.82	Suma din potriva dobênḑiĭ.	1985.82
14239.82	Adecă talerĭ 14 miĭ şi douĕ sute treĭ-ḑecĭ şi nouĕ, banĭ opt-ḑecĭ şi douĭ, rĕmân bună datoria la Manolache să rĕspunḑă luĭ Ioan Dascălu.	

Iŏ Alexandru Moruzi.

Un *Moratorium* ciudat îşĭ dă însuşĭ Moruzi. Un evreŭ a pus când-va gémurĭ la Curtea Domnéscă şi nu i s'a plătit. El reclamă şi jură că n'a fost plătit. Vodă, la 18 Februarie 1800 hotăresce, ca evreul să aibă îngăduială câte-va ḑile [1].

Alt Moratorium, de 40 ḑile, e acordat luĭ Atanasiu Nedelcu Armira dator cu 500 talerĭ luĭ Ştefan Andrianopolit. 1803, Octombrie 28 [2].

---

[1] Radu Golescu, la 3 Februarie 1880, raportéză Domnitoruluĭ Moruz că s'a jăluit nisce evreĭ, că aŭ pus gémurĭ la casele domnescĭ, şi nu li s'aŭ plătit. Radu Golescu i-aŭ pus să jure că nu şi-aŭ primit baniĭ. Eĭ aŭ jurat. După aceea, Radu Golescu le-a ḑis, să aştepte până or intra banĭ în casă, dar eĭ refusă.

Domnitorul, la 18 Februarie, 1880, hotărasce ca evreiĭ gémarĭ «sĕ aibă îngăduială de vr'o câte-vaşĭ ḑile».

Cod. XLII, fila 214 verso.

[2] Cod. XLIII, fila 25.

Amanetarul cât şi împrumutătorul dinaintea nunţeĭ, ca uniĭ ce aŭ *protimisis*, se cade a'şĭ lua eĭ maĭ întêiŭ, atât capetele cât şi dobênda:

Iѡ Alexandru Constantin Moruzi Voevod i gospodar.

De vreme ce vre-o pildă de asemenea pricinĭ nu s'a găsit, şi pravilele daŭ drept precum ni se arétă de Dumnélor boeriĭ, şi amanetaruluĭ şi împrumutătoruluĭ din naintea nunţiĭ, a nu se păgubi de dobêndă, poruncim dară ca dobênda ce a luat şi Ene şi Arsenie până la judecată, cu întărirea nóstră ce li s'aŭ fost dat pentru datoriile lor, să fie bine luată, iară ce dobêndă aŭ maĭ luat orĭ Ene orĭ Arsenie în urma judecăţiĭ încóce, acea după hotărîrea ce am făcut cu Divanu, să o întórcă şi unul şi altul, ca să se ajute datorniciĭ şi zapciiĭ să facă urmare spre sĕvêrşirea şi isbrănirea priciniĭ.— 1801, August 4.

Cod. XLIII, fila 437. verso.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ tale, ce ni s'aŭ dat din Divan cu practică în scris, cum că toţĭ datorniciĭ împreună câţĭ sunt fără de amaneturĭ, şi sunt împrumutătorĭ din urma însurăriĭ luĭ Manolache, aŭ făcut cerere de a nu se da luĭ Ene amanetaru şi dobêndă la baniĭ sĕĭ, precum nicĭ Arsenie să nu ia o dobêndă, de vreme că eĭ păgubesc maĭ tóte capetele; la acésta voind Măria ta a lua pliroforie, de se cade a lua şi acea dobêndă, în vreme când sunt atâţia datornicĭ, carĭ îşĭ perd dreptul lor, şi din capete; de aceea dară ne-aĭ poruncit Măria ta, ca să cercetăm atât în pravilĭ, cât şi din altă paradigmata de asemenea întêmplate pricinĭ, întrebându-se la acésta şi unia din partea neguţătoréscă, cum să urméză între neguţătorĭ la acest foliŭ de pricină şi să arĕtăm Măriei tale cu anafora, după care următorĭ fiind luminateĭ poruncĭ, am întrebat maĭ întêiŭ pe uniĭ maĭ adiaţĭ din partea neguţătoréscă, şi după arĕtarea ce în scris aŭ dat, după cum se va vedea şi de către Măria ta, prea puţină sciinţă aŭ de vre-o asemenea pricină, cum şi după cercetarea ce am făcut şi noĭ, nu se află pildă că s'ar fi întêmplat, iară după povĕţuirea pravililor se dă curat înţelegerea, că atât *amanetarul cât şi împrumutătorul din naintea nunţiĭ, ca uniĭ ce aŭ protimisis, se cade a'şĭ lua maĭ întêiŭ, atât capetele cât şi dobênda;* şi maĭ întêiŭ pentru amanetar arĕtăm, că împrumutând pre Manolache şi neîncredinţându-se ipochimenuluĭ sĕŭ, ci lucrurilor, care aŭ şi primit drept amanet, are tótă voia să vînḑă amanetul, la care s'aŭ încredinţat, şi să-şĭ tragă şi capetele şi dobênda, după pravilele împĕrătescĭ, cartea 25 titlu 1. cap. 27. unde ḑice grecesce: . . . .
. . . . căcĭ numaĭ atuncĭ s'ar păgubi de dreptul sĕŭ, când orĭ zestrea nu s'ar împlini, care are protimisis maĭ multă de cât dênsul, seaŭ amanetul n'ar prinde baniĭ cu care aŭ împrumutat pe Manolache, iar ceĭ-l-alţĭ datornicĭ nu aŭ nicĭ un cuvênt asupra luĭ, ne

avênd nicĭ protimisis; aşişderea ḑicem şi pentru Arsenie, că fiind împrumutător din naintea nunţiĭ şi avênd pronomion de a se protimisi maĭ mult de cât darurile din naintea nunţiĭ, şi decât cele-l-alte după nuntă datoriĭ, şi maĭ ales că şi hotărîre de judecată aŭ dobêndit până a nu se arĕta ceĭ-l-alţĭ datornicĭ, după care aŭ şi primit dreptul sĕŭ, nu aŭ nicĭ asupra luĭ vre-un cuvênt de a'l păgubi de dobêndă, nicĭ muierea cu darurile din naintea nunţiĭ, nicĭ ceĭ-l-alţĭ după nuntă datornicĭ, cu cuvênt că eĭ păgubesc şi din capete, căcĭ această provlimă ce o fac eĭ acum, numaĭ zestrea seaŭ amanetarul ar putea să o facă, adecă ceĭ ce aŭ protimisis, iară nu şi eĭ, fiind *aplos* datornicĭ şi fără nicĭ un protimisis, căcĭ la adunarea datornicilor, când un neguţător face stasis, cel maĭ tare şi cu protimisis, póte face pîră asupra celuĭ d'al douilea, când ĭ-ar păgubi, şi cel de al douilea asupra celuĭ de al treilea, şi cel de al treilea asupra celuĭ de al patrulea, iară nu şi *dandaratile* după cum cércă eĭ acum, fără de nicĭ un cuvênt; decĭ noĭ, după cercetarea ce am făcut'o, şi după cum am găsit cu cale, nu lipsim a arĕta Măriei tale, iară hotărîrea....— 1801, Iulie 18.

Vel Ban Brâncovénu, vel Logofĕt Ghica, vel Vornic Golescu, vel Vornic Câmpineanu, vel Vornic Văcărescu, biv vel căminar Nestor.

Divorţ în familia Dudescu şi punere sub epitropie a ambilor soţĭ :

Iω Alexandru Constantin Moruzi Voevod i gospodar Zemle Vlahiscce

Aşa să se urmeze, pentru care şi poruncim Epitropilor casiĭ, că după cum se cuprinde maĭ jos, să daţĭ aceĭ talerĭ: cincĭ, împărţiţĭ: jumĕtate Căminaruluĭ, şi jumĕtate Căminăresiĭ.— 1801 August 27.

Cod. XLIII, fila 450 verso.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Măriei tale, strângêndu-se cu toţiĭ la sfînta Mitropolie, spre cercetarea priciniĭ, Dumnéluĭ Căminar Constantin Dudescu cu Dumnéeĭ Căminărésa Lucsandra soţia Dumnéluĭ, şi fiind-că atât Dumnéluĭ cât şi Dumnéeĭ, aŭ provlimata a arĕta unul asupra altuia până a se cerceta cu de amăruntul, şi până a se găsi *o casă deosebită a se muta, după luminata poruncă a Inălţimeĭ tale,* să găsim cu cale, ca acum de o camdată *şederea Dumnéeĭ Căminăresiĭ să fie tot acolea unde aŭ şeḑut, în casa soţuluĭ Dumnéeĭ*, şi din talerĭ: *cincĭ* ce sunt orânduiţĭ a se da pe fie-care ḑi la Epitropia caseĭ Dudesculuĭ pentru hrană, să fie luminată porunca Măreĭ tale, ca talerĭ 2.60 să dee Dumnéeĭ Căminăresi de la ḑi întêiŭ de August, pentru cheltuiala Dumnéeĭ şi a copiilor, iară talerĭ 2.60 să dee la Dumnéluĭ Căminar pentru hrana Dumisale, ci să se poruncéscă Epitropilor caseĭ, ca să fie următorĭ.—1801, August 26.

Dosofteiŭ al Ungro-Vlahieĭ, Constantin K.... (?) vel Agă, Constantin Filipescu vel Vistier.

Criminal ţinut la pedépsă peste termen:

Iŵ Alexandru Constantin Moruzi Voevod

Orânduim pe sluga Domnieĭ mele . . . . Zapciu armăşesc, să mérgă la Mŏnastirea Mărgineniĭ sud Prahova, de unde ridicând pe numitul Vasile sin Mişul Simigiu, să-l aducă aicĭ, ca la Departamentul Judecăţiĭ Cremenalion, dându-şĭ chezăşie în scris, că altă dată nu se va maĭ purta în niscare netrebniciĭ, să se slobódă.—1801, Octombrie 8.

(L. S. Gos.)

Cod. XLIII. fila 616.

Prea Inălţate Dómne,

După poruncă făcênd cercetare pricinii acestuĭ vinovat, anume Vasile sin Mişul Simigiu din Bucurescĭ, se găsi trecută vina luĭ în condica anuluĭ cu lét 1797, numĕrul 92 cu coprinderea, că acesta la lét 1793, vrênd să se facă Diacon, şi avênd păr într'acea shimă, lăsat până a nu lua cinul Diaconieĭ, de sine-şĭ cu înşelăciunea aŭ slujit Diaconesce împreună cu Preotul la douĕ sfinte bisericĭ, atât la vecernie, cât şi la sfânta Leturghie, şi dovedindu-se s'aŭ ras şi s'aŭ bătut . . . . La Martie din lét 1797, cu mijloc şi plastografie aŭ prădat câţĭ-va ţiganĭ Domnescĭ, înşĕlându-ĭ, că Armaşu s'aŭ schimbat, şi s'aŭ orânduit să-ĭ cerceteze, şi să-ĭ vătăşască, şi cu acest fel de amăgirĭ aŭ strîns peste talerĭ 400, până când s'aŭ prins, şi după urmăririle luĭ de către Măria sa Alexandru Vodă Ipsilant, s'aŭ fost osândit la ocnă, şi după cincĭ lunĭ dobêndind ertăciune, nu s'aŭ părăsit, ci la Iulie din lét 1798, mergênd prin câte-va sate din sud Ilfov, şi iarăşĭ cu înşelăciune aŭ luat de pe la uniĭ din lŏcuitoriĭ ceĭ-ce avea oĭ, câte ḑece şi câte 20 de parale de om, cu nume ca să'ĭ scape el de beilic, şi dându-le şi rĕvaş cu iscălitura străină, şi cu acest mijloc, aŭ strîns până la talerĭ 15, ale căruia fapte cercetându-se şi cunoscêndu-se de către judecătorie, că urmările luí i-aŭ curs din nevrâstnicie, s'a osândit de către rĕposatul Domn, şi s'a trimis surghiun la mŏnastirea Mărgineniĭ, în soroc de anĭ douĭ şi jumĕtate, spre a se pocăi, de la lét 1798, Decembre, al căruia *soroc i s'aŭ împlinit de aŭ trecut peste patru lunĭ,* de acésta nu lipsim a însciinţa Măriei tale.— 1801, Octombrie 5.

Dumitrie Spătaru, Teodor Fotino, Constantin Caclica, Manolache Topliceanu.

Un fiŭ sudit reclamă de la mama română moştenirea încă fiind ea în viéţă :

Carte din 28 Octombre 1803.

Cinstit Dumnéta Senior Markelic, Aghentule al împĕrătesceĭ Curţĭ Austrieĭ, am vĕḑut Domnia mea jalba ce dă jăluitorul acesta către cinstita Aghenţie, la care şi rĕspundem, că muma luĭ, care este raia, fiind vie iar nu mórtă, el nu póte ca de vie să o moştenéscă, şi pricina de care se jăluesce, fiind a mumeĭ luĭ, el nu are a face, căcĭ cum ḑicem, mumă-sa trăesce şi ea are a arĕta şi a provalisi de are a ḑice cevaşĭ, iar nu jăluitorul. — 1803 Octombre 28.

Cod. XXXVII, fila 2 verso.

Reclamaţiunea pentru o casă desfiinţată în interesul public al apĕrăriĭ uneĭ ţĕrĭ în timp de resmeriţă :

Iŏ Constandin Alexandru Ipsilant, Voevod i gospodar.

Cu cale fiind anaforaoa ce ne face Dumnéluĭ vel Logofĕt, şi poruncim Domnia mea, ca de la negustoriĭ Raele să aibă a împlini Zapciul cel orânduit, dela fiteş-care, acest analog de banĭ, iar dela negustoriĭ sudiţĭ, orânduim pe Munsiu Cocsu ca dela fiteş-care prin scirea cinstiteĭ Aghenţiĭ, să împlinéscă acest analog de banĭ. — 1803, Septembre 30.

Cod. XLVI, fila 62.

Prea Inălţate Dómne,

Cu plecată anafora însciinţăm Inălţimeĭ tale, că în luminata hotărîre Inălţimeĭ tale, ce s'aŭ dat la trecuta lună a luĭ August, pentru casa luĭ Tănasie Boiangiu, ce este lipită de zidul mŏnăstiriĭ Sfîntuluĭ Gheorghe Noŭ, şi în vremea *rĕsvrătiriĭ s'aŭ stricat pentru Diafendipsis al mŏnăstiriĭ* şi a celor ce aŭ avut lucrurĭ spre pază acolo în mŏnăstire, se cuprinde ca talerĭ 978, ce s'aŭ preţuit de Maĭmar-Baş, să se facă în douĕ, şi o parte să o plătéscă mŏnăstirea, iar o parte să o plătéscă toţĭ câţĭ aŭ avut bolţĭ cu lucrurĭ şi cu mărfurĭ înlăuntrul mŏnăstiriĭ, cu dréptă analoghie, care analoghie să se facă prin mine plecată sluga Măriĭ tale, făcêndu-se urmare aceştiĭ luminateĭ Măriĭ tale hotărîrĭ. Egumenul aŭ şi plătit pe jumĕtate talerĭ 489, iar pentru ceĭ ce aŭ avut bolţĭ cu mărfurĭ şi lucrurĭ acolo în mŏnăstire spre pază, cerêndu-se dela Egumen fóie anume, a şi dat pe ceĭ ce maĭ jos se arată, care aŭ bolţĭ, şi se adună în sumă 46, 'ĭ-am chemat cu Zapciul cel orânduit pe uniĭ dintr'înşiĭ şi le-am arĕtat luminata Măriĭ tale hotărîre, ḑicênd că orĭ eĭ dintre sineşĭ să facă analoghie de voesc, saŭ să le o fac eŭ, şi uniĭ dintr'înşiĭ fiind sudiţĭ, alţiĭ raiale, de o camdată s'aŭ împotrivit, maĭ pe urmă aŭ ḑis că să-şĭ iea séma, şi iarăşĭ aŭ ḑis că vor să dee jalbă Măriĭ tale, însă la pricinuirea lor de împotrivire nu am găsit nicĭ un temeiŭ vrednic, şi după ce li s'aŭ dat peste o lună de ḑile îngăduială, nicĭ un fel de urmare n'aŭ făcut, aşa dară urmând luminateĭ Măriĭ tale poruncĭ, am făcut eŭ analoghie, şi ajunge pe fie-care boltă la acest ajutor talerĭ ḑece banĭ 75, pentru care să fie luminata porunca Inălţimeĭ tale, ca pe sudiţĭ prin Marafetul cinstiteĭ Aghenţiĭ să-ĭ apuce să împlinéscă, cum şi pe raiale să-ĭ apuce iarăşĭ Zapciul a ımplini, fără de a le maĭ asculta cuvênt de pricinuire, ca să se dee Boiangıuluĭ spre a lua pricina isprăvire, — iar hotărîrea. — 1803 Septembre 30.

Isaac Ralet, vel Logofĕt.

Raialele ce ţine bolţi

Theodor Bogasieru,
Soţia luĭ Voicu Băcanu,
Altân Arménul,
Ión Efstatiu,
Hristea Bogasieru,
Agop Arménul,
Hagi Ión Lipscanul,
Mihale Gheorghiu,
Hagi Teodor Bogasier,
Mincu Bogasieru,
Nicolae Băcanu,
Zamfir Braşovénu,
Gheorghe Lipscanu,
Constandin Braşovénu,
Vartan Arménul,
Hristea Bogasieru,
Vasile Bogasieru,
Dimitrache Bogasieriu,
Voico Cofetariu,
Stoica Bogasieriu,
Nica Cerven Bodală,
Dobre Cofetaru,
Constandin Costea,
Theodorache Cofetaru.
Enciul Cofetaru,
Paraschivu,
Ión Bogasieru,
Theodosie Bogasieriu,
Răducan Nicolae Lipscanu,
Theodorache,
Grigorios Bogasieru,
Popa Hriso.

Sudiţiĭ ce aŭ bolţi

Vasile şi Constandin,
Gheorghe Şerban,
Panait Mihail,
Vasile Rechea,
Constandin Civara,
Muşat Braşovénu,
Dan Braşovénu,
Ión Marco Braşovénu,
Gheorghe Braşovénu,
Apostol Gheorghiu Braşovénu,
Toma Braşovénu.
Radu Catana Braşovénu,
Toma Nicolau,
Ión Braşovénu.

Câte-va procese curióse, graţiărĭ, hotărîrĭ, etc.

In 20 Septembre 1799, departamentul raportéză Domnitoruluĭ:

Semnaţiĭ Nicolae Stolnicul, Antonie Fotino, Ştefan Medelnicer, Scarlat Romanescu, Răducanu Orĕscu Pitar şi Diamandi Pitar,

Că s'aŭ înfăţoşat la judecată Drăgan Vizitiu cu cucóna Luxandra Caramanlóica care l'a fost tocmit câte cu 20 parale pe ḑi şi că nu 'ĭ-aŭ plătit, ba încă l'aŭ şi bătut şi pe el şi pe o fiică a luĭ.

Pentru o daraveră de 3 talerĭ şi 15 parale, intervine justiţia departamentuluĭ, ba chiar şi a divanuluĭ la 4 Octombre 1799. Semnaţĭ Nicolae Brâncovénu, vel Logofĕt, Constantin Filipescu, mare Vornic, Scarlat Câmpineanu, mare Logofĕt, Constantin Ştirbeĭ, mare Vornic şi Creţulescu mare Vornic. Procesul dură până în 1800. Cucóna Luxandra pretinde, că aŭ insultat'o fata jăluitoruluĭ Drăgan, Stana, care fată este cârciumărésă.

Departamentul judecătoresc şi Divanul propun Domnitoruluĭ, ca cucóna să plătéscă datoria «iar pentru necinstea ce 'ĭ-aŭ făcut Stana, să fie luminata poruncă a Măriĭ tale cătră Dumnéluĭ vel Spătar, ca acolo, la faţa loculuĭ, unde aŭ ocărît'o să se certe Stana cu bătaĭe, spre pildă şi înfrânarea altora». Alexandru Moruz aprobă anaforaoa.

Coa. XLII, fila 84.

După jalba Frosineĭ soţia luĭ George Bairactaru, Domnitorul Alexandru Moruz, la 8 Martie 1800, iartă dela Ocnă, la care era osândit fără de soroc, pe soţul eĭ, pentru că aŭ rănit cu puşca pe un Nefer tovarăş al seŭ «cu pornire spre a săvêrşi ucidere, în vreme când se întorcea dela Afumaţĭ, fiind merşĭ împreună cu Măria ta, cel rănit rămâind sacatefsit». Domnitorul pune resoluţiune de ertare în 8 Martie 1800 pe anaforaoa semnată de Dimitrie Ralet Spătarul şi a judecătoruluĭ Spătărieĭ, Teodor Fotino.

Cod. XLII, fila 239.

Anafora din 1800, Martie, relativă la clironomia şi datoriile rĕposatuluĭ Alecu Văcărescu.

Se constată că are 73,593 talerĭ datorie.

O comisiune, compusă din Constantin Filipescu vel Vornic, Radu Golescu, Isaac Ralet, vel Vornic şi Ioan Florescu, reguléză afacerea acesteĭ clironomiĭ încurcate şi propun să se plătéscă cu încetul din arendarea moşiilor şi orînduesc şi suma necesară pentru creşterea copiilor, cum şi îndestularea cu lipsurile de zestre a soţieĭ rĕposatuluĭ, Elena.

Resoluţiunea domnéscă, din 14 Martie 1800, interequéză istoria familieĭ Văcărescilor.

Cod. XLII, fila 241 verso.

La 22 Noembrie 1799, Constantin Filipescu, Isaac Ralet, mare Vornicĭ şi Ioan Florescu, mare Vornic al Obştirilor, arétă luĭ Vodă «pentru casa rěposatuluĭ Alecu Văcărescu, că dă bănuială că ar fi hrăpite lucrurĭ şi juvaere de către uniĭ alţiĭ, cum şi asupra datornicilor este bănuială, că unele din datoriĭ, le-ar fi plătit.....» Se cere o carte de blěstăm pentru aflarea adevěruluĭ. Domnitorul aprobă în aceaşĭ ḑi, să se dee de la Mitropolit cartea de blestăm cerută.

Cod. XLII. fila 100.

O anafora şi o resoluţiune din 1800 Martie 20, relativă la o nouă reclamaţiune a Ecaterinií, soţia luĭ Enache Vacărescu, cu referinţă la împărţirea loculuĭ de case între dênsa şi Alecu Văcărescu.

Cod. XLII, fila 250.

Anafora din 21 Martie 1800, a celor 4 vornicĭ, cu referinţă la vînḑarea din averea rěposatuluĭ Alecu Văcărescu şi la pretenţiile Domniţeĭ Elena Văcărescu, în referinţă la ţiganĭ şi la un loc de casă, scos in vînḑare.

Domnitorul dă în 12 Aprilie 1800 resoluţiunea împotriva acesteia.

Cod. XLII. fila 236.

După jalba Vătafuluĭ de visterie Marin, ceĭ patru Vornicĭ marĭ, Filipescu, Radu Golescu, Isaac Ralet şi Ioan Florescu, arétă Domnitoruluĭ, cu anaforaoa din 5 Martie 1800, că popa Iordachi Macariu, a cumpěrat la mezat arenda moşiilor caseĭ rěposatuluĭ Alecu Văcărescu, în talerĭ 20.500, pe 5 anĭ şi avênd să ia şi el datorie de la rěposatul, talerĭ 7815 «sunt a se ţine în sémă, care după dreptate se cuvine ca şi el se rěspundă drépta zeciuélă Zapciuluĭ, însă nu la toţĭ baniĭ cumpěrătoriĭ arendeĭ, ci numaĭ pre suma datorieĭ, care are să ia părîtul, avênd numitul jăluitor tótă dreptatea la acésta, ca unul, ce este rînduit de Măria ta Zapciu asupra tuturor pricinilor caseĭ şi a datornicilor sîrguitorĭ şi siluitorĭ, spre împlinire fieşte-căruia, trepădându-se şi ostenindu-se de atâta vreme».

La 31 Martie 1800, Domnitorul aprobă anaforaoa.

Cod. XLII, fila 283.

Anaforaoa luĭ Dumitrache Ghica Ban. şi Dumitraşcu Racoviţă Ban.

Am věḑut acéstă jalbă, ce aŭ dat Măriei tale, Serdarul Nicoli, pentru care arětăm Inălţimeĭ tale, că după moartea rěposatuluĭ Vistier Ienache Văcărescu, fiind noĭ orînduiţĭ dimpreună cu prea sfinţitul părintele Mitropolit şi alţĭ boierĭ, pentru împărţéla avereĭ rěposatuluĭ la moştenitoriĭ sěĭ şi fiind rěposatul dator, la uniĭ-alţiĭ, între alţĭ datornicĭ a fost arětat şi jăluitorul, ḑicênd că în vremea, când lipsea de aicĭ, fiind dus la Silistra cu slujba domnéscă, a trimis rěposatul de i-a luat şase telegarĭ vineţĭ, făgăduind că-ĭ va plăti, şi că după ce a venit de la Silistra, a făcut şi cerere şi i-ar fi făgăduit rĕposatul ca să-ĭ plătească, dar după puţine ḑile bolnăvindu-se şi murind, rĕposatul n'aŭ apucat a-ĭ da nicĭ un ban. Pentru care în catastichul ce s'a făcut de datornicĭ, carĭ aveaŭ să ia de la rĕposatul şi s'a dat la sfânta Mitropolie spre a li se plăti dintr'ale rĕposatuluĭ, s'a fost pus şi jăluitorul a i se da pentru aceĭ telegarĭ, talerĭ şase sute; dar în urmă dând jalbă la Domn, că nu este mulţămit pe acest preţ şi maĭ arĕtându-se şi alţĭ datornicĭ, ce nu eraŭ intraţĭ în catastich şi fiind-că averea rĕposatuluĭ atuncĭ se împărţise, aŭ fost rĕmas ca acele datoriĭ ivite în urmă câte se vor dovedi bune, să se împlinéscă din partea sufletuluĭ, ce se afla atuncĭ la mine Banul Ghica, dar n'aŭ apucat a li se face nicĭ o împlinire, fiind-că acea parte a sufletuluĭ, s'a dat la sfânta Mitropolie şi noĭ nu ne-am maĭ amestecat.—1800 Februarie 21.

Hotărîrea luĭ A. Moruz.

Poruncim Domnia mea Prea Sfiinţieĭ tale Părinte Mitropolite, din baniĭ părţiĭ sufletuluĭ rĕposatuluĭ Vistier Ienache Văcărescu, să se plătască jăluitoruluĭ Nicoli Serdar talerĭ 300, ce are se maĭ ia cusurul din talerĭ 900 preţul acestor telegarĭ.—1800, Februarie 25.

Cod. XLII, fila 222.

Iῶ Alexandru Constantin Moruz Voevod i gospodar

S'a cetit înaintea Domnieĭ mele anaforaoa ce ne face prea Sf. Părintele Mitropolit, şi cu Dumnéluĭ vel Vornic al obştirilor pe care o întărim. şi poruncim, ca dându-se fiteş-căruia zapisele i răvaşele mortuluĭ ca să-le păstreze la lada Epitropieĭ. — 1800, Septembre 21.

Cod. XLIII fila 145 verso.

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţăm Inălţimeĭ tale, că la 21 ale trecutuluĭ Iulie prin luminatul pitac ni se dă în scire pentru Partenie pro-Egumenu Znagovén, cum că ş'a dat obştósca datorie, şi ne poruncescĭ Inălţimea ta, ca să orânduim douĭ ómenĭ, unul din partea Mitropolieĭ şi altul din partea Epitropieĭ, să facă catagrafie de orĭ-ce avere se va găsi a acestuĭ rĕposat, în care catagrafie să se arĕte şi suma banilor ce sunt hotărîţĭ de Măria ta a se plăti rĕposatuluĭ de la cel de acum Năstavnic al mŏnăstireĭ Znagov, cum şi tóte datoriile orĭ câte va fi mortul dator, şi după ce se va scóte maĭ întêiŭ trebuinciósa cheltuială a pogribănieĭ, pe cât se va găsi cu cale, apoĭ să se adune şi datornicii, şi făcându-li-se cunoscut rĕmasul rĕposatuluĭ, să ne silim a le face vre-un *sulf*, arĕtând şi Inălţimeĭ tale în scris cu anafora; decĭ următorĭ fiind luminateĭ poruncĭ, am orânduit ómenĭ de aŭ făcut catastih rĕmaselor mortuluĭ, care rĕmasurĭ aflându-se nisce cârpĕturĭ vechĭ şi sparte, s'aŭ dat de s'a vîndut cu mezat, şi banii ce a prins, împreună şi cu ceĭ hotărîţĭ de la Inălţimea ta, care i-aŭ şi împlinit Vĕtavu de paharniceĭ, i-am alăturat făcêndu-ĭ tot o sumă, am adus apoĭ şi pe datornicii ceĭ cu amaneturĭ, şi plătindu-le deplin li s'aŭ luat de la mână, şi vînḑêndu-se s'aŭ alăturat lângă cea-l-altă pereusie, (iar datornicii ceĭ fără de amaneturĭ aŭ rĕmas să-şĭ iae banĭ după analoghia ce va ajunge pe fieşce-care) am scăḑut apoĭ şi condeile celea cu cuviinţă şi după orânduială, şi ceea-ce aŭ rĕmas pereusie curată aşternem socotéla maĭ jos, ca să se vaḑă de Inălţimea ta; tot rĕmasu mortuluĭ este za talerĭ 1538 banĭ 102; iară datoria pre cât s'a putut afla şi şi s'a arĕtat până acum cu zapise bune şi rĕvaşe ale rĕposatuluĭ, după diată, şi afară de diată s'aŭ adunat talerĭ 2577, banĭ 18; care analoghindu-se cu avutul, se cuvenea să ¡ea fieşce-care datornic drept talerĭ 23 banĭ 2; pentru care să bine-voescĭ Măria ta a se da luminată poruncă de sloboḑenie, ca să se plătéscă datornicilor, şi să li se ia de la mână zapisele i răvaşele ce le aŭ de la rĕposatul şi să se pue în păstru la lada Epitropieĭ, spre a fi sciută pricina în vremĭ cuviinciόse, în ce chip s'a urmat şi s'a desfăcut; de acésta arĕtăm Mărieĭ tale şi cum va fi luminată poruncă. — 1800, August 30.

Dositeiŭ al Ungro-Vlahieĭ, Mateĭ Fălcoianu vel Vornic al obştirilor.

Pereusia rĕposatuluĭ.

Talerĭ	Banĭ			
111	99			După vînḑarea lucrurilor rĕposatuluĭ bez 4 parale la leŭ ce le-aŭ luat Starostea cu Zapciul, după orânduială.
1708	—			Ceĭ carĭ din poruncă i-aŭ împlinit Vatavu de paharniceĭ de la năstavnicii mŏnăstireĭ Znagov bez talerĭ 228 ce i-aŭ oprit Zapciul pentru ḑeciuiala şi cheltuiala Anaforaleĭ, de pecete.
1819	99			
34	3			După vînḑarea amaneturilor rĕposatuluĭ ce s'aŭ scos de pe la datornicĭ.
		Talerĭ	Banĭ	
		5	3	De pe o farfurióră argint prost dramurĭ 33 po parale 6.
		5	—	De pe o pereche paftale aramă poleită cu colan ponosit.
		20	—	De pe douĕ petrahire vechĭ cu fir.
		4	—	De pe o pereche paftăluţe micĭ próste cu colonaş vechiŭ.
1853	102	34	3	
315	—			Se scade
				Insă :
		30	—	Luĭ Anastasie Postelnicel, şi s'aŭ luat amanetu: 2 epitrahire, 1 colan cu 2 paftaluţe tumbac poleit cu colan vechiŭ şi o farfurióră argint prost.

Talerĭ	Banĭ	
5	—	La părintele Dionisie cu amanet 2 paftaluţe argint prost cu colan mătase vechiŭ.
10	—	La egumenul Nuceténu cu amanet nisce cărţĭ.
30	—	La Teohari negustor cu amanet un ceasornic de aur al Polcovniculuĭ Erdoniţa ot Radu Vodă.
30	—	La dohtoru Marco cu amanet un gear tot al numituluĭ polcovnicel.
50	—	La Ene Stegaru cu amanet o suia *matostat.*
30	—	Simbria la 2 slujnice.
100	—	Pogribania cu pomenirile până la un an.
10	—	Un sărindar.
20	—	Havaet anaforaleĭ de acum, de scris şi de pecete.
315	—	

1538 102 rĕmân pereusie curată, ca să se împarţă pe la datornicĭ, ce se vĕd arĕtaţĭ înainte pe anume cu suma banilor ce are să ia fieşce-care şi cât, că nu vine după analoghie ne ajungêndu-se avutu să li se dee dreptul pe deplin.

Dreptul ce aŭ să iae datornicii atât după diată, cât şi afară de diată, după zapisele ce aŭ.			Cât li s'aŭ cuvenit a lua după analoghie.	
Talerĭ	Banĭ		Talerĭ	Banĭ
600	—	Dumnéluĭ Paharnic Vintilă	357	60
400	—	Hristea Gheorghiu.	238	40
120	—	Dumnéluĭ Cluceru Comăneanu, bez talerĭ 80 ce aŭ dat în douĭ telegarĭ.	71	60
50	—	Ión Catopulea	29	105
60	—	Dumnéluĭ biv vel Vornic Radu Golescu	35	90
200	—	Grigorie Bujoreanul.	119	60
20	—	Dumnéluĭ Pitaru Dumitrache Schiliţă.	11	110
64	—	Neagu Lipscanu.	38	16
23	60	Petre Cojocaru.	11	118
45	—	Egumenu ot Sf. Ioan.	26	97
25	60	Polcovnicu Ioniţă ot Radu Vodă.	13	49
50	—	Vemeşoia a Vameşuluĭ Mihalache	29	105
30	—	Dascălu Hristodor ot Vorn. Grădişteanu.	15	105
5	—	Doctoru Pascale.	2	117
4	—	Polcovnicul Diamandi	2	46
40	—	Părintele Egumen Mihaliot Chiril.	23	100
50	—	Sfinţia sa părintele Vlădica Ileopoleos.	29	105
50	—	Părintele Troados.	29	105

Talerĭ	Banĭ		Talerĭ	Banĭ
70	—	Părintele Egumen Văcăreştênu Nicodim.	41	95
5	—	Dumnéluĭ Serdariu Brezoianu.	2	117
150	—	Vasile Braşovénu.	89	75
5	—	Stanca soţia luĭ Ene Spătaru.	2	117
10	—	La părintele Duhovnicu sĕŭ.	5	117
100	—	La Andronache biv Logofĕt za Taină Habudeanu sin popa Filacton.	59	90
15	—	Stefe Vineţanul.	8	112
15	—	La Logofĕtu Ioniţă de Divan.	8	112
123	18	Paraschiva Băcanu.	71	48
250	—	La Dumnéluĭ Dohtorul Silvestru din talerĭ 550 câte talerĭ 300 se vĕḑu in dosul zapisuluĭ dat.	149	45
2.577	18		1.531	116
		Iară aceştia nu s'a putut împărţi	6	105
			1538	102

Cod. XLIII fila 146.

Iō Alexandru Constantin Moruzi Voevod i gospod.

Nicolae Şătraru Marghiloman, nerĕmâind odihnit nicĭ la acéstă anafora a Dumnélor veliţilor boerĭ, s'aŭ înfăţişat la Divan înaintea Domnieĭ mele, cu Costea Clucerul, unde din cercetarea ce făcum şi Domnia mea pricineĭ, am găsit fără de cuvênt cererea ce face Marghiloman, de a i se da jumĕtate dintre cele 12 pogóne de vie ot Verneşcĭ, i dintr'acea atreia parte din moşia Verneşcĭ, pentru că nicĭ însuşĭ nu tăgădui că diata şi condichelul ce aŭ făcut aceia rĕposată Cioranca sunt unite amêndouĕ, şi cum că tóte cele lăsate luĭ, de aceea rĕposată Ciorancă prin diata eĭ şi le-am luat deplin, cum şi moşia din Verneşcĭ nu tăgădui că este lăsată de acea rĕposată prin diata eĭ, pentru chivernisirea bisericeĭ de acolo, care acea chivernisire a bisericeĭ să şi ţine de Costea Clucer până acum, cheltuind de aŭ merimitisit casa şi biserica, cum şi alte namestiĭ făcênd înprejur, aşişderea şi pentru acelea 12 pogóne de vie, iarăşĭ nu tăgădui Marghiloman, că fiind lăsate de rĕposata tot printr'aceeaşĭ diată, ca să se vîndă, şi să se dee pentru facerea pomenirilor eĭ, Costea i-aŭ făcut pomenirile eĭ până la 7 anĭ, fără numaĭ pricinui ḑicênd că să arĕte Costea socotélă prin jurămênt de câtă cheltuială a făcut, şi câtă datorie a mórteĭ a plătit, şi să intórcă şi el baniĭ pe jumĕtate ca să se stăpânéscă împreună moşia, i via cu namestiile lor pe jumĕtate, maĭ adăugând a ḑice, că cele maĭ multe din pomenirile rĕposateĭ aceia le-ar fi făcut Cârlova, iară nu Costea, ale căruia pricinuirĭ le găsim Domnia mea deşarte şi cererea luĭ nedréptă, căcĭ pentru moşie nu póte el a strămuta rânduiala dietiĭ, ci trebue să se urmeze după cum însuşĭ acea rĕposată a rânduit, adică venitul aceĭ moşiĭ să fie pentru chivernisirea bisericeĭ de acolo, şi epitropia şi purtarea de grijă să o aibă vară-sa Stănouţa soţia Costiĭ, după care şi rea îĭ este cererea de socotélă împotriva dieţiĭ, aşişderea şi pentru vie, de vreme ce acea rĕposată a lăsat-o ca să se vîndă, şi să se dee pentru pomenirile eĭ, şi fiind-că pomenirile nicĭ însuşĭ Marghiloman nu tăgădueşce că le-aŭ făcut Costea până la 7 anĭ, şi a ţinut via drept cheltuială pomenirilor, bine a stăpânit Costea acea vie, şi bine s'aŭ dat zestre fetiĭ Costeĭ, şi Marghiloman de dice că la pomenirĭ ar fi cheltuit maĭ mult Cârlova, acésta nu este dava a luĭ, ci este a Cârloveĭ, carele de ar fost precum dice Marghiloman, ar fi putut Cârlova să facă dava, în vreme cât a trăit până la mórtea luĭ, iară Marghiloman de vreme ce întru întêiaşĭ dată nu s'aŭ amestecat, nicĭ la facerea pomenirilor, nicĭ la plata datoriilor, nicĭ la cheltuelile judecăţilor, ci aŭ tras Cârlova şi Costea cu soţul aceĭ rĕposate, ci s'aŭ mulţămit de şi aŭ luat legăturile sale după diată, şi aŭ tăcut până acum, nu are nicĭ o dreptate la cererea sa, şi anaforaoa acésta a Dumnélor veliţilor Boerĭ, fiind dréptă şi cu cale, o întărim întru tóte, şi hotărîm, ca după cum să cuprinde maĭ jos aşa să se urmeze.— 1801, Iulie 29.

Cod. XLIII, fila 499.

Prea Inălţate Dómne,

Pe acóstă aluturată anafora a departamentuluĭ nerĕmâind Şătraru Nicolae mulţămit, din luminată poruncă orânduitul Zapciu l-aŭ înfăţişat înaintea nóstră cu Clucer Costea, dicênd că avênd o rudă a Dumnélor, pre rĕposata Maria Cioranca Sărdareasă, şi pre lângă alte legaturĭ ce le-aŭ lăsat prin diată, i-aŭ lăsat 12 pogóne de vie lucrătóre în Dealul Verneşcilor, cu casă şi cu pivniţă de peatră şi altă casă de peatră cu al treilea parte de moşie din Verneşcĭ, şi câte-va oca aramă şi cositor tipsiĭ, şi tóte acestea le stăpânesce pârâtul în silă, de care cere şi jăluitorul, ca să iae pe jumĕtate, faţă fiind şi pârâtul Clucer, ne arătă o copie, atât după diata Marieĭ Cioran, cât şi după un Condichel al dieţiĭ, fiind adeverit de rĕposatul Mitropolit Cosma, încă de când se afla Episcop al Buzĕuluĭ, care diată se vĕdu cu létul 1780, Maiŭ 4, scriind pentru a treia parte din moşia din Verneşcĭ, i casele cu chiliile, că le lasă soţuluĭ sĕŭ, ca să şadă, să se chivernisécă cât va avea viaţă, iară după mórte să rĕmâe de chivernisélа bisericeĭ ot Verneşciĭ din Focşanĭ, de unt-de-lemn şi altele ce vor fi trebuinţă, lăsând-o acésta sub purtarea de grijă a vară-se Stăncuţa soţia pârâtuluĭ Clucer, i acelea 12 pogóne de vie din dealul Verneşcilor împreună cu altele le lasă să se vîndă pentru căutarea sufletuluĭ, împărtăşind din alte rĕmasurĭ şi pre rudele luĭ şi la orânduiala dieţiĭ lasă Epitrop pre părintele Episcop Buzĕŭ şi pre vară-sa Stăncuţa soţia pârâtului ; vĕdurăm şi codichilul dieţeĭ cu létul 1786, Septembre 8, ce l-aŭ maĭ făcut pentru nişce prisos de pereusie, orânduind unde să se dee, şi cum că de i se va întêmpla sfêrşit în Bucureşcĭ, ḑice să o îngrópe la Colţa, lăsând Epitrop pentru căutarea sufletuluĭ pre Constandin Peţea în locul veri si Stăncuţa; după care rĕspunde pârâtul Clucer, că murind acea rĕposată a plătit destule datoriĭ, i s'aŭ luat şi după pâra bărbatuluĭ sĕŭ Stefan Cioran, mulţĭ caĭ, în ḑilele rĕposatuluĭ Mavroghene, i-aŭ făcut şi pomenirile până la 7 anĭ Dumnéluĭ împreună cu Ioniţă Cârlova, şi cu voia chiar a părinteluĭ Episcop aŭ fost încărcaţĭ ca să urmeze cu plata datoriilor şi a pomenirilor, fără de a nu înstrăina din cele mişcătóre lucrurĭ, ci să le stăpânéscă Dumnélor, ca un neam, făcênd destulă cheltuială şi la chivernisóla bisericeĭ ot Verneşcĭ. Decĭ fiind-că jăluitorul Şătrar, după întrebarea ce s'aŭ făcut de noĭ, tóte legaturile după diată şi le-aŭ luat el, şi moşia de la Verneşcĭ fiind dată cu diată pentru chivernisirea bisericeĭ ot tam, nu póte nicĭ unul, nicĭ altul să o strămute cu schimbarea stăpânireĭ, ci după diată găsim cu cale, să fie sub păstrarea de grijă a Stăncuţeĭ soţia pârâtuluĭ şi a clironomilor ei, asemenea ḑicem şi pentru acelea 12 pogóne de vie, fiind-că clironomiĭ aŭ împlinit pomenirile, aŭ plătit datoriile, cum nu pot tăgădui nicĭ Şătrariu Niculae, urméză să aibă pârâtul Clucer tótă pacea pentru cererea vieĭ, care ne-am îndestulat că s'aŭ fost dat şi zestre de Cârlova uneĭ fete a pârâtuluĭ Clucer, iar pentru nişce tipsiĭ de aramă şi cositor, ce maĭ ḑice jăluitorul că le ar fi stăpânit pârâtul, măcar că nu se vede în diata rĕposateĭ aretate de a fi perousie, dară Clucer i dete voie, ca orĭ când le va dovedi jăluitorul, că din avutul rĕposateĭ sunt acest fel de lucrurĭ în stăpânirea sa, să şi le iae fără de nicĭ un cuvênt de pricinuire; la care rĕmase şi jăluitorul mulţămit; iar hotărîrea...—1801, Iulie 18.

Vel Ban Brâncovén, vel Vornic Stirbeiu, vel Vornic Câmpineanu, vel Vornic Văcărescu, biv vel Căminar Nestor.

Cond. XLIII, fila 499.

Femeea care calomnieaza «ipochimene» ce nu sunt de seama eĭ, că aŭ fost în relaţiunĭ cu ea, se cértă cu pedeapsă:

Iŏ Mihail Constantin Suţul Voevod. i gospodar

Poruncim Domnia mea să fie apărat şi ne supĕrat Androne biv vel Vameş de pîra acesteĭ muĭerĭ, pe care ca pre o neastâmpărătóre şi obraznică, ce fără de sfiială şi fără de ruşine îndrăsneşce a-şĭ arĕta netrebniciile eĭ prin jălbĭ către Domnĭ, după ce s'aŭ şi isbrănit odată prin zapisul eĭ poruncim Dumnóluĭ vel Spătar să o ridicĭ de aicĭ din politie şi să o isgoneşcĭ afară.— 1802, Martie 13.

Cod. XLIV, fila 167 verso.

Prea Inălţate Dómne,

Următoriŭ fiind luminateĭ Măriei tale poruncĭ, ce ni se dă la acéstă jalbă, arĕtăm, că acéstă pricină încă de la lét 1799, Noemvre cercetându-se de noĭ după asememea jalbă, ce ne fusese dat jăluitórea atuncĭ, s'aŭ dovedit tóte arĕtările eĭ ne adevĕrate, şi vieţuirea eĭ scârnavă şi necinstită, dară pentru ca să nu maĭ catigoriséscă numele pârâtuluĭ, fiind om cinstit, şi maĭ vêrtos pentru a eĭ scăpătăciune, 'l-am fost parachinisit de i-a dat talerĭ 100, ca o milostenie, precum maĭ pe larg pliroforie veĭ lua Măria ta din chiar al eĭ zapis ce aŭ dat atuncĭ, acum ea se vede că deşi va fi avut vre-o greşélă pârâtul cu dînsa, cu tóte că aŭ tăgăduit el atuncĭ la cercetarea ce am făcut, şi cunoscêndu-l pe dênsul cu putere de chivernisélă şi om cinstit, socotind iară că cu acest fel de pornirĭ, 'l va înfricoşa de a-ĭ da orĭ când îĭ va cere de cheltuială, ca să nu-şĭ strice ipolipsis, de aceea, şi nu găsim cu cale cererea eĭ, maĭ vêrtos împotrivă ḑicem, că uneia ca aceştia, ce defăiméză ipochimene *asemenea cinstite ce nu sunt de potriva eĭ, i se cuvine şi certare*, ci acésta rĕmâne la luminată hotărîrea Măriei tale, a i-se da nizamul cel cuviincios.— 1802, Martie 10.

Dositeiŭ Mitropolitul

Către cinstitul Consulat al Impĕrăteşceĭ Curţiĭ Ruseşcĭ.

Dela Logofeţia mare a Principatuluĭ Valahieĭ.

Se face cinstituluĭ Consulat înşciinţare, că după jalba ce aŭ dat Mihalache Mastrapa sudītul Rusieĭ, prin cinstitul Consulat pentru *unchiu'so* Panait Arnăut, ce în vremea *răsvrătiriĭ Bucureşcilor a împuşcat pe fratele numituluĭ Mastrapa*, cerênd a se aduce acest Arnăut în cercetarea judecăţiĭ, aŭ dat Măria sa prea înălţatul nostru Domn Principul Valahieĭ îndestulate poruncĭ, ca să găséscă acel Arnăut, şi verĭ de unde va fi să se ridice şi să se aducă în judecată, după carĭ porunci s'aŭ făcut tóte cercetările, şi nicăirĭ, nicĭ aicĭ nu s'a găsit, pentru care s'a şi luat pliroforia că este fugit la Ţarigrad; decĭ pentru acésta avem cinste a rĕspunde cinstituluĭ Consulat, că acest numit Arnăut nicĭ nu se află nicăirea şi că este fugit la Ţarigrad.— 1803, Ianuarie 4.

Neacşul Dodan, i Ioan Şainoiul şi Şerban Sin Dragu cu cetaşiĭ noştri Negoşanĭ din sud Buzĕu, jăluinm Măriei tale, că noĭ avênd moşie de Descălecătóre la satul Nogoşanĭ plaiul Părscovuluĭ din sud Buzĕu, din care moşie aŭ vîndut părinţiĭ noştri stânjenĭ 3656, la un Mănăilă biv Clucer, pe care la mórtea sa aŭ dat Danie la sfânta Episcopie Buzĕu, şi din sunt acum patru anĭ prea sfinţia sa părintele Episcop avênd a'şĭ deosebi partea dintre a nóstră, aŭ luat boerĭ hotarnicĭ pe Dumnéluĭ Clucer Costea Iliaş, şi pe Vistieru Dinu Vernescu, carĭ mergênd la faţa locuDuĭ, după semnele ce le avea în ocolnica nóstră, aŭ făcut perierghie la tot cuprinsul moşieĭ, iar la mijloc despre améḑă ḑi avênd noĭ o bucată de loc cu liveḑĭ de pomĭ şi cu vre-o ḑece case pe dînsa, care de vre-o câţĭ-va anĭ ni s'au impresurat de un Ienache Logofĕt, Clucer Iliaşĭ, i Şerban Antonescu, ce sunt şi eĭ cumpĕrătorĭ de la moşneniĭ Târgovenĭ şi se vecinesc cu moşia nóstră Negoşanĭ drept acel loc, avem în Ocolnică un semn ce-ĭ ḑice Peatra Onciĭ, care acel semn nu este peste acea bucată de loc, ci acel loc rĕmîne în moşia nóstră, şi la hotărnicie pentru ca să înşelăm Episcopia, n'am arătat acel semn cum că este pre acea bucată de loc, că atuncĭ ar fi intrat şi acela în partea Episcopieĭ, ce am socotit că rĕmăind ne luat ge Episcopie, să-l luăm noĭ, acum Antoneşciĭ nu ne îngăduesc, ci în silnicie vor să-l stăpânéscă tot eĭ, ci fiind că noĭ suntem în pricină de judecată cu Dumnéluĭ Clucerul Costea, i ginere-sĕu Dumnéluĭ Sluger Nicolae Greceanu, iarăşĭ pentru nişce petice de moşie la carĭ s'aŭ orânduit hotarnicĭ Dumnéluĭ Căpitan Costache Lupul, i Vătaf Petre de plaiu Perşcovuluĭ, ne rugăm Măriеĭ tale, să fie luminată porunca tot către Dumnèluĭ să ne cerceteze şi acéstă pricină prin carte de blăstem asupra Târgovenilor, de la care aŭ cumpărătére Antoneşciĭ, ca să arĕte pe unde le aŭ fost stăpânirea, şi descoperindu-se dreptatea, să rĕmîe acea bucată de loc bună a Episcopieĭ, ca să eşim din pĕcat, iară de vor pricinui Antoneşciĭ cu prepunere asupra semnelor, că nu se pot dovedi, atuncĭ fiind că moşia Dumnélor hotărîtă şi ştiută suma stânjenilor ce aŭ, să se facă cerere de boeriĭ hotarnicĭ, ca să le înplinescă suma Stânjenilor ce li se coprinde de hotărnicie, şi aşa se va vedea prisosul ce cu silnicie s'au copleşit, care prisos fiind luat de noĭ cu înşelăciune dela Episcopie, precum maĭ sus arĕtăm, iarăşĭ la Episcopie a se da, ca să eşim din bănuială, şi ce va fi mila Măriеĭ tale.— 1801, August 24.

Cod. XLIII, fila 453.

Dumnéta Vel. Logofĕt de ţéra de jos să cercetezĭ jalba aceasta.

(Sig. Domn.)

Iō Alecsandru Constantin Moruz, Voevod i gospodar Zem Vlahiscoe.

Cu orânduială fiind anaforaoa care face Dumnéluĭ vel logofĕt de ţéra de jos, poruncim Domnia mea Domnévóstră ispravnicilor judeţuluĭ să avețĭ a face urmarea ce se coprinde maĭ jos. 1801, August 28.

Prea Înălţate Dómne,

După luminata porunca Măriеĭ tale am teorisit jalba aceasta, şi de vreme ce însîşĭ jăluitoriĭ aceştia arată, că acel codru de loc este al sfinteĭ Episcopiĭ Buzeŭ, care codru de loc ḑic că 'l-aŭ tăinuit la hotărnicia moşieĭ Episcopieĭ ce s'a făcut de sunt acum 8 anĭ, ne vrêndŭ să-l arĕte că este al sfinteĭ Episcopiĭ, ca să-l pótă stăpâni eĭ, precum că 'l-aŭ şi stăpânit de la acea hotărnicie încóce, şi tocmaĭ acum când pretinderisesc Antoneşciĭ acel codru de loc a-l lua în stăpânirea lor îl arată, că este al sfinteĭ Episcopiĭ, ca să iasă eĭ de subt pĕcatul înşelăciuneĭ ce aŭ făcut Episcopieĭ, la care acéstă pîră a lor ne fiind aicĭ faţă şi pîrâţiĭ Antoneşciĭ ca să cercetez pricina, şi ca să-ĭ vĕḑ de este precum arată eĭ, saŭ nu, găsesc cu cale să fie luminată porunca Inălţimeĭ Tale către Dumnélor

Ispravnicii judeţuluĭ, să aducă faţă înaintea Dumnélor atât pre pîrâţiĭ Antoneşcĭ, cât şi pre ceĭ Târgovenĭ, de la care aŭ cumpărătóre Antoneşciĭ ca să-ĭ pue faţă cu jăluitoriĭ aceştia, unde să fie şi vechilul sfinţiĭ sale Episcop, şi aşa de faţă cu toţĭ aceştia să cerceteze pricina întêiŭ dumnélor, atât prin judecată, după scrisorile ce arată jăluitoriĭ că ŭa şi o parte şi alta, cât şi la faţa loculuĭ cu boerimea şi ceruţĭ şi primiţĭ de toţĭ prin carte de blăstem asupra Tărgovenilor pentru vechea stăpânire, şi de se va dovedi că acel codru de loc este al sfinteĭ Episcopiĭ, pre cum arĕtă jăluitoriĭ, şi rĕu îl pretendirisesc Antoneşciĭ să-l dee în stăpânirea Episcopieĭ, lipindu-l lângă ceea-l-altă moşie a Episcopieĭ, unde să pue semne şi peatră hotar, şi să dee şi carte de alegere pre îndreptarea ce vor face, ca să lipsescă pricina dintre dênşiĭ, seaŭ fiind într'alt chip pricina, şi ne odihnindu-se de acolo vre-o parte, peatră să nu pue, ci numaĭ semne, şi cu alegerea boerinaşilor din faţa loculuĭ, cum şi cercetarea lor în scris ce vor face, să-ĭ trimiţă la luminatul Divan Inălţimiĭ tale, cu o ḑi rânduită de soroc în scris, iar hotărîrea.....—1801 August 27.

Constantin Creţulescu vel Logofĕt.

Cod. XLIII fila 453.

Poruncim Domnia mea, *Munsi Coksă*, ca să împlinescĭ dreptul jăluitoruluĭ de la aceĭ ce vor fi datorĭ, iar care va ḑice că are împotrivă a rĕspunde, să-ĭ înfăţişezĭ la Dumnélor veliţĭ boerĭ, ca să cerceteze pricina prin judecată şi să ne arate în scris prin anafora. Iar pentru al douilea provlimă a jăluitoruluĭ, să mergĭ la cinstita agenţie (аџєнцїє), să facĭ arĕtare de acésta, spre a se pune la cale.—1813 Oct. 29.

Cod. XXXVII. fila 3.

Iῶ. Alexandru Coustantin Moruz Voevod

Orânduim pe sluga Domnieĭ mele . . . . căruia îĭ dăm acésta Domnésca nóstră volnicie, să mérgă, şi prin marafetul ispravnicilor judeţuluĭ, să apuce pre numiţiĭ vătaşĭ a împlini de la dênşiĭ acéstă rămăşiţă de şindrilă. . . . — 1801 Martie 14.

Cod. XLIII, fila 248 verso.

Prea Înălţate Dómne,

Cu prea plecata mea anafora arĕt Inălţimiĭ tale, că încă de la Septembre al trecutuluĭ an 1799, am tocmit 400 miĭ şindrilă de brad, cu amêndouĭ vătaşiĭ de plaiŭ din Sud. Saac însă cu Vătav Andreĭ ot plaiul despre Buzeu, şi cu Vătav Moise ot plaiul Teleajenuluĭ, dându-le de atuncĭ toţĭ baniĭ deplin după tocmeală, ca în primăvează să-mĭ trimită tótă suma şindrileĭ la grădina mea de aicĭ, din care sumă 'mĭ-aŭ trimis Vătav Andreĭ 157,400 nu maĭ rĕmâind rămăşiţă 42,600. Aşişderea şi Vătavu Moise mĭ-aŭ trimis 114.400 şi aŭ rĕmas rĕmăşiţă

85.600, ci fiind-că acéstă rămăşiţă nu pocĭ nicĭ într'un chip să o scot de la numiţiĭ vătavĭ, şi io le-am plătit de atuncĭ toţĭ baniĭ deplin pre patru sute de miĭ şindrilă, mĕ rog Măriĭ tale, să fie luminată poruncă cu Mum-başir orânduit, ca prin marafet Dumnólor boerilor ispravnicĭ aĭ judeţuluĭ, să se facă tacsil de la numiţiĭ vătavĭ acéstă rĕmăşiţă, iar aniĭ Măriĭ tale să fie de la Dumneḑeŭ îndelungaţĭ întru fericire.

Al Măriel tale prea plecată slugă, Nicolai Brancovénu vel Logof.

Iō Alexandru Constantin Moruz Voevod ĭ gospodar.

Cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ mele Dumnéta biv vel Bane Caragea Epistatule al Agieĭ, am vĕḑut Domnia mea anaforaoa ce ne faceţĭ, şi poruncium Dumnéluĭ ca să i se facă pedépsa bătăiĭ la Agie, şi ce cheltuială va fi pricinuit celuĭ junghiat până a se vindeca să plătéscă tatăl luĭ Ioniţă, şi apoĭ fiind ca şi tată-sĕŭ cere surghiunlucul, luĭ, poruncim să se trimiţă la mŏnastirea Mărgineni.—1801, August 14.

Cod. XLIII. fila 441 verso.

Prea Înălţate Dómne,

Cu prea plecată anafora însciinţăm Măriei tale, căla 14 ale trecutuluĭ Iulie un Ioniţă băiatul unuĭ Costandin Cojocaru din mahalaoa Apostol, vêrsta luĭ de 12, anĭ a lovit cu cuţitul pe un alt băiat anume Dinul al unuĭ Petre Dulgheru, întru atâta în cât a pătimit băiatul ca două sĕptĕmânĭ căutându-se cu doctorul în aşternut, cu cheltuiala stăpână-sĕŭ, am orânduit pe Şatrar Grigorasco, Logofĕt Agesc de l'a cercetat pe lovitul băiat, şi i-a luat tacrir şi aŭ arĕtat că aflându-se el la Dâmboviţa cu câte-va ḑile maĭ înainte, acel Ioniţă băiat, aŭ venit împreună cu alţĭ băeţĭ şi l-aŭ îmbrâncit în apa adêncă, iar după puţină vreme întâlnindu-se amândouĭ pre drum în mahalaoa Sfinteĭ Vinerĭ, şi întrebându-l pe Ioniţă de ce să-ĭ dee brâncĭ în apă, a început a-l înjura Ioniţă, apoĭ trăgêndu-l spre dênsul, i-a tras cuţitul din brâŭ Dinuluĭ, şi l-aŭ lovit în cóstă cu cuţitul, iar cu prăselele alte două orĭ în spate, şi 'l-aŭ aruncat jos înjunghеat; spre cercetare aducêndu-se şi Ioniţă la Agie, căuta a se îndrepta, ḑicênd că după îmbrânceala lor ce aŭ făcut la Dâmboviţă, întâlnindu-se iaraşĭ amândouĭ 'l-a înjurat Dinul, ḑicêndu-ĭ de ce să-ĭ dee brâncĭ în apă, apucându-l şi de jubea 'ĭ-a rupt-o luându-l şi de păr cu alţĭ douĭ băeţĭ ce era împreună cu dênsul, iar el temându-se nu vre cumvaş să-l lovéscă cu cuţitul ce-l ţinea în mână de curăţa o pară, i l'aŭ tras din mână, şi unde se lupta el cu Dinul şi cu ceĭ-l-alţĭ douĭ băeţĭ ce aŭ fost de împreună cu Dinul, cercetându-se şi eĭ la Agie, aŭ arĕtat că eĭ în bătaia lor nicĭ de cum nu s'aŭ amestecat, fiind-că era şi alţĭ de departe când să trăgea unul cu altul, Ioniţă cu Dinul, şi aŭ vĕḑut că Ioniţă pe dênsul, iar nu cu ce 'l-a lovit, nu şciŭ, atâta numaĭ şciŭ, că apropiindu-se şi eĭ de dênşiĭ 'l-a vĕḑut pe Ioniţă aruncând un cuţit din mână jos, şi a început a fugi, şi eĭ gonindu-l striga ca să-l prindă, şi 'l-a prins un alt băiat de 'l-a dat în mâna unuĭ Negul, şi 'l-a dus la prăvălia Nicăĭ stăpânu Dinuluĭ, iar de jubea de 'ĭ-a spart'o n'a vĕḑut, s'a adus şi cuţitul de s'a vĕḑut sângerat până la jumĕtatea fieruluĭ, şi îndoit făcut arcul, întrebându-se Ioniţă de ce 'l-a încovoiat, a rĕspuns că s'a temut să nu-l lovéscă şi Dinul pe el cu acelaş cuţit, după tacrirul lor ce se arată maĭ sus s'aŭ cercetat la Armenopolo la list. 244 unde să vede învinovăţind pe ceĭ ce lovesc cu cuţitul de a face omor, şi de aŭ făcut cea maĭ puţină rană, întocmaĭ ca pre ucigaş, deosebit tot la acel cap numaĭ pe cel ce se chiamă *infans* (імфанс) adecă pe copil de vêrstă de 7 anĭ, şi iarăşĭ la acel cap ḑice, că de s'aŭ făcut rană cu organă vătămătóre, de va muri cel lovit, să se omoare şi acela, iar de nu va muri să se bată şi să se surghiunéscă; s'a adus şi Costandin Cojocaru tatăl învinovăţituluĭ Ioniţă, care plângênd arată, că în câte-va rîndurĭ 'l-a dat şi de alte necazurĭ acel zglubiŭ de copil al luĭ cerênd şi însuşĭ tată-sĕŭ a i se face cercetare cu oareş-ce bătaie, şi rugându-se de a i se face surghiunul luĭ la o mŏnastire, fiind şi vêrsta luĭ-copilăréscă, (şi din norocire şi lovitul copil s'a sculat); de acésta nu lipsim a in sciinţa Mărieĭ tale, ca după orânduiala pravilelor ce-l osândesc la bătaie şi la surghiunlâc, şi după însăşĭ, cererea tată-sĕŭ, în câtă vreme se va socoti de Inalta înţelepciunea Măriéĭ tale i se va hotărî şi sorocul ce are a şedea la mŏnastire ce se va orândui, cum şi pedépsa ce i se cuvine a se face, şi aniĭ Măriéĭ tale să fie de la Dumnezeŭ mulţĭ şi fericiţĭ.—1801, August 8.

Cod. XLIII, fila 442.

Vel Agă Ioan Creţulescu Stolnic.

Vînḑare la mezat de bună-voie fila 60 verso.

Strigarea o face Starostea de neguţătorĭ.

Pentru preţul cel după urmă se dea Starostea în scire la rude şi la vecinĭ şi câţĭ banĭ va eşi locul la mezat, să aibă starostea a'ĭ da în mâna Neaguluĭ jăluitoruluĭ.--1803, Ghenar 21.

Invoiala orăşenilor din Urzicenĭ cu proprietatea, în 1803 Decembrie 4. (Alex. Fălcoianu, citează *«obiceiul pămêntuluĭ»*; urmează intărirea luĭ Vodă din Iunie 4. 1803.

Un proces oribil urmă în 1802. Un băiat de român fu dat de părinţiĭ sĕĭ la un Paşă turc, pentru o sumă de banĭ. Domnitorul la cererea rudelor interveni şi băiatul fu rescumpĕrat.

*

Puşcăriaşiĭ întrebuinţaţĭ la lucrărĭ.

Iω Alexandru Constantin Ipsilante Voevod gospodar Zemle Vlahiscoe.

Poruncim Domnia mea Dumnéluĭ vel Armaş, primind Domnescul nostru pitac Să aibă după datorie a da pe fie-care ḑi câte cincĭ-spre-ḑece oamenĭ din vinovaţiĭ puşcărieĭ ca să lucreze la curăţitul odăilor Arnăuţilor din curtea Domnéscă, *tolcs pisah gospod.* 1803. Maiŭ 15.

Cod. XLIX. fila 56.

*

Din actul ce dăm aci se póte vedea forma în care se dedeaŭ la 1801 hotărîrile judecăţeĭ:

Sentinţă dată de judecată.

Pitarul Velcea şi Ioan Scufa şi Spirea Cazoti, vechilĭ şi celor-l-alţĭ tovarăşĭ ocnarĭ, de la lét 95 şi 96, nerĕmânênd odihniţĭ la anaforaoa Dumnélor veliţilor boerĭ, s'aŭ înfăţoşat la Divan cu Clucerul Ioan Hagi Moscu, unde cetindu-se apelaţia lor, i anaforaoa Dumnélor veliţilor boerĭ, s'a făcut cercetare la fieş-care madea în parte. Intêiŭ pentru pîra ce aduc ocnariĭ asupra Clucerululĭ, ḑicênd că Clucerul sciind tot *fundamentul* ocnelor, îndată ce s'a întêmplat mazîlia, arĕtându-se de muşteriŭ, a cumpĕrat ocnele pe séma sa, cu ale sale meşteşugirĭ a mijlocit, de le-a luat Domnia ocnele din mâna lor şi le-a cumpĕrat Clucerul, cu nume că Domnia i le-a dat în credinţă, şi acésta li s'a făcut lor la luna luĭ August, adecă tocmaĭ în vremea când este temoiul alişverişuluĭ şi folosuluĭ, ce póte să aibă acest husmet, din care acésta i s'a pricinuit pagubă peste 200 de pungĭ, şi de vreme ce Clucerul tăgăduesce, că nu le-a avut cumpĕrate, ci în credinţă, cerură ca la acósta să încredinţeze Clucerul cu jurămînt, cum că ocnele i s'a dat atuncĭ dela Domnie, ca să le caute în credinţă, iar nu le-a avut cumpĕrate, nicĭ a metahirisit de la sine vre-un meşteşug spre paguba lor şi vor rĕmânea odihniţĭ.

Clucerul împotrivă a ḑis, că pentru întréga pliroforie, atât a jăluitorilor, cum şi a judecăţeĭ, că s'a dat atuncĭ ocnele în credinţă de la Domnie, iar nu le-a avut cumpĕrate, are doveḑĭ în scris pitacurile şi cărţile caimacamilor Domnuluĭ Ipsilant, i alte *engrafa* dela Dumnéluĭ Hatmanul Iorgache Mavrocordat, cum şi urmările de cercetărĭ ale judecăţilor, prin care se face luminósă dovadă, cum că husmetul ocnelor s'a căutat în credinţă, iar nu l-a avut cumpĕrat.

Şi acéstă luare a ocnelor de la dênşiĭ, a făcut-o Domnia pentru că înşişĭ eĭ n'aŭ urmat a da baniĭ, ce li se cereaŭ, aĭ sfertuluĭ, şi înşişĭ eĭ aŭ fost pricina la acésta, iar Dumnéluĭ nu numaĭ n'a lucrat nicĭ un meşteşug, precum ḑic, ci şi încă a şi ajutat.

I s'a ḑis Clucerululĭ de Măria sa, cum că de aŭ fost ocnele în credinţă, precum ḑic, trebue sĕ aibă şi mastraf de socotéla ce a paradosit Domnieĭ, trebue să fie arĕtat într'acea socotélă şi ceea-ce a luat de la ocnariĭ ceĭ vechĭ, cum şi ceea-ce va fi dat, ci să aducă acele socotelĭ ca să le vaḑă. Dete pliroforie Măriei sale pentru acésta la Divan şi Dumnéluĭ Banul Racoviţă, că atuncĭ dupĕ venirea Caimacamuluĭ, a îndemnat Dumnéluĭ mult pe jăluitorĭ, ca să dee ceva banĭ, fiind-că se cereaŭ, spre a se împlini trebuinţele Domnieĭ, şi la darea banilor amelisindu-se, dupĕ ce li s'a făcut îngăduială până la Septembrie, deuĕ ḑile, din pricina amelieĭ dăreĭ banilor ce li se cereaŭ şi n'aŭ urmat, s'a dat ocnele asupra Clucer uluĭ. Unde şi Măria sa arĕtă la Divan, că şi Măriei sale i-a făcut ocnariĭ aceştia multe prelungirĭ la legăturile sorócelor ce avea cu dênşiĭ, de darea sferturilor, nevrênd măcar nicĭ pentru cheltuiala drumuluĭ Măriei sale, a se arĕta cu vre-o prphimie şi Măria sa trecêndu-le cu vederea, se vede că eĭ fiind nărăviţĭ într'acele prelungirĭ, aŭ socotit să se pórte cu aceeaşĭ adiacrisie, ca şi în vremea Măriei sale, dar la cel ce urmà Măriei sale stăpânitor, n'a prins loc nĕravul lor, pentru aceea se vede că li s'a luat ocnele din mâinĭ şi s'aŭ dat Clucer uluĭ Moscu, carele de va fi adevĕrat în credinţă, iar nu cumpĕrate, nu se învinovăţesce întru nimic la dovada jăluitorilor, nicĭ pentru luarea ocnelor, fiind-că Domnia le-aŭ luat, nicĭ pentru ce ḑic că li s'aŭ pricinuit dintr'acésta, fiind pîra lor *sebep davasi*, care nicĭ jurămînt nu i se cade Clucer uluĭ, ci rĕmâne numaĭ pentru vre-un vicleşug de va fi metahirisit Clucerul într'ascuns spre paguba şi nedreptatea lor, care judecăţeĭ nu este sciut şi cunoscut o fi judecăţeĭ de Dumneḑeŭ.

Al doilea pîră a ocnarilor, fu pentru treĭ zapise de datorie ale Şiştovenilor, ḑicênd, că la vremea ce a făcut Clucerul ocnele zapt, mergênd la Olteniţa, a luat pre Cămăraş de acolo şi aducêndu-l în Bucurescĭ, l-a pus în poprélă la casa sa şi ţiindu-l închis cu arnăuţĭ paznicĭ, cu silĭ şi multe înfricoşărĭ, i-a luat atât alte scrisorĭ ce a avut de socotelĭ, cât şi zapisele de datoriĭ, şi ţiind zapisele tocmaĭ un an, tocmaĭ atuncĭ le-a dat lor înapoĭ, ḑicêndu-le să-şĭ iae baniĭ de la ceĭ datorĭ, dupĕ ce adecă aceĭa ce eraŭ datorĭ eşiseră mofluzĭ.

Impotrivă a rĕspuns Clucerul, că orĭ-ce urmare a făcut atuncĭ, a fost îndatorat cu porunca stăpânireĭ şi acele zapise de datoriĭ ce le luase dela Cămăraşul ot Olteniţa, le-a avut adevĕrat la sineşĭ până la Iulie, dar le-a ţinut pentru că se afla în judecată cu jăluitoriĭ, şi la Iulie săvêrşindu-se *chrisologhiele*, când atuncì isbrănindu-se şi învoindu-se înşişĭ jăluitoriĭ prin zapisul lor cu Dumnéluĭ Hatmanul Mavrocordat, ce era rânduit din partea Domnieĭ, ca să răfuiască şi să isbrănéscă pe jăluitorĭ de către Domnie, a dat şi acele zapise la Dumnéluĭ Hatmanul, şi jăluitoriĭ le-aŭ primit din însăşĭ mâna Hatmanuluĭ, iar nu de la Clucerul, şi dupĕ ce le-aŭ primit cu mulţămirea lor, apoĭ aŭ dat şi zapisul lor de desfacere. Scufa, unul din tovarăşĭ, nu tăgădui, ci mărturisi ḑicênd, că adevĕrat acele zapise de datoriĭ de bună-voĭe şi făr' de nicĭ o silă cu scirea şi a celor-l-alţĭ tovarăşĭ, el le-a primit din mânele D-sale Hatmanuluĭ, dar ḑise, că s'aŭ înşelat de le-aŭ primit, făgăduindu-le Hatmanul Mavrocordat, că la sarea ce era să le plătéscă Domnia, le va scóte încă câte parale ḑece la suta de oca şi pre urmă la zapisul ce a făcut, a pus numaĭ câte talerĭ 1 suta.

Hotărîrea.

Fiind-că atât făgăduelele de plată maĭ mult la suta de oca, cât şi exoflisis, ce acum ḑise că s'aŭ înşelat de le-aŭ dat, le-aŭ făcut cu Hatmanul Mavrocordat, ce era rânduit din partea Domnieĭ, de aceea nu li se cuvine a face nicĭ o dava asupra Cluceruluĭ.

Al treilea, pîră făcură ocnariĭ pentru 1.136 000 oca sare, ce aŭ avut eĭ maĭ mult peste cea arĕtată de Clucerul că a fost, şi s'ar fi tăinuit de Clucerul. Clucerul a rĕspuns că Dumnéluĭ a avut ómenĭ rânduiţĭ şi prin mâna acelora s'a făcut primirea. Să se cerceteze dar aceĭ primitorĭ şi când se va dovedi că a luat Clucerul în socotéla sa, maĭ mult decât a arĕtat, nu numaĭ să plătéscă, ci să se şi osândéscă. S'aŭ intrebat ocnariĭ, cu ce doveḑĭ fac cererea acésta, în vreme ce eĭ sunt davagiĭ şi lor li se cade să dovedéscă, şi rĕspunseră, că precum Clucerul a avut ómenĭ rânduiţĭ, aşa şi eĭ aŭ avut şi la socotéla ce aŭ arĕtat de sarea ce s'a scos şi câtă şi unde s'a aflat, aŭ avut tótă suma deplină, ce s'a făcut zapt de ómeniĭ Cluceruluĭ, luându-se din mâna ómenilor lor.

Hotărîrea.

Înaintea Dumnélor veliţilor boerĭ, să se aducă şi ómeniĭ Cluceruluĭ şi ómeniĭ ocnarilor, care prin carte de blăstem să se cerceteze şi să iae socotélă cu amăruntul.

Maĭ cerură ocnariĭ pentru sarea ce aŭ oprită la coşare, căcĭ spre tómnă este obiceiŭ să se slobódă, şi aŭ arĕtat şi paradijmă chiar a Cluceruluĭ, că pentru o puţină vreme ce s'a zăticnit sarea Cluceruluĭ, s'aŭ fost îndatorat eĭ de aŭ plătit şi dobêndă, iar sarea lor s'a ţinut, din pricina Cluceruluĭ, 2 anĭ încheţĭ, şi dupĕ pilda ce s'a urmat la Clucerul, cerură şi lor a li se plăti dobândă pe vremea cât a stătut închisă. Clucerul se apĕră, că şi pre acel an a avut ocnele în credinţă şi Domnia le-a ţinut oprite.

Hotărîrea.

Să aducă Clucerul socotelile ce a încheiat cu Domnia, şi de se va dovedi că şi pre anul 97 a avut Clucerul ocnele în credinţă, nu pot face dava asupra Cluceruluĭ.

Al patrulea, maĭ făcură ocnariĭ cerere şi pentru cheltuiala cămăreĭ Cluceruluĭ, care iĭ hotărăsc Dumnélor veliţilor boerĭ, s'o plătéscă cu dobândă până acum, că de vreme ce avea să iae, cum de nu-ĭ cerea de atuncĭ îndată, ci aŭ lăsat până acum de se maĭ încarcă cu altă dobêndă? S'aŭ întrebat încă de cunosc eĭ de cu dreptate are să iae Clucerul aceĭ banĭ după chelărie? şi rĕspunseră că are să iae cu adevĕrat; decĭ li s'a ḑis, că de vreme ce mărturisesc acea datorie a lor din chelărie bună, trebue să şi-o iae Clucerul cu dobêndă, după cum şi la baniĭ lor s'a pus dobêndă.

Aşa dar, la anaforaoa Dumnélor veliţilor boerĭ, n'a făcut Domnia sa nicĭ o schimbare hotărîreĭ Dumnélor, făr' de numaĭ acele osebirĭ ce sunt maĭ sus arĕtate, spre a aduce, adecă Clucerul Moscu, socotelile ce a încheiat cu Domnia şi pentru lipsa de un milion şi atâtea oca, ómeniĭ amêndoror părţile să se înfăţişeze înaintea Dumnélor boerilor, să arĕte adevĕrul prin primire de blăstem.

Anexe la capitolul financelor.

Pitac la boerĭ a se strînge la un loc să facă socotelile Visterieĭ.

Iô Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domniĭ mele, cu tóte că în trecutele ḑile s'aŭ fost rînduit prin Pitacu Domnieĭ mele, uniĭ din Dumnealor boerĭ de a căuta socotelile Visterieĭ, dară fiind-că voim Domnia mea de a se face acéstă căutare a socotelelor de toţĭ Dumnévóstră împreună, pentru acea dară poruucim, ca adunându-vĕ cu toţiĭ la un loc să căutaţĭ dimpreună atât socotelile Visterieĭ, cât şi socotelile Caseĭ Răsurilor, şi după săvêrşirea acestora să aveţĭ Dumnévóstră a căuta apoĭ şi socotelile Epitropiĭ, adică a veniturilor şi cheltuelilor Cutieĭ de milostenie, ale cişmelelor, ale şcólelor, ale podurilor şi ale orfanotrofieĭ, cum şi socotelĭ de veniturĭ şi cheltuelĭ ale spitalurilor Colţeĭ şi ale sfântuluĭ Pantelimon, care tóte aceste să le şi lămuriţĭ şi să faceţĭ Domnieĭ mele arĕtare; pentru care orênduim pe vĕtafu de Visterie spre a face acéstă poruncă la toţĭ Dumnévóstră cunoscută şi a o şi urma. — tolico pisah gvd.—1802, Noembrie 5.

Cod. XLVIII.

Maĭ dăm aci loc la treĭ acte referitóre la luărĭ de socotelĭ parţiale orĭ generale.

Iô Costantin Alexandru Ipsilant Voevod i gospodar. Zemle Vlahiscoe.

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor Domnieĭ mele, Dumnéluĭ vel Vistier, Dumitraşco Racoviţă, Dumnéta vel Spătar Scarlate Ghico, Dumnéluĭ biv. vel Vistier Costache Ghico, Dumneluĭ vel Vornic de Ţéra de sus Golescule, Dumnéluĭ vel Logofĕt de obiceiurĭ Constantin Ştirbeiŭ, şi Dumnéluĭ vel Vornic de Ţéra de jos Scarlat Câmpineanu, fiind-că atâta vreme este de când s'aŭ dat porunca Domnieĭ mele pentru de a se căuta socotelele ce sunt ale Visterieĭ, şi între care sunt şi socotelile Hristi Ghiuleragasî şi ale luĭ State Resul pentru tăinaturile ce aŭ dat la oştirĭ, pentru care aceştĭ duoĭ numiţĭ Hristea şi State Resul, pururea şi necontenit jălbĭ ne daŭ mulţĭ, că aŭ a lua dela dênşiĭ şi cu pricină că socotelele lor nu s'aŭ sfêrşit, se prelungesc de atâta vreme, răbdând şi ceĭ ce aŭ a lua dela dênşiĭ de drept al lor. Iată dară orânduim în parte şi întradins pe Dumnélor maĭ sus numiţiĭ boerĭ Domnieĭ mele, şi vĕ poruncim, ca să vĕ adunaţĭ împreună, unde să aveţĭ acésta de căutat şi de a încheia socotéla numituluĭ Hristea Ghiuleragasî şi a luĭ State Resul pentru tăinaturile ce aŭ dat la oştirĭ, care să o faceţĭ şi să o alegeţĭ cu dreptate şi fără de încărcătura ţĕriĭ, de care să faceţĭ Domnieĭ mele anafora în scris, care anafora cu izbrănire şi cu încheere de socotelile acestor doĭ numiţĭ, negreşit o cerem Domnia mea pre joi, care o şi aştept cu zapciu cel orânduit, şi fără de a fi zăbavă maĭ mult.—1803 Ianuarie 17.

Cod. XLIX, fila 20.

Iō Constantin Alexandru Ipsilant Voevod i gospodar Zemle Vlahishoe.

Find-că maĭ jos arĕtaţiĭ ce aŭ fost rînduiţĭ magazierĭ la locurile ce se areată, aŭ tăgăduit înaintea Domnieĭ mele la Divan, că nicĭ sporul acela cu care îl îndatoresc Dumnélor boeriĭ veliţĭ ce aŭ fost rînduiţĭ socotitorĭ prin anafora a'l rĕspunde nu l'aŭ luat, nicĭ vre-o alt-fel de iconomie n'aŭ făcut, şi cu cuvênt, că întru tóte sunt curaţĭ, poruncim Domnia mea Zapciule ce eştĭ orînduit, ca pre toţĭ aceştĭ magazierĭ să-ĭ ducĭ la sfînta Metropolie, unde să-ĭ îndatoréscă pré sfinţia sa părintele Metropolit a primi fiteş-care blăstem, că nu este asupra luĭ nicĭ un prisos, nicĭ n'aŭ făcut vre-un fel de sfetirismos, adică nicĭ n'aŭ luat banĭ în loc de făină séŭ de orz, nicĭ că aŭ vîndut la nimenea, nicĭ că aŭ dat banĭ ca sa iae Tescherele de maĭ multă sumă decât cea-ce aŭ dat în natură, şi primind blăstem pe aceste ponturĭ, vor rĕmânea în pace şi ne supĕraţĭ.—tolico pisah gvd.—1803 Februarie 19.

Ioniţă 3-lea Logofĕt Constantin	la Bistreţ.
Anton şăt. Panaiot, Portar Gheorghe, Polcovnic	la Pristol şi Negotin ot Moţăţeĭ.
Nicolae, Logofĕtu Enciul	la Cioroiu.

Nicolae Theodor la Moţăţeĭ.
Panait, la Ostrovenĭ.
Fatache la Izlaz.

Nicolae şăt. la Licărescĭ.
Constantin la Brăila.
Iane la Ostrovenĭ.

Cod. XLIX, fila 27—20

Iŏ Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor Domniĭ mele Dumnóta biv. vel Bane, Nicolae Brâncovene, Epistatule al Caseĭ răsurilor, Dumnóta biv vel Bane, Costache Ghica, Epistatule al logofeţieĭ marĭ, ţéra de sus şi de jos, şi Dumnéta vel Postelnice Mavrocordate, şi Dumnéta vel Vistier Filipescule, adunându-vĕ la un loc, să teorisiţĭ Dumnévóstră socotéla acésta a Caseĭ răsurilor, de când se află Epistat Dumnéluĭ biv vel Postelnic Ştirbeiŭ, pentru care să o încheeţĭ şi să o arĕtaţĭ Domnieĭ mele prin anaforaoa Dumnévóstră în scris.—1803 Decembre 24.

Prea Inălţate Dómne,

Fiind-că anul s'a împlinit de când mĕ aflu la Epistăşia Caseĭ răsurilor, mĕ rog să fie luminată porunca Măriei tale a mi se încheia socotéla dela Decembrie 1, până acum de primire şi daturĭ.—1803 Decembrie 22.

Constantin Ştirbeiŭ.

C. Alexandru Ipsilant, află ţéra înglodată în grele datoriĭ. Pe lângă acésta ţéra are a plăti şi pentru oştirile turcescĭ intrate cu scop de a o apĕră de Pasvantoglu. Nu se găsesce alt mijloc de a se aduna la Visterie sumele necesare decât supunêndu-se—în mod escepţional—la darea vinăriciuluĭ şi a dijmeĭ şi clasele privilegiate.

Asupra acestor dărĭ reclamă privilegiaţiĭ şi preferă să plătéscă o ajutorinţă directă.

1) Jalba prin care neamurile i Maziliĭ, i Postelniceiĭ, i Cumpaniştiĭ, din 3 judeţe, aceştia ḑic că: Vĕḑênd trebuinţa ce este spre plata lefilor ostăşescĭ, ca să se mântuéscă ţéra, suntem osârduitorĭ şi noĭ şi voim de a da acum un ajutor de banĭ, care se va găsi cu cale, pre chibzuirea de obşte, numaĭ la plata de vinăriciŭ să nu fim îndatoraţĭ, ca să nu perdem cu urmarea acésta privileghiul acela ce dinceput şi în tótă vremea ni s'aŭ păzit şi ni s'aŭ urmat.

Rezoluţie: Vodă trămite la Mitropolit şi la credincioşiĭ boierĭ aĭ Domnieĭ şi «împreună cu Dumnéta vel Vistier, fiind-că la cunoscuta mare trebuinţă ce este a ţĕreĭ spre plata lefilor oştilor împĕrătescĭ, pentru folosul de obşte şi orînduealá şi jăluitoriĭ aceştia eĭ înşişĭ vin şi se rógă şi primesc a da ajutorul cuviincios şi eĭ de banĭ, numaĭ de plata vinăriciuluĭ să rógă să fie apĕraţĭ, pentru ca să nu li se smintéscă cu acésta privileghiul scuteleĭ ce aŭ avut, care acésta fiind şi Domnieĭ mele voită de a le şi păzĭ privileghiul lor, numaĭ trebuinţa mare ce este să se întêmpine, primim rugăciunea şi cererea lor şi poruncim, că înaintea Preasfinţieĭ tale şi a boierilor Domnieĭ mele să se facă chibzuire de ajutorul ce este a'l da, analoghisind însă cu suma ce ar fi fost să dee în plata vinăriciuluĭ şi să ni se arĕte prin anafora cu Vĕtaful de Visterie.— 1862 Octombrie 18.

1802 La Octombrie 19.—Boeriĭ îşĭ fac anafora, cu sfatul de obşte nu numaĭ pe jăluitoriĭ (de sus) ca şi pe tóte némurile, i Postelniceiĭ, i Maziliĭ, şi Companiştiĭ cât se află astă-ḑĭ în 17 judeţe ale ţĕreĭ, cât şi aceia din Bucurescĭ, să dee în sumele de ajutor al plăţeĭ lefilor ostăsescĭ, adecă némurile i postelniceiĭ (fiind-că sunt scutiţĭ de dajdie), să dee fiesce-care câte talerĭ 40 Iar maziliĭ şi cumpaniştiĭ fiind-că plătea şi dare să dee pe jumĕtate (câte talerĭ 20).. De care făcênd apoĭ şi socotélă, că dupĕ No. 6 sunt aceste bresle sciute în Visterie, însă pe 250 postelniceĭ po talerĭ 40 i 416 neamurĭ iar pol talerĭ 40 şi 2119 mazîlĭ şi 419 cumpaniştĭ pol talerĭ 20, fac talerĭ 77400. Aşişderea şi alţiĭ ce aŭ cărţĭ domnescĭ de scutéla vinăriciuluĭ (afară însă din logofeţiĭ Divanuluĭ, aĭ Vistieriеĭ, aĭ Divanuluĭ Craioveĭ, Sameşiĭ, condicariĭ dupĕ la judeţe, i logofeţiile starostieĭ, i logofeţiĭ Mitropolieĭ şi aĭ Episcopiilor) ceĭ-l'alţĭ toţĭ câţĭ aŭ cărţĭ de scutélă să facă şi eĭ ajutor, dând fiesce-care câte talerĭ 20, iar plata vinăriciuluĭ ce o rânduise po poruncile Dumnélor Boierilor Caimacamĭ, să se ridice deasupra lor, ca să nu li se strice privileghiul ce din vechime aŭ avut şi li s'aŭ păzit pururea până acum. Insă fiind că între dênşiĭ uniĭ sunt sĕracĭ, iar alţiĭ maĭ cu putere, se găsi cu cale cererea ce făcură jĕluitoriĭ, ca fiesce-care breaslă osebită carĭ se află lócuitorĭ la un judeţ, să-şĭ facă milă între dênşiĭ, punênd pe fieş-care dupĕ starea i şi puterea luĭ, ci dar să fie luminata porunca Mărieĭ tale către Dumnéluĭ vel Vistier, spre a face cărţĭ Domnescĭ către Domnélor ispravniciĭ judeţelor, ca să ridice pe slujbaşiĭ vinăriciuluĭ de-asupra acestor bresle şi să li se slobódă vinurile fără de a le face câtuşĭ de puţină supĕrare cu vre-un fel de cerere, de vreme ce aŭ rĕmas apĕraţĭ cu vinăritul şi pe de altă parte . . . maĭ silesce a face cisla de banĭ ajutoruluĭ, cu dreptate, ca să nu se încarce ceĭ maĭ săracĭ. ; . . . 1802, Octombrie 9.

Iscăliţĭ: *Dositeiŭ al Ungro-Vlahieĭ, Neculaĭ Brâncoveanu, D. Racoviţă, Ban, Costache Ghica, Scarlat Ghica, Manolache Creţulescu, Radu Golescu, Isaac Ralet, Scarlat . . . , Radu Slătineanu, Stefan Văcărescu, Vornic, Fal. . . . Vornic, Manolache Grădişteanu.*

Pe anafora este rezoluţia aprobatóre :

Iω Constandin Alexandru Ipsilant Voevod.

In resoluţie Vodă explică, că «fiind însă că acest ajutor de plata vinericiuluĭ este cerut dela aceste bresle a fost numaĭ şi numaĭ pentru grabnica trebuinţă la plata lefilor, ca proftacsînd cu un ceas maĭ înainte să se ridice o sumă din oştirĭ şi să se facă uşurare ţĕreĭ şi o mântuire făr de zăbavă, de greutatea aceea, care pe lângă plata lefilor are şi cu darea de tăinaturĭ».

Vodă decĭ pune soroc de 20 ḑile pentru plata ajutoruluĭ, căcĭ de vor întârḑia, petiţionariĭ ca vechilĭ aĭ tuturor breslelor . . . vor fi apucaţĭ a plăti pentru toţĭ. Deacă se va fi apucat a se percepe ceva pe vinăriciŭ, să se ţină în sémă numele ca la ajutor al acesteĭ, numaĭ prisosul să li se întórcă şi neajunsul să se împlinéscă. — 1802, Octombrie 21.

De ceea ce aŭ voit să scape privilegiaţiĭ tot n'aŭ scăpat, cum vom vedea maĭ la vale.

Budgetul ţĕreĭ muntenescĭ în 1803. — Evident *numele de budget* nu-l aveaŭ aĭ noştri la începutul secoluluĭ, maĭ ales că Visteria era a Domnitoruluĭ, totuşĭ aflăm la unele Domniĭ óre-care lucrărĭ analóge budgetelor.

In August 1803 C. Alex. Ipsilant voesce să reducă dările grele ale ţĕreĭ muntenescĭ. Cu acest scop convócă Divanul şi *«obştea boerilor»* ca să stabiléscă veniturile şi spesele Visterieĭ.

Boerimea se adună şi supune Domnitoruluĭ următórea anafora:

Prea Inălţate Dómne,

Dupĕ luminata poruncă Măriеĭ tale ce prin Domnescul Pitac ni s'aŭ dat, ca să facem chibzuire pentru Asidosia, care dupĕ firésca Măriеĭ tale bunătate şi milostivire ce aĭ arĕtat şi arĕţĭ neîncetat către ticăloşiĭ supuşiĭ Măriеĭ tale, încă din ḑioa ce din buna nóstră norocire ţi s'aŭ hărăzit Domnia acesteĭ ţĕrĭ, aĭ hotărît a se publicui în tótă ţéra, şi făcêndu-ţi-se milă de săraciĭ lĕcuitorĭ petru greutatea, lipsa şi nemărginita ticăloşie, şi pentru alte nesuferite greutăţĭ ce în vreme de ḑece anĭ aŭ cercat, cu tóte că datoria ţĕriĭ însă până acum nu s'aŭ plătit, rămâind a se înlesni în urmă din tertipul ce s'aŭ făcut al nădăjduituluĭ venit, din vinăriciul privileghiaţilor, care încă până acum necunoscut este câtă sumă de banĭ se póte strînge dintr'însul, şi de le ajunge a înlesni rĕspunderea datoriilor ţĕriĭ; dară ca să fie sciută milostenia aceia a prea puterniciĭ Impĕrăţiĭ, care Dumnezeŭ în vecĭ să o păzéscă nebiruită, ce aŭ revărsat cătră acéstă ticălósă ţéră, prin vrednic de închinăciune Hatiserif întăritoriu de tóte cele vechĭ privileghiurĭ ale pămĕntuluĭ şi de Asidosia de un an, a binevoit Măria sa şi a hotărît, ca acéstă Asidosie să se publicuiască întru acéstă următóre lună negreşit. Adunându-ne dar toţĭ şi chibzuindu-ne, am făcut scumpă cercetare *pentru trebuinciósele cheltuelĭ*, care dupĕ trebuinţă urméză a se face în diastimă de un an întreg la lefile *atât ale celor vechĭ oştirĭ ale pămĕntuluĭ, cât şi ale acelor ce acum de curĕnd s'aŭ strâns pentru paza hotarălor ţĕreĭ,* la lefile boierilor celor ce slujesc Divanuluĭ domnesc, ale departamentelor, ispravnicilor judeţelor, judecătorilor şi ale zabiţilor din tótă ţéra, carĭ slujind tot anul, n'aŭ alta a dobêndi decât numaĭ acéstă léfă, care acéstă sumă a lefilor se adună pe fieş-care lună talerĭ *90,716 banĭ 40*, *iară peste tot anul se adună talerĭ 1.088.592*, fără de a maĭ adăoga nicĭ măcar un ban pentru cheltuelile Visteriĭ domnescĭ, ce şi acestea sunt negreşit trebuinciόse, care rĕmân de a le economisi Măria ta precum Dumnezeŭ te va lumina. Lăsând dar norodul slobod de haraciul împĕrătesc şi de ale viḑiruluĭ dărĭ pe lună şi de tóte sumele şi ajutórele, rĕmâne ca să plătéscă fieş-care Lude pe lună, pentru aceste negreşit trebuinciόse lefĭ, talerĭ treĭ, banĭ treĭ, sare se adună într'un an să dee fieş-care Lude câte talerĭ 36 banĭ 36. Adecă a treia parte din *ceea-ce da pe fieş-care an în aniĭ trecuţĭ*, afară din zaharele, tainaturĭ şi altele, ce da lŏcuitoriĭ fără de a li se plăti, care se adună maĭ încă atâta, şi cu acésta numaĭ intru acest an darea trebuinciόselor lefĭ, nădăjduim să se multăméscă şi să se mângâe ticălosul norod, pentru care vor şi ridica mânile lor spre ruga milostivuluĭ Dumnezeŭ pentru vecĭnica stare a pré puterniceĭ Impĕrăţiĭ şi pentru îndelungimea vieţiĭ şi sănătatea Măreĭ tale, al obştesculuĭ nostru părinte, şi de binefăcĕtor al tuturor supuşilor Măriei tale, de nu ni se va întêmpla însă vre-o altă nenădăjduită peristasis, care răzămându-ne la marea milostivire a luĭ Dumnezeŭ, şi la îngrijirea ce se face pentru noĭ de către pré slăviţiĭ noştri stăpânĭ, şi la ochiul cel cu neadormire şi priveghere a Măriei tale, nădăjduim ca de acum să petrecem în odihnă; însă pentru desluşire am aşternut în Perilipsis şi socotéla ce am găsit-o cu cale, iar cea maĭ desĕvârşitch ibzuire şi hotărîre, rĕmâne la înalta înţelepciune a Măriei tale.— 1803, August 9.

Dositeiŭ al Ungro-Vlachieĭ, Râmnic. Nectarie, Dumitrache Ghica, Ban, Alexandru Brâncovénu, Ban, Sacrlat Ghica, vel Spătar, Manolache Creţulescu, vel Ban, Constantin Ghica i Vistier, Radu Golescu, vel Vornic, vel Logofĕt Isaac, vel Logofĕt Ştirbeĭ, vel Vornic Câmpinénu, Constantin Filipescu, vel Vistier, Grigorie Ghica, vel Vornic al obştieĭ, Stefan Văcărescu, vel Vornic, Istrate Creţulescu, vel Logofĕt, Dumitrache Racoviţă, vel Vornic, Mihalache Manu, vel Vornic, Radu Slătinénu, vel Vornic, Grigorie Bălénu, Clucer, Dumitrache Varlaam, Iordache Cantacuzino, vel Pitar, Iordache Golescu, vel Stolnic, Dumitrache Ştirbeĭ.

Eacă rezoluţiunea Domnéscă :

Iῶ Constantin Alexandru Ipsilant Voevod i gospodar. Zemle Vlahiscoe.

Cinstitule şi credincios boĭerule al Domnieĭ mele vel Vistier, am vĕḑut Domnia mea anaforaoa acésta, ce ni se face de sfinţia lor Părinţiĭ Arhiereĭ şi de obştea Dumnélor boerilor, care şi fiindu-ne primită, o întărim Domnia mea, şi poruncim Dumnélor să se şi facă acum dela Visterie Domnescile nóstre cărţĭ, atât legate către ispravniciĭ judeţelor, cât şi deschise către lŏcuitorĭ în tótă ţóra, care să se citéscă de faţă prin tóte satele în auḑul tuturor de obşte vestitóre de Asidosia acésta ce am hotărit Domnia mea pe an, în care vreme nu aŭ a fi supĕraţĭ cu nicĭ un fel de altă dare, decât numaĭ po talerĭ 3, banĭ 3 pe lună de tot ludele aŭ a da pentru plata lefilor ostăşescĭ, şi acelora ce slujesc în trebile ţĕriĭ, iară tóte cele-l'alte sămĭ, ajutóre şi orĭ-ce alte dărĭ cu verĭ ce fel de numirĭ eraŭ până acum, tóte până acum s'aŭ ridicat şi aŭ lipsit cu totul a nu le maĭ da.—1803 August 14.

Din actul de sus se vede că *lefile* pe an se urcaŭ la suma de 1.088.592 talerĭ. Peutru acoperirea acesteĭ sumĭ se impune o singurĕ dare pe ţĕranĭ de 3 talerĭ şi câţĭ-va banĭ, deşi boĭariĭ găsesc că venitul dăreĭ acesteia nu va acoperi nevoile ţĕreĭ.

În 1804 se cércă a se acoperi deficitul cu o adăogire la dare.

Eacă actul:

Iω Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

Pró sfinţia ta Părinte Metropolite, iubitorilor de Dumnezeŭ Episcopĭ şi Dumnévóstră boĭerilor Domnieĭ mele haló şi mazîlĭ, am vĕḑut Domnia mea obştósca anafora ce ne faceţĭ, prin care vĕ rugaţĭ ca să ne înduplecăm a fi primită cea d'întâiŭ anafora ce ne-aţĭ făcut, ca dupĕ aceia să urmeze dăjdiile, cu cuvênt că, chibzuindu-vĕ şi socotindu-vĕ, am vĕḑut că este lucru preste putinţă de a se împlini socotóla celor de acum cheltuelĭ, dupĕ rânduiala aceea ce curgea în lét 1783, fiind vremile aceste de acum mult maĭ deosebite decât cele de atuncĭ, şi cheltuelile cu mult maĭ adăogate, cum şi preţul fieş-căruia lucru împătrat, fiind maĭ vêrtos acum adăogite şi lefile şi tainaturile Aşcherlăilor trebuincioşĭ pentru paza ţĕriĭ, care lefĭ şi tainaturĭ nu era în vremea aceea, nefiind trebuinţă de oştirĭ, şi că de se vor orândui a se urma acum dăjdiile dupĕ cel de atuncĭ mijloc, se va face maĭ mare pagubă şi stingere ţĕreĭ şi veţĭ fi siliţĭ apoĭ pentru neputinţa iconomisireĭ cheltuelilor, să scóteţĭ şi ajutor şi havaetele să rĕmâe neplătite, neputênd Visteria cu cea de atuncĭ sumă să le economiséscă şi că pentru lefĭ nu este de ajuns vechia sumă câte şaispreḑece parale la leŭ, şi trebuinţa este să se facă nouĕ adăogirĭ de alte patru parale, şi că de şi este rânduiala ceĭ d'întâiŭ anafora spre paguba nóstră, atârnă însă spre mare folosul ţĕreĭ, pentru care luând Domnia mea séma aceĭ d'întâiŭ anafora, vedem că orânduiţĭ cincĭ semĭ fie-care po talerĭ şése i haraciul şi douĕ ajutóre po talerĭ şése şi jumĕtate, şi pentru a minzililor cheltuelĭ po talerĭ şése şi un ort. Unde fiind că sămile din vremea ce s'aŭ rânduit încă din Domnia Măriei sale, aŭ curs tot-d'auna câte patru leĭ, care s'aŭ păzit şi maĭ pe urmă, şi a vĕ sili ca să faceţĭ acum rânduiala semilor câte şése leĭ, nu curge din alta decât din împuţinarea ludelor, căcĭ într'alt chip nu era cu putinţă a eşi suma ce aţĭ chibzuit trebuinciósă pentru curgĕtórele cheltuelĭ, şi fiind că până nu se va face aşeḑĕmêntul, nu póte fi cunoscut câte lude aŭ de a se aşeḑa, căcĭ de vor eşi maĭ puţinĭ de patru-ḑecĭ de miĭ, dupĕ care sumă aţĭ orânduit semile, nu póte să iasă suma care o orânduiţĭ, iar de vor eşi maĭ mult, care o şi nădăjduim, dupĕ râvna ce înşi-vĕ aţĭ arĕtat, făcêndu-se îndreptare la catachrisis atât posluşnicilor cât şi scutelnicilor şi nómurilor, şi mazililor şi breslaşilor şi cumpaniştilor, atuncĭ se póte face scădere din suma ce orânduiţĭ acum a da fieş-care lude, şi apoĭ să se aşeḑe şi semile dupĕ cum aŭ fost din vechime câte talerĭ patru, şi aşa să se facă statornică şi orânduiala dăjdiilor, până când dară vom lua acéstă pliroforie, fiind că făcêndu-se aşeḑĕmêntul, trebue să fie cunoscută suma care are a da ludele pe fieş-care an, s'aŭ scris cărţĭ de aşeḑĕmênt către lŏcuitorĭ, arĕtătóre cum că aŭ da pe an câte şépte-ḑecĭ şi opt de leĭ, parale ḑece de lude, şi că dintr'aceştĭ şépte-ḑecĭ şi opt leĭ şi parale ḑece, ceĭ şépte-ḑecĭ şi douĭ de leĭ aŭ a'ĭ da în şése diminiĭ, adecă pe fieş-care douĕ lunĭ câte talerĭ douĭ-spreḑece noĭ, în care se cuprind şi răsurile, scăḑênd douĭ leĭ şi parale ḑece din suma care orânduiţĭ în anafora pe fieş-care lude, ca să rĕmâe câte talerĭ douĭ-spreḑece de minie, iar aceĭ talerĭ câte şése şi parale ḑece aĭ menzililor să-ĭ dee în douĕ câştiurĭ, primĕvóra şi tómna câte treĭ leĭ şi cincĭ parale, şi cu acest mijloc rĕmâne de o camdată lucru atârnat, precum şi înşi-vĕ prin cea d'întêiŭ anafora vĕ rugaţĭ să aveţĭ voe, ca să faceţĭ al doilea chibzuire pentru analoghia banilor, dupŏ suma ludelor şi dupĕ întêmplarea vremeĭ, făcêndu-se dar şi săvêrşindu-se aşeḑĕmêntul şi luând întrégă pliroforie cât aŭ de a se aşeḑa ludele, chibzuire şi pliroforie să va face atuncĭ şi întocmirea semelor, când atuncĭ va rĕmânea temeinică şi statornică acea orânduială, drept aceea printr'acest Domnescul nostru pitac, vi se face sfinţiilor vóstre, şi Dumnóvóstră acestora sciinţă. Tolico pisah gpd. — 1804 Iunie 16.

Cod. XLIX fila 169.

Casa răsurilor continuă a fi în deficit. Atuncĭ intervine o nouă chibzuire a boerilor şi o nouă resoluţiune a luĭ C. Al. Ipsilant:

Iω Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

De vreme ce prin cercetarea şi teoria ce s'a făcut socotelilor Caseĭ răsurilor, de către Prea Sfinţia sa părintele Mitropolit şi de către Dumnélor boeriĭ Divanuluĭ Domnieĭ mele, se găsesce că lipsesc baniĭ acesteĭ pricinĭ, care lipsă curge din împuţinarea Dumnêlor ce aŭ fost, şi fiind-că ceĭ ce aŭ slujit trebue să-şĭ iae lefile lor, primită este Domnieĭ mele acéstă obştéscă anafora, spre a se împlini baniĭ aceştia de la ludele ţĕriĭ, fiind însă că dupĕ firésca mărturisire ce avem Domnia mea către lŏcuitoriĭ noştri, voind apururea a lor repaos şi uşurinţă, pentru ca să nu le caḑă cu greŭ mijlocul rĕspunderiĭ acestor banĭ în treĭ câştiurĭ; de aceea dar hotărîm, ca de la începutul următoruluĭ Septembrie, *peste dăjdiile canonisite să se pue pe fieş-care lună a da lude câte o jumĕtate de leŭ, ca în diastimă de ḑece lunĭ să se istovéscă împlinirea acestor banĭ,* pentru care poruncim Dumitale vel Vistiere, ci şi osebitele cuviincióse poruncile mele către ispravnicii județelor, spre a pune în urmare împlinirea acesteĭ jumĕtățĭ de leŭ la tóte ludele pe fie-care lună, la dăjdiile canonisite, carĭ banĭ să aibă a se trimete la Casa răsurilor, iar pentru urmarea dăreĭ lefilor, poruncim ca primind Casa lipsa banilor acesteĭ triminiĭ câte puțin, precum s'a ḑis, după ce se va istovi împlinirea acesteĭ lipse și se va înlesni plata lefilor, atuncĭ să se încépă a se da lefile pe fieș-care două lunĭ, și Dumnéta vel Logofete al obiceiurilor, așa să urmezĭ.— 1804, Septembrie 14.

Cod. L. fila 289.

Prea Inălțate Dómne,

După luminat pitacul Măriei tale, ce este coprinḑĕtor pentru o *triminie* întrégă, ce face trebuință a se plăti lefĭ, și nu se ajung baniĭ Caseĭ răsurilor, care lipsă nu dóră că se pricinuesce din anul asedosit, ce curge maĭ dinainte pentru împuținarea ludelor ce se află; după luminată porunca Inălțimeĭ tale, adunându-ne cu toțiĭ la Visterie și aducênd pre Sameșul Caseĭ răsurilor, ne-a arĕtat și ne-a dat pliroforie de socotelile Caseĭ, până la sfêrșitul luneĭ aceștia a luĭ Septembrie al acestuĭ următor an, și după veniturile ce a avut Casa răsurilor și după darea lefilor ce se urméză cu catastișele cele pecetluite de Măria ta, învederat se cunósce că lipsesce o triminie întrégă peste talerĭ 190.000, decĭ pentru aceștĭ banĭ, cunoscêndu-se că se cuvine și este trebuința a se rĕspunde, nestând alt mijloc, fiind-că ceĭ ce aŭ slujit urméză să-șĭ iae lefile, cu sfat de obște s'a găsit cu cale a se împlini de la liudele țăriĭ, însă de va ajunge suma ludelor Visterieĭ la 40.000, le vine tot analagon câte talerĭ 5 de lude, și ca să nu caḑă greŭ țăriĭ de-odată, dar nicĭ în vreme de primăvéră să nu fie lŏcuitoriĭ supĕrațĭ și cu acésta, peste dăjdiile cele obicĭnuite, cu scumpĕtate am chibzuit, ca în treĭ căștiurĭ să rĕspunḑă tótă acéstă lipsă a lefilor, socotindu-se la lude 40.000 să adaoge, însă și talerĭ 2 de lude la baniĭ mezilhanelilor, căștiul deminieĭ Octombrie și la deminia de Octombrie și Noembrie, de lude po talerĭ 1,60, asemenea și la diminia Decembrie și Ghenarie iarășĭ de lude po talerĭ 1,60, și cu acest mijloc, până la sfêrșitul luĭ Ghenarie, să împlinesce tótă numita lipsă a dăreĭ lefilor, ce este până la sfêrșitul acesteĭ lunĭ Septembrie, rĕmâind în primăvéră și lŏcuităriĭ ușurațĭ, numaĭ cu obicĭnuitele dăjdiĭ, iar pentru urmarea dăreĭ lefilor dela Octombrie înainte, chibzuind și acésta, o găsim a fi cu rânduială a se plăti deminie, iar nu triminie, precum s'a urmat până acum, părerea nóstră o arĕtăm Măriei tale, iar hotărîrea. — 1804, Septembrie 9.

Dositeiŭ al Ungro-Vlahieĭ, Dimitrie Ban, Dumitrașco Ban, vel Ban, biv vel Ban, vel Logofĕt, vel Vistier, Radu Golescu, vel Vornic Isaac Ralet, Constantin Stirbeiŭ, D. Racoviță Vornic, Barbu Stirbeiŭ vel Vornic, vel Vornic, Istrate Crețulescu biv vel Logofĕt, vel Vornic al obștirilor, Nicolae Racoviță vel Logofĕt.

Greutățile Visteriei nu împiedică pre slujbașii mari, de a-și face parte bună în banii adunați de la țeră.

Iō Constantin Alexandru Ipsilant Voevod i gospodar.

Dumnévóstră orânduiților boeri, am vědut Domnia mea anaforaoa ce ne faceți, care și chibzuind-o Domnia mea, găsim cu cale că acești taleri 500, simbrie de séma haraciului ce ne arětați că urméză pre două luni, Decembrie și Ianuarie, să-i analoghisiți Dumnévóstră pre dilele a două numitelor luni, Decembrie și Ianuarie, și pre două-deci și două de dile Decembrie, ce a fost Clucer Grigorie Filipescu, să-și iae analogul ce i se cuvine, iar de la 24 dile în urmă și până la sfêrșitul lui Ghenarie, să-și iae Vornicul Manu, analogu ce i se cuvine, și acésta o dicem pentru acei taleri 500, ce se cuvine dréptă răsură pe séma haraciului, spre a nu se plăti de la Visterie răsura haraciului de două ori, de care și poruncim, ca într'acelaș chip să faceți Dumnévóstră socotélă, și dela cine ce rěmâne de împlinit, să-și împlinéscă Větavul de Visterie.— 1803, Iunie 22.

Cod. L, fila 306.

Prea Inălțate Dómne,

După luminată porunca Măriei tale, ce ni s'a dat pentru căutatul socotelelor rěmășițelor Visteriei, vedem că la socotelele ce în trecutele dile s'a încheiat, este și Dumnéluĭ Clucer Grigorie Filipescu, rěmășiță cu taleri 500, cari bani, întrebând pre Dumnéluĭ cu ce cuvînt i-a primit, ne arétă că pentru simbria Dumisale de séma haraciului, cine a luat-o, ne adeverim, că a luat-o Dumnéluĭ Postelnicul Manolachi Manu, căruia i se cuvine de a o lua, căci Dumnéluĭ a împlinit banii semei haraciului de la politia Bucurescilor, și iarăși Dumnéluĭ i-a istovit la Visterie, și cu tóte că séma haraciului urméză pre Decembrie și Ghenarie, și Dumnéluĭ Postelnicul Manu s'a făcut Epistat Vorniciei politiei la Decembrie 22, iar până la acéstă vreme, neapucând a da la Visterie, Dumnéluĭ Clucerul Filipescu, nici măcar un ban, dreptatea urméză ca cel ce a făcut împlinirea și săvêrșirea dăjdiei, acela să se și împărtășéscă de răsură, iar pentru acei taleri 500 ce sunt asupra Dumnéluĭ Clucerului Grigorie, să vadă luminată porunca Măriei tale — către mumbașir — ca să-l apuce să plătéscă banii.— 1803, Iunie 17.

Manolache Crețulescu Vornic, vel Vornic Golescu, vel Vornic Câmpineanu, Grigorie Brâncoveanu.

. . . *Vlahiscoe.*— Fiind-că neguțătorii ce se neguțătoresc cu prăvălii și vînd marfă cu cotul, atât cei din orașul Bucuresci, cât și în têrgurile după afară, sunt datori a da de tótă prăvălia πο αι unul vechiŭ, ploconul Cămărășiei nouě, dăm Domnia mea, volnicie (loc liber) omului ce este orânduit de către Dumnéta vel Cămăraş, ca să aibă a căuta şi a strînge acest venit după la tóte prăvăliile ce vor fi aicĭ în oraşul Bucurescĭ şi de la toţĭ prăvăliaşiĭ să iae după obiceiŭ, (pol) taler — unul vechiŭ, — iar maĭ mult să nu cuteze a face vre-o supĕrare peste acel obiceiŭ. Pentru care se poruncesce şi Dumnélor zabiţilor din oraşul Bucurescĭ, să daţĭ mână de ajutor spre a putea strînge acest venit, însuşĭ Domnul a poruncit.— 1802, Noembrie 12.

Continuă a apĕsa asupra ţĕreĭ, posderia de havaeturĭ şi dărĭ. Dăm aci acte relative la havaeturĭ diverse:

Carte de slujba încărcatuluĭ şi descărcatuluĭ buţilor.

Monopol de *butarĭ,* dar benevol; care are ómenii sĕĭ, slugĭ şi ţiganĭ, să nu fie obligaţĭ. Taxa: descărcarea în pivniţă a uneĭ buţĭ marĭ, talerĭ *unul,* banĭ 30, *Scosul* buţiĭ din aceeaşĭ pivniţă, talerĭ 1, banĭ 90, şi apoĭ taxe maĭ micĭ.— 1801, Martie 10.

Acest venit pre jumĕtate, este al Epitropieĭ podurilor.

Cod. XLVII, fila 68 verso.

Havaetul luĭ vel Cupar.

Zemle Vlahiscoe.— Find-că mĕsurătórea buţilor cu cotul de aicĭ din Bucurescĭ, este venit al boeruluĭ Domnieĭ mele, vel Cupar, dăm Domnia mea acéstă carte . . . . ce se va orândui de *vel Cupar,* să aibă a âmbla cu cotul cel pecetluit de la Visterie, şi de la ceĭ ce vor vrea a-şĭ mĕsura, însă de bună-voia lor nesiliţĭ, să mĕsóre cu cotul drept, şi să se iae de tótă butea ce se va mĕsura, câte talerĭ unul, iar nu maĭ mult, că se va pedepsi, i saam receh gpd.— 1803, Ianuarie.

Cod. XLVII.

Havaetul luĭ vel Cămăraş.

Zemle Vlahiscoe.— Dumnóvóstră ispravnicilor de prin judeţe, sănĕtate; fiind-că orânduiţiĭ cu slujba cotărituluĭ, prin jalba ce aŭ arĕtat la Domnia mea, cum că uniĭ din ceĭ ce ţin prăvăliĭ şi vînd marfă cu cotul, nu se supun a plăti obicĭnuitul cotărit, după ponturile domnescĭ, rĕmâind rĕmăşiţă şi până acum, vĕ poruncim Domnia mea, că arĕtând la Dumnóvóstră pre uniĭ ca aceia, orĭ pre pămĕntenĭ, orĭ pre sudiţĭ, să urmaţĭ Dumnévóstră întocmaĭ după ponturile domnescĭ, ce sunt date de maĭ inainte pentru rânduiala acesteĭ slujbe, şi dela care va fi de împlinit, să şi împliniţĭ Dumnévóstră drépta slujbeĭ, i saam receh gpd.— 1803, Octombrie 23.

Cod. XLVII, fila 112.

Zemle Vlahiscoe.— Dupĕ obiceiŭ, fiind-că toţĭ neguţătoriĭ ce se neguţătoresc cu prăvăliĭ şi vînd marfă cu cotul, atât aicĭ în oraşul Bucurescĭ, cât şi în têrgurile de pre afară, sunt datorĭ a da de tótă prăvălia, într'un an al cotărituluĭ, po talerĭ 1 vechiŭ, care venit este al Dumnéluĭ, vel Cămăraş, drept aceea dăm volnicie . . . . care s'a orânduit de Dumnéluĭ vel Cămăraş, ca să aibă a căuta şi a strînge acest venit de pre la tóte prăvăliile ce vor fi aicĭ în oraşul Domnieĭ mele, Bucurescĭ, precum maĭ sus se coprinde, iar maĭ mult nu, pentru care poruncim Domnia mea zabiţilor din Bucurescĭ, să-ĭ daţĭ mână de ajutor spre a putea strînge acest venit, i saam receh gpd.— 1804, Ianuarie 1.

Cod. XLVII.

Carte gospod, spre a se împlini havaetul Vĕtăşieĭ de plaiŭ, dela Vernescu la Vornicul Câmpineanu.

Iω Constantin Alexandru Ipsilant Voevod i gospodar. Zemle Vlahiscoe.

Dumnévóstră ispravnicilor ot sud Buzĕŭ, sănĕtate, Dumnéluĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ mele, vel Vornic de ţéra de jos, Scarlat Câmpineanu, făcu arĕtare Domnieĭ mele, cum că Ştefan Vernescu ce s'a rânduit Vătav la plaiul Slăniculuĭ, în locul Păcleanuluĭ, se împotrivesce la darea havaetuluĭ Vornicieĭ, pentru care, fiind-că de şi s'a rânduit de către înşine Domnia mea, Vĕtav dupĕ cererea lŏcuitorilor, dar cu acésta nu póte a păgubi pre Dumnéluĭ Vornicul, de havaetul ce are a lua, fiind obicĭnuit venit al Dregĕtorieĭ Vornicieĭ, vĕ poruncim dar ca să îndatoriţĭ pre numitul Vătav, a plăti Dumnéluĭ Vorniculuĭ, fără de împotrivire, care prin orânduitul nostru ce vine acolo cercetător, să se şi trimótă la Dumnéluĭ, acésta poruncim şi fiţĭ sănĕtoşĭ.—1803, Ghenarie 28.

Cod. XLIX, fila 23.

Havaetul Spătaruluĭ.

Zemle Vlahiscoe.— După vechiul obiceiŭ, fiind-că slujba vădrărituluĭ din judeţul Buzĕuluĭ şi sud Slaam Râmnic, ce este venit a luĭ ftori Spătar, drept aceea, dăm Domnia mea, acéstă carte la mâna omuluĭ ce-l varândui al doilea Spătar la sud Slam Rîmnic, cu care să aibă volnicie a căuta acéstă slujbă, şi dela toţi ceĭ ce aŭ viĭ dealurile dintr'acel judeţ şi plătesc vinăriciŭ, să aibă a lua vădrăritul dupĕ obiceiŭ, însă de om po banĭ cincĭ-ḑecĭ pe an, aşişderea şi de butea cu vin ce se vinde în cramă, pre cep câte o vadră de vin, şi de tocitórea cu tescovină ce se vinde, po banĭ 45, şi de vita ce se prinde în vie făcênd stricăciune, po banĭ 20, şi de vracniţa deschisă po banĭ 300, şi de rîmătorĭ banĭ 50, şi de óĭe seaŭ de capră pe banĭ 10, iar maĭ mult să nu îndrăsnéscă a lua că se va pedepsi, pentru care poruncim Domnia mea şi Dumnélor ispravnicilor, pre ceĭ ce-ĭ va arĕta orânduitul dela al doilea Spătar, că nu se supune a plăti vădrăritul după obiceiŭ, pre uniĭ ca aceia să-ĭ supuneţĭ şi fără voia lor a da *vădrăritul* după obiceiul lor, că aşa este porunca Domnieĭ mele, i saam receh gpd.— 1802, August 20.

Cod. XLIX.

Zemle Vlahiscoe.— Fiind-că al doilea Spătar are venit obicĭnuit părpărul la sud Slam Rômnic, din popóre sciute, ce a luat în toţĭ aniĭ, am dat Domnia mea acéstă carte boeruluĭ Domnieĭ mele, al doilea Spătar, ca să aibă volnicie omul sĕŭ ce-l va orândui la acel judeţ, să iae de la ceĭ ce plătesc *vinăriciŭ, părpărul, însă de fundul de bute şi de fundul de putină de stejar, banĭ 12, şi de fundul de putină de brad, banĭ 6,* după obiceiŭ, afară din dealurile mŏnăstirilor care va fi avênd cu hrisóve domnescĭ şi în care va fi coprin̦ȩênd părpărul, iar maĭ mult să nu îndrăsnéscă a lua, că va întórce înapoĭ şi se va pedepsi, i saam receh gpd.— 1802, August 20.

Cod. XLVIII, fila 131.

Zemle Vlahiscoe.— Fiind-că slujba *gărdurărituluĭ* din sud Buzĕŭ şi Slam Rômnic, este venit a luĭ al doilea Spătar, drept aceea, dăm Domnia mea acéstă carte la mâna omuluĭ ce-l va orândui *al doilea Spătar* la sud Buzĕŭ, cu care să aibă volnicie a căuta acéstă slujbă, şi de la toţĭ ceĭ ce aŭ viĭ în dealurile dintr'acel judeţ şi plătesc *vinăriciŭ,* să aibă a lua gărdurărit după obiceiŭ, însă de popor câte un *galben turcesc de talerĭ 2 şi banĭ 90,* care cu cislă plătesce fieş-care la scăunaşul cel orânduit de gărdurarĭ pre popor; aşişderea şi de butea cu vin ce se vinde prin crame în dealuriĭ, de bute câte talerĭ unul, şi de tocitórea de tescovină ce se vinde în deal, banĭ patru-ḑecĭ şi cincĭ, şi de grópa de tescovină ce se vinde în deal, po banĭ o sută treĭ-ḑecĭ şi douĭ, şi de vracniţa deschisă, po banĭ cincĭ-ḑecĭ, şi de vitele ce se prind făcênd stricăciune prin viĭ, po banĭ douĕ-ḑecĭ, şi de rîmătorĭ, po banĭ cincĭ-ḑecĭ, iară maĭ mult să nu îndrăsnéscă a lua, că se va pedepsi, pentru care poruncim Domnia mea şi Dumnévóstră ispravnicilor de judeţ, pre ceĭ ce va arĕta orânduitul de al doilea Spătar, că nu se supun a-şĭ plăti gărdurăritul, pre uniĭ ca aceia să-ĭ supuneţĭ şi fără voia lor a da după obiceiŭ, că aşa este porunca Domnieĭ mele, i saam receh gpd.— 1802, August 20.

Cod. XLVIII, fila 132.

Zemle Vlahiscoe.— Fiind-că slujba *gărdurărituluĭ* din sud Buzĕŭ şi Slam Râmnic, este venit a luĭ ftori Spătar, drept aceea dăm Domnia mea acéstă carte la mâna omuluĭ ce-l va orândui al doilea Spătar la sud Buzĕŭ, cu care să aibă volnicie a căuta acéstă slujbă şi dela toţĭ ceĭ ce aŭ viĭ în dealurile dintr'acel judeţ şi plătesc vinăriciŭ, să aibă a lua *gărdurărit* după obiceiŭ, însă de popor câte un galben turcesc de talerĭ 2 şi banĭ 90, carĭ cu cislă plătesce fieş-care la scăunaşul cel orânduit de gărdurar pre popor, aşişderea şi de butea cu vin ce se vinde prin cârciume în dealurĭ, de bute câte talerĭ unul, 1 de tocitórea de tescovină ce se vinde în dealurĭ banĭ 451, i de grópa de tescovină ce se vinde pe banĭ 132, şi de *vracniţa*[1] deschisă pe banĭ 50, i de vitele ce se prinde făcênd stricăciune prin viĭ, po banĭ 20, i de rîmătorĭ, po banĭ 50, iar maĭ mult să nu se îndrăsnéscă a lua, că se va pedepsi. Pentru care poruncim Domnia mea şi Dumnévóstră ispravnicilor de judeţe, pre ceĭ ce-ĭ va arĕta orânduitul de al doilea Spătar, că nu se supun a-şĭ plăti gărdurăritul, pre uniĭ ca aceia să-ĭ supuneţĭ şi fără voia lor a da dupĕ obiceiŭ.—1803,....

Asemenea în 1804 şi 1806.

Condica luĭ Ipsilant, No. 47, Arhiva Statuluĭ. Gărdurărit.

Carte domnéscă către Epistatul Armăşieĭ, obligând maĭ multe «popóre ot sud Saac», anume Bozieniĭ, i Valea-luĭ-Seman, i Valea-Mariţeĭ, i Valea-Călugăréscă, etc., să-şĭ drégă *gardul* şi să plătéscă straf pentru vitele ce fac stricăciunĭ. Să iae de pârleaz câte banĭ 52, şi de *vracniţa* deschisă câte banĭ 300, şi de vitele care vor face stricăciunĭ prin dealurĭ, câte banĭ 50, de grópa de tescovină, banĭ 133, i de rîmătorĭ banĭ 50, i de tocitóre câte banĭ 45, lipsind acest venit dela toţĭ ceĭ ce aŭ fost obiceiŭ de aŭ plătit în aniĭ trecuţĭ, maĭ înainte apucând şi pre ceĭ cu vitele ce vor face stricăciunĭ prin dealurĭ, ca să ispăşéscă şi să nu i se plătéscă şi paguba; aşişderea şi de la ceĭ ce vor vinde vin cu buţile prin dealurĭ, să aibă a lua de bute câte o vadră de vin. Pentru care poruncim Dumnévóstră ispravnicilor aĭ judeţuluĭ, i altor slujbaşĭ, să vĕ ferițĭ a nu vĕ amesteca într'acéstă slujbă şi să daţĭ şi ajutorul ce se cuvine orânduituluĭ de Dumnéluĭ Epistatul Armăşieĭ, ca să pótă căuta slujba.—1803, Februarie 23.

Asemenea s'a făcut pre 1804, Genarie.
» » » » 1805, şi pre 1806.

Havaetul Vornicieĭ.

Carte domnéscă către ispravnicĭ.

Se face cunoscut, că pre anul acesta, lót 1803, a cumpĕrat Dumnélor veliţiĭ vornicĭ, slujba Vornicieĭ dintr'acel judeţ.

Se dă instrucţiune în 11 ponturĭ:

1. Cumpĕrătorul de judeţ să fie dator a se arĕta la Ispravnic, cu carte domnéscă la mână, cu autorisare de a vinde la rêndul sĕŭ pre plăşĭ (posticurĭ), căcĭ singur nu ar putea căuta un întreg judeţ.

---

[1] Slav. вратсница — f. ϑυρωρός — i aniton triod. — şi врамница Pórta.

2. Ispravnicii să tróćă în condica judeţuluĭ, omul ce este declarat de cumpĕrător pre plasă; să arate preţul convenit şi acela să dee garanţie locală că va păḑi ponturile.

3. Opresce sub-vînḑarea dela cumpĕrătorĭ la alţiĭ, pre rate, afară numaĭ dacă ar voi să cumpere chiar din săteniĭ localĭ.

4. Cumpĕrătorul să scie că orĭ-ce urmare împotrivă se va dovedi, adecă tăinuire seaŭ furtişag de vite ale lŏcuitorilor, dosite seaŭ vîndute, orĭ schimbate într'adins, seaŭ depărtate pre la alte locurĭ, ca să nu le maĭ pótă afla păgubaşul, nu numaĭ vita aceea are de a o plăti cu dublu preţ, ci încă ca un hoţ seaŭ gazdă de hoţĭ, cu ocna are a se pedepsi în 2 anĭ. Precum şi când se vor dovedi, că aŭ făcut cele-l-alte vicleniĭ, a lua vite de peste câmp, numindu-le perdute de pripas, orĭ a băga vite într'adins prin holdele bucatelor lor, va fi osîndit, pre lângă pedépsă, a plăti îndoit.

5. . . . .

6. Despre vitele ce se întêmplă a se perde dela sine-le, să se restitue proprietaruluĭ, producênd dovada de proprietate, plătind *colacul* dupĕ obiceiŭ, însă de cal po talerĭ unul şi jumĕtate şi banĭ 20, de bivol, de boŭ, de vacă, po banĭ 100, de rîmător, po banĭ 50, de oaïe, i capră, po banĭ 10.

7. Când vitele fac stricăciune în ţarină, să facă ispăşenie la faţa loculuĭ, de Vornicel, împreună cu preotul satuluĭ şi cu ceĭ maĭ bĕtrînĭ şi de frunte sătenĭ, şi acea pagubă să se plătéscă de cel cu vitele şi Vorniceluluĭ o *glóbă* pentru înfrânare, adecă: de cal . . . douĭ, de bivol 40 banĭ, de boŭ, de vacă, ... , de capră po banĭ 10, de rîmător po banĭ 50.

8. Orânduitul cu slujba Vornicieĭ, să facă fóïe în scris de vitele de pripas să o dee la Dumnéluĭ Ispravnicul, cu anume arĕtare a viteĭ. Dumnélor ispravniciĭ să strige la ḑi de têrg, ca să afle ce păgubaşĭ. Iar să n'aibă voïe, nicĭ a-l vinde, nicĭ a-l schimba, nicĭ a-l dosi, nicĭ să cuteze a trage vite de peste câmp neperdute, seaŭ a le băga prin holdele bucatelor.

9. Pentru hergheliĭ întregĭ i cireḑĭ, turme de vite multe, când se va întêmpla a se pripăşi; perdute fiind cu adevĕrat de furtunĭ întêmplătóre, iar nu trase cu vre-un meşteşug al vorniceilor, şi va fi numaĭ ale unuĭ stăpân, atuncĭ dela acel stăpân, să iae pentru fieş-aare felurime de vită colacul, ca glóbă ce sunt când face stricăciune la bucate, a da de boŭ, vacă, po banĭ 20, de cal, de bivol, po banĭ 40, de oaïe, de capră, po banĭ 10.

10. Fiind-că cumpĕrătoriĭ de slujba Vornicieĭ, aŭ aface numaĭ prin satele judeţuluĭ, afară din plaiurĭ, iar la plaiurĭ aŭ aface vĕtaşiĭ de plaiŭ, şi vĕtaşiĭ plaiurilor să urmeze intocmaĭ şi întru tóte acestor ponturĭ, făr' de a nu se amesteca la vre-o urmare împotrivă, ... că şi Vătaful va fi pedepsit ca Vornicelul. Ispravniciĭ să dee copie şi vĕtăşeilor, dupĕ aceste ponturĭ.

11. Ispravniciĭ să îngrijéscă de vorniceĭ, de urmările lor, «fiind-că sunteţĭ datorĭ, ca nisce dregĕtorĭ, a întêmpina orĭ-ce mişcare şi pornire asupra lŏcuitorilor.— 1803, Ghenarie 1.

S'aŭ făcut asemenea pre 1804, Ghenarie 1.
» » » » 1805, » 1.
» » » » 1806 şi 1807, Ghenarie 1.

Cod. XLVII, fila 19 verso.

Havaetul Dumnélor veliţilor vornicĭ:

Talerĭ	Banĭ		
230	—	Planul Munteluĭ-de-Sus, judeţul Siret.	
230	—	Vulcanul	Gorj
270	—	Covaciĭ	
370	—	Horezul	Vălcea
380	—	Cozia	
180	—	Aref	Argeş
250	—	Loviştea	
220	—	Nucşóra	Muscel
220	—	Dâmboviţa	
220	—	Tîrgovişte	Dâmboviţa
180	—	Dâmboviţa	

La Vornicia de jos:

150	—	Rômnic sud Slam Rômnic.	
250	—	Slănic	Buzĕŭ
250	—	Parscovul	
370	—	Planul despre Buzĕŭ	Saac
380	—	Teleajenul	
350	—	Prahova sud Prahova.	

Căminăritul:

. . . Fiind-că dupĕ obiceiŭ slujba Căminărituluĭ este venit al Dregĕtorieĭ Căminărieĭ ceĭ marĭ, s'a dat acéstă carte a Domnieĭ mele, ... ce s'a orânduit de către Dumnéluĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ mele, . . . vel Căminar, ca să caute acéstă slujbă şi să strîngă venitul Căminărieĭ, care este obicĭnuit dupĕ Condica Divanuluĭ, adică: din têrgurile şi oraşele şi bâlciurile marĭ din 12 judeţe de dincóce de Olt, afară de sfînta Mitropolie, Episcopiile i mŏnăstirile cele marĭ, Dumnélor veliţiĭ boerĭ, dela vel Ban până la vel Clucerul de arie, i din jupânesele vĕduve ce aŭ stătut boeriĭ Dumnélor veliţĭ, i din ceĭ ce aŭ hrisóve i cărţĭ domnescĭ de scutélă, dela ceĭ-l-alţĭ toţĭ de obşte să iae căminărit, de butea de vin parale 55, de rachiurĭ de ţéră, butea mare po talerĭ 5 şi de butea mică pre jumĕtate, talerĭ 2½.

Iar de la rachiurĭ strĕine, era orânduit prin Condica Divanuluĭ să plătéscă de butea mare talerĭ 7, şi de butea mică pre jumĕtate, talerĭ treĭ şi ½. Dar fiind-că *rachiul strĕin este oprit de a se aduce în ţéră,* unde dar se va găsi rachiŭ strĕin, verĭ la cine, de la acela să se iae căminăritul îndoit; cum şi pentru strĕinĭ, *afară din trebuinţa ţĕreĭ, fiind-că nu este slobod să-l aducă în ţéră,* iar întêmplându-se lipsa de vin pămêntesc, urméză a fi trebuincios cel strĕin, pre cât va fi trebuinţă, atuncĭ cu voïe de la Domnie prin marafetul celuĭ dupĕ vreme Căminar, să se slobódă a intra în ţéră vinul strĕin, pre unde va fi lipsă. Iar când pre ascuns se va cacerdisi cu vre-un fel de meşteşugire, să se facă de către cel dupĕ vreme Căminar controbont *(sic)*, care venit, poruncim să se iae de către orânduitul acesta al Căimăcămieĭ pe şir, pre câte buţĭ cu vin şi rachiŭ se va găsi în cârciumă seaŭ în magazie, şi să dee răvaş de plată, afară numaĭ din buţile ce aŭ plătit căminărit la Căminarul ce a fost, şi va fi avênd răvaş de plată. Acele răvaşe să se ţie în sémă şi să nu îndrăsnéscă orânduitul acesta a face supĕrare, cu a apuca să iae al 2-lea căminărit şi pentru câte buţĭ cu vin se vor maĭ aduce prin cârciume în tótă curgerea anuluĭ, să plătéscă tot cu acest mijloc ce poruncim luĭ . . . . să dee orânduitul acesta răvaş de plată şi apoĭ . . . . şi vor vinde acele buţĭ cu vin, i rachiŭ, să fie cârciumariĭ cu totul nesupĕraţĭ întru nimic. Pentru care poruncim Dumnévóstră ispravnicilor de prin numitele judeţe, să daţĭ ajutorul cel cuviincios spre căutatul şi strînsul acestuĭ venit. Iar când orânduitul cu slujba acésta va căuta să facă vre-o urmare împotrivă, orĭ a lua maĭ mult, seaŭ a cere căminărit de unde nu se cade, să nu-l îngăduiţĭ, că Dumnévóstră veţĭ fi rĕspundĕtorĭ, fiind-că prin sate pre la cârciume de prin drumurĭ şi pre la cârciumele morilor, *(sic)* căminărit nu este.— 1803, Ghenarie 7.

Cod. XLVII, fila 23.

Asemenea carte s'a scris şi la 5 judeţe peste Olt.

— Asemenea carte s'a făcut şi pe lét 1804, însă la tóte judeţele.

Hrisov stabilind ponturile căminăritului.

(Instrucţia autorisăreĭ să strîngă venitul).

1) Sfînta Mitropolie, Episcopiile, sfintele mŏnăstirĭ, Dumnélor boeriĭ veliţĭ, de la vel Ban până la vel Clucer de arie, şi jupânesele ce le vĕdum, ale căror boerĭ aŭ stătut veliţĭ, aŭ să scutéscă câte o pivniţă în Bucurescĭ, dupĕ coprinderea ponturilor Divanuluĭ.

2) Câţĭ orĭ aŭ cărţĭ vechĭ domnescĭ şi hrisóve, de a se scuti cârciumĭ de căminărit, carele înoindu-se, vor avea tărie, seaŭ de acum înainte se vor învrednici acesteĭ domnescĭ mile, prin cărţĭ nouĕ, acestea vor scuti cârciumĭ dupĕ

cărţile ce vor avea la mână, de vor avea drepte bucatele lor, seaŭ chiar cârciumele lor adevĕrate, fără de a fi slobod acéstă domnéscă milă ce li s'a făcut să o vîndă altuĭ obraz, şi fără . . . . . de a fi slobod dupĕ vechiul obiceiŭ, să mitéscă cârciumĭ întru care nu se vinde vinul lor. Iar pentru tagma logofeţilor Divanuluĭ şi aĭ Visterieĭ, are a urma otărîrile şi poruncile domnescĭ, ce sunt date de maĭ înainte, a scuti şi cârciume strĕine, împotriva căror poruncĭ nu aŭ a fi supĕraţĭ.

3) Câţĭ se scutesc de căminărit cu ale altora cărţĭ, şi se vor dovedi, să plătéscă orânduitul căminărit îndoit, spre pedépsa vicleşuguluĭ, iar strĕinul cărţĭ ce vor avea să iae de la mânile lor, ca nisce pricinuitóre de netrebnică pagubă venituluĭ boerieĭ.

4) Când vre-uniĭ cu socotéla să nu plătéscă căminărit, îşĭ vor pune vinurile ca să vîndă în vre-o cârciumă de cele ce se scutesc de căminărit cu carte domnéscă, şi făcêndu-se cercetare se va dovedi acest vicleşug, atuncĭ căminariĭ acelor cârcĭume, ca uniĭ ce s'aŭ făcut pricină de pegubă Căminărieĭ, şi ca nisce neascultătorĭ poruncilor Domnieĭ mele, pentru că aŭ primit vinul altuia în cârciumele lor, să plătéscă căminărit pentru tot vinul ce se va găsi în cârciumele acestor cârciumarĭ, cât şi pentru vinul ce aŭ primit în cârciumele lor, ca să scutéscă de căminărit, fără de a avea carte de scutélă si într'acest chip să păgubéscă fără cuvînt venitul boerieĭ.

5) Câţĭ se află afară din cârciumele care sunt hotar Bucurescilor, adecă împrejurul politieĭ acesteia, în vreme ce plătesc birul lor aicĭ în Bucurescĭ, ca şi bucuresceniĭ, iar darea căminărituluĭ resistaŭ să nu plătéscă, pricinuindu-se că lŏcuesc afară, acelora să nu se dee ascultare, ci precum şi ceĭ-l-alţĭ orăşenĭ aĭ Bucurescilor, negreşit să se supue a plăti căminăritul.

6) Câte buţĭ cu vin şi rachiŭ se vor găsi prin cârciumile şi pivniţele cârciumilor celor ce plătesc căminărit să plătéscă pe şin pentru tóte buţiile înainte şi până a nu se începe şi dupĕ ce se va sfêrşi vinul şi vor cumpĕra altul orĭ dela boierĭ seaŭ dela viĭ să plătéscă asemenea şi pentru vinul cel noŭ ce aŭ cumpĕrat.

7) Pentru buţile cu vin ce vor vrea să-l facă rachiŭ, să plătéscă căminărit şi pentru vinul acelor buţĭ când vor vinde dintr'însele orĭ cu vadra orĭ cu ocaua.

Iar când nicĭ decum vênḑare nu face dintr'acest vin şi 'l va face tot rachiŭ, atuncĭ are a plăti numaĭ al rachiuluĭ Căminărit.

8) Vinul strĕin afară de trebuinţa ţĕreĭ fiind că nu este slobod, orĭ întêmplêndu-se lipsă de vin pămêntesc urméză a fi trebuincios, cu voia dela Domnie prin marafetul celuĭ după vreme căminar să se slobódă a intra în ţeară vinul strĕin precât va fi trebuinţa şi unde va fi lipsă, iar când pe ascuns se va cacerdisi cu vre-un fel de meşteşug, să se facă de către cel după vreme Căminar *Controbont.*

9) Căminăritul este a se plăti butea cu vin parale 55, butea cu rachiŭ de ţéră ca mastica po talerĭ 5, şi cea maĭ mică bute cu rachiŭ de ţéră pe jumĕtate talerĭ $2^1/_2$. Iar pentru rachiul strein cum scrie condica Divanuluĭ, a se plăti de butea mare talerĭ 7 şi de butea mică pe jumĕtate talerĭ $3^1/_2$, fiind că rachiul strĕin este oprit de a se aduce în ţéră ca şi vinurile strĕine, unde dar se va găsi rachiŭ strĕin verĭ la cine, să se iae dela acela căminărit îndoit.

Buţile ce se vor găsi plătite de căminărit la Căminăria ce aŭ fost, şi vor avea rĕvaşo adevĕrate de plată, acelea ca nisce plătite să nu se supere ci să le ţie rĕvaşele în sémă. — 1803, Ghenarie 7.

Asemenea s'aŭ făcut şi pe oraşul Craioveĭ afară însă de pontul al 5-lea i din cuvênt dela pontul al 2-lea pentru logofeţĭ.

Asemenea s'aŭ făcut pe lét 1804 Ghenarie 10. Dumnéluĭ Clucer Slătineanu Iordache epistat.

Asemenea s'aŭ făcut şi pe anul 1805 Ghenarie 20 în epistăşia Căminărieĭ Dumnéluĭ Vistier Teodorache, însă acéstă osebire s'aŭ pus fără de voie şi slobozenie. Cu tóte că scrie la ponturile de vamă ca să se facă controbonţ de cutia milostenieĭ, dar fiind că cutia n'are ómenĭ a păzi şi coprinde marginele, de aceea dar poruncim să se facă de către cel după vreme Căminar controbonţ.

Asemenea s'aŭ făcut şi pe 1805 Dechembre 20, Epistăsia Clucer. Mavrocordat.

Iω Constantin Ipsilant Voevod.

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor Domnieĭ mele, Dumnéta Caimacamule şi Dumnélor boerilor de la Divanul nostru ot Craiova, dupĕ cum se coprinde maĭ jos într'acéstă anafora, ce ne face Dumnéluĭ biv vel Ban, Epistatul logofeţiilor marĭ, să avețĭ a face urmare întocmaĭ, seaŭ fiind pricina într'alt chip, să însciinţaţĭ Domnieĭ mele.— 1804, Martie 6.

Cod. L, fila 93.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Înălţimeĭ tale, ce ni se dă la acéstă jalbă, am făcut cercetare, şi citind ponturile slujbeĭ aceştia, ce sunt orânduite prin luminate cărţĭ domnescĭ, vĕḑuĭ coprinḑêndu-se pentru Craiova şi cele cincĭ judeţe ot preste Olt, ca să iae fumărit de la toţĭ ceĭ ce vor avea pivniţe şi cârciume de vînḑarea vinuluĭ, şi prăvăliĭ cu marfă de vînḑare, i magaziĭ şi alte dughene, verĭ cu ce fel de marfă seaŭ bucate ar vinde, de la toţĭ să iae fumăritul după obiceiul vechiŭ, afară din sfînta Mitropolie, Episcopiile, Mònăstirile cele marĭ, şi afară din Dumnélor veliţiĭ boerĭ, care este vechiŭ obiceiŭ, şi afară din ceĭ ce vor avea cărţĭ domnescĭ de scutélă; iar dela ceĭ-l-alţĭ toţĭ ceĭ ce vor avea prăvăliĭ şi cârciume, să iae fumăritul, însă de cea mare talerĭ 5, banĭ 66, şi de cea de a doua mână, adecă de mijloc, po talerĭ 2, banĭ 96, şi de prăvălia seaŭ cârciuma maĭ mică, po talerĭ 1, banĭ 48; iară câţĭ sudiţĭ ţin cu chirie prăvăliĭ, fumăritul acelor prăvăliĭ să şi-l iae fumarul dela stăpânul prăvăliilor, din care aceste ponturĭ ne-eşind de slujire întrégă, am citit ponturile ce sunt pentru fumărit aicĭ în Bucurescĭ, şi vĕḑuĭ numaĭ acéstă deosebire, adecă, unde ḑice pentru veliţiĭ boerĭ care-ĭ sunt a scuti, coprinde să fie până la vel Clucer de arie, cum şi jupânesele vĕduve ce aŭ stătut boeriĭ lor veliţĭ, că aŭ să scutéscă câte o pivniţă, vĕḑuĭ şi la rânduila căminărituluĭ, care acest nizam, adecă aicĭ în Bucurescĭ, să fie şi pentru oraşul Craiova, este întocmaĭ cum se areată maĭ sus la fumăritul Bucurescilor, nu are hotărîre de a scuti nicĭ o cârciumă seaŭ prăvălie veliţiĭ boerĭ, ci orĭ câte va avea, mi-a adus jăluitoriĭ şi o adeverinţă cu lét de acum, Aprilie 26, iscălită de un Atanasie Polcovnicul, ce se află aicĭ în Bucurescĭ, cu coprindere, că a avut fumăritul acesta în 6 anĭ de rênd, şi la Craiova urma a le scuti câte o pivniţă, atât boeriĭ până la vel Clucer de arie, şi Episcopiile, şi mŏnăstirile cele marĭ, cât şi jupânesele vĕduve ce aŭ stătut boeriĭ Dumnélor veliţĭ, iară boeriĭ al doilea, ceĭ maĭ jos de Clucer de arie, cum şi neamurile, plăteaŭ fumărit; maĭ areată că cele de frunte sunt lipscăniile şi cele cu marfă de Beciŭ şi braşovenie seaŭ băcăniĭ, seaŭ tăbăcăriĭ marĭ, şi cârciuma boltită şi boiangeriile; cum şi cele de mijloc, ḑice că sunt prăvăliile cu orĭ-ce marfă se află în uliţa têrguluĭ şi băcăniile micĭ, cojocariĭ subţirĭ, işlicariĭ, cismariĭ, conduragiiĭ, curelariĭ, tutungiiĭ, papugiiĭ, brutăriile, simigiriile, potcovăriile, rumâniĭ, ţiganĭ, săpunariĭ, lumînărariĭ, covaciĭ, sticlariĭ şi şelariĭ şi tăbăcariĭ micĭ, iară brutăria seaŭ simigiria ce vinde şi bragă, şi băcănia ce vinde şi vin, sunt în rândul celor de frunte; aşişderea şi cele de a treia mână sunt băcăniile şi cârciumele de prin mahalale, şi ceĭ ce lucréză găitan de lână, şi cismariĭ şi cojocariĭ groşĭ, i têmplariĭ, dogariĭ, fierariĭ, olariĭ şi opincariĭ, mi-a adus şi dela fumarul de aicĭ din Bucurescĭ, în scris pentru rândul prăvăliilor care sunt cele d'întêiŭ şi cele de mijloc, şi care sunt cele de jos şi se asémĕnă cu urmarea cea dela Craiova; decĭ cât pentru alegerea prăvăliilor de marĭ şi de mijloc, deşi mică, bună este arĕtarea acósta şi se cuvine să-şĭ aibă urmarea, cum şi pentru boerĭ şi mŏnăstirĭ şi jupânesele vĕduve; Dumnéluĭ Caimacamul şi cu Dumnélor boeriĭ Divanuluĭ Craioveĭ, să urmeze obiceiuluĭ şi ponturilor domnescĭ, a da nizam, ca să nu se păgubéscă fumarul; iară pentru boeriĭ de al doilea şi postelniceiĭ şi neamurile şi cumpaniştiĭ, şi alţiĭ ce nu vor fi avênd luminate sineturĭ domnescĭ, cu coprindere de a scuti cârciuma seaŭ prăvălia de fumărit, aceia să plătéscă pre deplin dupĕ ponturĭ şi la orĭ-care din prăvăliĭ vor fi chiriaşiĭ sudiţĭ, fumăritul să şi-l iae fumarul de la stăpânul prăvăliei, pentru care găsesc cu cale, să fie luminată porunca Inălţimeĭ tale, către Dumnéluĭ Caimacamul Craioveĭ şi către Dumnélor boeriĭ divanitĭ, să dee mână de ajutor fumaruluĭ, a-şĭ lua fumăritul după ponturĭ, iară fiind pricina într'alt chip, să însciinţăm Măriei tale.—1804, Maiŭ 2.

Vel Logofĕt.

Iō Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

De vreme ce privileghiul cumpĕrătorilor este înoit încă din anul trecut, făr' de cuvînt este dar pricinuirea Clucerului Corniĭ, a se apĕra de cumpĕrătórea acesteĭ slujbĭ, maĭ vêrtos când ni se areată că pre anul trecut, măcar de şi nu era înoite hrisovele cumpaniilor şi măcar deşi aŭ fost apucaţĭ cumpaniştiĭ să plătéscă căminărit, dar iarăşĭ n'aŭ plătit, care acésta, fiind-că era bine sciut Clucerului Corni, dator este dară, numitul Clucer, a plăti suma de talerĭ 2250, ce însuşĭ a mărturisit-o şi a dat-o la Cochiĭ-vechi, pentru care şi poruncim Dumitale Caimacamule, i Dumnóvóstră boerilor divaniţĭ, aicĭ la Dumnéluĭ Epistatul Căminărieĭ, că Clucerul Cornea are a căuta acolo venitul slujbeĭ aceştia, cu aceeaşĭ orânduială, după porunca ce este dată a se urma aicĭ, adecă la cârciumele privileghiate, buţile cu rachiŭ să plătéscă căminărit, iar vasele micĭ cu rachiŭ, să nu plătéscă, urmându-se şi întru cele-l-alte întocmaĭ după coprinderea ponturilor slujbeĭ; ci dar aşa să urmaţĭ negreşit, precum maĭ sus poruncim.—1804, Iulie 18.

Cod. L, fila 224.

Prea Inălţate Dómne,

Pentru slujba căminărituluĭ dela 5 judeţe ot preste Olt, ce a arĕtat Măriei tale Dumnéluĭ biv vel Clucerul Iordache Slătineanu, Epistatul Căminărieĭ, că l-a vîndut pre anul acesta Dumnéluĭ Clucerului Brăiloiu, prin Cochi Vechi, ce s'a făcut în Divanul Craioveĭ, drept talerĭ 2250, pre care banĭ îĭ şi cere, iar printr'acéstă jalbă către Măria ta, Clucerul Cornea se apĕră de cumpĕrătórea acesteĭ slujbe, pricinuind de a plăti şi cumpaniile de acolo, carĭ cumpaniĭ, (afară din cea de la Vâlcea care plătesce) se apĕră a nu plăti căminărit după privileghiurile vechĭ ce aŭ, iar fiind-că şi în anul trecut, cu tóte că nu li se înoise hrisóvele, când Dumnéluĭ Căminarul Iordache Filipescu, s'a fost miluit de către Măria ta cu acéstă dregĕtorie, şi aŭ fost şi apucaţĭ cumpaniştiĭ a plăti căminărit, dar iarăşĭ nu aŭ plătit, că o are sciută, cu cât maĭ vêrtos în anul acesta, că s'aŭ înoit tóte aceste hrisóve, dela Mehedinţĭ, dela Gorj, şi cumpania cea nouă ot Craiova, încă din anul trecut dela August, lét 1803, precum şi cea veche tot dela Craiova, la Februarie, lét 1804, şi nu maĭ rĕmâne nicĭ un cuvînt Clucerului Cornea de pricinuire, iar hotărîrea rĕmâne a se face de către Măria ta.—1804, Iulie 16.

Vel Ban Manolache Creţulescu, vel. Postelnic Iorgache Mavrocordat, vel Vistier Constantin Filipescu.

Treĭ poruncĭ legate la Mehedinţĭ, Gorj şi Vâlcea, pentru căminărit.

Dumnévóstră ispravnicilor ot sud Gorj, sănĕtate, vĕ facem în scire. că Dumnéluĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ mele, vel Căminarul, ne-a făcut arĕtare, cum că neguştoraşiĭ cumpĕnaşĭ dintr'acel judeţ. nu se supun a plăti căminărit, cu cuvînt că aŭ hrisov, în vreme ce în hrisovul lor nu se coprinde a fi scutiţĭ, pentru care vĕ poruncim Domnia mea să cercetaţĭ, şi când în hrisovul lor nu se va coprinde de a fi scutiţĭ de căminărit, atuncĭ să-ĭ îndatoraţĭ Dumnévóstră a plăti dreptul căminărit, dupĕ ponturile ce se coprinde în domnésca nóstră carte de slujba căminărituluĭ, dând Dumnévóstră şi mână de ajutor orânduituluĭ om al Dumnéluĭ vel Căminar, spre a putea strînge acest venit, însă din tĕrgurile şi oraşele şi bâlciurile marĭ. fiind-că prin sate şi pre la cârciumele de prin drumurĭ, şi pre la cârciumele morilor, căminărit nu este, şi fiţĭ sănĕtoşĭ.— 1803, Iulie 29.

Fiind-că vama tabaculuĭ este obicĭnuit venit al dregĕtorieĭ Căminărieĭ, dupĕ cum ne adeverim Domnia mea din condicele Divanuluĭ. am dat acéstă domnéscă carte a nóstră . . . . ce s'a orânduit aicĭ în oraşul Bucurescĭ, de Dumnéluĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ mele, vel Căminar, ca să aibă a lua dela tabacul strĕin, de oca una câte 50 de parale, iar dela tabacul de aicĭ de ţéră, să iae câte 10 parale. Pentru care poruncim Domnia mea Dumnélor zabiţilor din oraşul Domnieĭ mele Bucurescĭ, să daţĭ mână de ajutor orânduituluĭ de la vel Căminar, ca să strîngă vama acésta pre deplin în oraşul Bucurescĭ; saam receh gpd.— 1803, Ghenarie 7.

Asemenea s'a făcut şi pre oraşul Craioveĭ, însă pre lét 1804.
Asemenea şi pre lét 1805.

Havaetul Vorniculuĭ de harem.

Carte domnéscă pentru slujba *săpunărituluĭ*, venit al Vorniculuĭ de *harem*. Dela toţĭ ceĭ ce vor lucra săpun cu *cherhanale*, să aibă a lua dela fie-care săpunar, pre cât săpun ar face, de 1 oca câte un ban, dupĕ obiceiŭ. — 1803, Ghenarie 1.

Havaetul Ciohodaruluĭ.

. . . . De vreme ce toţĭ ceĭ ce se neguţătoresc şi lucréză meşteşugul cismărieĭ, vechiul obiceiŭ este de plătesc pre tot anul *ciohodărit*, care este venit al boeruluĭ Domnieĭ mele *Ciohodar*, adecă de tótă prăvălia po talerĭ unul vechiŭ, — autorisă prelevarea sumeĭ acesteia.— 1803, Ghenarie 13.

Asemenea ca la Bucurescĭ şi la Craiova, şi pre 5 judeţe. pre 1804, 1805 şi 1806.

Veniturĭ intrând în Visteria domnéscă, orĭ la Cutia milelor, seaŭ la spitale:

Fumăritul din Craiova şi din têrgurile şi oraşele a 5 judeţe ot preste Olt, este milă a spitalurilor de săracĭ şi bolnavĭ, ot mŏnăstirea St. Panteleimon, . . . Vodă dă carte, pre 1803, rânduituluĭ Epitropieĭ mŏnăstireĭ, ca să caute acest venit.

Carte de vama tabaculuĭ Epitropieĭ.

Zemle Vlahiscoc.— Fiind-că pentru ajutorul Cutieĭ de milostenie, a fost orânduit a se lua dela tot tabacul strĕin ce vine aicĭ în ţéră, la una oca, parale 26, şi dela tabacul de aicĭ din ţéra, la oca 8 parale.—Am dat Domnia mea acéstă carte . . . . ce aŭ cumpĕrat de la Epitropie pre anul acesta, lét 1804, venitul acesta, ca să aibă volnicie a lua dela tabacul strĕin şi dela tabacul din ţéră, precum maĭ sus se coprinde; pentru care poruncim Domnia mea şi Dumnévóstră zabiţilor din oraşul Domnieĭ mele Bucurescĭ, să daţĭ mână de ajutor cumpĕrătoruluĭ, ca să pótă strînge acest venit, i saam receh gpd.— 1804, Ianuarie 1.

Alte dărĭ. Carte de fumăritul Bucurescilor.

. . . . . După obiceiŭ s'a dat acéstă carte a Domnieĭ mele . . . . carele pre anul acesta, lét 1803, aŭ cumpĕrat fumăritul Bucurescilor, ca să aibă a căuta acéstă slujbă, afară din sfînta Mitropolie, mŏnăstirile cele marĭ, Dumnélor veliţiĭ boerĭ, dela vel Ban până la vel Clucer za arie, i jupânesele vĕduve ce aŭ stătut boeriĭ Dumnélor veliţĭ, carĭ dupĕ vechiul obiceiŭ, sunt de a scuti câte o pivniţă, afară de ceĭ ce aŭ hrisóve şi cărţile Domnieĭ mele şi ale Divanuluĭ, de a nu fi *fumărit,* iar ceĭ-l-alţĭ toţĭ, ce vor avea prăvăliĭ i cârciume, să aibă a plăti fumăritul dupĕ obiceiŭ; însă de prăvălia seaŭ cârciuma mare, po talerĭ 5 şi 66 de banĭ, iar dela prăvălia seaŭ cârciuma maĭ mică de a doua mână, po talerĭ 2 şi jumĕtate şi 36 de banĭ, iar dela prăvălia seaŭ cârciuma maĭ mică de a treia mână, po talerĭ 1, banĭ 48, şi nu maĭ mult, că se vor pedepsi. Iar câţĭ sudiţĭ aĭ strĕinelor curţĭ, ţin cu chirie prăvăliĭ, fumăritul acelor prăvăliĭ să şi-l iae fumarul dela stăpânul prăvăliilor, urmându-se dupĕ obiceiul ce se va fi urmat şi în aniĭ trecuţĭ. Pentru care poruncim Domnia mea Dumnévóstră zabiţilor Bucurescilor, pre care iĭ va arĕta maĭ sus numitul, că nu se supun a-şĭ plăti fumăritul, pre uniĭ ca aceia să-ĭ faceţĭ a plăti şi fără de voia lor.— 1803, Ianuarie 1.

Erbăritul.

Să se feréscă maĭ sus numitul a nu urma într'acestaş chip, că se va pedepsi, ci să iae erbăritul numaĭ dela aceĭ maĭ sus numiţĭ. Pentru care poruncim Domnia mea, Dumnévóstră zapciilor din orașul Domnieĭ mele Bucurescĭ, pre care va arĕta maĭ sus numitul că nu se supune a plăti erbăritul, pre uniĭ ca aceia să-ĭ facețĭ și făr' de voia lor a-șĭ plăti erbăritul după obiceiŭ. — 1803, Ghenarie.

Asemenea 2 cărțĭ ca acésta, s'a făcut una pre 5 județe ot preste Olt și alta pre 12 județe dincóce de Olt.

La lét 1806, s'a pus la cărțile erbărituluĭ insă:

La Bucurescĭ, afară din vitele ce se taie la scaunele Bucurescĭ, câte sunt scutite după ponturile căsăpieĭ politieĭ.

La țéră, afară din scaunele acelea ce se vor fi scutind cu osebite cărțile Domnieĭ mele.

Tutunăritul.

Zemle Vlahiscoe. — Dat am domnésca nóstră carte, care pre anul acesta, lét 1803, a cumpĕrat slujba tutunărituluĭ din sud . . . . să aibă dar volnicie printr'acéstă carte a Domnieĭ mele, a căuta slujba după obiceiŭ, și dela toțĭ ceĭ ce vor avea pogóne de tutun, să mĕsóre pogónele drept cu stânjenul ce i se va da pecetluit dela Visteria Domnieĭ mele, și pre câte pogóne va avea, fie-carele să plătéscă de pogon po talerĭ patru vechĭ și poclonul de nume po banĭ opt-ḑecĭ, iar maĭ mult supĕrare să nu facă, că se va pedepsi, și slujbașiĭ ce vor âmbla cu tutunăritul, pentru mâncarea lor și a cailor lor, supĕrare seaŭ cheltuială lŏcuitorilor, nicĭ într'un chip să nu se îndrăsnéscă a face, ci tóte orĭ-ce le va trebui, cu tocmélă și cu banĭ gata să cumpere, iar fără de plată să nu se îndrăsnéscă a lua, că se va pedepsi; pentru care poruncim Domnia mea și Dumnélor ispravnicilor aĭ județuluĭ, să căutațĭ să fițĭ cu priveghere de a nu îngădui pre slujbașĭ să facă urmare maĭ mult, că vețĭ fi rĕspunḑĕtorĭ, și să le dațĭ cuviinciosul ajutor, ca la o slujbă ce este a Visterieĭ Domnieĭ mele, i saam receh gpd.— 1803, Iunie 15.

Carte de slujba pogonărituluĭ strĕinilor.

Zemle Vlahiscoe. — Dat-am domnésca nostră carte, care pre anul acesta, lét 1803, aŭ cumpĕrat slujba pogonărituluĭ strĕinilor din sud . . . . să aibă dar volnicie printr'acéstă carte a Domnieĭ mele, a orândui ómenĭ să caute acéstă slujbă, și mĕsurând viile ce aŭ aicĭ în pământul țĕreĭ,—strĕiniĭ carĭ nu sunt legațĭ cu dajdie la Visterie drept după obiceiŭ, cu stânjenul cel pecetluit, ce se va da dela Visterie, să aibă a lua de tot pogonul po talerĭ douĭ vechĭ, iar maĭ mult să nu se îndrăsnéscă a lua, că se va pedepsi, și slujbașiĭ ceĭ ce vor âmbla cu acéstă slujbă, pentru mâncarea lor și a cailor lor, supĕrare locuitorilor seaŭ cheltuială să nu facă nicĭ într'un chip, ci tóte orĭ-ce le va trebui, cu tocmélă şi cu banĭ gata să cumpere, iar fără de plată să nu se îndrăsnéscă a lua, că se va pedepsi, urmând însă cu căutatul acesteĭ slujbe, după obiceiul şi după orânduiala ce se va fi urmat şi în aniĭ trecuţĭ; prin care poruncim Dumnélor Ispravnicilor aĭ judeţuluĭ, să nu îngăduiţĭ pre slujbaşĭ a face urmărĭ împotrivă, i saam receh gpp.— 1803, Iunie 15.

Ponturile de vindare oierituluĭ pre anul acesta 1805, Martie 1.

Zemle Vlahiscoe. — Fiind-că slujba oierituluĭ din tótă ţéra pre anul acesta cu lót, . . . s'aŭ vîndut cinstituluĭ şi credincios boeruluĭ Domnieĭ mele Dumnéluĭ vel Vist. Dumitraşco Racoviţă, am dat acéstă domnésca nóstră carte . . . . . . ca s'aŭ rănduit de boerul cumpĕrătoriŭ Tacsildar la sud . . . spre a căuta şi a strînge venitul slujbeĭ aceştia, urmând întocmaĭ ponturilor ce se cuprind maĭ jos:

1. Mitropolia, Episcopiile şi tóte mŏnăstirile, Dumnélor veliţilor boerĭ şi jupănesele văduve de orĭ-ce tréptă şi toţĭ de obşte, să plătéscă oĭerit de óie banĭ 10, şi poclonul după obiceiŭ până la 10 pe banĭ unul, şi dela 10 în sus pe banĭ 80 de nume, iară cuĭ se va face de către Domnia mea ridicătură, i se va ţinea în sémă suma ridicătureĭ, după pecetluitul Domnieĭ mele; aşisderea şi ceĭ cu hrisóvele Domnieĭ mele ce se cuprinde de oierit, făcênduli-se pecetluitul Domnieĭ mele, vor scuti suma hrisóvelor.

2. Totĭ ceĭ-l-alţĭ locuitorĭ aĭ ţĕreĭ, şi strĕiniĭ ce se vor afla cu oĭ în ţéră, verĭ-carĭ, să plătéscă oĭerit deplin, de óie po banĭ 10, şi obicinuitul poclon, şi nimenea scutit să nu fie, asemenea şi oile sudiţilor de se află şeḑĕtorĭ prin satele ţĕreĭ, să plătéscă oĭerit deodată cu locuitoriĭ ţĕreĭ; aşişderea şi pentru oile Ţuţuienilor sudiţĭ, când vor trece în lăuntru la locul lor, câte oĭ vor avea maĭ multe decât se cuprinde răvaşele de plata oierituluĭ, să plătéscă şi acele oierit.

3. Pentru oile ce se cumpĕră din ţéră prin Casab-Başa pentru mirie, cum şi pentru cele ce cumpĕră gelepiĭ din ţéră pentru Mum-Baéoa Ţarigraduluĭ, sluşbaşiĭ să urmeze întru acelaşĭ chip, adecă: câte oĭ se va găsi cumpĕrate de gelepĭ până în ḑioa ce va începe a scrie, pentru acelea să nu fie supĕraţĭ saiţiĭ şi gelepiĭ de plata oĭerituluĭ, ci să le iae numaĭ în scris, ale căruĭ caiţiu şi gelep sunt? de care făcênd catastih curat în ce loc anume sunt şi subt a căruia vătav purtare de grijă se află, să trimétă Domnieĭ mele acele catastive, cum şi pentru câte oĭ va cumpĕra saiţiĭ şi gelepiĭ în urma scrisuluĭ, fiind-că acele urméză a fi plătite de vînḑĕtorĭ, iarăşĭ să nu'i supere saiţiĭ şi gelepiĭ până la orânduita lor sumă, dară şi pentru acele să facă slujbaşiĭ catastih, precum am ḑis maĭ sus, osebit să triméţă Domnieĭ mele; iară pentru caprele ce strîng negustoriĭ zalhangiĭ de taie la zalhanale, când va găsi cumpĕrate de negustorĭ pentru taiat la zalhanele, până în ḑioa ce va începe a scrie, pentru acele să nu fie supĕraţĭ negustoriĭ zalhanagiĭ, ci să le iae numaĭ în scris ale

căruĭ zalhanagiŭ sunt, de care făcênd iarăşĭ catastiv curat în ce loc anume sunt şi supt a căruĭa vătav purtare de grijă se află şi câte? să trimétă Domnieĭ mele acele catastişe.

4. Să aibă orânduiţĭ slujbaşĭ şi tot ajutorul dela Domnie la Tacsilu banilor, ca dela tóte oile strĕinilor verĭ când şi verĭ ale cuĭ se vor afla în ţéra Domnieĭ mele la păşune, să iae orânduitul oĭerit pre deplin, făr' deosebire, prin silinţa zapciilor judeţuluĭ.

5. Bîrsaniĭ şi ţuţuieniĭ, ardeleniĭ, sudiţĭ nemţeştĭ, ce vor avea vite marĭ în ţéră, caĭ, boĭ, vacĭ, bivolĭ, să plătéscă văcăritul strĕinilor ce este obişnuit, adică: de vită mare, câte banĭ 33, şi de vită mică pre jumĕtate, însă cu acest cuvênt de vită mică să nu supure slujbaşiĭ pentru sugĕtorĭ, făcênd adecă tunşĭ caĭ marĭ, şi sugĕtoriĭ vită mică, ci tunşiĭ şi mânzaţiĭ se socotesc vită mică, dela care să iae văcărit pe jumătate, adecă douĭ drept unul, iară cu sugĕtoriĭ să nu aibă a face, iară ceĭ-l-alţĭ strĕinĭ să plătéscă toţĭ de vită câte banĭ 66, după obiceiŭ.

6. Toţĭ lŏcuitoriĭ de orĭ-ce tréptă să aibă a arĕta tóte oile lor la boeriĭ sluşbaşĭ fără de a şi le tăinui, căcĭ orĭ carĭ se va dovedi că a âmblat a'şĭ ascunde şi a'şĭ tăinui oile cu gând ca să păgubéscă Visteria, pe unul ca acela nu numaĭ că'l vom da de a'şĭ plăti tóte oile îndoit, ci încă îl vom şi pedepsi după trépta ce va fi, şi fieş-care părcălab din fieş-care sat, să fie dator a arĕta la sluşbaşĭ oile sătenilor, însă şi pe strĕiniĭ ce se vor afla în préjma satuluĭ, că de se va găsi vre-un părcălab că aŭ sciut oile sătenilor şi nu aŭ îndreptat pre slujbaşĭ, ci le-aŭ tăinuit, acel părcălab se va pedepsi.

7. Slujbaşiĭ să aibă a se feri de a nu face vre-o pagubă, nedreptate seaŭ cheltuială lŏcuitorilor cu a le lua cevaş pentru hrana lor şi a cailor lor fără de plată, căcĭ orĭ-care ne vom însciinţa că nu aŭ urmat dupĕ porunca Domnieĭ mele, după ce-l vom pune de va plăti acéstă pagubă 'l vom şi pedepsi; poruncim Domnia mea şi Dumnélor ispravnicilor şi zabiţilor judeţuluĭ, să daţĭ tot felul mână de ajutor slujbaşilor, spre a putea săvîrşi slujba fără de cusur, ca să nu se întêmple sfetirismos, căcĭ pentru orí-ce pagubă se va întêmpla din pricina ne-ajutoruluĭ Dumnévóstră, veţĭ fi rĕspunḑĕtorĭ, cum împotrivă, când vor fi lŏcuitoriĭ supĕraţĭ de către slujbaşĭ cu vre-un fel de nedreptate, iarăşĭ veţĭ fi rĕspunḑĕtorĭ, i saam receh gpd.—1805

Hrisovul de oierit a fi tómna.

Câte bunătăţĭ se fac dupĕ vremĭ, orĭ de obşte, seaŭ în parte, care caută la vre-un lucru sufletesc, seaŭ la vre-o folosire a obşteĭ, nu numaĭ că trebue de a rĕmânea ca nisce temeiurĭ neclintite şi nestrĕmutate în vecĭ, dupĕ tot cuvîntul dreptăţeĭ, ci încă sunt şi luĭ Dumneḑeŭ bine plăcute şi de ómenĭ sunt lăudate, şi maĭ vîrtos pomenire veşnică şi nemurire numeluĭ aduc acelora ce cu călduróşă rîvnă se silesc de a le sĕvîrşi şi de a le urma, aceste când de obşte toţĭ ómeniĭ sunt îndatoraţĭ de Dumneḑeiasca scriptură a le sĕvîrşi, cu cât maĭ vîrtos stăpânitoriĭ, cărora dela Dumneḑeiasca pronie li se încredinţaze oblăduirĭ de ţĕrĭ şi noróde, cu mult maĭ mult sunt datorĭ a se arĕtă către supuşiĭ sĕĭ, nu numaĭ Domnĭ cu stăpânire, ci şi părinte cu libov, şi a rĕvărsa către dînşiĭ cât va fi cu putinţă, tot-d'a-una. isvóre de milostivire dintr'aceste ce s'aŭ învrednicit, următor fiind a-tot Ziditoruluĭ; drept aceea şi Domnia mea până ne-am luminat dela părintele luminilor, dela care cobóră tótă darea cea bună şi tot darul cel desĕvîrşit, dela început, de când Dumneḑeiasca buna-voinţă ne-a învrednicit a domni şi aceste douĕ pravoslavnice principaturĭ, chiămând numele sĕŭ întru ajutor, nu am trecut cu vederea nu numaĭ cîte îmbunătăţirĭ am cunoscut că putem a-le hărăzi supuşilor noştriĭ, şi le-am pus în lucrare, le-am urmat şi le-am păzit, nesocotind întru nimic pagubele şi grelele cheltuelĭ ale nóstre, ci încă câte rele am vĕḑut că curméză spre stricăciune cu paguba lor, ne-am silit şi ne-am nevoit de a le desrĕdăcina cu totul şi a le conteni precum sunt cunoscute în domneşcile nóstre hrisóve şi poruncĭ, ce s'aŭ dat pentru acele pricinĭ, şi maĭ vîrtos şi de obşte se mărturisesce şi bine propoveduesce.—Dintre care acelea una fiind şi slujba oieritului, *ce este venit al cămăreĭ domnescĭ, care din vechime se obişnue a se căuta aicĭ în ţéra Românéscă tómna până la luna luĭ Octombre, şi dela o vreme încóce Domniĭ ce aŭ fost dupĕ vremĭ, siliţĭ fiind de trebuinţă, a mutat'o de a căuta primăvéra,* la cât catrahrisis ajunsese căutatul aceştiĭ sluşbe dintru acesta, şi câte năpăsturĭ şi nedreptăţĭ se făcea sĕracilor locuitorĭ din pricina căutatuluĭ primăvéra, vĕḑêndu-se şi Măria sa părintele nostru întru cea de a doua Domnie a Măriei sale, de aceeaşĭ rîvnă, iarăşĭ aŭ fost silit de a muta căutatul eĭ, a se urma dupĕ *obiceiul vechiŭ, adecă tómna pe la luna luĭ Octombre,* dară nu s'a păzit acea hotărîre a Măriei sale desĕvîrşit, căcĭ în cea dupĕ urmă la venirea nóstră într'acéstă ţéră am găsit-o căutându-se iarăşĭ pe vremea primăvereĭ, numaĭ cu pricină că şi la ţéra Moldoveĭ tot într'acéstă vreme se căuta, şi iarăşĭ cu asemenea încă şi cu maĭ multă catahrisis şi nĕpăstuirĭ sĕracilor locuitorĭ, căutîndu-se, căcĭ slujbaşiĭ vierĭ, dupĕ relele lor năravurĭ, nĕpăstuind la scris cu sume maĭ marĭ decât sunt, *şi primind vite sterpe ad: mióre că sunt cu mieĭ în pântece, altele că aŭ câte douĭ mieĭ, încă uniĭ dintre ceĭ maĭ* fără suflet slujbaşĭ, aŭ îndrăsnit pe alocurea dupĕ vremĭ de aŭ scris şi berbeciĭ şi ţapiĭ în rîndul oilor acelor gróse, care aceste netrebnice urmărĭ ale lor şi jafurĭ neputêndu-le suferi Domnia mea nicĭ într'un chip a-se urma, *măcar că mi-se face şi rugăciune prin anafora de obşte a sfinţia lor părinţilor arhiereĭ aĭ* ţĕreĭ şi a tuturor Dumnélor boerilor noştri, ca se lăsăm căutatul slujbeĭ acestia de a-se urma iarăşĭ tómna dupĕ vechiul obiceĭ al ţĕriĭ; dar Domnia mea, precum la altele, aşa şi la acésta voind maĭ întâĭ şi maĭ cu dinadinsul dreptatea şi odihna sĕracilor locuitorĭ, decât interesul nostru, pentru acea nu am căutat nicĭ paguba Cămăreĭ ce se pricinuesce cu micşorarea sumeĭ tómna, ci încă fiind-că în anul acesta, aŭ apucat de s'a vîndut acéstă slujbă de cu primăvéră şi nu se póte a-se maĭ cere şi la tómnă alt oierit, rĕmâind a-se cere oieritul tocmaĭ la Octombrie al viitoruluĭ an cu lét 1806. Osebit de paguba *ce maĭ sus arĕtăm, suferim cu bună priminţă şi paguba analoguluĭ ce s'ar fi căḑut se luăm într'a cele 6 lunĭ dela luna luĭ Aprilie şi până la luna luĭ Octombrie,* numaĭ şi numaĭ ca se desrădăcinăm şi aceste nedreptăţĭ ce s'aŭ urmat până acum sĕracilor locuitorĭ, să vedem pe supuşiĭ noştriĭ precum la cele-l-alte şi la aceste, mulţămiţĭ şi odihniţĭ, se le dăm şi pricină cu acésta de îndemnare şi spre maĭ multă sporire a dobitócelor lor, dupĕ cum firesce o rîvnim acésta; şi printr'acest al nostru domnesc hrisov hotărîm şi poruncim, ca de acum înainte slujba oierituluĭ, orĭ în credinţă de va fi, seaŭ de se va vinde, dupĕ obiceĭ, căutatul eĭ să fie tómna iară nu primăvéra, dupĕ cum s'a urmat într'acéstă ţéră din vechime, când slujbaşiĭ boerĭ nu pot face vre-o altă nĕpăstuire locuitorilor, ci urméză cu luarea oierituluĭ numaĭ pe vitele ce sunt vĕḑute şi de faţă, pentru că este învederat la obşte nedreptăţile ce aŭ pricinuit cautatul eĭ de cu primăvéră, carĭ sunt cu totul nesuferite omenireĭ, şi nicĭ odată cu nicĭ un fel de pricinuirĭ orĭ de pagubă Cămăriĭ domnescĭ, seaŭ trebuinţa de baniĭ Visterieĭ, seaŭ cu cuvînt că şi la ţéra Moldoveĭ tot primăvéra se caută, să nu fie sloboḑenie a se maĭ căuta aci într'acéstă ţéră oieritul de cu primăvéră; pentru care acéstă hotărîre şi obştéscă facere de bine ce am săvêrşit, nu numaĭ că pohtim şi rugăm şi pre ceĭ din urma nóstră fraţĭ luminaţĭ Domnĭ, ce se vor învrednici dupĕ noĭ dela Dumnezeiasca bună voinţă a stăpâni acestea pravoslavnice ţĕrĭ, de a se păzi nestrămutat şi a o întări şi cu cinstitele Domnélor hrisóve, şi subt blăstem Dumneḑeiesc punem pe cel ce va cuteza a o maĭ strĕmuta iarăşĭ cu vre-un cuvînt de pricinuire deşértă, să-şĭ aibă a da greŭ rĕspuns înaintea înfricoşateĭ judecăţĭ a luĭ Dumneḑeŭ, pentru tóte acele nedreptăţĭ ce se vor maĭ pricinui sĕracilor de către slujbaş, ca unul ce însuşĭ se face pricină a celor rĕutăţĭ şi nĕpăstuirĭ, şi când de acum înainte, orĭ din partea bisericéscă de va fi, seaŭ mirenéscă, orĭ din ceĭ-ce sunt iscăliţĭ la anaforaoa ce ni s'aŭ făcut acum, orĭ diadohiĭ lor, seaŭ alţiĭ, orĭ pentru vre un interes al lor înparte, seaŭ la vre-o provlimă, de se va îndupleca şi va sfătui şi va primi să iscăléscă spre mutarea acesteĭ bune hotărîrĭ, unul ca acela, ca un vrăşmaş al patrieĭ sale şi ca un iubitor de rĕutate, să aibă înpotrivitor pe Dumneḑeŭ, şi întru tóte apucăturile şi căile sale, el şi némul luĭ procopsală în vecĭ se nu vaḑă; şi poruncim ca acest hrisov dupĕ ce se va trece în condica Divanuluĭ şi a Visterieĭ, să se dea apoĭ în păstrare la stînta Mitropolie; drept aceia spre întemeierea şi paza la câte maĭ sus se coprinde, îl şi întărim cu însăşĭ credinţa nóstră, Ioan Constantin Alesandru Ipsilant, Vvd. martorĭ fiind pre iubiţiĭ Domniĭ mele fiĭ: Alesandru, Dumitraşco, Gheorghe, Nicolae şi Ioan Vvḑĭ, şi tot sfatul cinstiţilor şi credincioşilor boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ mele; Dumitraşco Ghica vel Spătar, Dumitraşco Racoviţă vel Vistier, Manolache Brancoveanu vel Ban, Gregorie Caliarh vel Postelnic, Stefan Văcărescu vel Logofĕt de ţéra de sus, Isaac Ralet vel Logofĕt de ţéra de sus, Barbu Stirbey vel Vornic, Istrate Creţulescu vel Vornic, Scarlat Slătineanu vel Vornic, al Obştirilor, Constantin Bălăceanu vel Logofĕt de ţéra de jos, Gregorie Babeanu vel Logofĕt al Obiceiurilor, Antochie vel Hatman, Costantin Varlaam, vel Vornic al Politieĭ, Costantin Filipescu vel Clucer, Ienache Golescu vel Paharic, Şerban Grădişteanu vel Stolnic, Costache vel Comis, Ioan Caragea vel Medelnicer, Costantin Groceanu vel Sluger, Mihaĭ Perdicari vel Pitar, Ispravnic şi purtător de grije fiind la acésta, Dumnéluĭ Dumitraşco Racoviţă vel Vistier; şi s'a scris hrisovul acesta dela Visteria Domnieĭ mele întru al treilea an al Domnieĭ nóstre, în luna luĭ Iunie a velétuluĭ 1805 scriindu-se de Costantin Rătescu Logofĕt de visterie.

Hrisovul pentru oĭerit a nu plăti mŏnăstirile şi boeriĭ

Frica luĭ Dumneḑeŭ de împreună şi milosirdia, fiind amêndouĕ rădăcinate în inimile stăpânitorilor, bat rĕsboiŭ fórte asupra orĭ-ce neînlesnire vor cerca la sĕvîrşirea facerilor de bine, care sunt datorĭ a le hărăzi, şi a le revărsa către norodul ce s'aŭ încredinţat dela Dumneḑeŭ a-l oblădui, găsesc tóte înlesnitele mijlóce la orĭ-ce bună cugetare vor face, şi fac pre cele maĭ grele a sĕvîrşi cu cea maĭ mare uşurinţă, aceste aduc cele maĭ înalte facerĭ de bine noródelor acelora, ce se oblăduesc de acest fel de stăpânitorĭ, şi loru-şĭ le sunt pricinuire, nu numaĭ într'acest veac de cea maĭ mare laudă, făcêndu-se desĕvîrşiţĭ noroduluĭ, ci şi dupĕ sĕvîrşire nemuritoriŭ le face numele cu pomenirea acelor fapte bune; drept aceea şi Domnia mea, din vrêsta pruncieĭ, din vremea ce ne-aŭ sloboḑit vrêsta de a putea face chibzuirĭ, alta maĭ cu dinadinsul n'am cugetat, decât cum am putea rădĕcina în inima nóstră maĭ cu prisosinţă aceste douĕ, până când Dumnezeiasca pronie ne-aŭ învrednicit de a şi domni, când şi firea ne-aŭ silit de a le face învederate cu felurĭ de chipurĭ la toţĭ supuşiĭ noştriĭ, câţĭ milostivul Dumneḑeŭ ne-aŭ învrednicit a-ĭ oblădui, şi cu multă scumpĕtate silindu-ne, nu numaĭ obiceiurilor şi privileghiurilor ce aŭ avut fieş-căre, le-am păzit şi le-am întemeiat, ci şi alte multe le-am hărăzit, şi uşurinţa le-am întocmit şi îmbunătaţirĭ şi facerĭ de bine le-am săvêrşit, sîrguindu-ne a desrădăcina orĭ ce fel de rele urmărĭ, jafurĭ şi năpăstuirĭ, ce aŭ fost rĕŭ nărăvite între dînşiĭ, care aduc mâhnire în inimile sĕracilor; precum şi aicĭ într'acéstă de Dumneḑeŭ păzită ţéră, câte mângăierĭ am făcut supuşilor noştriĭ, sunt de faţă, învederat şi de către toţĭ mărturisite. Nu am trecut cu vederea de a face şi la acelea îndreptarea ce s'a cuvenit, adecă sfintele mŏnăstirĭ şi metóşe, care sunt lŏcaşurĭ Dumneḑeescĭ, unde se sĕvîrşesc sfintele rugĭ, lipsite de milele ce din vechime aŭ avut, şi obştea Dumnélor veliţilor boerĭ, carĭ sunt ocărmuitorĭ a tótă sistema acesteĭ iubitóre de Christos stăpânire, de la mare până la mic, de la o vreme în cóce lipsiţĭ cu totul de privileghiul scuteleĭ oerituluĭ, şi plătind de-a valma cu obidă vitele ce aŭ, întocmaĭ ca şi ceĭ proştĭ, fără de nicĭ o deosebire, cărora acestora măcar că maĭ înainte li se da de la Visterie o puţină sumă de banĭ cu numire de rădicătură de oierit, dar fórte próstă şi de nimica, şi aceea une-orĭ li se da, iar maĭ de multe orĭ cu felurĭ de pricinuirĭ nu li se da; iară Domnia mea dupĕ rugăciunea ce ni s'aŭ făcut prin anaforaoa de obşte, adăogênd milostivire şi la acésta, hotărîm printr'acest al nostru hrisov, ca de acum înainte, Metropolia, Episcopiile, mănăstirile cele marĭ, metóşele lor, şi Dumnélor veliţiĭ boerĭ dela vel Ban şi până la Cluceriu de arie, cum şi jupănesele văduve iarăşĭ până la acéstă tréptă, să aibă privileghiul scuteliĭ oĭerituluĭ pe tóte oile câte va avea fieş-care, drepte vite ale sale, precum se urméză şi în *ţéra Moldoviĭ*, fără de a fi supĕraţĭ cu cea maĭ puţină cerere, ferindu-se însă şi maĭ sus ḑişiĭ privileghiaţĭ, de a nu mesteca oĭ strĕine ţărănescĭ, carĭ plătesc oĭerit, în oile sale şi făcêndu-le că sunt ale lor, să nu plătéscă oĭeritul păgubind Camara, căcĭ unul ca acela dovedindu-se într'o vină ca acésta, de orĭ-ce tréptă şi stare va fi, nu numaĭ că i se va rădica acest privileghiŭ al scuteliĭ oĭerituluĭ de nu'l va maĭ avea în tótă viaţa luĭ, ci încă osîndindu-se, se va pune de va plăti oĭeritul îndoit pe acele vite, ce cu viclenie le-aŭ scutit, numindu-le ale luĭ, şi se va şi pedepsi fără de milostivire, ca un nemulţămitor şi necunoscĕtor mileĭ Domnieĭ mele, şi păgubitorĭ de dreptul Cămăreĭ Domnescĭ, şi acest hrisov dupĕ ce se va trece în condicele Divanuluĭ şi a Visterieĭ, apoĭ să se dea în păstrare la sfînta Metropolie, ca să fie sciut şi păzit şi acest privileghiŭ ce am hărăzit într'acéstă de Dumneḑeŭ păzită ţéră, şi maĭ sus numiţilor; pohtim dară şi pre ceĭ din urma nóstră, fraţĭ luminaţĭ Domnĭ, ce se vor învrednici dela Dumneḑeiasca bună voinţă dupĕ noĭ a fi stăpânitoriĭ acesteĭ ţerĭ, să binevoiască şi Dumnélor a întări acest privileghiu, ce am hărăzit maĭ sus numiţilor şi cu cinstitele Domniilor sale hrisóve; decĭ spre întărirea şi paza a câte maĭ sus se cuprinde, am întărit hrisovul acesta cu însăşĭ credinţa nostră Iω Constandin Alexandru Ipsilant Voevod, martorĭ puind pe prea iubiţiĭ Domnieĭ mele fiĭ: Alexandru, Dumitraşco, Gheorghe, Nicolae şi Ioan Voevoḑĭ, şi tot sfatul cinstiţilor şi credincioşilor boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ mele: Ioan Dumitracho Ghica vel Spătar, Dumitraşco Racoviţă vel Vistier, Manolache Brâncoveanu vel Ban, Gregorie Caliarh vel Postelnic, Ştefan Văcărescu vel Vornic de ţóra de sus, Barbu Ştirbeĭ vel Vornic, Istrate Creţulescu vel Vornic Scarlat Slătineanu vel Vornic al obştirilor, Constandin Bălăceanu vel Vornic, al obiceiurilor, Antonie V. Holman, Constandin Varlam vel Vornic al politieĭ, Constantin Filipescu vel Clucer, Ioan vel Comis, Enache Golescu vel Paharnic, Serban Grădişteanu vel Stolnic, Costache vel Comis, Radu Fărcăşanu vel Serdar, Ioan Caragea vel Medelnicer, Constantin Greceanu vel Sluger, Mihaĭ Perdicari vel Pitar, Ispravnic şi purtător de grijă fiind la acésta Dumnóluĭ Dumitraşco Racoviţă vel Vistier, şi s'aŭ dat acest hrisov dela Visteria Domnieĭ mele, întru al treilea an al Domnieĭ nóstre, în luna luĭ Iunie al lótuluĭ 1805, scriindu-se de condicarul Rătescu, Logofét de Divan.

Otaştina.

Boeriĭ şi lŏcuitoriĭ birnicĭ protestă în contra aşeḑăreĭ de otaştină a câte 20 de parale şi jumătate de pogon de vie.

Domnitorul hotăresce:

«In pravilnicésca condică care iarăşĭ de Măria sa părintele Domnieĭ mele este nomotetisită, se hotăresce ca otaştina să se plătéscă în vin, din 20 de vedre o vadră, iar nu în banĭ. Când dar acéstă hotărîre este pravilă pentru toţĭ de obşte, cu acea poruncă ce-o véḑum Domnia mea, dată la jalba vóstră, nu se póte anerisi pravila cea de obşte, maĭ vîrtos că din însĕşĭ jălbile vóstre, atît cea de atuncĭ, cât şi acésta de acum, vedem că înşi-vĕ mărturisiţĭ, că atât maĭ înaintea aceleĭ poruncĭ, cât şi de la acea poruncă încóce, darea otaştineĭ aţĭ făcut-o cu vin, iar nu cu banĭ, cum puteţĭ dar acum preste atîta sumă de anĭ să strĕmutaţĭ urmarea aceea a dăreĭ otaştineĭ în vin? ci trebue ca şi de acum înainte asemenea să urmaţĭ».—1804 Februarie 24.

Cod. LII, fila 37.

Nouĕ sate din plasa Rômnicu de sus, judeţul R.-Sărat, s'aŭ jăluit pentru încărcătura ce li s'a făcut la plata de vinăriciŭ.

Hotărîrea Domnitoruluĭ:

Dumnéta vel Vistier, la ceea-ce ḑic că aŭ maĭ dat Domnieĭ mele jălbĭ pentru acestea şi n'aŭ aflat nicĭ o dreptate, minciună areată, că Domnia mea acum întâia dată este că vedem jalbă dela aceste sate cu arĕtările ce fac. Decĭ poruncim să cercetezĭ Dumnéta ce doveḑĭ aĭ la aceste câte jăluiesc şi pentru tóte să facĭ arĕtare Domnieĭ mele, cu întrégă pliroforie».—1804, Februarie 26.

Cod. XXXVII, fila 54.

Dijmăritul şi Vinăriciul extraordinar dela privileghiaţĭ. Se înfiinţéză *o casă* specială de boerĭ, în care se va vĕrsa acest venit, ca să servéscă la plata datoriilor ţĕreĭ şi a oştirilor turcescĭ.

Pitac prin care se împuternicesc patru boerĭ veliţĭ, a ţinea socotéla banilor ce se vor strînge din dijmărit şi vinăriciŭ ce aŭ plătit priveleghiaţiĭ.

Iŏ Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

Fiind-că cel noŭ *ecstraordinarion* dijmărit şi vinăriciŭ ce prin socotéla de obşte s'aŭ scos ăstimp, de a plăti adecă şi privileghiaţiĭ de obşte, este numaĭ şi numaĭ pentru greutatea datorieĭ ce aŭ rĕmas ţéra datóre din trecuta resvrătire, şi pentru multele şi grelele cheltuelĭ curgĕtóre ce sunt, a căror veniturĭ din numitele slujbe fiind-că trebuesc bine economisite de a se plăti adică datoria ţĕreĭ, şi a se rĕspunde şi cheltuelile ce sunt; pentru aceea dar deosebim dela Visteria Domnieĭ mele venitul dijmărituluĭ şi al vinăriciuluĭ dela privileghiaţĭ şi facem *deosebită Casă*, la care orânduim pe Dumnévóstră cinstiţilor şi credincioşilor boerilor Domnieĭ mele, Dumnéta vel Postolnice Mavrocordate, Dumnéta biv vel Vistier, Costache Ghica, Dumnéta Vornice de ţéra de sus Golescule şi Dumnéta biv vel Logofĕt Gregorie Brăncovene; pentru care poruncim Dumnévóstră maĭ sus numiţilor boerĭ, ca să luaţĭ asupra Dumnévóstră îngrijirea şi luarea aminte pentru buna diichisis a numitelor slujbe, strîngênd la acéstă casă tot venitul dijmărituluĭ şi a vinăriciuluĭ privileghiaţilor, de care să ţineţĭ socotélă şi să aveţĭ şi îngrijirea ca din venitul acestor slujbe să se dea, prin scirea şi porunca Domnieĭ mele, în plata datoriilor ţéreĭ şi cheltuelilor ce sunt; şi fiind-că până a se strînge şi a veni la acéstă casă baniĭ numitelor slujbe maĭ este zăbavă, adunându-se maĭ cu întârḑiere, şi trebuinţa fiind mare şi grabnică, urméză de a se face acum împrumutărĭ de banĭ şi a se plăti dobândă câte ḑece la pungă; pentru aceea dar Dumnévóstră să căpuiţĭ de a rădica cu împrumutare acum baniĭ ce trebue, cu acéstă orânduială însă, ca din venitul ce se va strînge al dijmărituluĭ şi al vinăriciuluĭ privileghiaţior, întâĭ datoriile împrumutărilor nouĕ, ce se va face acum, să se plătéscă, şi apoĭ să se dee în cele-l-alte datoriĭ trecute; decĭ ca la o trébă obştéscă folositóre de uşurarea greutăţilor ţéreĭ, să aveţĭ Dumnévóstră cu osărdie tótă îngrijirea acesteĭ trebĭ, spre buna urmare şi sĕvârşire, ţiind socotélă de baniĭ ce se va strînge şi unde s'aŭ dat şi economisind plata datorieĭ ţéreĭ şi rĕspunderea cheltuelilor; pentru care poruncim Domnia mea şi Dumitale cinstite şi credincios boierule al Domnieĭ mele vel Vistier, ca orĭ-ce trebuinţă vor avea Dumnélor orânduiţiĭ boerĭ aĭ acesteĭ Case, de cărţĭ şi poruncĭ seaŭ Mumbaşirĭ pentru buna diichisis a numitelor slujbe şi a strîngeriĭ veniturilor, să daĭ Dumnéta tot domnescul nostru ajutor dela Visterie, tolico pisah gpd.—1803, Iunie 21.

Cod. XXXXIX, fila 69.

Carte de slujba dijmărituluĭ.

Zemle Vlahiscoe.—Dat-am domnésca nóstră carte, ... carele pre anul acesta lét 1803, aŭ cumpĕrat dela Cochiĭ-vechĭ slujba dijmărituluĭ dela sud . . . . . să aibă dar volnicie printr'acéstă carte a Domnieĭ mele, a orândui slujbaşĭ, să caute slujba acésta la numitul judeţ, dupĕ coprinderea poruncilor ce maĭ jos se arează:

1. Mitropolia, câte trele Episcopiile, mŏnăstirile cele marĭ i metoşele lor cele sciute, dijmărit să nu plătéscă, dupĕ vechiul obiceiŭ.

2. Dumnélor boeriĭ, cum şi jupânesele vĕduve, ce le-aŭ stătut boeriĭ Dumnélor în boeriĭ cu caftane, şi feciorii de boerĭ ce sunt sciuţĭ, iarăşĭ să nu plătéscă dijmărit, precum a fost obiceiŭ din vechime.

3. Neamurile i scutelniciĭ i mazilĭ şi alţiĭ, ce aŭ cărţĭ domnescĭ, să li se păzéscă privileghiul ce aŭ, însă cele ce vor fi învoite de Domnia mea

4· Toţĭ ceĭ-l-alţĭ ce vor avea stupĭ i rîmătorĭ, să aibă a-şĭ plăti dijmăritul la orânduiţiĭ slujbaşĭ, după obiceiŭ, de tótă lira *(sic)* po banĭ treĭ-spre-ḑece nouĭ, şi poclon de nume, adecă cel ce va avea dela ḑece lire în sus, orĭ cât de mulţĭ, să plătéscă câte banĭ treĭ-spre-ḑece şi poclonul po banĭ opt-ḑecĭ, iar care va avea câte ḑece numaĭ, să plătéscă câte banĭ patru-spre-ḑece şi nu alt poclon, iar slujbaşiĭ să aibă a căuta slujba, cu cercătură cu tot, până la Septembrie 10.

5. Ceĭ ce scutesc dijmăritul, fórte să se feréscă de a nu amesteca stupiĭ i rîmătoriĭ, de aĭ acelor ce plătesc dijmărit, în bucatele lor, cu gând ca să păgubéscă slujba, că apoĭ uniĭ ca aceia dovedindu-se, nu numaĭ că pre acele lire ce se vor dovedi ascunse, va plăti dijmărit îndoit, ci încă şi pre ale luĭ drepte bucate ce va avea, va plăti dijmărit după obiceiŭ în rênd cu ţéra, şi li se vor strica de tot privileghiurile scuteleĭ.

6. Boeriĭ ceĭ ce scutesc dijmărit pre drepte bucatele ce vor avea de tamaslâc, de dijmărit să nu se supere, iar pentru cele ce vor avea cumpĕrate de neguţătorie, pre acelea să plătéscă dijmărit după obiceiŭ.

7. Toţĭ ceĭ ce veţĭ avea stupĭ şi rîmătorĭ, să aveţĭ a vĕ arĕta bucatele vóstre la orânduiţiĭ slujbaşĭ, căcĭ orí care îşĭ va dosi bucatele sale, dovedindu-se, va plăti dijmăritul îndoit.

8. Poruncim Domnia mea şi vouĕ slujbaşilor ce veţĭ âmbla cu acéstă slujbă, pentru mâncarea vóstră i a cailor voştri, supĕrare seaŭ cheltuială lĕcuitorilor să nu faceţĭ, ci tóte orĭ ce va trebui, cu tocmélă şi cu banĭ gata să luaţĭ, iar fără de plată să nu vĕ îndrăsniţĭ a lua, şi la tóte, după cum se coprinde maĭ sus, să fiţĭ următorĭ, că orĭ-care se va cuteza a lua maĭ mult peste porunca Domnieĭ mele, seaŭ va face supĕrare seaŭ cheltuială lĕcuitorilor, uniĭ ca aceia dovedindu-se, nu numaĭ că ceea-ce va lua va plăti îndoit, ci încă se va şi pedepsi. Prin care poruncim Domnia mea Dumnélor ispravnicilor aĭ judeţuluĭ, să nu iae peste aceste poruncĭ de maĭ sus arĕtate, că veţĭ fi rĕspunḑĕtorĭ, ci după aceste poruncĭ vĕ poruncim ca şi Dumnévóstră să le daţĭ tot ajutorul cel cuviincios, ca la o slujbă ce este a Visterieĭ domnescĭ, i saam receh gpd.—1803, Iunie 15.

Tălmăcirea împĕrătesculuĭ hatihumaium, ce s'a dat la sfêrşitul luneĭ luĭ . . . . . la velét 1218, pentru dijmărit i vinăriciŭ, dela privileghiaţĭ, ca numaĭ pre acest an cu lót 1803, să plătéscă, fără de a se maĭ urma altă dată, care după ce s'a citit faţă în Divan, s'a dat în păstrare la sfînta Mitropolie — Iulie 19.

Alesule dintre Domniĭ din neamul Mesieĭ, îndată ce veĭ primi acéstă prea Inaltă împĕrătésca nóstră poruncă, să-ţĭ fie cunoscut, că din cele până acum trimese de către tine, scrise către prea Inalta nóstră Pórtă, s'a cunoscut cum că din pricina *trecutelor rĕsvrătirĭ* şi următórelor întêmplărĭ, ajungênd suma ce este datóre ţéra Rumânéscă a se rĕspunde *la douĕ sute de pungĭ de banĭ,* póte şi maĭ mult, şi pentru următórele de multe felurĭ cheltuelĭ, ajungênd starea ţĕreĭ la o ticălósă schimbare, maĭ vîrtos că din pricina maĭ sus numiteĭ datoriĭ, cea maĭ mare sumă s'a ridicat cu grele dobênḑĭ, care şi curgênd spre sporirea ticăloseĭ Raia, dintr'aceste nesuferite cheltuelĭ cu totul păgubindu-se şi din prelungirea greutăţilor, ajungênd cu toţiĭ la cea desăvêrşită neputinţă, cu totul vor slăbi la rĕspunderea maĭ sus numitelor datoriĭ, şi cum că dintr'acésta într'adevĕr se va prelungi rĕspunderea datorieĭ *mirieĭ,* şi când nu se va găsi mijloc nentru aceste următóre, fără îndoială, încet, încet, acéstă datorie se va maĭ adăoga şi se va maĭ spori; pentru care şi făcêndu-sec uviinciósă chibzuire de către rîvnitoriĭ patrieĭ, boeriĭ divaniţĭ, carĭ cu tóte că pentru maĭ înlesnirea rĕspunderiĭ numitelor datoriĭ, maĭ înainte până a se înmulţi, s'aŭ fost socotit ca să se întocméscă o deosebită dajdie de obşte, a se da de tótă Raiaoa câte talerĭ 3, seaŭ 5, dupĕ analogonul puteriĭ fieş căruia. Dar pentru acea desăvêrşit cunoscută ticăloşie şi slăbiciune a sĕracelor raiele, cu neputinţă a fost a intra în lucrare mijlocul de maĭ sus socotit, şi iarăşĭ de altă parte fiind cunoscut, că dupĕ următóre greutăţĭ într'alt mijloc, nu ia sfêrşit rĕspunderea a multelor acestor datoriĭ, necontenit îngrijind ca să se chibzuiască un alt mijloc maĭ îndemânat, spre înlesnirea acestuĭ lucru greŭ, cu sfat de obşte, s'a găsit cu cale, ca din pămênteniĭ ţĕreĭ, ce sunt din vechime miluiţĭ subt umbrirea prea puterniceĭ nóstre împĕrăţiĭ, cu ne-dare de orĭ-ce fel de dăjdiĭ, atât Mitropolitul şi Episcopiĭ, cât şi ceĭ-l-alţĭ boerĭ, şi cu un cuvînt şi tóte mŏnăstirile ce cu nume de milĭ sunt nedajnice, câţĭ adecă sunt sloboḑĭ de dajdie, să dee într'acest următor an dijmărit şi vinăriciŭ, însă dijmăritul să se rĕspunḑă de către toţĭ dupĕ mijlocul ce din vechime s'a obicĭnuit, iar vinăriciul să se rĕspunḑă însă de către lŏcuitorĭ dupĕ vechiul obiceiŭ, adecă câte cincĭ banĭ de vadră, iar de către Mitropolit, episcopĭ, boerĭ şi mŏnăstirĭ, şi toţĭ ceĭ-l-alţĭ dajnicĭ, câte nouă banĭ do vadră, şi pentru ca să lipséscă asupririle şi nedreptăţile ce pot să se întêmple la strîngerea acestor maĭ sus numite alcătuite dăjdiĭ, să se urmeze cu luare aminte capetele şi ponturile ce pentru acésta se vor întocmi dela Visterie; pentru care, ca să nu se maĭ céră în vre-un fel de chip, nicĭ de cum vre-odată de acum înainte, acéstă de acum dare ce s'a chibzuit spre ajutorul ţĕriĭ, cu cuvînt că s'a maĭ urmat acésta şi altă dată, ţi-a făcut arĕtare numiţiĭ boerĭ, cerênd de obşte cua nafora prin rugăciunĭ, ca să se întocméscă acésta cu întărire din parte-ţĭ, prin domnescul tĕŭ hrisov, coprinḑĕtor şi cu cele de către voĭ obicĭnuite bisericescĭ afuriseniĭ, şi maĭ vîrtos ca să nu se maĭ céră aceste numite dărĭ dela ceĭ sloboḑĭ şi nesupuşĭ la dajdie, să se dee şi Inalta nóstră poruncă împodobită cu sfîntul hatihumaium întăritor, acestor alcătuite pentru numiţiĭ nedajnicĭ: către acésta şi din cele ce scriŭ, s'a cunoscut că datoria ce este să rĕspunḑă ţéra *mirieĭ* şi cele-l-alte datoriĭ ce s'aŭ maĭ adunat, purtătóre cu grele dobênḑĭ, ca să se rĕspunḑă şi să se economiséscă următórele cheltuelĭ ale ţĕreĭ, peste putinţă fiind ca să se întocmóscă lucru într'alt chip, cu tóte că din cele maĭ sus de obşte chibzuite dăjdiĭ, tótă suma cea adunată, cum este cunoscut, de-abia se adună la nouă sute de pungĭ de banĭ, şi nu maĭ multă, dar fiind-că este nădejde cu acéstă sumă a se maĭ uşura numitele datoriĭ, şi din cele-l-alte următóre veniturĭ, care cu ajutorul luĭ Dumneḑeŭ, este să se rĕspunḑă maĭ înainte de datoriĭ, va lua sfêrşit şi acésta. Asupra căruia şi se cere ca să se facă cuviinciósa prea Inalta nóstră musaadea, la rugăciunea numiţilor boerĭ; cunoscut fie că acéstă arĕtată credinciósă rîvnă, atât din partea ta, cât şi din partea numiţilor boerĭ, s'a primit de bună şi lăudată la prea Inălţata mea putere; decĭ, precum scriŭ, dăm şi împĕrătésca nóstră voĭe, ca să se iae într'acest curgĕtor an, spre ajutorul ţĕreĭ, dela ceĭ maĭ sus nedajnicĭ, numita dare de dijmărit şi vinăriciŭ, fără de a se socoti acésta de acum înainte, ca pildă urmată şi alte dăţĭ; asupra căruia s'a dat de acum acéstă trimisă a nóstră prea Inaltă poruncă, împodobită cu sfîntul nostru împĕrătesc hatihumaium, care înţelegĕnd-o dupĕ înţelepciunea ta, că dupĕ cum s'a găsit cu cale şi s'a hotărît cu chibzuire de obşte, ca să se rĕspunḑă într'acest următor an, numita dare de către toţĭ nedajniciĭ, adecă Mitropolit, episcopĭ, mŏnăstirĭ, boerĭ şi toţĭ ceĭ-l-alţĭ, spre ajutorul numiteĭ datoriĭ, s'a dat prea Inalta mea voĭe, de urmare, ca să se iae numaĭ într'acest curgĕtor an numita dare, fără a maĭ socoti altă dată drept pildă maĭ dinainte urmată, să urmezĭ dupĕ mijlocul ce s'a ḑis, puind tótă cuviinciósă silinţa, spre sĕvêrşirea acesteĭ trebuinţe, dupĕ vrednicia şi credinţa ta, îngrijind şi mângâind pre lŏcuitoriĭ raiele pentru rĕsuflarea şi odihna lor; aşa dar urméză dupĕ cum printr'acest prea Inălţatul nostru împĕrătesc hatihumaium ţi se poruncesce, ferindu-te de orĭ-ce împotrivirĭ dela câte-ţĭ poruncim».

Boeriĭ aŭ primit aşa dar acésta dupĕ ce biserica aŭ afurisit ca ea să nu se repete la alţĭ anĭ, şi aŭ cerut să se scótă şi hatihumaium ajutor, dar pre viitor să nu se iae drept pildă (precedent).

Cod. XLIX. fila 108.

Iŏ Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

Dumnévóstră ispravnicilor ot sud Buzĕŭ, veţĭ vedea arĕtarea ce ne face printr'acéstă anafora, Dumnéluĭ vel Vornic Barbu Văcărescu, pentru care şi poruncim, ca câţĭ dintre aceĭ ce nu vor avea privileghiurĭ de scutéla vinăriciuluĭ, să-ĭ apuce vinăriceriĭ dajnicilor a le lua vinăriciul deplin pre drepte vinurile lor, şi Dumnévóstră să le faceţĭ ajutor de a-şĭ putea să-şĭ iae vinăriciul.— 1804, Martie 24.

Cod. L, fila 35,

Prea Înălţate Dómne,

Cumpĕrătoriĭ vinăriciuluĭ ţĕrănesc dela sud Buzĕŭ, aŭ jăluit Mărieĭ tale, că nisce obraze, prin osebită fóĭe arĕtată, aŭ plătit vinăriciul ca privileghiaţĭ, făcênd înşelăciune a rĕmânea şi la aniĭ viitorĭ scutiţĭ, cu care şi Dumnélor s'aŭ păgubit, cerênd dreptate şi împlinire; prin a cărora jalbă ni se poruncesce, ca să-ĭ caut la catastihul de vinăriciŭ, de aŭ plătit privileghiaţiĭ într'acel judeţ, şi vĕdênd de sunt aceĭ privileghiaţĭ seaŭ nu, să facă Inălţimeĭ tale arĕtare în scris. Fie sciut Măriei tale, că aceia cu adevĕrat aŭ plătit între privileghiaţĭ, arĕtaţĭ fiind şi în catastihul ce am dat la Casa acestuĭ husmet, şi pricina de aŭ plătit, este, că acolo la judeţ aflându-mĕ, pentru uniĭ dintr'aceştia făcênd davagialâc jăluitoriĭ vinăricerĭ, i-am chiămat de faţă şi întrebându-ĭ unde le sunt privileghiurile de scutélă? mi-aŭ dat rĕspuns hotărît, că nicĭ-odată vinăriciŭ n'aŭ plătit, dându-mĭ şi acel fel de cuvînt, că de se vor osândi la vre-o judecată, arĕtându-ĭ vinăriceriĭ ca ţĕranĭ, se mulţămesc de a plăti de două orĭ, adecă şi ca privileghiaţĭ, precum 'l-aŭ plătit şi ca ţĕranĭ; acéstă pricină aŭ fost de aŭ plătit în rêndul privileghiaţilor; acum rĕmâne hotărîrea Inălţimeĭ tale, ca să li se caute privileghiaţilor boeriĭ ispravnicĭ aĭ judeţuluĭ, de vor fi avênd vre-un hrisov, şi după însciinţarea ce va face, să se dee isbrănire precum va socoti prea Inalta înţelepciune Măriei tale, iar aniĭ Măriei tale fie dela Dumneḑeŭ mulţĭ şi fericiţĭ.— 1804, Martie 19.

Barbu Văcărescu vel Vornic.

Ponturile vinăriciuluĭ pre anul acesta 1804, August 30.

Iŏ Constantin Alexandru Ipsilant Voevod i gospodar.

Fiind-că pre anul acesta cu lét 1804, . . . a cumpĕrat vinăriciul domnesc cel obişnuit dela sud . . . s'a dat dară dela Domnia mea aceste ponturĭ la mânile numituluĭ boer cumpĕrător, cu care să aibă a orăndui slujbaşĭ în tóte popórele acestuĭ judeţ, să caute venitul slujbeĭ, cu urmare după ponturile ce se coprind maĭ jos, care încă din anul trecut prin chibzuire de obşte s'a întocmit şi s'a întărit de către Domnia mea, cu hotărîre, ca să lipséscă adică cu totul acel din trecuţiĭ anĭ catahrisis, şi nu numaĭ acea încărcătură la ḑece, două, cu nume de obiceiŭ să nu să maĭ facă, ci nicĭ alte nedreptăţĭ, năpăstuirĭ în paguba lŏcuitorilor, întru nimic maĭ mult peste dreptul Visterieĭ, adică să nu se facă.

1) Mitropolia, căte trele episcopiile, mŏnăstirile cele marĭ cu metócele lor, Dumnélor veliţiĭ boerĭ, al doilea şi al treilea, până la boeria cea maĭ de pre urmă ce se face cu Caftan, şi feciorii de boerĭ, şi jupănesele vĕduve, ce vor fi stătut bărbaţiĭ lor, până la cea maĭ de pre urmă boerie cu Caftan, vinăriciŭ să nu plătéscă, precum şi némurile şi boerimea şi maziliĭ, şi alţiĭ ce aŭ hrisóve şi cărţĭ înnoite de Domnia mea, iarăşĭ vinăriciŭ să nu plătéscă.

2) Toţĭ ceĭ-l-alţĭ de obştie, să plătéscă la orănduiţiĭ slujbaşĭ vinăriciŭ drept câte cincĭ banĭ de vadră fără altă încărcătură.

3) Mŏnăstirile şi bisericele câte aŭ hrisóve şi cărţĭ domnescĭ înnoite de

Domnia mea, seaŭ câte se vor înoi, să aibă a-şĭ lua milele deplin urmându-se după coprinderea hrisóvelor şi a cărţilor ce aŭ, care să aibă ale arĕta la vinăriceri.

4) Toţĭ ce sunt subt privileghiurĭ de a scuti vinăriciŭ, fórte să se feréscă a nu cere să se scutéscă vinăriciŭ cuiva, din ceĭ ce plătesc vinăriciŭ, pentru că orĭ carele s'ar afla între faptă ca acésta, i se va lua privileghiul dela mână, cum şi cel ce cu meşteşug ca acesta va âmbla a scuti vinul, dovedindu-se de boeriĭ vinăricerĭ, să se apuce să plătéscă vinăriciŭ îndoit.

5) Mĕsurătórea să se facă dréptă cu cotul înferat, ce s'a dat slujbaşilor dela Visteria Domnieĭ mele, care mĕsurătóre să se facă după ce ferbe vinul, iar nu maĭ înainte, şi să nu se strîmbe cotul nicĭ într'o parte nicĭ într'alta, ci să se pue drept în vas, cum şi la lung, dóga ce este a fară din fund să nu o pue în mĕsurătóre, ci să mĕsóre lungul numaĭ din fund până în fund, lipsind cum am ḑis maĭ sus acea încărcătură la ḑece — doue — a nu se maĭ face nicĭ odată.

6) Răvaşele de plată, ce se daŭ la mâna celor ce plătesc vinăriciŭ, să se facă cu desluşire, adecă să se scrie într'însul aşa: atâţia banĭ a dat cutare vinăriciŭ, pe atâtea vedere, într'atâte vase, carĭ fac talerĭ atâta, şi iarăşĭ asemenea răvaş să pue în fundul fie-căruia vas cu suma vedrelor ce a fost într'însul, şi cu suma banilor ce a plătit şi cu numele stăpânuluĭ vinuluĭ, să-ĭ lipéscă în fundul vasuluĭ spre a fi sciut, pentru care aceste doue rĕvaşe să nu iae vinăriceriĭ nicĭ o para, să se dee şi la mâna scăunaşuluĭ din fie-care popor fóĭe iscălită de însuşĭ Taxildarul, în care fóĭe să arĕte pe toţĭ poporaniĭ dintru cest popor, fie-care câte vase aŭ avut, şi în tot vasul câte vedre aŭ fost şi câţĭ banĭ i s'a făcut pe suma vedrelor ce aŭ plătit, care fóĭe nimenea să nu fie volnic a o lua dela mâna slujbaşuluĭ, ci să stee la dênsul, avênd datorie să o păstreze scăunaşul până când din porunca Domnéscă i se va face, ca să o arĕte la vreme de trebuinţă.

7) Făcêndu-se mĕsurătóre şi plătindu-se vinăriciul, îndată să dee sloboḑenie sluşbaşul a'şĭ ridica vasele nepoprit, fără a cere vre-un havaet, cu pricină căcĭ l-a sloboḑit maĭ înainte decât alţiĭ, dupĕ cum se nărăvise de la o vreme încóce, decât pentru răvaşul ce-ĭ va da de sloboḑenie către scăunaş să iae vinăriceriĭ numaĭ doue parale.

8) La scaunele de carne mŏnăstirescĭ şi boerescĭ şi cele ce sunt scutite cu cărţĭ domnescĭ, să nu aibă nicĭ un fel de amestec tacsildarul şi slujbaşiĭ a le face vre o cerere cu nume de havaet.

9) Pricinile şi judecăţile ce se vor întêmpla între pogonariĭ popórelor dela acel judeţ, să se caute de boerul tacsildar, însă ferindu-se de a globi seaŭ a jăfui pre cine-va, fără numaĭ să le caute dreptăţile într'adevĕr, iar slujbaşiĭ să nu se îndrăsnéscă fără de şcirea şi porunca tacsildaruluĭ de a face cevaş, cum nicĭ ispravniciĭ să nu se amestece la judecăţile pogonarilor, iar când Tacsildarul

şi sluşbaşiĭ vor face năpăstuirĭ şi jafurĭ, atuncĭ datorĭ să fie ispravniciĭ a da scire Domniĭ mele.

10) Pentru măncarea slujbaşilor şi pentru hrana cailor lor, orĭ-ce le va trebui să cumpere cu banĭ, fără a nu se supĕra cinevaş măcar cu cât de puţin.

11) Paralele de cramă să nu să iae, fără numaĭ paralele răvaşuluĭ de slobodenia buţilor, cum s'aŭ dis la punctul al şéptelea.

12) La popórele ce sunt cu totul mŏnăstirescĭ, să nu aibă vinăriceriĭ întru nimic a face, fără numaĭ de orânduiţiĭ mŏnăstirescĭ să se mĕsóre cu cotul domnesc, dat dela Visteria Domnieĭ mele, să scrie şi să iae banĭ, urmând întocmaĭ dupĕ aceste ponturĭ, a nu năpăstui şi a încărca pe nimenea măcar cu o vadră, căcĭ ca nişce nemulţămitorĭ mileĭ domnescĭ, fórte straşnic se vor pedepsi; iar la popórele care aŭ vinăricerĭ domnescĭ şi mŏnăstirle, să âmble ómeniĭ mŏnăstirescĭ cu vinăriceriĭ domnescĭ împreună, să scrie dupĕ obiceiŭ, şi partea de banĭ a mŏnăstireĭ, să o iae mŏnăstirile pe deplin, fără a pretenderisi vinăriceriĭ, nicĭ deciuiala, nicĭ cheltuiala pentru eĭ.

13) Dupĕ aceste maĭ sus numite ponturĭ, aŭ să urmeze Tacslidariĭ şi sluşbaşiĭ la căutarea acesteĭ slujbe, iar care va urma împotrivă la cel maĭ puţin lucru, să vie omul acela ce va fi supĕrat, să dee jalbă Domnieĭ mele, şi dovedindu-se vinovat, acel tacsildar seaŭ slujbaşiĭ, nu numaĭ să plătéscă îndoit, ci să se şi pedepséscă.

Pentru care straşnic se poruncesce de către Domnia mea Taxildaruluĭ dela numitul judeţ, să caute să fie următor întocmaĭ maĭ sus numitelor ponturĭ, atât însuşĭ, cât şi slujbaşi luĭ, ce'ĭ va rândui prin plăşĭ, cărora să le citéscă şi lor aceste ponturĭ, ca să le audă şi să le înţelégă. spre a nu cuteza a încărca la mĕsurătóre cât de puţin pe cinevaşĭ, orĭ a âmbla cu alt-fel de cot, seaŭ cu coturĭ vechĭ din aniĭ trecuţĭ, orĭ a face verĭ-ce nedreptate vre-unuia cu vre-un fel de meşteşug, orĭ nescare-va cheltuelĭ lŏcuitorilor pentru conace fără de plată, ci cu totul să se feréscă de acel catahrisis ce se urma maĭ nainte în tréba vinăriciuluĭ, căcĭ hotărîre avem neschimbată : pe unul ca acela de orĭ-ce tréptă va fi, nu numaĭ să-l punem a întórce îndoit, ci să-l şi pedepsim straşnic. tolico pisah, gpd. 1804, August 30.

Cod. XXXVII, fila 249.

Arzul către Impĕrăţie de dijmărit i vinăriciul privileghiaţilor i de asidosie

Noĭ credinciósele slugĭ ale prea putericeĭ Impĕrăţiĭ (a căreĭ stăpânire fie veşnică şi nebiruită). Mitropolitul, Episcopiĭ, arhimandriţiĭ, egumeniĭ, boeriĭ şi de obşte raelile ţěriĭ Românescĭ, cu tótă plecăciunea şi supunerea îndrăznim şi arĕtăm la prea Inaltul Prag al prea putericĭ Impĕrăţiĭ, că maĭ nainte chibzuindu-ne cu prea Inaltul nostru Domn, ca să găsim mijlocul rĕspunderiĭ datorieĭ ţěreĭ, pentru care era silit Măria sa *de către felurĭ de înprumutărĭ* şi maĭ vîrtos pentru rĕspunderea datorieĭ Impĕrătesciĭ Miriĭ.

După ce în multe chipurĭ şi în multe ḑile cu felurite de cercărĭ, ne-am străduit la acéstă pricină ca să aflăm şi să găsim vre-un mijloc analogon a acesteĭ trebuinţe, în cele de pe urmă am dat carar, ca dijmăritul şi vinăriciul într'acest numaĭ curgĕtor an, să plătéscă toţĭ de obşte dela Octombre până la Martie, de împreună Mŏnăstirile şi ceĭ-l-alţĭ privileghiaţĭ şi dându-se acest carar cu sfat şi cu socotélă de obşte, am făcut anafora obştéscă către Măria sa Domnul nostru, rugându-ne ca să se întăréscă şi prin sfînta vrednică de închinăciune *poruncă, de a fi numaĭ odată acésta*, şi după obştésca nóstră rugăciune, bine-voind şi pre puternica Impĕrăţie, ne-aŭ miluit la acéstă cerere cu hărăzirea sfîntuluĭ şi vrednic de închinăciune Hatişerif, care şi citindu-se de faţă în Divan, ne-am bucurat toţĭ făcênd de obşte închinăciune pentru prea Inalta şi pentru prea puternica Impĕrăţie. Vrênd dar acum Măria sa Domnul nostru, după firésca'ĭ milostivire şi bunătate şi iubirea de ómenĭ, care aŭ arĕtat şi areată către noĭ, ticăloşiĭ supuşĭ, din ceasul buneĭ venireĭ Măriei sale, ca să se publicuiască şi asidosia cu care într'un an aŭ miluit téra prea puternica Impĕrăţie, pentru ca să cunóscă şi să simţă ticălósa Raia mila prea puterniciei sale, care din nemărginita milostivire aŭ revĕrsat asupra acesteĭ mult pătimaşă ţĕrĭ pentru atâtea greutăţĭ ce aŭ cercat *în curgere de 10 anĭ*, şi hotărînd Măria sa ca negreşit să se vestéască întru acéstă curgĕtóre lună, cu tóte că până acum nu sunt sciute de este cu putinţă ca dintru acest chibzuit mijloc de darea dijmărituluĭ şi vinăriciuluĭ să înplinéscă datoria ţĕreĭ, (căcĭ până acum venitul ce s'aŭ ales din dijmărit fiind prea puţin, rĕmâne numaĭ al vinăriciuluĭ, care şi acela este nesciut încă). Ne-am adunat toţĭ la un loc şi am făcut chibzuire prin scumpă cercetare pentru trebuinciósele cheltuelĭ ce urméză negreşit să se facă în tótă curgerea acestuĭ an al asidosieĭ, numaĭ cu *darea lefilor oştirilor atât celor vechĭ ale pămêntuluĭ, cât şi la cele anume de curênd strînse pentru paza hotarelor ţăreĭ şi ale boerilor divaniţĭ, i a celor ce se află în slujba Visterieĭ şi a Divanuluĭ*, i ale ispravnicilor judeţelor, judecătorilor şi a zabiţilor din tótă ţéra, care slujind peste tot anul, numaĭ acéstă léfă aŭ a dobândi şi fără a maĭ adăoga nicĭ un ban măcar pentru cele din tóte ḑilele cheltuelĭ ale Visteriei, ci şi acestea fiind prea trebuinciόse, rĕmâne ale economisi Măria sa Domnul nostru după cum Dumnezeŭ 'l va lumina, care aceste lefĭ a unuĭ an *să aducă talerĭ 1.088.596*, aceştia numaĭ că ne este negreşit trebuinciόse pentru aceĭ ce slujesc analoghisându-se pre Liude, cade-se să deie fieşte-care Liude într'un an câte talerĭ 36 banĭ 36, rĕmâind slobodĭ sĕraciĭ de Impĕrătescul Haraciŭ, şi de dările pe fie-care lună ale Vidinuluĭ *(ale Vidiiuluĭ)* şi de tóte sumele şi ajutórele ce dădeaŭ în aniĭ trecuţĭ pe tot anul, afară de zaherele, tăinaturĭ şi alte asemenea, ce şi acestea se da de către sĕraciĭ lŏcuitorĭ, şi nu li se plătea, care să maĭ aduna maĭ alte atâtea, acéstă puţină dare numaĭ pentru lefĭ avênd să o rĕspundă lŏcuitoriĭ în diastimă de un an al asidosieĭ, suntem bine încredinţaţĭ că se vor mulţămi şi se vor mângâia cu toţiĭ, ridicênd mânĭ rugătóre către

Dumnedeŭ pentru vecinica stare a prea puterniceĭ Impĕrăţiĭ şi îndelungă viaţă şi sĕnătate ale bine-voitorilor noştri stăpânĭ, de nu ni se va întémpla vre-o nenădăjduită întêmplare din vre-o năvălire a făcĕtorilor de rele în ţéră, nădăjduim la nemărginita milă a bine-voitorilor noştri stăpânĭ, că cu cea de obşte spre toţĭ milosîrdie şi mângâere şi înţeléptă oblăduire a MărieĬ sale Domnuluĭ nostru, care din ceasul buneĭ-venirĭ a Măriei sale am cunoscut până acum, să ne mângâem toţĭ de obşte şi să ne bucurăm ca nisce slugĭ mulţămitóre, păzind totdeauna cu tótă credinţa, râvna şi supunerea, sadacatul cel cădut către făcĕtórea nóstră de bine prea puternica Impĕrăţie. Aşa dar fierbinte ne rugăm mileĭ prea puterniceĭ Impĕrăţiĭ ca în curgere a acestuĭ an, *să rĕmâe sĕraciĭ lŏcuitorĭ slobodĭ de birurĭ prin mila asidosieĭ şi nesupĕraţĭ sub umbrirea şi ocrotirea* nemărginiteĭ milostivirĭ a prea puterniceĭ Impĕrăţiĭ, spre a putea simţi desăvêrşit mila ce s'a revărsat către dînşiĭ; ne rugăm iarăşĭ cu plecăciune şi acésta adică: să se milostivéscă prea puternica Impĕrăţie asupra acestor ticăloşĭ sĕracĭ, spre a se popri necontenitele trecerĭ prin ţéră ale strĕinilor fără de memuriet, care după ce sunt supĕrătóre fiind-că primesc prăpădenia menzilurilor, ce se ţin cu marĭ cheltuelĭ, prăpădind satele, supĕrându-se ticăloşiĭ lŏcuitorĭ de către aceştĭ trecĕtorĭ cu hrăpire de zaherele, şi vitele lor, atingêndu-se şi de cinstea lor, carĭ aceştĭ trecĕtorĭ şi avênd memuriet şi neavênd, trec toţĭ prin ţéră ca să-şĭ facă voile şi poftele lor, din care pricină se prăpădesce pămêntul şi lŏcuitoriĭ, şi nicĭ menzilurile rĕmân, nicĭ satele; drept aceea fierbinte ne rugăm, ca să se facă îndreptare şi acesteĭ greutăţĭ, dându-se strajnice poruncĭ pentru acésta şi va cunósce mare milostivire ticăloşiĭ raele şi ţéra, când va lipsi şi acéstă catahrisis pe lângă cele-l-alte, căcĭ găsindu-şĭ odihna lor, vor simţi milele prea puterniceĭ Impĕrăţiĭ, rugându-se napristan luĭ Dumnezeŭ pentru vecĭnica stare a prea puterniceĭ Impĕrăţiĭ şi îndelungă viaţă şi sĕnătate a voitorilor noştri de bine stăpânĭ şi iarăşĭ cum va fi prea înalta poruncă.— 1803, August 10.

Cod. XLVII, fila 151.

Ponturile de vinăriciul privileghiaţilor.—1803 August 25.

Iŏ Constantin Alexandru Ipsilante Voevod gospodar Zemle Vlahiscoe.

Fiind-că în acest an cu lét 1803, pentru greutatea datorieĭ cu care urma ţéra însărcinată din trecuta rĕsvrătire ce a fost, Sfinţia lor Părinţiĭ arhiereĭ şi cu Dumnélor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ Domnieĭ mele, cu socotélă de obşte aŭ găsit cu cale a ajuta ţéra şi cu din privileghiul Dumnélor, spre a plăti adecă estimp şi mŏnăstirile, i boeriĭ, némurile şi mazîliĭ şi toţĭ privileghiaţiĭ de obşte, cum şi ceĭ cu cărţĭ de scutéla vinăriciuluĭ, câte banĭ 9 de vadră, cu acéstă hotărîre însă, ca numaĭ într'acest timp să se urmeze acésta, iar în alţĭ anĭ să nu maĭ fie privileghiaţiĭ supĕraţĭ, şi pentru ca să nu se maĭ facă de către slujbaşiĭ vinăricerĭ, orĭ ceĭ orânduiţĭ cu vinăriciul privileghiaţilor, orĭ ceĭ orânduiţĭ cu vinăriciul dajnicilor, acel din trecuţiĭ anĭ catahrisis, şi nu numaĭ acea încărcătură la ḑéce-două cu nume de obiceĭ se lipséscă cu totul, ci şi alte nedreptăţĭ, nĕpăstuirĭ şi pagube ce se fac de către slujbaşiĭ vinăricerĭ preste dreptul vinăriciuluĭ, care încă de când am venit Domnia mea auḑindu-le ne-a fost nasuferite, pentru aceea am poruncit ca Sfinţia lor părinţiĭ arhiereĭ şi Dumnélor boeriĭ, de obşte, să chipzuiască şi să întocméscă ponturile câte sunt cuviinciόse, de urmarea slujbaşilor la căutatul slujbeĭ, spre a lipsi orĭ-ce nedreptate, pentru care ne-aŭ şi făcut a nόstră cu maĭ jos numitele poruncĭ, ce cu socotéla de obşte s'a intocmit, care şi Domnia mea găsiĭ cu cale le-am întărit, că nu numaĭ estimp când plătesc toţĭ de obşte vinăriciŭ să urmeze, ci şi în alţĭ anĭ viitorĭ, când aŭ plătit vinăriciŭ numaĭ dajniciĭ să se păzéscă de către slujbaşiĭ vinăricerĭ, care ponturĭ măcar că într'adins s'aŭ trimes maĭ înainte prin cărţile Domnieĭ mele către ispravniciĭ judeţelor de a le ceti în tόte délurile şi prin tόte satele, ca să le auḑă şi să le scie cu toţĭ de obşte, că a lipsit încărcăturile şi nedreptăţile, ce se urma maĭ înainte în pricina vinăriciuluĭ; dar pentru ca să se facă bine cunoscute şi la toţĭ câţĭ nu le va fi auḑit, fiind-că acum s'aŭ orânduit . . . . . . a căuta vinăriciul privileghiaţilor la sud . . . . . iată poruncim orânduiţilor slujbaşĭ, ca de isnόvă să maĭ citéscă şi acum la toţĭ de obşte aceste Domneşcile nόstre ponturĭ, spre a se face sciute fie-căruia, ca cel ce înpotriva ponturilor va cerca cât de puţină încărcătură şi nedreptate, orĭ de către cumpĕrătoriĭ vinăriciuluĭ dajnicilor, orĭ de către orânduiţĭ cu vinăriciul privileghiaţilor, unul ca acela cu îndrăznélă se vie ca să dee scirea Domnieĭ mele prin jalbă, şi-şĭ va afla tόtă îndestularea luĭ; deci atât orânduiţiĭ aceştĭ boerĭ, cât şi slujbaşiĭ ce-ĭ va orândui prin plăşĭ să aibă a urma, şi a strînge vinăriciul privileghiaţilor cu mijlocul ce se cuprinde maĭ jos adecă:

1. Mitropolia, episcopiele, mŏnăstirile marĭ şi micĭ, cu metόşele lor, veliţiĭ boerĭ a-l doilea şi a-l treilea de orĭ-ce tréptă, jupănesele vĕduve, feciorii de boerĭ, postelniciĭ, némurile, mazziliĭ, cupeţĭ, cumpaniile, cum şi ceĭ cu cărţĭ de scutélă, dela toţĭ să iae vinăriciŭ câte 9 banĭ de vadră, carĭ numaĭ estimp aŭ a da, acest ajutor, iar nu şi în alţĭ anĭ.

2. Mĕsurătόrea să se facă dréptă, cu cotul înferat ce s'a dat slujbaşilor dela Visteria Domnieĭ mele după ce va ferbe vinul, iar nu maĭ înainte, şi să nu strîmbeze cotul nicĭ într-o parte nicĭ într-alta, ci să-l pue drept în vas cum şi la lung, dόga ce este afară din fund, să nu o pue în mĕsurătόre, ci să mĕsure lungul numaĭ din dόgă până în dόgă, lipsind precum am ḑis maĭ sus, aceea încărcătură la ḑece două, nu numaĭ estimp, ci nicĭ într'alţĭ anĭ viitorĭ să nu se maĭ facă.

3. Răvaşele de plată ce se daŭ la mâna celor ce plătesc vinăriciŭ, să se facă cu deslușire, adecă: să se scrie într'însul aşa: atâţea banĭ a dat cutare

vinăriciŭ, pre atâtea vedre, într-atâtea vase, care fac talerĭ atâţea, şi iarăşĭ asemenea răvaşe se puie în fundul fie-căruĭ vas, cu suma vedrelor ce aŭ fost într'însul, şi cu suma banilor ce aŭ plătit, şi cu numele stăpânuluĭ vinuluĭ, se lipéscă în fundul vasuluĭ spre a fi sciuţĭ, pentru care acestea două răvaşe să nu iae vinăriceriĭ nicĭ o păra, să se dee şi la mâna scăunaşuluĭ din fie-care popor fóĭe iscălită de Taxildarul, în care fóĭe să se arete pe toţĭ poporaniĭ dintr'acest popor, fie-care câte vase a avut, şi în tot vasul câte vedre a fost, şi câţĭ banĭ s'a făcut, pe suma vedrelor ce a plătit, care fóĭe nimenea să nu fie volnic a o lua dela mâna scăunaşuluĭ, ci să stea la dînsul, avînd datorie scăunaşul să o păstreze până când din porunca Domnéscă se va cere, ca să o arĕte la vreme de trebuinţă.

4. Făcêndu-se mĕsurătórea şi plătindu-se vinăriciul, îndată să dee slobodenie slujbaşiĭ a ridica vasele nepoprite, fără de a cere vre-un avaet, cu pricină căcĭ l-aŭ slobodit maĭ înainte de cât alţiĭ, dupĕ cum să nĕrăviseră dela o vreme încóce, decât numaĭ pentru răvaşul ce-ĭ va da către slujbaşĭ pentru slobodenie să iae vinăriciul două parale, dar maĭ înainte până nu va plăti vinăriciul, să nu fie slobodĭ nimenea a-şĭ ridica vasele cu vin.

5. La scaunele de carne mŏnăstirescĭ şi boerescĭ şi cele ce sunt scutite cu cărtĭ domnescĭ, se nu aibă nicĭ un fel de amestec taxildariĭ şi slujbaşiĭ, a le face vre-o cerere cu nume de avaet.

6. Pentru mâncarea slujbaşilor şi pentru hrana cailor lor, orĭ-ce le va trebui să cumpere cu banĭ, fără a supĕra pe cine-va cu cât de puţin.

7. Paralele de cramă să nu se iae, fără numaĭ paralele răvaşuluĭ de slobodenie butiilor, cum s'a dis la pontul al patrulea.

8. Toţĭ privileghiaţiĭ câţĭ aŭ viĭ de obşte, sciind marea trebuinţă ce este pentru mântuirea ţĕreĭ din sarcina datorieĭ, şi că numaĭ odată, acum într'acest an aŭ a face acest ajutor de a plăti vinăriciŭ fieş-carele, dar să aibă a arĕta în adevĕr cât vin aŭ făcut, şi a plăti fără de nicĭ o împotrivire vinăriciul, precum cu socotélă de obşte s'aŭ găsit cu cale, căcĭ cine se va cuteza a tăinui vre-un vas cu vin din bucatele sale, cu socotéla a păgubi slujba şi a nu plăti vinăriciŭ, adecă din dece vase ce va avea, să arete că a făcut numaĭ şépte seaŭ opt, acel prisos de vin tăinuit să se scie că are a-l lua slujbaşiĭ pe sóma Domnieĭ; drept aceea cum am dis, fieş-care se aibă a-şĭ arĕta tot vinul ce vor face la slujbaşĭ, fără de a tăinui vre un vas.

9. Ispravniciĭ judeţuluĭ, datorĭ să fie a da tot felul de ajutor slujbaşilor pentru căutatul slujbeĭ şi pentru strînsul banilor vinăriciuluĭ acestuia, dela toţĭ privilegiaţiĭ, ca nu din pricina ajutoruluĭ lor să se pricinuiască slujbaşilor vre-o nelesnire, seaŭ vre-o pagubă slujbeĭ, că vor fi respundĕtorĭ şi însuşĭ la acea pagubă.

10. Nicĭ taxildariĭ vinăriciuluĭ, nicĭ slujbaşiĭ de prin plăşĭ să nu se îndrăznéscă nicĭ unul a opri vre-un ban din venitul slujbeĭ, cu nume de sim-

brie, seaŭ de cheltuială, fiind-că fieş-căruia avem înşi-ne Domnia mea a orândui pentru slujba luĭ plata cea cuviinciósă.

11. Poruncim Domnia mea numiţilor maĭ sus orânduiţilor slujbaşĭ, să căutaţĭ slujba acésta cu dréptă credinţă şi cu tótă osârdia, fără de a face orĭ înşi-vĕ seaŭ slujbaşiĭ ce veţĭ rândui în plăşĭ, cel maĭ puţin sfeterismos, că şi pentru slujbaşĭ aveţĭ înşi-vĕ a rĕspunde şi sciind bine, că de vĕ veţĭ socoti întocmaĭ ca nisce vinovaţĭ şi Patrieĭ şi Domnieĭ şi după ce veţĭ plăti îndoit, vĕ veţĭ pedepsi, şi la nicĭ o slujbă altă-dată nu vĕ veţĭ învrednici a maĭ fi orânduiţĭ.

Protichiŭ (adaos) la 12 judeţe.

Şi toţĭ baniĭ ce se vor strînge aĭ acestuĭ vinăriciŭ, să aveţĭ a-ĭ trimite rândurĭ, rândurĭ, prin socotélă cu *tahrir*, aicĭ la deosebita Casă ce s'a întocmit pentru acésta, unde sunt rânduiţĭ Dumnéluĭ vel Postelnic Mavrocordat, i Dumnéluĭ Costache Ghica biv Vistier, i Dumnéluĭ vel Logofĕt Golescu şi Dumnéluĭ biv vel Logofĕt Grigorie Brâncoveanu.

Protichiŭ la 5 judeţe ot preste Olt.

Şi fiind-că la judeţele de preste Olt am orânduit Domnia mea cap slujbeĭ pe Dumnéluĭ biv vel Vistier Barbu Ştirbey şi pe Dumnéluĭ biv vel Căminar Samurcaş vechilul Căimăcămieĭ Craioveĭ, să aibă dar orânduiţiĭ slujbaşĭ a se ajunge cu Dumnélor numiţiĭ boerĭ şi a asculta de povĕţuirea Dumnélor, pentru buna căutare fără de cusur a slujbeĭ, la care şi baniĭ ce se vor strînge aĭ vinăriciuluĭ, să-ĭ trimiţă cu bună socotélă pe toţĭ prin catastih la Dumnélor.

Verĭ-care din privileghiaţĭ se va cuteza a face vre-un vicleşug, adecă via ce va fi adevĕrată a luĭ, orĭ tótă, seaŭ par'e dintr'ênsa, să o tăgăduiască şi să o numéscă că este a vre-unuĭ dajnic cu care se vecinesce alăturea, ca cu acésta să păgubéscă slujba de aceĭ patru banĭ de vadră, ce sunt dela cincĭ banĭ de vadră ce plătesc dajniciĭ până la 9 ce plătesc privileghiaţiĭ, să scie că acest privileghiat tot vinul ce va face întra'acea vie tăinuită are a pagubi, luându-l slujbaşiĭ pe séma Domnieĭ, dar şi dajnicul acela ce va primi a face o economie şi un vicleşug ca acesta, asemenea are şi el a păgubi alt atâta vin din adevĕrata vie a luĭ, luându-se iar pre séma Domnieĭ.—1803, August 25.

Hrisovul pentru dijmărit şi vinăriciŭ privileghiaţilor.

Iŏ Constandin Alexandru Ipsilant Voevod bog. milt., i gospodar Zeml Vlahiscoe.

Fiind-că ţéra acésta din întêmplările trecutelor rĕsvrătirĭ ce a pătimit, nu numaĭ a ajuns la o prostă stare, ci şi supusă, a rĕmas la o mare sumă de datorie, precum de obşte este sciut, pentru care încă de când pronia dumnezeéscă ne a adus cu Domnia la acest scaun, şi am găsit ţéra întru acéstă sarcină de datorie, n'am lipsit Domnia mea a pururea a îngriji de a se găsi mijloc de mântuirea eĭ, de aceeaşĭ greutate, dar întêmplările altor noĭ rĕsvrătirĭ din vecinătatea de dincolo, ce sunt sciute, pricinuind ţĕreĭ lângă aceeaşĭ veche datorie şi alte greutăţĭ de cheltuelĭ curgĕtóre, cu o mulţime de lefurĭ la oştirĭ pentru paza eĭ, precum s'aŭ făcut vĕḑute şi cunoscute de toţĭ, şi cu alte cererĭ adesea şi grele, aŭ adus pe lŏcuitoriĭ eĭ a fi fără de putinţă şi fără de nădejde de a ridica aceeaşĭ sarcină veche a datorieĭ.

Pentru aceea dar în multe chipurĭ ne-am chipzuit de acéstă dimpreună cu Prea Sfinţia sea alesul de Dumneḑeŭ Mitropolitul ţĕreĭ, i părinţiĭ episcopĭ şi cu Dumnélor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ mele, şi cu tóte că s'aŭ iconomisit de o cam-dată prin împrumutărĭ de banĭ a se face uşurare de cea maĭ multă parte a vechiĭ datoriĭ, dar fără de plata de dobânḑĭ grele nu s'aŭ putut găsi mijloc, care dobânḑĭ mergênd spre sporire, cu cât dar se zăbovea plata acestor datoriĭ, cu atât maĭ mult urma a se încărca. Acéstă dar mare sarcină a ţĕreĭ fiind sciută tuturora şi cunoscută fiind próstă starea lŏcuitorilor întru care a ajuns din trecutele rĕsvrătirĭ, că putere n'aŭ rĕmas la dânşiĭ de a rĕspunde şi acele datoriĭ pe lângă curgĕtórele cheltuelĭ ce ne-aŭ arĕtat Prea Sfinţia sa Mitropolitul şi cu Dumnélor boeriĭ pămêntenĭ cu fierbinte rîvnă iubitorĭ patrieĭ, la acéstă mare trebuinţă a ţĕreĭ, şi vêḑênd că într'alt chip nu póte lua sfîrşit rĕspunderea acestor datoriĭ, care de mergea maĭ mult se înmulţea, înşiĭ de sineşĭ aŭ chibzuit să ajute astă una dată ţéra şi cu din privileghiul Dumnélor, spre a se mântui dintr-acéstă mare sarcină, şi prin anaforaoa ce ne-aŭ făcut la Iunie 8 a acestuĭ an, ne-aŭ arĕtat că, prin socotéla de obşte a părinţilor arhiereĭ, a Dumnélor boerilor halea şi mazîlĭ al doilea şi al treilea, s'aŭ găsit cu cale, ca estimp într'acest an să plătéscă şi mŏnăstirile, Dumnélor boeriĭ şi toţĭ privileghiaţiĭ de obşte dijmărit şi vinăriciŭ, însă dijmărit drept şi vinăriciŭ câte nouĕ banĭ de vadră. A căror rîvnă lăudând-o Domnia mea şi primind anaforaoa ce ne-aŭ făcut, am şi deosebit şi despărţit din Vistoria Domnieĭ mele venitul ce se va strînge a-l dijmărituluĭ şi al vinăriciuluĭ privileghiaţilor, făcênd o deosebită Casă, întocmită cu patru boerĭ aĭ Divanuluĭ, la care să se stringă toţĭ baniĭ din venitul numitelor slujbe la acéstă Casă, şi prin Epistăsia Dumnélor, cu scirea şi porunca Domnieĭ mele să se dea plata datoriilor ţĕreĭ, fără de a se amesteca seaŭ a se împărtăşi Vistoria seaŭ Cămara Domnieĭ mele la aceste veniturĭ întru nimic. De altă parte, fiind-că am avut Domnia mea însciinţare din jălbile ce ni s'aŭ dat, cum că mult catahrisis se făcea maĭ inainte din pricina vinăriciuluĭ, căcĭ vinăriceriĭ în toţĭ aniĭ urma de făcea încărcăturĭ la ḑece, douĕ, cu nume de obiceĭ, şi încă une orĭ şi maĭ mult decât la ḑece, douĕ şi treĭ, şi alte nedreptăţĭ, carĭ cu totul fiind nesuferite Domnieĭ mele, şi vrênd Domnia mea, ca să le rădicâm acestea şi să lipsóscă desăvîrşit acele rele urmărirĭ şi nedreptăţĭ, nu numaĭ acum într'acest an când aŭ a plăti şi privileghiaţiĭ toţĭ vinăriciŭ, ci şi dela lŏcuitoriĭ dajnicĭ de obşte a nu le maĭ urma vinăriceriĭ nicĭ acum, estimp, nicĭ într'alţĭ anĭ viitorĭ, am poruncit ca Prea Sfinţia sa Mitropolitul şi cu Dumnélor boeriĭ de obşte, să întocméscă ponturile cele cuviinciόse şi drepte, de urmarea slujbaşilor, carĭ arĕtându-ne prin anafora ponturile ce aŭ chibzuit, le-am întărit Domnia mea, şi după ce s'aŭ făcut maĭ înaintea vinăriciuluĭ publice în ţéră la toţĭ de obşte, prin tóte délurile, i văile, satele şi oraşele, trecêndu-se în condica Divanuluĭ, le-am dat şi slujbaşilor atât celor orânduiţĭ cu vinăriciul privileghiaţilor, cât şi cumpĕrătorilor de vinăriciul cel obicĭnuit al dajnicilor, ca ş uniĭ şi alţiĭ să se feréscă a nu face cât de puţină încărcătură maĭ mult, nicĭ la privileghiaţĭ, nicĭ la dajnicĭ, hotărînd ca nu numaĭ estimp când plătesc toţĭ de obşte vinăriciŭ, ci nicĭ în aniĭ viitorĭ, când aŭ a plăti numaĭ dajniciĭ, să nu se maĭ urmeze acea încărcătură la ḑece două, seaŭ măcar la ḑece-una cu nume de obiceĭ, şi pentru maĭ bună nădejde de a nu face vre-o împotrivă urmare după ce a venit vremea vinăriciuluĭ, am rânduit într'adins din boeriĭ credincioşĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ mele, cu vinăriciul privileghiaţilor, de a-l căuta în credinţă cu dréptă orânduială, indatorînd pre aceştĭ boerĭ a îngriji şi de urmările cumpĕrătorilor de vinăriciul dajnicilor, şi aşia baniĭ ce se vor strînge dela tóte judeţele aĭ venituluĭ acestuia din vinăriciul privileghiaţilor, să se trimiţă toţĭ la numita Casă, ca după cum am ḑis maĭ sus să se dea în plata datoriilor ţĕreĭ, nădăjduind cu ajutorul luĭ Dumneḑeŭ, ca cu veniturile acestor slujbe şi cu din altele ce îngrijind Domnia mea, se va iconomisi a-se uşura şi a se mântui ţóra dintr'acéstă mare sarcină a datorieĭ vechĭ. Fiind însă că acéstă dare, de a plăti adecă estimp şi mŏnăstirile şi boeriĭ vinăriciŭ şi dijmăritul s'aŭ făcut cu hotărîre, ca numaĭ acum odată într'acest an să se urmeze, la acéstă mare şi deosebită trebuinţă, ce s'aŭ întêmplat ţĕreĭ, cunoscută şi sciută de toţĭ, iar nu şi altă dată, într'alţĭ anĭ, pentru ca nu care cum-va să se maĭ céră şi altă dată dela privileghiaţĭ dare, orĭ-cu cuvînt de ajutor seaŭ cu pricină că s'aŭ maĭ luat altă dată, făcutu-ne-aŭ rugăciune de obşte Sfinţia lor părinţiĭ archiereĭ şi cu Dumnélor boeriĭ, prin numita anafora, ca să se lege acésta prin Domnescul nostru Hrisov, cum şi prin putere de blăstem şi afurisenie de a-se păzi, şi către acésta să mijlocim a se întări şi cu înalta împĕrătéscă poruncă, ca să nu fie privileghiaţiĭ altă dată bântuiţĭ; a căror rugăciune fiind în adevĕr dréptă cu cale, am primit-o Domnia mea şi făcând-o cunoscută acésta la prea Inaltul Devlet, a bine-voit prea puternica împĕrăţie de aŭ dat înalta poruncă de întărirea privileghiuluĭ pământenilor, împodobită cu sfânt şi vrednic de închinăciune hatişerif împĕrătesc, coprinḑĕtor, că acéstă arĕtată credinciósă rîvnă a patrioţilor s'aŭ primit de bună şi lăudată la prea Inalta sa putere, şi hotăresce, ca numaĭ într'acest an urmându-se acésta, altă dată să nu maĭ céră cu nicĭ un fel de cuvênt, care împĕrătéscă poruncă, după ce s'aŭ citit la Divan întru auḑul tuturor la Adunarea deplină, trecêndu-se şi la condica Divanuluĭ şi a Visterieĭ, s'aŭ dat de Domnia mea la sfânta Mitropolie ca să se ţie la păstrare în cinste. Deci fiind-că acéstă bună osârdie şi rîvnă ce a arĕtat Sfinţia lor părinţiĭ archiereĭ şi Dumnélor boeriĭ estimp de-aŭ ajutat ţéra la acéstă mare trebuinţă, şi cu din privileghiul Dumnélor nu se cade a se lua drept vre-o pildă rea altă dată de a maĭ fi supĕraţĭ, cu pricină că s'aŭ maĭ urmat, ci pururea să se păzéscă privileghiul ce aŭ avut sfintele mŏnăstirĭ, Dumnélor boeriĭ, némurile, mazîliĭ, jupănesele vĕduve şi câţĭ era nedajnicĭ de aceste dărĭ, şi să nu li-se strĕmute scutéla, care d'inceput şi din vechime aŭ avut-o şi precum nicĭ odinióră maĭ înainte n-aŭ maĭ plătit vinăriciŭ i dijmăritul, aşa şi de acum înainte să nu plătéscă şi totdeauna să fie apĕraţĭ şi nebântuiţĭ; étă dar şi printr'acest Domnescul nostru Hrisov al nostru, o întărim şi o legiuim acésta, ca să se păzéscă nestrămutat şi prin putere de blăstemurĭ şi afurisenie, ce dela obstea părinţilor arhiereĭ s'a dat, o legăm ca nicĭ să se maĭ céră altă dată, nicĭ să se pomenéscă măcar acésta; pentru care, măcar că suntem fără îndoélă ca şi Dumnélor fraţiĭ Domnĭ, ce în urma nóstră, după vremĭ vor oblădui ţéra acésta, nicĭ vor cugeta un lucru ca acesta a-se isterisi pământeniĭ de un privileghiŭ vechiŭ, care din începutul ţĕreĭ li s'aŭ urmat şi li s'aŭ pâzit carele este hărăzit şi întărit şi cu prea Inaltul împĕrătesc hatişerif. dar cu tóte acestea ḑicem: cel ce din sfetnicĭ şi dregĕtorĭ aĭ Dumnélor, vor fi pricină de îndemnare a se călca acéstă hotărîre şi legătură, şi a se strica un privileghiŭ vechiŭ ca acesta a-l pământenilor, unul ca acela întocmaĭ ca un vrăjmaş patrieĭ şi ca un călcător de blăstem să se socotéscă şi să se osândéscă; pentru care şi poruncim, ca acest domnescul nostru hrisov să se scrie în Condica Divanuluĭ, în Condica Visterieĭ ţéreĭ, în Condica Logofeţieĭ de obiceĭurĭ, şi la Epitropia obşteĭ, şi să se dee la sfânta Mitropolie în păstrare; şi am pus martorĭ la acésta pre iubiţiĭ noştriĭ fiĭ: Alecsandru Vvd. Dumitraşcu Vvd. George Vvd. Nicolae Vvd. şi Ioan Vvd. şi pe Dumnélor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ mele: pan Dumitraşco Racoviţă vel Vistier, pan Scarlat Ghica vel Spătar, pan Manolache Creţulescu vel Ban, pan George Mavrocordat vel Postelnic, pan Radu Golescu vel Vornic din ţéra de sus, pan Isaac Ralet vel Logofĕt de ţéra de sus, pan Constantin Ştirbeĭ vel Logofĕt de obiceĭurĭ, pan Scarlat Câmpineanu vel Vornic de ţéra de jos, pan Barbu Văcărescu vel Vornic, pan Mateĭ Fălcoianu vel Vornic, al Obiceĭurilor, pan Istrate Creţulescu vel Logofĕt de ţéra de jos, pan Mihalache Manu vel Vornic al politieĭ, pan Iordache Filipescu vel Căminar, pan Constandin Grădişteanu vel Paharnic, pan Ienache Golescu vel Stolnic, pan Todorache Văcărescu vel Comis, pan Scarlat Isvoranu vel Sluger, pan Iancu vel Pitar iar Ispravnic la Epistăsia facereĭ acestuĭ hrisov, Dumnéluĭ Isaac Ralet vel Logofĕt de ţéra de sus, scriindu-se hrisovul acesta la întîiul an dintru întâia Domnie a Domnieĭ mele, aicĭ în oraşul Scaunuluĭ Domnieĭ mele la Bucurescĭ, la aniĭ dela nascerea Domnuluĭ Iisus Christos,— 1803, Septembrie 5.

Ponturile de vînḑarea vinăriciuluĭ ţĕranilor birnicĭ mŏnăstirescĭ, 1803, Iulie 13

Zemle Vlahiscoe.— Fiind-că . . . . aŭ cumpĕrat anul acesta cu lét... vinăriciul domnesc cel obicĭnuit al dajnicilor, cu milele mŏnăstirescĭ, care mile, cu socotéla de obşte, prin anaforaoa ce ne-aŭ dat Sfinţia lor părinţiĭ arhiereĭ şi cu Dumnélor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ mele, s'a găsit cu cale într'acest an a se lua pre séma Visterieĭ, pentru curgĕtórele cheltuelĭ ce are ţéra acum acéstă una dată, s'a dat dela Domnia mea la mânile numituluĭ boer cumpĕrător, acéstă domnéscă a nóstră carte, cu care să aibă a orândui slujbaşĭ la judeţ, să caute venitul acesteĭ slujbe, cu urmare întocmaĭ dupĕ poruncile ce se coprind maĭ jos, care ponturĭ, prin chibzuire de obşte, s'a întocmit de prea Sfinţia sa Mitropolitul şi de Dumnélor boeriĭ, şi s'a întărit de către Domnia mea, cu hotărîre, ca să lipséscă adecă cu totul acel din trecuţiĭ anĭ catahrisis, şi nu numaĭ acea încărcătură la ḑece douĕ, cu nume de obiceiŭ, să nu se facă, ci nicĭ alte nedreptăţĭ, năpăstuirĭ şi pagube locuitorilor întru nimic maĭ mult peste dreptul Visterieĭ, adecă:

1. Lŏcuitoriĭ dajnicĭ de obşte să plătéscă vinăriciul drept la slujbaşĭ, câte cincĭ banĭ de vadră, fără de altă încărcătură.

2. La tóte popórele ce sunt într'acest judeţ, unde era şi milĭ mŏnăstirescĭ, estimp nu are a face nicĭ om mŏnăstiresc, nicĭ bisericesc, ci câte 5 banĭ deplin de vadră, şi că părpărul are a se lua dela tot dajnicul ce plătea vinăriciul, numaĭ de cumpĕrătorul vinăriciuluĭ, cum s'a ḑis maĭ sus.

3. Mĕsurătórea să se facă dréptă cu cotul înferat, ce s'a dat slujbaşilor dela Visteria Domnieĭ mele, care mĕsurătóre, să se facă dupĕ ce ferbe vinul, iar nu maĭ puţin, şi să nu strâmbeze cotul, nicĭ într'o parte, nicĭ într'alta, ci să-l pue drept în vas, cum şi în lung, dóga ce este afară din fund să nu o pue în mĕsurătóre, ci să mĕsóre în lung numaĭ din dógă până în dógă, lipsind, precum am ḑis maĭ sus, acea încărcătură la ḑece douĕ, nu numaĭ estimp, ci nicĭ în alţĭ anĭ viitorĭ să nu maĭ facă.

4. Răvaşele de plată ce se daŭ la mâna celor ce plătesc vinăriciŭ, să se facă cu desluşire, adecă, să se scrie într'ênsele aşa: atâţia banĭ a dat cutare vinăriciŭ pre atâtea vedre, într'atâtea vase, care fac talerĭ atâţia, şi iarăşĭ asemenea răvaşe să pue în fundul fie-căruĭ vas, cu suma vedrelor ce aŭ fost într'ênsele, şi cu suma banilor ce aŭ plătit, şi cu numele stăpânuluĭ vasuluĭ, să-l lipéscă în fundul vasuluĭ spre a fi sciut; pentru care aceste douĕ răvaşe să nu iae vinăriceriĭ nicĭ o para, să se dee şi la mâna scăunaşuluĭ, de fieş-care popor, fóĭe iscălită de însuşĭ Taxildarul, în care fóĭe să se arete pre toţĭ poporaniĭ dintr'acel popor, fieş-care câte vase aŭ avut, în tot vasul câte vedre aŭ fost, şi câţĭ banĭ i s'a făcut pre suma vedrelor ce a plătit? care fóĭe, nimenĭ să nu fie volnic a lua dela mâna Scăunaşuluĭ, ci să stea la dênsul, avênd datorie

să o păstreze Scăunaşul, până când din porunca domnéscă i se va cere, ca să o arĕte la vreme de trebuinţă.

5. Făcêndu-se mĕsurătóre şi plătindu-se vinăriciul, îndată să dee slobozenie slujbaşilor a'şĭ ridica vasele nepoprite, făr' de a cere vre-un avaet cu pricină căcĭ 'l-a slobozit maĭ înainte decât alţiĭ, după cum se nărăvise dela o vreme, încóce, decât pentru răvaşul ce va da pentru slobozenie către Scăunaş, să iae vinăriciul numaĭ două parale.

6. Scaunele de carne mönăstirescĭ şi boerescĭ, şi cele ce sunt scutite cu cărţĭ domnescĭ, să nu aibă nicĭ un fel de amestec taxildariĭ şi slujbaşiĭ, de a face vre-o cerere cu nume de havaet.

7. Pricinele şi judecăţile ce se vor întêmpla între podgoreniĭ popórelor dela acel judeţ, să se caute de boerul Taxildar, însă ferindu-se de a globi seaŭ a jăfui pre cinevaşĭ, făr' de numaĭ să le caute dreptăţile intru adevĕr, iar slujbaşiĭ să nu se îndrăsnéscă, fără de scirea şi porunca Taxildaruluĭ, de a face cevaşĭ, cum nicĭ ispravniciĭ să nu se amestece la judecăţile podgorenilor, iar când Taxildarul şi slujbaşiĭ vor face năpăstuirĭ şi jafurĭ, atuncĭ datorĭ să fie ispravniciĭ de a da în scire Domnieĭ mele.

8. Pentru mâncarea slujbaşilor şi pentru hrana cailor lor, orĭ-ce le va trebui, să cumpere cu banĭ, fără a nu se supĕra cinevaşĭ măcar cât de puţin.

9. Paralele de cramă să nu se iae, fără de numaĭ paralele răvaşuluĭ de slobozenia buţilor, cum s'a zis la pontul al 5-lea maĭ sus.

10. După aceste maĭ sus numite ponturĭ, aŭ să urmeze taxildariĭ şi slujbaşiĭ la căutatul acesteĭ slujbe, iar care va urma împotrivă la cel maĭ mic lucru, să vie omul acela ce va fi supĕrat să dee jalbă Domnieĭ mele, şi dovedindu-se vinovat acel Taxildar seaŭ slujbaş, nu numaĭ să plătéscă îndoit, ci să se şi pedepséscă.

Pentru care straşnic se porunceşce de către Domnia mea, Taxildaruluĭ dela numitul judeţ, să caute să fie următor întocmaĭ maĭ sus numitelor ponturĭ, atât însuşĭ, cât şi slujbaşiĭ ce'ĭ va rândui prin plăşĭ, cărora să le citéscă şi lor aceste ponturĭ, ca să le audă şi să le înţelégă, spre a nu cuteza a încărca la mĕsurătóre cu cât de puţin pe cinevaşĭ, orĭ a âmbla cu alt-fel de cot seaŭ cu coturĭ vechĭ din aniĭ trecuţĭ, orĭ a face verĭ-ce nedreptate vre-unuia cu vre-un fel de meşteşug, orĭ nescarĭ-va cheltuelĭ lŏcuitorilor pentru conace fără de plată, ci cu totul să se feréscă de acel catahrisis, ce se urma maĭ înainte în tréba vinăriciuluĭ, că hotărîre avem neschimbată, pre unul ca acela, de orĭ-ce tréptă va fi, nu numaĭ să-l supunem a întórce îndoit, ci să-l şi pedepsim straşnic.— 1803, Iulie 31.

Zemle Vlahiscoe.—Dumnóvóstră Ispravnicilor ot sud . . . . sĕnătate, vĕ facem în scire, că sfinţia lor părinţiĭ arhiereĭ şi cu Dumnélor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ Domnieĭ mele de obşte, pentru greutatea datorieĭ cu care a rĕmas ţéra însărcinată din trecuta rĕsvrătire, şi pentru curgĕtórele grelele cheltuelĭ ce sunt cunoscute, a găsit cu cale, prin socotéla de obşte, a ajuta ţéra şi eĭ din privileghiul Dumnélor, spre a plăti adecă estimp şi mŏnăstirile, şi boeriĭ, neamurile, maziliĭ şi toţĭ priveleghiaţiĭ, cum şi ceĭ cu cărţĭ de scutélă, vinăriciul câte banĭ 9 de vadră, iară dajniciĭ să plătéscă tot după vechiul obiceiŭ câte 5 banĭ de vadră, şi părpărul, cu acéstă hotărîre însă, ca numaĭ într'acest an să nu maĭ fię privileghiaţiĭ supĕraţĭ, dar pentru ca să nu se maĭ facă de către orânduiţĭ slujbaşĭ vinăricerĭ, cel din trecuţiĭ anĭ catahris, şi nu numaĭ acea încărcătură la ḑece douĕ cu nume de obiceiŭ să lipséscă cu totul, atât dela vinăriciurile priveleghiaţilor, cât şi de la lŏcuitoriĭ dajnicĭ, şi alte nedreptăţĭ, năpăstuirĭ şi pagubă ce să făcea lŏcuitorilor de către slujbaşiĭ vinăricerĭ peste dreptul Visterieĭ, care încă de când a venit Domnia mea auḑindu-le, ne-a fost ne suferite, am poruncit dară acum, ca Sfinţia lor părinţiĭ arhiereĭ şi cu Dumnélor boeriĭ de obşte să chibzuiască şi să întocméscă ponturile câte sunt cuviinciόse de urmarea slujbaşilor la căutatul slujbeĭ spre a lipsi orĭ-ce nedreptate, pentru care ne-a şi făcut anaforaoa dela 28 ale luneĭ aceştia cu ponturile ce cu socotéla de obşte s'aŭ întocmit, precum maĭ jos se areată pre larg, care găsindu-le şi Domnia mea cu cale, iată le întărim, ca nu numaĭ estimp când plătesc toţĭ de obşte vinăriciul să se urmeze, ci şi în alţĭ anĭ viitorĭ când aŭ a plăti numaĭ dajniciĭ, să se păzéscă de către slujbaşiĭ vinăricerĭ adecă :

1. Lŏcuitoriĭ dajnicĭ dupĕ cum în toţĭ aniĭ aşa şi estimp aŭ să plătéscă vinăriciul câte 5 banĭ de vadră şi părpărul după obiceiŭ, fără de altă încărcătură.

2. Mitropolia, episcopiile, mŏnăstirile cele marĭ cu metóşele lor, boerimea, de orĭ-ce tréptă, care din ceput aŭ privileghiul de a nu plăti vinăriciŭ, cum şi ceĭ-l-alţĭ privileghiaţĭ şi cu un curent toţĭ de obşte, s'a găsit prin sfat de obşte să facă estimp ajutor pentru mare şi multă trebuinţă a necurmatelor şi grelelor cheltuelĭ ce are ţéra astă una dată, de a plăti şi aceştia vinăriciŭ câte 9 banĭ de vadră, însă numaĭ estimp a da acest ajutor, iar nu şi într'alţĭ anĭ, luându-se estimp împreună şi milele de vinăriciŭ ale mŏnăstirilor pre suma Visterieĭ Domneşcĭ.

3. Mĕsurătórea să se facă după ce va ferbe vinul iar nu maĭ înainte, şi să nu strâmbeze cotul nicĭ într'o parte, ci să se pue drept în vas, cum şi la lung, dóga ce este afară din fund să nu o pue în mĕsurătore, ci să mĕsóre lungul numaĭ din dógă până în dógă.

4. Rĕvaşele de plată ce să da la mâna celor ce plătesc vinăriciŭ să se facă cu desluşire, adecă să se scrie într'însul, aşa, atâţia banĭ a dat cutare vinăriciŭ, pe atâta vedre, într'atâtea vase, care fac talerĭ atâţia, şi iarăşĭ asemenea rĕvaş să pue în fundul fie-căruia vas cu suma vedrelor ce a fost într'însul, şi cu suma banilor ce a plătit, şi cu numele stăpânuluĭ, să'l lipéscă în fundul vasuluĭ spre a fi sciut, pentru care aceste douĕ rĕvaşe să nu iae vinăriceriĭ nicĭ

o para, să se dea şi la mâna scăunaşuluĭ de fie-care popor fóie iscălită de însuşĭ Taxildarul, în care fóie să arĕte pe toţĭ poporaniĭ dintr'acel popor, fieş-care câte vase aŭ avut, şi în tot vasul câte vedre a fost, şi câţĭ banĭ i s'aŭ făcut pe suma vedrelor ce aŭ plătit? care fóĭe nimenea să fie volnicĭ a lua dela mâna scăunaşuluĭ, ci să stee la dênsul, avênd datorie scăunaşul să o păstreze până când din porunca Domnéscă i se va cere, ca să o arete la vreme de trebuinţă.

5. Făcêndu-se mĕsurătóre şi plătindu-se vinăriciul, îndată să dee slobodenie sluşbaşiĭ a-şĭ ridica vasele nepoprite, fără de a cere vre-un havaet cu pricină că i le aŭ slobodit maĭ înainte decât alţĭ, după cum se nărăvise dela o vreme încóce, decât pentru rĕvaşul ce-ĭ va da pentru slobodenie către scăunaş, să iae vinăriceriul numaĭ câte douĕ parale.

6. La scaunele mŏnăstirescĭ şi boerescĭ şi cele ce sunt scutite cu cărţĭ domnescĭ, să nu aibă nicĭ un fel de amestec Taxildariĭ şi slujbaşiĭ a le face vre-o cerere cu nume de havaet.

7. Dupĕ aceste maĭ sus numite ponturĭ aŭ să urmeze Taxildariĭ şi slujbaşiĭ cu căutatul acesteĭ slujbe, iară care va urma împotrivă la cel maĭ puţin lucru, să vie omul acela ce va fi supĕrat să dee jalbă Domnieĭ mele, şi dovedindu-se vinovat acel Taxildar seaŭ slujbaş, nu numaĭ să plătéscă îndoit, ci să se şi pedepséscă.

Decĭ ca să fie tuturor de obşte cunoscut, că aŭ lipsit încărcăturile şi nedreptăţile ce se urma maĭ nainte în pricina vinăriciuluĭ, iată după anaforaoa Dumnélor veliţilor boerĭ maĭ nainte din vreme se trimit către Dumnévóstră ispravnicilor aceste ponturĭ, ca cu ómenĭ rânduiţĭ între dênşiĭ, să le citiţĭ prin tóte délurile, satele să le înţelégă cu toţĭ de obşte, iscălindu-se de boerinaşĭ şi de mazilĭ, de preoţĭ, părcălabĭ şi de fruntaşĭ şi să se trimiţă aicĭ spre încredinţare că le-aŭ înţeles cu toţiĭ.

Lângă acésta ne-aŭ făcut Dumnélor boeriĭ arĕtare, prin numita anafora, cum că zabiţiĭ de prin judeţe de vre-o treĭ patru anĭ încóce aŭ început în silă şi cu hrăpirĭ a izvodi un noŭ obiceiŭ, adecă pun neferĭ pela drumurĭ şi pe la podurile de peste ape, de păzesc când trec buţĭ cu vin, şi ia de bute câte tal. unul, încă şi maĭ mult; aşişderea trimit neferĭ şi pe la crămĭ şi la cârciumele de prin sate de fac asemenea urmărĭ, luându-şĭ iară câte un leŭ de bute, seaŭ cum pot rupe, precum şi de pe la morĭ, asemenea adaos fac cu nume de havaet, după cum şi la ale vămeĭ, se nărăvise de lua havaet în douĕ cum . . . . . . rugându-se de obşte Sfinţa lor părinţiĭ arhiereĭ, şi cu Dumnélor boeriĭ, ca să dăm Domnia mea nizam a lipsi aceste cu totul; decĭ fiind-că nicĭ Domnieĭ mele nu sunt suferite acest fel de urmărĭ ale audi că se fac de către neferiĭ zabiţilor, în vreme ce zabiţiĭ şi neferiĭ sunt orânduiţĭ de pază şi de străjuire, de a întêmpina şi de a opri ale altora suluirĭ şi nedreptăţĭ a căuta să facă lŏcuitorilor, iar să nu le audim Domnia mea dela însuşĭ că le urméză, şi maĭ vărtos că pentru slujba lor cu plată de léfă orănduită de către Domnia mea cu mult adaos din ceea ce lua maĭ nainte spre a se mulţămi şi a fi feriţĭ de niscare-va herecheturĭ în potrivă, iată chiar strajnic vĕ poruncim Domnia mea, că după ce veţĭ face acéstă poruncă şi hotărîre a Domnieĭ mele, cunoscută, atât zabililor cât şi neferilor, să îngrijiţĭ tare a nu fi îngăduiţĭ maĭ mult, a se face acest fel de luărĭ nedrepte şi pagube lŏcuitorilor, şi fără de a se amesteca maĭ mult la acest fel de lucrărĭ, să'şĭ caute tréba zabiltăculuĭ lor spre care sunt orăduiţĭ, i saam receh gvd.—1803, Iulie, 30.

Cod. XLIX, fila 81.

Iō Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

Poruncim Domnia mea Dumitale vel Vistier, ca din baniĭ venituluĭ vinăriciuluĭ al acestuĭ urmĕtor an, să se deo jĕluitorilor acestora aceĭ talerĭ 3500.—1804, Maĭ 21.

Cod. XL, fila 135.

Prea Înălţate Dómne,

Dupĕ luminată porunca Inălţimeĭ tale, ce prin graĭ mi s'aŭ dat, ca să cercetez pricina acesteĭ jălbĭ, ce daŭ Măriei tale cumpĕrătoriĭ mileĭ vinăriciuluĭ clirosuluĭ bisericilor domnescĭ, urmând, am făcut acéstă cercetare şi arĕt Inălţimeĭ tale, că clirosul bisericilor domnescĭ, are milă de vinăriciŭ la sud: *Vlaşca* ce cade şi în Ilfov, şi în toţĭ aniĭ obicĭnuĭesc de vînd cu o lună douĕ şi preţ maĭ înaintea vinăriciuluĭ, însă prin scirea Dumnéluĭ vel Logofĕt ce se află, aşa dar s'a făcut urmare şi la lét 1802, şi-aŭ cumpĕrat aceştĭ jĕluitorĭ vinăriciul clirosuluĭ bisericilor domnescĭ la luna luĭ Iulie în talerĭ 6000, numĕrând şi toţĭ baniĭ înainte, iar în urmă pentru grabnica trebuinţă ţĕreĭ ce era atuncĭ, cu sfatul de obşte, s'aŭ luat pe séma trebuinţeĭ tóte milele mŏnăstirilor de vinăriciŭ, intre carĭ milĭ s'aŭ luat şi acel vinăriciŭ a clirosuluĭ, dar până a se strânge vĭnăriciŭ iearăşĭ pentru grabnice trebuinţe cine a vrut de a dat banĭ Visterieĭ pentru mila de vinăriciŭ li s'aŭ dat cărţĭ de s'aŭ strîns pe suma lor, aşa dar şi jĕluitoriĭ mergĕnd la Visterie aŭ dat talerĭ 3500, pentru care banĭ aŭ dovadă cu rĕvaşul zarafuluĭ Ghiz Daveţ al Visterieĭ, şi până la talerĭ 6000 maĭ rĕmăind talerĭ 2600 dator ĭ la Visterie, pentru aceştĭ banĭ li s'aŭ făcut musaadea de n-aŭ fost supĕraţĭ, acum jĕluitoriĭ îşĭ cerură aceĭ talerĭ 3500, de unde va fi cu cuviinţă, cu cuvênt că preţul deplin al tocmeleĭ l'aŭ rĕspuns la cliros, la a cărora cerere nu lipsi, a arĕta Măriei tale, şi precum va lumina Dumnezeŭ pre Inălţimea, să fie porunca Domnieĭ tale. — 1804, Martie 12.

Cod. L, fila 135.

Iŏ Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

Orânduim pe al nostru Baş-Ciohodariu Gheorghe Cuza, să mérgă la sud Slam-Râmnic, unde pe lângă cercetarea ce are a face slujbaşilor vinăricierĭ, după osebita poruncă a nóstră, ce s'a dat la anaforaoa Prea sfinţieĭ sale Părintelui Mitropolit şi a Dumnélor orânduiţilor boerĭ, să facă cercetare şi pentru tóte acestea arĕtate ale jĕluitorilor, câte se cuprind maĭ jos, la care cercetare să fie împreună şi unu doĭ din boerinaşiĭ pămêntenĭ, carĭ vor fi maĭ vrednicĭ de credinţă, şi în ce chip va dovedi adevĕrul pentru fie-care madó, să însciinţeze Domnieĭ mele şi va avea a-l doilea poruncă de urmare.—1806 Ianuarie 11.

Pitac la biv vel Vistier Filipescu, la biv vel Hatman Caliarh, după jalba luĭ Dumitrache Buli, sin portar Stamati. Acesta a cerut să nu fie supĕrat maĭ mult pentru dajdia Visterieĭ. Domnitorul ḑice că aceea de acum întĕmplare fiind *extra-ordinară*, nu are a face cu cele canonisite dăjdieĭ, ci trebue să fie urmĕtorĭ a plăti şi eĭ ajutorul acesta pentru marea trebuinţă a ţĕreĭ, care este sciută. Pentru arĕtarea ce fac ceĭ maĭ cu putere dintr'înşiĭ că sunt sudiţĭ, la acésta ḑicem, că de fac aceĭ sudiţĭ negoţul prin vênḑarea mărfurilor cu ridicata, după coprinderea împĕrăteşcelor tractaturĭ, aceia n'aŭ a fi supĕraţĭ la darea acestuĭ ajutor, iar de fac aicĭ în ţéră aliş-veriş heliacopolis, seaŭ se chivernisesc cu lucrurile de meşteşugurĭ cu mâinile, prin case şi prăvăliĭ în poliţie, aceia toţĭ aŭ a intra la acest ajutor împreună cu jăluitoriĭ şi a résspunde dreptul analogon ce 'ĭ va ajunge. De care să şi arĕtaţĭ D-vóstră la cinstitele consulaturĭ ca să-ĭ supuie şi fără de voia lor a da ajutorul acesta pentru trebuinţa ţĕreĭ, în care eĭ se hrănesc şi se chivernisesc lucrându-şĭ meşteşugurile şi făcêndu-şĭ aliş-verişurile cu mărunţéoa. Pentru arĕtarea ce fac că aŭ plătit mulţĭ havalele în orânduiala ovreilor, dând şi talerĭ 500 la aceĭ hahamĭ, aceste havalele ce ḑic, la Domnie nu sunt şciute şi de a vrut se dea ajutor la milostenie dela breasla lor, acelor hahamĭ strĕinĭ, Domnia nu'ĭ aŭ silit, ci eĭ dintru a lor voinţă de vor fi dat precum ḑice şi cu acéstă pricinuire nu se pot apĕra de rĕspunderea acestuĭ ajutor al ţereĭ, ci trebue să 'l implinéscă negreşit.»—1803, Noembrie 20.

Cod. XXXVII, fila 9.

Carte către vătaşiĭ plaiurilor pentru şoimĭ

Sluga Domnieĭ mele vătaşe dela plaiul . . . . sud . . . . fiind-că se apropie vremea a se trămite şoimiĭ ceĭ obicĭnuiţĭ, după care acest obiceiŭ este dator şi plaiul acesta a da şoimiĭ ce se areată maĭ jos, iată că maĭ de'nainte îţĭ poruncim Domnia mea, să porţĭ grija din vreme, să găsescĭ şoimĭ bunĭ, frumoşĭ, însă şoimóie, adecă parte femeiască, iar nu şoimĭ parte bărbătéscă, nicĭ să fie niscare-va giurele. Însă şi acésta să sciĭ, că nu voim Domnia mea a cumpĕra şi a aduce din altă ţeară, fiind că se află aice, şi aceia la vremea când este a'ĭ trimite, să-ĭ aveţĭ gata şi până la 10 ḑile ale luneĭ luĭ Iunie, să fie aduşĭ în Bucurescĭ negreşit, că orĭ care nu va urma a'ĭ aduce până atuncĭ, i se va trimete *«prîzbişir»* cu greŭ treapĕd acésta. — 1803 Aprilie 20.

Şoimiĭ				
2	plaiul	Loviştiĭ	sud	Argeş,
1	»	Arefuluĭ	»	»
2	»	Nucşóreĭ	»	Muscel
1	»	Târgovişteĭ	»	Dâmboviţa
1	»	Dâmboviţeĭ	»	Muscel
1	»	»	»	Dâmboviţa
2	»	Prahoveĭ	»	Prahova
1	»	Teléjenuluĭ	»	Saak
2	»	Despre Buzĕŭ	»	»
1	»	Pîrscovuluĭ	»	Buzĕŭ
1	»	Slăniculuĭ	»	»
15	adecă cincĭ-spre-ḑece.			

Şi în 1804, Aprilie 26 s'aŭ făcut asemenea.

Carte la vătaf de plaiŭ pentru şoimĭ.

Iѿ Constantin Alexandru Ipsilant Voevod i gospodar.

Sluga Domnieĭ mele, vătaşe dela plaiul . . . . sud . . . . fiind că pentru şoimiĭ ceĭ obicĭnuiţĭ, cu tóte că s'aŭ dat poruncile Domnieĭ mele, cum că s'aŭ ridicat acéstă havalea, dară fiind că acum ne-aŭ venit prea înalta poruncă împĕrătéscă, şi să cer, şi fiind că şi plaiul acesta dupĕ obiceiŭ este dator a da şoimiĭ ce maĭ jos se însemnară, iată îţĭ poruncim Domnia mea să porţĭ grijă să gătescĭ şoimĭ bunĭ, frumoşĭ, însă şoimoaice, adecă de partea femeiască, iar nu şoimĭ parte bărbătéscă, nicĭ să fie niscare-va giurele, însă şi acésta să sciĭ, că nu voim Domnia mea a cumpĕra şi a aduce din altă ţeară, fiind că se află aicĭ, şi aşa straşnic îţĭ poruncim să facĭ tot felul de silinţă şi să gătescĭ negreşit ca până la ḑece ḑile ale viitoruluĭ Iunie, fără de nicĭ o smintélă să fie aduşĭ aicĭ în Bucurescĭ, că neurmând 'ţi-se va trimite mum-başir cu treapĕd, ci dar să urmezĭ cum poruncim, şi stingherélă să nu se facă, că nu voim, de îndreptare înaintea Domnieĭ mele nu veĭ avea, acésta. — Lét 1805, Maiŭ 20.

Prea Inălţate Dómne,

Dupĕ luminata porunca Măriĭ tale, ce prin pitac ni s'aŭ dat, cum că neputênd suferi Măria ta catachrisisul ce s'aŭ făcut la posluşniciĭ de aicĭ din poliţia Bucurescilor, prisosind peste suma dajnicilor şi fiind ceĭ maĭ cu putere şi fruntaşĭ, să vedem catastihul catagrafic ce s'aŭ făcut, să chibzuim câţĭ poslujnicĭ dint'aceia se cuvine a rĕmânea pe la boieriĭ şi obrazele ce li se cade, carĭ şi aceĭ să nu fie fruntaşĭ, ci numaĭ ómenĭ de muncă, adecă zidarĭ, lemnarĭ şi bărbierĭ, cum şi scutelniciĭ din politie ce vor fi fruntaşĭ acum la aşeḑĕmînt să dee dajdie, şi în locul acelora să se dee stăpânilor alţiĭ, carĭ să pótă rĕspunde într'un an dela 25 de leĭ până la 30; următorĭ fiind porunciĭ, ne-am adunat la domnésca Visterie şi cetind catastihul catagrafiĭ, vĕḑum şi noĭ, că uniĭ aŭ făcut la tréba acésta a poslujnicilor catahrisis, care se şi cuvine a se îndrepta, lăsându-se celor ce li se cade a avea poslujunicĭ numaĭ ceĭ ce sunt trebuincioşĭ pentru posluşania casiĭ lor, între carĭ pe lângă zidariĭ i lemnariĭ şi bărbieriĭ, ne rugăm Măriĭ tale. să se lase câte un croitor i un cojocar şi alţiĭ, că de aceştia fiind iarăşĭ trebuincioşĭ; însă nu din ceĭ cu prăvăliĭ în târg, şi cu putere a purta dajdie, ci din ceĭ ce se supun pe lucru la stăpân, iară nu cu dare de banĭ, iară pentru cuĭ se cuvine şi câte câţĭ fieş-căruia, rĕmâne la mila Măriĭ tale, cum şi breslele slujitorescĭ, să nu fie fruntaşĭ plătindu-şĭ loc, ci să slujască, iară ceĭ ce vor fi fruntaşĭ să se dee la dajdie; aşişederea şi scutelnlciĭ să nu fie iarăşĭ de frunte, ci de mijloc, dupĕ cuprinderea ponturilor Visteriĭ, maĭ mult de cât până la talerĭ 30, ce are a da la stăpânul sĕŭ, ca să dée la dajdie, şi celor ce aŭ avut, să li se dee alţiĭ în loc, ómenĭ de mijloc dupĕ ponturile Visteriĭ, şi câţĭ scultelnicĭ se vor găsi asum la aşeḑĕmênt cu putere i vrednicĭ a rĕspunde Visteriĭ maĭ mult de cât până la talerĭ 30, ce, are a da la stăpânul sĕŭ, să dee la dajdie, şi celor ce aŭ avut să li se dee alţiĭ în loc, ómenĭ de mijloc dupĕ ponturile Visteriĭ; părerea nóstră într'acestaş chip este, iar întărirea desĕvîrşită rĕmâne a se face de înalta înţelepciunea Măriĭ tale. — 1804, Martie 20.

Dositeiŭ al Uegro-Vlahiĭ, Dumitrache Ghica Ban, Dumitraşcu Ban, Manolache Brâncoveanu vel Ban, Scarlat Ghica Ban, Manoláche Creţulescu vel Ban, Constantin Ghica vel Logofĕt, Constantin Filipescu vel Vistier, Constantin Ştirbeiŭ Vornic, Grigore Brâncoveanu vel Vorric, Barbu Văcărescu vel Vornic, Barbu Ştirbeiŭ vel Vistier.

Iŵ Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

S'a cetit înaintea Domnieĭ mele acéstă anafora ce ne făcu Dumnéluĭ vel Postelnic, i Dumnéluĭ vel Vistier, pentru care fiind osebit de acele cărţĭ de postelniceĭ, care s'aŭ găsit calpica, făcut de Postelnicelul acela, Mihaĭ, pre care 'l-am osândit Domnia mea, trimeţêndu-l în pedépsa ocneĭ, şi osebit de aceste cărţĭ de scutelnicĭ, care prin cercetare se găsesc iarăşĭ Calpica făcute de Faca, maĭ în trecutele ḑile, ni s'aŭ maĭ arĕtat de Dumnéluĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ mele, vel Postelnic, şi alte cărţĭ de postelniceĭ mincinóse, care s'aŭ găsit, şi acelea iarăşĭ Capica făcute, urmézā dar dintr'acestea să luăm întrégă bănuială, cum că trebue să maĭ fie şi alte asemenea cărţĭ de postelniceĭ şi scutelnicĭ, făcute cu pecețĭ lipite și luate prin mijlocirea de viclenie și înșelăciunĭ, și fiind-că voim Domnia mea a ne pliroforisi cu întrégă și deplină încredințare de maĭ sunt, adecă și alte asemenea cărțĭ mincinóse, poruncim dar Dumitale biv vel Bane, Epistatule al logofețiilor marĭ, ca pentru postelnicĭ să facĭ cărțile mele de publicație în tótă țeara, cum și aicĭ în Bucurescĭ, și Dumnéta vel Vistiere, pentru scutelnicĭ să facĭ asemenea cărțĭ ale Domnieĭ mele de publicație, iarășĭ în tótă țéra, precum și aicĭ, ca verĭ-cățĭ vor fi avênd în mânile lor cărțĭ gospod., orĭ de a fi postelnicĭ, seaŭ de a ținea scutelnicĭ, toțĭ aceștia să fie datorĭ, ca în soroc de astă-ḑĭ până în douĕ lunĭ, să se arĕte aicĭ negreșit cu acele cărțĭ ce vor fi avênd, spre a se face cercetare pentru fieș-care carte ce se va arĕta, din care cărțĭ, câte prin cercetare se vor găsi adevĕrate și bune, se vor da iarășĭ înapoĭ la mânile acelora, ca să aibă mila aceea a Domnieĭ mele de privileghiul postelnicieĭ, seaŭ de ținerea scutelnicilor, ce se vor fi coprinḑênd într'acea carte, iar câte se vor găsi Calpica cu pecețĭ lipite, seaŭ luate prin mijlocirĭ viclene și cu înșelăciunĭ, tóte acelea să le iae dela mânile lor, și să ni se aducă ca să le spargem, cățĭ însă în diastima acestuĭ soroc de douĕ lunĭ nu vor fi următorĭ a veni ca sa'șĭ arĕte cărțile ce vor avea, orĭ de postelniceĭ seaŭ de scutelnicĭ, spre a se face cercetarea ce am ḑis maĭ sus, toțĭ aceĭ să ssie cu hotărîre, că dupĕ împlinirea acestuĭ soroc, aŭ a rĕmânea acele cărțĭ *achera,* neținute în sémă și ca o hârtie albă, și fiind-că voim Domnia mea de a lipsi verĭ-ce bănuială de înșelăciune și viclenie urmată în pricina acestuĭ fel de cărțĭ, facem dar acéstă hotărîtă rânduială, care și poruncim să se urmeze de acum înainte, precum maĭ jos arĕtăm, adecă verĭ-cine va fi vrednic și se va cuveni a câștiga acéstă milă dela Domnia mea, orĭ de privileghiul postelnicieĭ, seaŭ de ținerea de ómenĭ scutițĭ, acela să'șĭ facă cerere întêiŭ prin jalbă către Domnia mea, a căruia jalbă buiurdisindu-se cu poruncă hotărîtă de a se face Postelnicel, seaŭ de a i se da scutelnicĭ cățĭ vom chibzui Domnia mea că i se cade, așa să i se facă cartea nóstră coprinḑĕtóre de acea milă, pentru care acel fel de cărțĭ poruncim, atât Dumitale biv vel Bane, Epistatule al logofețiilor marĭ, cât și Dumnéluĭ vel Vistier, să avețĭ a rândui câte un Logofĕt, atât la Divan, cât și la Visterie, carĭ să fie încărcațĭ cu acósta, spre a scrie, adecă acest fel de cărțĭ, numaĭ cu mâna și cu slova aceluĭ rânduit și sciut Logofĕt, carele să fie dator a ține la sine în păstrare acele jălbĭ ce se vor buiurdisi de Domnia mea, și dupĕ ce însușĭ acel Logofĕt va scrie cartea și o va trece în condică, aducêndu-mi-se apoĭ potrocolita, orĭ de vel Logofĕt, orĭ de vel Vistier, nu numaĭ să se pecetiuiască de Domnia mea, ci să se întăréscă cu însușĭ domnésca nóstră iscălitură, și așa să se dee la mânile aceluia ce va dobândi acéstă milă dela Domnia mea, iar câte cărțĭ nu vor fi rânduite prin buiurdisma Domnieĭ mele a se face, nicĭ vor fi scrise cu slova aceluĭ rânduit Logofĕt, nicĭ vor fi întărite cu însușĭ iscălitura nóstră, tóte acele aŭ a fi *achera* și neținute în sémă, ci dar într'acelașĭ chip să urmeze de acum înainte rânduiala cărților de

Postelnicet, seaŭ de ţinerea de ómenĭ scutiţĭ, care acéstă a nóstră domnéscă poruncă, să se trécă atât în Condica Divanuluĭ, cât şi în Condica Visterieĭ. —
Cod. L, fila 103.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Măriei tale, ce ni s'a dat pentru cercetarea cărţilor de postelnicel ce s'aŭ găsit în hârtiiile luĭ Ioan Faca, cu ce mijloc s'aŭ făcut, am adus înaintea nóstră pre Tudorache Logofeţelul ce a scris cartea cea cu lót 1802, Decembrie 2, de liude 30 scutelnicĭ, care carte este Calpicon cu pecete lipită, tăiată fiind din alte luminate poruncĭ ale Măriĭ tale, şi întrebându-l cum scie pricina, ḑise că întru acea vreme într'una din ḑile căutând pre Ioan Faca la Curte şi negăsindu-l atuncĭ în grabă, pe urmă l'aŭ întâlnit şi 'ĭ-aŭ ḑis numitului Tuborache ca să găséscă pe Mihaĭ Postelnicelul cel ce din luminata poruncă Măriĭ tale s'aŭ trimis la osânda ocniĭ pentru asemenea Calpica cărţĭ de postelniceĭ ce s'aŭ dovedit acum de dênsul, fiind că aŭ lăsat la el o carte a Măriĭ sale Alexandru Şuţu de scutelniciĭ ce are, să 'ĭ-o dee, şi că să facă altă sarte asemenea, ca să se înnoiască şi de către Măria ta, şi scriindu-o să o dee iarăşĭ în mâna luĭ Mihaiŭ, aşa numitul logofĕt găsindu-l, găsind pe postelnicelul acela aŭ găsit cartea şi făcênd alta întocmaĭ cu cuprinderea aceea, aŭ dat iarăşĭ la mâna luĭ Mihaiŭ Postelnicelul precum 'ĭ ḑisese Faca, apoĭ nu scie de s'aŭ pecetluit orĭ ba, şi cu ce mijloc, că n'aŭ maĭ vĕḑut-o; am întrebat şi pe Ioniţă Logofeţelu, a căruia slovă se vede la a doilea carte ot. lĕt 1804, Februarie 20, să arĕte în ce chip este pricina, şi ḑise că atuncĭ într'o ḑi asupra prânzuluĭ fiind, l'aŭ găsit în Visterie Ioan Faca şi 'ĭ-aŭ dat cartea d'intêiŭ cea Calpicon cu lót 1802, Decembrie 2, şi l'aŭ poftit ca să o prefacă scriind alta cu prostichin de lude 10 scutelniciĭ peste treĭ-ḑecĭ ce era în cea-l'altă, şi de nu o va isprăvi până va fugi dela curte Faca să 'ĭ-o dee să o pue împreună cu cea-l'altă pecetluită, în dulapul ce este în dos de al Visterieĭ, şi séra o va lua însuşĭ de acolo, decĭ numitul logofeţel aŭ scris şi până a o isprăvi de scris fiind că plecase Faca de la Curte, le-aŭ pus pe amêndouĕ întru acel dulap după cum 'ĭ ḑisese Faca, dar de s'aŭ pecetluit seaŭ nu, şi de aŭ maĭ luat-o Faca de acolo, nu scie într'acestaş chip, mărturisiră numiţiĭ logofeţeĭ că este cursul pricineĭ, şi noĭ după poruncă nu lipsim a arĕta Măriei tale.— 1804, Maiŭ 6.

Vel Postelnic, vel Vistier.

Eacă formularul uneĭ cărţĭ de postelniceĭ:

Cărţĭ de postelniceĭ, care să fie numit tot boerul Domnieĭ mele, sciut şi cunoscut, că este în orânduiala postelniceilor şi să aibă privileghiul cel obicĭnuit al scuteleĭ pe drepte bucatele cele de dijmărit şi vinăriciŭ după orânduiala ce aŭ şi alţĭ postelnicĭ.—1803.
Cod. L, fila 76, verso.

Zemle Vlahiscoe.— După obiceiŭ, fiind-că malurile de sare, ce sunt în sud Slam Rômnic, Buzĕŭ şi Saac, se păzesc de ómeniĭ cămăraşilor dela ocne, ca să nu se facă risipă cu carul seaŭ cu calul, afară numaĭ de ómeniĭ ce plătesc sărărit, carĭ sunt sciuţĭ, însă şi aceĭ aŭ voĭe să iae numaĭ cu traista, pentru trebuinţa caselor lor; drept aceea, dăm Domnia mea acéstă carte la mâna . .

. . . pre care 'l-a orânduit Dumnóluĭ Epistatul ocnelor, ca să fie de pază la malurile dintr'acest judeţ, să pórte grije şi să fie cu priveghere a nu îngădui pre nimenĭ să facă risipă şi să iae sare cu carul seaŭ cu calul, afară numaĭ de ceĭ ce plătesc sărărit, carĭ sunt sciuţĭ, însă şi aceia să aibă voĭe a lua numaĭ cu traista, pentru trebuinţa caselor lor, şi pentru că se hrănesc cu sare dintr'acele malurĭ, fără de banĭ, să iae dela dênşiĭ mielul, hârşiĭ, caşul şi şaşe oca lână, seaŭ câte talerĭ cincĭ dela cine nu va avea de acelea, dar orĭ pe cine va prinde furând cu carul seaŭ cu calul, vitele póte să le iae de glóbă, iar pre ómenĭ, după obiceiŭ, prin scirea Dumnélor ispravnicilor de judeţ i vĕtavilor de plain, să fiţĭ la mână de ajutor orânduituluĭ de Dumnéluĭ Epistatul ocnelor, spre a putea păzi după cum se cade, şi să nu curgă pagubă Cămăreĭ, i saam receh gpd.— 1803, Februarie 4.

Arz către Impĕrăţie pentru mórtea vitelor şi pentru lipsa zahereleĭ. 1805, Aprilie 16.

Noĭ prea plecaţiĭ robĭ aĭ prea puterniceĭ Impĕrăţiĭ, Mitropolit, episcopĭ, şi toţĭ boeriĭ şi zabiţĭ şi căpitanĭ, şi din partea a tótă raioa ţĕreĭ Românescĭ, prin plecatul nostru arzmagzar şi cu multă umilinţă şi plângere arĕtăm prea puterniceĭ Impĕrăţiĭ, că în anul acesta, întêmplându-se aicĭ în ţéră grea iarnă, care de mulţĭ anĭ, din ceĭ maĭ bĕtrânĭ aĭ noştri, n'am pomenit acest fel de iarnă năprasnică şi îndelungată, căcĭ dela trecuta lună a luĭ Octombrie începêndu-se, nicĭ până acum la luna luĭ Aprilie, n'aŭ contenit într'aceste şepte lunĭ gerurile şi ninsorile, şi nu ne-aŭ ajuns numaĭ greutatea ierneĭ aceştia, ci încă şi o epidemie de bóle vitelor marĭ şi micĭ, adecă boĭ, vacĭ, bivolĭ, caĭ, oĭ şi stupĭ, nenumĕrat aŭ perit în tótă ţéra, murind necontenit, carĭ nicĭ până acum nu s'a ostoiat bóla dintre vite şi ne aflăm cu toţĭ de obşte la o mare întristare, rĕmâind cu toţiĭ şi maĭ vĕrtos săracile raiele şi fără semĕnăturĭ din pricina periciuneĭ vitelor, fiind-că astă-tómnă pre când era vremea semĕnăturilor, începênd de atuncĭ iarna şi bóla vitelor, aŭ rĕmas sĕracĭ lŏcuitoriĭ şi fără semĕnăturĭ de tómnă, cu tóte că Domnul nostru, între alte silinţe şi îngrijirĭ cu care se osârduesce totdeauna, silindu-se pentru odihna şi repausul sĕracilor lŏcuitorĭ, vĕḑênd acéstă greutate a ierneĭ şi lipsa de bucate, ca să nu se întêmple şi maĭ mare lipsă, a trimes şi peste Dunăre şi pre alte părţĭ de a cumpĕrat grîŭ ca să-l dee pre la lŏcuitorĭ să-l semene, socotind că dóră spre primăvéră maĭ osteindu-se bóla vitelor, şi maĭ scăḑênd şi greutatea ierneĭ, să se semene acest grîŭ, ca să fie pentru óreş-care ajutor lŏcuitorilor, dar şi acésta n'a folosit, fiind-că nicĭ gerurile despre primăvéră n'aŭ scăḑut, nicĭ bóla vitelor n'a contenit nicĭ până acum, şi şi acel grîŭ ce s'a cumpĕrat, nu s'a putut să se semene tot, care fiindu-ne cunoscută a nóstră datornică supunere spre împlinirea zaherelilor ce ni se cer, măcar că până acum nu ne-a sosit împĕrătesc firman poruncitor, de împlinirea cerutelor zaherele, dar fiindu-ne sciută urmarea de an şi anţĕrţ, de aceea cu toţĭ de obşte îndrăsnim şi căḑênd la prea strălucitul Prag al prea puterniceĭ Impĕrăţiĭ, fierbinte ne rugăm, ca să facă milă cu sĕracele raiele ale ţĕreĭ, şi de suma zaherelelor ce se dă la împĕrătésca cetate a Ţarigraduluĭ, de grâŭ şi oĭ, de nu se va putea de tot să fim iertaţĭ, să fim măcar îndatoraţĭ ca să dăm ceea-ce se va putea, pentru că este temere, ca nu care cum-va să se întêmple vre-o lipsă şi fómete mare sĕracilor lŏcuitorĭ, fiind-că alte dăţĭ, până la sfîrşitul luneĭ luĭ Aprilie, eraŭ tóte semĕnăturile semĕnate, atât de grâŭ, orz, meiŭ, cât şi de porumb, care este pentru hrana lŏcuitorilor, iar acum a trecut şi jumĕtate din luna luĭ Aprilie, şi nimenĭ n'a putut să semene nimic din pricina ierneĭ şi a periciuneĭ vitelor, care şi până acum tot mor, şi aŭ rĕmas bieţiĭ lŏcuitorĭ de pun cât de puţin porumb cu sapa numaĭ, şi pentru acéstă mare lipsă şi stinahorie, ce s'a întêmplat estimp aicĭ în ţéră din întêmplarea acestor marĭ împotrivirĭ de maĭ sus arĕtate pricinĭ, facem acéstă rugăciune la prea puternica Impĕrăţie, că noĭ totd'auna avem supunere şi protimisie la tóte poruncile împĕrătescĭ şi la tóte cererile ce ni se fac, de a ne arĕta cu silinţele pre cât putem, de a nu se face un cusur, dar în anul acesta, pentru acéstă greutate şi lipsă, să facă milă Impĕrăţia la acéstă obştéscă rugăciune a supuşilor robĭ aĭ Impĕrăţieĭ, şi cu toţiĭ, dela mare până la mic, de obşte, suntem şi vom fi, de a fi cu genuche plecat către milostivul Dumneḑeŭ, pentru bună starea, întemeerea şi îndelungata viaţă şi vecĭnica stăpânire a prea puterniceĭ Impĕrăţiĭ.— 1805, Aprilie 16.

Iω Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

Pentru ca să se osărduiască aceştĭ aurarĭ a aduce şi pre ceĭ fugarĭ la urma lor, ne milostivim Domnia mea şi rădicăm încărcătura, care li s'a fost făcut, pentru care şi poruncim, ca de acum înainte să dee numaĭ po dramurĭ şease de lude, iar nu şeapte; aşişderea şi pentru pecetluitul domnesc, să dee numaĭ po talerĭ şeaşe, iar nu ḑece, cum şi pentru poclonul Armăşieĭ să dee numaĭ po talerĭ patru, iar nu cincĭ, şi Dumnéta veĭ Armaş, într'acel chip să urmezĭ a împlini dela dênşiĭ acéstă datorie a lor, fără de a fi supĕraţĭ cu nimic maĭ mult.— 1803, Iulie 12.

Prea Inălţate Dómne,

Dupŏ luminată porunca Măriei tale, am cercetat pricina jăluitorilor aurar românĭ, şi tótă plângerea lor este de încărcătura care li s'aŭ făcut dela venirea Măriei sale Mihaĭ Vodă Suţu, deosebit şi acum s'a maĭ încărcat la aur încă un dram maĭ mult peste ceea-ce da înainte la Armăşie; iarăşĭ ḑiseră că peste avaetul ce da, s'aŭ maĭ încărcat încă cu talerĭ patru maĭ mult, asemenea şi avaetul Armaşuluĭ celuĭ mare, din talerĭ patru s'a făcut po talerĭ cincĭ; deosebit ḑic, că s'aŭ maĭ supĕrat şi de ajutorul breslelor slujitorescĭ, fiind-că i-aŭ pus şi pre dênşiĭ de aŭ dat de lude câte talerĭ patru, ci cât pentru ajutorul acesta, li s'aŭ ḑis că acésta nu este doară vre-o dajdie următóre, ci este întêmplătóre, şi nu se vor maĭ supĕra, şi aceste supĕrărĭ ḑic că li s'aŭ făcut din ḑilele luĭ Mihaĭ Vodă Suţu, din Domnia de acum, şi tot cu acest fel de urmare ḑic că li se cere şi acum, iar când li se vor urma darea dupĕ cum a fost în ḑilele Măriei sale Alexandru Vodă Moruzi, ḑiseră că nu numaĭ vor rĕmânea mulţămiţĭ, ci încă se vor sili de vor aduce şi pre fugariĭ ce aŭ fugit, la urma lor, carĭ şi aceea ḑise, că iar din pricina încărcătureĭ aŭ fugit, şi de angariile ce s'aŭ pus totdeauna nelipsist, iar acum când va fi mila Măriei tale, ca să dee adecă la darea auruluĭ, să le fie po dramurĭ şease de leĭ, iară nu şeapte cum li se cere acum, asemenea şi avaeturile cele-l-alte ale Armăşieĭ, să-ĭ rĕspunḑă dupĕ cum îĭ rĕspunde, iarăşĭ ca atuncĭ, adecă talerĭ şease să dee pentru pecetluitul domnesc, şi talerĭ patru pentru poclonul Armăşieĭ, iar nu cu încărcătura care s'a făcut, dupĕ cum maĭ sus arată, ci acésta rĕmâne la mijlocirea şi buna hotărîre a Măriei tale.— 1803, Iulie 10.

Vel Vistier Racoviţă, Gheorghe Postelnic.

Iῶ Costantin Alexandru Ipsilant Voevod i gospodar. Zemle Vlahiscoe.

Cinstite şi credincios boeirule al Domnieĭ mele, Dumnéluĭ vel Logofĕt de ţeara de sus, Isaac Ralet, fiind că toţĭ câţĭ aŭ hrisóve şi cărţĭ de milă şi alte privileghiurĭ domnescĭ, nu pot cere de a avea şi de a li se urma acele milĭ şi privileghiurĭ, fără de a li se înnoi ântêiŭ acele hrisóve şi cărţĭ, dupĕ orânduială şi dupĕ obiceiŭ, cu domnescile nóstre întărirĭ; poruncim Dumitale, să daĭ de scire la toţĭ câţĭ se cuvine, spre a'şĭ aduce hrisóvele şi cărţile ce aŭ, ca prin jalbă dată către Domnia mea, să'şĭ céră înnoirea lor, şi aşa li se vor păzi aceleaşĭ milĭ şi privileghiurĭ ce vor avea, iară fără de a nu le înnoi întêiŭ prin întărirea Domnieĭ mele, hrisóvele şi cărţile, să scie fieş-carele, că nu vor putea avea nicĭ una din milele şi privileghiurile acelea.— tolco pisah g-pd. — 1803 Maiŭ 4.

Cod. XLIX, fila 50.

Pentru jafurile ce fac beşliiĭ cu nume de avaet. Cinstit Dumnéta Divan Efendi i Dumnéta vel Postelnic. Fiind că acum s'aŭ orânduit noŭ beşleagă să i se dee straşnică poruncă, ca de acum inainte să lipsiască cu totul acest fel de jafurĭ şi supĕrărĭ a nu se maĭ urma de către beşliĭ. — 1804, Ghenarie 7.

Cod. XXXVII, fila 27. verso

Isnaful tabacilor se jăluesce, că li se cere o rĕmăşiţă de 850 talerĭ dela maĭ multe dărĭ. Domnitorul pune resoluţiunea: «Baniĭ vămeĭ şi aĭ ajutoruluĭ lefilor ostăşescĭ sunteţĭ datorĭ să'ĭ daţĭ precum iĭ daŭ toţĭ de obşte, iar pentru baniĭ peilor ce le numiţĭ voĭ de beilic, acele peĭ nu sunt date vouă cu vre-o havalea nedréptă, ci vi s'aŭ dat dupĕ preţul care curge. Decĭ să urmaţĭ a face împlinire fără de a pricinui cerere de soróce, că vĕ veţĭ pĕdepsi.» — 1803, Decembrie 20.

Cod. XXXVII, fila 24 verso.

«Dumnéta vel Vistier, am vĕḑut Domnia mea arĕtarea ce ni se face prin anaforaoa acésta, la care şi rĕspundem, că a se face masalagiĭ din lŏcuitoriĭ judeţuluĭ Ilfovuluĭ, acésta nu este primit Domnieĭ mele, nicĭ dăm sloboḑenie a se urma, ci poruncim ca într'atâţea *senţiperĭ* ce se află aicĭ în politie, orĭ din ceĭ fără pricină, seaŭ din ceĭ cu pricină dajnicĭ, să se facă şi să se împlinéscă suma masalagiilor dupĕ caidul Visterieĭ». — 1804, Ghenarie 19.

Cod. XXXVII, fila 32.

Carte de săreria i de herăria din Bucurescĭ

. . . După obiceiŭ, s'aŭ dat acéstă carte a Domnieĭ mele . . . . carele pe anul acesta, lét 1803, aŭ cumpĕrat sărĕria i herăria din Bucurescĭ, cu aceste ponturĭ, adică: sarea după obiceiŭ să o vênḑă numaĭ el, iar alt nimene să nu o vênḑă. Însă sarea pisată ocaoa pe banĭ 6, iar cea nepisată ocaoa pe banĭ 5. Iar pentru her sudiţiĭ Rosieĭ şi aĭ Nemţieĭ sunt sfoboḑĭ, iar pentru ceĭ-l-alţĭ de obştie să se urmeze după obiceiŭ a fi popriţĭ, şi numaĭ la herăria Domnéscă să se vênḑă, ocaoa . . . . . iar nu maĭ mult căcĭ de se va dovedi orĭ aevea seaŭ printr'ascuns că aŭ vêndut maĭ scump, se va pedepşi. — 1803, Ghenarie 1.

Cod. XXXVII fila 34.

Carte de măjărit

. . . *Vlahiskoe.*—După obiceiŭ s'aŭ dat acéstă carte a Domnieĭ mele . . . carele pre anul acesta lét 1803 aŭ cumpĕrat slujba Măjărituluĭ, ca să aibă a ămbla aicĭ în oraşul Bucurescĭ, să caute acéstă slujbă şi dela toţĭ ceĭ ce vor avea pesce de vênḑare, să iae de carul cu pesce próspĕt, fiind de baltă seaŭ de heleşteŭ, orĭ de gârlă, pe talerĭ unul banĭ 12, iar de carul de pesce sărat să iae de vită pe banĭ 220. Însă de carul cu pesce próspĕt, să iae şi câte treĭ oca pesce după obiceĭŭ, iar maĭ mult să nu se supere. Dar dela pescele de heleşteŭ seaŭ de Dâmboviţă, ce nu va fi cu carul, de măjărit, de vamă să nu se supere. Pentru care poruncim Domnia mea Dumnévóstră zabiţilor din oraşul Domnieĭ mele Bucurescĭ, să daţĭ mână de ajutor maĭ sus numituluĭ, ca să pótă strînge şi a lua acest venit. — 1803, Ghenarie 1.

BIBLIOTECA * ACADEMIEI * ROMÂNE

Asemenea douĕ cărţĭ ca acésta s'aŭ făcut, una pe 5 judeţe ot peste Olt şi alta pe 12 judeţe dincóce de Olt.

Carte de sărĕritul munţilor.

. . . . După obiceiŭ s'a dat acéstă carte a Domnieĭ mele Dumnéluĭ . . . . , carele pe anul acesta, lét 1803, aŭ cumpĕrat slujba sărĕrituluĭ munţilor, să aibă a âmbla prin tóte satele cele sciute din judeţele Saac Buzĕŭ şi Slam Rômnic, să caute acéstă slujbă şi dela toţĭ ómeniĭ ce se îndestuléză cu sare din munţĭ fără banĭ, să aibă a lua de omul casnic po banĭ 66 după obiceiŭ, iar maĭ mult nu, că se va pedepsi. Insă acéstă slujbă să fie volnic a o căuta până la Sfinţiĭ Apostolĭ, şi numaĭ o luare de banĭ să fie, iar dela Sf. Apostolĭ înainte să nu se cuteze a maĭ âmbla; pentru care poruncim Domnia mea Dumnévóstră ispravnicĭ dela tóte judeţele, pe care va arĕta maĭ sus numitul, că nu se supune a'şĭ plăti sărĕritul, pe uniĭ ca aceia să-ĭ faceţĭ şi făr de voia lor lor a'şĭ plăti săraritul, după obceiŭ. — 1803 Ghenarie 1.

Carte de ierbărit.

Tot pe 1803 . . . . , aŭ cumpĕrat slujba ĭerbărituluĭ din tótă ţéra, ca să aibă a căuta acéstă slujbă aicĭ în oraşul Bucurescĭ, şi dela toţĭ câţĭ vor strînge vite de neguţitorie, seaŭ de matrapazlîc, seaŭ pentru de tăiat la scaune . . . . . în Bucurescĭ, să iae: erbăritul după obiceiŭ, însă de cal i de vită mare po banĭ 23 şi de óie i de capră câte banĭ 8, iar nu maĭ mult, că se va pedepsi. Insă fiind că erbariĭ obicinuia de se întovărăşia cu vameşiĭ şi păzia împreună cu vameşiĭ târgurile unde se vênd vite şi apuca pe lŏcuitoriĭ carĭ vênd unul la alţiĭ vite de hrană, de le lua de oparte vameşiĭ vamă, de altă parte erbariĭ erbăritul, pentru acésta. . .

Vodă ordonă încetarea abuzuluĭ.

Firman pentru vămĭ

Glorieux Juges et Cadis, mines d'éloquence et de vérité, et vous qui commandez sur les Cadiliks et leurs dépendances, sur les routes qui vont et viennent par mer ou par terre des confins de l'Autriche aux endroits ci bas désignés, estimables intendants de pain et gardiens des échelles et autres Officiers, que vos pouvoirs soient durables, et vous joyaux des Princes Chrétiens, Voïvode de Valachie et Voivode de Moldavie, dont la fin soit heureuse.

A l'arrivée de ce signe honorifique Impèrial sachez que le très-noble parmi les Princes Chretiens, Ambassadeur d'Autriche Baron Herbert Renskial, dont la fin soit heureuse, a déposé aux pieds de mon thavre (à mes étriers) une supplique écrite, par la quelle il sollicite que les negociants qui importent des marchandises, soit par terre, soit par mer, ou par fleuve, ou pour celles qu'ils

achètent dans l'intérieur des frontières Ottomanes, pour les expédier dans leurs pays, une fois qu'ils auront acquitté pour une seule fois et dans un seul endroit la redevance douanière de trois pour cent, de ne leur demander rien en plus que ces trois pour cent, et ainsi qu'il est accordé aux autres sujets étrangers, à part les trois cents aspres [1] à titre de droit de bonne arrivée, qu'ils ne soient point molestés par des demandes de droit de transit, ni de droit sur les cuirs, ni sur aucune autre denomination, et comme les négociants sujets des Puissances amies et alliées à mon Empire, qui achètent dans mes états pour envoyer à leurs pays des marchandises et d'objets, de même les négociants de l'Empire Césarien ont la faculté d'acheter et envoyer à leur pays des marchandises.

Et comme il est mentionné dans le traité de Bozoroftza d'accorder aux Autrichiens ainsi, pour la saticfaction du susmentionné César, les immunités qu'on accorderait à d'autres pour des marchandises, dont l'exportation est prohibée et il vient d'être accordé aux sujets Russes d'acheter dans les Etats Ottomans et exporter du coton brut et filé, des cuirs, de la cire et de la laine, ainsi qu'il appert du traité de commerce conclu avec les Russes, un négociant Autrichien, le nommé Démètre Georgevitch, sujet d'Ardeal, qui est soumis à l'Empereur de Rome, ayant acheté dans ma capitale quelques objets, et ayant payé à l'intendant des Douanes les droits y afférents, conformément aux clauses du Traité Impérial, contre la quittance qui lui fût remise, vient d'envoyer un domestique à lui, sujet étranger, pour vendre dans mes Etats des marchandises autrichiennes, en passant par Varna, Sistov, Roustchouk, Silistrie, Islimie, Giurgevo, Vidin, la Valachie et la Moldavie, ou si le susdit négociant Autrichien importera de ce côté-ci des marchandises, ou achetera avec ses deniers du coton brut ou filé, des cuirs, de la cire et de la laine, contre quittance des droits payés aux intendants des Douanes, ou les choses qu'il importera de l'Autriche pour les vendre dans les Etats Ottomans, s'il ne les vend pas par là, et voudrait les transporter à Constantinople pour les y vendre et payer les droits aux Donaniers d'ici, qu'on ne puisse pas lui demander dans ces endroits, et surtout en Valahie et en Moldavie, contrairement aux clauses du Traité Impérial, double droit de Douane, ou cadeau, ou droit local, et si son domestique passe par hasard d'un côté à l'autre, ou pendant son séjour quelque part, ni les préposés à la capitation, ni les autres, lui demandent de l'argent comme payement de capitation, droit de passage ou de transit, ou sous aucun autre pretexte le molester et le contraindre, mais par contre, lui donner aide et protection pour continuer en sûreté son voyage par mer et par terre, ou par fleuve et sans aucun empêchement.

A l'instar donc de précédents pareils, mon autorisation Impériale ayant été sollicitée, mes ordres magnifiques sont donnés pour que, en dehors de l'ex-

---

[1] (actché) aspre; tiers du para et dont 120 font un ghourouch ou piastre.

portation des grains qui sont prohibés et de l'importation d'animaux infectés de maladies contagieuses, les clauses du Traité Impérial soient exécutées.

Par conséquent J'ordonne à vos Eminences et autres susmentionnés que, pour les objets et marchandises non prohibées, que le susdit négociant Autrichien achètera à Constantinople, en payant les droits établis par le Traité Impérial, ainsi que le coton brut et filé, cuirs, cire, laine qu'il achetera dans vos parages en payant totalement les droits de douane contre quittance authentique et scellée constatant le payement, de ne point le molester par des réclamations de droits de douane et autres redevances, et même s'il veut acquitter à Constantinople les droits de douane et y vendre des objets ou marchandises, de ne lui demander, surtout en Valachie et en Moldavie, aucun droit, ni cadeau, si ce n'est pas pour la partie qu'il fera sortir et vendre; de même les préposés à la capitation ne prendront au domestique, sujet étranger du susdit négociant, contrairement aux clauses du Traité Impérial, aucun droit de captation, ni les autres aucun droit de passage, de transit (de routes), ni sous aucun autre nom quelconque le molesteront et le contraindront à quelque payement, mais lui donneront aide et protection pour effectuer sûrement et sainement son voyage par mer et par terre, ou par fleuve.

Tels étant mes ordres Impériaux vous aurez à vous y conformer.

Ecrit au commencement du Redjel de l'année 1217/1802.

Noĭ Caimacamiĭ țěreĭ Românescĭ.

Poruncesce Divanul Dumnévóstră negustorilor, ce sunteţĭ încărcaţĭ cu vama carvasaraleĭ domnescĭ, că pentru baniĭ ce aveţĭ a lua vamă după mărfurĭ de ale negustorilor sudiţĭ aĭ Rosieĭ, să nu le faceţĭ supĕrare cu a plăti baniĭ vămeĭ toţĭ de odată, ci ales Hesapu să aveţĭ a lua plata banilor vămeĭ pe mărfurile lor, ne tăind socotóla cu dânşiĭ până se va da cea desevêrşit hotărîre.—1802, Septembre 24.

Dositeiŭ al Ungro-Vlachieĭ, vel Logofĕt, Gheorghe Mavrocordat Caimacam, vel Vistier, Costandin Stirbey, Scarlat Câmpineanu.

Cod. XLVIII, fila 145.

Iŏ Constantin Alexandru Ipsilant Voevod i gospodar Zemle Vlahishoe.

Cinstiţilor şi credincioşĭ Dumnévóstră boierilor veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ mele, vĕ facem Domnia mea în scire, că dela cinstita Aghenţie ni se făcu arĕtare, cum că vameşiĭ Câmpineanu împotrivă face nedreptăţĭ negustorilor sudiţĭ ce sunt lŏcuitorĭ uniĭ aicĭ în Bucurescĭ, alţiĭ la Braşov, cu cerere de vamă maĭ multă de cât aceea ce i-se cade, atât dela peile de capră, cât şi dela peile de boŭ şi de vacă, şi lângă acésta alta maĭ rea urmare face, că şi dela mărfurĭ ce vin din 'năuntru, carĭ nu aŭ de a plăti nimic, la Câmpina le cere vamă acolo, din care acéstă pricină sĕ ţin mărfurile poprite acolo de li se pricinuesce multă pagubă; pentru care vrênd Domnia mea, ca să se dée Nizamul cel cuviincios, atât la aceste jălbĭ ale negustorilor sudiţĭ, cât şi la jalbele ce împotrivă dă şi vameşiĭ Câmpiniĭ, poruncim Dumnévóstră, ca adunându-vĕ cu toţiĭ, unde viind şi orânduitul cinstiteĭ Agheniţiĭ de împreună cu unul doui din negustoriĭ sudiţĭ jăluitorĭ, şi aducênd de faţă şi dintre vameşiĭ vechilĭ aĭ Carvasaraliĭ, să puneţĭ înaintea Dumnévóstră tarifa veche, care este pentru sudiţiĭ Nemţieĭ, ca să cercetaţĭ şi să şi vedeţĭ cum cuprinde tarifa veche pentru peile de capră, de vacă şi de boŭ, şi ce cerere le face vameşiĭ Câmpiniĭ; aşişderea să vedeţĭ Dumnévóstră şi pentru mărfurile ce nu aĭ de a se vămui la Câmpina, care sunt acelea anume, ce cuprindere are tarifa veche, seaŭ ponturile vechĭ, cum s'aŭ urmat, şi ce cerere împotrivă face acum vameşiĭ Câmpiniĭ? Pentru care arĕtarăm într'acest pitac şi copiĭ tâlmăcite de pe note, ce ne-aŭ dat cinstita Aghenţie, pentru acésta, ca să vedeţĭ Dumnévóstră provlima negustorilor sudiţĭ la fieş-care madea, şi chibzuirea ce veţĭ face Dumnévóstră asupra Nizamuluĭ aceştiĭ trebĭ următóre tarifeĭ veechĭ, să ne-o arĕtaţĭ în scris cu vătavu de Divan prin anafora, care o şi aşteptăm fără de zăbavă, fiind că se jăluesc negustoriĭ sudiţĭ, că li se face dintr'acésta zăticnire şi pagubă alişverişuluĭ lor cu poprirea şi ţinerea mărfurilor la Câmpina. — 1802, Noembrie 30.

Cod. XLIX, fila 10.

22 cărţĭ de vamă care se dă împreună cu cataloagele

Zemle Vlahiscoe. Dat-am cartea Domnieĭ mele carele pe anul acesta lét 1803 aŭ cumpĕrat vama . . . . sud . . . . să aibă printr'acéstă carte a Domnieĭ mele, a căuta şi a strînge venitul vămeĭ dupĕ ponturile, carĭ s'aŭ strigat la vênḑarea vămilor acestora, ca dela toţĭ neguţitoriĭ şi alte raele ale prea puterniciĭ stăpânesciĭ nóstre împĕrăţiĭ, să vămuiască dupĕ Catalog şi dupĕ ponturile ce i s'aŭ dat, iar dela neguţitoriĭ şi alţĭ sudiţĭ aĭ Rosieĭ şi aĭ Nemţieĭ cum şi aĭ altor curţĭ, dovediţĭ, să iae vamă dupĕ osebită tarifă ce i s'aŭ dat. Iar pentru marta ce nu se va cuprinde în tarifă, să aibă a lua la sută treĭ făr de altă trecĕtóre, iar maĭ mult să nu se cuteze a face vre-o urmare, seaŭ avênd suditul teşkerea, că aŭ plătit odată vamă în ţĕrile turcescĭ, dela acela ce va avea teşkerea, de plată, nimic să nu aibă a cere. Seaŭ când sudiţiĭ vor cumpĕra marfă turcéscă din stăpânirea prea puterniciĭ nóstre împĕrăţiĭ şi o vor vindea iarăşĭ în stăpânirea prea puterniciĭ împĕrăţiĭ, să plătéscă vamă 5 la $^0/_0$ dupĕ întocmirea ce este făcută şi prin ponturĭ[1]. Poruncim Domnia mea Dumnévóstră ispravnicilor, pentru ceĭ ce vor sta cu împotrivire, să le daţĭ mână de ajutor dupĕ obiceiŭ, spre a putea strînge acest venit, care venit *fiind că este al Cămăreĭ Domnescĭ*, să nu se supere de ḑeciuială la implinirea de baniĭ vămeĭ, fiind că aşa s'aŭ vêndut, cum şi vameşiĭ să nu se supere a se ridica dela vamă şi 'a se trimite după podvoade şi angariĭ, ca să pótă căuta tréba vămeĭ. — 1803, Ghenarie 1.

---

[1] Vorbe adaose jos cu altă mână.

Nota grécă a consululuĭ rusesc Luca Kirilof, din 1803 Iunie 27, ca să plătéscă sudiţiĭ la mărfurĭ turcescĭ, care aicĭ se vinde, la sută 5, după firmanul împĕrătesc.

Vămile

Condica luĭ Ipsilant (Arhiva Statuluĭ, Bucurescĭ) No. XLVII.

Catalogul vămilor pre anul acesta 1803, Ghenarie 1, după care are a urma orânduitul Vameş, a vămui marfa neguţătorilor, seaŭ a orĭ-ce Raia a prea puterniculuĭ nostru Impĕrat, întocmaĭ cum se coprinde maĭ jos:

Coprinderea cataloguluĭ vechiŭ	Suma cea veche Banĭ	Adaosul ce s'aŭ făcut în anul trecut	Prothichiŭ Banĭ	Cum să se urmeze Banĭ
Argintul viŭ pre unde va trece, de povară . . .	660	s'a rînduit a se lua la oca banĭ 18 şi vine la povară	1320	1980
Arama lucrată la sută .	3	arama lucrată de şumca la oca	апол	9
Arama nelucrată pre unde se va vinde, la sută .	апол	la oca	апол	3
		arama lucrată de tocaĭ .	—	12
Astarul ce se numesce дѣкабеш de bucată . .	7	. . . .	3	9
Astarul ce se numesce şovat, de bucată	5	. . . .	4	9
Astarul ce se numesce şumca, de bucată . .	4	de 2 bucăţĭ, fiind-că sunt jumătăţĭ, de bucată . .	5	9
Abaoa ce vine din ţéra turcéscă aicĭ, de bucată	5	albă	7	12
		aba négră ce vine din ţéra turcéscă	—	15
		abaoa ce se numesce mariş, de bucată	—	21

Coprinderea catalogulu̇ĭ vechiŭ	Suma cea veche Banĭ	Adaosul ce s'aŭ făcut în anul trecut	Prothichiŭ Banĭ	Cum să se urmeze Banĭ
Abaoa care merge de aicĭ la ţéra turcéscă de povară	300			
Abaoa ce va eşi din ţéră şi va merge la Moldova seaŭ la ţéra unguréscă, de povară	180	s'a rânduit a se lua la suta de banĭ	—	3
Alunile, la suta de oca .	30		120	150
Arniciul vopsit, de oca una	6		15	21
Anasonul, de oca una .	1	de ţéra turcéscă	1	2
Amnarele, la suta de banĭ	3	. . . .	—	3
Alagelile de bumbac, de una	12	. . . .	—	12
Blănile de Rumele, de povară	240	cele de óïe gróse, la o blană nouĕ banĭ, iar la povara ce are 100 blănĭ, să iae	660	7
Blănile cele albe subţirĭ seaŭ negre de Rumele, de povară	480	s'a rânduit la blană 12 b., carĭ vin la povară . .	720	200
Blănile, de povară . . .	360	s'a orânduit a se lua 3 la sută felurimea	—	—
Băcănia pre unde va intra să urmeze dupĕ ponturĭ.	—	cum şi pentru alte mărfurĭ ce intră în 17 judeţe, să urmeze prin trecĕtóre dupĕ pont al 9-lea . .	--	—
Băcănia ce merge la Moldova seaŭ la ţéra unguréscă, de cântar . . .	--	să dee trecĕtóre pre unde va intra, de car . . .	—	30
Borduşele de unt-de-lem, de un borduf	—	de una oca treĭ banĭ şi borduful să se socotéscă 60 oca şi să iae la un borduf	120	180
Butea cu miere ce merge				

Coprinderea catalogului vechiŭ	Suma cea veche Banĭ	Adaosul ce sa'ŭ făcut în anul trecut	Prothichiŭ Banĭ	Cum să se urmeze Banĭ
la ţéra turcéscă . . .	240	. . . .	—	240
Bivolĭ vînduţĭ la obor, să plătéscă cumpĕrătorul vamă de un bivol . .	40	. . . .	—	40
Iar când va cumpĕra monastire seaŭ boer, pentru trebuinţa caseĭ sale, să iae vama dela vîndĕtor.	—		—	—
Bivoliĭ carĭ es la ţéra turcéscă	40		—	40
Bivoliĭ carĭ se tae la scaune	20		—	20
Bivoliĭ carĭ es la ţéra ungurésca, insă de se va da voĭe	60		—	60
Bumbacul care merge la ţéra unguréscă, pe unde va intra, de povară .	300	. . . .	—	300
Bumbacul ce va veni aicĭ în ţéră	240	ocaoa 7 banĭ, care vine la povară	110	660
Bumnacul tors, de oca una	4		5	9
Brânza ce vine din ţéra ungurésca, saŭ va merge de aicĭ acolo, de povară	40		—	40
Iar care va merge la ţéra turcéscă	145	de oca un ban, însă nu acea care merge pentru Capanul Ţarigraduluĭ, ci acea care merge în alte părţĭ	—	—
Bucatele seaŭ altele care sunt numite în catalog, ce se vînd prin têrgurĭ seaŭ prin sate la neguţătorĭ, să plătéscă cumpĕrătorul vama dupĕ catalog, iar alte urmărĭ nu are a face Vameşul,				

Coprinderea catalogului vechiŭ	Suma cea veche Banĭ	Adaosul ce s'aŭ făcut în anul trecut	Prothichiŭ Banĭ	Cum să se urmeze Banĭ
urmându-se dupĕ pontul 23. Însă să scie, că zahereaoa şi alte lucrurĭ ce vor veni aicĭ în oraş pentru trebuinţa politieĭ Bucurescĭ, orĭ de lŏcuitorĭ aduse, seaŭ de neguţătorĭ cumpĕrate, şi aduse are a se vămui de vama oboruluĭ têrguluĭ de afară, iar când va vinde *(rupt)* pămêntean unul la altul vite seaŭ seminţe pentru hrana lor, să aibă pace de vamă	—	. . . .	—	—
Bumbacul, de oca una .	3		—	3
Bróştele ţestóse care merg la ţéra unguréscă, de unde se va şi ridica, la sută	3		—	3
Iar la schela ţĕreĭ ungurescĭ să nu se supere	—		—	—
Vinul de aicĭ care merge la ţéra turcéscă, de bute	300	seaŭ la Moldova	—	300
Vinul de aicĭ care merge la ţéra unguréscă, de bute	1200		—	1200
		Vinul ce cumpĕră sudiţiĭ de aicĭ de prin dealurĭ şi-l aduc în oraşul Bucurescĭ, seaŭ prin alte têrgurĭ, pentru neguţătoria lor, să plătéscă vamă în têrgul unde îl va vinde, iar nu unde îl va cumpĕra, dupĕ coprinderea tarifuluĭ, la sută	—	3

Coprinderea cataloguluĭ vechiŭ	Suma cea veche Banĭ	Adaosul ce s'aŭ făcut în anul trecut	Pro•thichiŭ Banĭ	Cum să se urmeze Banĭ
Vitele de boĭ, i vacĭ, de se va da voĭe a merge la ţéra turcéscă, de vită .	20	de unde se va ridica să dee vamă de vită . .	—	20
Vinul ce se vinde în têrg, să plătéscă vînḑĕtorul de bute	50		—	50
Vitele de boĭ, vacĭ, ce vor aduce turciĭ din ţéra turcéscă, ca să le pue la suhat aicĭ în ţéră, de va fi ca să le întórcă iarăşĭ la locul lor să le taie la zalhanale, aicĭ să'şĭ plătéscă vama când vor intra, de vită	20		—	20
Vitele ce merg la ţéra unguréscă, însă de se va da sloboḑenie, seaŭ vin de acolo aicĭ, de vită .	40		—	40
Vitele ce vor aduce turciĭ din ţéra turcéscă şi vor voi să le taie la zalhana aicĭ, să'şĭ plătéscă vama unde va ţine suhatul, de vită	20		—	20
Vitele de boĭ i vacĭ ce se vînd la obor, să plătéscă cumpĕrătorul, de vită .	20		—	20
Iar când va cumpĕra boer seaŭ monasire să plătéscă vînḑĕtorul.				
Grîul ce se vinde în tèrg, să plătéscă cumpĕrătorul din ḑece banĭ	1		—	1
Iar când va cumpĕra boer seaŭ mŏnăstire pentru trebuinţa caseĭ sale, să				

Coprinderea catalogului vechiŭ	Suma cea veche Banĭ	Adaosul ce s'aŭ făcut în anul trecut	Prothichiŭ Banĭ	Cum să se urmeze Banĭ
plătéscă vîndĕtorul.				
Găitanul de lână de aicĭ din țéră, ce merge la țéra turcéscă, seaŭ la Moldova, la sută bucățĭ	15		la sută treĭ.	
Gogoșele de cernélă de oca una	5		4	9
Гіолсȣо, de povară . .	360	s'a rânduit la oca una treĭ banĭ.		
Dulcețurĭ de rodzahar i de chitră, de un borcan .	4	de una oca	8	12
Dohodul de 2 berbenițe .	104		—	120
Zéma de lămîe la suta de banĭ	3		—	5
Zaharul de Veneția de oca una	4	la sută treĭ, care vine la oca	6	9
Zmalțul, de oca una . .	апол		6	3 *pol*
Zenghinurile, adecă scările turcescĭ, de o păreche .	18	albe i galbene, la sută treĭ	18	36
Zenghinurile, adecă scările turcescĭ albe, de o părec.	12	care vin la păreche . .	9	21
In seaŭ cănepă ce se vinde în tèrg cu ocao, să dee vînḑĕtorul din 10 banĭ	1		—	1
Inul seaŭ cânepa pentru intrat seaŭ eșit, de pov.	50	La sută treĭ, care vine la povară	170	220
		Inul și cânepa de țéră, vrênd a o scóte din țéră, de unde se va ridica să plătéscă cumpĕrătorul, la sută	—	3
Icrele de kefal, de povară	360	la sută	—	3
Iar fiind maĭ câte puține, de oca una	15	la sută treĭ, care vin la oca	11	26
Calul ce se vinde la obor să dee cumpĕrătorul .	40		—	40
Iar când va cumpĕra mire				

Coprinderea cataloguluĭ vechiŭ	Suma cea veche Banĭ	Adaosul ce s'aŭ făcut în anul trecut	Prothichiŭ Banĭ	Cum să se urmeze Banĭ
seaŭ boer pentru trebuinţa caseĭ sale, să plătéscă vînḑĕtorul.				
Calul ce va eşi din ţéră, însă de se va sloboḑi .	40		40	80
Cafeaoa (Кахвѣоа), de povară	560,	la sută	—	3
Insă fiind maĭ câte puţin, la 1 oca	6.	la sută treĭ, însă şi cea franţuzéscă, care vine la oca	6	12
Cositor, de povară . . .	240	la sută 3, care vine la o povară	1080	1320
Carul cu lemne de foc, ce se vinde în têrg, să urmeze după pontul 56.				
Chihlibarul, pre unde va intra seaŭ va eşi . . .	108	unde se va vinde, dela sută	—	3
Cherestea, adecă lemnele cele lucrate ce merg la ţéra turcéscă, de car .	10		—	10
Caşcavalul ce merge la ţéra turcéscă, de unde se va ridica	533	la o mie oca	—	533
Şi luând cărţulie, să trécă la vamă nesupĕrat.				
Kemelile de postav de ţéră ce merge la ţéra turcéscă seaŭ la Moldova, orĭ la alte părţĭ . . .	6;	la sută	—	3
Chitra, de povară . . .	120	la sută	—	3
Cracatiţa, de oca una . .	4		8	12
Cuele de fier, de oca una	*apol*		2	3
Iar fiind alte fiare lucrate, de 1 oca	*apol*	la sută 3, care vine la oca	*apol*	4
Castanile, la o sută oca .	30	la sută 3, care vine . .	120	150
Curmalile, de oca una .	1	la sută 3, care vine la oca	2	3
Calevriĭ, de o pereche .	3		3	6

Coprinderea catalogului vechiŭ	Suma cea veche Banĭ	Adaosul ce s'aŭ făcut în anul trecut	Pro-tbichiŭ Banĭ	Cum să se urmeze Banĭ
Candel, de una oca . . .	5	la sută 3, care vine . .	8	13
Catîrĭ carĭ se vînd la obor	40	orĭ unde se vor vinde, să plătéscă cumpĕrătorul .	110	150
Catîriĭ carĭ es din ţéră .	40	de unde se va ridica . .	20	60
		şi de trecĕtóre în ţéra turcéscă, cum şi în ţéra ungurésсă	—	60
Condita, de oca una . .	7	la sută 3, care vine . .	6	12
Caretele care vin de vîndare, la sută	8		—	3
Cója de naramză, i de portocală, de oca una . .	1		pol	1 pol
Cofeturile, de oca una .	6	la sută 3, care vine . .	6	12
Carul de dóge de brad i stejar	60	ce se vinde în têrg, apĕrat fiind de vama poduluĭ, să dee din 10 banĭ . .	—	1
Cremenile, de 1000 cremene	15	la sută 3, care vine . .	21	37
Cocunarile, de oca una .	1 pol	la sută 3, care vine .	—	3
Capere, de oca una . . .	1		—	3
Catranul ce merge la ţéra turcéscă seaŭ aicĭ, de 2 berbenţĭ	120		—	120
Carul de fên, din 10 banĭ	1		—	1
Cósele, la 100 cóse . . .	60	la sută 3, care vine . .	165	225
Carul de şindrilă de stejar	30	din 10 banĭ	—	1
Carul de funiĭ de teiŭ, doniţĭ, albiĭ (Хълбиі) şi baniţe	60		—	60
Iar când se va vinde în têrg maĭ câte puţine, din 10 banĭ	1		—	1
Coviltirile, jugurile, osiile, rótele ce se vînd la têrg, din 10 banĭ	1		—	1
Carul de tronurĭ	40		—	40
Carul noŭ ce se vinde în têrg, din 10 banĭ . .	1		—	1

Coprinderea cataloguluĭ vechiŭ	Suma cea veche Banĭ	Adaosul ce s'aŭ făcut în anul trecut	Prothichiŭ Banĭ	Cum să se urmeze Banĭ
Carul de spoială	40		—	40
Carul de racĭ 300 . . .	30	racĭ de baltă	—	30
Carul de legumĭ, de car	40		—	40
Iar legumile şi zarzavaturile ce se aduc în têrg cu spinarea, nu aŭ vamă, urmând dupĕ pontul 52.		Asemenea.		
Carul de strugurĭ . . .	30	ce vine din ţéra turcéscă treĭ oca strugurĭ şi .	150	180
		Carul de strugurĭ de ţéră unde se va vinde, douĕ oca strugurĭ şi banĭ .	—	30
Carul de varză, de car verze 2 şi	15		—	15
Carul de pepenĭ, crastavețĭ, de car nouĕ pepenĭ i crastavețĭ şi	9		—	9
Carul de parĭ seaŭ nuele ce se vinde în têrg, la 10 banĭ	1		—	1
Lâna ţurcană ce ese la alte părțĭ, de povară . . .	45;	la sută 3	75	120
Lâna ce se vinde în têrg cu ocaoa, la 10 banĭ .	1		—	1
Lămîile, la 1000 lămîĭ 14 lămîĭ şi	80		40	120
Lămîile ce merg la ţéra ungurésca, de povară .	160;	la sută	—	3
Lolachiul, la sută . . .	3		—	3
Lintea ce se vinde la obor, din 10 banĭ	1		—	1
Luntrile de nevod . . .	120		—	120
Luntrile de pod	60		—	60
Luntrile cele maĭ micĭ .	40		—	40
Licuriciĭ ce vin din Ţarigrad, de oca una . .	1 pol		4 pol	6
Lâna ţigaĭe ce vine din ţéra turcéscă, să plătéscă				

Coprinderea catalogului vechiŭ	Suma cea veche Banĭ	Adaosul ce s'aŭ făcut în anul trecut	Prothichiŭ Banĭ	Cum să se urmeze Banĭ
la schela pre unde va intra în ţéră, la suta de banĭ	3		—	3
Iar fiind sudiţĭ şi avênd teşcherea de plată, să nu se supere nimic. Iar pentru lâna ţigaĭe ce va eşi din pămêntul ţĕreĭ şi va merge la ţéra unguréscă saŭ la altă parte, de va fi sudit cel ce va scóte lîna, seaŭ raia, să plătéscă la suta de banĭ 3, pre unde va eşi.		Asemenea la raia, iar sudiţiĭ să dee după tarifă.		
Lulelile cele bune, la suta de banĭ	3		—	3
Lulelile cele maĭ próste, de un coş	30		90	120
Marfa de Rumele, ce vine în ţéră, adecă bogasie şi altele ce sunt de bumbac, care trece prin schela Giurgiuluĭ şi a Zimnicilor, mergênd spre ţéra căzăcéscă, pre unde va intra, de povară	330		330	660
Iar mergênd spre ţéra unguréscă, seaŭ la Moldova, de povară	660		—	660
Materiile de Misina seaŭ Veneţia, cu fir seaŭ sade, mergênd spre ţéra căzăcéscă, pre unde va intra, de povară	1320		—	1320
Iar de se va vinde aicĭ, să dee la sută	3		—	2
Marfă orĭ-ce fel ar fi, viind la carvasara, vameşiĭ să aibă voĭe să o descarce				

Coprinderea cataloguluĭ vechiŭ	Suma cea veche Banĭ	Adaosul ce s'aŭ făcut în anult recui	Pro-thichiŭ Banĭ	Cum să se urmeze Banĭ
şi să o preţuiască şi să iae la sută	3	şi la alte têrgurĭ vameşiĭ să aibă voĭe a o scrie şi să iae la sută	—	3
Marfa de cojocărie, orĭ-ce fel ar fi, pre unde va intra, de car	2160		—	2160
Iar pre unde se va deslega, la sută	3		—	3
Marfa de Lipsca, dimpreună cu cele-l-alte ce vin din lăuntru la têrgurĭ şi iar se întorc înapoĭ, orĭ câtă se va vinde, să dee la suta de banĭ .	3		—	3
Iar cele-l-alte povărĭ carĭ vor să mérgă la ţéra unguréscă seaŭ la Moldova, să dee de douĕ teancurĭ de câte oca 60, dupĕ obiceiŭ	300		—	300
Marfa de Lipsca, orĭ-ce fel ar fi, care vine aicĭ, să dee la suta de banĭ	3			
Marfe de Lipsca seaŭ de Ţarigrad, de va fi sudit să dee dupĕ tarifă, iar fiind raia să dee la suta de banĭ			—	3
Marfa, orĭ-ce fel ar fi, care va veni în ţéră de prin alte părţĭ strĕine, atât în Bucurescĭ, cât şi în têrgurĭ, unde se va deschide, să aibă a plăti neguţătorul vama. Insă de va fi raia să plătéscă dupĕ catalog, iar de va fi sudit să plătéscă dupĕ tarifă. Iar câte dintr'acelea nu vor fi numite nicĭ în catalog, nicĭ în tarifă, să aibă a plăti la sută 3.				
Cum şi când se va face vîndare la altă mână de neguţător şi va vrea a o scóte din ţéră, să aibă a plăti vamă acel cumpĕrător, orĭ de unde o va ridica, dupĕ cum s'a dis maĭ sus, orĭ dupĕ catalog, seaŭ dupĕ tarifă.				
Asemenea şi orĭ-ce fel de marfă de băcăniĭ va veni dintr'alte părţí şi va vrea să o tréca orĭ în ţéra Moldoveĭ, seaŭ în ţéra ungurésca, să plătéscă pre unde va intra, de cântar			—	30

Ponturile de vânḑarea vămilor pe anul l. 1804 Ianuarie 1

(Pe 1803 aŭ fost aprópe aceleaşĭ) [1]

1. Vênḑarea vămilor pe anul acesta l. 1804, se face că aceste ponturĭ ce se cuprind maĭ jos următóre celor din anul trecut, şi cu adaosul ce s'aŭ făcut la sudiţĭ adică : la mărfurile ce cumpĕră sudiţiĭ din stăpânirea prea puterniceĭ nóstre împĕrăţiĭ şi le vênd iar în stăpânirea prea puterniciĭ împĕrăţiĭ, ca să plătéscă vamă cincĭ la sută la acele mărfurĭ turcescĭ, pentru care să aibă vameşiĭ tot ajutorul Domnieĭ.

2. Câte aŭ fost slobode în anul trecut, sunt şi acum slobode, iar câte aŭ fost oprite sunt şi acum oprite a eşi din ţeară, [2] şi orĭ-ce provlimă vor avea vameşiĭ, să arate spre ajutorul şi folosul acestuĭ huzmet; când nu va fi împotrivitóre la orânduiala nizamuluĭ, nicĭ va fi de stricăciune şi paguba ţĕriĭ şi a obştiĭ, să li se priméscă provlima lor şi să se pue în faptă cu urmare, luând şi poruncile Domniĭ mele de se va găsi cu cale dupĕ ce se va teorisi.

3. Cumpĕrătoriĭ vămilor să aibă a vămui mărfurile raelelor dupĕ coprinderea cataloguluĭ domnesc ce li se va da la mânĭ pecetluit, următor celuĭ din anul trecut, iar dela negustoriĭ ce cu adevĕrat vor fi sudiţĭ aĭ Rosiĭ şi aĭ Nemţiĭ seaŭ altor curţĭ cu doveḑĭ, să aibă a vămui mărfurile lor cele strĕine, şi cele ce scot din stăpânirea prea puterniciĭ nóstre împĕrăţiĭ dupĕ tarifa cea veche, care li se dă deosebit, şi pentru câte nu se cuprind în tarifă anume să iae treĭ la sută fără de alte trecĕtóre.

4. Cumpĕrătoriĭ să aibă a plăti sferturile la fie-care ḑi întêiŭ a luniĭ, şi acum întêiŭ să plătéscă pe douĕ lunĭ Ianuarie şi Februarie.

5. Cumpĕrătoriĭ să aibă a da chezaş pe banĭ, negustor om de credinţă la cămară, ca să rĕpunḑă sferturile la soróce, şi cel ce va cumpĕra vama şi nu va da om de credinţă chezaş li se va lua slujba înapoĭ, şi se va vinde la altul, şi orĭ-ce pagubă se va întêmpla să o plătéscă acel cumpĕrător.

6. Vameşiĭ să fie nesupĕraţĭ de angariĭ şi să aibă mână de ajutor atât de la Dumnélor ispravniciĭ şi căpitaniĭ, cât şi dela vătaşiĭ de plaiurĭ la ce vor avea trebuinţă în tróba vămiĭ, şi orĭ-ce împlinire li se va face de baniĭ vămiĭ, ḑeciuială să nu li se iae.

7. Cărţuliile Carvasaraleĭ să se ţie în sémă la tóte vămile dupĕ obiceiŭ.

8. De se va întêmpla vre un obor seaŭ vre-o schelă, i vre-un târg a se opri de vre-o bólă, seaŭ de altă întêmplare, să fie în norocul lor. [3]

9. Marfă strĕină ce va intra în tótă ţeara în 17 judeţe să plătéscă vamă

---

[1] Ponturile pe 1805 Ianuarie 1 sunt coprinse în aceeaşĭ condică fila 280'

[2] Din ponturile din 1803 la acest articol s'a suprimat vorbele : *«afară din vitele marĭ pentru care maĭ jos se va scrie»*.

[3] In 1803 era aci adaosă vorba : *«Tótă»*. In 1805 este ca şi în 1804.

acolo unde se deschide, faţă fiind vameşiĭ vămiĭ aceia, şi scriind câte una, să se socotéscă după catalog, şi să se iae vama. Iar vameşiĭ de pe la schele, pentru intrarea în ţeară de orĭ-ce marfă, să iae precum la vale se orânduesce. Care vameşĭ după datorie, să pecetluiască tóte *téncurile* şi să le scrie în cărţulie câte una, una, însemnând şi baniĭ ce aŭ luat, ca să i se prindă în sémă negustorului de vameşul acela, dintru a căruia vamă va vrea să deschidă marfa, şi să plătéscă vama, iar de nu vor păḑi vameşiĭ de pe la schele cele maĭ jos orânduite adică pecetluitul mărfiĭ şi trecutul în cărţulie, şi cele ce se orânduesce a lua, orĭ-ce sfeterismos se va întêmpla la obicĭnuita vamă, să plătéscă însuşĭ eĭ şi să se şi pedepséscă, că pentru acésta li se orânduesce a lua dela marfă cele maĭ jos arĕtate, adecă . . . . tal. banĭ.

	Tal. Banĭ
La povara seaŭ téncul cu orĭ-ce fel de marfă lucrată a fi de mătasă seaŭ de bumbac, să dee negustoriĭ de povóra seaŭ téncul mare cum şi de téncurile de alagele	5.—
Bumbac lucrat de povóră.	1.60
Bumbac nelucrat de povóră.	1.—
Abalile de un ténc	2.—
Blănile de pieĭ de óie orĭ-ce fel ar fi după povóră	1.—
Asemenea şi pieile de óie după povóră.	1.—
Băcănia orĭ-ce fel ar fi de car mare seaŭ mic	2.—
Căvăfie seaŭ saftienie de povóră	2.—
Meşinele de povóră.	1. 9
Tălpile de cisme de o tura	1. 9
Herul de cântar	—. 3
Tutunul bun ca bohce, de povóră	1.—
Tutunul basma de ḑi, de povóră	—.30
Aramă lucrată de povóră	—.60
Aramă nelucrată de povóră	—.30
Astarul de povóră séŭ téncul mare.	1.—
Marfă de cojocărie lucrată afară din piele de óie, orĭ-ce fel ar fi, de povară	4.—
Sticlărie de car	1.—
Caféoa Emen, de povóră	1.60
Caféoa franţuzéscă de povóră	1.—
Căpăţânĭ de zahăr, de cântar	—.15
Tămâe de povóră[1]	—. 6
Mărgelărie şi alt her lucrat, de car	1. 6

10. Tóte aceste maĭ sus arétate se înţeleg pentru marfa ce merge la târ-

---

[1] In 1805 se adaogă aci : «Scumpie» de car 15 banĭ.

gurile de pe afară ale ţěriĭ, iar când acéstă marfă se duce la Bucurescĭ, să nu iae nimic din cele maĭ sus arětate vameşiĭ de pe la schele, ci să 'şĭ plătéscă vama deplin la carvasaraoa Domnéscă, iar carĭ din negustorĭ vrênd să înşele vama Domnéscă nu va arěta adevěrul la schelă, că are să aducă la Têrgurile de prin judeţe, ca să nu plătéscă vama trecětóreĭ, ci cu cuvênt că o duce la Bucurescĭ, o va duce la tèrgurile judeţelor, acela dovedindu-se întru acel vicleşug, să plătéscă vama îndoit, cum şi vameşiĭ schelelor să fie datorĭ a trimete adesea Catastih la Carvasara de ceĭ ce aŭ trecut prin schelele lor pentru Bucurescĭ.

11. Pentru marfa ce vine din ţéra Turcească fiind-că ponturile s'aŭ întocmit cum se vede maĭ sus la capul al 9-lea ca nu să plătéscă vamă la schelă, ci unde se va deschide marfa, iar la schelă numaĭ trecětórea, să aibă a urma şi schela Zimniceĭ ca şi cele-l-alte schelĭ, adecă să nu iae vamă deplină ci numaĭ trecětórea.

12. Fie-care negustor, orĭ strěinĭ orĭ pămêntenĭ, care, orĭ va aduce marfă din locurĭ strěine, seaŭ va ridica ca să nu o scóţă din ţeară, să nu aibă voĭe, ne fiind vameşul de faţă, nicĭ de a'şĭ deschide marfa, nicĭ să aleagă, ci maĭ întêiŭ o să cheme pe vameşiŭ, şi pe urmă faţă cu vameşul să înceapă a deschide seaŭ a alege, iar de va urma împotrivă, negustorul să fie supus pedepseĭ cu a plăti vama îndoită.

13. Tótă marfa negustorilor sudiţĭ ce vor aduce la orĭ-ce parte de loc viind la Carvasara, să aibă a plăti vama pe tótă marfa pe şin, şi aşa să aibă voĭe a o scóte din Carvasara. Iară câtă marfă se va găsi de negustorĭ tăinuită şi ne arětată la vameşĭ, ca să plătéscă vama pe aceea marfă tăinuită, să aibă a lua vamă îndoită, dovedindu-se că aŭ fost în adevěr cacirdisită.

Aşişderea orĭ-care din negustorĭ dupě ce va intra în ţeară va ascunde şi va cacirdisi marfa, sa să se dobêndéscă cu vama, unul ca acela dupě ce se va face dovedit ca un păgubitor de Cămara domnească, să plătéscă vama îndoit şi să se şi pedepséscă atît el cât şi cel cu dênsu însoţit, adecă aceluia întru a căruia casă seaŭ prăvălie se va tăinui marfa.

In 1803 articolul acesta era redactat ast-fel :

13. Orĭ-care din negustorĭ dupě ce va intra în ţéră va ascunde şi va cacirdisi marfa ca să se dobândéscă cu vama, unul ca acela dupě ce se va face dovedit, ca un păgubitor de Cămara domnéscă, să plătéscă vama îndoit şi să se şi pedepséscă, atât el cât şi cel cu dênsul însoţit, adecă aceluia întru a căruia casă seaŭ prăvălie se va tăinui marfa.

In 1805 articolul e redactat ca la 1804.

14. Orĭ câtă marfă strěină se va aduce la tîrgurile de pre afară ale ţěreĭ şi se va vămui de vameşul de acolo, întêmplêndu-se ca negustoriĭ să nu vîndă, seaŭ să vîndă dintr'însa numaĭ, şi va vrea ca să o aducă în Bucurescĭ, să aibă a lua căiţulie de la vameşul de afară pre câtă marfă va aduce în Bu-

curescĭ, şi cu acea cărţulie viind aicĭ în Bucurescĭ, vameşul carvasaraleĭ luând în scris marfa negustoruluĭ ce a adus în Bucurescĭ, să'şĭ caute socotéla cu vameşul de unde a plătit şi să iae vama înapoĭ pre acea marfă nevîndută ce aŭ adus'o în Bucureştĭ, iar negustorul să nu se supere, cum şi la alte tîrgurĭ mergênd negustoriĭ, să nu se supere de vameşĭ, că acest pronomion numaĭ Carvasaraoa îl are.

15. Orĭ câtă marfă strĕină şi orĭ-ce fel, purtându-se din tîrg în tîrg, de către negustor ca să o vîndă, să iae cărţulie din partea de unde o va ridica. ca să nu se supere de altă vamă la alt tîrg, iar de nu va lua cărţulie, este în bănuială că a carcidisit'o, şi urmează ca vameşul acela la al căruĭ tîrg duce negustorul marfa, să'ĭ ceară vamă şi să facă gâlcevurĭ şi pricinĭ de judecăţĭ

16. Fiind-că marfa ce de prin alte părţĭ strĕine de pe afară se aduce la sborul ce se numesce Drăgaica, după vechiul obiceiŭ plătea vamă la schela pre unde intră în ţéră şi aşa altă vamă nu maĭ plătea la Drăgaica, dar după hotărîrea ce este făcută, schelele aŭ să iae numaĭ acea-ce s'aŭ rînduit maĭ sus, iar vama deplină s'o plătéscă negustorul acolo unde o va deschide, şi aşa marfa ce o va aduce la Drăgaica, fiind-că are să plătéscă vama acolo, poruncim dar ca la vremea acestuĭ bălciŭ, să mérgă omul carvasaraleĭ domneştĭ trimes de vel Vameş să vămuiască marfa ce va aduce la Drăgaica, însă numaĭ marfa ce va aduce din locurĭ strĕine să o vămuiască, afară numaĭ câtă marfă vămuia maĭ înainte sfînta Episcopie a Buzĕuluĭ să nu se amestece orînduitul om al Carvasaraleĭ la cel maĭ mic, fiind-că vama aceea are să şi-o iae tot sfînta Episcopie după hrisóvele ce are.

17. Arendarea pentru zaheréoa ce va eşi de pre moşie boeréscă seaŭ mŏnăstiréscă ce ţin, asemenea şi vinul şi rachiul ce 'l vind orĭ cu mărunţişul în cârciume, orĭ cu rădicata, fiind adevĕrat roade ale moşieĭ mŏnăstirescĭ seaŭ boerescĭ, să nu plătéscă vamă, iar de vor cumpĕra din alte părţĭ când numaĭ vor vinde cu ridicata, să plătéscă obişnuita vamă, iar vîndênd cu mărunţişul în cârciume să nu se supere.

18. Câte nu sunt numite în catalog marfă strĕină, de negustor şi de alişveriş să plătéscă vama la sută treĭ.

19. Marfă de Rumelia ce va să mérgă la ţéra Unguréscă seaŭ la ţeara Căzăcéscă, musulurĭ, arniciurĭ, mătase, seaŭ bogasie seaŭ orĭ-ce fel de marfă, să plătéscă trecĕtórea la schelă pe unde va intra, iar de va trece prin Bucurescĭ, să nu se supere de vameşul scheleĭ şi acea trecĕtóre s'o iae Carvasaraoa, iar de va deschide marfa în Bucurescĭ seaŭ în tîrgurile de pre afară şi va vinde, să plătéscă vama pe deplin după ponctul 9-lea.

20. Marfa de Veneţia, de Graţia seaŭ orĭ-ce fel de marfă ar fi ce vine din alte părţĭ strĕine aicĭ în Bucurescĭ, să aibă a plăti vama la Carvasara, iar mergênd la tîrgurile de prin judeţe să se urmeze după cuprinderea pontuluĭ al 9-lea.

21. Cazaciĭ carĭ vin cu marfă de cojocărie de la ţeara Căzăcéscă seaŭ din ţeara Leşască să plătéscă vamă după coprinderea pontuluĭ al 9-lea. Iar de vor fi sudiţĭ a Rosieĭ şi aĭ altor Curţĭ, să urmeze după cuprinderea pontuluĭ al 3-lea pentru ca să'şĭ plătéscă marfa pe câtă marfă ar vinde.

22. Sărăria din Bucurescĭ, sarea să'şĭ vênḑă, adică: cea pisată oca po banĭ 6, iară cea nepisată oca po banĭ 5, iar de se va îndrăsni orĭ-care saŭ printr'ascuns a vinde sare maĭ scumpă, fórte se va pedepsi. Aşişderea şi Herăria din Bucurescĭ sĕ vinde cu acéstă orânduială, ca sudiţiĭ să fie sloboḑĭ, iar pentru ceĭ-l'alţĭ de obsce să se urmeḑe după obiceiŭ a fi popriţĭ, iară numaĭ la Herăria domnéscă să se vênḑă oca câte... iar maĭ mult nu.

23. Erbărit orĭ-cine va cumpĕra şi va strînge vite de negustorie saŭ va face matrapaslîc, adecă: boĭ, vacĭ, bivolĭ, caĭ, capre, oĭ, orĭ boĭeriŭ mare, saŭ al douilea, verĭ egumen, negustor saŭ cine ar fi, să aibă a plăti erbărit după obiceiŭ, de vite marĭ câte banĭ 24, iară de óie şi capră câte 8 banĭ, pentru care să fie cumpĕrătoriĭ erbărituluĭ însciinţaţĭ că de la vitele ce cumpĕră lŏcuitoriĭ pentru hrana lor, erbărit na aŭ a lua, ci numaĭ de la ceĭ maĭ sus numiţĭ.

24. Fumăritul bălţilor, sărăritul munţilor, cel ce va cumpĕra să scie că are a căuta slujba numaĭ până la Sfinţiĭ Apostolĭ, însă numaĭ o luare de banĭ să fie, iară dela Sfinţiĭ Apostolĭ înainte să nu maĭ aibă voĭe a âmbla.

25. Vama tutunuluĭ de ţeară să o plătéscă cumpĕrătorul unde se va vinde după catalogul ce s'aŭ făcut.

26. Craiova cu 5 judeţe, Vâlcea, Dolj, Gorj, Mehedinţĭ şi Romanaţĭ cu schelele lor, câtă marfă s'ar rădica dela Craiova, dela aceste 5 judeţe, şi va vrea să o trécă în ţéra Unguréscă, şi va trece prin schela Căinenĭ, să-şĭ plătéscă vama la Câinenĭ, şi orĭ-ce marfă va eşi prin schela Câinenilor şi va merge la Craiova saŭ la aceste 5 judeţe, să se urmeḑe după cuprinderea pontuluĭ al 9-lea, carĭ vameşĭ aĭ Craioveĭ să scie că peste banĭ, cumpĕrătoriĭ aŭ să dee milele ce sunt rânduite maĭ dinainte prin hrisóvele şi cărţile Domnieĭ mele, şi peste acele aŭ să dee peste baniĭ cumpĕrătureĭ [1] încă talerĭ :

---

1. In 1803 finea acestuĭ articol era redactată aşa dela acest punct:

2. . . . . şi pentru acelea aŭ să dee peste banĭ cumpĕrătoriĭ şi talerĭ patru-sute la spitalul şi la şcóla de la monastirea Obedénuluĭ din Craiova, ce prin hrisóve are a lua.— In 1805 finea acestuĭ articol era ast-fel:

. . . . «Carĭ vameşĭ aĭ Craioveĭ să scie că peste banĭ, cumpĕrătoriĭ aŭ să dee şi milele ce sunt orânduite maĭ dinainte prin hrisóvele şi cărţile Domnieĭ mele, cum şi baniĭ ce sunt orânduiţĭ pentru doftorul şi spiţerul dela Craiova şi pentru *şcóla de acolo* după cuprinderea hrisóvelor şi cărţilor, iară la têrgu de peste sĕptămână şi la bâlciurile de peste an, ce se fac la moşia Frăsinet din sud Romanaţĭ a Dumnéluĭ Vornicul Grigorie Brâncovénul, nu aŭ a face vameşiĭ, fiind vama hĕrĕzită a o avea Dumnéluĭ, cum are şi moşia Obileştiĭ din sud Ilfov.

310, pentru doftorul şi spiţerul de la Craiova, însă taleri: 220 ce era vechĭ, şi talerĭ 90 prostiscolul ce s'aŭ făcut de Domnia mea, cum şi la tĕrgul de peste sĕptămână, şi bâlciurile de peste an ce se fac la moşia *Frăsinetuluĭ* sud Romanaţĭ a Dumnóluĭ Banuluĭ Nicolae Brâncovéanu nu aŭ a face vameşiĭ, căcĭ vama acestora s'aŭ hărăzit Dumnéluĭ a o avea cum are şi la moşia Obilescĭ sud Ilfov cum şi talerĭ 400 mila şcóleĭ ot Craiova să o dea.

27. Văleniĭ. ceĭ ce va cumpĕra să scie că are să dee la ceĭ ce lucréză puţurile cu pĕcură câte banĭ 60 de vadră, carĭ banĭ aŭ să'ĭ plătéscă când vor lua vameşiĭ pĕcură de la moşnenĭ in fie-care sĕptămână după hotărârea şi porunca Domnieĭ mele şi cele 41 ḑile pe an după obiceiul vechiŭ [1].

28. Câmpina cu pĕcurile cel ce va cumpĕra să scie, că peste baniĭ cumpĕrătóreĭ are să dee talerĭ 200 pe an boerilor Câmpenĭ şi Lipovenĭ pentru pĕcurile ce sunt pe moşia Dumnélor.

29. Vinul, i rachiul de ţéra Turcéscă cum şi horilca din ţéra Leşască după hotărîrile ce sunt făcute prin hrisóve, aŭ a fi cu totul oprite spre a nu trece în ţéră nicĭ cum.

30. Pentru cât vin va face braşoveniĭ sudiţĭ orĭ în viile lor ce aŭ aicĭ în ţéră, orĭ de cumpĕrat, adică buţĭ marĭ, seaŭ burie şi vor vrea a le trece in ţéra Unguréscă, pentru tot acel vin ce-l scóte din ţéră, să plătéscă la sută treĭ, vamă, iar vinurile altora să nu le amestece în vinurile lor.

31. Brânza de aicĭ ce merge la ţéra Unguréscă să plătéscă de povară po banĭ 40, după cuprinderea cataloguluĭ, iar brânza ce duc bârsanii dela oile lor pentru trebuinţa caselor lor, iar nu pentru negustorie, de vamă să nu se supere.

32. Pentru cherestele, fiind-că vameşiĭ de pe afară nu caută a vămui pe la tîrgurĭ după obiceiurĭ, ce âmblă prin pădurĭ unde sĕ tae şi apucă pe lŏcuitorĭ de le lua vamă, aceste sunt opriţĭ vameşiĭ de a face, ci numaĭ pe la tîrgurĭ vin se vămuiască.

33. Focşanĭ cel ce va cumpĕra să scie că cherestelele de casă, lemn de foc, grâŭ, mălaĭ, porumb, orz, fasole, varză, cépă, linte şi altele ca aceste bucate, legumĭ ce vor vinde în tîrgu Focşanĭ, nu are a vămui acelea, neeşind din ţéră, după hotărîrea ce s'aŭ fost făcut, însă cele care vînd şi cumpĕră orăşeniĭ şi lŏcuitoriĭ între dânşiĭ pentru a lor trebuinţă, afară din cele ce scot negustoriĭ pentru negustorie; iară după hotărîrea ce este făcută prin anafora şi prin cercetarea de judecată, sunt opriţĭ vameşiĭ a nu îndrăsni să céră vama nicĭ de la făina ce cumpĕră brutariĭ pentru pânea tîrguluĭ, nicĭ de la róte

---

[1] 27. In 1803 acest articol era ast-fel redactat:
Văleniĭ ceĭ ce va cumpĕra să scie că are să dee la ceĭ ce lucréză puţurĭ, de pĕcură câte banĭ patru-ḑecĭ şi cincĭ de vadră şi cele patru-ḑecĭ de ḑile pe an In 1805 ca în 1804.

nicĭ de la lopețĭ, nicĭ de la funiĭ nicĭ de la altele asemenea nesupĕrând, nicĭ pe vîndĕtorĭ nicĭ pe cumpĕrătorĭ, nicĭ să ție drum lŏcuitorilor a vămui pe afară lucrurĭ ce vin în tîrgu Focșanilor din vîndare, iar eșind din țéră afară, numaĭ de la acelea póte să iae vamă când vor eși.

34. Pentru miere, fiind-că vameșiĭ nu urmaŭ după obiceiŭ și după catalog a vămui după ce se strecóră prin buțĭ, ci dupĕ ce o strâng negustoriĭ prin buțĭ, îĭ apucă de vămuia buțile, apoĭ după ce o scurg când este a vinde îĭ apuca de le-luà altă vamă, care și acésta fiind preste obiceiŭ, se dă în scire tuturor cumpĕrătorilor de vămĭ, ca să fie însciințațĭ cum că buțile cu miere când să scurge din céră, nu aŭ a le vămui, fără numaĭ după ce scurge și alege córa, atuncĭ când vor vrea a vinde seaŭ a vămui după catalog.

35. Pentru vitele de boĭ și vacĭ, caĭ, bivolĭ este poruncă strașnică dată a nu eși la țéră strĕină, iar la țéra Turcéscă cu cărțile Domniĭ Mele de se va da voe, să fie slobod a scóte prisosul ce va prisosi lŏcuitorilor de vîndare.

36. Zaherelele sunt oprite ca nicĭ cum să nu fie slobodenie a eși din țéră măcar un grăunț.

37. Pentru peile de epure să plătéscă cumpĕrătoriĭ de unde va ridica, la suta de pieĭ, banĭ 72, însă cele ce se vor ridica din Bucurescĭ, iară pentru cele de pe afară va plăti pe unde le va scóte, așișderea să plătéscă și vîndĕtorul orĭ prin sate séŭ prin târgurĭ, unde se face vîndarea, de o piele un ban, la care să se urmeze într'aceiașĭ chip, ad : Scăunașiĭ carĭ se orânduesc prin sate de strâng pieĭ de epure orĭ de către sudițĭ, séŭ de către Raiale, să fie datorĭ aceĭ scăunașĭ a arĕta pe vîndĕtorĭ la Vameșĭ cu suma pieilor ca să 'șĭ iae vameșiĭ vamă de la vîndĕtorĭ.

38. Pentru piele de boŭ și de vacă, pentru pieile de capră saŭ de óie' are așa urmă luatul vămiĭ dupĕ cum este scris în catalog, iară pentru piele de boŭ și de vacă ce aduc Tabaciĭ în Bucurescĭ dela Zalhanalele lor, saŭ cumpĕră dela măcelariĭ de aicĭ și le arghisesc la cherhanalele lor, vîndêndu-le tăbăcite, să fie apĕrațĭ de vamă, dupĕ hotărârea ce s'aŭ făcut de Domnia Mea, dar să le vîndă și eĭ după nartul ce li se va pune, iar măcelariĭ pentru peile de boŭ și de vacă dela vitele ce le tae la scaunele din Bucurescĭ și le vînd orĭ la tabacĭ séŭ la alțĭ, să plătéscă de o piele banĭ 20; Asemenea și pentru peile de capră și de óie ce tae măcelariĭ la scaune, să plătéscă acel măcelar când le va vinde, de o piele 2 banĭ, și de peile de mel un ban, iar tabaciĭ când vor vinde acest fel de pieĭ de capră și de óie și miel orĭ aduse dela vitele lor, fiind, séŭ cumpĕrate dela măcelarĭ, să fie apĕrațĭ de vamă, vîndêndu-le argăsite cum s'aŭ dis maĭ sus.

39. Lâna ce vine din țéra Turcéscă să plătéscă la schelă pe unde va intra în țéră, la sută pe banĭ 3, iară fiind sudițĭ și avênd tescherele de plată să nu să supere nimic, iar pentru lâna *țigae* ce va eși de aicĭ din țéră, și va

merge la țéra Unguréscă séŭ la altă parte, de vor fi sudițĭ cel ce scóte lâna, să plătéscă după tarifă, iară fiind Raé, să plătéscă la sută treĭ banĭ.

40, Vama de la Zaheréoa ce se vinde în târg afară şi în târgurile de prin județe, să iae de la cumpĕrătorĭ pe câte scrie catalogu, iar dela vîndĕtorĭ, iară când va cumpĕra Mŏnastirea séŭ boeriĭ pentru trebuința caseĭ sale, atuncĭ să se iae dela vîndĕtorĭ, cum şi pentru vite asemenea să se urmeze, şi aşa este şi în catalog scris, ca cumpĕrătorul să plătéscă vama.

41. Zaheréoa şi orĭ-ce alte lucrurĭ va veni aicĭ în Bucurescĭ pentru trebuința politieĭ Bucurescilor, orĭ de lŏcuitorĭ aduse, séŭ de negustorĭ cumpĕrate şi aduse, să aibă a se vămui de vama Oboruluĭ târguluĭ de afară.

42. Fie-care muşteriŭ de vamă şi de sluşba vameĭ să fie înseiințațĭ că ómenĭ aĭ strĕinilor Curțĭ nu sunt slobođĭ nicĭ primițĭ a cumpĕra nicĭ vama nicĭ slujbă de ale vămilor.

43. Fumăritul Bucurescilor se vinde, afară din Sfânta Mitropolie, mŏnastirile cele marĭ, Dumnólor veliților boerĭ dela vel Ban până la vel Clucer de arie, şi jupânesele văduve ce aŭ stătut boeriĭ Dumnélor velițĭ, care după vechiul obiceiŭ sânt de a scuti câte o pivniță, şi afară din ceĭ ce aŭ hrisóve şi cărțĭ domnescĭ, de a scuti fumăritul înoit de Domnia Mea, urmându-se după obiceiul ce se va fi urmat în anul trecut, iar cei-l-alțĭ toțĭ să aibă a plăti după obiceiŭ. Iar câțĭ sudițĭ aĭ strĕinilor Curțĭ țin cu chirie prăvăliĭ, fumăritul acelor prăvăliĭ să şi'l iae fumaru de stăpânul prăvăliĭ lor.

44. Vameşiĭ oboruluĭ târguluĭ de afară să scie, că peste banĭ cumpĕrătoriĭ are să maĭ dee milele mŏnastirilor ce sunt orânduite prin hrisóve şi cărțile Domnieĭ mele şi aĭ Suiulgi-Baş şi tal. 100 ce iarăşĭ prin hrisovul Domniĭ mele s'aŭ fĕcut milă nouă la mŏnastirea Spirea.

Art. 44 era redactat aşa în 1803 :

Vameşiĭ oboruluĭ têrguluĭ de afară, se scie că peste banĭ cumpĕrătoriĭ aŭ să dee milele mŏnastirilor ce sunt orânduite prin hrisóve domnescĭ, cum şi talerĭ două sute aĭ mŏnastiriĭ Cişmeliĭ, i talerĭ una sută aĭ Suiulgi-Baş, şi talerĭ două sute aĭ mŏnastireĭ Sărindar.

In 1805 redacțiunea acestuĭ articol este ca în 1803.

45. Cumpĕrătoriĭ vămilor să scie, că peste baniĭ Cămăriĭ aŭ să dee milele mŏnăstirilor ce cu hrisóvele şi cărțile Domniĭ mele aŭ a lua Sin Vămi; aşişderea şi Carvasaraoa are să dee milele ce vor fi numite prin hrisóvele şi cărțile Domnieĭ mele, dela Carvasara iarăşĭ peste banĭ cumpĕrătoriĭ, asemenea aŭ să maĭ dee peste baniĭ Cămăreĭ şi orânduitul havaet al logofețiilor, i al Divitaruluĭ şi al Muhurdaruluĭ cum şi al cutieĭ de milostenie după întocmirea ce este făcută.

46. Să scie vameşiĭ, că la târgu ot Ageştĭ sud Ilfov, de se va înoi de Domnia mea hrisovul Agescilor, nu aŭ vameşiĭ a se amesteca întru nimic, precum şi la târgul dela satul Sălcile sud Ialomița.

47. Cumpĕrătoriĭ vămilor să fie însciinţaţĭ că dela zaherelele domnescĭ ce duc lŏcuitoriĭ la schelă din poruncă domnéscă, cum şi dela cherestelele pentru trebuinţa împĕrătéscă, nu aŭ a cere vamă.

48. Pentru rachiul ce-l fac lŏcuitoriĭ pre la casele lor, i pre la viĭ din liveḑĭ de pomĭ şi din tescovină şi din drojdiĭ de vin, vameşiĭ să nu aibă voĭe a âmbla prin sate pre la casele lŏcuitorilor a-ĭ supĕra de vamă, iar vînḑêndu-l la negustorĭ, sĕ plătéscă negustorul vamă acolo de unde-l ridică, şi luând teşcherea de vamă la orĭ-ce tîrg îl va duce, în coprinsul verĭ-căruia vameş, să facă vînḑarea, de vamă să nu se supere, afară numaĭ pentru rachiul ce se va aduce pentru politia Bucurescilor, la acela să nu se amestece vameşiĭ de afară, ci să se vămuiască de vameşul Bucurescilor; iar când vre-unul va avea rachiul sĕŭ plătit la vameşul de unde 'l-a ridicat şi-l va aduce în Bucurescĭ, vameşiĭ din Bucurescĭ să nu-l supere de altă vamă, ci luând răvaş să'şĭ caute vama de la acel vameş ce a dat răvaş, iar când vre-un lŏcuitor va avea rachiŭ mult şi va vrea însuşĭ să facă acest alişveriş ca să-l ducă la tîrgurile de prin judeţele dela vale să-l vînḑă, asemenea să urmeze ca să dee vamă la vameşiĭ de unde-l ridică, şi luând teşcherea la orĭ-ce tîrg va merge şi va vinde, să nu se supere de vamă, ci cu acest mijloc să nu îndrăsnéscă vameşiĭ a-ĭ face supĕrare şi la vre-un lŏcuitor ce nu va avea casa luĭ lângă vie seaŭ lângă ogradă, şi îşĭ va ridica ca să-l ducă la casa luĭ, ci atât acesta, cât şi toţĭ lŏcuitoriĭ de obşte să fie nesupĕraţĭ de vamă prin sate şi pre la casele lor, şi vameşiĭ să'şĭ caute vama dela acel ce'şĭ ridică şi-l pogóră la vale, iar când şi lŏcuitoriĭ îl va duce în tîrgurĭ şi în bîlciurĭ de pe aprópe, pe ceea-ce va face vînḑare să iae vamă după catalog, iar pentru rachiul ce-l fac aicĭ în Bucurescĭ să urmeze dupĕ catalogul ce s'a îndreptat, precum maĭ la vale se aretă.

49. Pentru rachiul ce obicĭnuesc rachieriĭ de Bucurescĭ de merg la dealurĭ cu viĭ şi fac rachiurĭ bune, prefăcute pentru prăvăliile lor, şi-l aduc aicĭ de-l pun în prăvăliile lor de-l vînd cu mărunţişul, fiind-că apururea s'aŭ întêmplat pricinĭ de judecăţĭ cu vameşiĭ oboruluĭ tîrguluĭ de afară, căutând vameşiĭ de a lua ḑeciuială de pre vînḑarea ce face în prăvăliĭ, iar nu precum îl ţine pre el. De acea hotărîre s'a fost făcut ca să iae vamă de la acest rachiŭ bun prefăcut, câte 10 parale de vadră şi aşa este scris şi în catalog; iar cel ce va aduce aicĭ orĭ-ce fel de rachiŭ şi va vinde cu ridicata, de la acela să iae din 10 banĭ, unul, pre vînḑarea ce va face în tîrg dupĕ catalog, iar pentru rachiul ce-l scot rachieriĭ de aicĭ din Bucurescĭ cu cazanele, s'a hotărît de Domnia mea, ca pentru cât rachiŭ vor face din drojdiile vinuluĭ lor, saŭ din vinul lor stricat, care acele vinurĭ sunt plătite de vamă, să nu se supere, fiind-că aŭ plătit vamă pre acel vin al lor odată, însă acela ce-l va vinde cu mărunţişul prin cârciume, făr' de numaĭ vînḑênd cu ridicata să plătéscă vamă, iar pentru cât rachiŭ vor face din drojdiĭ de vin cumpĕrat, orĭ din vinul cumpĕrat dela alţiĭ de aicĭ din Bucurescĭ, la care vamă nu aŭ plătit, să plătéscă vamă.

50. Pentru trăistarii, ce lucréză trăiştĭ de pĕr de capră, fiind-că în catalog este orânduit a lua dela carul de pĕr de capră banĭ 180, să scie vameşiĭ că de unde va cumpĕra trăistariĭ pĕrul, are să iae vamă după catalog dela cumpĕrător, şi luând cărţulie să nu fie supĕrat de altă vamă, nicĭ pentru pĕrul cel plătit, nicĭ pentru lucrurĭ făcute vinḑêndu-le, şi orĭ unde le va vinde, să aibă pace de vamă. Iar cine va scóte acest fel de lucrurĭ din ţéră, să plătéscă la schelă pre unde va trece, la suta de banĭ, treĭ, urmându-se pentru pĕrul ce va eşi din ţéră după întocmirea cataloguluĭ.

51. Pentru scumpia ce fac tabaciĭ din Bucurescĭ aicĭ în ţéră pentru meşteşugul lor, să fie apĕraţĭ de vamă, precum aŭ fost şi până acum, fiind-că în catalog era numit numaĭ pentru scumpia din ţéra Turcéscă, iar când şi scumpia de aicĭ din ţéră se va vinde, pre unde se va vinde, orĭ în Bucurescĭ, saŭ prin tîrgurile de pre afară, acolo să se iae vamă de la vinḑĕtor, din 10 banĭ, unul, iar tabaciĭ, pentru cea făcută de eĭ pentru al lor meşteşug să nu se supere de vamă; cum şi pentru scumpia ce va eşi afară din ţéră să urmeze după catalog.

52. Pentru legumele ce fac grădinariĭ de aicĭ din Bucurescĭ prin grădinile lor şi le aduc în spinare în tîrg de le vînd, precum şi pescele próspĕt dela heleştee, seaŭ din Dâmboviţa, să scie vameşiĭ că nu aŭ a lua vamă, iar cu carele aducênd, să plătéscă după catalog, dară şi eĭ fórte să se feréscă a nu face vicleniĭ, ca să aducă de afară cu carul şi să-l descarce în marginea Bucurescilor şi apoĭ să-l care cu spinarea în tîrg, seaŭ va întêmpina pre lŏcuitoriĭ ce vin de afară cu carul la tîrg cu de acestea pentru vinḑare şi le vor lua eĭ, ca să le descarce în marginea Bucurescilor, ca să le aducă în têrg cu spinarea, ca să păgubéscă vama, că dovedindu-se într'acel vicleşug, să'ĭ apuce vameşiĭ să iae vamă îndoit şi să se şi pedepséscă.

53. Pentru cuvêntul ce ḑice în catalog: «Bucatele şi altele», acest cuvênt adecă de altele, să scie vameşiĭ, că se înţelege pentru câte sunt numite în catalog, la care aŭ a lua vamă după catalog, iar alte urmărĭ nu are a face.

54. Marfă de braşovenie, ce aduc Braşoveniĭ sudiţĭ, fiind-că pentru sudiţĭ este tarifă într'adins, are a se vămui marfa lor de braşovenie la câte se cuprinde în tarifă după cuprinderea tarifeĭ, iar pentru câte nu sunt în tarifă numite, aŭ a plăti la sută, treĭ, din care taler unul de povóră aŭ a plăti la Câmpina şi aicĭ viind să i se socotéscă marfa după tarifă, şi ţiindu-i-se în seamă aceĭ câte taler unul de povară, ce aŭ dat la Câmpina, să plătéscă şi cusurul ce i se va maĭ face.

55. Schela Zimniceĭ fiind-că nu se vinde şi are a se ţinea de Carvasara, după obiceiul ce aŭ fost, să scie cumpĕrătoriĭ, că acéstă schelă peste cele orânduite maĭ sus, de mărfurĭ strĕine are să se vămuiască şi mărfurĭ de ale ţeriĭ, care se vînd în cuprinsul scheleĭ Domnieĭ, şi care sunt obişnuite a se vămui de schelă când ese afară din ţéră, la acele să şcie că vameşiĭ de judeţ nu aŭ a face.

56. Pentru lemnele de foc, să urmeze vameşiĭ hotărîrea ce s'aŭ fost făcut

a lua vamă într'acestaş chip, ad. : dela caru mare cu patru boĭ, încărcat cu lemne de pădure, groase, de cer, de gărnéţă, ştejar saŭ tufan, *şapte parale;* şi de caru de adoua mână cu doĭ boĭ, tot cu acest fel de lemne, cincĭ parale; dela caru cu lemne de luncă, ad. jugastru, carpen şi altele ca de aceste, să iae cincĭ parale, însă dela cela ce este la nart doĭ zloţĭ, iară dela cela ce este la nart 50 de parale, să iae patru parale, iar dela carul de un leŭ să iae treĭ parale, iar nu maĭ mult.

57. Pentru vama rĕmătorilor ce se vinde în ţeară seaŭ prin târgurĭ, hotărîrea este făcută maĭ dinainte, ca dela vînḑĕtorĭ să iae vamă de un râmător banĭ 40 de către vameşiĭ loculuĭ, unde se vinde cum şi acel cumpĕrător când i va vinde, are a plăti şi el ca un vînḑĕtor acolo unde-i vinde, iară cumpĕrătoriĭ de rămătorĭ, precum şi ceĭ ce aŭ râmătoriĭ lor de prăsilă, nu aŭ a face vameşi de prin judeţe, ci numaĭ vameşi scheliĭ când i va scóte din ţéră are să iae ceea ce la vale se orândueşce, adică în orĭ-ce parte de loc va vrea sa scóţă râmătoriĭ din ţeară afară, pre la care schelă va trece, să plătéscă la vama scheleĭ, la suta de banĭ, treĭ, veri negustor de va fi saŭ chiar stăpânul râmătorilor, seaŭ şi de prăsilă de va fi, făr de a arĕta vre-o pricină că s'aŭ plătit vre o vamă de vînḑĕtor, şi să fie îndatorat, ca aducêndu-ĭ la schelă, să plătéscă şi apoĭ să-i trécă făr de a pricinui că i-aŭ vîndut, seaŭ că nu i-aŭ vîndut în hotarul ţĕreĭ, plătind şi goştinăritul după obiceiŭ, de va fi raia de un râmătoriŭ banĭ opt, iar de va fi sudit, după tarifă.

58. Marfa ce o aduc negustoriĭ sudiţĭ a o trece în alte locurĭ, după ce va veni aicĭ în Bucureşcĭ, să aibă a se pecetlui de Carvasara, ca cu pecetea Carvasaraliĭ să o scótă din ţéră afară.

59. Pentru cherhaneaoa de aicĭ întru care se văpseşce bumbac tors, are a se urma plata vămiĭ, precum s'aŭ urmat după simfonia cea maĭ dinainte făcută adecă pentru oca una banĭ patru şi jumătate. — 1804 Ianuarie — 1. Art. 58 şi 59 nu eraŭ în *«ponturile»* vamale din 1803.

Tarifa vĕmilor pe anul acesta 1803, după care are a urma orânduitul vameş, a vămui mărfurile neguţătorilor sudiţĭ, aĭ Rusieĭ, aĭ Nemţieĭ şi a altor curţĭ, precum la vale se orândueşce, fără de a li se maĭ cere altă trecĕtóre.

		Banĭ
Ienibahar.	oca	2
Anasonul	»	15
Cuişóre	»	$21^1/_2$
Rădăcină de piper	»	48
Chebabie (este ca şi piperiu)	»	4
Cacoole	»	2
Chimenul	»	15
Scorţişóra	»	16

		Banĭ
Nucĭ de Hindiia	»	13
Cumşóră	oca	1
Piperul	cânta.	96
Frunḑişoara	»	25
Salepul	»	3
Susamul	»	12
Muştarul	»	66
Cafea Iemen	»	$8^{1}/_{2}$
Cafea Franţezico	»	96
Zahărul nelucrat	»	26
Zahărul căpăţînĭ şi mărunt praf	»	60
Zaharica	»	4
De scorţişoară zaharica	»	120
Reventul	»	30
Ceaiul	»	12
Chină	»	11
Tiriacul	oca	18
Ochĭ de rac	»	2
Castorhi (de doftorie)	»	80
Afionul	»	$7^{1}/_{2}$
Şofranu	»	18
Casie	»	2
Mac	»	6
Saparică	»	$7^{1}/_{2}$
Tămâie négră	»	15
Tămâie albă	»	90
Sinaminchi	»	3
Sacâzul	»	8
Rĕcina galbină	»	15
Racina albă	»	50
Sabur	»	5
Camforul şi săricica	»	11
Cardamomo	»	20
Samânţă de Dafin	cânta	15
Ienupere	»	30
Ţiperigul	»	165
Trementinul	»	48
Comidul	»	6
Gomalacă	»	15
Şoricióică	»	48

		Banĭ
Drarghiros (argintŭ viŭ)	»	$7^{1}/_{2}$
Silitră	cânta.	50
Puciósă	»	11
Chitron	»	2
Drojdiĭ de vin	»	$21^{1}/_{2}$
Piatră acră	»	$7^{1}/_{2}$
Cârmâzul	»	54
Civit	»	11
Chinavarul	»	18
Şarul	»	144
Băcan (lemn de boiele)	»	86
Băcan vênăt şi de altă felurime	»	$21^{1}/_{2}$
Alegeher	oca	1
Minăul	cânta.	$21^{1}/_{8}$
Stubeţ făliόra	»	27
Unt-de-lemn de Belisigan	oca	40
Asiboé (pămênt roşu)	cânta.	$7^{1}/_{2}$
Arsenic	»	40
Vitriol	»	$11^{1}/_{2}$
Gogoşile de rătină	»	90
Belamut (la vopsele)	»	3
Chimin alb	»	90
Ghiochichĭ văpsa (rădăcina de văpsa roşie)	»	30
Cleiul de pesce	oca	4
Ciris-praf	cânta.	50
Céră	»	120
Luminările de seŭ	»	44
Untul-de-lemn	»	44
Săpunul	»	45
Untul	»	33
Seul	»	30
Bezir	»	44
Catranul smólă	»	$4^{1}/_{2}$
Untul de lemn, capere, măsline de franţa şi Anţoghen	sticla	1
Capere de Misir şi de Crîm	canta.	6
Vişine uscate, pere şi cireşe	»	12
Cójă de lămâe şi de portocală i Naranză	»	15
Lămâĭ	mia	18
Portocale i Năranze	»	20

		Banĭ
Masline felurime	cânta.	15
Alune	»	15
Nucĭ	mia	2
Coconare	cànta.	33
Fĭstichiĭ	oca	4
Hurmale de Misir	canta.	12
Hurmale marĭ	»	24
Stafide negre de Moreia, i din alte părțĭ cușu inzusă	»	16
Stafide negre ot. Iconié iar cuș iuzusă	»	33
Stafide roșiĭ	»	15
Stafide negre (marĭ)	»	8
Smochine de traistă și de cutie	»	8
Smochine înșirate, câte de șirurĭ saŭ păpușĭ	»	36
Smochine dela Moreia—păpușe; de păpușe	»	60
Hartupul	»	24
Migdale	»	48
Ambezia	»	18
Castane	»	12
Născopite	»	30
Halva de petmez	»	40
Regeli cu miere	oca	1
Regile cu Petmezŭ	cânta.	30
Miéró	»	45
Petmezul	»	9
Nardenchiul	»	5
Oțetul	»	8
Zémă de Lămâe	»	8
Vutcĭ felurite (sticle o sută)	»	54
Vutcĭ de Trieștĭ (sticla)	»	1
Bucalia cu arachi »	»	2
Bucalia cu Rum »	»	1
Spirturĭ de Ungaria (i-proci) sticle 100	»	50
Apă de Melesa, (Mătăcina), sticla	»	1
Icre negre	»	$37^{1}/_{2}$
Icre roșiĭ	»	20
Morun	»	17
Nevre	oca	1
Csihiriŭ	perechia	1
Csihiriĭ dela Midia	»	2

		Banĭ
Cărnurĭ uscate de marea Négră	cânta	18
Cărnurĭ de vacă sărată	»	12
Limbĭ de vacă i sugiucurĭ	»	40
Buruasă de her Alb (la patru sute cincĭḑecĭ	»	108
Her nelucrat	»	13
Telurĭ de fier	»	48
Cue de Rusia	»	27
Oţelul	»	59
Brice (Testeaua)	»	2
Ace cu gămălie	miia	2½
Ace cu urechĭ	»	2½
Pretcară	unul	1
Pile (Testeaua)	»	1½
Pile de . . . . (Testeaua)	»	3
Fórfecĭ și Bricege de Rusia. Testeaua .	»	2
Lacăt de desagĭ	suta	36
Aramă ne lucrată	cânt.	132
Aramă	»	99
Vase de aramă	oca	4½
Ibrice de cafea	la una	6
Morisce de cafea	» »	3
Lidarghiros (madem)	cânt.	30
Aramă hurdă	oca	3
Vergele de cositor	cânt.	120
Cositor lucrat	»	150
Plumbul	»	13
Tabla de sticlă venetică, cele de mijlocŭ, senducul cu 6 sute		180
Ipac table de veneţia micĭ senducul cu 6 sute		90
Table de o jumĕtate de cot venetică, senducul cu 3 sute		240
Table mari de Beciŭ, senducul		450
Bucaluri secĭ	suta	15
Handres groase (mărgele)	cânt.	48
Mărgăritar mincinos, testele 12	»	20
Gresiile, de una	»	1
Arcerurĭ de bărbierĭ, de una	»	1½
Cremenile, mia	»	6

		Banĭ
Iască de copaciŭ	oca	3
Iască de bureţĭ	»	1
Scândurĭ de chiparos	cânt.	12
Scândurĭ de nuc	»	6
Abanosul	»	43
Lăḑĭ de chipăres marĭ şi micĭ	una	20
Sandalos	cant.	39
Cimişirul	»	$2^1/_2$
Minătărcĭ	»	12
Lingurĭ de lemn	suta	3
Lingurĭ de Cimisir	»	3
Peptenĭ de lemn	suta	2
Peptenĭ de cimisir	»	4
Peptenĭ de os	»	18
Peptenĭ de fildeş	legĕtura	18
Fildeşul dinte	oca	$4^1/_2$
Balămdişul (dinte de peşce)	»	16
Cornul de Cerb	cant.	22
Perĭ de Coadă de Cal	oca	3
Coade de Cal	»	$1^1/_2$
Coamă de Cal	»	15
Perĭ de râmătorĭ	»	$2^1/_2$
Buretele	»	3
Măturĭ de rogojinĭ	suta	24
Inul de Misir	cant.	30
Inul de Rusia	»	20
Aţă şi cânepă nelucrată	»	$22^1/_2$
Aţă de in de Rusia	»	50
Tiriplic de Hotin	oca	$4^1/_2$
Sfóră ruséscă	cant.	30
Ştréngul gros	»	12
Otgóne seaŭ Palamaria cu smólă, orĭ fără smólă	cant.	30
Bumbac nelucrat	»	40
Aţă de bumbac saŭ bumbac tors de bin şi de smârc	oca	$4^1/_2$
Scufie şi ciorapĭ de bumbac	»	8
Aţă de bumbac roşie saŭ alt-fel vopsită	»	$4^1/_2$
Aţă de Anghira	»	$7^1/_2$
Aţă de bumbac ot Hindió	»	17

		Banĭ
Mătasă nelucrată, felurimĭ.	oca	20
Ibrişin de felurimĭ de mătase şi de cazaş	»	40
Códă dă bicĭ	cant.	16
Burungiuc Sianemi—fieş-care	»	$4^{1}/$
Burunciuc de Ţărigrad	topul	12
Burunciuc lat frances	»	60
Burunciuc îngust frances	»	38
Melis şi Heleli	»	30
Calces (ciorapĭ lungĭ de mătase)	test.	120
Tulpan Mermeri	topul	33
Humaiul	»	36
Basmas-haras	»	45
Pânză lată de Olandă	»	120
Pânză batistă îngustă	»	38
Pânză lată de Rusia	»	15
Pânză îngustă ruséscă	»	$7^{1}/_{2}$
Berbutie ruséscă	cant.	22
Pânză lată ruséscă pentru muşama	topul	20
Berbutie leşéscă	»	15
Berbutie de sacĭ	suta	100
Ipac, însă maĭ îngustă	topul	15
Pânză lată ruséscă de ventrelele corăbiilor	»	25
Ipac însă maĭ îngustă	»	15
Pânză de bumbac	»	$4^{1}/_{2}$
Bogasie albe şi alte felurĭ cu ape saŭ cu lustrurĭ, Donlucul		$4^{1}/_{2}$
Pânză ot sat Riza din préjma Trapezundiĭ	oca	30
Pânză de la Ostróve	»	$4^{1}/_{2}$
Astarul	topul	$4^{1}/_{2}$
Citul de Ţarigrad i de Anadol	»	9
Feţe de plapome ot Tocat la 20	»	90
Cit de tocat ot de Iarbechir	»	11
Ipac de cele maĭ micĭ	»	$7^{1}/_{2}$
Pânză albă şi basma ladico ot Tocat topul cu 10 ghermele		$7^{1}/_{2}$
Basma de Ţarigrad bună, topu de 10 ghermele		15
Cit rusesc topul, pe coţĭ 36		30
Alagea ruséscă cel mare top ad. lată		30
Ipac Alagé maĭ îngustă	topul	20

		Banĭ
Aba de Rusia topul pe coţĭ 60		10
Ipangele cercazeşcĭ	una	15
Fote de Brusa i de Ţarigrad	părechia	9
Fote de Salonic	»	15
Fote de Misir	oca	3
Prosoape şi duşumele de Tesalonic	păr.	$4^1/_2$
Şal de Magripia alb cu lustrurĭ şi alte felurĭ, Donlucul		40
Ipac şalurĭ albe ot tam	unul	6
Şaluri de Magripia cu lustrurĭ unul	»	15
Şalurĭ de misir unul	»	$4^1/^2$
Fesurĭ de la Tunis	testeaoa	27
Barete saŭ scufie Franceşti	duzina	$7^1/_2$
Şaiac lat	topul pe coţi 35	49
Şaiàc îngust	» » » »	38
Sof gros de la Tăsiea	topul	$7^1/_2$
Soful şi şalul de Enghino	topul	108
Postav Franţosesc de Olanda şi Londra	topul	360
Postav Franţosesc	topul	240
Postav de Paris	topul	120
Postav de Veneţia şaié	topul	900
Postav Leşesc	topul	120
Dela postăvăriile ruseştĭ să se ia cu analogie după cele maĭ sus arĕtate		—
Abaoa de Ţara Turcéscă	topul	$4^1/_2$
Ţimuses ad. Bete	cant.	99
Catifea cu fir	cotu	16
Hetai cu fir fràncescă	cotu	7
Hetai fără fir francéscă	cotu	$3^1/_2$
Catifea şi Camuha fără fir	cotu	10
Dibas de Agecli	cotu	16
Tabiniţă lată	cotu	$7^1/_2$
Tabiniţă îngustă	cotu	$3^1/_2$
Atlas de Florentin	cotu	$4^1/_2$
Atlas de Veneţia	cotu	$3^1/_2$
Atlas cu fir şi Hetai cu fir de la Hiu		180 oca
Atlas şi Tabiniţă fără fir de la Hiu		90 oca
Sandal Francesc	cotu	$3^1/_2$
Sandal de Ţarigrad de la Hiu	oca	90
Damhanes—Donloc pe coţĭ 5		60

		Banĭ
Beteliĭ şi alte colucrurĭ de Ţarigrad donlocul pe coţĭ 5		120
Pismi sadé cu florĭ	cotu	$2^{1}/_{2}$
Alagé i ghermesit de Ţarigrad	cotu	$2^{1}/_{2}$
Alagé de Şam	topu	22
Taclit Alagé de Halep	topu	18
Alagé de Maniţa]	topu	$4^{1}/_{2}$
Cutnie de Ţarigrad topul pe coţĭ 10		$22^{1}/_{2}$
Cutnie i ghermesit de Brusa topul coţĭ 10		$22^{1}/_{2}$
Feţe de perine cu fir cu perzuri de la Pelazicŭ perechea		27
Feţe de perne cărete lidiches	părechea	54
Feţe de perne ţăsut cu fiir	părechea	90
Feţe de perne fără ţesăturĭ de firŭ	perechea	45
Feţe de perne de catifé sadé	părechea	18
Samurĭ bunĭ de Rusia	părechea	180
Samurĭ ce es din Lehia rusască, maĭ proştĭ		90 perechea
Samurĭ de Beciŭ	perechea	40
Vulpe négră	părechea	360
Vulpe bună roşie ruseştĭ	tanéoa	30
Vulpĭ de ţara căzăcéscă	»	$13^{1}/_{2}$
Vulpĭ maĭ próste	»	5
Cacomul	soroc	36
Laţca	»	10
Ĭurca	tanéoa	$1^{1}/_{2}$
Săngepiĭ nelucraţĭ	oca	$16^{1}/_{2}$
Săngepiĭ negri nelucraţĭ	oca	30
Săngepiĭ nelucraţĭ Sibiriotică	oca	40
Jderiĭ	tanéoa	$5^{1}/_{2}$
Carsacul	»	4
Guşe de vulpe şi pehlele	perechea	6
Dihorul	tanéoa	1
Curădiĭ	tanéoa	4
Blană de Lup	tanéoa	4
Blană de Epurĭ Ruseştĭ	tanelele o sută	30
Blană de epurĭ albĭ	Bedecul	12
Blană de epurĭ de Ostrov	cu negrele tanele 100	25
Hărşiĭ Ruseştĭ	tanéoa	15
Hărşiŭ ot Potcali	»	1
Hărşiŭ de Crâm	»	4
Hărşiĭ de miel prost	a 100	30

		Banĭ
Blană de castorĭ	una	4
Pisicĭ Negre	tanéoa	$1^{1}/_{2}$
Pieĭ de ursŭ	tanéoa	50
Hurda de samur	oca	400
Pacele şi piciere de samur	oca	200
Hurda de jder	oca	120
Hurda de vulpĭ şi de dihor	oca	10
Pîntece ne samur	perechea	6
Coade de samur	una	$^{1}/_{2}$
Pieĭ de capră i de óe ot Anghira	una	18
Giuvaerica Mărgăritar i ciasornice de sin, la sută de talerĭ		120
Mătăniĭ de mărgean bun	oca	240
Ipac de mărgean de mijloc	oca	180
Ipac de mărgean maĭ prost	oca	120
Mărgean nelucrat	oca	120
Chilibar nelucrat	oca	180
Şăreturĭ felurimĭ	topu	10
Şăret de firŭ	dram	1
Covóre Rusescĭ	unu	5
Pâsle de Tesalonic	cotu	2
Plapome lucrate ot Smirna	una	12
Lână	cânt.	15
Cărţĭ de joc	duzine 12	10
Ghelmesele ciubuce nelucrate	suta	$4^{1}/_{2}$
Coarde	testeaoa	$4^{1}/_{2}$
Pieĭ de Bivol	una	10
Pieĭ do junice	una	6
Pieĭ de vacă	una	4
Pieĭ de viţel	una	3
Pieĭ de cal	una	3
Meşăni	una	1
Telatinurĭ	perechea	12
Telatinurĭ de Bulgaria	perechea	6
Pieĭ de la Tabacĭ	una	1
Saftiene	una	$2^{1}/_{2}$
Tiftic	oca	$1^{1}/_{2}$
Ghioderi de la Hiu		1
Ghioderiĭ de miel şi de capră	tanéoa	$2^{1}/_{2}$

Iară pentru câte nu se cuprinde în acéstă tarifă, să plătéscă treĭ la sută, fără de alte trecětorĭ, iară când vor avea sudiţiĭ teşcherele că aŭ plăit odată vama pe marfa lor in ţările turceştĭ, atuncĭ întru nimic supěrare să nu li se facă [1].

Catalogul Vămilor pe anul acesta l. 1804. Ianuar 1. dupě care are a urma orênduitul Vameşŭ a vămui mărfurile negustorilor seaŭ orĭ-ce Raia a prè puterniculuĭ nostru Impěrat, întocmaĭ cum se cuprinde maĭ jos.

		Po. Banĭ
Argint viŭ pe unde va trece de povóră care vine	oca	18
Aramă lucrată de Şumla	»	9
Aramă ne lucrată pe unele să va vinde la	»	3
Astarul ce se numeşte Deabez de	bucată	9
Astarul ce se numeşte sovaz de	»	9
Astarul ce se numeşte Şumea, de două bucăţĭ, fiind-că sunt juměţĭ, de	»	9
Aramă lucrată de Tocat	oca	12
Abaoa albă ce vine din Ţara Turcéscă aicĭ, de	bucată	11 [2]
Abaoa négră ce vine din Ţara Turcéscă	»	15
Abaoa ce se numeşte Maraş, de	»	21
Abaoa ce va eşi din Ţară şi va merge la Moldova séŭ la ţara Ungurésca, la sută	banĭ	3
Alune, la o sută	oca	150
Arniciul văpsit, de	»	21
Anasonul de Ţara Turcéscă, de	»	2
Amnarile, la o sută	banĭ	3
Alagelile de bumbac	de una	11 [1]
Blănile de Rumelia, însă cele de oaie gróse la o blană, iar la povara ce are o sută	blane	900
Blănile cele albe subţirĭ séŭ negre de Rumelia, la o	blană	11
Care vine la	povóră	1200
Blănurile felurite, la sută de	banĭ	3
Băcănia şi alte mărfurĭ ce vor intra în 17 judeţe, să să urmeze pentru trecětóre dupě pontul al 9-lea		

La l. 1805 şi 1806 s'aŭ pus şi acest prostichiŭ la sfârşit.

1). Saŭ când sudiţiĭ vor cumpěra marfă turcéscă din stăpânirea prea puterniceĭ Impěrăţiĭ şi o vor vinde iarăşĭ în stăpânirea prea putorniceĭ Impěrăţiĭ, să plătéscă vama cincĭ la sută după întocmirea ce s'aŭ făcut din l. 1805.

2. In 1805 se adaogă la 12 banĭ.

3. In 1805 se taxează 12.

		Banĭ
Băcănia ce va merge la Moldova séŭ la Ţara Ungurésca, să dea trecĕtóre pe unde va intra, de	car	30
Burduşele de unt-de-lemn, de oca treĭ banĭ, şi Borduful să se socotéscă de 60 ocă, şi să dea la un	Burduf	180
Butia de miere ce merge la Ţara	Turcéscă	240
Bivoliĭ carĭ se vênd la Oborŭ, să plătéscă cumpĕrătoriul vamă de un	Bivol	40
Iar când va cumpĕra Mănăstirea séŭ Boeriu pentru trebuinţa casiĭ sale, să ia vamă dela vânḑĕtorĭ		
Bivolĭ carĭ esŭ la Ţara	Turcéscă	40
Bivolĭ carĭ se taie la	scaune	20
Bivolĭ carĭ esŭ la Ţara Ungurésca, însă de se va da	voie	60
Bumbacul care merge la Ţara Ungurésca, pe unde va intra, de povară		300
Bumbacul ce va veni aicĭ în Ţară, de	povară	660
care vine la oca	banĭ	7
Bumbacul tors, de oca	una	9
Brânza care vine din ţara ungurésca séŭ va merge de aicĭ acolo, de	povară	40
Iar care va merge la ţara Turcéscă, de	car	245
Brânza care merge la ţara turcéscă, care nu este pentru capanul Ţarigraduluĭ, ci în alte părţĭ, de	oca	1
Bucatele séŭ altele, carĭ sunt numite în catalog, ce se vênd prin tărgurĭ séŭ prin sate de negustoriĭ, să plătéscă cumpĕrătorul vamă dupĕ catalog, iar alte urmărĭ nu are a face vameşiĭ, urmându se dupé pontul al 53.—Insă să scie că zacheréoa şi alte lucrurĭ ce va veni aicĭ în oraş pentru trebuinţa politieĭ Bucurescilor, orĭ de lŏcuitorĭ aduse, séŭ de negustorĭ cumpĕrate şi aduse, are a se vămui de vameşul oboruluĭ tărguluĭ de afară, iar când va vinde pămênteniĭ unul la altul vite séŭ sĕmănăturĭ pentru hrană, să aibă pace de vamă.		
Bróscele ţestóse carĭ merg la ţara ungurésca, la o sută	banĭ	3
iară la schela ţĕri să nu să supere.		
Vinul de aicĭ care merge la ţara turcéscă séŭ la Moldova, de bute		300
Vinul de aicĭ ce merge la ţara ungurésca, de	bute	1200
Vinul ce cumpéră sudiţiĭ de aicĭ de prin délurĭ şi aduce în oraşul Bucurescilor séŭ prin alte tărgurĭ pentru negustoria lor, să plătéscă vamă în tărg unde le va		

		Banĭ
vinde, iar nu unde le va cumpĕra, dupĕ cuprinderea tarifiĭ, la	sută	5
Vitele de boĭ şi vacĭ de se va da voie a merge la ţara turcéscă ca să le pue la suhat, aicĭ în ţară de va fi ca să le întórcă iarăşĭ la locul lor, să le taie la zalhanale, aŭ să-şĭ plătéscă vama când vor intra, de	vită	20
Vitele ce merg la ţara ungurèscă, însă de se va da slobozenie, séŭ vin de acolo aicĭ, de	vită	40
Vitele ce vor aduce turciĭ din ţara turcéscă şi vor vré să le taie la zalhanale aicĭ, să-şĭ plătéscă vama unde 'şĭ va ţinea suhatul, de	vită	20
Vitele de boĭ şi vacĭ ce se vînd la oborŭ să plătéscă cumpĕrătoriŭ [1]), de	vită	20
Grâul ce se vinde în târg să plătéscă cumpĕrătoriŭ din 10,	banĭ	1
Iar când va cumpĕra Boeriu séŭ Mănăstiré pentru trebuinţa casiĭ sale, să plătéscă vânḑĕtorul.		
Găitanul de lână de aicĭ de ţară ce merge la ţara turcéscă séŭ la Moldova, la o sută	banĭ	3
Gogoşele de cernélă, de oca	una	9
Ghiulsuiul, de oca	»	3
Dulceţurile de ródă zahăr, şi de chitră, [2]) de oca	»	11
Dohotul, de douĕ	berbeniţe	120
Zamă de Lămâiă, la o sută	banĭ	3
Zahărul de Veneţia, la sută treĭ, [2]) care vine la	oca	11
Zahărul de Misir, la sută treĭ, care vine la	»	9
Zmalţul, de	»	7½
Zenghinurile ad: scările turcescĭ galbene, la sută treĭ, care vine la o	pĕreche	36
Zenghinurile, ad. scările turcescĭ albe, la sută 3		21
Inul séŭ cânipa ce se vinde în târg cu ocaoa să dee vânḑĕtoriŭ din 10,	bani	1
Inul séŭ cănipa pentru intrat séŭ eşit, la sută treĭ, care vine la	povóră	220
Inul şi cănipa de ţară vrênd a scóte din ţară de unde va rădica, să plătéscă cumpĕrătorul, la	sută	3
Icrele de chefal, la	sută	3

---

1. In 1805 se dă vamă de 50 banĭ de vita ce se vinde în têrg.
Iar când va cumpĕra Boeriu séŭ Mănăstirea să plătéscă vânḑĕtorul.

2. In 1805 vama este de 12.

		Banĭ
Iară fiind maĭ câte puţine, la	oca	26 [1]
Calul ce sĕ va vinde la obor să dea	cumpĕrătorul	40
Iar când va cumpĕra Manăstirea séŭ Boeriŭ pentru trebuinţa casiĭ sale, să plătéscă vânḑĕtorul.		
Calul ce va eşi din ţară, de se va	slobozi	80
Caféoa, la sută de	banĭ	3
Iară fiind maĭ câte puţină tot la sută treĭ, care vine însă cea franţuzéscă oca	»	11 [2]
Cositoriul, la sută treĭ, care vine la	povóră	1320
Carul de lemne de foc ce se vinde în târg, să se urmeze după pontul al 56.		
Chehlinbarul pe unde se va vinde, la sută de	banĭ	3
Cherestéoa ad: lemnele cele lucrate ce merg la ţara turcéscă, de	car	10
Caşcavalu ce merge la ţara turcéscă de unde se va rădica, la o mie	oca	532
şi luând cărţulie să trécă la vamă ne supĕrat.		
Chestelele de postav de ţară ce merg la ţara turcéscă, orĭ la Moldova séŭ la alte părţĭ, la sută	banĭ	3
Chitră la o sută	»	3
Cracatiţa, de oca	una	12 [2]
Cuile de fier, de oca	una	3
iară fiind alte fier lucrate, la	sută	4
care vine la	oca	800
Castanele, la sută treĭ, care vine la o sută	»	150
Curmale la sută treĭ, care vine la o sută	»	3
Caletri de o	păreche	6
Candelul, de oca	una	13
Condita, de oca	una	11
Catârĭ orĭ unde se vor vinde, se plătéscă cumpĕrătoriŭ		150
şi de unde se va râdica		60
şi de trecĕtóre în ţara Turcéscă saŭ Unguréscă [3]		60
Carul de dóge de bradĭ şi de stejar ce se vinde în târg apĕrat fiind de vama poduluĭ, să dee din 10 banĭ		1
Cremenile, la o mie		36
Coconarile, de ocă una		3

---

1. In 1805 se reduce la 24.
2. In 1805 se adaogă la 12.
3. Acest alineat lipsesce la 1805.

	Banĭ
Caperile, de ocă una	3
Catranul ce merge la ţara Turcéscă saŭ aicĭ, de două Berbeniţe	120
Carul de fân, din 10 banĭ	1
Cósele, la o sută	225
Carul de şindrilă de brad	40
Carul de şindrilă de stejar, din 10 banĭ	1
Carul de funiĭ de teiŭ, doniţe, halbiĭ şi baniţe	60
iar când se va vinde în târg maĭ câte puţin, din 10 banĭ	1
Coviltirile, giugurile, osiile, rótele ce să vinde la târg, din 10 banĭ	1
Carul de tronurĭ	40
Carul cu racĭ de baltă	30
Carul de legume	40
iară legumele şi zarvaturile ce se aduc în târgŭ cu spinarea, nu aŭ vamă, urmându-să după puntul al 52.	
Carul de strugurĭ ce vine din ţara turcéscă, treĭ ocă strugur şi	180
Carul de strugurĭ de ţară unde se va vinde, douĕ ocă strugurĭ şi	30
Carul de varză, de car verze două şi	15
Carul de pepenĭ şi crastaveţĭ, de car 9 pepenĭ şi crastaveţĭ şi	9
Carul de parĭ saŭ nuele ce se vînd în târg, la 10 banĭ	1
Caretele care vin de vîndare, la o sută banĭ	3
Cójă de naramză i portocală, de ocă una	$1^{1}/_{2}$
Cofeturile, de ocă una	11[1]
Carul noŭ ce să vinde în târg, din 10 banĭ	1
Carul de spoială	40
Lână ţurcană ce esă la alte părţĭ, de povóră	120
Lână ce se vinde în târg cu ocaoa, din 10 banĭ	1
Lămâile, la o mie lămâĭ, paisprezece lămâĭ şi	120
Lămâile ce merg la ţara Unguréscă, la sută de banĭ	3
Lolachiul, la o sută de banĭ	3
Linté ce se vinde la obor, din 10 banĭ	1
Luntrile de năvod	120
Luntrile de pod	60
Luntrile cele maĭ micĭ	40
Licurinĭ ce vin din Ţarigrad, de ocă una	6
Lână ţigae, ce vine din ţara turcéscă, să plătéscă la schelă pe unde va intra în ţară, la sută banĭ	3
Iară fiind sudiţĭ şi avênd tescheré de plată, de vamă să nu să supere nimic, iar pentru lână ţigaie ce va eşi din pă-	

---

1. Ridicat în 1805 la 12.

	Banĭ
mântul ţăreĭ şi va merge la ţara Unguréscă, saŭ altă parte, de va fi sudit cel ce scóte lână, să dee după tarifă, fiind raia să dee la suta de banĭ, treĭ, pe unde va eşi.	
Lulelile cele bune, la suta de banĭ	3
Lulelile cele maĭ próste, de un coş	120
Marfa de Rumelia ce vine în ţară ad: Bogasie şi altele ce sunt de bumbac, care trec prin schela Giurgiuluĭ şi a Zâmnicilor, mergênd spre ţara Căzăcéscă, pe unde va intra de póvóră	660
Iară mergênd spre ţara Unguréscă saŭ Moldova	660
Materiile de Misina saŭ Veneţia cu firŭ saŭ sadé, mergênd spre ţara Căzăcéscă, pe unde va intra, de povară	1320
Iar de se va vinde aicĭ, să dee la sută de banĭ	3
Marfa orĭ-ce fel ar fi viind la Carvasara, vameşiĭ să aibă voie să o descarce şi să o preţuiească, la sută	3
Asemenea şi la alte târgurĭ să aibă voe vameşiĭ a o scrie şi să iae, la sută	3
Marfa de cojocărie orĭ-ce fel ar fi, pe unde va intra, de car	21 60
Iar pe unde se va deslega, la sută	3
Marfa de Lipsca de înpreună cu altele ce vin din lăuntru la târgurĭ şi iar să întorc inapoĭ orĭ câtă se va vinde, să deie la sută de banĭ	3
Iar cele-l'alte poverĭ carĭ vor să mérgă la ţara Ungurésca saŭ la Moldova, să dea de două téncurĭ de câte ocă 60 după obiceiŭ	300
Marfă de Lipsca saŭ de Ţarigrad, de va fi sudit, să dee după tarifă şi după pontul dintâiŭ şi al treilea, iar fiind Raia, să dee la sută de banĭ	3
Marfa orĭ-ce feliŭ ar fi care va veni în ţară de prin alte părţĭ strèine, atât în Bucureştĭ cât şi în târgurĭ unde se va deschide, să aibă a plăti negustorul vamă, însă de va fi raia să plătéscă după catolog, iar de va fi sudit să dee după tarifă, iară câte dintr'acele nu vor fi numite nici în catalog, nicĭ în tarifă, să aibă a plăti la sută	3
Cum şi când se va face vânḑare la altă mână de negustoriŭ, şi va vrea a o scóte din ţară, să aibă a plăti vamă acel cumpĕrătoriŭ, orĭ de unde o va râdica, după cum s'aŭ ḑisŭ maĭ sus, orĭ după catalogul saŭ după tarifă. Asemenea şi orĭ-ce fel de marfă de băcănie va veni dintr'alte părţĭ şi va avea să o trécă saŭ în ţara Moldoveĭ saŭ în ţara Ungurésca, să plătéscă pe unde va întra, de cantar	30

	Banĭ
Şi luând cărţulie, să trécă cu pace.	
Iar deschiḑênd undevaş, să plătéscă vama după catalog, de va fi raia, iar fiind sudit să dea după tarifă, iar cât nu vor fi numite în catalog saŭ tarifă să dee, la sută	3
Marfa de aicĭ de ţară vrând să o ducă în ţara Turcéscă, să aibă a-şĭ plăti vama de unde o va râdica, iar neavênd cărţulie, orĭ prin ce judeţ va trece şi-lŭ va găsi vameşul, saŭ pe unde va eşi, să aibă a plăti după catalog	—
Marfă de braşovenie ce aduc Braşoveniĭ sudiţĭ aicĭ în ţară, să plătéscă vamă ca nişte sudiţĭ, după cuprinderea pontuluĭ al 54-lea.	
Marfa de Rumelia unde se va deschide, preţuind vameşiĭ, să iae la sută	3
Mătasă ce vine din ţara turcească şi merge la ţara ungurécă, saŭ căzăcéscă, de povară	900
Iar când se va deschide aicĭ, pe câtă marfă va vinde, să dee la sută	3
Mărgelăria de Veneţia, la sută	3
Moşinele ce vin de la ţara Turcéscă şi merg la ţara ungurécă saŭ la ţara căzăcéscă, de povară	330
Meşinele ce vin din ţara Turcéscă însĕ galbine, şi băcanĭ şi albe, de una	$4^{1}/_{2}$
Meşinele liochiŭ, de una	$7^{1}/_{2}$
Mazăre, pentru eşit, de o chilă	6
Morunul care merge la ţara Ungurécă, de povară	120
Morunul care vine din ţara turcéscă orĭ unde se va vinde, să dee de car 3 ocă de peşte şi de un Morun	40
Şi de un Nisetru	11[1]
Merele carĭ merg la ţara Turcéscă, să dee de car	45
Merele carĭ vin aicĭ, să dee de car 100 mere, şi banĭ	30
Morunul ce nu va avea cărţulie, să dee de car peste oca, treĭ - şi	460
Midiile saŭ stridiile atât murate cât şi próspete, să dee la suta de banĭ	3
Marfă de Ţarigrad ce o aduce în buţĭ să dee la sută, banĭ	3
Marfă de aicĭ de ţéră vrând să o ducă la ţéra Ungurécă, să aibă a'şĭ plăti vama pe unde o va scóte	
Morile de lemn care le aduce pe apă, la Dunăre	600
Măslinele de Rumelia, de povară	180
Mălaiul măcinat ce se vinde în târg cu ocaoa, din 10 banĭ	1

---

[1] Sporite la 12 în 1805.

	Banĭ
Năhutul ce vine din ţéra Turcéscă, de ocă una	1
Nisaştéoa, de ocă una	3
Născopitele, la suta de banĭ	3
Postavul subţire Englesesc, de bucată	600
Postavul felendreş şi alte postvurĭ, de bucată	240
Postavul aricleş şi alte postavurĭ asemenea, de bucată	120
Postavul săft, de bucată	120
Postav de Braşov, de bucată	120
Postavurile de ţéră care ies la ţéra Turcéscă saŭ Moldova, de cot	3
Postavul de Lipsca mahut, de bucată	480
Postavul şaiu i saita, de bucată	360
Plumbul pe unde va intra saŭ eşi, la ocă, treĭ banĭ, care vine, de povară	330
Piperul la ocă 9 banĭ, care vine de povóră	990
Pietrele de móră de Hârlăŭ, de o păreche	180
Pietrele de móră de aicĭ de ţéră, de o păreche	60
Plocadrile care merg la ţéra Turcéscă, de povară	240
Peile de lup care vin din ţéra Turcéscă	9
Peile de Rîs	60
Peile de vulpe, de şder, de lup, de vidră de aicĭ din ţéră, din 10 banĭ	1
Peile de vulpe, de şder ce vin din ţéra Turcéscă, la suta de banĭ,	3
Peile de dihor ce vin din ţéra Turcéscă, la suta de banĭ	3
Piele de capră neargăsită veri pe unde se va vinde, să aibă a plăti vânḑĕtorul, de una	2
Şi cumpĕrătorul vrând a le scóte din ţéră să le trécă în ţéra unguréscă saŭ la Moldova, să plătéscă şi el la schelă pe unde le va scóte, de o piele	2
Saŭ când chiar stăpânul pieilor va vrea a le scóte pentru a luĭ folos, să aibă a plăti şi el vamă de unde le va rădica, de o piele	2
Şi asemenea să plătéscă tot el trecĕtórea la schelă pe unde le va trece, de o piele	2
Pielea de capră argăsită ce se chémă cordovan, câte se vor rădica din oraşul Bucurescĭ, să plătéscă la Carvasara, de una	9
Iară câte se vor rădica din ţéră, să aibă a plăti la schelă pe unde le va scóte, de una piele de epure unde se va vinde, orĭ prin sate, saŭ prin târgurĭ, să plătéscă vânḑĕtorul . . . la una	1
Şi cumpĕrătorul pe unde le va scóte din ţéră să plătéscă, la suta de pieĭ	72
Pielea de óie şi de capră şi de miel ce se vinde în têrg, să dea	

	Banĭ
vînḑĕtorul din 10 banĭ	1
iar fiind sudit, să dea după tarifă	
Pieile de óie marĭ ce se vînd de negustorĭ, să plătéscă vânḑĕtoriĭ de o piele	2
Pieile de miel să plătéscă vânḑĕtorul de una	1
Şi vrênd a le scóte din ţéră afară, să plătéscă cumpĕrătorul, la suta de pieĭ	60
Şi vrênd chiar stăpânul pieilor a le rădica pe séma luĭ, să plătéscă vama de unde le va rădica, cum şi trecĕtórea pe unde le va scóte, după cum maĭ sus se arétă.	
Pieile de boŭ saŭ de vacă veri pe unde se va vinde, să aibă a plăti vênḑĕtoriĭ vamă de una	20
Şi cumpĕrătorul vrând a le scóte din ţéră, să le trécă în ţéra unguréscă saŭ în Moldova, orĭ la ţéra turcéscă, să plătéscă la schelă pe unde le va scóte de piele	10
Pieile de boŭ şi vacă ce vin din ţéra turcéscă lucrate şi se vînd aicĭ, să dee de o piele	45

Iară pentru pieile de boŭ şi de vacă, precum şî pieile de vacă şi de óie şi de miel ce cumpĕră tabaciĭ pentru al lor meşteşug, să se urmeze hotărârea ce s'a făcut de Domnia mea; adică câte dintru acele pieĭ cumpĕră de afară de prin têrgurĭ, şi plătesce vamă vînḑĕtoru acolo, să iae teşchere de plata vămiĭ, şi eĭ aducêndu-le aicĭ în Bucureştĭ, să nu să supere de vameşiĭ têrguluĭ de aicĭ, adică când le aduc crude, fiind-că nu suferim Domnia mea de douĕ orĭ a se plăti, iar pentru cele ce se cumpĕră de prin sate fară de vamă, la acelea să plătéscă tabaciĭ când le aduc crude, fiind-că vênḑĕtorul vamă pentru ele n'aŭ plătit, iară când acest fel de pieĭ le vînd tabaciĭ crude, tabaciĭ să nu se supere de vamă, fiind-că aŭ şi eĭ să le vînḑă după nartul ce li se va pune.

Iară măcelariĭ pentru tóte felurimile de pieĭ de la vitele ce taie la scaune, să plătéscă când le vor vinde, după întocmirea ce este făcută.

Papucĭ de Ţarigrad cu meşĭ, de o pereche	11
Papucĭ de Târnova cu meşĭ	9
Papucĭ de Rusciuc cu meşĭ	6
Iară ceĭ-l'alţĭ papucĭ fără meşĭ	3
Pĕcură ce ésă la ţéra turcéscă cu carul, de douĕ Berbeniţe	120
Pastramaoa care vine din ţéra turcéscă, de car	120
Pastramaoa i ghiudenul de Caisar de oca una	3
Putina de strugurĭ ce vin din ţéra turcéscă	15

	Banĭ
Putinele de miere ce merg la ţéra turcéscă, să se tragă cu cântariŭ *gpod* şi să dea de o putină banĭ 30, care vine de cântariŭ	20
Peştele care merge la ţéra unguréscă, de oca un ban, care vine de povară	110
Peştele próspĕt care vine din ţéra turcéscă de la vad, de car, oca peşte patru şi	120
Peştele sărat care vine din ţéra turcéscă, de car pesce oca treĭ, şi	240
Peştele de heleşteŭ saŭ Dâmboviţa ce se aduce în têrg cu spinarea nu are nicĭ vamă, nicĭ măjărit urmându-se după pontul al 56, iar aducêndu-l cu carul, să dea din 10 banĭ	1
Pastrama care merge la ţara turcéscă, de car	240
Putina de vărlariŭ	30
Putina de icre negre de oca una, patru banĭ şi jumĕtate, care vine	180
Putina de icre roşiĭ, de oca una, doĭ banĭ, care vine	80
Păporniţile de icre roşiĭ, din 10 păporniţe una	
Prunile uscate, fasole, bobu, cépa usturoiul, nucĭ şi linte, seminţă de in, de cânepă şi alte legume, de unde se va ridica şi va eşi din ţéră, să dea cumpĕrătorul, la o sută, banĭ	3
Pómele orĭ ce fel ar fi, de car	40
Peile de cal argăsite, care vin din ţara turcéscă, ce se chiamă Chincrecri, la suta de banĭ	3
Peile de cal ce se vînd în têrg, la 10 banĭ	1
Pĕrul de capră să plătéscă cumpĕrătoriĭ de car	180
şi luând cărţulie, să fie apĕrat de altă vamă; iar pentru pĕrul plătit, orĭ pentru lucrurĭ făcute din pĕr, orĭ unde le va vinde să fie nesupĕrat de vamă, după pontul al 50-lea.	
Iar când de aceste lucrurĭ făcute din pĕr de capră vor eşi din ţéră, la suta de banĭ	3
Iar când pĕrul ne lucrat se scóte din ţară, să i se ţie în sémă aceĭ banĭ o sută opt zecĭ ce aŭ plătit când l'aŭ rădicat, de un car şi cusurul să-l plătéscă a fi la sută treĭ.	
Paţachina care se cumpĕră de aicĭ din ţară de pe la stăpâniĭ moşiilor şi iesă afară, de unde se ridică, să dea cumpĕrătoriĭ, la sută	3
Iară paţachina care se vinde aicĭ prin târgurĭ, să dea vânḑĕtorul, de oca una	2
Portocalele, de la o mie portocale. 15 portocale şi	120
Potcóvele de caĭ, la suta de banĭ	3
Piatra cară-puciósă, piatra vânătă, la sută	3

	Banĭ
Peile de lup, urs, vulpe, pisică, şder, vidră, dihor ce se vinde în târg, din 10 banĭ	1
Peştemanile cele bune, la suta de banĭ	3
Peştemanile cele maĭ próste, de unul	4
Pânză de Braşov şi Leşéscă grósă, la sută, treĭ, care vine la bucată	29
Peştele próspăt de heleşteŭ saŭ de la alte gârle, ce vine cu carul, din ḑece banĭ	1
Rachiul pentru eşit, la suta de banĭ	3
Rachiul ce-l aduc de la potgorie, din 10 banĭ	1
Insă să şcie, că pentru rachiul de aicĭ din ţară, ce se aduce în Bucurescĭ, are să se vămuiască de vameşiĭ Bucureştilor, şi numaĭ de la cel ce va vinde cu rădicata, pentru vânḑarea ce va face are să ia vamă, din 10 banĭ	0
Iară pentru rachiul ce-l aduc rachieriĭ aicĭ în Bucurescĭ, însă rachiŭ bun prefăcut pentru prăvăliile lor, şi'l vînd cu mărunţişul, la acela să ia vamă după hotărîrea ce s'a făcut, de vadră	3
Urmându-se după cuprinderea pontuluĭ al 49-lea.	
Iară pentru de ţéră ce se vinde prin târgurile de prin judeţe, hotărîrea s'a fost făcut, ca vama să se ia de unde se rădică, şi luând cărţulia, orĭ unde-l va duce, de vamă să nu se supere, iară lăcuitoriĭ prin sate nicĭ pentru cel ce vînd, nicĭ pentru cel ce cheltuesce să nu fie supăraţĭ nicĭ decum de vamă ci să şi-o caute vameşul de la cumpĕrătoriul ce rădică rachiul, după pontul al 48-lea.	
Rîmătoriĭ carĭ vin din ţara turcéscă pentru hrană, pe unde va intra, de un rîmătoriŭ	20
Şi luând cărţulie pe la orĭ-ce schelă va trece să aibă pace.	
Rîmătoriĭ Ostrovenilor ce se obişnuesc de-ĭ ţin aicĭ în ţară furiş, fiind-că dajdie aicĭ în ţéră nu daŭ, pe uniĭ ca aceia dovedindu-ĭ vameşiĭ, să aibă a lua vamă ca şi de la ceĭ-l'alţĭ, de un rîmător	20
Iară rîmătoriĭ ce es din 17 judeţe la alte ţerĭ, să plătéscă la schelă, la sută	3
Urmându-se după pontul al 57-lea.	
Rîmătoriĭ ce se vînd în ţéră saŭ prin têrgurĭ, cumpĕrătoriĭ, ce sunt a-ĭ scóte din ţéră orĭ peste Dunăre saŭ la ţéra Leşéscă, orĭ la ţéra Unguréscă saŭ la Moldova, saŭ verĭ unde, să plătéscă vînḑĕtoriĭ, de un rîmător	40
Rîmătoriĭ carĭ vin din ţéra unguréscă aicĭ pentru păşune şi-ĭ duc iară înapoĭ, intrat saŭ eşit, de un rîmător	6

		Banĭ
Rîmătoriĭ carĭ se taie la scaune, de unul		10
Reventul, la o sută banĭ		3
Rogojinele cele de ţéră să deie, la ḑece banĭ		1
Rogojinele ce merg în ţéra turcéscă şi vin de acolo aicĭ, la o sută de banĭ		3
Roşcovele, la o sută banĭ		3
Rachiul ce 'l scot rachieriĭ din Bucurescĭ cu cazanele pentru negustorie, să se urmeze hotărîrea ce séŭ făcut de Domnia mea precum la pontul al 49 pe larg se areată, ca pentru rachiul ce 'l fac din drojdiile vinului lor, şi din vinul lor stricat, ca uniĭ ce aŭ plătit vamă pe vin, să fie ne-supĕraţĭ de vamă la rachiŭ, însă pe ceea-ce vor vinde cu mărunţişul în cârciume, iar pe ceea ce vor vinde cu rădicatu, cum şi pentru rachiul ce-l vor face din drojdiĭ şi din vin cumpĕrat de aicĭ din Bucurescĭ, la care vamă s'aŭ plătit, la acelea să plătéscă vamă, de	vadră	15
Seul de unde se va rădica, la	o mie oca	360
Saftienele ce vin şi rĕmân aicĭ, însă galbine, i Bacan şi negre de ţéra Turcéscă,	de unul	9
Saftienele ce vin din ţéra Turcéscă şi merg la ţéra unguréscă séŭ la Moldova, să dea la schelă pe unde va intra	de povară	330
Saftienele Liochiu ce vin din ţéra Turcéscă şi se vînd aicĭ -să dee	de unul	15
Sangepiĭ care vin din ţéra Unguréscă pentru intrat séŭ eşit	de povară	660
Iar când se va vinde aicĭ—la suta	de banĭ	3
Sfóra — strĕngurile seaŭ alte măruntăĭ, ce vin din ţéra Unguréscă, de va fi raia, să dee	de povară	120
Iară care va merge la ţara Turcéscă	»	180
Strĕmăturile, adică lâna cea văpsită	»	66
Scumpia care vine din ţéra Turcéscă	»	30
Iară dela scumpia ce fac aicĭ în ţéră tabaciĭ pentru meşteşugul lor, nu are a se supéra de vamă—urmându-se dupĕ pontul al 51		—
Iară când scumpia de aicĭ se va vinde orĭ în Bucurescĭ séŭ prin tărgurile de pe afară, să dee vînḑĕtoriĭ, din ḑece banĭ		1
Scumpia ce ese aicĭ în ţéră şi merge în ţara Ungurésca, să plătéscă vamă pe unde va eşi	la sută	3
Sacul de făină ce merge la ţara Turcéscă, însă de se va	da voe	10
Sorocul de Samur ce vine din ţara Ungurésca	la sută	3
Sticlele ce vin din ţara Ungurésca şi ţara Leşéscă	»	3

		Banĭ
Sticlele ce vin de la Târgovişte	de car	40
Smochinele Lopinţir şi stafidele Razachiĭ	la sută	3
Scórţele de cisme	de car	60
Smochinile şi stafidele	de cântar	60
Sardelele, scumbriile, lacherda	de un buriŭ	180
Sacâzul	de oca una	10
Sideful şi bălăgdeşul şi fildeşul, la suta	de banĭ	3
Silitra	de oca una	3
Sacul de săpun, rachiŭ bun		180
Scórţele, scândurile late saŭ alte cherestele	la 10 banĭ	1
Semânţă de in seaŭ de cânepă ce se vinde în târg	la 10 banĭ	1
Tămâie ce vine din ţéra Turcéscă	la sută	3
Tămâie ce vine şi va să trécă în alte părţĭ	de povară	180
Tutunul turcesc	bohcé-oca	9
Tutunul turcesc	dizi-oca	6
Tutunul basma	oca	6
Tutunul Ghiusuflu	de un ténc	120
Tutunul ce vine dela Ianina	oca	9
Tutunul Tonbec	»	18
Tutunul de ţéră, orĭ unde se va vinde, să plătéscă vamă cumpĕrătorul	de oca una	$1^{1}/_{2}$
Şi luând cărţulie, este slobod cu acea vamă a scóte afară din ţéră orĭ unde va vrea.		
Tălpile de cisme şi de papucĭ de ţóra Turcéscă ce vin,	de o păreche	3
Untul încărcat în cară	o mie oca	480[1]
Care face la	o sută oca	48
Untul ce se vinde în tărg cu ocaoa, din ḑece banĭ		1
Usturoiul, cépa, prazul, de car o sută căpăţânĭ şi		80
Uleiul de sămânţă de in seaŭ cânepă	de oca una	3
Firul pe unde va intra să so urmeze după ponturĭ şi să se dea	de un funt	260
Frînele ce vin din ţara Unguréscă	de un frâŭ	6
Fidéua	de o cofă	120
Feligenele	la sută	3
Fiştîcurile	de oca una	9
Frânele ce vin din ţara Turcéscă cu Baslăerile lor	suta	3
Ferul pe unde va intra, să se urmeze după ponturĭ şi să deie	de cântar	40

---

1). In 1805 este vama de 580.

		Banĭ
Fasolea ce se vinde prin târgurĭ, să dee vamă vînḑětoriĭ, din 10 banĭ		1
Fasolea ce se vinde în ţéră prin sate, de unde se va rădica a merge la ţară strěină, să plătéscă cumpěrătorul	la sută	3
Hărşiele negre seaŭ albe ce vin din ţara Turcéscă, seaŭ din alte ţěrĭ strěine	la sută	3
Hàrşiele de ţară ce se vînd la tîrg, din ḑece banĭ		1
Hârşiele ce obişnuesc de strâng dela turme islicariĭ şi cojocariĭ groşĭ asupra fătăciuniĭ oilor, unde le va aduce, de le lucréză, să aibă a plăti vamă, însă de vor avea voe	de una	6
Iară scoţêndu-le în ţara Turcéscă, să plătéscă de unde le va rădica	la sută	3
Iară pieile de miel albe şi negre ce cumpěră şi se negustoresc cojocariĭ groşĭ de le fac căciulĭ, blane şi cojóce, să aibă a plăti acel cojocar gros cumpěrător	de una	3[1]
Iar vama fiind plătită de vînḑětoriŭ, cojocariĭ să nu să supere a da altă vamă, iar vînḑêndu-le şi eĭ lucrate, să plătéscă vama ca nisce vînḑětorĭ.		
Horihca din bucate ce se lucréză aicĭ în ţéră, la povernĭ, de se va da voe	de oca una	1
Hârtia bună Leon	de un top	30[2]
Hârtia Tercapela	de un top	21[3]
Hârtia Boţa	de un top	15
Hârtia cea mare Turcéscă albă şi văpsită	la sută	3
Olariĭ ce fac óle, afară de ceĭ ce plătesc fumăritul, daŭ de un cuptor	pe an	100
Oţetul pe unde va intra seaŭ va eşi	de povară	300
Oţetul ce vine din ţara Turcéscă	de vadră	3

---

1). In 1805 se redactéză aşa acest articol:

Iară pieile de miel albe şi negre ce cumpěră şi se negustoresc cojocariĭ groşĭ de le fac căciulĭ şi blane şi cojóce, să aibă a face urmare după hotărârea ce s'aŭ făcut de Domnia mea, ca pentru cât dintr'u acele pieĭ cumpěrate, orĭ de pe afară, seaŭ dela măcelarĭ, nu vor avea dovadă că aŭ plătit vînḑětorul vama, să plătéscă cojocariĭ, de . . . . o piele 3

2). In 1805 vama este de 21.

3). In 1805 nu e trecută.

		Banĭ
Orezul, de un sac de	chile şase	80
Orzul pentru eşit	de chilă	
Piperigul	de oca una	15[1]
Céra care vine din ţéra Turcéscă séŭ de la Moldova, pe unde va intra	de oca una	9
Ceara ce se vinde în têrg cu ocaoa, din ḑece banĭ		1
Céra de aicĭ de ţéră, de unde se va rădica, adecă cerărit,	de oca una	6
Cismele de Ţarigrad, de	o păreche	18
Iară cele de Inderné şi deRusciuc		15
Cingĕtorile de Târnova seaŭ de Udrin, la suta	de banĭ	3
Ciorapiĭ ceĭ marĭ seaŭ micĭ de lână, înpletiţĭ,	la sută	3
Cernélă	de oca una	15
Céiul seaŭ Badiémul ce vine din ţéra Turcéscă séŭ de la Lipsca,	la sută	3
Gém-sacâz	de oca una	$4^{1}/_{2}$
Şofranul de Beciŭ, pe unde va intra şi se va vinde, la suta de banĭ		3
Şalele ce se fac aicĭ, cele maĭ bune		3
Şalele ce se fac aicĭ, cele maĭ próste		2
Şalvariĭ de postav ce merg la ţéra Turcéscă, séŭ la Moldova		20
Şi iamurlucile ce se fac aicĭ, de postav de ţéră, ce merg la ţéra Turcéscă séŭ la Moldova,	la sută	3
Şălile Turcescĭ cu abaua lor		54
Csirihiŭ de Ţarigrad	la sută	3

Vameşiĭ aŭ a vămui şi a lua vamă de la raiale după acest catalog şi după coprinderea ponturilor, iară cât nu se cuprinde într'acest catalog, anume mărfurĭ streine, vameşiĭ socotind marfa, să iae la sută, treĭ, iar pentru sudiţĭ să se urmeze după cuprinderea osebiteĭ tarife ce li s'aŭ dat.—1804 Ianuar 1.

Negustoriĭ sudiţĭ aĭ Nemţieĭ pentru vama peilor de capră verḑĭ. Rĕspuns în dosul jălbeĭ s'aŭ scris aicĭ că se uitase. Dumnéluĭ vel logf. de ţéra de sus să cerceteze jalba acésta, vĕḑênd coprinderea ponturilor şi să ne arĕţĭ în scris prin anafora, — 1803, August 22.

hiv. vel Medelnicer.

Fila-Litera K.

---

[1]. In 1805 vama este de 12.

Prea Inălţate Dómne,

Jăluim milostivireĭ Măriei Tale, că atât părinţi noştriĭ cât şi noĭ, peste patru-ḑecĭ anĭ de când ne neguţitorim aicĭ în pământul ţĕriĭ, cu pieĭ de capră lucrate şi nelucrate, scoţêndu-le din ţéră în lăuntru, am plătit vama după tarifă, adică la meşinele de óie, un ban de una, sahtienile doĭ banĭ şi jumĕtate, asemenea şi la peile de capră nelucrate câte un ban de una, până în Domnia d'intâiŭ a Măriei Sale Alexandru Vodă Moruzi, când atuncĭ cu pricinuirile vameşilor, că preţul pieilor s'aŭ înălţat, dupĕ judecăţile ce am avut, s'a hotărît a plăti câte doĭ banĭ de o piele, precum plătesc şi pe pămêntenii şi aşa am plătit până în anul trecut, când am vĕḑut că vameşiĭ aŭ făcut alte iscodirĭ puindu-ne preţ şi la pieĭ marĭ, şi la vătuĭ şi la bróşte, cu cuvênt că nu sunt numite în tarifă, şi ne-aŭ luat câte ḑece banĭ de piele, care altă dată nu s'a maĭ pomenit, am jăluit Măriei Sale pentru acésta, fiind că ni se oprise o samă de pieĭ, şi făcêndu-se luminată poruncă către Dumnélor Boeriĭ Ispravnicĭ, nu am folosit nimic, că s'a întâmplat mórtea Stolnicului Palada, şi siluiţĭ fiind de nevoe ca să nu ni se putreḑéscă marfele închise, am căutat a da cât ne-aŭ cerut de ne-am rădicat mărfile, Milostive Dómne; aceste pieĭ de capră, nu că nu sunt numite în tarifă precum iscodesc vameşiĭ, ce sunt aşeḑate pieile de la tabacĭ, pentru că atuncĭ când s'aŭ întocmit tarifa, numaĭ tabaciĭ făceaŭ negustoria caprelor şi de aceea şi noĭ ca uniĭ ce le cumpĕrăm de la tabacĭ, de aceea şi în tarifă sunt numite pieĭ de la tabacĭ, alt nóm de pieĭ nu avea de vînḑare de cât pieĭ de capră lucrate şi piele de óie, carele le fac meşinĭ şi sunt numite în tarifă, precum arĕtăm maĭ sus; apoĭ socotéscă Inalta Măriei Tale înţelepciune, când pieile de capră lucrate, care cu atâta cheltuială se lucréză de se fac Sahtiena, şi după tarifă avem de plătim doĭ banĭ şi jumĕtate, apoĭ cu cuviinţă este la acelea nelucrate, care nu intră nicĭ o cheltuială şi este de preţ maĭ mic, să plătéscă ḑece banĭ, ce nu s'aŭ maĭ pomenit nicĭ o dată; ci ne rugăm iubireĭ de dreptate Inălţimeĭ Tale, să ni se facă aşeḑămênt de aicĭ şi pentru acésta, fiind-că vine vremea acesteĭ negustoriĭ acum, ca să nu maĭ pătimim ce-am pătimit şi anul trecut, să ni se pricinuiască pagube şi judecăţĭ cu vameşiĭ, ci să se vaḑă tarifele din condicele Divanuluĭ, şi să se pue şi acésta la întocmire, precum sunt tóte bine întocmite şi aşeḑate, şi cum va fi mila Măriei Tale.

Pré plecaţiĭ Măriei Tale douĕ-zecĭ şi opt negustorĭ din Braşov, şépte sate ce sunt în ţinutul Braşovuluĭ, sudiţi chesariceştĭ, ca negustorĭ cu pieĭ de capră.

Cod. XXXXVIII. Litera K.

Anafora in dosul jălbei lui Ienache al doilea Armaş, pentru al Vameĭ ot Giurgiu Iŵ Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

După pliroforia ce ne dă Dumnéluĭ vel Logf. de coprinderea ponturilor Divanuluĭ, cu orânduială fiind anaforaoa ce ne face, o ıntărim şi poruncim dumneavóstră ispravnicilor aĭ judeţelor, să faceţĭ urmare după cum se cuprinde maĭ jos. — 1803, Sept. 4.

Cod. XXXXVI, fila 39.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimeĭ tale, ce ni se dă la acéstă jalbă, urmând, am făcut cercetare şi vĕḑuĭ ponturile şi catalogul vămeĭ scriind chiar aşa: tutunul de ţéră orĭ unde se va vinde, să plătéscă vamă cumpĕrătoriul, de oca una, un ban şi jumĕtate, şi luând cărţulie este slobod cu acea vamă a'l scóte afară din ţéră orĭ unde va vrea, dupĕ care ponturĭ dreptate are jăluitorul la cererea ce face, pentru care găsim cu cale să fie luminată porunca Măriei tale către dumnélor ispravniciĭ judeţelor, ca pentru aceĭ matropazĭ ce arează jăluitoriĭ că cumpĕră tutun în judeţul lor şi vînd, să-ĭ îndatoréscă a plăti vamă după ponturĭ şi catalogul lor, iară pentru vameşiĭ din alte judeţe, că nu ţin în sémă răvaşurile acelora ce merg cu tutun cumpĕrat din judeţul lor, este iarăşĭ rea urmarea acelor vameşĭ, că dupĕ ponturĭ şi catalog, cumpĕrătorul plătind vamă la vameşiĭ loculuĭ de unde cumpĕră tutunul, rĕŭ se supĕră acel cumpĕrător de vameşiĭ altuĭ judeţ, când are răvaş la mână de plata de care sunt vinovaţĭ aceĭ vameşĭ, in vreme ce ponturile şi catalogul, ce aŭ în mânĭ, tot un fel de cuprindere aŭ, şi cu acésta se face şi embodion la alişverişul negustorilor, şi pentru acésta găsim cu cale să fie luminată poruncă către dumnélor ispravniciĭ judeţelor, să cerceteze cu scumpĕtate şi dovedindu-se urmarea făcută cu adevĕrat precum jăluitoriĭ arează în jalbă, să-ĭ pue pe aceĭ vameşĭ ca nu numaĭ ceea ce va fi luat rĕŭ împotriva ponturilor şi a catalogului domnesc, să întórcă înapoĭ, ci încă să se plătéscă şi tótă cheltuiala ce va fi pricinuit, atât jăluitoruluĭ vameş cât şi acelor negustorĭ, dându-le nizam a se păzi de urmărĭ împotrivitoare ponturilor şi catalogului domnesc, iar hotărârea.— 1803 Sept. 3.

Vel Logof. Is. Ralet.

Cod. XXXXVI, fila 391.

Prea Inălţate Dómne,

Dupĕ luminată porunca Inălţimeĭ tale ce ni se dă la acéstă jalbă, urmând, am făcut cercetare, şi citind ponturile vămeĭ şi tarifa ce este pentru sudiţĭ, luând séma şi cererilor ce fac, vĕḑuĭ că pieile de capră verḑĭ nu sunt anume cuprinse în tarifă, ci se închee în pontul de la sfârşitul tarifeĭ, care ḑice că, acele ne numite în tarifă, să plătéscă treĭ la sută, şi peste acésta vĕḑuĭ şi judecăţĭ urmate, însă maĭ întâiŭ anaforaoa ispravnicilor Prahovii cu lét 1798. Decembre 6. şi altă anafora ot: Departamentuluĭ de Opt cu lét 1799 Ianuarie 19, când s'aŭ judecat uniĭ dintre jăluitorĭ cu vameşiĭ câmpenĭ pentru acéstă pricină a pieilor de capră verḑĭ, unde la judecată s'aŭ făcut dovadă prin vameşiĭ câmpenĭ ce aŭ fost la lét 1794 şi la l. 1797, cum că sudiţiĭ aŭ plătit vamă pentru acest fel de pieĭ de capră verḑĭ, cât şi treĭ la sută, şi atât după urmarea ce aŭ fost până atuncĭ, cât şi după cuprinderea tarifeĭ, aŭ hotărât judecata de atuncĭ, ca să plătéscă tot treĭ la sută, din care această judecată se face îndestulare că nu este precum jăluitoriĭ areată, cum că numaĭ din anul trecut aŭ început sä li să facă acéstă supĕrare, ci este urmată maĭ dinainte. Aşişderea nu se poate ajuta jăluitoriĭ nicĭ cu cele-l-alte pricinĭ a pildeĭ Săftienilor, căcĭ acelea ca nişte numite in tarifă, urméză şi vama după tarifă, nicĭ cu cuvêntul pieilor de la tabacĭ, căcĭ de la tabacĭ ḑicênd, este vorbă pentru cele tăbăcite adecă lucrate, iar în cele de pe urmă ḑiseră jeluitoriĭ că pieile de capră ar fi cuprinse în cuvêntul de tarifă, ce ḑice Gheoveri de miel şi de capră taxa doĭ banĭ şi jumĕtate, dar la aceste luând séma, vĕḑuĭ, maĭ sus lipit de acel condeiŭ tot în tarifă — Gheoderi de Hin — taneaoa un ban, şi atât dintr'aceasta cât şi cu acel cuvênt al tarifeĭ că este şi pentru pieile de mel într'un cuvênt cu de capră, se dă curată înţelegere că Gheorgeri este alte peĭ lucrate din alte locurĭ, fiind că pieile de mel, de celea de capră, aŭ mare osebire intr'acest pămênt, şi tarifa nu este făcută numaĭ pe pămêntul ţériĭ româneştĭ, ci pe toată stăpânirea prea puterniceĭ Impĕrăţiĭ; drept aceea cererea jăluitorilor sudiţĭ de a plăti câte doĭ banĭ la pelea de capră, iar câte treĭ la sută, fiind făr de cuvênt dréptă, am găsit cu cale ca şi de acum înainte să plătéscă sudiţiĭ la acel fel de pieĭ de capră, treĭ la sută cum s'aŭ urmat şi până acum, iar cea desĕvêrşită hotărâre rămâne a se face de către Măria ta.— 1803 Sept. 14.

Isaac Ralet, vel Logof.

Cod. XXXVIII litera K

Iŏ Constantin Alexandru Ipsilant Voevod i gospodar.

Cererea vameşilor este nedreaptă şi fără de cale, căcĭ pastrama la care aŭ vameşiĭ a lua vama câte talerĭ: doĭ de car, este numită Ritos în catalog, adecă numaĭ ceea ce merge la ţéra turcească, iar acésta ce intră în Bucurescĭ fiind întru adevĕr pentru hrana numaĭ a celor sĕracĭ şi proştĭ aĭ Politieĭ, nu numaĭ nu se cuvine a se îngreuia cu darea vămiĭ, ci maĭ vêrtos se cade a se uşura spre a se putea vinde maĭ cu eftinătate pentru ajutorul şi folosul sĕracilor proştĭ, pentru care dar poruncim cu hotărîre ca vameşiĭ să nu iae vamă maĭ mult de la acéstă pastramă ce vine în Bucurescĭ, de cât numaĭ acea ce aŭ fost obişnuit de a luat până acum, adică un leŭ de car, precum şi chiar aceştĭ de acum vameşĭ nu tăgăduesc că aşa s'aŭ urmat şi aşa aŭ luat şi eĭ până acum, pentru care dăm acest Domnescul nostru sinet la mâinele negustoraşilor ce aduc pastramă în Bucurescĭ, ca maĭ mult peste obiceiul ce aŭ urmat să nu fie supěraţĭ de către vameşĭ.—*1803, Noembre 19.*

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimeĭ tale ce ni se dă la acéstă jalbă, am adus înaintea mea pe jăluitoriĭ cumpěraţĭ vameşĭ ai Oboruluĭ, şi cetind ponturile şi catalogul vămilor, vĕḑuiŭ coprinḑêndu-se la catalog pentru pastrama ce merge la ţéra turciască, să dea vamă de un car, doĭ leĭ, iar pentru pastrama ce vine aicĭ în Bucurescĭ nimic nu se pomenesce, maĭ vĕḑuiŭ la sfârşitul cataloguluĭ unde ḑice aşa:

Vameşiĭ aŭ a vămui şi a-şĭ lua vama de la raiele după acest catalog şi după coprinderea ponturilor, iar de la sudiţĭ după coprinderea tarifeĭ ce s'aŭ dat, iar cât nu se cuprinde in catalog anume, cum şi în tarifa sudiţilor, orĭ-ce fel de marfă va fi, vameşiĭ socotind marfa, să iae la sută treĭ :) După care acest cuvênt de la sfârşitul cataloguluĭ, ḑiseră vameşiĭ că treĭ la sută socotindu-se face maĭ mult, fiind-că pastrama s'a scumpit din preţul ce era maĭ 'nainte, de a ajuns ocaoa şi până la ḑece parale, dar fiind scris în catalog pentru ţéra turcéscă talerĭ doĭ, de aceea aicĭ eĭ nu cer maĭ mult de cât aceĭ talerĭ doĭ de car, fiind la acésta maĭ cu uşurinţă şi fără de gâlcévă le plătea, iar jăluitoriĭ arĕtară că din vechime metaherisind negustoria sorocurilor, tot-d'auna aŭ adus pastramă în Bucurescĭ maĭ de prisos, şi când o aduc în Bucurescĭ, daŭ vamă câte unul de car, şi apoĭ dintr'acéstă pastramă iarăşĭ câtă prisosea a nu se vinde la locuitoriĭ Bucurescenĭ, o încarcă de aicĭ şi o duc la ţéra turcéscă şi plătea altă vamă, de un car, talerĭ doĭ, însă numaĭ pe aceea ce o scóte la ţéra turcéscă, şi cum că la strânsul sorocurilor plătesc osebit vămĭ de vită şi osebit erbărit, apoĭ după ce taie vitele la zalhana, plătesc osebită vamă pe seŭ şi osebită pe piele, cum şi pentru-că taie, osebită plată daŭ după obiceiŭ şi la nicĭ una nu se împotrivesc, iar pentru pastrama ce aduc în Bucurescĭ, cer a li se păzi obiceiul ce l'aŭ urmat până acum chiar şi într'acest an la vameşiĭ aceştia; acestea auḑindu-le vameşiĭ ḑiseră, că acele dărĭ ca nisce vechĭ obişnuite le daŭ pe la locrurile unde se fac vînḑările, şi prea puţine dintre cele ce vin la vama Bucurescilor, şi de s'aŭ urmat până acum a da numaĭ câte talerĭ unul de carul cu pastramă, trecênd prin nebăgarea de sémă a vameşilor ce aŭ fost, dar cer ca după catalog să urmeze dând voe jeluitorilor a-şĭ alege una din două, adică orĭ să plătéscă treĭ la sută după cum scrie la sfârşitul cataloguluĭ fiind marfă de negustorie, saŭ să plătéssă câte talerĭ doĭ de car, cum este orânduit pentru ceĭ care merg la ţéra turcéscă, şi eĭ tot cerură a da numaĭ câte talerĭ unul de car, cu cuvînt de obiceiŭ urmat. Decĭ fiind că cererea vameşilor este cu cuvînt drept, adică după coprinderea catalogului, care catalog vine a-şi avea urmarea în tocmaĭ, şi unde este hotărîrea cum are să se urmeze, şi ce să iae vameşiĭ, nu încape a se cerceta obiceiul maĭ vèrtos când este de ţéră lucru cunoscut, că pastrama în puţină vreme de aicĭ s'aŭ îndoit la preţ şi aĭ şi maĭ trecut, urméză dar ca şi vama sà aibă osebire din urmarea cea veche; drept acea dintre cele două cererĭ ale vameşilor, chibzuind eĭ am găsit cererea de talerĭ doĭ la car maĭ cu uşurinţă şi maĭ de folos jăluitorilor, întâiŭ, că la sută treĭ vine maĭ multă, şi al doilea că tot-d'a-una pot să aibă prigonirĭ la cercetarea preţuluĭ cum aŭ cumpĕrat'o şi cum 'l ţine, ci ca să lipséscă acelea, am găsit cu cale ca talerĭ doĭ să plătéscă jeluitoriĭ de carul cu pastramă ce 'i aduc în Bucurescĭ, iar hotărîrea. 1803, Septembre 14.

Isacc Ralet vel Logofăt de ţara de sus.

Cod. XXXXVI fila 102.

Cincĭ Pitace peceluite s'aŭ făcut care s'aŭ lipit pe la tóte străḑile.

Iō Constantin Al. Ipsilant Voevod.

Printr'acéstă Domnéscă nóstră poruncă, care într'adins s'aŭ pus lipită aicĭ într'acest loc spre vederea fieş căruia, să dee în ştire tuturor de obşte, că pe aceste următóre două lunĭ şi jumĕtate pân la sfîrşitu luĭ Decembre vama dela carăle cu lemne de foc ce intră de vânḑare în Bucureştĭ, are a o plăti locuitoriĭ ţĕranĭ numaĭ pe cât se coprinde maĭ jos adică, de la carul mare cu patru boi încărcat cu lemne de pădure gróse, de cer, garniţă, stejar saŭ tufan, patru parale, de la carul de a doua mână cu doĭ boĭ, tot cu acest fel de lemne, treĭ parale, iar de la carul cu lemne de luncă, adică jugastru, carpen şi altele ca de aceste, două parale, fiind că urmarea ce făcea vameşiĭ de luŭ până acum de la carul cu lemne de vînḑare, ce vin în Bucureşci o nesuferită vamă înpotriva cataloguluĭ şi a ponturilor domneştĭ, se da pricină de a cere şi locuitoriĭ preţ ne suferit; pentru aceia dară, iată dăm hotărîtă rânduială câte cât aŭ ţĕraniĭ a plăti vama, cine dară din vameşĭ se va îndrăsni a cere şi a lua maĭ mult, are a se pedepsi cu bătaie şi cu purtare prin târg dară şi locuitoriĭ ţĕranĭ cu tóte că li-saŭ ridicat nartul de la vênḑarea lemnelor şi li s'aŭ făcut şi acest scăḑĕmânt la vamă, să aibă şi eĭ a vinde lemnele cu un preţ drept cuvincios, după cum şi altă dată vinde fără de a se lăcomi cu cerere de preţ scump fără de mĕsură.—1803 Octombre 18.

Iω Alecsandru Constantin Ipsilant Voevod, gospodar Zemle Vlahiscoe

Cu rânduială fiind anaforaoa ce ne face dumnealuĭ V. Ban ipistatul logofeţiilor marĭ, poruncim cinstit şi credincios boer al Domnieĭ Mele, biv vel. Hatmane Costache Eraclie, caimacamule, şi dumneavóstră boerilor divaniĭ de la divanul nostru ot Craiova, să faceţĭ urmarea ce se cuprinde maĭ jos. — 1804, Ianuarie 16.

Prea Inălţate Dómne,

După luminata poruncă Inălţimeĭ Tale, ce ni se dă la acéstă jalbă, urmând, am făcut cercetare, şi cetind ponturile vămilor, vědum la capul al 9-lea scriind chiar aşa: tótă marfa strěină ce va intra în tótă ţéra în 17 judeţe, să plătéscă vamă acolo unde se va deschide, faţă cu vameşul văměĭ aceea, scriind câte una, să se socotéscă după catalog şi să iae vama, şi supt acest pont sunt legate tóte vămile ţěreĭ a urma, afară din Carvasaraoa Bucureştilor care are osebit prochimion; s'aŭ dis dară jăluitoruluĭ, că negustoriĭ ce obişnuesc a âmbla cu mărfurile lor din têrg în têrg, nu pot a se numi că fac viclenie ci eĭ o arată, şi rěspunseră, că de la acest fel de negustorĭ nu fac cerere nicĭ supărare, ci numaĭ de la negustoriĭ aceia carĭ aŭ bolţĭ în Craiova, stătătóre şi aduc mărfurĭ strěine într'adins pentru bolţile lor, care ca să nu plătéscă vamă, se învoiesc cu vameşul de la Slatina, fără a deschide marfa, de plătesce un puţin lucru, şi vin la Craiova cu teşcheré că aŭ plătit vama; la acésta le-am dis, că de vor avea negustoriĭ boltaşĭ din Craiova prăvăliĭ a dumnélor şi în Slatina, tóte se adună şi pentru prăvăliĭ din Slatina şi pentru Craiova, şi deschidênd la Slatina în prăvăliile lor, pot să o pórte de la Slatina la Craiova, şi de la Craiova la Slatina; şi la acésta iarăş diseră, că de la acela ce va avea şi prăvălie în Slatina iarăş nu cer nimic pentru marfa ce va deschide la Slatina, dar cere de la aceia ce sunt boltaşĭ şi aŭ bolţile lor cu marfă în Craiova şi la Slatina nu aŭ prăvăliĭ, a cărora cerere când va fi aşa, nu numaĭ că aŭ dreptate a se îndatora aceĭ negustorĭ ce fac vicleniĭ, ca acelé să plătéscă vama pe deplin la Craiova, ci încă sunt vinovaţĭ şi pedepsiţĭ; pentru care găsesc cu cale să fie luminată porunca Inălţimeĭ tale către dumnéluĭ caimacamul Craioveĭ să o cercerceteze acésta, şi carĭ din negustoriĭ boltaşĭ vor aduce mărfurĭ pentru bolţile lor din Craiova, şi cu vicleniile ce se arétă maĭ sus, vor âmbla a nu plăti vamă, să nu le ţie în sémă răvaşele de la Slatina, ci să-ĭ îndatoréscă a plăti vama de plin, dându-le nizam a se feri de vicleniile carĭ aduc pagubă la huzmetul domnesc, iară hotărîrea cea desăvârşită rěmâne a se face de către Inălţimea ta. — 1804 Ianuarie 15. *Vel. Logofět*

Cod. XLII, fila 110 verso.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inalţimeĭ tale, ce mi se dă la acéstă jalbă a 28 negustorĭ din ţinutul Braşovuluĭ, sudiţĭ chesariceşcĭ, urmând, am făcut cercetare, şi cetind atât tarifa ce este pentru sudiţĭ, şi ponturile vămeĭ şi anaforalele de judecăţĭ ce s'aŭ urmat, arĕt încă Domnieĭ tale, că mărfurile negustorilor sudiţĭ aŭ acéstă rânduială: câte sunt numite în tarifă anume, plătesc după tarifă, iară câte nu sunt numite, plătesc treĭ la sută, şi peile de capră verḑĭ ne fiind numite anume în tarifă, vameşiĭ le ia vamă, treĭ la sută, şi bine urméză vameşiĭ, iară pricinuirile jăluitorilor de a le aduce la alte numirĭ din tarifă şi la obiceiul vechiŭ, cum şi la pilda săftienilor sunt netemeinice, pentru că pricina ce se pornesce într'acésta, este, că la vremea când s'aŭ făcut tarifa eraŭ tóte lucrurile eftine şi după preţul lor era şi vama, acum ajungênd la preţ întreit şi împătrit, şi tarifa fiind tot cea veche, vĕd pe cele numite în tarifă, cum sunt săftienile, de nu vine vama lor la suta de banĭ, nicĭ o jumĕtate de ban, iară la peile de boŭ şi de vacă şi maĭ puţin, şi pe lângă acésta arĕt Măriĭ tale şi anaforalele judecăţilor ce s'aŭ urmat, că de la létul 1798 este anafora dela ispravniciĭ Prahoveĭ şi la lét. 1799 este altă anafora de la Departamentul de opt când s'aŭ făcut judecată între sudiţĭ cu vameşiĭ, prin care aceste douĕ anaforale îndatoréză pe sudiţĭ a plăti la pieile de capră, treĭ la sută; mi-aŭ arĕtat jăluitoriĭ şi o copie de anafora a rĕposatuluĭ vorniculuĭ Câmpinénu de la l. 1800, când fără de a fi şi vameşiĭ de faţă, după pilda saftienilor, găseşce cu cale a plăti sudiţiĭ doĭ banĭ la peile de capră: însă pentru acéstă anafora mĕ adeveriĭ că tot atuncĭ iarăşi prin cercetarea rĕposatuluĭ vornic şi a dumnealuĭ Polcovniculuĭ Manu, cu vameşiĭ faţă s'aŭ anerisit. Maĭ vĕḑuĭ şi altă anafora a dumnealuĭ biv. vel log. Isaac Ralet făcută din luminată poruncą Inălţimeĭ tale la trecuta lună a luĭ Septembre 14, în dosul alteĭ jălbĭ a jăluitorilor, când n'aŭ arĕtat jăluitoriĭ de acéstă anafora a rĕposatuluĭ vorniculuĭ Câmpinénu, şi după cuprinderea tarifeĭ şi după cele-l-alte judecăţĭ, găseşce cu cale ca să plătească jăluitoriĭ la peile de capră, treĭ la sută; nu-ĭ ajută pe jăluitorĭ nicĭ cuvêntul, ce ḑice, că din vechime numaĭ doĭ banĭ s'aŭ plătit ântêiŭ, că atuncĭ fiind fost pieile eftine póte să fi venit treĭ la sută aceĭ doĭ banĭ la o piele, şi al doilea, că şi de s'aŭ trecut de vameşĭ cu nebăgare de sémă a nu lua treĭ la sută, aŭ fost paguba lor şi folosul jăluitorilor, fiind-că tarifa este ne schimbată din vechime; ci fiind-că jăluitoriĭ cer de la Măria ta a se da hotărîre, să nu maĭ facă pricinĭ şi gâlcevurĭ cu vameşiĭ, arĕt Inălţimeĭ tale curgerea pricineĭ şi dreptatea în ce chip mi s'aŭ părut că este, iară hotărîrea desăvârşită rămâne a se face de către Inălţimea ta.—1804 Ianuar. 18.

Vel Logofĕt.

Anaforaoa în dosul jălbeĭ a 28 neguστorĭ din ţinutul Braşovuluĭ pentru pieile de capră ce le ia vameşiĭ treĭ la sută.

Iω Constantin Alexandru Ipsilant Voevod

De vreme ce pieile de capră verḑĭ nu sunt numite în tarifă, bine ia vameşiĭ vamă, treĭ la sută, şi drĕptă este anaforaoa ce le face dumnealuĭ vel ban epistatul logofeţiilor marĭ, pe care o şi intărim Domnia mea, şi poruncim cu hotărîre, aşa să plătĕscă negreşit sudiţiĭ, vama acestor feliŭ de pieĭ, ad. la sută treĭ.—1804 Febr. 14.

Cod. XXXXVI fila 261.

Anaforaoa în dosul jălbeĭ vameşilor oboruluĭ, a li se plăti din baniĭ vameĭ tal. 747.

Iω Constantin Alexandru Voevod

Dumneata vel post. am vĕḑut Domnia Mea arĕtarea ce ne faceţĭ prin acĕstă anafora, pentru care poruncim, ca din banĭ vămilor, să se plătĕscă jăluitorilor aceştĭ talerĭ 747; însă fiind-că din baniĭ vămilor sunt patru sferturĭ luaţĭ, din sferturile viitóre să li se plătĕscă aceştĭ banĭ.— 1804 Febr. 18.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca MărieĬ Tale, am cercetat şi pentru peile vitelor ce s'aŭ tăiat în câtă vreme aŭ fost scaunile asupra portaruluĭ Costache Caliarh, adică dela 4 ale luĭ April şi până la sfêrşitul luĭ Maiŭ, să face vama tal. 359 şi pentru pieile vitelor ce s'aŭ tăiat în câtă vreme aŭ fost scaunile asupra paharniculuĭ Manolache, adică dela Iunie întêiŭ şi până la 20 ale luĭ August lĕt. 1803, se face vama tal. 388 şi banĭ 40, care se adună peste total. 747 banĭ 40; iară de când s'aŭ luat scaunele asupra măcelarilor încóce, înşuşĭ jăluitoriĭ arĕtară, că şi-aŭ luat vama dela măcelarĭ, şi după luminata poruncă arĕt, şi cum va fi porunca Inălţimeĭ tale.—1804 Ianuar. 28.

Vel Post.

Cod. XXXX, fila 278.

Fila 68 cod. 37. Porunca ce s'a făcut la jalba luĭ Atanasie Atanasiu, vameşul Craioveĭ. «Fiind-că husmetul acesta al vămilor (dupĕ obiceiŭ vameşul de Craiova da 3000 talerĭ pe an la caimacam) este curgĕtor pe an întreg, trebue dar şi se cuvine ca şi havaetul acesta să se ia cu analoghie pe lunile şi ḑilele ce aŭ căimăcămit fieş-carele din boieriĭ caimacamĭ pe acest an». 1804 Martie 17.

N.-B. Vameşul Atanasiu s'a jăluit că aŭ dat ceĭ 3000 talerĭ caimacamuluĭ Samurcaş şi acum noul caimacam 'ĭ maĭ cere încă odată acest havaet.

Iω Constandin Alexandru Ipsilant Voevod.

La acéstă anafora a D-luĭ biv. vel. Ban Epistatul logofeţiilor marĭ, ne rĕmăind odihniţĭ Teohar, vameşul Focşanilor, s'aŭ înfăţişat şi la Divan înaintea Domnieĭ mele, prin Vechil Costi Polcovnic cu Teodorache post. Vechil din partea lŏcuitorilor părţiĭ loculuĭ, şi a celor ce obişnuesc a face rachiurĭ cu velniţe acolo, unde cetindu-se cuprinderea cataloguluĭ întru auḑul numituluĭ, Costi, la întrebările ce-ĭ făcuĭ, vĕḑum că nicĭ o sciinţă din felul ce se cuprind în ponturile vămilor nu are, ci ca un practos la întrebările ce-ĭ făcuĭ la ale vămeĭ, făr de socotélă şi făr de a sci ce cere, s'aŭ pornit de a supĕra odihna oamenilor împotriva a înseşĭ ponturilor şi a cataloguluĭ vămiĭ, cu care aŭ cumpĕrat, îndrăsnindu-se încă de a eşi şi înaintea Domnieĭ mele la Divan; pentru care de faţă fiind cunoscut dupĕ ponturile vămeĭ, care sunt cu tótă înţelegerea şi curată desluşire, că cererea 'ĭ este fără de cale, ca pe un nevrednic de a fi vameş, hotărîm, nu numaĭ să fie lipsit din tréba vămeĭ, şi în locul luĭ să se orânduiască altul, ci încă să plătéscă şi tótă cheltuiala; de care poruncim, ca prin marafetul D-lor Ispravnicilor aĭ judeţuluĭ să se pue hotărîrea acésta în faptă şi să faceţĭ şi cuviinciósa împlinire de dréptă cheltuială jăluitorilor, cărora le dăm acéstă Domnéscă a nóstră întărire, ca după cuprinderea ponturilor vămeĭ ce maĭ jos se areată pe larg, să nu fie supĕraţĭ împotrivă.—1804 Iunie 15.

Prea Inălţate Dómne,

Tănase ce a fost ceauş de Focşanĭ, şi Ivan de la satul Coteştĭ sud Slam-Râmnic vechiliĭ şi altor locuitorĭ aĭ părţeĭ loculuĭ, carĭ obişnuesc de fac rachiŭ cu velniţe în délurile cu viile, prin jalba ce aŭ dat Măriei Tale pentru vameşiĭ Focşanilor, ḑic că numitul vameş împotriva ponturilor şi a cataloguluĭ Domnesc şi obiceiuluĭ ce s'a urmat, caută a-ĭ supĕra de vamă prin deal şi pe la casele lor, pentru rachiul ce-l vînd la negustorĭ; în dosul căreĭ jălbĭ li se porunceşte de către Inălţimea Ta, ca să cerceteze jalba vĕḑênd şi ponturile vămilor, şi să arĕt Inălţimeĭ Tale; şi aicĭ întêmplându-se venind şi Teohare vameşul Focşanilor, prin care ḑice, că jăluitoriĭ nu se supun a plăti vama rachiuluĭ dupĕ ponturĭ şi catalog, i-am înfăţoşat dar pe amândouĕ părţile înaintea mea, şi făcênd cercetare, ḑiseră jăluitoriĭ, că rachiul ce-l lucréză cu cazane din vin şi din tescovină, obiceiul lor este că de la cel ce rădică rachiul din deal şi-l duce la vale prin judeţe, saŭ 'l trece peste hotar, de-ĭ cumpĕrat saŭ făcut de eĭ, plăteşte vama pe loc, iar vînḑĕtoriĭ ce nu pogór, rachiul la vale nu se supĕră, iar când rachiul se aduce pentru Bucurescĭ de cumpĕrător saŭ de însuşĭ acela ce l'aŭ făcut, nu se supĕră de vameş, nicĭ vînḑĕtorul nicĭ cumpĕrătorul; împotrivă vameşul ḑise, că de la rachiul ce duce în alte părţĭ şi prin judeţe, nu are nicĭ o pricină fiind-că îşĭ ia vama de la acel ce rădică din deal şi pogóră la vale. Iar de la rachiul ce vine pentru Bucurescĭ fiind că de la cumpĕrătorul ce-l rădică nu póte lua vamă, cere dar ca să plătéscă vînḑĕtorul vamă, cu cuvênt că aşa ar fi scriind în catalogul vămiĭ, la slova *Riţă*. Am cercetat dar catalogul vămeĭ şi vĕḑuĭ scriind chiar aşa : «dar pentru rachiul de ţéră ce se vinde prin têrgurile de prin judeţe, hotărîre s'a fost făcut, că vama să se iae de unde se rădică, şi luând cărţulie, orĭ unde-l va duce, de vamă să nu se supere, iar locuitoriĭ prin sate, nicĭ pentru rachiul ce-l cheltuesc şi nicĭ pentru rachiul ce-l vînd să nu fie supĕraţĭ de vamă, că vama să şi-o caute de la cumpĕrătorul ce ridică rachiul, urmându-se după pontul al 48-lea». Am căutat şi acel catalog de ponturĭ şi vĕḑuĭ scriind chiar aşa : Pentru rachiul ce-l fac locuitoriĭ pe la casele lor, şi pe la viĭ de liveḑĭ de pomĭ, şi din tescovină şi din drojdiĭ de vin, vameşiĭ să nu aibă voie a âmbla prin sate pe la casele locuitorilor să céră vamă; iar vînḑêndu-l la negustorĭ, să plătéscă negustorul vamă acolo de unde-l ridică, şi luând teşcherea, la orĭ-ce, têrg îl va duce, de vamă să nu se supere, afară numaĭ pentru rachiul ce se aduce pentru politia Bucurescilor, la acela să nu se amestece vameşiĭ de afară, ci să se vămuiască de vameşiĭ Bucurescilor, iar când chiar stăpânul rachiuluĭ, fără a se face vînḑare, va vrea să-l ducă la têrgurile de la vale, să plătéscă şi el vamă de unde-l ridică, şi unde-l va vinde să nu se supere ; iar ducêndu-l peste Bucurescĭ, acolo nu are să dea nimic, şi vama o plăteşte la Bucurescĭ. După care vameşul ḑise, că el cere vama după coprinderea cataloguluĭ, care ḑice: pentru rachiul ce aduce în Bucurescĭ ca să se vămuiască de vameşiĭ Bucurescilor, şi numaĭ de la cel ce va vinde cu ridicata, să le ia ḑeciuială, iar ceĭ ce-l vor vinde Bucureşteniĭ, adus de eĭ prin prăvăliĭ, să dea vamă de vadră, treĭ-ḑecĭ banĭ, urmându-se după pontul al 49 : că acestea s'aŭ ḑis vameşuluĭ, că nu are cuvênt nicĭ este în măna luĭ să schimbe urmarea cataloguluĭ şi a ponturilor ca să urmeze rînduiala ce este întocmită pentru Bucurescĭ la judeţ, şi cea care este pentru judeţ să nu o păzéscă, şi rĕspunse, că jăluitoriĭ nu fac rachiŭ numaĭ din bucatele lor, ci cumpĕră şi de la alţiĭ vinurĭ, şi apoĭ deacă vînd rachiul pe loc la cel ce aduce pentru Bucurescĭ, luĭ nu-ĭ daŭ nimic, şi la acésta dar nu are cuvênt, că ponturile ḑice curat, că la rachiul ce vine pentru Bucurescĭ să nu iae vameşiĭ de afară vamă, nicĭ de la vînḑĕtorĭ, nicĭ de la cumpĕrătorĭ, neamestecându-se întru nimic la acel rachiŭ, fiind-că vama aceea ce e rânduită a o lua la Bucurescĭ, am cercetat şi prin alţĭ vameşĭ vechĭ, ce-aŭ stătut atât la acest judeţ, cât şi la alte judeţe să să iae pliroforie cum s'a urmat obiceiul şi pe lângă alţiĭ, daŭ mărturie şi un Manole Constantin ceauş, ce a fost vameş la Focşanĭ în câţĭ-va anĭ aci de rînd, şi Hristodor ceauşul spătăresc, ce a fost vameş în Buzĕŭ mulţĭ anĭ, şi prin cuvênt şi în scris, că nu numaĭ locuitoriĭ pământenĭ de la acel judeţ, ci şi din alte judeţe, cum şi de aicĭ din Bucureşcĭ, în toţĭ aniĭ obişnuesc de merg negustoriĭ şi fac rachiurĭ multe la velniţe în judeţul Focşanilor din vin, şi orĭ de-l vând pe loc, saŭ de-l ridică pentru Bucurescĭ, de la acel rachiŭ nu ia vamă la judeţ, ci la Bucurescĭ, iar cel ce duce la alte părţĭ măcar al sĕŭ, măcar cumpĕrat, plăteşce vama acel ce ridică. Decĭ atât după coprinderea ponturilor catalogulu̥ĭ Domnesc, care aŭ curată înţelegere, cât şi după priloforia luată de la alţĭ vameşĭ vechĭ, că s'a urmat obiceiul unit cu ponturile, găsesc cu cale, că jăluitoriĭ să aibă pace de acéstă cerere a vameşuluĭ, ce este cu totul împotrivitóre ponturilor, care ponturĭ cu desluşire curată şi cu destulă înţelegere, pe larg, aŭ coprindere a se lua vamă de la tot rachiul şi nu pierde, orânduind anume de unde să se iae, şi după acéstă întocmire urméză tóte vămile ţĕreĭ cu liniştire sciindu-şĭ fie-care a sa datorie, iar numaĭ acest vameş ca un apractos şi cu totul neînţelegĕtoriu catalogulu̥ĭ Domnesc şi ponturilor cu care a cumpĕrat, pentru că face smăcinărĭ şi turbură odihna ómenilor cu cererĭ împotrivitóre, cu cale ar fi fost să plătéscă şi cheltuiala jăluitorilor, pentru care arĕt Inălţimeĭ Tale.—Iar hotărîrea... i proci.— 1804. Iunie 5.

Constándin Ghica vel Logf.

Cod. L, fila 222.

Iŏ Constantin Alexandru Ipsilant Voevod i gospodar. Zemle Vlahiscoe.

Cetinduse inaintea Domnieĭ Mele acéstă anafora ce-ne face dumnéluĭ biv-vel Ban Epistatul logofeţiilor marĭ, s'aŭ arĕtat din porunca nóstră şi dumnéluĭ clucerului Ioan Hagi Moscu cumpĕrătoriul vămilor de estimp, că de are a ḑice ceva împotrivă din partea vămilor, să arĕte; şi aŭ dat rĕspuns, că nu are nicĭ un cuvênt de împotrivire, după care Domnia mea nu m'am grăbit iarăşĭ a da întărire, ci am lăsat vreme de îngăduială, ca în soroc de ḑile 60 al apelaţiilor de se va arĕta cu vre-o nemulţămire, să se cerceteze, şi trecênd de la anafora, până acum, treĭ lunĭ, mi-a arĕtat. Decĭ de vreme ce sorocu apelaţieĭ aŭ trecut, şi anaforaoa acésta o găsim cu cale urmată, întărim dară şi domnia mea şi poruncim, ca după cum se cuprinde maĭ jos întocmaĭ să se urmeze. — 1804 Maiŭ 5.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inăltimeĭ Tale ce mi s'aŭ dat, ca să vĕḑ jalba rufetuluĭ cojocarilor din Craiova, se vĕḑu şi inşciinţarea divanuluĭ Craioveĭ, cum şi anaforaoa dumnealuĭ biv-v. logo. Isaac Ralet pentru vama peilor de miel ce taie măcelariĭ la scaunele din Craiova, şi de la măcelarĭ le cumpĕră cojocariĭ Craioveĭ, cum-că după ce măcelariĭ plătesc o vamă, apoĭ şi pe cojocarĭ îĭ apucă a plăti altă vamă tot pentru aceléşĭ peĭ, şi cum-că cojocariĭ n'aŭ avut acest fel de obiceiŭ, arĕtând şi un sinet vechiŭ domnesc al rĕposatuluĭ Domn al doilea Grigore Vodă Ghica, pentru apĕrarea cojocarilor de a nu plăti acel fel de vamă, apoĭ se vĕḑu şi cuprinderea cataloguluĭ şi a ponturilor vămeĭ, cum şi îndreptarea ce s'aŭ făcut prin hotărîrea Măriei sale în anul trecut pentru vama peilor ce cumpĕră tabaciĭ din Bucurescĭ, şi cele cu cale se arĕt Măriei tale; urmând luminateĭ Măriei tale poruncĭ, am vĕḑut că toată jalba cojocarilor este a nu se plăti vamă pe peile ce cumpĕră de la măcelarĭ, cu cuvênt că vama este plătită de măcelarĭ, şi că obiceiŭ altă-dată n'aŭ avut a plăti, nicĭ aŭ fost supĕraţĭ; am vĕḑut şi înşciinţarea divanuluĭ Craioveĭ de la Decembre 7, prin care arétă, că vĕḑurăm că scrie la catalog, hârşiile ce obişnuesc şi strîng de la turme işlicariĭ şi cojocariĭ groşĭ asupra fătatuluĭ oilor, unde le va duce să le lucreze, să plătéscă vama de o hârşie 6 banĭ, şi supt acest condeiŭ scrie: «iară la peile de mel albe şi negre ce cumpĕră şi se negustoresc cojocariĭ groşĭ de le fac căciulĭ, blane şi cojoace, să aibă a plăti acel cojocar gros cumpĕrătoriul, de una, treĭ banĭ»; la aceasta cere divanul Craioveĭ cum să urmeze? ad. la acele peĭ ce le vînd măcelariĭ şi plătesc vamă, să plătéscă şi cumpĕrătoriĭ cojocarĭ, saŭ nu? iară dumnéluĭ biv. vel. log. ḑice, că după această cuprindere a cataloguluĭ, se înţelege, că sunt douĕ vămĭ la o vînḑare. Am vĕḑut iarăşĭ la catalog şi hotărârea ce este făcută la vama peilor ce cumpĕră tabaciĭ, prin care se cuprinde întru acest chip, ad. câte dintr'acele peĭ cumpĕră de pe afară de prin têrgurĭ şi plătesce vama vînḑĕtoriĭ, acolo să se ia acea teschere de plata vămeĭ, şi eĭ aducêndu-le aci în Bucurescĭ, să nu se supere de vameşiĭ têrguluĭ de aicĭ, fiind că nu suferă Măria ta de două orĭ a se plăti, iară când le vênd tăbăcariĭ lucrate, nu aŭ a se supĕra intru nimic, fiind că are a li se pune şi lor nart. Chibzuindu-le dar toate acestea cu de amăruntul şi luând de séma cuvêntuluĭ din catalog, unde ḑice pentru aceste pieĭ de miel albe saŭ negre ce este pus sub cuvêntul hîrşiilor, care strîng cojocariĭ 'şi işlicariĭ de peste câmp la fătăciunea oilor, fără de vamă, plătită de vînḑĕtorĭ, şi se îndatoresce cumpĕrătoriĭ cojocarĭ şi işlicarĭ a da vamă; nu rĕmâne îndoială, că doară vorba «peilor de mel» nu este pentru altele, ci chiar pentru acele ce le cumpĕră de afară fără de vamă, şi atât după acésta, cât şi după urmarea peilor ce cumpĕră tabaciĭ, dreptatea mi se pare întru acest chip, adică câte dintr'aceleaşĭ peĭ de miel albe saŭ negre vor cumpĕra cojocariĭ Craioveĭ de la măcelariĭ din Craiova, tăiate la scaunele de acolo, fiind că la acelea măcelariĭ plătesc vamă, cojocariĭ luându-le şi făcêndu-le căciulĭ şi cojoace, pentru acele pieĭ cumpĕrate de la măcelarĭ, de vamă să nu se supere, iară când şi cojocariĭ le vor vinde iarăşĭ peĭ ne lucrate, atuncĭ să plătească şi eĭ vamă ca nişte vênḑĕtorĭ, cum şi cele ce vor aduce de afară şi nu vor avea dovadă că aŭ plătit vênḑĕtoriĭ vama, la acelea să plătéscă cojocariĭ vamă, iară fiind vama plătită de vînḑĕtorĭ, cojocariĭ să nu se supere a da altă vamă, de care în ce chip mi s'aŭ părut a fi cu cale, arĕt Mărieĭ tale.— *iară hotărârea...* 1804, Ianurie 28.

Vel Logf. Constandin Ghica.

Cod. L. fila 98.

Iω Costantin Alexandru Ipsilant Voevod

După pliroforia ce ne dă dumnealuĭ vel agă printr'acéstă anafora, poftim dară să se facă de acum înainte scăḑĕmîntul brutarilor ḑece dramurĭ, ad. din o sută dramurĭ ce vindeaŭ până acum la o para, acum să vînḑă po dramurĭ nouĕ-ḑecĭ la para.—1804 Iunie 26.

Prea Înălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimeĭ tale, cercetând cum se politefseşce vînḑarea grâuluĭ, după pliroforia ce-mĭ dete vameşul oboruluĭ têrguluĭ de afară, cum şi după probele ce-'mĭ aduce orânduitul zapciŭ al Agieĭ tot-déuna de la tóte têrgurile ce se fac la obor, mĕ adeveriĭ că brutariĭ politieĭ cumpĕră grâŭ de pe la locuitoriĭ ceĭ carĭ aduc grâŭ la têrg de vênḑare, chila po tal. 16 şi se sue până la tal. 24 şi banĭ 45, de care şi nu lipsim, după poruncă, a înştiinţa Mărieĭ tale.—1804 Iunie 25.

Vel Agă Grigorie Ghica

Cod. L fila 179.

Iω Constantin Atexandru Ipsilante Voevod

Cu cale fiind anaforaoa aceasta, poruncim Domnia Mea dumitale Caimacamule al Craioveĭ şi boerilor Divanuluĭ Domnieĭ mele de acolo, să faceţĭ urmare după cum se cuprinde maĭ jos prin Mumbaşirul cel orânduit.—*1804 Iunie 2.*

Prea Inălţate Dómne,

După luminata poruncă Inălţimeĭ Tale, ce mi se dă la acéstă jalbă, urmând, am luat séma cerereĭ ce fac vameşiĭ Craioveĭ, şi după anaforaoa ce am făcut Mărieĭ tale maĭ înainte, la jalba din partea negustoruluĭ, stăpânul mărfeĭ, s'aŭ orânduit şi Mumbaşir ca de faţă cu vechilul din partea vameşilor Craioveĭ, să se cerceteze la Judeţul Oltuluĭ, unde s'a întêmplat pricina, pentru-că dintr'o teşcherea a vameşuluĭ scheleĭ s'aŭ dovedit, cum că marfa aceea venea pentru Craiova, şi deschiderea mărfeĭ la Slatina s'aŭ făcut cu viclenie ca să păgubéscă pe vameşiĭ Craioveĭ de dreptul lor, şi de nu se vor putea învoi şi a se mulţămi cu izbrănire de acole, să vie la luminatul divan a Măriei tale, şi acum jăluitoriĭ ḑic, că negustoriĭ stăpâniĭ mărfiĭ se află la Craiova încărcaţĭ cu tréba untuluĭ, de unde nu póte lipsi, şi de cercetarea ce s'aŭ făcut la judeţul Oltuluĭ n'aŭ rĕmas mulţămiţĭ, cerênd a se cerceta la Craiova. Decĭ cu tóte că nu este cu putinţă de a merge de la judeţele de din cócede Olt la Craiova, dară fiind că este trebuinţă de a se cerceta şi negustorul, stăpânul mărfeĭ, carele se află în Craiova, de unde nu póte lipsi, şi de la Slatina până la Craiova sunt numaĭ opt ceasurĭ, unde pot vameşiĭ Slateniĭ cu înlesnire de a merge, iar de la Slatina pănă aci la Bucurescĭ este cale treĭ-ḑecĭ de ciasurĭ, găsesc cu cale să fie luminată porunca Inălţimeĭ tale ca Mum-Basirul ce este orânduit cu alegerea Ispravnicilor de la Olt, să-l ducă şi la Dumnealuĭ Caimacamul Craioveĭ orĭ pe vameşul Slatineĭ, saŭ pe Vechilul săŭ, ca să se facă cercetarea pricineĭ şi acolo de faţă cu toţiĭ şi când nu se vor învoi de a rĕmâne odihniţĭ cu cercetarea şi alegerea ce va face şi Dumneluĭ Caimacamul, să-ĭ aducă la luminat Divanul Măriei tale, însă întru acéstă vreme a lucruluĭ cu tóte că sunt poruncĭ cu Mum-Basir de a nu trage pe ipotesiar prin judecăţĭ, dar vameşiĭ nu aŭ loc de câmp, încă la acéstă vreme maĭ bună înlesnire aŭ, căcĭ alişverişurile contenează, de aceea în ce chip mi s'a părut a fi cu cale, arĕt Inălţimeĭ tale şi rĕmâne la luminata Marieĭ tale poruncă.— 1804, Ianuarie 30.

vel Logofĕt Costache Ghica.

Cod. XXXXVI, fila 402.

Iŏ Constandin Alexandru Ipsilante, Voevod

Credincios boerule al Domnieĭ Mele, Dumnéta Biv-Vel Bane Epistatule al Spătărieĭ, primind acest Domnescul nostru pitac, să daĭ strajnică poruncă la toţĭ Căpitaniĭ de pe la marginile Bucurescilor, ca pentru câţĭ negustorĭ de cară şi căruţe şi butóie vor veni de afară, să nu 'ĭ slobódă a intra în Bucurescĭ până nu vor căuta ómeniĭ ce sunt orânduiţĭ de vameşiĭ Carvasraleĭ pe la marginĭ, că să nu aibă nescari-vaş marfă tăinuită şi să o cacirdisască de vamă. *tolco pisah gpd.*—1806 Februarie 1.

Cod. XXXXIX, fila 242.

Milostiv Bojio Iŏ Const. Alex. Ipsilant Voevod gospodar. Zemle Vlahiscoe.

Dumneavóstră Ispravnicilor ot sud. Ialomiţa, sănătate; vĕ facem în şcire, că la Domniea Mea aŭ dat jalbă cumpĕrătoriĭ vămiĭ acestuĭ judeţ, cum că tot alişverişul vînḑerilor se face prin sate vînḑênd locuitoriĭ cele ce aŭ de vênḑare la negustoriĭ turcĭ, şi negustoriĭ turcĭ sunt împotrivă-le a le plăti vama ce sunt datorĭ după coprinderea ponturilor, cum şi locuitoriĭ se apără cu coprinderea ponturilor vămiĭ, care ḑice că vama să o plătéscă cumpĕrătoriĭ negustorĭ, şi cu acest mijloc eĭ se păgubesc de dreptul vămeĭ, ce li să cuvine a lua şi cer porunca Domniĭ Mele de îndreptare. Decĭ fiind-că vama este huzmet al Cămăriĭ Domneşcĭ, la care şi prin ponturile vămeĭ sunteţĭ dumneavóstră îndatoriţĭ a da tot felul mână de ajutor vameşilor şi a le împlni dela ceĭ ce se împotrivesc, cum şi negustoriĭ turcĭ aŭ să se îndatoréscă şi să împlinească vama prin zabitul judeţuluí, că pentru aceea este orânduit zabit cu neferĭ şi cu léfă îndestulată, iar când zabitul cu neferiĭ luĭ nu urméză datorieĭ slujbeĭ sale, dumnévóstră sunteţĭ îndatoraţĭ a înşciinţa Domniĭ Mele, că de este din nevrednicia luĭ, să se schimbe a se pune altul, şi acésta ne urmându-o este cusur al dumnévóstră, că nu vĕ urmaţĭ datoria ce aveţĭ, pentru care strajnic vĕ poruncim, ca prin zabitul judeţuluĭ să împliniţĭ negreşit dreptul vămiĭ dela cine va avea a lua, căcĭ maĭ viindu-ne vameşĭ cu jalbă, că din nesilinţa ce faceţĭ nu li se împlineşce dreptul, să şciţĭ că pe înşivĕ vĕ vom îndatora la plată, şi pricinuirĭ de îndreptare nu vor fi primite; aşişderea şi pentru locuitoriĭ vînḑĕtorĭ, care după cuprinderea ponturilor n'aŭ să fie supĕraţĭ la plată de vamă pentru cele ce vînd prin sate la negustorĭ dară şi pe eĭ să-ĭ îndatoraţĭ a arĕta la vameşĭ orĭ ceea-ce va vinde la negustorĭ, cu numele negustoruluĭ şi cu lucrul ce aŭ vîndut ca să şcie şi vameşiĭ ce să ceară şi de la cine, iar să nu tăinuiască, că dovedindu-se în urmă se va pedepsi, *ii saam receh gpd.*—1806 Maiŭ 9.

Cod. XLIX. fila 251.

Anexele Cap. XXXVI (vol. VIII)

Am aretat în acest Cap. al Vol. VIII, (pag. 655) câte decisiunĭ întêmpina comerciul român din causa *sudiţilor* strĕinĭ, protegiaţĭ în paguba neguţitorilor pămêntenĭ. Câte un ispravnic maĭ bine inspirat se încumeta, une-orĭ, a împedica pe sudiţĭ să facă comerciŭ cu mărunţişul, ceea ce era un drept esclusiv al pămêntenilor, orĭ că lua patentele de sudeţie din mânile sudiţilor carĭ făceaŭ asemene comerciŭ, orĭ cumpĕraŭ proprietăţĭ imobile. Din nenorocire, asemenea vremurĭ eraŭ revocate neîntârḑiat prin intervenţiunea Consulilor.

Iată unele acte de acéstă natură :

Cătră Cinstita Aghenţie a chesaro crăeştiĭ Curţĭ
De la Logofeţia mare a principatuluĭ Valachieĭ:

S'aŭ primit cu cinste şi cu prietenie rĕspunsul cinstiteĭ Aghenţiĭ pentru sudiţiĭ de la Craiova, de împreună şi cu deosebita Carte de poruncă scrisă către dênşiĭ, şi cât pentru cererea ce face cinstita Aghenţie, de a se porunci slujbaşilor şi dregĕtorilor Domneştĭ din partea loculuĭ, a nu fi sudiţiĭ bântuiţĭ în chipurĭ şi cu mijlóce împotrivitóre; de acésta să fie cinstita Aghenţie bine însciinţată, că Măria sa pré Inălţatul nostru Domn, Principul Valahieĭ, după cum până acum aşa şi de aicĭ înainte va da poruncile Măreĭ sale după poftitórea cerere a cinstiteĭ Aghenţiĭ, fiind-că după cum s'aŭ maĭ şi arĕtat cinstiteĭ Aghenţiĭ, Măria Sa cu nicĭ un fel de chip nu voesce a da pricină de mâhnire, trebue însă şi sudiţiĭ să urmeze aceea ce însăşĭ şi cinstita Aghenţie o ḑice şi o aretă, că n'aŭ voie a vinde cu dramurile şi *cu mărunţişul Băcăniĭ şi alte ca de aceste de ale mâncăriĭ şi bĕuturiĭ ce sunt supuse la nart,* în vreme ce acest fel de lucrurĭ ce metahirisesc eĭ, nu sunt aduse din ţéra Nemţească, nicĭ din Europa, ci aceste sunt lucrurĭ de ţéra Turcéscă, ce nu sunt slobode a le vinde cu mărunţuşul, făr' de numaĭ cu rădicata, iară vîni ḑarea cu mărunţişul la acest fel de lucrurĭ din ţĕrile Turceşcĭ, care iaste supuse la Nart — este *numaĭ a Raielelor Turceşcĭ.* — Când dar împotriva acésta vor fi următorĭ vre-uniĭ din sudiţĭ, a face ad: alişveriş cu mărunţişul la acest fel de lucrurĭ, care este al Raielelor Turceşcĭ, ce póte alta a-ĭ socoti dregĕtoriĭ Domneştĭ când îĭ găsesc vînḑênd, de cât că sunt Raiale, şi ca pe nisce Raiale din Isnafu politieĭ aceia, să-ĭ siléscă a fi următorĭ Nizamuluĭ şi Nartuluĭ; dregĕtoriĭ urméză a da Nizamul acela ce pentru tóte Raialele este poruncit. De acea dară avem cinste, din porunca Măreĭ Sale Principuluĭ, a rĕspunde cinstiteĭ Aghenţiĭ, spre a o face acésta bine cunoscută şi şciută sudiţilor, ca nu din ne înţelegerea şi din ne urmarea lor, să se dea pricinĭ de vre-o mâhnire, precum nu poftesce Măria Sa.—Decemvre 30, 1802.

Iŏ Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

După pliroforia ce ne dă Dumnéluĭ vel Vornic al politieĭ prin acéstă anafora, poruncim D-vóstră Ispravnicilor ca pe maĭ jos numiţiĭ Ión şi Toma sudiţĭ, să nu-ĭ maĭ supĕraţĭ de acum înainte, ci să fie în pace, dânduli-se înapoĭ şi patentele ce li s'aŭ luat —*1804 August 9.*

Prea Înălţate Dómne,

Ión Şuştecul şi Toma Băncilă sudiţĭ chesaricescĭ, ce se află cu locuinţa în sud Saac, aŭ jăluit Inălţimeĭ Tale că le este alişverişul aicĭ în ţéră cu marfă de braşovenie, şi D-lor Ispavnicĭ le-aŭ luat patentele şi ĭ-aŭ închis ca să plătéscă bir, luându-le şi câte tal. 3 de om, se rógă că de nu sunt primiţĭ a fi sudiţĭ cu familiile lor aicĭ, să li să dée patentele cum şi aceĭ câte 3 talerĭ şi să se ducă înlăuntrul, într'a cărora jalbă mi se poruncesce ca să cercetez şi să arĕt Inălţimeĭ Tale prin anafora. Veĭ sci Inălţimea Ta, că la cercetarea comisieĭ li se pusese soroc de 40 de ḑile să se rădice şi să se ducă în lăuntru, acum după cercetarea ce le-am făcut mĕ adeveriŭ că s'aŭ embodisit de către Dumnélor Boeriĭ ispravnicĭ de nu aŭ putut să-şĭ facă gătirea lor a se duce înăuntru fiind-că 'ĭ-aŭ avut la poprélă, şi deosebit mĕ plioforisiŭ că aicĭ în ţéră nu aŭ casă, ci nisce bordee, soţiile lor sunt iarăşĭ unguróice, acareturĭ saŭ alt-ceva nu aŭ de cât câte un cal de 'şĭ cară marfa din Braşov, şi câte o vacă pentru hrana caselor lor, eĭ nu staŭ la un loc, ci âmblă prin têrgurĭ şi bâlciurĭ cu marfă de braşovenie, fiind parte negustorésca, şi vĕḑêndu-ĭ că aŭ mare protimie de a se duce înapoĭ, eŭ pré plecata sluga Inălţimeĭ Tale nu 'ĭ-am lăsat că nu sunt cu vre-o pagubă ţĕriĭ la alişverişul lor, şi ca acest fel de negustorĭ sunt şi alţiĭ, şi de va fi buna-voinţa Inălţimeĭ Tale după acea făgăduială ce le-am dat, să fie luminată porunca Inălţimeĭ Tale cătră dumnélor boeriĭ ispravnicĭ a nu-ĭ maĭ supĕra de acum înainte şi să le dee şi patentele ce le-aŭ luat. Iar hotărîrea...—*1804, August 7.*

Vel Vornic.

Şi nu numaĭ contra sudiţilor avea să se apere negoţul român, ci şi de administraţiunea proprie a ţĕreĭ, administraţiune jacăşă, care rechiziţiona după plac. Până şi a bruma de óste ce avé în ţéră requiziţiona cu de la sine putere pe ţĕranul comerciant, cum probéză şi actul următor:

Iŏ Constantin Alexandru Ipsilante Vvd

Cinstite şi credincios boeriule al Domnieĭ Mele dumnéta vel Postelnice fiind-că am luat Domnia Mea însciinţare, cum că împotriva poruncilor ce într'adins aŭ fost date pentru aceste de a nu eşi adică nimene din Neferĭ şi Arnăuţĭ înaintea carelor cu lemne de foc şi cu altele ce aduc locuitoriĭ de vînḑare pentru trebuinţa politieĭ, iarăşĭ se îndrăsnesc Arnăuţĭ şi Neferi de es afară şi fac zapt carele cu lemne de foc şi cu alte trebuinciόse ce aduc de vînḑare locuitoriĭ, trăgându-le încóce şi încolo, de nu póte norodul să apuce şi să cumpere, iată dară maĭ întêiŭ la ale nóstre Ogeacurĭ Tufeksi-Başa şi Deli-Başa şi la ceĭ-l'alţĭ zabiţĭ, cu mare străşnicie am poruncit de a nu se cuteza la o urmare ca acésta, dar şi dumitale 'ţĭ poruncim ca să arĕţĭ de obşte porunca acésta la dumnélor boeriĭ, ca şi dumnélor să dea Nizam Arnăuţilor şi ómenilor dumnélor a nu se cuteza să iasă înaintea locuitorilor de a-ĭ trage încóce şi încolo, căcĭ poruncă să aveţĭ dată orĭ carele se va prinde verĭ a cuĭ om ar fi făr' de osebire să-l aducă la Domnésca nóstră curte spre a se pedepsi *tolico pisah gopd —1803, Octomvre 1.*

Cod. IL Fila 101 verso.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Dumnéta vel Postelnice fiind-că pentru pandurii ce sunt rânduiţi din porunca Domnieĭ Mele de locuesc prin mahalale, ne-am însciinţat cum că eşind afară la marginea Bucurescilor unde sunt semĕnăturĭ de porumburĭ ale orăşenilor şi ale altor locuitorĭ de afară, de le fac stricăciune şi pagubă atât pe ascuns cât şi pe faţă prin silnicii, încărcându-se cu porumb luat de prin numitele ţérinĭ ale locuitorilor şi aducêndu-l aicĭ de 'l mănâncă şi 'l vînd, poruncim dară să-ĭ aducĭ faţă înaintea dumitale pe toţĭ zabiţiĭ acelor pandurĭ, cărora pe lângă arĕtarea ce le veĭ face de acéstă netrebnică urmare a ómenilor lor, să le daţĭ a înţelege, căcĭ ca nişte pandurĭ ce sunt ómeniĭ noştriĭ, nu numaĭ nu se cade să facă dal-de acestea, ci încă maĭ vêrtos sunt datorĭ ca pe alţiĭ ce-ĭ vor vedea făcênd acest fel de hrăpirĭ şi urmărĭ netrebnice cu paguba locuitorilor, să-ĭ oprescă şi să nu îngădue, căcĭ de acea iĭ avem Domnia Mea pandurĭ, ca să fie pentru paza ţĕriĭ, şi nu ca să fie hrăpitoriĭ şi păgubitoriĭ locuitorilor; decĭ să-ĭ îndatorezĭ dumnéta spre a da negreşit straşnice poruncĭ la tótă obştea pandurilor ca cu totul să se părăséscă de aceste netrebniciĭ şi să nu se îndrăsnéscă nimenĭ de acum înainte de a se atinge de ţérina cuivaş şi a lua măcar un ştulet de porumb saŭ a bântui pe cinevaş în vre-un fel de chip, căcĭ avem a orândui osebiţĭ ómenĭ aĭ noştri într'adins să păzéscă şi să privegheze pentru acésta, unde şi de se va şi găsi vre-unul următor împotriva acesteĭ poruncĭ, să scie că hotărîre nestrămutată avem spre a osândi pe însuşĭ zabiţiĭ cu cea maĭ straşnică şi fără milostivire *pedépsă. tolico pisah.*—1805, Decemvrie 14.

Fila 281.

BRESLELE

Acte relative la Maimarbaşa şi brésla întrunită a lemnarilor, zidarilor, têmplarilor, strungarilor, cărămidarilor şi nisiparilor.

Carte de la Domnie la mâna luĭ Ioniţă Vătaful pre carele 'l-am făcut Domnia Mea maimarbaş peste lemnarĭ, zidarĭ, têmplarĭ, strungarĭ, cărămidarĭ şi nisiparĭ din Bucurescĭ, ca să aibă în zaptul şi şciinţa luĭ pe toţĭ dintr'aceste bresle câţĭ lucréză şi se hrănesc cu aceste meşteşugurĭ în Bucurescĭ şi ca să cunóscă toţĭ de maĭ mare al lor şi de epistat pe maĭ sus numitul Ioniţă Maimarbaş şi fiind-că cât se cuvine pentru slujbele acestea atât ale orînduelilor Nizamuluĭ lor, cât şi pentru ale obştieĭ trebuinţe ce aŭ de lucrul acestor meşteşugurĭ, i pentru unile binale împotriva pravililor (*sic*) vĕtămătóre la vecinĭ şi pricinuitóre de călcarea uliţiior slobode obştescĭ, sunt tóte arĕtate pe larg la hrisovul ce'l aŭ; să aibă dar orânduitul acesta Maimarbaş datorie, ca prin purtarea luĭ de grijă, tóte acelea câte sunt orânduite prin hrisov să se urmeze şi să se păzéscă peste tótă vremea, să caute şi se judece şi pricinele ce vor avea bresle acestea între dênşiĭ pentru ale meşteşugurilor după orânduiala hrisovuluĭ şi fiind-că are a se afla numitul slujind la lucrul Curţeĭ gospod, orĭ când este de trebuinţă, să aibă dar numitul Maimarbaş acest privileghiŭ adică : ceauşiĭ luĭ să ĭ fie apĕraţĭ de tóte dăjdiile precum aŭ fost obicinuit. Aşişderea să aibă numitul Ioniţă Maimarbaş un scutelnic al luĭ, care era obicinuit de a-l avea Maimarbaşa, om fără de pricină, găsit din strĕinătate. Căruia după cercetarea ce i se va face de la visterie, să i se dea pecetluitul Domnesc la mâna, luĭ spre a-l avea nedajnic şi pururea scutit, pentru ajutorul caseĭ luĭ. Să scutéscă şi o cârciumă a luĭ aicĭ în oraşul Bucurescĭ de fumărit, de căminărit, de vamă, de ortul vă'ăşesc şi de tóte altele câte sunt pe alte cârciume. După aceea să se siléscă orânduitul Maimarbaşa întru slujba luĭ a fi cu osîrdie, cât şi pentru toţĭ aĭ breslelor care lucréză meşteşugurile aceste să nu facă înşelăciunĭ şi pagubă noroduluĭ acestuia.—1802, Oct. 28.

Estract din Hrisov. Acéstă epistasie a luĭ Maimarbaşa, am făcut'o Domnia Mea deosebit «*ofichion*» îmbrăcând pe numitul Maimarbaşa cu *caftan.*—Iĭ dă şi 6 scutelnicĭ dintre pământenĭ cu pecetluitul Domnesc.

Iĭ face pentru ostenélă şi léfă, câte tl. 50 pe lună de la Casa răsurilor ; să aibă încă numitul boerul Domnieĭ Mele Lazar Maimarbaş a pune osîrdie şi silinţe întru sljuba acésta, ca prin îngrijirea sa să se păzéscă o bună orânduială a breslelor acestora, că nu numaĭ eĭ adică să să foloséscă, şi să se câştige din meşteşugurile lor, ci şi norodul să 'şĭ aibă înlesnirea fără de pagube şi fără de înşelăciunĭ întru trebuinţele lucruluĭ binalelor, luând séma numitul Maimarbaşa şi pentru unele binale ce sunt după pravile oprite, adică care astupă şi închid lumina vecinuluĭ, cum şi cele ce ar căuta să coprindă şi să strimtoreze uliţele obşteĭ cu întinderea ce fac şi altele asemene vătămătóre, că îndată să dea şcire la Domnia Mea. Pentru care orânduim Domnia Mea şi nizamul maĭ sus numitelor bresle, prin poruncile ce se coprind maĭ jos, după hrisóvele Domnescĭ ce am vĕḑut a fraţilor Domnĭ şi părinteluĭ nostru, şi după trebuinţa ce urméză acum spre bună orânduială :

1) La fie-care dintre aceste bresle să fie rânduit câte un ceauş şi iarăş dintr'acest rufet câte 4 saŭ 5 fruntaşĭ carĭ vor fi mesterĭ maĭ bunĭ, maĭ bĕtrânĭ şi maĭ de ispravă, ca cu aceĭ fruntaşĭ dimpreună să povăţuiască breslele şi cu aceia împreună să fie şi la preţuirile ce din poruncă se fac. Carĭ să aibă a se strînge şi a veni la «*Longea*» lor în ḑilele de serbătorĭ când nu lucréză, unde are a veni şi numitul Maimarbaş de a căuta trebile ce vor fi, care aceştĭ ceauşĭ în cât ce vor afla slujind aŭ a fi nedajnicĭ, scutiţĭ pe capetele lor, după orânduiala hrisóvelor ce aŭ fost.

2) Câţĭ lucréză şi se hrănesc cu acest meşteşug şi cu acest alişveriş, adică lemnariĭ, cărămidariĭ, nisipariĭ, şi têmplariĭ verĭ dajnicĭ ver scutelnicĭ şi posluşniciĭ verĭ *iamacĭ* după la ogiacurĭ, verĭ călăraşĭ de pe la lipcanĭ, verĭ ómeniĭ

domnescĭ, toţĭ să aibă a cunósce pe numitul Maimarbaşa zabit la ale meşteşugurilor dându-ĭ supunere şi ascultare la orânduelile breslelor şi ale meşteşugurilor, care le arĕtăm maĭ jos şi plătind fie-care lemnar şi zidar ajutor la Epitropia podurilor, după cum aŭ plătit şi până acum. Din care are a da numitul aceĭ tl. 750 la cutia podurilor ce sunt obicinuiţĭ precum da şi până acum, şi prisosul este al luĭ, pentru cheltuelile ce are cu plata de leafă la un logofĕt şi la 2 ómenĭ de slujbă. Afară de brésla cărămidarilor, nisiparilor, ce daŭ la Epitropia podurilor, ḑeciuială din alişverişul ce fac.

3) Câţĭ vin după Dunăre lemnarĭ şi zidarĭ spre a metahirisi meşteşugurile acestea, aice, să aibă a se aréta numituluĭ Maimarbaş spre a fi şciuţĭ luĭ, carĭ şi când vor vrea a se duce la patria lor să ia rĕvaş de la epistat cum că nu este în pricinĭ cu cinevaş pentru vre-o vină, şi aşa cu răvaşul epistatuluĭ mergênd la Spătărie i se va da răvaş de drum. Dumnéluĭ Maimarbaş să aibă a ţine catastih de toţĭ câţĭ sunt meşterĭ cu sciinţa meşteşugurilor acestora, pămêntenĭ séŭ strĕinĭ, carĭ sunt slobоḑĭ a tocmi de sineşĭ binale şi a lucra, şi pentru a nu se face cinevaş de sine meşter fără de a şci deplin meşteşugul acesta, şi luând lucru cuivaş să'l strice saŭ să înşele ca să-ĭ ia banĭ, de aceea ḑicem, că afară de meşteriĭ breslelor acestora, pentru care are a ţinea numitul Maimarbaş catastih, cum şi din meşteriĭ ceĭ cu sciinţă ce vin de peste Dunăre, alţiĭ să nu fie volnicĭ a face tocmelĭ, şi a lua asupra lor nămeştiĭ şi zidirĭ, dacă nu şcie meşteşugul, ci să lucreze cu ḑioa la meşterĭ, saŭ unde va găsi şi să-şĭ ia plata după meşteşugul luĭ, urmând nartuluĭ ce cu socotélă de obşte, am dat.

4) Uceniciĭ să slujască pe la meşterul lor pânĕ va învĕţa meşteşugul deplin şi când va fi să iésă făcêndu-se destoinic, să'l ducă stăpânu-sĕŭ la adunarea luĭ Maimarbaş cu bĕtrâniĭ bresleĭ spre cercetare, şi fiind vrednic, să aibă a fi slobod de sineşĭ la lucru meşteşuguluĭ ce aŭ învĕţat, ca şi ceĭ-l-alţĭ meşterĭ, trecêndu-l Maimarbaş la catastihul de meşterĭ.

5) Pricinile ce se va întêmpla întru aceste rufeturĭ pentru alişverişul meşteşuguluĭ cum şi pentru calfe şi ucenicĭ, Maimarbaş dimpreună cu bĕtrâniĭ rufetuluĭ aceluia, adică de va fi lemnar cu bĕtrâniĭ lemnarilor, iar de va fi zidar, cu bĕtrâniĭ zidarilor, făcênd longe (лонџє) după obiceiul lor, să le cerceteze şi să le judece după obiceiul lor, şi care va fi vinovat şi vrednic de certare, are voie a'l înţelepţi Maimarbaş după obiceiul lor, la care acésta longe datorĭ să fie câţĭ sunt din isnafurile acestea a se supune şi a veni când se va chiama cu ciauşul lor, măcar ver din ce breslă ar fi; iar care se va arĕta cu nesupunere, are voie Maimarbaş să-l arĕte Domnieĭ Mele, ca să se lipséscă din isnaful acesta.

6) Să aibă însă şi numitul Maimarbaş a păzi întru tóte dreptatea şi buna orînduélă isnafurilor acestora la ale meşteşuguluĭ şi alişverişelor atât în partea fieş-căruia, cât şi de obşte şi să se feréscă de orĭ-ce cusur şi urmare

împotrivă. Deci, acest hrisov poruncim Domnia Mea să se citéscă întru audul tuturor isnafurilor acestora la longea lor, ca să fie sciut fie-căruia nizamul ce am dat Domnia Mea spre a-l urma cu toții, care și pentru ca să se păzéscă acum și tot-d'auna nestrĕmutat, l'am întărit și cu Domnésca nóstră iscălitură și pecete, scriindu-se aice în orașul Domnieĭ Mele, Bucurescii, la lét 1803, Ghen. 2 de Kiriță Dascălul Slavonesc.

— Lazăr Maimarbașa, peste dulgherĭ și zidarĭ se jăluesce la Domnitor, că dulgherii și zidarii carĭ sunt iamacĭ pe la hogeagurĭ nu se supun a plăti banii cutieĭ «carĭ sunt pentru ajutorul podurilor, după cum plătesc și ceĭ-l-ațĭ meșterĭ zidarĭ și dulgherĭ. Deosebit de acésta nu se supun a plăti baniĭ care sunt pentru tóte breslele: ajutorul ostașilor, ḑicênd că sunt iamacĭ și eĭ aŭ stăpênĭ carĭ arétă pe Tufecci Bașa și pe Deli Bașa și pe Buluc-Bașa....»

Domnitorul la 27 Noembrie 1803, poruncesce luĭ vel Spatar și luĭ vel Aga și luĭ vel Cămăraș, pentru breslașiĭ iamacĭ pe la hogeacurĭ, ca toțĭ aceștĭ breslașĭ să fie îndatorițĭ a plăti, atât ajutorul podurilor după orânduia lahrisovuluĭ, cât și baniĭ ajutoruluĭ cheltuielelor ostășescĭ.

Fila 13 Cod. 37.

Bresla Tabacilor

(Suplim. la Volum. VIII pag. 656)

Poruncă în dosul jalbeĭ tabacilor.
Iω Costandin Alexandru Ipsilant vd. gpd.

Fiind-că s'aŭ înfățișat jăluitoriĭ tabacĭ înaintea Domnieĭ Mele, unde după cercetarea ce s'a făcut s'aŭ dat în cele de pe urmă hotărîrea nóstră, ca pentru peile ce cumpĕră afară de prin têrgurĭ, pentru care plătesc vînḑĕtoriĭ vama acolo, să iae tabaciĭ la mânele lor acea teșcherea de plata vămiĭ, și aducênd peile aicea, să nu se supere pentru vamă de către vameșiĭ têrguluĭ de aicĭ, fiind-că s'aŭ plătit odată vamă pentru dênsele aicea, și nu suferim Domnia Mea a se plăti de douĕ orĭ; iară pentru cele ce cumpĕră de prin sate, fiind-că pentru acelea nu s'aŭ plătit vamă și urméză a le avea și eĭ cumpĕrate cu preț maĭ eftin, căcĭ într'un chip se vînd prin têrgurĭ de către vînḑĕtoriĭ ce plătesc vamă, și într'alt chip se vînd prin sate de cătră vînḑĕtoriĭ ce nu plătesc vamă. Pentru acelea s'aŭ ḑis, că aŭ a plăti vamă când le aduc aicĭ, fiind-că vînḑĕtoriĭ nu aŭ plătit vre-o vamă afară, iară când tabaciĭ le vînd lucrate și unele și altele, s'aŭ hotărît de Domnia Mea a nu plăti eĭ vama, precum nicĭ pentru peile ce cumpĕră de la măcelarĭ, fiind-că plătesc măcelariĭ vama, dar să fie și eĭ îndatorațĭ a vinde după nartul ce li se va pune; decĭ am dat la mânile lor acéstă Domnésca nóstră poruncă a o avea drept sinet, ca să fie nesupĕraţĭ de vamă când vînd orĭ-ce fel de pele, după hotărîrea ce s'aŭ făcut, şi să urmeze vînḑĕrile lor a le face după Nartul ce li se va da. — 1802 Decemvre 27.

Cod. XLIX Fila 15 *vel Logf.*

Anaforaoa în dosul jalbeĭ tabacilor din 1803, Iulie 26 pentru scumpie.

La 1797 aŭ fost apĕrată scumpia de vamă de Alex. Ipsilant, cu sinet Domnesc din 1797, Ghenarie 14. De atuncĭ a fost scutită de vamă «la tóte ponturile vămeĭ» numaĭ când se va vinde pe la târgurĭ să plătéscă vamă. «Decĭ şi rânsa şi sovârfu cum şi frunza de măr urméză a avea tot acéstă rânduélă în vreme ce este pentru al lor meşteşug, pentru că după coprinderea ponturilor şi a cataloguluĭ, lucrurile ce nu sunt numite şi rânduite de a lua vamă care sunt ale pămêntuluĭ ţĕriĭ, acele nu aŭ vamă. — 1803, Iuliu 16.

Cod. XLV, Fila 375 (verso).

Iω Const. Alexandru Ipsilante Voevod şi gospodar Zemli Vlahiscoe

S'aŭ citit înaintea Domnieĭ Mele anoforaoa ce ne face Dumnélor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ veliţĭ aĭ Domnieĭ Mele, prin care ne aretă vrednicia şi slujba fără de cusur cu care s'aŭ purtat Lazăr proin Polcovnic, în cât aŭ fost epistat de Maimarbaşa, care-le întrebat fiind de Domnia Mea, să ne arĕte în adevĕr care aŭ fost pricina pentru care ne-aŭ dat jalba de rugăciune, cerênd sloboḑenie dintr'acéstă epistasie, ne-aŭ făcut arĕtare că atât pentru nesupunerea cu care i se aretă uniĭ din isnafurile aceste : lemnarĭ, zidarĭ, cărămidarĭ şi nisiparĭ, cât şi maĭ vîrtos pentru troposul cu care i se arată aceĭ ce îşĭ metahirisia în tréba acésta. Decĭ de vreme ce Dumnélor boeriĭ îl cer, arĕtând trebuinţa ce este de obşte în acéstă vreme, şi printr'acéstă anafora ne face cunoscut rugăciunea de a-l orândui iarăşĭ şi fiind-că Domnia Mea cercându-l îl găsim vrednic şi cu desăvêrşită sciinţă la aceste meşteşugurĭ, primim dar rugăciunea Dumnélor şi nu numaĭ îl orânduim pe numitul.... să aibă iarăşĭ epistăsia acésta, ci vom da Domnia Mea asupra epistăsieĭ luĭ şi nizamul acela care se cade, cu tropos de a putea şi el a sluji şi de a fi cunoscută şi folositóre slujba aceşteĭ epistăsiĭ a luĭ; pentru care şi poruncim, ca toţĭ de obsce câţĭ sunt la isnafurile acestea de lucréză meşteşugurile lemnărieĭ, zidărieĭ, cărămidărieĭ, nisiparĭ şi têmplarĭ, orĭ care şi verĭ din ce bréslă ar fi, să cunóscă pe maĭ sus numitul de epistat supuindu-se la nizamul şi orânduelile breslelor acestora, care prin epistatul lor aŭ a se da.—1802, Decemvre 2.

Condica XLV (domnéscă) a luĭ Alexandru Voevod Ipsilante 1802—1803—1804 (Arhiva Statuluĭ).

Urméză anaforaoa din 1802 No. 16.

«Cu plecată anafora însciinţăm M. Tale pentru epistăsia Maimarlâculuĭ ce este peste breslele de lemnarĭ, zidarĭ, cărămidarĭ, nisiparĭ şi têmplarĭ, într'acéstă vreme după întêmplarea cutremuruluĭ ce aŭ fost, din care s'aŭ stricat atâtea şi atâtea zidăriĭ şi binale de obştie, este bine cunoscut la înalta înţelepciune a M. Tale, câtă de mare este trebuinţa acesteĭ epistăsiĭ, spre a avea un ipokimen carele, nu numaĭ sciinţa meşteşuguluĭ să o aibă desăvêrşit şi cu vrednicie de a face zapt pe toţĭ câţĭ lucréză meşteşugurile aceste, să nu îngăduiască a face înşelăciune noroduluĭ, ci să aibă un ipolipsis bun ipokimenul sĕŭ de a se putea încrede şi a se nădăjdui cine-va că printr'însul se fac tocmelile cele maĭ multe de zidăriĭ şi binale, spre a nu se maĭ face noroduluĭ acele înşelăciunĭ şi pagube ce se făcea maĭ înainte vreme de către aceste bresle, uniĭ mâncând baniĭ şi lăsând lucrul neisprăvit, alţiĭ stricând lucrul, din care fórte pătimia obştea, până când s'aŭ rânduit de către M. Sa Alexandru Vodă Moruz, Polcov. Lazăr epistat numitelor bresle. Acesta fiind om de ispravă, cu şciinţa meşteşuguluĭ deplin şi cu zabtlîc vrednic, de care avea şi óreş-care temere şi grije toţĭ aĭ isnafurilor acestora, nu numaĭ vre un cusur în cât s'aŭ aflat el nu s'aŭ întèmplat, ci şi greşéla altor călfĭ de maĭ 'naintea luĭ, le-aŭ îndreptat şi aŭ fost tótă obştea odihnită de slujba luĭ.»

Boeriĭ cer în locul luĭ *Ioniţă* (cel rânduit după demisia Polcovniculuĭ) cel ce a fost maĭ 'nainte Maĭmarbaşa, care a *ajuns întru slăbiciunea bĕtrâneţilor*, nu póte face serviciŭ bun.

Se rógă să se numéscă iar Polcovnicul, căcĭ boeriĭ aducêndu-l «'l-am făcut să înţelégă, că dator este la acéstă vreme când are obştia atâtea trebuinţĭ din nevoia cutremuruluĭ ce s'a întêmplat de la Dumneḑeŭ.» Cere să i se facă vre-o mângâere de hrană, că are casă grea şi cu copiĭ, şi are nevoie de a plati la epistăsie şi un logofĕt şi un nefer.

Semnaţĭ: *Dumitrache ban, Nicolai vel ban, D. Racoviţ vel ban, Scarlat Ghica ban, Radu Golescu, Const. Ştirbeĭ, Scarlat Câmpinénu, Grigore Brâncovénu, Barbu Văcărescu vist. Istrate Creţulescu.*

Vodă numesce, la cererea prin anafora a boerilor, din 16 Oct. (1802), la epistăsia breslelor de lemnarĭ, zidarĭ, cărămidarĭ şi nisiparĭ pe *Lazăr Polcovnicul*, om cunoscĕtor de mesteşug şi fiind-că are a ţine un logofeţel şi un om douĭ cu léfă i cu cheltuială, boeriĭ divanuluĭ propun să facă Vodă şi luĭ orânduiala de milă domnéscă, ca să se mângâe după ostenelile slujbeĭ luĭ şi să-şĭ aibă hrana şi chiverniséla. Vodă a cercat şi el pe Lazăr Polcov. şi găsindu-l vrednic şi cu şciinţa meşteşuguluĭ deplin, 'l-a orânduit iar la epistăşie spre îndreptarea nizamuluĭ.

Meşteriĭ din brésla têmplarilor şi lemnarilor se jăluesc, în Martie 12 1804, luĭ Vodă: «că un Ion têmplarul din mahalaoa Colţeĭ, este vre-o câtă-va vreme de când s'a aşeḑat la d-luĭ Medelniceru Arbut posluşnic al d luĭ şi, d-luĭ neavênd mijloc cu alt tropos a'l scuti s'aŭ pus şi i-aŭ scos luminata carte a Mărieĭ Tale de scutélă pe numele fabriceĭ de postav, ḑicênd că are să lucreze la mengheneua fabriceĭ când se strică. «Luminat şi mult milostive D-ne, acest Ion têmplarul este scutit numaĭ pentru casa d-luĭ, ca să lucreze caseĭ Dumisale cele trebuincióse, iar nu pentru fabrică că el la tréba fabriceĭ nu scie să facă nimic, ci orĭ-când se întêmplă de se strică cevaşĭ de ale fabriceĭ la menghene saŭ alt cevaşĭ, se drege de un Iacob Suditu iar nu de el. Pentru care ne rugăm cu toţiĭ de obşte milostivireĭ Mărieĭ Tale ca să se aşeḑe numitul Ion têmplaru la cinstita visterie a Mărieĭ Tale, fiind-că este trebuincios în bréslă cu meşteşugul luĭ, fiind-că nu sunt îndestuĭ meşterĭ têmplarĭ a îndestula lucrările politieĭ şi poruncile Inălţimeĭ Tale şi vedem că nicĭ la unul din boeriĭ ceĭ marĭ asemenea posluşnic ca dênsul din vre-o bréslă nu este cu numele fabriceĭ, că nu este vre-un om scăpătat să fie posluşnic, ci este om care întórce prăvălie cu 2—3 călfĭ».

Domnitorul aprobă totuşĭ la 12 Martie 1804, rĕmânerea luĭ Ion têmplaru ca posluşnic al fabriceĭ de postav şi după cererea medelniceruluĭ Hagi Kiriac. Arbut, dă hrisov deosebit de scutire de posluşnicie luĭ Ion têmplaru pe numele fabriceĭ de postav.

Cod. XXXVII, fila 62 (verso).

Iῶ Const. Alex. Ipsil. Voevod gospod. zemle Vlahiscoe.

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor Domnieĭ Mele, Dumnéta biv. vel. Ban Manoloche Brâncovene, şi Dumnéta vel Spăt. Scarlate Ghica, şi Dumnéta vel Aga Gregorie Ghica, şi Dumnéta biv vel. Logofete Gregorie Brâncovene şi biv. vel Paharnice Manolache, vĕ facem Domnia Mea în şcire pentru tabaciĭ din Bucurescĭ, că încă din anul trecut, de la luna luĭ Noemvre, după jălbile ce ne aŭ fost dat, că nu se pot suferi a plăti vama la peile tăbăcite ce vînd aicĭ în politia Bucurescilor, cu cuvînt că n'aŭ avut obiceiŭ a plăti şi că cele maĭ multe peĭ le cumpĕră şi vînḑĕtoriĭ plătesc vama; am hotărît, ca pentru peile de boŭ şi vacă, cum şi peile de óie şi de capră şi miel ce aduc tabaciĭ din Bucurescĭ de la zalhanalile lor, saŭ cumpĕră de la măcelariĭ de aicĭ şi le argăsesc la cherhanalele lor, vînḑĕndu-le tăbăcite, să fie apĕraţĭ de vamă, iară pentru cele ce cumpĕră de pe afară, să se urmeze într'acelaşĭ chip, adică: câte din acele peĭ cumpĕră de pe afară, de prin têrgurĭ şi plătesce vama vînḑĕtorul acolo, să iae acea teşcherea de plata vămiĭ, şi aducêndu-le aicĭ în Bucurescĭ să nu se supere de vameşiĭ têrguluĭ de aicĭ, adică când le aduc crude, fiind-că nu suferim a se plăti de douĕ orĭ, iară pentru cele ce cumpĕră, de prin sate fără de vamă, la acele să plătéscă tabaciĭ vamă când le aduc crude, fiind-că vînḑĕtoriĭ vamă pentru dênsele n'aŭ plătit, iar când acest fel de peĭ le vînd tabacii lucrate tăbăcite, să nu se supere de vamă fiind-că aŭ şi eĭ să le vîndă după nartul ce li se va pune, care nart fiind-că niciĭ până acum nu li s'aŭ maĭ pus, iar apĕrarea vămeĭ 'şĭ-aŭ avut'o şi o aŭ, şi după ce vamă nu plătesc, apoĭ şi vîndarea o fac cu un preţ de nesuferit, orânduim Domnia Mea pe Dumnea-vóstră, ca strîngêndu-vĕ la un loc, să aduceţĭ înaintea Dumnea-vóstră pe doĭ treĭ din tabacĭ, să cercetaţĭ cu scumpĕtate, ca să vĕ pliroforisiţĭ pentru fieşĭ-care felurime de peĭ, cum le cumpĕră şi ce cheltuială aŭ la lucru tăbăcituluĭ, şi lăsându-le un câştig cuviincios, să socotiţĭ că cu ce preţ se cuvine a le vinde, făcênd la acóstă dróptă chibzuire a li se pune un nart cumpănit, ca nicĭ eĭ să nu aibă cuvînt a se plânge de pagubă, dar nicĭ norodu să nu pătimóscă, şi fiind-că tabaciĭ cea maĭ multă marfă a lor o vînd la cavafiĭ politieĭ, din care lucréză marfa de încălţăminte ce se vinde la norodu de obşte, care găsind Ispravniciĭ că cumpĕră peile scumpe şi neavênd nicĭ aceia vre-un nart orânduit, aŭ ajuns lucru de nu póte cine-vaşĭ ajunge să cumpere încălţămintele cele trebuincióse; pentru aceea dară poruncim, să aduceţĭ înaintea Domnea-vóstră şi doĭ treĭ din cavafĭ, şi după ce veţĭ pune întêiŭ tabacilor nartul cuviincios, arĕtând cavafilor acel preţ, cu care aŭ a cumpĕra fieş-care felurime de saftian şi meşinĭ şi tălpĭ de la tabacĭ, să cercetaţĭ apoĭ şi ce cheltuială aŭ şi eĭ la făcutul lucruluĭ, şi câştigul ce li se cuvine a lua şi eĭ, şi aşa să le puneţĭ şi lor un nart drept, la fieş-care felurime de încălţăminte cum se cuvine a vinde lucrurile gata la norod, de care cu bună pliroforie şi cu dróptă cumpănire orânduind Dumnea vóstră şi unora şi altora nartul cel cuviincios, să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele, cum are a se urma vîndarea de la tabacĭ la cavafĭ şi vîndarea cavafilor la norod de lucrurile încălţămintei? Aşisderea fiind-că cavafiĭ aduc marfă şi de Ţeara Turcească, să cercetaţĭ şi pentru acea asemenea cumpĕrătură şi ce cheltuială aŭ, şi să le puneţĭ nartul cum li se cuvine să vîndă la norod lucrurile gata, şi să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele cu anafora în scris, fără zăbavă, cu Vătavu de Divan, ca să dăm Domnia Mea întărire a nu maĭ pătimi obstea scumpĕtate. *Tolico pisah. gospo l. 1803, Octom. 15.*

Cod XLIX fila 105.

Hrisov Bărbierilor. Fiind-că rufetul bărbierilor meşterĭ, carĭ locuesc aicĭ în oraşul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, aŭ avut obiceiurile şi aşedămênturile ce se coprind maĭ jos încă de maĭ înainte din vechime, aşisderea aŭ avut şi un protomeşter maĭ mare peste dênşiĭ adică staroste pentru purtarea de grijă şi chivernisé'a rufetuluĭ lor; care obiceiurĭ cerênd a li se întări şi de către Domnia Mea, după ce ne am pliroforisit, l-iŭ că le-aŭ avut a este atât prin hrisovul altor fraţĭ domnĭ, cât şi prin un sinet al M. Sale părinteluĭ nostru lót 1796 care le aŭ la mâna lor, am poruncit să'şĭ alégă staroste după obiceiurĭ, şi aŭ ales pe . . . . . căruia am dat Domnia Mea acest hrisov al Domnieĭ Mele, ca să aibă a fi staroste şi purtător de grijĭ peste toţĭ bărbieriĭ de aicĭ. Şi el, împreună cu şease epitropĭ meşterĭ aĭ bresleĭ acesteia maĭ bĕtrânĭ şi maĭ de cinste aĭ lor ce vor fi, să păzéscă orînduduiala ce aŭ între eĭ, adică:

A) Toţĭ câţĭ lucréză meşteşugul acesta aicĭ în Bucurescĭ, orĭ pămêntenĭ *saŭ strĕinĭ*, din orĭ-ce parte ar fi venit, saŭ călăraş, dorobanţ, sêrb saŭ orĭ-ce fel de slujitor ar fi, să aibă ascultare de starostea şi de aceĭ 6 epitropĭ la cele ce-ĭ va povĕţui pentru ale meşteşuguluĭ.

B) Pentru ucenicĭ, când vor voi să iasă de la meşterĭ să fie datorĭ a da de şcire starostieĭ şi epitropilor ca prin şcirea şi voia lor să iasă, iar de sineşĭ să nu fie volnic, nicĭ vre unul din meşterĭ să nu îndrăznescă a lua ucenicul altuia.

C) Când se va întêmpla orĭ greşală să facă vre-un bărbier de a nu lucra bine, orĭ de a nu păzi Duminica saŭ alte sĕrbătorĭ, saŭ judecată să aibă unul cu altul pentru ale meşteşuguluĭ lor, să nu fie volnic boer mare, aşa saŭ alţĭ zapciĭ a-ĭ judeca, fără numaĭ starostea dimpreună cu epitropiĭ să-ĭ judece şi să ĭ îndrepteze după obiceiurile şi rênduiala lor, certându-ĭ şi dojenindu-ĭ după vina ce vor face.

D) Până nu 'şĭ vor deschide meşteriĭ ceĭ marĭ de nainte prăvăliile lor să nu aibă voĭe ceĭ-l-alţĭ bărbierĭ.

E) Pentru Cutia de milosteniĭ, ce aŭ avut obiceiŭ a ţine bresla acésta, să se iae de la tot meşterul din Duminică în Dumică câte banĭ 3, i de calfă câte banĭ doĭ, dând aceştĭ banĭ orĭ-cine ar lucra meşteşugul acesta şi să se strîngă în Cutie de staroste, care Cutie să se ţie pecetluită atât de staroste, cât şi de epitropĭ cu peceţile lor şi să se păzéscă pe tot anul, ca dintre aceĭ banĭ să se cheltuiască la praznicul prapadomneĭ Paraschiveĭ, ce 'l prăznuesc eĭ, i la mórtea vre-unuĭ meşter din brésla lor, ce nu va avé cu ce să ĭ facă trebuinciósele îngropăreĭ şi ale pomenireĭ, dintr'aceĭ banĭ să-ĭ slujască şi să-ĭ facă pomenire luĭ, cum şi de va rĕmâne vre-un meşter de aĭ lor la slăbiciune şi la sărăcie din bólă, saŭ din altă întêmplare, iarăşĭ dintr'aceĭ banĭ să'l slujască cu ceea-ce va fi cu cale, după starea luĭ. Pentru care aceste cheltuelĭ, când se va întêmpla trebuinţa a se face, cu toţĭ împreună să deschidă cutia şi cu sfat de obşte a epitropilor să se cheltuiască, şi atât din baniĭ ce vor strînge la cutie, cât şi de cheltuiala ce vor face la acele maĭ sus arĕtate, în toţĭ aniĭ să aibă starostea a'şĭ da socotéla înaintea celor 6 epitropĭ, carĭ cheltuelĭ să se arĕte prin fóie anume la ce, unde şi cât s'aŭ dat, ca să fie cunoscută şi celor l-alţĭ de obşte, spre a i se vedea slujba de este cu credinţă saŭ nu.

Decĭ, am întărit Domnia mea hrisovul acesta cu iscălitura şi pecetea Domnieĭ mele Ca să se urmeze precum poruncim maĭ sus, scriindu-se hrisovu acesta 'a I-iul an din întêia Domnie, aicĭ în oraşu scaunuluĭ Domnieĭ mele Bucurescĭ, la lét 1803 — Martie 16, de Zamfirache logof. za taină.

Anexa la vol. VIII pag. 656

Fiind-că pe Naum, meşterul croitorul, 'l-am făcut Domnia Mea Terzibaşa de croitorĭ, i s'aŭ dat acéstă carte a Domnieĭ Mele la mână, prin care poruncim la tótă brésla ca să aibă a'l cunósce de Terzibaşa rînduit de Domnia Mea. Şi fiind-că pentru nizamul croitorilor cu Terzibaşa lor sunt date hrisóve Domnescĭ coprinḑĕtóre pe larg de orînduiala Terzibaşiĭ a bresleĭ şi de obiceiul şi privilegiul ce aŭ urmat la brésla acésta, poruncim ca numitul Terzibaşa dimpreună cu epitropul bresleĭ să urmeze acele hrisóve ce aŭ păzindu-se întru tóte obiceiul ce s'au urmat, după coprinderea hrisóvelor, atât pentru Terzibaşa în parte, cât şi pentru breaslă.—*1803 Maiŭ 1.*

Cod XLIX Fila 77.

Anexă la pag. 657 (vol. VIII)

Hrisovul bresleĭ ovreilor (Staroste)

Dat'am acest Domnesc al nostru hrisov luĭ David pre care-le 'l-am făcut Domnia Mea staroste de ovreĭ, şi este şi Hahambaşa, ca să aibă brésla ovreilor şi cu starostea lor privilegiurile ce din vechime aŭ avut prin hrisóvele fraţilor Domnĭ de maĭ înainte, adică starostea împreună cu toţĭ ovreiĭ să fie apĕraţĭ de tóte alte orînduelĭ ce vor eşi peste an în ţéră, făr'de numaĭ ruptórea lor să o dea, cum s'aŭ aşeḑat şi maĭ mult să nu fie supĕraţĭ. Pricinile cele maĭ micĭ ce vor avea ovreiĭ între dênşiĭ să le judece starostea, şi cele maĭ marĭ şi carĭ nu sunt odihniţĭ pe judecata luĭ, să le judece dumnéluĭ vel Cămăraş Aşijderea şi casa starosteluĭ să fie apĕrată de fumărit şi de alte orînduelĭ, cum şi de dijmărit i vinăriciŭ pe drepte bucate ale luĭ să nu plătéscă. Şi când strînge baniĭ dăjdieĭ de la ovreĭ să ia starostea după obiceiŭ de nume câte banĭ 30 pentru ostenéla luĭ. Care fiind-că este şi hahambaşa să ia de tot ovreiul casnic câte talerĭ unu pe an şi alte veniturĭ ce se numesc ale hahamuluĭ după orînduiala şi obiceiul lor. Asemenea să ţie ovreiĭ şi povernile ce le-aŭ avut făcute pe cheltuiala lor în Bucurescĭ, pe locul ce li s'a dat de la Domnie şi sinagoga lor. Decĭ după cererea ce prin jalbă aŭ făcut Domnieĭ Mele starostea, atât pentru a se păzi orânduiala bresleĭ, cât şi pentru a luĭ ajutor, după ale sele slujbe, ne am milostivit şi adăogăm şi aceste adică pentru pricinile ovreilor fiind-că sunt rînduite a se căuta de starostea lor, şi carĭ nu se vor odihni pe judecata luĭ să le judece dumnéluĭ vel Cămăraş, de aceea să nu se amestice zapciĭ marĭ şi micĭ aĭ târguluĭ la pricinile i judecăţile ce vor avea ovreĭ cu ovreĭ între dênşiĭ. Aşijderea să aibă starostea în dreptul sĕŭ, atât pe ovreiĭ pământenĭ, cât şi pe ceĭ strĕinĭ, ce vin, să-ĭ aibă în sciinţa sa, ţiind catastif curat pentru toţĭ de obştie.

Şi fiind-că starostea are 2 prăvălii drepte ale sale, în care se află şi cu şederea, să aibă dar în locul scutireĭ caseĭ, apĕrarea acelor doue prăvăliĭ de fumărit şi de alte orînduelĭ. Să ţie şi o cârciumă în care se vinde vinu[1] ovreilor, scutită şi apĕrată de fumărit, de căminărit, de vamă, de tóte alte orînduelĭ ce vor fi pe alte pivniţe. Să ţie starostea şi un vier la via sa, om strĕin şi făr'de pricină de dajdie, scutit şi apĕrat de rîndul dăjdiilor visterieĭ şi de alte orînduelĭ. Pentru care poruncim şi la toţĭ ovreiĭ, să dea starostiĭ supunerea şi ascultarea cea cuviinciósă şi să-l protimiséscă orĭ unde şi întru tóte locurile, ca pe un staroste şi hahambaşa al lor. Iar acel ce se va arĕta impotrivitor, neurmător şi nesupus, să i se facă căḑută dojană, urmându-se întru tóte după obiceiul ce s'aŭ urmat şi până acum; şi am adeverit hrisovul acesta cu însăşĭ Domnésca nóstră iscălitură şi pecete şi cu credinţa... etc.

(*scris de Kiriţă Logofĕt*).

Cod. LI, fila 279.

Dintre boeriĭ noĭ semnaţĭ la acésta anafora cităm pre Grigore Caliarhi vel Postelnic, pe C. Bălénu, vel Logofĕt de ţéra de jos, Grigore Bălénu, vel Logofĕt de obiceiurĭ, etc.—*1805 Aprilie 17.*

Deja la 1803 Ghenar 4, s'aŭ făcut carte luĭ Moisi ovreiu a fi staroste de ovreĭ în Craiova, care s'a făcut întocmaĭ după cartea cea veche a Domnuluĭ Hangeri.

Anexe la pag. 658 (vol. VIII)

Anaforaoa în dosul jalbeĭ tuturor ovreilor din Bucurescĭ împreună cu starostea lor pentru o Ană ovreică nebună, a se face surghiun.

Iŏ Constantin Alexandru Ipsilante Vvd

Poruncim Domnia Mea dumitale vel Spătar, ca acéstă Ana ovreică ridicându-o de aicĭ sluga Domnieĭ Mele Zapciŭ Spătăresc, să o trécă dincolo preste hotare în Moldova, prin marifetul Ispravnicilor noştri de Focşanĭ, de unde să nu maĭ fie slobodă a se maĭ întórce.—*1804, Aprilie 24.*

Prea Inălţate Dómne

După luminata poruncă a Măarieĭ Tale am cercetat jalba bresleĭ ovreilor ce aŭ dat Măarieĭ Tale, cum şi judecata şi anaforalele hahamilor, care vĕḑênd că sunt adevĕrate, precum întru acéstă jalbă areată, fiind-că acésta ovreică, s'aŭ despărţit de bărbatul sĕŭ de atâta vreme, când şi s'aŭ izbrănit de el şi s'aŭ despărţit luându-şĭ ceea-ce s'aŭ cuvenit, ci acéstă cerere ce face acum sunt făr'de cale, şi nu lipsiĭ a aréta Măriei Tale de a se face luminata porunca Măriei Tale către Dumnéluĭ vel Spătar de a se face surghiun, şi ce va fi lumiminata Măriei Tale poruncă.—*1804, April 3.*

Al doilea Cămăraş.

La nota de la pag. 658 (vol. VIII).

Numirea luĭ Panait Ţigara staroste de negustorĭ

...Vlahiscoe. Boieruluĭ Domnieĭ Mele Panait Ţigara pre carele 'l-am făcut Domnia Mea staroste de neguţitorĭ, ca să aibă volnicie printr'acéstă carte a Domnieĭ Mele, a căuta trebile şi judecăţile i alte socotelĭ ce vor avea neguţitoriĭ între dênşiĭ cu *eritocrite* şi altele câte cu porunca Domnieĭ Mele şi de la judecata d-lor veliţilor boerĭ i se vor orândui, cum şi catagrafia când va fi trebuinţă şi se va porunci a face prăvăliilor şi altor avuturĭ şi preţuirĭ de zestre după dreptate şi pentru aceste ostenelĭ ce are a face la slujba şi poruncile Domnescĭ, să aibă după obiceiŭ, a fi el şi casa luĭ apěrată de tótă podvada şi angariile, să ţie şi un logofět scutit, care este împreună cu dênsul ostenitor la dusul trebilor ce i se vor porunci de către Domnia Mea; să aibă a ţine douĕ pivniţe aicĭ în oraşul Domnieĭ Mele Bucureşcĭ apěrată de fumărit; să scutească dirept bucatele luĭ de dijmărit şi vinăriciu. Aşijderea şi . . .
. . . . . string miere înfierat cu fierul Domnieĭ Mele
. . . . . alte vedre, fără de numaĭ cu acele care *(lacune fiind hârtia ruptă)*
. . . . . să aibă a lua de tótă vadra câte un galben turcesc de tul. douĭ banĭ 20. Asemenea să aibă şi o prăvălie în Bucurescĭ scutită de tóte podveḑile ce vor eşi pe alte prăvăliĭ şi douĭ scutelnicĭ. carĭ după ce 'ĭ va găsi. să 'ĭ aducă la d-luĭ vel vist. ca să le dea adeverinţă. Poruncim Domnia Mea vouĕ tuturor neguţitorilor, să aveţĭ a'l şci şi a'l cunósce pre numitul boerul Domnieĭ Mele de staroste, căruia să'ĭ daţĭ după datorie ascultare. —1802 Noembre.

Fila 89.

La 1803, Noembrie 15 s'aŭ făcut Carte de staroste luĭ Athanasie proin staroste.

Nota la pag. 658 (vol. VIII).

Vlahiscoe. Fiind-că Ivan proin staroste de neguţitorĭ, pentru bětrâneţele sale, şi pentru a sa scăpătăciune şi greutatea caseĭ întru care se află după ale sale slujbe, aŭ avut milă prin Cărţĭ Domneşcĭ, atât de la fraţiĭ Domnĭ de maĭ 'nainte, cât şi de la Măria Sa părintele Domnieĭ Mele, ca să ţie lude străinĭ 6 scutiţĭ cu pecetluiturĭ Domneşcĭ, după orânduiala Visterieĭ, să ţie şi o prăvălie, cum şi o cârciumă în Bucureşcĭ, scutite şi apĕrate de fumărit, de căminărit, de vamă şi de tóte dările ce sunt pre alte prăvăliĭ i cârciume, M'am milostivit şi Domnia Mea de 'ĭ-am înnoit şi 'ĭ-am întărit mila ce aŭ avut, ca să se păzéscă nestrămutat; pentru care poruncim la toţĭ câţĭ se cuvine întocmaĭ să fiţĭ următorĭ *i saam. receh. gpd.* 1803, Aug. 5.

Cod. XLIX. Fila 154.

Anexa la pag. 658 (vol. VIII)

Hrisovul Boiangiilor din Bucuresci

Fiind-că intre alte rufeturĭ ale politieĭ Bucurescilor s'aŭ aflat şi brésla Boiangiilor, carĭ ca nisce trebuincioşĭ ce sunt obşteĭ, aŭ avut şi privileghiurĭ Domnescĭ, coprindĕtóre de orânduiala şi obiceiurilor acestuĭ rufet, precum m'am pliroforisit Domnia Mea dintr'o anafora ot. lét 1781, Febr. 25 a Epitropieĭ obstireĭ, întărită de Măria Sa părintele Domnieĭ Mele, coprindĕtóre că aŭ avut Boiangiiĭ şi Carte veche a rĕposatuluĭ Domn Costandin *Gehan* Vvd cu lét 1764 Ghenarie 12, prin care găsesce cu cale, ca boiangiiĭ să fie rufet, ca şi alte rufeturĭ şi să aibă şi proeştĭ dintre eĭ, după care acele sineturĭ Domnescĭ aŭ fost boiangiiĭ nesupĕraţĭ lucrându-şĭ meşteşugul lor fără de a se amesteca alţiĭ, iar într'acest an dându-ne jalbă boiangiiĭ, cum că sunt supĕraţĭ de către epistaţiiĭ fabriceĭ nouă de şaliurĭ şi ghermesiturĭ amestecându-se fabrica şi la meşteşugul lor, cum şi epistatul fabriceĭ împotrivă dându-ne jalbă cum că boiangiiĭ aŭ făcut menghené, care este dat numaĭ fabriceĭ d'a o avea, am făcut Domnia Mea cercetare prin judecată, faţă cu amêndouĕ părţile, şi în cele de pre urmă s'aŭ hotărît ca după coprinderea hrisovuluĭ ce are fabrica de saldagelâc minghené şi lucrul mengheneleĭ are a'l ţinea numaĭ fabrica acésta, iar alţiĭ nimenĭ nu se slobod a avea menghené, fiind slobodĭ câţĭ vor voi să mérgă la fabrică să-şĭ menghenéscă lucrurile lor vechĭ saŭ nouĭ, iar boiangiiĭ nu sunt slobodĭ a ţinea menghenele, precum nicĭ maĭ 'nainte n'aŭ avut, şi fiind-că boiangiiĭ făcuseră o menghené împotriva Hrisovuluĭ fabriceĭ de saldagelâc s'aŭ îndatorat boiangiiĭ, ca cu soroc să o scóţă afară din ţéră, să o vîndă, a nu se păgubi; aşijderea are a ţine fabrica şi o prăvălie cu osebit boiangiul sĕŭ, însă să nu se amestece acéstă prăvălie a fabriceĭ la alte lucrurĭ ale noroduluĭ vechĭ saŭ nouĭ a le văpsi, ce numaĭ la ale fabriceĭ lucrurĭ ce va scóte, iar cele-l-alte lucrurĭ câte aŭ norodul de obste trebuinţă de văpsit, vechĭ saŭ nouĕ, să se văpséscă de isnaful boiangiilor şi să le deie lustru cu hier şi cu alt meşteşug al lor, cum urma şi maĭ 'nainte, făr' de a metahirisi şi lucrul mengheneluĭ; după care acéstă hotărîre s'aŭ dat Domnésca nóstră întărire fabriceĭ; dar pentru ca să se păzéscă şi să se urmeze nestrămutat acest nizam între fabrica cu rufetul boiangiilor a nu fi iarăşĭ supĕraţĭ după vremĭ, aŭ cerut rufetul boiangiilor ca să li se deie şi lor Domnescul nostru Hrisov de întărire, cuprin̦ĕtor şi de cele-l-alte orânduelĭ şi obiceiurĭ ale rufetuluĭ lor, precum aŭ şi alte isnafurĭ, a cărora cerere şi rugăciune primind'o Domnia Mea li s'aŭ dat acesta al nostru Domnesc hrisov, prin care hotărîm, ca pentru nizamul ce are a se urma între boiangiĭ cu fabrica, să li se păzéscă orânduiala ce am dat maĭ sus, şi împotrivă să nu fie supĕraţĭ la meşteşugurile lor, iar pentru cele-l-alte orânduelĭ a breslelor, vĕn̦ênd Domnia Mea părerile ce aŭ avut în sineturile vechĭ; aşişderea chibzuind şi cele de lipsă şi trebuinciόse bresleĭ care prin iscăliturile lor tuturor de obsce le-aŭ cerut ca să le aibă precum leaŭ şi alte isnafurĭ pe larg; câte dară din acele cerute de dênşiĭ sub iscăliturile tuturor s'aŭ găsit cu cale precum le aŭ şi alte rufeturĭ şi câte se cuprind în sineturile vechĭ, iată le întărim printr'acest Domnesc al nostru hrisov, de a li se urma. :

1 Să alégă rufetul pe unul dintre eĭ maĭ-mare, să le fie Proestos, care prin şcirea Dumnéluĭ vel Cămăraş să se orânduiască, care-le să fie şi hrisovul Domnesc la a luĭ îngrijire; să ţie Proestosul şi un ciauş sub ascultarea sa pentru trebile rufetuluĭ, cum sunt şi alte isnafurĭ, şi d'impreună cu douĭ, treĭ bĕtrânĭ, aĭ rufetuluĭ să judece pricinele ce vor avea boiangiŭ cu boiangiŭ, atât pentru ale meşteşuguluĭ lor, cât şi pentru ucenic şi călfĭ, după orânduila rufetuluĭ lor să-ĭ îndrepteze, iar carĭ nu se vor odihni pe judecata luĭ, să-ĭ judece Dumnéluĭ vel Cămăraş, nefiind volnicĭ pentru pricinĭ ale meşteşuguluĭ lor a merge la alte judecătoriĭ.

2. Să ţie Cutia cum aŭ şi alte rufeturĭ, care Cutie pecetluită de bĕtrâniĭ bresleĭ, să se ţie de Proestos, şi din sĕptĕmână în sĕptĕmână să deie la Cutie fieş-care prăvălie câte parale patru; cum şi călfile când vor fi destoinicĭ a deschide prăvălie, cu şcirea rufetuluĭ, să deie la Cutie talerĭ d̦ece, asemenea şi călfile când se vor tocmi la meşter să deie la cutie, însă: calfa mare talerĭ 5, calfa de mijloc $2^1/_2$ talerĭ şi calfa mică, parale 50; aşişderea ucenicul când se va tocmi la meşter, să fie prin şcirea Proestosuluĭ şi trecêndu-se zapisul la condica rufetuluĭ, să deie stăpânul uceniculuĭ talerĭ unul, cum şi când vre-un meşter va face vre-o greşală, orĭ a strica lucru cuiva-şĭ, saŭ a face urmare împotriva hrisovuluĭ, pe acela să-l judece Proistosu şi cu bĕtrâniĭ bresleĭ şi să-ĭ facă dojana cea cuviinciόsă spre înfrânare şi după vină să pue şi ceva la Cutie precum va găsi Proistosul şi bĕtrâniĭ bresleĭ cu cale.

3. La 6 lunĭ să deschidă Cutia faţă la adunarea bresliĭ, ca să se vadă ce s'aŭ strins şi dintr'acéstă Cutie să se ajute ceĭ scăpătaţĭ din brésla lor, care nu vor fi vrednicĭ a se chivernisi, saŭ va cădea la vre-o bólă îndelungată, cum şi ceĭ ce vor muri din bréslă sĕracĭ să se îngrópe cu cheltuiala de la acéstă Cutie.

4. Când va merge ciauşu refetuluĭ să chiame pre vre-unul din rufet la Proestos şi la bĕtrânĭ, orĭ pentru vre-o judecată, saŭ pentru altă trebuinţă, să fie supus de a merge şi să aibă şi ciauşul câte o para de prăvălie pe sĕptĕmână.

5. Nicĭ un boiangiŭ să nu fie volnic a deschide prăvălie fără de şcirea isnafuluĭ, adică de va fi din ceĭ ce aŭ învěţat meşteşugul aicĭ, când se va cunósce de vrednic şi va pune la Cutie ceea-ce este orânduit, atuncĭ să deschiḍă, iar de va fi strĕin cu sciinţa meşteşuguluĭ dep'in primind a fi şi el rufet lângă ceĭ l-alţĭ, şi păzind orânduelile rufituluĭ dându-şĭ la Cutie ceĭ 10, precum şi cele următóre pe sĕptămână, va avea voie a deschide prăvălia ce va vrea să o deschiḍă. Calfa să nu o deschidă lângă meşterul ce aŭ lucrat, să fie maĭ departe măcar peste cincĭ seaŭ şése prăvăliĭ.

6. Calfele să nu fie volnice a se lua de la unul la altul fără şcirea Proistosuluĭ şi a bětrânilor, iar când vre-unul din ceĭ ce nu-ĭ dă mâna să ţie calfă, se va bolnăvi, ca să nu-ĭ şaḍă prăvălia închisă, să se ia o calfă de la cel ce va avea maĭ multe, să se deie la cel bolnav, precum nicĭ prăvălia fabriciĭ de şaldamgélîc, nicĭ rufetul basmagiilor, carĭ sunt deosebiţĭ cu hrisóvele lor, să nu ia calfele saŭ uceniciĭ boiangiilor, nicĭ să-ĭ priméscă fără de adeverinţa Proistosuluĭ rufetuluĭ, precum nicĭ boiangiĭ, să nu priméscă de la fabrică saŭ de la basmagiĭ, iar carĭ va urma împotrivă, să se judece la Domnéluĭ vel Cămăraş ca să-şĭ ia căḍuta certare.

7. Nimenĭ din alte rufeturĭ să nu să amestice la meşteşugul lor, adică nicĭ basmagiiĭ, nicĭ abagiiĭ, nicĭ ciaprazariĭ, nicĭ ibrişingiiĭ, nicĭ mătăsăragiiĭ armenĭ nicĭ alţĭ orĭ-cine ar fi; dar nicĭ boiangiiĭ să nu se amestece în meşteşugul altora, ca să se pótă hrăni fie-care cu meşteşugul lor.

8. Când va veni marfă de văpsele pentru meşteşugul lor, să nu fie volnic nimenĭ din isnaful lor a merge singur să o coprinḍă, ci cu toţĭ d'mpreună mergênd, să ia fieş-care după puterea sa şi să pue la Cutie câte un ban şi jumĕtate la ocaoa de boia.

9. Când vre-unul din boiangiĭ va strica lucrul cuĭ-vaşĭ, saŭ va înşela pe cine-vaşĭ, arĕtând stăpânul lucruluĭ pe acel boiangiŭ la Proistos, dator să fie Proistosul şi cu ceĭ maĭ întêĭ a aduce pe acel boiangiŭ şi prin cercetare să facă negreşit îndestulare de plată aceluĭ stăpân.

10. Decĭ fiind-că acest nizam nu este dat numaĭ pentru alişveriş şi câştigul boiangiilor, ci maĭ vêrtos pentru al obşteĭ folos, şi fieş-care a nu pătimi întru trebuinţele lor ce aŭ de lucrul văpsituluĭ, şi după cum ale lor orânduelĭ şi obiceiurĭ le-am întărit prin acest hrisov, aşa şi a noroduluĭ celuĭ ce are trebuinţă de văpsit voim şi cerem Domnia Mea să li să păzéscă dreptate la plata văpsituluĭ, şi să-şĭ aibă înlesnire întru trebuinţele lor, fără de a pătimi necasurĭ saŭ pagube; poruncim dară, ca şi isnaful acesta să păzéscă un drept şi o cumpĕnită plată pentru văpsitul lucrurilor noroduluĭ, fără de a cere preţ de plată nesuferit, ca să nu pricinuiască necazurĭ, că vor perde privilegiul ce aŭ; şi am întărit hrisovul acesta cu Inalta şi Domnésca nóstră iscălitură şi pecete şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ mele fiĭ: Alexandru Vvd, Dumitraşcu Vvd, Gheorghe Vvd, Nicolae Vvd şi Ioan Vvd, martorĭ fiind şi Dumnélor cinstiţĭ şi

credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele şi Ispravnic fiind facereĭ hrisovuluĭ acestuia dumnéluĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele Pan Isaac Ralet v. logof. de Ţéra de sus şi s'aŭ scris întru al douilea an din ântêia Domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul Bucurescĭ, la anul de la nascerea Domnuluĭ nostru Is. Hris. 1803. August 28, de Răducan Poenariul, al 3-lea logofĕt.

Chrisovuluĭ Chiproveţilor 1803. Aug. 1.

Starostea şi cu epitropiĭ anume de la cumpania Chiproveţilor de la Râmnic de la vel-Ocna ot preste Olt, şi tuturor celor de la acéstă cumpanie, câte se oprinde în fóia lor ce s'aŭ aşeḑat la visterie, vĕḑênd Domnia Mea că aŭ aşeḑĕmînt prin hrisóve domnescĭ, atât de la Domnia Sa părintele Domnieĭ Mele, Alexandru Vodă Ipsilant, cum şi al Domnii Sale fratele Alexandru Vodă Moruz, i prin alte hrisóve ale altor fraţĭ trecuţĭ Domnĭ maĭ dinainte, cât şi maĭ după urmă, de orânduelile dăjdiilor şi a milelor ce sunt a li se păzi, după cum printr'acest cinstit hrisov ce am bine-voit a le da, se coprinde, prin care hotărîm ca: întêiŭ, crucĭ cincĭ-ḑecĭ şi patru, în lude nouĕ-ḑecĭ şi şése, ce se coprinde numele lor în fóia pecetluită, să dea toţĭ pe an tl. una mie douĕ sute nouĕ-ḑecĭ şi şése, şi eĭ între dênşiĭ să se cisluéscă, dând fieş-care după puterea luĭ; şi deosebită milă am făcut Domnia Mea, ca crucĭ douĕ-ḑecĭ, în lude patru-ḑecĭ, carĭ iarăşĭ se coprinde numele lor într'aceiaşĭ fóie, tot dintre dênşiĭ, să scutéscă drepte bucatele lor de dijmărit i vinăriciŭ şi aceştia să aibă a da de cruce pe an, câte tl. patru-ḑecĭ şi douĭ, care fac într'un an la aceste crucĭ douĕ-ḑecĭ, tl. opt sute patru-ḑecĭ, şi pentru aceste crucĭ douĕ-ḑecĭ făcêndu-se alegere de către tótă obstea acesteĭ cumpaniĭ, să vie cu adeverinţe iscălite de cei-l-alţĭ, şi li se vor da deosebite cărţĭ ale Domniĭ Mele pe numele lor de mila ce am făcut cu dênşiĭ, a scuti dijmăritul şi vinăriciul, care dajdie a acestora, cu suma celor din sus, peste tot se fac într'un an tl. douĕ miĭ una sută treĭ-ḑecĭ şi şése; şi aceştĭ banĭ, să aibă a-i da la visteria Domniĭ Mele, după urmarea dăjdiilor ce se vor orândui pe cele-l-alte bresle; şi deosebit să aibă a da la Casa răsurilor de tot leu câte parale şése spre-ḑece, precum se urméză şi la cele-l-alte bresle; iar maĭ mult dintr'acest aşeḑĕmînt ce li s'aŭ făcut de Domnia Mea, de nimic să nu fie supĕraţĭ. Aşijderea să aibă volnicie aceştĭ maĭ sus numiţĭ neguţitorĭ chiproveţĭ câţĭ sunt cu birul lor la acéstă cumpanie, ca să şéḑă cu casele lor la Craiova, la Râmnic şi la Ocnele-marĭ, să-şĭ vîndă marfa lor cu rădicata şi cu mărunţişul în prăvăliĭ cătându-şĭ orĭ-ce alişveriş ar vré să facă fără de nicĭ o smintélă de nimenĭ, precum şi de către dumnealor ispravnicĭ întru nimic să nu se supere. La împlinirea fieş-căruia an, la ḑioa sfântuluĭ Vasile, adunându-se neguţitoriĭ şi cu epitropiĭ, să iae sémă starostiĭ, şi de nu va fi slujit bine, saŭ va fi făcut niscare-va mâncătoriĭ, să aibă volnicie să alégă dintre dênşiĭ alt staroste, şi prin scirea Domnieĭ să-l aşeḑe staroste. Starostea şi cu epitropiĭ să aibă voĭe să judece pe neguţitoriĭ de la acéstă cumpanie când unul cu altul vor avé pricinĭ; iar când va avé vre-un neguţitor pricină cu alt om de ţéră, saŭ va fi alte pricinĭ marĭ de obste, atuncĭ să rĕmâe sub judecata dumnealuĭ vel Ban. Să aibă voĭe starostea şi cu epitropiĭ, *ca să priméscă la acéstă cumpanie neguţitorĭ strĕinĭ cât de mulţĭ, însă creştinĭ, sêrbĭ* şi alt-fel de ómenĭ, dând în scire la vistieria Domnieĭ Mele, ca să li se adaoge numele în catastiful pecetluit, sporindu-se şi suma banilor. *Pe Armenĭ şi pe ovreĭ, carĭ nu vor fi legaţĭ cu birul la visterie, nicĭ de cum să nu-ĭ priméscă a ţine prăvăliĭ, să vênḑă cu mărunţişul,* ci îndată ce s'ar ispiti vre-unul dintr'aceştia să-şĭ deschiḑă prăvălie a vinde cu mărunţişul, îndată să facă scire dumnéaluĭ vel Ban, ca să-ĭ isgonéscă. Aşişderea şi neguţitoriĭ creştinĭ carĭ nu vor fi cu bir la acéstă cumpanie, saŭ le aţĭ cu deosebită dajdie la vistieria Domnéscă, iarăşĭ să nu fie slobodĭ a şĭ deschide prăvăliile să vînḑă cu mărunţişul. Când s'ar întêmpla să móră vre un neguţitor creştin făr'de clironomĭ adevĕraţĭ, să nu fie slobodĭ nimenĭ la lucrurile şi marfa luĭ a le lua şi a le vinde, ci starostea şi cu epitropiĭ mergênd, să pecetluéscă marfa şi ce ar fi, şi aşeḑêndu-se la un loc sub pecete, să facă scire la Domnie de tóte câte vor fi rĕmase, şi aşa să stea, până când va veni stăpâniĭ ceĭ ce li se va cădea a lua acele lucrurĭ. Pentru-că fiind ómenĭ strĕinĭ şi vrênd Domnia Mea să se adaoge acéstă cumpanie *şi cu alţĭ strĕinĭ de prin alte părţĭ,* le am făcut aşeḑĕmînt pentru rândul dájdiilor şi pentru alte obiceiurĭ ce aŭ avut maĭ dinainte, să fie în pace şi de caĭ de olac, de împrumutărĭ când s'ar întêmplâ la alte rufeturĭ, de fumărit, de cotărit, şi de alte angariĭ ale ţĕriĭ, pentru că aceste milĭ şi orânduelĭ ce se coprind maĭ sus le aŭ avut şi maĭ înainte, precum am vĕḑut Domnia Mea hrisovul Domnieĭ Sale Vodă Maruz, i alte hrisóve ale altor fraţĭ Domnĭ trecuţĭ. Şi pentru ca să se păzéscă nestrămutat milile acestea ce se coprind maĭ sus, am întărit hrisovul acesta cu pecetea şi iscălitura Domnieĭ Mele. *1803. Aug. 1.*

Chrisovul cumpanieĭ ceĭ nouĕ ot oraşul Craioveĭ sud Dolj, 1803. Aug. 28.

Starostea şi cu ceĭ douĭ epitropĭ anume . . . . de la cumpania cea nouă a oraşuluĭ Domnieĭ Mele Craiova sud Dolj şi tuturor neguţitorilor de la acéstă cumpanie, câţĭ se coprinde în fóia lor ce s'aŭ aşeḑat la visterie, carĭ fiind-că aŭ avut aşeḑĕmînt prin hrisóve Domnescĭ de orânduia'a dăjdiilor şi a milelor ce sunt a se păzi, după cum printr'acest cinstit hrisov al Domnieĭ Mele ce acum întru acéstă de Dumneḑeŭ harizită întêia nóstră Domnie a Ţĕriĭ Rumânescĭ am bine-voit a le da se coprinde, prin care hotărîm:

ca crucĭ şépte-ḑecĭ şi şépte, în lude una sută cincĭ-ḑecĭ şi patru, să aibă a da pe an tl. treĭ miĭ una sută opt-spre-ḑece, banĭ şése-ḑecĭ, i crucĭ şése-ḑecĭ şi patru, în lude şése-ḑecĭ şi patru, pe an tl. una mie patru sute patru-ḑecĭ, şi numele acestora se coprinde în fóia pecetluită, cărora să li se dea adeverinţă de la visterie pe numele lor, spre a fi sciuţĭ şi cunoscuţĭ, că sunt la acéstă cumpanie, care fac peste tot într'un an, la aceste crucĭ, una sută patru ḑecĭ şi una, tl. patru miĭ cincĭ sute cincĭ-ḑecĭ şi opt, banĭ şése-ḑecĭ, şi aceştĭ banĭ să aibă a-ĭ da la visteria Domnieĭ Mele după urmarea dăjdiilor ce se vor orândui pe mazilĭ, precum şi câte parale şése spre-ḑece de tot leu ce s'aŭ întocmit a se da la Casa răsurilor, pentru lefile celor ce slujesc; ca maĭ mult din acest aşeḑĕmînt ce li s'aŭ făcut de Domnia Mea, de nimic să nu fie supĕraţĭ; şi după ruptórea ce li s'aŭ făcut să aibă a le face starostea cisla pe dreptate, după starea şi puterea fieş-căruia, purtând grija a le strînge şi baniĭ ruptorilor, ca să-ĭ dea la vremea cea orânduită de la visterie. La împlinirea fieş-căruia an, la ḑioa Sfântuluĭ Vasilie, eĭ între dênşiĭ adunându-se la un loc şi luând sémă starostiĭ, şi când nu se va purta bine, să alégă altul dintre dênşiĭ, care va socoti, şi prin scirea Domnieĭ să-l aşeḑe staroste, şi când vor cunósce că sunt asupriţĭ şi năpăstuiţĭ de staroste, să mérgă la dumnealor boieriĭ caimacamĭ aĭ Craioveĭ, saŭ la ispravniciĭ judeţuluĭ, să-şĭ arĕte jalba, ca să li se facă isbrănire, şi când după acea alegere ce le va face nu se vor odihni, vor veni şi la Divan de unde 'şĭ va afla tótă dreptatea.

Am făcut Domnia Mea milă cu dênşiĭ ca pe drepte bucatele lor de dijmărit i vinăriciŭ să nu se supere, să fie apĕraţĭ de caĭ de olac, de zaherele, de vase, de aşternuturile musafirilor, de fumărit, de căminărit şi de cotărit; maĭ adăogând Domnia Mea şi acéstă milă cu dênşiĭ, ca să aibă câte o calfă de prăvălie scutită a ţinea starostea, şi lude douĭ ómenĭ fără de pricină, pentru căutatul trebilor cumpanieĭ; a fi apĕraţĭ toţĭ aceştĭ cumpaniştĭ şi de vama buţilor, precum şi de avaetul ce ar căută Polcov. a pretenderisi de la dênşiĭ. Aşişderea când s'ar întêmpla să móră vre-unul dintr'ênşiĭ, să nu aibă voie a pune dintr'alte bresle la cumpanie, ci numaĭ feciorĭ de aĭ lor, saŭ de ar veni vre-uniĭ din neguţitoriĭ strĕinĭ, care după mila acésta ce am făcut Domnia Mea ar vrea să se aşeḑe în ţéră, primindu-se de cumpanie, să vie dintr'ênşiĭ cu cartea dumnealuĭ Caimacamuluĭ i de la starostea şi de la alţiĭ dintr'aceştĭ neguţitorĭ, şi arĕtându-se la Domnia Mea, aşa va intra la acéstă breslă, iar într'alt chip să nu intre nimenea; să dea scire la visteria Domnéscă pentru câţĭ vor fi maĭ adaus până la împlinirea anuluĭ, ca să li se scrie numele în catastiful vistierieĭ. Starostea şi cu epitropiĭ să aibă voĭe să judece pe neguţitoriĭ de la acéstă cumpanie, când unul şi cu altul vor fi avênd pricină; iar când va avea vre-un neguţitor judecată cu alt om de ţéră, saŭ ar fi alte pricinĭ maĭ de obste, atuncĭ sĕ rĕmâe subt judecata domnealuĭ vel Ban saŭ a dumnealor boerilor caimacamĭ aĭ Craioveĭ. Să aibă voĭe starostea şi cu epitropiĭ ca să priméscă la acéstă cumpanie neguţitorĭ creştinĭ sêrbĭ şi alt-fel de ómenĭ, însă nu pămênteni. Care aceste îndreptărĭ le-aŭ avut şi de la alţĭ trecuţĭ Domnĭ, şi pentru ca să se păzéscă aşeḑĕmîntul şi milele ce se coprinde maĭ sus, nestrămutat, am întărit acest cinstit hrisov ce s'aŭ dat de la visteria Domnieĭ Mele şi cu domnésca nóstră pecete, în anul d'întêiŭ a celeĭ de Dumneḑeŭ hărăzite nouĕ Domnie a Ţĕreĭ-Rumânescĭ, la anul mântuireĭ,*1803. Aug. 28. tolico pisah gospod.*

Chrisovul de lude 24 neguţitorĭ pămêntenĭ din oraşul Bucurescĭ

De vreme ce 24 neguţitorĭ pămêntenĭ ce sunt veche bréslă a scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, aŭ avut privileghiurĭ prin hrisóve şi cărţile Domnilor de maĭ nainte vreme, precum şi dela părintele Domnieĭ Mele, întru care se coprinde, de a scuti adică drepte bucatele lor de dijmărit şi vinăriciŭ, plătindu-şĭ drépta lor dajdie, după orânduiala visterieĭ, să li se păzéscă pe deplin şi nestrămutat. Deosebit de acésta şi pentru căutat trebile ce fac lângă starostea za neguţitorĭ, cum şi judecăţĭ, socotelĭ şi mezaturĭ, care sunt trebile obstieĭ, drept ostenéla lor aŭ avut milă de li s'aŭ ridicat dăjdiile visterieĭ la lude şése, a fi scutiţĭ de baniĭ dăjdiilor lor, şi între dênşiĭ cu rêndurĭ să se împartă să fie câte treĭ napristan, căutând împreună cu starostea trebile ce li se vor porunci de la Domnia mea şi de către departamenturile judecătoriilor, ca să pótă şi eĭ a avea prilej spre a-şĭ căuta şi de trebile caselor lor. Aşijderea aŭ avut acest privileghiŭ, adică a scuti aceste lude douĕ-ḑecĭ şi patru neguţitorĭ şi ceĭ ce sunt cu dênşiĭ la o cruce câte o pivniţă de fumărit, de căminărit, de vamă, de vin Domnesc şi de ortul vătăşesc. Ne-am milostivit Domnia Mea întru acésta de Dumneḑeŭ hărăzită nouĕ întêia domnie a Ţeriĭ Românescĭ şi le-am hărăzit tóte aceste maĭ sus priveleghiurĭ şi le-am întărit aceste milĭ, ca să li se păzéscă tot-d'auna. După acésta hotărîm Domnia Mea şi poruncim, ca starostea acesteĭ bresle nicĭ odinióră să nu fie volnic a scóte şi a pune pe cinevaşĭ la acéstă bréslă din lude douĕ-ḑecĭ şi patru ce sunt cu numele lor aşeḑaţĭ în vistierie sub pecetea gospod, fără de numaĭ ceĭ ce-şĭ vor da obstésca datorie saŭ când din mila Domnéscă se va erta vre-unul, atuncea starostea cu alegerea celor-l-alţĭ neguţitorĭ aĭ acesteĭ bresle, pe acel ce va arĕta de vrednic în scris sub iscăliturile lor, se va aşeḑa, însă din ceĭ ce se vor trage dintr'acestia, ca să nu rĕmâe isterisiţĭ de orânduiala némuluĭ lor; când nu vor rĕmânea din némul unora ca aceia, atuncĭ cu asemenea alegere a obstieĭ acesteĭ bresle, se va aseḑa dintre alţĭ neguţitorĭ, carĭ vor fi destoinicĭ, şi vor intra într'aceştĭ lude douĕ-ḑecĭ şi patru neguţitorĭ la acéstă bréslă. Pricinile de judecăţĭ ce vor avea atât între dênşiĭ, cum şi alţiĭ de vor avea cu eĭ, întêiŭ să li se caute de către starostea de neguţitorĭ împreună cu neguţitoriĭ acesteĭ cumpaniĭ i când nu se vor putea isbrăni, atuncĭ orĭ-care parte nu se vor odihni, dând jalbă la judecata ce vor fi orânduiţĭ din porunca gospod, să li se caute judecata. Drept aceea am bine-voit Domnia Mea, şi ca o cumpanie veche ce sunt şi printr'acéstă a nóstră Carte le întărim tóte cele maĭ sus numite hărăzite de a li se păzi nestrămutate.

S'aŭ dat acéstă Carte întărită cu Domnéscа pecete şi iscălitură de la visteria Domnieĭ Mele, la anul mântuireĭ 1803, întru întêiul an al Domnieĭ Nóstre-întru cinstita politie a scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, scriindu-se de Alecsandru log. vistierieĭ. *Tolco pisah gospoda.* — 1803, Iunie 1.

Chrisovul la lude 23 blănarĭ streinĭ i lude 9 călfile lor, de aicĭ din Bucurescĭ.

Acestor lude douĕ-ḑecĭ şi treĭ blănarĭ strĕinĭ i lude nouă, călfile lor, iarăşĭ blănarĭ, ale cărora nume s'aŭ aşeḑat prin osebite foĭ sub pecetea Domnieĭ mele, carĭ fiind neguţitorĭ blănarĭ, ómenĭ strĕinĭ de felul lor şi şeḑĕtorĭ prin hanurĭ, veniţĭ fiind de multă vreme aicĭ în pămêntul ţĕriĭ, şi avênd aceştĭ cojocarĭ strĕinĭ şi dajdea lor la visterie deosebită ruptóre, a da lude douĕ-ḑecĭ şi treĭ din cap în cap po tl. şase-spre-ḑece, care fac tl. treĭ sute şase-ḑecĭ şi opt i lude nouĕ, călfile lor câte tl. opt pe an, care fac tl. şapte-ḑecĭ şi doĭ, şi atât baniĭ lor cât şi aĭ călfilor fac tl. pe an patru sute patru-ḑecĭ, carĭ banĭ să aibă a-ĭ da după cum se va orândui pre mazîlĭ, avênd eĭ şi hrisóve de la trecuţiĭ Domnĭ, cum şi al Domnieĭ sale părinteluĭ Domnieĭ mele Alecsandru Vodă Ipsilant, care s'aŭ vĕḑut de Domnia Mea; ne-am milostivit Domnia Mea asupra lor, şi le am întărit acest aşeḑĕmînt, ca şi de-acum înainte aşa să se urmeze şi pentru strîngerea banilor să-şĭ alégă dintr'ênşiĭ pe unul, acela să aibă purtare de grije a strînge de la toţĭ şi să ĭ aducă însuşĭ la visteria Domnieĭ mele. Iar afară dintr'acest aşeḑĕmînt să nu aibă a se maĭ supĕra de nicĭ un fel de dajdie, ce s'ar întêmpla să iasă pe obste, fără numaĭ dintr'ênşiĭ, carĭ vor ţinea prăvăliĭ la uliţă cu marfă, să plătéscă pe an fumărit pre vechiul obiceiŭ, că în han de va avea odae de şeḑut, pe aceea să nu se supere de fumărit, iar neavênd dughénă afară şi va lucra la odaia din han, să plătéscă fumărit; şi de cotărit, încă poruncim Domnia Mea să nu se supere, fiind-că marfa lor nu se vinde cu cotu, şi ca pe nisce strĕinĭ 'ĭ aşeḑăm Domnia Mea sub acest privilegiŭ, să fie de acum înainte sub purtarea de grijă a dumnéluĭ vel-vameşiŭ; de care 'ţĭ poruncim, vel-vameşe, să fiĭ cu privighiere şi orĭ câţĭ alţiĭ vor maĭ năzui aicĭ în pămêntul ţĕriĭ, însă strĕinĭ fiind, să însciinţezĭ Domnieĭ Mele de dênşiĭ i călfile lor, ca să li se adaoge numele la fóia pecetluită şi să li se dea sineturĭ gospod pe a mână, cum şi acestora, ca să fie iarăşĭ sub acest privileghiŭ; şi de acum înainte orĭ-ce pricină de judecată saŭ ce socotélă va avea între dênşiĭ, numaĭ vel Cămăraşul să aibă a-ĭ judeca şi a ĭ îndrepta, iar când nu se va odihni pe alegerea sa, cu anafora să-ĭ aducă înaintea Domnieĭ Mele, iar alt judecător saŭ zapciŭ, velit saŭ orĭ din ce tréptă, nicĭ cum să nu se amestice la judecăţile şi socotelile ce vor avea între dênşiĭ. Poruncim Domnia Mea dumneavóstră vel-spătar i vel-agă, vel-căpitan za dorobanţĭ şi alţĭ boerĭ şi zapciĭ, carĭ după vremĭ vĕ veţĭ orândui pe tîrg, orĭ cu vre-un aşeḑĕmînt saŭ cislaşĭ, saŭ verĭ cu ce fel de slujbă, să aveţĭ a vĕ feri de dênşiĭ şi călfile lor, că cine se va cuteza a-ĭ bântui saŭ a le face vre-un val peste porunca Domnieĭ Mele, să scie că va petrece scârbă de Domnia Mea; şi am întărit acéstă carte cu însăşĭ pecetea şi iscălitura Domnieĭ Mele. *Tolico pisah*, *gospodar*. — 1803, Octombre 10.

Chrisovul cumpanieĭ ceĭ vechĭ ot oraşul Craioveĭ sud Dolj

Starostea şi cu epitropiĭ anume . . . . . . de la cumpania cea veche a oraşuluĭ Domnieĭ Mele Craioveĭ sud Dolj şi tuturor neguţitorilor de la acéstă cumpanie, câţĭ se coprinde în fóia lor ce s'aŭ aşeḑat la visterie, care fiind-că aŭ avut aşeḑĕmînt prin hrisóve Domnescĭ de orînduiala dăjdiilor şi a milelor ce sunt a se păzi, dupĕ cum printr'acest chrisov al Domniĭ Mele, ce acum întru acéstă de Dumneḑeŭ hărăzită întâia nóstră Domnie a Ţĕriĭ Rumânescĭ, am bine-voit a le da, se coprinde, prin care hotărîm, ca crucĭ cincĭ-ḑecĭ şi patru în lude una sută opt să aibă a da pe an, tl. douĕ miĭ douĕ sute şaĭ-ḑecĭ şi opt, şi crucĭ una, în lude unul, pe an tl. douĕ-ḑecĭ şi unul şi numele acestora se coprinde în fóia pecetluită, cărora să li se dea adeverinţă de la visterie pe numele lor, spre a fi sciute şi cunoscute, că sunt la acéstă cumpanie, care fac peste tot într'un an la aceste crucĭ cincĭ-ḑecĭ şi cincĭ, tl. douĕ miĭ douĕ sute opt-ḑecĭ şi nouĕ, şi aceştĭ banĭ să aibă a-ĭ da la visteria Domnieĭ Mele, după urmarea dăjdiilor ce se vor orîndui pe mazîlĭ, precum şi câte parale şese-spre-ḑece de tot leu ce s'a întocmit la Casa răsurilor, pentru lefile celor ce slujesc, iar maĭ mult dintr'acest aşeḑĕmînt ce li s'aŭ făcut de Domnia Mea, de nimic să nu fie supĕraţĭ şi dupĕ ruptórea ce li s'aŭ făcut să aibă a le face starostea cisla pe dreptate, după starea şi puterea fieş-căruia, purtând grije a le strîngę şi baniĭ ruptorilor, ca să-ĭ dea la vremea cea orînduită de la visterie. La împlinirea fieş-căruia an, la ḑioa sfântuluĭ Vasile, eĭ între dênşiĭ adunându-se la un loc să iae séma starostiĭ, şi când nu se va purta bine, să alégă altul dintre dênşiĭ care va socoti, şi prin scirea Domnieĭ să-l aşeḑe staroste, şi când vor cunósce că sunt asupriţĭ şi năpăstuiţĭ de staroste, să mérgă la dumnélor boeriĭ caimacamĭ aĭ Craioveĭ saŭ la ispravniciĭ judeţuluĭ să-şĭ arĕte jalba, ca să li se facă isbrănire şi când după acea alegere ce le va face, nu se vor odihni, vor veni şi la Divan, de unde 'şĭ vor afla tótă dreptatea. Am făcut Domnia Mea milă cu dênşiĭ, ca pe drepte bucatele lor, de dijmărit i vinariciŭ să nu se supere; să fie apĕraţĭ de caĭ de olac, de zaherele, de vase, de aşternuturile musafirilor, de fumărit, de căminărit şi de cotărit, să aibă a ţinea şi câte o calfă de prăvălie, scutită, a ţinea starostea şi lude doĭ ómenĭ făr' de pricină şi un log. pentru căutatul trebilor cumpanieĭ; a fi apĕraţĭ toţĭ aceştĭ cumpaniştĭ şi de vama buţilor, precum şi de havaetul ce ar căuta Polcovnicul a pretenderisi de la dênşiĭ. Aşijderea când s'ar întêmpla să móră vre-unul dintr'ênşiĭ, să nu aibă a pune dintr'alte bresle la cumpanie, ci numaĭ feciorĭ de-aĭ lor, saŭ de ar veni vre-uniĭ din neguţitoriĭ strĕinĭ, care după mila acésta ce am făcut Domnia Mea, ar vrea să se aşeḑe în ţéră, primindu-se de cumpanie, să vie dintr'ênşiĭ cu cartea dumnéluĭ caimacamuluĭ şi de la starostea şi de la alţiĭ dintr'aceştĭ neguţitorĭ, şi arĕtându-se la Domnia Mea, aşa va intra la acéstă bréslă, iar într'alt chip să nu intre nimenea; să dea în scire la visteria Domnéscă, pentru câţĭ vor fi maĭ adaos până la împlinirea anuluĭ, ca să li se scrie numele în catastivul vistierieĭ.

Starostea şi cu epitropiĭ să aibă voĭe să judece pe neguţitoriĭ de la acéstă cumpanie; când unul cu altul vor fi avênd pricină mare de obşte, atuncĭ să rĕmâe sub judecata dumnéluĭ vel Ban saŭ a dumnélor boerilor caimacamĭ aĭ Craioveĭ. Să aibă voĭe starostea şi cu epitropiĭ ca să priméscă la acéstă cumpanie neguţitorĭ creştinĭ sêrbĭ şi alt-fel de ómenĭ, însă nu pămêntenĭ. De se va întêmpla a veni niscaĭ-va neguţitorĭ strĕinĭ cu mărfurĭ în oraşul Craioveĭ, sêrbĭ, armenĭ, ovreĭ, carĭ nu vor fi legaţĭ cu dajdia în visteria Domnieĭ Mele, uniĭ ca aceia să nu aibă voie a vinde cu mărunţişul, ci numaĭ cu rădicata, iar dovedindu-se că aŭ vîndut cu mărunţiş, starostea cu epitropiĭ să aibă a arĕta la dumnéluĭ caimacamuluĭ Craioviĭ, ca să-ĭ isgonéscă. De se va întêmpla a muri vre-un neguţitor strein, nimenĭ să nu aibă a se amesteca la marfa saŭ la lucrurile aceluĭ mort, ci starostea cu epitropiĭ mergênd, să ia în scris şi făcênd catastich, şi pecetluindu-se de staroste şi epitropĭ acele rĕmasurĭ, să stea sub păstrare, până vor veni clironomiĭ ceĭ adevĕraţĭ de aşĭ primi acele rĕmăsurĭ prin scirea Domnieĭ, care aceste îndreptărĭ le-aŭ avut şi de la alţĭ fraţĭ trecuţĭ Domnĭ; şi pentru ca să se păzéscă aşeḑĕmîntul şi milele ce se cuprinde maĭ sus nestrămutate, am întărit acest cinstit hrisov ce s'aŭ dat de la visteria Domnieĭ Mele, şi cu Domnésca nóstră pecete, în anul d'ntêiŭ aceĭ de Dumneḑeŭ hărăzită nouĕ Domnie a Ţĕriĭ Românescĭ, la anul mântuireĭ, 1804, Februarie 29. *Tolico pisah. gospodar.*

Anexe la pag. 661 (vol. VIII)

Prea Inălţate Dómne

După luminată părunca Inălţimeĭ Tale, ce ni se dă la acéstă jalbă, urmând, am făcut cercetare de faţă cu Ioniţă biv al treile Logofĕt vechil din partea fabriceĭ de sandagelìc, unde rĕspunse Ioniţă Logofĕtu, că după luminatul hrisov al Măriei Sale, nu este slobod nimene a ţinea menghene, şi la jăluitoriĭ boiangiĭ găsind menghenea s'aŭ luat dela eĭ; împotrivă jăluitoriĭ ḑiseră, că menghenéoa lor este mică, care să metaherisesce numaĭ la vechiturĭ, după ce le vopsesc le dă lustru, iară nu se amestecă în lucru ce este al fabriciĭ, iar mengheneaoa fabriciĭ este mare, ce este trebuinciósă la lucrurĭ nouĕ, şi ca un rufet vechiŭ ce este cu Cărţĭ Domnescĭ, carĭ sunt birnicĭ aĭ visterieĭ, şi plătesc şi ajutorinţe la vremĭ de trebuinţe, se rógă a li se păzi orînduiala dreptăţiĭ, adică orĭ să fie slobodḑĭ a ţinea mengheneaoa acésta pentru vechiturĭ, saŭ de sunt opriţĭ să fie şi fabrica cum şi prăvălia de boiangerie a fabriciĭ oprite a nu se amesteca să vopséscă lucrurĭ vechĭ, nicĭ să dea la menghenèaoa fabriciĭ lucrurĭ vopsite de eĭ, nicĭ să ţie altă menghenè mică de vechiturĭ, ci fabrica să aibă trébă numaĭ cu lucrurile noue ce le face din fabrică, şi pentru lucrurile ce le vopsesce eĭ, le va da lustru pe cât va fi prin putinţă cu fiéră saŭ cu alt meşteşug, iar nu cu menghenă; s'aŭ întrebat dară jeluitoriĭ de când metahirisesc acéstă menghenè? şi rĕspunseră, că menghenea fiind cu cheltuélă grea nu póte să o aducă fieşce cine, şi maĭ nainte aŭ avut menghene un basmagiŭ ce aŭ murit, iar din anul trecut s'aŭ silit şi eĭ cheltuind maĭ mult de tal. 600 de aŭ adus acéstă menghene mică, pentru care menghenea cerură că de va rămînea să n'o metahiriséscă, să aibă voie a o scóte din ţéră să o vînḑă, ca să nu păgubéscă baniĭ; am citit luminatul hrisov al Măriei Tale, ce s'aŭ dat fabricei de sandagelîc şi 'l vĕḑuĭ dela trecut Ghenarie 15, cu coprindere, că dumnéluĭ vel Vornic al obştirilor Grigorie Ghica s'aŭ îndemnat a izvodi întru acéstă ţéră numita fabrică întru care să lucreze ghermesituri, şaliurĭ şi alte cumaşurĭ, ce se lucréză de mătase, şi fir, şi menghenea, cum şi prefacerea mătăsurilor de aicĭ din ţéră, şi ţéra Turcéscă a le aduce în fiinţa mătăsurilor Ţarigraduluĭ, care se aduce de negustorĭ cu mare cheltuélă, şi pentru că s'aŭ isvodit acest meşteşug cu grea cheltuială, ce nu 'l-aŭ avut până acum ţéra şi s'aŭ dat şi privileghiurĭ, ca nimenea altul să nu fie volnic atât aicĭ în politie, cât şi întru alte oraşe ale ţĕriĭ a deschide doosebită fabrică, saŭ deosebit a lucra acest meşteşug al sandagelîculuĭ, adică şaliurĭ, ghermesiturĭ şi alte cumaşurĭ ce vor putea eşi din mătase şi fir şi meşteşugu mengheneleĭ şi prefacerea mătăsiĭ de aicĭ în fiinţa mătăsi Ţarigraduluĭ, nicĭ cel ce va sci a lucra, nicĭ cel ce va putea cu a sa cheltuială să ţie acest fel de fabrică, afară numaĭ din numitul boer, iară cel ce va avea sciinţa meşteşuguluĭ să mérgă de va voi să lucreze la fabrică cu plată; să ţie fabrica şi o prăvălie de boiangerie ce este trebuinciósă fabriciĭ, scutită şi apĕrată de tóte. S'aŭ cerut şi jăluitorilor sineturile Domnescĭ de orînduelile rufetuluĭ lor şi 'mĭ arĕtară o anafora a dumnélor boerilor epitropĭ, cu lét 1781, Februarie 25, prin care aretă, că din vechime aŭ fost acest rufet precum s'aŭ dovedit dintr'o carte a Măriei Sale rĕposatul Domn Vodă *Gehan*, ot lét 1764, Ghenarie 12, şi găsesc cu cale, ca să fie şi aceştia rufet cum sunt şi alte rufeturĭ şi să aibă şi proestos dintre eĭ, ca să caute pricinile ce vor avea pentru meşteşugul lor, şi cel cu sciinţă până nu se va aşeḑa la orînduiala rufetuluĭ, să nu fie slobod a deschide prăvălie şi lucra; care anafora, tot atuncĭ, la Martie 9, se vede întărită şi de Măria Sa părintele Măriei Tale, ca să fie şi aceştia rufet cum sunt şi cele-l-alte rufeturĭ, după privileghiul şi obiceiul ce aŭ avut; îmĭ maĭ arĕtară şi o anafora cu lét 1803, Iulie 30, iscălită de dumnéluĭ Banu Brâncovénu, fiind fost vel logof. şi de vel cămăraş, când s'aŭ judecat cu un prăvăliaş, care ţinea de basmagiĭ, ce era atuncĭ pentru nisce călfĭ, şi iarăş după orînduiala rufetuluĭ şi a privileghiurilor Domnescĭ ĭ-aŭ judecat şi 'ĭ-aŭ îndreptat; din care se dă curată înţelegere, că rufetul boiangiilor este vechiŭ şi are şi privileghiurĭ Domnescĭ; am luat déră séma cuprindereĭ luminatuluĭ Măriei Tale hrisov, ce s'aŭ dat fabriciĭ de sandagelîc, şi nu se vĕdu vre-o altă împotrivire decât numaĭ la menghenea, că după hrisov nu pot jăluitoriĭ să ţie menghenea, dar ca să se chiverniséscă şi jăluitoriĭ cu meşteşugul lor, care din vechime 'l-aŭ avut, fiindu-le cererea cu orînduială şi unită dreptăţeĭ fără de împotrivire cu cuprinderea hrisovuluĭ fabriceĭ, adică nicĭ eĭ să se amestece la meşteşugul fabriceĭ cel ce prin hrisov este numit, nicĭ să ţie menghenă, precum nicĭ fabrica saŭ prăvălia fabriceĭ să nu se amestice la lucrurile vechĭ, carele eĭ le văpsesc, nicĭ să trécă lucrurile văpsite de eĭ prin menghena fabriceĭ; de acea după cuprinderea hrisovuluĭ fabriceĭ, găsesc cu cale, ca menghena jăluitorilor să lipséscă de la mesteşugul lor, în soroc de două lunĭ să o scóţă din ţéră, unde vor vrea jăluitoriĭ, să o vîndă şi meşteşugul să şi-l facă cu fier saŭ cu alt lucru, fără de menghenea, dar şi fabrica precum şi prăvălia fabriceĭ să nu se amestece în lucru meşteşuguluĭ lor, precum maĭ sus se aretă, ci numaĭ la acelea ce es din lucru fabriceĭ, şi nicĭ menghenea mică care se metahirisesce la vechiturĭ să nu ţie, ci numaĭ o menghenea mare, care este îndestul la o fabrică a se sluji la lucrurĭ noue; de care după orânduiala rufeturilor de se va găsi de Măria Ta cu cale, să li să dea şi luminat hrisov pentru paza obiceiuluĭ vechiŭ şi a buneĭ orânduelĭ, ce se cuvine a avea breslele, iar hotărîrea cea desăvêrşită, rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. 1803, Martie 22.

Isaac Ralet vel Logofĕt.

Cod. XLVIII litera C.

Iŏ Costantin Alexadru Ipsilant Voevod.

Fiind-că cererea ce face Dumnealuĭ vel Vornic Gregorie Ghica printr'acéstă anafora, de a se urma între boiangiria fabriceĭ şi între isnaful boiangiilor, este unită şi cu cererea ce şi înşuşĭ boiangiĭ făcea ca să şĭ aibă adică fabrica boiangiria sa, spre a văpsi numaĭ lucru ce va eşi dintr'acéstă fabrică, iar la alte lucrurĭ ale obşteĭ nicĭ la vechĭ, nicĭ la nouĕ să nu se amestece întru nimic, ci tóte acelea să se văpséscă de isnaful boiangiilor, precum s'aŭ urmat din vechime şi până acum, ca să lipséscă dară ne învoirea, şi ne întocmirea ce este între fabrică cu boiangiiĭ asupra preţuluĭ de plata văpsituluĭ, şi ca să lipséscă şi prigonirile ce putea să fie în pricinĭ de stricărĭ de cumaşurĭ ale fabriceĭ, orĭ ca le urma boiangiiĭ la văpsitul lor, saŭ că nu le-aŭ făcut după ronechiul ce li s'aŭ dat dela fabrică, primim Domnia Mea cererea acésta a dumnealuĭ Vorniculuĭ, spre a'şĭ avea fabrica osebită boiangiria sa, fiind acésta nu numaĭ fără de nicĭ o pagubă a boiangiilor, ci şi următóre hrisovuluĭ Domnieĭ Mele, şi poruncim ca de acum înainte tóte lucrurile obşteĭ, vechĭ saŭ nouĕ, să le văpséscă numaĭ isnaful boiangiilor, precum s'aŭ urmat din vechime şi până acum, la care acelea întru nimic să nu se amestece fabrica, ci acea boiangirie a fabriceĭ să văpséscă numaĭ cele ce va fi trebuincióse ale fabriceĭ nouĕ lucrurĭ, urmând şi pentru menghenea a o avea numaĭ singură fabrica după coprinderea Domnesculuĭ nostru hrisov, ce este dat pentru acésta. *1803, Iulie 13.*

Cod. XLVIII, fila 348.

Ιω Costandin Alexandru Ipsilant Voevod.

Postăvariĭ fabriceĭ nerĕmâind odihniţĭ la anaforaoa dumnealor orânduiţilor boerĭ, s'aŭ înfăţişat la Divan înaintea Domnieĭ Mele cu Medelniceru Hagi Chiriac Arbut, Epistatul acesteĭ fabricĭ, ḑicênd iarăşĭ că Medelniceriu le ia banĭ câte tal. 40 şi 50 pe an şi că apururea îĭ bate, în cât nu maĭ pot suferi a fi în slujba şi în lucrul fabriceĭ maĭ mult, cerênd sloboḑenie, pentru care vrênd Domnia Mea a ne pliroforisi maĭ întéiŭ de rênduiala lor, vĕḑum şi Domneştile sineturĭ ce sunt date Epistatuluĭ, că după cum sunt şi alte bresle de obşte, aşa să fie aşeḑaţĭ făr' de vre-o însărcinare saŭ deosebire maĭ multă, adică o sĕptĕmână sloboḑĭ în tréba lor şi o sĕptĕmână în lucrul fabriceĭ, saŭ scriind şi acésta, că postăvarul ce nu va lucra sĕptĕmâna ce este de rênd, să dea tal. 5; iară după ce ne arĕtă că spre maĭ multă uşurinţa lor, înseşĭ de sine aŭ lăsat numaĭ câte 60 parale pe sĕptĕmână de plăteşce altuia ce lucréză la fabrică, în locul celuĭ de lipseşce, dar de vor vrea să lucreze toţĭ, ḑise că nu va lua de la nimenĭ parale, şi acésta o cere cu dinadinsul a'şĭ rĕspunde datoria lor în lucru, pentru care s'aŭ întrebat postăvariĭ de îĭ supĕră Medelniceru maĭ mult peste rêndul sĕptĕmâniĭ fieş-căruia, adecă: de îĭ maĭ apucă în sĕptĕmâna în care eĭ sunt sloboḑĭ, cum şi pentru banĭ de le ia maĭ mult de cât 60 parale, şi ḑiseră că în sĕptĕmâna ce sunt sloboḑĭ nu-ĭ supĕră, precum şi pentru sĕptĕmâna care sunt de rênd când nu pot merge la lucru, însuşĭ eĭ nu tăgăduiră că maĭ mult nu le ia de cât parale 60; aceste dară fiind netăgăduite de dênşiĭ şi mărturisindu-le înseşĭ eĭ înaintea nóstră, că aşa se urméză de către Medelnicer, li s'aŭ făcut întrebarea ca să arĕte: care le este pricina nemulţămireĭ lor? şi rĕspunseră, că cer iar ca orĭ să fie sloboḑĭ de lucru fabriceĭ, saŭ să se schimbe Epistatul şi să se rênduiască altul în locul Medelnicerului. A cărora cerere o găsim Domnia Mea cu totul deşartă şi ne primită, în vreme ce cu mijlocul acesta cu nicĭ un chip nu este cu putinţă a o suferi Domnia Mea, fiind fabrica acéstă întocmită prin Domneşcĭ hotărîrĭ, şi cu prea înaltul Impĕrătesc Hatişerif întărită, care ca un lucru ce este de folos obştesc şi podóba patrieĭ, nu numaĭ cerem şi voim de a'şĭ avea statornicia eĭ, ci şi a o maĭ întemeia, şi a o maĭ îmbunătăţi cât va fi în putinţă, unde şi nicĭ o greutate nu găsim Domnia Mea a avea postăvariĭ, în vreme ce după ceĭ ce sunt scutiţĭ de dajdie, apoĭ cu îndestulă uşurinţa lor le este lucru, adică într'o sĕptĕmână numaĭ cât or putea făr' de sumă de oca hotărîtă, şi a fi cea-l-altă sĕptĕmână slobodĭ; aşijderea şi cererea ce fac de a se schimba Epistatul, să se rînduiască altul, nicĭ un cuvênt nu avură vrednic, în vreme ce nu numaĭ în vre-o urmare împotrivă nu se găseşce Medelnicerul spre nedreptatea şi supĕrarea lor maĭ mult peste cele orînduite, ci încă cu netăgăduirea lor fu uşurarea ce aŭ, şi după tótă cérta maĭ dete şi acéstă făgăduială acum înaintea Domnieĭ Mele Medelnicerul, că pe tótă ḑioa la fieş-care om ce va lucra în fabrică, le va da şi câte una ocă mălaiŭ. Decĭ făcêndu-ni-se bine cunoscut că pornirea lor este fără nicĭ un cuvînt, am hotărît Domnia Mea şi am îndatorat, ca să fie următorĭ cu supunere la datoria lucruluĭ fabriceĭ, şi cât pentru pricinuirea acea ce în cele de pe urmă maĭ ḑiseră postăvariĭ, că îĭ bate Epistatul, ca să rĕmâe dar şi la acésta fără de cuvînt, am rădicat acésta de a nu maĭ bate, nicĭ Epistatul fabriceĭ, nicĭ Spătăria, ci Epistatul să fie dator a arĕta la Domnia Mea pe cel nesupus, şi însuşĭ Domnia Mea cercetând, îĭ vom face pedépsă aceluia cu osînda la ocnă ca unuĭ rĕŭ şi împotrivitor. 1803, Iunie 21.

Cod. XLVII, fila 338—340.

Prea Inălţate Dómne

Şese-spre-ḑece lude postăvarĭ de aicĭ aĭ fabriceĭ de postav, aŭ jăluit MărieĭTale, ca din partea tuturor postăvarilor, pentru Medelnicerul Hagi Chiriac Arbut Epistatul acesteĭ fabrici, ḑicênd: că de se întêmplă a se bolnăvi vre-unul dintre dênşiĭ, nu se iartă vremea aceea a bóleĭ, ci îl apucă de îşĭ plăteşce rîndurile pe câte nu slujeşce, iară carĭ din eĭ nu pot lucra, le ia câte tl. 40 şi 50 şi Medelnicerul plătesce la Visterie numaĭ câte 10 pe an. Când vor să-şĭ facă agonisită pentru hrana vieţiĭ îĭ rădică cu bătăĭ de-ĭ duce la lucru, şi cum că le este cu greŭ a fi o sĕptĕmână de rînd şi una slobodĭ. cerênd să se ierte de la slujbă şi să se dea la dajdie; după a cărora jalbă însă ni se poruncesce de către Măria Ta, că aducênd Vătafu de Divan înaintea nóstră pre jăluitoriĭ postăvarĭ, cu Epistatul fabriceĭ, Medelnicerul Arbut, să vedem maĭ întêiŭ coprinderea hrisovuluĭ fabriceĭ şi a Pitacului, ce în urmă aŭ dat Măria Sa Alexandru

Vodă Ipsilant părintele Inălţimeĭ Tale, să cercetăm apoĭ de s'aŭ urmat şi de s'aŭ păzit de către Epistat tóte întocmaĭ precum sunt orînduite pentru postăvarĭ, seaŭ de nu s'aŭ păzit şi de aŭ vre-un cuvînt postăvariĭ la jalba lor, saŭ fără de cuvînt vrednic se împotrivesc, şi să arĕtăm Măriei Tale în scris; următorĭ fiind luminateĭ poruncĭ, aŭ înfăţişat orânduitul Zapciŭ pe amêndouĕ părţile înaintea nóstră, şi cetind maĭ întêiŭ numitele douĕ hotărîrĭ ce ni se arĕtă de către Medelnicer în copiĭ, vĕḑum că hrisovul Măriei Sale Alexandru Vodă Moruzi ce aŭ dat pentru orînduiala acesteĭ fabricĭ scrie, ca orânduiţiĭ postăvarĭ să fie nelipsiţĭ din lucrul fabriceĭ, lucrând orânduitul tort şi să-l dea la vreme la Epistatul fabriceĭ, şi peste acela ce va maĭ avea fabrica trebuinţă şi de alt tort să céră de la Domnie ajutor, Epistatul, ca să i se lucreze de către ceĭ de aicĭ postăvarĭ prin tocmélă învoită, după cum şi ceĭ-l-alţĭ plătesc ocaoa de tort. Aşijderea scrie, că de nu va urma vre-unul din postăvarĭ posluşania lor, saŭ va lipsi, saŭ va muri, să dea altul în loc, iară în pitacul Măriei Sale Alexandru Vodă Ipsilant, ce s'aŭ dat în urmă, se face pentru postăvarĭ alt aşeḑĕmînt, ca să lipséscă suma ocalelor de tort ce li se lua, şi să slujască o sĕptĕmână, cât va putea tórce, şi altă sĕptĕmână să fie sloboḑĭ; iară când unul va fi în adevĕr bolnav şi neputincios de a lucra, să nu fie supĕrat saŭ silit în ḑilele bóleĭ luĭ, iară nefiind bolnav, de nu va urma a veni în sĕptĕmâna de lucru la fabrică, Epistatul să arĕte la Spătărie, şi Dumnealuĭ vel Spătaru să-l pue pe acel postăvar să plătéscă tl. 5 la fabrică; după care pitac aŭ dat şi Măria Sa Vodă Alexandu Moruzi în urmă, la a doua Domnie, asemenea întărire; am cercetat şi pentru cele ce se jăluiesc postăvariĭ, şi la tóte se apĕră Medelniceru cu tăgăduire, ḑicênd: că nu numaĭ pe ceĭ ce s'aŭ întêmplat de s'aŭ bolnăvit nu 'ĭ-aŭ supĕrat, nicĭ a-ĭ duce la slujbă, până a nu se zdreveni, nicĭ a le lua banĭ de sĕptĕmână pe vremea bóleĭ, ci încă când aŭ avut vre-unul dintr'ênşiĭ trebuinţă pentru agonisita şi hrana luĭ, nu l'aŭ silit a da după poruncă, câte tal. cincĭ pe sĕptĕmână, ci orĭ s'aŭ pus alt om, în locu-ĭ, saŭ 'ĭ aŭ luat câte tal. 1, banĭ 60 pe sĕptĕmână ḑe aŭ plătit la alt postăvar ce pune în locul luĭ, după cum pentru acésta am luat şi noĭ pliroforie din cercetarea ce am făcut, că aşa urméză Medelniceru, iară tocmiţĭ a da câte tal. 40 şi 50 pe an ḑise Medelniceru că nu are nicĭ un postăvar, cum şi pentru cererea ce fac postăvariĭ, a da suma de tort orânduită lucrată pe la casele lor, iară nu în fabrică, rĕspunse Medelniceru, că nu face nicĭ o îmbunătăţire postavuluĭ, căcĭ torcêndu-l pe la casele lor 'l lucréză gros şi prost, iară în fabrică lucrându-l şi care nu va sci, învaţă de la ceĭ-l-alţĭ ce sciŭ, şi tórce subţire precum trebue, unde şi nicĭ 'ĭ silesce peste puterea lor, ci numaĭ aceia ce pot tórce în sĕptĕmâna care este de rênd; s'aŭ ḑis jăluitorilor ca să aducă pe aceĭ postăvarĭ ce ḑic că 'ĭ are Medelniceru tocmiţĭ de le ia banĭ peste an, şi rĕspunseră, că aceia nu vin fiind-că sunt ómenĭ de le dă mâna a da banĭ şi a fi sloboḑĭ. Decĭ scriind în douĕ hotărîrĭ Domnescĭ, că postăvariĭ ce nu vor veni în sĕptĕmâna lor la lucru fabriceĭ să-ĭ arĕte Epistatul la dumnéluĭ vel Spătar, ca să-ĭ supue a da pentru acea sĕptĕmână câte taĭ. 5 la fabrică, şi luându-le Medelniceru maĭ puţin ca a treia parte, adică câte 60 parale pe sĕptĕmână, precum s'aŭ dovedit din cercetarea nóstră care şi acele parale le dă altor postăvarĭ ce lucréză în locul lor iară nu-ĭ rĕmâne în pungă, urmarea sa nu numaĭ nu este împotrivă, ci încă şi cu multă uşurinţă postăvarilor; aşijderea scriind că o sĕptămână să fie de rênd şi alta sloboḑĭ, bine 'ĭ silesce Medelniceru a veni la rêndul lor, la care acésta nicĭ aŭ cuvînt că le este cu greŭ pentru că acéstă orânduială o aŭ şi alte bresle, şi sunt mulţămiţĭ de o săvêrşesc pentru apĕrarea şi scutéla lor; iar pornirea acelor jăluitorĭ la acésta, se cunósce că este din vre-o zavistie, însă noĭ vĕḑênd douĕ hotărîrĭ Domnescĭ date pentru acest rând a lor, nu putem ḑice alta, de cât că sunt datorĭ să urmeze acele hotărîrĭ, rĕmânênd deşartă şi pâra lor ce fac, cum şi că ar fi avênd Medelniceru pe uniĭ din postăvarĭ tocmiţĭ de ia banĭ peste an, căcĭ nu aŭ putut'o dovedi; de care şi nu lipsim după poruncă a arĕta Mărieĭ Tale.— 1803, Martie 22.

Dumitrache Ban, Dumitrasco Ban, Gheorghe Postelnicul

Cod. XLVII. Fil. 338—9—40.

Hrisovul de oĭ de Spania

Fiind-că îmbunătăţirea, îndestularea şi îmbelşugarea uneĭ ţĕrĭ este a se sili oblăduitoriul şi stăpânitoriul aceluĭ loc cu orĭ-ce mijlóce ar fi putinciόse, spre a se aduce de la strĕine locurĭ verĭ-ce felurime de matahurĭ folositóre ar fi de lipsă într'acea ţéră, ca să se isvodéscă şi să se înmulţéscă în ţinutul stăpânireĭ sa'e, nu numaĭ pe séma trebuinţeĭ aceluĭ pămênt, spre a avea îndestulare, ci încă de va fi putinţă să şi prisoséscă, ca să iasă şi la acele părţĭ ale pămêntenilor alişveriş, pricinuindu-se dintr'acestea o eftihie şi un bun folos la toţĭ supuşiĭ sĕĭ. Intre care aceste matahurĭ fiind unul şi vitele de oĭ, care sunt de mare trebuinţă la toţĭ de obste, ca un lucru ce carnea lor este pentru hrană, iară lâna lor este pentru îmbrăcăminte, socotesc Domnia Mea, că de vor isvodi aicĭ un noŭ soiŭ, de la care să pótă cunósce folos pămêntul acesta, nu numaĭ laudă se aduce pentru silinţa pricinuireĭ acestuĭ obştesc folos, ci încă şi sufletéscă pomenire se săvêrşesce; drept aceea fiind-că ne-am însciinţat pentru un soiŭ de oĭ ce sunt de Ispania, care fac lână bună, cu multă deosebire de cât lâna oilor ce se află în pămêntul acesta, după care îmbunătăţirea lâneĭ, urméză fără îndoială a fi şi îmbunătăţirea lucruluĭ ce s'ar face dintr'ênsa, şi fiind-că dintr'acésta póte să se împuţineze, saŭ în cele de pe urmă să şi lipéscă cu totul aducerea din acele părţĭ strĕine a postavurilor şi altor lucrurĭ făcute din lână, măcar că este o bănuială cum că de se vor aduce acest fel de oĭ aicĭ într'acest pămênt, după clima loculuĭ, póte să nu trăéscă saŭ să se schimbe și ființa lâneĭ lor, dar după pliroforia ce avem cum că la părțile vecine în Ungaria s'aŭ adus acest fel de oĭ, carĭ aŭ și trăit și nicĭ lâna nu 'șĭ-aŭ schimbat, pentru aceea dară, acum de odată, am hotărât a se aduce oĭ maĭ puține ca să se vaḑă întêiŭ de pot trăi, și apoĭ să se aducă și maĭ multe spre a se înmulți la toțĭ. Decĭ cercarea acésta fiind privitóre spre un mare folos al obsteĭ, voit-am Domnia Mea de a se găsi om vrednic ca să se însărcineze și să ia asupra tréba acésta, căruia să i se dea de la Domnie și ajutorul ce va fi de trebuință, de care socotindu-se a fi destoinic Dumnéluĭ Sinior Gaudin secretarul cinstiteĭ Aghențiĭ, s'aŭ și poftit a face acéstă slujbă pămêntuluĭ și cu dragoste aŭ și primit însărcinarea, și fiind-că va să intre în cheltuiala de la sine cu a face cîșlă de oĭ prin învoirea cu stăpênul moșieĭ unde-ĭ va plăcea locul, aŭ cerut și de la Domnia Mea a i se da ajutorul ce maĭ jos între aceste ponturĭ s'aŭ arĕtat:

1. Aceste oĭ Ispaniole ce se vor aduce acum de la Ungaria, întêiŭ maĭ puține drept cercare și se vor așeḑa aicĭ, să nu fie supuse nicĭ la plată de oierit, nicĭ orânduialeĭ beiliculuĭ, nicĭ alta vre o supĕrare saŭ cerere de către slujbașiĭ Domnieĭ și aĭ țĕriĭ, să nu li se facă; înmulțindu-se suma și până la 2000, să fie nesupĕrate.

2. Păstoriĭ carĭ sunt trebuincioșĭ, treĭ la fie-care sută, să nu fie supĕrațĭ de dajdie saŭ de vre o altă supĕrare, orĭ pămêntenĭ de vor fi din ceĭ fără pricină de dajdie, saŭ strĕinĭ.

3. Să aibă acest pronomion, ca în locul ce va vrea să pue aceste oĭ unde urméză a face saiele saŭ tàrla, adecă câșla pentru iernatec, strângêndu-șĭ acolo și nutrețul cel trebuincios, după ce se va învoi cu stăpênul moșieĭ pentru câșlă și pentru pășune, plătindu-ĭ dreptul seŭ pe fieș-care an, după simfonia ce vor face, să nu pótă să le scótă alt-cine-va, saŭ să fie supĕrat în vre-un fel de chip, ca să nu piarḑă cheltuiala ce va face.

4. Nicĭ ispravniciĭ, vre-un om Domnesc, să nu aibă voĭe să hrăpéscă fênul, când vor avea eĭ lipsă, care va fi făcut pentru oile aceste.

5. Folosurile ce vor eși dintr'aceste oĭ ad.: brânza, lâna, mieĭ, nimenea să nu pótă să le hrăpéscă în silnicie fără de scirea stăpênuluĭ lor, și *Sinior Gaudin* să fie rĕspunḑĕtor spre cârmuirea acestor oĭ, ca un lucru ce este al sĕŭ, aduse cu cheltuiala sa, să n'aibă însă voĭe a scóte folosurile ce ar fi de la aceste oĭ afară din țéră, ci iarășĭ aicĭ în țéră să le dea, păzindu-se legiuitele ponturĭ ce sunt pentru acestea.

6. Să se dea har de la Ocnă pe fie-care an la fieș-care păstor și la fieș-care óie, două oca sare.

7. Fabrica Domnéscă să se protimiséscă la cumpĕrătórea lâneĭ cu prețul cel de pe urmă ce vor da alțiĭ.

8. Decĭ aceste ponturĭ primindu-le Domnia Mea, hotărîm ca să le aibă căşla oilor acestora de Ispania pe deplin, încă şi când va maĭ avea trebuinţă de alte ajutorurĭ, să facă Dumnéluĭ maĭ sus numitul arĕtare Domnieĭ Mele şi cele ce vor fi cu cale şi făr de supĕrare, spre ajutorul acesteĭ bună începere, i se va face, care privileghiŭ să se urmeze atât la Sinior Gaudin, cât şi la clironomiĭ sĕĭ; şi spre a se păzi aceste cu nestrămutare, am dat Domnia Mea hrisovul acesta adeverit cu însăşĭ Domneasca Nóstră iscălitură şi pecete, şi cu credinţa iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Alexandru, Dimitraşco, Gheorghe, Nicolae şi Ión Voevoḑĭ, martorĭ fiind şi Dumnélor cinstiţĭ şi credincioşĭ Boerĭ Veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, Dumitrache Ghica biv. v. Ban. Epistat spătarieĭ, Dumitrasco Racoviţă v. Vist, Manolache Brancovénu v. Ban, Grigorie Caliarh v. Post., Ştefan Văcărescu v. Vor. de ţéra sus, Isaac Ralet v. Log. de ţéra de sus, Barbu Ştirbeĭ v. Vorn., Istrate Creţulescu v. Vorn., Scarlat Slătineanu v. Vorn. al Obstirilor, Costandin Bălăceanu v. Logofĕt de ţéra de jos, Grigore Bălénu v. Logofĕt de Obiceiurĭ, Antonie v. Hatman, Teodorache Văcărescu v. Vist., epistat căminarieĭ, Costandin Varlaam v. Vorn. de politie, etc. şi s'a scris hrisovul acesta întru al treilea an dintru întêia Domnie a Domnieĭ Mele aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ nostru Isus Hristos, 1805 Aprilie 24, de Chiriţă Logofĕt de Divan.

fila 306

Fabrica de torsul bumbaculuĭ

Fiind-că îmulţirea felurimilor de meşteşugurĭ de mână ce s'ar putea isvodi într'o ţéră, nu numaĭ este de mare folos i îndestularea locuitorilor eĭ, ne avênd trebuinţă atuncĭ a aduce şi a cumpĕra cu preţurĭ scumpe de prin alte părţĭ strĕine acelea ce sunt de lipsă, ce şi laudă şi podóba patrieĭ aceea pricinuesce, care acésta şi oblăduitoriĭ ce s'aŭ învrednicit de la Dumneḑeŭ a avea stăpânire de ţĕrĭ şi de noróde, când vor înlesni-o prin Domnescile séle ajutorurĭ şi facerĭ de bine, de a putea, adică să facă pre supuşiĭ sĕĭ îndestulaţĭ şi cu ceeace n'aŭ avut, nu puţină pomenire eĭ îşĭ dobêndesc. Decĭ, fiind-că Kir Onorie de Gaudin (Γαυδιν) şi Ión Papa Polizoe, s'aŭ arĕtat către Domnia Mea, că cu silinţa ce fac, vor să aducă meşterĭ de un noŭ meşteşug după a Englezilor tertip, adică meşteşugul de torsul bumbaculuĭ, cu care meşteşug se face o mare înlesnire, să pótă un om scóte bumbac tors într'o ḑi, cât ar putea să scóţă cu alte meşteşugurĭ în treĭ patru sĕptĕmânĭ, şi un ast fel de lucru de mare folos obşteĭ şi pricinuitor de îndestulare, cuviincios fiind, nu numaĭ a se primi, ci încă a se şi îndemna şi a se trage cu ajutorul la o începere de acéstă bună lucrare, şi ca să pótă merge lucrul acesta spre sporire şi adaos, le dăm aceste privileghiurĭ cu ponturile ce maĭ jos se arétă, adică:

1) Fiind-că maĭ sus numiţiĭ vor să facă kerhana, să pue în lucrare cu ostenólă, la care în adevĕr este, că aŭ să pue cheltuială cu aducerea ergaliilor acestuĭ meşteşug, şi ómenĭ cu sciinţa meşteşuguluĭ cu plată, să nu aibă dar voĭe nimenea alţiĭ în tótă ţéra Domnieĭ Mele, orĭ din ceĭ ce se vor fi aflând acum aicĭ, saŭ carĭ ar maĭ veni de acum înainte din alte părţĭ, a deschide saŭ a lucra chipul acestuĭ meşteşug de torsul bumbaculuĭ, după mijlocul adică acesta al kerhaneleĭ, până în sorocul de anĭ 20, începêndu-se aniĭ de la lét 1805 Ghenar, ci alţĭ toţĭ să fie popriţĭ a lucra cu acest fel de meşteşug al kerhaneleĭ, iar care vor avea sciinţa meşteşuguluĭ aceluia, saŭ care vor vrea să înveţe după orânduiala kerhanelelor, să fie primiţĭ a lucra la acéstă kerhana cu plata simbrieĭ ce li se va cuveni, ascultând de aceştĭ maĭ sus numiţĭ doĭ isvoditorĭ aĭ meşteşuguluĭ acestuia, cunoscêndu-ĭ ca nisce maĭ marĭ aĭ lor, iar ceĭ-ce se vor arĕta cu împotrivire, să'ĭ pedepséscă la Cămara Domnéscă.

2) Atât maĭ sus numiţiĭ, cât şi meşteriĭ ce vor fi în kerhana, lucrătoriĭ meşteşuguluĭ, să fie apĕraţĭ de rândul dăjdilor, în câtă vreme se vor afla lucrând la kerhana, pe care aducêndu-i la Cămara Domnieĭ Mele spre cercetare, să li să dea tescherele la mână, ca să fie şciuţĭ a nu se supĕra.

3) Orînduim Domnia Mea ca să aibă kerhanaua acésta în vremea hotărîtă de anĭ 20, şi ómeniĭ de slujbă scutiţĭ lude 15, însă ómeniĭ fără de pricină de dăjdĭ, care cercetându-se după orânduiala visterieĭ, să li se dea şi pecetluirile Domnieĭ mele, ca să fie în pace şi nesupĕraţĭ.

4) Să fie datorĭ maĭ sus numiţiĭ a da pe fie-care an la Cămara Domniĭ Mele, câte 25 sulurĭ de tors subţire şi bun de cel maĭ de frunte. Indatorim dar pe numiţiĭ maĭ sus, ca să pue tot felul de silinţă a aduce meşteşugul acesta la sporire şi adaos, ca să se cunóscă rod de bunĕtate, şi să pricinuiască eftinătate, şi îndestulare pămêntuluĭ de acest lucru, care tuturor de obşte este trebuincios. Drept acea, ca să se păzéscă orânduelele ce maĭ sus se arétă, am dat acest Domnescul nostru hrisov, întărit cu Domnésca Nóstră iscălitură şi pecetie şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ etc. *(ca la ultimul hrisov).*

Cod. XLVII, fila 369 versa.

Fabrică de farfuriĭ

Fiind-că îmulţirea felurimelor meşteşugurilor şi lucrurilor de mânĭ, ce s'ar putea isvodi într'o ţéră, nu numaĭ este de mare folos şi îndestulare locuitorilor, eĭ neavênd trebuinţă atuncĭ a aduce şi a cumpĕra cu preţurĭ scumpe de prin alte părţĭ strĕine acele ce sunt de lipsă, ce şi laudă şi podóbă patrieĭ aceea pricinueşce, care acésta şi oblăduitoriĭ ce s'aŭ învrednicit de la Dumneḑeŭ a avea stăpânirĭ de ţĕrĭ şi noróde, cand vor îndrăzni prin Domneştile Sale ajutorarĭ a face bine do a putea adică să facă pre supuşiĭ sĕĭ îndestulaţĭ şi cu cele ce n'aŭ avut, nu puţină pomenire îşĭ dobêndesc, şi fiind că Dumnéluĭ cinstit şi credincios boeriul Domnieĭ Mele Constandin Filipescu biv. v. vist. ne-aŭ arĕtat, că cu silinţa ce aŭ făcut aŭ adus meşterĭ de un noŭ meşteşug ad. *făcĕtorĭ de farfuriĭ* cu care meşteşug se póte pricinui aicĭ în ţéră o îndestulătóre eftinătate la preţul cumpĕrătoriĭ felurimilor de farfuriĭ, căcĭ lucrându-se aceste farfuriĭ aicĭ, se pot vinde cu un preţ maĭ scăḑut ca cele ce se aduc din alte părţĭ strĕine, de care ne-aŭ făcut dumnéluĭ numitul boer doue cererĭ; întêiŭ adică, a nu fi nimenea volnic în diastima de ḑece anĭ de acum înainte a deschide undevaş aicĭ în ţéră fabrică de a lucra acest fel de farfuriĭ, şi a doua, a fi miluită de la Domnie acéstă fabrică, cu ajutorul acela ce s'ar socoti de Domnia Mea; decĭ fiind-că acest fel de lucru, în adevĕr priveşte spre un bun folos al obşteĭ, căcĭ dintru acésta póte să se împuţineze saŭ în cele de pre urmă să şi lipséscă cu totul aducerea farfuriilor din alte părţĭ, şi fiind-că dumnéluĭ numitul boer are acéstă fabrică cu ostenélă spre a se pune în lucrare meşteşugul ce s'aŭ ḑis, la care întru adevĕr este că are să pue cheltuială cu aducerea uneltelor acestuĭ meşteşug şi plata ómenilor ce aŭ şciinţa acestuĭ meşteşug; am primit Domnia Mea cererea şi rugăciunea Dumisale, şi iată îĭ dăm acesta al nostru Domnesc hrisov de întărire, ca să fie volnic şi slobod a face acéstă fabrică şi nimenĭ alţiĭ, orĭ din ceĭ ce se vor fi aflând acum aicĭ, saŭ carĭ ar maĭ veni de acum înainte din alte părţĭ, să nu aibă voïe, a deschide saŭ a lucra chipul acestuĭ meşteşug de facerea farfuriilor, după mijlocirea adică a acesteĭ fabrice, în soroc de acum până în ḑece anĭ, ci alţiĭ toţiĭ în tótă ţéra să fie popriţĭ a lucra acest meşteşug al *facereĭ farfuriilor*, iară carĭ vor avea şciinţa meşteşuguluĭ acestuia, saŭ carĭ din pământenĭ vor vrea să înveţe, să fie primiţĭ a lucra la acéstă fabrică cu plata simbrieĭ ce li se va cuveni; la care fabrică orînduim şi ajutoriŭ de la Domnia Mea, ca să aibă a ţiné lude 20 scutiţĭ de dajdia Visterieĭ, cu pecetluiturile Domnieĭ Mele după orînduială; îndatorim pe maĭ sus numitul boer, ca să pue tot felul de silinţe a aduce meşteşugul acesta la sporire şi adaos, ca să-şĭ cunóscă rodul în bună pace, şi să pricinuiască eftinătate şi îndestulare pământuluĭ de acest lucru, care de obşte este trebuincios. Drept acea, ca să se păzéscă orînduiala cea maĭ sus arĕtată, întărim hrisovul acesta cu însăşĭ Domnésca Nóstră iscălitură şi pecete, cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Alexandru, Dumitraşco, Gheorghe, Nicolae şi Gregorie şi cu mărturia Domniilor sale cinstiţilor şi credincioşilor boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, Manolache Brâncovénu, vel. Ban, Scarlat Ghica biv. v. Ban Epistatu Spătar., Grigore Caliarh v. Post, Constandin Creţulescu v. Vor. de ţéra de sus, Grigore Ghica v. Log. de ţéra de sus, Barbu Ştirbeiŭ v. Vor. Petrache Ritoridi v. Vor. al obştirilor, Dumitrache Racoviţă v. Log. de ţéra de jos, Enache Văcărescu v. Log. de ob'ceiurĭ. Constandin Samurcaş v. Vor. al politieĭ, Mihaiŭ Racoviţă v. Clucer, v. Păh..., Constantin Cămpineanu v. Stol, şi ispravnic, Grigore Ghica v. Log. de ţéra de sus; şi s'aŭ scris hrisovul acesta la anul al patrulea dintru întêia Domnie a Domnieĭ Mele, aïcĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucureştĭ, la anul de la zidirea lumeĭ 7314, iară de la naşcerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi mîntuitorul nostru Isus Hrist. 1806. August 3. de Chiriţă Log. de Divan.

MORI DE CAI

Iω Costandin Alexandru Ipsilante Voevod gospodar zemle Vlahiscoe

Dumnéta vel Agă, fiind-că într'acestă vreme a ierneĭ din iuţimea geruluĭ póte să îngheţe morile ce sunt pe apa Dâmboviţeĭ şi să pricinuiască vre-o neînlesnire, şi zăticnire la îndestularea măcinişuluĭ, şi fiind-că luăm Domnia mea pliroforie, cum că a fost orânduiala făcută ca cele maĭ multe şi maĭ marĭ mănăstirĭ de aicĭ din Bucurescĭ să aibă fieş-care câte o móră de caĭ, spre a se afla la o întêmplare ca acésta, care acésta fiind cu bună orânduială, atât pentru trebuinţa şi întêmplarea pătimireĭ de obste la vre-o acest fel de întêmplare a îngheţatuluĭ morilor de pe ape, cât şi pentru însuşĭ a monăstirilor acelora folos de venit, datorĭ era şi sunt Egumeniĭ acestor mănăstirĭ de a avea îngrijire fie-care pentru móra sa, să se afle în stare de a lucra la întêmplare de trebuinţă; drept aceea poruncim Dumitale, ca să daĭ de şcire, cu acest Domnescul nostru Pitac, la fieş-care din părinţiĭ Egumenĭ Mănăstirilor acelora cu morile, şi să şi epistăseşcĭ a le aduce în starea lor fără de zăbavă, ca să intre în lucrare de măcin'ş de zaherea, *tol. pisah gpd.* 1802 Ianuarie 12.

Cod. XLIX, fila 19.

Iω Costandin Alexandru Ipsilante Voevod gospodar zemle Vlahiscoe

Fiind-că în vremea ierneĭ din iuţimea geruluĭ póte să îngheţe morile şi să pricinuiască vre-o ne înlesnire şi zăticnire la îndestularea măcinatuluĭ, şi fiind-că luăm Domnia mea pliroforie din condicile Divanuluĭ, cum că aŭ fost orânduială făcută, că cele maĭ multe şi maĭ marĭ mönăstirĭ de aicĭ din Bucurescĭ şi de pe împrejurul Bucuresciuluĭ, care maĭ jos se însemnară, să aibă fiteş-care câte o móră de caĭ spre a se afla la o întêmplare ca acésta, care fiind cu orânduială bună, atât pentru trebuinţa şi întêmplarea patimeĭ de obste, la vre-o acest fel de întêmplare a îngheţatuluĭ morilor de pe ape, cât şi insuşĭ a monastirilor acelora folos deosebit, datorĭ sunt Egumeniĭ aceĭ monăstirĭ, de a avea îngrijire fieş-care pentru móra sa maĭ din vreme, de a se afla în stare spre a lucra la întêmplare de trebuinţă; drept acea poruncim Dumitale vel Agă, ca să daĭ de scire, cu acest Domnescul nostru Pitac, la fie-care din părinţiĭ Egumenĭ monăstirilor acelor cu morile, şi să şi epistăseşcĭ a le aduce în starea lor fără de zăbavă, ca să intre în lucrare de măciniş. *tolico pisah gpd.* 1803 Octomvrie 2.

Cod. XLIX. fila 101

Iω Costandin Alexandru Ipsilante Voevod

Dumnéta vel Agă încă de anţĕrţĭ din lét 1803 Octomvre, s'a dat porunca Domnieĭ Mele prin pitac la Agie, ca după orânduiala ce a fost făcută de maĭ inainte, fieş-care mănăstire din cele ce se însemnară maĭ jos, să fie datóre a avea câte o móră de caĭ, şi fiind cunoscută cât este de trebuinciósă urmarea acésta de a nu pătimi obstea de înlesnire şi zatignire la îndestularea măcinişuluĭ, atât pe vremea ierneĭ când din iuţimea geruluĭ înghéţă morile, cât şi pe vremea vereĭ când din venirea apelor marĭ se întêmplă înecăciune, precum şi acum este de faţă vĕḑut că s'aŭ întêmplat; poruncim dară ca cu acest Domnescul nostru pitac să îndatorezĭ pe tóte aceste mŏnăstirĭ, ca acum negreşit fără de zăbavă câtuşĭ de puţină, fieş-care să îngrijéscă de a'şĭ face şi a'şĭ avea móra sa în stare, şi de urmarea porunceĭ să aibĭ a arĕta Domnieĭ Mele care dintr'aceste mănăstirĭ a făcut móră şi aŭ şi intrat în lucrare de măciniş şi care nu. *tolco pisah gpd.*—1805, Iulie 13.

Cod. XLIX, fila 227.

1. Sfânta Mitropolie
2. Radu-Vodă
3. Sfântu Gheorgh
4. Mihaĭ-Vodă
5. Sfântu Ión
6. » Sărindar
7. Sfânta Ecaterina
8. Arhimandrit
9. Sfântu Spiridon
10. » Greci
11. Zlătari şi Stavropoleos
12. Văcărescĭ
13. Cotrocenĭ
14. Mărcuţa

14 adică patru-spre-ḑece

Cod. XLIX, fila 227

Iω Costandin Alexandru Ipsilante Voevod

Dumnéta vel Agá fiind-că ne-am înştiinţat Domnia Mea, cum că dintr'acéstă trecută plinirĕ a apeĭ Dâmboviţeĭ s'aŭ făcut stricăciune mare acestor de maĭ jos numite patru morĭ mănăstirescĭ, şi dintr'acésta împuţinêndu-se îndestularea măcinişuluĭ, se pricinuesce o lipsă de pâne în politie, şi fiind-că acésta este o neapĕrată trebuinţă pentru hrana noroduluĭ de obste, poruncim Domnia Mea, ca pe câte patru Egumeniĭ acestor mŏnăstirĭ să-ĭ îndatorezĭ dumnéta şi să le facĭ mum-basiret spre a drege negreşit acum îndată, fără câtuşĭ de puţină zăbavă, tótă orĭ-ce stricăciune va fi şi pe la aceste morĭ, ca să intre cât maĭ în grabă în lucrarea de măciniş. *tolico pisah gpd.* 1805 Iulie 16.

Sfântu Gheorghe
Mihaĭ-Vodă
Sărindariŭ
Sfântu Spiridon noŭ

Asemenea Pitac s'aŭ făcut şi la Dumnéluĭ vel Spătar pentru aceste treĭ Mŏnăstirĭ, însă *Cotrocenĭ, Mărcuţa, Văcărescĭ.*

fila 229—230

Iω Costandin Alexandru Ipsilante Voevod

Cuvioşilor Arhimandriţĭ şi Egumenĭ de pe la mŏnăstirile câte maĭ jos sunt anume arĕtate, fiind-că ne-am înşciinţat Domnia Mea cum că dintr'acéstă trecută plinire a apeĭ Dâmboviţiĭ s'aŭ făcut stricăciune morilor mŏnăstirescĭ, dintr'acésta împuţinându-se îndestularea măcinişuluĭ, se pricinuesce lipsă de pâne în politie, şi fiind-că acésta este o neapĕrată trebuinţă pentru hrana noreduluĭ de obste, straşnic poruncim Domnia Mea, ca toţĭ câţĭ sunteţĭ maĭ jos numiţĭ, acum îndată, fără de a face zăbavă câtuşĭ de puţin, să aveţĭ a drege negreşit tótă orĭ câtă stricăciune va fi la morĭ, ca să intre cât maĭ în grabă în lucrare de măciniş şi Dumnéta vel Logofĕt de ţéră de sus, să facĭ acéstă poruncă a nóstră cunoscută şi sciută la toţĭ Egumeniĭ acestor mŏnăstirĭ. *tolico pisah gpd.*—1805 Iulie 17.

Monastirĭ: Radu-Vodă, Sfânta Ecaterina, Arhimandrit cu Zlătari, Sfântu Gheorghe noŭ, Mihaĭ-Vodă, Sărindarul, Sfântu Spiridon cel noŭ, Greci şi Stavropoleos, Cotrocenĭ, Mărcuţa, Văcărescĭ.

fila 230.

PLATA DE OIUM LA MORI.

Iω Costandin Alexandru Ipsilante Voevod

Cu tóte că după multe jalbe ce ni s'aŭ dat, cum că arendaşiĭ morilor fac nedreptăţĭ cu cererĭ de oem maĭ mult de cât obiceiul vechiŭ, încă de la 16 ale trecutuluĭ Maiŭ, s'a dat porunca Domnieĭ Mele, ca pentru ceĭ de obşte ce vor avea trebuinţă de măciniş pentru casele lor, să nu fie supĕraţĭ de către arendaşĭ cu maĭ multă cerere de oem, de cât numaĭ pre cât a fost obiceiul vechiŭ ad.: ḑeciuială, dar fiind-că pentru grâul ce se macină de brutarĭ pentru trebuianţa obştéscă a noroduluĭ politieĭ Bucurescilor, aŭ fost osebit obiceiul a nu se supĕra cu maĭ mult oem de cât parale 30 la o chilă, pecum ne adeverim Domnia Mea din Domnescile sineturĭ ce le vĕḑuĭ, una a Mărieĭ Sale părintele Domnieĭ Mele şi alta a Măriei Sale frateluĭ Alexandru Vodă Moruzi, poruncim dară, ca pentru brutariĭ politieĭ să se urmeze şi de aci înainte darea oemuluĭ de chila de grâŭ pe parale 30, iară nu maĭ mult, şi Dumnéluĭ vel Aga să îndatorescĭ pe arendaşĭ ca întru acelaşĭ chip să fie următorĭ negreşit.— 1803, Iulie 12.

fila 347.

Prea Inălţate Dómne

Inşciinţăm Inălţimeĭ Tale pentru oemul ce plătesc brutariĭ politieĭ Bucurescilor de grâul ce'l macină pentru hrana obsteĭ, pe la morile ce sunt pe apa Dâmboviţiĭ aicĭ împrejurul Bucurescilor, că fiind orânduiţĭ prin anaforaoa Dumnélor Veliţilor Boerĭ şi ale Agieĭ, care se vĕd întărite una de Măria Sa Alexandru Vodă Ipsilante din a doua Domnie, şi alta de Măria Sa Alexadru Vodă Moruzi, care se alăturară la plecata anafora pentru maĭ buna pliroforia Măriĭ Tale, întru care se vĕd cuprinḑĕtóre cu hotărîre ca să plătéscă brutariĭ de chilă câte parale 30 pentru oem, de fieş care chilă, precum şi la socotelele oemuluĭ ce s'aŭ făcut şi se fac sunt trecute, acum viind brutariĭ, mi se jeluiră că uniĭ din arendaşiĭ de pe la unele morĭ, nu maĭ îngăduesc a măcina tot cu acest preţ şi cer adaos, pricinuind că întărirea Măriei Tale la acéstă poruncă nu aŭ, de care fac rugăciune Măriei Tale, ca să se dea luminata poruncă Inălţimiĭ Tale, să plătéscă iarăşĭ asemenea pe câte 30 parale de chilă, după cum s'aŭ urmat până acum, a cărora rugăciune părêndu-mi-se a fi cu cuviinţă, nu lipsiĭ a însciinţa Măriei Tale şi cum a fi mila Inălţimieĭ Tale.—1803, Iulie 6.

Iancu vel Logofĕt

Anexe la pag. 601 (vol. VIII)

(Narturĭ)

Iō Costandin Alexandru Ipsilante Voevod gospodar zemle Vlahiscoe.

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, fiind că voim Domnia Mea a se urma dreptatea întru tóte, cum şi întru vînḑarea a tóte lucrurile câte sunt de trebuința și hrana politieĭ, poruncim dară, că adunându-vĕ la un loc, unde fiind și dumnéluĭ vel Agă, să avețĭ a face cercetare cu scumpétate, atât la rêndul feliurimilor de băcănii și altor lucrurĭ de post, cât și la pâne și carne și orĭ-ce de ale mîncăreĭ, pliroforisindu-se de lucrurile strĕine cu ce preț se cumpĕră de băcanĭ, și pen'ru grâŭ cu ce preț se cumpĕră de brutarĭ, precum și cele-l-alte asemenea, după care chibzuind dumnévóstră cu dréptă socotélă cu ce nart se cade a se vinde de isnafurĭ fieș-care felurime, să arĕtațĭ Domnieĭ Mele în scris prin anafora. — *tolico pisah.* — 1802, Noembre 12.

Cod. XLIX. Fila 7. *vel Logofĕt.*

Iō Costandin Alexandru Ipsilante Voevod gospodar.

După cum s'aŭ găsit cu cale de către dumnèlor velițiĭ boerĭ, întărim Domnia Mea, ca întru tóte să se urmeze cum se cuprinde maĭ jos, și poruncim Domnia Mea dumitale vel Agă, ca după ce veĭ face cunoscut la tótă obștea nartul acesta, apoĭ să îndatorescĭ atât pe cele-l'alte isnafurĭ de a'șĭ vinde fieș-care felurimĭ cu prețul ce se cuprinde maĭ jos, cum și pe lumînărariĭ de sĕŭ să urmeze și eĭ nartul acesta, care lumînărarĭ măcar că ne-aŭ dat jalbă cerênd a li se maĭ înălța prețul, dară după cercetarea ce li s'aŭ făcut, cu îndestulă musaadea le este prețul de parale douĕ-ḑecĭ și patru. — 1802, Decemvre 9.

Prea Inălțate Dómne.

Din luminată poruncă Inălțimeĭ Tale, ce prin pitac ni s'aŭ dat, ca să chibzuim cu ce nart se cade a se vinde felurimile de băcăniĭ și alte lucrurĭ de post și orĭ-ce de alte mîncărĭ, ne-am adunat la un loc unde a fost i dumnéluĭ vel Agă și aducênd pe bacal-bașa cu câțĭ-va din isnaful băcanilor, am făcut cercetare prin negustorĭ de cinste și a diafori ce aŭ sciință cu ce preț cumpĕră băcaniĭ marfa de băcănie, ce vine din țéra Turcéscă, afară din cele de aicĭ ce ne sunt sciute, vĕḑênd și alte narturĭ de maĭ nainte, și însciințările ce aŭ venit acum de la Capichi-haele serhaturilor, și prin socotélă dréptă în ce chip am găsit cu cale prețul cu care se cuvine a se vinde atât băcăniile cât și alte lucrurĭ, arĕtăm maĭ jos în condee anume, rĕmănênd cea desăvêrșită hotărîre la Inălțimea Ta. — 1802, Decembre 5.

		Talerĭ	Parale
Năhutul de țéra Turcéscă	oca	—	18
Stafide roșiĭ	»	—	8
Stafide razachiĭ	»	—	24

		Talerĭ	Parale
Măsline negre triglénes	oca	—	22
Stafide negre	»	—	24
Săpun de Crit, calâpurĭ marĭ	»	1	8
Ipac, săpun, calăpurĭ micĭ	»	1	4
Caracatiţa cea bună	»	3	10
Milidona	»	1	20
Migdalele de Hiu	»	1	25
Măslinile verḑĭ	»	—	26
Măslinele de Rumel	»	1	—
Untul-de-lemn	»	1	12
Orezul	»	—	22
Anasonul de Ţarigrad	»	—	36
Anasonul de ţéra Leşască	»	—	16
Anasonul de ţéra Românéscă	»	—	12
Coconariile	»	1	12
Stafidele negre ce se ḑic chiuţiuzisă	»	1	8
Piperul, iară cu para, douĕ dramurĭ la o para	»	4	20
Smochinele de cutie	»	—	26
Fidéua de Odriu	»	—	32
Fidéua de aicĭ de ţéră	»	—	25
Pastrama de Ţarigrad	»	1	—
Gogoşile de Rîstic	»	3	2
Zama de lămie	»	—	18
Icre tescuite	»	1	20
Icre de morun îndulcite	»	1	20
Icre de ştiucă	»	1	20
Icre de crap	»	—	20
Caşul sărat	»	—	12
Tămâia, iară cu para, douĕ dramurĭ de para	»	4	20
Untul topit	»	—	32
Mierea	»	—	24
Brînza de burduf	»	—	14
Caşul próspĕt	»	—	5
Butul, pastramă de capră	»	—	5
Lintea	»		3
Usturoiŭ, suta de căpăţînĭ	»	—	8
Cărbunĭ ciubuce	»	—	1
Suta de oca, cărbunĭ de ţandură, iară iarna tal. 1 parale 20	»	1	5
Cărbunĭ ţigănescĭ	»	—	½

		Talerĭ	Parale
Bolun	oca	—	6
Arpăcaş de orz	»	—	16
Mânătărcĭ	»	—	16
Oţetul de vin	»	—	8
Oţetul de mied	»	—	5
Pastrama de vacă şi cârnaţĭ de zalhana	»	—	10
Prunele uscate la inarie	»	—	8
Prunele uscate la lojniţă	»	—	6
Catranu	»	—	8
Săpunul românesc	»	—	17
Sămînţa de in	»	—	4
Fasolea	»	—	5
Urda sărată	»	—	12
Lacherda	»	1	20
Halvaua de Ţarigrad şi Rusciuc, cu cutia	»	1	10
Halvaua de Odriu	»	1	20
Tahânul	»	1	—
Alune de ţéra Turcească	»	—	15
iară cele de aicĭ	»	—	6
Buretele bun de mare	»	—	10
Smirna	»	—	20
Caféoa Emen	»	4	20
Caféoa franţuzéscă	»	3	20
Enibahar	»	1	30
Icrele de chefal de Rumelia	»	—	5
Cofeturile	»	1	20
Zaharul de Veneţia	»	3	20
Zaharul Turcesc	»	2	20
Capere de Veneţia	»	1	10
Condita	»	5	—
Candelul de Veneţia	»	6	—
Candelul Turcesc	»	4	20
Cojile de Năranză	»	—	24
Calacanul Nemţesc	»	—	26
Calacanul Turcesc	»	—	20
Comidul	»	—	10
Dramul de Canfor	»	—	4
Cositorul cu ţiperigul luĭ	»	4	30
Licurini	»	1	30
Moscopitele	»	1	—

		Taleri	Parale
Năhutul prăjit	»	—	30
Dramul de Nucuşóră	»	—	10
Dramul de Cuişóre	»	—	2
Piatră vînătă	»	1	30
Piatră acră	»	1	—
Puciósă	»	—	25
Rahat Locum	«	3	30
Mia de scrumbiĭ de Mare	»	25	—
Suta de scrumbiĭ de Dunăre	»	7	—
Sakâzul	»	6	20
Scorţişóră bună, iară cu dramul	»	15	—
Supiile uscate	»	3	—
Curmale	»	—	36
Silitra	»	2	10
Dramul de şofran de Beciu	»	—	5
Dramul de şofran de Rumelia	»	—	3
Şerbetul de zahăr, iară cu paraua, 2 drmurĭ la para	»	4	20
Iarba de puşcă	»	—	2
Samolada	»	—	1
Uleiul	»	—	30
Caşcavalul de câmp	»	—	14
Caşcavalul de munte	»	—	18
Ghiudemul de Merodeniĭ	»	1	—
Smochinile de rând	»	—	14
Năhutul de ţéră	»	—	6
Unt próspét	»	—	20
Miia de sardele	»	8	13
Tirihiu bun	»	2	—
Săpunul de la Smirna	»	—	30
Fideaua de Veneţia	»	—	35
Icrele de chefal în céră	»	7	—
Migdalele curăţite	»	2	8
Mazăre	»	—	4
Ciapa	»	—	2
Puiul de găină mare	»	—	6
» » » de mijloc	»	—	5
» » » de códă	»	—	4
Raţa	»	—	4
Două ouĕ iarna (şi vara treĭ)	„	—	1
Găină bună grasă	»	—	12

		Talerĭ	Parale
Clapon	»	—	15
Gâscă grasă bună	»	—	18
Curcanul mare	»	—	20
Sacaua de apă în poporul Agieĭ (vara 3)	»	—	4
Sacaua de apă în poporul Spătărieĭ (vara 4)	»	—	5
Spanacu (iarna 3)	»	—	2
Rădăcina grósă de ţelină (micĭ 2 la para) iară vara 2 marĭ la para, micĭ 4 la para	»	—	1
Ḑece rădăcinĭ pătrunjel (iară subţirĭ 15 la o para)	»	—	1
Legătura de 5 marule	»	—	1
Morcovĭ marĭ 6 (iară micĭ 12)	»	—	1
Varză nemţéscă (iară vara 2 de o para)	»	—	1
Căpăţână de varză acră	»	—	3
Douĕ sfecle marĭ (maĭ micĭ 4)	»	—	1
Gulie mare (micĭ 3,)	»	—	1
Ridichĭ sêrbeştĭ 5 marĭ (micĭ 10)	»	—	1
Praz 6 fire gróse (a doua mână 10, a treia 12)	»	—	1
Conopide marĭ	»	—	5
» a doua mână	»	—	4
» a treia mână	»	—	3
Laptele curat (vara treĭ parale)	»	—	4
Ciosvârta de epure	»	—	4
Morunul próspĕt	»	—	16
Somnul şi crapul sărat	»	—	8
Ciortanul şi cosacul sărat	»	—	6
Şalăŭ şi ştiucă sărată	»	—	8
Crapul, ştiuca şi şalăŭ de baltă, próspĕt	»	—	10
Peştele de heleşteŭ próspĕt, cel mare	»	—	12
Ḑece fire de hrén	»	—	1
Lumînărĭ de sĕŭ, însă lumînărariĭ să fie datorĭ a pune la lumînărĭ jumĕtate seŭ de capră, jumĕtate de vacă, iară untură de râmătorĭ şi alte felurimĭ să nu amestece în lumînărĭ, pentru că atuncĭ sunt vrednicĭ de pedépsă	»	—	24

Dumitrache Ban, *Nicolache Brâncovénu Biv vel Spăt.*, *Manolache vel Serdar Costandin Stirbeiŭ*, *Scarlat Câmpinénu.*

Ca să se pótă stabili raporturĭ între actualele preţurĭ, şi altele din vechime, să luăm aci unele articole:

Actualmente ocaua de orez bun costă 0 leĭ, 90, în 1803 costa 22 parale.
» » » icre tescuite costă 16 leĭ, în 1803 costa 1 l. 20 par.

Actualmente ocaua de unt próspĕt costă 4 leĭ noĭ, î 1803 costa 20 par.
» puiul de găină 70—80 banĭ nouĭ, în 1803 de la 4—6 par.

Io Costantin Alex. Ipsilant Voevod.

După cum s'aŭ găsit cu cale de către dumnélor veliţiĭ boerĭ, întărim şi Domnia Mea, aşa să urmeze, şi poruncim Dumitale vel Agă, după ce veĭ face cunoscut la toţĭ de obşte nartul acesta, să îndatorescĭ apoĭ pe brutarĭ şi pe jâmblarĭ şi pe simigiĭ, de a urma cu vîndarea după nartul acesta negreşit. 1802, Decem. 3

Cod. XLIX fila 13.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimeĭ Tale, ce prin pitac ni s'aŭ dat, ca să chibzuim a se pune un nart cuviincios, atât la alte lucrurĭ de ale mâncăriĭ, ce sunt pentru hrana noroduluĭ, cât şi la pâne, am făcut cercetare şi ne am adeverit, că s'aŭ vîndut la târgul de afară, acum într'aceste ḑile, chila de grâŭ curat numaĭ bobul taĭ. 11, iară de cel maĭ prost nu s'aŭ întêmplat a veni, după care preţ făcênd socotélă şi puind tótă cheltuiala şi câştigul brutarilor şi ḑicem: pânea să fie la o para, dramurĭ 65, şi covrigiĭ dramurĭ 60, şi pâne de zăsita dramurĭ 200, ci de va fi primită Inălţimeĭ Tale acéstă chibzuire, se va da poruncă către Dumnéluĭ vel Agă de urmare, grijind Dumnéluĭ, ca să scótă brutariĭ pe tótă ḑioa pâne îndestulă, albă, bună şi cóptă bine, şi să nu facă lipsă, ci deplin după nartul ce li se va pune, rĕmâind cea desăvêrşită hotărîre la Măria Ta.—1802, Decem. 7.

Dumitrache Ban, Nicolae Brâncovénu vel Spăt. Manolache Vornic, Radu Golescu, Costandin Stirbeiŭ, Scarlat Câmpinénu.

Iω Costandin Alexandru Ipsilante Voevod

Am vĕḑut Domnia Mea anaforaoa ce ne face dumnélor veliţiĭ boerĭ de nartul cu care se cuvine atât băcaniĭ a vinde băcăniile, cât şi precupeţiĭ legumele, câte anume sunt arĕtate într'acest catalog, care le întărim şi Domnia Mea, ca întru tóte cele-l-alte să se urmeze după nartul acesta, iară pentru untu-de-lemn şi icrile tescuite, ca să nu maĭ rĕmâe băcanilor vre-un cuvînt, iată le facem Domnia Mea adaos la untul-de-lemn ce-l vînd cu mărunţişul încă patru parale, să-l vîndă adică pe 60 parale ocaoa, însă acela ce-l vînd numaĭ cu paraua, iară la icrile tescuite două-ḑecĭ parale, să vîndă adecă ocaoa pe douĭ leĭ; decĭ într'acestaş chip poruncim Domnieĭ tale vel Agă, să daĭ nizam atât băcanilor, cât şi precupeţilor, ca să vîndă după acest preţ, care preţ să-l facĭ Dumnéta şi la obşte cunoscut. —1804 Aprilie 3.

Codul XLVI, fila 314

Prea Inălţate Dómne

După luminata poruncă a MărieĭTale ce ni s'aŭ dat de a pune nart, cu ce preţ să se vîndă băcăniile şi alte legumĭ de ale mâncăriĭ, cât pentru băcăniĭ am orânduit cu pitacul nostru treĭ obraze practicoşĭ, însă Dumnéluĭ Serd. Dimitrie Polizu şi Vameşul Costandin şi Andronie Papafilip ca să facă cumpănire dréptă la tóte, care ne-aŭ şi arétat în scris preţul ce s'a socotit cu cale a se vinde fieş-care felurime de băcănie, după preţul ce-l cumpĕră băcaniĭ şi după cheltuiala ce aŭ, puindu-li-se şi cuviinciosul câştig, şi cum că la tóte aŭ rĕmas şi băcaniĭ mulţămiţĭ, afară numaĭ de unt-de-lemn şi icre, dară orânduiţiĭ nu le-aŭ primit pricinuirea lor ce aretă la aceste două condee, ci aŭ făcut aceia ce aŭ cunoscut că este cu dreptate, decĭ băcăniile vĕḑêndu-se şi de către noĭ că cu dréptă cumpănire s'aŭ întocmit preţul lor, de către numiţiĭ orânduiţĭ, cu acelaşĭ preţ le-am aşeḑat a se vinde, iară cele-l'alte legumĭ ce iese din ţéră, le-am pus cu preţul nartuluĭ ot. lét 1802, rĕmânênd cea desăvêrşită hotărîre la Inălţimea Ta.—1804 Aprilie 2.

Manolache Creţulescu vel Ban, *Costache Ghica vel Logofĕt*, *Barbu Văcărescu vel Vor.*, *Nistor Căminar.*

Nartul Băcăniilor

Talerĭ	Parale	
—	18	Năhutul cu rădicata, iar cu parale 20
1	8	Stafidele roşiĭ cecherdeseze, iar razachiĭ parale 28
—	22	Măslinile negre Triclénes
—	24	Stafide negre
1	8	Săpun de Crit, calâpurĭ de cele marĭ
1	4	Ipac-săpun, calâpurĭ de cele micĭ
3	10	Cracatiţa cea bună
1	20	Milidone
1	25	Migdale de Hiu
-	26	Măslinile cele verḑĭ
1	—	Măslinile de Rumelia
1	10	Unt-de-lemn cu ridicata, iar cu paraoa 56

Talerĭ	Parale	
—	22	Orezul cu chila, iar cu paraoa 24
—	86	Anasonul de Ţarigrad, iar cu paraoa 10 dr. la o para
—	16	Anasonul de ţéra Leşéscă
1	12	Coconarile
1	8	Stafidele negre, ce se ḑice cusiuzum
4	20	Piperul, iar cu paraoa, 2 dramurĭ la para
—	26	Smochinele de cutie
—	32	Fidéua de Andrine, iar cu paraoa 10 dramurĭ la para
1	—	Pastrama de Ţarigrad
3	20	Gogoşele de Ristic
—	18	Zama de Lămâe
1	20	Icrile tescuite
1	20	Icrile de morun sărat
1	20	Icrile de ştiucă
—	36	Icrile de crap
—	12	Brânză sărată adică caş
4	20	Tămâe, iar cu paraoa, 2 dramurĭ la para
—	32	Untul topit
—	26	Mierea
—	16	Brânza de burduf
—	8	Brânză próspĕtă
—	6	Butul de pastramă de capră
—	3	Lintea
—	8	Suta de căpăţênĭ usturoĭ
—	1	Cărbunĭ ciubuc
—	$^{1}/_{2}$	Cărbunĭ ţigănescĭ
—	8	Bobul
—	6	Arpăcaş de orz
—	20	Mănătărcile
—	8	Oţetul bun
—	10	Pastramă de vacă şi cârnaţĭ de zalhana
—	8	Prunele uscate la sóre
—	6	Prunele uscate la fum
—	8	Catranul
—	18	Săpunul de ţéră
—	4	Sĕminţa de in
—	5	Fasolea
—	14	Ardea sărată
1	20	Lacherdă
1	10	Alvaoa de cutie, de Ţarigrad şi de Rusciuc

Talerĭ	Parale	
1	20	Alvaoa de Indrinea
1	—	Tahânul
—	20	Alunele
10	—	Buretele bun de mare
—	20	Smirna
5	—	Caféoa Emen
3	—	Caféoa franţuzéscă
2	—	Enibahar
5	—	Icre de chefal de Rumelia
2	20	Cofeturile
3	20	Zaharul de Veneţia, iar cu paraoa, dramurĭ 2 la o para
2	20	Zaharul turcesc
1	30	Caperile de Veneţia
5	—	Condita
2	30	Candelul de Veneţia
4	20	Candelul turcesc
—	24	Cója de naranză
—	26	Calacanul nemţesc
—	20	Calacanul turcesc
10	—	Comidul
—	5	Dramul de Camfor
4	30	Cositorul cu ţipirig
1	30	Licurinĭ
1	—	Mustopitele
—	30	Năhutul prăjit
—	22	Nisaşteaoa
—	12	Nucşóră dramul
—	3	Dramul de cuişóre
1	30	Piatră vînătă
1	—	Piatră acră
—	25	Puciósă
—	23	Titri
3	30	Rahat Locum
30	—	Mia scrumbiĭ de Mare
2	—	Suta scrumbiĭ de Dunăre
6	20	Sacâzul
16	—	Scorţişóra bună, iar cu paraoa, dramul 2 parale
3	20	Rufiile uscate
—	30	Hurmalele
2	10	Silitra

Talerĭ	Parale	
—	5	Dramul de şofran de Vghena
—	3	Ipac, dramul şofran de Rumelia
4	20	Şerbet de zahăr, iar cu paraoa, 2 dramurĭ la o para
2	—	Iarbă de Puşcă
1	10	Samolado
—	30	Uleiul
—	16	Caşcavalul de munte
1	10	Ghiudemul cu miróse
—	15	Smochinile micĭ
—	6	Năhutul de ţéră
—	20	Untul próspĕt
8	13	Mia de sardele
2	20	Csirihul de Smirna
—	30	Săpunul de Smirna
1	—	Fidéua de Veneţia
8	—	Icrile de chefal
2	8	Migdalele curăţite
—	25	Fidéua de aicĭ de Ţéră
1	—	Suta de cărbunĭ de ţandără
—	5	Oţetul de mied
—	4	Mazĕrea
—	2	Cépa
—	6	Puiul de găină mare
—	5	» » » de mijloc
—	4	» » » mic
—	8	Raţa
—	1	Treĭ ouĕ vara, iarna douĕ
—	12	Găina grasă
—	15	Claponul
—	18	Gâsca grasă
—	20	Curcanul mare
—	12	» mic
—	4	Sacaua de apă în poporul Agieĭ, vara treĭ parale
—	5	Sacaua de apă în poporul Spătarieĭ, vara patru parale
—	2	Spanacul, iarna treĭ
—	1	Rădăcina mare de ţelină
—	1	Ḑece fire pătrunjel
—	1	Căpăţina de varză nemţéscă
—	3	Căpăţina de varză acră
—	1	Douĕ sfecle marĭ, iar micĭ 4

Talerĭ	Parale	
—	1	Gulie
—	1	Cincĭ rădichĭ sêrbescĭ
—	1	Şése fire de praj
—	5	Conopida cea mare
—	4	» » de mijloc
—	16	Morun próspĕt
—	16	Morun sărat
—	6	Ciortan şi cosac sărat
—	8	Şalăŭ
—	10	Crapul, ştiuca şi şalăul de baltă, próspĕt
—	12	Peştele de heleşteŭ mare, iar mic 8 parale
—	12	Anesonul de ţéra Românéscă
—	8	Somnul şi crapul sărat

Iω Costandin Alesandru Ipsilante Voevod.

Intărim Domnia Mea nartul acesta, ca fieş-care felurime de material ce se areată maĭ jos, să se vîndă şi să se cumpere întocmaĭ după preţul ce se vede însemnat, cum şi plata lucrătorilor să se urmeze iarăşĭ după cum se areată maĭ jos, pentru care şi poruncim Dumnéluĭ vel Spătar şi Dumnéluĭ vel Agă să îngrijiţĭ de a se urma şi de a se păzi nartul acesta, ne îngăduind pe nimene a da maĭ mult peste acest hotărît preţ, iar cel ce se va dovedi împotrivă următoriŭ, cu dare maĭ multă, să se pedepséscă.— 1804, Septembre 14.

Cod. L, fila 283.

Prea Inălţate Dómne

După luminată porunca Inălţimeĭ Tale, adunându-ne la un loc, şi făcênd chibzuire pentru nartul materialurilor ce intră la binale, i plata lucrătorilor, în ce chip vine a se urma, arĕtăm Măriei Tale, maĭ jos pe anume, şi hotărîrea rĕmâne la Măria Ta a se da luminata poruncă să se urmeze, şi cel ce va da maĭ mult, să se pedepséscă. — 1804, Sept. 14.

Dosit. al Ungro-Vlahieĭ, Dumitrache Ban, Dumitraşco vel Ban, Scarlat Ghica Ban, Manolache Ban,..... vel Logofĕt,..... vel Vistier, Radu 3-lea Logofĕt vel Vornic. Dumitraşcu Racoviţă Vornic, Barbu Ştirbeĭ vel Vornic, Isaac Ralet Logofĕt, vel Vornic al obştireĭ.

Talerĭ	Parale	
1	10	Treĭ sute (300) de parcele de uluc,
6	—	O sută uluc, lungul, palme ḑece,

Talerĭ	Parale	
2	20	Talpa, lungul, stînj. 3, latul, palme una, grosul, o schiópă.
2	—	Talpa lungul stînj 2½, latul, grosul asemenea ca cea de sus.
1	10	Talpa, lungul stînj. 2, latul, grosul asemenea.
2	—	Grinda, lungul stînj. 4, latul, grosul, o schiópă.
1	20	Grinda, lungul stînj. 3½, latul, grosul asemenea.
1	—	Grinda, lungul stînj. 3, latul şi grosul asemenea.
—	25	Grinda, lungul stînj. 2½, latul, grosul asemenea.
—	15	Grinda, lungul stînj. 2, latul, grosul asemenea
—	10	Cu varĭ.
—	24	Tălpóia, lungul stînj. 2, latul 2 şi o schiópă, grosul 3 degete
—	15	Tălpóia, lungul stînj. 1½, latul, grosul, asemenea.
—	6	Tinichéua, lungul stînj. 1.
—	16	Scândura de anin, lungul stînj. 1½, latul 2 şi o schiópă, grosul 2½ degete, 100 laţĭ de anin, lungul stînj. 4.
2	20	100 laţĭ de teiŭ.
5	20	1000 cărămiḑĭ oltenescĭ.
4	—	1000 cărămiḑĭ de al douilea mână.
8	20	1000 oca var.
8	—	1000 olane arse bine.
1	20	Dulgherul şi zidarul meştor, vara.
1	—	Al douilea mână, vara.
—	30	Al treilea mână, vara.

Iară de la Septemvre.

1	—	Meşterul dulgher şi zidar.
—	30	Al douilea.
—	20	Al treilea.
—	4	Hârdăul de nisip de cincĭ vedre.
—	25	Salahorĭ pe ḑiua de vară, iară de la Septemvre întêiŭ, 15 parale.
—	15	Salahoriĭ copiĭ.

Precupeţĭ de cherestea şi de var să nu fie.

Iѡ Costandin Alesandru Ipsilante Voevod i gospodar zemle Vlahiskoe.

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor Domnieĭ Mele, dumnévóstră biv vel Postelnic Costache Caragea Caimacamule, dumnévóstră boerilor divaniţĭ dela Divanul nostru ot Craiova, sănătate; am vĕḑut Domnia Mea însciinţarea ce ne faceţĭ, pentru neînlesnirea ce ne arĕtaţi că aveţĭ la preînoirea şi meremetul caselor, prăvăliilor şi altor binale ale politieĭ, din pricină că nu vine varul şi şindrila cea trebuinciósă cu îndestulare, ci şi câte puţine ce vin dintr'aceste materialurĭ, cer locuitoriĭ vărnicerĭ şi şindrilarĭ un preţ ne suferit, ci fiindcă voim Domnia Mea întregimea politieĭ nóstre de acolea, şi a caselor şi namestiilor dumnévóstră de a veni în starea lor, iată am scris Domnia Mea poruncile cele trebuinciόse la Ispravniciĭ Vâlciĭ, Gorj şi Mehedinţĭ, pentru a proftacsi locuitoriĭ şindrilarĭ şi vărnicerĭ cu îndestulare. aceste trebuinciόse materialurĭ, iar pentru nartul de plata varuluĭ şi a şindriliĭ, după pliroforia ce luăm Domnia Mea de la unul din dumnévóstră boeriĭ Domnieĭ Mele Craiovenĭ, ce se aflară aicĭ, de preţul ce se urma maĭ 'nainte acolea, şi după chibzuirea ce am făcut în ce chip să plătéscă acum într'acéstă vreme, ca nu cum-va sfiinduse din pricina preţuluĭ puţin, să contenéscă a aduce aceste materialurĭ, şi să se pricinuiască vre-o zătignire şi nelesnire la trebuinţa ce aveţĭ, am rânduit Domnia Mea nartul varuluĭ, mia de oca tal. opt, adică cu un leŭ maĭ mult din preţul ce se vindea maĭ nainte, şi la mia de şindrile de brad, tal. doŭĭ şi un ort, adică cu ḑece saŭ cincĭ-spre-ḑece maĭ mult din cât se vindea maĭ 'nainte, care preţ este şi cuvincios de a se plăti locuitorilor pentru pricina care am ḑis, de a se îndemna şi înşuşĭ eĭ a înlesni acéstă trebuinţă ce are politia, pentru care şi poruncim să se facă de dumnévóstră cunoscut nartul acesta, atât la vînḑĕtorĭ cât şi la cumpĕrătorĭ, după care să se şi urmeze. — 1803, Martie 4.

Cod. XLIX, fila 34.

Nartul ce s'aŭ găsit cu cale a se pune la băcăniĭ şi alte ce se vînd, însemnate maĭ jos.

Nartul ce aŭ fost în 1804		In ce chip ḑic că vînd.		Cum să cade băcaniĭ să vîndă acum		
tal.	parale	tal.	parale	tal.	parale	
—	18	—	24	—	24	Năhut cu ridicata, iar cu paraua 26.
1	8	—	—	1	8	Stafide roşiĭ, ceherdeseze, iar razachie 28.
—	22	—	26	—	24	Măslinile triglenes, iar cu paraua 26.
—	24	—	28	—	26	Stafide negre.
1	8	1	16	1	14	Săpunul de crit, calupurĭ marĭ.
1	4	1	16	1	14	Săpunul, calupurĭ micĭ.
3	10	5	10	4	20	Cracatiţa bună.
1	20	3	10	2	20	Melidona.
1	25	—	—	1	25	Migdale de Hiu.
—	26	—	30	—	28	Măsline verḑĭ.
1	—	1	8	1	4	Măsline de Rumelia.
1	10	1	26	1	20	Unt de lemn
—	22	—	32	—	28	Orezul.
—	36	—	—	—	36	Anasonul de Ţarigrad.
—	16	—	34	—	24	Anasonul de Şiec.
1	12	1	26	1	18	Cucunările.

Nartul ce aŭ fost în 1804		In ce chip ḑic că vênd		Cum se cade băcanii să vînda acum		
tal.	parale	tal.	parale	tal.	parale	
1	8	1	26	1	20	Stafide negre cusiuzică.
4	20	4	24	4	24	Piperu, iar cu paraua 2 dramurĭ.
—	26	—	32	—	30	Smochinile de cutie.
—	32	1	—	—	35	Fideaua de Odriĭ.
1	—	1	36	1	20	Pastrama de Caisaru.
3	20	—	—	4	—	Gogoşile de Răstic.
—	18	—	—	—	20	Zéma de lămâie.
2	20	2	24	2	20	Icrele tescuite.
1	20	—	—	2	—	Icrele moĭ.
1	20	—	—	1	20	Icrele de ştiucă.
—	36	1	18	1	—	Icrele de crap.
—	12	—	—	—	14	Năsitru sěrat.
4	20	4	30	4	30	Tămâia, iar cu paraua 2 dramurĭ.
—	32	1	—	1	—	Untul topit.
—	22	1	—	—	30	Mierea.
—	16	—	34	—	24	Brânza de burduf.
—	8	—	—	—	8	Nisetra próspětă.
—	6	—	—	—	6	Butul, pastramă de capră.
—	3	—	6	—	6	Linte.
—	8	—	16	—	10	Suta căpăţênĭ usturoiŭ mare, iar mic par. 8.
1	—	—	—	1	20	Cărbunĭ ciubuc, suta.
1	10	—	—	1	10	Cărbunĭ ţigăneştĭ, suta.
—	8	—	—	—	8	Bobul.
—	6	—	32	—	12	Arpăcaş de orz.
—	20	—	20	—	20	Mănătărcĭ.
—	10	—	16	—	12	Pastramă de vacă şi cârnaţĭ de zalhana.
—	8	—	—	—	8	Prunile uscate.
—	6	—	8	—	7	Prunile afumate
—	8	—	—	—	12	Catranul.
	18	—	—	—	24	Săpun românesc.
—	4	—	—	—	6	Sĕmînţă de in.
—	5	—	8	—	5	Fasole
—	14	—	—	—	16	Urda sărată.
1	20	—	—	1	20	Lacherda, iar cu paraua tal. douĭ
1	10	—	—	1	20	Halva de cutie de Ţarigrad şi de Rusciuc.
1	10	1	24	1	20	Halva de Odriu.
1	—	1	14	1	—	Tahînul.
—	20	—	28	—	20	Alunile

Nartul ce aŭ fost în 1804		In ce chip ḑic că vênd		Cum se cade băcaniĭ să vîndă acum		
tal.	parale	tal.	parale	tal.	parale	
10	—	—	—	10	—	Buretele bun de Mare.
2	20	3	20	2	20	Cofeturile.
20	—	—	25	—	20	Smirna.
—	—	—	—	7	—	Caféua Iemen.
—	20	7	—	5	—	Caféua franţuzéscă.
—	30	4	30	3	30	Ienibahar.
5	—	—	—	10	—	Icre de chefal de Rumelia.
3	20	5	10	4	20	Zaharul de Veneţia, iar cu paraua 2 dramurĭ.
2	20	—	—	3	—	Zaharul turcesc.
1	10	1	24	1	20	Capere de Veneţia
7	20	—	—	7	20	Candelul de Veneţia.
4	20	—	—	4	20	Candelul turcesc.
—	24	—	—	—	24	Cóje de Nărânza.
—	26	1	10	—	30	Calacan Nemţesc.
—	20	—	—	—	20	Calacan Turcesc.
10	—	—	—	10	—	Comidul.
—	5	—	6	—	5	Camforul, dramul.
4	30	—	—	4	30	Cositor şi Ţiperig.
1	30	1	32	1	32	Licurinĭ.
1	—	—	—	1	—	Mostopin.
—	30	—	36	—	32	Năhutul prăjit.
—	22	—	—	—	22	Nisaştéoa
—	12	—	14	—	12	Nucşóra, dramul.
—	3	—	3	—	3	Cuişóre, dramul.
5	30	—	—	5	30	Peatră vânătă.
1	—	—	—	1	—	Peatră acră.
—	25	—	32	—	25	Puciósă.
—	23	—	—	—	23	Telos: adică pluta, ocaua, iar firul, una o para.
3	30	—	—	3	30	Rahat Locum
30	—	—	—	30	—	Scrumbiĭ de Mare, micĭ.
7	—	—	—	7	—	Scrumbiĭ de Dunăre, suta.
16	—	—	—	16	—	Cănélă bună, iar cu dramul 2 parale.
3	20	—	—	3	20	Supiĭ uscate.
—	36	1	24	1	—	Hurmale.
1	10	6	—	2	20	Silitră.
—	5	—	—	—	5	Şofranul de Beciŭ, dramul.
—	3	—	8	—	5	Şofranul turcesc.
4	20	6	—	5	—	Şerbet de zahăr.

Nartul ce aŭ fost în 1804		In ce chip ḑic că vînd.		Cum se cade băcaniĭ să vîndă acum		
tal.	parale	tal.	parale.	tal.	parale	
2	—	—	—	2	—	Iarbă de puşcă.
1	10	1	18	1	10	Samolade.
—	30	—	—	1	—	Uleiul.
—	16	—	—	—	20	Caşcavalul de câmp.
—	24	—	—	—	24	Caşcavalul de munte.
—	8	—	8	—	8	Oţetul.
1	10	2	—	1	20	Ghiudemul cu mirosurĭ.
—	15	—	—	—	15	Smochinile micĭ.
—	6	—	—	—	6	Năhutul de ţéră.
—	20	—	—	—	30	Untul próspĕt.
—	33	1	10	1	—	Sardele, suta.
2	20	4	—	3	—	Csirihul bun.
—	—	2	20	2	20	» maĭ prost.
—	30	—	—	—	30	Săpunul de Smirna.
1	—	—	—	1	—	Fidéua de Veneţia.
8	—	14	—	14	—	Icrele de chefal ne tescuite, cu córă.
2	8	3	20	2	20	Migdale curăţite.
—	25	—	—	—	25	Fidea de ţéră.
1	—	—	—	1	10	Cărbunĭ de ţandără, suta de ocă.
—	5	—	—	—	5	Oţetul de med.
—	4	—	—	—	7	Mazărea.
—	2	—	3	—	3	Ceapa.
—	6	—	—	—	6	Puiul de găină mare.
—	5	—	—	—	5	» cel maĭ mic.
—	4	—	—	—	4	» cel maĭ mititel.
—	8	—	—	—	12	Raţa.
—	1	—	—	—	1	Treĭ ouĕ vara, iarna douĕ.
—	12	—	—	—	12	Găina bĕtrână.
—	15	—	—	—	20	Clapon.
—	18	—	—	—	20	Gâsca.
—	20	—	—	=	30	Curcan.
—	12	—	—	—	20	» cel mic.
—	3	—	—	—	3	Sacaua cu apă în poporul Agieĭ, iarna 4 parale.
—	4	—	—	—	4	Sacaua în poporul Spătărieĭ, iarna 5 parale.
—	2	—	—	—	2	Spanac.
—	1	—	—	—	1	O rădăcină de ţelină cea mare, iară micĭ, 2 la o para
—	1	—	—	—	1	Rădăcinĭ de pătrunjel 10.

Nartul ce aŭ fost în 1804		In ce chip ḑic că vînd.		Cum se cade băcaniĭ să vîndă acum		
tal.	parale	tal.	parale	tal.	parale	
—	1	—	—	—	1	Morcovĭ marĭ la o para 6, iară micĭ 12.
—	1	—	—	—	1	Varză nemţéscă.
—	3	—	—	—	4	Varză acră.
—	1	—	—	—	1	Două sfecle.
—	1	—	—	—	1	Guliĭ una.
—	1	—	—	—	1	Ridichĭ sêrbeştĭ 5.
—	5	—	—	—	5	Cunopida cea mare.
—	4	—	—	—	4	» de mijloc.
—	3	—	—	—	3	» cea mică.
—	1	—	—	—	1	6 fire praz.
—	4	—	—	—	5	Lapte curat, ocaua.
—	4	—	—	—	5	Ciosvârta de epure.
—	16	—	—	—	20	Morunul próspĕt.
—	16	—	—	—	16	Morunul sărat.
—	6	—	—	—	6	Ciortanul şi cosacul sărat, ocaua.
—	10	—	—	—	8	Crap, ştiucă şi şalăŭ de baltă.
—	12	—	—	—	12	Peştele de heleşteŭ mare, iară cel mic 8 parale
—	12	—	—	—	12	Anasonul de ţéră.
—	8	—	—	—	8	Somnul şi crapul sărat.
—	8	—	—	—	8	Şalăul şi ştiuca sărată.

Iω Costantin Alexandru Ipsilant Voevod Gospodar.

Citindu-se înaintea Domnieĭ Mele anaforaoa ce fac dumnélor veliţiĭ boerĭ, arĕtătóre de nartul cu care aŭ găsit cu cale a se vinde lucrurile de băcănie şi altele, am poruncit Dumnéluĭ vel Agă de s'aŭ arĕtat nartul acesta la băcanĭ, că de aŭ a provalisi cevaş împotrivă, să arĕte, şi ni s'aŭ făcut arétare că numaĭ la 11 condee din felurimile lucrurilor ce sunt arĕtate într'acest nart, nu sunt odihniţĭ, din care, cât pentru 6 condee dintr'acestea 11, le am primit Domnia Mea cererea lor, şi le dăm voĭe să vînḑă precum eĭ înşuşĭ aŭ cerut adică: stafidile cuşuzumu, ocaoa a câte parale 52; stafidile razachiĭ câte parale 36, caracatiţă bună 5 leĭ; tahânul câte 48 parale; caféua franţuzéscă câte 6 leĭ, şi migdalele curăţite câte 3 leĭ; iară cele-l-alte 5 condee nu li s'aŭ primit cererea; ci poruncim ca săpunul eriticum, calâpurĭ marĭ şi săpun calâpurĭ micĭ, să-l vînḑă ocaua pe tal. unul, iară nu parale câte 56, precum cer eĭ; orezul să vînḑă ocaua pe parale 28, iară nu câte 32 precum cer eĭ. Mierea să o vînḑă pe parale 30, iară nu 36 cum cer eĭ; pastrama de Caisar şi ghiudemul, să vînḑă ocaua pe parale 65, iară nu câte 70 precum cer eĭ; decĭ cu acéstă osebire, întărim Domnia Mea nartul acesta, că afară dintr'aceste maĭ sus numite condee, întru tóte cele-l-alte să facă vîndarea acestor felurimĭ cu prețul ce maĭ sus este anume arĕtat; pentru care poruncim Dumitale vel Agă, ca nu numaĭ să îngrijescĭ de a se păzi nartul acésta întocmaĭ fără multă schimbare saŭ urmare împotrivă, şi scoțĕnd copiĭ asemenea, să se pue pe la rĕspântiĭ prin têrg spre a fi sciut tuturor prețul cu care aŭ a cumpĕra aceste lucrurĭ, ci să şi îndatoreḑĭ Dumnéța pe băcanĭ, că atât nartul acesta să l păzéscă, cât şi la cumpene să se feréscă a nu face vicleniĭ, fiind-că noĭ înşine avem a priveghia şi a face cercărĭ pentru acésta, şi când vom găsi vre-unul împotrivă, straşnică pedépsă are a cerca de la Domnia Mea. 1805, Martie 28.

Prea Inălțate Dómne.

După luminata poruncă a Măriei Tale, ce ni s'aŭ dat la jalba băcanilor, în care ḑic că nu le dă mâna a vinde marfa cu prețul nartuluĭ ce aŭ fost întrecutul an, adunându-ne la un loc, unde fiind şi alțĭ din dumnélor boerĭ, am făcut cu toțiĭ împreună chibzuire, chemând şi pe băcan başa şi cu câțĭ-va din isnaful băcanilor, şi câte condee se găsiră cu preț îndestulat la nartul anuluĭ trecut, le-am aşternut după acel nart, iară câte condee am socotit că nu le dă mâna băcanilor a vinde cu prețul acela, maĭ scumpindu-se lucrurile, li s'aŭ făcut cuviinciósa adăogire, şi arĕtând Măriei Tale maĭ sus, atât nartul din anul trecut şi prețul cu care vinde băcaniĭ, cât şi nartul ce se găsi cu cale a li se pune acum, care de va fi primit şi Inălțimeĭ Tale, să se întăréscă cu luminata pecete, şi să se dea poruncă Dumnéluĭ vel Agă, ca să se îngrijéscă şi să privegheze, ca să se păzéscă, scoțĕnd copiĭ asemenea, care să se pue pe la rĕspântiĭ prin têrg, spre a fi sciut tuturor nartul cel hotărît, ca să nu urmeze băcaniĭ împotrivă, iară cel ce se va dovedi viclenind orĭ în cupene, saŭ în scumpet peste nart, să ia căḑuta pedépsă. — 1805, Martie 21.

Vel Ban Manolache Brâncoveanu, Radu Golescu, vel Vornic Stefan Văcărescu, Barbu Stirbei v. Vor., vel Log. Costandin Bălăceanu, vel Log. Grigorie Băleanu, Nestor Căminaru.

Cod. XLIX, fila 211—213.

Nartul ce s'a găsit cu cale a se pune la băcăniĭ, ce se vĕd însemnate maĭ jos.—1806 Februarie.

Nartul ce a fost la létul 1805		Cum se cade să vîndĕ acum		
Talerĭ	Parale	Talerĭ	Parale	
—	24	—	24	Năhutul cu ridicata, iar cu paraua 26.
1	8	1	24	Stafide roşiĭ ceherdeseze, iar cu par. 1,28.
—	24	—	28	Măsline negre Triglenet, iar cu paraua 30.

Nartul ce a fost la létul 1805		Cum se cade să vînḑă acum		
Talerĭ	Parale	Talerĭ	Parale	
—	26	—	26	Stafide negre, iar cu paraua 28.
1	—	2	10	Săpun de Crit, calâpurĭ marĭ şi micĭ.
5	—	5	20	Cracatiţă bună.
2	20	3	—	Melizonă.
1	25	2	20	Migdale Hiu.
—	28	—	30	Măsline verḑĭ.
1	4	1	24	Măsline de Rumelia.
1	20	2	—	Unt-de-lemn
—	28	—	36	Orezu
—	36	—	36	Anasonul de Ţarigrad.
—	24	—	28	Anasonul Leşesc.
1	18	1	10	Cucunarile.
1	12	1	20	Stafide negre cuşiuziusi.
4	24	4	24	Piperul, iar cu paraua 2 dramurĭ.
—	36	—	36	Fidéua de Edrine.
—	30	—	30	Smochine de cutie.
1	25	1	25	Pastrama de Caisar şi ghiudem.
4	—	4	—	Gogoşĭ de Răstic.
—	20	—	20	Zémă de lămâe.
2	20	3	—	Icrile tescuite.
2	—	2	20	Icrile moĭ.
1	20	1	20	Icrile de ştiucă.
1	—	1	—	Icrile de crap.
—	14	—	16	Nisetră sărată.
4	30	4	30	Tămâe, iar cu paraua 2 dramurĭ.
1	—	1	4	Untul topit.
—	30	1	4	Mierea.
—	24	—	32	Brânza de burduf.
—	8	—	8	Nisetra próspĕtă.
—	6	—	6	Butul, pastramă de capră.
—	20	—	20	Mănătărcile.
—	12	—	12	Arpacaş de orz.
—	12	—	12	Pastramă de capră şi cârnaţĭ de Zalhana
1	20	1	30	Lacherdă.
1	20	1	20	Halvaua de cutie.
1	20	1	20	Halvaua de Odriŭ.
1	8	1	8	Tahân.
—	20	—	30	Alunile.
20	—	—	20	Smirna.

Nartul ce a fost la létul 1805		Cum se cade să vîndă acum		
Talerĭ	Parale	Talerĭ	Parale	
7	—	7	—	Caféua Iemen.
6	—	6	—	Caféua franţuzéscă.
—	36	1	—	Stafide razachiĭ.
3	—	3	—	Migdale curăţate.
3	30	3	30	Ienibahar.
10	—	10	—	Icrele de chefal de Rumelia.
4	20	4	20	Zahar de Veneţia
3	—	3	—	Zahar turcesc.
1	20	1	20	Caperile.
7	20	7	20	Candel de Veneţia.
4	20	4	20	Candel turcesc.
—	24	—	24	Cojele de naramză.
—	30	—	30	Calaican nemţesc.
10	—	10	—	Comidul.
—	5	—	5	Dramul de camfor.
4	30	4	30	Cositor şi ţipirig
10	—	10	—	Burete de Mare.
1	32	1	32	Licurinĭ.
2	20	2	20	Cofeturile.
1	—	1	10	Mostopitele.
—	32	—	32	Năhutul prăjit.
—	12	—	12	Dramul de scorţişóră.
—	3	—	3	Dramul de cuişóre.
5	30	5	30	Peatră vânătă.
—	25	—	25	Puciósa.
3	30	3	30	Rahat locum.
30	—	30	—	Mia de scrumbiĭ cele de Mare.
7	—	7	—	Scrumbiĭ de Dunăre, suta.
16	—	16	20	Canela bună.
3	20	3	20	Silitra.
—	5	—	5	Dramul de şofran de Veneţia.
—	5	—	5	Dramul de şofran turcesc.
5	—	5	—	Şerbet de zahăr.
2	—	2	—	Iarbă de puşcă.
1	10	1	20	Samolado.
1	—	1	—	Uleiul.
—	20	—	26	Caşcaval de câmp.
—	24	1	—	Caşcaval de munte.

Nartul ce a fost la létul 1805		Cum se cade să vîndă acum		
Talerĭ	Parale	Talerĭ	Parale	
—	8	8	—	Oţetul.
1	25	2	—	Ghiudemul cu miróse.
—	15	—	15	Smochine micĭ.
—	6	—	4	Lintea.
—	7	—	4	Mazărea.
—	8	—	6	Bobul.
—	1	—	1	Rădăcină de ţelină, mare, iar maĭ micĭ, douĕ la o para.
—	1	—	1	10 rădăcinĭ pătrunjel.
—	1	—	1	6 morcovĭ marĭ, iar micĭ 12.
—	1	—	1	O varză nemţéscă.
—	4	—	4	O varză acră.
—	1	—	1	2 sfecle.
—	1	—	1	O gulie.
—	1	—	1	5 rădichĭ sêrbescĭ
—	5	—	5	Conopide marĭ.
—	4	—	4	» cea de mijloc.
—	3	—	3	» cea mică.
—	1	—	1	6 fire praz.
—	5	—	5	Ocaua lapte de cel curat.
—	5	—	5	Ciosvârta de epure.
—	20	—	20	Morunul próspĕt.
—	16	—	16	Morunul sărat.
—	6	—	6	Ciortan şi cosac sărat.
—	8	—	8	Crapul, ştiuca şi şalăul de baltă.
—	12	—	12	Peştele de heleşteŭ mare, iar cel mic, par. 8.
—	18	—	8	Somnul şi crapul sărat.
—	8	—	8	Şalăul şi ştiuca sărată.
—	—	1	10	Halvaua de aicĭ de cea bună.
—	6	—	—	Năhutul de ţéră.
—	30	—	30	Untul próspĕt.
1	—	1	10	Suta de sardele.
3	—	3	—	Csirihiu bun.
2	20	2	20	» cel maĭ prost.
—	30	—	30	Săpun de Smirna.
1	—	1	—	Fidéua de Veneţia.
14	—	14	—	Icrele de chefal în cutiĭ, cu céră.
—	25	—	25	Fidéua de céră.
1	10	1	10	Suta de oca de cărbunĭ de ţandură.

Nartul ce a fost la létul 1805		Cum se cade să vinḑă acum		
Talerĭ	Parale	Talerĭ	Parale	
1	20	1	30	Cărbunĭ ciubuc.
1	10	1	10	Cărbunĭ ţigăneştĭ.
—	12	—	12	Anasonul de ţéră.
1	—	1	—	Peatră acră.
—	12	—	12	Catranul.
—	24	—	24	Săpun prost.
—	6	—	8	Sĕmênţă de in.
—	2	—	3	Ceapă.
—	6	—	10	Puiul de găină mare.
—	5	—	8	» » găină mic.
—	4	—	5	» » găină cel maĭ mic.
—	12	—	20	Raţa.
—	1	—	1	Treĭ ouĕ vara, şi 2 iarna.
—	12	—	20	Găina bĕtrână.
—	20	—	30	Claponul.
—	20	—	30	Gâsca.
—	30	1	—	Curcan mare.
—	20	—	30	» de mijloc.
—	—	—	20	» mic.
—	2	—	2	Spanac ocaua.
—	5	—	4	Fasolea ocaua.
—	10	—	10	Suta de căpăţênĭ usturoiŭ.
—	8	—	7	Prunile uscate la lojniţe.
—	7	—	10	Prunile opărite.
—	3	—	3	Sacaua de apă, vara, în poporul Agieĭ, iarna 4
—	4	—	4	Sacaua de apă, vara, în poporul Spătarieĭ, iarna 5.

Cod. XLIX, fila 244—246.

Iŏ Costandin Alexandru Ipsilánte Voevod.

Poruncim Domnia Mea Dumitale vel Agă, ca după acest nart să daĭ nizam a se urma întocmaĭ vînḑarea acestor pe anume arĕtate lucrurĭ, cu preţul ce este orânduit, care nart are a se păzi fără câtuş de puţină strămutare saŭ schimbare, până când se va da acel de isnóvă, care este a se întocmi pentru rânduiala rufetuluĭ băcanilor, după cum am poruncit la acéstă anafora ce ni s'a făcut de Prea sfinţia sa Părintele Mitropolit şi de dumnélor veliţiĭ boerĭ. — 1806 Februarie 28.

Prea Inălțate Dómne

După luminată porunca Măriei Tale, ce prin pitac ni s'aŭ dat, aducêndu-se înaintea nóstră bacal-bașa cu câțĭ-va băcanĭ de aicĭ din Bucurescĭ, și vědênd atât nartul ce a fost în anul trecut, cât și înșciințările capuchihaelelor de prețul băcăniilor ce curge acum pe la serhaturĭ, și înșciințările ispravnicilor de prețul legumilor, am întocmit nartul ce se vede aicĭ, cât și prețul ce se cuvine a vinde acum, de se va găsi și de către Măria Ta cu cale, însă, fiind-că în toțĭ aniĭ se fac narturĭ, și băcaniĭ numaĭ o lună, două le păzesc, și încep a vinde iarășĭ după voia lor, urméză a se da o deosebită strașnică luminată poruncă a Măriei Tale, că și de se va întêmpla peste an a se scumpi vre-unile din lucrurĭ, să nu îndrăznéscă băcaniĭ a le sui prețul până nu se va da alt nart, iarășĭ cu luminată pecetea Măriei Tale. — 1806, Februarie 28.

Dumnéluĭ Medel. Radu Golescu, vel Logofĕt, Isaac Ralet, Barbu Stirbeĭ vel Vornic, Ienache Bărcănescu vel Logofĕt, Dumitrache vel Logofĕt, Iordache Crețulescu vel Clucer.

Cod. XLIX fila 246.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod, i gospodar Zem. Vlahiscoe.

Dumnéta vel Spătar, fiind-că am luat Domnia Mea însciințare cum că arendașiĭ și stăpâniĭ morilor s'aŭ nărăvit de la o vreme încóce de iaŭ *oem* de la ceĭ ce vin cu bucate pentru măciniș, din opt ocă, una, și din nouĕ ocă, una, atît din grâŭ cât și din porumb, încă și câte o ocă și douĕ de vin le iaŭ pe deasupra, cu care acéstă urmare fiind-că se pricinuesce nu numaĭ nedréptă pagubă la stăpâniĭ bucatelor, ci încă și scumpete la vîndarea făineĭ și a mălaiuluĭ, poruncim dar, ca să îndatorescĭ Dumneata pe toțĭ arendașiĭ și stăpâniĭ morilor, ca maĭ mult de cât deciuiala din dece ocă, una, să nu cuteze de acum înainte a cere și a lua *oem*, nicĭ să se îndrăznéscă a păgubi pe ceĭ ce vin cu măciniș la móră, cu cerere de ocale de vin, ci precum dintru început s'aŭ urmat de s'aŭ plătit oemul din dece una, așa să se urmeze și de acuma înainte; pentru care să și îngrijescĭ Dumneata a se păzi nizamul acesta, spre a nu maĭ veni la audul Domnieĭ Mele, că se fac acest fel de nedreptățĭ celor ce aŭ trăbuință de măcinișĭ; *tolico pisah gospod.*—1803, Maiŭ 16.

Cod. XLIX.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Dumnéta vel Agă, fiind că nartul acela al pâneĭ de una sută treĭ-decĭ dramurĭ la o para, care s'aŭ dat brutarilor, aŭ fost orânduit numaĭ pre vremea ierneĭ ce aŭ trecut, îțĭ poruncim dară, că de astă dĭ înainte să îndatorațĭ pe brutarĭ să facă pâne de o sută cincĭ-decĭ dramurĭ la o para, și așa să scótă mâne pânea de vînḑare în têrg, însă cóptă şi lucrată bine, şi apoĭ de altă parte, să facĭ cercarea ce eştĭ poruncit şi ne veĭ arĕta. *tolico pisah gpd.*—1803, Martie 7.

Cod. XLIX Fila 34.

Pitac la Agă. Fiind că preţul grâuluĭ aŭ scăḑut, să îndatoréscă pe brutarĭ a vinde pânea la o para, dramurĭ 140, adică cu ḑece dramurĭ adaus peste 130 ce era până acum.

Cod. XLIX Fila 60.

Pitac la Agă pentru nartul brutarilor a vinde 100 dramurĭ la o para

Dumnéta vel Agă, fiind-că brutariĭ politieĭ cu necontenite jălbĭ ni s'aŭ plîns cum că cu neputinţă şi cu pagubă şi stingare le este a vinde pâne pe nartul cu care-le s'aŭ îndatorat, provalisând că grâul aŭ ajuns de s'aŭ suit acum într'acéstă vreme la preţ scump, iată dară ca să nu le maĭ rĕmâe cuvînt de pricinuire, li se dă voie a vinde acum într'acéstă vreme până se va maĭ îndrepta şi se va maĭ vedea şi preţul grâuluĭ, una sută dramurĭ la o para, decĭ aducênd pe brutarĭ înaintea Dumnéluĭ, să le citescĭ acest Domnescul Nostru pitac, ca să le arĕţĭ că Domnia Mea, iată că am făcut acéstă musaade, dară să scie că cerem negreşit pânea să fie tot-d'auna cu îndestulare în politie, scoţênd de două orĭ într'o ḑi, şi să fie întocmaĭ la dramurĭ făr' de vre-o lipsă, curată, albă şi cóptă bine, pentru că de nu vor urma după cum poruncim şi orĭ vre-o lipsă de pâne în têrg se va întêmpla, saŭ nu va fi pânea albă, curată, cóptă şi lucrată bine, orĭ maĭ mică, cu cât de puţină lipsă de o sută de dramurĭ, bine să şcie că nu numaĭ cu ocna, ci şi cu rĕpunere de viaţă, vor fi pedepsiţĭ.—1803, Octombrie 6.

Cod. XLIX Fila 102.

Iω Costantin Alexandru Ipsilante Voevod

Dumnéta biv. vel Post. Epistatule al Agieĭ, primită fiind Domnieĭ Mele, acéstă anafora a Dumitale, o întărim şi poruncim, să se facă jăluitorilor brutarĭ acum de-o cam-dată scăḑĕmêntul ce se arĕtă maĭ jos, ca să vînḑă adică pânea pe dramurĭ 70 la o para, din 80 de dramurĭ ce li s'aŭ fost pus maĭ înainte nartul. Să fiĭ însă cu priveghere, că îndată ce veĭ vedea că începe a se maĭ eftini cumpĕrătórea grâuluĭ, să ne arĕţĭ, ca să se facă iarăşĭ cuviinciósă îndreptare.—1806, August 5.

Prea Inălţate Dómne

Din luminata poruncă Măreĭ Tale, am vĕḑut jalba acésta a Isnafuluĭ brutarilor şi arĕt Inălţimeĭ Tale, că adevĕrată este jăluirea lor, fiind-că nartul pâneĭ s'aŭ fost pus după fiétul ce se făcuse la grâŭ, ad. la tal. 26, jăluitorii însă cumpĕră grâul cu adaus îndestulat peste suma aceea a fiétuluĭ, saŭ suitul prețuluĭ acum până la tal. 37 și maĭ jos de tal. 36 până la tal. 35, nu-l pot lua ci fiind că după orânduială li se cunvine óreș-care musaade, căcĭ cu adevĕrat nu le dă mâna a lucra după cum s'a urmat până acuma, am socotit, de se va găsi cu cale și de către Inălțimea Ta, să li se facă de-o cam-dată scăḑĕmênt câte 10 dramurĭ la o para adică din dramurĭ 80 ce li s'a fost pus nartul, scăḑêndu-se dramurĭ 10, să rĕmâie dramurĭ 70, care vine la patru parale, dramurĭ 280 și după trecere de vreme, precum nădăjduim a se maĭ îmbelșuga grâul, voiŭ fi îngrijat a urma iarășĭ îndreptarea cea cuviinciósă; cu tóte căcĭ acum fac multă strigare și jăluire, arĕtând, că după cum aŭ ajuns de cumpĕră acum grâul, de nu se vor scade măcar câte 20 dramurĭ de o para, mijloc de a scóte pâne, nu aŭ, eŭ însă am socotit după cum maĭ sus arĕt.—iar hotărîrea.... 1806, Iulie 27.

Vel Agă

Cod. LXVIII Fila 45.

Anexă la pagina 665 (vol. VIII)

Iω Constandin Alexandru Ipsilant Voevod.

După arĕtarea ce ni se face, a nartuluĭ cu care se cuvine a vinde pânea de către brutarĭ, poruncim, Dumitale vel Agă, să îndatorezĭ pe brutarĭ, a vinde pânea la obștea noroduluĭ, câte una sută dramurĭ tocmaĭ la o para, îngrijind dumneata nu numaĭ pentru a se păzi și a se urma nartul acesta, ci și pentru a fi pânea de grâŭ spălat, cóptă bine și îndestulă, ca să fie în deajuns pe trebuința noroduluĭ, în tóte ḑilele ne lipsit, care acest nart să'l facĭ Dumneata șciut și cunoscut obșteĭ.—1804 Martie 13.

Cod. L. fila 80.

Prea Înălțate Dómne

După luminată porunca MărieĭTale, ce prin pitac ni s'a dat, ca să lămurim prețul cu care se cuvine a vinde brutariĭ pânea la obștea noroduluĭ politieĭ, după prețul cu care cumpĕră grâul, am adus pe Șatr. Ivan ce este rânduit la tèrgul de afară de pune prețul grâuluĭ, și făcĕnd socotéla la treĭ chile, chila po. talerĭ 16, banĭ 60 cumpĕrătórea, punĕnd și cheltuelile cele trebuincióse; așișderea socotind câtă pâne ese dintr'aceste treĭ chile, vine să vînḑă brutariĭ pânea dramurĭ 102 la o para, după cum se vede în socotéla ce am așternut maĭ jos. Decĭ după acest nart urmézĕ a se da luminată porunca Măriei

Tale, ca să vîndă brutariĭ pânea, îndatorindu-se a o scóte de grîŭ spălat, cóptă bine şi îndestulă, pe cât este trebuinţa noroduluĭ, în tóte dilele, nelipsit.—1804 Martie 8.

Vel. Vor., Vel. Agă.

Aiarul grâuluĭ de acum ce s'aŭ cumpĕrat cu fiĕt

Talerĭ	Banĭ	
49	60	Treĭ chile, câte tal 16,60, socotindu-se cumpĕrătórea una cu alta.
20	—	Tótă cheltuiala.
6	—	Câştigul brutarilor la dece una.
75	60	
4	—	Deciuiala ce daŭ brutariĭ la ceĭ ce vînd pânea.
79	60	
4	60	Se scad tărîţile şi zăsitile.
75	—	Rămân.

Oca	
792	Aŭ eşit treĭ chile adică baniţa oca 33, iar nu 35, fiind grâul uşurel, care 'l-aŭ cântărit atât Şatr. Ivan, cât şi înşine noĭ.
200	Se scade însă 64 spălatul şi măcinişul şi 136 tărâţele şi zăsitele.
592	Rĕmâne să fie făină cernută.
177	Să încarcă la dece, treĭ, apă şi sarea.
769	Aceste ocale socotindu-se în dramurĭ, vine dramurĭ 307.600, iar talerĭ 75, fac parale 3.000 cu care analoghisind cele dramurĭ 307.600 ce ese pânea cóptă bine şi albă. Vine să vîndă la para, dramurĭ 102 şi maĭ rĕmân dramurĭ 1,600 care nu ajung să se îmbrace nicĭ câte un dram la para.

Cod. L, fila 20.

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voevod.

La jalba ce ne-aŭ dat în trecutele dile orăşeniĭ de aicĭ din Buzĕŭ, pentru vîndarea lucrurilor de mâncare şi altele, arĕtând că se urmézā cu un nesuferit preţ, încă de atuncĭ vi s'aŭ trimis porunca Domnieĭ Mele ca să daţĭ nizamul cel cuviincios, de a se vinde cu cuviinciósă cumpănire, în urma căreia poruncĭ, luând însciinţarea vóstră cum că la tóte cele-l-alte aţĭ rĕnduit cuviinciosul preţ, şi cereţĭ numaĭ a vi se trimete nartul cel de aicĭ pentru ale mâncăriĭ, îndată am şi poruncit Dumnéluĭ vel Agă de vi 'l-aŭ şi trimes, şi unde aşteptam să audim şi nizam şi orânduială bună dată de către voĭ, pentru hrana noroduluĭ, după porunca nóstră, împotrivă vĕḑum, că voĭ nu aţĭ fost *următorĭ poruncilor nóstre şi voitorĭ de rĕŭ obştieĭ, şi pornitorĭ interesuluĭ vostru,* care acésta s'aŭ cunoscut învederat, din preţul şi micşorarea *acesteĭ pânĭ ce s'aŭ cumpĕrat chiar de acilea din oraşul Buzĕuluĭ,* pe care iată v'o trimetem ca să o vedeţĭ, şi drămuind'o să cunóşteţĭ ce fel de îngrijire aveţĭ pentru cele trebuinciόse ale hraneĭ locuitorilor acestuĭ judeţ; căcĭ în vreme ce aicĭ în politia Bucureştilor se urmézä vînḑarea pâneĭ câte 80 dramurĭ la o para, (care vine la pânea cea de patru parale 320 de dramurĭ), unde tótă zahareaua cea trebuinciósă pentru politie vine de pe la ţeară, cum şi de acilea şi de la alte judeţe, pe unde negreşit se cuvine a fi mult maĭ eftină zahereaua, împotrivă vedem că aicĭ într'acest judeţ, şi maĭ vîrtos în oraş, unde e chiar şederea vóstră, pânea care se vinde cu patru parale este de dramurĭ 195, care va să ḑică că este lipsă şi maĭ mică *cu 125 dramurĭ de cât* cea de aicĭ, unde s'ar cuveni după tot cuvîntul drept, a fi maĭ scumpă; ci dar acéstă rea urmare şi scumpĕtate a pâneĭ, care se urméză aicĭ, fiind bine încredinţaţĭ Domnia Mea că nu se pricinuesce nicĭ nu curge din alt-cevaş, *fără de numaĭ din lăcomia interesuluĭ şi matrapazlâcul vostru,* ***măgarilor,*** iată vă poruncim straşnic, ca să daţĭ nizamul cel cuviincios, de acum înainte, şi să vĕ părăsiţĭ de acest fel de urmărĭ căcĭ vă vom sfărîma Domnia Mea capetele.—1806 Maiŭ.

Cod. XLIX fila 251.

Iω Constandin Alexandru Ipsilant Voevod gospod.

Dumnéta vel Agă, după porunca ce am dat, să facĭ Dumnéta urmare pentru măcelarĭ, ca pe ḑile de dulce să vînḑă ocaua cărniĭ de oĭ, 6 parale, şi vaca patru parale, iară în posturĭ să aibă musaadeaua acésta, a vinde cu câte o para maĭ mult. Drept aceea, după ce veĭ face nartul acesta cunoscut la tótă obştea, să îndatorescĭ apoĭ pe măcelarĭ a fi următorĭ.—1802 Decembrie 9.

Cod. XLIX fila 14.

Prea Înălţate Dómne,

Cu prea plecată anafora arĕtâm Inălţimeĭ Tale, că spre a se da nartul cărniĭ, după cum ni se poruncesce prin luminat pitacul Mărieĭ Tale, este trebuinţă a se face maĭ întêiŭ ceşniŭ; ci să fie luminată porunca Inălţimeĭ Tale către Dumnéluĭ vel Vornic al obştirilor, ca, din câte patru felurimile de vite ce se taie la scaune adică: boĭ, vacĭ, oĭ şi râmătorĭ, să cumpere câte treĭ, una de frunte, alta de mijloc şi alta de códă, însă nu vite de cele hrănite într'adins, ci de cele ce obişnuesc măcelariĭ de taie la scaune, şi să puie să le taie, să se vînḑă atât carnea cât şi pielea, şi să arĕte Inălţimeĭ Tale cu anafora, câţĭ banĭ este cumpĕrătórea a treĭ vite din fie-care felurime, şi câţĭ aŭ prins pe vînḑarea lor, după cum s'aŭ urmat şi în alte dăţĭ, ca luându-se pliroforie de adevĕr, să se pótă face nartul drept, iară cât pentru posturĭ, orĭ în ce chip se va da nartul, găsim cu cale să aibă voie măcelariĭ a vinde carnea în posturĭ cu o para maĭ mult de cât nartul dulcelui, spre a se ajutora şi eĭ oareş ce cu acésta, însă carnea să fie şi pe post şi pe dulce grasă, bună şi de vită sănătósă, iară hotărîrea rĕmîne la Măria Ta.—1802, Decembrie 7.

Dumitrache Ban, Nicolae Brâncoveanu, vel Spăt., Manolache Vornic, Radu Golescu, Costache Ştirbeĭ, Scarlat Câmpineanu.

Cod. XLIX fila 14.

Iω Constandin Alexandru Ipsilant Voevod.

Find-că boierul ce este orânduit epistatul asupra cărnurilor, făcu arĕtare Domnieĭ Mele cum că vitele ce sunt strînse pentru hrana politieĭ Bucureştilor ne avênd suhaturile lor cu locurile de păşune şi de hrană, slăbesc, din care multe s'aŭ şi bolnăvit, care vite ca unele ce sunt pentru hrana şi trebuinţa de obşte a politieĭ, se cade a avea protimisis la suhaturĭ şi la locurĭ de hrană maĭ mult de cât alţiĭ ce împart, fiind pentru sineşĭ alişverişul lor. De aceea dar, am dat acest Domnescul nostru pitac boeruluĭ ce este orânduit epistat asupra cărnurilor, ca cu plata de banĭ la stăpêniĭ moşiilor să se protimiséscă la locurĭ de suhaturĭ şi de păşune, ce sunt trebuinciόse numaĭ pentru vitele ce sunt de trebuinţă politieĭ, afară însă de suhaturile ce ţin Gelepiĭ de trebuinţa oilor Ţarigraduluĭ. Decĭ, poruncim Domnia Mea, dumnévóstră ispravnicilor judeţuluĭ, ca să aveţĭ la aceasta a da ajutorul cel cuviincios de înlesnire boeruluĭ epistat, că afară din suhaturile *Gelepilor,* să se protimiséscă la alte suhaturĭ şi locurĭ de păşune ce vor fi trebuinciόse pentru hrana vitelor politieĭ, cu plată de banĭ la stăpêniĭ moşiilor, *tolico pisah gospod.*—1803, Iunie 9.

Cod. XLIX. fila 65.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Vod. gospodar Zemle Vlahiscoe

Dumnéta vel. Agă, fiind-că luăm Domnia Mea însciinţare, cum că împotriva obiceiuluĭ vechiŭ şi a nizamuluĭ ce este dat, uniĭ alţiĭ din strĕinĭ şi mahalagiĭ locuitorĭ Bucurescilor, taïe prin mahalale la locurĭ deosebite carne şi vînd cu preţul după cum le este voia, neputêndu-se cu acésta păzi nicĭ nartul ce am dat, şi fiind-că Domnia Mea are orênduite căte scaune cu vîndare de carne să fie în Bucurescĭ şi la ce locurĭ anume orănduite, unde pot agiunge toţĭ orăşeniĭ de a'şĭ cumpĕra carnea trebuinciόsă, poruncim Dumitale, să cercetezĭ, şi maĭ mult de cât scaunele acele ce sunt orênduite şi la locurile ce sunt numite, să nu îngădueştĭ pe nimenĭ altul a rădica scaun saŭ a face vîndare de carne, iar care-le după acéstă poruncă în urmă, se va găsi cu urmare împotriva nizamuluĭ ce dăm, nu numaĭ scaunul i se va tăia şi carnea i se va lua de beilic, ci se va şi pedepsi. *tol. pisah gospod.*— 1803, Aprilie 27.

Asemenea Pitac s'aŭ dat şi către vel Spătar.

Cod. XLIX Fila 48.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante. Vod.

Prea Sfinţia ta părinte Mitropolit al Uugro-Vlachieĭ, şi dumnévóstră cinstiţĭ şi credincioşĭ boerilor Domnieĭ Mele, *Halé* şi mazîli, vĕ facem în şcire că, tréba cărnurilor de hrana politieĭ, ca obştéscă ce este, făcênd în trecutele ḑile *Havalé* la dumnévóstră, de a se socoti, ca să se pue la un nizam, spre a fi politia îndestulată şi a se vinde cu un preţ cuviincios, s'aŭ găsit de trebuinţă, ca prin boeriĭ rênduiţĭ de Domnie şi cu preţul nartuluĭ de 6 parale şi de 5, să se facă cercare spre a se lua pliroforie vĕḑută şi cercată a adevĕruluĭ trebiĭ aceştia, ca să se chibzuiască a se pune la un nizam statornic de urmare pe tótă vremea, după care este şi rênduit boerul căruia i-am şi numĕrat Domnia Mea o îndestulată sumă de banĭ pentru cumpĕratul vitelor, aşişderea şi ómeniĭ ceĭ trebuincioşĭ de slujbă s'aŭ dat, şi în puţine ḑile ce aŭ fost, după ce une-orĭ era lipsă de carne, alte-orĭ [próstă şi slabă, apoĭ la socotélă ne-aŭ arĕtat o mare sumă de pagubă, în cât şi până acuma avem a lua peste talerĭ cincĭ-ḑecĭ şi una de miĭ, după acésta am orînduit Domnia Mea de isnoavă alţĭ boerĭ *meemoriĭ*, carĭ luând tréba acésta asupră-le pentru puţine ḑile, iar ne-aŭ făcut şi aceştia arĕtare, că numitul nart nicĭ cum nu se póte economisi tréba acésta provalisînd pagubă şi cerênd sloboḑenie dintru acéstă epistăşie, precum şi măcelariĭ fiind uniĭ dintr'ênşiĭ aduşĭ înaintea Domnieĭ Mele şi îndatorindu-se de a lua tréba acésta asupra lor, precum aŭ fost şi maĭ înainte, după ce şi un adaus la nart li s'aŭ făgăduit, s'aŭ apĕrat, pricinuind întêiŭ, că *sărmaé* de capital n'aŭ, apoĭ că vitele aŭ ajuns la mare preţ, şi că nu sunt vrednicĭ a se încărca cu tréba acésta, provalisind şi eĭ pagubă şi înălţare de preţul nartuluĭ şi aşa staŭ şi boeriĭ meemoriĭ ce sunt asupra trebiĭ, aşteptând a se da un nizam şi în ce chip are a se urma, şi la ce are a rĕmânea tréba; decĭ fiind-că tréba accésta nu este a Domnieĭ, de a face adică alişveriş cărnurilor şi de a avea epistasia cărniĭ asupră-ĭ, nicĭ póte Domnia a ţine cu cheltuiala sa de banĭ, trebuinţa acésta, (după cum nicĭ nu s'aŭ urmat acésta vre-o dată) de cât a îngriji pentru îndestularea politieĭ a nu fi lipsă şi a se vinde cu un preţ drept, ce se va găsi cu cale şi fiind-că acésta trebue a se pune la cale acum din vreme de a se face maĭ înainte îngrijirea pentrul cumpĕratul şi strîngerea vitelor celor trebuinciόse şi pentru cele-l-alte gătirĭ, până a nu intra în iarnă, ca o trébă dar ce este obştéscă şi delicată a hraneĭ politieĭ, poruncim Domnia Mea, ca să vĕ adunaţĭ cu toţiĭ şi împreună cu socotéla de obşte să chibzuiţĭ, la ce cale să se pue şi la ce nizam să intre tréba acésta?

de care fără de zăbavă să ne şi faceţĭ arĕtarea în scris prin anafora de obşte, că cum ḑicem, din vreme să se facă protimia cea cuviinciósă a nu veni obştea la vre-o lipsă de hrana cea trebuinciósă. Pentru care rênduim Domnia Mea pe vătaful de păhărniceĭ, să arĕte porunca acésta la prea sfinţia sa Mitropolitul şi la toţĭ dumnélor boeriĭ *Halé* şi Mazîlĭ, spre a se aduna să facă chibzuire de nizamul acesteĭ trebĭ, şi făr de zăbavă, să ne aducă anafora.— *tolico pisah gospod.*— 1803, August 10.

Cod XLIX Fila 84.

Epistăsia Cărneĭ din Bucurescĭ

Se face cu carte Domnéscă Epistat pe biv vel Pah. Manolache, cu ponturile de maĭ jos:

1. Agia să nu céră havaet cu nicĭ un fel de cuvînt dela acéstă madea, nicĭ să pedepséscă, nicĭ să rîdice pe măcelarĭ. Dacă va găsi pe vre-unul din eĭ că vinde orĭ cu preţ peste nart, saŭ lipsă, pre acela să-l triméţă la numiţiĭ boerĭ epistaţĭ carĭ să aibă Domnéscă voe să pedepséscă pe ceĭ vinovaţĭ. Când epistatul nu va face îndreptare, să arĕte Agia la Domnie.

2. Preţul cărneĭ să fie de oae câte şépte parale, iar cea de vacă câte 6. In posturĭ însă să adauge câte o para la ocă, fiind-că în ḑilele de post mănâncă numaĭ uniĭ din boerĭ carne şi după ce se cheltuesce puţină carne, curgĕtórele cheltuelĭ sunt tot aceleaşĭ şi măruntaele cele de vite ce perd cărnurile cele marĭ, la cine să se vînḑă. Iar câtă carne se va lua de portărie pentru trebuinţa mosafirilor şi de Divan Efendi şi de Beşlégă, pentru conacurile lor, să fie făr de acest prisos de o para.

3. Să nu fie dator Epistatul saŭ măcelariĭ a da carne şi la deosebite tăinaturĭ de va fi trebuinţă.

4. Fiind-că suma cea mare de vite care sunt trebuinciós e a le avea strînse pentru iarnă, hrana şi paza lor pricinuesc prea marĭ cheltuelĭ, daŭ greutatea vămeĭ cu multele saele, odăĭ, şi cu alte trebuinciós e, ce de-odată trebue să facă pe a locurea împrejurul politieĭ, de aceia i se dă să aibă acéstă epistăsie până la Pascele anuluĭ 1805.

5. Fiind-că vara trebue să ţie vitele la suhaturĭ maĭ aprópe de politie, să aibă dar epistatul protimis de cât alţiĭ ce ar lua aceste suhaturĭ cu arendă, ca pentru o trébă obştéscă ce este, afară numaĭ din gelepĭ, pentru carĭ să i se dea şi cuviinciósele nóstre Domnescĭ poruncĭ ce va fi trebuinciós e pentru acésta.

6. Numaĭ de la Sft. George să fie dator epistatul şi măcelariĭ să taĭe mieĭ şi să vînḑă carnea a celor mieĭ câte 8 parale şi până la sfêrşitul luĭ Iulie.

7. Din câte oĭ se vor tăia la măcelarĭ de la Paşte şi până la Sf. Gheorghe (că atuncĭ se sfêrşesce scrisul oerituluĭ), pentru 5.000 dintr'însele să nu plă-

téscă oerit, iar câte se vor găsi maĭ multe de cât acestea, pentru acelea să plătească.

8. Să nu plătéscă ierbărit pentru vitele de peste an, iar vama vitelor şi a peilor să plătéscă.

9. Matrapaziĭ nu numaĭ să se popréscă de a cumpĕra vite pentru matropazlîc, ci şi strĕiniĭ să se pedepséscă, dând boeriĭ ispravnicĭ ajutorul cel cuviincios ómenilor epistatuluĭ la cumpĕrătórea şi la adusul vitelor. Pentru care să i se facă şi Domnescile Nóstre cărţĭ către ispravnicul judeţuluĭ pentru acésta după obiceiŭ.

10. Câtă carne va lua boerul domnesc, să se socótéscă la sfêrşitul fiecăreĭ lunĭ cu epistatul şi să plătéscă după cele maĭ sus arĕtate fiaturĭ. Iar de nu va plăti pe luna trecută, să nu fie datorĭ măcelariĭ a maĭ da carne în veresie.

11. Find-că trebue atât la hrana vitelor cât şi la săratul peilor o îndestulă sumă de sare, facem Domnia Mea acéstă orânduială, ca să aibă epistatul a lua pe fie-care an mertic de la Ocna Telega, câte 30.000 oca sare, să aducă epistatul cu cheltuiala sa.

12. Decĭ îndatorim Domnia Mea pe numitul epistat, ca pururea şi în tótă vremea, nu numaĭ nartul să păzască, după cum maĭ sus e hotărît, ci să îngrijéscă de a fi tot-d'auna în têrg carne cu îndestulare şi grasă, păzindu-se şi la cântar vîndare dréptă, făr de vre-o lipsă, de a cunósce dintr'acéstă obştea folos, îndestulare şi o dreptate bună, păzită spre mulţămirea noroduluĭ, ca să nu vedem împotrivă cele nenădăjduite.—1803, Sept. 9.

Fila 152.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Dumnévóstră cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, Haló şi Mazîlĭ, fiind-că sorocul vremeĭ pe cât aŭ fost hotărît a avea epistăsia cărnurilor biv vel Clucer. Manolache, se apropie a se sfêrşi şi fiind-că numitul epistat ce aŭ fost până acuma, nu primesce a se maĭ însărcina cu acéstă trébă şi pe vremea viitóre, trebuinţă este dar, pentru acésta, a se face maĭ din vreme o cuviinciósă schepsis în ce chip are a se urma de acum înainte? decĭ poruncim, că, adunându-vĕ toţĭ împreună, nu numaĭ să cercetaţĭ şi să vedeţĭ de sunt niscare-va alţiĭ muşteriĭ, care ar primi epistăsia acésta asupră-le, cu arĕtare de ponturile şi narturile cu care o cere eĭ, ci şi chibzuire să faceţĭ dumnévóstră, ca ce nizam se cuvine a se da la acéstă trébă, care este pentru hrana obşteĭ? şi să faceţĭ Domnieĭ Mele arĕtare prin anafora, fără de zabavă, cu vătavul de visterie. *tolico pisah gospod.*—1805, Ghenarie 31.

Cod. XLIX. Fila 205.

Anexe la pag. 667 (VIII)

Ponturĭ pentru Epistăşia vînḑěreĭ cărneĭ lét 1805.

Zemle Vlahiscoe. Fiind-că pe acestea următórele, am orânduit Domnia Mea purtător de grijă asupra trebeĭ cărnurilor de hrana obşteĭ politieĭ, pe Dumnéluĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele, biv vel Ban Costache Ghica, cu ponturile ce maĭ jos sunt arĕtate, am dat la mânile domnieĭ sale acéstă Domnésca nóstră Carte, prin care să facă zapt tótă tréba, precum şi pe măcelarĭ, şi să urmeze în totul ponturile aceste, adică:

1. Agia să nu céră avaet cu nicĭ un fel de cuvînt de la acéstă madea, nicĭ să ridice pe măcelarĭ, iar de va găsi pe vre-unul din eĭ, vînḑênd orĭ cu ce preţ maĭ sus peste nart, orĭ lipsă la dramurĭ, saŭ carne rea şi slabă, pe acela să-l triméţă la Dumnéluĭ numitul boer, care are Domnésca Nóstră voĭe să pedepséscă pe măcelarul vinovat, iar când Dumnéluĭ orînduitul boer nu va face îndreptare, să arĕte Agia la Domnie.

2. Vinḑarea cărniĭ să curgă peste tótă vremea acestuĭ an, cu preţul acesta ad: cea de miel, ocaua câte 10 parale, cea de óie iarăş câte 10 parale, de vacă câte opt parale, iar cea de rîmător, câte 15 parale; în posturĭ însă, să se adauge câte o para la ocă, fiind-că în ḑilele de post mănâncă numaĭ uniĭ din boerĭ carne, şi după ce se cheltuesce puţină carne, curgĕtórele cheltuelĭ sunt tot acele, şi măruntaiele cele din vită se perd ca unele ce nu aŭ la cine se vinde, iar când carnea se va lua de portărie pentru trebuinţa mosafirilor şi de Divan Efendisi saŭ de Baş-Beşli aga pentru conacile lor, să o iae fără de acel prisos de para.

3. Să nu fie dator orênduitul boer, nicĭ măcelariĭ, a da carne şi la deosebite tăinaturĭ extraordinarie.

4. Fiind-că suma cea mare de vite, care sunt trebuinciόse a le avea strînse pentru iarnă, hrana şi paza lor pricinuesc prea marĭ cheltuelĭ din greutatea vremeĭ, cu multe saele, odăĭ şi alte trebuinciόse, ce de-odată trebue să facă alocurea împrejurul politieĭ, de aceia i se dă să aibă acéstă epităşie, până la Paştile anuluĭ cu lét 1806.

5. Fiind-că vara trebue să ţie vitele la suhaturĭ maĭ aprópe de politie, precum şi iarna asemenea la câşlă, să aibă dară orênduitul protimisis, de cât alţiĭ ce ar lua aceste suhaturĭ cu arendă, ca pentru o trébă obştéscă ce este, afară numaĭ din Gelepĭ, pentru care se i să dea şi cuviinciόsele nóstre Domnescĭ poruncĭ, ce va fi trebuinciόse pentru acésta.

6. De la ḑiua Sfântuluĭ Gheorghe înainte, să fie îndatorat Dumnéluĭ orênduitul boer spre a se tăia mieĭ la scaune şi să se vînḑă carnea lor peste tótă vremea cu preţul ce maĭ sus s'aŭ ḑis, ocaua pe parale ḑece.

7. Pentru plata oieritului, de oile ce se vor strînge pentru tăiat la scaun

fiind-că până va eşi măcelariĭ să strîngă oĭ, slujbaşiĭ, boeriĭ, ispravniciĭ, catagrafiia, pentru a nu se urma şi est timp pagubă huzmetuluĭ Domnesc, după cum s'aŭ şi întêmplat de s'aŭ găsit oĭ de cumpĕrat de măcelarĭ şi ne arĕtate de slujbaşiĭ oerieĭ în catastih, din care nu puţină pagubă se face Cămăriĭ Domneştĭ; de aceia dară ca să nu se maĭ întêmple unele ca acestea, să fie datorĭ măcelariĭ a lua răvaş de la cel ce-ĭ vinde oile, cum că aŭ cumpĕrat de la dènsul atâtea oĭ, şi de vor fi plătit oieritul să arĕte în răvaş că le-a plătit, iară de vor fi neplătite, să arĕte în răvaş că nu sunt plătite, şi are a le plăti adică: vîndĕtorul şi avênd măcelariĭ acest fel de răvaş, să fie apĕraţĭ, iară neavênd, să plătéscă acel măcelar oieritul.

8. Aşişderea să nu plătéscă ierbărit pentru vitele ce se vor tăia la scaune peste an, iar vama vitelor şi a pieilor să o plătéscă.

9. Matrapaziĭ să se opréscă de tot de a nu maĭ cumpĕra vite pentru matrapazlîc, dând boeriĭ ispravnicĭ ajutorul cel cuviincios omenilor orênduituluĭ boer, la cumpĕrătóre şi la adusul vitelor, pentru acésta să i se facă şi Domneştile Nóstre Cărţĭ către ispravniciĭ judeţuluĭ, iar când împotriva aceste poruncĭ se vor găsi cumpĕrătorĭ de vite pentru matrapazlîc, dăm voe şi slobodenie orênduituluĭ boer, ca să iae acele vite tóte pe séma Domnieĭ, şi pe aceĭ matrapazĭ să 'ĭ aducă înaintea Domnieĭ Mele, făcêndu-se urmare întocmaĭ după nizamul ce este dat pentru sureceiĭ.

10. Câtă carne va lua boerul Domnesc, să se socotéscă la sfêrşitul fieş-căriĭ lunĭ cu Dumnéluĭ orînduitul boer, şi să plătéscă după cele maĭ sus arĕtate fiasturĭ, iar de nu va plăti pe o lună trecută, să nu fie datorĭ măcelariĭ a maĭ da în veresie, să-şĭ iae însă boerul deciuiala sa după obiceiŭ.

11. Fiind-că trebuinţă este atât la hrana vitelor cât şi la săratul pieilor, de o îndestulată sumă de sare, facem Domnia Mea acéstă rânduială, ca să aibă orînduitul boer a lua pe acest an mertic de la Ocna Telega 30 miĭ de oca, care sare să o aducă cu cheltuiala Dumisale.

12. Tóte cântarele cu care vor vinde măcelariĭ carnea la obşte să se facă iar la visterie, şi să se pecetluiască cu pecete Domnéscă.

13. Nimenea aicĭ înăuntru politieĭ să nu aibă voie a tăia vite şi a vinde carne la obşte, fără de slobodenie cu tescherea în scris de la Dumnéluĭ orênduitul boer, iar care va îndrăzni împotriva Domneşteĭ Nóstre poruncĭ, unul ca acela să-l arĕte numitul boer la Domnia Mea, ca să-l pedepsim spre pilda şi altora.

14. Fiind-că n'aŭ apucat a se face îngrijire maĭ din vreme, şi nu este cu putinţă a se pretafcsi acum în grabă împlinirea aceste trebuinţe, căcĭ dulcele Paşteluĭ viitor s'aŭ apropiat şi vremea este scurtă, nicĭ fiind cu cale de a se face orênduială de acésta în ţéră, de aceia milostivire făcênd Domnia Mea, pentru aceia de acum cunoscută trebuinţă politieĭ, ca să nu pătiméscă în dulcele

viitor de lipsa acesteĭ hrane, dăm de la înşine noĭ cincĭ miĭ de oĭ, care aŭ a se plăti de Dumnéluĭ orênduitul boer.

15. Decĭ îndatorim Domnia Mea pe Dumnéluĭ orênduitul boer, ca pururea şi în tótă vremea, nu numaĭ nartul să se păzéscă după cum maĭ sus s'aŭ hotărît, ci să şi îngrijéscă de a fi tot-d'auna în têrg carne cu îndestulare, bună şi grasă, păzindu se şi la cântar vîndarea dréptă fără de vre-o lipsă, ca dintr'acésta să cunóscă obştea folos, îndestulare şi o dreptate bine păzită, spre mulţămita noroduluĭ, iară să nu vedem împotrivă cele ne nădăjduite. *i saam recech gospod.*—1805, Mart. 10.

Fila 302.

Iω Constantin Alexandru Ipsilant Voevod

Prea Sfinţite Părinte Mitropolit şi Dumnévóstră cinstiţilor şi credincioşĭ veliţilor boerĭ aĭ Divanuluĭ DomnieĭMele, fiind-că sorocul epistăsieĭ cărnurilor, care aŭ fost dată asupra Dumnéluĭ biv vel Ban Costache Ghica, s'aŭ împlinit, poruncim, adunându-vĕ cu toţĭ la un loc, să chibzuiţĭ ce nizam se cuvine a se da pentru vîndarea cărneĭ, pe acest următor an de acum înainte, şi ca pentru trébă ce este obştéscă, fiind pentru hrana noroduluĭ politieĭ, fără zăbavă să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele în scris, prin anafora, cu vătaful de visterie. *Tolico pisah gospod.*—1806, Februarie 24.

1806, Iunie 4. S'aŭ făcut poruncă Gospod către ispravniciĭ de Buzeŭ, ca să însciinţeze ce nizam aŭ acolea dat pentru vîndarea cărnurilor, adică cu ce preţ şi vinde fieş-care felurime? de sunt cunoscuţĭ ceĭ încărcaţĭ cu vîndarea cărneĭ? saŭ vinde cine va, şi numaĭ pe câtă vreme voesce? şi de vinde tot pe un fel de preţ peste tot cursul anuluĭ, saŭ să face schimbare după vremĭ? de când şi până când ţine vîndarea un fel, şi cu ce pricină să schimbă preţul? şi pentru tóte acestea să însciinţeze.

Cod. XLXI, fila 255

Anexe la pag. 667 (VIII)

Carte legată la ispravniciĭ de Argeş a rĕmânea scaunile de carne pe séma măcelarilor vechĭ, însă cu hotărît preţ. Vaca 5 parale şi óia 6, care să urmeze peste tot anul

Dumnévóstră ispravnicilor ot sud Argeş sănătate, am vĕdut Domnia Mea însciinţarea ce ne faceţĭ, cum că măcelariĭ de acolea ne urmând a face vîndarea cărnurilor cu un preţ cuviincios, şi dând şi zapis, că nu le maĭ dă mâna a vinde ocaua de óie, nicĭ câte şépte parale, şi ocaua de vacă câte 5 parale, s'aŭ găsit dar un Stamati, negustor de acolo, carele voesce a lua asupra luĭ epistăsia acésta şi a vinde ocaua de óie şése parale, şi ocaua de vacă patru parale, în urma căreia însciinţărĭ a dumnévóstră se arătară măcelariĭ cu jalbă la Domnia Mea, ḑicênd că de s'aŭ şi amăgit uniĭ dintr'ênşiĭ de aŭ dat zapis neaşteptând a se stringe şi ceĭ-l-alţĭ de a se sfătui cu toţiĭ, dar eĭ nu se lépădă a primi de a vinde cu preţul acela ce Domnia Mea vom găsi cu cale, numaĭ pagubă să nu li să pricinuiască, şi cerură că să nu fie isterisiţĭ de acest alişveriş care dintru început 'l-aŭ avut, ca nişce pămênteni vechĭ aĭ oraşuluĭ, ci tot-d'auna şi în tóte vremile aŭ îngrijit pentru hrana obşteĭ oraşuluĭ, maĭ vîrtos că aŭ ridicat banĭ cu dobêndă de aŭ cumpĕrat din vreme vite pentru tréba oraşuluĭ, şi acum rĕmân şi îndatoraţĭ neavênd cu ce rĕspunde, arĕtând şi acésta, că în multe rêndurĭ s'aŭ găsit câte un epistat de aŭ luat tréba d'asupra lor şi ţiind'o numaĭ pe vară şi pe tómnă, apoĭ iarna iaŭ încărcat iar pe dênşiĭ după a căror jalbă aducênd pe unul dintr'ênşiĭ, ce aŭ venit aici naintea Domnieĭ mele şi făcêndu-i-se întrebare de preţul cu care primesc a rĕmânea scaunele iar asupra lor, în cele de pe urmă dete făgăduială şi se legă înaintea Domnieĭ Mele, a vinde ocaua de óie 6 parale şi ocaua de vacă 5 parale, însă peste tot anul fără de a face deosebire dulceluĭ Crăciunuluĭ saŭ al Paşteluĭ ; pentru care măcar că acel Stamati negustor, ne scrieţĭ că o primesce vaca cu o para maĭ jos, dar nu se légă însă a păzi nartul acesta peste tot anul, ci din jalba ce ne-aţĭ trimes'o a boerilor şi orăşenilor, vedem, că acest preţ ce ni'l arĕtaţĭ Dumnévóstră, este numaĭ pe dulcele acesta, iar în dulcele Crăciunuluĭ ḑice să vînḑă vaca 5 parale si óia şeapte, aşişderea şi la Paştĭ tot asemenea; de care făcênd Domnia Mea chibzuire la preţul ce-l făgăduiesc măcelariĭ şi la preţul cu care se încarcă acel negustor, şi găsind maĭ de folos obşteĭ şi maĭ cu eftinătate preţul ce făgăduiră măcelariĭ, le-am şi dat scaunile, să fie iar asupra lor, cu acéstă hotărîre însă, precum înşuşĭ se legară înaintea Domnieĭ Mele, ca peste tot anul, fără de vre-o osebire să vînḑă óia 6 parale şi vaca 5 parale, şi cântarele să le fie drepte grijind de a fi oraşul peste tótă vremea îndestulat. Decĭ, cu acest nart poruncim să aibă măcelariĭ vechĭ scaunile iar asupra lor, făcênd nartul acesta cunoscut la tot oraşul, şi să purtaţĭ grijă dumnévóstră, de a se păzi nartul acesta tot-d'auna şi de a fi îndestulare de carne bună în oraş, şi măcar că acel negustor până a nu-ĭ da cartea Domnieĭ Mele de epistăsia scaunelor, ne fiindu-ĭ sciută hotărîrea nóstră ce avem a face, nu putea face stringerea de vre-o sumă de vite pentru scaune, dară cu tóte acestea şi de va fi apucat a strînge careva-şĭ, póte ca un negustor ce este să şi le vînḑă, făr de a fi siliţĭ măcelariĭ de a le lua şi rîmătoriĭ.— 1803, Sept. 13.

Cod. XLXI, fila 88.

NARTUL LEMNELOR DE FOC

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voevod

Prea sfinţia Sa părinte Mitropolit şi dumnévóstră cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor Domnieĭ Mele Haló şi Mazilĭ, vĕ facem în şcire, că în iarna trecută este sciută lipsa şi scumpătatea ce a fost pentru lemnele de foc, din care mulţĭ sĕracĭ şi multe sĕrace aŭ pătimit şi aŭ petrecut frigul ierneĭ fără de căldură, încă şi *înşine noĭ în câte-va rênduri am fost fără de lemnele cele trebuinciόse*, şi unde socotém că acum pe vreme de vară când nişcaĭ-va slóte nu sunt, nicĭ vre-o vreme în potrivă nu este, a fi lemnele cu eftinătate, în potrivă auḑim, că aŭ ajuns carul câte talerĭ 3 şi treĭ şi jumĕtate, acum într'acéstă vreme de vară, dar, încă de iarnă la câtă scumpătate póte să ajungă? care acésta din ce curge nu ne putem pricepe, ci ca să nu ajungă tréba şi pe viitórea iarnă a pătimi norodul în pricina lemnelor de foc, trebuinţă fiind a se pune la cale din vreme şi a se face maĭ 'nainte îngrijirea cea cuviinciósă, iată dar, că pentru o trébă obştéscă ce este acésta, poruncim, ca să vĕ adunaţĭ cu toţiĭ şi împreună cu socotélă de obste să chibzuiţĭ nizamul, ce trebue a se da la acésta de îndreptare, spre a fi adică politia îndestulată de lemnele cele trebuinciόse, şi spre a se vinde cu un preţ drept şi cuviincios de a putea şi ceĭ sĕracĭ, a ajunge să cumpure şi fără de zăbavă să faceţĭ Domnieĭ Mele arĕtare în scris prin anafora de obste; pentru care rânduim Domnia Mea pe vĕtaful de paharniceĭ, să arĕte porunca acésta la prea sfinţia sa Mitropolitul şi la toţĭ dumnélor boeriĭ Halé şi Mazîlĭ, spre a se aduna, să facă chibzuire de nizamul acesteĭ trebĭ, şi să ne aducă anafora. — *tolico pisah gospod.*—1803, August 10.

Cod. XLXI, fila 85.

Iω Alexandru Constantin Ipsilante Voevod gospod.

S'aŭ citit înaintea Domnieĭ Mele anaforaua ce ne făcu dumnélor veliţiĭ boerĭ pentru rêndul nartuluĭ vînḑăreĭ lemnelor de foc de către locuitoriĭ ţĕranĭ aicĭ în politie, la care făcênd şi Domnia Mea chibzuire osebit pentru preţul fie-căruia felurime a lemnelor, pentru ca să nu rĕmâie locuitorilor ţĕranĭ cuvîntul de nemulţămire, şi pentru ca să se îndemne de sineşĭ a aduce lemne cu îndestulare spre vînḑare în politie, am adăogat Domnia Mea preţul la fieşcare felurime a lemnelor, şi am hotărît, ca carul de lemne de cer şi tufan cu patru boĭ să se vînḑă pe talerĭ treĭ. Carul cu asemenea lemne cu douĭ boĭ pe parale şépte-ḑecĭ, carul cu lemne de stejar, carpen, ulm şi alte cu patru boĭ pe parale opt-ḑecĭ, carul cu asemenea lemne cu douĭ boĭ pe parale cincĭ-ḑecĭ;

carul cu rădăcinĭ încărcat bine cu patru boĭ, duoĭ leĭ, carul cu asemenea lemne cu douĭ bouĭ un leŭ, carul cu lemne de crâng subţirĭ şi de tufe cu patru boĭ 60 de parale, carul cu asemenea lemne cu douĭ boĭ un leŭ, carul cu legăturĭ încărcat bine cu patru boĭ, parale 60, carul iar cu asemenea legăturĭ cu douĭ boĭ, un leŭ, carul cu lemne de salcie, de teiŭ şi de anin parale 30, suta de oca cărbunĭ ciubuce de ghiveciŭ parale 50 şi suta de oca cărbunĭ de ţandară, un leŭ; decĭ cu acéstă adăogare a preţuluĭ întărim Domnia Méa anaforaua dumnélor veliţilor boerĭ, şi poruncim atât dumitale vel Agă, să facĭ urmare întocmaĭ precum se coprinde maĭ jos, şi să îngrijiţĭ a se păzi nizamul acesta al nartuluĭ, cum şi dumitale vel Vistier, să facĭ poruncile Domnieĭ Mele către ispravniciĭ numitelor judeţe, cu coprinderea ce se arată maĭ jos, şi vameşiĭ oboruluĭ să ţie catastih de câte care cu lemne vine pe tótă sĕptĕmâna de la fieş-care judeţ. — 1802, August 22.

Cod. XLVI, fila 5.

Prea Inălţate Dómne.

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce prin pitac ni s'aŭ dat ca să chibzuim nizamul de îndreptare ce trebue a se da pentru lemnele de foc, spre a fi politia îndestulată şi a se vinde cu un preţ drept şi cuviincios, să numaĭ pătiméscă norodul lipsă şi scumpete, ca astă iarnă, ne am adunat la un loc şi făcênd chibzuire pentru acésta, prin socotélă de obste, cât pentru preţul ce am găsit cu cale şi drept a se vinde fieş-care felurime de lemne, arĕtăm Mărieĭ Tale maĭ jos, de care să se dea luminată porunca Mărieĭ Tale către Dumnéluĭ vel Agă, ca să facă nartul acesta cunoscut la toţĭ, de pe care scoţêndu-se copiĭ să se lipéscă la străjile din căpătâile podurilor celor marĭ, şi să îndatoreze şi pe zapciiĭ têrguluĭ, ca să privigheze porunca a se urma nartul acesta, şi de va indrăzni vre-unul din ceĭ ce cumpără a da preţ maĭ mult să-l arĕte Mărieĭ Tale, ca să i se facă cădḑuta pedépsă, iar ţĕraniĭ ce va cere preţ maĭ mult, să i se ia lemnele fără de banĭ; pe ţĕraniĭ ce vin cu lemne de vînḑare la têrg, să nu 'ĭ îngăduéscă a descărca carul, şi a face dintr'o căruţă douĕ după cum s'aŭ nărăvit de la o vreme încóce, că cum vine cu carul încărcat din pădure aşa să-l vînḑă în têrg, vameşiĭ să se părăséscă a nu face cererĭ de vamă fără de orînduială, ci să 'şĭ ia numaĭ dreptul vămeĭ, după cum este rênduit în catalog, iar nu maĭ mult, iar pentru nizamul trebiĭ de a nu fi lipsă de lemne fiind-că însciinţându-se de nart póte să contenéscă şi să împuţineze aducerea lemnelor, pentru acea urméză a se face luminate poruncile Mărieĭ Tale către ispravniciĭ de la treĭ judeţe dinprejurul Bucurescilor, Ilfov, Vlaşca şi Dâmboviţa, ca nu numaĭ să îndemneze pe locuitorĭ, ci să-ĭ şi siléscă a aduce lemne îndestule peste tótă vremea, nelipsit, dar să dea dumnélor nizam şi la pădurĭ şi la podurile de peste apă, ca să nu fie supĕraţĭ locuitoriĭ cu cererĭ maĭ mult peste ceea-ce da maĭ înainte; să se dea şi aicĭ poruncă către vameşiĭ oboruluĭ, ca să ţie catastih de câte care de lemne se aduc pe tótă sĕptĕmâna de la fieşcare judeţ, spre a se cunósce dintr'acésta care din ispravnicĭ este silitorĭ şi următorĭ porunciĭ? iar hotărîrea. — 1803, August 13.

Dumitrache Ghica Ban, vel Vornic Golescu, vel Logofĕt Isaac, vel Logofĕt Ştirbeiŭ, vel Vornic Câmpineanu, vel Spătar, Stefan Văcărescu Vornic, Dumitraşco Racoviţă Vornic, vel Vornic al obştirilor, vel Logofĕt.

Nartul lemnelor de foc propus de Divan

Talerĭ	Parale	
2	—	Carul de lemne de cer şi tufan cu 4 boĭ.
1	20	Carul de asemenea lemne cu douĭ boĭ.
1	20	Carul de lemne, jugastru, carpen, ulm cu 4 boĭ.
1	10	Carul de asemenea lemne cu douĭ boĭ.
1	20	Carul de rădăcinĭ încărcat bine cu 4 boĭ.
1	—	Carul de rădăcinĭ cu douĭ boĭ,
1	10	Carul de lemne de crâng subţirĭ şi tufan cu 4 boĭ.
1	—	Carul de asemenea lemne cu douĭ boĭ.
1	10	Carul de legăturĭ încărcat cu 4 boĭ.
1	—	Carul de asemenea legăturĭ cu 2 boĭ.
—	30	Carul de lemne de salcie, de teiŭ şi anin.
1	5	Suta oca cărbunĭ ciubuce de ghiveciŭ.
—	35	Suta de oca cărbunĭ de ţandară.

Nartul lemnelor de foc, prin anafora stabilit.

Carul de lemne de cer şi tufan cu 4 boĭ, 3 tal.
» » » 2 boĭ, 70 parale.
» » » stejar, carpen, ulm cu 4 boĭ, 80 parale.
» » » » » 2 boĭ, 50 parale.
» cu rădăcinĭ cu 4 boĭ, 2 leĭ.
» » 2 boĭ, 1 leŭ.
» cu lemne de crâng subţire şi de tufe cu 4 boĭ, 60 parale.
» » » » 2 boĭ, 1 leŭ.
Carul cu legăturĭ încărcat bine cu 4 boĭ, 60 parale.
» » » » 2 boĭ, 1 leŭ.
Carul cu lemne de salcie, teiŭ, anin, 30 parale.
Suta de oca de cărbunĭ de ţandară, 1 leŭ.

(Cod. XLVI fila 5).

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voevod

Cinstiților și credincioșĭ boerilor Domnieĭ Mele, dumnéta vel Spătar și dumnéta vel Agă, fiind că am rădicat Domnia Mea nartul de la lemnele de foc ca să vîn̦dă locuitorĭ slobod̦ĭ precum se vor ajunge cu mușteriĭ prin tocmélă învoită fără de nart, poruncim dar ca acésta să o faceț̦ĭ dumnévóstră sciută în politie, spre a o șci și locuitoriĭ ce vin cu lemne de vîn̦dare în Bucurescĭ, și mușteriĭ ce cumpĕră lemne. *tolico pisah gospodar.*—1803, Septembrie 27.

Cod. XLIX Fila 98.

Anaforaua pentru nartul lemnelor cum să urmeze

Fiind-că locuitoriĭ țĕranĭ vîn̦dĕtorĭ de lemne, după ce li s'aŭ rădicat, și după ce li s'aŭ făcut de Domnia Mea și atâta musadele, rĕmâind a plăti o vamă fórte ușóră, eĭ s'aŭ arĕtat cu o mare neomenie, lăcomindu-se și cerênd la lemnele ce le aduc de vîn̦dare un preț fórte nesuferit, primim dară anaforaua ce ne face Prea Sfinția Sa Părintele Mitropolit și cu dumnélor boeriĭ, și hotărîm, ca de acum înainte să se vîn̦dă lemnele după nartul ce este hotărît de Domnia Mea de care și poruncim Domnieĭ Tale vel Postelnice, ca dintre postelniceiĭ halé, să orênduescĭ patru postelniceĭ la câte patru podurile marĭ, dând la mâna fieș-căruia câte o fóie pecetluită de Domnia Mea, arĕtătóre de tóte felurimile de lemne cu ce nart aŭ a se vinde, carĭ să aibă a însemna pe jug prețul aceluĭ car cu lemne cât este a le vinde, și să ție și catastih de unde aŭ venit acele lemne, adică omul anume din ce sat și din ce județ? cărora postelniceĭ le orînduim Domnia Mea ca peste talerĭ d̦ece ce aŭ léfa pe lună, să li se maĭ dea și alțĭ câte talerĭ 15, léfă pentru ostenóla lor, și ca să nu'șĭ petrécă tótă vremea într'acésta, să se schimbe pe fie-care lună și să intre alt postelnicel în locul luĭ; să le arĕțĭ însă acéstă poruncă a Domnieĭ Mele, ca să se feréscă în tot chipul a nu face cea maĭ mică abatere în tréba acésta la care să orênduesc, căcĭ găsindu-se în vină strajnic se vor pedepsi de Domnia Mea; așișderea și Dumnéta vel Vist. să facĭ poruncile Domnieĭ Mele la aceste treĭ județe Ilfov, Vlașca și Dâmbovița, ca negreșit să pornéscă pe locuitorĭ și fără de voia lor a aduce lemne de vîn̦dare cu îndestulare.—1803, Octombrie 28.

Cod. XLVI, Fila 89.

Prea Înălțate Dómne

Cu plecata nóstră obștéscă anafora arĕtăm Măriei Tale, ca după luminată porunca Inălțimeĭ Tale, ce prin pitac ni s'aŭ dat în trecutele d̦ile, pentru lemnele de foc, a se pune în orînduială, ca și vîn̦darea să o facă locuitoriĭ cu un preţ cuviincios, şi îndestulare să fie, a nu pătimi norodul ca în iarna trecută, am fost aretat Inălţimeĭ Tale prin plecata nóstră anafora atât preţul lemnelor ce ni s'aŭ părut cu cale, cât şi mijlocul de a nu se da zătignire după îndărătnicirea locuitorilor, care vĕḑum cum s'aŭ purtat, că se trag înapoĭ a nu veni cu lemne, ca pentru acésta să se facă luminate poruncile Măriеĭ Tale către dumnélor ispravniciĭ, de a'ĭ sili şi fără de voie ca să aducă lemne îndestule a nu fi oraşul lipsit; în urmă arĕtând Măriеĭ Tale uniĭ, că din pricină căcĭ s'aŭ pus nart s'aŭ tras ţĕraniĭ cu totul ne-viind nimenea cu lemne, şi că cu pricina nartuluĭ se face maĭ mare lipsă, iarăşĭ din luminată porunca Măriеĭ Tale s'aŭ rădicat nartul, lăsânde-se ţĕranĭ slobodĭ a vinde lemnele cum se vor putea tocmi; însă ştiut să fie Inălţimeĭ Tale, că nevenirea lemnelor întru acele ḑile n'aŭ fost din punerea nartuluĭ, ci una din stricarea vremeĭ, fiind atuncĭ zlótă şi ploĭ după cum este şciut, şi alta, că năpădise toţĭ la culesurĭ de viĭ, la culesul de porumb şi strînsul altor bucate, dar acum vedem că ţĕraniĭ s'aŭ obrăznicit cu totul şi iaŭ pe lemne un preţ fórte nesuferit, că lemnele cele gróse după ce face dintr'un car douĕ, vînd carul şi până la talerĭ 8, cum şi cele de tot subţirĭ, care se vindea maĭ înainte 20—30 de parale acum face douĕ care şi vinde cel puţin carul cu talerĭ 4, şi când acum urméză acest fel, cu cât maĭ vîrtos în vremea ierneĭ, atuncĭ vĕḑut lucru este că póte să ajungă carul şi până la talerĭ 20, pricinuindu-se o mare lipsă şi scumpete Domnesculuĭ Măriеĭ Tale oraş, care nicĭ odată nu s'a maĭ pomenit, pentru că tot-d'auna la toţĭ luminaţiĭ Domnĭ aŭ avut lemnele nart, nefiind slobodĭ de capul lor a vinde cum vor vrea, fiind şciută diacrisia lor, că este de tot fără rênduială şi neomenirea cu care s'aŭ arĕtat în faptă, după ce li s'aŭ făcut de către Măria Ta şi multă musadea, rênduindu-se să dea vamă fórte uşóră; nu lipsim după datorie a arĕta Măriеĭ Tale, că acel nart ce s'a găsit cu cale de către Inălţimea Ta de s'aŭ pus la întărirea anaforaleĭ, nóstre care este cu dreptate făcută, să se dea de isnov luminată poruncă a Inălţimeĭ Tale ca să se urmeze şi să se păzéscă nestrămutat, de care pentru ca să nu se întêmple prigonire între ţĕranĭ cu ceĭ ce cumpĕră lemne, să se orânduiască un boerinaş la câte patru podurĭ marĭ, că viind carele cu lemne să însemneze cu tibişir pe jug preţul fieş-căruia car, după felul lemnelor, precum este hotărît de către Măria Ta, dar să se facă luminate poruncĭ şi la ispravnicĭ din treĭ judeţe ce sunt împrejurul Bucurescilor, Ilfov, Dâmboviţa şi Vlaşca, ca să siléscă pe locuitorĭ şi fără de voĭe a veni cu lemne necurmat la têrg, după cum venea şi într'alţĭ anĭ, ca să nu fie lipsă, de care orênduitul boerinaşul să facă catastih de câte lemne se aduc pe tótă sĕptĕmâna de la fieş-care judeţ? iară hotărîrea cea desăvêrşită rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta.—1803. Octombrie 25.

Dositeiu al Ungro-Vlahieĭ, Dumitrache Banu, vel Spătar Ghica, vel Ban. Creţulescu, vel Logofĕt Isaac Ralet, vel Logofĕt Ştirbeiŭ, Grigorie Brâncoveanu, vel Logofĕt Creţulescu.

Cod. XLVI. Fila 89.

Iω Constantin Alexandru Ipsilant Voevod, gospod. Zemle Vlahiscoe.

Dumnéta vel Spătare 'ţĭ facem în şcire, că vameşiĭ oboruluĭ têrguluĭ de afară, în potriva cataloguluĭ şi a ponturilor cu care aŭ cumpĕrat vama, lăcomindu-se aŭ cătuat a lua până acum vamă de la carele cu lemne de foc ce vin de vîndare în Bucurescĭ câte parale douĕ-ḑecĭ, şi câte douĕ-ḑecĭ şi cincĭ; precum înşine Noĭ suntem pliroforisiţĭ de aceste, *de la chiar uniĭ din locuitoriĭ ţĕranĭ ce 'ĭ-am întâmpinat la eşirile nóstre pe afară, iar din osebite insciinţărĭ ce avem*, de la uniĭ aŭ luat şi câte un slot, în vreme ce catalogul şi ponturile Domnescĭ cu care aŭ cumpĕrat scrie :

«De la carul mare cu patru boĭ încărcat cu lemne de pădure, gróse, de cer, gârneaţă stejar saŭ tufan, şépte parale, şi de carul de a doua mână cu douĭ boĭ, ce sunt tot cu acest fel de lemne cincĭ parale. Iar lemnele de luncă adică: jugastru, carpen şi altela ca de acestea, la carul încărcat bine cincĭ parale de la carul de a doua mână, patru parale, de la carul de a treia mână, treĭ parale», cu care acéstă rea urmare a vameşilor aŭ dat şi daŭ învederat pricină locuitorilor ţĕranĭ ce aduc lemne de vînḑare, a scumpi lemnele şi a cere preţurĭ marĭ, precum o şi ḑic către toţĭ muşteriĭ de faţă, că după vama ce plătesc iaŭ şi eĭ preţul vînḑĕrilor, după care acéstă rea urmare a vameşilor, măcar că li se cade a le face o osândă de pedépsă, şi prin luarea de socotélă ceea-ce s'ar găsi luat maĭ mult peste catalog să se iae de la vameşĭ pe séma Cămăriĭ, dar Domnia Mea, acest folos nu primim, ci în loc de altă osândă am dat acéstă hotorîre, care am făcut'o înşine cunoscută prin graiŭ şi chiar unuia din tovarăşiĭ vameşĭ aĭ oboruluĭ, pe care 'l-am adus astă ḑĭ faţă înaintea Domnieĭ Mele, anume Stavri, adică fiind-că în nouĕ lunĭ şi jumĕtate ce aŭ trecut, din anul acela până acum aŭ luat atâta adaus de parale maĭ mult peste şépte şi peste cincĭ şi peste patru, ce coprind ponturile, acum dar pe aceste douĕ lunĭ şi jumĕtate, până la sfêrşitul anuluĭ, să ia numaĭ câte atâta, adică:

De la carul mare, cu patru boĭ, încărcat cu lemne de pădure gróse de cer, gârniţă, stejar saŭ tufan, patru parale

De la carul de a doua mână, cu douĭ boĭ, tot cu acest fel de lemne, treĭ parale.

Iar de la carul cu lemne de luncă, jugastru, carpen şi altele ca de aceste douĕ parale. După chiar acéstă hotărîre făcĕnd Domnia Mea ţidule pecetluite cu pecetea Nóstră, cu arĕtarea acésta anume de câte parale are a plăti locuitoriĭ vamă la fie care car de lemne, poruncim dumitale, să se lipéscă aceste ţidule la tóte drumurile oraşuluĭ pe unde intră ţĕraniĭ cu lemne de vînḑare, ca să fie în vederea de faţă şi în sciinţa tuturor, câte parale aŭ a plăti vamă, iar la patru podurĭ marĭ, iată orânduim Domnia Mea şi de la Curtea Domnieĭ Mele câte un ciohodar, să stea ne lipsit la venirea şi intrarea locuitorilor cu lemne de vînḑare, a le arĕta şi lor, şi a nu îngădui pe orânduiţiĭ vameşilor să iae maĭ mult o para. Decĭ, poruncim, ca şi dumnéta să daĭ straşnică poruncă, căpitanilor, slujitorilor strejarĭ, ce sunt atât la marginile a patru podurĭ marĭ cât şi pe alte drumurĭ ale marginiĭ, care aŭ intrare în Bucurescĭ, făcêndu-le sciută acéstă orânduială de vama lemnelor, ca să îngrijéscă şi eĭ a nu îngădui cu nicĭ un chip pe orênduiţĭ vameşilor să ia maĭ mult, iar pe care 'l va găsi împotrivă făcênd cerere, numaĭ de cât ridicându-l, să-l aducă la Domnia Mea. *tolico pisah gospod.*—1803, Octomb. 18.

Cod. XLIX fila 109.

Aneze la pag. 668 (vol. VIII)

Iω Constandin Alexandru Ipsilant Voevod gospodar zemle Vlahiscoe

Fiind că de obşte ni s'aŭ dat jălbĭ cu mare mâhnire pentru lumînările de céră roşie, ce se vînd de la lumînărie, şi se aduc de către norod prinose la sfintele bisericĭ, că cumpĕrătoriĭ acestor lumînărĭ pentru multă lăcomia lor de câştig, aŭ tot felul de amestecăturĭ nu numaĭ de unt-de-lemn, ci şi alte amestecăturĭ în céră, şi cu acésta fac o de faţă înşelăciune noroduluĭ, şi o urmare cu totul împotriva ponturilor Domnescĭ ce li s'aŭ dat de cumpĕrătóre, prin care tare sunt legaţĭ a se feri de nisce urmărĭ ca acestea, care acest lucru nesuferindu-l Domnia Mea, nu numaĭ pentru înşelăciunea ce se face noroduluĭ, ci maĭ vêrtos că este cu mare necuviinţă pentru sfintele bisericĭ la Dumneḑeescile slujbe a se arde acest fel de lumînărĭ, ce nu sunt de céră curată, ci cu felurĭ de amestecăturĭ într'ênsele, care pricinuesc şi o putóre prin bisericĭ. De aceea dar am hotărît, să ridicăm vînḑarea acestor lumînărĭ de céră roşie dintre cele-l-alte husmeturĭ, ce se vînd la *cochiĭ vechĭ*, şi să se caute de om al Nostru, rênduit într'adins, pentru ca să lipsécsă desăvêrşit acea catahrisis, şi fiind-că acum se apropie şi ḑilele sfintelor sĕrbătorĭ a Nascereĭ, când este cea maĭ multă trebuinţă de lumînărĭ la tóte sfintele bisericĭ şi la tot norodul de obşte; iată orânduim pe al nostru Tufekci-baş Gheorghe, ca d'împreună cu Iane, ce se orênduesce a ţine numita lumînărie, să mérgă la lumînăria de céră roşie ca să o facă zapt, şi câtă céră se va găsi într'ênsa a lumînărilor, însă numaĭ aceea-ce va fi céră curată, fără de nicĭ un fel de amestecătură, să o cântăréscă, şi pecetluind-o să o opréscă, ca să dăm poruncă a se plăti acea céră lumînărarilor, iară câtă céră saŭ lumînărĭ lucrate amestecate de unt-de-lemn, şi cu alte amestecăturĭ împotriva ponturilor cu care aŭ cumpĕrat, acelea să le rădice din lumînărie şi să le dea înapoĭ lumînărarilor ca să le scótă afară din ţéră fără de a fi slobod să le vînḑă aicĭ, şi fiind-că cumpărătoriĭ lumînărieĭ avea a ţine lumînăria acésta şi a face alişverişul eĭ până la sfêrşitul luneĭ acesteia, adică: pe un an deplin, poruncim Dumitale vel Vistier, ca din sfertul luneĭ acesteia să scaḑă pre cumpĕrătorĭ cu analogonul acestor ḑi'e până la sfêrşitul luneĭ acesteia, *tolico pisah.*—1802, Decembrie 8.

Cod. XLIX, fila 11.

Cartea pentru lumînărit de céră

Zemle Vlahiscoe.—Fiind-că pentru lumînăria de céră roşie întru care se lucréză şi se vinde lumînările de céră, care aduce norodul prinóse la sfintele bisericĭ, încă din anul trecut din jălbile ce cu mare mâhnire ni s'a dat de obşte, de către cumpărătoriĭ acesteĭ lumînăriĭ pentru multa lăcomie a lor de câştig, felurĭ de mestecăturĭ pun în céră, nu numaĭ seŭ şi unt-de-lemn, ci şi altele, cu care făcea o de faţă înşelăciune norodulul, şi o urmare cu totul împotriva ponturilor şi cărţilor Domnescĭ ce li se da de către cumpărătóre de la Domnie, prin care tare era legaţĭ a se feri de nisce urmărĭ ca acestea, şi eĭ pururea era împotrivă următorĭ, care lucru nesuferindu-l Domnia Mea nu numaĭ pentru înşelăciunea ce se făcea noroduluĭ, ci maĭ vêrtos pentru marea necuviinţă ce se urma a se arde prin sfintele bisericĭ la Dumneḑeescile slujbe lumînărĭ necurate, ce nu sunt de céră safi, ci cu felurĭ de amestecăturĭ într'ênsele, care pricinue şi o putóre prin bisericĭ nesuferită, de aceea dar încă de atuncĭ am hotărât şi am rădicat vînḑarea acesteĭ lumînăriĭ de céră roşie dintre cele-l-alte huzmeturĭ ale vămilor, ce se vindea la *cochiĭ vechĭ* şi am dat nizam, să se caute de omul nostru orênduit într'adins, pentru ca să lipséscă desăvêrşit acest catahrisis, după cum s'a făcut acésta cunoscut şi sciută de obşte încă de atuncĭ atât din Pitacul ce am dat Domnia Mea cu acéstă hotărâre, cum şi din ridicarea şi isgonirea din Cherhanéua luminărieĭ a cumpărĕtoruluĭ din anul trecut, făcênd-o zapt de atuncĭ, şi căutând-o până acum din anul trecut, cu omul nostru orênduit.

Decĭ, după nizamul acela ce maĭ înainte este dat, cu hotărîre ca pururea şi tot-d'auna să se urmeze spre a se căuta de omul orênduit de la Domnie şi a nu se maĭ vinde între slujbele vămeĭ, ca să lipséscă acel catahrisis orânduim Domnia Mea pe . . . . să facă zapt de la ḑi întêiŭ a luneĭ acesteia Ianuarie pe acest an cu lét 1804 Cherhenéua lumînărilor de céră roşie, ca după obiceiul şi caidul Divanuluĭ, numaĭ la acéstă cherhenea să se lucreze şi să se vînḑă lumînărĭ de céră roşie, iar alţiĭ să nu fie volnicĭ şi după preţul cereĭ ce ămblă într'acéstă vreme în ţéră, se va da nartul cel dept, cu care să vînḑă la norod; poruncim însă, maĭ sus numitule orênduit, ca nu numaĭ lumînările să le lucreze întocmaĭ la dramurĭ, nescăḑute, fără de vre o lipsă, ci să te şi ferescĭ a nu te cuteza pentru vre-un interes în parte al tĕŭ a pune orĭ seŭ, saŭ unt-de-lemn, saŭ alt-fel de materialurĭ să amestecĭ, ci să le lucrezĭ numaĭ din céră curată safi, nicĭ să fie la acéstă cherhanea orĭ înăuntru lumînărieĭ, orĭ împrejurul lumînărieĭ la vre-o magazie saŭ învecinată măcar o ocă de seŭ, căcĭ avem a face cercetare cu tot felul de mijlóce de faţă şi pre sub cumpĕt, şi de se va găsi vre-o lumînare de céră amestecată, verĭ cu seŭ, verĭ cu alte felurĭ de materialurĭ, saŭ lipsă în dramurĭ, saŭ se va găsi înăuntru lumînărieĭ măcar o oca de seŭ, şi de alte materialurĭ pentru amestecarea cerieĭ, orĭ afară aprópe de lumînărie în vre-un loc, bine să sciĭ că nicĭ un fel de pricină de îndreptare nu aĭ, ci cu cea maĭ straşnică pedépsă te voiŭ pedepsi, spre pilda şi învĕţătura altora slujbaşĭ Domnescĭ, pentru că Domnia Mea într'adins şi numaĭ pentru ca să lipséscă acel catahrisis ce se urma, am ridicat acésta din vînḑarea vĕmilor, *ii saam receh gospod.*—1804, Ianuarie 1.

Fila 206.

NARTUL LUMÎNĂRILOR DE SEŬ

Iω Constandin Alexandru Iψsilant Voevod i gospodar, zemle Vlahiscoe

Fiind-că lumînărariĭ se ajută şi cu seul care 'l iaŭ cu eftinătate de la măcelariĭ Bucurescilor, fiind-că şi puţină vreme a rĕmas până a eşi seul noŭ, nu primim Domnia Mea a se îngreuia obştea noroduluĭ politieĭ cu un acest nesuferit preţ de parale douĕ-ḑecĭ şi opt la ocaua de lumînărĭ, fără numaĭ ca să nu le maĭ rĕmâe lumînărarilor o vădita pricinuire, musaade facem şi le maĭ adăogăm alte douĕ parale la oca peste douĕ-ḑecĭ şi patru ce era până acum, ca să vînḑă adică ocaua po parale douĕ-ḑecĭ şi şése, până la eşirea seuluĭ noŭ, ci dar Dumnéta vel Agă, cu acest preţ să'ĭ indatorescĭ a face vînḑarea lumînărilor, făcênd'o acésta cunoscută şi la obşte ca să le fie sciută.—1803, Iulie 12.

Prea Inălţate Dómne

După luminată porunca Măriei Tale aducênd înaintea nóstră dumnéluĭ vel Agă, pe lumînărariĭ de aicĭ din Bucurescĭ am cercetat jalba lor, prin care se plâng că le este peste putinţă a vinde lumînările de seŭ după nartul ce li s'aŭ fost pus, ocaua po talerĭ 24, fiind-că pe dênşiĭ numaĭ cumpĕrătórea seuluĭ îĭ ţine parale 26 afară din alte cheltuelĭ ce maĭ aŭ, şi ḑicênd lumânărariĭ că şi de la Vasile Tufecci Başa aŭ cumpĕrat acum de curênd o sumă de seŭ cu preţul ce s'aŭ ḑis maĭ sus, s'a adus numitul Vasile înaintea nóstră, şi întrebându'l, ne arată că cu acest preţ aŭ vîndut lumînărarilor seul, adică ocaua pe parale douĕ ḑecĭ şi şése; decĭ cu tóte că seul acum îl cumpĕră lumînărariĭ scump, dar datoria lor este, ca să-şĭ cumpere din vreme seul cel trebuincios tómna, când este îndestulare, căcĭ atuncĭ pot de-l iaŭ cu preţ maĭ jos, şi apoĭ în urmă peste an de se şi întêmplă a nu ajunge şi maĭ cumpĕră niscaĭ-va seŭ maĭ scump, se îmbracă unul peste altul şi le dă mâna a vinde lumînările după nartul ce li se pune tómna; dar fiind sciut că seul ce s'a găsit pe la dênşiĭ li s'aŭ luat, trimiţêndu-se la altă trebuinţă, nu rĕmâne la aceştia învinovăţire, dar nicĭ aŭ iarăşĭ cuvînt a cere întocmirea nartuluĭ, chiar dacă acest preţ de parale 26, căcĭ obicĭnuesc de cumpĕră şi seul de la măcelariĭ de aicĭ ocaua pe parale 15, pe care după ce-l lămuresc rĕmâne din douĕ oca una şi jumĕtate, şi le vine ocaua pe parale 20. amestecându-l şi pe acela în lumînărĭ, cu care seŭ scade preţul celuĭ-l-alt ce 'l cumpără maĭ scump, şi este şi vremea scurtă până a eşi seŭ noŭ.

Pentru aceea s'a găsit cu cale, ca peste parale douĕ-ḑecĭ şi patru ce vindea ocaua de lumînărĭ până acum, să li se maĭ adauge alte patru parale, ca să vînḑă ocaua pe parale 28, însă aceste douĕ să le fie numaĭ pentru cheltuelĭ, iar câştig să nu iae, şi vînḑarea cu acest preţ să se urmeze numaĭ până la tómnă, la isprăvitul zalhanalelor, când ese seul noŭ, iară atuncĭ să le pue alt nart cuviincios după preţul seuluĭ ce se va rumpe, şi lumînărĭ să fie îndestule, iar nu cuĭ îĭ va trebui o oca pe ḑi să dea numaĭ o lumînare, iar hotărîrea......—1803 Iunie 26.

Vel Ban Creţulescu, v. Vor. Golescu, v. Vor, Câmpineanu, v. Vor. Racoviţă, v. Logofĕt Creţulescu

Cod. XLVI, fila 346.

Iω. Const. Alesandru Ipsilant Voevod. Gospod. Zemle Vlahiscoe

Intărim şi Domnia Mea Anaforaua ce ne fac dumnélor veliţiĭ boeri şi poruncim Dumneluĭ vel. Agă, să îndatoreşcĭ pe lumînărarĭ a face urmare întocmaĭ după cum se cuprinde maĭ jos.—1803, Noemvr. 5.

Cond. XLVI, fila 92

Prea Inălţate Dómne

După luminată porunca Măriei Tale adunându-ne la un loc am făcut chibzuire pentru nartul lumînărilor de seŭ, cu ce preţ s'ar cuveni a se vinde, şi arĕtăm Măriei Tale, că preţul seuluĭ din anuluĭ trecut aŭ fost 19 parale după care se dedose şi luminararilor nartul ce aŭ fost până acum, estimp, măcar că din poruncă Impĕrătéscă s'aŭ adaugat fiatul seuluĭ cu douĕ parale făcêndu-se parale 21, după care este şi preţul seuluĭ de capră, dar lumînărariĭ se plâng, că zalhanagiiĭ nu se pot învoi de a le da seul cu acest preţ, provalisind că vitele pe anul acesta aŭ fost scumpe, şi li se pricinueşce pagubă, care acéstă fiind şi nouĕ sciută, urméză să fie siliţĭ lumînărariĭ a da şi o para şi douĕ maĭ mult, pentru ca să-şĭ pótă face suma cea trebuinciósă peste an, ci atât pentru acesta, cât şi pentru că şi cele-l'alte cheltuelĭ ale lumînărarilor s'aŭ maĭ scumpit, am găsit cu cale, ca pe anul acesta să se vîndă lumînările de seŭ de capră curat ocaua pe parale douĕ-ḑecĭ şi opt, după cum arĕtăm Măriei Tale maĭ jos în socotéla ce-am făcut, care acest nart 'l-am chibzuit că este drept şi cumpănit, cu care pot lumînărariĭ a vinde după preţul seuluĭ ce arĕtăm maĭ sus, şi după cheltuelile ce aŭ; decĭ, să fie luminată porunca Măriei Tale către dumnéuĭ vel. Agă, ca să-ĭ îndatoreze a-şĭ cumpĕra tot seul ce le este trebuincios peste an, dând legăturĭ şi chezăşie, ca să fie oraşul peste tot anul îndestulat de lumînărĭ, vînḑĕndu-le cu preţul ce ḑicem maĭ sus, până la împlinirea anuluĭ, fără de a găsi pricină că nu le-aŭ ajuns seul şi aŭ cumpĕrat maĭ scump.— Iar hotărîrea,..... 1803, Noem. 3.

Vel. Ban Creţulescu, vel. Log. Ralet, vel Vorn. Fălcoianu, vel Log. Creţulescu.

Cod. XLVI, fila 92,

Anexe la pag. 668 (VIII)

Orăşeniĭ din Piteştĭ, judeţul Argeş, cer să nu se ia seul de la Hristea lumînărarul lor, ca să fie pentru trebuinţa oraşuluĭ, iar Domnitorul pune resoluţiune pe acéstă petiţiune: «Seul nu să ia de la nimenĭ cu totul, cé numaĭ pe cât îĭ ajunge analoghia. . . . . după suma vitelor ce aŭ strîns, cu care acea analoghie ce o dă nu i se pricinuesce nicĭ o pagubă, fiind că li se plăteşce cu preţ îndestulat. Trebuie dar, ca şi acel Hristea să'şĭ rĕspundă analoghia la darea seuluĭ, iar a nu intra şi el la analoghie, după cum cereţĭ voĭ, acésta nu este cu putinţă, fiind-că póte să facă una sută de miĭ de oca şi să pricinuiască că este trebuincios pentru oraş».—1804, Ghenarie 7.

Cod. XXXVI, Fila 29.

S'aŭ jăluit Surecciĭ cerênd să li se dea preţ maĭ mare pe seŭ decât 23 parale oca.

«In anul trecut preţul seuluĭ de capră a fost 19 parale ocaua, estimp după tacsidul ce s'a dat de Domnia Mea la prea Inalta Pórtă, prin Inalt Impărătesc firman, s'a hotărît a fi ocaua po parale 21. Decĭ, cu acost preţ aveţĭ a da seul estimp, după Impĕrătescul firman.—1803, Noembrie, 25.

Cod. XXXVII. Fila 10. Verso.

Poruncă din 28 Noembrie 1803, pe jalba lumînărarilor. Scrie Vodă luĭ Paharnicul Manolache epis'atul cărnurilor politieĭ, că precum s'a urmat până acum de s'aŭ dat jăluitorilor seu de la măcelarĭ pe 12 parale ocaua, cu acelaşĭ preţ să li se dea şi de acum înainte.—1803, Noembrie 28.

Cod. XXXVII. Fila 14.

Iω Constantin Alexandru Ipsilant Voevod, gospod.

Primită fiind Domnieĭ Mele Anaforaua acésta, o întărim şi poruncim, ca cu acest preţ de para'e douĕ-ḑecĭ şi cincĭ să plătéscă jăluitoriĭ lumînărarĭ oca de seŭ de capră la negustorĭ, cărora dându-li-se suma de maĭ jos arĕtată oca una sută-şése-ḑecĭ de miĭ, să fie datorĭ, ca cu acéstă sumă a seuluĭ de capră şi cu seul cel vor lua de la măcelarĭ, să împlinescă trebuinţa politieĭ pe un an deplin, adică de acum de la Sfîntul Dumitru şi până iarăşĭ la Sfîntul Dumitru al anuluĭ viitor, după însăşĭ legătura şi chizăşia ce ni se arată că aŭ dat prin Zapisul lor.—1805. Octom, 21.

Cod. XLIX. Fila 465.

Prea Inălţate Dómne

După porunca Mărieĭ Tale, aducênd pe lumînărariĭ politieĭ înaintea nóstră şi întrebându-ĭ ca să arĕte cu câtă sumă oca de seŭ pot economisi trebile politieĭ de lumînărĭ pe un an de ḑile, de la Sfîntul Dumitru până iarăşĭ la Sfîntu Dumitru al anuluĭ viitor, cu tóte că cererea lor era mare de oca 200.000, dar noĭ vĕḑênd că anţĕrţĭ li s'aŭ dat oca seŭ 130.000 şi în anul trecut 165.000, şi cu acéstă sumă aŭ putut economisi trebuinţa politieĭ, le am dat şi noĭ estimp oca 160.000 ca cu acéstă sumă ce vor cumpăra şi cu seul cel vor lua de la măcelarĭ, cât va eşi, fără de a fi slobodḑĭ măcelariĭ a vinde seul ce vor scóte la săpunăriĭ, ci numaĭ la dênşiĭ, să economiséscă trebile obşteĭ cu indestulare până la Sfîntul Dumitru al anuluĭ viitor, făcêndu-se nizam unul pentru altul, prin Zapisul ce aŭ dat, ca orĭ când se va întêmpla vre-o lipsă să se pedepséscă, iar pentru preţul cu cât să cumpere oca de seŭ de la negustorĭ, cu tóte că apururea preţul seuluĭ de capră se politifse cu douĕ şi treĭ parale maĭ jos de cât seul de vită mare, dar fiind-că negustoriĭ în anul acesta aŭ cumpĕrat caprele maĭ cu óreş-care preţ de cât în aniĭ trecuţĭ, ca să nu le rĕmâe şi lor cuvînt, am găsit cu cale, ca în anul acesta să vînḑă ocaua de seŭ de capră po parale 25, numaĭ cumpĕra maĭ jos de cât preţul seuluĭ de vite marĭ şi al cervisuluĭ, noĭ întru acest chip am găsit cu cale. *Iar Hotărîrea....* —1805, Octombrie 26.

vel Vist. Racoviţă, vel Pahar. Caliarh.

Anexe la pag. 669 (VIII)

NARTUL PESCELUI

Iω Const. Alex. Ips. Vod. gpd. Zem. Vlahiscoe

Dumnéta, vel Agă, fiind-că am luat Domnia Mea pliroforie cum că peşcele atât cel próspăt cât şi cel sărat se vinde aicĭ în politia Bucurescilor cu un preţ fórte scump şi ne suferit, care acest fel de nedreptăţĭ fiind-că nu sunt suferite Domnieĭ Mele a se face locuitorilor politieĭ, şi maĭ vêrtos în cele care sunt de hrana noroduluĭ de obşte, poruncim dar, ca să-ĭ daĭ în şcire la toţĭ vînḑĕtoriĭ de pesce, cum că de aicĭ înainte vînḑarea pesceluĭ próspăt de heleşteŭ, are a fi ocaua pe parale douĕ-spre-ḑece cel mare, şi cel mic parale opt, dar pescele sărat ocaua pe parale şése, care acest nart să 'l publicuescĭ Dumnéta la toţĭ de obşte, ca să fie şciut, dând şi strajnică poruncă la toţĭ pescariĭ, ca cu acest preţ să facă vînḑarea pesceluĭ, atât cel próspăt, cât şi cel sărat; pentru care şi poruncim Dumitale, să îngrijescĭ apururea spre a nu se face vênḑarea pesceluĭ împotriva acestuĭ Nart, căcĭ de ne vom însciinţa, că se face vînḑarea pesceluĭ cu alt preţ, împotrivă maĭ mult, nu numaĭ tot peşcele aceluia i se va face *lama*, ci se va şi pedepsi, ci şi asupra Dumitale fórte ne vom turbura; drept aceea să îngrijeşcĭ fórte, ca nu pintre ascuns pescariĭ să facă vînḑare cu preţ maĭ mult, saŭ cu zapciiĭ Dumitale să fie ajunşĭ, că veĭ avea a rĕspunde înaintea Domnieĭ Mele. *ii saam recech gospod.*— 1803. Maiŭ 15.

Cod. XLIX. Fila 57—58.

Anexe la pagina 669 (vol. III)

LEGUMELE FĂRĂ NART

Iω Constantin Alexandru Ipsilant Voevod şi gospodar Zemle Vlahiscoe

Fiind-că grădinariĭ aŭ avut acest obiceiŭ prin sineturĭ Domnescĭ întărim dar şi Domnia Mea, ca numaĭ eĭ adică grădinariĭ să nu fie supuşĭ la nart vînḑênd cu mărunţişul, însă cu acéstă orânduială ca însăşĭ eĭ să-şĭ aducă şi să-şĭ vînḑă verdeţurile acele în têrg, păzind dreptatea de a nu face scumpătate, precum şi pentru vamă, aducênd cu spinarea, iar nu cu carul, să li se urmeze obiceiul ce aŭ avut spre a fi nesupĕraţĭ.—1803 Maiŭ 20.

Cod. XLIX Fila 299.

Prea Inălţate Dómne

După luminata poruncă Măriei Tale, ce mi se dă la acéstă jalbă, urmând am făcut cercetare şi vĕḑuiŭ aceste sineturĭ la mână jăluitorilor: 1782 Maiŭ, Anaforaua dumnélor boerilor epistaţĭ, în dosul jalbiĭ grădinarilor, întărită de Măria Sa rĕposatul Nicolae Vodă Caragea, prin care se cuprinde, că zarzavaturile ne avênd statornicie, nu se póte urma nartul ce li se pusese, fiind-că acelea ce era puse în numĕr de fire, cu crescerea făcêndu-se căpeţânĭ, se păgubesc iar alte zarzavaturĭ înmulţindu-se şi eftinindu-se, ajunsese la jumĕtatea preţuluĭ nartuluĭ, şi cât merge se maĭ eftinesc; de aceea aŭ găsit cu cale, ca grădinariĭ zarzavagiĭ să vînḑă zarzavaturile fără de nart, precum şi vătăşia de precupeţĭ să nu fie nicĭ de cum nefiind trebuinciόse, cum şi pentru vamă să fie apĕraţĭ aducênd cu spinarea, iar cu carul aducênd zarzavaturĭ să plătéscă vamă.

1796, Decembrie 2.—Anaforaua iarăşĭ în dosul jalbiĭ grădinarilor zarzavagiĭ, a dumnéluĭ Vistieruluĭ Filipescu, fiind fost vel Logofĕt prin care arată obiceiul ce aŭ fost avut jăluitoriĭ după maĭ sus numita anafora a Epitropieĭ, care anafora tot atuncĭ, la Decembrie 30 se întăresce de Măria Sa părintele Măriei Tale, ca grădinariĭ şi zarzavagiĭ Bucuresceni să aibă obiceiul lor, dar se îndatoresc, ca să fie şi eĭ următorĭ a vinde zarzavaturile şi legumele cu preţ cuviincios, fără de a nu face precupiĭ şi scumpĕtate.

1799, August 12.—Anaforaua dumnéluĭ vel Agă, ce se afla atuncĭ în dosul jălbiĭ grădinarilor zarzavagiĭ şi precupeţĭ din Bucurescĭ, prin care se cuprinde că aŭ vĕḑut şi altă hotărîre de la lét 1795 a nu avea grădinariĭ nart la zarzavaturĭ, însă când grădinariĭ ce ar aduce în têrg şi le vor vinde, iară precupeţiĭ să fie următorĭ nartuluĭ, şi arată că s'aŭ fost orânduit şi vătaf numaĭ asupra precupeţilor, ca un îngrijtior, a nu se face între dênşiĭ urmărĭ împotrivă; când făcêndu-se întrebare de la Agie precupeţilor, de nu primesc a avea între dênşiĭ vĕtaf să se ridice, şi aŭ făcut cerere ca vătaful să aibă asupră-le, ca să li se scie orânduia'a, şi la vreme de trebuinţă prin vătaf să se céră cele trebuinciόse, după cum de maĭ 'nainte eĭ aŭ cerut de li s'aŭ orînduit vătaf; care anafora tot atuncĭ se întăresce, August 27, şi de Măria Sa Alexandru Vodă Moruzi, cu acéstă cuprindere, însă numaĭ grădinarilor le dă Măria Sa întărire după sinetul ce aŭ avut, ca când înşiĭ eĭ or aduce verdeţurĭ în têrg de vînḑare, să fie sloboḑĭ a vinde fără de nart, cum şi cu vre-un nume de vătaful de precupeţĭ să nu fie supĕraţĭ, şi de vamă după obiceiul ce aŭ avut.

Decĭ, după aceste sineturĭ Domnescĭ, carĭ s'aŭ fătut prin cercetatorĭ, se face dovadă că nu este cu putinţă a se urma nartul la zarzavaturĭ, nepurênd avea statornicie la un carar, şi după Dumnéluĭ şi prin luminata hotărîrea Măriei Sale părinteluĭ Măriei Tale, se cuprinde, ca să li se păzéscă obiceiul, dar şi eĭ să fie următorĭ a vinde zarzavaturile cu preţ cuviincios, spre a nu face precupiĭ şi scumpătate se cuvine dară şi acum a se da luminată porunca Măriei Tale, să nu fie supuşĭ la nart, însă numaĭ grădinariĭ când vor vinde şi cu mărunţişul, iară precupeţiĭ să fie supuşĭ nartuluĭ, păzind însă şi grădinariĭ dreptatea de a nu face scumpătate la vînḑare. De care arĕt Inălţimeĭ Tale, şi rĕmâne la luminata Măriei Tale poruncă.—1803, Aprilie 16.

Istrate Creţulescu, Isaac vel Logofĕt.

Fila 299

NARTUL UNTULUI

Iω Constantin Alexandru Ipsilant Voevod

După cum s'a găsit cu cale de către dumnélor boeriĭ, prin chibzuirea ce aŭ făcut, întărim să urmeze, şi poruncim Dumnéluĭ vel Vistier să facĭ cuviinciósele poruncĭ cum se cuprinde maĭ jos.

Prea Inălţate Dómne

După luminata poruncă Măriei Tale, ce mi s'a dat prin Pitac, pentru preţul untuluĭ, adunându-ne la un loc, unde aducênd dinaintea nóstră pe starostea de negustorĭ, din ceĭ ce metahirisesc neguţătoria untuluĭ, cărora după cercetarea ce le-am făcut, cel d'ânteiŭ rĕspuns le fusese, că din pricina Turcilor căruţaşĭ ce sunt prin judeţe nu pot să se negustoréscă în linişte, înălţând şi preţ maĭ mult peste poruncă, la care li s'aŭ făcut arĕtare, că s'aŭ dat luminatele poruncĭ Inălţimeĭ Tale, şi cătră ispravnicĭ şi către zabiţĭ, ca să fie cu totul popriţĭ uniĭ ca aceia şi unde să n'aibă a strînge alţiĭ de pre la locuitorĭ, de cât numaĭ negustoriĭ pămêntenĭ, şi măcar că urma de a se pune est timp preţul untuluĭ cu o para maĭ jos la oca din ceea-ce aŭ fost din aniĭ trecuţĭ, căcĭ după angariile ce era orânduite an pe ţéră, cu dărĭ de unturĭ, încóce şi în colo, şi cu prăpădenie de vite, care aceste cu mila luĭ Dumneḑeŭ estimp lipsesc cu totul, preţul untuluĭ s'aŭ făcut 14 parale ocaua, dar pentru folosul locuitorilor am găsit cu cale şi cu dreptate, ca să se urmeze şi estimp ocaua po parale tot 14, după cum aŭ fost din aniĭ trecuţĭ fiindu-le în destul şi cu acest preţ să aibă a cumpăra negustoriĭ pămêntenĭ unt de pe la locuitorĭ, la care nu le maĭ rĕmăsese cuvînt de pricinuire, atâta numaĭ arĕtând Inălţimeĭ Tale, că uniĭ dintr'ênşiĭ vrênd a strînge sumă maĭ multă de cât alţiĭ, îndrăznesc de daŭ şi înalţă preţ maĭ mult peste poruncă; decĭ pentru acésta de se va bine socoti şi de către Inalta înţelepciunea Măriei Tale, se va da luminatele Tale poruncĭ către dumnélor ispravnicĭ, că ceĭ ce se vor dovedi, orĭ din negustorĭ saŭ dintre untariĭ lor, făcênd vre-o urmare împotrivă, nu numaĭ untul să se ia plătindu-se după prețul cel hotărît, ci încă să se și pedepséscă; pentru care de chibzuirea ce am făcut nu lipsim a arĕta Măriei Tale. 1803 Maiŭ 6.

Vel Vistier, vel Postelnic, vel Vornic, vel Logofĕt, vel Logofăt, vel Vornic.

Cod. XLIX, Fila 248.

BRAGAGERIILE

Iω Constandin Alexandru Ipsilant Voevod gospodar Zemle Vlahiscoe

De vreme ce din douĕ-ḑecĭ de prăvăliĭ de bragagirie prin cărțĭ Domnescĭ a fi, se găsesce acum lipsă una, fiind numaĭ 19. Și fiind-că înseșĭ bragagiĭ primesc a deschide jăluitorul polcovnic o bragagirie, după arĕtarea ce ni se face printr'acéstă anafora, primim dară jalba și cererea jăluitoruluĭ, căruia îĭ dăm la mânĭ acest Domnescul Nostru sinet, ca să aibă voie și slobodenie a deschide și a ține o prăvălie de bragagirie, intrând însă și el într'acel ajutoriŭ al Cutieĭ, după orânduiala ce este întocmită prin cărțĭ Domnescĭ pentru acéstă bragagerie.—1803, Noebrie 9.

Prea Inălțate Dómne

După luminată porunca Măriei Tale am cercetat și din 20 prăvăliĭ bragagiĭ ce prin Domnesc Hisov sunt legate la Epitropie, iar nu maĭ multe, se găsesc numaĭ 19, iar una lipsesce, după cum chiar și ceĭ-l-alțĭ bragagiĭ aŭ arĕtat, carĭ și primiră ca în loc aceleĭ bragagiriĭ să deschidă numitul jăluitor bragagirie, intrând și el într'acel ajutor al Cutieĭ, de care nu lipsiiŭ a însciința Inălțimeĭ Tale.—1803 Octombrie 29.

Vel Agă.

Cod. XLIX, Fila 443.

IARBĂ DE PUȘCĂ

Iω Constandin Alexandru Ipsilant Voevod

Poruncim Domnia Mea vameșilor Carvasaraleĭ ca pentru câțĭ negustorĭ vor aduce spre vînḑare aicĭ în politia Bucurescĭ iarbă de pușcă, fișicurĭ și glónțe, să avețĭ îngrijire și numaĭ de cât să dațĭ în scire la Dumnéluĭ vel Agă, arĕtându-ĭ numele aceluĭ negustător, cum și câtă sumă de acest fel de marfă aŭ adus, și Dumnéluĭ vel Agă va urma după porunca ce are de la Domnia Mea. *tolico pisah gospodar.*—1803, Septembrie 22.

Cod. XLIX, Fila 29.

Anexa la pag. 669 (vol. VIII)

Iω Constandin Alexandru Ipsilant Voevod

Dumnévóstră Ispravnicilor ot sud... sănătate, vĕ facem în scire, că din slobodenia ce aŭ băcaniĭ şi alţiĭ, atât aicĭ în Bucurescĭ, cum şi mămulariĭ şi prăvăliaşiĭ pe afară prin judeţe, a vinde fieş-care nepoprit săricică şi şioriciόică la verĭ-ce fel de om, fără nicĭ o cercetare pentru ce trebuinţă o cumpără, s'aŭ întêmplat a se face şi primejdie de viaţă omenéscă, lucru care nu póte să fie suferit, pentru care făcêndu-se chibzuire cu sfat de obşte, s'aŭ găsit cu cale, ca atât aicĭ în politia Bucurescilor, cât şi pe afară prin judeţe, toţĭ de obşte să fie opriţĭ a nu maĭ vinde de aceste doue materialurĭ, fără de numaĭ Dumnéluĭ biv vel Postelnic Emanuil Persianos Arhiiatros al Domnieĭ Mele să alégă pe unul douĭ din spiţeriĭ de aicĭ, ómenĭ de ispravă şi cu credinţă, şi să-ĭ rânduiască ca aceia numaĭ să aibă voie a ţinea în prăvălia lor, săricică şi şoriciόică, şi a vinde, însă nu la fiteş-cine şi orĭ-cum, ci şi la ómenĭ care aŭ a o pune la lucru, carĭ şi aceia să dea chezăşie bună cum că o iaŭ pentru lucru, şi luând răvaş de la Dumnéluĭ Arhiiatros către acel orânduit, aşa să aibă voie a vinde, iar făr' de chezăşie nimănuĭ să nu vîndă, măcar orĭ la cine ar fi, cum şi cel ce va lua pentru lucru să o ţie cu lacăt, cu pecete şi cu bună păstrare, a nu găsi vreme vre-un om rĕŭ să fure dintr'ênsa; decĭ iată vĕ poruncim Domnia Mea, ca orĭ câtă săricică şi şoriciόică se va găsi verĭ la cine din negustorĭ şi mămularĭ că se află într'acel judeţ, pe tótă să o pecetluiţĭ şi să ĭ opriţĭ a nu maĭ vinde nicĭ de cum, ci aceĭ negustorĭ toţĭ ce o aŭ, să o aducă aicĭ, ca să se cumpere de către ceĭ orênduiţĭ şi aleşĭ primitorĭ, carĭ aŭ să urmeze precum maĭ sus s'a dis, atât eĭ cât şi ceĭ ce vor cumpĕra de la dênşiĭ, făcênd dumnévóstră pentru acésta publică în tot judeţul, că în soroc de dile 20 după primirea porunceĭ aceştia verĭ-carele se va găsi în urma numituluĭ soroc că aŭ avut şi aŭ tăinuit acest fel de material, hotărît să scie, că nu numaĭ i se va lua fără de nicĭ o plată, ci încă unul ca acela ca un neurmător porunceĭ se va şi pedepsi straşnic.—*1805, Martie 31.*

Cod. XLIX, fila 217.

NIZAMUL PRECUPEŢILOR

Pitac de a se opri precupeţiĭ să nu maĭ iasă înaintea carelor, să cumpere, înaintea noroduluĭ politieĭ.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Dumitale vel Agă îţĭ facem în scire, că precupeţiĭ Bucurescilor nu sunt cu alt chip, slobodĭ, de cât cànd vin locuitoriĭ cu cele de trebuinţă ale politieĭ de vîndare, la dilele de têrg, făcênd însuşĭ locuitoriĭ acea vîndare a lor la norod, cele ce rĕmân ne vîndute în ḑiua aceea a têrguluĭ la orăşenĭ, acelea aŭ numaĭ voie precupeţiĭ a le cumpĕra şi a le vinde peste sĕptĕmână cu preţul nartului; acum împotrivă auḑim, că aceĭ precupéţĭ es înaintea carelor şi umblă şi pe afară în judeţe de ridică de tóte felurimile de lucrurĭ, între care şi varul maĭ vîrtos de pe la vărniceriĭ satuluĭ, asemenea ridicându-l fac precupiĭ nesuferite; pentru care iată că-ţĭ poruncim Domnia Mea, printr'acesta Domnescul Nostru Pitac, care Pitac să puĭ să se citéscă în treĭ ḑile de rênd la têrgurĭ, întru auḑul tuturor, ca nu numaĭ precupeţiĭ să le auḑă, ci şi ţĕraniĭ, orăşeniĭ şi toţĭ de obşte, spre a şci nizamul acesta, şi să aibă a face zapt precupeţiĭ, ca să se părăsóscă de unele urmărĭ ca acestea, ne îngăduindu-ĭ maĭ mult a eşi înaintea carelor, saŭ a maĭ ămbla pe afară de a maĭ ridica felurimile lucrurilor şi alte trebuincióse politieĭ, care însă şi locuitoriĭ aceia pot să vie să-şĭ facă alişverişul cu vînḑarea la obştea noroduluĭ, şi când după acésta veĭ dovedi saŭ veĭ prinde vre-un precupeţ făcênd urmare ca aceea după treĭ ḑile după ce veĭ vesti porunca acésta, să aibĭ negreşit a'l da în scirea Domnieĭ Mele, ca să i se a că cea maĭ straşnică pedépsă.—*Tolico pisah gospod.*—1803, Mart. 22:

Cod. XLIX, fila 40.

Zem. Vlahiscoe. Fiind-că Grigorie precupeţul, vînḑĕtorul de bob, făcênd vînḑare împotriva nartuluĭ, după vina luĭ s'a trimis la osânda Ocneĭ, şi fiind-că acum mama luĭ prin jalbă a cerut milostivire de la Domnia Mea spre a fi iertat, ne-am milostivit Domnia Mea, după plângerea şi rugăciunea eĭ, de 'l-am iertat, cu acéstă hotărîre însă, ca de acum înainte să nu maĭ fie precupeţ. Decĭ, dară poruncim slugilor Domnieĭ Mele, cămăraşilor de la ocna Telega sud Prahova primind Cartea acésta a Domnieĭ Mele să aveţĭ a'l sloboḑi de la osînda Ocneĭ. 1803, Martie 29.

Cod. XLIX, fila 41.

Iω Constantin Alexandru Ipsilant Voevod

Dumnéta vel Agă, îţĭ facem în scire, că pentru precupeţiĭ Bucurescilor este acest nizam dat prin Pitac nostru de la Martie 22, cum că nu 'sunt sloboḑĭ într'alt chip, de cât numaĭ după ce îşĭ face însuşĭ locuitoriĭ ce aduc cele trebuincióse politieĭ vînḑare la norod, cele ce le rĕmân nevîndute în ḑiua acea a tèrguluĭ la oraş, acelea numaĭ aŭ voïe precupeţiĭ a le cumpĕra şi a le vinde peste sĕptĕmînă cu preţul nartuluĭ, iar a eşi precupeţiĭ înaintea locuitorilor, orĭ afară din Bucurescĭ, saŭ înăuntru Bucurescilor, orĭ a ămbla prin sate pe afară de a ridica şi a cuprinde felurimile lucrurilor de vînḑare, să vie să şĭ facă alişverişul lor cu vînḑare la obştea noroduluĭ, care acest nizam s'a şi păzit la ceĭ dinaintea Dumitale Agĭ, după poruncă, iară acum auḑim cele împotrivă, că precupeţiĭ cuprind şi întêmpină pe locuitoriĭ ce vin cu orĭ-ce fel de lucrurĭ, de le iaŭ, ca să le precupéscă, şi aşa să isterisesce norodul, ne putênd a cumpĕra cele trebuinciόse caselor lor, din pricina precupeţilor, de care iată că poruncim Dumitale strajnic, ca nizamul ce este dat, precum îl arĕtăm maĭ sus, să se păzéscă negreşit, ne îngăduind să facă împotrivă urmare *Tolpisak*.—1803, Sept. 30.

Cod. XLIX, fila 99.

Porunca ce s'a făcut la anaforaoa Agieĭ pentru precupeţĭ

Dumnévóstră veliţelor boerĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, unde te afli şi Dumnéta biv. vel Logofete Grigorie Brâncovene, şi Dumnéta vel Spătar şi Dumnéta vel Agă, Sciut este că înmulţirea precupeţilor şi a matrapazilor şi slobodenia lor a se amesteca întru tóte, în adevĕr pricinuitóre de scumpete, dar şi înlesnireĭ noroduluĭ de a găsi peste an şi peste sĕptemână cele trebuinciόse de hrană, în vreme ce nu sunt ḑile de têrg şi când nu vin ţĕraniĭ de afară, este iar şi acésta de trebuinţă a se pune la o cale. fiind-că uniĭ pot a'şĭ căpui zahereaua cea trebuinciósă pe maĭ multă vreme, dar ceĭ maĭ mulţĭ, sĕracĭ, nu pot, carĭ se ţin cu cumpĕratul pe fiteş-care ḑi din têrg. Intru aceea dar, ca şi acésta stinahorie să n'o aibă norodul, dar şi catahrisis acela al precupeţilor să lipséscă, poruncim, ca adunându-ve împreună, să socotiţĭ câţĭ se cuvin a fi la numĕr, după trebuinţa politieĭ, adică prăvăliaşĭ—precupeţĭ cu prăvăliĭ, carĭ să se facă isnaf şi ca alţiĭ să nu aibă voĭe Aşişderea să chibzuiţĭ Dumnévóstră ce felurĭ anume de ale mâncăreĭ numaĭ să vînḑă aceştĭ prăvăliaşĭ, afară de zarzavaturĭ, care cu îndestulare le aduc înşişĭ grădinariĭ Bucurescilor de vînḑare în têrg, îndatorindu-se aceste prăvăliĭ atât pentru a'şĭ căpui de acele trebuinciόse lucrurĭ a le avea peste an, spre a le găsi norodul cu înlesnire, cât şi de a vinde după nart. Ţĕraniĭ însă să fie slobodĭ a intra singurĭ cu cele ce aduc de vînḑare în têrg, ca să'şĭ facă înşişĭ eĭ vînḑarea până în spartul tîrguluĭ, fără de a cuprinde carele precupeţiĭ, saŭ a le eşi înainte, şi aşa să arătaţĭ Domnieĭ Mele cu anafora în scris nizamul cel maĭ bun şi cuviincios la acésta.—1803, Noembrie 8

Cod. XXXVII fila 5.

Anaforaua boerilor, din 1803, Decembre 10.

Boeriĭ găsesc cu cale, ca să nu fie maĭ mulţĭ precupeţĭ în Bucurescĭ de cât 40, carĭ să se întocméscă în rufet, după cum sunt şi alte bresle, cărora să li se facă şi luminat hrisov M. Tale spre a-şĭ avea cuviinciosul privileghiŭ, ca numaĭ aceştia să vînḑă lucrurile ce sunt de precupeţie, care se vĕd însemnate în alăturata fóĭe, iar alt nime să nu aibă a vinde aceste lucrurĭ. Aceste lude 40 precupeţĭ să se alégă de către Dumnéluĭ vel Agă, ómenĭ de credinţă şi cu statornicie bună, din care 4 să ĭ aşeḑe în têrgul Cuculuĭ, iar 4 să-ĭ pue pe cele 4 podurĭ marĭ, pe fie-care pod mare câte 6, împrăştiaţĭ de la un cap până la altul, iar nu toţĭ la un loc, şi alţĭ 12 prin mahalale, unde se va socoti mijlocul loculuĭ. Să li se orânduiască un vătaf prin alegerea Ageĭ, un om maĭ de ispravă, care va fi maĭ de frunte, ca să înţelégă de trébă şi să se pórte cu orînduĭală bună la datoria luĭ. Cum şi când se va întèmpla a muri vr'unul dintr'ênşiĭ, arăşĭ Aga să alégă pe altul. De carĭ să facă dumnéluĭ vel Agă fóie arĕtându-ĭ cu numele lor în ce loc şi într'a cuĭ prăvălie s'aŭ aşeḑat fieşte-care, spre a fi cunoscuţĭ de dumneluĭ şi Ageĭ a-ĭ cerceta tot d'auna ca să vînḑă după nart. Când vin ţĕranĭ de afară cu legume, póme şi altele de vînḑare, să nu îndrăznéscă precupeţiĭ a le eşi înainte ca să ĭ agliséscă, să le cumpere marfa şi să o precupéscă, cum nicĭ după ce intră în têrg să nu se arĕte eĭ muştereĭ a pricinui scumpete noroduluĭ, ci să vînḑă singurĭ ţĕraniĭ cu ocaua şi cu paraua, de diminéţă până séra, cum şi maĭ multe ḑile, şi când nu se va maĭ putea zăbovi şi va vrea ca să vînḑĕ cu ridicata ceea-ce le-a rĕmas, atuncĭ să aibă voĭe precupeţiĭ a cumpĕra rĕmăşiţa. Iar dovedindu-ĭ se urmând împotrivă să se pedepséscă cu târgu şi cu ocna. Tótă zehereaua ce este trebuinciósă oraşuluĭ peste tot anul să fie datorĭ precupeţiĭ din vreme a o cumpĕra după afară şi a o pune la magaziĭ, ca orĭ când va căuta muştereiĭ să găséscă cele trebuincióse, să nu fie lipsă nicĭ de cum, vînḑênd tot-d'auna după nartul cela ce se va orêndui, fără de a se rezima la rĕmăşiţa ce ḑicem a cumpĕra de la ţĕranĭ ce vin aci la têrg, ci aceea să le fie ca un prisos. La care acest nizan ce se găsi cu cale, remaseră şi eĭ mulţămiţĭ, dar ḑiseră că es Turciĭ de la sarhaturĭ de coprind maĭ tótă marfa şi eĭ nu pot să apuce, maĭ vîrtos şi estimp fiind şi vremea întârḑiată acum s'a ridicat tótă marfa după afară şi eĭ se află numaĭ cu ce a maĭ putut apuca; ci cât pentru anul acesta altă îndreptare nu se póte face de cât să le dea nizam şi nartul cel cuviincios pe marfa ce aŭ, dar şi câtă marfă se va fi aflând strînsă la alţiĭ, carĭ se numiră până acum precupeţĭ, iar acum rĕmân afară din breaslă, după alegerea ce ḑicem a se face, să aibă a o lua prin marafetul dumnéluĭ vel Agă, iarăşĭ precupeţiĭ ce sunt a se alege şi a se face rufet. Iar la anul viitor să se facă rufetuluĭ precupeţilor poruncĭ Domnescĭ către ispravniciĭ judeţelor, ca să se protimiséscă maĭ întêiŭ eĭ de cât Turciĭ a cumpĕra tóte cele ce sunt trebuincióse peste tot anul pentru poliţie, pe care să le ia cu tocmélă bună şi cu banĭ gata, şi cu preţul cu care vor cumpĕra să însciinţeze pe ispravniciĭ Măriei Tale, ca asupra aceluĭ preţ să li se pue nartul.—1803 Decembre 10.

S'a făcut Pitac la Agă, fiind-că uniĭ din precupeţĭ es pe afară înaintea carelor ce vin cu Zaherea de le cumpără, şi apoĭ le ţin ca în urmă să le vînḑă cu preţurĭ nesuferite, să cerceteze şi de va găsi orĭ-ce fel de zaharea, la precupeţĭ, să o pecetluiască şi să arĕte Măriei Sale şi la cine anume. — 1803. Decem. 13.

Iω Constantin Alexandru Ipsilant Voevod

Dumnéluĭ vel Spăt şi Dumnéluĭ vel Agă, fiind că ne am înştinţat Domnia Mea, cum că precupeţiĭ Bucurescilor în potriva naizamuluĭ şi a strajnicilor poruncĭ ce sunt date, es pe afară pe la marginĭ înaintea locuitorilor, ţĕriĭ, ce vin de afară cu var de vînḑare şi cherestele şi altele, ce aduc pentru alişverişul lor aicĭ în politia Bucurescilor, şi le cuprind lucrurile ce le aduc cu chip de tocmélă nelasându-ĭ de a intra în lăuntrul politieĭ să-şĭ facă vînḑarea la ceĭ ce aŭ trebuinţă de obşte, care acéstă netrebnică urmare a negustorilor fiind cu totul poprită şi nesuferită Domnieĭ Mele, strajnică poruncim dumnévóstră, să avețĭ aĭ opri dându-le nizam şi venindu-le de hac, ca să nu fie volnicĭ maĭ mult a eşi pe la marginĭ înaintea ţĕranilor, după cum şi pentru Arnăuţĭ asemenea vi s'aŭ poruncit prin deosebit Pitac, şi să fie ţĕraniĭ slobodĭ în voia sa a-şĭ aduce var, cheresteaua, lemnele, zaharéua şi verĭ-ce va avea de vînḑare a intra cu dênsele în politie de a le vinde verĭ la cine se va putea tocmi şi a-şĭ face alişverişul lor spre a li se face vre-un fel de stenahorie saŭ silă de către nimenĭ, unde şi de vețĭ găsi prin îngrijirea şi străjuirea dumnéluĭ pre vre uniĭ ca aceia făcênd urmare în potriva porunciĭ, să avețĭ negreşit a trimite aicĭ la Domnésca Nóstră curte spre a i se face căḑută pedépsă.—*ii saam receh gospod.*—1804, April 8.

Cod. XLIX, Fila 160.

Hrisovul precupeților

Cu tóte că precupeţia fiind un lucru necuviincios, aŭ fost şi poruncĭ Domnescĭ date, ca precupeţiĭ nicĭ cum să nu fie, nicĭ să se auḑă, nicĭ să pomenéscă măcar nume de precupeţ, dar pentru multe pricinĭ cuviiciósă care privesc spre înlesnirea şi împlinirea trebuinţeĭ noroduluĭ, nu a stătut în putinţă a lipsi precupeţiĭ cu totul, fiind însă că acéstă precupeţie nu era pusă la vre-nu nizam, mulţĭ din ómeniĭ ceĭ proştĭ metahirisea precupiĭ şi când era îndestulare în politie cele trebuinciόse iar la vreme de iarnă împotrivitóre să trăgea şi nimenĭ nicĭ o îngrijire nu avea, nicĭ era îndatorat a strînge din vreme cele trebuinciόse, ca să nu fie lipsă în politie la vreme când nu pot veni ţĕranĭ de afară să le aducă, şi aşa prea de multe orĭ ajungea norodul politieĭ la pătimirĭ din pricina lipseĭ celor trebuinciόse, ne-avênd de unde să le cumpere. De aceea dar Sfinţia Sa părintele Mitropolit şi dumnélor veliţiĭ boerĭ, ca pentru o trebuinţă obştéscă, prin Anafora de la Decemvre 10, lét 1803, ne-aŭ arătat că făcênd chibzuire, aŭ găsit cu cale a se face o îndreptare la acésta, ca nicĭ politia să nu pătiméscă de lipsă în vreme de iarnă şi în vreme când nu vine ţĕranĭ de pe afară, nicĭ precupeţiĭ să nu fie lăsaţĭ slobodĭ la voinţa lor de a vinde lucrurile cu preţ nesuferit, ci să întocmĕscă acĕstă cuvinciósă orânduială cu mijlócele ce maĭ jos sunt arĕtate, adică să se hotărască a fi rufet de precupeţĭ, după cum sunt şi alte bresle, care să nu fie la numĕr maĭ mult de cât patru-ḑecĭ în tótă politia, şi spre a'şĭ avea cuvinciosul privileghiŭ să li se dea şi hrisovul Domnie Mele de hotărîre, ca numaĭ aceştia lucrurile ce sunt de precupie care de Dumnélor s'aŭ însemnat în deosebită foae, iar alt nimenĭ să nu aibă voie a vinde aceste lucrurĭ; carĭ aceştĭ lude 40, precupeţĭ să se alégă de dumnéluĭ vel Agă ómenĭ de credinţă şi cu statornicie bună, din care patru să se aşeze în tèrgul Cuculuĭ, iar 24 să se pue pe cele 4 podurĭ mari, la fieş care pod câte 6 de la un cap până la altul, iar nu toţĭ la un loc, şi alţĭ 12 prin mahalale, unde se va socoti mijlocul loculuĭ, şi prin alegere ar fi să se rânduiască un om maĭ de ispravă vătaf, care va fi maĭ de frunte ca să înţelégă de trébă şi să se pórte cu orânduială bună la datoria luĭ, cum şi când se va intèmpla a muri unul dintr'înşĭ iarăşĭ să fie să alégă pe altul şi să-l aşeze în locul celuĭ mort, din care să facă dumnéluĭ vel Agă şcire arĕtând numele lor în ce loc şi într'a cuĭ prăvălie s'aŭ aşezat, fieş-care spre a fi cunoscuţĭ divanuluĭ şi a fi a cerceta tot-d'auna ca să vînḑă după nart, şi când ţĕraniĭ de afară vin cu legumĭ şi póme şi alte de vînḑare, să nu să îndrăsnéscă precupeţiĭ a le eşi înainte, ca să-ĭ măgliséscă să le cumpere marfa şi să o precupéscă, cum nicĭ după ce intră în tèrg să nu să arĕte eĭ muşteriĭ a pricinui scumpete noroduluĭ, ci să vînḑă singurĭ ţĕraniĭ cu ocaua şi cu paraua de diminéţă până séra saŭ şi maĭ multe ḑile, şi când ţĕraniĭ nu vor putea să maĭ zăbovéscă şi va vrea să vînḑă cu ridicata ce le-a rĕmas, atuncĭ să aibă voie precupeţiĭ a cumpĕra rĕmăşiţa, iar dovedindu-se urmând în potrivă să se pedepséscă numitul şi cu ocnă. Tótă zahereaua acestor felurĭ de lucrurĭ câtă este trebuinciósă oraşuluĭ, peste tot anul, să fie datorĭ precupeţiĭ din vreme a o cumpĕra de pe afară şi a o pune la magaziĭ, ca orĭ când vor căuta muşteriĭ ca să găséscă cele trebuincióse, să nu fie lipsă nicĭ odată, vînḑĕnd tot-d'auna după nartul ce li se va orândui, să nu se rezeme însă precupeţiĭ la rĕmăşiţa ce vor cumpĕra de la ţĕranĭ ce vin la tèrg, ca cu acele să facă îndestulare, ci acela să le fie ca un prisos. Şi când vor vrea precupeţiĭ să mérgă afară ca să cumpere cele trebuincióse să li se facă poruncĭ Domnescĭ către ispravniciĭ judeţelor, ca să se protimiséscă maĭ întêiŭ eĭ de cât toţĭ alţĭ negustorĭ, a cumpĕra tóte ce sunt trebuincióse peste tot anul pentru politie, pe care să le ia cu tocmélă învoită şi cu banĭ gata, şi de preţul cu care vor cumpĕra să înşciinţeze ispravniciĭ, ca asupra aceluĭ preţ să li să pue şi nartul. Decĭ tóte aceste câte ni s'aŭ arĕtat chibzuindu le Domnia Mea şi găsindu-le a fi cu cale, tot atuncĭ la Decemvre 13 s'aŭ dat şi Domnésca Nóstră întărire, poruncindu-se dumnéluĭ vel Agă, ca să le şi pue în urmare, dar până a se alege suma precupeţilor ce aŭ primit a se însărcina cu tréba acésta zăbovindu-se urmarea, după al douilea poruncă a nóstră ce s'aŭ dat către dumnéluĭ vel Log. de ţeradе sus, şi către dumnéluĭ vel Agă, ne-aŭ venit Anafora iscălită de dumnélor de la April 22 acestuĭ lét, prin care ni se face arĕtare că aŭ ales a fi de vătaf precupeţilor pe Andreĭ sin Dumitru ot mahalaua sfîntuluĭ Ilie, şi strîngênd pe toţĭ precupeţiĭ, le-aŭ arĕtat mizamurile ce maĭ sus se cuprinde, şi aŭ fost primitorĭ că vor urma întocmaĭ, dând prinsóre că de acum înainte va lipsi catahrisis cel rĕŭ obişnuit, şi eĭ aŭ să fie ómenĭ sciuţĭ şi aleşĭ care să se aşeze la locurĭ şciute, şi să fie datorĭ a ţine politia cu îndestulare fără de lipsă şi să facă vînḑare la norod după nartul ce li se va pune, care aceştĭ lude 40 ce sunt aleşĭ a fi precupeţĭ aŭ dat şi zapis de la trecuta lună a luĭ Martie 3. lét 1805, cu legătură ca să aibă purtare de grijă pentru tóte câte se cuprind la Anaforaua obştéscă a le avea în tótă vremea, fără de a fi lipsă de ceva şi că vor păzi tóte ponturile ce maĭ sus se arată; iar când nu le vor păzi, nu numaĭ să li să ia privileghiul de la mână şi să se ridice isnaful acesta cu tot a nu maĭ fi, ci încă să se pedepséscă eĭ cu tèrgul şi cu ocna; ale cărora nume spre a fi sciuţĭ carĭ sunt precupeţiĭ ceĭ legaţĭ prin zapis, s'aŭ însemnat în dosul acestuĭ Hrisov; aşişderea s'aŭ însemnat şi acelea ce sunt datoria lor a le avea de vînḑare, spre a fi sciut că ceĭ-l-alţĭ orăşenĭ carĭ nu sunt la isnaful acesta sunt opriţĭ de a le vinde, şi cu tóte că într'acest zapis sunt legaţĭ ca să fie la tóte următorĭ întocmaĭ după Anafaraua obştéscă, şi Anaforaua scrie, ca să fie aşeḑarea lor în locurĭ orênduite, dar în urmă dând numiţiĭ precupeţĭ jalbă Domnieĭ Mele, că nu aŭ putere a lua prăvăliĭ în têrg spre a ţine precupiĭ într'ênsele, fiind chiriile scumpe şi negoţul lor de puţină sémă, cerênd ca să aibă prăvăliile lor tot unde le-aŭ avut şi maĭ înainte, acéstă cerere a lor cu musaadea primind Domnia Mea, am poruncit dumnéluĭ vel Agă, ca să fie sloboḑĭ a se aşeza în locurile unde vor putea, dar însă locul acela unde cer eĭ să se aşeze să fie sciut şi Domnieĭ Mele. Drept aceea, mijlocul acesta ce s'aŭ întocmit asupra rêndueleĭ precupeţilor, fiind pentru binele şi înlesnirea trebuinţelor noroduluĭ la vremĭ de lipsă, poruncim dumitale vel Agă, ca să puĭ hotărîrea acésta în faptă, şi aşeḑênd prăvăliile precupeţilor prin locurile ce le va fi cu îndemânare, să aducĭ foae Domnieĭ Mele arĕtătóre cu numele fieş-căruia precupeţ, şi în ce loc s'aŭ aşezat? însă fiind-că după zapisul ce aŭ dat precupeţiĭ, asemenea sloboḑenie ca ţĕraniĭ aŭ să aibă şi grădinăriĭ, cum şi după al douilea Anafora ce s'aŭ arĕtat maĭ sus, sunt a fi slobode şi muerile ce aduc în fie-care ḑi diminéţa atât lăpturĭ, legumĭ şi zarzavaturĭ şi altele a le mâncăriĭ, care se obişnuesc de se pun pe marginea poduluĭ de vînd până la prânz şi apoĭ se răsipesc, poruncim, ca nicĭ grădinariĭ, nicĭ muerile să nu fie oprite. Drept aceea, ca să se păzéscă nizamul acesta a pururea cu nĕstrămutare, am dat acesta Domnescul Nostru Hrisov la mânile precupeţilor, ca şi privileghiurile lor să se urmeze şi eĭ datoria lor să o păzéscă, că apoĭ cu nicĭ un mijloc nu vor putea scăpa de pedépsa acea-ce prin zapisul lor sunt legaţĭ, care isnaf fiind supus la Agie, poruncim ca după ce se va trece Hrisovul acesta şi în condica Agieĭ să se dea apoĭ la mânele vătafuluĭ de precupeţĭ; şi am adeverit Hrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, *Iω Costandin Alexandru Ipsilant Vod.*—1805, Iunie 12.

Cod. XLVII Fila 335.

Anexa la pag. 670 (Vol. VIII)

FACERE DE TÎRGURI ŞI BÎLCIURI

Carte Domnéscă prin care învoesce dumné'uĭ cinstit şi credincios boer Domnieĭ, vel Logofĕt za obiceiurĭ Constantin Ştirbeĭ, să facă têrg pe moşia sa Breaza, din judeţul Dâmboviţa, pe sĕptĕmână odată Vinerea, căcĭ după cercetările făcute s'aŭ constatat că nu se aduce stricăciune cu acésta altor tîrgurĭ.

Ordonă Isprăvniciei, să dea de scire locuitorilor împrejurimeĭ, ca să vie la acest tîrg cu cele ce vor avea de vînḑare şi de cumpĕrat «purtând dumnévóstră grije să nu se facă niscaĭ-va pricinĭ şi gâlcevurĭ. Iar vînḑarea vinuluĭ şi a rachiuluĭ are a fi numaĭ a stăpênuluĭ moşieĭ, după obiceiul pămêntuluĭ, adică a dumnéluĭ vel Logofĕt».—1803, Ghenar 13.

Cod. XLVI Fila 54.

Iω. Constantin Alexandru Ipsilant Voevod

Fiind-că atât pentru alişverişul locuitorilor părţeĭ loculuĭ, cât maĭ vêrtos pentru desrădăcinarea făcĕtorilor de rĕŭ şi hoţĭ ce pururea se auḑea în partea loculuĭ, s'a găsit cu cale facerea acestuĭ têrg după rugăciunea ca ne aŭ dat cuviosul Arhimandrit Igumenu Mŏnăstireĭ Raduluĭ Vodă, fiind şi făr'de vătămare altor vechĭ têrgurĭ, dăm dar poruncă şi hotărîre, ca odată pe sĕptĕmână adică Dumineca, să se facă acest têrg pe moşia Mănăstireĭ la Băltenĭ, care să se urmeze ne strămutat, spre a face atât locuitoriĭ şi negustoriĭ alişverişul lor, cât şi mĕnăstirea să şĭ aibă vînḑarea vinuluĭ şi rachiuluĭ ca pe o dréptă moşie a sa; pentru care poruncim dumnévóstră ispravnicilor, să faceţĭ public dând scire locuitorilor şi negustorilor a se aduna, şi să epistăsiţĭ de a se isvodi şi a se face cu statornicie têrgul acesta.—1803, Octombre 6.

Cod. XLXVI, fila 67.

Prea Inălţate Dómne

După ja'ba ce aŭ dat Măriei Tale, părintele Arhimadritul Ignatie Egumenu sfinteĭ mŏnăstirĭ Radu Vodă, că întru acest judeţ Ilfov avênd sfînta mănăstire o moşie ce se numesce Băltenĭ în partea Vlăsiĭ, rugându-se Măriei

Tale, de a fi luminată poruncă, ca să se facă têrg la numitul loc câte odată pe sĕptămână. Ni se poruncesce de Măria Ta, ca să facem cercetare de nu sunt alte têrgurĭ aprópe împrejur vechĭ, la care să facă vre-o vătĕmare? de este întru adevĕr folosul locuitorilor părţiĭ loculuĭ? şi să însciinţăm Măriеĭ Tale ; luminata Poruncă Măriеĭ Tale următorĭ aflându ne, am făcut cercetare la faţa loculuĭ şi ne-am adeverit, că alte têrgurĭ aprópe împrejur vechĭ, la care să aducă vre-o vătămare, nu sunt, fără numaĭ cale de cincĭ ceasurĭ este têrgul Gherghiţa, ce se face Vinerea, unde nicĭ o supĕrare nu se aduce, şi de a se face têrgul la numitul loc, este de folosul locuitorilor pentru alişverişul lor, maĭ vêrtos şi făcênd rugăciune locuitoriĭ părţeĭ loculuĭ spre a se face têrgul la numitul loc, hotărîndu-se a fi Duminica, ca să se pótă fieş-care îndeletnici a merge pentru alişverişul lor cu ceea ce vor avea de vînḑare; pentru care nu lipsim după poruncă a însciinţa Măriеĭ Tale, şi aniĭ vieţeĭ Măriеĭ Tale să fie de la Dumneḑeŭ mulţĭ şi fericiţĭ.—1803, Octomb. 5.

Grigorie Bălénu Cluceru, Dumitrache Stolnic

Cod. XLXVI, fila 67.

◆

Hrisov de têrg sĕptĕmânal pe moşia luĭ Nicolae Brâncoveanu Găgeniĭ ot sud Saac. Tot venitul têrguluĭ este al proprietaruluĭ. Vin şi rachiŭ să vînḑă numaĭ proprietarul.—1803, Februare 18.

Fila 57 verso.

Cartea dumnéluĭ biv vel Ban Nicolae Brâncoveanu să aibă a ţine 4 scaune scutite la moşia dumnéluĭ Obilesciĭ, jud. Ilfov, scaune scutite şi apărate de ierbărit, fumărit, vamă etc. ce daŭ alte scaune.—1803, Februare 18.

Asemenea 7 scaune pe Găgenĭ tot a luĭ N. Brâncoveanu şi 2 scaune în Bucurescĭ.—1803 Februare 19.

Tèrgul era odată pe an, ţiind o sĕptĕmână la Găgeniĭ luĭ N. Brâncoveanu de ḑiua Sf. Apostol Toma unde să fie şi obor pentru vite şi bucate, şi la acest têrg să nu se amestece nicĭ ispravniciĭ, nicĭ vameşiĭ, nicĭ ierbariĭ, nicĭ Zabiţiĭ. Acum Ipsilante maĭ dă şi al douilea têrg la Sf. Ión Teologul, Sept. 26, pe 8 ḑile, conform hrisovuluĭ de la 1799 Iunie, de la Moruz Alexandru Voevod.—1803, Februare 19.

Anexe la pag. 671 (Vol. VIII)

Pitac la biv. Vel Clucer Băleanu, Ispravnic de Ilfov, pentru mutarea têrguluĭ de la Tărtăşescĭ al Postelniculuĭ Bujoreanu şi învoiala dintre locuitorĭ cu stăpênul moşieĭ pentru vînḑarea vinuluĭ şi a rachiuluĭ.—1803, Noembre 23.

Cod. XXXVII fila 12.

Frăsinetul și Têrgul de acolo.

Vlahiscoe. Find-că la moșiia Frăsinetul din sud Romanațĭ a dumnéluĭ cinstituluĭ și credinciosuluĭ boeriul Domnieĭ Mele Nicolae Brâncovénul biv. vel Ban, pentru îndămînarea și înlesnirea locuitorilor părțiĭ loculuĭ la alișverișul lor, fiind depărtațĭ de a te têrgurĭ. încă maĭ de nainte aŭ fost orênduit a se face têrg pe tótă sĕptămana odată Vinerea, cum și bêlciŭ într'un an odată la înjumĕtățirea praznicului, precum ne pliroforisim Domnia Mea din Cartea dumisale frateluĭ Alesandru Moruzi, cu lét 1801, Aug. 12, unde acum după rugăciunea ce aŭ făcut Domnieĭ Mele Dumnéluĭ Nicolae Brâncovénu biv. vel Ban, ca să maĭ adăugim încă un bâlciŭ pe an la 14 ḑile a luĭ Decemvre și atât bâlciul acesta, cât și cela de la înjumătățirea praznicului, să fie câte o sĕptĕmână unde să fie și obor de vite, și vama ce se va aduna atât de la têrgurile de de peste sĕptĕmână, cât și la numitele bâlciurĭ, ne-a rugat ca să o hărăzim a fi pre séma casiĭ dumnéluĭ, făr' de a se amesteca vameșiĭ Domneștĭ întru nimic și ca la un lucru ce este maĭ spre adăugirea alișverișuluĭ locuitorilor, am primit Domnia Mea rugăciunea domnieĭ sale, și iată poruncim domnieĭ-vóstre, ispravnicilor aĭ Județuluĭ, să înștiințațĭ la toțĭ câțĭ se cuvin de acésta și să-ĭ îndemnațĭ ca să se adune fieș-care la acest têrg și bâlciurĭ cu cele ce aŭ de vînḑare saŭ de cumpĕrare spre a fi alișveriș fiind folosul lor, purtând dumnéluĭ de grijă, ca să nu se întêmple pricinĭ și gâlcevurĭ, întru adunarea noroduluĭ, și deosebit poruncim ca să nu aibă Vameșiĭ Domneșcĭ întru nimic a face și a se amesteca, ci orĭ-ce venit se va aduna de vamă dela acest têrg saŭ obor și de la bâlciurì să aibă a se lua și a se strînge de orânduitul om al dumnéluĭ stăpânul moșieĭ și fiind că s'aŭ orânduit vama acesta dumisale și orĭ când se va întêmpla a face vameșiĭ vre-o supĕrare și a cere și eĭ vamă locuitorilor ce vor veni la acest *têrg*, dumnévóstră Ispravnicilor nu numaĭ să nu îngăduițĭ ci să și împlinițĭ ceea-ce va fi luat rĕŭ, și de vreme ce póte să se întêmple prigonire între vameși neștiind sémă carțuliile de câtă marfă să rădică la acest *têrg* și bâlciurĭ, vrând ca să iae eĭ vamă după acea marfă, poruncim Domnia Mea, ca acea marfă ce se ridică de la Frăsinet să nu se supere de vamă de către nicĭ un vameș, ci să fie slobodă și ne supĕrată de a o aduce cumpĕrătoriĭ unde va vrea ca să o vînḑă, urmând vameșiĭ întocmaĭ după ponturile și catalogul vămilor, care se daŭ vameșilor Domnieĭ Mele de la Divan la mână, de a lua numaĭ trecĕtóre, iar care din vameșĭ să va îndrăsni do a cere saŭ a lua vamă pentru acea marfă, ce ce ridică de la Frăsinet, ne primind cărțuliile drept bune, și va urma împotriva acesteĭ poruncĭ a Domnieĭ Mele, poruncim domnieĭ-vóstre ispravnicilor aĭ Județuluĭ, nu numaĭ luarea cé ré și împotriva porunceĭ Domnieĭ Mele să o împlinițĭ, ci să o arĕtațĭ Domnieĭ Mele, ca să se pedepsască.—1803, Decemvre 8.

Fila 187

Iω Constandin Alexandru Ipsilant Voevod

Dumnévóstră ispravnicilor ot. sud. Buzĕŭ sănătate, am vĕḑut Domnia Mea însciinţarea ce ne-aţĭ trimes împreună şi cu o jalbă ca din partea a tótă obştea orăşenilor de la Buzĕŭ, prin care arĕtaţĭ, că obiceiu ar fi fost a se face têrg de la Valea Teanculuĭ numaĭ de 4 orĭ, pe vremea culesuluĭ viilor, adecă de la 20 Septemvre până la 20 Octomvre, iar de la o vreme încóce din lăcomia cumpĕrătoruluĭ Vămiĭ acestuĭ têrg, aŭ lungit vremea facereĭ têrguluĭ atât maĭ naintea culesuluĭ, cât şi în urma culesuluĭ, din care s'ar fi pricinuind *cheder* lăcuitorilor din Buzĕŭ, neputênd a se duce pre acolo să cumpere cele trebuincióse când se întêmplă conace, şi cer ca începutul aceluĭ têrg să fie de la 20 Septemvre şi să se sfêrşéscă la 20 Octomvre; la care acéstă însciinţare a dumnévóstră, făcênd Domnia Mea chibzuire, găsind fără de nicĭ un cuvînt şi ne primită cererea lor, pentru că cu cât se lungeşce ḑilele têrguluĭ şi se îmulţeşte şi adunarea alişverişuluĭ, cu atât maĭ vêrtos să foloseşce obştea locuitorilor şi a negustorilor, ci acésta se cunóşte de faţă că este vre-o zavistie a celor ce gonesc enteresurile în parte şi pismuesc folosul cel de obşte, iar la pricinuirea ce ḑic că nu pot merge Buzoeniĭ pe acolo să cumpĕre cele trebuincióse, la acésta rĕspundem Domnia Mea, că cum de pot cumpăra în cele patru sĕptĕmânĭ ce numaĭ într'acea vreme voesc a fi adunare aceluĭ têrg, aşa se póte cumpĕra şi în celea-l-alte ḑile ce ţine têrgul de când se începe şi până când se sfêrşesce, saŭ într'acele patru sĕptĕmânĭ să cumpere cele trebuincióse maĭ de prisos, ca să le aibă gata şi pe cele-l-alte sĕptămânĭ ce nu pot merge pe acolo; ci dar poruncim ca têrgul văeĭ Téncului să şĭ aibă urmare şi fiinţa aceea ce şi până acum aŭ avut'o.—1803, Sept. 22.

Cod. XLIX, Fila 92

Cartea Episcopieĭ Rômnic pentru têrgul de pre moşia Drăgăşaniĭ ot. sud. Vâlcea

Zem. Vlahiscoe. Find-că pe moşia sfinteĭ Episcopiĭ Rômnic ce se numeşce Drăgăşanĭ ot. sud. Vâlcea, este obiceiul de se face têrg pe fieş-care sĕptĕmână odată, Duminica, care têrg din început 'l-aŭ avut sfînta Episcopie apĕrat de către vameşĭ, şi vama ce s'aŭ adunat de la acest têrg s'aŭ luat de ómeniĭ Episcopieĭ, iar vameşiĭ întru nimic nu s'aŭ amestecat, de care cu tóte că de douĭ, treĭ anĭ încóce se porniseră cu pîră Vameşiĭ Craioveĭ cerênd de la sfînta Episcopie, ca orĭ să arĕte sineturĭ Domneşcĭ pentru acest têrg şi pentru scaunile de carne ce se pun la acest têrg, saŭ să iae vameşiĭ venitul ce se adună; dar Episcopia avênd sineturile aceluĭ têrg rĕpuse, făcutaŭ iubitoriul de Dumnezĕŭ Episcopul Rômnicului chir Nictarie arĕtare la fratele Alesandru Vod. Moruzi, prin anafora, când Domnia Sa cercetând şi pliroforindu-se de pricină că nu aŭ avut a face vameşiĭ nicĭ odată cu acest têrg, aŭ dat Domnésca hotărîre Episcopieĭ, ca să fie acel têrg şi de aicea înainte precum 'l-aŭ avut şi până atuncĭ nesupĕrat de către vameşĭ, care hotărîre ne aŭ arătat'o iubitorul de Dumneḑeŭ Episcopul Rômniculuĭ de am vĕḑut'o şi însu-mĭ Domnia Mea. Decĭ am bine-voit Domnia Mea, după sinetul Domnesc ce'l vĕḑuiŭ, de am întărit mila acésta a sfinteĭ Episcopiĭ, ca după cum s'a urmat până acum, să se urmeze şi de acum înainte, a nu se amesteca Vameşiĭ întru nimica, ci tóte veniturile aceluĭ têrg de la orĭ-ce ar fi să se strîngă pe séma Episcopieĭ, cum s'aŭ urmat şi până acum; de care poruncim la toţĭ câţĭ se cuvine întocma să fiţĭ următorĭ. *ii-saam receh gpod.*—1803, Septem. 6.

Cod. XLIX, Fila 166

Zemle Vlahiscoe

Fiind-că oborul şi têrgul de afară este pe moşia Fundenĭ din sud Ilfov care vine până în marginea Bucurescilor, a dumnéluĭ cinstituluĭ şi credinciosul boerul Domnieĭ Mele Constantin Stirbeiu vel. Log. de obiceiurĭ, am dat dumnéluĭ acéstă Domnésca Nóstră Carte, ca să aibă a'şĭ lua paraua de *loc*, cum aŭ luat şi în aniĭ trecuţĭ şi după obiceiŭ ce să urmează şi pe la cele-l-alte moşiĭ cu obóre, fiind-că este dreptul moşieĭ, care se cuvine dumnéluĭ, după cum pentru acésta ne arĕtă de vèḑum Domnia Mea şi Cărţile fraţilor Domnĭ de maĭ nainte; pentru care poruncim Domnia Mea şi Vameşilor oboruluĭ, să nu aibă a face cu acest drept al stăpênuluĭ moşieĭ întru nimic, ci să'şĭ caute vama Domnéscă după catalogul şi după ponturile Vămeĭ. *ii saam receh gospd.*—1802, Decem. 27.

Cod XLIX, Fila 17

Zapisul Urzicenilor

Adică noĭ ceĭ maĭ jos iscăliţĭ încredinţăm cu acest zapis al nostru la mână locuitorilor têrgoveţĭ de pe moşia nóstră Urzicenĭ, jud. Ialomiţa, carĭ sunt vechilĭ şi din partea celor l-alţĭ carĭ aŭ case şi prăvălie în Urzicenĭ şi şopróne la tèrgul oboruluĭ, ce aŭ dat până acum banĭ pe case i prăvăliĭ şi şopróne, afară de la ceĭ ce sunt clăcaşĭ, ca să se scie, că avênd între noĭ multe prigonirĭ pentru alişverişul rachiuluĭ la care era eĭ slobodĭ, şi pentru baniĭ ce ne da chirie pentru case, i prăvălie şi şopróne până în cât şi la Divan înaintea Măriеĭ Sale, ne-am înfăţişat, în cele de pe urmă de a nóstră bună voie ne-am învoit şi ne am aşeḑat între noĭ într'acestaş chip adică, ca ceĭ ce aŭ făcut până acum vînḑare de rachiŭ, să fie slobodĭ numaĭ în cincĭ anĭ de acum înainte a maĭ vinde rachiŭ, cu acest aşezămînt, ca pentru acest alişveriş al slobodenieĭ vînḑĕriĭ rachiuluĭ, ce li se dă într'aceştĭ cincĭ anĭ, fiind-că după obiceiŭ este a stăpênilor de moşie, pentru aceea de aicĭ înainte până în soroc de treĭ anĭ, să ne plătéscă numiţiĭ nouĕ stăpênilor de moşie pentru una sută opt-ḑecĭ vedre rachiŭ, de vadră câte tal. douĭ, adică pe fie-care an, pe câte 180 de vedre, iară după împlinirea acestor treĭ anĭ, pe alţi douĭ anĭ înainte până a se împlini sorocul de cincĭ anĭ să ne plătéscă numiţiĭ pentru douĕ sute vedre rachiŭ pe an, vadra iarăş câte tal. douĭ, şi alişverişul rachiuluĭ să fie al lor într'aceştĭ următorĭ cincĭ anĭ aĭ sorocului, iar după împlinirea acestuĭ soroc să nu maĭ fie numiţiĭ slobodĭ a vinde rachiŭ peste sĕptĕmână în oraşul Urzicenĭ, prin casele şi prăvăliile lor, ci să fie cu totul opriţĭ, fără de numaĭ Duminica la ḑiua têrguluĭ oboruluĭ, atuncĭ iarăşĭ să fie slobodĭ a vinde, însă în cât va ţine têrgul oboruluĭ, iar după săvêrşirea oboruluĭ, orĭ cât rachiŭ le va remânea ne vîndut să-l aducă şi să-l pue la magazia nóstră, ca să stea pecetluit de noĭ şi de eĭ, până Duminică când va fi a-l scóte iarăş la obor spre vînḑare ca să nu avem noĭ bănuială, că fiind rachiul lor prin casele şi prăvăliile lor, vor face vînḑare printr'ascuns şi peste sĕptĕmână în oraş, căcĭ după împlinirea sorocului de cincĭ anĭ, aşa ne am legat ca vînḑarea rachiuluĭ să fie a nóstră stăpêniĭ moşieĭ, iar eĭ să nu maĭ vînḑă rachiŭ în oraş fără de numaĭ din Duminică în Duminică, la ḑiua têrguluĭ oboruluĭ, precum maĭ sus am ḑis; aşişderea să aibă a ne da numiţiĭ pentru case şi prăvăliĭ din oraş şi şopróne de la têrgul oboruluĭ, fie-care pe an câte talerĭ 6, în tótă vremea fără de a fi supăraţĭ; de maĭ mult, cum nicĭ de vre-o clacă, după cum nicĭ până acum n'aŭ fost supĕraţĭ de clacă, care aceştĭ tal. şése, jumătate să ni-ĭ dea la sfântul Gheorghe, şi jumĕtate la sfântul Dumitru, precum şi baniĭ vedrelor rachiuluĭ până în sorocul de cincĭ anĭ, iarăşĭ de douĕ orĭ să ni-ĭ rĕspunḑă pe an, la sfântul Gheorghe jumĕtate şi la sfântul Dumitru jumĕtate; asemenea să avem noĭ a le da la câţĭ dintr'ênşiĭ vor cere locurĭ pe moşia nóstră, ca să le curăţe şi să le facă liveḑĭ de fîn pentru trebuinţa vitelor, din care până în soroc de treĭ anĭ să nu avem a cere dijmă din fînu ce-l vor face, iar de la treĭ anĭ înainte, fiind-că atuncĭ să întemeiază şi să face acele locurĭ liveḑĭ de fîn, să aibă numiţiĭ a ne da zăciuală de cât fîn vor face, şi acele liveḑĭ să rĕmâe statornice ale lor, după obiceiŭ, dându-ne numaĭ ḑeciuiala, iar pentru câţĭ alţiĭ vor vrea de acum înainte a veni ca să locuiască pe acéstă moşie a nóstră, aceĭ până când nu vor face întêiŭ aşeḑĕmînt cu noĭ, să nu fie slobodĭ; pentru care acest aşeḑĕmînt şi învoire ce am făcut, ne aŭ dat şi numiţiĭ alt asemenea deosebit zapis la mânile nóstre, care zapise ne am rugat şi Mărieĭ Sale luĭ Vodă, prea Inălţatuluĭ nostru Domn şi stăpên, ca pentru pricina ce a fost sciută şi luminatuluĭ Măriĭ Sale Divan să ni le întăréscă şi cu luminată pecetea Mărieĭ Sale de a li se păzi urmarea aşeḑĕmîntuluĭ acestuia, precum însus se coprinde, spre a lipsi prigonirea dintre noĭ şi dintre eĭ; pentru care am adeverit zapisul acesta cu iscăliturile nóstre spre încredințare, iscălindu-se și alte obraze mărturiĭ, însă făr' de a nu le da noĭ lor rachiŭ precum le-am dat până acum, să aibă numițiĭ a ne rĕspunde baniĭ pe suma vedrelor ce se arată maĭ sus, precum și în primăveara viitóre de nu se vor apuca să curețe locurĭ, și să facă livedĭ de fîn, atuncĭ de loc să plătéscă pe fieș-care an câte vedre douĕ sute, vadra po tal. douĭ.—1803, Decem 4.

Alexandru Fălcoianu, slugeru, adeverez; Sultana Fălcoianca, Clucerésă, am iscălit, eŭ fiind vechilul Dumneaeĭ, Ioniță Rafailă, biv. 3-lea Logofĕt martor; Iordache Tache Tufean, ceaușĭ de aprodĭ, și am scris Grigore Logof. și sunt ca martor.

Cu acest zapis viind amêndouĕ părțile înaintea mea, și arĕtându-mĭ înseșĭ că s'aŭ mulțămit și s'aŭ așeḑat după cum într'ênsul se coprinde, 'l-am adeverit și eŭ cu iscălitura.—1803, Decemb. 4.

Vel Logf. Crețulescu.

Cod. XLVI fila 128.

Anexe la pag. 672 (Tom VIII)

Iω Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

Iubitorul de Dumneḑeŭ, sfinția ta Episcópe al sfinteĭ Episcopiĭ Buzĕŭ, fiind-că la têrgul Drăgăiceĭ, ce se face pe toțĭ aniĭ în orașul Buzĕuluĭ, acum la 24 a curgĕtoreĭ lunĭ, este obiceiul a se afla acolo și dumnóluĭ baș-beșleagă, spre a păzi și a da nizamul cel cuviincios, de a nu se întêmpla vre-o pricină, saŭ vre-o netrebnică urmare de către negustoriĭ turcĭ și alțĭ sarhatlăĭ, ce obicĭnuesc de merg la acel târg și fiind-că se apropie facerea acceluĭ têrg și urmóză a merge acolo după obiceiŭ dumnéluĭ baș-beșleagă, pentru maĭ sus arĕtata pricină a Nizamuluĭ ce privesce spre paza têrguluĭ, poruncim dară, să-i să dea de la sfânta Episcopie tal. 600, spre aĭ fi pentru cheltuiala ce are a face în câtă vreme va ședea acolo până la sfêrșitul tèrguluĭ acestuia. *tolico pisah gospod.*—1806, Iulie 12.

Cod. XLIX. fil. 256.

Cartea pentru bâlciul ce se face la Rîurenĭ sud Vâlcea, poruncă către orânduitul ce merge acum să stea până la săvêrșirea bâlciuluĭ, a nu se face nescaĭ-va furtișagurĭ de către hoțĭ.

Zemle Vlahiscoe, Fiind-că la opt ale luneĭ luĭ Septemvre viitor în toțĭ aniĭ este obiceiŭ de se face bâlciŭ la Rîurenĭ, în sud. Vâlcea, unde pentru ca să nu se întâmple locuitorilor și altora, carĭ vin pentru alișverișul lor la acest bâlciŭ, a se face niscaĭ-va furtișagurĭ, saŭ jafurĭ de niscaĭ hoțĭ, saŭ borfaşĭ, cum şi pentru întêmplătoarele gâlcevurĭ, ce se obicinuesc pe la bâlciurĭ, urméză după trebuinţă a se afla şi unul din zapciiĭ spătăreşcĭ cu ómenĭ îndestuĭ pentru buna pază şi străjuirea bâlciuluĭ, până la săvêrşireă luĭ; de aceea dar spre a putea face neguţătoriĭ şi locuitoriĭ alişverişurile lor în odihnă, iată am orênduit Domnia Mea de la Spătărie pe Dumitru Buluc-Başa Caraghioz împreună cu... neferĭ, însă ca să aibă a merge la numitul bâlciŭ prin scirea însă şi a Dumnéluĭ Caimacanuluĭ Craioveĭ şi a Dumnélor ispravnicilor aceluĭ judeţ, unde să străjuiască ḑiua şi nóptea bâlciul acesta pentru tóte câte maĭ sus ḑicem, spre a şĭ putea face fie-care alişvelişurile lor în pace şi nebântuiţĭ; pentru care poruncim, atât ţie orênduitule zapciŭ, ca nicĭ tu, nicĭ neferiĭ tĕĭ să, nu vă îndrăzniţĭ a face la mergerea şi întórcerea vóstră locuitorilor vre-o supĕrare, cu conace fără de plată, ci ceĭ ce vor avea locuitoriĭ de ale mâncăriĭ, cu tocmólă şi cu banĭ gata să cumpĕraţĭ, fără de a le face câtuşĭ de cât maĭ multă supĕrare, că apoĭ straşnic veţĭ fi pedepsiţĭ. *ii saam receh gospod.*— 1804, August 29.

Fila 244.

Iω Constantin Alexandru Ipsilant Voevod gospodar etc.

Staroste de negustorĭ, 'ţĭ facem în şcire pentru têrgul Drăgaiceĭ de la Buzĕŭ, care era obicinuit de se facea la 24 ale acesteĭ lunĭ, că de vreme ce se aude şi în părţile vecine cum şi la Ţarigrad de naprasnica bólă a Ciumeĭ, ca să nu se întêmple cum-va şi ţăreĭ vre-o molefsélă din multa adunare a noroduluĭ, care din tóte părţile vine la acest têrg şi să se pricinuiască vre-un rĕŭ, de aceea s'aŭ hotărât, că estimp să lipséscă acest têrg al Drăgaiciĭ, pentru care'ţĭ poruncim într'adins, ca să aibĭ acum maĭ nainte din vreme a da de şcire cu acest Domnescul Nostru Pitac la toţĭ negustoriĭ de obşte în Bucureşcĭ, spre a şci fieşce care a nu face nicĭ un fel de mişcare şi gătire de mergere la acest têrg al Drăgaiceĭ, că estimp a lipsit, după cum şi alte orĭ pentru acest fel de întêmplare aŭ fost oprit, *tolico, pisah gospod.*—1803, Iunie 6.

Pitac la Vistiernicul Hagi Moscu şi la Dumnéluĭ vel Agă să cerceteze pe Andonie Boreli *) sudit franţuzesc ce aŭ eşit mufluz, cu creditoriĭ luĭ, ca orĭ să înduplice pe creditorĭ la una din două mijlóce ce aŭ cerut Andon, adică orĭ să se vînḑă avutul şi să se împarţă cu analoghie, orĭ să se încarce unul cu tótă pereusia şi marfa, luĭ şi acela să rĕspunḑă, saŭ să chibzuiască Dumnéluĭ cele cu cale şi să arĕte cu Anafora.

---

*) Acest Boreli ajunge prim bucătar la Greg. Ghica Vodă în 1826.

Iω Constantin Alexandru Ipsilant Voevod

Fiind-că atât vameşiĭ cât şi hangiiĭ aŭ rĕmas odihniţĭ la acéstă Anafora, dând şi adeverinţă după orânduială de la Logofeţia Divanuluĭ, adeverită şi de Dumnéluì vel. Agă, după mulţămirea dar amêndoror părţilor, întărim şi Domnia Mea, să se urmeze precum se cuprinde maĭ jos.—1804, Iunie 3.

Prea Inălţate Dómne

După luminată poruncă Inălţimieĭ Tale ce mi se dă la acéstă alaturată Anafora a Dumnéluĭ vel Agă, urmând, am adus înainte pe jăluitoriĭ vameşĭ aĭ oboruluĭ Têrguluĭ-de-afară cu câţĭ-va din hangiĭ carĭ aŭ hanurĭ aicĭ în Bucureşcĭ, şi făcĕnd cercetare, după ce m’am pliroforisit de curgerea pricineĭ şi de urmările ce s’aŭ făcut maĭ nainte, am întrebat apoĭ pe amêndouĕ părţile ce aŭ a provalisi? şi ḑiseră vameşĭ, că după cuprinderea cataloguluĭ ce este rênduit a lua ḑeciuială, cere să le plătéscă vamă după preţul fênuluĭ ce s’ar putea vinde cu carul, când îl aduc hangiiĭ în tèrg pentru câte parale 20 de car, precum hangiiĭ voesc a plăti, se păgubesc mult din ḑeciuiala ce li s’ar cuveni, ḑicĕnd şi acésta, că hangiiĭ când aduc fênurĭ la hanurĭ nu-l aduc cu carul de care obicinuesc locuitoriĭ de aduc fên de afară, ci găsesc care de cele marĭ şi le încarcă peste mĕsură puind într’un car şi peste o mie de oca, adică şi maĭ mult fên de cât se cuvine ìntr’un car de mĕsură şi apoĭ ’l vînd la călĕtorĭ ocaua pe parale 3, de prind pe un car cu fên talerĭ 75; în potrivă hangiiĭ rĕspunseră, că este pentru primejdia de foc că sunt opriţĭ a aduce de cu vară în têrg fênul ce le este trebuincios la hanurĭ peste an, îl pun pe marginea Bucureşcilor, şi pe lângă irosóla ce li se face, plătesc şi altă chirie de aduc câte puţin la hanurĭ şi hanurile le ţin cu cheltuelĭ grele, făcĕnd cerere, ca să plătéscă tot câte parale 20 de car, cum vine vama după preţul fênuluĭ ce se politifseşce vara; la acel cuvênt al lor să mulţămiră şi vameşiĭ a le plăti vama după preţul de vară. Dar ḑiseră vameşiĭ, că acel fel de care încărcate cum le aduc hangiiĭ în care intră douĕ şi treĭ care de carĭ sunt obicĭnuite, şi vara póte să aibă preţ un car de acele talerĭ 15, iar iarna pot să facă talerĭ 30 şi 40 un car; şi luând seama arĕtărilor de la amêndouĕ părţile şi prin socotélă cu tahmin, am găsit, că într’un car de mĕsură, cel maĭ de jos, după ce să scade firosul rĕmâne fên bun 500 oca; este şi cumpĕrătórea fênuluĭ de afară pe vreme de vară carul mare de a talerĭ 5 până la talerĭ 6; la aceste dar chibzuind dreptatea, am găsit şi vînḑarea fênuluĭ ce fac hangiiĭ la norod peste cuviinţă şi cererea vameşilor peste rênduială, şi făcĕndu-ĭ să înţelégă şi pe o parte şi pe alta, cu mulţămita şi a hangiilor şi a vameşilor, ’i-am învoit ca să se urmeze vama fênuluĭ a plăti hangiiĭ la un car de fên de mĕsură câte 30 parale, cu prisos de parale ḑece cum urma până acum; şi pentru ca să se păzéscă acésta rênduială, să se déa şi luminată întărirea Inălţimeĭ Tale, a nu maĭ fi intre eĭ pricinĭ şi gâlcevurĭ; aşişderea şi pentru hangiĭ, ca să nu maĭ vînḑă fên cu preţ peste mĕsură, să li să pue nart; asupra căruĭ nart socotind preţul cel cumpănit, a nu se face înşelăciune, am găsit cu cale: fênul să se vînḑă cu ocaua, însă pe vreme de vară să vînḑă ocaua o para, iar pe vreme de iarnă fiind-că aŭ cheltuială maĭ multă să vînḑă ocaua o para şi jumĕtate, şi după acéstă socotélă, la o para ocaua prinde pe un car de fên talerĭ 12: 60, iar câte o para şi jumătate prinde talerĭ 18. banĭ 90, un car; care acésta de va fi primit Inălţimeĭ Tale, să se déa luminată poruncă către dumnéluĭ vel, Agă. să îndatoreze pe hangiĭ a vinde fĕn după nart, şi ca uniĭ ce sunt nărăviţĭ la scumpete, să nu care cum va să aducă pe călĕtorĭ la stenahorie, să ḑică că nu aŭ fên, saŭ să aibă fên stricat, şi pentru acesta să-ĭ îndatoreze ca tot d'a una să ţie la hanurĭ fên bun, să nu fie ud saŭ muced, şi să nu fie lipsă nicĭ odată, ci când vor căuta ceĭ ce aŭ trebuinţă de cumpĕrat, să găséscă; intru acest chip mi s'aŭ părut a fi cu cale, iar hotărîrea...—*1804. Mart. 8.*

Cod. XLVI Fila 359.

Vel Logofăt.

Hrisovul dumnéluĭ Vist. Filipescu pentru vătăşia de arabagiĭ ot Focşanĭ.

Fiind-că facerile de bine şi ajutorurile ce să săvêrşesc de către Domnĭ şi oblăduitoriĭ, carĭ s'aŭ învrednicit de la domnul Dumneḑeŭ a avea stăpânirea şi puterea acésta de a face harurĭ spre supuşĭ lor ceĭ credincioşĭ, este în adevĕr pricina care îndémnă, îmbărbătéză şi întăresce inimile supuşilor către stăpân spre osârdica slujbă cu fierbînţală şi credinţă desăvêrşit; drept aceea, fiind-că dumnéluĭ cinstit şi credincios boeriul Domnieĭ Mole Constandin Filipescu biv-vel Vist, ca un vechiŭ pămêntén Efghenist dintre ceĭ d'întêiŭ aĭ pămêntuluĭ acestuia, care cu durere silindu-se pentru patrie, atât pentru ale ţĕriĭ folosurĭ, cât şi întru slujba Domnilor cu osordie şi credinţă, precum şi de înşine Domnia Nóstră este cercat şi cunoscut, după a Domnieĭ Sale vrednice şi credincióse slujbe, cum şi după greutatea caseĭ ce are, este vĕḑută, *căḑêndu-se a fi ajutat, făcutu-ne-a rugăciune, ca să-ĭ hărăzim Vătăşia de arabagiĭ ot Focşanĭ,* care vătăşie, cu tóte că nu a fost orânduită din poruncă Domnéscă, dar pentru înlesnirea călĕtorilor şi a negustorilor ce aŭ trebuinţă de care şi căruţe cu chiriĭ, ca să le pótă găsi cu înlesnire şi cu siguranţă, s'a obicĭnuit a fi vătăşie de arabagiĭ şi la Focşanĭ precum este aicĭ în Bucureşcĭ, de unde şi are vătaful iratul sĕŭ, precum prin ponturile Domnescĭ, ce se daŭ la mâna vătavuluĭ din Bucureşcĭ se cuprinde, şi toţĭ aceia ce aŭ trebuinţă merg la vătav de cer, şi cu acest mijloc îşĭ aŭ înlesnirea toţĭ ceĭ cu trebuinţă; am primit rugăciunea dumnéluĭ Vistieriuluĭ, şi printr' acesta Domnescul Nostru Hrisov, ce-ĭ dăm îĭ hărăzim vătăşia de arabagiĭ ot Focşanĭ, ca s-o aibă atât dumnéluĭ cu statornicie, cât şi în némul Dumnéluĭ luĭ în urmă, *orênduindu-se de către dumnéluĭ şi vătav pe cine va alege, om* de ispravă şi de credinţă, iar Spătăria saŭ vătavul de arabagiĭ din Bucureşcĭ să nu aibă nicĭ un amestec, ci orĭ ce folos va fi, să fie pe séma caseĭ dumnéluĭ Vistieruluĭ; pentru care nu suntem la îndoială, că şi fraţiĭ Domnĭ din urma nóstră, vĕḑênd hărăzirea acésta, că este la loc cuviincios, vor bine-voi şi dênşiĭ a 'ĭ-o întări, ca şi a Domniilor Sale milĭ şi facerĭ de bine să fie în urma de alţĭ ţinute în semă şi spre a se păzi cu nestrămutare am adeverit Hrisovul acesta cu însăşĭ Domnésca Nóstră iscălitură şi pecete, şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Alexandru, Dumitrasco, Gheorghe, Neculae şi Ioan voevoḑĭ, şi cu mărturia dumnélor boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Pan Dumitrasco Ghica biv. vel Ban epistat Spătărieĭ, Dumitrasco Racoviţă, vel Vist. Manolache Brâncovén vel. Ban, Gregorie Caliarhu v. Post, Ştefan Văcărescu v. Vorn. de ţeara de sus, Isaac Ralet. v. Logf. de ţeara de sus, Barbu Ştirbeĭ vel. Vor. Istrate Creţulescu vel. Vorn, Scărlat Slătinénu vel. Vorn. al Obştirilor, Constandin Bălăcen vel. Vorn. de ţeara de jos, Grigore Bălénu v. Logof. de Obiceiurĭ, Antonie vel. Hatman, Teodorache Văcărescu biv. vel. Vist. epistat Căminărieĭ, Costandin Varlaam vel. Vor. al politieĭ, Constandin Filipescu v. Cluceriŭ, Ianache Golescu vel. Păh..... v. Pit. şi ispravnic Isaac Ralet v. Logof. de ţeara de sus, şi s'aŭ scris Hrisovul acesta la lét 1805. August 22. de Chiriţă Logof. de Divan.

Cod. XLVII, Fila 338.

Anexe la pag. 637 (VIII).

Iω Constandin Alexandru Ipsilant Voevod. gospod. zem. Vlahiscoe.

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor Domnieĭ Mele, Dumnéluĭ biv. vel. Vist. Constandin Ghico, şi Dumnéta vel. Vorn. de ţera de sus Golescule, măcar că nicĭ o frică saŭ vre-o temere nu este, dar fiind-că la fieş-care politie pentru ca să-şĭ aibă locuitoriĭ eĭ buna petrecere şi odihna în tótă vremea fără de vre-o grijă, trebue a se face din vreme cele cuvinciόse urmărĭ şi îngrijirĭ de pază şi de nizamu cel bun, care acésta însuşĭ negustoriĭ şi isnafurile nóstre ale politieĭ Bucureşcilor socotindu-o că este cu cuviinţă, voescŭ şi cer singurĭ de a face şi de a tinea fieş-care ómenĭ cu arme, ca să se afle pentru vre-o nesciută întêmplare de trebuinţă, spre a fi atât de pază şi spre străjuire însuşĭ lor, cât şi pentru a obşteĭ politieĭ străjuire întru care locuesc, pentru care rînduim pe dumnévóstră maĭ sus numiţilor boerilor Domnieĭ Mele epistaţĭ, şi lângă dumnévóstră pe medel. Arbut şi pe Ianache Caribol, ca să luaţĭ împreună asupra-vĕ îngrijirea acesteĭ trebĭ, unde să chiămaţĭ şi să strîngeţĭ la dumnévóstră pe toţĭ negustoriĭ şi isnafurile politieĭ, ca să puneţĭ în faptă nizamul aceste̊ trebĭ, spre a fi adică ceĭ ce se vor face purtătorĭ de arme ómenĭ cu căpătêiŭ, şciuţĭ şi cu bun emiet, ca nu cum-va să între niscaĭ-va ómenĭ netrebnicĭ, fără de căpătêiŭ, cu năravurĭ şi scopurĭ rele de agoniselĭ şi dobênḑĭ nedrepte, şi pentru ca să fie şciuţĭ toţĭ aceĭ bunĭ purtătorĭ de arme, spre a se putea cunóşce aceĭ fără de căpătêiŭ, să se facă un catastih de numele şi chezăşia lor, şi aşa să puneţĭ dumnévóstră tréba acésta la orînduială, şi nizamul cel bun, care se cuvine spre a se afla la o trebuinţă şi întêmplare gata de pază şi de străjuire. — *1803, Ghenarie 25.*

Cod. XLIX. Fila 23.

Iω. Constantin Alexandru Ipsilant Voevod i gospodar Zem. Vlah.

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor Domnieĭ Mele, Dumnéluĭ vel Spăt., şi Dumnéluĭ vel Agă şi Dumnéluĭ vel Cămăraş, veţĭ vedea anaforaua ce ne făcu Dumnéluĭ vel Vornic al politieĭ, care de şi este aşa, că *din Româniĭ plugarĭ, vindĕtorĭ de lemne, birnicĭ pămênteni*, şi alţiĭ din partea negustoréscă se găsesc iamacĭ, acésta este întru adevĕr nu numaĭ spre paguba Visterieĭ, ci şi o catahrisis, în vreme ce Iamaciĭ trebue să fie din ceĭ carĭ şciŭ *a metaherisi arme*; drept acea dară, ca atât Spătăria, Agia, cât şi Cămărăşia să *nu priméscă de a face iamaci Românĭ plugarĭ dajnicĭ* pământenĭ şi negustoriĭ, şi cercetarea lor să se facă şi prin Vornicia politieĭ, de a se putea lua pliroforie pentru starea fieş-căruia şi a se trece şi la catastihu Visterieĭ, avĕnd tescherelele lor adeverite şi de dumnéluĭ Vornicul politieĭ, iară pentru câţĭ iamacĭ sunt aĭ ogóculuĭ Curţiĭ, fiind-că am făcut Domnia Mea orânduială de numĕrul lor, poruncim Dumitale vel Cămăraş, ca să ne facĭ un catastih de toţĭ aceia, precum şi Dumnéta vel Spătar şi Dumnéţa vel Agă pentru câţĭ sunt trebuincioşĭ la Spătărie şi la Agie, asemenea să ne daţĭ câte un catastih. *1803, Fevruarie 19.*

Cod. XLIX. Fila 113.

Prea Inălţate Dómne

De când m'aĭ miluit Inălţimea Ta cu dregătoria Vornicieĭ politieĭ Bucureşcilor, am intrat în cercetarea locuitorilor, şi am cunoscut un mare catahrisis, din pricină că de la o sómă de vreme s'aŭ tot făcut şi deosebit iamacĭ pe la ogóeurĭ, care în tóte ḑilele se fac atât din birnicĭ şi poslusnicĭ boereşcĭ şi din alţĭ ómenĭ, carĭ pot de a se pune în dajdie să se facă sporu Visterieĭ şi pentru să se împlinéscă lipsa pentru ceĭ ce mor, şi alţiĭ ce fug, fiind ceĭ maĭ mulţĭ nestatornicĭ; am căutat să găsesc la Vornicie vre-un catastih de aceştĭ *Neferi şi Iamacĭ*, şi mĕ pliroforisiŭ că aŭ fost atât de Neferiĭ Curţiĭ cât şi de aĭ Spătărieĭ şi Agieĭ, cum şi douĕ anaforale sub pecetea Măriei Sale Alexandru Vodă Moruzi de la trecuta răsvrătire, ducendu-se, lada zărăfieĭ poliţieĭ cu tóte catastişele ce aŭ fost la Visterie, împreună cu cele de acolo s'aŭ prăpădit, acum după luminată porunca Inălţimeĭ Tale, orânduit de a face catagrafie şi cercetare, vĕḑ că uniĭ din iamacĭ ce se numesc aĭ zabiţilor Curţiĭ, aĭ Spătăriĭ şi aĭ Agieĭ sunt dintre birnicĭ, alţiĭ din posluşnicĭ, din partea negustoréscă, din Românĭ plugarĭ şi din vînḑĕtorĭ de lemne, şi nu se fac cu vre-o şcire de la Vornicie, ci zabiţiĭ Curţeĭ le dă tescherelele lor, şi în urmă îĭ arată Domnéluĭ vel Că, măraş, celor de la Spătărie şi Agie li să dâ tescherelele la mână cu pecetea dumnélor Dregătorilor, şi cine merge de se arată că vrea să se numéscă iamacnu este oprit a se da teşkerea şi uniĭ ca aceştia deosebit şi catahrisis fac, dară staŭ şi cu împotrivire zapciilor, şi vĕḑênd şi alţiĭ asemenea se îndemnéză; am arĕtat Inălţimeĭ Tale prin graiŭ şi mi s'aŭ poruncit a merge la Dumnéluĭ Postelnicu epistatul Cămăriĭ, să dea *catastih de Neferiĭ Curţiĭ, şi să păzéscă a nu fi din partea neguţătoréscă saŭ din Româniĭ pămĕntenĭ, ci din alţĭ ómenĭ străinĭ, carĭ să şcie de a metaherisi arme la vreme de trebuinţă*, ci încă catagrafia nu am isprăvit-o şi vĕḑ mulţime de nedreptăţĭ şi arĕt Inălţimeĭ Tale, şi paguba Visterieĭ, că curge; de care mĕ rog Inălţimeĭ Tale, ca să se facă hotărîre de către Inălţimea Ta, *câţĭ Neferĭ cu Iamaciĭ lor sunt de a fi la zabiţiĭ Curţeĭ Tufecci-Başa, Deli-Başa* şi alţiĭ, şi la Spătărie şi agie? şi aceĭ numiţĭ Iamacĭ, de se va socoti de către Inalta înţelepciune Inălţimeĭ Tale, să aibă poruncă zabiţiĭ ca să-ĭ aducă la Vornicie, ca să-ĭ cerceteze şi cunoscêndu-se că este cu orânduială, adică a nu fi din birnicĭ, din poslusnicĭ, şi scutelnicĭ boereşcĭ şi partea negustoréscă, să li se dea adeverinţa Vornicieĭ, se va face şi a Dumnélor zabiţilor, şi aşa nu póte unul adiefendipsi şi pe altul tot cu o tescherea, saŭ cum se va socoti de înţelepciunea Inălţimeĭ Tale, voiŭ avea poruncă în ce chip să urmez.—*1803, Februarie 6.*

al Măriĭ Tale prea plecat slugă
Manul vel Vornic al poliţieĭ.

Iω Constandin Alexandru Ipsilant Voevod

Dumnéta vel Spătar şi vel Agă, fiind-că panduriĭ ce slujesc Curţiĭ aŭ zabit al lor rânduit de Domnia Mea pe Sărdariul Preda Bujoranul, poruncim dar, ca pentru verĭ-ce urmare de vre-o vinovăţire saŭ pricină s'ar găsi de dumnévóstră vre-unora dintr'ênşiĭ, dumnévóstră aveţĭ numaĭ de a-ĭ cerceta şi cu arĕtarea vineĭ luĭ, să aveţĭ a-ĭ trimete la numitul boer, zabitul lor, ca el să facă pedépsa aceluĭ pandur vinovat, după vina ce va avea, ca un zabit ce le este rânduit de Domnia Mea, iar nu alt zabit, împotriva rândueleĭ ce aŭ *ogécurile. tol. pisah gospod.—1803. Aprilie 22.*

Codul XLIX. Fila 46.

Anexe la pag. 638 (VIII)

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod gospodar Zemle Vlahiscoc

Dumnóta vel Spătar şi Dumnéta vel Agă, fiind-că dintru acéstă trecută rĕzvrătire a vremeĭ ce aŭ fost, s'aŭ nărăvit a purta arme asupra-le şi pânâ acum în lăuntru politieĭ, ómeni ce nu sunt în nicĭ o slujbă a vre-unuĭ ogéc, din care multe pricinĭ şi primejdiĭ se întêmplă, care acósta fiind în potriva buneĭ orânduelĭ, ne primită Domnieĭ Mele, şi fără de nicĭ o trebuinţă în vreme de linişte şi pace, a fi slobod fie-care înlăuntru politieĭ, a purta arme asupră-le şi caiafeturĭ de cârjaliĭ, iată am dat Domnia Mea nizam, întêiŭ la ogécurile Curţeĭ, Tufecci-Başa, Deli-Başa, cum şi Bas-Beşleagă, poruncindu-le, ca numaĭ neferiĭ aceia ce se află în slujbă ne lipsiţĭ să aibă armele asupra şi căiafetul lor, iară iamaci carĭ sunt cu prăvăliĭ de meşteşugurĭ de aliş-veriş şi se hrănesc cu negustorie, carĭ nu sunt în slujbă, să nu fie slobodĭ a purta arme asupră-le în Bucureşcĭ, care acest nizam asemenea şi întocmaĭ să aveţĭ a le da dumnévóstră cu străşnicie bulugbaşilor şi neferilor spătăreşcĭ şi ageşcĭ şi fiind că, după cum am ḑis maĭ sus, în vreme de linişte şi de pace nu este trebuinţă a purta alţĭ nimenĭ arme înlăuntru politieĭ, iată poruncim, ca la toţĭ de obşte să faceţĭ dară acest nizam cunoscut că nicĭ streiniĭ, nicĭ pămênteniĭ, nicĭ slugă boeréscă, nicĭ mănăstiréscă, nicĭ verĭ-cine altul nu aŭ voie a purta arme în Bucureşcĭ, ci şi ceĭ ce vin de afară din căletorie, carĭ aŭ avut arme la drum, aicĭ intrând în politie sunt netrebuinciόse de a le maĭ purta în cât 'ĭ va fi şederea în Bucureşcĭ, şi când numaĭ va fi a se întórce a căletoria luĭ afară, atuncĭ şi-le va lua la drum ; care acéstă poruncă după ce o veţĭ face dumnévóstră cunoscută la toţĭ, să aveţĭ apoĭ a face îngrijire, şi care nu va fi următor şi în potriva porunceĭ se va găsi cu arme asupra uĭ, şi cu căiafeturĭ cărjaleşcĭ, numaĭ de cât să se ia armele aceluia de beilic, care să le piarḑă drept straf, şi să-l arătaţĭ pe unul ca acela, cine este şi al cuĭ om, saŭ de capul luĭ? ca să se pedepséscă; acest nizam să-l faceţĭ de obşte cunoscut şi la cinstitele consulaturĭ, ca asemenea să îndatoreze şi dumnélor pe iasacĭ şi neferĭ ce aŭ, spre a fi următorĭ, pentru buna orânduială, ne avênd trebuinţă înlăuntru politieĭ, şi în vreme de pace a âmbla cu arme asupră-le, asemenea şi turcilor negustorĭ carĭ vin de afară în Bucureşcĭ pentru ale sale pricinĭ, orĭ de negustorie saŭ de davale, să li să facă de către dumnévóstră cunoscut nizamul acesta, că în câtă vreme se află în Bucureşcĭ, fără de trebuinţă este a âmbla cu arme în politie, ci intrând în Bucureşcĭ să le lase la odaie, în han, unde este conăcit, şi când se caletorózä de a se întórce la drum pot să şi le ia asupră-le ; dară şi pentru neferiĭ ce am ḑis maĭ sus care pórtă arme asupra lor, ḑicem Domnia Mea, că de vreme ce armele sunt pentru ómeniĭ rĕĭ şi hoţĭ, de care cum-va vre-unul dintr'ênşiĭ se va întêmpla în vre-o pricină de vrajbă şi gălcévă ce va avea cu cine-va şi a slobodi pistolul saŭ va da cu armă vătămătóre, pe unul ca acela prinḑêndu-l să-l aduceţĭ la Domnia Mea, ca să i se iae şi aceluia armele şi să se gonéscă de la ogéc; drept aceea să o faceţĭ şi acésta cunoscută la toţĭ neferiĭ, ca să se feréscă de âmblare ca aceea; lângă acésta, fiind-că pentru aruncatul puşcelor şi a pistólelor nóptea şi ḑiua aicĭ în Bucureşcĭ, este nizam dat de Domnia Mea, ca nimenea să nu sl bóḑă armă, poruncim ca să îndatoraţĭ pe toţĭ vătăşeiĭ mahalalelor, să îngrijéscă de acésta, şi pe care se va întêmpla a fi aruncat puşcă saŭ pistol, numaĭ de cât luându-l în ochĭ ce om este, să alerge a da de şcire dumnévóstră, ca orĭ-cine va fi acela să-l prindeţĭ, să-l ridicaţĭ şi să-l daţĭ in şcirea Domnieĭ Mele. *ii saam receh gospod.* — 1803. Aprilie 25.

Cod. XLIX. Fila 47.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod Gospodar Zemle Vlahiscoc

După cum s'aŭ găsit cu cale prin socotéla de obşte a părinţilor archiereĭ şi a dumnélor veliţilor boerĭ, la trebuinţa ce este vĕḑută şi cunoscută pentru paza politieĭ şi a ţĕreĭ să se urmeze, şi orânduim pe dumnélor biv. vel. Vor. Manolache Creţulescu, biv. vel. Vist. Constantin Filipescu, vel. Vor. Scarlat Câmpinén şi vel. Vor. Barbu Văcărescu, ca adunându-se la un loc de împreună cu Dumnéluĭ Vor. politieĭ, unde viind şi numiţiĭ patru neguştorĭ şi adunându-se din toate rufoturile politieĭ câte douĭ, treĭ, să se facă urmarea după cum se cuprinde maĭ jos, şi Dumnéluĭ Vor. politieĭ să facă şi tacsilul de banĭ. — 1803, Iunie 12.

Fila 282.

Prea Inălţate Dómne

După luminată porunca Prea Inălţimeĭ Tale, ce prin pitac ni s'aŭ dat, ca să facem chibzuire pentru trebuinţa lefilor ostăşeşcĭ ce sunt pentru paza politieĭ şi a ţĕreĭ, care se adună pe sumă po. tal. 16.863, bez ceĭ ce se vor maĭ adăuga după trebuinţă, adunându-ne la un loc şi chibzuind multe felurĭ de mijlóce, n'am aflat altul maĭ cu înlesnire şi fără de însărcinare a săracilor raele, de cât a se încărca toate prăvăliile de aicĭ din politie, atât cele din hanurĭ şi cele din târg, cât şi tóte cele-l-alte din tot ocolul politieĭ, să dea fieş-care după starea prăvălieĭ, ca să se împlinéscă acéstă sumă pe tótă luna, cu începere de la Maiŭ întéiŭ şi până la sfêrşitul luĭ Septembre, ce se face pe cincĭ lunĭ, şi pentru a nu 'e cădea cu greŭ odată rĕspunḑêndu-se, am găsit cu cale de a da acum înainte pe treĭ lunĭ, adică: pe Maiŭ, Iunie, Iulie şi la începerea luĭ August pe cele-l-alte două lunĭ de va face trebuinţă. Decĭ, să fie luminată porunca Măriei Tale sub pecete, de a se orândui patru boerĭ şi alţĭ patru negustorĭ, ad. Serd. Polizul, Medel. Arbut, Petre Vasiliu şi Mihail Balaţan, de împreună cu Dumnéluĭ Vornicul politieĭ, ca să aducă din tóte rufeturile câte douĭ, treĭ şi să-şĭ facă dar «Τὴν ἀναλογὴαν» tin analoghian, între dênşiĭ, după starea fie-căruia şi Dumnéluĭ Vor. politieĭ să facă tacsilui banilor după a lor cislă sub iscăliturile dumnélor orânduiţilor patru boerĭ. —1803, Iunie 10.

Dosofteiŭ al Ungro-Vlahieĭ, Nectarie Rîmnic, Dumitrache Banu, Nicolae Banu, Dumitraşco Racoviţa biv. vel. Ban, Scarlat Ghica vel. Spăt., Manolache Vornic, Radu Golescu vel. Vor., Isaac Ralet vel. Logof., Constantin Ştirbeiu vel. Log., Constantin Filipescu vel. Vist., Gregore Brâncovén, Istrate Creţulescu, vel. Logof.

Anaforaua din dosul jalbiĭ hangiilor, vătafuluĭ de brutarĭ şi vătafuluĭ de măcelărĭ de la Craiova pentru fân, orz, carne, pâne ce aŭ dat când aŭ trecut Maiahul dincóce, şi nu li s'aŭ plătit baniĭ.

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voevod.

Cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, Dumnéta biv. vel. Căminariŭ Samurcaş, vechilule al Căimăcamieĭ Craioveĭ, veĭ vedea arstarea ce face Domnieĭ Mele Dumnéluĭ vel. Vost. printr'acésta anafora, pentru care poruncim Dumitale, să îndatorescĭ pe ispravniciĭ de Dolj, să plătéscă negreşit dreptul ce aŭ să iea jăluitoriĭ aceştia, şi să înştinţeze Domnieĭ Mele cum că s'aŭ făcut urmare porunceĭ Nóstre, şi că li s'aŭ plătit.—1803, August 23.

Prea Inălţate Dómne.

După luminată porunca Măriei Tale am cercetat de cele ce arată jăluitoriĭ că aŭ dat şi nu li s'aŭ plătit, şi în catastişele ce s'aŭ fost trimis la visterie de către Dumnéluĭ Postelnicu Caragea de la Craiova, aflându-se caimacam, nu s'aŭ gasit aceste trecute, întrebând acum chiar şi pe Dumnéluĭ post. Caragea de acésta, arată Dumnéluĭ, că jăluitorĭ aŭ dat cu adevěrat şi aŭ să ieae, şi că ispravniciĭ de Dolj sunt datorĭ să le plătéscă; ci după luminată poruncă arět, că de se va găsi cu cale şi de către Măria Ta, să se dea luminata Măriei Tale poruncă către Dumnéluĭ Căminarul Samurcaş vechilul Căimăcamieĭ, spre a îndatora pre ispravniciĭ de Dolj, să plătéscă jăluitorilor dreptul ce aŭ să iae, iară porunca cea desăvĕrşit remâne a se da de către Inălţimea Ta. 1803, August. 18.

Gheorghe Mavrocordat vel. Post.

Cod. XLVI. Fila 14.

Slugilor Domnieĭ Mele, căpitanilor şi tuturor pandurilor noştri de peste Olt, vĕ facem în şcire, că credincios boeriul Domnieĭ Mele Gigârt 'l-am rînduit Domnia Mea epistat maĭ mare peste toţĭ panduriĭ şi zapciiĭ lor, câţĭ vĕ aflaţĭ peste Olt, ca să vĕ pórte grije să vĕ *comandirisască* şi să vĕ păzască, buna orînduială ca unor ostaşĭ ce sunteţĭ aĭ Domnieĭ Mele; decĭ vĕ poruncim dară, ca cu toţĭ să aveţĭ a-l cunósce de epistat al vostru, căruia să-ĭ daţĭ cuvinciósa ascultare, după datorie, ca unuĭ zabit maĭ mare al vostru ; de care scriem şi Dumitale cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele vel. Căminare *Samurcaş*, vechilule al Căimacamieĭ Craioviĭ, să fiĭ înşciinţat de acésta, că am orînduit pe numitul boeriŭ Domnieĭ Mele, Epistat peste tóte căpeteniile pandurilor de acolo. *tolico pisah gospod.*—1803, Septembrie 13.

Cod. XLIX. Fila 89.

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voivod. Gospodar.

S'aŭ cetit înaintea Domnieĭ Mele anaforaua ce ne-aŭ făcut dumnélor orînduiţiĭ boerĭ cercetătorĭ, cum şi anaforaoa Dumnéluĭ vel. Vist. şi nu era îndestul cererea Serdariuluĭ Vasile, numaĭ pentru căcĭ aŭ dovedit că aŭ cumpĕrat fênul şi orzul cu preţul ce arată, pentru că era dator Serdariul să fi arĕtat atuncĭ la Visterie şi la Căimăcamiĭ noştri, că rînduelile de fênŭ şi de orz nu vin de la judeţe, şi că preţu cu care se găsesc acestea de a se cumpĕra din Bucureştĭ spre a proftacsi şi a împlini trebuinţa, este scump, ce cu şcire şi slobodenie să o facă acésta, iar nu singur de sineşĭ, care acéstă cercetare ce era de lipsă în anaforaua Dumnélor boerilor, am făcut-o Domnia Mea acum şi ne pliroforisim din înşciinţările în scris ale Serdariuluĭ Vasile, ce se găsiră în Visteria Domnieĭ Mele, că încă de atuncĭ aŭ arĕtat acésta în două şi în treĭ rîndurĭ la Visterie, că rânduelile de la judeţe nu vin şi că conacile le împlineşce cu fênul şi cu orzul cumpĕrat cu mare preţ din târg şi de unde găseşce, cerênd pururea prin scrisorile luĭ, ca să i să proftacséscă din rînduielile judeţelor orzul, fènul cel trebuinciosu de a nu se cumpĕra cu atâta preţ scump, după care acestea sineturĭ de înşciinţărĭ ale luĭ, ce să găsiră în Visterie încă de atuncĭ, găsim dară cererea luĭ cu cale şi fără de vină în păguba Visterieĭ de aceştĭ banĭ, în vreme ce cusurul nu este a luĭ, că el 'şĭ-aŭ făcut datoria de a arĕtat de atuncĭ, ci Visteria se cădea să îngrijască a proftacsi fênul şi orzul cel trebuincios de conace, la vreme ; drept acea poruncim Dumitale vel. Vist. ca să i se dea de la Visterie aceştĭ banĭ Serdariuluĭ Vasile, ca şi el să aibă a plăti celor ce aŭ a lua, care pururea ne supĕră cu jălbĭ.

Prea Inălţate Dómne.

Serdariul Vasile Isvoranu ce aŭ fost Ispravnic la Ilfov cerênd cu jalbă de la Măria Ta, ca să i se plătéscă tal: 4208. banĭ 60, pentru 871 care fèn po. tal: 3, afară din câte tal: 7, ce aŭ maĭ ţinut Visteria în sémă, şi 1595. banĭ 60. pentru 796, chile orz po. tal. 2, iarăş afară din câte tal. 5. ce i s'aŭ maĭ ţinut în sémă, cu cuvînt că acest fèn şi orz cu acest preţ l'aŭ luat şi el de pe la uniĭ din boerĭ şi de la Târgu-de-afară cu rizapazar de aŭ împlinit trebuinţa tăinaturilor ascherliilor, după poruncile ce aŭ fost avut atuncĭ, care jalbă orînduită fiind de Măria Ta la Dumnélor boeriĭ socotitorĭ, ca să cerceteze acéstă pricină şi să înşciinţeze Măriei Tale cu anafora aŭ şi făcut arĕtare Măriei Tale, prin anaforaua Dumnélor, că s'aŭ încredinţat de la însuşĭ ceĭ ce aŭ vîndut fènul şi orzul, cum că cu adevĕrat fènu câte tal: 10. l'aŭ plătit, iar orzul de la 6 şi banĭ 60, şi până la 8, care-l făcu boeriĭ socotitorĭ unul peste altul chila câte tal. 7. şi aĭ poruncit Măria Ta prin graiŭ, ca să i să cerceteze la Visterie de este numitul Serdariu nescarĭ banĭ dator la remăsiţurile Visterieĭ şi să arĕte Măriei Tale cu anafora; după porunca Măriei Tale făcênd cercetare la Visterie, m'am adeverit atât din socotelile Visterei, cât şi din însăşĭ anaforaua Dumnélor boerilor socotitorĭ, ce aŭ făcut către Măria Ta pentru tóte rĕmăşiţurile şi furtişagurile ce s'aŭ găsit la judeţu Ilfovuluĭ, care anafora este întărită şi de Măria Ta, cum că asupra numituluĭ Serdariŭ cum că alţĭ banĭ nu maĭ sunt de cât numaĭ un condeiŭ de tal. 2685 ce 'l-aŭ arĕtat boeriĭ cercetătorĭ că ar fi luat din judeţ banĭ pentru 447. chile orz ce aŭ cisluit maĭ mult de cât orînduiala Visterieĭ, pentru care banĭ s'aŭ şi îndrĕptat înaintea Dumnélor boerilor cercetătorĭ, cum că pentru 300. chile orz aŭ avut porunca Visterieĭ a lua aceĭ banĭ carĭ 'ĭ-aŭ şi dat Cluceriuluĭ Biţu, ce era încărcat cu tăinaturile în Domnia Măriei Sale Alexandru Voivod, după cum adeverinţa sa ce aŭ dat'o în Visterie arată, pentru alt orz ce aŭ fost cumpărat Cluceriu Biţu de la Târg-de-afară de aŭ dat în locul acestor 300 de chile, iar 147, de chile aŭ ḑis că niciĭ cum nu s'aŭ luat din judeţ, scăḑênd în urmă satele ce n'aŭ avut a da orz, pentru care cerêndu-ĭ atât Dumnélor boeriĭ cercetătorĭ, cât şi eŭ, cu ce póte să încredinţeze de aŭ scăḑut aceste 147 chile orz cu adevĕrat? şi ḑise, că va da zapis la Visterie, să cerceteze boeriĭ ispravnicĭ, şi când l va dovedi că aŭ luat banĭ şi pentru acest scăḑĕmênt ce aŭ făcut, ḑise că va plătĭ Visterieĭ îndoit; decĭ într'acest chip fiind pricina nu lipsim a arĕta Măriei Tale, iar cererea ce face de a i se plăti aceştĭ banĭ, pentru ca să-ĭ dea şi el pe cât este dator, să nu maĭ supere ceĭ ce aŭ a luat cu jalbe pe Măria Ta, acésta rĕmîne la mijlocirea Măriei Tale.—1803, Septembrie 30.

Vel. Vistier.

Cod. **XLVI.** Fila 93.

Anexe la pag. 640 (vol. VIII)

Milosti Bog. Iω Constandin Alexandru Ipsilant Voevod i gospodar, Zem. Vlah.

Fiind-că pe Damian Buluc-Başa 'l am făcut Domnia Mea căpitan de pandurĭ, ca cu ómeniĭ luĭ să se afle de slujbă aicĭ, 'ĭ-am dat acéstă Domnésca Nóstră carte, cu care să aibă voĭe a merge să strîngă de la judeţul Vlaşca şi Teleorman pe ómeniĭ seĭ, ce 'ĭ-aŭ avut şi maĭ înainte Neferĭ, cu carĭ să vie aicĭ la Domnésca Nóstră Curte, spre a fi în slujbă precum li se vor porunci. Pentru care poruncim Domnia Mea şi dumnévóstră ispravnicilor de la numitele judeţe, ca să se dea aceĭ ómenĭ pe carĭ ĭ-aŭ avut şi maĭ înainte, fără de a se opri, avênd şi ajutorul dumnévóstră la acésta, ca fără de zăbavă să se afle aicĭ, *tolico pisah gospodar.*

Cod. XLIX. Fila 29.

Pitac către Arhiétros pentru panduriĭ ce pătimesc de bólă

Iω Constantin Alexandru Ipsilant Voevod

Cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele Dumnéta Arhiétre al nostru, fiind-că uniĭ din pandurĭ ce slujesc, se află pătimind de bólă, cărora li s'aŭ orânduit spital la o casă ce este aicĭ aprópe în mânăstirea Mihaiŭ-Vodă, poruncim Dumitale să îngrijescĭ de dênşiĭ de tóte bólile.

Cod. XLIX. Fila 44.

Pitac către vel Spătar pentru o casă de spital

Dumnéta vel Spătar, fiind-că uniĭ din panduriĭ ce se află slujind s'aŭ bolnăvit, care fiind câţĭ va la numĕr, trebuinţă este de o casă maĭ îndestulată de a încăpea toţĭ, pentru odihnă şi pentru a se căuta la bóla lor, şi fiind-că după porunca ce am fost dat Dumitale de a se găsi o casă ca acésta, în care să încapă toţĭ, luând înşciinţare că s'aŭ găsit o casă ca acésta aicĭ lângă Curte în mahalaua Mihaiŭ-Vodă, a uneĭ femeĭ în care nu şade nimenĭ, dar femeea nu voeşce a o da, care acéstă împotrivire a femeĭ fiind făr de cuvînt şi numaĭ din răutate, în vreme ce după cum ne-am adeverit casa este făr de sălăşluire de ómenĭ într'ênsa, şi are a i se plăti chirie, iată poruncim Dumitale, ca să rândueşcĭ zapciŭ, carele după ce va arĕta aceleĭ femeĭ, porunca Domnieĭ Mele, să facă casa zapt şi să o gătéscă cu un ceas maĭ nainte pe séma pandurilor bolnavĭ de a intra într'ênsa, şi poruncim ca de la Cutia spitalurilor marĭ să se dea pe tótă luna câte talere 8 plată de chirie. — *1803. Aprilie 18.*

Cod XLIX. Fila 45.

Anexe la pag. 640 (vol. VIII)

Milosti Bog. Iω Constandin Alexandru Ipsilant Voevod i gospodar, Zem. Vlah.

Fiind-că pe Damian Buluc-Başa 'l am făcut Domnia Mea căpitan de pandurĭ, ca cu ómeniĭ luĭ să se afle de slujbă aicĭ, 'ĭ-am dat acéstă Domnésca Nóstră carte, cu care să aibă voĭe a merge să strîngă de la judeţul Vlaşca şi Teleorman pe ómeniĭ săĭ, ce 'ĭ-aŭ avut şi maĭ înainte Neferĭ, cu carĭ să vie aicĭ la Domnésca Nóstră Curte, spre a fi în slujbă precum li se vor porunci. Pentru care poruncim Domnia Mea şi dumnévóstră ispravnicilor de la numitele judeţe, ca să se dea aceĭ ómenĭ pe carĭ ĭ-aŭ avut şi maĭ înainte, fără de a se opri, avênd şi ajutorul dumnévóstră la acésta, ca fără de zăbavă să se afle aicĭ, *tolico pisah gospodar.*

Cod. XLIX. Fila 20.

Pitac către Arhiétros pentru panduriĭ ce pătimesc de bólă

Iω Constantin Alexandru Ipsilant Voevod

Cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele Dumnéta Arhiétre a nostru, fiind-că uniĭ din pandurĭ ce slujesc, se află pătimind de bólă, cărora li s'aŭ orânduit spital la o casă ce este aicĭ aprópe în mânăstirea Mihaiŭ-Vodă, poruncim Dumitale să îngrijescĭ de dênşiĭ de tóte bólile.

Cod. XLIX. Fila 44.

Pitac către vel Spătar pentru o casă de spital

Dumnéta vel Spătar, fiind-că uniĭ din panduriĭ ce se află slujind s'aŭ bolnăvit, care fiind câţĭ va la numĕr, trebuinţă este de o casă maĭ îndestulată de a încăpea toţĭ, pentru odihnă şi pentru a se căuta la bóla lor, şi fiind-că după porunca ce am fost dat Dumitale de a se găsi o casă ca acésta, în care să încapă toţĭ, luând înşciinţare că s'aŭ găsit o casă ca acésta aicĭ lângă Curte în mahalaua Mihaiŭ-Vodă, a uneĭ femeĭ în care nu şade nimenĭ, dar femeea nu voeşce a o da, care acéstă împotrivire a femeĭ fiind făr de cuvînt şi numaĭ din răutate, în vreme ce după cum ne-am adeverit casa este făr de sălăşluire de ómenĭ într'ênsa, şi are a i se plăti chirie, iată poruncim Dumitale, ca să rândueşcĭ zapciŭ, carele după ce va arĕta aceleĭ femeĭ, porunca Domnieĭ Mele, să facă casa zapt şi să o gătéscă cu un ceas maĭ nainte pe séma pandurilor bolnavĭ de a intra într'ênsa, şi poruncim ca de la Cutia spitalurilor marĭ să se dea pe tótă luna câte talere 8 plată de chirie. — *1803, Aprilie 18.*

Cod XLIX. Fila 45.

Iω Constantin Alexandru Ipsilant Voevod

Dumnéta vel Vornice al politieĭ, fiind-că Dumnéluĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele, biv. vel. Post. epistatul Agieĭ, ne-aŭ făcut arĕtare cum că la stégurile şi căpităniile Agieĭ are lipsă de orânduiala slugitorilor, poruncim dară Dumitale, ca din ómeniĭ ce se vor găsi aici în politie, fără de pricină de dăjdie, să îngrijeşcĭ a se trimite la Agie, spre a se aşeḑa de către Dumnéluĭ vel Agă, în locul celor ce lipsesc. *tolico pisah gospod* — 1806, Martie 2.

Fila 246.

Iω Constandin Alexandru Ipsilant Voevod

Cu cale fiind anaforaua ce face Domnieĭ Mele Dumnéluĭ vel Spătar şi Dumnéluĭ vel Agă, o întărim Domnia Mea şi orânduim pe căruia îĭ dăm Domnésca Nóstră volnicie, ca să ridice pe numitul Sina Arnăutul, să-l ducă la Ocna Telega, unde să se osândéscă un an pentru pildă şi înfrânarea şi altora, de care poruncim Domnia Mea cămăraşilor de la numita Ocnă, aducênd orânduitul zapciŭ, să-l băgaţĭ în Ocnă şi să daţĭ adeverinţă la mânile mumbasiruluĭ de săvêrşirea porunceĭ.—1804, Aprilie 17.

Cod. XLVI. Fila 328.

Prea Inălţate Dómne

Şciut este Inălţimeĭ Tale, că nizanul ce-l dăm cu străjile ce se orânduesc de către noĭ plecatele Mărieĭ Tale slugĭ, aici în politia Bucurescilor, nu este de alt fără de numaĭ că pe ceĭ ce-ĭ vor întêmpina pe uliţele tĕrguluĭ şi prin mahalale a fi în cugetărĭ róle şi alţĭ ómenĭ necunoscuţĭ şi fără felinar să ĭ rădice la dregătoria Spătărieĭ saŭ a Agieĭ, de la care schimb s'ar putea găsi, ca să le facem cercetare, iar pe care vor vedea că se împotrivesc, fără a le face vre-o zdrobire, cu mijloc cuviincios să-ĭ ridice la grosurile dregătoriilor nóstre, şi noĭ cercetându-ĭ, pe cel care-l vom afla în vină să-ĭ dăm nizamul ce se cuvine decĭ, ĭerĭ nópte avênd Agia orânduit şi pe un Ştefan Odobaş de neferĭ ageşci cu opt neferĭ, ca să âmble cu straja în poporul Agieĭ, pe la un ceas şi jumĕtate din nópte, aŭ întêmpinat în uliţa Pescarilor pe un Ioniţă slujitor Spătăresc de la stégul al treilea de scutelnicĭ, ce rĕmăsese în urmă de straja căpitanuluĭ ca să bea vin de o para de la o cârciumă, de unde n'aŭ vrut să ĭ deschiḑă, pe care slujitoriŭ, şi ne maĭ cercetându-l aceştĭ Arnăuţĭ, cine este şi de unde, saŭ a-l trimite la Spătărie, saŭ la Agie, şi Agia după orânduială să-l trimiţă la Spătărie, ca să se cerceteze, apucêndu-l 'l-aŭ ridicat cu lovirĭ de palme de 'l-aŭ dus până la acea cârciumă, unde se abătuse slujitoriu să bea vin, şi unul dintre aceĭ arnăuţĭ, numele luĭ Sina, de odată aŭ scos iataganul şi 'l-aŭ lovit pre slujitor în cap, unde s'aŭ vĕḑut, şi chiar de noĭ tăiat şi plin de sânge, fără de a i se împotrivi slujitoru întru nimic, precum ne-am adeverit; ci fiind-că urmarea acestuĭ arnăut, ce a ridicat iataganu asupra slujitoruluĭ, aŭ dat o rea pricină împotriva orândueleĭ nizamuluĭ, ne rugăm Măriei Tale, ca pentru înfrênarea şi altora ca dênsul, cu luminată porunca Inălţimeĭ Tale să se orânduiască la osânda Ocneĭ, ca să se vegheze şi alţĭ a nu maĭ urma asemenea, iară hotărirea... iproci. — 1804, Aprilie 9.

Cod. XLIX. Fila 328. *Vel Spătar, vel Agă.*

Pitac către Dumnéluĭ vel Spătarul pentru gâlcéva ce s'aŭ întêmplat între isacciĭ cinstituluĭ consulat al Rusieĭ, cu uniĭ din neferiĭ luĭ Caraghios şi Ispir, în dosul Metocului a 40 de Mucenicĭ, la mahalaua Pitar-Moş în grădina unuĭ Popa Ivaşco, ca însuşĭ Dumnéluĭ să mérgă în faţa loculuĭ, unde să strîngă pe câţĭ mahalagiĭ împrejuraşĭ s'aŭ întêmplat faţă, carĭ aŭ véḑut cu ochiĭ lor pricina, cum şi pe însuşĭ gazda acea stăpânul casiĭ şi al grădineĭ, ca prin cercetarea ce va face Dumnéluĭ, cu scumpătate şi prin primire de blăstem de la Părintele Mitropolit, ca fiteş-carele să arĕte cum aŭ curs pricina gâlceviĭ, cine aŭ fost întêiŭ pricinuitor gâlceveĭ, ce pornire aŭ făcut, din ce pricină s'aŭ inceput, şi cine sunt vină la acéstă întêmplare de gâlcévă?

Cod. XLIX. Fila 47.

Anaforaua in dosul jălbeĭ luĭ Dobre Cazacu, din brésla agiască, a fi iertat de slujba căzăcieĭ.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod Gospodar

După aretarea ce ne face printre acéstă anafora de patima şi neputinţa întru care se află jăluitorul acesta Dobre, poruncim să fie iertat şi apĕrat de slujba căzăcieĭ. — 1803, Ianuarie 31

Prea Inălţate Dómne

După luminată porunca Inălţimeĭ Tale am cercetat pricina acesteĭ jălbĭ, şi cu adevĕrat se vede a fi omul cuprins de bóla pelepsieĭ, ce pătimeşce de este acum treĭ anĭ de ḑile, maĭ vêrtos trecut în vêrsta bĕtrâneţelor şi nu este vrednic a maĭ fi de slujbă, şi i se cuvine a se împărtăşi de mi'a Măriei Tale, de a fi iertat de slujba căzăcieĭ, de care nu lipsim a înşciinţa Inălţimiĭ Tale.— 1803, Ianuarie 27.

Fila 92. *Iancul vel. Agă.*

Vodă face pensie de 8 talerĭ pe lună luĭ Parthenie ce aŭ fost topciŭ în slujba Domnéscă la rĕzboiŭ, de la Cutia milelor, «poruncim dumnévóstră vel Vornicilor obştirilor.» — 1803, Februarie 24.

Cod. XLVI. Fila 61 verso

Pensie de la Cutia milelor pe viaţă, léfă 15 talerĭ pe lună luĭ Gheorghe Cavarcalîul ostaşul din slujba Domnéscă, căcĭ a perdut o mână în rĕzboiŭ şi are 5 copiĭ. Casa luĭ va fi apĕrată de dăjdiĭ. — 1803, Martie 21.

Cod. XLVI. Fila 61 verso

Gavrilă ostaşul móre în rĕzboiŭ şi Vodă face soţieĭ luĭ şi uneĭ fete câte 15 talerĭ pe lună în tot-d'auna de la Cutia milelor, şi casa luĭ scutită de tóte. — 1803, Martie 4.

Cod. XLVI. Fila 61 verso

Pensie luĭ Ión Cara Baraectar, ostaş care şi-a perdut o mână la rĕsboiŭ, câte 15 talerĭ pe lună de la Cutia milelor şi casa luĭ scutită. 1803, Martie 4.

Fila 61 verso

Asemenea Pârvan ostaş, a perdut o mână la rĕsboiŭ. I se acordă scutirea caseĭ luĭ de orĭ-ce dăjdiĭ. — 1803, Martie 4.

Fila 61 verso.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Poruncim Domnia Mea, ca mila ce aŭ avut-o jăluitoriul acesta până acum, tot aceeaşĭ să o aibă şi de acum înainte, de a-şĭ avea ca-a luĭ în care lucréză cismărie şi vinde şi vin, apĕrată de ciohodărit, de fumărit şi de căminărit. — 1803, August 17.

Cod. XLVI, fila 21.

Prea Inălţate Dómne

După luminată porunca Mărieĭ Tale ce mi se dă la acéstă jalbă, următor fiind, din cercetarea ce făcuiŭ m'am pliroforisit, că acest jăluitor aflându-se slujind, încă dintru întêia fericită Domnie a Părinteluĭ Inălţimeĭ Tale, vătaf de trâmbiţaşĭ domneşcĭ, şi ajungênd la desăvêrşită sărăcie şi neputinţă, maĭ vêrtos şi secat fiind, acum la a doua domnie iarăşĭ a Măriei Sale. după cererea şi rugăciunea luĭ, ce aŭ făcut, s'aŭ milostivit asupra-ĭ miluindu-l prin luminata carte de a-şĭ avea o căscióră a sa în care lucréză puţintel meşteşug a cismăriei, unde 'şĭ vinde şi vin apĕrată de ciohodărit şi de fumărit şi de căminărit, care carte o vĕḑuiŭ, cu lét 1797, Octombrie 18, şi cu cuprinderea maĭ de sus arĕtată, înoindu-se acéstă milă şi de către luminaţiĭ Domnĭ din urmă, ci fiind-că numitul acesta se află şi acum slujind tot vătaf de trâmbiţaşĭ, carele prin jalba luĭ cere de a se înnoi scutéla acestor puţine havaeturĭ, ḑice că aŭ dobêndit cincĭ, şése râmătorĭ împrejurul caseĭ, şi ca la cincĭ, şése ulee de stupĭ, cum şi puţintică viişóră, ca un pogon, face rugăciune Mărieĭ Tale, ca să i se hărăzéscă şi scutirea de dijmărit şi vinăriciŭ pe drepte bucatele luĭ, de aceste ce arată jăluitoriul că le are nu pot face maĭ mult la plată de cât tal. 7 mult opt pe an; de va fi primit Mărieĭ Tale pentru a luĭ scăpătăciune a se înnoi mila ce aŭ avut cu apĕrare de vinăriciŭ şi dijmărit, voiŭ avea luminată poruncă ca să se facă şi sinet. — 1803, Iulie 8.

Isaac Ralet vel. Logof.

Cod. XLVI. Fila 21.

Anaforaua ce s'aŭ făcut de la Spătărie în dosul jălbiĭ Neculi Seimen neputinciosul pentru apĕrarea slujbeĭ.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

După arĕtarea ce ni se face printr'acéstă anafora de próstă starea jăluitoriuluĭ Nicolae, poruncim să fie apĕrat de slujbă. — 1804, Martie 29.

Prea Inălţate Dómne

După luminată porunca Mărieĭ Tale am cercetat jalba acestuĭ jăluitor şi m'am îndestulat, că cu adevĕrat se află slujind de multă vreme, este şi cu patimă în trupul luĭ de multă vreme, fără nicĭ un parlegiu cu care să se pótă ajutora, ne avênd nicĭ viţă, nicĭ alt-ceva, ce pentru cererea ce face a-l ierta de slujbă, cu cale fiind, aflându-se de atâta vreme slujind şi neputincios, nu lipsiĭ a înşciinţa Mărieĭ Tale, şi rĕmâne la mila Inălţimiĭ Tale, a se hotărî precum Dumneḑeŭ va lumina pe Inălţimea Ta asupra luĭ. — 1804, Martie 26.

Vel. Spătar Caliarh.

Cod. XLVI, Fila 313.

Zem. Vlahiscoe. Fiind-că Apostol Topci-Başa în vremile trecutelor răsbóie s'aŭ aflat necontenit slujind Domnieĭ şi ţĕreĭ, cu dréptă credinţă şi cu primejdia vieţeĭ sale, precum şi acum halea se află slujind Topci-Başa al Domnieĭ Nóstre, pentru aceste dar cunoscute Domnieĭ Mele drepte şi credinciόse slujbele luĭ, cu cuviinţă fiind a se împărtăşi de mila şi ajutorul Domnieĭ, ne milostivim şi printr'acest Domnescul Nostru sinet îl miluim, ca să aibă a ţine lude patru ómenĭ fără de pricină de dăjdie, scutiţĭ şi apĕraţĭ de rândul dăjdiilor Visterieĭ şi de alte angariĭ, pe carĭ găsindu-ĭ, să se cerceteze după orânduială de vor fi în Bucureşcĭ de Dumnéluĭ vel Vornic al politieĭ, iară de vor fi de afară, de dumnélor ispravniciĭ judeţelor, şi fiind fără de pricină să li să dea adeverinţa pe numele şi chipul lor, spre a li se da şi pecetluiturĭ de la Visteria Domnieĭ Mele, ca să fie pentru ajutorul şi posluşania caseĭ luĭ; aşişderea să aibă a ţinea şi o pivniţă, dróptă a sa, aicĭ în oraşul Domnieĭ Mele Bucureşcĭ, scutită şi apĕrată de fumărit, de căminărit, de vamă, de vin Domnesc, de ortul vătăşesc, cu şi de tóte altele dărĭ ce vor fi pe alte pivniţe. Drept aceea poruncim la toţĭ câţĭ se cuvine, ca să se urmeze şi să i se păzóssă milele aceste a pururea şi în tótă vremea ne strămutat. *ii saam receh gospod.*—1804, August 10.

Fila 243.

Iscălitura gospod. *Vel. Logof.*
Pecetea gospod.

CUTIA MILELOR

N'am amintit nimica despre *Cutia milelor* din Domnia de la 1802—1806 a luĭ Costantin Alexandru Ipsilant. Implinim acéstă lacună voluntară, voluntară căcĭ esistenţa *Cutieĭ milelor* nu era absolut indispensabilă pentru facerea istorieĭ Domnieĭ acestuĭ Principe. Aci o să urmărim totuşĭ, în ordine cronologică, principalele cestiĭ referitóre la acéstă «Cutie a *milelor*».

In primele lunĭ de Domnie, Ipsilante constată, că este in deficit, «*Cutia milosteniilor*» după anaforaoa Divanuluĭ. Acesta propune sporirea veniturilor *cutieĭ*, Divanul propune şi Vodă aprobă a se percepe în profitul Cutieĭ o taxă de ajutor, de la cununiĭ câte 20 talere de la boeriĭ de clasa I, câte 10 talere de la ceĭ de clasa II.

Se maĭ propune ca confesoriĭ bolnavilor *în extremis*, să le suggereze cugetul a lăsa ceva avere Cutieĭ milelor. Venitul *Cutieĭ* să se administreze de neguţătorĭ Epitropĭ, rînduiţĭ, prin un sameş ales de neguţătorĭ şi neamovibil. Epitropiĭ neguţătorĭ să aibă dreptul de a intra prin vel Vornic al obştirilor cu anafora la Vodă, în afacerile Cutieĭ. Aceştĭ epitropĭ neguţătorĭ să fie aleşĭ de Mitropolitul şi «Dumnélor boeriĭ».

Iω Constandin Alexandru Ipsilant Voevod gospod. Zem. Vlah.

Am vě̦dut Domnia Mea anaforaua ce ne face Prea Sfinţia sa părintele Mitropolit şi cu Dumnélor boeriĭ, şi cât pentru ajutorul ce aŭ socotit a se face Cutieĭ milosteniĭ de la cununiĭ spre óreş-care adaos al venituluĭ săracilor de obşte, cu cale îl găsim şi Domnia Mea, fiind fără de îndoială, că şi dumnélor boeriĭ şi toţĭ de obşte la facerĭ de bine ca acestea, din care se ajută obştea săracilor, vor fi gata pe lângă cheltuelile ce fac ale nunţeĭ lor a împărtaşi şi pe săracĭ cu acest puţin ajutor, pentru sufletescul folos. Mijlocul însă care ni se arată de a fi îndatorat fieş-carele a merge întêiŭ la Epitropie, ca să ia răvaş că aŭ plătit ajutorl Cutieĭ, şi apoĭ să mérgă a cere slobo̦denie prin răvaş de cununie, iară până nu va aduce adeverinţă de la Epitropiĭ Cutieĭ să nu să dea slobo̦denia cununieĭ, acésta ni se pare a fi pricinuitóre şi de mâhnire şi de un trópăd celor cu trebuinţa cununiilor a se purta de la un loc la altul, maĭ vêrtos obrazele deosebite a fi datoraţĭ, până nu va aduce adeverinţa Epitropilor a nu se da slobo̦denia cununiilor, ci ̦dicem, că prea Sfinţia sa Mitropolitul să îndatoreză pe cel ce are rânduit la Mitropolie după răvaşele cununiilor, cum şi Protopopiĭ Bucureşcilor, carĭ daŭ răvaşe de cununie, a urma acéstă rânduială, adică: când vine fieş-care la Mitropolie saŭ la Epitropia politieĭ a lua răvaş de cununie, să îngrijască dând pecetea saŭ răvaş de cununie, să ia şi acest ajutor al Cutieĭ săracilor, precum s'aŭ găsit cu cale: de la boerĭ talerĭ 20, de la al douilea stare de boerĭ 10, de la ceĭ de a treia stare talerĭ 5, iară de la ceĭ de obşte talerĭ 1, şi cât pentru a nu se perde acest venit al milostenieĭ, Prea Sfinţia Sa Mitropolitul, ca un ajutator şi ocrotitor al dreptuluĭ săracilor, însuşĭ va îngriji a îndatori prea rânduitul acela ce-l are la Mitropolie, cum şi pre Protopopiĭ Bucureşcilor a ţinea catastih adevěrat de baniĭ ce aŭ strîns de la cununiĭ, şi a-ĭ da pre fieş-care vreme la Epitropiĭ Cutieĭ de milostenie; cu cale este şi cea-l-altă arĕtare ce ni se face, pentru ceĭ ce se săvêrşesc, spre a fi îndemnaţĭ de Duhovnicĭ întru spovedaniile lor a împărtăşi şi Cutia săracilor cu cele ce înşiĭ se vor proerisi, fiind pentru uşurinţa sufletelor sale; pentru care şi poruncim, ca să facă atât Prea Sfinţia Sa Mitropolitul aicĭ în Bucurescĭ către Duhovnicĭ, Arhiereĭ şi către Preoţiĭ de aicĭ şi de pe afară ce aŭ slobo̦denia Duhovnicieĭ, cât şi părinţiĭ Episcopiĭ asemenea către preoţiĭ Duhovnicĭ din judeţele sale, înşciinţărĭ prin care să îndatorescă pre toţĭ Duhovniciĭ de obşte a avea negreşit acéstă îngrijire, să aducă aminte şi să îndemne pe fieş-care, la sfêrşitul lor, orĭ mare orĭ mic, parte bărbătéscă saŭ muĭeréscă, pămêntén saŭ strein, mirean saŭ parte bisericéscă, a împărtăşĭ şi Cutieĭ săracilor cu cât înşiĭ se vor proeresi de bun cugetul lor, după starea pereusiĭ ce vor avea, dând însă fieş-căruia să înţelégă, că hotărîrea este dată: cel ce nu va face acéstă datorie a împărtăşĭ şi Cutia săracilor cu cea ce se vor proerisi de bună voia lor, să scie, că dieata aceluia nu va avea a se ţinea în sémă întru nimic, nicĭ va fi primită drept dietă la nicĭ o judecată, şi acésta va fi îndestul, fără de a se cere saŭ a se lua a treia parte, care o ḑic dumnélor boeriĭ, îndatorind Sfinţia lor părinţiĭ Arhiereĭ pre Duhovnicĭ, ca să trimiţă înşciinţare la Epitropie de mila şi împărtăşirea săracilor ce aŭ făcut cutare obraz saŭ cutare om, din cutare loc, şi când anume? ca să îngrijască Epitropia a trimete să priméscă la Cutie aceĭ banĭ. Am vĕḑut Domnia mea şi mijlocul care pentru maĭ bună economie şi chivernisirea venituluĭ şi cheltuelilor acestor Epitropiĭ, l'aŭ chibzuit Prea Sfinţia Sa Părintele Mitropolit şi cu dumnélor boeriĭ, spre a se strînge ad. tot iratul Cutieĭ, de acum înainte de neguţătoriĭ epitropĭ rânduiţĭ, carĭ să aibă înşiĭ păstrarea banilor şi cheltuiala asupra lor, precum şi sameş de a se face prin alegerea negustorilor, carele să-şĭ păzéscă datoria slujbiĭ luĭ, de la Casa negustorilor epitropĭ, fără de a se ridica de la tréba luĭ, orĭ de către Vornicu Obştirilor, saŭ de către alţĭ, spre a-l metaherisi în alte trebĭ, şi am primit Domnia Mea chibzuirea Prea Sfinţieĭ Sale şi a dumnélor boerilor, ca o bună şi cu cale ce este, cu acéstă orânduială, însă, ca orânduiţiĭ aceĭ negustorĭ epitropĭ să aibă voĭe pentru pricinile şi trebuinţele ce vor fi ale Epitropieĭ a face înşişĭ anaforalele lor către Domnie şi cu acele anaforale ale lor să se arĕte prin Dumnéluĭ vel Vornic al obştirilor la Domnie trebuinţele ce vor fi, care negustorĭ dând şi împărţind léfa cea orânduită, după catastih, ce se va face acum, de orânduitele obraze şi pecetluit de noĭ, să nu aibă nicĭ cu porunca Vornicului Obştirilor, nicĭ cu alt cuvînt, a cheltui şi a da din banĭ, de cât cu iscăliturile Dumnélor veliţĭ boerĭ, prin intărirea nóstră cu Domnésca pecete, iară fără de acest sinet cu iscăliturile boerilor şi cu pecetea Domnéscă îndrăznind a da vor plăti din casele lor, care negustorĭ după cum Prea Sfinţia Sa Mitropolit şi cu dumnélor boeriĭ găsesc cu cale—vor fi ne bântuiţĭ de către Vornicu Obştirilor, a nu-ĭ judeca şi a nu-ĭ necinsti în vre-un fel de chip, iară când se va afla în vre-un fel de cusur şi amelie la acéstă obştéscă trébă, arĕtându-se la stăpânire, Domnia va face certarea lor ; fiind-că nu i se arată neguţătoriĭ aceia anume carĭ vor să se orânduiască la acéstă Epitropie, şi de aŭ a ţinea numaĭ Cutia venituluĭ şi a cheltuelilor milostenieĭ, saŭ şi cele-l-alte veniturĭ ale Epitropieĭ, căcĭ întru acéstă anafora vedem numindu-se iraturile cutiilor ghenicos; pentru acea dară poruncim, ca Prea Sfinţia Sa Mitropolitul şi dumnélor boeriĭ ce aŭ chibzuit acest mijloc al maĭ buneĭ economiĭ, să facă şi alegerea de obraze negustoreşcĭ, cinstiţĭ cu cu bun ipolipsis şi cu temere de suflet, şi să-mĭ arete anume prin anafora ca să se rânduiască prin Domnésca Nóstră Intărire, desluşindu-ne şi al căreia cutiĭ venitul aŭ de a-l ţinea, fiind-că pentru Cutia venituluĭ podurilor sunt rânduiţĭ negustorĭ.—*1803, Aprilie 10.*

Fila 180.

Prea Inălţate Dómne

Inşciinţăm Măriei Tale, că pentru ajutorul Cutieĭ de milostenie am socotit să se maĭ adaoge şi acest venit, adică tot omul la vrémea căsătorieĭ să aibă a da, însă boeriĭ câte talere 20, a douilea mână 10, al treilea mână talerĭ 5· ceĭ maĭ proştĭ de a patra mână câte talere 1 şi până nu va aduce cel ce este să se însóre adeverinţa la Epitropie, că 'şĭ-aŭ dat obişnuitul havaet, răvaş de cununie să nu se dea; aşişderea să îndatoréscă Prea Sfinţia Sa părintele Mitropolit pe toţĭ Duhovniciĭ, atât pe ceĭ de aicĭ din politia Bucureşcilor, cât şi pe ceĭ de pe afară, de prin oraşe, unde se află boerinaşĭ, negustorĭ şi ómenĭ chivernisiţĭ şi cu putere, ca pe fie-care creştin, la sfêrşitu vieţeĭ, când 'l spovedesc, să-l sfătuiască, să-l îndemneze, ca din avutul lor să împărtăşască şi Cutieĭ milostenieĭ cu cea ce se va îndura şi-l va lăsa cugetul, din bun proerisis al sĕŭ, arĕtându-i să o şcie că este de mult folos şi uşurinţa sufletuluĭ sĕŭ, înpărtăşindu-se mulţĭ săracĭ şi nemernicĭ dintr'acel ajutor, şi urmând după săvêrşirea aceluĭ ipochimen, să fie dator Duhovnicu a da de şcire la Prea Sfinţia Sa Părintele Mitropolit, căcĭ rudele aceluĭ reposat or merg la sfînta Mitropolie ca să'şĭ întăréscă diata, saŭ nu, cum şi ceĭ de sineşĭ carĭ merg cu dietele la Prea Sfinţia Sa, ca să le iscălescă, va bine-voi Prea Sfinţia Să a osteni la acéstă îngrijire, ca numaĭ de cât însemnându-i-se numele şi mahalaoa aceluĭ rĕposat ce aŭ împărtăşit Cutia prin dietă, şi cu câtă sumă? să o trimiţă la Epitropie, ca să orânduiască om de a strînge baniĭ, fiind-că mulţă sunt lipsiţĭ, şi la mórtea lor se îngrópă cu ajutor de la Cutie. Aşa dară şi ceĭ cu putere se cuvine a face acest ajutoru, iară care nu va urma acésta din buna voinţa sa, să scie atât el, cât şi rudele şi clironomiĭ luĭ, că acea dietă nu se va ţinea în sémă, ci se va strica, şi se va lua a treia parte la Cutie din tot avutul sĕŭ; pentru acésta aducem aminte Măriei Tale, pentru iraturile cutiilor, că toţĭ baniĭ să se stringă de către orânduiţiĭ negustoriĭ Epitropĭ, şi să se dea după întocmirea catastihuluĭ de lefi, ce este să se facă acum, iară din baniĭ ce vor prisosi să nu aibă voĭe negustoriĭ a-ĭ da nimĕnuĭ, nicĭ cu porunca dumnélor veliţiĭ boerĭ, iară de se vor îndrăzni vre-odată a urma împotrivă şi a da banĭ, să aibă a-ĭ pune la loc din casele lor; tóte pricinile şi trebuinţele ce vor fi ale Epitropieĭ să se arĕte Măriei Tale prin Dumnéluĭ vel Vornic al obştirilor, iară când vor vedea negustoriĭ, că nu li se arată cererile saŭ de şi se arată sunt cu alt-fel de mijlóce, atuncĭ înşişĭ să aibă voĭe a arĕta la Oblâduire păsurile şi trebuinţele ce vor avea, prin anafora; cum şi când nu se vor purta cu orânduială orânduiţiĭ negustorĭ, orĭ toţĭ, orĭ dintr'înşiĭ, să nu aibă voĭe Vornicu de Obştirĭ a-ĭ judeca, saŭ a-ĭ dojăni şi a-ĭ necinsti cu nescaĭ vorbe, fără de cât să aróte la stăpânire, şi stăpânirea cercetând şi dovedindu-ĭ în vre-o vină, atuncĭ li se vor face cuviinciósa cercetare; şi sameş să se facă după alegerea negustorilor Epitropĭ, păzind acolo şi căutând trebile ce are, iară să nu se chiăme şi să-l ridice de la tréba lor de Dumnéluĭ vel Vornic de Obştirĭ, metaherisindu-l într'alte trebĭ ale dumi-sale. şi tréba cutiilor să şaḑă jos; de acésta arĕtăm Măriеĭ Tale şi cum va fi luminata poruncă. — *1803, Martie 24.*

Dositeiu al Ungro-Vlahieĭ, Constandin Filipescu, Vistier, Constandin Creţulescu, Vornic, Grigorie Caliarh.

Havaetul caftanelor continuă a se percepe, cum se póte vedea din acest act :

Cu cale fiind anaforaua ce ne face prea Sfinţia sa părintele Mitropolit şi Dumnélor orînduiţiĭ boerĭ, cât pentru ispravnicĭ poruncim Domnia Mea Dumitale vel Vist. să facĭ urmarea ce se coprinde maĭ jos, iară pentru boerĭ cu caftane şi cele-l-alte deregătoriĭ, poruncim vătafuluĭ de Visterie, ca împlinind de la fieş-carele baniĭ ce să arată întru acestă foie să-ĭ facĭ teslim la Epitropie, cum şi pentru cele de la Craiova să facă osebită porunca Domnieĭ Mele, ca asemenea să se facă împlinirea şi să se trimiţă aicĭ la Epitropie. 1803 Martie 29.

Cod XLVI. Fila 169.

Prea Inălţate Dómne

Fiind-că acum de Sfînta înviere a Domnuluĭ şi Mântuitoriuluĭ nostru Isus Hristos este a se da mângăere săracilor, la Cutia milosteniei, şi banĭ nu sunt strînşĭ din iraturĭ, că nicĭ vreme nu este acum, ci de la sfîntul Gheorghe înainte, făr de numaĭ pentru dumnélor boeriĭ halea pământenĭ şi grecĭ, cari s'aŭ cinstit cu Domneşcele Măriеĭ Tale caftane şi ispravniciĭ de prin judeţe, cum într'acéstă fóie se arată anume, iară de când s'aŭ făcut şi s'aŭ rînduit să răspunḑă acest havaiet, care nu s'aŭ dat nicĭ până acum, să bine-voeşcĭ Măria Ta de a fi luminata poruncă către dumnéluĭ vel Vist. să li să tragă baniĭ de Visterie din baniĭ ce-ĭ trimet, şi să se dea la Epitropie, iară pentru boeriĭ cu caftane şi dregătoriĭ să se orînduiască un zapciŭ al Divanuluĭ, ca să-ĭ împlinéscă cum maĭ fără zăbavă; iară pentru deregătoriile ot Craiova, ce s'aŭ însemnat osăbit tot în acéstă fóie, de va fi primit la luminat auḑul Inălţimeĭ Tale, să se dea luminată poruncă către dumnéluĭ Caimacamu, ca fără prelungire să-ĭ înplinéscă şi să *proftacséscă* la epitropie spre a se putea întêmpina trebuinţa ce este; de acésta arĕtăm Inălţimeĭ Tale, şi cum va fi luminată poruncă.—1803, Martie 27.

Dosofteiŭ al Ungro Vlahieĭ, Constantin Filipescu v. Vist., Constandin Creţulescu Vornic, Grigorie Caliarh.

Talerĭ Avaetu boerilor cu caftane 1516; de la boeriile Craioveĭ 290, de la ispravniciĭ de prin judeţe 1750.

Cod XLVI. Fila 169.

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voevod

Fiind-că este şciută şi cunoscută trebuinţa şi starea Cutieĭ de milostenie, poruncim Dumitale vel. Vist. ca de la anaforaua ce ne face Dumnéluĭ vel. Vorn. al Obştirilor, să tragĭ aceştĭ banĭ de pe alăturata fóie de la toţĭ ispravniciĭ ce sunt rĕmăşiţă la Cutie, pe care să-ĭ facĭ Dumnéta teslim la Dumnéluĭ vel. Vorn. al Obştirilor.—1803, Septembrie 22.

Cod. XLVI. File 53.

Prea Inălţate Dómne.

Cu plecată anafora înşciinţăm Mărieĭ Tale, că luând sóma iraturilor Epitropiĭ de la bună venirea Măriei Tale şi până acum, vĕḑuiŭ că într'alte rĕmăşiţurĭ ce are să iae milosteniĭ sunt şi Dumnélor boeriĭ ispravnicĭ de prin judeţe a rĕspunde talerĭ 2240, havaetul Dumnélor, ce este canonisit prin hrisóve Domneşcĭ, cum fóĭa ce s'aŭ alăturat arată pe anume; pentru care fiind-că Epitropia este supĕrată pe tóte ḑilele de către ceĭ ce aŭ să ieae, şi banĭ nu sunt a li sĕ da; să bine-voeşcĭ Măria Ta de a fi luminată poruncă către Dumnéluĭ vel. Vist. ca să tragă aceştĭ banĭ de pe la ispravnicĭ, după cum aşa s'aŭ urmat şi până atuncĭ, ca să pótă şi Epitropia întêmpina trebuinţele şi poruncile ce sunt date; de acésta arĕt Măriei Tale, şi cum va fi luminată poruncă.—1803, Septembrie 3.

Cod. LXVI. Fila 53. *Mateĭ Fălcoianu vel. Vorn. al Obştirilor.*

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voevod.

Cinstit şi credincios boeriule al Domnieĭ Mele Dumnéta vel Vist. fiind-că ispravniciĭ ce se orînduesc pe la judeţe nu sunt următorĭ de sineşĭ a da Cutieĭ de milostenie ce este canonisit, iată poruncim Dumitale, ca de astă-ḑĭ înainte ispravniciĭ ce se vor orîndui să nu fie slobodĭ a pleca la judeţe până nu vor plăti întêiŭ la Epitropie ajutorul Cutieĭ de milostenie. *tolico pisah gospod.* 1803, Septembrie 22.

Cod. XLIX. Fila 92.

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voivod

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, Dumnéta vel. Vist. fiind că Dumnéluĭ vel. Vor. al obştirilor făcu arĕtare Domnieĭ Mele prin anafora, cum că dumnélor boeriĭ ce aŭ îmbrăcat Domneşcele nóstre caftane n'aŭ urmat a da ajutor Cutieĭ de milostenie, ce este canonisit prin sfatul de obşte, cu Domneşcĭ hrisóve, şi fiind-că este şciută şi cunoscută trebuinţa şi starea Cutieĭ, cât pentru ceĭ ce aŭ lefĭ la casa Răsurilor s'aŭ dat porunca Domnieĭ Mele la dumnéluĭ vel. Logof. de Obiceiurĭ, ca din lefĭ să opréscă rĕmăşiţa ce este la Cutie; iară pentru ceĭ ce nu aŭ lefĭ, cu tóte că se cădea fiteş-căruia cu osîrdie să dea ajutorul Cutieĭ, şciind binele creştinesc ce de obşte pricinuesce dintr'acest, ca uniĭ ce s'aŭ cinstit cu Domneşcele nóstre caftane, şi 'şĭ iaŭ starea şi chiverniséla dintr'acéstă ţeară, cu scutirĭ şi alte miĭ de privileghiurĭ, din care se cade după creştinésca datorie, a se ajuta şi ceĭ săracĭ şi scăpataţĭ; dar de vreme ce de la ceĭ maĭ mulţĭ din boerĭ ce aŭ îmbrăcat caftane, ne arată Dumnéluĭ Vornicu obştirilor, că nicĭ până acum nu aŭ luat Cutia ajutorul sĕŭ, şi sunt rĕmăşiţă; poruncim dară, ca când şi după acésta nu vor da ajutorul Cutieĭ, să aibĭ Dumnéta a opri de la scutelniciĭ ce are fiteş-carele la Visterie, dreptul Cutieĭ, ce sunt remăşiţă, care să se facă teslim la Dumnéluĭ Vorn. Obştirilor. *tolico pisah gospod.* 1803, Septembrie 22.

Cod. XLIX. Fila 93.

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voevod. Zem. Vlahiscoe.

Fiind-că este şciut şi cunoscut trebuinţa şi prósta stare a Cutieĭ de milostenie, şi fiind-că şi dumnélor boeriĭ ce aŭ înbrăcat Domneşcele Nóstre caftane, şciind datoria acésta, aŭ respuns după cum ni se arată printr'acéstă anafora, că vor plăti dumnélor la luarea lefilor, poruncim dară dumnéluĭ v. Logof. de Obiceiurĭ, ca după alăturata fóïe să opreşcĭ din lefile dumnélor boerilor baniĭ ce sunt rĕmăşiţă la Cutia milostenieĭ, de la câţĭ aŭ léfă de la Casa răsurilor, pe carĭ să-ĭ facĭ dumnéta teslim la Dumnéluĭ vel. Vorn. al Obştirilor.—1803, Sept. 22.

Cod. XLVI. Fila 432.

Prea Inălţate Dómne.

Cu plecată anafora înşciinţăm Măriei Tale, căutând séma remăşiţurilor ce are să iae Epitropia din iraturĭ, vĕdum, că Dumnélor boeriĭ ce s'aŭ cinstit cu luminatele Măriei Tale Domneşcĭ caftane, de la bună-venirea Măriei Tale şi până acum nu s'aŭ putut împlini maĭ mult de cât tal. 1522; iară tal. 4540 sunt şi până astă-ḑĭ rĕmăşiţă, pentru care s'aŭ fost rînduit şi mumbaşir de

Măria Ta vătaful de la Visterie, spre a împlini acest havaet al Cutieĭ, după cum este alcătuit prin hrisóvele Domneşcĭ, şi am arĕtat că numitul zapciŭ n'aŭ putut împlini maĭ mult de cât suma maĭ sus arĕtată, cu cuvînt că pe unde aŭ mers de aŭ cerut, aŭ dat rĕspuns că la luarea lefilor dumnélor vor plăti, şi aşa cu acéstă prelungire nicĭ până acum n'aŭ maĭ luat Epitropia nimic, ci care aŭ să iae de la Epitropie cu poruncĭ Domneşcĭ necontenit pe tóte ḑilele fac supĕrare şi nu este mijlocu de unde a li să da, din pricină că nu se pot lua remăşiţurile de pe unde sunt; pentru care, de va fi primit la luminat auḑul Măriei Tale, să fie luminată poruncă către dumnéluĭ v. Logof. de Obiceiurĭ a opri din lefile ce aŭ să iae dumné or boerĭ, carĭ sunt datorĭ să răspundă la Epitropie havaetu după dregătorie şi după cislă, precum arĕtăm în fóĭa ce se alătură lângă anafora, iară câţĭ nu vor avea lefĭ, îĭ va osĕbi dumnéluĭ v. Logof. din fóie, arĕtând Epitropieĭ de va face deosebită anafora către Măria Ta, spre a se orîndui mijloc a-ĭ împlini; de acésta arĕt Măriei Tale şi cum va fi luminată poruncă.— 1803, Septembrie 3.

Vel. Vornic. al Obştirilor.

Cod. XLVI. Fila 432.

Se acordă Cutieĭ venit de 2000 talere anual din embaticul mânăstireĭ Strehaia, dată în arendă unuĭ Mihalache Chiriţă.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod Gospod. Zemle Vlahiscoe

Am vĕḑut Domnia Mea anaforaua ce ne face Dumnéluĭ cinstit şi credinciosul boerul Domnieĭ Mele vel. Vornic al obştirilor şi după pliroforia ce ni să dă de pagubile ce în adevĕr a cercat jăluitorul Mihalache, nu din vre-o obişnuită peristasis, ci dintr'acéstă *extra-ordinară* întêmplare, cuvinciósă este dar *singatavasis* ce se face, cu a ţine adică tot el mŏnăstirea şi pe alţĭ cincĭ anĭ de acum înainte, cu asemenea embatic de tal. 2000 pe an, pentru care întărim Domnia Mea anaforaua acésta, ca după cum se cuprinde maĭ jos, aşa să se urmeze. — 1803, Aprilie 26.

Fila 191-192.

Prea Inălţate Dómne

Mihalache Chiriţă de aicĭ, prin jalbă arată Măriei Tale, că la lét 1798 Aprilie, în ḑilele luĭ Constantin Vodă, Hangeri, luând de la Cutia milostenieĭ cu embatic pe cincĭ anĭ mŏnăstirea Strehaia din jud. Mehedinţĭ, cu aşeḑĕmînt să dea la Cutie pe fie-care an, po talerĭ 2000, care aseḑĕmînt s'ar fi şi urmat, şi că în ḑilele Măriei Sale Alexandru Vodă Moruzi, întêmplêndu-se *călcarea loculuĭ de către pasvangiĭ, cum și de către oștirile împĕrătesci, aŭ ajuns* și până la numita mănăstire, și iar fi hrăpit atât zaheréua și vinurile ce ar fi avut strînse, cât și alte lucrurĭ, făcêndu-i-se pagubă ca de 3000, asemenea s'aŭ întêmplat și în ḑilele Măriei̇̆ Sale Mihaiŭ Vodă Suțul, când aŭ pogorît pazvangiiĭ iar în partea loculuĭ și deosebit că ĭ-ar fi luat tal 3148, baniĭ catastihuluĭ ce s'ar fi aflat la omul sĕŭ ce l'aŭ avut purtător de grijă orînduit acolo, 'ĭ-ar fi luat și zaheréua și nișce vinurĭ ce le-aŭ avut strînse, cum și pre chiar omul sĕŭ împreună, pe care după ce l'ar fi jăfuit de tóte ce aŭ avut asuprășĭ, l'ar fi și pedepsit cerêndu-ĭ 25 pungĭ cu banĭ ca să nu-l omóre, pricinuindu-se pagubă dintru acésta a doua călcare a făcĕtorilor de rĕŭ peste tal. 30.000, afară din odórele bisericeĭ ce aŭ luat, și vre-o câte-va suflete de țiganĭ ce aŭ robit, arḑênd și chiliile din lăuntru mănăstireĭ, rugându-se Măriei̇̆ Tale, ca să te milostivescĭ a se da acéstă mănăstire asupra-ĭ iară cu asemenea soroc și cu singatavasis de embatic, lăsând numaĭ po tal. 500 pe an, și de către Măria Ta mi se poruncesce, ca teorisând jalba și cererea ce face, să arĕt Măriei̇̆ Tale în scris prin anafora; următor fiind luminateĭ poruncĭ, am intrat în cercetare, și cât pentru călcarea, arderea și jăfuirea ce s'aŭ întêmplat la mönăstire m'am pliroforisit de la uniĭ din dumnélor boeriĭ ce aŭ fost ispravnicĭ pe acea vreme la jud. Mehedințĭ, cum și de la alțiĭ, fiind de toțĭ sciută acésta; iară pentru pagubile ce arată jăluitoriul că s'aŭ pricinuit, ne încredințăm din înscrisa mărturie ce ne arată jăluitorul a unor boerinașĭ și preoțĭ și megiașĭ locuitorĭ din partea loculuĭ, că cu adevĕrat s'aŭ întêmplat. și fiind-că acéstă pagubă ce întru adevĕr s'aŭ întêmplat jăluitoriuluĭ nu i s'a pricinuit din vre-o întâmplare obicĭnuită, saŭ din ne rodirea timpilor ci din năvălirea vrășmașilor in țeară și din peristasis *extra-ordinarică*, părerea mea întru acelaș chip este, însă de se va găsi cu cale și de înaltă înțelepciunea Măriei̇̆ Tale, ca pentru vĕditele pagube ce i s'aŭ întêmplat jăluitoruluĭ in trecuțiĭ anĭ, să i se maĭ dea mănăstirea acésta asupră-ĭ tot cu asemenea soroce aŭ avut, însă fără de scădere de embatic, și tot cu talerĭ două miĭ să rĕspunḑă pe an la Cutie, ne putênd primi a se păgubi Cutia, în destul socotindu-se acésta musaadó ce i se face cu darea mănăstireĭ iarășĭ cu asemenea soroc, în care diastimă póte să se ajutoreze și el óreș-cum la întâmplătórele sale pagube; hotărîrea însă cea desĕvêrșit rĕmâne a se face de către Inalta Ințelepciune a Măriei̇̆ Tale.—1803, Martie 30.

Gregorie Ghica Vor. al Obștirilor.

Cod. XLVI. Fila 191—192.

Prea Inălțate Dómne

Cu plecată anafora înșciințăm Măriei̇̆ Tale, că luând séma la condica de închierea socotelilor ce aŭ dat Dumnéluĭ vel. Agă pe opt lunĭ cât aŭ fost Dumnéluĭ Vornic de Obștirĭ, vĕḑênd o multă rĕmășită ce se arată, care n'aŭ putut să se împlinéscă, după cum maĭ jos se însemnează pe anume, ca să se vaḑă de Măria Ta, Epitropia 'şĭ are a rĕspunde lefĭ la câte-va obraze, unele scăpătate, şi *alţĭ betegiţĭ şi sluţiţĭ de pe la rĕsboaiele ce s'aŭ întâmplat în aniĭ trecuţĭ peste Olt, orînduiţĭ cu luminatele Mărieĭ Tale poruncĭ, care aceste lefĭ fac pe lună câte tal. 318, şi fie-care are a lua pe câte 7 şi 8 lunĭ şi alţiĭ pe câte treĭ şi patru, deosebit din simbriile* doicelor ce cresc copiiĭ sĕrmanĭ aĭ orfanotrofieĭ, care aŭ să ia pe 6 lunĭ până în sfêrşitul acestuĭ următor an, şi deosebit din lefile boerinaşilor epitropĭ şi logofeţĭ ce slujesc în trebile Epitropieĭ şi afară din lazaretul Văcăreştilor, care este poruncită epitropia să săvêrşéscă, şi afară din câte-va luminate pitace ce sunt orînduite a se da ajutoarĭ pe la obraze scăpătate din jupănese, şi afară din tal. 1169.60 ce-ĭ arată Dumnéluĭ Vel. Agă, că s'aŭ împrumutat Epitropia la trebuinţele ce aŭ avut, şi deosebit din clironomiile copiilor sĕrmanĭ, ce după vremĭ s'aŭ fost rădicat baniĭ lor de dumnélor Vorniciĭ Obştirilor şi s'aŭ cheltuit în trebile Cutieĭ milostenieĭ, şi este Cutia datóre a-ĭ pune la loc, după cum pentru tóte acestea, aŭ făcut arĕtare Inălţimeĭ Tale, Prea Sfinţia Sa părintele Mitropolit şi dumnélor boeriĭ ce aŭ fost orînduiţĭ asupra întocmirilor catastişelor de lefĭ, că cu iraturile de ăst timp să se plătéscă întâiŭ tóte pitacele gospod. şi datoria Epitropieĭ, şi de la viitoriul let 1804, fiind-că rĕmân tóte veniturile întregĭ ne ştirbite, se va întocmi şi catastiful lefilor, care anafora primită fiind la luminat auḑul Inălţimeĭ Tale, s'aŭ buiurdisit, că aşa să se urmeze, ci din iraturile ce maĭ în jos se însemnară că sunt rĕmăşiţĭ, care se va socoti de către Inălţimea Ta a fi bune, se va orîndui mumbaşir cu luminată poruncă, de se va împlini spre rĕspunderea datorieĭ Epitropieĭ şi va rĕmâne iratu curat şi de acum înainte, şi ce va fi luminată poruncă. — 1803, Septembrie 26.

Mateiŭ Fălcoianu, vel Vor. al Obştirilor

Fila 34.

pl.	
500	de la Dumnéluĭ Cluc. Hagi Moscu pentru Ocne
200	de la Polihronie Gelep-Başa
200	de la Pahar. Manolache, pentru epistásia cărneĭ
1284	de la Dumnéluĭ Vorn. Costache Ghica, din Oerit
4500	de la Visteria gospod. după luminat hrisovu, pe 6 lunĭ, de la Aprilie şi până la sfêrşitul luĭ Decembrie.
6684	

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod Gospodar

S'aŭ citit înaintea Domnieĭ Mele anaforaua ce ne face Dumnéluĭ vel. Vornic al Obştirilor şi fiindu-ne şciută trebuinţa ce are în adevĕr Cutia milostenieĭ de obşte, iată, şi poruncim, ca să se dea la Cutie aceştĭ banĭ adecă: tal.

500 de la Dumnéluĭ clucer Hagi-Moscu după deosebit pitac ce s'aŭ făcut de către Domnia Mea, însă din sfertul viitor ce are a da la Cămară i. tal. 200, să se împlinéscă de la Gelep-Başa Polihronie, prin zapciŭ orînduit din slujbaşiĭ Epitropieĭ, i tal. 1287 de la Dumnéluĭ Vist. Costachi Ghica, ce este dator din oerit; aşişderea poruncim şi Duminale vel. Vist. ca să se dea de la Visteria Domnieĭ Mele aceştĭ tal. 4500 la Cutie, însă din rĕmăşiţurile ce vor veni de pe la judeţe, fiind-că Visteria nu are banĭ acum, iară Paharnicul Manolache fiind-că acum aŭ intrat la epistăsia cărnei nu are a fi supĕrat de acéstă rĕmăşiţă; poruncim însă Dumitale vel. Vornice al Obştirilor, ca după porunca ce este dată cu deosebită buiurdismă la aceeaşĭ anafora a Prea Sfinţieĭ Sale Mitropolit, să se urmeze întocmaĭ şi dintr'aceste iraturĭ de estimp să se plătéscă Pitacele gospod. şi datoria Epitropieĭ şi léfa celor sluţiţĭ şi sacatefsiţĭ în slujba ţĕreĭ la rĕsbóe, iar pentru lefile obrazelor scăpătate şi a altora de obşte, ce aŭ orînduială la Cutie, la începutul anuluĭ viitor făcêndu-se şi întocmindu-se întêiŭ catastiful lefilor şi pecetluindu-se de Domnia Mea, atuncĭ veĭ începe Dumnéta a face urmare de dare, iar acum n'aĭ a face Dumnéta nicĭ o dare de lefí până atuncĭ. — 1803, Septembrie 30.

Cod. XLVIII. Fila 434.

Piatc la Mitropolitul din 18 Noembrie, 1803 prin care-ĭ cere să chibzuiască un mijloc de chiverniséla luĭ Chiriţă, care este scăpătat şi care în vremea rĕsvrătireĭ s'aŭ aflat cu slujbă şi cu osîrdie, cum este şciut şi mărturisit de toţĭ.

Cod. XLXVIII, Fila 8.

In Decembre 1803, Domnitorul cere uneĭ comisiunĭ compusă din Mitropolit, Vistiernicul Filipescu şi Spătarul Caliarh, alcătuirea catastihuluĭ general de tóte ajutórele şi lefile date de la cutie, între care lefí sunt şi acele ale celor rĕmaşĭ infirmĭ din ultimele *resbóie pentru ţeară.*

Pitac către Mitropolitul şi vistiernicul Filipescu şi Spătarul Caliarh Vornicul Obscirilor „ci aţĭ fost orînduiţĭ asupra întocmireĭ lefilor Cutieĭ, vedem că cu necontenite jălbĭ şi plângerĭ suntem pe tóte ḑilele supĕraţĭ; pentru care şi ḑicem, că am dat adevĕrat porunca nóstră, ca până la începutul luĭ Ianuarie viitor să se plătéscă din iraturile de estimp numaĭ acele datoriĭ vechĭ ce este Cutia datóre şi câte-va lefí la ceĭ ce din resbóie pentru ţeară s'aŭ *sacatestefsit*, dar s'aşterneţĭ şi catastiful cel obştesc pentru câţĭ sunt într'adevĕr vrednicĭ de milă, spre a ni-l arĕta, ca pecetluindu-se de Domnia Mea, să încépă a se da şi acelora-l-alţĭ de la viitorul Ghenarie înainte; împotrivă însă, în trecutele ḑile ni s'a făcut arĕtare, că Cutia n'are iraturĭ de banĭ şi pentru aceia suntem supĕraţĭ tot-d'auna cu jălbĭ... care acésta nu o putem audi, în vreme ce iraturile care le scim că sunt canonisite nu s'aŭ ridicat, ce cu zapciĭ şi mumbaşir. se implinesc, pe lângă care acele vechĭ estimp s'aŭ făcut şi óreşĭ-care adaos un noŭ irat. Al doilea că P. S. Ta părinte Mitropolite şi d-vóstră veliţilor boerĭ maĭ sus numiţĭ, carĭ ne-aţĭ arĕtat cum că aveţĭ a întocmi catastiful acela pentru dare de lefĭ, de obste, la care se cuvin de la Ghenarie înainte cum şi pe acéstă vreme până la Ghenarie a se plăti datoriile cele vechĭ şi a se hrăni aceĭ sacatefsiţĭ, trebue să fie sciută şi să fie chibzuite şi iraturile ce are Cutia din care aŭ a se plăti acestea. Al treilea că, după cum am audit, că s'aŭ întêmplat şi s'aŭ urmat maĭ nainte, a se ridica banĭ cu taina milosteniei săracilor, (cu pitacurĭ domnescĭ), care şi când noĭ nu o primim acésta a o face, cu acésta maĭ vârtos nu suferim în alte chipurĭ a se risipi venitul săracilor şi pentru ce să audim apoĭ că Cutia nu are veniturile eĭ? Drept aceea poruncim că până într'o sĕptemână de dile şi catastihul lefilor să-l întocmiţĭ, să ni-l arĕtaţĭ, dar şi socotéla iraturilor Cutieĭ pe anul acesta să o căutaţĭ, să o lămuriţĭ cu scumpătate şi să ne-o arĕtaţĭ.—1803, Decembre 7.

La 8 Octombre este reînoit acest pitac cu ceva modificare neesentiale.

Cod. XXXVII, Fila 16.

Porunca ce se obicĭnuesce la jalbile care cer leafă

Prea Sfinţia ta Părinte Mitropolite şi dumnévóstră boierilor, ce sunteţĭ orânduiţĭ asupra întocmireĭ lefilor de la Cutie, să teorisiţĭ jalba acésta, şi de i se cade jăluitóreĭ a se împărtăşi cu milă de léfă de la Cutie acum la Ghenarie viitor, când este a se întocmi catastihul, să se aşede şi ea analogon după starea eĭ.—1803, Decembre 18.

Cod. XXXVII. Fila 25.

La finea anuluĭ 1803 Cutia tot în lipsă de banĭ este.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod gospodar

S'aŭ citit înaintea Domnieĭ Mele anaforaua prea Sfinţieĭ Sale Mitropolit şi a Dumnélor orânduiţilor boerĭ cu deosebită fóie de rĕmăşiţa ce ne arată că are Cutia a lua, pentru care şi poruncim Dumitale vel Postelnic, ca de la fiecare şi de la toţĭ să rânduescĭ a se face tacsil negreşit şi fără de zăbavă de acéstă rămăşiţă, ce este drept al Cutieĭ săracilor, care este netăgăduită datorie a fieş-căruia, fără de a putea să se împotrivéscă cu nicĭ un cuvînt, iară carele nu va urma a plăti să aibĭ a arĕta Domnieĭ Mele.—1803, Decembre 20.

Cod. XLIX. Fila 441.

Prea Inălţate Dómne

Inşciinţăm Măriei Tale, că după luminata poruncă adunându-ne la un loc, am luat seama iratuluĭ Cutieĭ de milostenie de estimp let 1803, unde siliţĭ am fost a le împreuna şi cu veniturile din anul trecut let 1802, fiind multă rĕmăşiţă, din care unele s'aŭ împlinit şi altele nu, şi s'aŭ adunat iratul de anul estimp tal. 39061 banĭ 75, din care scăḑêndu-se rămăşiţurile ce sunt de a se împlini în tal. 20988, banĭ 90, remân primiţĭ talerĭ 24099, banĭ 82 cu talerĭ 6026 banĭ 97, ce s'aŭ luat de Dumnéluĭ Vornicu Ghica din iraturile celor-l-alte Cutiĭ; am scăḑut şi cheltuelile ce s'a făcut de amêndouĭ dumnélor Vorniciĭ, talerĭ 21.832, banĭ 67; şi maĭ prisosesc talerĭ 2.2,7, banĭ 15, în catastih, care sunt acum la Epitropie, cum înainte la perilipsis se arată tóte pe anume, la care împlinindu-se remăşiţurile ce sunt, să se împlinéscă de împreună cu baniĭ ce sunt în catastih, se vĕd că sunt să prisoséscă şi tal. 4.167 banĭ 93 la Epitropia, de se vor împlini însă tóte remăşiţurile şi să plătéscă şi datoriile vechĭ şi noue ce are a rĕspunde Cutia milosteniei, şi rĕmâne anul viitor cu tóte iraturile întregĭ, care după luminata poruncă ce ni s'aŭ dat, atât prin Domnescul pitac, cât şi prin graiŭ, de la sfânt Vasile înainte al viitoruluĭ lét 1804, ne vom aduna iarăşĭ la un loc, şi cu o scumpă osîrdie sufletéscă de obrazele ce întru adevĕr vor fi vrednice de miluit, vom întocmi catastih lefilor după starea fie-căruia şi după puterea iratuluĭ Cutieĭ obştescĭ; de acésta arĕtăm Măriei Tale şi cum va fi luminata poruncă.—1803, Decemvrie 20.

Dosofteiu al Ungro-Vlahieĭ, Constantin Filipescu,. Vist.

De la Menzilurĭ (poşta) Cutia continuă a primi o subvenţiune şi în 1800—1806:

Ióu Florescu, mare Vornic, cu anaforaua din 17 Martie 1800, cere Domnitoruluĭ, ca după hrisovul Cutieĭ milelor, epistaţiĭ menzilhanelilor să plătéscă la Cutie câte talerĭ 250 pe an, carĭ banĭ nu-ĭ aŭ plătit de la 1799, Iulie 6.

Cod. XLII. Fila 257 verso.

Iō Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Fiind-că Dumnélor cinstiţĭ şi credincioşĭ boieriĭ Domnieĭ Mele veliţĭ ce aŭ fost orânduiţĭ asupra socotelelor Epitropieĭ obşteseĭ, ne aŭ făcut anafora de la patru ale trecuteĭ lunĭ Decemvre, cum că din venitul Cutieĭ de milostenia săracilor se găsesc remăşiţă de anul trecut al létuluĭ 1802, aceştĭ banĭ ce se vĕd maĭ jos, talerĭ 8138, prin care anafora găsesc Dumnélor cu cale şi cer, ca prin porunca Domnieĭ Mele, să se împlinéscă de la fieş-carele din obrazele ce sunt datorĭ aceştĭ banĭ, ca un irat canonisit al Cutieĭ milostenieĭ săracilor de obşte, ce are a-l da fieş-carele fără de nicĭ un fel de împotrivire; poruncim Domnia Mea, ca unul dintre slujbaşiĭ Epitropieĭ, ce sunt orânduiţĭ la Cutia milostenieĭ, să facă mumbaşeret a împlini toţĭ aceştĭ banĭ, atât de la boeriĭ cumpărătoriĭ slujbelor, ce se arată maĭ jos, cât şi de la cele-l-alte obraze, şi fără de zăbavă să aducă Domnieĭ Mele rĕspuns cum că s'aŭ făcut tacsil, şi va avea poruncă, fără de a opri şi a lua vre-o ḑeciuială de la aceştĭ banĭ ce sunt aĭ săracilor de obşte.

talere		
500	De la Ocne (ce sunt obişnuiţĭ de-ĭ daŭ peste baniĭ Visterieĭ Domneşcĭ)	
1000	De la cumpĕrătoriĭ oieritului peste baniĭ Visterieĭ Domneşcĭ.	
740	De la cumpĕrătoriĭ dijmăritului peste baniĭ Visterieĭ Domneşcĭ.	
340	De la cumpĕrătoriĭ vinăriciuluĭ peste baniĭ Visterieĭ Domneşcĭ.	
250	De la epistaţiĭ Menzilurilor.	
300	De la Bragagiĭ, sfert de sântu Dumitru.	
88	De la Tănase Starostea de negustorĭ din vînḑarea moşieĭ Sinescĭĭ.	
20	De la moşnenĭ ot Drăganĭ din jud. Argeş.	
500	De la Mitropolie.	La ḑiua praznicilor.
300	De la Episcopia Râmniculuĭ.	
150	De la Episcopia Argeşuluĭ.	
200	De la Episcopia Buzeuluĭ.	
2440	Ipac de la Episcopia Râmniculuĭ, sfert. preoţilor de Sf. Dumitru	
1710	Ce s'aŭ luat dedumnéluĭ Vornicul Costantin Ştirbeiŭ când se afla vel Vornic al Obstirilor cu anaforaua Dumnéluĭ, Buiurd sită de Domnia Sa Fratele Alexandru Vodă Moruzi, cuprinḑĕtóre că iar să-ĭ pue la loc.—1803, Ianuar 6.	

Comisiunea orênduită la *Cutie*, în Martie 1803, este ordonată să facă catastihul definitiv al *miluiţilor*. Aceştia sunt împărţiţi în 6 stărĭ: câte 40 talerĭ, 30, 20, 15, 10 şi 5 talerĭ.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod gospodar

Prea Sfinţia Ta Părinte Mitropolit şi dumnévóstră cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor Domnieĭ Mele biv. vel. Vist. Constantine Filipescule, biv. vel Vornice Constantine Creţulescule, vel Vornice a' Obştirilor Gregorie Ghica şi biv. vel Hatmane Gregorie Caliarh, fiind-că trebuinţă este a se face şi a se tocmi un catastih de câţĭ se cuvine a avea léfă de la Cutia milostenieĭ de obşte, la care trebuesce a se pune scumpă osîrdie sufletéscă prin amăruntă chibzuire şi cercetare de ipochimenele acelea numaĭ ce sunt vrednice în adevér de milă şi ajutor, spre a nu face iarăşĭ catahrisis acela ce era obicĭnuit de se urma maĭ 'nainte, cheltuindu-se baniĭ milosténieĭ sĕracilor la cine nu se cuvine, şi rĕmâind săraciĭ ceĭ vrenicĭ de milă fără de nicĭ un ajutor; de aceea orânduim pe Prea Sfinţia Sa Părintele Mitropolit, şi pre dumnélor maĭ sus numiţilor boerilor Domnieĭ Mele, ca să vĕ adunaţĭ cu toţiĭ împreună, unde urmând după cum poruncim maĭ sus, cu fierbinţélă sufletéscă să întocmiţĭ un catastih de numele acelora care în adevĕr sunt vrednice şi făcênd 6 stărĭ, cea d'întêiŭ stare po. tal. 40, cea de a doua po tal. 30, cea de a treia po tal. 20, cea de a patra po tal. 15, cea de a cincea po tal. 10, cea de a şésea po tal. 5, după care acéstă orênduială urméză ca cele maĭ próste cu tal. 5, să fie cele maĭ multe, cele de 10 să fie maĭ puţine, cele de 15 să fie şi maĭ puţine, şi asemenea cele l-alte până la patru-ḑecĭ să rĕmâe cele maĭ puţine la numĕr de cât toţĭ ceĭ-l'alţĭ, şi fiind-că acum se apropie şi sfintele Pascĭ, când trebue maĭ 'nainte din vreme să se afle un catastih ca acesta, de aceea şi poruncim ca până într'o sĕptĕmână, săvêrşind negreşit, să ne şi arĕtaţĭ şi vătaf de păhărnicie zapt să arĕte porunca la tóte obrazele spre a se aduna.—*Tolico pisah gospodar.*— 1803, Martie 12.

Cod. XLIX, fila 35.

Intre veniturile *Cutieĭ* continuă — cum maĭ sus s'a vĕḑut — a fi şi darea de la 20 bragagiĭ, ce aceştia s'aŭ obligat a plăti, ca să aibă monopolul fabricăreĭ şi vînḑarea de bragă.

In 1803 sunt însă numaĭ 19 bragagiĭ şi vel Aga în 1803 Octombrie 29, raporteză luĭ Vodă, că a căutat şi n'a găsit de cât 19 bragageriĭ din 20 «ce prin Domnescu hrisov sunt legaţĭ la Epitropie a fi, iar nu maĭ multe. .» iar ceĭ-l-aţĭ bragagiĭ rĕmân încărcaţĭ cu acéstă a celuĭ al 20-lea.

Vodă dă voie unuĭ Polcovnic a deschide bragageria a 20-a «intrând însă şi el într'acel ajutor al Cutieĭ, după orênduiala ce este întocmită prin cartea Domnsécă.—1803, Noembrie 9.*)

Marĭ şi neînlăturabile eraŭ abusurile ce se făceaŭ la Cutie, din care se acordaŭ lefĭ la boerĭ şi jupânese de boerĭ şi la «obraze sciute» după bunul plac al luĭ Vodă. Ş'apoĭ toţĭ ceĭ ce n'aveaŭ poftă de a munci, căutaŭ să fie trecuţĭ la catastihul Cutieĭ. Numaĭ ceĭ carĭ nu eraŭ admişĭ la «sportula» boerilor ḑileĭ şi a luĭ Vodă eraŭ respinşĭ de la Cutie.

Asupra jalbeĭ unuĭ individ că este sĕrac Domnitorul constatând că nu este nicĭ bĕtrân nicĭ sĕrac, ci tînĕr şi zdravăn, ḑice că nu i se cuvine milă şi scrie luĭ vel Ban Manolache Creţulescu să-l pue în vre-o slujbă. — 1804, Martie 10.**)

---

*) Veḑĭ Cod. XLIX, fila 442.

**) Veḑĭ Cod. XXXVII, fila 60.

Anexele Cap. XXXVII (vol. VIII)

Capitolul XXXVII din tomul nostru al VIII-lea trătéză despre edilitatea publică dintre 1802—1806. Sub titlul de «Edilitate» am atins în acest capitol despre *Epitropia* obştirilor, veniturile şi socotelele eĭ, hotarele Bucurescilor, incendiul din 1804, Bucurescii după incendiŭ, regulamentele pentru construcţiunile nouĭ; despre Dâmboviţa; şanţurile de apĕrare de înnec al Bucurescilor; despre pavele orí podurí la Bucureşcĭ şi la Craiova; despre baltacurile din capitală; despre curăţirea stradelor; zalhanale, pieţe, promenade publice; paza de foc; despre apă la Bucurescí, Craiova, Focşaní; Suilgiĭ; Higiena publică, doctorĭ, farmaciştĭ, gerahĭ saŭ hirurgĭ.

Un important stoc de documente referitóre la tóte aceste cestiunĭ n'aŭ încăput în vol. VIII. Aceste documinte le aducem aci.

Anexe la pag. 674

Iō Constantin Alexandru Ipsilant Voevod

Orânduim pe dumnévóstră cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor Domnieĭ Mele biv. vel. Bane Dumitrache Ghica, biv. vel Vistier Costache Ghica, vel Vornice Golescu, vel Vornice Grigorie Brăncoveanu, ca adunându-vĕ la un loc să cereţĭ de la Epitropia podurilor socotélă de tóte veniturile podurilor ce aŭ fost asuprăle cu socotélă teorisindu-le dumnévóstră, şi încheindu-le să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele de împreună şi cu anaforaua dumnévóstră. — *1803, Decemvrie 18.*

Cod. XLVI, fila 173.

Porunca Domnéscă pusă pe anaforaua Epitropiilor podurilor pentru veniturile Cutieĭ de la cărămidarĭ.

«Cinstiţilor şi credincioşilor boerilor Domnieĭ Mele. Dumnéta biv. vel. Bane Dumitrache Ghica, i Dumnéta biv. vel Bane Constantin Ghica, epistatule al logofeţiilor marĭ, i Dumnéta vel Vornice de ţeara de sus Golescule şi dumneata vel Vornice de ţeara de jos Grigore Brăncovene, ce sunteţĭ orînduiţĭ cu osebită porunca Domnieĭ Mele a căuta socotéla veniturilor şi cheltuelilor poliţieĭ pe anul trecut, veţĭ vedea arĕtarea ce fac Domnieĭ Mele printr'acéstă ana-

BIBLIOTECA * ACADEMIEI * ROMÂNE

fora Epitropiĭ podurilor şi cât pentru acele douĕ provlime ce fac a se rîndui darea acesteĭ rînduielĭ şi pe afară în ţeară în ceste 12 judeţe, i pentru să n'aibă slobodḑenie cărămidariĭ şi olangiiĭ să facă cărămiḑĭ şi olane până nu vor lua voie de la cumpĕrătoriĭ acestuĭ venit, nicĭ să încépă a căra de afară până nu va merge la omul cumpĕrătoruluĭ, să scrie cărămiḑile din fie-care cuptor, rĕspundem, că nu le găsim Domnia Mea cu cale acestea, pentru catahrisis ce urméză a se face cu acest mijloc şi maĭ vîrtos că cuvîntul pentru care s'a făcut rînduiala de darea acesteĭ ḑeciuielĭ la casa podurilor nu este altul, de cât: carĕle ce intră în Bucurescĭ împovărate cu cărămidă, nisip şi olane călcând podurile politieĭ le strică şi le sfăramă.

Când dar cărămida, nisipul şi olanele ce se lucréză şi se cheltuesc pe afară nu intră în politie, nicĭ se face cu acelea vre-o stricăciune podurilor, nu este cu cale a se supune şi acelea la acéstă dare, fără de numaĭ acelea care intră în Bucurescĭ. Pentru care, acelea să chibzuiţĭ dumnévóstră mijlocul spre a nu se cacerdisi şi a se păgubi dreptul caseĭ podurilor de ḑeciuiala lor, ci să se plătéscă negreşit deplin de la acelea ce vin în politie şi să faceţĭ Domnieĭ Mele arĕtare prin anafora în scris fără de zabavă.—*1804, Ghenarie 7.*

Cod. XXXVII, fila 26.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor Domnieĭ Mele, ce sunteţĭ orînduiţĭ a căuta socotéla Epitropieĭ podurilor, am vĕḑut Domnia Mea anaforaua ce ne faceţĭ, şi cât pentru condeiul de ḑeciuială vinăriciuluĭ, nu înţelegem ce ḑeciuială este acésta, în vreme ce noĭ altă ḑeciuială nu scim, de cât din milele vinăriciuluĭ mŏnăstirilor, carĭ milĭ într'acesta anu trecut în socotéla de obşte precum este şi înşivĕ dumnévóstră bine sciut, s'aŭ luat de împreună cu vinăriciul priveleghiaţilor în datoria ţeriĭ; aşişderea şi pentru rîndurile podurilor iarăşĭ şciut este şi dumnévóstră, că întru acest trecut an după grabnica trebuinţă ce aŭ fost la lucrul podurilor, Poruncă am fost dat, ca nu numaĭ să nu maĭ lipséscă podariĭ din lucru, ci şi alţĭ salahorĭ s'aŭ luat cu plată de banĭ, de care să ne arĕtaţĭ dumnévóstră ce banĭ sunt aceştia asupra podurilor, saŭ de aŭ luat de la dênşiĭ aceştĭ banĭ cinevaşĭ şi nu aŭ pus la lucru după poruncă; Iară aceĭ talerĭ 1439 ce sunt asupra Maimar-Baş Lazăr, poruncim Domnia Mea, ca să se împlinéscă de la Lazăr prin zapcilâcul Vătavuluĭ de Divan, neavênd vre-un cuvînt drept de apĕrare, când în ponturile cărţiĭ Domnescĭ cu care aŭ cumpĕrat, nu scrie cărămidăriile de afară; aşişderea şi pentru paraua leuluĭ lefilor, poruncim, ca Dumnéluĭ biv. v. Log. Stirbeiŭ, ce aŭ fost Epistat Caseĭ Răsurilor, să aibă a arĕta socotéla de acea para, cum şi pentru aceĭ talerĭ 4871, poruncim, ca de la Visterie să arĕţĭ Dumnéta v. Vistier socotéla a acestor banĭ, precum se coprinde maĭ jos.—1804, Ianuar 19.

Fila 448.

Prea Înălţate Dómne,

După luminata poruncă a Măriеĭ Tale, ce prin Pitac ni s'aŭ dat, luând în socotélă Casa podurilor, se vĕḑură cincĭ condee din veniturile acesteĭ case, rĕmăşiţă de anul trecut neîmplinită până acum, ci fiind-că podurile aŭ mare trebuinţă, după cum este vĕḑut, să fie luminată porunca Măriеĭ Tale de a se împlini acéstă rĕmăşiţă, iar hotărîrea—iproci. 1804, Ianuarie 14.

Dumitraşco Ghica Ban, Costache Ghica vel. Log , Radu Golescu v. Vorn., Gligore Brâncoveanu v. Vornic;

Talerĭ	Banĭ	
3400	—	La Visterie, din ḑeciuiala vinăriculuĭ, paraua de la leul lefilor să se facă socotélă după catastişele de treimenele ce s'aŭ dat şi câţĭ banĭ vor fi rĕmăşiţă asupra Caseĭ Răsurilor să se împlinéscă.
420	—	La podarĭ după rîndurile lor ce nu le-aŭ slujit.
1439	80	Asupra polcovniculuĭ Lazăr Maimar-Başa din venitul ḑeciueleĭ cărămiḑilor şi a olanelor şi a nisiparilor, care măcar că pricinuesce cum că în zapisul lor de cumpĕrătóre a acestuĭ venit, scrie ca să se ia o ḑeciuială şi de la cărămidăriile ce aŭ fost împrejurul Bucurescilor, dar fiind-că chiar într'acel zapis ḑice, că aŭ cumpĕrat slujba după coprinderea cărţeĭ Domnescĭ, şi fiind-că în cartea Domnéscă cuprinde că numaĭ de la cărămida ce va intra în Bucurescĭ, ca unele ce acele care fac stricăciune podurilor să se iae acéstă ḑeciuială, iară nu şi de la căramida ce rĕmâne afară şi nu intră în Bucurescĭ, n'are numitul Polcovnic cuvînt de împotrivire, ce este dator să plătească acéstă rĕmăşiţă.
		Pentru talerĭ 4871, banĭ 45, ce arată epistaţiĭ caseĭ podurilor că aŭ dat la Visterie, spre a se plăti salahorilor ce aŭ tăia podinĭ şi stăpênilor cu pădurile, să arate Visteria socotéla la cine şi câţĭ banĭ aŭ plătit?

Venitul de ḑeciuială a vinăriciuluĭ milelor mŏnăstirilor era venit al podurilor dat în licitare.

Asemene ḑecimele cumpĕrăturelor nisipuluĭ, cărămideĭ şi olanelor, căcĭ nu eraŭ deajuns veniturile cele-l-alte. 1803, Ghenar.

Cod. XXXVII. Fila 64.

Venitul poduluĭ de la Călugărenĭ este dat Epitropieĭ podurilor. Se vinde pe an de car cu boĭ saŭ cu caĭ, de e încărcat, de orĭ ce materiale *6 banĭ de jug*. De car deşert, de jug 3 banĭ.

Fila 64, verso.

Venitul podurilor din Bucurescĭ

Banĭ	
240	Carul cu marfă de lipscănie
180	« « blană de ţara turcéscă
240	« « marfă căzăcéscă
6	Vadra de rachiŭ de ţeară
12	« « « strein.
45	Carul cu postav rumânesc
30	« « pieĭ de miel
45	« « « de vacă
60	« « bogasie, astar, peştemane
60	« « pieĭ de epurĭ
45	« « cóse
60	« « Braşovenie
60	« de Bogasie, însă musulurĭ saŭ marfă de Rumelia
60	« « Arnicĭ
45	« « aba de Dolin
30	« « « « Tuzluc
60	« « sticle din lăuntru
30	« « « leşescĭ
60	Carul cu postav leşesc şi alte lucrurĭ
60	« « lână de neguţitorie
30	« « pieĭ de capră
60	« « aramă lucrată
30	« « fier
30	« « butea de vin, orĭ mönăstiresc, orĭ boeresc, orĭ ţĕrănesc.

Aşisderea de la alte cară ce vor veni în Bucurescĭ cu alt-fel de mărfurĭ, care nu sunt numite, să dea de tot carul banĭ 30, cum şi când vor scóte din Bucurescĭ neguţitoriĭ vin şi rachiŭ pentru neguţitorie, să ducă în ţeară saŭ la altă parte streină, să plătéscă ásemenea podărit.

Se esceptă sudiţiĭ rusescĭ şi nemţescĭ «carĭ vor intra şi vori eşi cu marfă, după împărătescul firman, n'aŭ a plăti nicĭ podărit, nicĭ trecĕtorĭ, nicĭ nimic alt, fără numaĭ vama la $^0/_0$, treĭ de va fi chirigiul caruluĭ raia de aice, chirigiul să plătéscă... Dacă chirigiul e sudit şi neguţitorul cu marfa raia, să plătéscă darea podurilor neguţitorul!... — 1804, Martie 10.

Iω Constantin Alex. Ips. Vod.

Dumnévóstră Epitropilor Caseĭ podurilor marĭ ale politieĭ, am vĕḑut Domnia Mea anaforaua ceea ce faceţĭ, şi cât pentru cele l-alte slujbe veţĭ urma a le da cu desăvêrşită vînḑare muşteriilor, cu preţul ce ne arĕtaţĭ că aŭ eşit la mezat, cărora le întărim şi noĭ cumpĕrătórea, cu acéstă Domnésca Nóstră buiurdismă, şi poruncim să li se facă şi deosebite în părţĭ cărţile Domnescĭ, cu ponturı de căutatul slujbeĭ, iar podăritul şi ḑeciuiala, cărămiḑile, olanele şi a nisipuluĭ să le maĭ faceţĭ de isnóvă odată mezat, şi cu preţul ce va eşi să le vin, deţĭ, şi lipsa ce va fi până la suma cu care rĕmăsese asupra luĭ Anastasie o va plăti acel Anastasie.—1804, Februar 2.

(*Anaforaua grecesce întrégă*).

Fila 232. Cod. XLVI

Anexe la pag. 676 (VIII)

Iῶ Const. Alex. Ipsilante Vod.

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor Domnieĭ Mele, ce sunteţĭ orînduiţĭ cu cercetarea celor ce aŭ case afară din hotarele oraşuluĭ Bucurescĭ, porunca Domnieĭ Mele ce s'aŭ dat către dumnévóstră prin buiurdismă, la obştésca anafora coprinde, ca pe ceĭ câţĭ s'aŭ arĕtat de către Dumnéluĭ vel. Vor. al politieĭ, că se găsesc a fi cu casele lor afară din cuprinsul hotarelor oraşuluĭ, să-ĭ cercetaţĭ ce fel de ómenĭ sunt? străinĭ saŭ pământenĭ, şi de unde sunt veniţĭ? Aşişderea şi casele ce aŭ să le vedeţĭ însivĕ dumnévóstră de ce stare sunt? iar altul nimic nu se coprinde în porunca Nóstră; acum vedem, că necontenit ni se daŭ jalbe de cătră uniĭ, plângêndu-se şi rugându-se, ca să nu li se dărâme casele; pentru care fiind-că noĭ până acum vre-o acest fel de poruncă nu avem dată, poruncim dară, să cercetaţĭ, ca să vĕ pliroforisiţĭ, nu cum-va, aceĭ ce veţĭ fi avênd dumnévóstră rînduiţĭ aŭ găsit acest mijloc şi sperie ómeniĭ, ca să le iae ruşfeturĭ; căcĭ de ne vom adeveri, cum că fac aceĭ rînduiţĭ o netrebnică urmare ca acésta, să şciţĭ cu hotărîre, că straşnică şi grea pedépsă aŭ a cerca de la Domnia Mea. *tolco pis. gopd.* —1805, August 12.

Cod. XLIX. Fila 123.

Iῶ Constantin. Alex. Ipsilante Vod.

Primită fiind Domnieĭ Mele acéstă obştéscă anafora, ce ne făcu pré Sfinţia Sa Părintele Mitropolit şi dumnélor boeriĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, o întărim, ca întru tóte aşă să urmeze, pentru care şi poruncim dumnévóstră cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor Domnieĭ Mele, veliţilor vornicĭ. să avețĭ a le pune în faptă şi a îngriji de a se urma nizamul acesta întocmaĭ precum maĭ jos se cuprinde, epistăşind dumnévóstră prin priveghеrea Maimar-Başeĭ de a nu se face urmare la lucrarea binalelor împotriva acestor hotărîte şi poruncite de Domnia Mea, ci pe verĭ cine'l va vedea urmând împotrivă, să-l arĕte la dumnévóstră, cum şi dumnévóstră să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele, ca să i se strice acea eşire a binalelor peste rînduială; aşişderea şi pentru varu ce se va aduce spre vîndare aicĭ în politie; poruncim ca iarăşĭ prin epistăşia dumnévóstră, să se pue în urmare rînduiala ce se cuprinde maĭ jos.—*1804, Sept. 14.*

Fila 289.

Pré Inălţate Dómne.

După luminata poruncă Inălţimeĭ Tale, ce prin graiŭ ni s'aŭ dat, ca să chimbzuim pentru binalele cele arse din têrg, în ce chip s'ar putea face, ca să fie de apururea ocrotite şi păzite de primejdia foculuĭ, asemenea şi pentru înlesnirea şi ajutorul acelor ce vor voi a-şĭ înnoi acele binale arse, să chimbzuim a se pune un nart cuviincios la felurimile materialelor, ce sunt trebuinciόse, adunându-ne cu toţiĭ d'impreună şi făcêndu-se *schepsis*, în ce chip am găsit cu cale arĕtăm Inălţimeĭ Tale: binalele câte sunt să se facă în locul celor arse de la Hanul luĭ Şerban-Vodă până la Sf. Gheorghe, să fie tóte numaĭ de câte un cat, ne fiind nimenea slobod a face pe linia acesteĭ uliţe bina cu douĕ caturĭ, nicĭ pe o parte nicĭ pe alta. Tóte aceste binale să fie datorĭ stăpâniĭ a le face de zid, dintre carĭ ceĭ ce vor avea putere şi vor voi să facă binalele lor bolte de zid, slobodĭ să fie, iar aceĭ care nu le va da mâna a face bolte, toţĭ aceĭ să fie datorĭ să-şĭ facă cu tavan bagdadiĭ, care pentru a putea fi ferite de primejdia foculuĭ, grinḑile tavanuluĭ să fie îngropate în zid, şi deasupra grinzilor să pue uluce saŭ scândurĭ, tenechele, peste carĭ aşternênd pămênt de douĕ degete şi corasan de un deget, să pardoséscă atuncĭ podul casiĭ cu cărămiḑĭ alcătuite cu var şi cu nisip, iar învelitórea acestor binale orĭ cu bolte de var saŭ de *tavan*, să fie datorĭ a le face într'acestaş chip; căprioriĭ să fie intraţĭ în zid, şi straşina să fie de cărămidă scósă afară ca de o palmă şi jumĕtate, peste carĭ căpriorĭ să se pue scândurĭ tenechele, şi d'asupra scândurilor corasan şi apoĭ peste corasan olane. Aşijderea şi pardoseala de jos a prăvăliilor să fie orĭ de cărămidă saŭ de peatră, şi cu un cuvînt, ḑicem, că la tóte aceste binale lemnele despre nicĭ o parte să nu fie neîmbrăcate cu ziduri, afară din ferestre, uşĭ şi paturĭ, care aceste numaĭ aŭ de a fi de lemn, iar ceĭ ce vor avea putere, de vor voi le vor căptuşi cu fier şi uşile şi ferestrele. Binalele ce aŭ a se face pe uliţa Cojocarilor, care se începe de la covrigărie şi merge spre Hanu Colţeĭ, aşişderea şi cele ce sunt a se face pe uliţa care merge la cişmea şi merge spre Bărăţie, să fie datorĭ stăpîniĭ acestor binale, ca orĭ toţĭ să şi le facă cu câte un cat numaĭ saŭ toţĭ să şi le facă cu câte două caturĭ, iar nu uniĭ să le facă cu câte un cat şi alţiĭ cu câte două; de vor voi însă ca să le facă cu două caturĭ să fie datorĭ a face bolte la catul cel de jos, şi sobe jos să nu aibă, fără numaĭ la catu de sus, iar pardoselele, tavanurile şi învelitorile să fie tot după orânduiala ce s'aŭ ḑis maĭ sus. Samarurile, tărăbile şi cesimalele să lipséscă cu totul. Toţĭ aceştia, când va fi să încépă facerea binaleĭ, să fie datorĭ să chiame maĭ întêiŭ pe Meimar-Başa, ca să-ĭ arĕte cât este să se facă înălţimea aceleĭ binale, spre a nu fi vre-una maĭ înaltă de cât celea de alăturea saŭ maĭ eşită spre pod, ci cu acel mijloc să se păzéscă marginea uliţelor, precum sunt mĕsurate şi însemnate de dumnélor veliţiĭ Vornicĭ, adică uliţa cea de la Şerban-Vodă până la Sf. Gheorghe să fie de stânjenĭ $3^1/_2$, iar a Cojocarilor şi cea către Bărăţie să fie de câte treĭ stânjenĭ tocmaĭ, pentru care se şi poruncesce D-le Meimar-Basa, ca în tóte ḑilele să privegheze şi să iae séma pe la binalele ce se lucréză, ca nu cuvaş să se întindă spre pod eşind afară din mĕsura cea rînduită, nicĭ să-şĭ înalţe cinevaş binaua maĭ mult de cât altul, ci şi cele de la Şerban.Vodă până la Sf. Gheorghe, cât şi cele de pe uliţa Cojocarilor, de pe uliţa Bărăţieĭ să fie la înălţime de o potrivă, iar când va vedea pe vre-unul urmând împotrivă să-'l arĕte dumnélor Veliţilor Vornicĭ, ca să-ĭ strice acea eşire a binaleĭ peste rînduială. Nartul a fieş-care felurime de material ce este trebuincios a intra la facerea acestor binale să se urmeze întocmaĭ după preţu ce prin osebit catastih arĕtăm Inălţimiĭ Tale, anume: pentru varul ce se va aduce de către locuitorĭ spre vînḑare aicĭ în politie ca, să nu se ia numaĭ de uniĭ, şi alţiĭ să stea cu lucrul binalelor jos, fiind-că aceste binale sunt tot la un fel de stare de stăpînĭ, de acea dară găsim cu cale să se rînduiască câte unul, adică din partea bisericéscă şi din partea boeréscă cât şi din partea negustoréscă, treĭ negustorĭ de starea întêiŭ, al doilea, şi al treilea, ca să priméscă tot varu ce va veni, şi printr'aceştia să se împartă cu dréptă analoghie pe la toţĭ ceĭ carĭ au trebuinţă de lucru binalelor celor arse, şi preţul să 'l plătéscă fieş-care după nartul cel hotărît, iar verĭ-cine se va îndrăzni a eşi afară la margine ca să întêmpine pe locuitoriĭ vărnicerĭ şi a da preţ maĭ mult peste nart, nu numaĭ baniĭ ce-ĭ va da să şi-ĭ pearḑă, ci încă să se şi pedepséscă. Câte din prăvăliĭ lucréză cu foc, şi câte lucrurĭ aŭ primejdie de foc, cum: spiţăriĭ, lumînăriĭ, simigiriĭ, brutăriĭ, jimblăriĭ, bucătăriĭ, lăcătuşeriĭ, cazangiĭ, ferarĭ, rachierĭ, să-şĭ facă la o parte deosebit, unde se va socoti, iar să nu fie în têrg, cum şi iarbă de puşcă să nu aibă voie nimenea a ţinea prin prăvăliĭ, ci pentru tóte acestea să se urmeze precum prin osebită anafora am arĕtat încă de maĭ înainte.—*1804, Sept. 13.*

Dositeĭ al Ungro-Vlahieĭ, Dimitrie Ban, Dumitraşco Ban, vol. Ban Scarlat Ghica Ban,... biv. vel. Ban,... vel Logof,... vel. Vist., Radu Golescu, vel.

vorn. Constantin Știrbeiŭ, Dim. Racoviță, Vorn. Isaac Ralet, Logof. vel. Vorn... vel. vorn. al obștireĭ.

Cod. L. Fila 289—290.

Iō Constandin Alexandru Ipsilante Voevod

Fiind-că nizamul care s'a dat pentru facerea binalelor, ce s'aŭ ars în trecuta primejdie a foculuĭ se cuvine a se urma, nu numaĭ pentru meremetuirĭ de binale, ci și pentru toțĭ alțiĭ verĭ-care de acum înainte vor voi a face binale noue aicĭ în politie, orĭ în têrg, saŭ prin mahalale, ca un lucru ce este cuviincios și de mare trebuință, făcêndu-se acésta pentru a putea fi tot-d'a una ferite și apĕrate binalele politieĭ de întêmplarea primejdieĭ foculuĭ; de aceea dară poruncim, dumnévóstră cinstiților și credincioșĭ boerilor Domniei Mele, veliților vornicĭ, ca verĭ-cine de acum înainte va voi a-șĭ face prăvăliĭ, case saŭ orĭ-ce alte Binale, *să fie datorĭ a și le face întocmaĭ și chiar cu urmare și ființa aceea a nizamuluĭ ce este arĕtat în obștésca anafora, care s'aŭ buiurdusit de Domnia Mea, adică, afară de ușĭ și ferestre și paturĭ care asemenea aŭ a fi de lemn, tótă cea-l-altă ființă a binaliĭ să fie de zid,* urmându-se atât pentru tavanurĭ, cât și pentru învelitorĭ a fi precum în numita anafora se dă povățuire pe larg, ci dar să avețĭ dumnévóstră a îngriji și priveghea prin marafet Maimar-Baș, spre a se face urmarea precum poruncim, iar cel ce va urma să-l arățĭ Domnieĭ Mele ca să se strice și să se sfărâme binaua ce va începe. a o face împotriva nizamuluĭ care este poruncit și hotărât de Domnia Mea *Tolico pisah gospodar.* — 1804, August 18.

Cod. ELIX, Fila 194.

Anexe la pagina 677 și 678 (VIII)

Iō Constantin Alexandru Ipsilant Voevod gospodar

Cinstite și credincios boerule al Domnieĭ Mele, Dumnéta vel Vornic al Obștirilor, fiind că Dâmbovița a început a se desgheța, când trebuință este a se face din vreme mare îngrijire și pază podurilor, ce sunt peste apa Dâmbovița, ca nu cum va din năvălirea și năpădirea sloilor de ghiață proptindu-se din susul podurilor, să facă dărâmare și stricăciune acestor podurĭ; pentru care cu tóte că am făcut porunca Domnieĭ Mele către Dumnéluĭ vel Spătar și către Dumnéluĭ vel Agă, ca să orânduiască ómenĭ la tóte podurile cu căngĭ, dar și a dumitale datorie fiind, poruncim Domnia Mea, să orînduiescĭ pe polcovnicu de podurĭ cu podariĭ, să fie împreună de pază și îndată ce va vedea că se proptesc sloiĭ de ghiață în proptelele și pariĭ podurilor, numaĭ de cât împreună cu ómeniĭ

Spătarieĭ şi Agieĭ, să proftacsească a-ĭ sfărma şi a ĭ micşora spre a înlesni şi strecura să trécă pe sub podurile apeĭ la vale, avênd şi Dumnéta acéstă îngrijire până se va isprăvi venirea acestor sloĭ de ghiaţă; *tolico pisah gospod.* — 1803, Februarie 23.

Asemenea două pitace ca aceste s'aŭ făcut unul la Dumnéluĭ vel Spătar şi 'altul la vel Agă, şi altul numaĭ la Dumnéluĭ vel spătar pentru ghiaţa de la morĭ

Cod. XLIX, fila 30.

Iõ Constantin Alexandru Ipsilante Voevod gospodar Zemle

Fiind-că din pricina aruncărilor şi lepădărilor ce fac uniĭ din locuitoriĭ Bucurescilor de multe felurımĭ de gunóe şi a'tele pe Dâmbovita, iară maĭ vêrtos din pricina cojocarilor şi altor feliurĭ de binale ce le scot şi le fac asupra apeĭ, şi de o parte şi de alta, urméză ca din vreme în vreme matca acesteĭ ape nu numaĭ să se îngusteze şi să se şi strimtoreze din trebuinciósa lărgime şi adîncimea eĭ, în cât şi la vremĭ când se înmulţesce viitura apeĭ, póte să se întêmple şi vĕrsare cu înecăciune pricinuitóre de primejdie şi de pagubă la obşte, ci în cele de pe urmă cu vreme póte să-şĭ lase şi curgerea din matcă pe unde este acum şi să se abată pe aiurea, cu care iarăşĭ se va pricinui nu numaĭ paguba obşteĭ, ci şi esterisis politieĭ de o acest fel de trebuinciósă îndestulare a apeĭ şi podóbă a oraşuluĭ, pentru care cu tóte că luăm Domnia Mea pliroforie, cum că din viitura apeĭ ce aŭ fost acum, s'aŭ şi stricat unile din chioşcurĭ şi binale ce aŭ fost pe apa Dâmboviţa, dară pentru acésta într'adins orînduim şi poruncim, dumnévóstră veliţilor Vornicĭ de Ţeara de sus şi de Ţeara de jos, ca înşi-vĕ prin vederea dumnévóstră, să cercetaţĭ pe diastima apeĭ câtă se află în oraş înlăuntru, şi verĭ-ce de vor fi de acest fel de chioşcurĭ şi binale aruncate şi scóse pe apă, nu numaĭ să daţĭ nizam, ca acelea stricate să nu se maĭ facă altele, şi să rĕmâe Dâmboviţa slobodă şi deschisă, şi încă şi acele câte vor fi rĕmase nestricate până acum, să daţĭ dumnévóstră nizam a se rădica negreşit, ca să rĕmâe marginea şi lumina apeĭ slobodă, cum şi ţĕruşiĭ ce-ĭ bat pe marginea Dâmboviţeĭ cu care intră în apă de strimtoréză lărgimea eĭ să lipséscă; pentru care poruncim şi Dumnéluĭ vel Spătar şi Dumnéluĭ vel Agă, ca împreună cu dumnélor vel Vorniciĭ, să faceţĭ mumbaşărit de îndreptare cu nizamul acesta, şi să purtaţĭ grija de apururea şi tot-d'auna a nu îngădui pe numiţiĭ să arunce orĭ-ce fel de gunóe saŭ altele pe apa Dâmboviţeĭ. —*tolico pisach gospod.* 1803, Martie 12.

Cod. XLIX, fila 38.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod gospodar Zemle Vlahiscoe

Dumnéta vel Agă, fiind-că pentru a nu se arunca gunoiul în apa Dâmboviţeĭ este dat nizam şi de maĭ înainte de Domnia Mea, care nizam înţelesem că nu s'ar fi păzit, şi nicĭ zapciiĭ politieĭ nu aŭ îngrijire de a se păzi nizamul acesta, cu care se pricinuesce o mare rĕutate, atât la curgerea Dâmboviţeĭ, astupându-se drumul eĭ de acel mordalic al gunoiuluĭ, cât şi apeĭ se face o necurăţenie, din care se pricinuesc şi bóle; pentru aceea straşnic poruncim Dumitale, să îngrijescĭ tare acum şi tot d'auna spre a se păzi nizamul acesta, ca să nu se îngăduiască nimenĭ să arunce de acum înainte gunóe în apa Dâmboviţeĭ, ci aceia ce aŭ gunoiŭ să 'l ducă pe la hatacurĭ şi pe la alte locurĭ şi gropĭ, unde este trebuinţă de a se astupa, pentru care să daĭ poruncă la toţĭ zapciiĭ agiescĭ, ca să aibă îngrijire de acésta.—*tolico pisach gospod.* 1804, Aprilie 20.

Cod. XLIX, fila 162.

Anexe tot la pagina 678 (VIII)

Zemle Vlahiscoe: Boerule al Domnieĭ Mele, Postelnicel Constantin Pastia epistatule al şanţurilor de la sud Dâmboviţa, fiind-că tréba şanţurilor dintru început aŭ fost şi este sub a ta grijă, ca nu care cum-va dară după isprăvirea şanţuluĭ celuĭ noŭ, care cu sfat de obşte prin anafora întarită şi de Domnia Mea, s'aŭ chibzuit a se face acum prin epistăsia Serdarĭuluĭ Iordache Deşliu, să găsescĭ la urmă vre-o pricină că are vre-un cusur, fiind-că iarăşĭ sub a ta purtare de grije are a fi, precum şi până acum este; de aceea dar, iată te orînduim Domnia Mea şi poruncim, ca împreună cu Serdariul Deşliu, să fiĭ şi însuţĭ la tótă facerea acestuĭ noŭ şanţ, şi să epistăsescĭ până în sfêrşit, urmând amêndouĭ cu săvêrşirea şanţuluĭ, întocmaĭ după cuprinderea anaforaleĭ cea întărită de Domnia Mea, spre a nu se face vre-un cusur, căcĭ la urmă cuvînt de îndreptare nu veĭ putea avea înaintea Domnieĭ Mele.—1805, August 1.

XLIX Fila 230

Iω Constantin Alexandru Ipsilant Voevod gospodar. Zemle Vlahiscoe.

Prea sfinţia ta Părinte Mitropolite, iubitorule de Dumnedeŭ, episcopĭ şi dumnévóstră cinstiţilor şi credinciosĭ veliţilor boerĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele Haló şi Mazîli, fiind-că după anaforaua ce ne-aţĭ făcut pentru şanţul Dâmboviţeĭ ce se face acum din noŭ, aŭ adus orînduitul cercetătoriŭ însemnare prin foĭ, atât pentru câte morĭ se află pe apa Dâmboviţeĭ, de la gura şanţuluĭ în jos şi până unde dă Dâmboviţa în Argeş, cât şi pentru suma arendiĭ fieş-căreia morĭ, care sumă a arendeĭ morilor se cunósce că orînduitul a făcut catastih, iar nu cu adîncă cercetare, şi póte să fie sumă maĭ multă; de aceea poruncim, că vĕḑênd sfinţiile vóstre, şi dumnévóstră împreună cu dumnéluĭ vel Vistier foile orânduituluĭ cercetător, să chibzuiţĭ suma cheltueleĭ, cum şi ce trebue să dea fieş-care analagon pentru trebuinciósa cheltuială a facereĭ acestuĭ noŭ şanţ care este spre folosul celor cu morile şi să ne arĕtaţĭ în scris fără zăbavă spre a se face baniĭ tacsil fiind trecuţĭ pe şin în cheltuelile facereĭ numituluĭ şanţ.—*tolico pisah gospodar.* 1805, August 9.

Cod. XLIX, fila 231.

Iō Constantin Alexandru Ipisilante Voevod

Domnéta vel Spătar şi Dumnéta vel Vornice al Obştirilor, fiind-că podul de pe apa Dâmboviţeĭ ot Gorganĭ, sunt datorĭ mahalagiiĭ Gorganuluĭ, carĭ sunt locuitorĭ fără de plată de chirie pe livedea ce a fost Domnéscă, de împreună cu egumeniĭ de la douĕ Monastirĭ Mihaiŭ-Vodă şi Radu-Vodă, care aŭ din sus morile de carĭ se folosesc cu venitul ce aŭ, de a'l drege şi de a'l face acest pod, după cum ne pliroforisim Domnia Mea din condicile Divanuluĭ, care pod fiind-că are trebuinţă de meremet, poruncim dumnévóstră, ca viind în faţa podului să'ĭ faceţĭ prin vederea dumnévóstră căutare de meremetul ce-ĭ trebue, atât spre a se împlini găurile cu podinile ce va fi de lipsă, cum şi proptelele şi pariĭ de dedesupt ce nu vor fi bunĭ, ca să se întemeieze cu altele nouĭ, şi lângă acestea să se facă pe marginĭ de o parte şi de a'ta parmaclâcurĭ de rênd de la un cap până la altul; asişderea şi o bucată de pod ce este peste o scursóre din Dâmboviţă, în partea de dincóce, fiind stricată, iarăşĭ să se drégă şi după chefşul (*devizul*) ce veţĭ face dumnévóstră de cherestéua ce trebue, făcênd fóie, să îndatoriţĭ atât pe mahalagiĭ, cât şi pe egumeniĭ amêndouĭ, de a o aduce şi de a se face dresul desăvârşit, prin îngrijirea şi epistăsia dumnévóstră negreşit.—*tolico pisah gospod.* 1803, Maiŭ 8

Cod. XLIX, fila 52.

Iō Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

Poruncim Domnia Mea, Vătaşe de Aproḑĭ, ca până în soroc de treĭ ḑile să împlinescĭ negreşit de la obrazele ce se arată maĭ jos suma banilor pe câtă îĭ este însemnată la fieş-care, şi sunt datorĭ a-ĭ rĕspunde pentru trebuinţa facereĭ şanţurilor, după anaioghia ce prin anafora s'aŭ făcut pe stăpâniĭ morilor, care s'aŭ întărit şi de Domnia Mea, şi să ne aduceţĭ rĕspuns, iar când până la numitul soroc nu se vor păti, iar să rĕspunḑĭ cu pliroforie, pentru care cuvînt nu plătesce fieş-carele, ca să dăm poruncă. — *ii saam, receh gospod.*

Talerĭ	
250	Vornicul Barbu Ştirbeiŭ
210	Sfînta Mitropolie
170	Cluceriu Ghiţă Creţulescu
160	Clucerésa Elena Dudésca.
20	Monastirea Arhimandrit.
810	Adică opt-sute ḑece

Iω Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

Cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, Dumnéta biv. vel Iane Epistatule al Spătărieĭ, fiind-că suma banilor ce s'aŭ analoghisit de dumnélor veliţiĭ boerĭ pentru trebuinciósa cheltuială a şanţuluĭ Dâmboviţiĭ, pe stăpâniĭ morilor este a se împlini fără de zăbavă, ca să se dea pentru săvêrşirea şanţuluĭ, ce s'a ḑis maĭ sus, acum până este vremea îndemânată, poruncim dar să facĭ Dumnéta cuviinciosul mumbaşiret stăpânilor acelor morĭ, ca fieş care să-ţĭ rĕspunḑĕ analogul al banilor ce se arată prin deosebită fóe, care este alăturată la anaforaua dumnélor veliţilor boerĭ, iară când veĭ vedea dumnéta că se pricinuesce zăbavă din partea stăpânilor morilor la rĕspunderea acestor banĭ, atuncĭ să-ĭ împlinescĭ de la arendaşiĭ ce vor fi ţiind acele morĭ, precum aşa se cuprinde şi la Domnésca Nóstră întărire, ce s'aŭ dat prin Buiurdismă la maĭ sus numita anafora a dumnélor veliţĭ boerĭ şi până în soroc de cincĭ, şése ḑile cerem negreşit de la dumnéta istovul acestor banĭ. — *tolico pisah gospod.* 1806, Aprilie 22.

Cod. XLIX, Fila 249

Acest act de maĭ jos e fórte deteriorat. Prin el Vodă ordonă Mitropoliţilor, Episcopilor, boerilor, «fiind-că podurile în próstă stare aŭ ajuns precum le-am găsit Domnia Mea, şi cum vedeţĭ şi înşive dumnévóstră, că toţĭ de obşte marĭ şi micĭ patimesc . . . . şi acéstă mare trebuinţă obştescă neputênd a se zăbovi...» (Vodă ordonă să se adune «unde citind acéstă anafora (rupt) carĭ aŭ fost orânduiţĭ epitropĭ, să theorisiţĭ . . . . cât pentru iraturile . . . . . să strîngă aceste iraturĭ, să chibzuiţĭ dumneavóstră cum le găsiţĭ acele iraturĭ? care este mijlocul maĭ cu orînduială şi maĭ înlesnit de a le avea Epitropia şi de sunt de ajuns aceste iraturĭ, după stricarea şi de desăvêrşit sfărâmarea întru care aŭ ajuns de sunt acum . . . . . . saŭ ce alt adaos şi de unde chibzuiţĭ dumnévóstră a se putea? . . . . . şi să se maĭ facă de a fi de ajuns. Pentru că după mare . . . . ce este la acésta trébă obştéscă când vre-un alt mijloc de . . . . a se maĭ adăoga din altă parte, cum se va găsi trebuinţă.urmézǎ a se *provlima* de la tótă obştia de vre-un ajutor.

Să faceţĭ dumnévóstră chibzuire asupra întocmireĭ şi îngrijireĭ acesteĭ

Eforiĭ a podurilor, care este mijlocul a buneĭ chivernisirĭ şi a buneĭ .... la tótă tréba obştéscă, de a fi în bună stare şi a nu cădea la vre-un catahrisis. Şi pentru tóte pe larg să faceţĭ Domnieĭ Mele anafora în scris, care o aşteptăm fără zăbavă de la osîrdia sfinţiilor vóstre părinţilor arhiereĭ şi a domnielor vóstre boerilor Domnieĭ Mele. Pentru care şi orânduim zapciŭ pe de Divan, . . . să arĕte la tóte obrazele porunca acésta, spre a se aduna şi a se face urmare fără prelungire.— 1802, Noembrie 24.

Iω Constantin Alexandru Ipsilant Voevod gospodar...

Poruncim Domnia Mea Epitropilor marĭ aĭ politieĭ, primind domnescul nostru pitac, să aveţĭ acum din vreme a face meremetul cel cuviincios unde va fi stricăciune, şi a drege Podul Calicilor, fiind-că Lunĭ la opt ale luneĭ Decembrie este ca să plece de aicĭ Maria Sa prea Inălţatul Hasan Paşa.—*tolico pisah gospod.*—1802, Noembrie 30.

Vel Logofĕt.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

După pliroforia ce daŭ Domnieĭ Mele dumnélor veliţiĭ Vornicĭ, printr'acéstă anafora, cum că mĕsurătórea acestor podurĭ s'aŭ făcut de faţă cu mahalagiiĭ, cum şi cisla pre cât ajunge pe fieş-care mahalagiŭ să dea, s'aŭ făcut cu dreptate, întărim Domnia Mea şi poruncim Dumitale vel Agă, să facĭ negreşit şi fără de zăbavă tacsilul acestor banĭ, de la fieş-carele suma ce se cuprinde maĭ jos în aşternuta socotélă, urmând cu darea banilor a unuĭ pod în mâna Dumnéluĭ vel Vornic Barbu Văcărescu, i a celor-l-alte podurĭ în mâna Dumnéluĭ biv. vel Clucer Gregorie Băleanu; de care poruncim şi dumnévóstră numiţilor boerĭ, ca îndată fără de prelungire de vreme a merge să tocmiţĭ trebuinciósa cherestea, să se aducă cum maĭ în grabă sub epistăsia dumnévóstră, a se pune în lucrare facerea şi săvêrşirea acestor podurĭ, sîrguindu-vĕ de a se face podurĭ bune şi cu şanţurĭ, după cum se cuprinde maĭ jos, iar pentru astuparea puţurilor încă de la 13 ale trecutuluĭ Octombrie este dată porunca Domnieĭ Mele, prin buiurdismă la anaforaua dumnélor boerilor, ce aŭ fost orînduiţĭ pentru cercetarea puţuluĭ ce este pe locul Cluceruluĭ Bărcănescu, după care acea de atuncĭ hotărîre are a se urma, şi poruncim Vătafule de Aproḑĭ, ce eştĭ orânduit zapciŭ, să facĭ negreşit urmare după acea poruncă, ca să se destupe şi să se curăţe atât puţul acela de pe locul Bărcănesculuĭ, cât şi puţul ce mi s'a arătat printr'aceeaşĭ anafora că este sub pórta Cluceriuluĭ Băleanu, iarăşĭ pentru scurgerea apeĭ—1804, Februarie 20.

Cod. L, fila 4.

Prea Inălţate Dómne

După luminată porunca Măriei Tale, ce s'aŭ dat, ca de iznovă să mĕsurăm podul ce urméză din zidul Hanuluĭ Colţi până la Dumnéluĭ Cluceriu Hagi Moscu, şi podul ce este iarăşĭ din zidul Hanuluĭ Colţiĭ pe lângă Dumnéluĭ Cluceriu Bălénu, până la Dumneaeĭ Băneasa Moruzoe, spre a nu maĭ rĕmânea cuvînt mahalagiilor ce se jeluiseră, că s'ar fi năpăstuit la mĕsurătórea întêiŭ, am mers la faţa loculuĭ şi de faţă cu mahalagiiĭ am mĕsurat amêndouĕ aceste podurĭ, dar vĕḑênd că şi podul de la Dumneaeĭ Băneasa Moruzoe, până în dreptul caselor Stolniculuĭ Dimitrache, pe uliţa ce merge spre podul Mogoşóeĭ, i podul ce urméză iarăşĭ din partea Dumneaeĭ Bănesiĭ până în dreptul prăvălieĭ Băltăreţuluĭ, împotriva hanuluĭ Şerban-Vodă sunt iarăşĭ stricate fórte rĕŭ, şi de nu se vor face şi acestea, nu numaĭ celor ce vin cu marfă la carvasaraua Domnéscă li se face cheder, ci şi tuturor de obşte, am pus de am mĕsurat şi aceste douĕ bucăţĭ de pod, ca şi acestea să se facă din noŭ, şi iarăşĭ maĭ jos am aşternut socotélă de baniĭ ce merg la fieş-care pod, şi pe fieş-care mahalagiŭ cât l'aŭ ajuns cisla după dreptate să dea; ci să fie luminată porunca Măriei Tale, către Dumnéluĭ vel Agă, ca să împlinéscă de la fieş-care mahalagiŭ baniĭ ce ajunge să dea după acéstă cislă ce s'aŭ făcut, şi baniĭ ce sunt pentru podul ce merge de la carvasaraoa spre Hagi Moscu să se dea la Dumnéluĭ Vornicu Barbu Văcărescu, ca prin epistăsia Dumnéluĭ sa se facă acest pod, iar baniĭ ce sunt pentru douĕ podurĭ, adică cel ce urméză din colţul Hanuluĭ Colţeĭ până la Stolnicul Dumitrache, şi cel-l-alt ce urméză din pórta Dumneaeĭ Băneseĭ Moruzoe până la Băltăreţ, să se dea la Dumnéluĭ Cluceriu Bălénu spre a epistăsi Dumnéluĭ la facerea acestor podurĭ, fiind-că însuşĭ dumnélor maĭ sus numiţiĭ douĭ boerĭ s'aŭ însărcinat şi aŭ primit a face acéstă epistăsie, însă podurile câte trele să se facă cu şanţurĭ, şi puţurile ce sunt din vechime să se deschiḑă şi să se curăţe, ca să aibă unde să se scurgă apa, căcĭ pentru acésta şi preţul de stânjenĭ palme talerĭ 16 s'aŭ socotit îndestul, iar hotărîrea.....—1803, Februarie 13.

Podul din zidul Hanuluĭ Colţiĭ pe lângă Dumnéluĭ Cluceriu Bălénu, până la casele Dumnéluĭ Stolniculuĭ Dimitrache

Stânjenĭ	Palme	Talerĭ	pe de o parte tal. 8.
49	3	395	Hanu Colţi
2	—	16	Hagi Iane
29	4	252	Clucer Bălean cu aĭ Ulicióreĭ
22	—	192½	Clucer Bărcănescu cu tal. 16
20	2	162	
20	—	160	Vilăroe

Stânjenĭ	Palme	Talerĭ	
9	2	58	Stolnicu Dimitrache
2	—	—	Ulicióra să o plătéscă Bălénu cu Bărcănescu
125	3	1235	
			pe de altă parte talerĭ 8.
23	—	184	Armasopulu cu scufa
29	4	236	Mariuţa Vilăróe
40	4	324	Vasilache
31	5	127	Măria Sa Beizadea
		127	Dumneăeĭ Bănesa Moruzoe
28	5	226	Bălţăşóe
153	2	1227	

Alt pod ce este să se facă din potrivă Dumnéeĭ Băneseĭ Muruzoe până la hanu luĭ Şerban-Vodă pe lângă Sărdar Polizu.

12	3	99	Romanet
15	7	124	Sărdar Polizu
40	—	320	Mânăstirea Cotrocenĭ
68	2	543.	

10	7	87	Dumnéluĭ Clucer Bărcănescu
2	3	19	Gheorghe Croitoru
3	5	39	Bălaşai Têmplaru
10	2	100	Stamatache
4	—	40	Ioniţă Cojocaru
4	—	32	
3	2	26	Constandin Lacatuş
2	—	30	Ulicióra luĭ Lefter
3	3	27	Pătraş Croitor i Gligore
1	4	12	Manolache Condoragiu
1	6	14	Dumitru Lipscanu
5	1	41	Preda Bărbieru i Iancu Vutcaru
1	5	13	Mihaiu Lipcanu
16	—	128	Enache Băltăreţ
69	6	598	

Aceste două podurĭ, să se strîngă baniĭ la Dumnéluĭ Clucer Bălénu, şi cu Epistăsia Dumnéluĭ să se facă alt pod ce este să se facă iarăş din zidul hanuluĭ Colţeĭ până la Dumnéluĭ Cluceriu Hagi Moscu.

Stânjenĭ	Palme	Talerĭ	Pe de o parte talerĭ 8
12	7	103	Armaşopulo cu scufa
22	2	178	Sărindărésa Obedénca
38	—	304	Dumnéluĭ Vornicu Matache Racoviţă
2	4	20	Ulicióra
5	4	44	Barbu Polcovnicu
5	—	40	Anicuţa Văduvă
5	—	40	Biserica Eni
10	—	80	Soţia luĭ
29	4	236	Dumnéluĭ Banu Manolache Creţuleşcu
13	—	104	Copiiĭ rĕposatuluĭ Andronache
143	5	1149	
2	7	23	Preda Bărbieru
16	4	132	Dumnéluĭ Vornicu Barbu Văcărescu
43	—	344	Mănăstirea Colţeĭ
5	4	44	Medelnicer Ştefan Belu
3	—	24	Ulicióra
10	—	80	Barbu Polcovnicu
42	4	340	Dumnéeĭ Vorn. Câmpenésca
31	—	168	Dumnéluĭ Clucer Hagi Moscu
144	3	1155	

Acest pod să se strîngă baniĭ la Dumnéluĭ Vornicu Barbu Văcărescu şi cu Epistăsia Dumnéluĭ să se facă, fiind-că din bună voia Dumnéluĭ aŭ primit.

Cod. L, fila 4—5.

Iŏ Constandin Alex. Ipsilant Voevod i gospod. Zemle Vlahiscoe

Fiind-că Dumnéluĭ vel. Logofĕt Isac Ralet, ne făcu arĕtare cum că podişorul ce urméză pe la pórta Dumnéluĭ atâta este de rĕŭ stricat, în cât după ce se va dezgheţa nu este putinţă de a maĭ trece cinevaşĭ pe acolo, şi fiind-că din podul cel mare al Mogoşóieĭ se scot podine vechĭ, poruncim Domnia Mea Epitropilor podurilor marĭ, ca cu dintre cele podinĭ vechĭ ce se scot de la Podul Mogoşoeĭ, să meremetiséscă acest podişor de la pórta caselor Dumnéluĭ Logofĕt, până în maidanul ce este în dosul caselor Dumnéluĭ Vistieruluĭ Costache Ghica, spre a se drege, fiind o puţină diastimă. *Tolico pisah gospod.* — 1803, Februarie 22.

Cod. XLIX. Fila 27—28.

Iω Constantin Alexandru Voevod i gospodar Zemle Vlahiscoe

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor Domnieĭ Mele, Dumnéta biv. vel. Bane Dumitrache Ghica, şi Dumnéta biv. vel. Bane Nicolae Brâncovene, Dumnéta v. Vist. Dumitrache Racoviţă, Dumnéta biv. vel. Vornice de Ţera de sus Manolache Creţulescule, Dumnéta biv. v. Vist. Filipescule, Dumnéta vel. Logofĕt de obiceiurĭ Constandin Ştirbeiŭ, şi Dumnéta vel. Vorn. de Ţera de jos Scarlat Câmpineanu, vĕ facem Domnia Mea în şcire, că pentru *podinile şi urşiĭ ce trebuesc la facerea dintreg a Podului Mogoşóeĭ*, făcêndu-se socotélă şi mĕsurătóre, ne-aŭ dat Epitropiĭ podurilor acéstă însemnare arĕtătóre de suma ceea-ce trebuesce, precum veţĭ vedea dumnévóstră din alăturatul perilipsis ce-l alăturăm într'acest Pitac, care sumă fiind mare, după cum veţĭ vedea, urméză a cădea o multă greutate locuitorilor, maĭ vêrtos acum în vremea primăvereĭ, când aştéptă fieşcarele, a'şĭ face alăturile de hrana cea de peste an şi a'ş căpui de nămestiile, îngrădirilor şi sălăşluirilor lor. Decĭ fiind-că şi podul este trebuincios adevĕrat a se face, dar şi cea-l-altă greutate ce urméză a cădea asupra locuitorilor, maĭ vêrtos acum în vremea primăveriĭ, trebuesce chibzuită, pentru aceea dară orânduim pe dumnévóstră, să vĕ adunaţĭ împreună, unde să socotiţĭ şi una şi alta, şi să chibzuiţĭ a găsi un mijloc cu care şi podul să se facă, dar şi locuitoriĭ să nu simţă atâta greutate, şi să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele prin anafora în scris cu Vatafu de Divan —*Tolico pisach gospod.* 1803, Martie 5.

Cod. XLIX Fila 32.

Iω Constandin Alexandru Ipsilant Voevod gospodar Zemle

Fiind-că Podul Calicilor s'aŭ stricat fórte rĕŭ făcêndu-se găurĭ de nu maĭ póte cinevaşĭ trece pe dênsul, poruncim Epitropilor aĭ podurilor, ca din podinile vechĭ ce se scot de la Podul Mogoşoaeĭ, alegênd câte vor fi maĭ bune ca să pótă dăinui cevaş, să le care Polcovnicu la Podul Calicilor, puindu-le pe unde va fi trebuinţă, spre a se îndrepta óreş-ce şi acel pod, fiind mult trebuincios.—*Tolico pisach gospod.* 1803, Martie 15.

Cond. XLIX Fila 38.

Pitac de a da Armaşu pe tótă ḑiua 20 de vinovaţĭ pentru Podurile marĭ

Poruncim Domnia Mea Dumnitale vel Armaş, primind acest Domnescul Nostru Pitac, să aibĭ a da pe tótă ḑiua câte 20 de vinovaţĭ de la puşcărie, ca să se afle nelipsiţĭ la lucrul podurilor marĭ ale politieĭ, ci dar aşa să urmezĭ negreşit.—*Tolico pisah gospod.* 1803, Martie 29.

Cond. XILX Fila 41.

Iŏ Const. Alexandru Ipsilant Voevod Gospodar

Find-că lucrarea şi săvêrşirea podurilor o cerem Domnia Mea fără de zăbavă, ca un lucru ce este din cele maĭ trebuinciόse a obştieĭ, primită este Domnieĭ Mele anaforaua ce ne făcu Epitropiĭ podurilor, pentru care şi poruncim dumneavόstră ispravnicilor ot. sud. Ilfov, ca prin zapciiĭ plăşilor, să avețĭ a îndatora şi a supune pe toțĭ podariĭ câțĭ se află locuind în satele județuluĭ, spre a se afla negreşit fieş-carele la rêndul sĕptĕmâniĭ luĭ, de Lunĭ diminéța până Sâmbătă séra nelipsițĭ din lucru, cum şi ceĭ ce din neputință de bόlă saŭ de vre-o trebuință a lucrăriĭ pămêntuluĭ, nu vor putea însuşĭ să vie, să-şĭ pue cu plata sa om vrenic în loc, căcĭ pentru aceea sunt scutițĭ a da dajdie, şi li se dă şi emeclic de la Epitropĭ, acele câte patru parale pe ḑi, şi asemenea urmare să facĭ şi Dumnéta v. Vornice al politieĭ prin zapciul plăşilor pentru ceĭ de aicĭ.—1803. Maiŭ 8.

Prea Inălțate Dόmne

Cu prea plecata anafora, arĕtăm Mărieĭ Tale, pentru podariĭ ce se află şeḑĕtorĭ pe afară în județele lor, cum şi pentru uniĭ din ceĭ cu locuința aicĭ în politie, că mergênd pe la dênşiĭ căpitaniĭ de pod, şi dându-le tuturor de şcire ca să vie la lucru poduluĭ, precum sunt întocmițĭ, n'aŭ urmat a veni toțĭ, maĭ vêrtos din ceĭ de pe afară, pentru carĭ fiind-că Casa podurilor nu are mijloc a trimite atâția όmenĭ de aicĭ după dênşiĭ, ca în vreme să le facă mumbaşirlîc şi să-ĭ pornéscă, risipițĭ fiind şi depărtațĭ cu şederea, ne rugăm Măriei Tale, să fie luminată poruncă către dumnélor boerĭ ispravnicĭ din Ilfov, ca prin zapciiĭ plăşilor să-ĭ siléscă a veni fieş-care la rîndul sĕŭ, la lucrul poduluĭ precum sunt orînduițĭ, în doue cete, adică o cétă într'o sĕptemână să lucreze la pod, şi o sĕptemână să fie slobodĭ, şi altă cétă iarăşĭ asemenea, iară carĭ din eĭ, nu vor avea mijloc a veni în vreme de lucru agonisitelor saŭ din altă pricină din neputință învederată, uniĭ ca aceia iarăşĭ silițĭ să fie a'şĭ trimite numaĭ de cât όmenĭ în locul lor, cu plată tocmită de sineşĭ, de a se afla lunea de diminéță cu toțiĭ în lucru poduluĭ, ca uniĭ ce se scutesc de la Domnésca Visterie de dajdie şi li se dă şi emeclic, fieş-căruia câte patru parale pe ḑi de la Casa podurilor.— 1803, Maiŭ 6.

Dimitrie Poliz Sărd., ***Mihaiŭ** Bălăceanu.*

Fila 211

Iω Constantin Alexandru Ipsilant Voevod

Cu cale fiind anaforaua ce ne face pré sfinţia sa părintele Mitropolit şi dumnéluĭ v. Vor. al Obştirilor, o întărim Domnia Mea şi poruncim, ca întru tóte să se facă urmare întocmaĭ după cum maĭ jos se coprinde, pentru care, rînduim şi mumbaşir pe boeriul Domnieĭ Mele Mateiŭ Greceanu polcovnic zapciŭ, ca să se facă împlinire, şi să se facă şi osebita porunca Domnieĭ Mele către Ispravniciĭ Vlăşceĭ, ca după sfîrşitul luneĭ aceştia să trimiţă pe douĭ, treĭ din săteniĭ oĭ Ogrăzenĭ, spre a li se da şi cusurul după tocmélă, şi a se pune în lucrare facerea acestuĭ pod; în 1803, Iulie 12.

Fila 352.

Prea Inălţate Dómne

Mahalagiiĭ ot sfeti Ilie prin jalba ce aŭ dat Măriei Tale, arată, că prin mahalaua lor fiind uliţă mare, din ploĭ şi din ămbletele carelor s'aŭ făcut gropĭ adâncĭ şi batacurĭ, în cât pătimesc fórte rĕŭ, atât eĭ cât şi alţĭ călĕtorĭ, şi maĭ vèrtos tómna şi iarna când sunt slóte cu mare discolie duc pe la casele lor care cu lemne, fên şi alte trebuinţe, încă maĭ de multe orĭ cu spinarea le cară din podul cel mare al Calicilor pe la namestiile lor; pentru care vĕḑêndu-se întru atâta patimă, încă din anul trecut aŭ voit a se face pod, făcêndu-se şi cislă; le-aŭ dat ajutor şi sfînta Mitropolie cu tal.: 200, şi alţĭ boerĭ din partea loculuĭ pentru înlesnirea ce avem de a trece şi a veni la luminata curte Măriei Tale, şi s'aŭ şi strîns din banĭ prin mumbaşiretul polcov. de podurĭ tocmindu-se şi podul cu săteniĭ ot. Ogrăzenĭ sud. Vlaşca: dându-le şi arvună tal: 200 după arĕtarea ce ḑic că le-aŭ făcut proin polcovnicu, dară cu întêmplarea anuluĭ trecut, de s'aŭ răsipit ómeniĭ, ḑic că aŭ rĕmas tréba fără de nicĭ o energhie şi până acum şi cer dreptate spre a se orândui mumbaşir iarăşĭ polcovnicul de pod, care este şi acum, că să strîngă baniĭ jumătate şi de la ceĭ-l-alţĭ mahalagiĭ, carĭ n'aŭ apucat să dea, ca să aducă şi locuitoriĭ ot. Ogrăzeniĭ, cu care s'aŭ tocmit podul, ca să li se maĭ dea şi cel-l-alt cusur de banĭ până a li se împlini tal: 332, baniĭ jumĕtate, după legătura zapisuluĭ lor, spre a se apuca de facerea poduluĭ, ca să nu maĭ pătiméscă acea greutate şi necaz al noróelor. Intru a cărora jalbă ni se poruncesce de Măria Ta, ca aducêndu-ĭ înaintea nóstră pe pârîtul prin polcovnicu, să cercetăm jalba acésta şi orĭ să îndreptăm, saŭ să însciinţăm Măriei Tale curgerea pricinii, prin anafora; decĭ următorĭ fiind luminateĭ poruncĭ, 'ĭ-am adus de faţă înaintea nóstră, şi întrebând pe pârîtul polcovnic, să ne arĕte ce banĭ s'aŭ împlinit şi ce s'aŭ făcut? puse înaintea nóstră o fóie cuprinḑĕtóre za tal: 261, banĭ 105 împliniţĭ de la mahalagiĭ, din care se scade cu tal. 205 arĕtând că talerĭ 200 s'aŭ dat locuitorilor ot.

Ogrăzenĭ arvună pentru facerea poduluĭ, iar tal: 5, cheltuiala strînsuluĭ banilor, şi tal. 56, banĭ 105 sunt asupra luĭ, arĕtând şi fóĭa cisleĭ cât aŭ fost să dea fie-care, şi ce este să maĭ dea, şi care n'aŭ apucat să maĭ dea nicĭ-de-cum, cu întêmplarea fugiĭ, cum maĭ jos s'aŭ însemnat fieş-care pe anume, ci fiind-că acest pod este de mare trebuinţă şi folositor, atât mahalagiilor şi altor trecătorĭ, dară şi podóba politieĭ, să bine-voescĭ Măria Ta, ca cu anumită poruncă să se rânduiască mumbaşir Mateiŭ Greceanu, ce este acum polcovnic de pod, ca să strîngă baniĭ jumătate de la mahalagiiĭ ceĭ care n'aŭ apucat să dea nicĭ-de-cum şi să-ĭ facă teslim în mâna luĭ Antonie Merhecénu biv. log. za taină, unul din mahalagiĭ, fiind om de ispravă şi cu credinţă şi cerut de mahalagiĭ ca să nu se maĭ ţie de polcovnic şi să sfeteriséscă dintr'ênşi fără de a da la trebuinţa poduluĭ, şi să aibă a lua iarăş de teslimet de câţĭ banĭ îĭ va da ca să pótă cunósce în urmă ce banĭ s'aŭ luat şi la cine sunt, îngrijind numitul polcovnic ca după ce vor aduce aceĭ tocmiţĭ locuitorĭ cherestéua şi se va apuca de facerea poduluĭ, — să strîngă şi pe ceia-l-alţĭ banĭ jumĕtate şi să ĭ dea tot la numitul logof. a-ĭ avea gata, ca îndat ce se va săvêrşi podul, să-ĭ rĕspunḑă locuitorilor, spre a nu sta aicĭ în zadar să piarḑă vremea şi să se zăticnéscă de hrana câmpuluĭ; căcĭ, acésta rugăm pe Măria Ta, de a se face şi osebită luminată poruncă către dumnélor boeriĭ ispravnicĭ ot. sud. Vlaşca, ca să trimiţă douĭ, treĭ ómenĭ din sătenĭ ot. Ogrăzenĭ aicĭ la Epitropie, spre a li se da şi cusurul până la tat. 332, baniĭ jumĕtate după tocméla ce aŭ făcut prin zapis; de acésta arĕtăm Măriei Tale şi cum va fi luminată poruncă.—1803, Maiŭ 15.

Dositeiŭ al Ungro-Vlahieĭ, Vel. log. al Obştirilor.

Cod. XLVI. Fila 352.

Iω Constandin Alex. Ipsilante Voevod

Cu cale find anaforaua acésta, primită este Domnieĭ Mele, pe care o întărim şi orânduim pe Dumnéta biv. vel. Vornice Golescule, ca luând în ajutor pe acel Păun Polcovnicul, să aibă îngrijirea facereĭ şi a săvêrşireĭ acestuĭ lucru, pentru care straşnic poruncim, atât Dumitale vel. Spătar, să îndatorezĭ pe Boeriĭ şi Boierănaşiĭ şi negustoriĭ ce aŭ viĭ în partea loculuĭ, ca cu a lor cheltuială să aducă nisipul i moluzul, i Dumnitale vel. Vornice al politieĭ, să îndatorezĭ pe mahalagiĭ a aduce brazda cu carele lor, cât şi Dumnevóstră Ispravnicilor din Ilfov, să îndatoriţĭ pe locuitoriĭ satelor ce sunt pe aprópe, ca să aducă tufe, i parĭ şi nuele, şi fără de zăbavă să să pue în lucrare facerea acestor treĭ podurĭ de pe acelea treĭ batacurĭ; poruncim însă Dumitale vel. Spătar şi Dumnitale vel. Vornice al Politieĭ, ca gardurile câte vor fi pricinuitóre de opritóre a drumuluĭ, să se strice negreşit, ca să rĕmâie malurile la căpĕtâiul poduluĭ deschise şi slobode

Cod. XLVI, fila 369.

Prea Inălţate Dómne.

După luminată porunca Inălţimeĭ Tale, ce ni se dă la acéstă jalbă, următorĭ fiind, înşine am fost la faţa locului şi făcênd cercetare pentru tóte câte jăluitoriĭ arată, unde s'aŭ aflat faţă şi câţĭ-va din jăluitorĭ, am vĕḑut că rĕŭ se jăluesc, ênteiŭ pentru drumul cel mare ce arată că l'ar fi împrejurat Păun Polcovnicu cu gard şi aŭ lăsat o parte strîmtă şi cu lacurĭ, pe unde strîngêndu-se noroiul, s'aŭ făcut acest strămtorat drum de nu se póte âmbla, fiind-că pĕrîtul şi de a făcut împrejmuire cu gard, de sunt ca la patru anĭ de la pliroforia ce am luat, şi de ar fi închis drumul, n'menĭ până acum n'aŭ făcut vre-o piră, dar nicĭ nu l'aŭ închis, el a închis numaĭ locul luĭ ce l'aŭ cumpărat, apoĭ şi drumul ce s'aŭ vĕḑut că este âmblător nu este strîmt, ci póte să mérgă alăturea şi patru cincĭ cară, dar pricina noróielor ce să adun pe acel drum este căcĭ fiind locul adêncat, din pricina ploilor, şi scurgêndu-se de pre împrejur, se face mare slótă, pe unde adevărat că să aduce mare zătignire, nu numaĭ celor-împrejuraşĭ vecinĭ, ci şi drumaşilor călĕtorilor în politie, maĭ vêrtos cădere, din pricină că nu se maĭ póte căra trebuinciósele lemne şi alte agoniselĭ de hrana orăşenilor, cum şi pentru gardurile viilor ce ḑice că li s'aŭ stricat de cătră drumaşĭ. De aceasta şciŭ eŭ plecată sluga Măriei Tale Vornic de politie, că în anul trecut fiind Mai-mandar cu aducerea Elciuluĭ Englezesc pre aicĭ prin Bucurescĭ, şi fiind drumul treceriĭ pe la lacul acesta, pe unde şi nu era nădejde a trece pe drumul cel mare nicĭ măcar călăreşce, am ḑis de s'aŭ stricat gardurile de pe la unele viĭ de acolea, şi am trecut cu Elciul până am dat în drumul cel maĭ bun şi 'l-am adus în Bucureşcĭ, iar nu că s'a stricat de către alţĭ călĕtorĭ drumaşĭ, precum ḑic jăluitoriĭ, şi nicĭ eĭ acum nu tăgăduiră, carĭ gardurĭ şi peste puţină vreme s'aŭ şi făcut, şi iarăşĭ nu avea mijlocul să maĭ âmble cinevaşĭ; am cercetat după acésta şi pentru ceĭ tal. 50, ce maĭ arată jăluitoriĭ, că aŭ luat pîrâtu Păun Polcovnicu arvună pentru podul ce s'aŭ fost chibzuit cu toţĭ de a-l face pe acel drum, şi s'aŭ amelisit de nu s'aŭ făcut, şi ne-aŭ rĕspuns pîrâtul că adevĕrat i s'aŭ dat aceĭ banĭ, dar nu 'ĭ-a primit el în mână, ci aceĭ carĭ să simfonisise ca să se apuce de facerea aceluĭ pod, şi fiind-că nu se ajungea baniĭ, că nicĭ nu avea putere mahalagiiĭ ca să'l facă aŭ tăcut, dar baniĭ staŭ şi până acum la aceia, cu tóte astea socotind că pe acest drum mare ce este şi al Ţarigraduluĭ i al Giurgiuluĭ şi al Craioveĭ, face trebuinţă pe treĭ locurĭ ce sunt batacurĭ, negreşit să se facă pod, am chibzuit de a se face podurĭ de nuele cu pleturĭ, tufă şi moloz cu temeiŭ bun, căcĭ de a se face de podină, una că merge o sumă fórte mare de banĭ şi în partea locului fiind ceĭ maĭ mulţĭ nişte sĕrăcime, nu are de unde a se împlini, al doilea că nicĭ póte ţinea atâta mult fiind-că póte a se fura podinile, apoĭ şi stricându-se şi maĭ mare nevoĭe se póte face, iar cel de nuele după cum s'aŭ chibzuit de a se face şi maĭ mult póte să trăiască, se cheltueşce şi maĭ puţin şi se merimetisesce şi lesne, căcĭ fieş-care de pre împrejur póte să saie, care cu caru, care cu mânele, şi lesne 'l merimetisesce, care aceste podurĭ fiind-că are şi dumnéluĭ Vornicu Golescu vie acolea aprópe, şi precum am socotit şi noĭ a se face 'cu acest mijloc, adecă: nisipul, molozul să se aducă cu cheltuiala a câţĭ-va boerĭ, boerănaşĭ şi negustoriĭ ce aŭ viĭ pe alocurea şi aŭ trebuinţă, care aŭ şi primit de a se face, iar brazda să o aducă mahalagiiĭ de acolea de prin prejur cu carele lor, fiind-că şi eĭ îşĭ aŭ alişverişu lor şi îşĭ aŭ trecerea pe acolea şi tufa i pariĭ cu nuelile să se îndatoreze prin straşnica luminată porunca Măriei Tale a le aduce locuitoriĭ Ilfovenĭ, ce sunt aprópe, adică Săbăreniĭ şi alţiĭ, fiind-că şi eĭ orĭ-ce ar avea de vîndare pentru politia Bucurescilor le cară pe aceste drumurĭ şi aŭ mare trebuinţă, precum şi în ḑilele Măriei Sale Alexandru Vodă Moruz ne am pliroforisit, că de a lor bunăvoie aŭ dat ajutor; şi pentru aceste ḑise Dumnéluĭ Vornicu Golescu, că Dumnéluĭ primeşce a se încărca cu purtarea de grijă după cuprinderea acésta ce se arată, când se va face hotărîrea prin strajnica luminată poruncă, şi să i se dea întru ajutor şi pîrâtul Polcovnic, spre a se orândui Epistat până la săvêrşirea lor, şi cu acésta nu numaĭ că este datorie de a se pune în lucrare să se facă podurile de la acele treĭ batacurĭ fiind şi drum mare, şi este şi pentru folosul a tuturor de obşte, dar şi stăpânirea póte avea o nesĕvîrşită pomenire care şi noĭ plecatele Măriei Tale slugĭ o găsim cu cale de a se face şi nu lipsim şi după luminata poruncă a însciinţa Măriei Tale, iar hotărîrea.... i proci 1804, Maiŭ 31.

Vel. Spătar Caliarh, vel. Vor. Grigore Ritoridis.

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voevod

Dumnévóstră Ispravnicilor ot. sud. Vlaşca, sănătate, vĕ facem în şcire, că încă de la 15 ale trecuteĭ lunĭ Maiŭ, Prea Sfinţia Sa Părintele Mitropolit şi cu Dumnéluĭ cinstit şi credincios boeriuluĭ Domnieĭ Mele, Grigore Ghica vel. Vorn. al Obştirilor, prin anafora aŭ arĕtat Domnieĭ Mele pentru un pod ce este să se facă prin mahalaua Dudesculuĭ, care încă din anul trecut l'ar fi tocmit mahalagiii cu săteniĭ ot. Ogrăzenĭ dintr'acel judeţ, prin zapis, şi li s'ar fi şi dat tal.: 200 arvună, maĭ rĕmâind să iae încă tal. 132 până a li se împlini baniĭ jumĕtate după tocmélă, şi întâmplându-se fuga Bucurescilor aŭ rĕmas pricina acestuĭ pod făr' de nicĭ o energhie; fiind-că acest pod este fórte trebuincios, atât dumnélor boerilor, ce şed în partea loculuĭ, cu venirea la Domnésca Nóstră Curte, cum şi la toţĭ mahalagiiĭ şi alţĭ trecĕtorĭ ce pătimesc de noróie când sunt ploĭ şi sloate, am găsit cu cale anaforaua ce ne aŭ făcut prea Sfinţia Sa şi Dumnéluĭ vel. Vornic, şi am întărit-o cu Domnésca Nóstră pecete, orânduind şi Mumbaşir pe Polcovnicul de pod, ca să strîngă şi celă-l-alt cusur de banĭ de la mahalagiĭ, după cisla ce aŭ făcut între dênşiĭ, ca până a se isprăvi podul să fie baniĭ gata a se rĕspunde sătenilor. Pentru care poruncim şi dumnévóstră, ca să trimeteţĭ doĭ treĭ dintr'aceĭ sătenĭ maĭ de ispravă, a cărora nume se însemnară maĭ jos, însă după sfêrşitul acesteĭ următóre lunĭ, ca să li se dea şi celă-l-alt cusur până la baniĭ jumĕtate, ca să încépă a căra trebuinciósă cherestea şi a se apuca de lucru, ca până în două lunĭ să dea podul gata după légătura ce aŭ făcut cu mahalagiiĭ, dară întârḑiere să nu se facă cu trimeterea lor, căcĭ maĭ dându-ne mahalagiiĭ jalbă că n'aţĭ făcut Dumnévóstră nicĭ o urmare, se va trimete Mumbaşir cu trépăd.—1803, Iulie 21.

Numele sătenilor ot. Ogrăzenĭ cu care s'aŭ tocmit podu

1. Ilie sin Barbul
2. Ene Boşoianu ot. tam.
3. Ioan Vlăsceanu ot. tam.
4. Gheorghe Poslusnic ot. tam.
5. Lazăr Arabagiu ot. tam.
6. Ioan sin Dancea ot. tam.
7. Ene Holteiu ot. tam.
8. Drăghicĭ sin Stoian ot. tam.
9. Nistor Ciupitul ot. tam.
10. Ion Budur ot. tam.
11. Voicu Budur ot. tam.

11

Cod. LIX. Fila 76.

Iω Constandin Alexandru Ipsilant Voevod

Fiind-că pentru podul ce a lăsat prin Dieta sa Panait Gheorghiu de a se face de la Gorganĭ înainte podul ce se numeşce *de pămênt* din baniĭ periusieĭ sale, de către epitropiĭ sĕĭ, deteră jalbă Domnieĭ Mele, toţĭ mahalagiiĭ câţĭ sunt locuitorĭ de o parte şi de alta, în tótă diastima acesteĭ numite uliţe, că epitropiĭ numituluĭ mort Panait Gheorghiu nu fac nicĭ o îngrijire de gătirĭ a facereĭ acestuĭ pod, cu pricina cum că nu li s'aŭ dat până acum de la Dumnéluĭ Ban Nicolae Brâncoveanu baniĭ ce este dator aceluĭ răposat Panait Gheorghiu, în vremea ce epitropiĭ aŭ strînşĭ şi adunaţĭ până acum din altă periusie a numituluĭ mort suma de tal: 15 miĭ, din care acéstă prelungire cu care se aretă epitropiĭ spre facerea şi săvêrşirea acestuĭ pod, pătimesc de obşte, în cât în vreme de noróie nu pot eĭ a maĭ trece, nicĭ eĭ nicĭ alţiĭ pe acel drum. Decĭ, fiind-că acel rĕposat nu o are legată acésta ca numaĭ cu banĭ de la Dumnéluĭ Banu Brâncovén a se face podul acesta, ci ca un lucru sufletesc şi vrednic de pomenire sunt datorĭ epitropiĭ, ca cu ceĭ maĭ d'întêiŭ banĭ aĭ pereusieĭ luĭ să se facă acéstă facere de bine, şi fiind-că aŭ epitropiĭ a'ţĭ banĭ din pereusia numituluĭ mort, poruncim Domnia Mea, Dumnéluĭ vel. Spătar, ca să îndatoreşcĭ pe epitropiĭ ce sunt asupra pereusieĭ mortuluĭ Panait Gheorghiu ca negreşit să facă începere şi să şi lucreze la facerea poduluĭ acestuia până a-l săvêrşi, maĭ vîrtos acum când este vremea de lucru, până a nu intra în iarnă şi pentru baniĭ ce aŭ a lua de la Dumnéluĭ Banu Brâncovean, nu vor fi iarăşĭ păgubiţĭ, ci după porunca ce este dată, în vreme 'ĭ vor lua.—*tolico pisah gosp.* 1803, Iulie 29.

Cod. XLIX. fila 78.

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voevod Gospodar

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor Domnieĭ Mele, dumnévóstră veliţilor Vornicĭ de Ţeara de sus şi de jos, Dumnéta vel. Vornice al Obştirilor, fiind-că podul ce urméză pe lângă hanul Colţeĭ, care merge la Carvasara, cum şi cela care vine pe la Mânăstire iarăşĭ la Carvasara sunt la o próstă stare stricate şi prăpădite, în cât nu numaĭ carăle şi alte povărĭ cu mărfurĭ ce aŭ a merge la Carvasara n'aŭ pe unde trece făr' de caznă şi primejdie, ci şi alţĭ trecĕtorĭ de obşte pătimesc la aceste locurĭ ; Poruncim dumnévóstră, să mergeţĭ înşivĕ la faţa loculuĭ, ca să vedeţĭ câtă este stricăciunea, care trebue a se meremetisi? ce cheltuială trebue a se face, şi cine se cuvine a intra la analoghie pentru lucrul şi meremetul acestor podurĭ? de care să faceţĭ Domnieĭ Mele arĕtare prin anafora în scris făr' de zăbavă. *tolico pisah gospod.*— 1803, Sept. 1.

Cod. XLIX. Fila 87,

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voevod

Poruncim Domnia Mea Polcovnice de podurĭ, ca din podinile vechĭ ce se scot din podul noŭ ce se face al Curţiĭ, câte [illegible] maĭ bune şi maĭ sănătóse tóte să aibĭ a le căra la podul Mogoşóieĭ, cu care să aibĭ a astupa găurile ce sunt pe acel pod, unde de mâne negreşit să puĭ să încépă la astupatul acelor găurĭ cu podinile ce se scot vechĭ, fără de a se cuteza de a se risipi şi a se lua încóce şi încolo, că aĭ a da sémă de dênsele. *tolico pisah gospod.*— 1803, Sept. 10.

Cod. XLIX, Fila 91.

Iω̃ Constantin Alex. Ipsilant Voevod

Polcovnice de podurĭ, iată-ţĭ poruncim Domnia Mea straşnic, ca pe toţĭ podariĭ câţĭ sunt la stégu acesteĭ Polcovniciĭ, să-ĭ aĭ pe toţĭ în slujbă la lucrul podurilor, fără de a cuteza de a da şi a lăsa dintr'ênşiĭ încóce şi încolo, orĭ cu nume de rêndaş saŭ cu altă pricină, nicĭ să cutezĭ a le lua banĭ de rînduri, orĭ tu orĭ alţiĭ, şi a nu-ĭ aduce pe toţĭ în slujbă la lucrul podurilor, căcĭ pe tóte ḑilile avem Domnia Mea a trimite irşine ca să-ĭ vaḑă şi să-ĭ numere de sunt toţĭ în lucrurile podurilor, şi de vom găsi vre-unul lipsă, să şciĭ că aĭ a te pedepsi. *tolico pisah gospod.*— 1803. Sept. 16.

Cod. XLIX, fila 90.

Asemenea pitac s'aŭ făcut cu asemenea cuprindere şi la Dumnéluĭ vel Vornic al Obştirilor politieĭ

Iω Constandin Alexandru Ipsilant Voevod gospodar Zemle Vlahiscoe

Cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele Dumnéluĭ vel Spătar, 'ţĭ facem în scire, că atât pe marginea oraşuluĭ, cât şi înăuntrul Bucurescilor, prin mahalale şi în tóte părţile, stricate fiind drumurile, şi făcêndu-se gropĭ adêncĭ şi băltacurĭ grosnice, precum sunt vĕḑute, a ajuns lucrul până la atât, în cât nu numaĭ mahalagiiĭ, ci însuşĭ împrejuraşiĭ aceĭ ce sunt împrejur, cum şi toţĭ orăşeniĭ pătimesć de obşte neputênd a trece şi a-şĭ face âmbletele lor, ci şi a se închide Bucurescii de a nu putea adică maĭ mult a veni de pe afară locuitorĭ ţĕranĭ cu zaharele de hrana politieĭ, cu lemne de foc şi cu alte ce sunt trebuinciόse noroduluĭ, care locuitorĭ punînd în gândul lor patima ce aŭ a trage la intrarea înăuntrul politieĭ, că orĭ carul are a se fărma, orĭ vitele a le vătăma, şi rĕmân pe aicĭ, pe acolea, căḑuţĭ prin gropĭ şi prin noróe, se miră cum să se maĭ îndemne a veni în Bucurescĭ, carĭ şi de vin cu celea trebuinciόse politieĭ din pricina ce am ḑis a necazuluĭ şi a primejdiilor ce pătimesc, scumpesc lucrurile, cerênd preţurĭ marĭ, şi cade şi noroduluĭ politieĭ nu numaĭ greutatea de cheltuială, ci şi ne ajunge şi discolie de cele trebuinciόse, şi iar maĭ vèrtos acum că se apropie şi vremea greutăţiĭ ierneĭ când va fi vreme gerόsă de a îngheţa lacul se póte veni cu lesnire de pe afară cu cele trebuinciόse, şi împotrivă de va fi vreme slotόsă cu ploĭ şi zăpadă, atuncĭ rĕul acesta negreşit va fi maĭ mare, şi cu adevĕrat póte să pricinuiască şi lipsa de cele trebuinciόse ale caselor lor, ne maĭ putênd nimenea a intra în Bucurescĭ; pentru aceea dară, ca un lucru ce pentru toţĭ orăşeniĭ de obşte este folositor şi mult trebuinciόsă dregerea drumurilor la care vine a se osârdui şi a ajuta fieş carele în parte şi cu toţĭ de obşte făr' de deosebire pentru însuşĭ binele lor, iată am rînduit Domnia Mea pe Dumnéluĭ vel Vornic al politieĭ, ca să îndatorέscă pe toţĭ mahalagiiĭ părţiĭ locurilor, ad. şi birniciĭ şi scutelniciĭ şi poslujniciĭ şi bresle făr' de osebire, ca cu carăle lor să care moloz, ce cu îndetulare se află pe la zidurile surpate, i tufe, şi orĭ-ce este de trebuinţă a astupa tóte gropile şi batacurile câte sunt pe margine şi înăuntru la mahalale la tóte părţile, şi a drege drumurile bine, făcênd lucru de temeiŭ de a sta şi a ţinea vreme îndestulată, iară nu să facă numaĭ cârpelĭ, care în puţine ḑile se strică şi rĕmâne ostenéla în zadar; asupra careia trebĭ poruncim Dumitale, să rînduescĭ de la Spătărie zapciĭ şi slujitorĭ de ajutoru Dumnéluĭ Vorniculuĭ, spre a îndatori pe toţĭ făcênd mumbaşeret şi strîmtóre fieş-căruia, ca în puţine ḑile să se drégă drumurile câte sunt stricate, atât la margine, cât şi în lăuntru prin mahalale. *tolico pisah gospod.*—1803, Septembrie 27.

Cod. XLIX, Fila 49.

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voevod

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor Domnieĭ Mele, Dumnéluĭ vel Agă Grigorie Ghica şi Dumnéluĭ vel Vornic al politieĭ Mihalache Manu, fiind-că la facerea podurilor marĭ este trebuinţa de o sumă de salahorĭ pentru lucrul şanţurilor, de a se face cu un ceas maĭ înainte şanţurile spre a se putea lucra şi a se isprăvi şi podul, şi fiind-că în Bucurescĭ mulţĭ sunt ce se încunjură în politie fără de trébă, fără de meşteşug şi fără de nicĭ o slujbă, poruncim dumnévóstră, ca din uniĭ ca aceia ca să aveţĭ a strînge cu voia şi fără voia lor câţĭ vor fi trebuincioşĭ, carĭ cu zapciĭ de aĭ dumnévóstră să-ĭ daţĭ la lucrul şanţurilor plătindu-le pe ḑi câte parale treĭ-ḑecĭ de om, fiindu-le cu îndestulare a nu putea pricinui nimic, carĭ plată să li se dea de la Cutia podurilor. *tolico pisah gospod.*—1803, Septembrie 25.

Cod. XLIX, Fila 96.

Iω Constantin Alexandru Ipsilant Voevod

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, vel Logofĕt, fiind-că pentru o baltă ce este la margine lângă oborul târguluĭ de afară, care este de multă stricăciune şi vătămare noroduluĭ, ne însciinţăm, că în Domnia frateluĭ Alexandru Vodă Moruzi aĭ fost Dumnéta orînduit pentru a cerceta şi a chibzui mijlocul îndreptăriĭ şi al scurgeriĭ aceĭ ape, de a seca şi a se usca locul eĭ. Poruncim dară să ne arĕţĭ ce cercetare şi urmare aĭ făcut atuncĭ, şi care este acum mijlocul îndreptăriĭ, orĭ vre-un handae (*hindic*) a i se face şi cu ce mijloc, saŭ cu alt-fel de lucrare? *tolico pisah gospodar.*—1803, Septembrie 24.

Cod. XLIX, Fila 97.

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voevod

Poruncim Domnia Mea, Polcovnice de podurĭ, fiind-că podul Curţiĭ de lângă pórtă s'aŭ apropiat a se sfêrşi, şi fiind-că pentru că maĭ în graba lucrare şi sĕvârşire a poduluĭ Mogoşóeĭ s'aŭ dat porunca Domnieĭ Mele Dumnéluĭ vel Agă; şi către Dumnéluĭ Vornicu politieĭ, ca să strîngă salahorĭ cu îndestulare pentru lucrul şanţuluĭ, din ómeniĭ ce se află încunjurându-se în Bucurescĭ, făr de meşteşug, făr de trébă şi sunt făr de nicĭ o slujbă, cărora să li se plătéscă de la Cutia podurilor câte 30 parale pe ḑi, a le fi cu îndestulare, neputênd a pricinui nimic, ia'ă poruncim dară, ca la o parte să lucrezĭ ne contenit, de unde s'aŭ început acum de la Zlătarĭ în sus, dar de altă parte să începĭ şi de la hanul luĭ Filaret încóce, ca din spre amêndouĕ părţile să se lucreze de oda'ă, şi spre a se putea isprăvi cât maĭ fără de zăbavă.—1803, Sept. 25.

Cod. XLIX, Fila 98.

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voevod

Cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele Dumnéta vel Spătar, fiind-că din pórta curţiĭ caselor Dumnéluĭ Căminaruluĭ Dudescu şi până în pórta mănăstireĭ sfinţilor Apostolĭ, am vĕḑut Domnia Mea o mare dărăpănare şi stricăciune poduluĭ, în cât şi carele ce vin se primejduesc şi toţĭ trecĕtoriĭ pătimesc maĭ ales acum, în cât aŭ avut trebuinţă şi Dumnélor veliţiĭ boerĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele a trece şi a veni la curte pe acolea, fiind podul mare de la Zlătarĭ stricat, unde fiind-că şi de o parte şi de alta, pe amêndouĕ liniile numaĭ Dumnéluĭ numitul boer de o parte adică cu casele Dumnéluĭ, de altă parte tot prăvăliĭ ale sale, de la care urméză să fi avênd un îndestulat folos de chirie, datóre dar este casa Dumnéluĭ să se îngrijéscă de dregerea acestuĭ, pod, în cât îĭ ţine diastima acésta a prăvăliilor şi a caseĭ Dumnéluĭ, după cum şi ceĭ-l-alţĭ mahalagiĭ aŭ acéstă datorie pentru tótă cea-l-altă diastemă a uliţiĭ aceştia, ad.: din pórta mănăstiriĭ încóce şi până în podu cel mare al curţiĭ, drept aceea straşnic poruncim Dumitale vel Spătar, să rênduescĭ zapciŭ harnic, care să îndatoréscă pe vătaful casiĭ numituluĭ boer, ca în treĭ patru ḑile negreşit şi fără de zăbavă să aibă a face dresul ce este trebuincios, orĭ cu podele orĭ cu moluz, care este cu îndestulare pe la zidurile surpate, să care şi să astupe tóte gropile ce sunt, atât într'acéstă uliţă, cât şi însuşĭ înaintea porţiĭ Dumnisale, în dreptul băcănieĭ, făcênd orênduitul zapciŭ epistăsie asupra vătafuluĭ pentru cea maĭ în grabă săvêrşire, fiind-că înşine avem a trece într'adins peste treĭ-patru ḑile pe acolo, ca să vedem de s'aŭ făcut dresul cel trebuincios saŭ nu. *tolco pisah gospod.*—1803, Octombrie 1.

Iω Constantin Alexandru Ipsilant Voevod

Primită este şi Domnieĭ Mele anaforaua ce ne fac dumnélor orînduiţiĭ boerĭ, însă cu acéstă orânduială, ca cea de acum astupare ce aŭ făcut Clucerul Bărcănescu cu ómeniĭ sĕĭ acum, să-l destupe pe cât l'aŭ destupat prin Mumbaşiretul zapciuluĭ celuĭ orînduit, cum şi pentru puţul acela ce-l făgăduesce Cluceru a-l face noŭ la locu ce aŭ arĕtat inginerul, ḑicem, că de se va vedea atuncĭ că póte fi folositor şi acela pe cât folosesce puţul acesta aşa va face pe acela, şi va rĕmânea într'acel loc, iar neputênd fi acela folositor pe cât este acesta de acum, va rĕmâne tot acesta deschis în locul luĭ, iară curăţitul celălalt de peste, an ce ni-l arată dumnélor boeriĭ, să se facă cu cheltuiala tuturor mahalagiilor, precum se cuprinde maĭ jos.-- 1803. Octombre 3.

Cod. XLVI, fila 61

Prea Inălţate Dómne

După luminată porunca Măriei Ta'e de la alăturata jalbă, prin orînduitul zapciŭ vătav de aproḑĭ, înfăţişindu-se înaintea nóstră doĭ din boeriĭ vecinĭ ad. Dumnéluĭ Clucer Băbén şi Dumnéluĭ Serdar Gregorie Romanet cu Dumnéluĭ Clucer Bărcănescu, rĕspunsă Clucer Bărcănescu, că şi de va fi fost maĭ înainte puţ pe acest loc, dar atuncĭ era casele acestea de beilic, şi pe lângă alte havalele se va fi făcut şi puţ pentru scurgerea apeĭ de sub pod, iar în 9 anĭ de când aŭ luat dumnéluĭ aceste case prin schimb, nicĭ de cum acéstă havale de puţ n'aŭ avut-o, arĕtând spre dovadă un hrisov cu lét 1797, Iulie 22, de sunt anĭ 9, a Măriei Sale Alexandru Vodă Moruzi, prin care după zapisul de schimb al epitropuluĭ Mănăstireĭ Panteleimon adeverit de prea Sfinţia Sa Mitropolitu şi de Dumnéluĭ Banul Dumitrache Ghica, îĭ dă şi Măria Sa întărire, ca să stăpânéscă casele cu locul lor făr de băntuială şi făr de nicĭ o supĕrare de către nimenĭ, arĕtând întru acest hrisov şi cuprinderea zapisuluĭ de schimb, că în ḑece anĭ până atuncĭ se obişnuise prin poruncĭ Domnescĭ a fi casele acestea de beilic, făr de nicĭ o plată de chirie, iar că aŭ fost puţul poduluĭ pe acest loc, saŭ că n'aŭ fost, nimic nu se pomenesce întru acest hrisov, de care ḑice Dumnéluĭ Cluceru Bărcănescu, că acolo unde dăună-ḑĭ fără de scirea Dumnéluĭ aŭ deschis mahalagiiĭ puţul, îĭ este locul trebuincios ca să şĭ facă bina, iar la altă parte tot pe locul Dumnéluĭ primesce să facă puţ, dară fiind-că scurgerea apeĭ de sub pod este pentru trebuinţa tuturor mahalagiilor de obşte, iar nu numaĭ pentru trebuinţa Dumnéluĭ, de aceea cere ca să-şĭ facă şi ceĭ-l-alţĭ mahalagiĭ puţurĭ prin curţĭ a scurge fieş-care partea de apă ce i se va cuveni, şi aşa va face şi Dumnéluĭ puţ unde îĭ va da mâna, ca să nu tragă acéstă greutate numaĭ singur; iar veciniĭ rĕspunseră, că puţul acesta când aŭ luat Dumnéluĭ Cluceru casele aŭ fost făcut, cum şi de atuncĭ şi până acum n'aŭ lipsit puţul nicĭ de cum, şi de aceea ca la un lucru obişnuit şi sciut aŭ pus să-l destupe vĕḑênd că pătimesc cu toţi de obşte de apa ce se strînge sub pod, iar Dumnéluĭ Cluceru aŭ orânduit ómenĭ de l'aŭ astupat, după cum sciŭ şi eŭ plecata slugă Măriei Tale Vornicu Fălcoianu, că în Domnia întêiŭ a Măriei Sale Alexandru Vodă Moruzi, când s'aŭ făcut podul s'aŭ făcut şi acest puţ pe locul Dumnéluĭ Cluceru Borănescu, iar pentru ceea-ce cerea Clucerul Bărcănescu a face şi ceĭ-l-alţĭ vecinĭ puţurĭ, respunseră numiţiĭ vecinĭ, că la Dumnéluĭ clucerul Bălén este puţu sub pórtă, iar pentru scurgerea apeĭ, iar la alţĭ vecinĭ nu vine cu lesnire a se face puţurĭ, căcĭ apa atêrnă spre locul Dumnéluĭ Clucerul Bărcănescu, despre care parte cade şi casele Dumnéluĭ Cluceruluĭ Bălén. Decĭ, fiind-că acest puţ ce este pe locul Dumnéluĭ Cluceruluĭ Bărcănescu s'aŭ aflat făcut maĭ nainte până a se face Dumnéluĭ stăpânu loculuĭ, după cum este sciut, şi fiind-că este trebuincios pentru obşte, nu póte Dumnéluĭ Cluceru a se împotrivi la un lucru ca acesta obştesc ce aŭ fost primit, nicĭ se pótă apăra cu maĭ sus numitul hrisov de întărirea schimbuluĭ, căcĭ întru acest hrisov nu scrie nimic de puţ, nicĭ să fie, nicĭ să nu fie, însă fiind-că ḑisa Dumnéluĭ Clucerul, că locu unde se află puţul îĭ este trebuincios ca să-şĭ facă bina, şi că va face puţul într'altă parte tot pe locu Dumnéluĭ, am orânduit pe inginerul gospod, ca să mérgă la faţa loculuĭ, să cumpănéscă locul şi să vaḑă de se póte face puţ unde ḑice Dumnéluĭ Cluceru, şi mergênd ingineru de aŭ cumpănit, ne arată, că se póte face puţul acolo unde cere Dumnéluĭ Cluceru, fiind locu tot de o potrivă cu locul unde este puţul cel vechiŭ, aşa dară cu învoirea şi a Dumnéluĭ Cluceru Bărcănescu se găsi cu cale, ca până când va fi a şĭ face Dumnéluĭ bina să se scurgă apa de sub pod tot în puţul cel vechiŭ, iar atuncĭ să deschiḑă Dumnéluĭ Cluceru Bărcănescu cu a Dumnéluĭ cheltuială alt puţ în locul unde aŭ arĕtat inginerul, iar curăţitul puţuluĭ de peste an să se facă cu cheltuiala tuturor mahalagiilor, rămêind cea desăvêrşit hotărîre a se face de către Înălţimea Ta.—*1803 Octombrie 2.*

Gheorghe Mavrocordat vel Post., Isac Ralet vel Logofĕt, Mateiŭ Fălcoianu, vel Vorn., Grigorie Brâncoveanu vel Logofĕt.

Iω Constantin Alexandru Voevod.

S'aŭ citit înaintea Domnieĭ Mele anaforaua ce ne făcu Dumnélor veliţiĭ Vornicĭ, cu arĕtarea de cheltuială ce trebuesce la aceste podurĭ şi ce cade dreptul analogul pe fie-care din Dumnélor boeriĭ şi boerinaşĭ, jupânesele, şi negustoriĭ ce sunt pe liniile acestor podurĭ, şi pentru ca să se osîrduiască fiteş-care a da analogul sĕŭ, ca la un lucru de mare trebuinţă ce este pentru fiteş-care din Dumnélor, întărim Domnia Mea anaforaua acésta şi poruncim Dumitale vel Agă, ca să rînduescĭ Zapciu a strînge şi a împlini de la fieş-care aceştĭ banĭ, care să se facă teslim la Dumnéluĭ vel Vornic al Obştirilor; fiind-că acum în grabă nu se póte aduce podina şi a se face începere din noŭ, căcĭ iarna s'aŭ apropiat, poruncim Dumitale vel Vornic al Obştirilor, ca cu din baniĭ aceştia ce se va strînge, să facĭ Dumnéta acum de o cam dată meremetul gropilor a celor ce sunt la treĭ patru locurĭ, şi apoĭ pe vreme de iarnă cărându se podina tótă, în primăvară veĭ face începerea a le face din noŭ întregĭ Aşişderea să îndatoréscă Dumnéluĭ Aga şi pe sameşiĭ Carvasaraleĭ pentru podişca aceea de la Carvasara, precum se cuprinde maĭ jos.—*1803, Aprilie 20.*

Prea Inălţate Dómne

De la una ale acesteĭ următóre lunĭ, prin'luminat Pitac MărieĭTale ni se dă în şcire pentru podul ce urméză pe lângă Hanul Colţiĭ, care merge la Carvasara, cum şi cel ce vine pe la Mănăstire iarăş la Carvasara, că sunt la o próstă stare, stricate şi prăpădite, în cât nu numaĭ carăle şi alte poverĭ cu mărfurĭ ce aŭ a merge la Carvasara, nu aŭ pe unde trece fără de caznă şi primejdie, ci şi alţĭ trecĕtorĭ de obşte pătimesc, şi ne poruncesçe Măria Ta, ca să mergem înşine la faţa loculuĭ, să vedem cât este stricăciunea care trebue a se meremetisi; următorĭ fiind luminateĭ Măriei Tale poruncĭ, am mers în faţa loculuĭ şi mĕsurând maĭ întêiŭ din podul ce este înaintea porţiĭ Carvasaraleĭ până la pórta Dumnéeĭ Bănósi-Muruzóe s'aŭ găsit stânjenĭ 124, palme 6, care făcêndu-se socotélă stânjenul po tal. 12, banĭ 60, după cum ne-am îndestulat de la epitropiĭ rĕposatuluĭ Panait Lipţcan, că aşa aŭ tocmit şi el acum să-ĭ facă un pod la Gorganĭ, ce a lăsat mortu prin diată, şi se fac tal. 1559, banĭ 45, care banĭ s'aŭ analoghisit de veciniĭ ce sunt şeḑĕtorĭ pe amêndouĕ liniile, cum maĭ jos s'aŭ însemnat anume, ca să se vaḑă de Măria Ta; către acésta am pus de aŭ mĕsurat şi gropile ce sunt la treĭ patru locurĭ, şi trebueşce la meremetul ce s'ar face acum de o cam dată, podinĭ 139, şi urşĭ 9, afară din cheltuiala lucruluĭ; însă acest meremet este în zadar şi cheltuiala perdută, că acele găurĭ dregêndu-le, la altă parte se fac altele la loc fiind podina putredă şi mâncată, fără de cât o cheltuială să se facă de odată şi de isnóvă, ca să fie temeinică şi bună, ca să ţie mulţĭ anĭ; pentru care să bine-voeştĭ Măria Ta de a se orândui un zapciŭ de aĭ târguluĭ să strîngă aceştĭ banĭ analoghie de la fie care, ce l'a ajuns dreptul şi să'ĭ facă teslim la Dumnéluĭ vol. Vorn, de Obştirĭ, unde Dumnéluĭ să îngrijască a aduce sătenĭ şi a întocmi podul să-l facă, însă lemn de stejarŭ, sănătos şi zdravăn, iar nu zăcut la pămênt şi cherestéua bună grósă, şi cât ţine uliţa de lată, atâta să fie podina de lungă şi cu şanţ, care şanţ 'l va ghizdui cu podina cea veche, orĭ-ce va maĭ lipsi să fie datorĭ aceĭ ómenĭ să o pue de la dênşiĭ, iar podina ce este dinaintea porţiĭ Carvasaraleĭ, să fie datorĭ numaĭ vameşiĭ a o face, fiind-că numaĭ vameşiĭ şi negustoriĭ cu marfă urdină pe dînsa; aşişderea am mĕsurat şi podul cel ce vine pe la Mănăstire, din colţul ziduluĭ Hanuluĭ Colţiĭ, şi până din susul porţiĭ Dumnéluĭ Cluceriuluĭ Hagi Moscu, şi am aflat stânjenĭ 141, palme 4. Stânjenul po tal. 12, banĭ 60 făcutul cu tótă cherestéua gata, fac tal. 1768, banĭ 90, carĭ şi aceştia analogisindu-se de veciniĭ ce sunt pe amêndouĕ liniile, s'aŭ însemnat suma banilor maĭ jos cât are să dea fieş-care; ci şi pentru acest pod, zapciul ce se va orândui va face împlinire de banĭ şi dându-ĭ tot la Dumnéluĭ Voinicul de Obştirĭ, va urma întocmaĭ precum s'aŭ ḑis maĭ sus pentru podul de lângă Hanul Colţeĭ, şi fiind-că acest pod de la podişca Carvasaraleĭ şi până la pórta Dumnéeĭ Băneseĭ-Muruzóe, şi de acolea până la rĕspântia poduluĭ Mogoşóieĭ are şanţ ca şi podurile cele marĭ, va îngriji Dumnéluĭ vel. Vorn. al Obştirilor, ca la facerea din noŭ a acestuĭ pod, din sus de podişca, Carvasaraleĭ, să maĭ suie podul maĭ sus din ceea-ce este, şi cu analoghie de ce merge spre pórta Dumnéluĭ Vornicul Stef. Văcărescu să-l maĭ pogóre, ca să se pótă scurge apa şi tina în şanţul poduluĭ Mogoşóeĭ, împreunând şantul acesta cu al poduluĭ Mogoşóeĭ, căcĭ de va rĕmânea în starea ce este acum iarăşĭ se împle şanţul de boclucurĭ şi apă, şi iarăşĭ o ridică podina în sus, şi putrezindu-se se strică în scurtă vreme, de rĕmâne iarăşĭ la starea acésta de a cum, şi noĭ de chibzuirea ce am făcut, arĕtăm Măriei Tale, iar hotărîrea....— 1803, Septembre. *Vel. Vorn. Golescu, vel. Vorn. Campinean, vel. Vorn. al Obştirilor.*

Analoghia poduluĭ ce urmézā pe lângă Hanul Colţeĭ până la pórta Dumnéeĭ Băneseĭ Muruzóia.

Stânjenĭ	Palme	Talerĭ	Banĭ	
22	4	281	30	Sunt datorĭ a rĕspunde tot analogon aceştĭ vecinĭ, însă :

Talerĭ	Banĭ	
140	75	Hanul Colţeĭ, la 11 stânjenĭ, palme 2, pe jumĕtate, stânjenul po. tal. 12, banĭ 60.
140	75	Armaş Opulon cu nepotul sĕŭ Scufa asemenea.
281	50	

30	—	375	—	Sunt să-ĭ rĕspundă aceştĭ vecinĭ, însă :

Talerĭ	Banĭ	
162	60	Hanul Colţeĭ la stânj. 113.
162	60	Dumnéeĭ Medelnicerésa Vilăróia, asemenea pe stânj 113.
50	—	Iene Arbut pentru 4 stânj.
375	20	

22	2	278	15	Să-ĭ rĕspundă veciniĭ aceştia, însă :

Talerĭ	Banĭ	
139	7^2	Dumnéluĭ Clucer Bălénu pe st. 11 pa'm. 1
139	7^2	Dumnéeĭ Păhărnicésa Profira Cioranca asemenea.
278	15	

40 4 506 30 Să-ĭ rĕspunḑă aceştĭ vecinĭ, însă:

Talerĭ	Banĭ	
253	15	D-luĭ Cluc. Bărcănescu pe stânj. 20 pal. 2.
253	15	Dumnéeĭ Păhărnicésa Profira Cioranca.
506	30	

9 4 118 90 Să-ĭ dea veciniĭ aceştia însă:

Talerĭ	Banĭ	
59	45	Dumnéeĭ Bănésa Moruzóea.
59	45	Dumnéluĭ Clucer Bărcănescu.
118	90	

Cod. XLVI, fila 51,

Pitac la vel Vornicul obştirilor şi la vel Vornicul politieĭ, să drégă paveoa uneĭ strade, după reclamaţiunea mahalagiilor din podu Calicilor. — 12 Noembrie 1803.

Fila 8 verso Cod. XXXVII.

Pitac la Polcovnicul de podurĭ să drégă o podişcă după cererea mahalaleĭ Moldovenilor, din Bucurescĭ. — 1803, Decembrie 14.

Fila 24 Cod. XXXVII.

Mateĭ Grecénu Polcovnicu de podurĭ cere să aibă voie să percépă rĕmăşiţa septemâneĭ de la podarĭ, *până se va aduce podina*, că se află fórte scăpătat şi cu casă grea şi alt mijloc de chivernisélă nu are.

Domnitorul, la 26 Ianuarie 1804, încuviinţéză asemenea cerere, care de sigur urma să întârḑie orĭ-ce lucrare a pavelelor, de óre-ce Polcovnicu de podurĭ era interesat să nu încépă asemenea lucrărĭ, pentru ca podariĭ să continue a-ĭ plăti luĭ preţul sĕptĕmâneĭ nelucrate. — 1804, Ghenarie 26.

Fila 34 verso cod XXXVII.

Locuitoriĭ de la capu poduluĭ Calicilor cer să fie scutiţĭ de podveḑĭ ca să pótă face pod peste baltacul de acolo.

Domnitorul ordonă: «Dumnéta vel Vornice al politieĭ i dumnévóstră ispravnicilor ot sud Ilfov, primită este Domnieĭ Mele jalba şi cererea locuitorilor însă întâiŭ să li se rînduiască un soroc cuviincios pe câtă vreme să pótă face acel pod, în care vreme a lucrăreĭ şi a facereĭ aceluĭ pod, poruncim să fie apĕraţĭ de alte podveḑĭ şi angăriĭ». — 1804, Februarie 8.

Fila 42, cod. XXXVII.

Vodă ordonă Visteriei, după cererea Polcovnicului de podurĭ: «Fiind-că trebuința lucrului podurilor este multă, care se apropie și vremea a se începe ..... să i se facă și să i se dea podarii stégului». — 1804 Februarie 14.

Fila 46 cod. XXXVII.

Iω Constandin Alexandru Voevod.

După pliroforia ce ni se dă, a pricineĭ, printr'acéstă anafora, orînduind pre sluga Domniei Mele, copil de casă de visterie, cu care poruncim dumnévóstră ispravnicilor aĭ județuluĭ, să avețĭ a face urmare întocmaĭ precum maĭ jos se cuprinde. — 1804, Februarie 28.

Cod. L fila 16.

Prea Inălțate Dómne.

După luminată porunca Măriĭ Tale, ce ni-se dă la acéstă jalbă urmând, am făcut cercetare și vĕḑuiŭ zapisul pârîților cu lét. 1801, Ianuarie 24, iscălit de Bucur Vătav i Dumitru Părcălabu și patru sătenĭ ot. Móra Brăiloiŭ sud Dâmbovița, cum și de dênsul cu cincĭ cetașĭ aĭ luĭ tot din sud Dâmbovița, adeverit și de ispravniciĭ județuluĭ, ce-l daŭ la mâna mahalagiilor ot mahalaua negustorilor, cu coprindere, că s'aŭ întocmit să facă 80 stânjenĭ de pod, stânjenu po tal. 2, banĭ 60, însă numaĭ făcutul în pădure, iar adusul să fie a mahalagiilor și fiind-că nu s'aŭ ținut de legătura ce o făcuse cu un an maĭ înainte având și baniĭ luațĭ, le-aŭ venit Mumbașir cu trépad, și căḑênd cu rugăciune, îșĭ pun sorocu, că până la jumĕtatea postuluĭ de atuncĭ să fie podul isprăvit, iar ne ținndu-se de așezĕmînt se légă ca să le vie Mumbașir om Domnesc a face cherestéua poduluĭ și fără de voia lor; acum jăluitoriĭ printr'acéstă jalbă ḑic, că până acum podul nu 'l-aŭ făcut, și cer ca cu Mumbașir să'ĭ siléscă a face podul; decĭ după zapisul ce vĕḑuiŭ, primită este cererea jăluitorilor, că într'acéstă vreme discolie este adusă, iar de a face cherestéua în pădure este înlesnire că într'acéstă vreme nicĭ alt lucru nu aŭ locuitoriĭ, pentru care găsiĭ cu cale, să fie luminat porunca Inălțimeĭ Tale către ispravniciĭ județuluĭ și cu Mumbașir să-ĭ îndatoréscă pe pârîțiĭ locuitoriĭ, făcêndu-le mumbașîrlăc de a face cherestéua poduluĭ după tocmélă, și apoĭ mahalagiĭ vor îngriji pentru aducere, de care după poruncă arĕt Inălțimiĭ Tale, și rĕmâne la luminata Măriei Tale poruncă. — 1803, Februarie 23.

Vel. Logofĕt.

Cod. L fila 16.

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voevod

După Anaforaua Dumnéluĭ orânduind pe sluga Domnieĭ Mele Zapciu Spătăresc, cu carele poruncim, ca prin marifetul dumnélor ispravnicilor aĭ judeţuluĭ, să facă urmare după cum se coprinde maĭ jos.—1804, Martie 16.

Prea Inălţate Dómne

După luminată porunca Măriei Tale, ce mi se dă la acéstă jalbă, înşciinţez Măriei Tale, că Logof. Spiridon Condicar Vist. ce este unul din mahalagiĭ ot. mahalaua Scaunelor aŭ tras la judecata Spătărieĭ pe Drăghicĭ jăluitoriu, ḑicênd, că prin chezăşia luĭ, aŭ tocmit cu numiţiĭ din jalbă treĭ sătenĭ cu zapis de simfonie, ca să facă podu în soroc de douĕ lunĭ, şi de la tocmélă până acum de sunt doĭ anĭ şi jumĕtate următorĭ n'aŭ fost, căcĭ nicĭ cheresteaua n'aŭ maĭ adus'o, şi fiind că mahalagiiĭ din tocmélă aŭ dat pârîţilor douĕ sute de talerĭ (200), şi se stinahorisesc de acest pod, cum maĭ ales întru acéstă vreme de slóte cere aşĭ afla îndreptarea; s'aŭ vĕḑut la judecată şi zapisul cu lét 1804 Septem. 17, şi iscălit de pârîţiĭ treĭ sătenĭ şi de acest Drăghicĭ jăluitoriul în care pe larg arată mesura cheresteleĭ poduluĭ, ce felurime de lemne să fie, şi începerea de lucru poduluĭ de la ce loc şi până unde să-l săvêrşască iarăşĭ să arĕte, stânjenul po. tal 7 şi că numitul Drăghicĭ jăluitorul, să rĕspunḑă pentru dênşiĭ la orĭ-ce, iar la iscălitura sa ḑice, că este chezaş pentru dênşiĭ; de aceea după cuprinderea zapisuluĭ apucându-se Drăghicĭ să-ĭ aducă pe ceĭ legaţĭ în zapis treĭ sătenĭ a-şĭ isprăvi podul, după legătura lor, saŭ să rĕspunḑă el pentru eĭ, s'a îndatorat numitul Drăghicĭ, ca în soroc de douĕ sĕptĕmânĭ să-ĭ aducă la Spătărie, ca să se cerceteze de judecată şi să-ĭ supue a-şĭ urma facerea poduluĭ precum sunt legaţĭ în zapisul lor, şi de la doue a acesteĭ lunĭ dîndu-şĭ chezaş s'aŭ sloboḑit, ca până la numitul soroc să-ĭ aducă, şi după ce se va săvêrşi lucrul poduluĭ atuncĭ póte să rĕmâe scăpat din chezăşia lor, şi în urmă pentru cheltuiala ce ḑice că aŭ făcut pentru dênşiĭ, prin judecată îşĭ va căuta cu eĭ; decĭ fiind-că aceĭ ce s'aŭ legat în zapis pentru facerea acestuĭ pod, se află locuitorĭ de afară, de se va găsi cu cale şi de Inalta Măriei Tale înţelepciune, se va da luminata Măriei Tale poruncă cu Mumbaşir, să mérgă să le facă mumbaşîrlâc până va căra tótă cherestéua şi o va aduce aicĭ, ca să facă şi săvêrşirea poduluĭ, că destulă vreme s'aŭ prelungit peste sorocu ce şi l'aŭ pus, căcĭ după ce mahalagiiĭ le,aŭ dat şi atâţĭ banĭ, apoĭ să şi stinahorisesc de nu pot eşi din casă din pricina suferinţeĭ slóteĭ, de noroiul ce se află; iar hotărîrea — 1804, Mart. 12.

Ioan Creţulescu Paharnic. Vel. Spătar

Cod. L, Fila 23.

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voevod

Cu cale fiind Anaforaua acésta, primită este Domnieĭ Mele, pentru care şi poruncim dumnévóstră epistaţilor Caseĭ podurilor, ca cu din podinĭ vechĭ să aveţĭ a face podul acesta, pe subt care să se facă şi acest trebuincios şanţ spre a se scurge apa în Dâmboviţă.— 1804, Iunie 24.

Prea Inălţate Dómne

Am vĕḑut jalba ce aŭ dat Inălţimeĭ Tale pârîtul Egumen de la sfântul Ioan, cum că nu se póte a se face şanţ prin mănăstire ca să se scurgă apa din podu Mogoşóeĭ pe acel şanţ, pentru douĕ madele, una pentru că de unde este să se încépă a face şanţ prin pórta mânăstireĭ este temelia clopotniţeĭ cât ţine lumina porţeĭ şi făcênd şanţ póte să se strice clopotniţa, şi a doua că pe unde este să se facă şanţu, prin curte sunt tot gropĭ de grâŭ, şi mi se porunceşce de către Inălţimea Ta, a mĕ duce însumĭ ca să vèḑ, de se pricinueşce stricăciune facêndu-se acel şanţ, iar de se pricinueşce stricăciune, să găsesc un loc cuviincios de a se face; după luminata poruncă m'am dus însumĭ şi am vĕḑut că aşa este cum ḑice Egumenu, că săpând drept prin mijlocul porţeĭ, unde este temelia clopotniţeĭ o să se sape de adînc de 4 palme şi de lat 3 palme, şi mergênd apa printr'acest şanţ póte cu încetu cu încetu să se strice temelia, şi stricându-se temelia póte şi clopotniţa să caḑă, ci am găsit alt loc tot pe pod drept de unde se face acum podu să se facă şanţ drept până la pórta rĕposatuluĭ Brâncoveanu, şi de acolo drept până la podu peste Dâmboviţă unde merge la Dudescu, că acest şanţ a maĭ fost, şi de când nu s'a făcut pod s'a astupat; dar fiind-că podine noue nu sunt pentru acel pod ce se face, să fie luminată porunca Inălţimeĭ Tale, ca din podina cea veche care se scóte, care vor fi bune, să se dea să se facă acel pod; şi să fie Mărieĭ Tale vecînică pomenire.— 1804, Iunie 20.

Radu 3-lea Logofĕt.

Cod. L, Fila 177.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

După trebuinţa ce are Casa podurilor pentru plata podinelor, primită este Domnieĭ Mele anaforaua acésta ce ne face epistaţiĭ, pe care o întărim, ca la cel maĭ din urmă muşteriŭ ce aŭ dat suma de tal. 20.500, pentru aceste numite maĭ jos şése iraturĭ ale podurilor, să dea epistaţiĭ zapis de vînḑare pe anul viitor, cu începere de la ḑiua întêiŭ de Ianuarie al létuluĭ 1805, şi să rĕspunḑă cumpĕrătorul la Casă numita sumă de banĭ acum pe şin.—1804, Iulie 4.

Anaforaua tótă grecéscă

Cod. L. Fila 406

Anaforaoa în dosul jălbeĭ mahalagiilor ot. Antim, spre a li se da podinĭ 1120

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod Gospodar

Poruncim Domnia Mea Epitropilor Caseĭ podurilor marĭ ale politieĭ, ca din podinile cele vechĭ, să daţĭ acestor mahalagiĭ suma de maĭ jos arĕtată de podinĭ 1120, ca să facă podul acela cu a lor cheltuială.—1804, Iulie 20.

Prea Inălţate Dómne

Dând jalbă Inălţimiiĭ Tale mahalagiiĭ ot. Antim, pentru un loc nămol fórte rĕŭ, ce este în mahalaua Antimuluĭ şi vor să'l facă cu cheltuiala lor, dar cu podine de cele vechĭ ce se scot, şi cer a li se da voĭe să ia de acele podine ca să'l facă, şi mi se porunceşce de către Inălţimea Ta, ca să fac teslim câte podinĭ trebuesc şi să arĕt; după luminata poruncă am mĕsurat acel loc, şi s'aŭ găsit de stânjenĭ 140 şi la un stânjen merg podine opt, care se fac podine 1120. Adevĕrat mare trebuinţă este de acel pod, şi făcêndu-se, vecĭnică popomenire va fi înălţimiĭ Tale.

Cod. XLVI, fila 443

Radu Golescu

Iῶ Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

După anaforaua Prea Sfinţieĭ Sale Mitropolit şi la Dumnlor orânduiţilor boerĭ, poruncim Domnia mea dumnévóstră ispravnicilor aĭ judeţuluĭ, aşa să urmaţĭ după cum maĭ jos se cuprinde; pentru care orînduim Mumbaşir pe sluga Domnieĭ Mele Aprod ceauşesc.—1804, Septembrie 21.

Cod. L. Fila 304.

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţăm Măriei Tale pentru uliţa ce merge prin mahalaua Dudescu, care se începe din podul cel mare Domnesc al Calicilor, şi merge până se împreună cu podu mahalaleĭ Arhimandrituluĭ, drept pórta Dumnéluĭ Căminaruluĭ Constantin Dudescu, că în-ă de la lét 1802 dând jalbă mahalagiiĭ şi arĕtând oblăduireĭ neputinţa ce pătimesc de multele noróe şi batacurile ce s'aŭ făcut, în cât nu maĭ este cu putinţă a intra cară când sunt ploĭ şi slóte şi a-şĭ aduce cele trebuincióse pe la casele lor, de cât cu spinarea le cară din podul cel mare, unde aşa vĕḑênd marea neputinţă aŭ voit a face pod prin mahalaua lor şi cisluindu-se între dênşiĭ, cu tóte că la lipsă din banĭ fiind ceĭ maĭ mulţĭ scăpătaţĭ, dar le-a dat ajutor şi sfînta Mitropolie cu tal. 100 şi din aceĭ boerĭ ce sunt şeḑĕtorĭ în partea loculuĭ cu cât s'aŭ putut, şi făcêndu-se baniĭ jumĕtate s'aŭ dat sătenilor Ogrăzenĭ, cu care aŭ fost şi tocmit facerea poduluĭ încă de la lét 1802, dar întêmplându-se spargerea Bucurescilor a rĕmas tréba fără nicĭ o energhie; în anul trecut pornind jalbă Măriеĭ Tale pentru pricina acestuĭ pod, s'aŭ făcut luminata poruncă cu Mumbaşir de a mers la dumnélor boeriĭ ispravnicĭ ot. sud. Vlaşca şi luând patru din sătenĭ anume Voicu sin Constantin, i Lazăr Arabagiu, i Ión sin Barbu, i Gheorghe sin Dumitru vechilĭ şi celor-l-alţĭ, unde după poruncă aducêndu-ĭ aicĭ 'ĭ-am înfăţişat la Dumnéluĭ vel Vornic de Obştirĭ, şi dându-şĭ cuvînt că nu li s'aŭ dat baniĭ jumĕtate după tocmélă tal. 332, ci numaĭ tal. 110 aŭ fost luat pentru aceea şi eĭ n'aŭ făcut nicĭ o urmare; cercetând Epitropia pentru ce nu li s'aŭ dat baniĭ jumĕtate înainte după tocmélă, s'aŭ îndestulat că prin Polcovnicul de pod fiind rînduit Mumbaşir să strîngă baniĭ de pe la mahalagiĭ cu poruncă gospod., după cisla ce s'a făcut, şi vĕḑênd vremea răsvrătită a stricat din banĭ cheltuindu-ĭ la alte pĕsurĭ ale luĭ şi către mahalagiĭ aŭ arĕtat că aŭ dat baniĭ jumĕtate, şi aşa apucând epitropia cu strînsóre aŭ dat dintr'ênşiĭ, şi ceĭ-l-alţĭ ce aŭ maĭ lipsit 'ĭ-aŭ împlinit gazda mahalagiilor Anton Berheсénul, şi dându-ĭ în mâna acelor patru sătenĭ de la Ogrăzenĭ sud Vlaşca, le-aŭ şi luat de isnovă zapis, puindu-şĭ soroc ca până în sfêrşitul luneĭ Maiŭ ot lét 1803, să dea podul gata ḑicênd atuncĭ, că aŭ şi dênşiĭ cherestéua gata; acum vedem Măria Ta, că nu numaĭ de facerea poduluĭ s'aŭ apucat să'l săvêrşéscă la soroc, ci nicĭ măcar o scândură din tótă cherestéua n'aŭ adus; pentru care să bine-voescĭ Măria Ta, de a fi luminată porunca cu Mumbaşir Aprodu ceauşesc, să mérgă la numitul judeţ, şi prin marifetul dumnélor boerilor ispravnicĭ dându-ĭ tot felul mână de ajutor prin zapciul plăşiĭ, orânduind şi slujbaşilor de judeţ să le facă tot felul de Mum-başirlîc până va porni tótă cherestéua poduluĭ, apoĭ să-ĭ iae şi pe dênşiĭ să-ĭ aducă aicĭ, ca să se săvêrşéscă tot lucrul poduluĭ, după legătura zapisuluĭ lor, şi săvêrşind tot lucrul li se vor da şi cusurul celă-l-alt de banĭ, căcĭ este cu pĕcat să rĕmâe atâţia mahalagiĭ cu baniĭ daţĭ, şi să şi pătiméscă de nesăvêrşirea noróelor, maĭ vêrtos că cu facerea acestuĭ pod se diafindipsesce maĭ mult podul cel Domnesc al Calicilor avênd aralâc obştea a se abate pe acéstă uliţă.—1804, Sept. 21.

Dositeiŭ Al Ungro-Vlahieĭ, vel Ban Brâncovenu, Radu Golescu, Mihalache Grădiştênu, vel Vornic Obştireĭ.

Zemle Vlahiscoe. Fiind-că podu ce se face în mahalaua Gorganilor cu baniĭ ce aŭ lăsat mortul Panait Gheorghiu, sunt tocmite câte-vaşĭ sate a'l săvêrşi, din care satul Móra de Hârtie şi Ogrezeniĭ aŭ dat jălbĭ Domnieĭ Mele, că eĭ fiind legaţĭ să facă una sută stânjenĭ pod pe pământ, şi treĭ-ḑecĭ stânjenĭ pe parĭ, aŭ şi săvêrşit partea lor de pod, s'aŭ mĕsurat din porunca Domnieĭ Mele, şi s'aŭ găsit că maĭ sunt datorĭ să maĭ facă un stânjen de pod;

asemenea şi satul Drăgămescii aŭ săvêrşit şease-ḑecĭ şi şeapte stânjenĭ de pod pe pămênt, şi treĭ-ḑecĭ şi treĭ stênjenĭ pe parĭ pe cât aŭ fost tocmiţĭ, şi cu toţi 'şĭ-aŭ cerut plata lor, pentru care fiind-că Dumnéluĭ cinstitul şi credinciosul boerul Domnieĭ Mele biv. vel. Ban epistatul Logofeţiilor marĭ, făcu arĕtare cum că prin cercetarea ce aŭ făcut celor ce aŭ tocmit aicĭ facerea acestuĭ pod cu locuitorĭ, faţă fiind şi unu din mahalagiĭ, s'aŭ adeverit că aşezămîntul de plată aŭ fost pe un stânjen de pod făcut pe parĭ, po tal. 14, iară pentru stânjenu de pod făcut pe pămênt po. tal. 13, şi fiind-că numitele sate aŭ luaţĭ banĭ înainte maĭ mulţĭ de jumătate, pentru ca să nu se facă dar vre un sfeterismos la împlinirea dreptuluĭ numiţilor locuitorĭ, orânduim pe . . . . . care luând de aicĭ baniĭ ce sunt pentru acest pod să iae şi pe unul din mahalagiĭ, ce va fi maĭ de ispravă, să méargă chiar acolo la satele unde locuesc aceĭ ómenĭ, ce aŭ tocmit lucrarea şi facerea acestuĭ pod, şi să le dea fieş-căruia pe a mână drept pe cât aŭ lucrat, la care dare a banilor să fie faţă, atât preoţiĭ satuluĭ şi zapciiĭ plăşiĭ şi să iae adeverinţă cu fóie în scris pe numele fieş-căruia câte cât aŭ dat, în care puiudu-şĭ degetele primitoriĭ banilor să iscăléscă şi preoţiĭ şi zapciiĭ martorĭ, pe care fóie să o aducă aicĭ la Domnia Mea, şi asemenea urmare are să se facă şi la cele-l-alte sate după ce vor săvêrşi stânjeniĭ de pod ce sunt legaţĭ. *ii saam receh gospod.*—1804, Noembre 20.

Cod. XLIX, fila 201

Iŏ Constandin Alexandru Ipsilante, Voevod gospodar

Din baniĭ luĭ Panait Gheorghiu ce s'aŭ împlinit de la casa rĕposatuluĭ boer Nicolae Brâncovén biv. vel. Banu, care s'aŭ pus în depositon la cănţălăria cinstituluĭ consulat, fiind-că pentru facerea poduluĭ ot Gorgani s'aŭ luat întêiŭ banĭ numaĭ pe jumĕtate tal. 5659, după anaforaua Dumisale Vorniculuĭ Golescu de s'aŭ dat locuitorilor celor ce s'aŭ încărcat să facă podul, şi aŭ rĕmas la cinstitul consulat al ţĕreĭ tal. 5659, pe jumĕtate, cu acest dar al nostru Domnescu Pitac să se dea de la cinstitul consulat şi ceĭ-lalţĭ tal. 5659 pe jumĕtate baniĭ poduluĭ, spre a se plăti locuitorilor, carĭ aŭ lucrat şi aŭ făcut podul. *tolico pisach gospod.*—1804, Decembrie 2.

Cod. XLIX. Fila 202.

Zemle Vlahiscoie. Fiind-că locuitoriĭ din satele ce se arată maĭ jos prin zapisele lor s'aŭ încărcat cu facerea poduluĭ Gorganĭ, şi uniĭ din eĭ nicĭ până acum nu 'şĭ-aŭ isprăvit părţile stânjenilor ce aŭ luat, din care pricină pătimesc trecĕtoriĭ mare greutate stând podul nesăvêrşit, drept aceea dar, volnicim pe sluga Domnieĭ Mele . . . . Ciohodar, care luând de aicĭ pe Dumitrache căpitanul cel care aŭ tocmit acest pod cu satele de maĭ jos, să méargă pe la aceĭ săteni, carĭ vor maĭ fi datorĭ cu rĕmăşiţă de pod şi să le facă mumbaşeret pornindu-ĭ a aduce aicĭ cum maĭ fără de zăbavă tótă podina ce maĭ sunt datorĭ, după zapisele lor, şi să l şi ispravéscă podul ce maĭ lipsesce, spre aşĭ lua şi eĭ în urmă cusurul de plată ce este hotărît de Domnia Mea. *ii saam receh gospod.* 1804.—Decembrie 26.

Cod. XLIX, Fila 203.

Iῶ Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Prea Sfinţia Ta Părinte Mitropolite şi Dumnévóstră cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, de împreună cu Dumnéta vel Vist. Constandin Filipescu şi cu Dumnéluĭ biv. vel. Spătar Caliarhu; fiind-că după orînduială este trebuinţă a se cerceta şi a se încheia socotelile Epitropieĭ Obştireĭ pe anul trecut, ca să ni se facă sciut şi cunoscut la ce catastih se află Cutia milosténieĭ obşteĭ, poruncim, dar că adunându-vĕ împreună la un loc, să avețĭ a căuta socotelile Epitropilor din ḑi întêiŭ Decembrie de la lét 1804 şi până la sfêrşitul luĭ Decembre, de orĭ-ce veniturĭ şi cheltuelĭ s'aŭ urmat pe acel an, şi să faceţĭ Domnieĭ Mele aretare prin anafora cu Vătafu de Visterie 1805, Ianuarie 19.

Cod. XLIX, Fila 204.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod gospodar Zemle Vlahiscoe

Straşnic poruncim Domnia Mea epistaţilor a Caseĭ podurilor marĭ ale politieĭ, îndată după primirea acestuĭ Domnescul Nostru nizam numaĭ de cât să aveţĭ a lipsi din slujba Caseĭ pe Zamfir biv. vel. Vist. sameşul şi să-l şi isgoniţĭ a nu se maĭ amesteca întru nimic de acum înainte la tréba acésta. — *tolico pisach gospod.* 1805, Februarie 1.

Cod. XLIX, Fila 205.

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voevod.

Dumnevóstră epistaţilor a podurilor marĭ ale politieĭ, în două rîndurĭ vi s'aŭ dat poruncile Domnieĭ Mele încă din anul trecut, că, cu din podinile vechĭ să faceţĭ podul de la pórta Dumnéluĭ vel Logofĕt Ralet, şi urmare nicĭ până acum nu aţĭ făcut; decĭ straşnic vă poruncim, că din podinile vechĭ ot. podul Tîrguluĭ de afară, şi ot. podul luĭ Şerban-Vodă să faceţĭ negreşit podul acesta, adecă din pórta Dumnéluĭ Logofĕt Ralet şi până în pórta Dumnéeĭ Vornicesei Catrini Grecéncăĭ, ca să se împreune cu podul ce ese din pórta Dumnéeĭ, cerem Domnia Mea şi poruncim că . . . . podul acesta să se facă fără de zăbavă, a căruia facere să aveţĭ a o protimisi cu a nu se da podinile vechĭ la alte trebuinţe, ci întêiŭ pe acesta să-l săvêrşiţĭ, întocmaĭ să urmaţĭ ca aşa este voinţa Domnieĭ Mele. *tolico pisach gospod.* — 1805 Aprilie 10.

Cond. XLIX. fila 215.

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voevod.

Fiind-că podul de pe lângă zidul Curţeĭ gospod şi podul de la Gorganĭ este trebuinţă a se face acum fără zăbavă, şi fiind-că podinile vechĭ ce s'aŭ fost dat pentru facerea de pod pe uliţa ce urméză de la Antim pe lângă ziduluĭ curţeĭ rěposatuluĭ Banuluĭ Dudescu, staŭ şi până acum acolo rěsipindu-se şi furându-se de uniĭ şi de alţiĭ; poruncim dar, Polcovnice de pod, că împreună cu al nostru al douilea comis, să aveţĭ a ridica tóte verĭ-câte podine veţĭ găsi acolo în mahala lângă Antim, cercetând să arětaţĭ verĭ la cine se vor găsi pe acolo podinĭ hrăpite şi furate, şi cărându le pe tóte la locurile maĭ sus numitelor douě podurĭ, să le şi puneţĭ în lucru, ca că se facă şi să se sěvêrşéscă aceste douě podurĭ negreşit. *tolico. pisah gospod.* — 1805, Iunie 29.

Cod. XLIX, Fila 223.

Iω Costandin Alexandru Ipsilante Voevod.

Cinstit şi credincios Boeriule al Domnieĭ Mele, Dumnéta biv vel Vornice Grigorie Ghica, fiind-ca după cisla ce s'a aşeḑat pentru facerea poduluĭ ot. sfete Ión cel Noŭ s'aŭ strîns de la uniĭ din mahalagiĭ tal. una mie douĕ-ḑecĭ şi cincĭ, carĭ banĭ se află la Dumnéta, poruncim, să-ĭ facĭ teslim la Epitropia podurilor marĭ ale politieĭ, de unde să ieĭ şi Dumnéta adeverinţă de teslimat. *tolico pisah gospod.* — 1805, Iulie 3.

Cond. XLIX fila 224.

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voevod.

Dumnéta vel Vornice al Politieĭ, fiind-că facerea poduluĭ ce urméză pe lângă zidul Domnesciĭ Nóstre curţĭ, o cerem Domnia Mea a se săvêrşi cât maĭ în grabă şi făr de zăbavă, poruncim dar Dumitale, că până Lunĭ să găsescĭ 30 de salahorĭ, şi Lunĭ diminéţa să-ĭ facĭ teslim în mânele luĭ al douilea comis, ca să se încépă negreşit lucrarea numituluĭ pod, cărora salahorĭ se va da plata de la Domnia Mea de om po parale 30, precum urméză de se plătesce de obşte, ci dar aşa să urmezĭ negreşit. *tolico pisah gospod.* — 1805, Septembrie 12.

Cond. XLIX, fila 235.

Iῶ Const. Alex. Ipsilant Voevod gospodar Zemle Vlahiscoe.

Cinstite şi credincios Boeriule al Domniĭ Mele, Dumnóta biv. vel. Bane Epistatule al Spătărieĭ, fiind-că maĭ prin tóte mahalalele unde se află batacurĭ şi locurĭ noroióse, vedem că mahalagiiĭ ce locuesc pe la acest fel de locurĭ aŭ făcut şi fac podurĭ chiar cu a lor cheltuială fiindu-le de trebuinţă, nu numaĭ pentru trecerea lor şi pentru înlesnirea adducereĭ celor trebuincióse la casele lor, ci încă şi pentru a se mântui de putórea şi stricăciunea aeruluĭ şi vătĕmarea sănĕtăţiĭ lor, ce póte să li se pricinuiască dintr'acele batacurĭ, cu mirare ne-a fost când înşine Domnia Mea trecĕnd într'aceste ḑile la plimbare pe aci prin mahalaua Gorganuluĭ, am vĕḑut podul ce se începe de la capul poduluĭ de peste Dîmboviţa, şi merge până la capătul celuĭ-l'alt pod de peste gârlă din Gorgan la o aşa próstă stare şi dărăpănare, în cât la vreme de iarnă şi ploiósă urmézá a rĕmâne cu totul părăsit, şi deosebit că o putóre de nesuferit vătĕmătóre senătăţiĭ urmézá a fi a pururea pe la acest semnet din pricina mulţimiĭ noroiuluĭ, care aceste tóte curg numaĭ din amelia şi ne-îngrijirea mahalagiilor, şi din nesimţirea folosuluĭ şi rĕuluĭ lor; drept aceea straşnic poruncim Dumnitale, ca negreşit fără de zăbavă adunând pe toţĭ aceĭ mahalagiĭ ce locuesc în partea loculuĭ, cum şi locuitoriĭ din ceĭ ce obişnuesc de lucrează la podurĭ aducêndu-ĭ să ĭ pliroforisescĭ cu câtă sumă de banĭ se póte face podul de la maĭ sus numitul drum, pe care cisluindu-ĭ cu dréptă cumpănire pe numiţiĭ mahalagiĭ, să arĕţĭ Domnieĭ Mele aceea ce se dă, şi carĭ din mahalagiĭ se va arĕta cu îndărătnicie la plata banilor după analogul ce-l va ajunge, pe unul ca acela iarăşĭ să mi-l arĕţĭ, şi veĭ lua porunca Domniĭ Mele de urmare ce se va cuveni. *tol. pisah gospod.* — 1806, Maiŭ 2.

Cod. XLIX, fila 250.

Iῶ Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Poruncim Domnia Mea Dumnitale biv. vel. Bane Epistatule al Spătărieĭ, să facĭ tacsil negreşit de aceştĭ banĭ de la aceĭ mahalagiĭ, ca să se împlinéscă dreptatea ţĕranilor ce aŭ făcut podul acesta.— 1806, Iunie 29.

Prea Inălţate Dómne

Cu plecata nóstră anafora arĕtăm Măriei Tale, că mahalagiiĭ din mahalaua Antimuluĭ ne-aŭ arĕtat, că aŭ mare discolie şi trag necaz pentru un batac de noroiŭ ce se află acolo în partea loculuĭ schitul sfîntuluĭ Nicolae, la care mahalale sunt maĭ mulţĭ postăvarĭ, şi locuinţa lor şi trebuinţa lor este gârla la care aduc pe pristaz lâna de o spală, şi trecerea lor este pe acéstă uliţă, şi la apă, la têrg şi la alte trebuinţe ale lor, pe care vĕḑênd că de vre-o câţĭ-va anĭ încóce nicĭ iarna nicĭ vara nu se usucă, s'aŭ sfătuit cu toţiĭ ca că facă pe acel batac un pod, pe care l'aŭ şi tocmit şi l'aŭ şi făcut, din care mahalagiiĭ uniĭ din bun proerisis şi voia lor aŭ dus analagon de a dat banĭ ca la o mie de leĭ, maĭ mult pentru pomană, că vĕḑênd pe mahalagiĭ ca pătimea mare necaz, atât pentru apă, cât şi pentru lemne, că le cara cu spinarea la casele lor, ne putênd a-le aduce cu carăle iarna, vre-o tal cincĭ-sute lipsesc până la împlinirea sumeĭ acestuĭ pod, carĭ banĭ s'aŭ analoghisit pe uniĭ din mahalagiĭ a da câte treĭ şi cincĭ leĭ, precum şi din acéstă alăturată fóĭe se arată, carĭ maĭ înainte primea a se face pod, şi făgădue a da, iară acum vĕḑênd că s'aŭ făcut pod se îndărătnicesc şi nu vor să dea, şi lucrătoriĭ ceĭ ce aŭ făcut podul silesc şi cer baniĭ, pentru care ne rugăm Măriei Tale, ca să fie luminată poruncă şi cu zapciŭ orînduit să împlinéscă aceştĭ şi va fi mila Măriei Tale veşnică pomenire.

Dosoteiŭ al Ungro-Vlahieĭ, Iosif Argeş, Costandin Dudescu biv. vel Logofĕt

Cod. XLVIII, fila 6.

Iŵ Constantin Alexandru Ipsilante, Voevod

Măcar că postăvariĭ şi mahalagiiĭ Spireĭ şi Schituluĭ prin jalba ce ne aŭ dat acum în urma acesteĭ anafora, pricinuesc ḑicênd, căcĭ nu ar fi avut nicĭ o trebuinţă de podul acesta, dar fiind-că prea sfinţia sa Părintele Mitropolit, şi iubitorul de Dumneḑeŭ Episcop Argeşanu şi Dumnéluĭ Logĕf. Dudescu, prin alăturata anaforă ne încredinţéză, că şi numiţiĭ maĭ sus mahalagiĭ aŭ trebuinţă de se slujesc cu podul acesta, cu dreptate este dară a face şi eĭ acest puţin ajutor la plata cheltueleĭ acestuĭ pod; pentru care şi poruncim Dumitale biv. vel. Bane Epistatule al Spătărieĭ, să facĭ tacsil de la fieş-care analogu ce 'l-a ajuns a da după alăturata fóĭe. — 1806, August 10.

Cod. XLVIII, fila 48.

Prea Inălţate Dómne

Am vĕḑut luminata poruncă a Măriei Tale de la acéstă jalbă a postăvarilor şi găitănarilor mahalagiĭ din mahalaua Spireĭ, prin care înşciinţez Măriei Tale, că ceĭ carĭ aŭ săvêrşit arĕtatul pod, ce se începe din colţul ziduluĭ mănăstireĭ Antim şi merge până iarăş în colţul ziduluĭ curţeĭ Dumnéluĭ biv. vel Constantin Dudescu, s'aŭ arĕtat la Spătărie cu acéstă alăturată anafora întărită şi cu luminata pecetie a Măriei Tale, în care fiind-că mi se porunceşce ca negreşit să fac tacsil aceştĭ banĭ de la părîţiĭ mahalagiĭ, am şi orânduit pe stegarul spătăresc, ca după fóia care se vede alăturată tot lângă acéstă anafora, să-ĭ apuce să-ĭ împlinéscă şi impotrivindu-se la rĕspunderea banilor, 'ĭ aŭ adus înaintea mea de le-am ḑis: cu ce cuvînt nu voesc să plătéscă, de vreme că şi trecerea lor este pe acea uliţă pe unde s'a făcut podul acesta, cum ḑice la anafora, şi m'am pliroforisit şi însu-mĭ prin orânduitul zapciŭ ce am trimes de a vĕḑut? Aşa dar li s'aŭ dat soroc de treĭ, patru ḑile, ca să se strîngă cu toţiĭ la un loc şi să se cisluiască de isnóvă, şi să pue şi pe alţĭ din mahalagiĭ ce n'ar fi puşĭ întru acea fóĭe, precum eĭ provălisesc, şi maĭ trecênd şi peste acest soroc câte-va ḑile şi nicĭ o urmare nu făcea, vĕḑênd că ceĭ ce aŭ lucrat podul făcea strigare, cerênd banĭ, am trimes iarăşĭ de aŭ adus dintre dênşiĭ pe care puindu-ĭ la închisóre, apoĭ aŭ venit cu rugăciune înaintea mea făgăduind că vor plăti, numaĭ să se slobóḑă pe chezăşie, să se strîngă a doua ḑi cu toţiĭ să se cisluiască, şi unde se aştepta cu ispravă, se arĕtară cu jalba acésta ce aŭ dat către Măria Ta, de care nu lipsim a face şciută pricina şi cum se va hotărî de Inalţimea Ta, să am luminata poruncă cum să urmez.— 1806, August 8.

Cod. XLVIII, fila 48.

Vel Spătar.

(Anexe la pagina 679, vol. VIII, nota 3)

Veniturile podurilor ot. Craiova

Po Banĭ	
600	carul cu marfă de lipscănie
180	carul cu blane din ţera Leşască
240	carul cu marfă din ţera Căzăcéscă
6	de la vadra de rachiŭ de ţeră
12	de la vadra de rachiŭ străin
45	carul cu postavurĭ de ţeră şi abale
1	de piele de miel
3	de piele de vacă.
240	carul cu bogasie, astarurĭ şi peştemanurĭ.
1	de piele de epure.
45	carul cu cóse.
120	carul cu marfă de braşovenie.
120	carul cu arniciŭ.
45	carul cu aba de ţera Turcéscă.
30	carul cu aba de Tuzluc.
60	carul cu sticlărie din năuntru.
30	carul cu sticlărie din ţera Leşască.
60	carul cu postav de ţera Leşască şi altele.
90	carul cu lână de negustorie.
60	carul ca pĕr de capră.

30 carul cu fier.
45 de butia cu vin, de la câţĭ plătesc vinăriciŭ.
60 de la butia cu vin mănăstiréscă şi boeréscă ce scutesc vinăriciŭ.

Aşişderea şi de la alte care cu alte felurĭ de mărfurĭ ce vor veni în Craiova şi nu se cuprind întru acéstă fóĭe, să se ia de car câte treĭ-ḑecĭ banĭ.

60 carul cu scumpie.
6 carul cu grinḑĭ marĭ.
3 carul cu grinḑĭ micĭ.
3 carul cu scândurĭ de stejar.
7 carul cu scândurĭ de anin.
7 carul cu scândurĭ de teiŭ.
7 carul cu alune.
9 carul cu prăştină.
7 carul cu tălpĭ marĭ de stejar.
3 carul cu stoborurĭ.
3 carul cu lăḑĭ.
3 carul cu căpriorĭ.
3 carul cu nuele.
7 carul cu fîn de vînḑare.
3 carul cu trestie şi şovar.

Butia de vin şi rachiŭ când se va scóte din Craiova, însă pentru negustorie, plătesce podărit ca şi la intrare.

Talerĭ 10 de la cumpĕrătoriĭ fumărituluĭ din cincĭ judeţe.

Cod. XLIX. fila 37—38.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante, Voevod gospodar Zemle Vlascoe

După obiceiŭ s'a dat acéstă poruncă a Domnieĭ Mele carele pe anul acesta lét 1803 s'aŭ orînduit de la Divanul Craioveĭ, asupra venituluĭ podurilor din Craiova, ca să aibă volnicie a lua de la toţĭ orînduitul acesta venit întocmaĭ cum se cuprinde maĭ sus; pentru care poruncim şi zapciilor din oraşul Craioveĭ, să aveţĭ a da ajutorul cel cuviincios, iar pentru sudiţiĭ aĭ Rusieĭ şi aĭ Nemţieĭ, care vor intra şi vor eşi cu marfă, după Impĕrătescul firman n'aŭ a plăti nicĭ podărit, nicĭ trecĕtóre, nicĭ nimic altă fără numaĭ vamă, leĭ câte treĭ, ci de va fi chirigiul caruluĭ Raia de aicĭ, şi stăpânul mărfeĭ sudit, orânduitul acesta să aibă a lua acea ce este orânduit, de la chirigiŭ, iar de va fi chirigiul sudit şi stăpânul mărfeĭ Raia va avea a lua podăritul de la negustorul stăpânul mărfeĭ, iară când va fi şi stăpânul mărfeĭ şi chirigiul tot sudit, de la aceia n'are a lua nimic, ĭară de la ceĭ-l'alţĭ toţĭ de obşte să aibă a lua deplin. *Tolico pisah gospod.*—1803, Martie 13.

Asemenea s'aŭ făcut şi pe lét 1805, Martie 25, la care s'aŭ făcut prostichiŭ aceste două condee, însă:

Banĭ	
3	De la carul cu nisip ce vine cu chirie.
3	De la carul cu cărămidă ce vine cu chirie.

Iω Constandin Alexandru Ipsilant Voevod Zemle Vlahiscoe

Carte la Caimacamu Craioviĭ şi la Divaniţĭ pentru iratul veniturilor podurilor din Craiova

Cinstiţilor şi credincioşiĭ boerilor Domnieĭ Mele, Dumnéta biv. vel Postelnic Costache Caragea Caimacamule şi Dumnévóstră boerilor Domnieĭ Mele de la Divanul nostru ot. Craiova, sănătate; vĕ facem în scire pentru venitul podurilor de aicea de la Craiova, de care ne-aţĭ trimis făcêndu-ne rugăciune deobste spre a se face un adaus cuviincios, atât spre ajutoriul cheltueleĭ, care cu deosebire trebuesce la facerea podurilor acum după stricăciunea ce li s'aŭ întêmplat, cât şi la dresul şi meremetul lor după vremĭ, spre a fi maĭ de ajuns, că vrând Domnia Mea a-şĭ avea aceeaşĭ politie podóba eĭ, şi a-şĭ veni în stare cu tóte cele trebuincióse, precum şi dumnévóstră a vĕ avea înlesnirea şi toţĭ orăşeniĭ şi alţĭ locuitorĭ la intrarea şi eşirea lor să nu pătiméscă de noróie, Iată am făcut Domnia Mea adausul acela ce s'aŭ cuvenit, şi întocmind o fóĭe pentru tóte, am pecetluit o Domnia Mea şi o trimetem dumnévóstră, de a o pune în faptă, afară însă din cumpĕrătoriĭ slujbelor, carĭ aceia fiind-că iaŭ de daŭ la Cutia milosténieĭ osebit ajutoriŭ şi avaeturĭ nu se cade a se supĕra şi la podurĭ, după cum nicĭ aicĭ nu se va supĕra pentru podurĭ; căutaţĭ însă deaveţĭ îngrijire, ca nu cum-va cel ce va fi orênduit a strînge acest venit al podurilor, să facă vre-o urmare împotrivă de acelea şi a lua maĭ mult; şi fiţĭ sănătoşĭ. — 1803, Martie 14.

Cod. LXIX, Fila 38.

Anexe la pag. 679 (vol. VIII)

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voevod.

Dumnéta vel Spăt. primită fiind Domnieĭ Mele anaforaua ce ne facĭ, o întărim şi poruncim, ca să şi puĭ Dumnéta în faptă mijlocul lipsireĭ acestuĭ lac cu urmare la tóte întocmaĭ precum maĭ jos într'acéstă anafora se cuprinde.— 1804, Maiŭ 4.

Cod. XLIV, fila 310.

Prea Inălţate Dómne

Pentru un lac cu mulţime de apă ce este *în potriva luminateĭ Curţi gospod. lângă zidul grădiniĭ Dumnéluĭ Căminariuluĭ Dudescu*, din care nu numaĭ putóre se pricinuesce, ci şi discolia mahalagiilor, ce se află locuind împrejur, şi mi se poruncesce prin luminatul Pitac Măriei Tale de la 25 ale trecutuluĭ April, ca să orînduesc Zapciŭ spătăresc, spre a cerceta să vadă de este şanţ făcut de maĭ nainte pentru scurgerea apeĭ acestuĭ lac şi s'aŭ astupat, saŭ de nu va fi şanţ să se facă, saŭ verĭ cu ce a't mijloc şi chip să se scurgă lacu, să se usuce şi să lipséscă; întocmaĭ următoriŭ fiind luminateĭ poruncĭ, am orânduit Zapciŭ spătăresc de aŭ mers la faţa loculuĭ, şi după cum am vĕdut că aŭ adus rĕspuns, că la locul ăsta unde este adunată mulţime apă s'aŭ vĕdut şi un şanţ săpat din lac până în matca gârleĭ, dar la câte-va locurĭ dărâmându-se s'aŭ astupat, cu tóte aceste făcêndu-se chibzuire împreună cu Suiulgiu-Başa s'aŭ găsit mijlocul de tămăduire, ca să se destupe acest şanţ, să se îngrădéscă de amêndouĕ părţile cu gard de nuele, să se acopere pe de-asupra cu scândurĭ ca să nu să dărîme să se astupe iarăşĭ, şi după ce se va scurge tot lacul, să se pue ceva pletire de nuele pe acel loc de lacurĭ, ca să se maĭ înalţe locul, ca când va veni apa din ploĭ să se pótă scurge pe şanţ în gârlă, şi deosebit la gura şanţuluĭ, unde va să se scurgă apa în gârlă trebue să se facă stavilă ca la morĭ, la care să se îndatoreze monăstirea Arhimandrit a orândui purtătoriŭ de grijă din ómeniĭ mănăstiriĭ, adică ca când va veni gârla mare să scobóre stavila, să nu curgă apa din gârlă pe şanţ că asemenea va fi lac precum este; dar pentru că aceste maĭ sus arĕtate lucrurĭ trebuesc să se facă cu cheltuială, nu lipsim a însciinţa Măriei Tale, că de se va bine socoti de către Inalta înţelepciune a Măriei Tale, se va îndatora mahalagiiĭ din acéstă mahala Arhimandrit, ce sunt şedătorĭ prin prejurul lacuhuĭ şi ceĭ de pe alăturea, carĭ aŭ a trece şi a âmbla pe acest loc, ca cu cislă după stare fieş căruia, să rĕspundă acéstă cheltuială şi să se orînduiască Zapciŭ spătăresc mumbaşir pentru săvîrşirea trebiĭ de împreună cu Suiulgi-başa, carele să epistăsască până se va isprăvi, să nu să facă cusur de lucrătorĭ.—iar hotărârea cea desăvêrşit.....—1804, April 30.

Vel Spătar.

Cod. XLVI, Fila 340.

Iŏ Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Dumnéta vel Spăt. am vĕdut Domnia Mea arĕtarea ce ne facĭ printr'acéstă anafora, pentru care fiind-că pămîntul de subt acest loc trebue să fi avênd stăpân, poruncim dară, să se îndatoreze însuşĭ stăpânul pămêntuluĭ pe care este lacul acesta, ca cu a sa cheltuială să-l scurgă, spre a rĕmânea uscat, iar când stăpânul pămêntuluĭ nu va primi a-l scurge cu cheltuiala sa, atuncĭ cu acéstă Domnésca Nóstră poruncă să publicueşcĭ Dumnéta, dând scire, atât vecinilor, cât şi altora ca să le fie sciut, că orĭ-cine se va găsi să scurgă şi să desece pămêntul acesta de apa care este pe dênsul, acela are a fi *după pravilă bun stăpân peacest loc, făcêndu-se ohavnic al sĕŭ*, căruĭ ’ĭ vom da şi Domnésca Nóstră întărire la mânele luĭ pentru statornica stăpânire, căcĭ lacul nu numaĭ nicĭ un folos nu aduce stăpânuluĭ pămêntuluĭ, ci maĭ vârtos că putórea sa pricinuesce stricarea vĕzduhuluĭ şi aduce bólă la ómenĭ; drept acea dară verĭ-cine se va găsi să-l scurgă şi să-l usuce, acela după pravilĭ va fi bun stăpân pe acest loc, şi de urmarea şi săvêrşirea porunciĭ să ne arĕţĭ. — 1804, Iunie 23.

Cod. XLVI, fila 384.

Prea Inălţate Dómne

Primind şi cel de al douilea luminat Pitacul Inălţimeĭ Tale, ce mi se poruncesçe pentru lacul ce este împotriva luminateĭ Curţĭ gospod. lângă zidul grădineĭ Căminariuluĭ Dudescu, ca făr de altă prelungire să aibă a pune, în faptă urmarea după nizamul ce este dat, care se coprinde în anaforaua mea, şi fără de zăbavă să se facă scurgerea şi stârpirea aceluĭ lac, spre a lipsi cu totul şi a rĕmânea uscat, nu lipsim a arĕta Măriei Tale, că încă de atuncĭ de când mi s’aŭ dat luminata poruncă asupra anaforaliĭ ce am făcut, am orînduit zapciu de a mers la faţa loculuĭ de împreună cu Lazăr Polcovnicu Maimar-Baş i cu Suiulgi-Baş, să facă schepsis pentru cheltuiala ce ar putea merge, să se facă cu mijlocul acela ce am arĕtat să se scurgă apa dintr’acel lac, şi după ce ’mĭ-a adus rĕspuns orînduitu zapciu, că pe lângă tóte acele dresurĭ maĭ face trebuinţă a se căra şi câtă-va sumă de care de pămênt, ca să se arunce la acel lac, căcĭ într’alt chip putinţă nu este a tămădui stêrpirea laculuĭ, şi aceasta făr de ajutorul stăpânirĭ nicĭ că este mijloc pe cine a se înbrăca, fiind-că numaĭ doĭ treĭ mahalagiĭ sunt cu óreş-care stare, iar ceĭ-l-alţĭ toţĭ nişte vĕduve sĕrmane şi alţiĭ ómenĭ proştĭ şi ţiganĭ şi săracĭ de tot, care se află împrejurul laculuĭ ce este moşia Dumnéluĭ Căminariuluĭ Dudescu; am mers însuşĭ plecată slugă a Măriei Tale acolo la faţa loculuĭ, unde aducênd tot pe aceştĭ maĭ sus numiţiĭ Lazăr Polcovnicu şi Suiulgi-Baş, cum şi pe aceĭ, doĭ treĭ mahalagiĭ ce sunt maĭ deosebiţĭ, şi vĕdênd că este întocmaĭ după cum mi s’a arĕtat cu adevĕrat, cu putinţă nu este a se face vre-o tămăduire până nu se va arunca îndestulat pămênt într’acel lac, fiind-că cea maĭ multă scursură de apa ploilor vine atât din malul Curţiĭ Gospod., cât şi de la cele maĭ de la dél case de pe împrejur şi se scurge la acel loc, unde este lac căcĭ este maĭ adincat; am întrebat apoĭ pe numiţiĭ Lazăr Polcovnicu şi Suiulgi-Baş, ca să mĭ arĕte ca câte care de pămênt ar trebui, şi cu ce mijloc de înlesnire, ca să nu mérgă cheltuélă peste fire, şi de unde să se care pămênt? 'mĭ-aŭ rĕspuns pentru cară că merge ca la 5000, care cară cu luminata poruncă Mărieĭ Tale către Dumnéluĭ vel. Vornic de politie să facă orânduială de 15 care a se lua de prin mahalalele de prin prejuru părţeĭ loculuĭ, cu plată câte parale patru de car, adică câte 60 de parale pe ḑi la 15 cară, şi pămêntul pentru maĭ aprópe să-l sape şi să-l cară din pólele maluluĭ ce este despre pităria gospod., o parte numaĭ din jos, care să iae de rândul, de unde nu póte aduce vre-o stricăciune cu a strica Baiurul precum şi însuşĭ am vĕḑut, apoĭ să se facă şi urmarea şanţuluĭ ce am arĕtat la întêia anafora, care pentru acestea ḑiseră numiţiĭ că merge cheltuiala peste tal. una mie, deci chibzuind de unde póte a se împlini aceştĭ banĭ, am cercetat de starea caselor aceleĭ mahalale dimprejur, ca ce catastasis aŭ? şi m'am pliroforisit că la tóte cele maĭ multe sunt numaĭ nişce vĕduve sărace şi altă prostime, carĭ trăesc cu milă, iar maĭ cu stare sunt numaĭ vre-o douĭ treĭ, şi aceia aŭ să dea ceea ce va putea după starea lor; este şi mănăstirea Arhimandritul, dară este maĭ depărtată şi nu se intereseşce atâta; cu tóte acestea şi mănăstirea póte a se îndatora a ajuta cevaş, iar ceĭ-l-alţĭ de unde este a se împlini nu pocĭ şci; aşişderea maĭ arĕt Inălţimeĭ Tale, că pe lângă acel lac am vĕḑut că maĭ este şi altul tot acolo apópe lângă casa Medelniceruluĭ Nicoli, ce-ĭ ḑic Roşca, de unde-mĭ arată numitul Medelnicer că aŭ început a destupa un şanţ ce este lângă casă şi, care trebue a se îndatora să pue ca să deschiḑă şi ceĭ-l-alţĭ dinainte mahalagiĭ de pe împrejurul şanţuluĭ, până să-l dea în rĕspunderea şanţuluĭ ce merge pe la vameşu Diamandi Deşliu din mahalaua Sf. Ilie, să ce scurgă în Dâmbovicióră spre ţigănia Dumnéluĭ Vorniculuĭ Golescu, să se sièrpéscă şi acel lac, să nu se maĭ adune apă să se maĭ băltéscă, care şi pentru acésta trebue să se facă prin luminat Pitac Măriеĭ Tale poruncitor, să se îndatoreze fieş-carele împarte şi a pune să se destupe şanţul; de acésta nu lipsiŭ a înştiinţa Măriеĭ Tale, iar hotărîrea... iproci.—1804, Iulie 5.

Cod. XLVI Fila 334.

Vel. Spătar, Caliarh.

Pitac către Polcovnicul de podurĭ pentru a curăţi prăvăliaşiĭ podul de noroiŭ, şi a nu arunca gunoiu în Dâmboviţă.

Boeriule al Domnieĭ Mele Mateiu Grecescu, Polcovnic de podurĭ, fiind-că podurile marĭ ale politieĭ se fac cu atâta ostenélă şi cu mare greutate de cheltuială, precum este cunuscut de obşte; Iată 'ţĭ poruncim, să îngrijescĭ acum şi tot-de-una, ca să se păzéscă acest nizam: întêiŭ toţĭ prăvălieşiĭ ce cad pe liniile acestor podurĭ să cureţe tot-de-una înaintea prăvălieĭ luĭ gunoiul şi tina ce se face asupra poduluĭ, urmându-o acésta fieşce care ca o datorie netăgăduită a lor; al douilea, fiteş-care zarzavagiŭ ce şade asupra poduluĭ de 'şĭ fac cu mărunţişu vînḑările lor şi alişverişul lor, asemenea să fie îndatoraţĭ tot-deuna să curăţéscă partea aceea unde şed, tina şi gunoiul de pe pod; al treilea fiind-că cu mare scârbă am vĕḑut Domnia M.a pe uniĭ alţĭ aruncând gunoiŭ, băligariŭ ce scot de prin grajdurĭ şi tină asupra poḑurilor ce sunt pe Dâmboviţă aruncându-le în apă, cu care acéstă netrebnică faptă şi podurile putreḑesc şi apa Dâmboviţeĭ o spurcă şi astupă şi zătignesce curgerea eĭ. Iată că-ţĭ poruncim straşnic, să facĭ pentru acésta luare aminte şi tare îngrijire, cu tótă scumpĕtatea, ḑioa şi nóptea, şi pe care veĭ găsi, să-l prinḑĭ şi numaĭ decât să-l daĭ în scire Domnieĭ Mele, ca să se pedepséscă. *tolico pisah gospod.* — 1803, Septemvrie 29.

Cod. XLIX, Fila 98—99.

Anexe la pag. 680 (VIII)

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod Gospodar. etc.

Cu cale fiind anaforaua acésta, primita este Domnieĭ Mele, pe care o întărim, şi poruncim atât dumnévóstră Epitropilor Casiĭ podurilor marĭ ale politiĭ, cât şi Dumitale Epistatul Armăşieĭ, să aveţĭ a face urmare întocmaĭ precum se cuprinde maĭ jos; poruncim însă şi Dumitale vel Spătar şi Dumitale vel Agă, Zapciilor marĭ aĭ politieĭ, să aveţĭ a publicui aceste străşnice poruncĭ la toţĭ câţĭ aŭ casă şi prăvăliĭ pe marginele podurilor, ca să nu cuteze nimene de acum înainte a maĭ arunca pre podurĭ lăturĭ, gunóe, şi alte spurcăciunĭ şi murdalîcurĭ, de care şi putoare nesuferită se face, şi putrejune podurilor se pricinuesce, iară când şi după acésta se va găsi vre-uniĭ în potrivă următorĭ, poruncim nu numaĭ să se pedepséscă, ci să se şi geremetisóscă, ca cu pilda acelora să se înfrâneze şi să se înveţe şi mulţĭ alţĭ a nu urma asemenea lor, ci să păzéscă negreşit porunca ce li se dă. — 1804. August 3.

Cod. L, fila 246.

Prea Inălţate Dómne

Intre altele ce după datorie se silesce sluga Mărieĭ Tale de a întocmi ale nizamuluĭ trebuinţe spre folosul al obştieĭ maĭ vîrtos, am chibzuit a se da un nizam şi pentru cele patru podurĭ din oraşul Bucurescĭ, pe la care buciună lumea din tóte părţile locurilor, atât la luminatul Mărieĭ Tale Scaun, cât şi la têrg viind şi întorcêndu-se, să fie nelipsite 16 care cu boĭ cu tocmélă de plată de la Cutia obşteĭ, care să fie cu rîndul, şi orînduim între dênşiĭ vinovaţiĭ de la puşcărie să măture, să le rânéscă apururea de murdarlîcurĭ şi noróe, şi cu aceste cară să se ridice, să se care la loc depărtat afară din Bucurescĭ, ca să fie tot-de-una curăţit, şi cu acest tertip póte dăĭnui şi podurile marĭ îndelungată vreme; iară într'alt chip să şi sfăramă curênd şi se face şi cheltuială maĭ multă cum şi frământare adese orĭ, care să fie legate asupra Epitropilor podurilor ca să fie cu grije în tótă vremea când se vor strînge noroae la podurile acestea, să pue să le rânéscă şi să le ridice tótă tina de murdalîcurĭ, ci de se va găsi cu cale şi de înalta Măriei Tale înţelepciune se va da luminată poruncă, cu hotărîre de a face urmarea ce se cuprinde, şi aniĭ Inălţimeĭ Tale să fie de la Dumneḑeŭ mulţĭ şi fericiţĭ.—1804, August 1

Cod. L. Fila 146.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Poruncim Domnia Mea Dumitale vel Vornice al politieĭ, să daĭ pe tótă ḑiua câte... care cu boĭ negustorilor din têrg din lăuntru pre unde acum se face podurĭ, ca să le metahirisască la trebuinţa ce aŭ şi cuviinciósă plata lor să dee de la însuşĭ aceĭ negustorĭ. *tolico pisah. gospod* —1805, Septemvrie 29.

Cod. XLIX. Fila 235.

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voevod

Dumneata biv. vel. Bane Epistatule al Spătărieĭ, şi Dumnéta vel Agă, fiind-că pe marginile podurilor cestor nouĕ, este pămênt aruncat de către stăpâniĭ ce-şĭ fac binale, poruncim să-ĭ îndemnaţĭ a ridica molozul, saŭ orĭ-ce altă aruncătură va fi, negreşit. *tolico pisah. gospod.* — 1805. Septemvrie 29.

Cod. XLIX. Fila 235.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod.

Fiind-că toţĭ câţĭ aŭ trebuinţă de a aduce în Bucurescĭ buţĭ cu vin, cherestele şi alte asemenea povărĭ ca acestea, năvălesc a le fi trecerea şi aducerea acestora tot pe podul Mogoşóeĭ, în vreme când cherestelele fiind trebuinciόse la binale ce se lucréză în têrg, maĭ aprópe le este a se aduce pe podul têrguluĭ de afară, de cât pe podul Mogoşóeĭ, încă şi prin uliţele mahalalelor pot să le aducă, fiind-că acum pretutindenea este uscat, şi acésta se urméză numaĭ dintr'o obicinuire fără chibzuinţă nărăvindu-se din vremea pe când era podurile stricate; drept acea poruncim, Dumitale biv. vel. Bane Epistatule al Spătărieĭ, ca prin căpitaniĭ ce sunt orînduiţĭ pe la străjile de marginea politieĭ, să daĭ Dumnéta nizam, negreşit, de a nu se maĭ căra aceste tot pe podul Mogoşóeĭ, ci să se care pe la podurile şi uliţele mahalalelor, care cad în drépta loculuĭ unde este a se descărca acea povară, pentru că din pricina acésta podul Mogoşóeĭ a început a veni iarăşĭ la derăpănare, şi stricăciune, încât peste puţin are să ajungă la starea ce maĭ dăunădĭ se afla.

Cod. XLIX, Fila 219.

Anexe la pag. 681 (VIII)

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele Dumnéta vel Agă, fiind-că pentru scaunele de carne din Curtea Veche, şi pentru tăierea vitelor înlăuntrul politieĭ, am vĕdut Domnia Mea din condicile Divanuluĭ nizamul ce aŭ fost dat prin doue hotărîrĭ Domnescĭ, cu socotéla şi chibzuirea de obşte, care nizam găsindu-l şi Domnia Mea cu cale pentru ferirea de molifséla aeruluĭ, care aduce vătămare la sănătate de obşte, şi pentru curăţenia apeĭ Dâmboviţeĭ şi a mătceĭ eĭ; iată poruncim Dumitale, să îndatoreşcĭ pe tótă brésla măcelarilor, ca de astă-dĭ înainte negreşit să ridice şi să fie opriţĭ cu totul de a maĭ tăia în Curtea Veche, saŭ în altă parte în lăuntru politieĭ vite, orĭ şi ce fel marĭ şi micĭ, ci toţĭ măcelariĭ să şĭ ducă vitele să le taie la zahanaua ce încă din anul trecut, după nizamul ce aŭ fost dat, aŭ fost făcută şi aŭ gătit-o la Radu-Vodă, ca acolo să şi le taie şi să le cureţe, şi numaĭ carnea vitelor curăţită şi grijită să o aducă în politie la locurile ce se arată maĭ jos, unde am găsit Domnia Mea cu cale şi de trebuinţă a se afla acestea scaune cu vîndare de carne, în fie-ce parte a politieĭ de a putea ajunge cu înlesnire toţĭ orăşeniĭ şi mahalagiiĭ despre tóte părţile să cumpere maĭ de aprópe carnea cea trebuinciósă de hrana lor; care acest nizam, poruncim Dumnitale vel Agă să îngrijeşcĭ ca nu numaĭ acum, ci tot-d'auna să se păzéscă negreşit, îndatorind pe măcelarĭ, ca nu cum-va cu vre o netrebnică pricină de vre-o depărtare a zalhanaleĭ de tăiere a vitelor, să facă vre-o zăbavă saŭ lenevire la aducerea cu îndestulare pe la tóte orînduitele scaune a cărniĭ ce-ĭ trebuinciósă de hrană politieĭ pe tóte dilele de dulce, şi a pricinui noroduluĭ vre-o lipsă, căcĭ avem a face înşine cercetărĭ adesea, şi nu numaĭ măcelariĭ vor fi pedepsiţĭ straşnic, dar şi Dumnéta, pentru neîngrijire veĭ avea a da rĕspuns; drept aceea să epistăsescĭ Dumnéta, ca scaunele ce sunt în Curtea Veche să se ridice negreşit cele-l-alte şi să rĕmâie numaĭ pe cât arĕtăm maĭ jos, cum şi la cele-l alte locurĭ în parte să se afle de-a pururea scaunele ce orînduim maĭ jos pentru înlesnirea obştieĭ *tolico pisah gospod.*

Treĭ la scaunele vechĭ.

Treĭ în Curtea Veche.

Două pe podul Mogoșoai.
Două pe délul Têrguluĭ de afară.
Unul pe podul Calicilor.
Două la Beilic și pe podul luĭ Șerban-Vodă.
Unul la Gorganĭ.
Unul la Tabacĭ.

Cod. XLIX, fila 26.

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voevod Zemle Vlahiscoe

Cinstițĭ și credincioșĭ boerilor Domnieĭ Mele Dumnéta vel Vornice de Țara de sus Ștefane Văcărescule, și Dumnéta vel Vornice de Țeara de jos Constandine Știrbeiŭ și Dumnéta vel Vornice Istrate Crețulescule, fiind-că prin locurile acestea din têrgu, care cu sfatu de obște s'aŭ hotărît a rĕmâne piața deschisă pentru obștescul folos și trebuința politieĭ, voim Domnia Mea a ști câte prăvăliĭ aŭ fost pe acele locurĭ? cine anume sunt stăpâniĭ acestor prăvăliĭ? ce simfonie aŭ avut fieș-care cu stăpâniĭ locului de subt acele prăvăliĭ? câtă chirie plătea eĭ pe an la stăpâniĭ locurilor, și câtă chirie lua eĭ de la acele prăvăliĭ? Poruncim dară, ca făcênd Dumnévóstră scumpă cercetare de tóte acestea câte s'aŭ ḑis maĭ sus, să arĕtațĭ Domnieĭ Mele prin anafora pe larg cu întrégă pliroforie.— *tolico pisah gospod.* 1805, Ghenarie 30.

Cod. XLIX Fila 205.

Carte pentru bucata de loc de la curtea Domnéscă cea veche, ce aŭ hărăzit Măria Sa la toțĭ veciniĭ

Zemle Vlahiscoe. Find-că locul unde aŭ fost partea de sus a Curțeĭ Domnescĭ ceĭ vechĭ în răspântia dintre treĭ podurĭ marĭ, se află o bucată de loc Domnesc deschis, slobod, a căruia loc periferia din porunca nóstră mĕsurându-se, aŭ eșit despre foișorul luĭ Hagi Teodosie stânjenĭ treĭ, palme patru, despre prăvălióră iarășĭ a numituluĭ Hagi, stânjenĭ unul, palme două, și despre cafeneaua luĭ Altențop stânjenĭ patru, palme treĭ, și pe față pe lângă podul cel mare a luĭ Șerban-Vodă stânjenĭ patru, palme șase, și fiind-că m'am milostivit Domnia Mea și am hărăzit bucata acésta de loc făcênd-o danie la toțĭ câțĭ sunt vecinĭ împrejurul acestuĭ loc, adică: nu numaĭ acelora ce se află alăturea cu locu acesta, ci și celor din potrivă după acestea podurĭ, dăm dar acest Domnescu Nostru sinet la mânile tuturor acestor împrejurașĭ ca să fie bucata acésta de loc a lor ohavnică și nestrămutat în vecĭ, fără de a fi volnic nimenea după vreme a face vre-o bina pe dênsul, ci să fie de-a pururea deschis și slobod, *ii saam receeh. gospod.*—1804, Iulie 24.

Cod. XLIX. Fila 240.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor Domnieĭ Mele, Dumnéta biv. vel. Banc Scarlat Ghica, şi Domnia ta biv. vel. Vornice Radule Golescule, epitropilor al spitalurilor marĭ, fiind-că pentru *chioşcul de la Herăstrăŭ*, care este zidit de Domnia Sa, Fratele nostru Alexandru Vodă Moruzi, şi este legat sub purtare de *grijă a spitalurilor marĭ*, în câte-va rîndurĭ am fost ḑis şi Domnia Mea ca să se drégă chioşcul acesta, fiind stricat din cutremur, şi până acum, nicĭ o urmare nu vedem, nicĭ o urmare să se fi făcut; şi fiind-că de nu se va drege acum, urméză apoĭ ca încet, încet să se dărapene şi să se strice cu totul, care, şi nu este cu cale a se perde o zidire ca acésta Domnéscă, maĭ vêrtos fiind, legată şi la aşa loc, de unde s'aŭ nădăjduit cea maĭ bună îngrijire de a se ţinea pururea şi tot-de-una întru întregime şi starea ce se cuvine; poruncim dar, ca acum făr de altă prelungire să avețĭ a face meremetul şi tótă dregerea verĭ câtă va fi trebuinciósă la stricăciunea ce este, ca să se aducă zidirea acésta la ființa şi starea eĭ cea d'întêiŭ. *tolco pisah gospod.*—1805, Iunie, 27

Cod. XLIX, fila 223.

Anexe relative la incendiĭ (pagina 681, VIII)

Nu maĭ suntem tocmaĭ în timpul când pentru stingerea unuĭ incendiŭ se invoca şi se preâmbla pe strade icóna vre unuĭ sfînt, de şi tot nu s'a renunţat de tot la asemenea mijlóce de stingerea foculuĭ*), totuşĭ guvernul are ceva grije să esiste şi alte mijlóce maĭ practice, maĭ eficace. Se póte vedea acésta la capitolul XXXVII (VIII) al nostru şi pin actele ce aducem şi aicĭ.

---

*) Acest obiceiŭ era şi în apusul Europeĭ, deşi se cunoscea credem pe acolo usul pompeĭ de incendiŭ inventată de *Ctesibius* cu două secole înainte de Era creştină. Guy Tomel pretinde, că în evul mediŭ întréga Europă uitase de pompa luĭ Ctesibius şi că şi ea considera incendiile ca un flagel, o pedépsă divină:

«Pendant tout le moyen âge, à l'époque où presque toutes les maisons étaient construites en bois et formaient des labyrinthes de rues étroites et tortueuses, nos pères vivaient dans une superstitieuse terreur des incendies, les considérant *comme un fléau du ciel contre lequel il n'y avait point à lutter par des moyens humains.*

Quand la flamme s'arrêtait on attribuait sa mansuétude à un miracle. En voulez vous quelques exemples?

Sous Childebert Ier, le feu prit aux maisons bâties sur le pont qui reliait l'île de la Cité au Grand-Châtelet, et gagna, de proche en proche, une grande partie de la ville. Le poète Fortunat rappelle que saint Lubin, évêque de Chartres, se trouvait alors à Paris, où le roi l'avait invité à venir passer les fêtes de

Ipsilante Vodă Constantin

Cartea luĭ Vodă către Dumnéluĭ vel Vistier ca din milele Domnieĭ Mele să dea jăluitoruluĭ baniĭ aceştia pentru tésurile ce aŭ făcut —1803, Ghenarie 20.

Prea Inălţate Dómne

După luminată porunca Măriei Tale ce 'mĭ daĭ la acéstă alăturată jalbă, aceştĭ căldărarĭ de aicĭ aŭ cercetat la vistierie de aŭ dat numituluĭ jăluitor niscaĭ

Pâques On eut recours aux prières du saint, et, grâce à son intercession, dit la chronique, le feu s'arrêta.

Paris fut encore brûlé presque entièrement sous le régne de Chilpéric Ier en 585 On lit dans Grégoire de Tours, qu'une femme parcourut les rues pendant trois jours en annonçant ce désastre, qui lui avait été révélé dans un songe. Ses avertissements, moins heureux que ceux de Ionas, furent méprisés et l'incrédulité des Parisiens ne cessa qu'aux premières lueurs de l'incendie. Grégoire de Tours ajoute que celui-ci fut généralement attribué, par les habitants de l'Ile-de-France, à l'enlèvement d'un talisman qui devait préserver leur capitale des ravages du feu. En réalité, le prodige consistait dans l'imprudence d'un marchand qui s'était approché d'un tonneau d'huile avec une chandelle allumée.

Dans l'ancien Paris, il n'y avait qu'un petit nombre de fontaines et les maisons bâties sur le bord de l'eau, même sur les ponts, défendaient de toutes parts les abords du fleuve. ……

Comment aurait-on pu lutter avec quelques seaux d'eaux portés à la main et lancés, à force de bras dans les foyers ? Aussi se bornait-on à signaler le danger et à le fuir.

Dès que le veilleur de nuit, du haut de la tour du guet, jetait son cri sinistre : «Au feu !» le tocsin des paroisses voisines réveillait les habitants affolés qui se sauvaient, emportant à la hâte leurs effets les plus précieux, et tout ce monde, oubliant le précepte : «Aide-toi, le ciel t'aidera !» se mettait en prières. Cette manière de combattre les flammes dura indéfiniment, car, si j'ai parlé tantôt de Childebert et de Chilpéric, j'aurais pu citer des faits bien plus modernes.

Le 6 février 1661, le feu prit au Louvre dans la galerie des peintures qui fut trés endommagée. Huereusement, on avait, quelques jours auparavant, déménagé un certain nombre de toiles, les plus grandes et les plus précieuses pour faire place aux machines d'une ballet projeté. Cest ce qui diminua le désastre. Le feu avait déjà gagné la grande galerie, losque Louis XIV, se conformant à un usage constant à l'époque, fit apporter, de Saint-Germain-l'Auxerrois, le Saint-Sacrement sur le lieu de l'incendie pour en arrêter les progrés. Il alla, acompagné de la reine, le recevoir à la porte du Louvre, et, quand les tableaux furent brûlés, le reconduisit à pied jusqu'à l'église.

Numaĭ la 1705 se întrebuinţéză în Paris primele pompe imitate de Dumourrier-Duperrier după pompe olandeze.

banĭ pentru plata acestor tésurĭ de tacâm (ianganuluĭ Agieĭ) şi m'am adeverit, că nicĭ în Domnia Măriei Sale Mihaĭ Vodă, nicĭ la Măria Sa Alex. Vodă Suţu de acestea nu s'aŭ plătit, făr' de numaĭ în caimacamie acum s'aŭ făcut tacâm ianganuluĭ Domnieĭ, adecă: sacale, căngĭ, topóre şi meremet *tulumbeĭ*, care sunt în curtea Domnéscă sub păstrarea luĭ Başbuluc-başa şi acestea s'aŭ plătit, iar acele tésurĭ ce arată jăluitorul că aŭ făcut, nu se găsesc plătite, ce pentru acestea cum va fi luminata porunca Măriei Tale se va urma —1803, Ghenarie 9.

Incendiul gróznic care pustiază Bucurescii în 1804 August 28 *), îndémnă pre guvernul luĭ C. A. Ipsilant să reorganizeze şi complecteze căpitănia de foc.
Iată actele:

Zemle Vlahiscoe. Fiind-că la căpităniile de foc, care sunt douĕ în brasla Spătăréscă şi douĕ în brasla agiască, avênd fieş-care căpitan la stégul sĕŭ câte 50 de ómenĭ, trebuinţa este a se orîndui căpitanĭ ómenĭ de credinţă şi cu vrednicie cercaţĭ şi destoinicĭ de slujba acésta, ca la o trébă ce este cu deosebire pentru primejdia de foc, când se întêmplă verĭ-de ce parte de loc înlăuntru politieĭ, carĭ aceştĭ căpitanĭ ca uniĭ ce se află de apururea păzind napristan la Spătărie şi la agie, intrând fieş-care cu ómenĭ sĕĭ la rînd, unul într'o sĕptĕmână şi altul într'alta; cuvine-să că nu numaĭ să fie apĕraţĭ cu a nu da nicĭ un fel de avaet, nicĭ ceĭ de la Spătărie nicĭ ceĭ de la agie, ci încă şi pe câtă vreme se vor purta cu orênduială, păzind şi urmându-şĭ datoria slujbeĭ lor cu osîrdie, cu credinţă şi făr de cusur, să fie tot-deauna statornicĭ şi nestrămutaţĭ de către Dumnélor boeriĭ, ce se vor afla după vreme în dregătoria Spătărieĭ şi Agieĭ, fără numaĭ când prin cercetare se va găsi în vină dovedit şi vrednic a-se lipsi de slujbă, atuncĭ să se lipséscă prin ştirea Domnieĭ prin carte gospod să se orânduiască altul în locul aceluĭ lipsit. Drept aceea fiind-că şi pentru . căpitanul de foc din brasla Spătăréscă ne adeverim Domnia Mea de la Dumnéluĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele v. Spătar, cum că se află sluşbaş la trébă acesteĭ căpităniĭ cu tótă osîrdia şi credinţa, fiind destoinic şi cu vrednicie la slujba acésta, îĭ dăm acésta Domnésca nóstră carte la mânele luĭ, prin care îl orânduim, şi poruncim, ca fără a da vre un avaet la nimenea, să fie căpitan de foc la stégul d'întêiŭ, din care slujbă fără de pricină cuviinciósă şi vină dovedită, să nu fie lipsit nicĭ o-dată, şi precum s'aŭ ḍis, să fie apururea statornic şi neschimbat, păzindu-şĭ şi urmându-şĭ datoria slujbeĭ luĭ, că îndată ce va merge verĭ în care parte pe loc a politieĭ primejdie de foc, numaĭ de

---

*) Să se scie când aŭ ars têrgul, în luna luĭ August 28 létul 1804, în ḍilele tot ale luĭ Constantin Vodă Ipsilant. (*Veḍĭ «Pe file de céslov»*) memoriŭ presentat Academieĭ române de V. A. U.

cât să sară şi să alerge el şi toţi ómenii luĭ cu topóre, sacălĭ şi tulumbe spre a întêmpina primejdia şi stinge aprinderea foculuĭ. — 1804, Septembrie 20.

Cod. XLIX. Fila 255.

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voevod

Cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, Dumnéta biv. vel. Bane Epistatule al Spătărieĭ, cu tóte că pentru a nu se aduce fênurĭ în politia Bucurescilor a-l face claĭ, ci fînurile să şi le pue fieş-carele afară din Bucurescĭ pe margine şi departe de case, iar în politie să a lucă fieş-care câte puţin pentru puţine ḑile, sunt poruncĭ date pentru acésta şi maĭ dinainte, dar maĭ vêrtos în anu trecut, pentru căcĭ din pricina fînurilor care cu nebăgare de sémă să lăsase de aduseră, nu numaĭ prin mahalale, ci şi chiar în têrg, s'aŭ întêmplat multe primejdiĭ de foc, strajnice poruncĭ ale Domnieĭ Mele s'aŭ dat, îndatorindu-se nu numaĭ ceĭ cu fînurile de şi le-aŭ scos afară, ci şi pentru a aduce în politie s'a oprit; acum dară fiind-că se apropie a se face fînurile cele noue, când de loc începe a le şi căra în politie, de aceea iată mai înainte din vreme, poruncim Dumitale, ca Nizamul ce este dat de Domnia Mea din anul trecut pentru aducerea fînurilor în Bucurescĭ să se păzéscă cu tótă străşnicia, şi nimenea să nu se îngăduéscă, cu nicĭ un fel de mijloc, a aduce fînurĭ în politie maĭ mult de cât pentru trebuinţa de puţine ḑile, care nicĭ pe acele să nu le pue aprópe de binale şi grădinĭ, adică în mijlocul loculuĭ unde să fie depărtat de binale, ci dar să daĭ poruncă zapciilor Dumitale, ca şi la marginĭ în politie să păzéscă cu multă îngrijire nizamul acesta tot-deauna cu nestrămutare. *tolco pisah gospod.* — 1805, Iunie 17.

Asemenea Pitac s'a făcut şi la vel. Agă.

Cod. XLIX, fila 221.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Cinstit şi credincios Boerule Domnieĭ Mele Dumneta biv. vel. Bane Epistatule al Spătărieĭ, fiind-că acea casă de pe marginea Dâmboviţeĭ, care acum în trecutele ḑile s'aŭ fost aprins, de s'ar fi întêmplat aprinderea eĭ nóptea putea să se pricinuéscă o primejdie de mare *iangăn* şi de multă pagubă obştieĭ, nu numaĭ pentru căcĭ era învăluită cu şovar, ci şi maĭ vêrtos pentru căcĭ *este vîrîtă între alte case de prin prejur fără de a fi acolo loc îndestul de casă,* poruncim dară, că nu numaĭ să nu fie slobod a o maĭ preface stăpânul eĭ, ci încă şi acea cât va fi maĭ rĕmas ne arsă, să puĭ Dumnéta să o sfărîme de tot, ca să rĕmâie locul slobod spre a se maĭ rări desimea binalelor de acolo. *tolco pisah gospod.* — 1806 Martie, 27.

Cod. XLIX fila 248.

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voevod

Fiind-că din nepurtarea de grijă ce aŭ negustoriĭ şi alţiĭ ce să află cu şederea prin hanurĭ şi prin prăvăliĭ înăuntru têrguluĭ de a-şĭ matura şi a şĭ şterge coşurile, se întêmplă apururea primejdiĭ de foc, precum şi maĭ în trecutele ḑile s'aŭ întimplat, atât la hanul luĭ Costandin-Voda, cât şi al Papazoluĭ, de s'aŭ aprins coşurĭ, iată poruncim Dumitale vel. Agă, să daĭ strajnică poruncă tuturor celor ce se află prin hanurĭ şi prăvăliĭ înăuntru têrguluĭ, îndatorându-ĭ pe fieş-care aşĭ derege şi aşĭ mătura coşurile tot-deauna, şi a avea ne lipsit fieş-care prăvăliéş putinĭ cu apă şi căngĭ, pe la prăvăliile şi casele lor, după Nizanul ce este dat, dându-le să înţelépă că de astă-ḑĭ înainte verĭcarele nu va fi următor, unul ca acela straşnic se va pedepsi. *tol. pisah gospod.* -- 1806 Iulie 11.

Anexa la pag. 682 (vol. VIII)

Prea Inălţate Dómne

Insciinţăm Măriеĭ Tale pentru aceĭ lude 7 ce aŭ fost în bănuială că aŭ pus foc la grajdul luminateĭ Domniţă Ecaterina Mavrocordatina, însă

Gheorghe suditul chesaricesc, vizitiŭ al luminateĭ Domniţă.
Gheorghe Holteiu, ipac.
Badea Bucătariu sin Nicola, familiaş în mahalaua olarilor.
Lambru Holteiu sin Hrisaft. de la Filipopolĭ.
Vasile Holteiu sin Gheorghe Costanciotul.
Mihaiŭ Holteiu sin Voicu ot. Găescĭ, Rândaş.
Mihaiŭ Vizitiu, ungur sin Mihaiŭ de la Ardél.

ómenĭ aĭ şcóleĭ gpd.

7

Că cercetându-se fórte cu amĕnuntul fieş-carele deosebit şi iarăşĭ toţĭ împreună, nicĭ cum nu s'aŭ putut dovedi vinovaţĭ la acéstă urmare, arĕtând Gheorghe Vizitiul, unul dintre aceştia, că într'aceeaşĭ ḑi Marţĭ pe la 6 césurĭ din ḑi fiind adormit după prânḑ 'l-aŭ desteptat soţia luĭ din somn, că s'aŭ aprins grajdul, şi alergând aŭ găsit între grajd şi între zidul şcóleĭ Domnescĭ vîrît între uluce *cundac însă cărbune de ghiveciŭ* aprins înfăşurat în cârpă şi prididind cu aruncare de apă aŭ stins focul, iar Gheorghe Ţiganul dormea în beciŭ cu feciorul, şi însuşĭ luminata Domniţa atuncĭ în furia foculuĭ 'l-aŭ desteptat din somn, Aşişderea şi ceĭ-l-alţĭ ad : Badea Bucătariul scóleĭ lipsia de la casa luĭ în mahalaua Olarilor, i Lambru Holteiu fiind Pazarghiden la şcólă lipsia des, din porunca dascălilor la têrgu de afară, pentru ca să cumpere ciapă i varză, i Vasile Holteiu avênd meşteşugul dulgherieĭ lucra la *Vivliotică, sus în şcólă,* precum la acésta dă măiturie şi însuşĭ dascălul Lambru că nu s'aŭ pogorît de sus întru aceeaşĭ ḑi nicĭ de cum, şi Mihaiŭ Holteiu ca un rândaş ce era s'aŭ aflat la cuhne spălând vasele, cum şi Mihaiŭ Ungurénu fiind vizitiŭ la Panait Dohtorul Craioviĭ, nepotul dascăluluĭ Lambru, şi fiind venit cu stăpânul sĕŭ în gazdă la şcóiă, într'acea undă a aprindereĭ se afla zăcând de bóla frigurilor; după ale cărora arĕtărí privind judecata şi la chipurile şi starea lor, se vĕḑură toţĭ a fi ómenĭ fórte prostaticĭ, ne dând nicĭ unul dintr'ênşiĭ bănuială a fi amestecaţĭ la acéstă urmare, ci s'aŭ dat înţelegerea judecăţiĭ că prin curtea şcoliĭ fiind drumul de se pogoară la Dâmboviţa, strĕiniĭ ne încontenit trec pe acolo la apă, şi se cunósce că dintre ceĭ trecĕtorĭ aŭ aruncat *condacu.* Dar aceştĭ tude 7 cercetându-se la Spătărie şi aicĭ, şi pedepsindu-se la Spătărie, s'aŭ găsit nevinovaţĭ, la Spătărie şi aicĭ. Drept aceea găsim cu cale: toţĭ să se slobodă cu chezăşie şi fiind-că *condacu* ce s'aŭ găsit pus cunoscut a fi urmare de ale trecătorilor ce obişnuesc prin curtea şcóleĭ de să cobóră la Dâmboviţa pentru apă, să fie luminată porunca Măriei Tale către Dumnéluĭ vel Agă, ca să îmbodisască *a nu maĭ fi slobodĭ nimenĭ să trécă printr'acea curte, ci acea ulicióră să fie numaĭ pentru trebuinţa şcoliĭ, dându-se strĕinilor drum pe din dosul sfântuluĭ Spiridon cel vechiŭ, nefiind loc depărtat,* şi acel puitor de foc orĭ când dacă se va dovedi vre-unul, în foc să se săvârşéscă, iară de o cam dată acel ne sciut puitor de foc găsim cu cuviinţă să se pedepséscă bisericesce, şi să fie luminată porunca Măriei Tale către Prea Sfinţia Sa părintele Mitropolit, ca să se citéscă cartea cu înfricoşatele blăstămărĭ şi anateme în auḑul noroduluĭ în faţa loculuĭ unde săŭ găsit condacu, şi norodul să arunce petre şi pământ, iar hotărîrea...—1804, Sept. 16.

D. Clucer, Constantin Stoln, Teodorache Fotino Serd.

Cod. L. fila 296.

Paza de ciumă

Cinstite şi credinciosule boerule al Domnieĭ Mele, Vornice al obştirilor Grigorie Ghica, fiind că pentru paza şi întêmpinarea (ferĕscă Dumneḑeŭ) a a năprazniceĭ bóle, am dat Domnia Mea poruncile cele cuviinciόse a se urma nizamul ce a fost, după care fiind-că este trebuinţă a se face şi la Văcăreşcĭ namestiile Lazaretuluĭ ce aŭ fost prin cheltuiala acea ce şi maĭ 'nainte s'a dat de la Epitropia Obştireĭ. Poruncim dar, ca pentru patru odăĭ, şi coşare lipite cu pământ şi învăluite cu şovar şi cu curtea luĭ de gard, spre a se face acestea în starea ce aŭ fost maĭ 'nainte, să daĭ Dumnéta din baniĭ Cutieĭ Obştireĭ, cheltuiala namestiilor acestuĭ Lazaret, ca prin orînduitul Spătărieĭ să se facă acestea precum aŭ fost şi maĭ 'nainte. *tolico pisah gospodar.* — 1802, Decembre 24.

Cod. XLIX. Fila 15.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor Domnieĭ Mele, Dumnévóstră biv. vel. Bane Dumitrache Ghica şi Dumnéluĭ vel Post. Iordache Mavrocordat şi Dumnéluĭ vel Vornic de ţeara de sus Golescule, fiind-că în Hrisovul spitalurilor marĭ scrie la cap. dintâiŭ, ca Dumnélor ceĭ doĭ marĭ epitropĭ aĭ acestor spitalurĭ care sunteţĭ Dumnévóstră biv. vel. Bane Ghica, şi vel vornice Golescule împreună cu Dumnéluĭ vel. post. ce va fi după vremĭ, în toţĭ aniĭ să ia şi socotéla celor de al doilea patru epitropĭ aĭ acestor spitalurĭ, carĭ sunt capzimanĭ la tóte veniturile spitalurilor, şi fiind-că voiŭ Domnia Mea să ne pliroforisim de starea acestor spitalurĭ; pentru acea dară poruncim Dumnélor la câte treĭ împreună, ca după rânduiala Hrisovuluĭ, să avețĭ a cere şi a lua séma socoteleĭ epitropilor al douilea de tóte veniturile şi cheltuelile spitalurilor, care socotélă lămurind'o prin bună cercetarea Dumnévóstră să o arĕtaţĭ Domnieĭ Mele în scris prin anaforă, *tolico pisah gospod.* — 1803, Ianuarie, 3.

Cod. XLIX. Fila 223.

Carte legată către Ispravnicĭ ot. sud. Slam-Râmnic, cum că Măria Sa a orânduit doctor al oraşuluĭ Focşanĭ pe Spiridon Calogheras, cu léfă pe lună câte tal. opt-ḑecĭ poruncitóre ca pe fieş-care lună să-ĭ dea de acolea de la Ispravnicat, şi în urmă le va porunci Măria Sa în ce orânduială să li să ţie în sémă

Cod. LXIX. Fila 52—53.

Pitac către Arhiatros pentru reţetele ce le daŭ cu numĕrul şi numirĭ neşciute

Iω Const. Alex. Ips. Vod. gpd. Zem. Vlahiscoe

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele D-ta arhiatre al nostru, fiind-că ne am înşciinţat Domnia Mea pentru un catahrisis ce se urméză în pricina doftorielor ce de obşte sunt trebuinciόse, care se fac şi se iaŭ de la spiţărie, că uniĭ din doftoriĭ politieĭ şi cu uniĭ din spiţerĭ avênd între dênşiĭ simfonie, nu scriŭ recetele cu ifosul cel obişnuit şi cu numirea cea şciută a doftorilor de a fi cunoscut fieş-căruia, şi de a putea cel cu trebuinţa a merge la ver-care spiţărie să cumpere doftoriile cele trebuinciόse cu preţul cel cuviincios, ci pun într'acele reţete numere şi numirĭ ne şciute, carĭ sunt cunoscute numaĭ spiţerilor acelora cu carĭ sunt simfonisaţĭ, şi cu acest mijloc dându-se acele doftoriĭ numaĭ de la spiţăria cu care sunt simfonisaţĭ, se face un mare catahrisis la plata acelor doftoriĭ încărcându-se cel cu trebuinţa cu preţ ne si ferit pe cât vor spiţeriĭ aceia a cere, de se păgubeşte şi pătimeşte obştea, care acésta ne fiind suferită Domnieĭ Mele, iată poruncim Dumitale, să arĕţĭ porunca nóstră maĭ întêiŭ la doftoriĭ politieĭ, ca să se feréscă de un lucru ca acesta, şi să aibe a scrie recetele cu ifosul cel obişnuit şi cu numirile cele şciute ale doftoriilor, spre a putea merge cel cu trebuinţă la verĭ-care din spiţeriile politieĭ, să cumpere acele doftoriĭ cu preţul cel cuviincios, cât şi spiţerilor de pe la tóte spiţeriile lor, asemenea să facĭ cunoscută porunca acésta şi să-ĭ îndatoreşcĭ, prin şcirea cinstiteĭ agenţieĭ, de a nu urma maĭ mult acest catahrisis, pentru că după acésta de vor urma iarăş unele ca acelea, să şcie că şi doftorul acela va fi în vină de osândă, şi spiţerul acela, după ce nu va lua nicĭ o plată pentru acele doftoriĭ, va fi apoĭ şi pedepsit. *tolico pisah gospod.* — 1803 Maiŭ 10.

Cod. XLIX, fila 52—53.

Anexă la pag. 682 (VIII)

100 Pitace la Spătărie şi Agie pentru epistaţĭ prin mahalale a cerceta de sĕnătate

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voevod gospodar, Zem. Vlahiscoe.

Fiind-că pentru folosul cel de obste trebuinţa este de a se face pururea îngrijirea şi paza politieĭ pentru vre-o întêmplare de năprasnică bólă (care să nu o dea Dumneḑeŭ), spre a se putea face întêmpinare rĕuluĭ din vreme, prin care cu tóte că din Condicile Divanuluĭ ne pliroforisim Domnia Mea, că pentru acésta, aŭ fost nizam dat, ca fiteş-care mahala să aibă câte un Epistat dintre mahalagiĭ, care pe tóte ḑilele să facă cercetare la toţĭ mahalagiiĭ de bólă saŭ de sănătate şi să răportuiască; dar socotim Domnia Mea, că de a se afla unul în tótă vremea însărcinat cu tréba acésta, fără de a se schimba în rând, este cu nedreptate, porḑêndu-şĭ agoniseala şi meşteşugul sĕŭ. Pentru aceea facem Domnia Mea îndreptare acestuĭ nizam, că numaĭ pe câte o lună să slujéscă şi apoĭ să intre altul în rând iarăşĭ dintre mahalagiĭ, spre a-şĭ face datoria fieş-care pe câte o lună. Drept aceea poruncim, ca Vornicia politieĭ să urmeze acéstă orânduială după cum ḑicem şi în dosul acestuĭ Domnescul Nostru Pitac, să se trécă numele Epistatuluĭ ce se orânduesce la mahala, căruia Epistat 'ĭ dăm Domnia Mea poruncă, să fie datorĭ, că pe tóte ḑilele şi în tóte dimineţile luând pe unul dintre preoţĭ şi pe Vătavu mahalaleĭ, să înconjure tóte casele şi prăvăliile pe rând ale acesteĭ mahalale, ca să cerceteze din afara caseĭ pe fieş-carele de sănătate saŭ de bólă, nu numaĭ prin întrebărĭ, ci şi prin vedere, orĭ bărbat, femeie, copiĭ, slugĭ, de la cel d'întêiŭ şi până la cel mic, şi să răportuiască pe tótă ḑiua la Spătărie şi la dumnélor Epitropiĭ marĭ aĭ spitalurilor, ca îndată ce se va găsi un bolnav, orĭ de ce neputinţă, numaĭ de cât să se facă cercetare bóleĭ aceleia; de care şi poruncim Domnia Mea tuturor mahalagiilor de obste, ca fiteş-carele să nu se ascundă, ce în adevĕr să arĕte pe fieş-care bolnav, cum şi la datulu Epistatuluĭ pe fieş-care lună, să nu vĕ împotrivițĭ, că acésta este pentru folosul fieş-căruia; să aibă însă orânduitul Epistat tótă osîrdia fără pregetare a face cercetarea acésta cu scumpătate, ca o trébă, ce când va căuta cu osîrdie este folosul de obste, iară când în potrivă, se va căuta cu lenevire este pricinuitoare vătămariĭ de obste; deosebit poruncim, ca la cercetarea ce are a se face mahalagiilor, să nu audim vre-un catahrisis acestuĭ nizam, de vre-o cerere saŭ dare, orĭ alta vre-o supĕrare mahalagiilor, că fórte straşnic vom pedepsi pe cel vinovat. *Tolico pisah gospod* 1803, Ianuarie 24.

Cod XLIX Fila 22.

Anexe la pag. 683 (vol. VIII)

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voevod.

S'aŭ citit înaintea Domnieĭ Mele anaforaua ce ne face Prea Sfinția Sa părintele Mitropolit şi cu dumnélor orînduițiĭ boerĭ, şi cât pentru a se rîndui pe politie darea acesteĭ lefĭ la trebuincioşiĭ treĭ doftorĭ, acésta socotim că va fi şi cu discolie a se strînge, şi se va da şi o pricină numaĭ de supĕrare a orăşenilor şi de vre-un catahrisis, iar mijlocul de al douilea ce ni se arată de către orânduitele obraze, între care este şi unul din dumnélor Epitropĭ aĭ spitalelor, a se da, adecă, din veniturile spitalurilor marĭ, îl găsim şi Domnia Mea cu cale, şi poruncim, ca iarăşĭ Prea Sfinția ta Mitropolite şi cu dumnévoastră orînduiților boerĭ, făcênd alegere de treĭ doftorĭ şi chibzuind câtă léfă să se dea fieş-căruia şi cu ce mijlóce şi orînduială, să ne arĕtațĭ în scris prin anafora, ca să întărim spre a se da aceeaşĭ léfă din veniturile spitalurilor. — 1804, Aprilie 17.

Fila 327.

Prea Inălțate Dómne.

După luminată porunca Măriei Tale, ce prin pitac ni s'aŭ dat, adunându-ne la un loc, am făcut chibzuire pentru locuitoriĭ politieĭ Bucurescilor ceĭ săracĭ şi scăpătațĭ, carĭ la bólele şi neputințele lor neavênd alt mijloc ca să aducă doftor cu plată pătimesc în jale ne căutațĭ, şi întrebând pe aceĭ douĭ doftorĭ aĭ politieĭ cum de nu merg şi la sărăcime, când se întâmplă de se îmbolnăvesc, spre a căuta şi ajutora la patimile lor, în vreme ce ostenéla nu le este în zadar, avênd léfă orînduită maĭ mult pentru uniĭ săracĭ, ca aceĭ ce nu le dă mâna să plătéscă? rĕspunseră că orĭ cât de prost şi sărac om dându-le scire că s'aŭ bolnăvit, îndată merg de 'l vĕd şi-l caută cu tótă protimia, dar nu pot să proftacsască la toţĭ fiind oraşul mare şi norodu mult, de care vĕḑênd şi noĭ că după starea oraşuluĭ şi după mulţirea noroduluĭ nu sunt de ajuns aceştĭ douĭ doftorĭ, am socotit că este de trebuinţă să se maĭ orînduiască alţĭ douĭ saŭ treĭ doftorĭ, şi aşa vor putea proftacsi la toţĭ săraciĭ bolnavĭ a-ĭ căuta şi a-ĭ ajuta la bólele şi patimile lor, după creştinésca râvnă şi iubire de ómenĭ ce aĭ Inălţimea Ta către toţĭ de obşte, a nu pătimi nimenĭ cât de prost şi sărac fără de căutare, dar léfa la aceştĭ treĭ doftorĭ nu este mijlocul a se da nicĭ din venitul şcólelor, de unde primesc aceĭ douĭ doftorĭ, în vreme ce cheltuelile şcólelor s'aŭ înmulţit şi nu este vre-un prisos, precum nicĭ de la Cutia milosteniеĭ, nicĭ de la altă parte, de cât am socotit ca să li se dea léfă orĭ de la politie pe cât se va chibzui cu o dréptă analoghie, saŭ de la spitalul de ciumă, ca unul ce este orânduit iarăşĭ pentru politie, şi din mila luĭ Dumneḑeŭ suntem ferіţĭ de această bólă, şi orĭ de la care dintre acestea două locurĭ se va găsi cu cale de către Inălţimea Ta a li-se orîndui léfă, să avem luminată poruncă, ca să scim în ce chip să urmăm, şi prin deosebită anafora vom arĕta Inălţimi Tale, ce doftorĭ s'aŭ ales de a se orîndui, cu ce mijloc să se strîngă venitul lefilor, şi câtă léfă să se dea fieş-căruia, iar hotărîrea... *iproci.*—1804, Martie 16.

Dositeiŭ al Ungro-Vlahieĭ, Dimitrie Ban, vel Logofĕt, vel Spătar.

Cod. XLVI, Fila 327

Iώ Constandin Alexandru Ipsilante Voevod

După alegerea prea Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Mitropolit, şi a Dumnélor orînduiţilor boerĭ, orînduim Domnia Mea pe maĭ jos numiţiĭ treĭ doftorĭ, a fi împreună cu ceĭ-l-alţĭ treĭ ca să fie şése doftorĭ aĭ politieĭ, cărora acestor treĭ de acum orînduiţĭ, poruncim să li se dea léfă pe toată luna, fieş-caruia po tal. opt-ḑecĭ, din veniturile spitalelor celor marĭ de ciumă, şi să fie datorĭ a urma precum maĭ jos se cuprinde.—1804, August 7.

Prea Inălţate Dómne

După luminată porunca Mărieĭ Tale ce s'aŭ dat anaforaleĭ nóstre, ca osebit de ceĭ treĭ doftorĭ aĭ politieĭ ce sunt orînduiţĭ cu léfa de la cutia obşteĭ, adică Silvestru, Constandin şi Constandache Caracaş ne fiind de ajuns după înmulţirea noroduluĭ politieĭ, să se maĭ orînduiască alţĭ treĭ doftorĭ a cărora lefĭ să se dea din veniturile spitalurilor celor marĭ de ciumă, am făcut alegere şi se găsi cu cale a se orîndui aceştĭ treĭ doftorĭ, însă Gheorghe Schina, Atanasie Iónidis şi Gregorie Saitu, cărora să le dea léfă pe lună fie-căruia po tal. 80 şi să aibă datoria a merge la bolnavĭ, orĭ cât de proştĭ şi săracĭ, a-ĭ căuta la neputinţele lor cu tótă silinţa. — 1804, Iunio 16.

Dosit. al Ungro-Vlahieĭ, Dimitrie Ban, Vel Logofĕt, Vel Spătar, Emanuil Persianu.

Cod. XLVI, fila 460. Cu acest act se termină Cod. XLVI.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Poruncim Domnia Mea, Dumitale vel Spătar, pentru acea Anca Armeanca vĕduvă, să o treceţĭ surgun peste Dunăre, de unde să nu se maĭ întórcă. — 1804, Septembre 19.

Prea Inălţate Dómne

Inştiinţez Mărieĭ Tale că aci în Bucureştĭ în mahalaua armenilor, este o Anca Armeancă văduvă, care âmbla cu un fel de ierburĭ numindu-le că ar fi de patima gălbinăriĭ, dând maĭ dăună-ḑĭ şi unuĭ Manole, calfă de dulgherĭ, din mahalaua Sfînta Ecaterina, care întru acea ḑi le-aŭ luat şi aŭ şi murit, şi nu numaĭ că nicĭ o tămăduire nu face, ce nicĭ ştie mesura lor cât trebue să le dea, fără numaĭ âmblă numaĭ cu părere înşelând lumea, decĭ ca să nu se întêmple din pricina eĭ şi la alţiĭ vre-o primejdie precum s'aŭ întêmplat numituluĭ Manole, am socotit, de se va gasi cu cale şi de Inalta Mărieĭ Tale înţelepciune—să se isgonéscă numita dintr'acéstă ţeară, să-şĭ mérgă la patria eĭ, de unde să nu se maĭ întórcă. Iar hotărîrea...—1804. Septembrie 13.

Vel. Spătar.

Cod. L, fila 299.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Fiind-că Dumnéluĭ cinstit şi credincios boeriul Domnieĭ Mele biv. vel Vornic Grigorie Brâncovén este de a merge înăuntru la Băĭ, spre a se căuta la patima întru care se află, şi aŭ făcut rugăciunea Domnieĭ Mele, ca să mérgă împreună cu Dumnéluĭ şi Doftorul Constandache Caracaş, primită fiindu-ne cererea şi rugăciunea Dumisale, poruncim maĭ sus numituluĭ Doftoru Constandache să mergĭ împreună cu Dumnéluĭ Vornicu, dar până a te întórce de acolo să aibĭ a-ţĭ lăsa vechil aicĭ în locu-ţĭ, ca să caute de săracĭ bolnavĭ ot. spitalul Mânăstire sfîntuluĭ Pantelimon. *tolico pisah gospod.* —1805, Maiŭ 24.

Cod. XLIX, fila 218.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor Domnieĭ Mele, Dumnéta biv vel Bane Dimitrache Ghica, şi Dumnéta biv vel Bane Scarlate Ghica, epitropilor *a spitalurilor marĭ* de la Dudeştĭ, fiind-că pentru aceştĭ nouĕ săracĭ bărbaţĭ şi femeĭ care maĭ jos pe anume sunt arĕtaţĭ, ne pliroforisim Domnia Mea, cum că în adevĕr sunt nu numaĭ săracĭ, ci şi bolnavĭ învechiţĭ, şi fiind-că a se lua uniĭ ca aceştia în ne băgare de sémă şi ca nişte lepădaţĭ, nu numaĭ este împotriva creştineşceĭ datoriĭ, ci şi împotriva iubireĭ de ómenĭ, maĭ vêrtos când intre dênşiĭ fiind orbĭ şi slutiţĭ, se póte întêmpla şi primejdia vieţilor, călcându-se şi fărămându-se de uniĭ carĭ fără luare aminte 'şĭ-aŭ âmbletele pe uliţe, cu cară, cu butcĭ şi călărĭ; de acea dară poruncim dumnevóstră, ca adunând Dumnéta vel Agă pe aceştĭ maĭ jos numiţĭ, ca să aveţĭ a-ĭ orîndui şi a-ĭ aşeḑa în odăile spitalurilor marĭ, unde pe lângă odihna lor să aibă din venitul acelor spitalurĭ şi cele trebuinciόse pentru hrana şi îmbrăcămintea şi încălḑirea lor, cărora să li se facă şi căutarea cu doftoriĭ la câţĭ dintr'ênşiĭ va fi trebuinţă. *tolico pisah gospod.*—1805. Noembrie 29.

Cod. XLIX, fila 240.

Find-că rĕposata păhărnicésa Maria Mihăilésca de la sud Buzeŭ, ce aŭ murit făr de copiĭ moştenitorĭ, din îndemnare sufletéscă aŭ hotărît prin diétă de a se face un *spital de săracĭ bolnavĭ la Buzăŭ, pe moşia sa, asupra* căruia orânduise epitrop pre răposatul Gregorie Hrisoscoleu biv vel Pahar. nepotu-seŭ, şi epistat pe prea sfinţia sa părintele Mitropolitul *ţereĭ chiar Dosofteĭ, încă fiind episcopu Buzĕuluĭ, ca din averea rĕposateĭ, ce prin diéta sa aŭ orînduit,* să se săvêrşéscă spitalul, *care spital săvêrşindu-se cu tóte cele trebuinciόse, rĕmâind numaĭ ca să aseḑe un Doftor, i un Gerah, cu dohtoriile cele trebuinciόse în spiţeria spitaluluĭ, şi de a intra la căutare bolnaviĭ săracĭ,* făcut-aŭ rugăciune Domnieĭ Sale frateluĭ nostru Domn Alesandru Moruzi Voevod prea Sfinţia sa părintele Mitropolit, dă împreună cu orânduitul boer epitrop, ca să ajute şi Domnia Sa din Domneşcile milĭ, la acest lucru sufletesc, cu órecare venit curgătoriŭ pe an, de a se putea ţine spitalul în órânduiala luĭ, cu tóte cele trebuinciόse, a cărora rugăciune primindu-o Domnia Sa, ca pentru o faptă bună pricinuitóre de folosul sufletesc pentru adăpostirea şi sprijinéla celor săracĭ, care n'aŭ putere a se căuta pe sineşĭ la neputinţele şi bólele lor, ca să aibă la acest loc odihnă ticăloşiĭ spre a se căuta cu doftoriĭ, cu Gearah, cu hrană, cu ómenĭ şi muierĭ poslusnice, cu lemne pentru încălḑitul caselor, cu tóte posluşania cea trebuinciόsă. Aŭ bine-voit Domnia Sa şi prin Hrisovul Domnieĭ Sale ce-l vĕḑurăm, cu lót 1799, Decembrie 7, aŭ hotărît şi aŭ orînduit, ca să iae spitalul pe tot anul de la Ocne bolovanĭ sare douĕ sute cincĭ ḑecĭ, aşişderea şi de la epitropia obsteascĕ să se dee spitaluluĭ acesta, pe tótă luna, câte tal. 20

din baniĭ preoţilor eparhieĭ Buzăuluĭ ce se adună la Cutia Epitropieĭ, căria să fie ajutoriŭ la lĕfă Doftoruluĭ gerahuluĭ, şi osebit să aibă spitalul şi 25 lude scutiţĭ pentru lemne de încălḑitul săracilor bolnavĭ, şi alte posluşaniĭ spitaluluĭ, pe care găsindu-ĭ numitul boer Epitropu, ómenĭ strĕinĭ, aduşĭ din străinătate, să li se facă de către ispravniciĭ judeţuluĭ cercetare după orînduială, şi cu adeverinţele isprăvniceşcĭ viind la Visteria Domnéscă, să li să dea pecetluiturĭ Domneşcĭ pe numele şi chipul lor, ca să se fie ne dajnicĭ şi apĕraţĭ de tóte orînduelile ţĕriĭ, îndatorind pe boer Epitrop, ca prin osărdia sa, prin epistasia prea Sfinţieĭ sale părinteluĭ Mitropolit, să se siléscă a intra în faptă acéstă faptă bună de a se întocmi spitalul cu Doftorĭ, cu Ţerah, şi cu tótă orînduiala cea trebuinciósă, primind săracĭ bolnavĭ la odihnă şi căutare, urmându-se întocmaĭ orînduiala dieţiĭ aceĭ răposate ce aŭ făcut pentru acest spital. Decĭ, fiind-că aŭ dat Domnieĭ Mele jalbă Clucerésa Maria Hrisoscoloia soţia reposatuluĭ boer Epitrop ce aŭ fost la acest spital, că acum se afla Dumneaeĭ epitrópă acestuĭ spital, cum că spitalul este în orînduiala luĭ, şi urmézăcerênd a i se înnoi maĭ sus numitele miliĭ şi de către Domnia Mea: a căruia rugăciune primindu-se, ca pentru o faptă bună pricinuitóre de folosul sufletesc, ne-am milostivit şi Domnia Mea de 'ĭ-am înnoit şi 'ĭ-am întărit tóte milele acestuĭ spital, ce se coprinde maĭ sus, ca să se urmeze ne strămutat, întărind hrisovul acesta cu însăşĭ iscălitura şi pecetea Domnieĭ Mele şi cu credinţa prea iubiţilor Domniĭ Mele fiĭ: Alesandru, Dumitrasco, Nicolae, Gheorge şi Ión Voevod şi cu mărturia Dumnélor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Dumitrasco Racoviţă v. Vist., Scarlat Ghica v. Spăt. Gheorghe Mavrocordat v. Post. Radu Golescu, v. Vorn. de ţéra de sus, Isaac Ralet v. Logof. de ţéra de sus, Costandin Stirbeiŭ v. Logof. de obiceiurĭ, Scarlat Câmpineanu v. Vorn. de ţéra de jos, Barbul Văcărescu Vorn., Grigorie Ghica v. Vorn. al obştirilor, Istrate Creţulescu v. Logof. de ţéra de jos, Mihalache Manu v. Vor. al politieĭ, Iordache Filipescu Caminar, Costan. Grădisteanu Paharnic, Ienache Golescu v. Stoln., Scarlat Izvoreanu v. Sluger, — şi s'aŭ scris Hrisovul aces'a la întêiul an dintru întâia Domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul Domnieĭ Mele Bucureşcĭ, la aniĭ de la naşcerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi mântuitoriuluĭ nostru Isus Hristos, 1803 Iunie 6, de Chiriţă Logof. de Divan.

Cod. XLVII. Fila 195.

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voevod

Dumnéta vel Agă, fiind că pe la locurile ce s'aŭ vĕrsat Dîmboviţa, acum trăgêndu-se apa înapoĭ aŭ lăsat nomol şi tină şi alte nacurăţiĭ, care din pricina sóreluĭ încingêndu-se de căldură se face putóre şi stricăciune aeruluĭ, din care să pricinuesce vĕtămare la sĕnătatea ómenilor; de aceea dar poruncim domnieĭ tale, ca pe toţĭ stăpêniĭ de case ce cad în poporul agieĭ şi sunt şeḑĕtorĭ pe marginea Dîmboviţeĭ să'ĭ îndatorezĭ Dumnéta, ca să aprinḑă gunoiŭ acolo prin locurile acelea unde s'aŭ vĕrsat Dîmboviţa spre a se goni cu acésta putórea acea, de a nu se pricinui bólă la sănătatea noroduluĭ, *tolico pisah gospod.* — 1805, Iulie 15.

Cod. XLIX. Fila 228.

Pitac la vel Logofĕtul de ţéra de sus, după jalba părinteluĭ Zihno archierul-epitropul spitaluluĭ Colţeĭ, să scótă din hanul monăstireĭ pe neguţătoriĭ carĭ nu şed eĭ în han saŭ nu'şĭ ţin marfă p'în odăĭ, ci se mărginesc a le sub închiria cu maĭ mare preţ. Domnitorul ordonă scóterea acelora din han ca din venitul acelor odăĭ să se foloséscă spitalul.—23 Noembrie, 1803.

Fila 11.

Vel Spătar.

Anexe la cap. XXXVII (vol, VIII), despre apă.

Observăm că există la 1802 o «*Cutie a Cişmelelor*» menţionată de acte cu acéstă dată (*Luna Decembre*).

Resoluţiunea pe jalba luĭ Stroe Suilgi-Başa pentru cişméua din Boiangiĭ.

Dumnéta vel Vornice de ţéra de sus, Golescule, i Dumnéta vel Vornice de ţéra de jos, Grigore Brâncovene, veţĭ vedea jalba acésta, de care, cât pentru aretarea ce face Suilgibaşa, că din pricina binalelor ce s'aŭ zidit la Curtea Veche s'aŭ astupat drumul savaculuĭ prin care se face scurgerea apeĭ de la acéstă cişmea, fiind că cisméua acésta este cu mulţĭ anĭ maĭ veche de cât facerea acelor binale, poruncim ca prin vederea dumnévóstră în faţa loculuĭ să cercetaţĭ cum şi în ce chip s'aŭ îndrăsnit aceĭ cu binalele de s'aŭ astupat *savacul*, şi chibzuind cele cu cale pentru destuparea acestuĭ savac, care o voim şi o cerem a se face negreşit, să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele pentru o prăvălióră ce arată, că fiind pe locul cişmeleĭ făcută de către ce del atuncĭ Suilgi-Baş, pentru folosul trebuinţelor acestor cismele şi a savaculuĭ, egumenul Aghiorghitul s'aŭ făcut stăpân pe dênsa făcênd şi alte treĭ tărăbĭ, de aŭ astupat lumina cişmeleĭ, cu cuvînt că în vreme când s'a cumpĕrat nu i s'aŭ plătit locul; la acésta ḑicem că netrebnică este bârfirea egumenuluĭ, carele a ne *schindosi* îndrăznesce a ḑice, că nu i s'a plătit, ca cum mânăstirea acésta ar fi din altă ţéră şi ca cum cisméua s'ar fi făcut pentru vre-un interes în parte alcuivaşĭ, iar nu pentru trebuinţa obşteĭ noroduluĭ de aicĭ, unde şi mânăstirea acésta se află. Ci dar iarăşĭ prin vederea Dumnóvóstră în faţa loculuĭ să cercetaţĭ şi găsindu-se arĕtarea Suilgibaşeĭ adevĕrată, nu numaĭ pentru acéstă prăvălióră, să se urmeze şi de acum înainte rânduiala aceea precum se va fi urmat atuncĭ când s'aŭ făcut, ci şi acele tărăbĭ să se sfărâme. Şi să ne faceţĭ arĕtare prin anafora de urmarea ce aţĭ făcut la acéstă Domnéscă a Nóstră poruncă. — 1804, Februarie 3.

Cod. XXXVII, fila 37 verso.

Suilgi-Başa cere reînnoirea privilegiilor sale, Domnitorul prealabil ordonă, la 23 Februarie 1804, Epistatuluĭ logofeţiilor marĭ să cerceteze maĭ întêiŭ dacă 'şĭ-a îndeplinit Suilgi-Başa datoriile, căcĭ însuşĭ Domnitorul a vĕḑut 2 cişmele, din têrgul de afară, că nu funcţionéză.

Cod. XXXVII, fila 54 verso.

Iω Constandin Alexandru Ipsilant Voevod.

Cu cale şi primită fiind Domnieĭ Mele anaforaua acésta, o întărim ca întru tóte aşa să se urmeze precum maĭ jos se coprinde, pentru care şi poruncim Dumitale vel Agă, ca făcênd tacsil de aceĭ talerĭ 100 cu analoghie de la aceĭ opt maĭ jos numiţĭ, să îndatorescĭ pe Suiulgi-Başa a pune în lucrare urmarea ce se arată maĭ jos, şi să se deschiză curgerea apeĭ de la acéstă cişmea negreşit făr de altă prelungire, ca una ce este de multă trebuinţă norodului, fiind în mijloculŭ politieĭ, precum şi acele bolte şi tărăbi, fiind-că pricinuesce strămtorare uliţeĭ şi întunecare la lumina cişmeleĭ, poruncim să se sfărâme şi să rămâe cişméua în fiinţa eĭ, slobodă precum aŭ fost maĭ nainte.— 1804, Martie 30.

Cod. XXXVII. Fila 45.

Prea Inălţate Dómne

Pentru astuparea savaculuĭ prin care se făcea curgerea apeĭ ot cişmea din Boiangiĭ, cum şi pentru prăvălióra din zidul acesteĭ cişmele ce cu deşerţ cuvînt aŭ făcut-o egumenul Aghiorghit, zapt, prin luminat Pitacul MărieĭTale, ni se poruncesce, să mergem la faţa loculuĭ şi prin vedere să cercetăm, cum şi în ce chip s'aŭ îndrăznit aceĭ cu binale ot. Curtea Veche de aŭ astupat savacu, şi drept care loc s'a astupat savacul şi chibzuind cele cu cale pentru urmarea destupăriĭ luĭ, care o voescĭ şi o cerĭ Măria Ta negreşit, să arĕtăm înscris prin anafora; următorĭ fiind luminateĭ poruncĭ, am mers înşine la faţa loculuĭ şi făcênd scumpă cercetare, ne-am îndestulat, că maĭ nainte vreme să turna apa ce curgea de la cişmea în şanţu poduluĭ ce este pe lângă cişmea, şi să ducea la vale spre Pescărie, până da în şanţu poduluĭ celuĭ mare al Têrguluĭ de-afară şi mergea de se vărsa în Dâmboviţa, apoĭ ne îngrijind liniaţiĭ ceĭ şeḑĕtorĭ pe amêndouĕ liniile poduluĭ a destupa şanţu când se împlea de pămênt, şi ne avênd apa cişmeliĭ unde se scurge, intra prin pivniţele acelor seḑĕtorĭ în potriva cişmeleĭ, unde aşa văḑênd rĕposatu Dumitru Cişmegiu-Başa, tatăl cestuĭ de acum, că nu se maĭ curmă gălcevurile, aŭ găsit acest mijloc şi cu cheltuiala de la cutia obştiĭ, aŭ făcut un savac pe din dosul prăvăliilor şi mergea numaĭ până în zidu curţiĭ gospod. cea veche, şi de acolo se versa apa prin Curte şi apuca la vale fiind spre Dâmboviţa virane, iară acum fiind-că tótă curtea gospod. s'aŭ făcut binale, pivniţe şi zidirĭ marĭ, înălţându-se şi locu, mijloc nu aŭ rĕmas unde să se scurgă, şi aşa stă şanţul închis, ne avênd unde să se risipe apa; a sparge atâtea binale ce s'aŭ făcut în Curtea Veche nu se póte, pentru că eĭ n'aŭ făcut binale pe acel şanţ, ci pe loc slobod, în lăuntru cuprinsuluĭ Curţeĭ Vechĭ, unde se varsă apa încotro vrea, nicĭ savac să nu facă numaĭ până trece zidul curţeĭ, iar maĭ mult nu, şi fiind locul la vale să rapeḑea, dar acum înălţându-se locul şi făcêndu-se zidurĭ, n'are loc de a se maĭ duce; a pătimi iarăşĭ veciniĭ de lângă cişmea cu înecătura ce li se face, nu este cu cale, făr de cât am chibzuit acest mijloc, ca să se dea pe subt şanţu poduluĭ ce urméză pe lângă cişmea, unde 'ĭ aŭ fost curgerea dintru întêiaş dată, însă de la cişmea şi până în răspântia unde apucă altă uliţă în drépta, să pue Suiulgi-Başa chiunghiurĭ de cele marĭ pe fundul şanţuluĭ, ca să se ducă apa ce curge de la cişmea până să se tórne în şanţul cel mare de subt podul Têrguluĭ de afară, şi de acolea să mérgă la Dâmboviţa; pentru care întrebând pe Suiulgi-Başa, că câtă cheltuiala póte să mérgă, măcar că ḑice că merge maĭ mult, dară noĭ 'l-am îndatorat să o facă cu talerĭ 100, carĭ banĭ, fiind-că nu se face meremet saŭ destupare de şanţ ca să-ĭ dea Suiulgi-Başa din talerĭ 60 ce are pe lună după cum se coprinde şi în luminat Hrisovu Măriei Sale părinteluĭ Măriei Tale, ce se face acum de isnóvă, să fie luminată porunca Inălţimeĭ Tale, ca aceĭ de prin prejuru cişmeleĭ, ce li se supĕră pivniţile de apa ce se scurge de la cişmea (care pe anume se arată maĭ jos), să răspunḑă cu analoghie aceştĭ banĭ, fiind pentru folosul lor, ca să nu li se dărâme pivniţele din pricina apeĭ, ne-fiind nicĭ vre-o sumă mare, şi după ce se va face, orĭ când în urmă se va strica şi va fi trebuinţă de meremet, atuncĭ acea cheltuială de subt şanţu poduluĭ să fie dator Suiulgi-Başa a rĕspunde din léfa ce are, şi iar pentru şanţu poduluĭ când se va umplea de noroiŭ şi se va astupa, sunt datorĭ prăvălieşiĭ de pe acest pod a-l curăţi şi a-l destupa cu a lor cheltuială, iară cât pentru acelea *poliţe* din zidu cişmeliĭ, cum şi tărăbile ce sunt pe cămările cişmeleĭ, fiind-că nicĭ Mânăstirea are cuvînt a le pretenderisi să le stăpânéscă, în vreme ce acest loc încă de atuncĭ de când s'aŭ făcut cişméua aŭ eşit din stăpânirea Mânăstiriĭ, nicĭ Suiulgi-Başa a le închiria pe la uniĭ alţiĭ, cu cuvînt pentru meremetul savaculuĭ, ne coprinḑêndu-se în Hrisovu Domnesc de a le stăpâni şi a le lua chiria pentru meremetul savaculuĭ, găsim cu cale, ca să nu le aibă nicĭ o parte nicĭ alta, ci să se sfărâme cu totul rĕmâind cişméua slobodă, fiind-că atât acelea *poliţe*, aduc de spodóba cişmeleĭ şi strîmporarea uliţeĭ, cât şi tărăbile de pe cămări *astupă* uliţa cişmeli, de care şi nu lipsim după poruncă a însciinţa Inălţimeĭ Tale, iar hotărîrea..—1804, Martie 15.

vel. Vornic, vel. Agă.

Numele stăpânilor pivniţilor.

Apostol Cârciumar
Apostol Islicaru
Sand Bumbăcar
Ianache Şalvaragiu
Ivan Boiangiu
Grigorie Bărbieru
Sfântul Gheorghe vechiŭ
Stefan Şalvaragiu

cu toţiĭ opt.

Cod. L. Fila 45.

Iω Constandin Alexandru Ipsilant Voevod, vel gospodar Zemle Vlahiscoe

Fiind-că trebuinţa acésta—a cişmelelor—este obştéscă, pentru care sfinţia lor părinţiĭ Arhiereĭ şi dumnélor boeriĭ prin socotéla de obşte, găsind cu cale de a se face acéstă împrumutare din baniĭ spitalurilor marĭ, primită este şi Domnieĭ Mele anaforaua ce ne fac, şi poruncim Dumnévóstră epitropilor marĭ aĭ spitalurilor, să daţĭ acéstă sumă de banĭ la Epitropiĭ obştireĭ, împrumut, precum scrie maĭ jos, şi Dumnéta vel. Vornice al obştirilor îndată să şi pui în faptă lucrarea şi dregerea cişmelilor.—1803, Iunie 15.

Fila 293.

Prea Inălţate Dómne

După luminată porunca Măriei Tale ce ni s'aŭ dat, ca să facem chibzuire spre a găsi un mijloc de unde să iasă talerĭ 8000, ce trebuiesc la meremetul şi dregerea celor stricate din cutremur, la apele cişmelelor din Bucurescĭ, ne-am socotit în multe chipurĭ, şi alt mijloc nu găsim, de cât numaĭ să se ia de Epitropia obştireĭ împrumut aceştĭ banĭ ce trebuiesc, de la Epitropia spitalurilor ciumeĭ, care banĭ va fi datóre Epitropia cu încetul să-ĭ pue la loc, însă făr de dobêndă, şi acéstă chibzuire a nóstră de se va găsi de Măria Ta cu cale, să se dea luminată poruncă de urmare, astă dată să se facă şi dregerea, pentru că cu cât se va maĭ zăbovi cu atâta se înmulţeşce stricăciunea şi se pricinuesce maĭ grea cheltuiala, saŭ póte să rĕmâie politia Bucureşcilor lipsită de apa cişmelelor, de care arĕtăm Inălţimeĭ Tale şi rĕmâne la luminata hotărîre şi porunca Inălţimeĭ Tale.—1803, Iunie 13.

Dositeiu al Ungro-Vlahieĭ, Nectarie Rîmnic, Dumitraşco Racoviţă vel Ban, Manolache Creţulescu vel Vornic, Constandin Filipescu Vistier, Isaac Ralet Logofĕt al Obştirilor, Câmpinénu Vornic, Gregorie Brâncovénu, Barbu Văcărescu, Logofĕt, Istrate Creţulescu.

Neguţătoriĭ se jăluesc că cişméua din şalvaragiĭ este stricată. Domnitorul ordonă luĭ vel Agă să fie reparată şi 'ĭ impută negligenţa.— 1803, Noembrie 18.

Iω Constandin Alexandru Ipsilant Voevod gospodar zemle Vlahiscoe

Dumnéta vel Agă, am vĕḑut Domnia Mea arĕtarea ce ne facĭ printr'acéstă anafora, pentru care fiind-că aceĭ streinĭ adecă Sandul şi Apostol cârciumarĭ şi Ivancea boiangiu de sineşĭ aŭ îndrăznit fără de şcire şi poruncă Domnéscă, de aŭ astupat cişméua, embodisind înlesnirea adăpăriĭ noroduluĭ aceleĭ părţĭ de loc ce este în mijlocu politieĭ, îĭ osîndim dară pentru vina lor şi poruncim, ca însuşĭ eĭ cu a lor cheltuială să destupe savacul pentru scurgerea apeĭ; asupre cărora să facĭ Dumnéta mumbaşirlîc spre urmarea în faptă şi să ne aducĭ rĕspuns, cum că s'aŭ destupat savanul şi s'aŭ slobodit curgerea apeĭ de la acésta cişmea.— 1804, Ianuarie 15.

Fila 446

Prea Inălţate Dómne

Negustoriĭ din Şalvaragiĭ de aice din Bucurescĭ dând jalbă către Inălţimea Ta pentru cişméua din Şalvaragiĭ, ca să se dea porunca Inălţimeĭ Tale de a se meremetisi, mi s'aŭ poruncit de către Inălţimea Ta, ca să cercetez şi să arĕt Măriei Tale pentru ce nu s'aŭ îngrijit a se drege şi cişméua acésta, ce a rămas părăginită până acum? de care după poruncă arĕtând Măriei Tale prin anafora, cum că apa se aduse la acéstă cişmea, dară astupându-se savanul pe unde se scurge apa din cişmea, şi intrând prin pivniţile unor prăvălieşĭ de prin prejur, aceĭ prăvăliaşĭ după arĕtarea Suiulgi-Başeĭ, de sine s'aŭ pus şi aŭ astupat cişméua cu totul, enbodisind apa cu totul; după care anafora, de iznóvă poruncindu-ni-se de către Inălţimea Ta, ca să arĕt Măriei Tale pe anume cine sunt aceĭ prăvălieşĭ ce aŭ astupat cişméua, după poruncă nu lipsiĭ a arĕta Măriei Tale pe Sandul cârciumarul şi pe Apostol cârciumarul şi pe Ivancea boiangiu, pe care 'ĭ-aŭ arĕtat ómeniĭ Sulgi-Başeĭ înaintea mea că aŭ astupat, care cu tóte că tăgăduesc, dară fiind că ómeniĭ Suiulgi-Başeĭ arată în frica luĭ Dumneḑeŭ, căcĭ când aŭ găsit cişméua astupată şi aŭ vrut ca să o destupe, numiţiĭ s'aŭ împotrivit, ne îngăduindu-ĭ nicĭ într'un chip a destupa cişméua, ḑicênd că din pricina cişmeleĭ li se împle pivniţile de apă pricinuindu-li-se pagubă, curat se înţelege, că cu adevĕrat numiţiĭ aŭ astupat'o, interesându-se pentru diafendepsis al pivniţilor lor, că de nu s'ar fi astupat de dênşiĭ, eĭ nu ar fi stătut împotriva cişmegiilor ca să nu o destupe, dară cu tóte acestea cişméua acésta este drésă, că de şi s'aŭ spart câte-va alame din pricina astupăreĭ cişmeliĭ, acum s'aŭ dres, şi de va fi luminată porunca Inălţimeĭ Tale se va slobodi apă de va curge iarăşĭ, numaĭ să fie luminată porunca Măriei Tale a se destupa savanul, ca să aibă pe unde a se scurge apa, şi cum va fi porunca Măriei Tale.—1804, Ianuarie 3.

Vel Agă.

Hrisovu Cişmegiĭ-Başiĭ

Fiind-că pentru purtarea de grijă şi pentru meremetul şi curăţitul atât a celor douĕ cişmele ce sunt făcute de Domnia Măriei Sale părinteluĭ Domnieĭ Mele, una înăuntrul Têrguluĭ în Boiangiĭ şi alta pe podul Mogoşóeĭ, în mahalaua Mŏnăstireĭ Sărindar, carĭ aŭ izvorul lor din apele ot Tepleştĭ, cât şi pentru cele-l-alte cişmele din Bucurescĭ, ce în urmă s'aŭ maĭ făcut, ce-aŭ izvorul din apele ot Creţuleşcĭ, am făcut Domnia Mea Suiulgi Başa pe Stoian şi Petre în locul tatăluĭ lor, cum şi eĭ, atâta de la Măria Sa părintele Domnieĭ Mele cât şi de la alţĭ fraţĭ Domnĭ, precum din Hrisóvele ce le-am vĕḑut ne-am adeverit, ad. eĭ şi casele lor să fie ne dajnicĭ şi ne supĕraţĭ de orĭ-ce dăjdiĭ şi orânduelĭ ale Visterieĭ şi ale Cămăriĭ Domnieĭ Mele, scutite şi ale lor drepte bucate de dijmărit, stupĭ şi râmătorĭ, şi viile de vinăriciŭ şi 150 oĭ de oierit, cum şi o prăvălie şi o cârciumă să fie apĕrate, şi patru lude scutiţĭ fie orĭ-ce fel de dăjdiĭ şi orânduelĭ, cu pecetluiturĭ de la Visterie Domnieĭ Mele. Aşijderea să aibă pentru cheltuiala şi ostenéla lor, ce fac la aceste douĕ fântânĭ vechĭ, léfă de la Epitropie, din venitul cişmelilor câte talere 60 pe lună, şi osĕbit pentru cheltuiala şi purtarea de grijă a fântânelor noue ce în urmă s'aŭ făcut, să aibă pe an câte talere 200 însă şi din venitul cişmelelor cum şi 6 lude strĕinĭ ne dajnicĭ, şi pentru depărtarea locului de la matca apelor, fiind de trebuinţă ce are de ajutor, am orânduit Domnia Mea cincĭ fântânarĭ şi un lemnar, douĭ zidarĭ, un uleer şi un olangiu scutiţĭ. Aşijderea şi pentru douĕ cişmele ce s'aŭ scos tot din apele ot Creţuleştĭ la têrgul de Afară, pentru cheltuiala şi îngrijirea şi acestor cişmele, de a se ţinea tot-d'a-una în stare bună, încă de la létu 1796 de când s'aŭ făcut, şi s'aŭ orânduit şi deosebit irat, încă talerĭ 100 pe fieş-care an din vama oboruluĭ Têrguluĭ de afară, care banĭ să se dea pe tot anul peste baniĭ Cămăriĭ, şi lude 4 străinĭ scutiţĭ cu pecetluiturĭ după orânduiala Visterieĭ, precum şi pentru acésta vĕḑum atât cartea Mărieĭ Sale părinteluĭ Domnieĭ Mele; pe lângă cele-l-alte orânduim ca şi aceste să li se păzéscă. Decĭ să fie datorĭ a avea purtare de grijă pururea în tótă vremea pentru meremetul şi curăţănia şi îndestularea de apă la tóte aceste cişmelele vechĭ şi nouĭ, a ţinea şi ale căpui cu a lor cheltuială dintru aceştĭ maĭ sus banĭ, ce li se dă spre a nu fi stricate, saŭ lipsă şi împuţinare de apă, şi spre a cumpăni cu mĕsură dréptă apele fieş-căruia cişmele, ca să fie la tóte de îndestulare, afară numaĭ când va fi trebuinţă a se face unde-va alte fântânĭ noue, saŭ a se aduce altă apă de la deosebite locurĭ, eĭ să nu aibă a face la acelea; care acéstă purtare de grijă a tuturor cişmelelor vechĭ şi nouĭ, şi după mórtea lor o dăm Domnia Mea copiilor lor saŭ la rudeniile lor, carĭ vor fi cu şciinţă la meşteşugul acesta şi destoinicĭ trebeĭ aceştia; şi întărim hrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iω Costandin Alexandru Ipsilant Voevod şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Alexandru, Dumitrasco, Gheorghe, Nicolae şi Ion Voevoḑĭ. Martorĭ puind şi pe Dumnélor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Pan-Dumitrache Ghica vel Spătar, Manolache Brâncovénu vel Ban etc., S'aŭ scris hrisovu în anul al 3-lea la întêia Domnie, la anul 1804, Decembrie 18 de Chiriţă Logofĕtul Divanuluĭ.

Pentru fântînele din Craiova era orînduială de ajutor de la Visterie. «dar pentru maĭ bună îngrijire, ca să fie tot-d'auna în stare bună, Măria Sa părintele Domnieĭ Mele încă dintru I-a Domnie, a orînduit ca să fie 12 fântînarĭ scutiţĭ şi pentru trebuinciósa cheltuială de meremet la numĕrul fântînilor aŭ făcut acest irat: ca să fie în oraşul Craioveĭ 2 pivniţe şi 2 scaune de carne scutite de fumărit, de cămînărit, de vamă şi de către polcovnic şi alţĭ zapciĭ cum şi de tóte dările ce daŭ alte prăvăliĭ de pivniţĭ şi vama de carne».

Acest venit s'aŭ pus sub epistăsia episcopuluĭ ot Rĕmnic.

Acéstă regulă s'a întărit în adoua Domnie la 1797 Iunie, 22. Acum întăresce şi Vodă.—1803 August 13.

Fila 120 verso.

Zem Vlahiscoe. Fiind că Măria Sa prea luminatul şi prea Inălţatu fratele Nostru Alesandru Muruzi Voevod, Domnul Ţĕreĭ Moldoveĭ, vĕḑênd lipsa ce aŭ de apă locuitoriĭ Domnieĭ Sale din Focşaniĭ Moldoveĭ, aŭ hotărît să le aducă trebuinciósa apă şi să deschiḑă cismele în Focşaniĭ de acolo, dară fiind-că în părţile loculuĭ din colo în Moldova nu s'aŭ găsit ape, poftit'aŭ pe Domnia Mea să bine-voiască a da voie şi sloboḑenia, ca cu cheltuiala Domnieĭ Sale să aducă apele ce se găsesc dincóce în pămêntul ţeriĭ nóstre la Pitulésa, *lăsându-se însă la izvor apă câtă ar fi trebuinciósă şi de ajuns pentru trebuinţa locuitorilor* celor de prin prejur, şi dându-se parte dintru acésta apă la Focşaniĭ ţereĭ nóstre, pentru trebuinţa orăşenilor, după ce se va duce la Focşaniĭ Moldoveĭ, care acesta fiind de folos la amêndouĕ părţile, ca să se adape ceĭ însetoşaţĭ, ca o faptă creştinéscă şi facere de bine, vrednică de pomenire, la care se cuvine fieş-care a se arĕta cu osîrdie, am bine voit Domnia Mea de am primit şi ne-am învoit la pofta şi cererea Domnieĭ Sale, şi am dat voie, prin deosebită porunca Nóstră, care am trimis către ispravniciĭ nostri de Focşanĭ, ca să aibă sloboḑenie orînduiţiĭ frateluĭ Nostru Domn, ca cu cheltuiala Moldoveĭ să aducă apa cea trebuinciósă de la numitul loc Pitulésa, lăsându-se însă acolo la izvor câtă va fi de ajuns pentru trebuinţa locuitorilor împrejuraşĭ, şi dându-se şi în ţeara nóstră câtă va fi trebuinciósă pentru trebuinţa locuitorilor a Focşanilor noştri, cum maĭ sus s'aŭ ḑis; drept aceea dară, spre a fi în tótă vremea şciut li s'aŭ dat de către noĭ acéstă sloboḑenie la o facere de bine ca acésta, şi pentru ca să se păzéscă şi să se urmeze ne strămutat, ca o pricinuitóre de folos la amêndouĕ părţile, şi faptă iubitóre de ómenĭ, am dat acéstă Domnésca Nóstră carte spre întărire de a se urma pre cum maĭ sus s'aŭ ḑis. *ii saam receh gospod.*—1804, Aprilie 10.

Cod XLVII, fila 234.

Ioan Constandin Ipsilant Voevod.

Dumnélor Ispravnicilor ot. sud. slam. Râmnic, sănătate; am vědut Domnia Mea înşcinţarea ce ne faceţĭ, cum că locuitoriĭ de prin prejurul satuluĭ Pitulésa din plasa Mijlocului, aŭ făcut aretare prin jalbă către Domnévóstră, că de se va da slobodeniea acolo la Pitulésa, eĭ urméză a remânea lipsiţĭ de apa cea trebuinciósă, la care vě răspundem, că Domnia Mea am grijit acésta maĭ dinainte, şi cu acest mijloc am dat slobodenie după pofta ce ne-aŭ făcut Luminăţia Sa fratele Alexandru Vodă Moruzi Domnul Moldoveĭ, adică să se lase acolo la Pitulésa în loc la izvor câtă apă va fi de ajuns pentru trebuinţa locuitorilor împrejuraşĭ, cum şi la Focşaniĭ nostri de dincóce să se dea parte dintr'aceste ape pentru trebuinţa orăşenilor, şi cea-l-altă să se trécă de cea-l-altă parte în Focşaniĭ Moldoviĭ, pentru care s'aŭ şi trimes porunca Domnieĭ Mele către Dumnévóstră cu acest mijloc de urmare şi fiţĭ sănătoşĭ.—1804. Aprilie, 18.

Cod. XLVII. Fila 235.

Anexele la Cap. Edilităţeĭ sub Constandin Ipsilante

Měsurĭ interesând siguranţa publică

Ţiganĭ ursarĭ.—Pentru ca să nu se sperie caiĭ de la butcele boereşcĭ, Domnitorul opreşce intrarea ţiganilor cu urşĭ prin Bucureşcĭ.

Slobodire de arme.—De asemenea opreşce Domnitorul slobodirea de arme de foc nóptea şi diua prin Bucureşcĭ, sub pedépsă de confiscare a armeĭ şi pedepsire de către Domnitor.

Oprirea vizitiilor de a mâna iute.—In maĭ multe rěndurĭ, Domnitorul reînnoeşce prin pitac oprirea vizitiilor boerescĭ de a goni caiĭ pe strade, precum acésta se póte vedea din actele ce dăm în note.

Spitale, doftorĭ, Spiţerĭ.—La 3 Ianuarie, 1803, Domnitorul ordonă luarea socotelilor spitaluriler marĭ.

La 6 Iunie, 1803, cum vědurăm, Constandin Ipsilant semnéză hrisovul pentru spitalul înfiinţat la Buzěŭ, prin testamentul rěposateĭ paharnicese Maria Mihăilescu.

La 29 Noembrie, 1805, Domnitorul trimite la spitalul de la Dudeştĭ 9 bărbaţĭ şi femeĭ săracĭ şi infirmĭ, carĭ să fie întreţinuţĭ acolo în tot timpul, din budgetul spitaluluĭ.

Incă pe la finea anuluĭ 1802, este témă din noŭ de sbugnirea ciumeĭ. Decĭ Domnitorul, ordonă să se refacă la Văcăreştĭ localul pentru Lazaret.

La 24 Ianuarie, Domnitorul trimite 100 de pitace la Spătărie şi

Agie pentru numirea a atâtor epistaţĭ, carĭ să cerceteze prin oraş şi mahalale despre sănătate; li se daŭ instrucţiunile deja cunoscute din publicaţiuni'e nóstre anterióre. Noroc că aceste disposiţiunĭ n'aŭ avut să fie aplicate, căcĭ ţéra a fost ferită de astă dată de reînoirea bóleĭ Eacă actete relative aci.

Pitac de a nu maĭ intra urşĭ în Bucureşcĭ

Cinstit şi credincios boeriule Dumnéta Epistat al Armăşieĭ, primind Domnescul Nostru pitac, să aibĭ a opri pe toţĭ ţiganiĭ ursarĭ de a intra cu urşĭ în Bucureşcĭ, precum obişnuesc şi acum maĭ ales la aceste sĕrbătorĭ ale Paştelui, ca uniĭ ce sunt pricinuitorĭ a se întêmpla hatale, spăriindu-se caiĭ şi nu numaĭ în Bucureşcĭ să nu-ĭ laşĭ să intre, ci şi după marginea Bucureşcilor să-ĭ isgoneştĭ, *tolico pisah gospod.* — 1803, Martie 30.

Codul XLIX. fila 41.

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voevod Gospod. Zem. Vlahiscoe

Fiind-că uniĭ din netrebnicĭ fără nicĭ o sfială îndrăznesc a arunca puscĭ şi pistóle nóptea şi ḑiua, aicĭ înlăuntru politieĭ, în mijloc la atâta norod, din care póte a se întêmpla şi primejdie de mórte, pentru care acésta fiind-că am dat nizam şi de maĭ de înainte de oprire prin pitace şi poruncĭ Domneşcĭ, ca pentru un lucru fără orînduială, iată dăm Domnia Mea de obşte acéstă hotărîtă poruncă, că nimenĭ orĭ-ce fel de om ar fi, nu este slobod a arunca puscĭ şi pistóle nóptea saŭ ḑiua aicĭ în politie, iară cel ce împotrivă va face urmare, are a i se lua armele şi rădicându-se se va şi pedepsi; decĭ pentru ca să nu pricinuiască nimenĭ că n'aŭ şciut porunca şi nizamul acesta, dară într'adins poruncim Dumitale Epistatule al Spătărieĭ, că nu este sloboḑenie a arunca nimenĭ puşcă saŭ pistol aicĭ în politie, şi apoĭ după acésta în urmă pe care veĭ găsi împotrivă următor, orĭ-ce om ar fi, să aibĭ a-ĭ lua armele şi rădicându-l să-l arĕţĭ la Domnia Mea, ca să se pedepséscă, *tolico pisah gospod.*— 1802, Decembrie 8.

Asemenea pitac s'aŭ făcut şi la Dumnéluĭ vel Agă.

Iω Constandin Alexandru Ipsilant Voevod.

Dumnéta vel. Spătar, fiind-că din rĕŭ naravul şi netrebnicia vizitiilor carĭ nu ămblă încet pe uliţele Bucureşcilor, ce alérgă cu butca şi carăta şi căruţă între atâta norod, s'aŭ întêmplat în multe rîndurĭ primejdiĭ, călcând ómenĭ şi muierĭ, precum şi în trecutele ḑile asemenea s'aŭ întêmplat un vizitiŭ al Lămotesculuĭ a da peste o femee de aŭ călcat-o şi farămat-o, care pătimeşce şi acum, iată într'adins poruncim Dumnétale, ca cu acest Domnescul

Nostru pitac să aibĭ a da şi Dumnéta vel. Spătar şi Dumnéta vel Agă nizam la toţĭ viziitiĭ de obşte, spre a se părăsi de acel rĕŭ nărav, şi fără de a maĭ alerga pe uliţe orĭ cu butcă, orĭ cu carătă, orĭ cu căruţă, saŭ călare pe cal, să aibă a âmbla încet şi cu ferire, dându-se şi veste celor âmblătorĭ pe pod de a nu se face călcare şi primejdie cuĭ-vaşĭ, că fórte se va pedepsi unul ca acela, de care să şĭ îngrijiţĭ, şi când şi după vestirea acesteĭ poruncĭ, în urmă veţĭ vedea vre-un vizitiŭ âmblând iarăşĭ fără de socoteală şi alergând, pe unul ca acela să aveţĭ a-l prinde şi a-l ridica dându-l în şcirea Domnieĭ Mele, ca să se pedepséscă. *tolico pisah gospod.* — 1804, Aprilie 15.

Asemenea pitac s'aŭ făcut şi către Dumnéluĭ vel. Agă.

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voivod.

Dumnéta vel Agă, măcar că atât pentru cea fără de orînduială alergare a celor ce âmblă cu butcĭ pe podurile şi pe uliţele politieĭ, şi pentru ceĭ ce âmblă nóptea, făr de felinare cum şi pentru străjĭ a fi ne lipsite privighind ḑiua şi nóptea, s'aŭ maĭ dat poruncile Domnieĭ Mele coprinḑĕtóre de cuvinciiosul nizam pentru aceste; dar fiind-că nu numaĭ vre-o îndreptare nu vedem făcută la acestea, ci maĭ vêrtos împotrivă ne încetat luăm pliroforie de multele hatale care se întêmplă din pricina alergărilor ce fac cu butcele, precum şi hoţia de furtişagurĭ să urméză nóptea în politie, care aceste curg din pricină, căcĭ străjile nu sunt următóre a priveghea, spre a se păzi nizamul ce este dat, de a nu âmbla nimenĭ alergându cu butca pe podurĭ şi de a nu fi sloboḑĭ să âmble fără felinare de la un ceas din nópte. De aceea dară poruncim Dumitale, ca de acum înainte să se popréscă cu totul acéstă desfăimată şi ne trebnică urmare a alergăriĭ butcelor pe podurĭ, ca cum ar merge cu poştea, ci âmbletu fieş-căruia să fie încet cu orînduială şi cu îngrijire de a nu se pricinui călcare şi vătămarea noroduluĭ ce urdină pe podurĭ şi pe uliţĭ, întru care sunt şi ómenĭ betrânĭ şi ne putincioşĭ, şi muĭerĭ şi copiĭ, fiind acéstă alergare nu numaĭ făr de nicĭ o trebuinţă şi pricinuitóre de hatale, precum s'aŭ ḑis, ci încă şi podurilor se aduce mare stricăciune şi dărăpănare în puţină vreme. Aşijderea să se urmeze negreşit şi nizamul ce este dat pentru felinare de a nu âmbla după un ceas din nópte făr de felinar, precum şi străjile ageşcĭ să âmble necontenit ḑioa şi nóptea înconjurând tot semtul ţinutuluĭ Agieĭ, ca să îngrijască de a nu lăsa pe nimenĭ să alerge cu butcile, nicĭ a âmbla nóptea fără de felinare, căcĭ când şi după acésta va maĭ veni la auḑul Nostru vre-o întîmplare de hata pricinuită de alergarea butcelor, saŭ vre-o urmare de hoţie şi furtişag în politie, însuşĭ aceĭ zapciĭ aĭ străjilor vor fi respunḑĕtorĭ. *tolico pisah gospod.*—1805, Maiŭ 3.

Asemenea s'aŭ făcut şi la Spătărie.

Cod. XLIX. Fila 217—218.

Iω Constandin Alesandru Ipsilante Voivod.

Dumnéta vel Postelnice, măcar că pentru cea fără orînduială alergare a ce'or ce âmblă cu butcĭ, pe podurile şi pe uliţele politieĭ s'aŭ dat poruncile Domnieĭ Mele de a contini acéstă ne urmare, dar fiind-că nu numaĭ vre-o îndreptare nu vedem făcută la acésta, ci maĭ vêrtos împotrivă ne încetat ni se dă pliroforie de multele hatale care să întêmplă din pricina alergărilor ce fac cu butcile ; de acea dară, poruncim Dumitale, să arĕţĭ acest Domnescul Nostru Pitac, la toţĭ Dumnélor boeriĭ de obşte, marĭ şi micĭ, prin care îndatorim pe fieş-care, şi poruncim, ca de acum înainte să lipséscă cu totul acésta desfăimată urmare; nu oprim Domnia Mea pe nimenea de a se plimba cu butca şi a nu se duce fieş-care la trebuinţa ce va avea, dar însă să nu alerge ca de poşte, ci âmbletul să îĭ fie încet, cu orînduială şi cu îngrijire de a nu se pricinui călcare şi vătămare noroduluĭ ce urdină pre podurĭ şi pe uliţe, între carĭ sunt şi ómenĭ betrânĭ, neputincioşĭ, şi muĭerĭ şi copiĭ, căcĭ a alerga cu butca pe pod, nu numaĭ este o urmare fără de minte, desfăimată şi fără de nicĭ o trebuinţă, ci maĭ vêrtos şi pricinuitóre de hatale, precum s'aŭ ḑis, încă şi podurilor se aduce stricăciune şi dărapănare în puţină vreme; drept acea să o facĭ Dumnéta acésta cunoscută şi şciută la tótă obşte, boerilor, care urméză fie-care negreşit precum poruncim.—1805, Maiŭ 4.

Cod. XLIX. Fila 218.

Cartea gospod. la Ispravnici pentru 5 dezertorĭ.

Dumnévóstră Ispravnicilor ot. sud. Buzĕŭ, fiind-că de la cinstitul consultat s'aŭ făcut arĕtare Domnieĭ Mele pentru aceştĭ cincĭ dezertorĭ soldaţĭ *Ruşĭ*, anume Cârstea, Moise, Marco, Pavel şi Stefan, aud că se află aicĭ întru acest judeţ carĭ sunt şciuţĭ şi Dumnévóstră, vă poruncim dară, ca îndată după primirea acesteĭ poruncĭ numaĭ de cât să-ĭ găsiţĭ Dumnévóstră, şi fără de zăbavă, cu înşcinţarea Dumnévóstră să-ĭ trimeteţĭ aicea în bună pază, cu slujitoriĭ de judeţ, ca să nu scape vre-unul, şi fiţĭ sănătoşĭ.—1802. Decembrie 30.

Cod. LXIX. Fila 16.

Anexe şi note la Cap. XXXVIII (Vol. VIII)

Cum că data adusă de Engel pentru cetirea hatişerifuluĭ la începutul Domnieĭ luĭ C. A. Ipsilant nu este exactă (23 Octombrie 1802), se póte înţelege confruntând-o cu acea de 14 Octombrie 1802, la care C. Ipsilant era ajuns numaĭ la Radovan, în ḑiua mareluĭ cutremur, care ruină o parte din Bucurescĭ. Deacă Engel s'a servit cu stilul noŭ; la *23 Octombre* stil noŭ Vodă nu era ajuns la Bucurescĭ. De s'a servit de stilul vechiŭ, apoĭ la 23 Octombre stil vechiŭ nu era ajuns nicĭ la satul Radovan unde poposi. Am arĕtat în volumul VIII (pag. 694) că după data de la Hathumeium, cetirea luĭ n'a putut fi în 1802 ci în 1803.

Anexe la pag. 702 (VIII)

Nu numaĭ vite refuza C. Ipsilante a trimite la Constantinopol, ci şi alte zaherele, de sigur la îndemnul muscalilor. In 5 Iunie 1803 ţéra trimite chiar un arz către Pórtă arĕtându-ĭ că este cu totul stórsă şi că nu póte a trimite proviantul de unt cerut.

Arz către prea Inălţata pórtă, a prea puternicii Impĕrăţii, pentru untul Mutpaiuluĭ Impĕrătesc.

Noĭ prea plecaţiĭ şi supuşiĭ credincioşĭ aĭ prea puterniceĭ Impĕrăţiĭ (a căruia stăpênire şi putere Domnul Dumneḑeŭ să o înmulţéscă şi să o păzéscă în vecĭ). Smeritul Mitropolit, episcopiĭ, arhimandriţiĭ, egumeniĭ, boeriĭ şi ceĭ-l-alţĭ toţĭ de obşte, cu ticălósa *rae*, locuitorĭ aĭ ţĕreĭ românescĭ, cu genuchele plecate închinându-ne arĕtăm printr'acest al nostru prea plecat *Arzmagzar*, că viind Prea Inalta Impĕrătéscă poruncă pentru untul mutpaiuluĭ a mirieĭ, s'aŭ cetit cu tótă luarea aminte în Divan, şi ni s'aŭ făcut cunoscut aceste prea înalte poruncĭ pentru acest unt, ce ni se cere din pămêntul ţĕriĭ Românescĭ la împĕrătesc ***Mutpaiul*** oca 90.000, care să se facă teslim la Silistra, şi cu tótă a nóstră prea plecată supunere înţelegênd prea înalta poruncă, am înţeles, ca nisce supuse şi osârditóre Raeli aĭ prea puterniciеĭ împĕrăţiĭ, după a nóstră datorie, unindu-ne cu Măria Sa Domnul Nostru, să îngrijim, ca să punem porunca în lucrare, silindu-ne din tótă virtutea spre cea maĭ bună lesnire a săvêrşireĭ şi uşurare a greutăţilor ce are madeoa acésta, şi maĭ vêrtos într'acéstă stare de acum ce se află ticălósa ţéră; pentru că după cum este cunoscut şi prea puterniceĭ Impĕrăţiĭ, acéstă ţéră din trecutele întêmplate greutăţĭ ce aŭ cercat, şi din mulţimea tăinaturilor ce aŭ dat spre hrana obştirilor ce aŭ şeḑut în ţéră atâta vreme, s'aŭ deşertat şi de vite şi de zaherele s'aŭ golit, de obiceiŭ răsipindu-se încóce şi încolo în vremea trecuteĭ răzvrătire şi pentru a lua sfêrşit împărătescile poruncĭ, cu tótă prea plecata nóstră osîrdie a supuşilor şi credinciόse slugĭ, întêmpinăm cele maĭ marĭ nevoĭ. Darea acestuĭ unt pentru mutpaiu, acestuĭ unt a mirieĭ, aŭ luat începere de puţină vreme şi dintru'ntêiŭ numaĭ de 25.000 oca se făcuse tertip, maĭ pe urmă s'aŭ urcat maĭ cu adaugare suma şi aŭ ajuns acum la suma 90.000 oca, pentru care multe mijlóce şi cu multe chipurĭ în cursul acesteĭ vremĭ s'aŭ chibzuit şi s'aŭ pus în lucrare spre a se înlesni acéstă greutate a sĕraceĭ Raeleĭ, şi niciĭ unul dintre aceste mijlóce n'aŭ putut folosi spre înlesnirea şi întêmpinarea acestor neobişnuite cererĭ; ce fusese făcut odată ca să se strîngă cu cisla *untul* acesta de la sĕraciĭ locuitorĭ Raele, din care acésta li s'aŭ pricinuit multe stingerĭ şi pagube, pentru că până a se face strîngere din tóte satele a fieş-căruia casă la un loc, ca să intre la burduşe, să întêmpla multe lipse, urmărĭ neobicĭnuite, şi abia ajungea sĕracul să aducă untul sĕŭ a'l face teslim şi să lămuréscă ca să iae a treia parte a preţuluĭ, şi toţĭ sĕraciĭ cârtea, şi se tânguia pentru nedreptatea ce li se făcea; altă dată se făcea tertip iarăşĭ de se strîngea cazale treĭ din tóte ţinuturile ţĕreĭ rumânescĭ, şi dintr'acele treĭ să se strîngă untul mutpaiuluĭ, care şi acel tertip era pricinuitoriŭ de pagubă şi de stricăciune, pentru că se deosebea cele maĭ marĭ treĭ cazale din care se strîngea şi maĭ mult de suma ce trebuea, şi tot acel prisos intra în mânile matrapazilor, şi se risipea; amêndouĕ aceste tertipurĭ, din cercare s'aŭ dovedit a fi şi sĕracilor pricinuitóre de stingere şi la îmbelşugarea *untuluĭ* Imperătesc de mare stricăciune; aceste din cercare sciindu-le şi noĭ carĭ şi cu ochiĭ vĕḑêndu-le, ne-am îndemnat es timp noĭ supusele slugĭ împreună şi cu Măria Sa Domnul Nostru, ca să facem multă chibzuire şi scumpă cercetare, ca să găsim vre-un alt mijloc maĭ cuviincios săvêrşitor, «ca şi suma untuluĭ să se strîngă şi ticăloşiĭ locuitorĭ să nu păgubéscă şi să lipséscă tot ca până acum curgătorele herecheturĭ, ce se urma într'acéstă neguţătorie a untuluĭ, şi cu multă cercare am dat la acest maĭ jos aretat tertip: să se cumpere adica prin neguţătoriĭ pămênteni de la Raele cu acel preţ care cumpără şi neguţătoriĭ capanlăĭ, şi cu acest mijloc să lipséscă relele urmărĭ şi stricăciunĭ ce se făcea cu mare pagubă şi obidă a săracilor Raele, de a nu se pricinui lipsă şi împuţinare la îmbelşugarea untuluĭ împĕrătesc, cu tóte că are să ajungă şi să se sue la preţ, pentrucă înconjurându-se aicĭ în ţéră de mulţime *talicaţĭ*, adecă căruţaşĭ cu teşcherele ale zabitilor serhaturilor, carĭ urcă printr'ascuns preţul şi făc matrapazlâc cumpărând din ţéră, pe care *talicaţĭ* şi cu multe chipurĭ i mijlóce s'aŭ străduit, şi se străduesce Măria Sa Domnul Nostru de a-ĭ popri să nu intre în ţéră, scriind încă şi pe la serhaturĭ pe la toţĭ zabeţiĭ, ca să nu le deie teşcherele şi xucşaturĭ; aŭ scris şi poruncĭ pe la căpitaniĭ şi ispràvniciĭ ca orĭ unde-ĭ va găsi să-ĭ opréscă i să-ĭ gonéscă, dară cu tóte aceste, de a-ĭ face zapt este peste putinţă, şi tótă ţera este plină de aceştĭ căruţaşĭ; şi fiind-că din pricina acestora şi preţul untuluĭ se urcă şi untul se risipesce şi se pricinuesce şi lipsă; de aceea dară ne rugăm miliĭ prea puterniciĭ împĕrăţiĭ, ca pentru desbărarea şi oprirea acestor căruţe şi talicaţĭ, să se deie vre-un nizam, şi atuncĭ tot untul ţĕreĭ strîngêndu-se de către neguţătoriĭ capanlăĭ, după nizam, catadisesce la împĕrătésca cetate; către acesta ne rugăm de cum-va nescarĭ neguţătorĭ vor face aretare că acest sinet ce s'aŭ dat este spre pagubă la neguţătoria lor şi pricinuitoriul de lipsă, să nu li să dee ascultare, pentru că aceste sunt cuvinte interesate ale unora din neguţătorĭ, carĭ numaĭ pe sine se folosea, din cele maĭ d'ainainte trecute mijlóce la strîngerea untuluĭ pentru mutpaiul împĕrătesc, noĭ însă drept adevĕrat arĕtăm la Prea Puternicul Devlet, că de acum înainte lipsind cele maĭ dinainte rele urmărĭ, când se vor opri şi *talicaţiĭ*, nu numaĭ că în toţĭ timpiĭ va avea untul în belşugare, ci şi preţul luĭ va fi maĭ jos. După supusa nóstră datorie mărturisim adevĕrul, la de obşte a nóstră făcĕtóre de bine Prea Inaltă Pórtă, şi că ăst timp este lipsă tare de dobitóce, pentru că din pricina trecutelor rĕsvrătirĭ pămêntul s'aŭ golit, satele s'aŭ risipit, raiaua s'aŭ împuţinat, ţéra aŭ hrănit întru tótă vremea atâtea oştirĭ, rĕspunḑênd o mulţime sumă de tainaturĭ; s'aŭ întêmplat către acésta şi iarna să fie estimp fórte grea şi negăsindu-se fên nicĭ cum în ţéră, acum în vremea primăvereĭ mulţime de dobitóce aŭ perit, şi tóte aceste o dată întêmplându-se din pĕcatele nóstre, ne aflăm într'o nemărginită jale, întristare a sufletuluĭ, pentru acéstă vrednică de milă hal şi starea săraceĭ raiele, ne fiind destoinicĭ şi putincioşĭ a sluji după datoria nóstră şi a arĕta căḑuta supunere, după cum a pururea suntem obicĭnuiţĭ să săvêrşim cu tótă plăcăciunea şi osîrdia împĕrăteşcile poruncĭ, şi fiind-că Prea Puternica Impĕrăţie din nemărginita către noĭ milostivire, ne dă acéstă voĭe, ca pentru orĭ-ce cerere ni se face, Domnul ţĕreĭ să facă chibzuirea împreună cu boeriĭ pămêntenĭ, de este prin putinţă a săvêrşi tótă ceruta sumă saŭ nu, la care şi cele prin Domnul Nostru date anaforale şi cele cu rugăciune arĕtărĭ ale boerilor să se asculte, îndrăznim pentru aceea să năzuim la limanul iubireĭ de ómenĭ şi nemărginiteĭ milostivirĭ a Prea Puterniceĭ Impĕrăţiĭ, care în multe chipurĭ şi în tótă vremea şi la orĭ-ce întêmplare ne-aŭ miluit şi ne milueşce, să se milostivéscă şi acum asupra ticălóseĭ raele, rĕvărsându-şĭ milostivirea cu vre o scădere asupra acesteĭ cerute sumă de unt, care maĭ înainte cu puţină vreme după cum maĭ sus s'aŭ aretat aŭ făcut începere să dea numaĭ 25,000 de oca, şi acum aŭ ajuns la 90,000 de oca, care sumă mărturisim că este o mare greutate a săracilor raele, şi pentru că vedem cu ochiĭ noştri că Prea Puterniceĭ Imperăţiĭ îĭ este milă de noĭ şi ne milueşce în tot chipul, cuprinḑênd cele vrednice de închinăciune trimese împĕrătescĭ poruncĭ, ca şi cele prin Domnul Nostru de către noĭ făcute anaforale să asculte, îndrăznim dar cu tótă plecăciunea să arĕtăm tóte necazurile acesteĭ madele şi să cerem milă şi merhamet de la noianul milostivireĭ a prea înţelepţilor şi milostivilor noştri stăpânĭ, la ticălósa stare a ţĕreĭ nóstre, şi la neputinţa ce din trecutele întêmplate rĕutăţĭ aŭ pătimit, şi rugăm cu ferbinţélă să miluiască pe ticălósa *Rae* şi asupra acesteĭ madele, ca să se osîrduiască şi eĭ d'impreună cu noĭ spre cele maĭ ferbinte rugăciunĭ, pentru veşnica stăpânire şi îndelungata viaţă prea milostivilor noştri stăpânî, şi iarăşî cum va fi porunca Prea Inalteî puterî. — 1803, Iunie 5.

Cod. XLIX. Fila 90.

In 1806, lipsa de carne este iarăşî mare la Constantinopole. C. Ipsilante provócă Divanul ţěreî să vadă ce este de făcut.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Prea Sfinţia Ta Părinte Mitropolite, iubitorilor de Dumnedeŭ sfinţiilor vóstre episcopî şi Dumnévóstră veliţilor boerî aî Divanuluî Domnieî Mele, fiind-că Devletul pentru marea lipsă şi trebuinţă de carne ce pătimeşce Ţarigradul, face cerere prin firman, ca peste suma oilor ce este orînduită a se strînge de aicî din ţéră pentru Mumbaia să se maî strîngă încă 30.000 miî (de oî) care acéstă cerere este ne obicînuită şi până la începutul regepuluî să se şi trimită la Ţarigrad, s'aŭ provalisit dară acéstă cerere la Gelep-Başa, şi-aŭ dat rěspuns, că nu-î este prin neputinţă, arětând că el abia va putea să strîngă oile ce sunt orînduite pentru Mumbaia. Decî, fiind-că cum s'aŭ dis maî sus se face tare cerere pentru acéstă sumă de oî a se strînge şi a se proftacsi la numitul soroc şi Gelep-Başa arată mare discolie şi neputinţă la strîngerea lor, poruncim dară, ca adunându-vě, sfinţiile vóstre şi Dumnévóstră cu toţiî aicî la Domnésca Nóstră Curte, să faceţî cuvinciósa chibzuire pentru acésta fără de zăbavă şi să ne arětaţî în scris prin anafora, pentru care orînduim şi zapciŭ pe vătaful de Visterie. *totco. pisah gospod.* — 1806, Maiŭ 18.

Cod. XLIX. Fila 252.

La ocaziunea căletorieî spre ţéră a luî C. A. Ipsilante, 'la-ŭ întêmpinat la Varna o delegaţiune din ţéră. In acéstă delegaţiune era Paharnicul Grădisténul. Acesta făcu spesele călětorieî luî Vodă, spese ce le reclamă în 1803.

Anaforaua în dosul jălbeî Paharniculuî Grădişténul a-i se plăti tal. 371 ce aŭ cheltuit la Varna, la bună venirea Măriei Sale.

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voivod.

Poruncim Domnia Mea Dumitale vel. portariŭ, să daî Dumnéta aceştî talarî 371 Paharniculuî Grădişténu. — 1803, Noembrie 28,

Prea Inălţate Dómne.

Am căutat catastihul Dumisale paharniculuî Gradişténu ce l'aŭ dat de cheltuelile Varniî şi am găsit, că peste tal. 2134, ce i s'aŭ fost dat, i sefăcea să maĭ iae încă tal. 371, după catastihu ce aŭ dat, care socotindu-se că sunt maĭ mult, nu 'ĭ-aŭ primit Visteria atuncĭ, dar fiind-că ḑise Paharnicul că a cheltuit acestĭ banĭ în curgere de 60 de ḑile ce aŭ şeḑut la Varna, rĕmâne cum va lumina Dumneḑeŭ pe Măria Ta. 1803, Noembrie 7.

Gheorghe Mavrocordat vel. Post.

In 1804, sub Domnia luĭ C. A Ipsilante, atât de mare era lipsa şi mizeria în ţeara muntenéscă în cât ţĕraniĭ se vindeaŭ ca robĭ.

Vodă scrie luĭ vel. Vistier, că s'a înşciinţat pentru netrebnice fapte ce s'aŭ urmat la jud. Vâlcea, cum că mulţĭ din locuitorĭ se află *vînduţĭ pe banĭ*, de către ceĭ-l-alţĭ sătenĭ aĭ lor şi orăşenĭ prin zapise în scris, la boerime şi neguţătorĭ, cu tocmélă să le fie supuşĭ ca în chip de robĭ, până vor plăti baniĭ... Vodă trămite într'adins pre Tutungi-Başa al sĕŭ, a cerceta la faţa loculuĭ. Acesta aŭ adus pliroforie că din înseşĭ zapisele ce s'aŭ găsit la mânile acelor neguţătorĭ şi boerimeĭ d'impreună şi cu aceĭ locuitorĭ supuşĭ lor, s'aŭ dovedit adevĕrate, carĭ locuitorĭ dându-se pe la satele lor şi luându-se acele zapise s'aŭ adus aicĭ şi chiar dintr'aceĭ cumpĕrătorĭ patru, unde aicĭ, în Bucureşcĭ, se afla şi alţĭ dintr'aceĭ cumpĕrătorĭ.

Vodă ordonă să ie Visterul zapisele de la toţĭ, fiind împotriva legeĭ şi omenireĭ a supune om *slobod* la robie. — 1804. Aprilie 13 *).

Ţĕranul nu era fericit sub Domnia luĭ C. Ipsilante; vedem arendaşĭ, ca la moşia Popeştĭ şi Răsaga, ameninţând ţĕraniĭ *cu arme* şi bătăĭ, ca să-şĭ fac *pontul*, adică peste pont! **)

In asemenea situaţiune fiind ţéra, nu era lucru rar să se ivéscă proteste contra nouluĭ Domn, în curênd după venirea luĭ. Am arĕtat asemenea cum chiar în faţa Domnieĭ strĕine, sprijinită de muscalĭ, se manifesta pe fie-care ḑi maĭ domirit un partid ce 'l-am numit *naţional* şi *ante boieresc*. C. Ipsilant luă mĕsurĭ de represiunĭ contra conducĕtorilor *opoziţiuneĭ*. Aşa pre Faca unul din eĭ, êl surghiuni la mŏnăstire, la Sinaia. ***)

Iω Constandin Alexandru Ipsilante Voivod.

Ioan ce i se ḑice Faca, carele din început om cu cugetare rea şi cu netrebnică fire fiind, nu ne este şciut în ce chip s'aŭ vêrît în céta boeréscă, orîn-

---

Veḑĭ Cod. XLIX fila 60.

**) Cod. XLIX pag. 141

***) Fila 164.

duindu-se şi în ispravnicie şi în huzmeturĭ, carele vedem în ce huzmeturĭ aŭ fost orînduit, tot-d'auna s'aŭ arĕtat lacom, hrăpitor şi pornit a se folosi pe sineşĭ, chiar şi prin necinstite mijlóce, precum şi în trecutele ḑile dovedindu-se hrăpirile, catahrisis şi hoţiile luĭ, s'aŭ îndatorat a întórce înapoĭ acele furtişagurĭ, şi iarăşĭ aŭ câştigat musaade la acósta, rĕspunḑênd parte numaĭ din cele hrăpite, şi în vreme ce se cuvinia a fi cunoscĕtoriŭ bineluĭ ce aŭ cercat şi a şi veni în simţire şi a mulţămi, căcĭ nu 'şĭ-aŭ luat pentru acésta căḑută pedépsă, firea luĭ cea rea nu l'aŭ lăsat să rămâe până acum ne pedepsit, ci aŭ început *să gonéscă vênturĭ şi să risipească bărfelĭ de cuvinte netrebnice şi ne înfiinţate, şi trăind în fandasiĭ să-şĭ zidéscă luĭ-şĭ rele asupra capuluĭ seŭ*, şi care fandasiĭ încă de an s'aŭ făcut cunoscute, dară stăpânirea nicĭ catadehsi să-ĭ dea acéstă paia, că doară 'l socotesce a fi în fiinţă un acest fel de nimica om, ci cu îndelungă răbdare aŭ trecut cu vederea pedépsa ce-i se cuvenea; nepedepsindu-se însă atuncĭ, firea luĭ cea rea l'aŭ aruncat la alte maĭ netrebnice urmărĭ, în cât să îndrăznéscă ne simţitorul a lucra corespondenţiĭ şi lucrurĭ împotriva datorieĭ luĭ şi a mulţămiriĭ ce se cuvenea să aibă, pentru bunătăţile câte aŭ dobêndit în ţéra acésta, fără de a avea câtuşĭ de puţin *meriton*, lucrurĭ maĭ pre sus nu numaĭ de a luĭ stare, ci şi a celor fără de asemănare maĭ marĭ de cât el; de care acestea pliroforisindu-ne din însuşĭ tacrirul luĭ, pentru ca să nu rămâe nepedepsită netrebnicia unuia ca acesta urît şi de nimic om, şi ca să nu se socotéscă unu ca acesta şi alţĭ asemenea luĭ, că ar putea să înşele stăpânirea şi a împlini voinţele şi alte câte fără cuviinţă şi fără vrednicie le gândesc, măcar că vrednic era a i se face *pedépsă de cap,* dar milostivindu-ne pentru muĭerea şi copiĭ luĭ 'l pedepsim cu surghiun la mânăstirea Sinaia, ştergêndu-l şi din cinul boeresc, ca o ocară ce este între céta boeréscă aflarea acestor fel de netrebnicĭ; şi printr'acésta poruncim Dumitale biv. vel. Bane, epistatu Logofeţiilor marĭ, ca de la Divanu Domnieĭ Mele să-ĭ facă carte de surgunluc la mânăstirea Sinaia, petrecênd acolo închis şi cu pază, care acéstă poruncă să se trécă şi în condica Divanuluĭ Domnieĭ Mele; poruncim şi dumitale vel Vist., ca să-ĭ stingĭ numele luĭ din Arhondologhie, dându-i-se la dajdie atât scutelniciĭ cinuluĭ ce a avut, cât şi aceĭa ce prin deosebită carte în vremea răzvrătiriĭ i-aŭ luat, care carte şi vrênd să o înoiască aŭ îndrăznit să facă şi la acesta călpunzalâcul acela ce cu puţin maĭ înainte 'l-aŭ făcut acel *Postelnicel*, tăind cu fórfecele peceţĭ de la alte poruncĭ Domneşcĭ şi lipindu-le cu meşteşug la alte cărţĭ mincinóse, înşelând cu acésta Domnósca nóstră Visterie; poruncim dară şi dumitale vel Spătar, ca de la închisórea ce se află acum puindu-l în legăturile fiarelor să-l trimeţĭ la mânăstirea Sinaia, unde acolo să petrécă închis.— 1803, Maiŭ 6.

Cod. XLIX, fila 164.

Intre motivele carĭ le aduce Ipsilant, sunt unele, carĭ le bănuim a fi «născocirĭ.» Şi astă-ḑĭ politicianiĭ noştri, spre a se doborî între eĭ, nu se daŭ în lăturĭ de a aduce adversarilor acusărĭ de natură a-ĭ arĕta lumeĭ ca neoneştĭ, mişeĭ, hoţĭ, etc. Tot aşa cred că făcea şi Costantin Ipsilant la 1804. Faca era unul din capiĭ oposiţiuneĭ contra Domnuluĭ şi contra direcţiuneĭ politice, care împingea ţĕrile române în braţele Rusieĭ. Faca întreţinea corespondenţe cu guvernul Frances; el scrise chiar şi luĭ Napoleon.—De aci acusarea luĭ C. Ipsilant, că Faca «*aŭ început să gonéscă vênturĭ şi să risipéscă bârfelĭ de cuvinte netrebnice.*»

Cum nu era să fie oposiţiune în contra unuĭ regim, care nu respecta nimic în ţeră? Dreptul de proprietate era ilusoriu. Te isgonea în timp de pace din casa ta proprie, în 24 de óre, ca să fie dată primuluĭ turc venind în ţeră. Vreaĭ nu vreaĭ, ţi se lua casa şi apoĭ ţi se promitea chirie, în condiţiunea cea maĭ bună! Maĭ adesea nu ţi se dădea nicĭ o despăgubire.

Iω Costantin Alexandru Ipsilant voevod

Cinstite şi credincios boerule Domnieĭ Mele, Dumnéta biv. vel. Postelnic epistatule al Agieĭ, fiind-că pentru conacul Dumnéluĭ cinstituluĭ Hamet Efendĭ, ce este a veni pe aici trecĕtor într'aceste ḑile, trebuie de a se găti maĭ dinainte o casă, poruncim dar ca cu acest Domnescu nostru Pitac, să rânduescĭ a se *deşerta casa Slugeruluĭ Gheorghiţă Meftupciu, şi a se găti mutându-se numitul Meftupciu în vre-o altă casă în câtă vreme va şedea aicĭ Dumnéluĭ numitu musafir, pentru care vreme i se va plăti şi chiria cea cuviinciósă.* Tolico pisah.—1806, Iulie 11.

Cod. XLIX, fila 256.

Din primul moment al sosireĭ luĭ Vodă în Bucurescĭ se practica ast-fel de *requiziţiunĭ* de case*).

Pentru găzduirea de Turcĭ, la casa speciale «*Beilicul*» şi peaiurea, Vodă C. Ipsilant aprobă requiziţionarea de mobilier, asternuturĭ etc., după cum în trecut, de la neguţatoriĭ ovreĭ şi armenĭ, dar de sigur şi de la Românĭ :

Iω Costandin Alexandru Ipsilant Voevod

Cât pentru talere 166 ce s'aŭ cheltuit la îmbrăcămintea conaculuĭ Mărieĭ Sale Inălţatuluĭ Hasan Paşa, poruncim, ca de la Visteria Domnieĭ Mele să li se dea aceştĭ banĭ, şi pentru nizamul ce cer de a se da de aicĭ înainte, poruncim Domnia Mea, ca după obiceiul ce aŭ fost, să se urmeze şi de aci înainte, spre a avea acéstă datorie la trebuinţă de întêmplare a vre-unuĭ mosafir, iarăşĭ starostea de cupeţĭ armenĭ şi ovreĭ, să aĭbă însă orânduitul primitor datoria, ca primindu-le cu catastih să le şi dea înapoĭ deplin, iar răpunêndu-se va fi îndatorat a le rĕspunde de la dênsul.—1803, Iunie 18.

---

*) 1802, Noembrie 11.—Vodă dă Pitac la Agă să deşerte casele reposatuluĭ Paharnic Ioniţă, să şéḑa câteva ḑile Năzîrul. Brăileĭ.

Cod. XLIX, Fila 340.

Prea Inălţate Dómne

După luminată porunca Măriei Tale am cercetat cererele ce se face de către starostea do negustorĭ pentru conacile musafirilor şi am luat pliroforie, că vechiul obiceiŭ era: starostea împreună cu cupeţiĭ sĕĭ armenĭ şi ovreĭ să facă tedarie atât de aşternuturĭ, cât şi de cele trebuinciόse la bucătărie, însă orânduitul primitor acestor lucrurĭ are datorie, primindu-le cu catastih, să aibă grijă de dênsele, să le întórcă iarăşĭ pe deplin tóte starostiĭ şi când după întêmplare se va răpune ceva, este îndatorat a le rĕspunde; într'acest fel era vechiul obiceiŭ; acum cer şi cele-l-alte isnafurĭ să ajutoreze la cele trebuinciόse la conacurĭ, care până acum nu s'aŭ urmat; ḑic, că la îmbrăcămintea conaculuĭ Inălţimeĭ Sale Hasan-Paşa aŭ dat prin Aftanasache, ce era atuncĭ staroste, marfă în macătlicurĭ de o sută şase leĭ, şi aceştĭ banĭ nu s'aŭ dat Iorgangiilor, carĭ şi cer acum; aceasta cercetând am dovedit, că aşa este: marfa s'aŭ dat, însă zăbovind mult aicĭ Inălţimea sa, lucrurile acela ce s'aŭ dat s'aŭ sfărîmat de tot, în cât nu s'aŭ găsit să ia înapoĭ nimic; şi ce va fi luminatele poruncĭ a Măriei Tale.—1803, Iunie 9.

Al douilea Căminar.

Asemenea procedimente în favórea *musafirilor* turcĭ, nu împepedică—recunóscem,—pre C. Ipsilante de a aplica cât maĭ strîns *nizamul* opritor locuireĭ de turcĭ în Principat.

Iacă aicĭ câte-va de asemenea acte:

Zemle Vlahiscoe. Fiind-că ne-am însciinţat Domnia Mea, cum că un Mustafa Hagi Ruşciuclăŭ, ce se află înconjurându-se la judeţul Argeşuluĭ, în felurĭ de chipurĭ supĕră şi năcăjesce pe locuitoriĭ satelor de acolo, cu cererĭ nedrepte în cât nu pot avea odihna lor de a-şĭ căuta de munca şi hrana lor, orânduim de la Dumnéluĭ Bas-Başlégă pe să mérgă la jud. Argeş, de unde prin scirea ispravnicilor ridicând pe numitul Mustafa, să-l aducă aicĭ la Domnia Mea, unde poruncim dumnévóstră ispravnicilor, să daţĭ de scire şi sătenilor de la Răchiţele, cum şi altor jăluitorĭ, ce vor fi în pricină cu numitul Mustafa, să vie şi eĭ aicĭ, ca să se facă cercetare pentru a fie-căruia dava. *tolico pisah gospod.*—1803, Iulie 13.

Cod. XLIX, Fila 74.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Dumnéta vel Vornice al politieĭ, încă din trecutele ḑile s'aŭ fost dat porunca Domnieĭ Mele, spre a face cercetare câţĭ turtucaenĭ se vor fi aflând aicĭ în politia Bucurescilor, să se rădice şi să se trimiţă la urma lor, şi nicĭ o urmare până acum vedem că nu s'aŭ făcut. Acum iară-şĭ ne-aŭ venit însciinţare de la slăvitul Ismail Aga Tersenicolu, cum că mulţĭ turcĭ dintre ceĭ turtucaenĭ se află în Bucurescĭ şi luându-le zapciul Ruşfet câte tal. 70 îĭ ascunde şi îĭ tăinuesce, pentru care măcar că-am dat porunca Domnieĭ Mele şi către Dumnéluĭ vel Spătar şi Dumitale vel Agă, dar iată că şi 'ţĭ poruncim şi Dumitale straşnic, să facĭ amăruntă cercetare, şi orĭ câţĭ din turtucăenĭ se vor fi aflând aicĭ în politie, să se găséscă şi făcênd fóie de numele lor, să ne arĕţĭ, ca să se trimiţă la urmele lor, care acésta o cerem Domnia Mea până în douĕ ḑile, să se urmeze negreşit. *tolico pisah gospod.*—1803, August 9.

Cod. XLIX, Fila 84.

1803 Octombre 2. S'aŭ făcut carte de volnicie ca să se trimită douĭ neferĭ de la Dumnéluĭ Baş-Beslégă la satul Golescĭ jud. Muscel, să aducă de acolo pe un tătar, Hasan-Turcul, ce s'aŭ încuibat la un locuitor de acolo, care carte s'aŭ dat în mânele lor de Dumnéluĭ vel Postelnic.

Cod. XLIX, Fila 101.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod i gospodar Zemle Vlahiscoe

Dumnévóstră ispravnicilor ot. jud. Ialomiţa sănătate, am vĕḑut Domnia Mea însciinţarea ce ne faceţĭ pentru 6 locuitorĭ din satul Trămăşanĭ dintr'acel judeţ, carĭ s'aŭ întovărăşit cu douĭ Silistrenĭ turcĭ împotriva nizamuluĭ ţeriĭ de ş'aŭ făcut în silnicie o lésă pe moşia mănăstiriĭ Raduluĭ Vodă, luând şi tot venitul pesceluĭ, şi apoĭ după ce şĭ-aŭ mărturisit fapta lor şi s'aŭ dat a plăti paguba mănăstiriĭ, ceia-l alţĭ lăsându-se pe chezăşie, iară eĭ s'aŭ sculat nóptea cu chezaşiĭ lor împreună şi cu nevestele şi cu tot avutul lor de aŭ fugit trecênd în cea parte la Silistra, iară douĭ dintr'ênşiĭ fiind remaşĭ în popréla acea la Ispravnicat, 'a-ţĭ şi trimis dumnévóstră aicĭ la Spătărie; pentru care iată s'aŭ scris porunca Domnieĭ Mele printr'acéstă deosebită carte către capichehaiaua nóstră din Silistra, ca să céră de dincolo pe aceĭ fugarĭ, a se da înapoĭ cu tóte ale lor, să se aducă la urmă, care carte să trimete dumnévóstră, spre a o da la capichehaia, îngrijind dumnévóstră de a lua pe aceĭ fugarĭ şi făcêndu-ĭ zapt dincóce, să aveţĭ a însciinţa Domnieĭ Mele, fiind-că până a se aduce şi aceĭ fugarĭ, am poruncit ca şi aceştĭ douĭ ce sunt trimişĭ aicĭ să stea la poprélă;—Acésta vă poruncim Domnia Mea,—şi fiţĭ sănătoşĭ. -*1804 Martie 28.*

Cod. XLIX, Fila 158.

O cestiune de memorat din domnia luĭ C. Ipsilante între 1802—1806 este ace de apĕrare a otaruluĭ ţĕreĭ despre Ardeal.

Milost. Boji Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod i gosp. Zemle Vlahiscoe

Fiind-că Dumnéluĭ cinstit şi credinciosul boeriul Domnieĭ Mele biv. vel. Banul Dumitraşco Ghica, prin anaforaua de la 15 ale trecuteĭ lunĭ luĭ Iunie ne-aŭ făcut arĕtare, că nişce munţĭ aĭ Dumnéluĭ ot Penteleu, cărora li se ḑice Bălescu şi Rumănescu de la plaiul Părscovuluĭ, jud. Buzăŭ i s'aŭ *călcat de către vecinii stăpânitorĭ de acea parte, din ţeara nemţéscă, mutând încă în lăuntru în partea ţĕreĭ nóstre şi chiar tabla ce era aşeḑată pe hotar; deosebĭt* aŭ venit Domnieĭ Mele înşciinţare şi de la vătaful plaiuluĭ de acolo, făcênd asemenea arĕtare, cum că cu adevĕrat veciniĭ din acea parte s'aŭ întins de aŭ călcat peste hotar, împresurând nu numaĭ numiţiĭ munţĭ, ci şi parte dintr'alt munte al ţĕreĭ, care să numeşte *Curuiu, mutând şi tabla înlăuntru pe pământ de al ţĕreĭ,* care acéstă urmare a vecinătăţeĭ fiind *nedréptă şi neputându-se suferi a se îngădui,* ca să se facă cea maĭ puţină strămutare hotarelor ţĕreĭ, încă de la Iulie 24, prin notă de la logofeţia Divanuluĭ Domnieĭ Mele s'aŭ făcut arĕtarĕ către cinstita Agenţie, ca în grabă să scrie la locurile unde se cuvine, spre a se rîndui din partea stăpânireĭ chesariceşcĭ obrazele ce s'ar socoti, ca să vie în faţa loculuĭ, unde şi Domnia Mea avem a rîndui boerĭ într'adins pentru îndreptare şi să împlinéscă şi orĭ-ce pagubă vor fi pricinuit aceştĭ înpresurătorĭ cu acéstă întindere şi călcare de hotare, înfrênându-ĭ ca să nu se maĭ cuteze de a face urmărĭ ca acestea, şi de la cinstita Agenţie, prin notă de la ḑi întêiŭ a acesteĭ lunĭ, face rĕspuns, cum că s'aŭ rînduit de la excelenţia Sa general Comando a merge acolo în faţa loculuĭ pentru cercetarea acesteĭ pricinĭ, Dumnéluĭ maiorul Capuşermensul, care la 12 ale acesteĭ lunĭ August este a se afla negreşit acolo; decĭ iată şi din partea Domnieĭ Nóstre te orînduim pe Dumnéta, credincios boeriule al Domnieĭ Mele biv. vel. Ser. Petrache, *ca unul ce aĭ fost şi la întocmirea hotarelor ţĕreĭ, când s'aŭ aşeḑat în lét 1792;* pentru care-ţĭ poruncim, ca luând copie de la *Divan, după hotarnica ţĕreĭ, ce s'aŭ făcut în numitul velét,* să mergĭ fără de zăbavă la jud. Buzeŭ, unde poruncim şi dumnévóstră ispravnicilor aĭ judeţuluĭ, să mergeţĭ şi unul din dumnévóstră împreună cu Serdariul şi căpitanul Stati Macoveiu cè este vechil din partea Dumnéluĭ Banuluĭ, ca la numitul soroc să vĕ aflaţĭ în partea loculuĭ, unde împreunându-vĕ cu trimisul de dincolo, să cercetaţĭ cu tótă scumpătatea şi întocmaĭ după hotarnica ce s'aŭ întocmit în lét 1792 urmând, de se va găsi tablele mutate în pământul ţĕreĭ, să se mute iarăşĭ în locul acela unde s'aŭ pus la vremea ce s'aŭ ḑis maĭ sus, stând înşi-vĕ cu dênşiĭ acolo până se va aşeḑa unde aŭ fost, şi după ce se va face îndreptare hotaruluĭ, cu urmare precum poruncim, să cercetaţĭ, apoĭ şi dintru a cuĭ pricină s'aŭ făcut acéstă călcare, ca acela ce va fi fost pricină, să se îndatoréscă a plăti tótă paguba ce s'aŭ pricinuit, şi de îndreptarea şi urmarea ce se va face să înşcinţaţĭ Domnieĭ Mele. *i saam receh gospod.* — 1806, August 4.

Cod. XLIX. Fila 259—260.

* * *

C. Ipsilant ca atâţĭ alţĭ Domnĭ, aŭ dăruit mulţĭ din ţiganiĭ Domnescĭ aĭ ţĕreĭ, — pe la boieriĭ favoriţĭ. Aşa în Iulie 1806 a dăruit 10 Salaşe Vorniculuĭ Samurcaş.

Câte-va notiţe despre condicile principale care ne-aŭ servit la vol. VIII, pentru C. Ipsilante:

Cod. XLVII in folio, începênd cu luna Octombre 1802, de hrisóve şi de obiceiurĭ a Măriei Sale Domnuluĭ Nostru Constantin Ipsilante.

Cod. XLVIII asemenea în folio.

Cod. XLIX in folio. Coprindênd actele ce am reprodus din domnia luĭ C. Ipsilant. Codicele este lacunar. La început are lipsă 8 file, acele tocmaĭ în care aŭ fost trecute cele 17 cărţĭ deschise către judeţe şi către locuitorĭ vestind Domnia nouă a luĭ C. Ipsilant. Maĭ lipsesc alte 17 cărţĭ către Caimacamul Craioveĭ şi ispravnicĭ pentru acestaşĭ object şi un pitac către Vorn. Creţulescu, Vorn. Câmpinénu şi Aga, ca să cerceteze pentru binalele ce s'aŭ stricat din cutremur.

ANEXA LA TOM. IX.

Cap. XII pag. 146.

La Academie, Codul No. 322, fila 83 verso, este o resoluţiune dată unor boerĭ de opoziţiune, că de nu se vor linişti vor fi pedepsiţĭ.

Anexa la pag. 152 (IX)

La 15 Octombrie 1807 Lamarc scrie din Bucurescĭ luĭ Champigny, că s'a lăţit sgomotul, că «Moldova, Valahia şi Serbia, aŭ să rĕmână Rusieĭ, şi că ea le va ridica la rang de regat, făcênd rege peste ele pe Ipsilant.

Anexa la Vol. IX pag. 191

Lamarc à Champigny

Bucarest, 30 April 1808.

Vendredi 8 de ce mois le general Milosevicĭ a notifié officièlement au Divan de Valachie, qu'une lettre de Monsieur le Maréchal de Prozorovski annonce que le Prince Ipsilante venaît d'être déposé de l'une et de l'autre principauté par l'Empereur de Russie, qui lui a donné des terres aux environs de Moscou, avec un village....

La 2 Aprilie 1808, tot din Bucurescĭ, Lamarc scrie luĭ Champigny, că şi Divanul luĭ Ipsilante a fost destituit de Ruşĭ şi că boieriĭ «sont déjà en querelle ouverte».

Anexa la Cap. XXI (pag 324. Biserica)

Dositeĭ Mitropolitul către Lamarc,

Bucurescĭ, 5/17 August 1808.

La reclamaţiunea unor evreĭ, că Dositeĭ aŭ botezat o familie evreiască, Dositeĭ rĕspunde, că el nu 'ĭ-a silit, ci eĭ aŭ cerut să se boteze şi că sunt în vêrstă. Un copil de 5 anĭ nu va fi botezat, dar mama luĭ fiind botezată îl ţine cu ea.

Ledoux scrie luĭ Maret,

Bucurescĭ, 20 Maĭ 1812.

Ignatie Mitropolitul «installó ici depuis trois ans par la Cour de Russie, reçoit l'ordre de partir pour la Crimée.

Acésta o considera Ledoux ca semn de apropierea păceĭ.

Anexa la pag. 302 (IX)

O nouă circulară către ispravnicĭ, din 27 Februarie 1811, cerênd rĕspunsul, ce încă n'aŭ venit la Divan — «că acele poruncĭ să orînduiţĭ a se iscăli de preoţĭ i pârcalabiĭ satelor şi să le trămiteţĭ aicĭ la Divan, spre încredinţare, că s'aŭ făcut sciut la toţĭ de obşte nizamul acesta, şi pe lângă acésta, să nu'l puneţĭ la uitare, şi tótă îngrijirea să o aveţĭ de urmare în faptă — 1811 Februare 27.

Cod. LXV, fila 60.

Carte de vătăjie de plaiŭ

Acestia păzesc drumurile şi potecile plaiurilor şi aŭ grijă de toţĭ câţĭ âmblă prin plaiŭ, fiind datorĭ să aibă rĕvaşe de drum. Să céră paşuş al Ex. Generaluluĭ de la ceĭ ce vin din Ardeal. Să ia chezăşie de la sătenĭ, că nu se vor deda la hoţiĭ; să aibă sub dênsul pe plăiaşĭ şi potecaşĭ şi să privegheze pe tótă vremea luĭ asupra hotaruluĭ ţĕreĭ «precum s'aŭ întocmit şi s'aŭ prenoit pe urmă întru a doua Domnie a rĕposatuluĭ Domn Mihail Suţu, că nicĭ locuitoriĭ ţĕriĭ de dincóce să nu se întindă a călca hotarul peste semn dincolo nicĭ ceĭ de dincolo să nu se întindă a călca hotarul dincóce, şi când se va întêmpla a se face vre-o întindere de către ceĭ de dincolo, să fie datorĭ a însciinţa numaĭ decât aicea la Divan, maĭ înainte până ce nu s'a jăluit stăpânul aceleĭ moşiĭ. —1810 Ianuarie 28.

Cod. LVII, fila 51 verso.

Prea cinstiţĭ Dumnévóstră Caimacamĭ.

După acéstă prea cinstită poruncă, ce mi-se dă, prin Buiurdizmă, aducênd pe pârîtul faţă cu jăluitórea l'am cunoscut unul dintre mahalagiĭ Curţeĭ gospod. Riţipier numaĭ cu trupul, carele măcar că d'întêiaşĭ dată vrea să se apere pe sineşĭ a nu se da vinovat, dară maĭ la urmă strîmtorîndu-l cu cercetarea singur de a luĭ bună voie se mărturisi, că cu adevĕrat aŭ luat din casa jăluitóreĭ câte le cere ea cu fóie, dară el ca un om sărac le-aŭ risipit şi le-aŭ împrăştiat cu vîndarea în vremea rĕsvrătiriĭ pe la mulţĭ de aicĭ din Bucurescĭ, rachierĭ, băcanĭ, brutarĭ, cârciumarĭ, arĕtându-le unora şi numele, iar altora numaĭ casele; decĭ fiind-că acesta este un sărac, şi de la dênsu nu se póte face jăluitóreĭ nicĭ un fel de împlinire, să mi-se deie porunca prea cinstituluĭ Divan, do a'ĭ aduna pe toţĭ câţĭ mi-aŭ arĕtat pârâtul cu fóie, ca şi eŭ să-'ĭ daŭ judecăţiĭ, şi pe care îl va dovedi judecata cumpĕrător ne tăgăduit, de la acela să facă jăluitoariĭ împlinire, şi încă ca un cumpĕrător de la acest fel de rinţipier, în vreme de rĕsvrătire, ce nicĭ o dată nu putea crede că sunt lucrurĭ ale luĭ, după epochimenu ce'l vedea, judecata să aibă prea cinstita poruncă de a orândui fieşĭ-căruia şi pedépsă, spre pilda şi a altor cumpĕrătorĭ asemenea lor de la acest fel de ipochimenĭ, iar hotărîrea...—1807 Octom. 23

Ioan Sărdaru.

Cod. LIV, fila 191.

Către Excelenţa Sa Tainicu Sovetnic şi a feliurĭ de ordine Cavaler Serghie Lascarof

De la Divanu principatuluĭ Ţĕriĭ Rumânescĭ

Aŭ vĕḑut Divanu acésta din potrivă pe Prednojenia Excelenţiĭ Tale, la care şi nu lipsim a rĕspunde, că după coprinderea jălbiĭ jăluitoruluĭ ce aŭ dat atuncĭ către Divan, cât şi către Excelenţa Ta, prin care se arată Davagiu asupra gineruluĭ sĕŭ Andric polcovnic, că cu cuvênt de clironomie ţine în silnicie aceea moşie, şi ca o hotărîre ce este făcută între obraze de Clironomĭ, rĕmâne bun şi nestrĕmutat, şi la acest fel de pricină, acest fel de urmare se cuvine a se face, dară fiind-că numitul Andricul, după ce aŭ venit aicĭ aŭ arĕtat Divanuluĭ altă anafora iarăşĭ a Dumnéluĭ vel. logofĕt, scrisă de maĭ înainte şi întărită de Măria Sa Vodă, la prigonirea ce aŭ avut cu un Anghel Polcovnic, pentru arenda acesteĭ moşiĭ ce o ţinea numitul Anghel, prin care i s'aŭ dat dreptate, ca întorcênd luĭ Anghel baniĭ arendeĭ, ce avea să maĭ ţie până la împlinirea soroculuĭ de cincĭ anĭ, să stăpânéscă el venitul moşieĭ, de aceea nu póte socoti Divanul pe numitul Andricul Postelnic că ţine venitul acesteĭ moşiĭ ca un clironom ce a plătit ca arendaş; şi până la împlinirea soroculuĭ nu póte să-l depărteze judecata de dreptatea ce are a strînge şi a lua venitul moşieĭ pe séma sa, ca unul ce prin hotărîre Domnéscă, el aŭ întors baniĭ arenḑiĭ la ceĭ maĭ d'inainte arendaşĭ, decĭ într'acest chip fiind curgerea pricineĭ, rĕŭ supĕră auḑul Excelenţiĭ Tale tăinuind adevĕrul.

Manolache Creţulescu, Ştefan Văcărescu, Iasac Ralet. 1807 Noembre 18.
Costandin Creţulescu, Barbu Văcărescu, Anton Postelnicu.
Costandin Bălăceanu, vel. Vist.

Cod. LIV, fila 180.

De la Divanul principatuluĭ Ţĕriĭ Rumânescĭ

Cinstite D-ta frate biv. vel logofete Bălene Epistat al Spătărieĭ, cinstita Aghenţie a Chesaro-craescĭ curţĭ prin notă aŭ făcut arĕtare la Divan, că de la magistratul Braşovuluĭ, 'ĭ-aŭ venit însciinţare, cum că la hotarul Braşovuluĭ s'aŭ prins treĭ ómenĭ făcĕtorĭ de rele, anume: Dumitru Muşatu, şi Istratie Ciocanul şi Dumitru Stoian, din ceĭ ce aŭ prădat şi aŭ jăfuit în trecuta vară prăvăliile Bucurescilor, adică pe boerĭ, pe negustorĭ şi pe alţĭ călĕtorĭ luându-le aur, argint, scule şi alte lucrurĭ, carĭ aceştĭ hotĭ se află acolo la închisórea maghistratuluĭ cerênd a se da în scire pentru aceştĭ prinşĭ hoţĭ la toţĭ de obşte, ca orĭ carele va fi prădat şi jăfuit întru călĕtoriĭ, ..., să iasă de faţă spre a merge acolo la maghistrat, spre a'şĭ descoperi pagubile ce se vor fi têmplat de acele jafurĭ de către hoţĭ. Decĭ primind D-ta acest Pitac, numaĭ de cât să publicariseseĭ în tot poporul Spătărieĭ şi orĭ şi cine se va arĕta prădat şi jefuit dintr'acea călĕtorie a vremeĭ să vie la spătărie, şi apoĭ să daĭ D-ta scire la cinstita Aghenţie să orânduiască din parte'ĭ vre-o persónă, ca de faţă cu păgubaşul, acolea la Spătărie, să iae fieş-caruia păgubaş tacrir adevĕrat fără de îngreuiarea sufletuluĭ, adică locul unde aŭ jáfuit, câţĭ hoţĭ şi ce fel de ómenĭ era aceia, şi cu ce lucrurĭ anume s'aŭ jăfuit, cu care tacrir să trimiţĭ D-ta împreună şi păgubaşiĭ la cinstita aghenţie, ca să le arĕte de acolo mijloc de despăgubire.—1807, Noembrie 20.

Cod. LIV, fila 178.

Intărirea Divanuluĭ la anaforaua departamentuluĭ de şépte, pentru a'şĭ vinde cu mezat Medelniceriu Costache Brezoianu, o moşie ce se numesce Măgurele din jud. Ilfov, fiind la grea scăpătăciune, şi fără chiverniselă.

De la Divanul principatuluĭ Valahieĭ

După arĕtarea ce se face Divanuluĭ printr'acéstă anafora a departamentuluĭ pentru pricina trebuinţiĭ vînḑeriĭ acesteĭ moşiĭ, poruncesce Divanul, staroste de neguţĕtorĭ, să facĭ vênḑarea acesteĭ moşiĭ prin mezat, după orânduială, prin sciinţa tuturor, carĭ se cuvine, şi apoĭ să urmezĭ întocmaĭ precum se cuprinde maĭ sus.—1807, Noembre 25.

Manolache Creţulescu, Ştefan Văcărescu, Constantin Creţulescu, Barbu Văcărescu, Anton postelnicu, Constantin postelnicu, Constantin Bălăcénu. vel Vist.

Cod. LIV, fila 183.

De la Divan

Dumnévóstră ispravnicilor ot. sud. Prahova, măcar că după jalba ce am dat în trecutele ḑile pentru acéstă pădure Dumnéeĭ spătărésa Cantacuzin, categorisindu-şĭ vênḑarea ce aŭ făcut, s'aŭ fost dat porunca Divanuluĭ către D-vóstră, că acea vênḑare fiind făcută pe locul care este al rĕposatuluĭ soţuluĭ Dumneaeĭ, carele are clironom, să rĕmâie ne ţinută în sémă, şi pentru cumpĕrător să'l popriţĭ cu totul a nu maĭ tăia dintr'acea pădure, dară fiind-că acum printr'acéstă jalbă, ce ni s'aŭ trimis, însoţită de plirofórie, ca în zapisul de vêndarea acesteĭ pădurĭ este iscălit şi chiar Clironomu rĕposatuluĭ, pe care zapis ni'l şi arĕtă de'l vĕdluĭ, şi fiind-că acest fel de simfonie făcută de bună voie prin zapis în scris iscălit şi de Clironom şi cu cea maĭ multă parte din suma banilor tocmeliĭ daţĭ şi primiţĭ de Dumneaeĭ, nu este cu dreptate a se strica, de aceea dară după puterea a zapisuluĭ simfonie poruncim, să fie slobod jăluitorul, a tăia acea pădure, şi maĭ multă poprire la acésta să nu-ĭ faceţĭ.—1808, Ghenarie 14.

Cod. LIV, fila 221.

De la Divanul Principatuluĭ Valahieĭ

Prea sfinţia ta părinte Metropolite, fiind-că din casa rĕposatuluĭ Banuluĭ Dimitrache Ghica, din pricina resmeriţiĭ, se află în lădĭ, i lucrurĭ ale caseĭ risipite, şi maĭ vêrtos cu răposarea D-luĭ este bănuială că se tăinuiesc multe, şi trebuinţă fiind a se descoperi şi a se afla tóte, Divanul scrie Prea Sfinţieĭ Tale, ca să daĭ o carte de blăstem, atât asupra ómenilor caseĭ, cât şi asupra altora, ce vor fi avênd atât la eĭ, saŭ le vor fi sciind la alţiĭ, cum maĭ vêrtos asupra aceluĭ blăstem, să arĕte fieşĭ-care adevĕrul, adecă orĭ lădĭ tăinuite, orĭ' hârtiĭ, orĭ zapise, orĭ datoriĭ saŭ orĭ-ce lucrurĭ ale reposatuluĭ ca să se stingă de unde vor fi să nu se rĕpue cu vre-un mijloc.—1808, Ghenarie 19.

M. Creţulescu, Stef. Văcărescu, Anton Postelnic, Barbu Văcărescu, Constantin Bălăcénu, vel vistier.

Cod. LIV. Fila 261 verso.

Porunca ce s'a făcut la casa Menzilurilor, în pricina ce are Ispir Buluc-başa cu un surugiŭ de la Poşta Piteşcĭ.

De la Divan

Pentru ca să nu'ĭ maĭ rĕmâie luĭ Ispăr-Buluc-başi nicĭ un cuvênt de pricinuire, şi pentru ca să se stingă orĭ-ce bănuială ar fi asupra acestuĭ surugiŭ, poruncesce Divanuĭ vătaşuluĭ de Divan să ducă pe amêndouĕ părţile, la Prea Sfinţia Sa Părintele Metropolit, unde faţă cu Spătaru să se deie numituluĭ carte de blestem de la Prea Sfinţia Sa, care citindu-se întru audul luĭ, şi primindu-l să iae dovadă în scris de la Prea Sfinţia Sa, cu care apoĭ să rĕmâie în pace şi apĕrat de cererea luĭ Ispăr, iară neputênd primi blăstem, să ne aducă zapciu rĕspuns în scris de la Prea Sfinţia Sa.—1808, Ghenar 22.

Cod. LIV. Fila 229.

De la Divanul principatuluĭ Vlahieĭ către chesaricésca Aghenţie

S'aŭ cetit la Divan jalba a Opreĭ Ţĕrculuĭ însoţită şi cu nota cinstiteĭ Aghenţiĭ, prin care vĕdum că se face cerere a se aduce la Divan Enuţă Vătaf

Mârza, i Apostolache, împreună şi cu alţĭ ómenĭ din sud. Saac, spre a se cerceta de iznóvă prigonirea gâlceviĭ ce a fost între eĭ, nefiind mulţămit Ţârcă pe cercetarea ce aŭ făcut acolo în faţa loculuĭ orânduitul Logofăt prin carte de blăstem asupra martorilor, la care şi respundem cu dragoste cinstiteĭ Aghenţiĭ, că după ce odată s'aŭ făcut cercetare prin carte de blăstem şi mărturiĭ şi am trecut şciinţa lor în scris în dosul cărţeĭ de blăstem, faţă fiind şi orânduitul Străjemesster din partea cinstiteĭ Aghenţiĭ, nicĭ după pravilă, nicĭ după obiceiul pămêntuluĭ, Divanul nu maĭ póte intra în altă cercetare, fiind-că după legea nóstră altă-dată maĭ mare prin alt mijloc nu se póte face, de cât prin carte de blăstem, care şi făcêndu-se, precum s'aŭ ḑis maĭ sus, cererea luĭ Ţârcă nu este primită.—1808, Ghenarie 24.

Cod. LIV. Fila 149.

De la Divanul Prinţipatuluĭ Ţĕriĭ Românescĭ către cinstita Aghenţie a chesaro-crăesciĭ curţĭ.

La pricina banilor ce cere casa luĭ Sipţer cărătaş suditul Chesaricesc de la casa rĕposatuluĭ Vornic Scarlat Slătinénu pentru o carâtă, făcênd în scris Divanul cerere de la Dumnéluĭ Vornicu Slătinénu, părintele reposatuluĭ Vornicul Scarlat, ca să-ĭ plătéscă din partea fiuluĭ Dumisale, ce se cuvine a lua din casa cea părintéscă, sciut este cinstiţiĭ Aghenţiĭ rĕspunsul ce aŭ dat Dumnéluĭ Vornicu, că până nu va muri nu'l póte să'l clironomiséscă fiul D-sale, care acest réspuns vĕḑêndu'l Divanul, aŭ scris şi Dumnéluĭ Vistieruluĭ Filipescu cuscru D-luĭ Vorniculuĭ, făcênd întrebare: de unde aŭ a se împlini aceştĭ banĭ? şi D-luĭ aŭ dat rĕspuns în scris, că Dumnéeĭ Vornicésa fiica D-sale nu numaĭ că nu aŭ luat nimic din periusia rĕposatuluĭ Vornicul Scarlat, ci nicĭ chiar zestrea Dumnéeĭ, rĕmâind până în ḑiua de astă-ḑĭ tóte în casa rĕposatuluĭ soţuluĭ Dumisale. Decĭ după rĕspunsurile ce s'aŭ dat Divanuluĭ, de către amândouĕ părţile, ne fiind la mijloc vre-o pereusie a rĕposatuluĭ vorniculuĭ Scarlat Slătineanu, iară maĭ vêrtos nicĭ zestrea Dumnéeĭ ne fiind împlinită, rĕmâne dar, ca creditoriĭ rĕposatuluĭ să fie îngăduitorĭ până după mórtea vorniculuĭ Slătineanu, şi atuncĭ din partea de clironomie din casa D-luĭ ce se va cuveni pe chipul rĕposatuluĭ Vorniculuĭ Scarlat, după ce se va înplini lipsa zestreĭ ce va fi avênd Dumnéeĭ Vorniceasa, din cusurul ce va rĕmânea Vorniculuĭ vor lua şi datorniciĭ; de aceea şi nu lipsi Divanul a însciinţa cinstiteĭ Aghenţiĭ.—1808 Ghenar. 30.

Porunca ce s'aŭ făcut la anaforaua Sfinţieĭ sale părinteluĭ Episcop Buzĕŭ pentru a fi osĕbit Iorga de la Tohani Sud. Saac. de către soţia sa un an de ḑile.

Dela Divan.

După pliroforia ce ni se dă asupra pricineĭ de către iubitorul de Dumneḑeŭ Sfinţia Sa Episcop Buzeŭ, cu cale fiind acéstă anafora a Sfinţieĭ Sale o întăresce Divanul, spre aşĭ avea urmarea întocmaĭ şi poruncim Dumneavóstră Ispravnicilor aĭ Judeţuluĭ, că atât copila să o luaţĭ de la pârît şi să o daţĭ la mumă-sa, cât şi pe el să'l îndatoraţĭ a purta grije de cheltuiala cea trebuinciósă pentru copilă, rĕspunḍênd-o la mumă-sa până la împlinirea soroculuĭ de un an cât aŭ a fi deosebiţĭ.—1808, Febr. 12.

fil. 252 vers.

Hotărîrea Divanuluĭ ce s'a dat între Medelniceriu Nicoli cu Sĕrdar Enache, pentru îmbrăcarea caftanuluĭ.

Dela Divan

De vreme ce din însuşĭ sinetul ce aŭ arĕtat la judecată vechilul Madelnicerului, sub iscălitura D-luĭ Sĕrdaruluĭ, să face curată dovadă, că Sĕrdarul s'a încărcat a mijloci spre a dobândi Medelnicerul Caftanul Medelniceriеĭ, Scutelniciĭ şi după acea făgăduială 'i-aŭ şi dat aceĭ tal. două miĭ, iară Medelniceru nu are vre-o alta câtuşĭ de puţină dovadă din urmă precum şi pentru madeaua scutelnicilor făcêndu-se dovadă, ce se arată în dos şi Medelnicerul ne avênd alta împotrivă ;de aceea dară provlima jurămêntuluĭ asupra Serdaruluĭ, ce aŭ făcut o la judecată, nu este primită dreptăţeĭ şi Anaforaua aceasta fiind dréptă şi cu cale, o intăresce Divanul, spre a'şĭ avea urmarea întocmaĭ.—Manolache Creţulescu, Ştefan Văcărescu, Isaac Rabel, Barbu Văcărescu, Constanţin Bălăceanu, Vel. Vist. Varlaam Vel. log. Dimitrache Ghica. 1808 Febr. 4.

Cod. LIV fil. 245 vers.

De la Divanul Prinţipatuluĭ Valachieĭ către D-lor Boeriĭ ispravnicĭ ot. sud.

Cinstita Chesaro-Crăiască Aghenţie, prin notă aŭ făcut arĕtare Divanuluĭ că de la magistratu Braşovuluĭ i-aŭ venit insciinţare, cum că un Gheorghe Corbul, ce maĭ 'nainte se numea Purice, locuitoriŭ de la Braşov din Scheiŭ afară din cetate, sunt acum câte-va sĕptĕmânĭ de când aŭ plecat cu marfă de acolo şi aŭ venit drept aicĭ la Bucurescĭ şi că în urma plecăriĭ luĭ s'aŭ găsit vinovat la uciderea unuĭ om de acolo, după a căruia faptă póte să nu se maĭ întórcă înapoĭ la locaşul sĕŭ, cerênd a se afla urma acestuĭ vinovat, spre a se trimite acolo la magistrat, ca să i-se facă căḍuta osândă; decĭ poruncesce Divanul, că fără de a vesti Dumneavóstră fapta acestuĭ vinovat, ci numaĭ numele şi porecla luĭ, cum şi de unde este, să faceţĭ cuviinciósa cercetare în tóte oraşele şi satele acestuĭ judeţ, prin Zapciiĭ plăşilor, ca să se găséscă acest ucigaş şi de se va găsi la vre-un sat din plaiŭ, aprópe de hotarul ţĕreĭ Nemţescĭ, să se trimiţă cu însciinţarea Dumneavóstră arĕtătóre de fapta luĭ şi în bună pază ca să'l facă teslim la directorul vămeĭ de acolo şi să iae adeverinţă de primirea luĭ, iară de se va găsi la vre-un sat maĭ depărtat de hotar, atuncĭ să-l trimiteţĭ Dumneavóstră iarăşĭ în bună pază drept aicĭ la Divan, ca să se facă teslim la cinstita Aghenţie.

Cod. LIV fil. 137.

De la Divanul principatuluĭ Ţĕreĭ Rumânescĭ

Cinstiţĭ dumneavóstră ispravnicĭ Boerĭ, Dumnéata biv. vel. Vornice Constantin Creţulescu, D-ta vel. Vornice Bărbucene Văcărescule şi D-ta vel. Vornice Constantine Bălăcene, facem Dumneavóstră în scire, că pentru patru lăḑĭ ale răposatuluĭ Banuluĭ Dimitrache Ghica, ce s'a adus din Braşov, fiind dihonie între Clironomĭ, adică Domnuluĭ Banu Costache Ghica, Dumnuluĭ biv. vel. Logf. Grigorie Ghica cu Dumnéeĭ bănésa soţia rĕposatuluĭ, cerênd Dumnéeĭ a se deschide lăḑile la cinstita Aghenţie, iară boeriĭ Clironomĭ făcênd cerere prin anafora, ca să se deschiḑă la sfînta Metropolie, saŭ la altă casă de boer, Divanul chibzuind aŭ găsit maĭ primită dreptăţeĭ cererea boerilor Clironomĭ, în vreme ce cinstita Aghenţie *este a străină stăpânire*, iară obrazele ce se prigonesc sunt pămêntenĭ aĭ loculuĭ; de aceea Divanul a hotărît: să se deschiḑă aceste lăḑĭ la sfînta Metropolie; pentru care, după cererea Dumnéeĭ Băneseĭ orânduesce Divanul din partea Dumnéeĭ pe Dumneavóstră fraţilor vel. Vornice Văcărescule, biv. vel. Vornice Bălăcene, cum şi din partea Divanuluĭ Dumnóta frate biv. vel. Vornice Creţulescule, ce dar primind Pitacul acesta al Divanuluĭ să faceţĭ ostenélă a merge la sfînta Metropolie ca de faţă cu Dumnélor boerĭ Ghiculescĭ şi cu Dumnéeĭ Băneasa, saŭ vechilul Dumnéeĭ, să se deschiḑă lăḑile şi făcêndu-se catagrafia de tóte, să ni se arăte nouă a o vedea; iară lucrurile să se pue iarăşĭ la loc în lăḑĭ, pecetluindu-se atât de Dumneavóstră, cum şi de amîndouĕ părţile prigonitóre, 1808 Febr. 10.

Cod. LIV. fil. 252.

De la Divanul principatuluĭ

Cinstite D-ta frate Vornice al Obştirilor, fiind-că Sĕrdarnl Enache, fost epistat Armăşieĭ maĭ în trecutele ḑile îşĭ-aŭ dat obştescul sfârşit, fără de a avea Clironomĭ, fără de numaĭ soţia sa se află îngrecată, scriem D-tale, să orânduescĭ om al Epitropieĭ, ca să mérgă la casa numituluĭ rĕposat, unde faţă fiind atât soţia rĕposatuluĭ, cât şi alte rude ale sale, să facă catagrafie de tótă pereusia rĕposatuluĭ, banĭ şi alte lucrurĭ mişcătóre şi ne mişcătóre şi orĭ-ce va fi aflând în pĕr în casă'ĭ, aşişderea de va fi luat cineva din rudele rĕposatuluĭ ceva din pereusia luĭ orĭ-ce, să le iaĭ de pe la mânele acelora şi să le trecĭ şi pe acelea la catagrafie, care catagrafie împreună şi cu tótă pereusia să le iae în zapt la Epitropie, ca să stee în bună păstrare, până când va nasce soţia rĕposatuluĭ, şi atuncĭ va chibzui Divanul cele cu cale a se urma pentru pereusia rĕposatuluĭ, după care catagrafie să dee câte o fóie iscălită de Dumnéta, una la soţia rĕposatuluĭ şi alta la rudele sale, spre a le avea dovadă la mânile lor.—1808 Februarie 24.

Cod. LIV. Fila 150.

Către cinstitul Divan

Jăluesc Divanuluĭ pentru un Samoil Ovreiu ceprazar de aicĭ, că în ḑilele Măriei Sale Alexandu Vodă Moruz, am dat numituluĭ să'mĭ vînḑă 13 ½ mutcalurĭ de mărgăritar şi o pereche paftale de aur, şi întêmplându-se atuncĭ *Rebelion* ovreilor, numitul cu pricină că s'a prăpădit şi el ca şi ceĭ-l-alţĭ pricinuesce şi nu vrea să mi le deie, cu care judecându-mĕ înaintea Domnilor veliţilor boerĭ ce era orânduiţĭ atuncĭ asupra pricineĭ ovreilor, adecă Dumnéluĭ Banu Caragea, şi Dumnéluĭ vel Logof. Isac Ralet şi Dumnéluĭ Căminaru Nestor, aŭ hotărît prin anafora, ca să-mĭ plătéscă ovreiul sculele, ca unu ce eŭ prin mărturiĭ l'am dovedit, că nu i s'aŭ luat nimic, ci numaĭ pricinĭ aruncă ca să'mĭ mănânce sculele şi întâmplêndu-se şi Mazilie, atuncĭ aŭ rĕmas pricina, m'am maĭ judecat şi la Măria Sa Domnul nostru Constandin Ipsilant, şi iarăşĭ 'mĭ am aflat dreptate, orânduind pe Dumnéluĭ Polcovnicu Anton, ce se afla atuncĭ vel Cămăraş, ca să cercéteze maĭ curat pricina, şi din lenevirea vechiluluĭ meŭ ce 'l avam, fiind eŭ bolnav, n'aŭ luat nicĭ atuncĭ pricina sfârşit şi eŭ mĕ aflu păgubaş până în ḑiua de astă-ḑĭ, ci fiind-că ovreiuluĭ atuncĭ nicĭ un ac nu i s'a luat, ci tóte ale luĭ aŭ fost cacerdisite prin vecinĭ şi acum se află în bună stare, mĕ rog cinstituluĭ Divan, ca să se milostivéscă şi să nu mĕ lase păgubaş de dreptul meŭ.

Plecată slugă, Ioan Lipănescul.

Zapciule ce eştĭ orânduit cu anaforalile judecăţiĭ, să 'ĭ înfăţişezĭ la Divan înaintea nóstră. 1808, Februarie 9.

biv. vel Medelnicerul.

Cod. LIV, fila 294.

De la Divan

La Divan înaintea nóstră aŭ eşit Dumnéluĭ Ioan Lipănescu cu Samuil ovreiu ceprazar, cerênd Lipănescu să 'ĭ deie Samuil nisce scule ce i le-aŭ fost dat să i le vînḑă, adică 13 ½ mutcalurĭ mărgăritar şi o pereche paftale de aur, pentru care întrebându se Samuil, rĕspunse, că avênd acele scule lângă dênsul în ḑiua aceea s'aŭ făcut turburărĭ asupra ovreilor şi aflându-se el închis la Agie, unde viind uniĭ din turburătorĭ ca să'l desbrace, şi găsindu-ĭ sculele în sîn i le-aŭ luat; iară Lipănescul împotrivă ne arată alăturata copie dupĭ anaforaua Dumnealor fraţilor veliţĭ boerĭ ot. 1802 Maiŭ 6, de cercetarea ce aŭ făcut asupra acesteĭ pricinĭ, de care vedum, că la închisóre fiind Samuil aŭ încredinţat pe Lipănescu chiar atuncĭ înaintea Dumnélor boerilor, şi că aŭ adus Lipănescu şi duoĭ boerĭ martorĭ, pe Paharnicul Scarlat Mihăilescu şi pe Stolnicu Alexandru Filipescu, cu care aŭ dovedit, cum că luĭ Samuil la acea răsvrătire nicĭ o pagubă nu i s'a făcut, şi cum că şi soţia luĭ asemenea aŭ dis atât către Lipănescu, cât şi către sócră-sa, să n'aibă nicĭ o grijă, că sculele nu sunt rĕpuse, numaĭ să'ĭ scape bărbatu-sĕŭ de la închisóre; de acea hotărĕsc Dumnélor boeriĭ dator pe Samuil, orĭ a da sculele, saŭ a le plăti cu preţul, ce va dovedi Lipănescul că făcea; aduse Lipănescu şi acum mărturie în scris a Dumnéluĭ Stolnicu   luĭ Filipescu, prin care tot asemenea arată după cum aŭ arĕtat şi atuncĭ la judecata Dumnélor veliţilor boierĭ; decĭ după cercetarea ce am făcut şi noĭ acum, vĕdênd că maĭ sus numita judecată este dréptă şi cu bună orînduială, în vreme după ce trecuse furia turburăreĭ, şi arĕtat atât el cât şi soţia luĭ, că sculele nu sunt rĕpuse, şi neavênd nicĭ acum vre-un cuvênt vrednic de împotrivire, hotărîm, ca maĭ sus numitul ovreŭ orĭ să deie sculele precum le-aŭ luat, saŭ să le plătéscă cu preţ ce va dovedi Lipănescu că făcea, pe care ovreiŭ poruncesce Divanu zapciuluĭ ce este orânduit, să-'l apuce să facă împlinire.—1808 Martie 15.

Cod. LIV, fila 291 verso.

Fiind-că Ecselenţa Sa gheneral Cuşnicof aŭ făcut cerere Divanuluĭ a se găsi un Mateiŭ Selehnef orăşan din Odesa, care aŭ luat banĭ împrumut de la uniĭ alţĭ de acolo şi aŭ dosit, şi după cercetarea ce s'a făcut în urma luĭ, s'aŭ dat bănuială că ar fi venit aicĭ în ţéră, Divanul poruncesce Dumnévóstră să faceţĭ cercetare în tot judeţul, prin slujbaşiĭ ceĭ orânduiţĭ, de a se găsi şi găsindu-se cu pază să se trimiţă aicĭ, ca să se arate Escelenţeĭ Sale Gheneraluluĭ; asemenea vĕ poruncesce Divanul, să faceţĭ cercetare a găsi şi pe un Ofsinic auditorul ce a fost în slujbă la Arhangelogorofchi Muschetarschi-polc, care iarăşĭ din porunca Escelenţeĭ Sale Gheneral Cusnicof, să céră a se găsi şi găsindu-l să'ĭ arĕtaţĭ, că aŭ venit la Ecselenţa Sa Gheneralu un plic cu scrisorĭ pe numele luĭ de la Ecselenţa Sa ministrul de justiţie Knezu la . . . . , care plic orĭ să mérgă însuşĭ să'l céră de la Ecselenţa sa Gheneral Cusnicof, saŭ să arĕte unde se află şi unde voesce să i se trimită acest, pe numele cuĭ e scris plicu. 1808, August 25.

Cod LV, fila 116.

Poruncă la Anaforaua Departamentuluĭ de criminal, pentru hoţiĭ ce aŭ prădat pe soţia unuĭ Manolache din satu Proşca, ale cărora hoţĭ nume se arată maĭ jos, găsesce departamentul cu cale, ca pentru Dinu Căpăţînă, ca un cunoscut de om rĕŭ, să stée la închisóre până se va dovedi vina saŭ îndreptarea luĭ, iar pentru ceĭ-l-alţĭ 6, să-ĭ ducă la faţa loculuĭ să le facă cercetare şi când vor mărturisi cele ce aŭ arĕtat şi pârîţiĭ să-ĭ aducă iarăşĭ înapoĭ la închisóre.—1808, Sept.

Cod. 55, fila 146.

Numele pârîţilor.

Negoiţă sin Nógu Hodorog ot Viispescĭ;
Popa ot tam;
Radu Burducénu;
Ioniţă sin Mateiŭ;
Vlad Olténul;
Ştefan sluga luĭ Căpăţînă.

6.

De la întêiul Divan.

Costi Petru suditul Franţuzesc, ne rĕmâind mulţămit pe acéstă Anafora a judecăţiĭ de patru, aŭ dat jalbă Divanuluĭ, arĕtând, că el aflându-se călĕtor nu póte fi îngăduitor până la împlinirea soroculuĭ de patru lunĭ, ce s'aŭ dat Medelnicereseĭ de către judecata departamentuluĭ, şi cere a i-se împlini dreptul fără de altă prelungire, orĭ de la Medelnicerésa, saŭ de la fiul sĕŭ, care aŭ luat în stăpânire casa părintéscă din mâna mumeĭ sale, la care s'aŭ fost încredinţat jăluitorul de aŭ împrumutat pe Medelnicerésa; după a căruia jalbă dânduse poruncă către orînduitul Zapciŭ, ca să înfăţişeze pe amêndouĕ părţile la Divan înaintea nóstră, ne-aŭ dat alăturatul tacrir al Medelnicereseĭ, fiind scris de la 15 ale trecuteĭ lunĭ luĭ Iulie, prin care arată, că de prisos este a se înfăţişa la Divan, căcĭ datoria acésta fiind bună şi ne tăgăduită, are a se plăti tot din casă, adecă de către fiiĭ Dumisale, precum s'aŭ plătit şi cele-l-alte; din care unuĭ adecă Iancu Niculescul aflându-se aicĭ, aŭ dat rĕspuns, că pentru acéstă datorie de talerĭ 3000, fiind-că n'aŭ arĕtat-o Medelnicerésa muma sa, când aŭ arĕtat şi cele-l-alte datoriĭ ale casiĭ, are bănuială că va fi economică şi ne adevĕrată. Decĭ, de vreme ce datoria acésta nu o tăgăduesce Medelnicerésa şi ḑice, că are a se plăti de casă, adecă de către fiiĭ sĕĭ, ne avênd alt mijloc de plată, că este dator jăluitorul sudit a aştepta până va lua sfêrşit judecata dintre dênşĭ precum aŭ provalisit Medelnicerésa la judecata Departamentuluĭ, şi fiind-că tótă casa afară de ḑestrea fiiceĭ sale Smaranda Rusitóea s'aŭ dat în zaptul Boerilor Niculescĭ, fiilor Dumnéeĭ, prin hotărîrea Divanuluĭ, pentru pricinele ce sunt arĕtate întra'ceeaşĭ hotărîre, de unde urméză aşĭ lua şi Medelnicerésa ḑestrea, şi cele-l-alte drepturĭ ale sale; hotăresce Divanul, ca datoria acésta să o plătéscă jăluitoruluĭ acum peşin cu dobênda eĭ ḑece, unul din boeriĭ Niculescĭ fiiĭ Medelnicereseĭ, şi când va împărţi casa atuncĭ de va primi Medelnicerésa blăstemu, că datoria acésta nu este economică şi adevĕrată, va rĕmânea bine plătită din casă, iar de nu, să se scaḑă din zestrea Medelnicereseĭ, i din cele-l-alte drepturĭ ale Dumisale, ce i se vor cuveni a lua; drept aceea poruncim straşnic, Zapciule, care escĭ orînduit, să împlinescĭ negreşit jăluitoruluĭ aceştĭ banĭ cu dobânda lor, precum s'a ḑis maĭ sus, de la boeriĭ Niculescĭ fiiĭ Medelnicereseĭ, fără de altă zabavă. — 1808 Septem. 16.

D. Mitro, Constandin Văcărescu, Ştefan Văcărescu, Isaac Ralet.

Cod. LXV, fila 137.

SUDIŢI

Către gheneralul Enghelhard

La predlojeniea Ecselenţeĭ tale cu No. 5292, scrisă de la 20 ale trecutuluĭ Dechembre, însoţită cu jalba luĭ Aftanasie Dimitriu sudit franţuzesc, pentru care cu cinste rĕspunde Excelenţeĭ Tale Divanul, că jăluitorul aŭ avut judecată la Divan cu un Mihalachi Ruţu sudit rusesc pentru o călcare de loc ce'ĭ făcuse jăluitoruluĭ Aftanasie acel Mihalache Ruţul, şi prin cercetarea ce aŭ făcut Divanul aŭ găsit în adevĕr locul călcat de Mihale Ruţul, pe care aŭ zidit şi l'aŭ îndatorat Divanul a'l strica şi a sloboḑi locul jăluitoruluĭ. Dar pârîtul Mihale Ruţu fiind sudit rusesc nu face supunere hotărîreĭ Divanuluĭ.—1810 Ghenar 7.

Cod. LXVI, fila 59.

Domniţa Ecaterina Caragea ce aŭ ţinut în căsătorie pe repaosatul Ban Enache Văcărescu cere sculele depuse la mitropolie; Dositeĭ nu i le-a dat de la 1797 până ce a fost destituit de Ruşĭ.

Sculele luĭ Enache Văcărescu puse spre păstrare într'un sipet de la Sf. Mitropolie

3 foĭ de împărţeala avereĭ rĕposatuluĭ, ce din porunca Domnéscă la leat, 97 s'aŭ făcut pe chipul a treĭ copiĭ, însă 2 parte bărbătéscă (Nicolaki şi Iorgache) şi altu parte femeéscă, anume Elena, ce acum se află mórtă. Care sunt iscălite de P. S. părintele Mitropolit, Chir Dositeiŭ, de rĕpaosatul Ban Dimitri Ghica i de Dumnéluĭ Banul Dumitraşc Racoviţă i de Dumnéluĭ Banul Mavrocordat, aflându-se atuncĭ vel Spătar şi de rĕposatul Vornic Nicolae Filipescu.

Sculele precum sunt preţuite în maĭ sus numitele foĭ de zestre

«După fóia ce este pe chipul rĕposateĭ Elena fii meĭ: 1. Avezea de diamanturĭ cu 2 capete, preţuită drept tal. 5500. 1 păreche cerceĭ smaragd *iovola(?)* drept tal. 1000: 11 şire mărgăritare, ce în fóe se numesc 12, drept 2500.

1 inel cu berlanturĭ drept tal	800	după fóia ce este pe chipul fiuluĭ mĕŭ căminar Nicolae Văcărescu.
2 inele micĭ » »	200	
1 păr. cerceĭ brilant drept tal	1500	după fóia ce este pre chipul fiuluĭ meŭ Iordache Văcărescu».

Tóte aceste juvaere le primesce la 17 Martie 1810 *Ecaterina Caragea* soţia luĭ B. Ianache Văcărescu.

Martor la primire: Manolache Vornic Obştirilor.

Cod. LXII, fila 223.

JUSTIŢIE

De la înaltul Divan şi comitet

Cinstit Dumnéta vel Vornice de ţérĭ de jos şi Dumnéta vel Agă, citindu-se la întêiul Divan înaintea nóstră acéstă anafora a Dumnévóstră, s'aŭ cetit împreună şi osebita jalbă, ce aŭ dat Serdarul arĕtând pagubă de talerĭ 9151 că i-s'aŭ pricinuit în banĭ şi în diamanturĭ, când aŭ trimis luminăţia sa Domniţa ca să astupe acele ferestre, pentru care aceste lucrurĭ fiind-că însuşĭ Dumnéluĭ vel Aga, ne-aŭ dat pliroforie, prin graiŭ, cum că ómeniĭ Luminăţieĭ sale n'aŭ intrat nicĭ de cum înăuntru, urméză dar a fi acele lucrurĭ tot acolo intr'acea casă, saŭ doşi se vor fi perdut, urméză a'şĭ cerceta Serdarul ómeniĭ sĕĭ, ce aŭ fost atunce înlăuntru; iar pentru ferestre, de vreme ce aŭ fost acolo dintr'un început şi nicĭ vre-o supĕrare nu pricinuesc Luminăţieĭ sale Domniţeĭ, după pliroforia ce ne daţĭ, hotăreşce Divanul, să orânduiţĭ a le destupa, ca să rĕmâe deschise tot precum aŭ fost.—1810 Aug. 7.

Manolache Creţulescu, *Grigorie Ghica*, *Istrate Creţulescu*, *Constandin Bălăceanu*, *vel Vistier*.

Cod. LXVII, fila 223 v.

Judecătorĭ orînduiţĭ la 18 Febnuarie 1810.

La Ilfov	Toi Mehtupciu biv vel Vist.
» Argeş	Clucer Enache
» Dolj	Radu Manescu
» Gorj	Chiriţă Şetrar

BIBLIOTECA * ACADEMIEI * ROMÂNE

» Vâlcea Preda Bujor Serdar
» Mehedinţĭ Pitar Dinu
» Romanaţĭ Vistier Ghiţă

S'a făcut al 2-lea Spătar Mateĭ şi cu Medelnicerul Mateĭ Ciupelniţénu cu Pitacul Divanuluĭ.—1 Februarie 1810.

Cod. LVII, fila 76 verso.

Condicariĭ după la judeţe în 1810 şi 1811.

Veḑĭ Cod. LVII, fila 77.

Judecătoriĭ la 3 departamente la 1809 Oct. 22.

Veḑĭ Cod. LVII, fila 77 verso.

La departamentul de opt.

Clucerul Stanciu, Căminar Nestor, Serdar Anton, Serdar Nicoleĭ, Sluger Lupea, Sluger Răducan Greceanu, Sluger C. Greceanu, Medelnicer Mih. Pantazoglu.

Post. Mihail Perdicaru. Biv cap. za lefegiĭ Ianache Mardagiu.

La departamentul de şépte.

Biv vel Logofĕt C. Caliarh, Stolnic N. Creţénu, Stolnic Nicoli, Medeln. Mateĭ Grecénu, Slug. Toma Comino, Şetr. N. ot Proscovénĭ, Şétr. Ilie Ratiuc. Biv notori Post. Const. Cozonea, biv treti Logofĕt Teodorache Cloşca, N. Kiţoran biv Vătaf Zabet.

Cod. LVII, fila 77 verso.

Către gheneralul Enghelhard

Cu cinste aŭ primit Divanul predlojenia Excelenţeĭ Tale, scrisă de la Iulie 4, sub No. 2228, după jalba ce aŭ dat Excelenţeĭ Tale Elenca, vĕduva a luĭ Dobroteiŭ Nicolau, pentru un fecior al eĭ, că o necinstesce, o bate, şi aŭ ḑis că să o omóre cerĕnd a se face surgun, care acéstă pricină s'aŭ fost orânduit la Dumnéluĭ cinstitul Spătar şi nu lipsim cu rĕspuns către Ecselenţa Ta, că se va face urmarea după poruncă.—1810 Iulie 9.

Ecselenţeĭ Şteter

Domnul senator trimite jalba a sudiţilor austriacescĭ anume Mapacat Sofian şi Franciscul Calmaer cu hârtiile alăturate pentru nisce căleasce ce sunt ale luĭ Petre Pantazi ce aŭ eşit mohluz şi s'aŭ făcut stăpân Bica cămăraşul, pentru banĭ aĭ sudiţilor. -1811 Martie 4.

Cod. LXIII, fila 37 verso.

De la întêiul Divan şi comitet al principatuluĭ Valahieĭ.

Fiind-că Alecu Racoviţă aŭ rĕmas făr' de părinţĭ şi se încunjură pe podurĭ abătêndu-se în căĭ şi în urmărĭ netrebnice, şi pentru a'şĭ veni în cunoscinţă, să dă volnicie . . . . Zapciŭ spătăresc, carele rădicându'l de aicĭ să 'l ducă la mŏnăstirea Znagovul; îţĭ scrie Divanul Sfinţieĭ Tale, năstavnice al numiteĭ mŏnăstire, să se ţie acolo în mŏnăstire în pază şi fără a doua poruncă a Divanuluĭ să nu fie slobod.—1812 Martie 10.

Polcovnic Loghinov, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, vel Vist. vel. Logofĕt.

Pentru acéstă pricină s'aŭ făcut arĕtare către Excelenţa Sa, care s'aŭ trecut în condică şi aŭ venit rĕspuns de a fi slobod Divanul de aĭ trimite pe numitul surgun la Snagov.

Cod. LXV, fila 163 verso.

Ecselenţa Şteter

Aghentul austriacesc aŭ trimis notă cu apelaţia a doftoruluĭ Ştefan Piscupescul cu mŏnăstirea Câmpulunguluĭ, pentru pricina de judecată ce are, că i se face năpăstuire şi să corceteze după pravilă şi să înşciinţeze.—1811 Martie 29,

Cod. LXIII, fila 416.

Senatorul Miloşevicĭ . . . .

Că după nota Divanuluĭ cu No. 369 de la 10 Martie scrisă, o întăresce de a fi cinovnicĭ orânduiţĭ pe la Divan de al douilea i la Creminalion i la Depertamentul de opt judecătorĭ.—1811 Martie 29.

X Cod. LXIII, fila 67 verso.

JUSTIŢIE CRIMINALĂ

Către Ecselenţa Sa Gheneral Şteter

Cu cinste arĕtăm Ecselenţeĭ Tale, că Epistatul ocnelor aŭ făcut arĕtare în scris Divanuluĭ, că la 6 ale aceştiĭ lunĭ pe la miedul nopţeĭ, câţĭ-vaşĭ ómenĭ înarmaţĭ călcând ocna Telega, aŭ coprins şi aŭ legat pe păzitoriĭ ce se aflaŭ la ocnă şi scoţênd d'in lăuntrul ocneĭ 16 hoţĭ vinovaţĭ, aŭ fugit cu dênşiĭ d'impreună, ci Divanul îndată aŭ făcut poruncĭ către ispravniciĭ din jud. Prahova şi Dâmboviţa, ca să pornéscă pe polcovnicĭ i pe vătaşiĭ plaiurilor să 'ĭ cate, să'ĭ gonéscă în tóte părţile şi să'ĭ prindă negreşit; pentru care nu lipsesce Divanul a arĕta Excelenţeĭ Tale întêmplarea acésta. — 1811 Aprilie 12.

Cod. LXVI, fila 87 verso.

Ecselenţa Şteter

Senatorul insciinţează că după hotărârea celuĭ maĭ mare comandir al armieĭ Cutuzov, pe vinovaţiĭ Dimitrie sîn Gheorgheie Ergheleglu, şi pe ciobanul Nestor Piţe, ce aŭ omorît pe un soldat, după pravilă poruncesce ca să se spânzure amêndoĭ.—1811 Aprilie 22.

Cod. LXIII, fila 44 verso.

Către Ecselenţa Sa Gheneral Şteter, de la întêiul Divan

Ispravniciĭ judeţuluĭ Dâmboviţa, cu însciinţare scrisă de la 23 ale aceştiĭ lunĭ, aŭ trimis la Divan 4 hoţĭ, care s'aŭ prins de un Alexe postelnicel cu alţĭ lŏcuitorĭ din satul Băneştiĭ, ascunşĭ fiind înpreajma aceluĭ sat, carĭ hoţĭ singurĭ s'aŭ mărturisit că sunt dintr'aceĭ 16 vinovaţĭ, care aŭ fugit în trecutele ḑile de la Ocna Telega, pe carĭ îndată Divanul i'aŭ trimis la crimenalion, a li se face scumpă cercetare, atât de vinovăţia lor, pentru care aŭ fost osândiţĭ şi trimişĭ la ocnă, şi de mijlocul cu care aŭ scăpat de acolo, cum şi cine sunt aceia anume ce aŭ călcat ocna şi i-aŭ scos? cum şi gazda la cine sunt? şi cu examen de cercetarea lor să se arĕte Divanuluĭ.

Aşijderea şi Ispravniciĭ din judeţul Saac însciinţează, că la 25 ale acesteĭ lunĭ, Polcovnicul de judeţ cu potera lovindu-se cu treĭ hoţĭ ce s'aŭ ivit acolo la valea Cepturiĭ, prin rĕzboiŭ aŭ prins viŭ pe un Tănase Arnăutu, iar pe ceĭ-l-alţĭ în bătaia ce aŭ făcut împuşcându'ĭ aŭ murit, rănindu-se şi un ceauş de aĭ catanelor şi un slujitor isprăvnicesc; atât pe acel viŭ cât şi capetele celor omorîţĭ le-aŭ trimis aice, pe care hoţ şi capetele s'aŭ trimis la criminal să i se facă cercetare şi cu egzamen să se arĕte Divanuluĭ, iar capetele să le pue în răspântiĭ la pórta puşcărieĭ. S'aŭ maĭ adus de la acest ispravnicat şi alt hoţ anume Gheorghe, care şi acesta este din lude 16 scăpaţĭ din ocna Telega şi s'aŭ trimis şi acesta la Cremenalion, spre a'ĭ face cercetarea împreună cu ceĭ 4 cu asemenea cercetare, de care şi nu lipsim a însciinţa Excelenţeĭ Tale. — 1811 Aprilie 30.

Cod. LXVI, fila 24.

Către Şteter

De la Divanul Craioveĭ astă-ḑĭ am primit cartea şi însciinţarea Dumnéluĭ pitaruluĭ Gheorghe Argintoianu Ispravnic ot sud Mehedinţĭ, cum că la ḑi întâiŭ al acesteĭ lunĭ, la un cés din nópte, aŭ venit o cétă de hoţĭ la Ţânţărenĭ într'acel judeţ unde se face şi târg, şi mergênd la schitul ce este acolo aŭ prins pe egumenaş şi după ce ĭ-aŭ luat tot ce aŭ avut şi l'aŭ căznit, l'aŭ luat pe egumenaş cu dânşiĭ şi în treĭ patru césurĭ cât aŭ şeḑut hoţiĭ la schit zapciul i neguţătoriĭ i cu muscaliĭ ce aŭ fost la cfartir aŭ făcut rézboiŭ cu arme, iar hoţiĭ aŭ rănit un soldat şi o slugă a numituluĭ egumen şi pe un soldat sluga unuĭ ofiţer porucic l'aŭ tăiat d'anpicerile; hoţiĭ aŭ fost ca 23 şi după ce s'aŭ dus cu egumenaşul până la un loc aŭ scris egumenaşul către neguţătoraşĭ să trimită talerĭ 2500 hoţilor, ca să'l sloboḑéscă; de care Divanul Craioveĭ aŭ dat poruncă către Ispravniciĭ de Mehedinţĭ i de Gorj i către Polcovniciĭ ce sunt orênduiţĭ şi către slugerul Teodor comandir pandurilor, ca să râdice poterĭ şi cu orĭ ce mijloc să prinḑă hoţiĭ; de care şi noĭ am maĭ scris întêiuluĭ ocârmuitor al Divanuluĭ Craioveĭ i Dumnélor boerilor divaniţĭ, ca să facă tóte mijlócele a se prinde hoţiĭ negreşit; ci dar nu lipsim a face acésta cunoscută Excelenţeĭ Tale.— 1811 Maiŭ 9.

Ignatie Mitropolit, Radu Golescu, Isaac Ralet, Manolache Manu, vel. Vist.

Cod. LXVI, fila 24 verso.

MORATORIUM

Către slăvitul întêiul Divan şi comitet al principatuluĭ Valahieĭ. De la departamentul politicesc.

După porunca slăvituluĭ Divan, prin zapciŭ vătaf de aproḑĭ, s'aŭ înfăţişat la judecată înaintea nóstră Herşu Ovreiu de la Ploescĭ, cu jalba ce aŭ dat pentru ceĭ de maĭ în jos numiţĭ creditorĭ aĭ luĭ, ḑicênd că din întâmplarea vremilor le-aŭ remas datorĭ talerĭ 4395, cerênd soroc de patru anĭ ca să se maĭ întremeze şi muncind, cu încetul, să se pótă plăti făr'de a i se lua marfa din mână şi făr'de a-l arunca la vre o inchisóre, ca să se prăpădéscă cu totul, în dosul căreia jalbă poruncindu-ni-se de slăvitul Divan, ca să'ĭ cercetăm cererea ce face.

Am cerut de la zapciŭ, să ne aducă de faţă şi pe creditoriĭ luĭ şi ne-arătă Barbu ceauşul vătafuluĭ de aproḑĭ, că cercetând de dênşiĭ, ceĭ maĭ mulţĭ se află duşĭ afară, dar de la patru creditorĭ cari aŭ fost aci anume: Marcu Ovreiu, ce are să ia talerĭ 1230, i Moise Ovreiul ce are să ia talerĭ 400 i alt Marcu Ovreiul ce are să ia talerĭ 500, ne-aŭ adus adeverinţe în scris sub iscăliturile lor, căĭ pun soroc de treĭ anĭ, cum şi pentru Panait Spahu aŭ adus înscris de la Costache şi Mihail, că pentru baniĭ ce aŭ să ia şi eĭ, fiind-că ’i-aŭ dat ceĭ-l-alţĭ creditorĭ soroc şi eĭ asemenea se făgăduesc ca săĭ dea.

Decĭ creditoriĭ aceştia, carĭ daŭ soroc de treĭ anĭ, prin adeverinţele lor jĕluitoruluĭ Herşu avênd să ia talerĭ 2225, iar creditoriĭ care sunt pe afară avênd să ia numaĭ talerĭ 2176 şi după pravilă fiind datorĭ a urma ceĭ cu sumă, maĭ puţină voinţeĭ şi primireĭ celor cu sume maĭ marĭ, de la judecată se găsesce cu cale şi cu dreptate jăluitorul Herşu Ovreiul să aibă soroc de treĭ anĭ, despre toţĭ creditoriĭ luĭ, ca să’şĭ muncéscă şi să’şĭ caute de alijverişul luĭ nesupĕrat pentru nicĭ unul din creditoriĭ luĭ şi la soroc să plătéscă tuturor făr’de nicĭ o pagubă lor, iar hotărîrea cea desevârşită rĕmâne a se face de către slăvitul Divan. — 1812 April 2.

Grigorie Asan Stolnic, Constantin Orescu Serdar, Dimitrios Serdar, Ioan Rudénu Sluger.

Creditoriĭ ce aŭ să ia de la jeluitorul Herşu Ovreiu.

Talerĭ		
1230	Marcu Ovreiu	sudiţĭ chesaricescĭ
900	Mor. Mihaiŭ al	
800	Gavril Ovreiu	
400	Moise Ovreiu	
200	Burăh Ovreiul	
90	Şaĭ Ovreiul	
80	Aron Herşu	
170	Zalmăn tovarăşul luĭ Herşcul	
90	Panaiot Spahul	
50	Marcu Ovreiu	
4465		

De la întêiul Divan.

Fiind-că am vĕḑut şi înşine noĭ adeverinţele celor în dos arĕtaţĭ, patru creditorĭ ce li se adună suma ce aŭ a lua de la jăluitorul Herşu Ovreiul în talerĭ 2,225, mărturisită şi de zapciul cel orânduit, prin care daŭ jăluitoruluĭ soroc de treĭ anĭ, supuşĭ sunt dar după pravilă şi cei-l-alţĭ creditorĭ aĭ luĭ cu sume maĭ puţine a fi următorĭ voinţeĭ şi primireĭ celor cu sume maĭ marĭ. Drept aceea cu cale fiind anaforaua acésta a judecăţeĭ depertamentuluĭ, o întăresce Divanul şi hotăresce ca întocmaĭ să’şĭ aibă urmarea sa. — 1812 April 11.

Radu Golescu, Barbu Văcărescu, vel Vist.

Cod. LXXII, fila 2.

De la Vornicia Obştirilor.

Ascultând cinstită porunca însumĭ eŭ, Clucerul Ión Fălcoianu Epistatul Vornicieĭ Obştirilor, (avênd Stolnicul Dinu Predescu alte trebĭ, încarcat de către slăvitul Divan) am mers la casa Dumnéluĭ Logofĕtuluĭ Teodorache Văcărescu, unde s'aŭ aflat lucrurile şi scoţêndu-le tóte in vedere câte una, una, s'aŭ făcut alăturata catagrafie iscălită de însumĭ; staŭ şi până acum în zaptul şi purtarea de grijă a Dumnéluĭ Logofĕtuluĭ Văcărescu şi unele din lucrurĭ, cârpeturĭ vechĭ, între dênsele fiind în adevĕr, sunt supuse stricăciuneĭ; pentru care de urmare după poruncă nu lipsesc a înşciinţa slăvituluĭ Comitet şi cum va fi bună hotărîre. — 1812 April 29.

Ión Fălcoianu.

Cod. LXXII, fila 33.

De la întêiul Divan şi comitet al principatuluĭ Valahieĭ.

Dumnéta Epistatule al Vornicieĭ Obştirilor, am vĕḑut arĕtarea ce faceţĭ printr'acéstă anafora, cum şi alăturata catagrafie a lucrurilor răposateĭ Spătăresе Catincăĭ Negelóeĭ, pentru care poruncesce Divanul, ca lucrurile ce s'aŭ găsit în casa unde aŭ zăcut rĕposata Spătărésă, să se împartă tóte de pomană pentru sufletul sĕŭ, iar cele-l-alte câte din ele vor fi haine şi cârpeturĭ, să se vênḑă la mezat prin starostea de neguţĕtorĭ şi baniĭ preţuluĭ lor, să'ĭ dea la Dumnéluĭ Vistierul Teodorache Văcărescu fratele rĕposateĭ, ca să'ĭ ţie în păstrare împreună cu cele-l-alte sineturĭ, i zapise de datoriĭ şi sculele ce s'aŭ găsit după mórtea răposateĭ, care sunt arĕtate în alăturata catagrafie. — 1812 Maiŭ 3.

Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, vel Vist, vel Logofĕt, biv vel medelnicer.

Porunca Divanuluĭ.

Dumnévóstră Ispravnicilor ot Romanaţĭ, viind sluga divanuluĭ . . . . Zapciŭ Spătăresc, să aridice pe pârîţĭ, poruncim că nu numaĭ vre o împotrivire să nu arĕtaţĭ atât Dumnevóstră, cât şi verĭ alt-cine din dregătoriĭ şi slujbaşiĭ judeţuluĭ, ci încă să'ĭ daţĭ şi mână de ajutor spre săvêrşirea porunceĭ, de care se poruncesce şi Dumitale cinstite biv vel Logofet Constantine Dudescule, întêiule dregător al Divanuluĭ Craioveĭ şi Dumnevóstre boerilor divanіţĭ de acolo, să daţĭ mână de ajutor orânduituluĭ mumbaşir, spre sevêrşirea porunceĭ. — 1812 Maiŭ 10.

De la întêiul Divan și comitet.

Cinstite Dumnéta Epistatule al Logofeției marĭ aĭ țĕreĭ de jos fiind-că după pliroforia ce ni se dă prin alăturata anafora, de către Dumnéluĭ vel Logofĕtul de țéra de sus, face trebuință a se protocoli sineturile schituluĭ Pârlita, ce se află la Dumnéta, ca să li se vadă coprinderea de este întocmaĭ cu condica ce are schitul; de aceea dar scriem Dumitale, că, orĭ să le daĭ în mâna orânduituluĭ de vel Logofet, să le protocoliséscă și iarășĭ să ți le aducă, saŭ chiar la casa Dumitale să le citéscă și acolea să ți le și dea înapoĭ, ca să nu se maĭ facă prelungire pricineĭ ce este între jăluitorul egumen, cu acel Petre căpitanul. — 1812, Maiŭ 22.

Isaac Ralet, Barlu Văcărescu, vel Vist., vel Logofĕt.

Cod. LXXII, fila 61.

PROCES CU IPSILANT

Către Ecselența sa d. gheneral-maior și cavaler Ștefer viț president al Divanuluĭ.

De la întêiul Divan.

Cu cinste primind predlojenia Escelențeĭ Tale, de la trecutul Maĭ 26 sub No. 3696, prin care ni se poruncesce a da sfîrșit pricineĭ cererilor MărieĭSale Constantin Vodă Ipsilant, ce face de la casa Dumnéluĭ Visterniculuĭ Filipescu; arĕtăm Escelențeĭ Tale, că acéstă pricină fiind cercetată și hotărîtă de la Comitetul de maĭ înainte, iată s'aŭ scos alăturatul perilipsis, de judecățile ce s'aŭ căutat și de mijlocul cercetărilor ce s'aŭ făcut, cuprindĕtóre și de dovedile ce aŭ arĕtat, care cetindu-se se va da întrégă pliroforie, după care hotărîre s'aŭ făcut și socotélă și (suret), precum alăturata fóe cuprinde, puindu-se condeile ce aŭ a lua arendașiĭ cu dobânda lor, cum și ceea ce aŭ fost datorĭ arendașiĭ să dea MărieĭSale, asemenea s'aŭ pus cu dobândă la 10 unul pe an după pravilă și să alege să ia arendașiĭ de la Măriea Sa talerĭ 27844, 48. Ci după poruncă arĕtând Escelențeĭ Tale spre a se da pliroforie la cel maĭ mare comandir precum se cere; și pricina întârdiereĭ aŭ fost, căcĭ vechilul MărieĭSale nu s'aŭ arĕtat, nicĭ arendașiĭ cerere n'aŭ făcut. — 1811 Iunie 2.

Cond. LXVI, fila 102.

Intărire ce s'aŭ dat la jalbele paharniculuĭ Bengescu pentru Dumnéluĭ clucerul Corniță Brăiloiŭ, pentru împotrivirea ce'ĭ face de nu'l îngăduesce pe Paharnic a'șĭ face acareturĭ pe locul sĕŭ.

Cu tóte că pentru pricina acésta s'aŭ dat porunca Divanuluĭ în trecutele ḑile prin Mumbaşir orânduit a se aduce aci amêndouĕ părţile faţă, ca să stea în judecată şi D-luĭ Paharnicul jăluitor viind, din partea Dumnéluĭ clucerulu Corniţă, până acum nu s'aŭ arĕtat vre-un vechil orĭ D-luĭ clucerul: fiind-că judecata era datóre a precurma şi a hotărî acéstă pricină întocmaĭ după porunca şi povaţa pravilelor; de accea Divanul, prin alăturat pitac ce se vede, scris de la 17 a acesteĭ lunĭ, a'i poruncit căminaruluĭ Nistor, boerul Nomicos, ca să arĕte ce povaţă daŭ pravilele la asemenea pricinĭ? carele prin alăturat rĕspuns al D-sale, scris de la 18 ale acesteĭ lunĭ, ce aŭ făcut către, Divan din josul pitaculuĭ, dă pliroforie, că tóte zidirile ce vor face vecinii, pravilele orânduesc, a fi departe ḑece saŭ doue-spre-ḑece picióre de casa vecinuluĭ sĕŭ şi numaĭ pentru grajdurĭ fac deosebire de a nu avea uşa în potriva uşeĭ vecinuluĭ; ci dar de vreme ce pravilele acest fel poruncesc, când jăluitorul D-luĭ Paharnicul Gheorghe Bengescu va urma într'acesta şĭ chip cu clădirea binalelor D-sale a fi depărtat de ḑece saŭ douĕ-spre-ḑece picióre de la casa vecinuluĭ adecă a D-luĭ cluceruluĭ Corniţă şi uşa grajduluĭ a nu o pune împotriva uşeĭ caseĭ Cluceruluĭ, hotăresce Divanul, ca cu acest mijloc ce s'aŭ ḑis maĭ sus să aibă voĭe D-luĭ Paharnicul aşĭ clădi aceste binale prin marifetul şi ajutorul cinstituluĭ Divan al Craioveĭ.—1811, Iunie 19.

Al Ungro-vlahieĭ Ignatie, Polcovnic Loghinov, Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu, vel Vist.

Cod. LXX, fila 97.

De la întêiul Divan şi comitet

După jalba ce aŭ dat Divanuluĭ Ion sîn Stan Ciobanul, ce acum se află soldat la *Volovschiĭ olanschiĭ polc*, asupra sluguruluĭ Nicolae Urlăţeanu, că la lét 1807 fiind orânduit slugerul asupra pandurilor pre judeţul Buzeuluĭ şi el aflându-se cioban la nisce oĭ în partea loculuĭ, prin închisóre şi cu bătăĭ l'aŭ apucat slugerul de i-aŭ luat talerĭ 150: orânduitul zapciŭ vătaf de .... aŭ înfăţişat la întêiul Divan înaintea nóstră pe jăluitorul Ion cu pârîtul Urlăţeanu, unde tăgăduind cu totul Urlăţeanu, că nicĭ îl cunósce pe acest Ion, nicĭ vre-un ban aŭ luat de la el, şi ḑicênd că póte primi şi blăstem, la acósta jăluitorul împotrivă rĕspunse, ḑicênd, că va aduce mărturiĭ din partea loculuĭ, cariĭ cu ochiĭ lor aŭ vĕḑut când i-aŭ luat slugerul aceştĭ banĭ, ce înşuşĭ aceĭ martorĭ l'aŭ împrumutat cu dênşiĭ, căruia puindu-ĭ Divanul soroc de o lună ca să aducă aicĭ pe aceĭ marturĭ, şi trecênd la mijloc douĕ lunĭ, aŭ venit iarăşĭ singur la Divan ḑicênd, că n'aŭ putut găsi pe aceĭ martorĭ; cu carele din isnóvă înfăţişându-ĭ orânduitul zapciŭ pe pârîtul Urlăţeanu la întêiul Divan înaintea nóstră, am îndatorat pe Urlăţeanu de a încredinţa prin blăstem după cum însuşĭ aŭ fost primit maĭ înainte, că n'aŭ luat aceştĭ banĭ de la jăluitor, şi în Divan fiind faţă şi cu jăluitorul Ion aŭ încredinţat Urlăţeanu sub blăstemul nostru smeritulul Mitropolit, că nicĭ nu cunósce pe jăluitorul Ion, nicĭ aŭ luat vre-un ban de la el ; decĭ de vreme ce jăluitorul martorĭ n'aŭ adus, şi pîrâtul Urlăţeanu aŭ încredinţat prin blăstem taga sa, hotăresce Divanul, să rămâe cu totul în pace şi nesupĕrat de acéstă pîră şi cerere a jăluitoruluĭ.—1812, Iunie 24.

Ignatie Mitropolit, Const. Ghica viţ prezident, Const. Samurcaş, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Const. Varlaam.

Cod. LXXII, fila 172 verso.

Intărirea ce s'aŭ dat la anaforaua D-luĭ vel Logofĕt de ţera de jos pentru o butcă ce aŭ luat Nicolae Rucărénul de la Dumitrache Paca ot. sud. Muscel sudit nemţesc din satul Dómneĭ, preţul butceĭ să'l împlinéscă de la numitul Rucărénul. 1811, Iunie 24.

De la întêiul divan şi comitet

După arătarea ce ni-se face asupra pricineĭ prin alăturata anafora de către D-luĭ vel Logofĕtul, volnicesce divanul pe . . . . . să mórgă în sud. Muscel unde orĭ să împlinéscă de la pârâtul Rucărean baniĭ preţuluĭ butceĭ talerĭ două miĭ, s'aŭ să'l ia orĭ pe însuşĭ orĭ vechil cu adeverinţă în scris făr' de a'ĭ primi nicĭ un cuvênt de pricinuire şi să'l aducă aici la Divan ca să stea la judecată faţă cu jĕluitorul.—1811, Iunie 27.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu.

Cod. LXX, fila 101 v.

Familia Văcărescu

Către Ecselenţa Sa, maĭ marele comandir al armieĭ Dunăreĭ şi al floteĭ de pe marea Négră, Domnul admiral şi cavaler Ciciacov.

De la întêiul Divan şi comitet al principatuluĭ Valahieĭ

Cu plecăciune facem arĕtare Excelenţeĭ Tale, că încă de când se afla aicĭ Glavnoie comandir, Luminăţia sa graf Cutuzof, din porunca luminăţieĭ sale s'aŭ trimis în judeţul Buzĕuluĭ *Iancu Văcărescu*, fiul Dumnéeĭ clucereseĭ Dudeascaĭ, spre înţelepţia sa, pentru óreşĭ care pricinĭ ale tinereţelor luĭ, şi până acum se află petrecénd tot la numitul judeţ; ci fiind-că de atuncĭ este trecută câtă va vreme şi muma numituluĭ ne avênd alt fecior pătimesce în destulă întristare, Divanul face rugăciune Excelenteĭ Tale, ca să bine-voescĭ a se erta numitul Iancu Văcărescu şi Divanul să aibă cinstită poruncă de voie şi slobodenie, ca să scrie Ispravnicilor de la Buzĕŭ pentru venirea sa aicĭ. — 1812, Iunie 4.

Ignatie Mitropolit, Constantin viț prezident, Barbu Văcărescu, Constantin Samurcaș vel Vist.

Cod. LXVI, fila 221.

1810 Decembrie 30. Incredinţăm cu acéstă carte a nóstră că *părintésca nóstră moșie Giuleștĭ*, ce avem în ţera Rumânéscă la sud. Ilfov cu cele ce sunt pe dênsa alăturate, însă satul Giuleştĭ, cârciumile, morile, pădurea şi alte cum şi părţile de moşie ce s'aŭ cumpĕrat şi s'aŭ alăturat pe lângă acéstă moşie a nóstră, le-am vîndut Ecselenţeĭ sale Gheneralul Iosif Fonton, Luând de la dênsul 5.000 adică cincĭ miĭ galbenĭ Olandezĭ preţul cumpĕrătureĭ numiteĭ moşiĭ, dându-ĭ şi câte scrisorĭ am avut ale numiteĭ moşiĭ şi fiind că la lét 1807 la luna luĭ Octombre . . . . furat un sicriŭ al nostru cu scrisorĭ şi alte lucrurĭ, între care era şi câte-va scrisorĭ şi sineturĭ a numiteĭ moşiiĭ nóstre, pentru aceea adeverim cu cartea acésta, că orĭ când se vor găsi numitele srisorĭ, de vor cădea în mânile nóstre să fim datori a le da şi acestea numituluĭ cumpĕrător, iar dovedindu-se că se află la alţiĭ şi aretându-le, să nu le ţie în sémă şi să rĕmâe resuflate, căcĭ noĭ printr'acéstă carte a vîndereĭ facem stăpân desĕvârşit pe numitul Excelenţa sa General Iosif Fonton, ca să aibă a stăpâni desăvârşit numita moşie a nóstră, fiind-că am luat de la dênsul toţĭ baniĭ cumpĕrătureĭ, însă cincĭ miĭ galbenĭ; dar fiind-că numita moşie a nóstră Giuleştĭ cu câte-va lunĭ maĭ nainte, adică la 1810 Februar 7, am fost dat'o în arendă pe dece anĭ, adică până la lét 1820 Decembre 12, fiind tocméla cu arendaşul, că când în diastima de dece anĭ vom găsi muşterеŭ ca să o vindem acéstă moşie cumpĕrătorul să nu fie volnic a intra în stăpânire înaintea vadeleĭ de 10 anĭ; pentru aceea dar numitul cumpĕrător Excelenţa Sa gheneralul Iosif Fonton nu póte lua moşia în stăpânire desăvêrşită de nu se va trece vadeua de dece anĭ, ce s'aŭ dat moşia în arendă, iar trecênd vremea acésta, atuncea va intra în stăpânire desăvârşită, atât el cât şi copiĭ sĕĭ şi clironomiĭ ce va avea, căcĭ moşia i s'aĭ vîndut desăvêrşit şi el este stăpân moşieĭ; drept aceea i-am dat în mână cartea aceasta a nóstră iscălită, prin care întărim cele ce s'aŭ dis maĭ sus, adeverind vîndarea acésta ce am făcut, pecetluind-o şi cu însăşĭ pecetea nóstră.

Pentru acéstă vîndare de moşia Giuleştĭ astă-dĭ la 7 ale următoruluĭ August lét 1811 s'a scris cartea Divanuluĭ către luminăţia sa domniţa Ralu Ipsilanti soţia Măriеĭ Sale Domnuluĭ Constantin Ipsilanti, că de voesce să cumpere acéstă moșie, după protimisisul ce are, cu prețul, simfonia și legăturile ce se arată în maĭ sus numitul zapis, în soroc de acum până în patru lunĭ să trimită baniĭ ce se arată aĭ vîndăreĭ, aicĭ la Divan, ca să i-se trimită și luminățieĭ Sale zapisul vîndăreĭ, precum și de nu va primi, iarășĭ într'acest soroc să însciințeze pentru neprimire.

Acéstă carte s'a făcut și către Dumnéluĭ Vornicu Grigorie Brâncovénu tot într'acéstă ḑi, dar nu cu soroc, să dea rĕspuns, fiind vecin cu moșia Mogoșoaia cu Giuleștĭ.—1811, August 7.

Cod. LXX, fila 158.

Șteter

După porunca Cutuzovuluĭ, tóte hotărârile Divanuluĭ ce aŭ dat asupra pricinilor de prigonire ce are Paharnicul Stan Jianu cu vechiliĭ moșieĭ sale și cu soția pentru despărțire, să rămâe jos, până va veni de la senator hotărîre. 1811, Octombre 11.

Cod. LXVIII, fila 14 v.

Vornicésa Smaranda Lahovari pentru 5000 galbenĭ ce are a lua de la casa rĕposatuluĭ bărbatuluĭ sĕŭ Vornicul Lahovari Manolache.— 1812 Ghenar.

Cod. LXIV, fila 12

Episcopul de Buzeŭ și boeriĭ Radu Golescu, Barbu Mănescu, C. Predescu și N. Venariciu sunt însărcinațĭ a face Catagrafia periusieĭ domnițeĭ Văcărescu (a luĭ Enache),—1812 Febr.

Cod. LXIV, fila 13.

Divanul constitue o comisiune din boeriĭ Barbu Văcărescu, Vor. C. Varlaam ban. Vist. Moshu Grigore Caribol și Iordache Lehliu și autoriză vinderea de eĭ a avereĭ nemișcătóre a boeruluĭ biv. vel. Logof. Const. Dudescu, care emigréză din țeră, următóre fiind (cererea luĭ) coprindereĭ tractaturilor.—La 29 Iulie 1812.

Cod. LXIV, fila 95.

Către slăvitul Divan.

Insciințez slăvituluĭ Divan, că pentru datoria de talerĭ 4929 ca peste ce are a lua chir Constantin Banul de la un Hristoa Checuș din socotéla Vghieneĭ (Vieneĭ) celea la catagrafie, care catagrafie împreună şi cu tótă pereusia să le iae în zapt la Epitropie, ca să stee în bună păstrare, până când va nasce soţia rěposatuluĭ, şi atuncĭ va chibzui Divanul cele cu cale a se urma pentru pereusia rěposatuluĭ, după care catagrafie să dee câte o fóie iscălită de Dumnéta, una la soţia rěposatuluĭ şi alta la rudele sale, spre a le avea dovadă la mânile lor.—1808 Februarie 24.

Cod. LIV. Fila 150.

Către cinstitul Divan

Jăluesc Divanuluĭ pentru un Samoil Ovreiu ceprazar de aicĭ, că în ḑilele Măriei Sale Alexandu Vodă Moruz, am dat numituluĭ să'mĭ vînḑă 13 $^1/_2$ mutcalurĭ de mărgăritar şi o pereche paftale de aur, şi întêmplându-se atuncĭ *Rebelion* ovreilor, numitul cu pricină că s'a prăpădit şi el ca şi ceĭ-l-alţĭ pricinuesce şi nu vrea să mi le deie, cu care judecându-mě înaintea Domnilor veliţilor boerĭ ce era orânduiţĭ atuncĭ asupra pricineĭ ovreilor, adecă Dumnéluĭ Banu Caragea, şi Dumnéluĭ vel Logof. Isac Ralet şi Dumnéluĭ Căminaru Nestor, aŭ hotărît prin anafora, ca să-mĭ plătéscă ovreiul sculele, ca unu ce eŭ prin mărturiĭ l'am dovedit, că nu i s'aŭ luat nimic, ci numaĭ pricinĭ aruncă ca să'mĭ mănânce sculele şi întâmplêndu-se şi Mazilie, atuncĭ aŭ rěmas pricina, m'am maĭ judecat şi la Măria Sa Domnul nostru Constandin Ipsilant, şi iarăşĭ 'mĭ am aflat dreptate, orânduind pe Dumnéluĭ Polcovnicu Anton, ce se afla atuncĭ vel Cămăraş, ca să cerceteze maĭ curat pricina, şi din lenevirea vechiluluĭ meŭ ce 'l avam, fiind eŭ bolnav, n'aŭ luat nicĭ atuncĭ pricina sfârşit şi eŭ mě aflu păgubaş până în ḑiua de astă-ḑĭ, ci fiind-că ovreiuluĭ atuncĭ nicĭ un ac nu i s'a luat, ci tóte ale luĭ aŭ fost cacerdisite prin vecinĭ şi acum se află în bună stare, mě rog cinstituluĭ Divan, ca să se milostivéscă şi să nu mě lase păgubaş de dreptul meŭ.

Plecată slugă, Ioan Lipănescul.

Zapciule ce eştĭ orânduit cu anaforalile judecăţiĭ, să 'ĭ înfăţişezĭ la Divan înaintea nóstră. 1808, Februarie 9.

biv. vel Medelnicerul.

Cod. LIV, fila 294.

De la Divan

La Divan înaintea nóstră aiĭ eşit Dumnéluĭ Ioan Lipănescu cu Samuil ovreiu ceprazar, cerênd Lipănescu să 'ĭ deie Samuil nisce scule ce i le-aŭ fost dat să i le vînḑă, adică 13 $^1/_2$ mutcalurĭ mărgăritar şi o pereche paftale de aur, pentru care întrebându se Samuil, rěspunse, că avênd acele scule lângă dênsul în ḑiua aceea s'aŭ făcut turburărĭ asupra ovreilor şi aflându-se el încare acest Hristea Checuş fugit fiind de la Vgiena aŭ făcut ferpot chir Constantin Belul aicĭ nisce marfă a luĭ Mihalache Cucunghelul tovarăşul numituluĭ Hristea Checuş încă de la trecutul lét 1810 Octombre 11, prin scirea chesaro crăeştiĭ canţelariĭ de la Dimitrie Ioan epitropul luĭ Mihalache Cucunghelul. şi fiind-că acest Cucunghelul nu este sciut unde se află ca să plătéscă baniĭ datorieĭ de la trecutul lét 1811 Decembre 1, s'aŭ dat porunca slăvituluĭ Divan la stărostie, ca dintr'aceéa marfă ferpotarisită a Cucungheluluĭ, să se vîndă la mezat atâta cu cât adecă se pot plăti baniĭ după coprinderea hotărîreĭ slăvituluĭ Divan, ce s'aŭ dat de la 28 ale trecutuluĭ Septembre lét 1811, după care poruncă următor fiind, s'a strigat la mezat dintr'acea marfă ferpotarisită adecă o caleaşcă stricată şi o caretă stricată şi nişte emen-cafea însă una cu miros de mucigaiŭ şi alta stricată şi nisce civit prost şi nisce sticle cu vin *bordon* stricat şi aŭ eşit la mezat preţurile ce se arată maĭ jos în socotélă din care nu se împlinesce suma datorieĭ luĭ chir Constantin Belul după hotărârea slăvituluĭ Divan, pentru care nu lipsiiŭ a însciinţa slăvituluĭ Divan ca să am cinstita poruncă să le daŭ aceste preţurĭ ce aŭ eşit până acum la mezat saŭ nu? — 1812 Maiŭ 31.

Gheorghe Starostea.

Marfa care s'aŭ strigat la mezat.

talerĭ	banĭ	
455	—	O calóscă stricată.
300	—	O caretă stricată.
300	—	60 ocă Emen-cafea cu miros de mucigaiŭ po talerĭ 5.
80	—	40 ocă ipac stricată po talerĭ 2
1120	—	70 ocă civit prost po talerĭ 16.
160	—	160 sticle cu vin Bordon stricat po talerĭ 1.
2416	—	Adecă două-miĭ patru-sute şése-spre ɖece.

De la întêiul Divan şi comitet

Poruncesce Divanul Dumitale staroste za neguţătorĭ, să haraciladisescĭ mezatul acestor lucrurĭ acelor din urmă muşteriĭ cu preţul celor în dos arĕtate, care banĭ să'ĭ daĭ la Constantin Belu secfestrantul lucrurilor acestora.—1812 Iunie 15.

Constantin Ghica viţ-prezident, Barbu Văcărescu, Constantin Varlaam.

Cod LXXII, fila 119.

Anexe la Vol. IX Cap. XXIII (pag. 489.)

Anexe la Capitolul Finanţelor.

Cărţî deschise la tóte judeţele pentru a plăti locuitoriĭ oerit după vîndarea Caimacamilor.

Iω Constantin Alexandru Ipsilante Voevod, cu mila luĭ Dumneḑeŭ domnu amêndorora ţĕrilor Moldoviĭ şi Valahieĭ. Dumneavóstră Ispravnicilor ot. sud..... sănătate, fiind că dumnealor boeriĭ ce aŭ cumpĕrat de la Cochiĭ vechĭ slujba oerituluĭ îndoit, aŭ făcut arĕtare Domnieĭ Mele, cum că locuitoriĭ şi alţiĭ ce sunt dajnicĭ de oerit, nu se supun a plăti oeritul îndoit, după cuprinderea ponturilor ce sunt date, iată întradins ve trimitem acésta Domnésca nóstră poruncă, ca să o arĕtaţĭ la toţĭ de obşte, şi să-ĭ încredinţaţĭ, că vînḑarea acéstă de oerit îndoit s'aŭ făcut prin însăşĭ şcirea, voinţa şi hotărîrea nóstră, spre a se întâmpina adică greutatea trebuinţelor, ce sunt pentru hrana Impĕrăteşcilor Oştirĭ; decĭ fiind că cum s'aŭ ḑis darea acestuĭ oerit îndoit, este ajutoriŭ pentru mântuirea şi folosul tuturor, să îndatoraţĭ dară pe toţĭ dajniciĭ de oerit al plăti, cu urmare întocmaĭ după ponturile vînḑeriĭ, se s'aŭ făcut la Cochiĭ vechĭ înaintea Sfinţieĭ Sale părinţilor Archiereĭ şi a dumnealor Boerilor Divanuluĭ Domnieĭ Mele; pentru care vă poruncim, ca înşi-vă să daţĭ tot folul mână de ajutoriu orânduiţilor slujbaşĭ, spre a se face negreşit taxilul banilor a aceştiĭ slujbe, după ponturĭ, şi făcêndu-se taxilul, să nu se iae de sluşbaşĭ nicĭ un ban, ci fără de zăbavă se aveţĭ a-ĭ trimite dumneavóstră toţĭ deplin drept aicĭ la Visteria Domnieĭ Mele. *ii saam receh gospod.*—1806. Decemvre 19.

Cod. LIV, fila 6 verso.

Anexa No. 14

Prea Inălţate Dómne

După luminată porunca Mărieĭ tale ce ni sau dat, ca să căutăm socoteala oerituluĭ, ce s'au fost scos îndoit spre a vedea câţĭ banĭ aŭ respuns cumpărătoriĭ înainte la Visterie, câţĭ au primit *Gazdia* acestuĭ Huzmet de la fieş-care *Judeţ* până a se lepăda de acéstă slujbă, şi câţĭ banĭ aŭ venit de pe la judeţe la Visterie, de când au remas pe séma Domnieĭ şi câţĭ banĭ rĕmâne să maĭ iae cumpărătoriĭ afară din ce au primit de pe la judeţe? pentru care să chibzuim de unde să se iae acescĭ banĭ ce rĕmâne a lua cumpărătoriĭ, ca să li se rĕspunḑă, şi să arĕtăm Inălţimeĭ tale prin anafora; următorĭ fiind, ne-am adunat la domniasca Visterie, şi cercetând acéstă socotélă, vĕḑum, că dumnélor boeriĭ cumpărătoriĭ au fost rĕspuns la Visterie douĕ căstiurĭ tal. 350.666, banĭ 80, carĭ banĭ s'aŭ trimes la Diiu; aŭ făcut şi alte următóre cheltuelĭ tal. 47337 banĭ 8 şi se adună aceste douĕ sume tal. 398.004 banĭ 88; iară baniĭ ce aŭ primit Gazdia a acestuĭ huzmet de pe la judeţe sunt tal: 178960 banĭ 105, care scăḑêndu-se din maĭ sus numita sumă, rĕmâne să maĭ iae dumnélor boeriĭ cumpărătorĭ tal. 219043 banĭ 103, după cum se vede în socotéla ce am asternut maĭ jos; pentru care acesti banĭ am făcut chibzuire de unde să iasă, ca să se dea cumpărătorilor, şi găsim cu cale: să rĕspunḑă ţeara după dreaptă analoghie ce va ajunge pe fie-care judeţ, în vreme ce acescĭ banĭ s'aŭ dat pentru ţeară în jafurile Diiuluĭ, şi neputêndu-se căuta slujba din pricina că s'aŭ călcat unele judeţe de vrăjmaşĭ, iarăşĭ ţeara este datóre să-i rĕspunḑă şi în urmă după ce se vor îndrepta judeţele după ce s'aŭ fost călcate de vrăjmaşĭ, şi îşĭ vor veni în stare, căutându-se huzmetul, bani ce se vor strînge se vor scade din suma ce este să rĕspunḑă ţeara. Aşişderea făcênd şi socotéla judeţelor de câţĭ banĭ aŭ rĕspuns la *Gazdia* huzmetuluĭ şi la Visterie şi taxildăriturĭ, vedem că maĭ este rĕmăşiţa tal. 5426, după cum se arată şi aceste maĭ în jos, de care urméză a se da luminata poruncă Măriei tale, ca să se împlinéscă şi acea rămăşiţă din judeţele ce sunt datóre, însă pe acestĭ banĭ ce aŭ să iae D-lor boeriĭ cumpărătorí are a se socoti dobânda cât se va maĭ face până li se va rĕspunde, care dobândă să li se dea din baniĭ huzmetuluĭ, ce se vor strînge.... Dositeŭ al ungro-vlachieĭ, Nectarie, Ramnic, Iosif Argeş, Constantie Buzeu, Dumitrache Ban..., vel vist..... vel vorn. Isaac Ralet, Constandin Creţulescu, Barbu Văcărescu, vel Vornic......, vel Vorn. Ión Comanénu vel Logf......, vel Logf. — 1807 April 8.

Socotéla de baniĭ ce are să iae dumnélor boeriĭ cumpĕrătorĭ.

Talerĭ	Banĭ	
350666—	80	douĕ Căsturĭ ce aŭ rĕspuns la Visteria.
11992—	—	Avaieturiile
198—	64	Cheltuiala Gazdieĭ
22597—	74	Dobânda banilor până la sfârşitul luĭ Martie
12550—	—	Taxildăriturile
398004—	88	Tótă suma datoriilor
178960—	105	Se scade ce a primit Găzdia
219043—	104	Remâne să maĭ iae cumpărătoriĭ

Socotéla de Rămăşiţe ce este pe la judeţe.

Talerĭ	Banĭ	
337951—	116	Tótă primirea de pe la judeţe din care a luat:
141015—	11	Visteria.
178960—	105	Găzdia.
12550—	—	Taxildăritul de la 13 Judeţe.
5427—	—	Rĕmăşiţa
337951—	116	

De la Divan cărţĭ de slujba Oerituluĭ

Fiind că slujba oerituluĭ din tótă ţéra pe anul acesta cu leat 807 s'a vîndut la . . . . . . s'aŭ dat acéstă carte a Divanuluĭ . . . . . . ce s'aŭ orânduit de dumnélor Boeriĭ cumpĕrătorĭ tacsildar la sud . . . spre a căuta şi a stringe venitul slujbeĭ aceştia, urmând întocmaĭ ponturilor ce maĭ jos să coprinde.

1) Mitropolia, câte trele Episcopiile, Mŏnăstirile cele marĭ cu metoşele lor, dumnélor Veliţiĭ Boerĭ, de la vel Ban până la vel Clucer de Ario, şi jupănesele vĕduve iarăşĭ până la acéstă tréptă, cum şi alţiĭ ce vor avea hrisóve şi cărţĭ domnescĭ a scuti oerit, să aibă privileghiul scutoleĭ oerituluĭ pe tóte oile ce va avea fieş-care drepte vite ale sale, fără de a fi supĕraţĭ cu cea maĭ puţină cerere, ferindu-se însă şi maĭ sus numiţiĭ priveleghiaţĭ a nu mesteca oĭ streine să le facă că sunt ale lor, căcĭ unul ca acela dovedindu-se într'o vină ca acésta, nu numaĭ i se va rădica privileghiul scuteleĭ oerituluĭ, ci încă se va şi pedepsi, după coprinderea Hrisovuluĭ Domnesc.

2) Toţĭ ceĭ-l-alţĭ locuitorĭ aĭ ţĕriĭ, pământeniĭ şi streiniĭ, cum şi Bârsani şi Ţuţuoniĭ, saŭ orĭ ce feliu de sudiţĭ, carĭ se obişnuesc de ţin oĭ saŭ alte vite marĭ, ce vin în ţéră la păşune, să aibă a plăti oeritul de óie po banĭ ḑece şi ploconu după obiceĭ, până la ḑece po banĭ unul, şi de la ḑece în sus po banĭ opt-ḑecĭ de nume.

3) Bârsaniĭ şi Ţuţueniĭ Ardelenĭ şi alţĭ sudiţĭ, ce vor avea vite marĭ în ţéră, caĭ, boĭ, vacĭ, bivolĭ, să plătéscă văcăritul streinilor, ce este obicĭnuit, adică de vită mare banĭ treĭ-ḑecĭ şi treĭ, şi de vită mică pe jumĕtate, însă cu acest cuvînt de vita mică să nu supere slusbaşiĭ pentru sugătorĭ, făcênd adică tunşĭ caĭ marĭ şi sugătorĭ vită mică, ci tunşĭ şi mânzaţiĭ adecă doĭ drept unul, iară cu sugătoriĭ să nu aibă a face, iară ceĭ-l-alţĭ streinĭ din Moldova saŭ din ţéra turcéscă să plătéscă de vită câte banĭ şaĭ-ḑecĭ şi şase, după obiceiŭ.

4) Pentru caprele ce aŭ strînse neguţătoriĭ zalhangiĭ de tăiat la zalhanale, câte dintru acelea capre vor apuca de vor tăia până în ḑiua de sfîntu

Dumitru, Octomvre 26, aŭ să fie nesupĕrate întru nimic de oerit, iară câte se vor găsi viĭ ne tăiate, de la ziua sfîntuluĭ Dumitru înainte, să plătéscă şi eĭ oerit asemenea ca ţĕraniĭ, după hotărîrile domnescĭ, ce sunt făcute şi după obiceiŭ ce din vechime s'aŭ urmat.

5) Toţĭ locuitoriĭ de orĭ-ce tréptă să aibă a arĕta tóte oile lor la Boeriĭ sluşbaşĭ, fără de a şi le tăinui, căcĭ orĭ carele se va dovedi, că aŭ ămblat aşĭ ascunde şi aşĭ tăinui oile, cu gând ca să păgubéscă Vistieria, pe unul ca acela nu numaĭ că 'l vom da de aşĭ plăti tóte oile îndoit, ci încă îl vom şi pedepsi după trépta ce va fi, şi fie-care părcălab din fie-care sat, să fie datorĭ a arĕta la stujbaşĭ oile sătenilor, încă şi pe străinĭ ce se vor afla în préjma satuluĭ, că de se va găsi vre-un părcălab că au şciut oile sătenilor şi nu aŭ îndreptat pe sluşbaşĭ, ci le-aŭ tăinuit, acel părcălab se va pedepsi.,

6) Să aibă rînduiţiĭ slujbaşĭ şi tot ajutoriu stăpâniriĭ la tacsilul banilor, ca de la tóte oile străinilor, verĭ câte şi verĭ ale cuĭ se vor afla în ţéră la păşune, să ĭae orânduitul oierit pe deplin, fără deosebire, prin silinţa dregătorilor judeţelor.

7) Sluşbaşiĭ să aibă a se feri, de a nu face vre-o pagubă, nedreptate saŭ cheltuială locuitorilor cu ale lua cevaşĭ pentru hrana lor şi a cailor lor, fără de plată, că pentru orĭ-care ne vom însciinţa că n'aŭ urmat după porunca ce se dă, după ce îl vom pune de a plăti acea pagubă, îl vom şi pedepsi; poruncim dară şi dumnévóstră boerilor Ispravnicĭ, şi altor slujbaşĭ aĭ judeţuluĭ să daţĭ tot feliul mână de ajutor, spre a se putea sevîrşi slujba fără de cusur, ca să nu se întâmple sfetirismos, că pentru orĭ-ce pagubă se va întâmpla din pricina neajutoruluĭ dumnévóstră, veţĭ fi rĕspunḑĕtorĭ, cum şi împotrivă când vor fi lŏcuitoriĭ supĕraţĭ de către slujbaşĭ, cu vre-un fel de nedreptate, iarăşĭ veţĭ fi rĕspunḑĕtorĭ. — 1807. Octomvre 10.

Cod. XIV. fila 101.

Anexa No. 15.

Iω Constandin Alexandru Ipsilant Voevod.

Fiind-că după catahrisis ce s'aŭ urmat pe la judeţe de către cumpĕrătoriĭ, tacsildariĭ şi slujbaşiĭ acestuĭ oierit, avem Domnéscа însciinţare cum că s'aŭ făcut luare de pe la lŏcutorĭ cu mult maĭ adăogată de cât cuprinderea Ponturilor acestuĭ Huzmet, de aceea dară poruncim, Vătaşe de Visterie, să strîngĭ pe aceştĭ maĭ sus numiţĭ cupĕrătorĭ tacsildarĭ şi slujbaşĭ aicĭ la Visterie, de unde pe toţĭ înpreună să-ĭ aducĭ la sfânta Metropolie să se facă acolo jurământ Evanghelicesc înlăuntrul sfinteĭ bisericĭ, cum că nu aŭ luat maĭ mult nicĭ măcar un ban peste cuprinderea Ponturilor, şi aducêndu-ne anafora de la pré sfinţia sa părintele Metropolit de primirea saŭ neprimirea jurământuluĭ, atuncĭ voiŭ da Domnia Mea cuviinciósa hotărîre pentru acésta.—1807, Maiŭ 7.

Cod. XLVIII. Fil. 117—115.

Către Excelenţia sa Tainicul Sovetnic, şi a fel de ordine cavaler ghinărar, Gherghie Lascarof.

Dela Divanul prinţipatuluĭ Valahiĭ.

După jalba ce aŭ dat Excelenţiĭ Tale, în trecutele ḑile, dumnélor boeriĭ cumpĕrătorĭ aĭ acestuĭ de al doilea oerit din anul trecut, arĕtând că aŭ rĕmas să iae din anul trecut acea slujbă o mare sumă de banĭ, şi rugându-se a li să plăti, prin predlojenia Ecselenţeĭ sale, ce saŭ trimis la Divan, ni se poruncesce, ca să facem negreşit chibzuire a găsi orĭ-ce mijloc cuviincios spre împlinirea dreptuluĭ dumnélor; după care nu lipsesce Divanu a rĕspunde Ecselenţieĭ tale, ca în multe rîndurĭ făcênd felurĭ de chibzuirĭ pentru acésta, alt mijloc nu putem găsi, spre despăgubirea numiţilor boerĭ, de cât a li se face tot din ţeră, precum şi dintr'o anafora a sfinţilor părinţĭ Arhiereĭ, şi a dumnélor fraţilor boerĭ, ce o vĕḑum scrisă din anul trecut s'aŭ fost găsit cu cale, fiind însă că acéstă sumă de banĭ ce o cer numiţiĭ boerĭ este alt cusur ne împlinit, chiar dintr'acel Huzmet al oerituluĭ celuĭ de al douilea, ne apucênd să-l împlinéscă atuncĭ, pentru cunoscutele împotrivirĭ ale vremeĭ ce saŭ întîmplat, am chibzuit şi găsit cu cale, prin sfatul de obşte, ca şi estimp să plătéscă oeritul îndoit, fiind maĭ vêrtos şi acum vremea oerituluĭ, care să şi urmează, măcar că şi acest mijloc nu este destoinic. şi prin împlinirea banilor ce se cer de către numiţiĭ boerĭ d'împreună cu dobênda lor, care e peste tot tal.: 251,893, se face însă îndestul ajutor, şi pentru cusurul ce va maĭ rĕmâne ne plătit vom face apoĭ deosebită chibzuire, de unde să se plătéscă, fără de a se supĕra lŏcuitoriĭ, şi prin deosebită notă vom arĕta Ecselenţieĭ Tale, care acéstă chibzuire a nóstră ce s'aŭ ḑis maĭ sus, de va fi primită şi Ecselenţiĭ sale, ne rugăm să avem rĕspuns în grabă, spre a o pune în lucrare acum, când este vremea oerituluĭ, fiind-că cu acest mijloc scapă şi ţeara de o datorie mare, care din ḑi în ḑi cresce, adăogêndu-se cu grele dobânḑĭ.—1807, Noemvre 20.

Cod. LIV. Fil. 178.

Pitac către D-luĭ Vel. Vist. să găsască muşteriĭ să vêndă îndoiala oerituluĭ şi pe anul acesta, să se împlinéscă paguba anuluĭ trecut.

De la Divanu prinţipatuluĭ Ţeriĭ Rumânescĭ, către D-luĭ fratele vel. Vist.

Fiind-că D-lor cumpărătoriĭ slujbeĭ oerituluĭ îndoit de anul trecut, aŭ rĕspuns la Visterie suma drept cât cumpăraseră acéstă slujbă de la Cochi-vechĭ, iară din ţeară nu s'au putut strînge de către Dumnélor oeritul deplin din pricina întâmplăriĭ vremilor, precum este şciut, rĕmâind a maĭ lua până la împlinirea sumeĭ ce aŭ dat d-lor la Visterie tal. . . . precum prin obsteaşca Anafora a părinţilor Arhiereĭ şi a d-lor fraţilor veliţiĭ boerĭ, este alésă şi hotărîtă acéstă sumă, că cu adevărat din pricină, că nicĭ nu s'aŭ putut căuta slujba, lipseşce aceştĭ banĭ până la împlinirea sumeĭ ce aŭ rĕspuns-o cumpărătoriĭ la Visterie, care cumpărătorĭ dând acum jalbă Ecselenţeĭ sale Generaluluĭ Laţcarof, cum şi Divanuluĭ, şi de către Ecselenţa sa făcêndu-se în scris arĕtare la acest Divan, că după cele maĭ sus arĕtate, dreptate aŭ la cererea care fac a li se plăti acéstă sumă, şi ca să facem negreşit chibzuire, a se găsi mijlocul cel cuviincios spre împlinirea dreptuluĭ dumnélor, Divanul a făcut felurĭ de chibzuirĭ în tot chipul pentru rĕspunderea şi împlinirea aceştiĭ drepte cererĭ a d-lor, şi nicĭ un mijloc altul nu s'a putut afla, maĭ cuviincios, decât acésta, ce cu sfat de obste s'aŭ hotărît, adecă a se urma şi estimp plata oerituluĭ iarăşĭ îndoit şi măcar că în anul trecut, când s'aŭ orânduit a fi luarea oerituluĭ îndoit, s'aŭ fost arĕtat către locuitorĭ, prin cărţile Divanuluĭ, ce s'aŭ dat atuncĭ la mânile cumpărătorilor, cum că nu maĭ intru acel timp are a se plăti oeritul îndoit, pentru întâmpinarea, împlinirea celor de atuncĭ silnice, primejdióse şi neapărate cererĭ ce se făcea din ţéră, şi că altă dată nu li se va maĭ urma acéstă plată de oerit îndoit; dară fiind-că acéstă sumă ce s'aŭ arĕtat maĭ sus este cusur neîmplinit, chiar al aceeaşĭ primejdióse trebuinţe, ce s'aŭ rĕspuns atuncĭ, şi fiind-că săraciĭ locuitorĭ aĭ ţĕriĭ nu sunt în stare de a se maĭ însărcina acum şi cu rĕspunderea acelor banĭ, pe lângă alte atâtea şi atâtea greutăţĭ ce sunt asupră-le, precum deobşte este vĕḑut, de aceea dară trebuinţa este a se plăti şi estimp oeritul îndoit, precum s'aŭ ḑis, de care şi scriem Dumitale, ca să îngrijescĭ a căuta şi a găsi muşteriĭ cărora vênḑêndu-se acéstă îndoială a oerituluĭ de estimp. să ne arĕtaţĭ, ca să vedem câtă sumă s'aŭ putut prinde pe vênḑarea acestiĭ îndoelĭ, care are a se da cumpărătorilor de anul trecut, în sumă de tal. . . ce aŭ a lua, şi câtă sumă maĭ rĕmâne ţeara datóre până a istovi plata acestiĭ sume.—1807 Noembre 13.

Cod. LIV fila 133.

Ponturile oerituluĭ îndoit pe lét. 1807. Noembre 20.

Fiind-că cumpĕrătoriĭ slujbeĭ oerituluĭ îndoit din anul trecut, din pricină că nu s'aŭ putut căuta slujba din cunoscutele împotrivitóre întâmplărĭ ale vremeĭ, le lipsesce o sumă mare de banĭ, până la împlinirea sumeĭ ce aŭ rĕspuns cumpărătoriĭ la Visterie, pentru care lipsă făcêndu-se cercetare de către Sfinţia sa părintele Metropolit, i părinţiĭ Arhiereĭ, şi d-lor fraţĭ Veliţĭ Boerĭ, s'aŭ găsit arĕtarea d-lor adevărată, precum prin obşteasca Anafora pe larg se areată, şi apururea cu necontenite jalbĭ cerêndu-şĭ dreptul, tot-deauna li s'aŭ ḑis, să aibă îngăduială până se va găsi mijlocul înlesnit, de unde să se împlinéscă şi li se va da· cu care acésta fiind prelungiţĭ până acum, în cele de pe urmă aŭ dat jalbă şi la Măria Sa prea Inălţatul Prinţip şi Feld-mareşal Prozorofschie, şi de Măria Sa dându-se jalbă d-lor la Ecselenţia sa Ghinarar Lascarof, aŭ făcut Ecselenţia sa arĕtare la acest Divan în scris, că după cele maĭ sus arĕtate dreptate aŭ la cererea ce fac a li se plăti acéstă sumă, ce este alésă prin cercetare, şi să facem negreşit chibzuire a găsi mijlocul cel cuviincios spre împlinirea dreptuluĭ d-lor, Divanul a făcut felurĭ de chibzuirĭ în tot chipul, şi nicĭ un mijloc altul nu s'aŭ putut afla maĭ cuviincios, căcĭ săraciĭ locuitorĭ avênd atâtea greutăţĭ asupră-le, nu sunt în stare de a se maĭ însărcina şi cu rĕspunderea acestor banĭ, ci cu sfat de obşte s'aŭ hotărît, adică a se urma şi estimp plata oerituluĭ iarăşĭ îndoit, şi măcar că în anul trecut s'aŭ făcut arĕtare prin cărţile slujbeĭ, că nu maĭ intr'acel timp aŭ a plăti oeritul îndoit, pentru întâmpinarea celor de atuncĭ silnice şi primejdióse cereri, dar fiind-că acésta cerută sumă este cusur neîmplinit chiar al aceeaşĭ primeşdiósă trebuinţă, ce s'aŭ rĕspuns atuncĭ; de aceea dară trebuinţa este, ca peste oeritul drept ce este de oaie po. banĭ 10 şi ploconul până la 10 po. banĭ unul, iară de la ḑece în sus po. banĭ opt-ḑecĭ, de nume, să se maĭ plătéscă alt atâta, care vine îndoit şi acéstă îndoială strigându-se la Cochi-vechĭ, după orânduială, s'aŭ cumpărat de. . . . ; decĭ s'aŭ dat acéstă carte a Divanuluĭ la mâna . . . ce s'aŭ orânduit tacsildar la sud. . . . spre a căuta şi a strînge venitul slujbeĭ aceştia a îndoieleĭ oerituluĭ, întocmaĭ după ponturile slujbeĭ oerituluĭ drept, afară însă din sudiţĭ, care nu aŭ a plăti la acéstă învoiala, nicĭ oerit, nicĭ văcărit, ci numaĭ de la ceĭ-l-alţĭ, să caute slujba cu urmare după ponturile ce maĭ jos se coprinde:

1) Mitropolia, câte trele Episcopiile, Mŏnăstirile cele marĭ cu Metóşele lor, d-lor Veliţiĭ Boerĭ, de la Vel Ban până la Vel Clucer de Arie, i jupânesele văduve iarăşĭ până la acésta tréptă, cum şi alţi ce vor avea hrisóve, i cărţĭ domnescĭ a scuti oerit, să aibă privileghiu scuteleĭ oerituluĭ pe tóte oile ce va avea, fieşĭ-care drepte vite ale sale, fără de a fi supĕraţĭ cu cea maĭ puţină cerere, ferindu-se însă şi maĭ sus numiţiĭ privileghiaţĭ, a nu amesteca oĭ stroine, să le facă că sunt ale lor, căcĭ unul ca acela dovedindu-se intr'o vină ca acésta, nu numaĭ i se va rădica privileghiul scuteleĭ oerituluĭ, ci încă se va şi pedepsi după coprinderea hrisovuluĭ Domnesc.

2) Toţĭ ceĭ-l-alţĭ locuitorĭ aĭ ţeriĭ, şi streiniĭ carĭ se obijnuiesc de ţin oĭ şi alte vite marĭ aicĭ în ţeară la păşune, să aibă a plăti acéstă îndoială a oerituluĭ, de oaie po bani ḑece şi ploconul după obiceiŭ, până la ḑece po banĭ unul, şi de la ḑece în sus po. banĭ opt-zecĭ de nume aşişderea ceĭ-l-alţĭ streinĭ afară din sudiţĭ aŭ să plătéscă şi văcăritul, însă aceia ce aŭ fost obiceiŭ de

plătea de vită mare banĭ șeai-ḑecĭ și șase, și de vită mică pe jumătate, adică tunșiĭ și mânzațiĭ doĭ drept unul, iară sugătoriĭ să nu se supere.

3) Toțĭ locuitoriĭ de orĭ ce tréptă, să aibă a arĕta tote oile lor, la boeri slujbașĭ fără de a și-le tăinui, căcĭ orĭ care li se va dovedi că aŭ âmblat așĭ ascunde și așĭ tăinui oile lor, cu gând ca să păgubéscă Visteria, pe unul ca acela nu numaĭ că-'l vom da de așĭ plăti tóte oile îndoit, ci încă 'l vom și pedepsi după trépta ce va fi, și fieșĭ-care Pârcălab din fieșĭ-care sat să fie dator a arĕta la slujbașĭ oile sătenilor, încă și pe străini ce se vor afla împréjma satuluĭ, că de se va găsi vre un pârcălab că aŭ șciut oile sătenilor, și nu aŭ îndreptat pe slușbașĭ, ci leaŭ tăinuit acel Pârcălab, se va pedepsi.

4) Se aibă orânduițiĭ slujbașĭ tot ajutorul stăpânireĭ la taxilul banilor, ca de la tóte oile străine, verĭ câte și verĭ ale cuĭ se vor afla în țeară la pășune (afară din cele sudițeșcĭ), să ia orânduitul oierit pe deplin, fără de osebire, prin silința dregătorilor județelor.

5) Slujbașiĭ să aibă a se feri de a nu face vre o pagubă, nedreptate saŭ cheltuială locuitorilor, cu ale lua ceva pentru hrana lor și a cailor lor fără de plată, că pentru orĭ care ne vom înșciința că n'aŭ urmat după porunca ce s'a dat, după ce 'l vom pune de va plăti acea pagubă 'l vom și pedepsi. Poruncim dar și d-vóstră boerilor Ispravnicĭ, i altor slujbașĭ aĭ Județuluĭ, să dațĭ tot felul mână de ajutor spre a se putea săvârși slujba fără de cusur ca să nu se întâmple sfetirismos, că pentru orĭ ce pagubă se va întâmpla din pricina neajutoruluĭ dumnévóstră, vețĭ fi rĕspunḑĕtorĭ, cum și împotrivă când vor fi locuitoriĭ supĕrațĭ de către slujbașĭ, cu vre un fel de nedreptate, iarășĭ vețĭ fi rĕspunḑĕtorĭ.—1807 Noembre 20.

Manolache Banu, Ștefan Văcărescu, Isaac Ralet, Constandin Vornicu, Barbu Vornicu, Anton Postelnicu, Constandin Bălăceanu Vornic, Vel. Vist. Constandin Vorlaam.

Cod. LIV fila 143.

Anexa la pag. 491 (IX)

Ponturile de vinḑările oerituluĭ, ce s'aŭ scos acum pentru 1808, de ajutorul oștirilor.

De la I-iul Divan

Fiind că pentru ajutor la împlinirea grabnicelor trebuințe și cererilor ostășescĭ, ce ni se fac, nefiind alt mijloc de unde să se împlinéscă, s'aŭ găsit cu cale, cu sfat de obște, ca pe anul trecut 1808 să fie oerit îndoit, și fiind că de cu tómnă s'a vîndut un oerit drept, care s'aŭ și împlinit, acum dar s'aŭ maĭ scos alt oerit, ca să fie îndoit, cu acéstă orânduială ce numaĭ pămînteniĭ să plătéscă de óie po banĭ 10 și ploconul până la 10 po banĭ unul, iar de la 10 în sus po banĭ 80 de nume să dea și de răvașĭ ce va lua de plata oerituluĭ câte 2 parale şi nu maĭ mult. Iar cine va avea de la 10 în sus cât de multe, să ia şi câte 4 parale de numĕrătóre. Care acest oerit are să se ia şi de la oĭ şi capre, de la mieĭ şi ezĭ de est timp, fără osebire, pe câte se vor găsi la vremea scrisuluĭ în pĕr; să nu îndrăsnéscă însă a cere oerit pe vite mórte, adecă pe peĭ, şi numaĭ cele se vor fi viĭ în pĕr la vremea scrisuluĭ. Iar sudiţiĭ să nu se supere, cum şi la Monastirĭ şi la Boerĭ care să păzéscă privileghiul care s'aŭ urmat şi la oeritul de cu tómnă. Aşişderea să fie nesupĕraţĭ de oerit şi măcelariĭ politieĭ Bucurescĭ, pentru vitele ce cu adevĕrat vor fi de tăiat la scaune, care slujbă cu cercătură cu tot are să se caute până la August Cu acéstă orînduială s'aŭ vîndut ajutorinţa oerituluĭ acestuia la Dumnéluĭ biv vel vistier Ioan Hagi Moscu şi s'a dat acéstă carte a Divanuluĭ . . . . . ce s'aŭ orînduit de Dumnéluĭ boierul cumpĕrător, taxildar la sud . . . . . carole să aibă a orîndui sluşbaşiĭ prin plăşĭ şi prin scirea şi ajutorul dumnélor ispravnicilor judeţuluĭ, să caute acest huzmet, cu mijlócele ce se arată maĭ jos, însă:

А. Mitropolitul, câte 3-le Episcopiile, Monastirele cele marĭ cu metócele lor i dumnélor veliţiĭ Boerĭ de la vel Ban până la vel Clucer de arie i jupânesele vĕduve iarăşĭ până la acéstă tréptă şi alţiĭ ce vor avea hrisóve şi cărţĭ domnescĭ a scuti oerit, să aibă privileghiul scuteleĭ oerituluĭ (numaĭ se scutesce oile propriĭ şi nu streine).

В. Toţĭ ceĭ-l-alţĭ locuitorĭ aĭ ţereĭ şi strĕiniĭ (afară de sudiţĭ) să aibă a plăti acéstă *îndoială* a oeritutuĭ, iar ceĭ străinĭ, afară de sudiţĭ, să plătéscă şi văcăritul, de vita mare 66 banĭ şi de mică pe jumĕtate. Adică tunşiĭ şi mânzaţiĭ doĭ drept unul, iar sugătoriĭ să nu se supere.

Г. Toţĭ locuitoriĭ de orĭ-ce tréptă să aibă a şĭ arĕta oile lor la boieriĭ slujbaşĭ . . . . sub pedépsa de plată îndoită şi pedépsă. Pîrcălabiĭ din sat să arĕte oile sătenilor, iar sub pedépsă.

Д. Fiind pliroforisit Divanul, că în aniĭ trecuţĭ s'a făcut catahrisis de către cumpĕrătoriĭ şi slujbaşiĭ oerituluĭ, la căutatul acesteĭ slujbe, s'a făcut cunoscut boerilor cumpĕrătorĭ, acum că nu este permis cătahrisul de nicĭ un fel. Ispravniciĭ să fie decĭ cu priveghere.

Є. Ispravniĭ să dee ajutor talxildarilor la împlinirea banilor. — 1809 Aprilie 24.

Anexa No. 6. (pag. 492. IX)

1) Vîndarea oerituluĭ în anul acesta cu lét 1811 este pe tótă ţeara *cu judeţul Brăila dimpreună,* şi după greutăţile şi trebuinţele ce sunt cu sfat de obşte s'aŭ socotit a se urma iarăşĭ îndoit, precum şi in anul trecut: adecă de tóte oile şi caprele pămîntenilor împreună cu mieiĭ şi eziĭ să se ia pe banĭ

douĕ-ḑecĭ cum şi poclónele îndoite de la una până la ḑece câte doĭ banĭ de óie, iar de la ḑece în sus, orĭ câtă sumă va avea fie-care stăpân să ia poclonul câte talerĭ unul banĭ patru-ḑecĭ de nume, şi de numĕrătóre câte opt parale de turmă şi pe răvaş de tot numele câte patru parale, iar oeritul pe vite mórte să nu se céră adecă pe peĭ, ci numaĭ pe cele ce se vor afla viĭ în pĕr în vremea ce se vor scrie de către slujbaşĭ.

2) Ceĭ ce se numesc sudiţĭ, şi sunt şeḑĕtorĭ în casele lor prin satele ţĕreĭ să plătéscă acum oeritul de o potrivă cu pămîntenii ce în ţeară se vor găsi la scris.

3) Sudiţiĭ ceĭ călĕtorĭ aŭ să plătéscă oeritul în vremea cea orînduită, adecă la Decembre, după coprinderea osobitelor ponturĭ.

4) Vînḑarea oerituluĭ este afară din Boerĭ, de la vel Ban până la Clucer de arie şi jupânesele vĕduve tot până la acéstă tréptă, i mŏnăstirile i metoaşele şi schiturile după coprinderea hrisóvelor domnescĭ.

5) Panduriĭ din patru judeţe, sud, peste Olt, ce *se vor fi aflând acum în slujba împĕrătéscă* nu aŭ să plătéscă oerit pe drepte vitele ce vor fi avênd.

6) Oile ce vor cumpĕra măcelariĭ pentru trebuinţa poliţieĭ să nu fie supĕrate de oerit, fiind-că pentru aceea plătesc oerit locuitoriĭ de la carĭ le cumpĕră măcelariĭ, precum şi vitele ce vor fi avênd strînse până la 25 ale acesteĭ lunĭ April să dea fóie ca să fie acelea apĕrate.

7) Oile şi cele-l-alte vite sirbescĭ ce aŭ trecut în tómnă din ţeara turcéscă aicĭ în pămîntul ţĕreĭ, cum şi câte vor maĭ trece de acum înainte, oerit să nu plătéscă, precum s'aŭ urmat în anul trecut; iar când din Sirbĭ se vor dovedi că aŭ ascuns oĭ de ale pămĕntenilor, cu gând ca să le scape de oerit, uniĭ ca aceia pentru înfrĕnare să plătéscă oeritul îndoit, de oaie pe banĭ patru-ḑecĭ.

8) Baniĭ să se rĕspunḑă jumĕtate înainte, îndată după vînḑarea slujbeĭ, iar ceĭ alţĭ jumĕtate înainte peste treĭ-ḑecĭ de ḑile după vînḑarea slujbeĭ, din care aceştĭ banĭ după cel din urmă câştiŭ, să se popréscă talerĭ 30.000 pentru oeritul sudiţilor călĕtorĭ, carĭ banĭ să 'ĭ plătéscă la sfîrşitul luĭ Octombre, când atuncĭ încep să se scrie şi oile lor.

9) Cumpĕrătorul să dea chezăş neguţător de credinţă, ca să rĕspunḑă baniĭ la soróce.

10 Boerul cumpĕrător de a fi ca să caute slujba însuşĭ, să se feréscă de a face cea maĭ puţină nedreptate locuitorilor, cu luare de banĭ maĭ mult peste suma cea hotărîtă, că apoĭ ceea ce se va dovedi că aŭ luat maĭ mult prin catahrisis, va fi silit ca să întórcă înapoĭ îndoit, iar de va fi ca să vênḑă huzmetul la altul, îndatorat este a se chezăşui cu acel cumpĕrător, ca să nu facă jaf şi nepăstuirĭ locuitorilor, căcĭ împotrivă urmând, Divanul nu va îndatora pe cel de al doilea cumpĕrător ca să întórcă înapoĭ îndoit, ci se va îndatora cumpĕrătorul asupra că-

ruia rĕmâne huzmetul de la Cochiĭ vechĭ; asemenea şi cumpĕrătorul de al doilea de va dovedi că taxildarul nu urmézǎ dreptăţiĭ, ci se abate la urmărĭ de jafurĭ şi nedreptăţĭ, să 'ĭ făcă cunoscuţĭ Divanuluĭ cu vina lor, ca să fie supuşĭ pedepseĭ ostăşescĭ şi prin caraulă osândiţĭ.

11) Ispravniciĭ judeţelor, să fie datorĭ ca să dea tot felul de mână de ajutor cumpĕrătoruluĭ, cu mazâli, şi cu câte doĭ ómenĭ de fieş-care plasă, orĭ din slujitoriĭ zapciilor, saŭ de prin sate, cu ómenĭ cu plată, ca să se caute huzmetul făr de cusur, ci numaĭ acelor ómenĭ de prin sate să li se plătéscă de taxildarul în câtă vreme se vor afla slujind.

12) Avaeturile sunt să se rĕspundă de la toţĭ baniĭ vîndĕreĭ slujbeĭ adecă: dumnélor veliţilor logofeţĭ cu doĭ al doilea logofeţĭ, la pungă po talerĭ cincĭ 60 i câte talerĭ doĭ banĭ 75 aĭ dumnéluĭ vel logofet za Obiceiurĭ, cu un al 2-lea logofĕt, i câte talerĭ ḑece la pungă pentru obraze scăpătate, i câte talerĭ unul la pungă la Cutia orfanotrofieĭ, pentru că i s'aŭ luat Mŏnăstirea Strihaia i talerĭ una-mie-opt-sute aĭ cişmelelor, i talerĭ una-mie-două-sute-cincĭ ḑecĭ aĭ Cutieĭ de milostenie, i talerĭ 350 aĭ doftoruluĭ de la Craiova, i talerĭ una-sută aĭ mŏnăstireĭ Arnota, i câte talerĭ ḑece de judeţ ai mŏnăstireĭ Stavrodromi, după coprinderea hrisóvolor i câte talerĭ 30 de judeţ aĭ extractoruluĭ, cum şi talerĭ una-sută din tótă slujba aĭ divictaruluĭ şi ce întâmplare din peristasis al vremilor se va întâmpla, pe séma cumpĕrătoruluĭ să fie, că Divanul nu se amestică.—1811 April. 21.

Valorĭ	
330,000	Adecă treĭ-sute-treĭ-ḑecĭ de miĭ aŭ rĕmas de la Cochiĭ vechĭ huzmetul asupra dumnealuĭ paharniculuĭ Mihaiŭ Filipescu şi baniĭ să'ĭ răspundă în gata, iar să nu caute a'ĭ ecsoflisi în nişcarva socoteli.

Iosif Argeş, Radu Golescu, Isaac Ralet, Vel. Log. Vel. Vist.

Cod. LXXI fila 21 verso.

(*A se vedea oeritul şi la fila 230—34* din aceiaşĭ condică).

Anexa No. 7 (pag. 492 — IX)

De la întâiul Divan

Către vălăşeiĭ de p'aiurĭ

Fiind-că se apropie vremea când încep a se pogorì aicĭ în ţeară Ţuţuenĭ din ţeara ungurească spre ernatic şi fiind-că slujba oerituluĭ în toţĭ aniĭ să păgubeşce cu oile sudiţilor din Transilvania, că scobóră la ernatic sume marĭ şi la plată se perde făcênd felurĭ de mijlóce, adică după ce merg pe la judeţe uniĭ din eĭ le amestecă cu ale pămêntenilor ce plătesc oeritul primă-veara, alţiĭ se perd prin bălţĭ, iar alţiĭ âmblând de la un judeţ la altul nu se pot găsi de slujbaşĭ şi pentru ca să nu se maĭ pricinuiască acéstă pagubă şi de a lipsi mijlócele care le obicinuesc, Divanul te însărcinéză şi 'ţĭ porunceşce să urmezĭ într'acest chip:

1) Câte oĭ vor coborâ pe la acel plaiŭ aŭ să plătéscă oeritul aci.

2) La vremea coborâtuluĭ oilor, să numerĭ fieş-care turmă şi să cercetezĭ câţĭ stăpânĭ sunt pe acele oĭ, să ieĭ în scris şi să facĭ catastih de sumele i numele stăpânilor, cu cinul şi porecla lor, şi în ce sat, în ce judeţ din Transilvania se află şeḑetorĭ, şi în ce judeţ de ale ţereĭ are să erneze? şi pe tótă sĕptĕmâna să trămiţĭ catastih la D-luĭ fratele Vornic Manu chabzimanu slujbeĭ, de suma ce se va coborâ, iar după ce se va încontina coborârea să împreunezĭ un catastih de tótă suma şi iscălind să îl trimeţĭ.

3) Să ieĭ în scris şi tóte vitele marĭ ale fie-căruia stăpân: caĭ, boĭ i vacĭ ce vor avea, carĭ aŭ a plăti văcăritul, după vechiul obiceiŭ.

4) La toţĭ aceştia ce vor trece să le facĭ cerere de plata oerituluĭ fără de a le face silă, ci cu cuvênt să le daĭ a înţelege că saŭ acum saŭ maĭ pe urmă oeritul tot aŭ să 'l plătéscă, urmând pentru luarea banilor după ponturĭ adecă, de oaie pe lână ḑece şi plocon de la una până la ḑece po. banĭ unul iar de la ḑece însus po. banĭ opt-ḑecĭ şi de numĕrătóre parale patru şi pentru răvaş parale opt; cum şi pentru văcăritul străinilor după obiceiŭ, însă de la vita mare po. banĭ 33 iar maĭ mult să nu te îndrăsneştĭ a lua, căcĭ veĭ fi rĕspunḑĕtor.

5) Care din stăpânĭ vor plăti la coborât să le daĭ răvaş de plată, în care răvaş să arĕţĭ maĭ întâiŭ plaiul i suma oilor şi stăpânul, precum se arată maĭ sus, iar care vor ḑice că nu aŭ banĭ, nefiind nicĭ stăpâniĭ cu oile, să nu'ĭ opreşcĭ, ci să 'ĭ daĭ pe chezăşie vrednică, ca la orânduita vreme să 'ţĭ plătéscă oeritul iarăşĭ la D-ta.

6) La tóte judeţele sunt orânduiţĭ tacsildarĭ după orânduială pentru acest oerit şi ca să nu se împotrivéscă ceĭ cu oile, de suma ce au coborât după numĕrătórea ce veĭ face aci, să le daĭ ţidulă la mână, în care să arĕţĭ suma oilor, numele stăpânilor întocmaĭ după cum îĭ veĭ lua în scris, şi judeţul unde vor să fie la ernatic, ca numĕrându-se de slujbaşĭ oile şi altă dată şi găsindu-se potrivită numĕrătórea D-tale şi a slujbaşilor, să se apuce de către D-ta chezaşiĭ la vreme a plăti după acea ţidulă.

7) Câţĭ vor plăti oeritul aci, să le daĭ răvaş de plată întocmaĭ după catastih ce aĭ a trimite la D-luĭ Vornicul, iar carĭ nu vor plăti să îndatorezĭ pe ciobanĭ a da de şcire stăpânilor, ca să şcie că aci pe unde aŭ coborât aŭ să plătéscă şi oeritul.

8) De care cumvaşĭ vrea uniĭ din stăpâniĭ oilor se va întâmpla a eşi prin altă parte, şi nu vor urma a veni aci să plătéscă, s'aŭ dat poruncă tacsildaruluĭ de a-ĭ apuca să plătéscă după ţidula D-tale; ci ţi se poruncesce

de la fie-care turmă cum şi câte răvaşe de ale D-tale de plată vor găsi să le strîngă şi să dea altele, ca să se vaḑă de se potriveşce cu catastihu ce ţi se poruncesce a'l trimite.

9) Toţĭ baniĭ ce veĭ lua din oerit, să 'ĭ trimeţĭ prin siguranţă la orînduitul tacsildar al judeţuluĭ anume . . . . arĕtând în catastih cine din mocanĭ aŭ plătit, ca să şcie din vreme ceia ce vor plăti la acel plaiŭ, şi coresponderĭsind atât cu tacsildarul, cât şi cu D-luĭ fratele Vornic Manu. decĭ fiind-că cu acéstă slujbă a oerituluĭ în tótă ţeara, este însărcinat D-luĭ fratele numitul boer, pentru tóte câte maĭ sus se coprinde, să te coresponderiseşcĭ cu D-luĭ şi aĭ scrie pentru orĭ-ce urmare a acestiĭ slujbe, şi a lua povaţă, dar ca o slujbă ce este a hazneliĭ împĕrătescĭ, Divanul îţĭ poruncesce, să fiĭ cu ochiĭ deschişĭ, ca să nu care-cumva să se strecóre niscaĭ-va oĭ dintr'acel plaiŭ fără a nu le numĕra şi a le trece în catastih ce aĭ să trimeţĭ saŭ să te amăgoşcĭ de a nu arĕta adevĕrul ,că dovedindu-te 'într'o faptă ca acésta să şciĭ că după ce veĭ plăti îndoit, apoĭ veĭ fi şi judecat a te pedepsi şi întocmaĭ urmaţĭ precum ţi se poruncesce si de primirea porunciĭ să aibă Divanul rĕspuns în grabă.—1811 Iulie 20.

Cond. LXV, fila 111.

Anexa No. 8 (pag. 492.—vol. IX)

De la întâiul Divan şi comitet

Fiind-că în ponturile oerituluĭ locuitorilor pământenĭ ce s'aŭ vêndut la trecutul April 21 let 1811 se coprinde că sudiţiĭ ce sunt musafirĭ aicĭ, adică ceĭ ce aduc oile lor aicĭ în ţeară la păşune şi iar se întorc înapoĭ, că aŭ să'şĭ plătéscă oerit la vremea cea orânduită după obiceiul vechiŭ, dându-se şi osebite ponturĭ ale Divanuluĭ; acum dar după cererea D-luĭ boeruluĭ cumpărător s'aŭ dat acéstă carte a divanuluĭ . . . . . . ce s'aŭ orânduit tacsildar la sud . . . . carele în luna luĭ Octombre să încépă a face catagrafie după obiceiŭ şi la vremea cea orânduită cum s'aŭ urmat şi în alţĭ anĭ să ia plata oerituluĭ iarăşĭ după vechiul obiceiŭ, precum în ponturĭ la vale se orânduesce:

1) Toţĭ sudiţiĭ ce se află cu oile lor aicĭ în ţeară la păşune verĭ care are a plăti în obicinuita vreme drept oerit de oaie po banĭ ḑece şi poclonul dupĕ obiceiŭ, până la ḑece po banĭ unul, iar de la ḑece în sus pe banĭ optḑecĭ de numĕr, pentru care să aibă slujbaşiĭ tot ajutorul de la ispravnicĭ şi dregătorĭ la tacsilu banilor.

2) Bârsaniĭ Ţuţuenĭ, Ardelenĭ, sudiţĭ chesariceşcĭ ce vor avea vite marĭ în ţeară, caĭ, boĭ, vacĭ, bivolĭ, să plătéscă văcăritul strĕinilor, ce este obicinuit

adică de vita mare câte banĭ treĭ-ḑecĭ şi treĭ şi de vita mică pe jumătate, însă cu acest cuvênt de vita mică să nu supere slujbaşiĭ pentru sugătorĭ făcênd adică tunşĭ caĭ marĭ şi sugătoriĭ vită mică, ci tunşiĭ şi mânzaţiĭ să se socotéscă vită mică de la care să ia văcăritul pe jumătate, adică doĭ drept unul, iar cu sugătoriĭ să nu aibă a face, iar ceĭ-l-alţĭ streinĭ să plătéscă toţĭ de vită câte banĭ şaĭ-ḑecĭ şi şase după obiceiŭ.

3) Toţĭ de orĭ ce tréptă va fi să aibă a-şi arĕta tóte oile lor la boeriĭ slujbaşĭ, făr de a şi le tăinui, căcĭ orĭ care se va dovedi că aŭ ămblat aşĭ ascunde şi aşĭ tăinui oile cu gând să păgubească Visteria, pe unul ca acela nu numaĭ că ’l vom da de a’şĭ plăti tóte vitele îndoit, ci insuşĭ va lua şi osânda; şi fieş-care părcălab din fieş-care sat să fie dator a arĕta la slujbaş oile fieş-căruia şi cele ce se vor afla în preajma satuluĭ, căcĭ de se va găsi vre-un părcălab ce aŭ şciut oile cuivaşĭ şi n’aŭ îndreptat pe slujbaşi, ci le-aŭ tăinuit, acel părcălab se va pedepsi.

4) Slujbaşiĭ să aibă a se feri de a nu face vre-o pagubă, nedreptate saŭ cheltuială cuivaşĭ, cu a le lua cevaşĭ pentru hrana lor şi a cailor lor, saŭ a le face alte mijlóce împotriva voinţeĭ Divanuluĭ, de nedreptăţĭ, căcĭ de orĭ carele ne vom înşciinţa că n’aŭ urmat după porunca Divanuluĭ, după ce’l vom pune de va plăti acea pagubă îl vom şi pedepsi. Porunceşce Divanul D-vóstră ispravnicilor aĭ judetuluĭ, să daţĭ tot felul mână de ajutor slujbaşilor, de a putea săvêrşi slujba fără de cusur, să nu se întâmple sfeterismos, că pentru orĭ ce pagubă se va întêmpla din pricina neajutoruluĭ d-vóstră, veţĭ fi răspunḑĕtorĭ, cum în potrivă când vor fi sudiţiĭ supĕraţĭ de către slujbaşĭ cu vre-un fel de nedreptate, iarăşĭ veţĭ fi rĕspunḑĕtorĭ.—1811, August.

Al Ungro Vlahieĭ Ignatie.

Sovetnic Loghinov, Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu, vel Vist. . . . vel Logofĕt.

Cod. LXXI, fila 29.

Anexa No. 9 (pag. 492.—vol. IX)

13 cărţĭ s'aŭ făcut de dincóce de Olt şi să se dea D-luĭ Vistieruluĭ Moscu

De la întêiul Divan, către d-lor ispravnicĭ ot sud.

Fiind-că oeritul sudiţilor Ungurenĭ, ce se plăteşce acum tómna, l’aŭ cumpărat D-luĭ fratele Vistier Moscu, de la D-luĭ fratele Vornic Mihalache Manu şi aŭ orânduit tacsilidar la acest judeţ pe . . . . . Divanul scrie D-vóstră şi porunceşce straşnic, să ’ĭ daţĭ cuviinciósa mână de ajutor, spre a putea căuta acéstă slujbă făr de cusur, ca o slujbă ce este a cămăriĭ împĕrăteşcĭ, urmând întocmaĭ după deosebite ponturĭ ce i s’aŭ trimis, şi strîngênd baniĭ rîndurĭ rândurĭ, să se trimiţă la Vistier Moscu; căutaţĭ dar cusur să nu facă, că apoĭ împotrivă urmând veţĭ fi răspunḑĕtorĭ. — 1811, Septembrie 28.

Cod. LXV, fila 126.

Anexa No. 10 (pag. 492. IX)

Către gheneral Comnino

Cu cinste aŭ primit Divanul predlojenia Ecselenţieĭ Tale, de la 6 ale aceșteĭ lunĭ, sub No. 228, coprinḑĕtóre că Ecselenţa Ta aĭ poruncit D-luĭ porucicululuĭ Borisovicĭ, ce se află la isprăvnicatul judeţuluĭ Teleorman, a supune pe neguţătoriĭ Şiştovlăĭ, ce se află aicĭ într'acel judeţ, ca să plătéscă oerit pentru oile ce le au de strînsură, spre îndestularea cumpĕrătorilor, dar astă-ḑĭ aŭ primit Divanul înşciinţare de la acel isprăvnicat, scrisă de la 3 ale următóreĭ lunĭ, coprinḑĕtóre, că dându-se volnicie şi din partea d-luĭ numituluĭ porucie ofiţer isprăvnicatuluĭ şi trimiţĕnd slujitorĭ ca să se aducă spre împlinîrea banilor, nicĭ într'un chip n'aŭ arĕtat supunere, ci aŭ trimis rĕspuns ḑicĕnd, că eĭ sunt Sîrbĭ şi nu plătesc oierit nicĭ pe oile de strînsóre, şi ḑic ispravniciĭ, că aceştĭ Sirbĭ Şiştovlaĭ supunere nu daŭ la altul de cât numaĭ la ofiţerul ce este orânduit de Ecselenţa Sa adevărat sfetnic de stat Coronel; de aceea dar nu lipseşce Divanul iarăşĭ a arĕta Ecselenţeĭ Tale, ca să bine-voeşcĭ şi prin mijlocul ce se va socoti să se îndatoreze aceĭ neguţătorĭ Şiştovlăĭ a plăti oeritul după obiceiŭ şi după ponturile cu care s'aŭ vêndut slujba, căcĭ când va rĕmânea a nu plăti, cer cumpărătoriĭ a se scădea cu suma banilor lor, şi urméză a se păgubi hazneaua. — 1811, Noembrie 16.

Cod. LXVI, fila 169.

Anexa No. 11 (pag. 492. IX)

Către Ecselenţa Sa gheneral-maior Ieltuhin

De la întêiul Divan şi Comitet al principatuluĭ Valahieĭ. Avem cinste a arĕta Ecselenţeĭ Tale, că după jalba ce aŭ dat Divanuluĭ dumnélor cumpĕrătoriĭ oerituluĭ curgătoruluĭ an pentru Sìrbiĭ ce aŭ fost vechĭ birnicĭ aĭ Vistierieĭ şi cum şi alţĭ lŏcuitorĭ din judeţele de maĭ jos arĕtate, că nu se supun a plăti oeritul după ponturile cu care s'aŭ vêndut, cu tóte că Divanul aŭ făcut destule poruncĭ către ispravniciĭ acelor judeţe, ca să îndatorească pe aceĭ nesupuşĭ la plata oerituluĭ, dar nicĭ o urmare de împlinire n'aŭ putut face ispravniciĭ, din pricina nesupuneriĭ acelora, dupĕ înşciinţările ce aŭ venit la Divan; ci fiind-că suma acelor oĭ neplătite se adună nouă-ḑecĭ şi nouă de miĭ una sută, care fac o mare sumă de banĭ şi de nu se va da dumnélor cumpărătoritor oerituluĭ cuviincios ajutor spre împlinirea acestor banĭ, urméză a se zăticni şi împlinirea banilor coróneĭ de la dumnélor, de aceea rógă Divanul pe Excelenţa Ta, să bine voeşcĭ, ca să se orânduiască din partea ostăşască şepte poruncĭ deschise, fieş-care la câte un judeţ din cele maĭ jos însemnate şepte judeţe, ca împreună cu omul cumpărătorilor acestuĭ huzmet i cu poruncile Divanuluĭ, să mórgă la acele judeţe şi făr de zăbavă să împlinéscă baniĭ oerituluĭ după ponturĭ de la ceĭ nesupuşĭ, după fóia ce se va da de către orânduiţĭ slujbaşĭ, pentru numele şi suma oilor fieş-căruia, care poruncĭ deschise împreună şi cu aceĭ şepte ómenĭ ce se vor orândui din partea ostăşască, ne rugăm să se trimiţă la Divan. — 1812, Iulie 28.

Ignatie Mitropolit, Constantin Varlaam, Constantin Samurcaş, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu.

oĭ	
2,220	Slam Râmnic.
1,564	Brăila.
1,345	Saac.
1,606	Prahova.
12,505	Ilfov.
40,000	Vlaşca în cincĭ sate întregĭ.
40,000	Teleorman în nouă sate.
99,100	

Cod LXVI, fila 236 verso.

Anexa No. 12 (pag, 492. IX)

Osebite cărţĭ ce s'aŭ făcut tot pentru oerit, către ispravnicĭ.

Huzmetul oerituluĭ pe acest următor an vênḑêndu-se la cochiivechĭ in Divan şi luând săvârşire, iata s'aŭ rânduit taxildar aci în acest judeţ, carele are a urma şi a căuta slujba întocmaĭ după ponturile Divanuluĭ ce i s'aŭ dat la mânĭ şi de vreme ce greutăţile şi trebuinţele cererilor sunt multe şi grabnice a se împlini, s'aŭ otărît a se plăti câte parale 17 de tóte oile i caprele i mieiĭ i eḑiĭ, care huzmet fiiind mare, urméză ca taxildarul şi slujbaşiĭ să aibă orĭ ce ajutor de la isprăvnicat, pentru care şi poruncesce Divanul, ca să daţĭ tot felul de ajutor boeruluĭ taxildar şi slujbaşilor, cu slujitorĭ îndestuĭ, atât spre a putea maĭ cu înlesnire urmări huzmetul acesta, cât şi pentru împlinirea banilor, care huzmet fiiind venit al Caseĭ împĕrătescĭ, să sciţĭ că de se va întâmpla vre-o pagubă huzmetuluĭ din nedarea ajutoruluĭ cu slujătorĭ în destuĭ, tótă acea pagubă se va împlini din casele d-vóstră, precum şi la trimiterea banilor aicĭ la Bucurescĭ Divanul îndatoréză pe d-vóstră, ca să daţĭ slujitorĭ îndestuĭ a-ĭ aduce, căcĭ de se va întâmpla a se prăpădi şi a se hrăpi niscaĭ banĭ de către hoţĭ, aceĭ banĭ se vor împlini iarăşĭ dela d-vóstre; slujba însă are a se căuta de la 17 Aprilie de când a luat sfârşit vînḑarea. — 1812 Maiŭ 6.

Loghinov polcovnic

Manolache Creţulescu, Isac Ralet, Barbu Văcărescu, vel vist.

Anexa No. 13 (pag. 492. IX)

Cartea schituluĭ Ciolanu din sud. Saac pentru scutéla de oerit.

Datu-s'aŭ acéstă carte a Divanuluĭ sfântuluĭ schit ce se numesce Ciolanu din sud. Saac, i cuviosuluĭ Paisie ieromonahul stareţuluĭ şi părinţilor călugăraşĭ de acolo, ca să aibă a scuti oeritul pe drepte vitele de oĭ i capre i mieĭ i eḑĭ ce-ĭ va avea schitul, ca să fie schituluĭ de întărire şi ajutor, iar părinţilor călugăraşĭ spre chiverniseală şi mângâere la lipsa în care se află petrecênd, aflându-se acest schit fórte sărac si la munte în loc petros, unde nu'şĭ pot căpătui cele trebuincióse de hrană; poruncesce Divannul şi vouă slujbaşilor oerĭ şi toturor orĭ ce alţĭ slujbaşĭ supĕrare de oerit saŭ vre-o altă cerere cât de puţin să nu faceţĭ schituluĭ pe drepte vitele ce are, dar şi părinţiĭ călugăraşi să se feréscă a nu amesteca oĭ străine într'ale schituluĭ, că dovedindu-se într'o faptă ca acésta, apoĭ li se va ridica privileghiul acesta al scuteleĭ oerituluĭ.

Vasile polcovnic Loghinov.
Manolache Banu, Isac Ralet, Barbu Văcărescu, vel vist.
(pecetea ţereĭ)

Cod. LXXI, fila 46.

Anexa No. 16. (pag. 593. IX)

Porunca ce s'aŭ făcut către Ispravnicĭ pentru sorocul ce aŭ lungit Divanul la căutatul slujbeĭ oerituluĭ după jalba boerilor cumpĕrătorĭ.

Dela întâiul Divan.

Către Ispravnicĭ,

Dumnélor boeriĭ cumpĕrătorĭ aĭ slujbeĭ oerituluĭ, prin jalbă aŭ făcut arĕtare Divanuluĭ, că cumpĕrătoriĭ cercătureĭ oerituluĭ se lépădă de cumpĕrătóre, cu cuvênt că poruncile ce li s'aŭ dat de la Divan pentru căutarea slujbeĭ cercătureĭ coprind că numaĭ până la 15 ale luneĭ aceştia Octombre să aibă a căuta slujba cercătureĭ şi cum că cumpĕrătoriĭ cercătureĭ nicĭ până acum încă n'aŭ plecat şi numaĭ până vor ajunge la judeţ să împlinesce sorocul şi rĕmâne cercătura jos, a cărora jalbă orînduită fiind spre cercetare la Dumnéluĭ cinstitul vel Logofet, ne-aŭ arĕtat prin anafora, că din pricină căcĭ sunt sudiţĭ şi statornicĭ şi musafirĭ s'aŭ întêmplat multă întârḑiere la căutatul slujbeĭ oerituluĭ, şi de nu li se va lungi sorocul cercătureĭ în adevĕr se păgubesc. Drept aceea dar avênd dumnélor cumpĕrătoriĭ oerituluĭ şi cercătureĭ drept cuvênt, iată că Divanul le-aŭ lungit sorocul cercătureĭ, ca să aibă voie a căuta slujba cercătureĭ oerituluĭ până la 15 a luneĭ luĭ Decembre; ci dar să fiţĭ însciinţaţĭ de acésta şi până la numitul soroc volnicĭ să fie cercătoriĭ a căuta slujba cercătureĭ, iar după împlinirea acestuĭ soroc să nu-ĭ îngăduiţĭ dumnévóstră a maĭ face cercătură.—1810, Octombre 8.

Cod. LXV. Fila 55, verso.

Anexa No. 17. (pag. 493. IX).

Dela întâiul Divan şi Comitet.

Se dă volnicie. . . . . să mérgă la sud. . . . . unde să facă scumpă cercetare de urmările slujbaşilor oerĭ şi verĭ pe care va dovedi că aŭ luat maĭ mult peste 17 parale de vită i douĕ parale de răvaş de nume să-l pue sĕ întórcă până la un ban lŏcuitorilor şi apoĭ băgêndu-l în fiare să-l ducă la tacsildar a orîndui altul în locul luĭ şi apoĭ să-l ia în fiare să-l aducă aicĭ. Treĭ poruncĭ de acestea s'aŭ făcut încă.—1812, Maiŭ 20.

Cod. LXV. Fila 163, verso.

Anexa No. 18. (pag. 493. IX)

Dela întâiul Divan.

Vouĕ tuturor lŏcuitorilor dajnicĭ de oerit de la sud. . . . . sĕnătate şi tot binele vĕ poftim, fiind-că aŭ venit la auḑul Divanuluĭ multele năpăstuire şi jafurĭ ce pătimiţĭ cu luărĭ maĭ mult de către slujbaşiĭ oerĭ peste coprinderea Ponturitor oerituluĭ, pentru aceea iată nu lipsi Divanul a vĕ da în scirĭ că aveţĭ să plătiţĭ oerit câte şépte-spre-ḑece parale de óie i de capră i de miel, i de ed, i douĕ parale pentru răvaş de nume, iar plocónele şi paralele de numĕrătóre aŭ lipsit şi nu aveţĭ a plăti maĭ mult, nicĭ pentru vite mórte saŭ pentru peĭ, iarăşĭ nu aveţĭ a plăti oerit şi maĭ mult măcar un ban să nu daţĭ peste ceea ce am ḑis maĭ sus, iar de veţĭ vedea că slujbaşiĭ în silnicie vĕ va îndatora să daţĭ ceva maĭ mult, precum şi în alte orînduelĭ ce

---

NB. La pagina 164 din acéstă condică este vorba *consistorie* în 1812, Iulie 2.

vor eşi asupră-vĕ, veţĭ vedea că Zapciiĭ vĕ asupresc şi vĕ iea maĭ mult peste ceea-ce este porunca Divanuluĭ, atuncĭ pentru ca să nu veniţĭ pe aicĭ pe la Bucurescĭ să vĕ cheltuiţĭ şi să vĕ perdeţĭ vremea, să mergeţĭ întâiŭ pe la dumnélor Ispravniciĭ judeţuluĭ, ca să vĕ jăluiţĭ şi când veţĭ vedea că de la dumnélor Ispravniciĭ nu vi se face îndestulare şi despăgubire de acele jafurĭ, atuncĭ să veniţĭ aicĭ, să vĕ arĕtaţĭ cu jalbă la Divan şi să fiţĭ bine încredinţaţĭ, că nu numaĭ în tótă îndestularea şi dreptatea veţĭ afla-o de la Divan, ci încă şi aceĭ slujbaşĭ şi zapciiĭ hrăpitorĭ şi jacăşĭ, nu vor rĕmânea nepedepsiţĭ şi pentru ca să se încredinţeze Divanul că a-ţĭ auḑit şi a-ţĭ înţeles porunca acésta, să vĕ şi iscăliţĭ într'ânsa preotul, pârcălabul i doui treĭ dintre sătenĭ, şi fiţĭ sănătoşĭ.—1812, Maiŭ 28·

Constantin Ghica Viţ prezident, Constantin Samurcaş vel. Vist. Ignatie Mitropolit, Polcovnic Loghinov, Manolache Creţulescu, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu,,.. Varlaam.

Vel Logofĕt.

Cod. LXV, Fila 166 v.

Divanul, la ispravnicĭ

Dumnélor boeriĭ cumpărătorĭ aĭ slujbeĭ oerituluĭ de estimp, iarăşĭ aŭ făcut arĕtare Divanuluĭ, că tacsildariĭ şi slujbaşiĭ oerĭ fac lŏcuitorilor jafurĭ şi luărĭ maĭ mult peste coprinderea ponturilor oerituluĭ şi înseşĭ D-lor cerură a se face acelor jacăşĭ căzuta pedépsă de la Divan, fiind-că în şcirea D-lor nicĭ de cum nu sunt acele jafurĭ, maĭ vêrtos că D-lor le plătesc simbriĭ îndestulate, care póte să taie peste talerĭ şaĭ-ḑecĭ de miĭ la toţĭ slujbaşiĭ, pentru care fiind-că după alta asemenea întêia arĕtare ce aŭ maĭ făcut Divanuluĭ Dumnélor boeriĭ cumpĕrătorĭ, Divanul v'aŭ trimis straşnica poruncă, ca nicĭ de cum să nu îngăduiţĭ pe tacsildarĭ şi slujbaşĭ a lua oerit maĭ mult peste coprinderea ponturilor, şi pe uniĭ ca aceia jacaşĭ nu numaĭ să îĭ puneţĭ a întórce înapoĭ lŏcuitorilor ceea-ce le-aŭ luat maĭ mult, ci încă să'ĭ înşciinţaţĭ Divanuluĭ anume cine sunt aceia jăcăşĭ, ca să aveţĭ al 2-lea poruncă de urmare, după care se vede că d-vóstră v'aţĭ însoţit cu taxildariĭ şi cu slujbaşiĭ şĭ-ĭ lăsaţĭ de fac jafurĭ locuitorilor, pentru-că unde aşteptam a conteni jafurile după aceeaşĭ poruncă ce vi s'aŭ dat, împotrivă vedem pe tóte ḑilele jălbĭ de la lŏcuitorĭ viind şi eĭ aicĭ cu plângere, că li se cere şi li se ia oerit câte 25 de parale şi până la 30 de vită cum şi plocóne grele şi altele, din care se înţelege, că d-vóstră nu aveţĭ nicĭ o durere de săraciĭ lŏcuitorĭ şi nu le faceţĭ nicĭ o îndestulare ci'ĭ lăsaţĭ în jaf şi înşivă sunteţĭ pricină de vin lŏcuitoriĭ aicĭ cu jălbĭ de li se pricinuesc cheltuelĭ şi perderea agoniselelor acum când este vremea lucruluĭ a tot folosuluĭ de peste an; pentru care şi acum de iznóvă straşnic vĕ porunceşce Divanul, ca îndată după primirea acesteĭ poruncĭ numaĭ de cât să puneţĭ să se citéscă acéstă deosebită poruncă a Divanuluĭ ce este către lŏcuitoriĭ aceluĭ judeţ în tóte oraşele şi satele judeţuluĭ, cum şi prin sfintele biserici, Dumineca şi în sĕrbătorĭ, ca să şcie toţĭ lŏcuitoriĭ de obştie, că aŭ să plătéscă oerit câte 17 parale de óie şi de capră, şi de miel şi de ed, fără de plocóne şi fără de paralo de numĕrătóre, ci numai de răvaş ce va da de nume să iea douĕ parale, iar pe vite mórte saŭ pe peĭ să nu maĭ céră oerit, ci numaĭ pe cele ce s'aŭ aflat viĭ în pĕr la vremea ce s'aŭ scris de către slujbaşĭ, pe acestea numaĭ să plătéscă oerit, şi orĭ ce lŏcuitor va veni la d-vóstră cu arĕtare, că-ĭ cere maĭ mult oerit, saŭ că i-aŭ şi luat baniĭ, d-vóstră nu numaĭ să puneţĭ pe acel jacăş ca să întórcă la lŏcuitorul acela baniĭ ce-ĭ va fi luat maĭ mult, ci încă să-l şi pedepsiţĭ cu bătaie, ca să fie şi spre pilda altora a înceta de jafurĭ şi pentru ca să se încredinţeze Divanul că porunca acésta ce s'aŭ scris osebit pentru lŏcuitorĭ s'aŭ citit în auḑul lŏcuitorilor de aŭ auḑit'o şi aŭ inţeles'o, să se iscăléscă intr'însa preotul i părcălabul şi douĭ treĭ din sătenĭ de la fieş-care sat, şi aşa iscălită să o trimiteţĭ aicĭ la Divan dinpreună cu înşciinţarea d-vóstră, căcĭ să şciţĭ în adevĕr, că de se va arĕta şi în urma acesteĭ poruncĭ niscaĭ lŏcuitorĭ cu jălbĭ, că aŭ venit la d-vóstră şi nu le-aţĭ făcut nicĭ o îndestulare, atuncĭ are să trimiţă Divanul, ca să rădice pe aceĭ jacăşĭ în fiară să-ĭ aducă aicĭ şi să-ĭ pedepséscă cu bătaĭe prin târg şi cu trimitere la Ocnă, şĭ apoĭ are să facă Divanul amăruntă şi scumpă cercetare, şi când se va dovedi, că d-vóstră n'aţĭ pus să s citéscă în auḑul lŏcuitorilor osebita carte a Divanuluĭ, ce s'aŭ scris către dênşiĭ atuncĭ să şciţĭ, că o să vă îndatorim ca să plătiţĭ înşuşĭ d-vóstră tot jaful acela, ce slujbaşiĭ aŭ luat maĭ mult de la săraciĭ lŏcuitorĭ, ca să vă fie spre pildă pentru neîngrijirea d-vóstră şi pentru neascultarea porunceĭ; şi acum să avem rĕspunsul d-vóstră pentru primirea acesteĭ poruncĭ, iar până în ḑece ḑile să ne trimiteţĭ înapoĭ deosebitele cărţĭ ce s'aŭ scris cătra lŏcuitorĭ, iscălite fiind, cum am ḑis, de preot i părcălab şi de doĭ treĭ din sătenĭ. — 1812 Maiŭ 28, vel vist.

Al Ungrovlahieĭ Mitropolit. Constatin Ghica viţ prezident. Polcovnic Loghinov.

Manolache Creţulescu Ban, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Varlaam. Constantin Samurcaş, . . . vel logofĕt.

Anexa No. 19 (pag. 494. IX)

La 30 Maĭ 1812 Comitetul cătră Costache Logofeţulu, care a fost cercetator oerituluĭ din Prahova. I se poruncesce «straşnic, ca urmând porunceĭ ce'ţĭ este dată, atât pe slujbaşiĭ ce arĕţĭ că iaĭ gasit luând maĭ mult oerit de cât 17 parale de vită şi 2 parale pentru răvaş, cât şi pe alţĭ ce'ĭ veĭ dovedi cu asemenea urmare, după ce veĭ împlini de la dânşiĭ locuitorilor ceea ce li va fi luat maĭ mult, apoĭ să-ĭ bagĭ în legăturĭ de feare şi să-ĭ aducă la Divan în pază, spre aşĭ lua pedépsa ce li este hotărîtă. Iar către acésta poruncim straşnic Biv vel Sluger Nicolae Balacene, Ispravnic al acestuĭ judeţ, ca pe deoparte să ne dai rĕspuns: cu ce cuvênt saŭ semeţie aĭ luat porunca din mânile mumbaşiruluĭ, orĭ că teaĭ întovărăşit la jafurĭ cu slujbaşiĭ de aĭ lăsat şi grijirea şi temerea stăpânireĭ la oparte? iar pe de altă parte numaĭ decât dând şi acea poruncă în mânile mumbaşiruluĭ, să-ĭ daĭ apoĭ tot felul mână de ajutor la cele-ce'ţĭ va arĕta că are trebuinţă, spre urmare şi sevârşirea porunceĭ. *Mitropolit Ignatie, Vel vistier Ghica, Isac Ralet, Barbu Văcărescu, Const. Varlam.*—1812 Maĭ 30.

Cod. LXIV fila 62 verso.

Anexa No. 20 (pag. 494. IX)

De la întêiul Divan şi Comitet al prinţipatuluĭ Valachieĭ

Fiind-că slujba oerituluĭ pe anul acesta 1809 pentru împlinirea grabnicilor trebuinţĭ ce este într'acéstă vreme s'aŭ vîndut indoit adică de la toţĭ locuitoriĭ dajnicĭ, să ia de óe pe banĭ 20 şi poclónele pàn la 10 po banĭ 2 şi de la 10 în sus orĭ câtă sumă va avé să ia de nume po banĭ 160, iar de la sudiţĭ sĕ ia de óe po banĭ 10 şi poclónele până la 10 po banĭ 1, iar de la 10 în sus po banĭ 80 de nume şi pentru sudiţĭ ce se află şedĕtorĭ statornicĭ cu casele i nămestiile lor aice, fiind-că sĕ folosesc şi să îndestuléză din acest pământ s'aŭ îndatorat, ca să plătéscă şi eĭ îndoit la acéstă ajutorinţă, ca şi pământeniĭ, iar numaĭ sudiţiĭ, ce sunt musafirĭ, cu vitele la păşune şi iar sĕ întorc primăveara înapoĭ, aceia sĕ plătéscă numaĭ oeritul drept, după vechiul obiceiŭ, precum se arată maĭ sus.

Şi fiind-că Dumnéluĭ boerul cumpĕrător al oerituluĭ, aŭ orânduit cercător de numita slujbă la sud . . . . po . . . . i s'aŭ dat cartea Divanuluĭ, ca prin şcirea dumnévóstră ispravnicilor se âmble pe urma slujbaşilor dintâiŭ a face cercătură, fără a supĕra odihna locuitorilor, ce aŭ plătit odată oerit pe vitele lor, sĕ stringă numaĭ rĕvaşele slujbaşilor dintêiŭ şi să dea cercătorul ale sale, pentru care să ia 2 parale, care rĕvaşe înfăţişându-le cu catastişele slujbaşilor dintêiŭ, pe care din slujbaşĭ iĭ va găsi cu oĭ tăinuite şi ne arĕtat în catastih, plătite fiind de locuitorĭ, dovedindu-se prin marifetul dumnévóstră ispravnicilor, să-l apuce a plăti baniĭ îndoiţĭ, la care să aibă ajutoriul dumnóvóstră; iar locuitoriĭ, ce se vor găsi cu oĭ nearĕtate la slujbaşiĭ dintêiŭ, prin marifetul dumnévóstră Ispravnicilor, dovedindu se că aŭ avut acele oĭ la vremea slujbeĭ şi nu le-aŭ arĕtat, să plătéscă baniĭ oerituluĭ îndoiţĭ, să nu fie însă supĕraţĭ locuitoriĭ cu cerere de banĭ maĭ mult peste ceea-ce s'arată maĭ sus, nicĭ cu cererĭ de conace pentru dênşiĭ, saŭ caiĭ lor, ci orĭ ce le va trebui şi vor avé lŏcuitoriĭ, să cumpere cu banĭ gata, prin învoială. Şi cercătoriĭ să nu fie volnicĭ a âmbla cu cercetura de cât numaĭ până la Martie, în 10 şi aşa cu mijlocul ce poruncim dumnóvóstră ispravnicilor, să daţĭ mână de ajutor orânduituluĭ cu cercătura, spre împlinirea banilor îndoiţĭ pe vitele găsite, ear în potrivă urmând cercătorul sĕ va pedepsi şi dumnévóstră ispravnicilor aĭ judeţuluĭ nu veţĭ avea cuvênt de îndreptare pentru neîngrijire.—1809 Dechembrie 16.

Cod. LXXI, fila, 20 verso.

Anexa No. 21 (pag. 494. IX)

S'aŭ făcut patru cărţĭ deschise iar după cererea cumpĕrătorilor cercătureĭ oerituluĭ, însă la Slam-Râmnic, Buzeŭ, Ialomiţa şi Dolj, ca să facă cercătură până la sfârşitul luĭ Mart.—1811 Mart 2.

Anexa No. 22. (pag. 494. IX)

Cărţĭ de cercătura oerituluĭ.

De la întêiul Divan şi Comitet.

Fiind-că slujba oerituluĭ de la dajniciĭ pământenĭ pe anul acesta 1812 pentru întâmpinarea grabnicelor trebuinţe ce sunt, s'aŭ vîndut, ca să se ia de oaie, i de capră, i de miel şi de edĭ, câte parale 17 arădicându-se numirea de plată, pe plocóne, i de numĕrătóre, fără numaĭ să se ia de o turmă adică de răvaş de un nume câte parale două, afară din privileghiaţĭ i din sudiţĭ cu sineturĭ, ce aŭ osebite ponturĭ, afară de panduriĭ din patru judeţe ot preste Olt ce se află în slujba împĕrătéscă şi afară din oile sirbeşcĭ ce vin de peste Dunăre, de la ceĭ-l-alţĭ să urmeze a face cercătură oerituluĭ ce s'aŭ vîndut la trecuta luna luĭ Aprilie cu urmare după cum maĭ jos se coprinde. Decĭ s'aŭ dat aséstă carte a Divanuluĭ . . . . . . ce s'aŭ orânduit de Dumnélor boeriĭ cumpĕrătorĭ aĭ oerituluĭ, cercătura acesteĭ slujbe la sud . . . . ca prin şcirea Dumnévóstră ispravnicilor aĭ judeţuluĭ, să âmble pe urma slujbaşilor celor dintêiŭ, să facă cercătură, fără a supĕra odihna lŏcuitorilor, ce aŭ plătit odată oerit pe vitele lor, ci să strîngă numaĭ răvaşele slujbaşilor dintóiŭ şi să dea cercătoriĭ răvaşe ale salo, pentru care răvaşe să ia numaĭ douĕ parale, iar nu maĭ mult, căcĭ straşnic se va pedepsi, care răvaşe înfăţişându-le cu catastihul slujbaşilor dintêiŭ, pe care din slujbaşĭ îĭ va găsi cu oĭ tăinuite şi nearĕtate în catastih plătite fiind de lŏcuitorĭ, dovedindu-se prin marifetul Dumnélor ispravnicilor, să'l apuce a plăti baniĭ îndoit; aşijderea şi lŏcuitoriĭ ce'ĭ va găsi cu oĭ nearĕtate la slujbaşiĭ dintêiŭ, dovedindu-se că aŭ avut acele vite în vremea slujbeĭ şi nu le-aŭ arĕtat, ci le-aŭ tăinuit, să plătéscă şi eĭ baniĭ oerituluĭ îndoiţĭ, fără de a fi supĕraţĭ lŏcuitoriĭ cu cerere de banĭ maĭ mulţĭ peste ceea-ce se arată maĭ sus, nicĭ cu cerere de conace, şi orĭ ce'ĭ va trebui slujbaşuluĭ cercător pentru mâncarea luĭ şi a caluluĭ sĕŭ, să cumpere cu banĭ tóte; iar de veţĭ auḑi D-vóstră ispravnicilor aĭ judeţuluĭ, că cercătoriĭ aŭ luat de la răvaşe măcar un ban maĭ mult peste douĕ parale, orĭ că fac lŏcuitorilor luărĭ maĭ multe peste baniĭ îndoiţĭ, saŭ alte jafurĭ, orĭ cheltuelĭ pentru mâncarea lor şi a cailor lor, nu numaĭ să nu-'ĭ îngăduiţĭ a maĭ face cercătură, ci încă să'ĭ apucatĭ să întórcă şi înapoĭ la lŏcuitorĭ tot jaful acela ce le va lua maĭ mult, şi îndată să'ĭ şi goniţĭ din judeţ; cercătoriĭ însă să nu fie volnicĭ a âmbla cu cercătura maĭ mult în judeţ de cât numaĭ până la sfârşitul luĭ Septembre, fiindu-le îndestul acest soroc de treĭ lunĭ a face cercătură şi aşa cu mijloc ce poruncim, să daţĭ şi d-vóstră ispravnicilor, cuviincios ajutor orânduiţilor cercătorĭ, spre împlinirea banilor îndoiţĭ pe vitele ce se vor dovedi dosite, căcĭ împotrivă de vor urma cercătoriĭ, orĭ d-vóstră ispravnicilor le veţĭ păzi hatâr şi le veţĭ trece cu vederea urmările lor cele împotrivă, să şciţĭ că veţĭ cădea în vină şi nu vĕ veţĭ putea îndrepta cu nicĭ un cuvênt, ci dar aşa şă urmaţĭ negreşit. 1812 Iulie 1.

Mitropolit, Banu Costache, Ban Manolache, Isac Ralet, Barbu Văcărescu, Polcovnic, Varlam, Const. Samurcaş.

Vel vist. vel logofĕt.

Cod. LXXI. fila 50 verso.

Anexa No. 23. (494 IX)

Divanul către Engelhardt.

Fiind-că în ponturile slujbeĭ oerituluĭ, ce s'aŭ scos acum, se coprinde pentru sudiţiĭ ce sunt şeḑĕtorĭ cu casele lor prin satele ţĕriĭ, să plătéscă oeritul după catastişele ce se va da la Divan de la cinstitele consulaturĭ de numele lor prin cererea Ex. Tale şi fiind-că boeriĭ cmupĕrătorĭ aĭ oerituluĭ aŭ orînduit ómenĭ, ca să caute slujba şi acele catastişe de numele sudiţilor le sunt trebuincióse cât pentru sudiţiĭ austriaceşcĭ să bine-voieştĭ Ex. Ta a ne trimite porunca: după care catastih să dăm copie cumpĕrătorilor, după catastihul ce-l avem din vechime de la Aghenţie, cu pecetea Aghenţieĭ, saŭ este să se ia prin Ex. Ta de la Aghenţie alt catastîh şi să ni să dea, ca să dăm şi noĭ cumpĕrătorilor, fiind-că adastă, ne putênd face urmare slujbiĭ fără aceste catastişe. Asemenea ne rugăm şi pentru catastihul sudiţilor franţuzeşcĭ.—1810 Aprilie 21.

Cod. LXI, fila 77 verso.

VINĂRICIŬ

Anexa No. 24. (pag. 494 — vol. IX)

17 *cărţĭ legate*

D-vóstră ispravnicilor ot sud . . . . sănătăte, măcar că între aceste ḑile s'aŭ trămis poruncile Domnieĭ Mele, atât către d-vóstră, cât şi osebite către lŏcuitorĭ, deschise, pentru *vinăriciul îndoit*, ca să faceţĭ tot felul de silinţe al împlini, şi baniĭ să-ĭ trimiţĭ toţĭ la Visteria Domnieĭ Mele, dară fiind-că acum s'aŭ dat asupra cumpĕrătorilor, a se lua adică baniĭ de către dînşiĭ, vĕ poruncim, ca nu cumvaşĭ să continiţĭ a face acel ajutor şi silinţe, spre a se înplini baniĭ negreşit, pe carĭ să-ĭ lăsaţĭ a se lua de orânduitul tacsildar al cumpĕrătorilor, ci dar să urmaţĭ precum poruncim şi fiţĭ sănătoşĭ. — 1807 Ghenar. 12.

Cod. LIV, fila 14.

Anexa No. 25. (pag. 494 — vol. IX)

Poruncĭ la 12 judeţe a se izgoni vinăricieriĭ din judeţe a nu maĭ supĕra pe lŏcuitorĭ.

Iω Constantin Alexandru Ipsilant Voevod. i gospod.

Dumnévóstră ispravnicilor ot. sud . . . . sănătate, fiind-că multe şi necontenite jalbe ni se daŭ de către locuitoriĭ aceluĭ judeţ, prin carĭ se plâng pentru vinăricerĭ, că nu contenează a se înconjura prin popóre şi prin sate făcêndu-le cererĭ de plată vinăriciuluĭ, şi fiind-că nicĭ într'un chip nu suferim Domnia Mea a se zmăcina lŏcuitoriĭ maĭ mult cu cererea vinăriciuluĭ, care s'aŭ început de astă tómnă şi s'aŭ întins până acum în vremea primăveriĭ, iată dară vĕ poruncim, îndată după primirea acestiĭ domneşciĭ nóstre poruncĭ numaĭ de cât să aveţĭ a izgoni din judeţ atât pe tacsildarĭ, cât şi pe slujbaşiĭ vinăriciuluĭ tomniĭ trecute, şi să apĕraţĭ pe lŏcuitorĭ a nu maĭ fi supĕraţĭ întru nimic, nicĭ de vinăriciul cel obicinuit, nicĭ de aḑaosul acel câte douĕ parale la vadră, căcĭ de ne va maĭ veni din lŏcuitorĭ cu jălbĭ, că şi după acésta se maĭ supĕră cu cererĭ de vinăricĭ, înşi-vĕ veţĭ avea a da séma şi fiţĭ sĕnătoşĭ. — 1807, Februarie 15.

Anexa 26. (pag. 494. IX)

Iω Constantin Alexandru Voivod. Domn amendorora ţerĭ Moldova şi Valahia.

D-vóstră Ispravnicilor ot sud.... sănătate, fiind că boerii ce aŭ cumpărat de la Cochi vechi slujba ajutorinţeĭ de Vinăriciŭ, adeca câte alte doue pärale de vadră peste cincĭ banĭ ceĭ obişnuiţĭ, au făcut arĕtare Domnieĭ Mele, cum că locuitori şi alţĭ ce sunt dajnicĭ de Vinăriciŭ nu se supun a plăti acest ajutor, după cuprinderea ponturilor ce sunt date; iată într'adins vă trimitem această osebită Domnéscа nóstră poruncă deschisă către obştia lŏcuitorilor, pe care să o arĕtaţĭ la toţĭ de obşte, şi se încredinţaţĭ, că vènḑarea acésta de ajutoriŭ la Vinăriciŭ s'aŭ făcut cu sfat de obşte de s'aŭ răspunsŭ şi s'aŭ *împlinit acea sciută de toţĭ silnică cerere, care aŭ urmat într'acea vreme,* decĭ fiind că precum s'aŭ ḑisŭ, darea acestuĭ vinăriciŭ de alte doue părale la vadră este ajutoriŭ pentru mântuire şi scăpare din primejdie a tuturor, să îndatoraţĭ dară pe toţĭ dajniciĭ de vinăriciŭ al plăti cu urmare întocmaĭ după ponturile vènḑăreĭ ce saŭ făcut la Cochi-vechi înaintea sfinţiilor sale părinţilor Arhireĭ, şi a d-lor Boerilor Divanuluĭ Domnieĭ Mele; pentru cure poruncim, că şi înşivă dumneavóstiă împreună cu tacsildaru dând tot feliul de ajutoriŭ slujbaşilor, să faceţĭ negreşit înplinirea banilor acestiĭ slujbe după ponturĭ şi făcêndu-se tacsil, să nu să iae de sluşbaşĭ nicĭ un banŭ, şi fără de zăbavă să aveţĭ a trimite dumnevóstră toţĭ de plin aicĭ la Visteria Domnieĭ Méle şi fiţĭ sănătoşĭ. — 1806 Decembrie 29.

Cod. LV, fila 9 verso.

Anexa 27 (pag. 494. IX)

Noĭ Constantin Alexandru Voevod, Domn amêndorora ţerilor Moldoviĭ şi Valahieĭ, Vouă tuturor lŏcuitorilor ot. sud. Romanaţĭ, vĕ facem Domnia Mea în şcire, că vinḑarea vinăriciuluĭ ce saŭ făcut la Cochi vechĭ de alte câte douĕ părale la vadră peste cincĭ banĭ ce sunt obişnuiţĭ, s'aŭ urmat cu sfat de obşte a părinţilor Arhireĭ şi a dumnélor Boerilor Divanuluĭ Domnieĭ Mele, de s'aŭ rĕspuns şi s'au împlinit acea şciută de toţĭ silnică cerere care s'aŭ urmat într'acea vreme, ci fiind-că precum s'aŭ ḑis, darea acestuĭ ajutoriŭ este pentru mântuirea şi scăparea din primejdie a tutulorŭ, şi fiind-că acéstă dare nu are să maĭ fie altă dată, nicĭ să se maĭ pomenéscă, îndată dar ce veţĭ vedea acéstă poruncă a Domnieĭ Méle, încredinţându-vĕ cu toţiĭ că ajutorul acesta se face cu însăşĭ voinţa şi hotărîrea nóstră pentru obstescul folos, numaĭ de cât să aveţĭ a rĕspunde fieş carele din voĭ peste plata acelorŭ cincĭ banĭ ai vinăriciuluĭ drept, şi osebitul acest ajutoriŭ, la tótă vadra câte alte douĕ parale, urmând la tóte întocmaĭ după coprinderea ponturilor ce sunt date pentru acéstă slujbă, de care s'aŭ şi trimis osăbita porunca nóstră către Ispravniciĭ Judeţuluĭ, ca împreună cu slujbaşiĭ vinăricerĭ făcênd înplinire de toţĭ baniĭ, să-ĭ trimiţă aicĭ la Visteria Domnieĭ Méle, cĭ dar să aveţĭ a fi următorĭ precum poruncim — *i isaam receh gospod.* — 1806, Decemvre 29.

Cond. LV, fila 9 verso.

Anexa No. 28. (pag. 495. IX)

Cărţile ce s'aŭ făcut la vinăriciu cel amestecat

De la căimăcănia prinţipatuluĭ Valahieĭ

Fiind-că pentru cunoscuta trebuinţă şi cheltuelitor Ţeriĭ, ce aŭ fost şi sunt într'acéstă vreme, şi pentru ajutoriu la plata datoriilor ţeriĭ, ce nu se pot ajunge din Huzmeturile Domneşcĭ, care sunt lăsate de Măria Sa prea Inălţatul nostru Domn a se vinde, iarăşĭ din luminata porunca Marieĭ Sale, s'aŭ luat milele Mônăstirescĭ, adecă ale sfinteĭ Mitropoliĭ, Episcopiile, Mŏnăstirile, Spitalurile i Schiturile şi Bisericele, ce le aŭ prin hrisóve i cărţĭ Domnescĭ vînḑêndu-se şi acestea, s'aŭ dat acéstă carte a Divanuluĭ, Boerilor cumpărătorĭ, cu care se aibă a orîndui ómenĭ la sud. Saac. pentru milele *Mônăstirilorŭ* ce maĭ jos se semnéză, care miliĭ are să le iae şi să le strîngă pe coprinsul popórelor, şi după mijlocul acela ce le strîngea Mônăstirile saŭ cumpărătoriĭ de la Mônăstirĭ, în aniĭ trecuţĭ, şi fiind-că după coprinderea ponturilor vinăriciuluĭ Domnescŭ, ce s'aŭ dat la cumpărătoriĭ dintêiŭ, mĕsurătórea are să se facă de aceĭ vinăricerĭ, dară însă la mĕsurătórea i la scris să fie înpreună cu orânduiţiĭ aceştia, ca să se facă doue catastişe asemenea, precum şi la luarea banilorŭ, se fie iarăş impreună amêndoue părţile, că în vremea ce se va lua baniĭ de la cei ce plătescŭ vinăriciŭ, să-'şĭ tragă fieş care partea sa, după analogia ce i va ajunge, iară să nu pretendirisască milarul să fie mĕsurătórea cotuluĭ a luĭ, după cum maĭ pe largŭ şi cu bună pliroforie, li saŭ făcut cunoscut milarilor la vremea vinḑăriĭ, dar nicĭ vinăriceriĭ Domnescĭ să nu facă vre o viclenie la mesurătóre a spune numerele cotuluĭ maĭ puţin de cât sunt în adevĕr, şi la aceia are voie milarul să cerce, şi să nu-l ingăduiască a metahirisi viclenie, iară la luarea banilor, maĭ vêrtos să nu fie slobod nicĭ cum vinăricerul Domnescŭ a lua fără de a fi şi milarul faţă, saŭ a nu i se da analogon de banĭ al seŭ în faţă, iar când vinăriceriĭ Domnescĭ vor âmbla cu vre-un mijlocŭ impotriva coprindereĭ acestiĭ poruncĭ, spre a păgubi pre milar saŭ nu-l va primi a fi faţă la luarea banilor, atuncĭ se arĕte stăpâniriĭ, şi stăpânirea are a da ajutorul, ca să se păzéscă urmarea acésta întocmaĭ; de care poruncim, şi taxildarule al vinăriciuluĭ Domnesc, să nu facĭ în vre-un chip câtu-şĭ de puţină urmare saŭ impotrivire spre paguba miliĭ, că arĕtându-se cu jalbă, veĭ fi căḑut la învinovătire şi apoĭ orĭ-ce pagubă se va întâmpla de la însuţĭ se va împlini, fiind-că şi ponturile vinăriciuluĭ Domnescŭ, cu care aĭ cumpărat, asemenea coprinderĭ aŭ, ca şi la scris să fie şi milarul împreună şi la banĭ partea miliĭ să nu se amestece a pretenderisi saŭ a opri vre-un ban cu nicĭ unŭ feliŭ de pricinuire, ci dar precum maĭ susŭ poruncim întocmaĭ şi întru tóte să se urmeze. — 1807, Septembre 18.

Isaac Ralet, Constandin Creţulescu, Barbu Văcărescu, Antonie Logf., Constandin Bălăceanu, Vel. Vist.

Cărţile ce s'aŭ făcut la Vinăriciul ce este câte cincĭ banĭ de vadră milă Mŏnăstirească.

De la Caimăcănia Ţeriĭ Românescĭ

Fiind-că pentru cunoştinţa trebuinţă a cheltuelilor ţăriĭ, ce aŭ fost şi sunt într'acéstă vreme, şi pentru ajutor la plata datoriilor ţeriĭ ce nu se pot ajunge din Huzmeturile Domnescĭ, care sunt lăsate de Măria Sa prea Inălţatul nostru Domn a se vinde, iarăşĭ din luminată poruncă Măriĭ Sale s'aŭ luat milele Mŏnăstirescĭ, adică ale Sfinteĭ Mitropoliĭ, Episcopiile, Mŏnastirile, Spitalurile i Schiturile şi Bisericele cele ce aŭ prin hrisóve i cărţĭ Domnescĭ, carĭ milĭ cu orânduiala ce se vênd şi Huzmeturile Domnescĭ vênḑêndu-se şi acestea s'aŭ dat acéstă carte a Divanuluĭ boerilor cumpărătorĭ, cu care să aibă a orândui ómenĭ la Sud. Saac. pentru milele Mŏnăstirescĭ, ce maĭ jos se însemnară, care milĭ are să le ia şi să le stringă pe coprinsul ponturilor, şi după mijlocul acela ce le stringea Mŏnăstirile saŭ cumpărătoriĭ de la Mŏnăstirĭ, în aniĭ trecuţĭ, şi fiind-că Vinăriceriĭ Domnescĭ, după coprinderea ponturilor Vinăriciuluĭ cu care aŭ cumpărat nu aŭ a face a se amesteca întru nimic la popórele acestea, ce sunt cu totul milă, să aibă dar orânduiţiĭ boerilor cumpărătorĭ, ca se ia cot de la Visterie, ce scrie de mĕsură şi să ia şi vinăriciu câte cincĭ banĭ de vadră de plin, cu urmare după coprinderea ponturilor Vinăriciuluĭ Domnesc, fără de a încărca şi a nu năpăstui pe cine-va măcar cu cât de puţin; de care poruncim, şi d-vóstră Ispravnicilor aĭ Judeţuluĭ, să daţĭ şi la acésta ajutor ca şi la Vinăriciul Domnesc, fiind şi acésta slujbă Domnéscă, căcĭ de se va întâmpla vre o pagubă din pricina neajutoruluĭ, însuşĭ d-vóstră veţĭ fi rĕspunḑĕtorĭ. 1807 Septembre 18.

Isaac Ralet, Constandin Creţulescu, Barbu Văcărescu, Anton Postelnicu, Constandin Bălăcean, Vel. Vist.

Cod. LIV fila 77.

Anexa 29 (pag. 495. IX)

Pitac către Mitropolitu să dee cărţĭ de blăstem asupra vinăricerilor câte două parale din anul trecut

Prea sfinte părinte Metropolit, cumpărătoriĭ vinăriciuluĭ celor câte douo parale de anul trecut, prin jalba ce aŭ dat Divanuluĭ aŭ făcut arĕtare, că vênḑêndu-l şi eĭ altora, încă nicĭ până acum nu-şĭ pot lua banĭ de la dânşiĭ, în vreme ce eĭ aŭ respuns la Visterie tóte sferturile deplin, cu care jalbă înfățișindu-se amêndoue părțile la Divan înaintea nóstră, nu-șĭ tăgăduiră datoria lor cumpărătoriĭ ceĭ de al doilea aĭ vinăriciuluĭ acestor câte douĕ parale, fără numaĭ pricinuiră că și de la unele județe abia aŭ putut să se stringă o prea puțină parte din vinariciŭ, de la altele n'aŭ putut lua nicĭ măcar o păra din pricina îndărătniciĭ locuitorilor dăjnicĭ de vinăriciŭ, ne supuindu-se a plăti și cele câte doue parale, cu cuvênt că vinăricariĭ celuĭ dintăĭ vinăriciŭ le-aŭ luat și cele doue parale peste cel dintăĭ drept vinăriciŭ. Decĭ fiind-că dintru aceasta pricină se întâmplă o mare pagubă cumpărătorilor celor de al doilea vinăriciŭ, în vreme ce eĭ aŭ rĕspuns la Visterie sferturile, carĭ aceștĭ banĭ s'aŭ dat spre întâmpinarea marilor trebuințe ale țeriĭ, ce era într'acea vreme, precum este tuturor sciut, Divanul aŭ găsit cu cale a se face o scumpă cercetare la tóte județele de pricină (carĭ se însemnară maĭ jos), prin orânduițĭ între dânșiĭ cercetătorĭ cu carte de blăstem, maĭ întâiŭ asupra tacsildarilor și slujbașilor celuĭ dintâiŭ vinăriciŭ, ca să arĕte adevĕrul câte cât aŭ luat de vadră de la locuitorĭ dajnicĭ aĭ vinăriciuluĭ, și câtă încărcătură le-aŭ făcutŭ? al doilea asupra cumpărătoriilor celuĭ de al doilea vinăriciŭ, ca și eĭ să arete prin blăstem câte cât aŭ luat de la lŏcuitorĭ și de la care județ, și al treilea și chiar asupra cercetătorilor, ca nu care cum-va să se facă vre-o voie vegheată asupra cercetăreĭ și pentru vre-un enteres alor în parte să năpăstuiască vre-o parte saŭ alta; drept aceea pohtim pe prea sfinția ta, să poruncescĭ a se face acestea cărțĭ de blăstem cu ceea ce se cuprinde maĭ sus, și prin orânduit zapciŭ vătav de Visterie, să se trimiță aicĭ la Divan, ca să se facă îndată, și poruncile Divanuluĭ spre a se pune în lucrare cercetarea ce s'aŭ ḑis maĭ sus, și apoĭ după pliroforia ce va lua Divanul să deie cuvincios *Karar* în ce chip se va găsi cu cale.—1807 Octomvre 4.

Anexa 30 (pag. 495.

Cărțile ce s'aŭ făcut la județele cele maĭ jos aretate pentru cumpărătoriĭ vinăriciuluĭ de al doilea

De la divanu prințipatuluĭ Țeriĭ Rumânescĭ

Fiind-că cumpărătoriĭ ceĭ de aĭ doilda al vinăriciuluĭ, din anul trecut’ adecă a acelor câte doue parale adausul ce s'aŭ făcut la vadră, pentru întâmpinarea marelor trebuințe ale țeriĭ, ce era într'acea vreme, aŭ dat jalbă Divanuluĭ, arĕtând, că vênḑêndu-l și eĭ altora, încă nicĭ până acum nu pot a-șĭ lua banĭ de la dânșiĭ, pricinuind aceia, cum că și de la unele județe abia aŭ putut să stringă prea puțină parte dintr'acel vinăriciŭ de doue parale, iară de la alte județe n'aŭ putut lua nicĭ măcar o păra, din împotrivirea lŏcuitorilor dăjnicĭ de vinăriciŭ, ne supuindu-se a plăti acelea câte doue parale, care nesupunere o facu cu acest cuvênt, adecă, că vinăriceriĭ celuĭ dintâĭ obicĭnuit vinăriciŭ al aceluĭ an trecut le-aŭ luat vinăriciul cu încărcătură, în cât nu numaĭ aŭ intrat într'acea încărcătură şi acelea câte doue parale al adausuluĭ vinariciuluĭ, peste cel drept vinăriciŭ, ci încă şi peste acelea doue parale tot sunt asupriţĭ şi cu maĭ mult, cerênd cumpĕrătoriĭ ceĭ dintăĭ aĭ acestora doue parale a li se face împlinire de la ceĭ carĭ aŭ cumpărat de la dânşiĭ ca uniĭ ce eĭ aŭ plătit la Visterie tóte sferturile deplin, din care pricină fiind-că în adevĕr se va fi întâmplat o mare pagubă a acestor cumpărătorĭ a acestor câte doue parale la vadră; Divanul aŭ găsit cu cale, a se face scumpă cercetare la judeţele ce s'aŭ întâmplat acéstă pricină, prin orânduiţĭ într'adins cercetătorĭ, cu carte de blăstem, atât asupra tacsildaruluĭ, slujbaşilor, cât şi asupra a însuşĭ cercetătoruluĭ, ca nu care cumvaşĭ să facă vre-o voïe veghiată asupra cercetăreĭ şi pentru vre-un interes al seŭ în parte să năpăstuiască orĭ pre o parte din vinăricerĭ saŭ pe alta; pentru care iată că la acest judeţ se orândui cercetătoriŭ . . . . . . carele viind aicĭ, să aibă a face cercetare prin carte de blăstem, maĭ întăiŭ asupra tacsildaruluĭ, şi slujbaşilor celuĭ maĭ dintăiŭ obicĭnuit vinăriciŭ, ca să arĕte adevĕrul: câte cât aŭ luat de vadră de la lŏcuitorĭ dajnicĭ aĭ vinăriciuluĭ? spre a se cunósce câtă încărcătură aŭ luat maĭ mult; al doilea asupra cumpĕrătorilor celuĭ de al doilea vinăriciŭ, adecă al adausuluĭ celor câte doue parale de vadră, ca şi eĭ să aréte, prin carte de blăstem şi prin catastih anume, câte cât aŭ luat de la lŏcuitorĭ? spre a se cunósce câţĭ banĭ aŭ strîns de la acel judeţ, şi să aducă Divanuluĭ o dréptă pliroforie, câţĭ banĭ aŭ luat vinăriceriĭ dintăĭ aĭ vinăriciuluĭ celuĭ drept şi obicĭnuit, şi câţĭ banĭ aŭ luat vinăriceriĭ ceĭ de al doilea aĭ adausuluĭ de doue parale la vadră? care acéstă cercetare să o facă orânduitul cercetător, faţă fiind şi cel de estimp tacsildar al vinăriciuluĭ de la acel judeţ, şi apoĭ atuncĭ după pliroforia ce va aduce orânduitul cercetător se dee de la Divan un cuvincios carar în ce chip se va găsi cu cale şi cu dreptate; ci dară poruncesce Divanul şi d-vóstră boerilor Ispravnicĭ, ca orĭ la ce va avea trebuinţă orânduitul cercetătoriŭ pentru ceĭ ce vor fi trebuincioşĭ a se aduce în cercetare şi nu se vor supune de bună voia lor a veni, să-ĭ daţĭ tot fel de ajutoriŭ, cum şi slujitorĭ mumbaşiri a se aduce şi fără voia lor, ca să se facă negreşit acéstă cercetare, prin carte de blăstem, precum s'aŭ ḑis maĭ sus, în dosul căreia cărţĭ să se şi iscăléscă după orânduială ceĭ ce vor primi-o.—1807 Octomvre 19.

Stefan Văcărescu, Isaac Ralet, Barb. Văcărĕscu, Anton Postelnicu, Costan. Balacean, vel. Vist., Ianache Bărcănescu.—*Cercetătoriŭ* Theodor Prisăcénu.

Saac	Doljiŭ
Buzeŭ	Gorjiŭ
Vlaşca	Romanaţĭ
Oltu	Vâlcea
Mehedinţĭ.	

Anexa 31. (pag. 495. IX).

De la Divanul prinţipatuluĭ Ţeriĭ Rumânescĭ

Cinstite D-ta frate biv. vel Vornice Radule Golescule, dintr'acéstă jalbă ce aŭ dat Divanuluĭ lŏcuitoriĭ ceĭ ce aŭ viĭ în Délu Pitescilor din sud. Muscel maĭ pe larg te veĭ pliroforisi D-ta de celea ce jăluesc, ci ca unul ce te afli şi D-ta Boeriŭ pământén şi către acésta cu durere de inimă asupra lŏcuitorilor, de aceea nu lipsi Divanul a scrie D-tale pohtindu-te, ca făcând maĭ întâiŭ cercetare arĕtărilor lor spre a nu se face dăjniciilor de vinăriciŭ câtu-şĭ de puţină încărcătură şi năpăstuire de către slujbaşiĭ vinăricerĭ, să aducĭ înaintea D-tale atât pe slujbaşiĭ vinăriciuluĭ, cât şi pe lŏcuitoriĭ dajnicĭ de vinariciŭ, unde după coprinderea ponturilor Divanuluĭ, cu care a cumpărat slujba, să aibă a plăti fieş-care lŏcuitoriŭ vinăriciŭ, după suma vedrelor ce va fi avênd, neîngăduind pe slujbaşĭ a le lua un ban măcar maĭ mult, de care să aibă Divanul şi frăţescu Dumitale rĕspuns.—1807 Noemvre 11.

Manolache Creţulescu, Stefan Văcărescu, Isaac Ralet, Constandin Bălăcénu.

Cod. LIV, fila 130.

Anexa No. 32. (pag. 495. IX)

De la Divan.

Se dă volnicie slugiĭ Mărieĭ Sale luĭ Vodă . . . . copil din Visterie, să mérgă la jud. Muscel, de unde ridicând pe vinăriceriĭ aceluĭ judeţ, verĭ unde se vor fi aflând, să-ĭ aducă la D-luĭ fratele biv. vel. Vornic Golescu şi înaintea D-luĭ Vorniculuĭ, să-şĭ ia de la fieşte-care dajnic de vinăriciŭ drept vinăriciul luĭ, cu urmare întocmaĭ după ponturile Divanuluĭ, ce sunt date la mânele numiţilor vinăricerĭ, iară maĭ mult peste ponturĭ să nu îngădueşcĭ D-ta frate Arhon Vornice, a se lua, şi verĭ pe care din lŏcuitorĭ iĭ veĭ găsi D-ta că cu adevĕrat li s'aŭ luat de către vinăricerĭ, maĭ mult de cât coprinderea ponturilor, prin marifetul orânduituluĭ mumbaşir, în faţa D-tale, să facă despăgubirea acelor lŏcuitorĭ de la verĭ-ce vinericerĭ va fi până la un ban.—1807, Noembrie 26.

Manolache Creţulescu, Ştefan Văcărescu, Const. Creţulescu, Barbu Văcărescu, Anton post. Const. Bălăceanu.

Cod. LIV, Fila 184.

Anexa No. 33. (pag. 495. IX)

De la Divanul principatuluĭ Valahieĭ

Se dă volnicie acestuĭ . . . . . Cazac, să mérgă la jud. Muscel, unde să cerceteze ce Cazacĭ sunt aceia ce se află pe lângă slujbaşiĭ vinăricerĭ, carĭ s'aŭ îndrăznit a lua câte parale douĕ-ḑecĭ trópăd de la lŏcuitorĭ, cu cuvênt ca să-ĭ ducă la vinăricerĭ de a plăti vinăriciul, câte parale 4 la vadră; şi de vor fi Cazacĭ de aicĭ de ţéră, prin marifetul D-luĭ fratelui Vorniculuĭ Golescul, plinind de la dênşiĭ mai întâĭ acelea câte 20 de parale, ce aŭ luat jaf, să-ĭ aducă pe toţĭ aicĭ la Divan, iară de vor fi Cazaciĭ aceia ruşĭ, să cerceteze din care comandă sunt, cărora cu acéstă poruncă a Divanuluĭ să le facă arĕtare, căcĭ nu sunt sloboḑĭ a face acest fel de jafurĭ, nicĭ se cuvine a da ascultare vinăricerilor la nimic, fiind-că Divanul nu i-aŭ orânduit pe vinăricerĭ să caute slujba cu Cazacĭ, ci să întórcă negreşit înapoĭ, orĭ-ce vor fi luat de la lŏcuitorĭ, şi să ĭ scóle de acolo să-şĭ mérgă la comanda lor, că deacă nu vor fi următorĭ, va face Divanul arĕtare la Comandirul, şi straşnic se va pedepsi pentru faptele lor.—1807, Noembrie 26.

Manolache Creţulescu, Stefan Văcărescu, Constantin Creţulescu, Barbu Văcărescu, Anton postelnicu, Constantin Bălăceanu.

Cod. LIV. Fila 184.

Anexa No. 34. (pag. 496. IX)

De la întâiul Divan şi comitet.

Fiind-că aŭ luat Divanul înşciinţare din jalba lŏcuitorilor ot Copăcenĭ, cum că cumpĕrătoriĭ vinăriciuluĭ de la Divan, la puţinul vin ce le-aŭ rĕmas de aŭ făcut din viile lor, care l'aŭ mântuit din întêmplarea rĕsmeriţiĭ, îĭ necăjeşce fórte, nevrênd să urmeze ponturilor Divanuluĭ cu care aŭ cumpĕrat, ca să măsóre de faţă cu clisiarchul clirosuluĭ bisericilor domneşcĭ i de faţă cu orânduitul din partea stăpênuluĭ moşieĭ şi să plătéscă locuitoriĭ vinăriciul iarăşĭ de faţă, ca să-şĭ ia bisericile câte 5 banĭ şi stăpênul moşieĭ otaştina, ce cu socotélă de a face încărcăturĭ şi nedreptăţĭ lŏcuitorilor şi de a păgubi bisericile i pe stăpênul moşieĭ, nu voeşce de a mĕsura şi a lua baniĭ vinăriciuluĭ, ţiind pe bieţiĭ lŏcuitorĭ cu vinurile afară între ostaşĭ, de li să pricinuesce mare pagubă, care acéstă urmare a numituluĭ vinăriceriŭ, ne fiind suferită Divanuluĭ, orânduim pe . . . . carele prin scirea şi ajutoriul dumnélor boerilor ispravnicĭ, mergênd la Copăcenĭ, să pue pe boeriĭ cumpĕrătorĭ *cu voie saŭ fără voie, a mĕsura vinurile lŏcuitorilor drept*, fără de a-ĭ îngădui să facă cea maĭ puţină încărcătură, de faţă cu omul bisericaşilor i cu omul stăpênuluĭ moşieĭ şi iarăşĭ de faţă să se ia şi plata vinăriciuluĭ peşin câte 4 parale, după ponturĭ, de vadră, din care 7 banĭ de vadră să-ĭ ia cumpĕrătoriĭ vinăriciuluĭ, iar 5 banĭ şi pârpărul, să-l ia clirosul bisericilor precum şi otaştina are să o ia stăpênul; şi îndată ce va plăti lŏcuitorul vinăriciul, să-ĭ dea şi răvaş de plată şi să fie slăboḑĭ lŏcuitoriĭ ceĭ ce plătesc, a-şĭ ridica îndată vinurile lor, iar mumbaşirul, să facă mumbaşîrlic şi să fie cu ochiĭ deschişĭ, de a se face urmare întocmaĭ ponturilor vinăriciuluĭ. Urmarea, ce maĭ sus se cuprinde, ca să nu se năpăstuéscă nimenĭ cu cât de puţin, şi la răvaşele de plată să se pue suma vedrelor şi suma banilor, după ponturĭ.—1809, Octombrie 4.

Semnaţĭ obicinuiţiĭ boerĭ aĭ Comitetuluĭ.

Cod. LVI. Fila 83 verso.

Anexa No. 35 (pagina 499 vol. IX).

De la I-iul Divan şi Comitet al Prinţ. Valahieĭ

Către D-luĭ Vel Ban şi către cinstit Divan al Craiovei.

Cum că aŭ arĕtat Divanuluĭ, D-luĭ Vorn. Moscu, că D-luĭ Logof. Bibescu, şi D-luĭ Clucer Vlădoianu, şi D-luĭ Clucer Oteteleşeanu «boeriĭ cumpĕrătorĭ aĭ huzmetuluĭ vinăriciuluĭ din 5 judeţe, că panduriĭ acelor judeţe ce aŭ viĭ, nu se supun nicĭ într'un chip a plăti vinăriciŭ, Divanul scrie D-tale, că panduriĭ ceĭ ce se află în slujbă şi aŭ viĭ chiar ale lor, sunt apĕraţĭ de plata vinăriciuluĭ, dar numaĭ pe chipul lor iar nu şi părinţiĭ orĭ copiiĭ, saŭ alte rude ale pandurilor, care ar avea viĭ într'adevĕr ale lor iar nu ale pandurilor şi vor voi să le scutéscă cu numele vre uneĭ rude ce se află în slujbă, între pandurĭ, aceştia sunt datorĭ să plătéscă vinăriciŭ. Ci dar D-re să poruncițĭ boerilor cumpĕrătorĭ, ca să facă catastif de viile ce vor fi adevĕrate ale pandurilor, care acelea aŭ să fie apĕrate de plata vinăriciuluĭ şi de tot vinul care va fi făcut pe la acele viĭ chiar ale pandurilor şi să se trămiţă aicĭ, însă în catastif să se arĕte numaĭ suma cea adevĕrată a vinuluĭ, fără a se face nicĭ cea maĭ mică încărcătură, căcĭ va să facă Divanul cercetare şi de se va găsi măcar numaĭ la 5—6 pandurĭ că s'aŭ făcut încărcătură, pentru nearĕtarea adevĕruluĭ, spre pedépsă, aŭ să rĕmână d-lor boeriĭ cumpĕrĕtorĭ, păgubaşĭ de dreptul ce cer.—1809, Noembrie 4.

Cod. LVI, fila 85.

Anexa No. 36.

La 3 Decembrie 1809, după necontenitele jălbĭ ale locuitorilor din Vâlcea, contra abusurilor vinăricerilor, Divanul şi Comitetul trimit anume cercetător, care să despăgubéscă pe lŏcuitorĭ: «Să cauţĭ să-ţĭ deschidĭ ochiĭ şi să nu care cum-va să facĭ vre-o voie veghétă saŭ hatîr, spre nedreptatea şi năpăstuirea lŏcuitorilor, că dovedindu-te într'o urmare ca acésta, să şciĭ că întâiŭ însuşĭ aĭ a te pedepsi de către Divan, şi apoĭ slujbaşiĭ aceia ce vor fi urmat încurcăturĭ şi jafurĭ locuitorilor». — 1809, Decembrie 3.

Cod. LVI. Fila 97.

Anexa No. 37 (pag. 496 vol. IX).

Divanul raportéză luĭ Cusnikov, rĕspunḑênd la predlojenia luĭ, din 16 Ianuarie 1810, sub No. 135, că «pentru trăitoriĭ de la Focşaniĭ Cneziciĭ Moldavieĭ, carĭ aŭ viĭ în partea Valachieĭ, că atât la plata pogonărituluĭ, cât şi la plata vinăriciuluĭ, s'ar fi năpăstuind de către orênduiţiĭ cumpĕrătorĭ, cu luărĭ maĭ mult peste cuprinderea ponturilor Divanuluĭ şi că pentru huzmetul vinăriciuluĭ, aĭ şciinţă Exelenţa Ta, că pe anul acesta s'aŭ vêndut îndoit, iar pentru pogonărit nu se află la Ex. Ta nicĭ o arĕtare în ce chip adecă s'a urmat vînḑarea ; cu cinste rĕspunde Divanul Ex. Tale, întâiŭ pentru huzmetul pogonărituluĭ, că fiind un venit fórte mic şi din vechime fiind însoţit cu huzmetul dijmărituluĭ, s'aŭ vîndut iarăşĭ îndoit, precum şi tóte celel-alte huzmeturĭ ale ţĕriĭ. Al douilea, pentru năpăstuirea ce ni se scrie, că li se face acelor lŏcuitorĭ la plata vinăriciuluĭ, Divanul îndată aŭ şi trimis straşnică poruncă cumpĕrătoruluĭ huzmetuluĭ vinăriciuluĭ, ca nicĭ cum să nu îndrăsnéscă, la plata vinăriciuluĭ, a năpăstui pe vr'un lŏcuitor, cu câtu-şĭ de puţin maĭ mult peste cuprinderea ponturilor Divanuluĭ, că împotrivă urmând, sub straşnică pedépsă vor fi osêndiţĭ». Asemenea s'aŭ poruncit şi cumpĕrătorilor slujbeĭ pogonărituluĭ.— 1810, Februarie 1.

Cod. LXI, fila 52.

Anexa No. 38 (pag. 496 vol. IX).

De la întâiul Divan şi Comitet

Amêndouĕ părţile, nerĕmânênd mulţămite pe acéstă anafora a Dumnéluĭ cinstituluĭ vel Logofĕt, zapciul cel orînduit i-a înfăţişat şi la întêiul Divan înaintea nóstră, unde Slugerul George Văleanu, pricinui, ḑicênd, că ar fi năpăstuit la unele condee de socotélă, ce se vĕd aşternute în dos, iar Ştefan Murgul, aŭ cerut să-ĭ plătéscă şi dobânda la talerĭ 831, ce i-aŭ rĕmas dator Văleanu, de la lét 1806 şi până acum şi să încredinţeze prin blăstem, că n'aŭ luat vinăriciŭ maĭ mult de cât douĕ parale de vadră, saŭ de n'aŭ făcut câtu-şĭ de puţină încărcătură maĭ mult peste socotéla ce areată şi atuncĭ să scaḑă cu tóte cheltuelile, ce vor fi bune şi drepte şi cu talerĭ 60 dreptul săŭ şi orĭ pagubă, saŭ câştig de se va alege, primia a fi în norocul sĕĭ după legătura zapisuluĭ sĕŭ, ce 'l vĕḑum şi noĭ, chiar la mâna Văleanuluĭ, fiind-că dintr'o volnicie a Divanuluĭ ot leat 1806, ce ne-aŭ arĕtat-o Murgul, de o vĕḑum şi noĭ, se dă bănuială, că Văleanul a luat vinăriciŭ maĭ mult de la locuitorĭ ; decĭ după cercetarea ce am făcut şi noĭ asupra pricineĭ, fiind-că Văleanul n'a putut să dovedéscă pricinuirea sa, la condeele ce ḑicea că o nĕpăstuit, iar pe de altă parte ḑicênd că nu este mulţămit pe o acésta din dos socotélă, hotărĕsce Divanul, ca orĭ să'şĭ facă însuşĭ el socotéla şi încredinţându-o prin blăstem, ceea ce va remânea dar să plătéscă Murguluĭ cu dobânda lor de la let 1806 până când iĭ va escoflisi, precum şi însuşĭ Murgu se mulţămi la acésta. Saŭ de nu, să'ĭ plătéscă Murguluĭ aceştĭ talerĭ 831 ce s'aŭ ḑis maĭ sus, împreună cu dobînda lor, tot din acea vreme şi până când îĭ va face *teslim*, şi zapciul cel orânduit, să facă cuviincios mumbaşirlâc spre săvêrşirea hotărîreĭ, ce s'aŭ ḑis maĭ sus. — 1810, Septembrie 6.

Manolache Banu, Grigorie Ghica, Istrate Creţulescu, Constantin Bălăceanu. vel. Vist.

Cod. LXVII, Fila 216.

Anexa No. 39 (pag. 496 vol. IX).

De la întêiul Divan şi Comitet al principatuluĭ Valachieĭ

Cinstit Dumnéta frate biv vel. Vornice Răducane Golescule, Ecselenţa Sa Domnul sfetnicul de taină, senator şi cavaler Kuşnikow, prin prednojenia scrisă de la 16 ale trecutuluĭ Ghenarie, face arĕtare Divanuluĭ, pentru locuitoriĭ din Focşanĭ, Cneziĭ Moldavieĭ, ce aŭ viĭ în cnezia Valahieĭ, că se năpăstuesc la plata pogonărituluĭ de către orânduiţiĭ slujbaşĭ din sud Slam-Rîmnic, poruncind Ecselenţa Sa a se face cuviinciósa îndreptare la acésta; după care şi Divanul îndatoréză pe Dumnéta, ca cumpĕrătorul acestuĭ huzmet, să scriĭ acelora, ce se vor fi rênduit de către Dumnéta la numitul judeţ, ca să nu îndrăznéscă a supĕra pe aceĭ locuitorĭ cu luare maĭ mult decât se porunceşce şi se coprinde în ponturile Divanuluĭ, cu care s'aŭ vîndut acest huzmet. — 1810, Februarie 1.

Semnaţĭ : Dumitrache Ban, Gavril Vist. şi Esarchu vel Vist. Varlaam, Manolache vel Vist. şi vel Logofĕt.

NB. In acest sens s'a maĭ scris tot în acea ḑi de 1 Februarie 1810, ca vinăriceriĭ să nu le céră maĭ mult vinăriciŭ decât după coprinderea ponturilor.

Cod. LVI. Fila 103.

Anexa No 40 (pag. 496 vol. IX).

De la întêiul Divan

Către Dumnéluĭ biv vel Clucer Ştefan, ispravnic ot sud. Argeş

Încă de la 24 ale trecutuluĭ Maiŭ, prin scrisórea Dumitale ce aĭ trimis la Divan, ne făgădueşcĭ şi te legĭ, că în soroc de 30 ḑile, să împlineşcĭ baniĭ de la vinăriceriĭ anuluĭ trecut aĭ aceluĭ judeţ, banĭ ce aŭ luat maĭ mult de pe la lŏcuitorĭ şi să se dea lŏcuitorilor, după cartea cercetătoruluĭ, după care făgăduială a Dumitale, Divanul aŭ şi .... pe mumbaşirul de acolo. Acum câte-va sate de lŏcuitorĭ, viind, aŭ dat jalbă, că viind la Dumnéluĭ spre a li se da baniĭ, li s'aŭ ḑis ca să maĭ aibă îngăduială încă de 10 ḑile, carĭ lŏcuitorĭ, dând jalbă şi la Ecselenţa Sa gheneralul, s'aŭ turburat nu numaĭ asupră-ţĭ ci şi asupra Divanuluĭ, poruncind negreşit a se împlini lŏcuitorilor baniĭ; de aceea dar, iată se orândui de iznóvă mumbaşirul Zanfirache biv. 2-lea Vist. cu poruncă chiar în dosul jalbelor, ca împreună cu Dumnéta, adunând toţĭ lŏcuitorĭ ceĭ nepăstniţĭ, să li se întórcă înapoĭ fie-căruia pe a mână, baniĭ cu câţĭ se vor fi năpăstuit de către vinăricerĭ şi apoĭ să iea de la fieş-care adeverinţă că şi-aŭ primit dreptul sĕŭ şi să le aducă aicĭ a le vedea, Arhon Clucer. Divanul iată şi acum în cele după urmă, porunceşte Dumnéluĭ, câtu-şĭ de puţină zăbază să nu se facă la îndestularea jăluitorilor, ci negreşit acum să iea săvârşire, căcĭ de va maĭ veni vre-unul dintr'aceĭ lŏcuitorĭ să jăluiască, să fiĭ încredinţat, că cuvênt de îndreptare nu veĭ maĭ avea şi veĭ fi osândit la vină de nesupunere. — 1810, Iulie 19.

Grigorie Ghica, Istrate Creţulescu, Constantin Bălăceanu, vel. Vist. Ioan Comăneanu.

Cod. LXV, Fila 44.

Anexa No. 41 (paginele 494—497).

De la întêiul Divan.

Cinstite Dumnéta biv. vel Bane Costache Ghica, fiind-că jalba ce aŭ dat preoţiĭ şi lŏcuitoriĭ ce aŭ oĭ pe marginea Bucureştiuluĭ, plângêndu-se şi făcênd rugăciune către Divan, spre a se lipsi şi a nu maĭ fi volnic Vasile Jupeniotu, sudit Franţuzesc, ca să cumpere vinăriciul Bucureştilor, ci cu preţul ce vor da alţiĭ să protimiséscă a-l lua eĭ, la a căror jalbă s'aŭ şi dat porunca Divanuluĭ spre, a nu fi slobod Jupaniotu a cumpăra acest vinăriciŭ, căcĭ în adevĕr pătimesc lŏcuitoriĭ de către dînsul asuprirĭ şi nedreptăţĭ, precum şi în tómna trecută multe jălbĭ aŭ primit Divanul pentru dînsul şi maĭ vêrtos, că sudet aflându-se, nu'ĭ este primit a cumpĕra huzmeturĭ de ale ţereĭ şi fiind-că are vinăriciŭ şi biserica Dintr'o Ḑi, al căreia Epitrop eştĭ Dumnéta, Divanul pohteşte, Arhon Bane, ca nicĭ vinăriciul acesteĭ sfinteĭ bisericĭ, să nu se maĭ dea Jupaniotuluĭ, ci cu preţul ce va da alţiĭ să protimiséscă jăluitoriĭ spre a lipsi incurcăturile şi nedreptăţile ce li se făcea, avênd a dori şi frăţescul rĕspunsul Dumitale. — 1810 Iulie 9.

Gheorghe Ghica, Istrate Creţulescu, Constantin Bălăceanu vel Vist. Ioan Comăneanu.

Cod. LXV, fila 44.

Anexa No. 42 (paginele 494—497).

Către logofetul Constantin Samurcaş şi către Divanul Craioveĭ, poruncă pentru că iaŭ banĭ pe lemnele de tain şi pentru că îngăduesc. pe slujbaşiĭ vinăricerĭ de fac jafurĭ

Şciut să fie Dumitale, că Divanul aŭ luat pliroforie, cum că într'acele cincĭ judeţe ot peste Olt, se iaŭ banĭ pentru orînduiala lemnelor, cum şi la vinăriciŭ, că se urméză o mare catahrisis, luându-se de vadra de vin nu câte ḑece parale, după coprinderea ponturilor de estimp, cu care s'aŭ vêndut, ci şi pân la 23 de parale, de care aceste urmărĭ împotrivitóre la auḑul Divanuluĭ şi celor maĭ marĭ stăpânitorĭ cu totul neprimite, mirarea ne-aŭ coprins cum Dumnéta, fiind orânduit acolo întêiŭ dregătoriŭ, cu pliroforisirea dată de la Ecselenţa Sa Domnul Senator, suferĭ, a vedea urmându-se unele ca acestea şi nicĭ însuşĭ Dumnéta nu'ĭ înfrânezĭ pe uniĭ ca aceia, nicĭ aicĭ la Divan nu înşciinţezĭ, în vreme ce îţĭ este şciut fórte bine, că pentru orĭ ce cusur şi catahrisis d'al de acestea, se vor urma într'acele 5 judeţe ot presto Olt, însuţĭ Dumnéta veĭ fi rĕspunḑĕtor, fiind-că ispravniciĭ de la acele judeţe s'aŭ orânduit ceĭ ce aŭ fost aleşĭ şi ceruţĭ de către Dumnéta, iar maĭ vêrtos pentru madeaua aleşilor, carĭ chiar după a Dumitale arĕtare, ce aĭ făcut către Ecselenţa Sa Domnul Senator, că le este maĭ cu înlesnire lŏcuitorilor a le rĕspunde în natură de sunt a da banĭ; din porunca Ecselenţeĭ Sale s'aŭ poprit luarea banilor şi s'aŭ orânduit a da lŏcuitoriĭ lemne, apoĭ când însuţĭ Dumnéta cel ce aĭ făcut arĕtarea ce s'aŭ ḑis maĭ sus, îngădueşcĭ a se face acest fel împotrivă urmare, socoteşce ce rĕspuns urméză a da Divanuluĭ la orĭ-ce întrebare, ca să'ţĭ scutare . . . . . de asupra sa. De aceea iată, Divanul, după a sa datorie, scrie Dumitale, maĭ întêiŭ să înşciinţezĭ la Divan de se iaŭ cu adevĕrat banĭ pe lemne? cu a cuĭ poruncă? de la ce sate anume? pe câţĭ stânjenĭ? iar pe de altă parte să facĭ cuviinciósa îndreptare, întorcêndu-se lŏcuitorilor toţĭ aceĭ banĭ aĭ lemnelor. Al doilea, pentru baniĭ vinăriciuluĭ, să facĭ scumpă cercetare şi pe ceĭ ce se vor dovedi că aŭ luat măcar un ban maĭ mult, peste coprinderea ponturilor, să'ĭ îndatoreşcĭ negreşit a-ĭ întórce lŏcuitorilor, până la un ban, şi pe de altă parte, să însciinţezĭ Divanuluĭ, cine a fost aceia carĭ aŭ îndrăznit a face o acest fel de urmare împotriva ponturilor şi împotriva voinţeĭ celor maĭ marĭ stăpânitorĭ, şi în care judeţe? — 1810, Octombrie 2.

Cod. LXV, fila 53 verso.

Anexa No. 43 (paginele 494—497).

S'aŭ făcut cincĭ poruncĭ peste Olt, la 5 judeţe, pentru baniĭ ce s'aŭ luat pentru lemnele tăinatul oştirilor de foc şi pentru că lŏcuitoriĭ sunt apucaţĭ să plătéscă vinăriciŭ câte 23 parale de vadră.

După însciinţarea ce aŭ venit la Divan, am luat pliroforie, că la acel judeţ să ia banĭ pentru orînduiala lemnelor, cum şi la vinăriciŭ, că se urméză o mare catahrisis, luîndu-se de vadra de vin, nu câte ḑece parale, dupĕ coprinḑerea ponturilor de estimp, cu care s'aŭ vîndut, ci şi până la 23 de parale; de care aceste urmărĭ împotrivitóre la auḑul Divanuluĭ şi celor maĭ marĭ stăpânitorĭ, cu totul ne primite fiind, mirarea ne-aŭ coprins maĭ întéiŭ pentru orânduiala lemnelor, cum aţĭ îndrăznit a lua banĭ? pentru care şi cere Divanul rĕspuns: cu a cuĭ poruncă aţĭ urmat acésta? de la ce sate anume s'a luat? pe câţĭ stânjenĭ de la fieş-care sat? şi câte câţĭ banĭ stânjenul, şi unde s'aŭ dat aceştĭ banĭ? al doilea, pentru baniĭ vinăriciuluĭ, cu ce cuvênt aţĭ îngăduit Dumnévóstră pe tacsildar şi slujbaşĭ, a face o ast-fel de catahrisis, în vreme ce în destul le este bieţilor lŏcuitorĭ acest adaos de câte 6 parale ce li s'aŭ făcut estimp, la vadră, pentru întâmpinarea a multora cheltuelĭ şi plata datoriilor Visterieĭ şi maĭ vêrtos, că dumnévóstră sunteţĭ datorĭ în puterea jurămêntuluĭ cu care v'aţĭ orânduit, nu numaĭ înşi-vĕ a vĕ feri de cel maĭ mic fapt şi năpăstuire, ci nicĭ pe alţiĭ a îngădui să facă vre-un acest fel de urmare în judeţul dumnévóstră, asupra ticăloşilor locuitorĭ; şi iată Divanul straşnic porunceşce să faceţĭ scumpă cercetare prin tóte popórele acestuĭ judeţ şi pe verĭ care din slujbaşiĭ vinăricerĭ, îĭ veţĭ dovedi că aŭ luat maĭ mult, măcar un ban, peste coprinderea ponturilor, pe acela să'l îndatoriţĭ, împreună cu Dumnéluĭ ofiţerul judeţuluĭ, a întórce negreşit lŏcuitorilor ceea ce vor fi luat maĭ mult, până la un ban, căcĭ de se va maĭ înşciinţa Divanul, că orĭ împlinire c'aţĭ făcut celor năpăstuiţĭ, saŭ că se maĭ urméză de acum acest fel de jăluirĭ şi năpăstuirĭ orĭ de către înşivă, saŭ de către verĭ cine într'acest judeţ, să fiţĭ bine încredinţaţĭ că aveţĭ a plăti şi a rĕspunde din casele dumné-vóstră, făr de a vi se asculta nicĭ un cuvênt de pricinuire, şi de s'aŭ urmat asupra vinăriciuluĭ vre-o catahrisis saŭ nu, cum şi de aţĭ fost următorĭ aceştiĭ poruncĭ, să aibă Divanul rĕspunsul dumnévóstră, ca să se ţie în păstrare la canţelaria Divanuluĭ, drept sinet. — 1810, Octombrie 2.

Cod. LXV, fila 53.

Anexa No. 44 (paginele 494—497).

Pentru slujbaşiĭ vinăriciuluĭ, că sunt încărcaţĭ locuitoriĭ, pentru care s'aŭ făcut poruncĭ în 12 judeţe la ispravnicĭ.

După însciinţarea ce aŭ venit la Divan, am luat pliroforie, că într'acest judeţ, se urméză catahrisis la slujba vinăriciuluĭ, luându-se de către slujbaşiĭ vinăricerĭ; nu după coprinderea ponturilor, câte ḑece parale de vadră, ci cu o mare încărcătură şi adaos, pentru care acésta mirare ne-aŭ coprins, cu ce cuvênt aţĭ îngăduit dumnévóstră pe tacsildarul şi slujbaşĭ, a face o acest fel de catahrisis, în vreme ce îndestul le este bieţilor lŏcuitorĭ acest adaos de câte 6 parale, ce li s'aŭ făcut estimp, la vadră, pentru întâmpinarea a multora cheltuelĭ şi plata datoriilor Visterieĭ, şi maĭ vîrtos, că dumnévóstră sunteţĭ datorĭ, în puterea jurămêntuluĭ cu care v'aţĭ orînduit, nu numaĭ înşivă a vĕ feri de cel maĭ mic fapt şi năpăstuire, ci nicĭ pe alţiĭ a-ĭ îngădui să facă vre-o acest fel de urmare în judeţul dumnévóstră, asupra ticăloşilor lŏcuitorĭ. Ci iată Divanul straşnic vĕ poruncesce, să faceţĭ scumpă cercetare prin tóte popórele acestuĭ judeţ şi pe verĭ-care din slujbaşiĭ vinăricerĭ iĭ veţĭ dovedi că aŭ luat maĭ mult, măcar un ban peste coprinderea ponturilor, pe acela să-l îndatoraţĭ, împreună cu Dumnéluĭ Ofiţerul judeţuluĭ, a întórce negreşit lŏcuitorilor ceea-ce vor fi luat maĭ mult, că orĭ împlinirea c'aţĭ făcut celor năpăstuiţĭ, saŭ că se maĭ urméză de acum înainte, orĭ de către înşivă, saŭ de către verĭ-cine într'acest judeţ, să fiţĭ bine încredinţaţĭ, că aveţĭ a plăti şi a rĕspunde din casele dumnévóstră, făr de a vi se asculta nicĭ un cuvênt de pricinuire şi de s'aŭ urmat asupra vinăriciuluĭ vre un catahrisis, saŭ nu, cum şi de aţĭ fost urmĕtorĭ aceştiĭ poruncĭ, să aibă Divanul rĕspunsul dumnévóstră, ca să se ţie în păstrare la canţileria Divanuluĭ, drept sinet.—1810, Octombre 28.

Cod. LXV, fila 52 v.

Anexa No. 45 (paginele 494—497).

Către gheneralul Enghelhard.

Cu cinste aŭ trimis Divanul predlojenia Ecselenţeĭ tale, scrisă de la 19 ale luneĭ aceştia Decembre cu No. 5254, după jalba ce aŭ dat către Luminăţiea sa maĭ marele Comandir graf Caminschi, lŏcuitoriĭ de la Sărata, din judeţul Buzĕuluĭ, pentru slujbaşiĭ vinăricerĭ dintr'acel judeţ, cum că li se ia plata vinăriciuluĭ de suta de vedre de vin, pe talerĭ 37, asupra căriea pricinĭ veĭ sci Ecselenţa Ta, că aŭ orînduit Divanul un cinovnic, ca să mérgă la faţa loculuĭ a face cercetare şi ceea ce se va dovedi că aŭ luat slujbaşiĭ maĭ mult, peste ponturile Divanuluĭ, să-ĭ apuce să împlinéscă lŏcuitorilor înapoĭ, până la un ban, şi cu tóte că pentru nisce urmărĭ ca acestea îngrijind Divanul a nu se urma prin judeţe, cum încă dela 30 ale trecutuluĭ Octombre prin nota sa cu No. aŭ făcut arĕtare Ecselenţeĭ Tale, rugêndu-ne să bine-voescĭ şi Ecselenţa Ta a trimite poruncĭ ale Ecselenţeĭ tale către dumnélor Ofiţeriĭ de prin tóte isprăvnicaturile, a nu îngădui nicĭ pe ispravnicĭ, nicĭ pe vre-un slujbaş să supere pe lŏcuitorĭ, cu câtuşĭ de puţină luare maĭ mult, peste coprinderea ponturilor şi poruncilor Divanuluĭ, dar şi acum rugăm pe Ecselenţa Ta, să bine-voescĭ a se face o poruncă din partea Ecselenţeĭ Tale către, dumnélor Ofiţeriĭ isprăvnicatuluĭ, ca împreună cu cinovnicul orînduit de la Divan, să facă numita cercetare, care acea poruncă a Ecselenţeĭ Tale, să se trimită la Divan spre a se da în mâna cinovniculuĭ să o ducă la Dumnéluĭ Ofiţerul isprăvnicatuluĭ.—1810, Ghenar.

Cod. LXVI, fila 58 v.

Anexa No. 46 (pag. 494—497 vol. IX).

Dela întâiul Divan către Polcovnicul Const. Orăscu, cercetător vinăriciluĭ din Argeş.

Ispravnicul de judeţ, aŭ arĕtat Divanuluĭ: «că pe lângă dĕrăpănarea şi prósta stare întru care aŭ ajuns acel judeţ, curge între locuitorĭ şi o smăcinare la împlinirea vinăriciuluĭ, care acésta aretă că este din pricină-ţĭ întărêtându-ĭ şi frămêntându-ĭ făr' de nicĭ o orînduială şi nicĭ o sĕvêrşire pe urmă-ţĭ nu se vede, nicĭ pentru ceĭ ce aŭ a plăti, nicĭ pentru ceĭ ce aŭ a lua, ci numaĭ o prăpădenie şi cheltuială li se pricinuesce, âmblând de colo până colo, şi cum că, după ce plătea vinăriciul locuitoriĭ, ĭĭ apucĭ iarăşĭ pre dînşiĭ de le ieĭ şi ḑeciuiala, care, aceste însciinţărĭ ale Dumnéluĭ Clucerul (Ştefan Ispravnicul) cum că sunt adevĕrate, se înţelege din întêrḑierea ce facĭ aicĭ în judeţ, fiind-că aprópe de 3 lunĭ sunt de când te-aĭ orînduit şi nicĭ o ispravă pe urmă-ţĭ nu se vede, în vreme ce destule poruncĭ ţĭ s'aŭ trimis. Drept aceea poruncesce Divanul, ca îndată ce veĭ primi acéstă Carte a Divanuluĭ, numaĭ decât să te scolĭ şi să viĭ aicea la Divan, ca să ne daĭ pliroforie, ce trébă şi ce ispravă aĭ făcut de când te-aĭ orînduit aicĭ?—1810, April 15.

Cod. LXV, fila 28.

Anexa No. 47 (gag. 494—497 vol. IX).

Către gheneralul Enghelhard.

La Divan aŭ jăluit cumpĕrătoriĭ slujbeĭ vinăriciuluĭ anuluĭ trecut, de la sud Prahova, cum că le-aŭ rĕmas pe la lŏcuitorĭ banĭ ne luaţĭ pe vedre 16,258 şi că rógă a li se face poruncă către dumnélor ispravniciĭ judeţuluĭ, ca să li se împlinéscă acea rĕmăşiţă, pentru care cu cinste arĕtăm Ecselenţeĭ tale, ca să bine-voeştĭ a ne rĕspunde: are Divanul voĭe a da poruncă de împlinirĭ saŭ nu? — 1810, Iulie 9.

Cod. LXVI. Fila 17 v.

Anexa No. 48 (pag. 494—497 vol. IX).

S'aŭ făcut publicaţiĭ prin tóte judeţele de a nu îngădui ispravniciĭ pe taxildarĭ şi slujbaşĭ, a lua maĭ mult peste coprinderea ponturilor de vinăriciŭ.—1810, Decembre 16.

Cod. LXIII, fila 24.

Anexa No. 49 (pag. 494—497 vol. IX).

Ecselenţa Enghelgard.

Că senatorul i-aŭ trimis douĕ jalbĭ ale lŏcuitorilor din sud. Buzĕŭ şi din sud. Saac, că li se ia vinăriciŭ maĭ mult de vinul de mijloc.—1810, Decembre 22.

Cod. LXIII. Fila 26 v.

Anexa No. 50. (pag. 494—497 vol. IX).

Excelenţa Enghelgard.

După jalba ce aŭ dat lŏcuitoriĭ din sud. Buzĕŭ, pentru slujbaşiĭ vinăricerĭ, şi senatorul aŭ poruncit ca să apuce pe slujbaşĭ a plăti baniĭ înapoĭ şi cu poruncă către ofiţerul de la isprăvnicat de la Enghelhard.—1811, Ianuar 16.

Cod. LXIII, fila 31 v.

Anexa No. 51. (pag. 494—497 vol. IX).

Excelenţa Enghelgard.

Trimite jalba ce aŭ dat lŏcuitoriĭ din judeţul Dâmboviţa din oraşul Têrgovişte, că vinăriceriĭ le aŭ luat de suta de vedre câte talerĭ 30 şi maĭ mult, şi aŭ orînduit pe ofiţerul de la isprăvnicat, dimpreună cu un boer pămîntén ca să îndestuleze pe jăluitorĭ, şi să orînduiască şi Divanul un cinovnic din partea sa, şi după cercetarea ce va face, să trimiţă la Ecselenţa sa cu iscăliturile lor.—1811, Ianuar 11.

Cod. LXIII. Fila 30 verso.

Anexa No. 52 (pag. 494—497 vol. IX).

Ecselența Șteter.

Trimite la Divan catastihul ofițeruluĭ ot sud. Buzĕŭ, ce aŭ cercetat vinăriciul de acolo, dimpreună cu cinovnicul din partea Divanuluĭ, șĭ baniĭ ce aŭ luat maĭ mult tacsildarul talerĭ 5011 parale 30, a se împlini de la tacsildar și să se dea lŏcuitorilor.—1811, Mart 23.

Cod. LXIII. Fila 40.

Anexa No. 53 (pag. 494—497 vol. IX).

Către Gheneralul Șteter

De la Divan

Cu cinste facem arĕtare Escelențeĭ Tale, pentru plângerea ce aduce lŏcuitoriĭ din Sud Muscel asupra vinăricerilor de acolo, de nedreptățile și năpăstuirile ce le fac în plata vinăriciuluĭ luându-le de vadră până la talerĭ unul, și măcar că Divanul după jălbile ce aŭ fost maĭ dat lŏcuitoriĭ eceștia, aŭ orânduit mumbașir cercetător, ca să nu îngăduiască pe vinăricerĭ a lua maĭ mult de cât după cuprinderea ponturilor, dar nicĭ o îndestulare se vede că nu li s'aŭ făcut; de aceea Divanul a găsit cu cale, de a se orânduĭ de isnóvă un cinovnic vrednic de la Divan și pentru maĭ bună îndestulare și îndreptare lŏcuitorilor, să bine-voițĭ Ecselența Ta a se orândui și din partea Ecselențeĭ Tale un ofițer, ca dimpreună cu cinovnicul Divanuluĭ, mergênd la fața loculuĭ, să facă cercetare, prin mĕsurătórea vaselor fieș-căruĭ și pe câtă sumă de vedre va avea în adevĕr, fieșce-care, pe atâta să li se plătéscă câte 10 parale de vadră, după ponturĭ.—1811 Aprilie 29.

Cod. LXVI, fila 90 v.

Anexa No. 54 (pag. 494—497 vol. IX).

Către Generalul Șteter.

La Divan aŭ jăluit cumpĕrătoriĭ vinăriciuluĭ din Sud. Slam-Rĕmnic, că uniĭ din pămênteniĭ Valahieĭ, ce aŭ vin într'acel județ, neplătindu-șĭ vinăriciul pe vinurile ce în tómna trecută aŭ făcut, aŭ fugit de astă primă-vară în Moldavia, și trimețênd jăluitoriĭ ómenĭ după dânșiĭ acolo, ca să facă împlinirea banilor, nu i-aŭ lăsat ispravniciĭ din Moldova ca să plătéscă câte 10 parale de vadră după ponturile Divanuluĭ, rugându-se a se face porunca Ecselenţeĭ Tale către d-lor ispravniciĭ de Moldova, spre a îndatora pe aceĭ fugarĭ, să plătéscă baniĭ vinăriciuluĭ câte 10 parale de vadră, după ponturĭ; la care cerere a lor, dreptate avênd, cu cinste arĕtăm Ecselenţeĭ Tale, ca să bine-voiţĭ a li se face îndestulare, spre a li se împlini baniĭ vinăriciuluĭ după ponturĭ. 1811 Iunie 7.

Cod. LXVI, fila 103 v.

Anexa No. 55 (pag. 494—497 vol. IX)

Senatorul trimite jalba lŏcuitoruluĭ din Focşanĭ Ştefanache Ştirbeiŭ şi areată să i se trimită înşciinţare, cum jăluitorul nu a plătit vinăriciŭ maĭ înainte iar acum se cere de la dânsul, cum şi de este cu adevĕr că de la tóte viile boereşcĭ nu se ia vinariciŭ?—1811 Septembre 4.

Cod. LXVIII. Fila 11 v.

Anexa No. 56 (pag. 494—497 vol. IX).

De la întêiul Divan şi comitet al Prinţipatuluĭ Valahieĭ.

D-ta biv Vel Serdare Costache Ştefănescule, cumpĕrătorule de estimp al huzmetuluĭ vinăriciuluĭ, se face D-tale însciinţare, că D-luĭ biv. Vel. Vornic Manolache Lahovari, întâiul dregător al Divanuluĭ Craioveĭ, aŭ însciinţat aicĭ Divanuluĭ într'aceste ḑile, că struguriĭ din viile popoarelor de pesre Olt, după ce aŭ fost arşĭ de sóre de maĭ nainte multă vreme, acum dând ploĭ multe peste dânşiĭ, s'aŭ îmflat într'atâta, că aŭ început a şi plesni şi a se scurge, din care pricină siliţĭ sunt stăpâniĭ viilor să încépă la culesul lor, fără de altă întârḑiere, vĕḑênd paguba ce urméză a li se pricinui de vor maĭ sta struguriĭ pe curpenĭ şi fiind-că tot D-luĭ Vornicul, însciinţéză că acolo în partea loculuĭ încă nu s'aŭ maĭ arĕtat până acum slujbaşĭ aĭ vinăriciuluĭ; de aceea Divanul poruncesce D-tale, ca fără câtuşĭ de puţină zăbavă să se orânduiască şi să se şi trimiţă trebuincioşiĭ slujbaşĭ aĭ vinăriciuluĭ, la tóte popórele de peste Olt, spre a se afla faţă la culesul viilor, ca să nu pricinuiască în urmă că doar stăpâniĭ viilor aŭ urmat fără de orânduială, culegându-le fără de a fi eĭ faţă şi că dór aŭ făcut vinurĭ maĭ multe şi le-aŭ cacirdisit; ci dar, precum maĭ sus ḑicem, zăbavă să nu se facă cu trimiterea slujbaşilor, căcĭ învinovăţirea nu rĕmâne atuncĭ asupra stăpânilor acelor viĭ, măcar că culesul viilor ·ot. Gorjiŭ şi Vâlcea sunt maĭ cu întârḑiere, dar póte D-luĭ Vornicul scrie numaĭ pentru cele-l-alte 3 judeţe.—1811 Septembre 10.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihaiŭ Manu Vel. Vist.

Cod. LXV, Fila 121.

Anexa No. 57 (pag. 494—497 vol. IX).

Excelenţa Sa Şteter

Trămite la Divan copie după porunca senatoruluĭ, poruncitóre la arĕtarea ofiţeruluĭ de la isprăvnicitul Slam-Râmnic; pentru catahrisis ce se urméză la împlinirea banilor vinăriciuluĭ, şi Divanul să poruncéscă tuturor ispravnicilor. 1811 Septembre 14.

Cod. LXVIII. Fila 7 v.

Copie după porunca senatoruluĭ către podporucic Monastirschiĭ

De la isprăvnicatul Slatineĭ, de la 28 ale trecutuluĭ August.

Vĕḑênd din raportul D-tale ce mi-aĭ trimes de la 17 August, cu No. 69 fórte cu cale arĕtare pentru a plăti locuitoriĭ cumpĕrătoruluĭ vinăriciuluĭ orânduita plată, cu acéstă pravilă, ca cumpĕrătoriĭ să mĕsóre buţiile cu vinul într'acest chip eĭ, înaintea a doĭ ómenĭ cinstiţĭ, ce se vor alege pentru aceea de la fieşĭ-care sat, înaintea preotuluĭ satuluĭ şi atuncea la mĕsură póte cumpĕrătorul să dea fie-căruia lŏcuitor deosebit răvaşe, cât vin aŭ găsit şi câţĭ banĭ se face, şi când se va sfârşi mĕsurătórea vinuluĭ a tuturor locuitorilor de la un sat, preotul să teorisească răvaşele ce aŭ dat cumpĕrătorul cu estract şi să iscăléscă preotul estractul, arĕtând cine din lŏcuitorĭ aŭ fost la mĕsura vinuluĭ şi că arĕtata în extract suma de vin, este cu adevărat; acestea fórte de trebuinţă găsindu-le, spre întâmpinare a nu se urma cevaşĭ rĕŭ de cumpĕrătorĭ, cu luare maĭ mult de la lŏcuitorĭ, peste sumele de vedre ce s'aŭ arĕtat maĭ mult, de aceea făcându se D-tale pentru acéstă laudă, ca pentru o urmare ce o aĭ la îngrijire pentru folosul slujbeĭ, eŭ acésta a D-le arĕtare am orânduit'o, ca să fie urmată şi prin tóte judeţele Valahieĭ şi pentru împlinire am scris Viţ-presidentuluĭ, iar D-luĭ îţĭ poruncesce ca să aĭ purtare de grijă întocmaĭ; şi maĭ sus arĕtatele să se împlinéscă fără de cusur.

S'aŭ făcut pentru acésta şi poruncile Divanuluĭ către ispravniciĭ judeţelor, ca întocmaĭ să se urmeze.—1811 Septembre 21.

Cod. LXV. Fila 124.

Anexa No. 58 (pag. 494—497 vol. IX).

Şteter

Ca să chiame Divanul pe Vornicul Manul, cumpĕrătorul vinăriciuluĭ din lét 1809 şi pe paharnicul Mihăiţă Filipescu, i pe pitarul Petrache din lét 1810 şi să le arete de sunt în stare a rĕspunde lŏcuitorilor îndoit, cea ce aŭ luat maĭ mult, şi fiind în stare, să se trimită cu notă la Ecselenţa Sa, spre a'ĭ trimite la revisorul Screbischi cercetătorul, arĕtându-se Vorniculuĭ Manul, ca să şi dea acum de-o camdată, măcar talerĭ 40,000, iar neavênd stare, să se ia în scris averea lor şi să se facă zapt, înşciinţând Ecselenţeĭ Sale. — 1811 Octombre 21.

Cod. LXVIII, fila 16 v.

Anexa No. 59 (pag. 494—497 vol. IX).

De la întâiul Divan şi comitet către dumnélor boeriĭ ispravniciĭ judeţelor.

Incă de la trecutul Septembrie 21 s'aĭ trimis porunca Divanuluĭ către dumnévóstră, cu copie după pridlojenia Dumnóluĭ senatoruluĭ şi a Ecselenţeĭ Sale Viţ prezidentuluĭ, coprin̦détóre de nizamul ce s'aŭ găsit trebuincios a se urma în pricina slujbaşilor vinăricerĭ şi a tacsildarilor de prin judeţe, ca să lipséscă încărcăturile şi nedreptăţile ce se făcea lŏcuitorilor, adecă vinăricerul să mĕsóre buţile cu vin, nu într'alt chip, ci 'naintea a doĭ ómenĭ cinstiţĭ, ce se vor alege pentru acésta de la fieş-care sat şi înaintea preotuluĭ satuluĭ şi atuncea la mĕsurătóre, cumpărătorul să dea fieş-căruĭ lŏcuitor deosebit răvaş cât vin aŭ găsit şi câţĭ banĭ se face şi când se va sfârşi mĕsurătórea vinuluĭ, a tuturor lŏcuitorilor de la un sat, preoţiĭ să teoriséscă răvaşele ce le-aŭ dat cumpĕrătoriĭ cu ecstractul şi iscălind preotul ecstractul, să fie arĕtat anume cine dintre lŏcuitorĭ aŭ fost la mĕsurătórea vinuluĭ şi că suma ce se arează într'acest ecstract este adevĕrată; acéstă rânduială s'aŭ poruncit cu străşnicie a o pune în faptă şi a îngriji de a se urma şi a se păzi întocmaĭ; acum luarăm înşciinţare, că dumnévóstră, porunca şi rânduiala acésta aţĭ lăsat'o la amelie şi nicĭ că s'aŭ pus în faptă; ci dar şi acum îndoind porunca cea dintâiŭ, straşnic porunceşce Divanul dumnévóstră, negreşit sĭ urmaţĭ pravila ce prin predlojenia care se areată maĭ sus, saŭ dat, că nefiind următorĭ, să şciţĭ că dumnévóstră aveţĭ să fiţĭ învinovăţiţĭ şi osândiţĭ. ca nişte neurmătorĭ porunceĭ ce vi s'aŭ dat.

La aceste cărţĭ s'aŭ lipit şi pentru a se găsi un fugar... Vasile Slovacic, ce aŭ fugit de la 15 ale aceştiĭ lunĭ din 26 slujbaşĭ ce aŭ fost trimişĭ la Brăila, iar el aprópe de Urzicenĭ aŭ fugit; să se găséscă şi să se trimeaţă aicĭ.—1811 Octombrie 28.

Cod. LXV, fila 132 v.

Anexa No. 60 (pag. 494—497 vol. IX).

17 Cărţĭ s'aŭ trimis prin judeţe, iar la Brăila nu, pentru dijmărit şi vinăriciŭ cum are să se urmeze luatul.

De la Divan, către ispravnicĭ

Cu tóte că pentru căutatul slujbeĭ vinăriciuluĭ, spre a nu se face încărcăturĭ şi năpăstuirĭ lŏcuitorilor, este dată predlojenia Dumnéluĭ senatoruluĭ, cum are să se facă mĕsurătórea şi luarea banilor, după care şi Divanul aŭ dat poruncĭ a se face urmare întocmaĭ; acum de iznóvă s'aŭ maĭ dat poruncile Divanuluĭ cât şi prin ponturile dijmărituluĭ i prin alte poruncĭ, sunteţĭ dumnévóstră îndatoraţĭ, ca să îngrijiţĭ de a nu se face încărcăturĭ şi luărĭ nedrepte de la lŏcuitorĭ, încă şi osebit poruncĭ s'aŭ dat către dumnévóstră, ca să publicuiţĭ în tot judeţul şi din sat în sat să rânduiţĭ a se citi porunca Divanuluĭ, să auḑă şi să înţelégă ceea ce este datoria lŏcuitorilor a da, care poruncă iscălită de preotul i de părcălabĭ şi de unul doĭ din sătenĭ, să o trimiteţĭ la Divan spre credinţă, că aŭ auḑit şi aŭ înţeles porunca, la care nicĭ o urmare de acestea nu aţĭ făcut, pentru că mulţĭ din lŏcuitorĭ se jăluesc de năpăstuirĭ şi încărcăturĭ, ci dar şi acum de iznóvă straşnic porunceşce Divanul, ca să scóteţĭ după acésta copiĭ întocmaĭ, să le trimiteţĭ în tóte plăşile judeţuluĭ ca să şcie fieş-care datoria lor; şi ceĭ năpăstuiţĭ carĭ se vor arĕta la Divan, negreşit să le faceţĭ îndestulare de despăgubire şi împlinire şi făr de zăbavă să trimiteţĭ copiile acestea la Divan iscălite de preoţĭ i de pârcălab şi de câte unul doĭ din sătenĭ, aĭ fieş-căruia sat, cum s'aŭ ḑis maĭ sus; căcĭ când şi acum după acésta nu veţĭ fi următorĭ, să şciţĭ cu hotărîre, că nu numaĭ veţĭ fi lipsit din slujbă, ci veţĭ cădea şi la învinovăţire de pedépsă şi spre a şci lŏcuitoriĭ datoria, iată se arează anume, însă: la dijmărit aŭ fost rânduit să ia de litră câte 12 parale după cum s'aŭ urmat şi în anul trecut, atât la pecĭ cât şi la sfinĭ şi de numĕrătórea i de răvaşul de nume, douĕ parale, iar alt ciuruc saŭ plocon, saŭ vre-o altă încărcătură, cu totul să lipsécă, cum şi la tutunărit să ia de stânjen câte 10 parale, mĕsurându-se cu stânjinul de opt palme domneşcĭ, ce i s'aŭ dat de la Visterie, lungul şi latul la un cap, şi pe câţĭ stênjinĭ va eşi lungul şi latul la un cap, aŭ să plătéscă de fieş-care stânjen câte 10 parale, făr de altă înmulţire saŭ altă deosebită mĕsurătóre şi fără plocon, numaĭ câte douĕ parale dăruiţĭ să ia de nume.

La vinăriciŭ să plătéscă dajniciĭ câte 10 parale de vadră, i câte 2 parale de răvaş de nume, iar parale de cramă i altele, cum şi încărcăturĭ, orĭ la vadră saŭ la banĭ, cu totul să lipsécă şi pentru ca să nu facă vinăriceriĭ vre-o nedreptate, are să urmeze într'acesta-şĭ chip: să ia doĭ ómenĭ cinstiţĭ ce se vor alege pentru acésta de la fie-care sat, i preotul satuluĭ şi înaintea lor să facă mĕsurătórea şi atuncĭ la mĕsurătóre, să dea vinăriceriĭ fieş-căruia lŏcuitor deosebit rĕvaş, cât vin aŭ găsit şi câţĭ banĭ se face, şi când se va sfârşi măsurătórea vinuluĭ, a tuturor lŏcuitorilor de la un sat, preoţiĭ să teoriséscă răvaşele ce le-aŭ dat vinăriceriĭ cu extract şi iscălind preoţiĭ extractul, să se arĕte anume cine din lŏcuitorĭ aŭ fost la mĕsurătórea vinuluĭ şi că suma ce se areată într'acel extract, este adevĕrată.

Porunceşce Divanul şi vouă tuturor lŏcuitorilor din tóte satele acestuĭ judeţ, citind porunca acésta, să o iscăléscă preotul i pârcălabul şi doĭ treĭ sătenĭ, că aŭ vêḑut şi aŭ înţeles cele poruncite şi care din voĭ veţĭ fi năpăstuiţĭ, să mergeţĭ la dumnélor boeriĭ ispravnicĭ aĭ judeţuluĭ, să vĕ arĕtaţĭ şi de nu vi se face îndestulare, să veniţĭ la Divan cu jalbă şi nu numaĭ că tótă paguba vi se va împlini de la cel vinovat, ci şi tótă cheltuiala.—1811 Octombre 29.

Cod. LXV, fila 133 v.

Anexa No. 61 (pag. 494—497 vol. IX).

De la întâiul Divan şi Comitet.

Pentru ca să lipséscă de la cumpĕrătoriĭ vinăriciuluĭ, orĭ-ce bănuială de nepărtenire, ce se ḑicea că li s'aŭ făcut la cercetarea ce aŭ fost făcut mumbaşiriĭ ce aŭ fost şi i-aŭ găsit cu talerĭ 5011 luaţĭ maĭ mulţĭ, la care cercetare, nu aŭ fost taxildarul faţă; iată dar, după predlojenia Ecselenţeĭ sale Domnuluĭ gheneral, Viţ president, de la 24 ale acesteĭ lunĭ, cu No. 2664, să orêndueşcĭ de iznóvă cercetăreĭ pe armaş Grigorie Boearoglu, să mórgă la sud. Buzĕŭ şi împreună cu Dumnéluĭ ofiţerul de judeţ, faţă fiind şi taxildarul i lŏcuitoriĭ poporenĭ, să facă cercetare cu de a mĕruntul, atât prin doveḑĭ, cât şi prin mĕsurătórea vaselor, de a fi trebuinţă, spre a nu se năpăstui vre o parte şi dintr'aceĭ talerĭ 5011 ce ne arĕtase cel d'întâiŭ mumbaşir, cât se va găsi cu adevĕrat luaţĭ cu **adichie**, pe aceia să-ĭ întórcă înapoĭ lŏcuitorilor, îndreptând şi odihnind pe lŏcuitorĭ, a nu ne maĭ veni cu jălbĭ şi de vreme ce şi cumpĕrătoriĭ vinăriciuluĭ aŭ făcut arĕtare, atât la Divan, cât şi Ecselenţĭ sale Viţ president, că are o sumă de banĭ rĕmăşiţă pe la lŏcuitorĭ, ne avênd a-ĭ da la vreme, îţĭ poruncim orânduitule mumbaşir, ca iarăşĭ dimpreună cu Dumnéluĭ ofiţerul, să faceţĭ mumbaşârlâc acelor cu rĕmăşiţă, a o îndeplini până la un ban, însă drept vinăriciul după coprinderea ponturilor din anul trecut lét 1810, făr de vre-o încărcătură, şi de urmarea şi săvîrşirea porunceĭ să aducĭ Divanuluĭ rĕspuns. 1811.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihail Manu, vel. Vist.

Cod. LXV, fila 75 v.

Anexa No. 62 (pag. 494—497. IX)

De la întâiul Divan, către Spătar.

La slujbaşiĭ vinăricerĭ, aŭ fost vechiŭ obiceiŭ a da Spătăria seimenĭ, cum şi polcovniciĭ i căpitaniĭ, a da slujitorĭ, fie-care în poporul sĕŭ şi în cuprinsul judeţuluĭ, de care cu tóte că şi maĭ înainte s'aŭ făcut însciinţare Dumitale, ca să se păzéscă obiceiul a se da seimenĭ şi slujitoriĭ ceĭ trebuincioşĭ de ajuns, dar fiind-că si acum aĭ făcut arĕtare Divanuluĭ, dumnélor Boeriĭ cumpĕrătorĭ, cum că Dumnéta n'aĭ fi dat semenĭ, nicĭ aĭ fi făcut poruncĭ la polcovnicĭ i căpitanĭ să dea slujitorĭ, cu care s'aŭ făcut scădere slujbeĭ, ci de nu este sciut Dumitale acest obiceiŭ, poţĭ să 'l afli de la ceĭ ce se află vechĭ în slujba Spătărieĭ, iar Divanul poruncesce Dumitale, să daĭ negreşit seimenĭ şi slujitorĭ, precum s'aŭ urmat alte dăţĭ, că apoĭ orĭ-ce pagubă se va întêmpla din pricina acésta, aĭ să-ĭ plătescĭ Dumnéta. — 1811 Noembre 3.
Radu Golescu, Isaac Ralet, vel. Vist.

Cod. LXV. Fila 135.

Anexa la pag. 494—497 vol. IX.

De la Divan către Ispravnicĭ.

Cu tóte că prin ponturile vinăriciuluĭ sunteţĭ porunciţĭ a da ajutor huzmetuluĭ, dar şi prin douĕ rîndurĭ de poruncĭ ale Divanuluĭ v'aţĭ îndatorat să datĭ slujitorí de ajuns la căutatul huzmetuluĭ şi împlinitul banilor, precum aŭ fost obiceiŭ din vechime şi s'aŭ urmat şi în aniĭ trecuţĭ, precum şi în alţĭ anĭ; acum în urmă ne făcură arĕtare dumnélor Boerii cumpĕrătróĭ aĭ acestuĭ huzmet, cum că mare cheder se face slujbeĭ, din pricină că slujitorĭ de ajuns nu se dă, însă despre o parte lĭ s'aŭ dat şi voíe a pune şi alţĭ ómenĭ plătiţĭ carĭ ne fiind obişnuiţĭ la tréba slujitorieĭ, nicĭ cu acest mijloc nu 'şĭ pot căuta huzmetul; de care straşnic poruncesce Divanul, dumnévóstră, ca să daţĭ negreşit slujitorĭ deajuns la sluşbaşiĭ vinăricerĭ, precum s'aŭ urmat în toţĭ aniĭ, că ne urmând nicĭ acum, să şciţĭ cu hotărîre, că nu numaĭ plata ce vor da la aceĭ ómenĭ în loc de slujitorĭ, aveţĭ să o împliniţĭ din casele dumnévóstră, ci şi orĭ-ce pagubă se va întâmpla huzmetului din pricina lipseĭ slujitorilor, aveţĭ să o împliniţĭ dumnévóstră şi veţĭ cădea şi în vinovăţire,— 1811 Noembre 3.

Cod. LXV, Fila 136.

Anexa No. 63

VINĂRICIU ŞI ADMINISTRAŢIE

Către gheneralul Comino.

Cu cinste facem arĕtare Ecselenţeĭ Tale, că cumpĕrătoriĭ vinăriciuluĭ pe acest următor un, după jalba ce aŭ fost dată Divanuluĭ în trecutele ḑile, că uniĭ din lŏcuitoriĭ ce aŭ viĭ la sud. Slam-Râmnic, din rĕul lor cuget, ca să nu plătéscă vinăriciŭ, ca să păgubéscă hazneaua împĕrătéscă, uniĭ din eĭ părăsindu-le cu rodul în ele şi alţiĭ spărgênd gardurile ca să intre vitele să prăpădéscă şi acel rod ce aŭ maĭ rĕmas, Divanul îndată aŭ făcut poruncă către Ispravniciĭ judeţuluĭ, ca pentru acele viĭ, să îndatoreze pe veciniĭ lor a le culege şi din vinul ce s'ar face, să se vînḑă cât va fi destoinic pentru plata vinăriciuluĭ, iar vinul cel ce va rĕmâne, să se ia sub purtarea de grijă a ispravnicilor, până vor veni stăpâniĭ aceluĭ vin, care acéstă poruncă primind-o Ispravniciĭ şi vrênd a o pune în lucrare, Dumnéluĭ ofiţerul oraşuluĭ nu numaĭ că s'aŭ arĕtat împotrivitor la acéstă poruncă, ci încă şi cu felurĭ de vorbe presărând, aŭ învitat pe mulţĭ din lŏcuitorĭ a 'şĭ parăsi viile, ḑicêndu-le că nu se pot folosi întru nimic, fiind vinăriciŭ maĭ mult de cât folos ce ar putea dobândi, care acéstă urmare a Domnieĭ sale, fiind-că privesce spre paguba hazna liĭ împĕrătescĭ, Divanul pe de o parte aŭ dat al doilea poruncă la altă jalbă a cumpĕrătorilor vinăriciuluĭ, către Ispravniciĭ aceluĭ judeţ, să pue negreşit în fapt şi în lucrare cea d'întâi poruncă a Divanuluĭ şi să arĕte dumnéluĭ ofiţeruluĭ, că nu este volnic a se împotrivi la poruncile Divanuluĭ, ci când i se va părea vre-una că nu este cu orânduială, să înseiinţeze Ecselenţeĭ Tale şi găsindu-se cuviinciósă acea părere a Dumnéluĭ, veĭ da Ecselenţa Ta cuviinciósă poruncă către Divan, iar pe de altă parte ne rugăm Ecselenţeĭ Tale ca să bine-voeştĭ a se da şi de către Ecselenţa Ta straşnice poruncĭ către dumnélor ofiţeriĭ judeţelor, spre a nu se arĕta de acum inainte cu impotrivire la poruncile Divanuluĭ, ci când i se va părea vre una că nu este cu orânduială, să însciinţeze Ecselenţeĭ Tale şi Ecselenţa Ta găsindu'o bună acea părere, a dumnélor, veĭ porunci Divanuluĭ cele ce vor fi cu cuviinţă. — 1811 Noembre 9.

Cod. LXVI, Fila. 185.

Anexa No. 64

Dumnélor Boeriĭ cumpĕrătorĭ vinăriciuluĭ, aŭ făcut arĕtare Divanuluĭ în scris, că mulţĭ din ceĭ ce şi în anul trecut aŭ plătit vinăriciŭ, într'acesta se împotrivesc, că sunt priveleghiaţĭ, alăturaţĭ la crucĭ cu rudeniile lor, alţiĭ cu sineturĭ strĕine se apĕră; pentru care Divanul poruncesce dumnévóstră, să cercetaţĭ şi aceia ce aŭ plătit în anul trecut vinăriciŭ, de nu vor fi avênd sineturĭ pe numelor lor, adică de n'ar fi intrat la rînduială cu sinetul, şi cu sineturĭ strĕine vor fi âmblând a se apĕra, pe uniĭ ca aceia să-ĭ supuneţĭ şi făr de voie a plăti, împlinind vinăriciul după ponturĭ; aşişderea şi feciorii de boerĭ i jupânesele vĕduve, carĭ altă dată n'aŭ plătit nicĭ vinăriciŭ, nu plătiseră nicĭ acum să nu plătéscă, căcĭ ponturile nu s'aŭ maĭ schimbat din orânduiala veche la fericirea privilegiaţilor, ci precum s'aŭ ḑis maĭ sus, de la ceĭ-l-alţĭ să împliniţĭ vinăriciul negreşit, cum şi sudiţiĭ iarăşĭ aŭ să plătéscă vinăriciŭ; că de se va întâmpla vre o pagubă din pricina ajutoruluĭ dumnévóstră, însuşi dumnévóstră veţĭ fi rĕspunḑĕtorĭ.—1811 Noembre 20.

Cod. LXV, fila 140, verso.

Porunca ce s'a dat la anaforaoa logofeţieĭ ceĭ marĭ, pentru jalba lŏcuitoruluĭ de la Valea-Ténculuĭ sud. Buzĕŭ, pentru dumnélor slujbaşiĭ vinăricerĭ, că peste plata vinăriciuluĭ din tómna trecută, i se maĭ cere acum alţĭ talerĭ, cu cuvînt de rĕmăşiţă.

De la întâiul Divan şi Comitet al principatuluĭ Valahieĭ.

De vreme ce jăluitorul are răvaş de plata vinăriciuluĭ, cu numire de suma vedrelor, banilor şi vaselor, prin care se face dovadă, că şi-aŭ plătit vinăriciul, nicĭ un cuvênt de dreptate nu are nicĭ Ianache Medelnicerul, nicĭ stăpâniĭ ceĭ maĭ marĭ aĭ huzmetuluĭ, a maĭ face jăluitoruluĭ câtuşĭ de puţină apĕrare, ci hotărăsce Divanul, ca jăluitorul să rămâe cu totul apĕrat şi eĭ orĭ-ce pretenţie vor avea, îşĭ vor face de la însuşĭ acela, care i-aŭ dat jăluitoruluĭ răvaş de plata vinăriciuluĭ. — 1812 August 2.

Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Const. Varlaam.

Cod. LXXII, Fila 198.

Anexa No. 65. (pag. 497 vol. IX).

Către gheneral Comnino.

Cu cinste aŭ priimit Divanul predlojeniea Exelenţeĭ Tale, de la 15 ale aceşteia, cu No. 441, însoţită şi cu jalba ce aŭ dat Exelenţeĭ Tale biv vel clucerul Fotache Ştirbeĭ, epistat logofeţieĭ ceĭ marĭ a obiceiurilor, pentru că cere numitul boer a i se face îndestulare pentru talerĭ 3570 ce are să ia havaet din slujba vinăriciuluĭ şi că de se va dovedi adevĕrată cererea sa, să'ĭ facă Divanul îndestulare; pentru care cu cinste facem arĕtare Exelenţeĭ Tale, că de la slujba acésta a vinăriciuluĭ, în vreme de pace, lua stăpânirea de la lŏcuitoriĭ dajnicĭ de vinăriciŭ, câte 5 banĭ de vadră, iar după ce aŭ venit oştirile împĕrătescĭ aicĭ în ţeară, pentru ca să se ajutoreze Visteria la curgĕtórele cheltuelĭ ale oştirilor, s'aŭ făcut hotărîre, ca să dea lŏcuitoriĭ vinăriciŭ câte 2 parale de vadră, adîcă cu un ban maĭ mult peste cel ce era obicĭnuit de da maĭ nainte la domniĭ, în vreme de pace şi neputêndu-se face nicĭ un ajutor curgĕtórelor cheltuelĭ ale oştirilor, cu acest adaos de un ban, oblăduirea de acum aŭ hotărît ca să plătéscă lŏcuitoriĭ vinăriciŭ de vadră câte 10 parale şi aşa s'aŭ şi urmat şi se urméză; de la care acéstă slujbă în vremile domnilor obiceiŭ aŭ fost, de lua şi acéstă boerie câte talerĭ 2, banĭ 75 de pungă, la câte pungĭ se vindea slujba acésta a vinăriciuluĭ, însă nu din baniĭ Visterieĭ, ci peste baniĭ Visterieĭ; iar în vremea oblăduirilor de acum, aŭ luat acéstă boerie acest havaet al sĕŭ, numaĭ la 2 parale de vadră, pe câte pungĭ se face la 2 parale, iar n'aŭ luat de la câte pungĭ se face la 10 parale de vadră, fiind-că prisosul de opt parale de vadră, cum am ḑis maĭ sus, l-aŭ orînduit oblăduirea a'l da lŏcuitoriĭ, pentru ajutorul curgĕtórelor cheltuelĭ ale armeĭ împĕrătescĭ, precum şi est timp, când s'aŭ vîndut acéstă slujbă a vinăriciuluĭ, cu acéstă legătură prin contract, ca avaeturile dumnélor logofeţilor celor marĭ, între care este şi dumnéluĭ numitul boer, să le rĕspunḑă dumnélor cupĕrătoriĭ vinăriciuluĭ, peste baniĭ Visterieĭ, numaĭ pe câte pungĭ va face la două parale de vadră, iar nu la toţĭ baniĭ, adică de vadră câte ḑece parale, şi pe câte pungĭ s'aŭ făcut la două parale de vadră; şi aŭ şi luat numitul boer avaetul dregĕtorieĭ domnieĭ Sale pe deplin, de la cumpĕrătoriĭ slujbeĭ şi maĭ mult n'are a cere, pentru care şi nu lipsim a rĕspunde Exelenţeĭ Tale.—1811, Noembre 22.

Radu Golescu, Isac Ralet.

Cod. LXVI. Fila 165.

(pag. 498 vol. IX).

Ponturile dijmărituluĭ pe anul 1808 Iunie 20,

Fiind-că la husmetul dijmărituluĭ, cu pricină de ciuruc şi plocon i parale de numĕrătóre şi de rĕvaş, se făcea multe catahrisis şi jafurĭ lŏcuitorilor, viind a pururea jălbĭ, de aceia Divanul pentru iubirea de dreptate, ca să lipséscă de acum înainte cu totul acele jafurĭ ce se urma, prin sfat de obşte vrênd a face îndreptare, pre cât este prin putinţă, s'aŭ găsit cu cale şi s'aŭ hotărît de s'aŭ ridicat cu totul acel ciuruc şi plocon, precum şi paralele ce luaŭ slujbaşiĭ cu numire de numĕrătóre, tóte să lipséscă şi de acum înainte să se ia atât de la stupĭ cât şi de la rîmătorĭ, de unul, pe banĭ 8, adică câte parale 6, precum şi 2 parale să ia pentru răvaşul ce dă de plata dijmărituluĭ, iar alt nimic peste acestea să nu să îndrăsnéscă a lua maĭ mult, saŭ a cere, cu nicĭ un fel de numire. Drept aceea s'aŭ dat acéstă carte a Divanuluĭ. . . . . , care pre anul acesta 1808 aŭ cumpĕrat de la cochiĭ vechĭ cu orînduiala ce maĭ sus se arată slujba dijmărituluĭ din sud. . . . . . .

Să aibă dar volnicie printr'acéstă carte, a orîndui slujbaşĭ să caute slujba acéstă la numitul județ, cu urmare întocmaĭ după ponturile ce maĭ jos se areată:

1) Mitropolia, câte trele episcropiĭ, mŏnăstirile cele marĭ i metócele lor cele sciute, dijmărit să nu plătéscă, după vechiul obiceiŭ.

2) Dumnélor boeriĭ cum și jupănesele vĕduve ce le-aŭ stătut boeriĭ dumnélor în boeriĭ cu caftane, i feciorii de boer ce sunt sciuțĭ, iarășĭ să nu plătéscă dijmărit, precum aŭ fost obiceiul din vechime.

3) Némurile i mazîliĭ și alțiĭ ce aŭ cărțĭ domnescĭ, să li să păzească privileghiul ce aŭ.

4) Toțĭ ceĭ-l-alțĭ, ce vor avea stupĭ și rîmătorĭ, să aibă a'șĭ plăti dijmăritul la orînduițiĭ slujbașĭ de tótă . . . . . po parale 6, iar alt nimic n'are a da nicĭ ciurac nicĭ plocon, nicĭ parale de numĕrătóre, precum maĭ sus se cuprinde, fără numaĭ 2 parale să dea de nume, pentru răvașul ce va da slujbașiĭ de plata dijmărituluĭ și slujba să aibă a se căuta cu cercătură cu tot până la Septembrie în 10.

5) Ceĭ-ce scutesc dijmăritul, fórte să se ferească de a nu amesteca stupĭ i rîmătorĭ de aĭ acelor ce plătesc dijmărit, în bucatele lor, cu gând ca să păgubéscă slujba că apoĭ uniĭ ca aceia dovedindu-se, nu numaĭ că pe acele *litre* (?) ce se vor dovedi ascunse, va plăti dijmăritul îndoit, ci încă și pe ale luĭ drepte bucate ce va avea, va plăti dijmăritul după obiceiŭ în rînd cu țĕraniĭ și li se vor strica de tot privileghiurile scutireĭ.

6) Boeriĭ, ceĭ-ce scutesc dijmărit pe drepte bucatele ce vor avea de tamaslîc, de dijmărit să nu se supere, iar pentru cele ce vor avea cumpĕrate de neguțătorie, pe acelea să plătéscă dijmărit după obiceiŭ.

7) Toți ceĭ ce vețĭ avea stupĭ i rîmătorĭ, să avețĭ a vĕ arĕta bucatele vóstre la orînduițiĭ slujbasĭ, căcĭ orĭ carele îșĭ va dosi bucatele sale, dovedindu-se, va plăti dijmăritul îndoit.

Poruncesce Divanul și vouĕ slujbașilor, ce vețĭ âmbla cu acéstă slujbă, pentru mâncarea vóstră i a cailor voștri, supĕrare saŭ cheltuială lŏcuitorilor să nu facețĭ și tóte orĭ-ce va trebui, cu tocmélă și cu banĭ gata să luațĭ, iar fără de plată să nu vĕ îndrăsnițĭ a lua, precum nicĭ puiul de găinĭ saŭ altcevașĭ să nu cerețĭ, ca un obiceiŭ și la tóte precum se cuprinde maĭ sus, să fițĭ următorĭ, că orĭ-care se va cuteza a lua maĭ mult peste poruncă, saŭ va face supĕrare, saŭ cheltuială la lŏcuitorĭ, unul ca acela dovedindu-se, nu numaĭ că ceea-ce va lua va plăti îndoit, ci încă se va și pedepsi. Pentru care poruncesce Divanul și Dumnévóstră boerilor ispravnicĭ aĭ județuluĭ, să căutațĭ să fițĭ cu priveghierea de a nu se îngădui pre slujbașĭ, ca să facă urmărĭ maĭ mult peste aceste ponturĭ de maĭ sus arĕtate, că vețĭ fi rĕspundĕtorĭ, ci după aceste ponturĭ poruncim, ca și Dumnévóstră să le dațĭ tot ajutorul cel cuviincios, ca la o slujbă, ce este a Visterieĭ.—1808, Iunie 20.

Cod. LVI. Fila 16 verso.

Anexa No. 66. (pag. 498. IX).

De la căimăcămia Ţăriĭ Românescĭ.

Luând Divanul în şcire pe cum că dijmariĭ însoţindu-se cu un Divan ispravnic, pradă şi jăfuesc pe săraciĭ lŏcuitorĭ, fără de nicĭ o milostivire, că unde este vechiŭ obiceiŭ al acestiĭ slujbe a plăti lŏcuitoriĭ pentru drepte bucatele luĭ . . . . po banĭ 14, de la unul până la ḑece, iară de la ḑece în sus po. banĭ 13 şi ploconu banĭ 80, eĭ iaŭ câte şépte, opt parale de cap, iară uniĭ îndrăsnesc de iaŭ şi maĭ mult, şi Dumnévóstră pentru óreş-care puţin interes, priviţĭ cum pradă şi jăfuesc pe ticăloşĭ, fără de a face nicĭ o urmare luminatelor poruncĭ, ce de apururea vi s'aŭ trimis, pentru a priveghea să nu se facă luare de banĭ maĭ multă de către slujbaşĭ, peste luminatele ponturĭ, apoĭ când în judeţul Dumnévóstră se va fi urmând fără de lege ca acésta, şi Dumnévóstră ca nisce dregetorĭ nu aţĭ poprit, socotiţĭ de nu sunteţĭ învinovăţiţĭ maĭ mult de cât aceia, fiind-că eĭ ca nisce cumpĕrătorĭ se silesc cu acest fel de cumplite mijlóce să câştige şi să iae la un ban, ḑece, peste ceea-ce aŭ dat Cămăriĭ domnescĭ. Decĭ scriem Dumnévóstă, că de cumva se va fi urmat o netrebnicie ca acésta în judeţ, Dumnévóstă să o îndreptaţĭ, priveghind ca să nu vie vre-o jalbă la Divan, că s'aŭ luat maĭ mult peste porunca Domnéscă, cu care aŭ cumpĕrat acéstă slujbă, că vĕ veţĭ osîndi a plăti de la Dumnévóstră acea nepăstuire a lŏcuitorilor, după care acéstă carte, să scóteţĭ copiĭ, trimeţĕnd câte un Mazil în fieş-care plasă, să o citéscă prin sate, întru auḑul tuturor lŏcuitorilor, iscălind-o din dos preotul satuluĭ, să se trimiţă la cănţelaria Divanuluĭ, întru păstrare şi să avem rĕspuns la primirea şi urmarea poronciĭ.—1807, August 19.

Cod. LIV. Fila 55.

Anexa No. 67.

De la întâiul divan şi comitetet al pricipatuluĭ Valah.

D-ta Cumpĕrătorule al slujbeĭ *dijmărituluĭ* şi al vinăriciuluĭ acestuĭ an, fiind-că la marea şi grabnica trebuinţă de banĭ ce avea Visteria pentru întâmpinarea neapĕratelor ostăşescĭ trebuinţe s'aŭ găsit cu protimie, Dumnéluĭ . . . . . . şi D-luĭ . . . . . . şi D-luĭ . . . . . . de aŭ împrumutat'o cu talerĭ două sute de miĭ, aŭ cerut dar şi d-lor numiţiĭ împrumutătorĭ. că aceştĭ banĭ să aibă a li se plăti cu dobânda lor, după zapisul ce le-aŭ dat Divanul, din baniĭ câştiguluĭ dîntâiŭ al maĭ sus numitelor huzmeturĭ, a cărora cerere fiind primită, şi cuviinciósă pentru facerea de bine cu care s'aŭ arĕtat către Visterie, într'acéstă vreme de neavere și lipsă, Divanul scrie D-le, ca din banii celuĭ dîntâiŭ câstiŭ al numitelor huzmeturĭ, să aibĭ a plăti maĭ nainte la numițiĭ împrumutătorĭ aceĭ talerĭ două sute de miĭ, împreună cu dobânda lor ce se va face până atuncĭ după zapis șĭ până nu veĭ plăti acestĭ banĭ, să nu aibĭ a da nicĭ un banĭ măcar și pitac al Divanuluĭ saŭ al Visterieĭ de ți se va trimete, să-l socotescĭ in tocmaĭ ca o hârtie albă, și plătindu-ĭ toțĭ baniĭ, să aibĭ aĭ lua tot zapisul împrumutăreĭ de la numițiĭ împrumutătorĭ, ca să te scadĭ cu el la Visterie, drept banĭ ce veĭ da. — 1810 Iunie 11

Ignatie Mitropolit.
Istrate Crețulescu, Constantin Bălăceanu, Ioan Comăneann. vel vis.

De la întâiul Divan și comitet al pricincipatuluĭ. D-tale Cumpĕrătorule al slujbeĭ, dejmărituluĭ și al vinăriciuluĭ pe acest an; Fiind-că la marea și garbnica trebuință de banĭ ce avea Visteria, spre întâmpinarea neapĕratelor trebuințe s'aŭ găsit cu protimie la D-luĭ banĭ de aŭ împrumutat cu talerĭ 278,521, banĭ, 20, aŭ cerut dar și Dumnéluĭ numitul împrumutător, ca acestĭ banĭ să i se plătéscă cu dobânda lor, după zapisul ce aŭ dat Divanul din baniĭ câstiuluĭ celuĭ dîntâiŭ, al maĭ sus numitelor huzmeturĭ, a cărora cerere fiind primită și cuviinciósă, pentru facerea de bine cu care aŭ arĕtat către Visterie, într'acéstă vreme de neavere și lipsa sa, Divanul scrie D-tale, ca din baniĭ celuĭ dîntâiŭ câstiŭ al numitelor huzmeturĭ, să aibĭ a plăti maĭ nainte la numitul împrumutător ăscĭ banĭ, talerĭ 278,521 impreună cu dobânda lor, ce se va face până după zapis și până nu veĭ plăti aștĭ banĭ, să nu aibĭ a da nicăirea nicĭ un ban, măcar și pitac al Divanuluĭ saŭ al Visterieĭ de ți se trimete, să'l socotescĭ în tocmaĭ ca o hărtie albă și plătindu-ĭ pe toțĭ, sa aibĭ a lua zapisul împrumutăreĭ de la numitul împrumutător, ca să te scadĭ cu el la Visterie, drept baniĭ ce veĭ da. — 1810 Iunie 22.

Cod. LXV fila XLI.

Anexa No. 68. (pag. 498 vol. IX).

Strigarea dijmărituluĭ cu care s'aŭ vîndut la cochiivechĭ. 1811 Iunie 24

Vîndarea *dijmărituluĭ* și a *tutunărituluĭ streinilor* pe anul acesta cu lét 1811, după trebuințele cele învederate, cu sfat de obște, s'aŭ hotărît a se urma într'acestașĭ chip, adecă dijmărit de litră câte parale patru-spre-dece și de nume câte două parale de răvaș, iar ciuruc, saŭ plocon, saŭ vre-o altă încărcătură, cu totul să lipséscă, și de pogonărit câte talerĭ patru, parale șaĭspredece de pogon și de la tutunărit să se ia de stîngen câte parale dece, precum la câte trele aceste huzmeturĭ s'aŭ urmat şi în trecutul an, mĕsurându-se însă tutunul cu stânjenul de opt palme domnescĭ, ce i se va da de la Visterie inherat, lungul şi latul la un capĕt, şi câţĭ stînjen, va ieşi lungul şi latul, aŭ să plătească de fieş-care stânjen, câte ḑece parale fără altă *poliplasiiasmos* saŭ altă deosebită mĕsurătóre şi făr' de plocon, numaĭ câte două parale de răvaş afară din ceĭ ce aŭ hrisóre şi cărţĭ de scutélă, iar care nu vor avea hrisóre şi cărţĭ domnescĭ, aceia să plătească şi afară din pandurĭ din patru judeţe ot preste Olt, ce se află în slujba impĕrătéscă, care n'aŭ a se supĕra; baniĭ să se respunḑă jumătate acum, după vînḑarea slujbeĭ şi ceĭ-l-alţĭ jumătate, după treĭ ḑecĭ de ḑile, dând cumpĕrătorul chezăş la Visterie de credinţă, ca să rĕspundă baniĭ la soroc. Boerul cumpĕrător, de va fi ca să caute slujba însuşĭ, să se ferécă de a nu face ceea maĭ puţină nedreptate lŏcuitorilor, cu luare de banĭ, maĭ mult peste suma cea hotărîtă, că apoĭ ceea ce se va dovedi că aŭ luat maĭ mult prin catahrisis, va fi silit să înapoieze îndoit, iar de va fi ca să vînḑă huzmetul la altul, îndatorit este a se chezui cu acel cumpĕrător, ca să nu facă jaf şi năpăstuirĭ lŏcuitorilor, ci să urmeze în tocmaĭ după coprinderea ponturilor, căcĭ împotrivă urmând, Divanul mi'l va îndatora pe cel de al doilea cumpĕrător, ca să întórcă înapoĭ îndoit, ci se va îndatora ca să rĕspundă cumpĕrătorul asupra căruia remâne huzmetul de la cochiivechĭ; vînḑarea acestuĭ huzmet, este afară din obicĭnuitele havaeturĭ ce se areată maĭ în jos, care sunt a le rĕspunde cumpĕrătorul, precum se areată maĭ jos, de la toţĭ baniĭ vînḑĕreĭ . . . . însă d-lor veliţilor logofeţĭ cu noĭ al 2^{lea} logofeţĭ, la pungă pe taler cincĭ, banĭ şaĭḑecĭ.

D-luĭ vel logofĕt za obiceiurĭ, la pungă, po talerĭ doĭ, banĭ şapte ḑecĭ şi cincĭ pentru milă la locurĭ scăpătate la pungă po talerĭ ḑece, la cutia de milostenie, din tótă suma vînḑăreĭ, talerĭ cicĭ sute aĭ cişmelelor, ipac din tótă suma vînḑăreĭ, talerĭ opt sute cincĭ ḑecĭ.

Aĭ doftoruluĭ Craioveĭ, asemenea talerĭ treĭ sute cincĭ ḑecĭ.

Aĭ mŏnăstireĭ Arnota, după coprinderea hrisóvelor ce are, talerĭ una sută din tótă slujba.

Aĭ mŏnăstireĭ Stavrodromi, câte talerĭ ḑece de judeţ.

Aĭ divictaruluĭ ipac din tótă slujba, talerĭ şaĭḑecĭ, i câte talerĭ treĭḑecĭ de judeţ, aĭ extractaruluĭ; şi orĭ ce intâmplare va fi din peristasis al vremiĭ, pe séma D-luĭ cumpĕrătoruluĭ este, iar Divanul nu se amestecă.

311,000 asupra D-luĭ vorniculuĭ Iordache Slătineanu.— 1811 Iunie 24.

Cod LXXI, fila XXVI v.

Anexa No. 69. (pag. 499. IX).

Cărţĭ de vînḑarea slujbeĭ tutunărituluĭ pe anul acesta cu lét. 1811 Noembrie. De la întâiul Divan şi comitet al principatuluĭ Valahieĭ.

Vînḑarea slujbeĭ tutunărituluĭ pe acest an cu lét 1811, după trebuinţele cele învederate, s'aŭ hotărît cu sfat de obşte, a se urma şi a se lua întocmaĭ precum aŭ fost în anul trecut, adecă să se ia de stânjen câte ḑece parale, mĕsurânduse stânjenul de opt palme domnescĭ, ce i se va da de la Visterie înhierat, lungul şi latul, la un cap, şi pe câţĭ stânjenĭ va eşi, lungul şi latul, aŭ să plătească de fieş-care stânjen câte ḑece parale, făr' de alt politisiésmos saŭ altă deosebită mĕsurătóre şi fără plocon, numaĭ câte douĕ parale de răvaş să ia de nume şi afară din ceĭ ce aŭ hrisóve şi cărţĭ de scutélă şi afară din panduriĭ din patru judeţe ot preste Olt, ce se află în slujba împĕrătéscă, carĭ nu aŭ a se supĕra ; şi boerul cumpĕrător de va fi ca să caute slujba însuşĭ, de cea maĭ puţină nedreptate lŏcuitorilor, cu luarea de banĭ maĭ mult peste acéstă sumă, să nu se facă vinovat, căcĭ de se va dovedi, va fi silit ca să întórcă înapoĭ îndoit, iar de va fi ca să vînḑă huzmetul la altul, îndatorat este a se chezăşui cu acest cumpĕrător, ca să nu facă jaf şi năpăstuire lŏcuitorilor, ci să urmeze în tocmaĭ precum maĭ sus se coprinde, căcĭ împotrivă urmând, Divanul nu va îndatora pe cel de al doilea cumpĕrător ca să plătească îndoit, ci va îndatora ca să rĕspundă însuşĭ cumpĕrătorul cel dintâiŭ, asupra căruia va rĕmâne vînḑarea huzmetuluĭ de la cochiivechĭ; decĭ cu acéstă orânduială cumpĕrând slujba D-luĭ vel vornic de Ţéra de sus, Iordache Slătinénu, s'aŭ dat acéstă carte a divanuluĭ.... ce s'a orînduit de D-luĭ boerul cumpĕrător, cu stînjenul ce i se va da pecetluit de la Visterie, să mĕsóre tutunul ce va avea fieş-care, drept, cu mijlocul ce se areată maĭ sus, şi să ia de stînjen câte ḑece parale; să nu îndrăznéscă însă a pune în mĕsurătóre şi loc făr de tutun, cu cuvînt că ar fi avut tutun semănat şi nu s'aŭ făcut, ci numaĭ locul în care va fi tutun, şi maĭ mult să nu îndrăznéscă a cere cevaşĭ, cu nicĭ un fel de numire, nicĭ conac fără banĭ să nu facă, ci orĭ ce le va trebui, să le cumpere cu banĭ gata, că dovedindu-se împotrivă următorĭ, se va pedepsi şi dumnévóstră ispravnicilor aĭ judeţuluĭ să îngrijiţĭ de a se urma întocmaĭ precum poruncim, dându-le şi ajutorul cel cuviincios, ca la o slujbă ce este a Visterieĭ.—1811 Iulie.

Cod. LXXI fila 27.

(pag. 499. IX).

Poruncile ce s'aŭ făcut la vînḑarea dijmărituluĭ pe anul acesta cu lét 1811, Iulie

Vînḑarea slujbeĭ dijmărituluĭ pe anul acesta cu lét 1811, după trebuinţele cele învederate, cu sfat de obşte s'aŭ hotărît a se urma într'acestaşĭ chip adică de litră câte parale patru-spre-ḑece, după cum s'aŭ urmat şi în anul trecut, atât la pecĭ, cât şi la sfinĭ, şi de numĕrătóre i de răvaş de nume numaĭ douĕ parale, iar alt ciuruc saŭ plocon, saŭ vre-o altă încărcătură, cu totul să lipséscă, şi boerul cumpĕrător de va fi ca să caute slujba însuşĭ, să se feréscă de a nu face cea maĭ puţină nedreptate lŏcuitorilor, cu luare de banĭ maĭ mulţĭ peste acéstă hotărîtă sumă, că apoĭ ceea-ce se va dovedi că aŭ luat maĭ mult prin catahrisis, va fi silit ca să întórcă înapoĭ, îndoit, iar de va fi ca să vînḑă huzmetul la altul, îndatorat este a se chezăşui cu acel cumpĕrător, ca să nu facă jaf şi năpăstuirĭ lŏcuitorilor, ci să urmeze întocmaĭ după coprinderea ponturilor, căcĭ împotrivă urmând, Divanul nu va îndatora pe cel de al doilea cumpĕrător ca să întórcă înapoĭ îndoit, ci se va îndatora ca să rĕspunḑă cumpĕrătorul, asupra căruia va rĕmânea vênḑarea huzmetuluĭ de la cochiivechĭ; decĭ cu acest fel de mijloc vînḑêndu-se la cochiivechĭ, slujba dijmărituluĭ pe acest următor an, la Dumnéluĭ vel Vornicul de ţéra de sus, Iordache Slătineanu, s'aŭ dat acéstă carte a Diuanuluĭ . . . . . ce s'aŭ orânduit de D-luĭ boerul cumpĕrător Tacsildar de sud . . . . carele să aibă volnicie printr'acéstă carte, a orîndui slujbaşĭ să caute slujba la numitul judeţ, întocmaĭ după ponturile cele ce maĭ jos se areată.

1) Mitropolia, episcopiile, mŏnăstirile cele marĭ cu metóşele lor cele şciute, dijmărit să nu plătéscă, după vechiul obiceiŭ.

2) Dumnélor boeriĭ, cum şi jupânesele vĕduve ce le-aŭ stat boeriĭ D-lor în boeriĭ cu caftan, i feciorii de boerĭ ce sunt sciuţĭ, iarăşĭ să nu plătéscă dijmărit precum aŭ fost obiceiŭ din vechime.

3) Némurile i mazîliĭ şi alţiĭ ce aŭ sineturĭ de scutélă, să li se păzéscă privilegiul ce aŭ.

4) Toţĭ ceĭ-l-alţĭ ce vor avea stupĭ i rîmătorĭ, să aibă a-şĭ plăti dijmărit, câte patru-spre-ḑele parale de litră, iar alt nimic să nu aibă a da, nicĭ ciuruc, nicĭ poclon, precum maĭ sus se coprinde, fără numaĭ acele douĕ parale de numĕrătóre cu rĕvaş de nume, şi slujba să aibă a se căuta cu cercăturĭ cu tot, până la vremea cea orânduită.

5) Ceĭ ce scutesc dijmăritul, fórte să se feréscă de a nu amesteca stupĭ i râmătorĭ de aĭ acelor ce plătesc dijmărit în bucatele lor, cu gând ca să păgubéscă slujba, că apoĭ uniĭ ca aceia dovedindu-se, nu numaĭ că pe acele litre ce se va dovedi ascunse, va plăti dijmăritul îndoit, ci încă şi pe ale luĭ drepte bucate ce va avea, va plăti dijmărit în rênd cu ţĕraniĭ şi i se va strica de tot privilegiul scuteleĭ.

6) Boeriĭ ceĭ ce scutesc dijmărit pe drepte bucate ce vor avea de tamaslâc, de dijmărit să nu se supere, iar pentru cele ce vor avea cumpĕrate de neguţătorie, pe acelea să plătéscă dijmărit.

7) Toţĭ ceĭ ce vor avea stupĭ i râmătorĭ, să aveţĭ a vĕ arĕta bucatele vóstre la orânduiţiĭ slujbaşĭ, căcĭ orĭ-care îşĭ va dosi bucatele sale, dovedindu-se, va plăti indoit.

8) Panduriĭ din patru județe ot preste Olt, ce se află în slujba împĕrătéscă, nu aŭ a se supĕra de dijmărit.

Poruncesce Divanul și vouĕ slujbașilor ce vețĭ âmbla cu acéstă slujbă, pentru mâncarea vóstră și a cailor voștri, supĕrare saŭ cheltuială lŏcuitorilor să nu facețĭ, ci tóte orĭ-ce vĕ va trebui, cu tocmélă și cu banĭ gata să luațĭ, iar făr'de plată să nu vĕ îndrăznițĭ a lua, precum nicĭ puĭ de găină saŭ alt-cevașĭ să nu cerețĭ, ca obiceiŭ, și la tóte precum se coprinde maĭ sus să fițĭ următorĭ, că orĭ care se va cuteza a lua maĭ mult peste poruncă, saŭ va face supĕrare saŭ cheltuială lŏcuitorilor, unul ca acela dovedindu-se, nu numaĭ ceea-ce va lua, va plăti îndoit, ci încă se va și pedepsi. Se poruncesce și d-vóstră ispravnicilor, să căutațĭ să fițĭ cu privighere de a nu îngădui pe slujbașĭ ca să facă urmărĭ, maĭ mult peste aceste ponturĭ, că vețĭ fi rĕspunḑĕtorĭ, ci după aceste ponturĭ, poruncim ca și D-vóstră să le dațĭ tot ajutorul cel cuviincios, ca la o slujbă ce este a Visterieĭ. — 1811, Iunie.

Al Ungro-Vlahieĭ Ignatie, Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu vel Vist., vel Logofĕt.

Cod. LXVI, fila 128. v.

Anexa No. 70 (pag. 499. IX).

Către Exelența Sa gheneral Șteter

Dumnéluĭ vornicul Iordache Slătineanu, cumpĕrătorul huzmetuluĭ dijmărituluĭ, prin anaforaoa de la 2 ale următóreĭ, face arĕtare Divanuluĭ, cum că orînduitul Tacsildar al dijmărituluĭ din sud Jalomița, îl însciințéză, că după ce într'acest timp este huzmetul prost, de se păgubeșce slujba maĭ mult de jumĕtate, apoĭ și Cazaciĭ ce sunt pe margine, îĭ staŭ împotrivă cu totul, nevrênd să lase pe slujbașĭ a intra în bălțĭ să caute litrele ce aŭ lŏcuitoriĭ, și lŏcuitoriĭ din acéstă pricină uniĭ de abia areată din ḑece unul, alțiĭ nicĭ de cum, așijderea și băjănariĭ Silistrenĭ, ce sunt așeḑațĭ prin satele aceluĭ județ, carĭ să diafendipsesc de rouĭ ofițerĭ ce sunt orânduițĭ de Exelența Sa gheneral Cornel, pe lângă a lor drepte litre ce aŭ, amestecă și alte litre ale dajnicilor și că din vechime s'aŭ obicinuit Silistreniĭ și alțĭ ómenĭ ce eraŭ locuitorĭ în ținutul țĕreĭ turcescĭ, peste Dunăre, de ținea în bălțĭ dincóce stupĭ i râmătorĭ, și tot-d'auna plătea dijmărit, cerênd a se da poruncă să fie sloboḑĭ slujbașiĭ a intra în bălțĭ, ca aceia ce aŭ avut obiceiŭ de aŭ ținut stupiĭ lor dincóce și aŭ plătit alte dățĭ, să plătéscă și acum, cum maĭ vêrtos lŏcuitoriĭ țĕreĭ ce aŭ stupĭ i râmătoriĭ lor în bălțĭ, căcĭ tótă nădejda acestuĭ huzmet în bălțĭ este să nu piardă huzmetul cu totul, pentru că şi la vînḑare aşa s'aŭ arĕtat, că are să se urmeze căutarea acesteĭ slujbe, cum s'aŭ urmat şi în anul trecut şi maĭ nainte; de care avem cinste a arĕta Exelenţeĭ tale, să bine-voeştĭ a arĕta unde se cuvine, spre a fi slobodḑĭ slujbaşiĭ a căuta slujba şi prin bălţĭ prin tot judeţul, avênd dreptate după ponturile Divanuluĭ cu care s'aŭ cumpĕrat.—1811, August 23.

Cod. LXVI. fila 129 v

Anexa No. 71 (pag. 499. IX).

Către Excelenţa sa d. gheneral-maior i cavaler Şteter, viţ prezident al Divanuluĭ, de la întâiul Divan şi comitet al principatuluĭ Valahieĭ.

Incă de la 23 ale acesteĭ lunĭ, prin nota cu No.......... am arĕtat Exelenţeĭ tale cererea ce aŭ făcut către Divan, D-luĭ Vornicul Iordache Slătineanul, cumpĕrătorul slujbeĭ dijmărituluĭ, a se da nizam şi a se face îndreptare pentru satele de la bălţĭ din sud. Ialomiţăĭ, carĭ sunt amestecate cu Sêrbĭ, că nu îngăduesce pe slujbaşĭ a căuta huzmetul, ofiţerul şi cu Cazaciĭ ceĭ orânduiţĭ de Exelenţa sa gheneral Cornet, spre a i se face de către Exelenţa ta îndestulare; acum ne-aŭ maĭ venit de la D-luĭ şi alte deuĕ însciinţărĭ, una pentru judeţul Teleormanuluĭ cu asemenea arĕtare, ca şi pentru judeţul Ialomiţa şi alta pentru judeţul Slam-Râmnic, că sudiţiĭ se împotrivesc a plăti dijmăritul câte 14 parate de litră, ci vor să plătéscă câte 7 parale, cerênd D-luĭ, ca pentru sudiţĭ, să se dea poruncă a fi supuşĭ şi să plătéscă după ponturĭ, iar pentru judeţul Ialomiţeĭ şi Teleorman, să nu se zătignéscă slujbaşiĭ, căcĭ cu acéstă pricină nu vor puté să rĕspunḑă sferturile şi pe lângă Sêrbĭ, să păgubesce şi de la pământeniĭ ce sunt amestecaţĭ cu Sêrbiĭ, şi pentru Sêrbĭ ḑice că la vînḑare li s'aŭ arĕtat că are să urmeze a plăti ca şi în anul trecut, şi că în anul trecut Sêrbiĭ aŭ plătit dijmăritul, fiind prin cele maĭ multe sate ale ţĕreĭ Sêrbĭ risipiţĭ, cerênd ca orĭ să i se împlinéscă dijmăritul de la Sêrbĭ, cu urmarea ca în anul trecut, ca să nu se facă slujbeĭ zăticnire, saŭ să i-se ţie în sémă baniĭ la Visterie pe litrele Sêrbilor; ci fiind-că Divanul nu póte sci suma ce aŭ Sêrbi de stupĭ i râmătorĭ, să bine-voeştĭ Exelenţa ta, a porunci ca să fie slujbaşiĭ dijmarĭ slobodḑĭ în tóte satele, a intra să facă catagrafie şi de va fi poruncă să nu plătéscă Sêrbiĭ cum aŭ plătit în anul trecut, să aducă la Divan catastih de numele acelor Sêrbĭ cu litrele lor, din ce sat şi câţĭ sunt, ca să arĕtăm Exelenţeĭ tale suma ce este datóre Vistieria a ţinea în sémă, pentru Sêrbiĭ ce se vor apĕra a nu plăti; iar pentru sudiţiĭ de la Slam-Râmnic, să se dea de Exelenţa ta poruncă, a plăti şi eĭ cum aŭ plătit şi anul trecut după, ponturile Divanuluĭ.—1811, August 29.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Manolache Manu, vel. Vist.

Anexa No. 72 (pag. 499. IX).

Către gheneralul Comnino.

Cu cinste arĕtăm Ecselenţeĭ tale, că dumnealor boeriĭ cumpĕrătoriĭ *dijmărituluĭ* dintr'acest următor an, aŭ făcut arĕtare Divanuluĭ, în scris, că dijmăritul a 5 judeţe preste Olt, ce se ḑice Valahia Mică, negăsindu se muşteriĭ a se vinde de aicĭ, aŭ încărcat cu căutarea pe dumnéluĭ Vornicul Manolache, întâiŭ ot cârmuitor al Divanuluĭ Craioveĭ şi Dumnéluĭ îĭ însciinţéză pentru Sêrbiĭ şi Rumâniĭ ce sunt veniţĭ de peste Dunăre, că în judeţul Romanaţĭ nicĭ că s'aŭ supus a le face măcar catagrafe, de către slujbaşĭ, iar în judeţul Doljuluĭ, abia s'aŭ scris vre-o patru sate, după care aŭ dat la Divan şi catastih şi nicĭ aceia nu s'aŭ supus a plăti, şi în contrahtul cu care aŭ cumpĕrat, cum şi în ponturile ce li s'aŭ dat, de către Divan, pentru căutarea huzmetuluĭ, nu se coprinde a fi apĕraţĭ Sêrbiĭ şi Rumâniĭ, că de li se arĕta, nu da preţul ce aŭ dat, saŭ nu cumpĕra, ci huzmetul l'aŭ luat a se căuta după obiceiul ce s'aŭ urmat şi în alţĭ anĭ, adecă să plătească şi acest fel de ómenĭ şi în urmă vĕd că nu s'aŭ păzit şi ponturile cu care la Cochivechĭ faţă cu Ecselenţa sa Proin viţ-prezident, li s'aŭ vîndut; din care pricinĭ, păgubesc peste talerĭ cincĭ-ḑecĭ de miĭ şi maĭ 'nainte aŭ făcut iarăşĭ arĕtare pentru asemenea urmărĭ, ce s'aŭ făcut la judeţele Teleorman şi Ialomiţa şi nu s'aŭ vĕḑut nicĭ un fel de îndreptare, de care şi acum al doilea fac cerere ca să li-se dea poruncĭ a se supune Sêrbiĭ şi ómeniĭ ţĕreĭ turcescĭ, să li se plătéscă dijmăritul şi pentru căcĭ râmătoriĭ şi stupiĭ 'ĭ-aŭ vîndut şi 'ĭ-aŭ stricat, să li-se dea carte de blăstem a arĕta ce aŭ avut la vremea căutatuluĭ slujbeĭ? iar de li-se face acéstă musaadea Sêrbilor şi ómenilor din ţéra turcéscă, să le plătéscă paguba Visteria; la care arĕtăm Ecselenţeĭ tale, că încă din trecuta lună a luĭ...... după arĕtarea dumnélor boerilor cumpĕrătorĭ, pentru ceste-l-alte două judeţe, am făcut notă către d-luĭ ghenerar Proin viţ-prezident, arĕtând pricina Sêrbilor şi ómenilor ţĕreĭ turceştĭ, împotriva contrahtuluĭ cu care s'aŭ vîndut şi cum că pe lângă aceştia şi mulţĭ dintre pământenĭ n'aŭ plătit, amestecându-le cu ale lor, nicĭ aŭ lăsat pe slujbaşĭ să intre în bălţĭ a cerceta, şi cum că ómenĭ de aceştia ce s'aŭ aflat şeḑĕtorĭ pe margine. în ţéra turcéscă, în vreme de pace maĭ 'nainte obicĭnuia de ţinea stupĭ şi râmătorĭ în bălţile ţĕreĭ, plătea acest dijmărit, la care notă, nicĭ un rĕspuns n'aŭ luat Divanul de urmarea îndreptăreĭ; acum iarăşĭ la acéstă arĕtare a dumnélor, cu cinste facem cunoscută Ecselenţeĭ tale jalba şi cererea dumnélor, ca precum se va socoti de Ecselenţa ta spre îndreptare, să aĭbă Divanul rĕspuns. 1811 Noembre 29.

Cod. LXVI, Fila 165 v.

Anexa No. 73 (pag. 499. IX).

Ecselenţa Şteter.

Domnul dejur gheneral Sabaniev, înştiinţéză, ca să se facă publicaţie pentru vîndarea bĕuturilor şi a altora, de la cetăţile din Basarabia. 1811 April 14.

Cod. LXIII Fila 42 v.

Anexa No. 74 (pag. 499. IX).

Ecselenţa Şteter.

Că senatorul l'aŭ însciinţat, că s'aŭ împlinit sorocul ce aŭ avut luat bălţile ot Brăila şi porunceşte a se vinde tóte bălţile cu soroc până la 10 ale luĭ Maiŭ, la al treilea strigare. 1811 April 22.

Cod. LXIII, fila 44 v.

Anexa No. 75 (pag. 499. IX).

Dela Divan, poruncĭ către ispravnicĭ.

Fiind-că cu oglăsuirea Ecselenţeĭ sale Dumnéluĭ viţ-preḑident, general maior i cavaler Comnino, ce aŭ dat-o către Divan, prin predlojenia de la Septembre 31 sub No. 110, este să se vînḑă de acum prin strigare în Divan la Cochivechĭ, arenda bălţilor din raiaua Brăileĭ, ce se numesc Latu şi Stupăriş, cu satele care se trag la acele bălţĭ, ce se numesc Vărsătura Tăzmaniĭ şi Tichileştiĭ, care aceste tóte sunt date asupra neguţătorilor Andreĭ Dobrovicĭ şi Ioan Prasicĭ, al cărora soroc se sfârsesce la *prima* viitoruluĭ Martie, let 1812, iar vînḑarea lor se face de acum ca să aibă muşteriul ce va cupăra în arendă aceste bălţĭ a'şĭ face de acum, şi până în primăveară, trebuinciósele gătirĭ pentru prinderea peşteluĭ, al căreia temeĭ este asupra luneĭ Martie şi în cele-l-alte următóre lunĭ, de aceea, se poruncesce Dumitale, ca să publicarisescĭ acestea în ţinutul Dumitale, făcênd cunoscut, că sorócele ce s'aŭ orânduit a face acéstă strigare în Divan la Cochivechi sunt: cel întâiŭ soroc la 15 ale următóreĭ şi al doilea la 22 şi cel d'al treilea la sfârşitul luneĭ şi de primirea şi urmarea acesteĭ poruncĭ să aibă Divanul rĕspuns. 1811 Noembre 10,

Cod. LXV, fila 138.

Anexe No. 76

Către cinstitul comitet de la logofeţia mare.

După porunca cinstituluĭ comitet, ce ni se dă la acéstă jalbă a luĭ Gheorghe Polizu, ce are cumpĕrat fumăritul de aicea din Bucurescĭ, făcênd cercetare vĕḑuĭ ponturile slujbeĭ fumărituluĭ următóre după cele vechĭ, cu coprindere, că, afară din mônăstirĭ şi boeriĭ ce aŭ a scuti câte o pivniţă şi afară din ceĭ ce aŭ hrisóve i cărţĭ, ceĭ-l-alţĭ toţĭ să plătéscă, de prăvăliĭ şi cărciumĭ, iară sudiţiĭ ce ţin prăvăliĭ cu chirie, fumăritul să 'l ia de la stăpâniĭ prăvăliilor urmându-se după obiceiul ce se va fi urmat şi în ceĭ-l-alţĭ anĭ; acuma jăluitorul areată, că uniĭ din sudiţĭ aŭ prăvăliĭ ale lor, alţiĭ şi de ţin cu chirie, nu vor să arete pe stăpânĭ, alţiĭ cu numele că sunt Sêrbĭ nu se supun şi se păgubesce huzmetu; decĭ acest fumărit este obiceiŭ vechiŭ obicĭnuit şi orînduit pe prăvăliĭ i cârciume şi prăvălia este datóre a plăti; de aceea după tot cuvîntul drept, cu cuviinţă este a se supune sudiţiĭ şi orĭ-cine alţiĭ, ca să arĕte pe stăpânĭ a'şĭ lua fumăritul de la stăpânĭ, iar carele nu vor arĕta pe stăpânĭ, saŭ vor fi prăvăliile lor, să plătéscă fumăritul eĭ, nefiind cu cale a se păgubi huzmetul; pentru care rĕmâne, ca slăvitul Divan să dea poruncă şi nizamul ce va socoti că se cuvine.—1812 April 12.

Dumitrache Racoviţă vel logofĕt.

Cod. LXXII. Fila 32

Anexa No. 77 (pag. 499. IX).

De la întâiul Divan şi comitet al principatuluĭ Valachieĭ.

Cu cale fiind anaforaoa aceasta a Dumnéluĭ vel logofĕt de ţeara de sus, poruncesce Divanul, Dumitale cinstite vel agă, să îndatorescĭ pe aceĭ sudiţĭ, prin cinstitele consulaturĭ, a arĕta pe stăpâniĭ prăvăliilor, ca să plătéscă fumăritul, asemenea şi sudiţiĭ ceĭ ce vor avea prăvăliĭ, să plătéscă şi eĭ după coprinderea anaforaleĭ acestia.—1812 Maiŭ 3,

Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, vel vist. vel logofĕt, biv vel Medelnicier.

Anexa No. 78 (pag. 500 vol. IX).

De la întâiul divan

Se volniceşce . . . . . . să mergĭ la sud. Romanaţĭ, unde în ceasul ce veĭ sosi să facĭ straşnic mumbaşirlic dumnélor ispravnicilor judeţuluĭ, ca să orânduiască ómenĭ vrednicĭ în tóte oraşele câte se află într'acel judeţ, făcênd catagrafiĭ de tóte cârciumele atât de vin şi de rachiŭ precum şi starea cârciumelor, adică ce sumă de vin şi de rachi i se póte vinde întrînsele pe an? care catagrafie într'aceeaşĭ ḑi ce veĭ sosi, orînduitule mumbaşir la judeţ, să se facă şi iarăşĭ în aceeaşĭ zi să şi plecĭ de acolo a te afla aicĭ, că nesevârşind acéstă poruncă precum se coprinde maĭ sus, şi dumnĕlor ispravniciĭ şi însutĭ te veĭ pedepsi; însă numaĭ aci în oraşul Caracalul, iar nu şi în alte târgurĭ boereşcĭ şi mănăstireşcĭ. Insă dumnévóstră la catagrafiia ce aveţĭ a face, să faceţĭ acéstă deosebire adică de starea cârciumelor şi a rachieriilor câte sunt dintâiŭ, al douilea şi al treilea mână, şi într'acestaşĭ chip să ni se trimiţă înşciinţarea dumnévóstră precum şi stăpânul a fieşcăreia cârciume.—1810 Maiŭ 15.

Tîrgu-Jiuluĭ, Râmnicu-Vâlcea, Slatina, Câmpu-Lungŭ, Târgovişte, Buzăŭ, Focşanĭ, Cerneţĭ, Caracal.

Pitac la Spătar şi Aga s'aŭ trimis cu copia după cum să facă catagrafia împreună în politie.

Cod. LXV, fila 85

Anexa No. 79 (pag. 502. IX).

De la întâiul Divan şi Comitet al prinţipatuluĭ Valahieĭ

Dumnéluĭ fratele vel vistier, aŭ arĕtat Divanuluĭ o scrisóre a d-tale către dumnéluĭ de la ḑintâiŭ a aceşteĭ lunĭ, prin care facĭ dumnéta înşciinţare, că viind cu cercetarea comisiuneĭ în plasa Bolintinuluĭ, unde aŭ fost zapciŭ un Dinu Bolintinénul, nicĭ o ispravă nu aĭ purut face spre descoperirea urmărilor lor, din pricină că părcălabiĭ şi lŏcuitoriĭ de la acele sate sunt povăţuiţĭ de numiţiĭ zapciĭ, ca să nu arete nimic la comisie, care va să ḑică să nu facă vre un davagelâc asupra lor, şi de aceea facĭ dumnéta cerere a se găsi aicĭ în Bucureşcĭ numiţiĭ zapciĭ şi a se trimite acolo în bună pază ca să-şĭ dea socotélă pentru verĭ-ce; din care acéstă coprindere a scrisoreĭ dumitale altă înţelegere nu are făr de numaĭ că comisia cercetăreĭ voeşce să facă davagilâc asupra slujbaşilor, şi aceĭ lŏcuitorĭ, cariĭ orĭ că nicĭ o catahrisis saŭ jafuire de către slujbaşĭ n'aŭ primit, s'aŭ câţĭ nu vor fi pătimit voesc în cugetul lor voesc a se arăta în acest hal către aceĭ slujbaşĭ de a nu se face adică vre un davagilâc asupra lor; pentru care mare mirare are Divanul, asupra acestui mijloc de cercetare în vreme ce coprinderea poruncilor ce sunt date cercetăreĭ comisieĭ este ca să cerceteze jălbile lŏcuitorilor şi să facă îndreptare, apoĭ când jalba nu se porneşce pentru cinevaş, care pravilă este aceea să siliéscă pe cel ce se mulţumeşce tăcênd ca să pornéscă jalbă nevrênd, ni se pare că acest mijloc este urmare cu totul împotrivă la datoria uneĭ dregătoriĭ ce într'adinsul este orânduită spre îndeplinirea celor urmate făr de cuviinţă, şi că de acum nu se maĭ metahirisi de către dumnévóstră fiind boer bĕtrân şi practicos, de vor fi însă ceva lŏcuitorĭ cariĭ vor fi făcênd davagelâc asupra acestor zapciĭ, atuncĭ se înşciinţezĭ dumnéta aicĭ: din ce plăşĭ şi sate sunt aceĭ lŏcuitorĭ? şi îndată se vor căuta ši se vor trimite aci aceĭ zapciĭ, iar nefiind davagiĭ asupra lor pentru care cuvînt se trepede şi să cheltuiaseă ómeniĭ cu venirea lor în zadar aicĭ.—1811 Septembre 4.

Cod. LXV, fila 119 v.

Anexa No. 80 (pag. 506. IX).

Către Generalul Engelhardt.

Cu cinste aŭ primit Divanul predlojenia Ecselenţeĭ Tale, de la 27 ale acestiĭ următóre sub No. 24, prin care ni sĕ face cunoscut că din porunca Mărieĭ-Sale strălucituluĭ Cnéz, întêiul comandir al armateĭ, s'aŭ hotărît a rĕmânea vînḑarea husmetuluĭ ocnelor asupra Dumnéluĭ Vorniculuĭ Manolache, cu preţul, ce în urmă aŭ eşit la cochiĭ vechĭ, de 311,000, după care Divanul întărind porunca, aŭ dat pitac Dumnéluĭ Vorniculuĭ de stăpânirea huzmĕtuluĭ ocnelor pe acest următor an şi după poruncă nu lipsim făr de zăbavă a respunde Ecselenţeĭ Tale.—1810 Ianuarie 30.

Semnaţĭ: *Gavriil Mit. şi Escaroh. Argeşiŭ, Manolache Racoviţă Ban. Vel. Vist. Istrate Creţulescu.*

Cod. LXI, fila 52.

Anexa No. 81 (pag. 506. IX).

In predlojenia ecselenţeĭ tale cu No. . . ce ni s'aŭ dat pentru vînḑarea vămilor şi a ocnelor, între altele se coprinde să arĕtăm şi câţĭ ómenĭ sunt în slujba ocnelor, carĭ este dator Divanul aĭ da şi cu ce orânduială? Iată dar după poruncă se alătură copie după fóia ce aŭ dat'o la Divan dumnéluĭ serdarul Constantin Cernăvodeanul cumpĕrătorul ocnelor sub a sa iscălitură, din care este întrégă pliroforie a se da dumnéluĭ senator, dar afară dint'aceştĭ ómenĭ ocnele au şi alte cheltuelĭ marĭ, cu cinovnicĭ şi cu ómenĭ destuĭ în slujbă, cu caĭ şi cu alte lucrărĭ de scos sarea, care tóte acele se plătesc şi se fac; pentru tóte aceste ce se arată tot de cumpărătorul ocnelor de la sine făr de a fi dator Divanul să'ĭ dea altă cheltuială; de care cu cinste nu lipsim a arĕta ecselenţeĭ tale.—1811 Ianuar 2.

Cod. LXVI, fila 57 v.

Anexa 82 la pag. 507, Vol. IX Capitolul XXIII

Din porunca Dumnéluĭ senatoruluĭ stricându-se vînḑarea, s'aŭ făcut cochiivechĭ al douilea, din Divan şi aŭ remas asupra luĭ chir Ioan Scufa cu talerĭ 90,010 adică nouă-ḑecĭ de miĭ ḑece, căruia i s'aŭ arĕtat şi avaeturile talerĭ 8 la fieş-care pungă, i talerĭ 30 aĭ muhurdaruluĭ şi talerĭ 200 aĭ strigăreĭ.—1811 Ianuar 19.

Anexa No. 83 (pag. 507. IX).

Lud.

Numĕrul Ludelor ciocănaşilor i mâglaşilor de la treĭ ocne cum se arată

64 La ocna Slăniculuĭ din Sud Saac, pentru câţĭ ciocănaşĭ i mâglaşĭ i meşterĭ aĭ aceştiĭ ocne se vor afla.

5 La malurĭ din sud. Buzeŭ, pentru păzitoriĭ acestor malurĭ.

18 La ocna Telega din sud. Prahova, pentru câţĭ ciocănaşi i maglaşĭ i meşterĭ aĭ acesteĭ ocne.

3 La ocna mare din sud. Vâlcea, pentru uniĭ din mâglaşĭ, fiind-că ciocănaşiĭ aĭ acesteĭ ocne sunt ţiganĭ aĭ mŏnăstireĭ Cozia.

90 Suma ludelor.

20 se scade ridicătura Visterieĭ.

70 Rĕmân de li se plăteşce dăjdiile la Visterie de către cumpĕrătoriĭ ocnelor după cum plătesc şi lŏcuitoriĭ ţereĭ, iar de alte podvóde sunt apĕraţĭ.

Plata ciocănaşilor este de un bolovan pe ḑile şese şi ḑece oca sare mertic pe fieş care ḑi, şi la sfârşitul anuluĭ să dă la fieş-care ciosănaş po 500 oca sare mertic; Mâglaşilor se plăteşce pe ḑi parale opt şi asemenea li se dă şi lor mertice după cum se dă şi ciocănaşilor; slujba lor nu este naprastan, ci numaĭ când este trebuinţă atuncĭ slujesc.

Vinovaţiĭ ce sunt la osânda ocneĭ se află în hiară şi nu fac nicĭ o slujbă la Ocnă, hrana lor şi încălţămintea este de la Cămărăşia ocneĭ.—1811 Ianuar 2.

Constantin Serdar.

Cod. LXXI, fila 2 v.

Anexa No. 84 (pag. 507. IX).

Carte pentru zaptul Ocnelor

Fiind-că pe acest lét 1811, aŭ dat Divanul, cu vênḑare côte trele ocnele, ţereĭ, acupra D-luĭ biv serdarul Constantin, i-aŭ dat dar Divanul, acéstă carte, ca să le facă zapt prin care poruncesce Divanul, şi vouă vătaşilor, ciocănaşilor, şi mâglaşilor, şi tuturor slugelor de la Ocnele Marĭ, sud, Vâlcea, ca viind...... ce s'aŭ orînduit de către D-luĭ maĭ sus numitul boerul cumpĕrĕtor, spre a face zapt, tótă ascultarea, şi supunerea, la slujbele şi trebile, ocnelor, cu silinţă şi fără de nicĭ o lenevire, ca nu cum-va, din pricina neascultăreĭ şi lenevireĭ vóstre, să se facă vre-o zăticnire la trebile ocnelor, ce sunt a se săvĕrşi în vremea lor, căcĭ carele nu va urma datorieĭ luĭ, ceĭ obicĭnuite, straşnic se va pedepsi de către Divan.— 1811, Ianuarie I.

Asemenea, două cărţĭ s'aŭ făcut şi pentru ocna Telega şi Slănicul.

Iar cărţile, pentru a se pecetlui orĭ câtă sare se va găsi verĭ unde a cămăraşilor, aĭ anuluĭ trecut, s'aŭ trecut maĭ 'nainte, peste treĭ foĭ.

Treĭ cărţĭ : una la sud, Prahova, şi alta la sud. Saac : a să pecetlui verĭ câtă sare se va găsi orĭ unde a cămăraşilor anuluĭ trecut.

D-vóstră Ispravnicilor ot sud.................. După primirea acesteĭ cărţĭ a Divanuluĭ numaĭ de cât să orînduiţĭ ómenĭ crdincioşĭ, ca împreună şi cu orânduitul din partea D-luĭ serdaruluĭ Constantin, cumpărătorul ocnelor acestuĭ următor an 1811, orĭ câtă sare vor găsi a cămăraşilor anuluĭ trecut, verĭ împrejurul ocneĭ ce este într'acest judeţ, verĭ încărcată şi pornită la drum saŭ prin alte coşare într'acest judeţ, pe tótă să se pecetluiască după vechiul obiceiŭ, şi să stea poprită până la viitorul Octombre 26, al acestuĭ an, afară însă din vre-o sare ce va fi în adevĕr a lŏcuitorlor, cumpĕrată pentru alişverişul lor. La care acésta să căutaţĭ a nu se face vre-un cusur. – 1811, Ianuarie 13.

Cod. LXXI, Fila 50.

Anexa No. 85. idem.

Alte două cărţĭ la Teleorman i la Dolj tot pentru acéstă madea

D-vóstră ispravnicilor ot sud.....................priimind acéstă poruncă a Divanuluĭ, numaĭ de cât să orănduiţĭ ómenĭ credincioşĭ, că, dimpreună cu orânduitul din partea D-luĭ serdaruluĭ Constandin cumpĕrĕtorul ocnelor pe acesurmător an, orĭ câtă sare a cămăraşilor din anul trecut se va găsi prin coşare în judeţe i prin sate descărcată seŭ pe drumurĭ într'acel judeţ pe tótă să o închiḑă şi să o pecetluiască după vechiul obiceiŭ, care are să stea poprită până la Octombre 26, a acestuĭ următor an, afară însă de vre-o sare ce va fi în adevĕr a locuitorilor cumpărată pentru alişverişul lor.

La care acésta să căutaţĭ să nu se facă vre-un cusur. — 1811, Ianuarie 13.

Cod. LXXI, fila 3 v.

Anexa No. 86 (pag. 507.·IX).

Vînḑarea Ocnelor Marĭ din sud Vâlcea i ocna Telega din sud. Prahova şi ocna Slănic din sud. Saac, de la 1811, are a se urma după aceste ponturĭ ce maĭ jos se arată.

1) Cumpĕrătorul cel de estimp intră în orânduiala ocnelor de la ḑiântêiŭ Ianuarie lét 1811 până la sfêrşitul luĭ Decembrie al acestuĭ lét, fără a se mai amesteca cumpărătorul cel vechiŭ.

2) Pentru sarea cumpĕrătoruluĭ ocnelor anuluĭ trecut 1810, ce se află în mâgle pe la ocne, aceea după obiceiŭ să se pecetluiască şi să fie oprită până la Sf. Dimtrie al létuluĭ 1811 şi de acolea este slobodă a o vinde orĭ-cuĭ va pu-

tea; ïar 900,000 oca sare ce o aŭ coborâtă la Slobodia în sud. Ialomița și la Colintina sud Ilfov, să fie slobodă a o vinde făr de oprire de cumpĕrătorul de estimp, cum s'aŭ urmat și în anul trecut.

3) Sarea să se vîndă la Ocne suta de oca po Talerï 5.

4). Ciocănașiï și mâglașii de vor lipsi din suma cea orânduită, Divanul să aibă a împlini, precum s'aŭ urmat din vechime.

5). Milele mŏnăstirești să se rĕspundă după hrisóvele domneștï ce aŭ cum și dijma mŏnăstireï Colteï, talerï 3,000 pentru ocna Slănicului, i dijma Sf. Pantelimon, talerï 2,500 pentru vel ocnă și dijma mŏnăstireï Mărgineniï talerï 1,000 pentru ocna Telega, fiind aceste ocne pe moșiile maï sus aretatelor mŏnăstirï, să se urmeze a se da, afară din vîndare.

5)Merticile de sare ale boerilor să se urmeze a se da precum și în anul trcut, după obiceiŭ.

6) Divanul să aibă a da porunci atât către ispravniciï acestor 12 județe, cât și către ispravniciï de la 5 județe ot peste Olt, ca pentru mușteriï ce vor fi să cumpere sarea, să fie slobodï a merge la ocne să cumpere cât vor voi și să aibă voie să o vîndă înauntru în țeară și carăle să nu li se supere.

8) Sarea ce se va cheltui și va fi trebuincióså pe la schelï adecă Brăila, Călărașï, Oltenița, Giurgiŭ, Zimnicea, Turnu, Islazŭ, Calafatu și Cernețiï, cum și la Sêrbï să se cheltuiască de la ocnele țĕriï, dar însă cumpĕrătorul să privigheze să nu se vîndă sare la neprietenï, că va fi rĕspundetor cu viéța luï, ïar sarea ce se află acum în natură la schela Brăileï adusă din străinătate, aceea să se popréscă și să nu fie slobod să vîndă, după vechiul obiceiŭ al pămêntuluï, ci să se învoiască cumpĕrătorul cu stăpânul aceï sărï, și cu bună învoială să o cumpere de la dênsul, și altă sare să nu se maï aducă, adecă nicï de la Galațï, nicï de la Moldova, cu un cuvênt de nicăerï din străinătate, ïar când se va îndrăsni să aducă cine-va, după pravilă și obiceiŭ să se facă controbont.

9). Cele obicinuite havaeturï ale d-lor veliților și al 2-lea logofețï, la pungă po talerï 8 banï 15, să'ï rĕspundă cumpĕrătorul la tótă suma, cum și câte talerï 5 la pungă la cutia milosteniei; asemenea i talerï 100 aï muhurdaruluï și talerï 500 aï strigăreï, cum s'aŭ urmat și în anul trecut, să'ï rĕspundă ïarăși din tótă suma, care aceste sunt să se dea afară din vîndare.

Cumpĕrătorul ce va fi al ocnelor pe acest curgĕtor an cu leat 1811 să 'șï ia mĕsurile cele întregï ca ce rizic pericolon se va întêmpla să nu găséscă nicï un cuvînt a pretenderisi la urmă vre-o scădere, că nu i se va da ascultare, care cumpĕrător al acestor ocne după orânduială să dea la Visterie chezăș neguțător pentru rĕspunderea sferturilor la orânduitele soróce ce aŭ a se rĕspunde în treï câștiurï la fieș-care patru lunï, adecă la dintêiŭ de Ianuar al acestuï lét să dea un sfert și la diântêiŭ de Maiŭ să dea al doilea sfert, și la di întêiŭ de Septembre să dea al treilea sfert, după analogon al sumeï ce se arată maï jos. — 1810 Decembre 29.

350,000 talerĭ adecă treĭ sute cinci-ḑecĭ de miĭ leĭ de la Cochĭ vechĭ aŭ rĕmas ocnele asupra D-luĭ biv vel Sărdar Constantin Cirnavodeanul.

Ignatie Mitropolit Ungrovlah. Iosef Argeş, Grigore Ghica, Istrate Creţulescu, Constantin Bălăceanu Vel vist.

Cod. LXXI Fila 1.

Anexa No. 87. (pag. 508. IX).

Către gheneralul Şteter

Cu cinste arĕtăm Ecselenţeĭ, că la Divan aŭ dat jalbă cumpĕrătoriĭ ocnelor pe acest următor an, ḑicênd, că pe de o parte Ecselenţa sa gheneralul Zas aŭ dat o straşnică poruncă în părţile Craioveĭ, ca să nu fie slobod nimenĭ a trece sare dincolo peste Jiŭ, ci numaĭ până în Jiŭ, pe de altă parte comandanţiĭ Brăileĭ i aĭ Giurgiuluĭ nu 'ĭ lasă să vînḑă sare într'acéste şi acésta oprire fiind în potriva contractuluĭ şi a ponturilor cu care s'aŭ cumpĕrat, li se pricinuesce mare pagubă, cerênd dreptate; pentru care căutându-se ponturile cu care s'aŭ vîndut, se vĕḑu la capit. al 8-lea scriind, că sarea ce se va cheltui pe la schele adecă Brăila, Călăraşĭ, Olteniţa, Giurgiul, Zimnicea, Turnu, Islaz, Calafat şi Cerneţiĭ, cum şi la Sêrbĭ să se cheltuiască de la ocnele ţĕreĭ, dar însă cumpĕrătoriĭ să privigheze să nu se vînḑă sare la neprietenĭ, că va fi rĕspuḑĕtorĭ cu vieaţa lor, care ponturĭ sunt întărite şi poruncesce a se păzi şi de Domnul senator şi de Ecselenţa sa gheneralul Enghelhard proinviţ, prezident, şi cumpĕrătoriĭ ḑic că paza aceea a nu vinde sare la neprietenĭ o urméză, şi cea maĭ multă nădejde le este la ocnele marĭ cu sare, ce este a se cheltui la Sêrbĭ, iar cele-l-alte 2 ocne aŭ nădejde la schelile de dincóce. Decĭ după cuprinderea ponturilor cu care s'aŭ vîndut ocnele, dreptate are cumpĕrătorul la cererea sa; să bine-voescĭ Ecselenţa ta a face aretare unde se cuvine, ca să se facă îndreptare, spre a se da sloboḑenie la locurile ce în ponturile contractuluĭ cuprindę a se vinde sare neoprit.—1811, Maiŭ 10.

Cod. LXVI, fila 95. v.

Anexa No. 88. (pag. 508. IX)

Către Ecselenţa sa domnul adevĕrat Sfetnic de taină şi cel întêiŭ şeḑĕtor la Divanurĭ senator şi cavaler Crasnomiloşevicĭ.

De la întêiul Divan

Cu cinste facem arătarea Ecselenţeĭ tale, că D-luĭ Vistierul Ioan Moscu cumpĕrătorul ocnelor şi al vămilor anuluĭ acest ia aŭ dat jalbă Divanuluĭ, după care scoţêndu-se copie întocmaĭ, spre plirofori o embcrielisim către Ecselenţa ta însoţită şi cu arĕtarea ce face Divanuluĭ şi Ecselenţa sa maĭ marele Comandir al armieĭ Domnul Admiral şi cavaler Ciciakov i copie după contractul *ocnelor* şi osebit copie după cea d'întêiŭ poruncă a Ecselenţeĭ sale marele Comandir prin care s'aŭ dat voĭe că orĭ-cine va voi să trécă sare decindea să plătéscă câte talerĭ cincĭ la sută de oca cum şi după cea din urmă prin care s'aŭ dat voĭe să se trécă decindea atât sare, cât şi alte producturĭ ale pămêntuluĭ şi să plătéscă câte talerĭ treĭ la suta de leĭ, după care tóte acestea ne rugăm să aibă Divanul rĕspunsul Ecselenţeĭ tale: ce urmare să se facă la arĕtarea şi cererea D-luĭ maĭ sus numituluĭ Boer cumpĕrătorul ocnelor şi al vămilor?—1812 Septembre 1.

Isac Ralet, *Barbu Văcărescu*, *Banul Varlaam*.

Cod. LXVI, fila 249. v.

Anexele 89, 90, 91 (pag. 509 vol. IX).

Ponturile de vênḑare vămilor pe anul acesta cu leat o mie opt sute şapte. Ghenarie 1.

1) Vênḑarea vămilor pe anul acesta cu let 1807, se face cu acestea ponturĭ ce se coprind maĭ joc, următóre celor din aniĭ trecuţĭ, şi cu adaosul ce s'aŭ făcut la sudiţĭ, adică la mărfurile ce cumpără sudiţiĭ din ţeara turcéscă şi de aici din ţeara Rumânéscă, şi le vînd aicĭ în ţeara Rumânéscă; la acel fel de mărfurĭ turceşcĭ şi rumânescĭ, să plătéscă suditul vamă cincĭ la sută, pentru care să aibă vameşiĭ tot ajutorul de la Domnie.

2) Câte aŭ fost slobode în anul trecut sunt şi acum slobode, iară câte aŭ fost oprite sunt şi acum oprite a eşi din ţeară, şi orĭ-ce provlimă vor avea vameşiĭ, să arete spre ajutorul şi folosul acestuĭ Huzmet; când nu va fi împotrivitóre la orânduiala Nizamuluĭ, nicĭ va fi de stricăciunea şi paguba ţeriĭ şi a obştieĭ, să li se priméscă provlima lor, şi să se pue în faptă cu urmare luând şi poruncile Domnieĭ Mele de se va găsi cu cale după ce se va teorisi.

3) Cumpărătoriĭ vămilor să aibă a vămui mărfurile ómenilor ţeriĭ turcescĭ şi celor de aici de ţeara rumânéscă şi de Moldova, după coprinderea cataloguluĭ Domnesc ce li se vor da la mâni pecetluit, următoriŭ celuĭ din anul trecut; iară de la neguţătoriĭ ce cu adevărat vor fi sudiţĭ, să aibă a vămui mărfurile lor celea străine şi celea ce le scot de aici, după tarifa cea veche, care li se dă deosebit şi pentru câte nu se cuprind în tarifa anume să iae treĭ la sută fără de alte trecătorĭ.

4) Cumpărătoriĭ să aibă a plăti sferturile la fieş-care ḑi întêiŭ a luneĭ, şi acum întêiŭ să plătéscă pe treĭ lunĭ, Ghenarie, Februarie şi Martie.

5) Cumpărătoriĭ să aibă a da chiezeş pe vre un neguţătoriŭ om de credinţă la Cămară, ca să răspunsă sferturile la soroc, şi cel ce va cumpăra vama şi nu va da om de credinţă chiezeş, i se va lua slujba înapoĭ şi se va vinde

la altul, şi orĭ ce pagubă se va întêmpla la vânḑare să o plătéscă acel cumpărătoriŭ.

6) Vameşiĭ să fie ne supăraţĭ de angariĭ şi să aibă mînă de ajutoriu, atât de la dumnélor Ispravniciĭ, de la căpitanĭ cât şi de la vătaşiĭ plaiurilor, la cea ce va avea trebuinţă în tréba vămiĭ, şi orĭ-ce împlinire li se va face de baniĭ vămiĭ ḑeciuiala să nu li să ia.

7) Cărţuliile carvasaraliĭ să se ţie în sémă la tóte vămile, după obiceiŭ.

8) De sa va întâmpla vre-un obor, saŭ vre-o schelă, orĭ vre-un târg, a se popri de vre-o bólă saŭ din altă întâmplare, să fie în norocul lor.

9) Marfa străină ce va intra în tótă ţeara în 17 judeţe de nu va avea acel neguţătoriŭ stăpân al mărfeĭ, nicĭ prăvălie, nicĭ magazie, nicăirea aicĭ în ţeară, acela să plătéscă vama acolo unde va deschide, faţă fiind vameşu vămiĭ aceia, şi scriind una câte una, să socotéscă după catalog şi să ia vamă, iară pentru ceĭ ce vor avea prăvălie saŭ magazie veri unde aicĭ în ţeară, fiind că uniĭ din negustorĭ se învoia cu alţĭ vameşĭ unde nu avea trebuinţă să deschiḑă marfa, şi făcea bitirmele plătind câte un puţin lucru, şi acolo unde era să deschiḑă merge cu teşcherea şi aşa să bugubea vama, de aceea hotărîre saŭ făcut ca toţĭ neguţătoriĭ ce vor avea prăvăliĭ la târgurile din judeţele ţăriĭ să fie datori ca la prăvăliile saŭ magaziile lor să deschiḑă şi acolo să plătéscă vama, şi teşchereaua aceluĭ vameş să fie ţinută în sémă de către toţĭ vameşiĭ din orĭ ce judeţ, iară când nu va păzi-o acésta atuncĭ acel neguţătoriu să plătéscă vama întrégă şi deplin acolo unde îşĭ are prăvălia şi magazia sa, şi teşchereaua de la vameş altui judej saŭ târg să nu se ţie în sémă, afară din carvasaraua Bucurescilor care are osebit pronomion, şi la vale să vorbeşte pe larg, iară vameşi de pe la schele pentru intrarea în ţeară de orĭ-ce fel de marfă să ia precum la vale să orândueşce, care vameşĭ după datorie să pecetluiască tóte téncurile şi să le scrie în cărţulie câte una una, însemnînd şi baniĭ ce aŭ luat ca să i să prinḑă în séma neguţătoruluĭ de vameşu acela, întru acăruia vamă va avea să deschiḑă marfa, şi să plătéscă vama, iară de nu vor păzi vameşiĭ de pe la schele celea maĭ sus orânduite, adică pecetluitul mărfĭ şi trecutul în cărţulie, acelea ce se orânduesc a lua, orĭ ce sfetirismos se va întâmpla la obişnuita vamă, să'l plătéscă însuşĭ eĭ şi să se pedepséscă, că pentru acésta li se orândueşce a lua de la marfă celea de maĭ jos aretate.

	Tal. Banĭ
La păvară saŭ téncul cu orĭ-ce fel de marfă lucrată ar fi de mătase saŭ de bumbac, să dea negustorul de povară saŭ teanc mare, cum şi de teancurile cu alagele	5.—
Bumbacul lucrat, de povară	1.60
Bumbacul de lucrat, de povară	1.—
Abalele, de un teanc	2.—
Blănile de peĭ de óie orĭ ce fel ar fi, de povară	1.—

	Tal. Banĭ
Blănile asemenea şi peile de óie, de povară	1.—
Băcănia orĭ ce fel ar fi, de car mare saŭ mic	2.—
Căvăfia saŭ saftienile, de povară	2.—
Meşinele, de povară	1.—
Tălpile de cizme, de povară	—. 9
Ferul, de cântar	—. 3
Tutunul bun cu bobcea, de povară	1.—
Tutunul de basma, de povară	—.30
Aramă lucrată, de povară	—.60
Aramă ne lucrată	—.30
Astarul, de povară saŭ de teanc mare	1.—
Marfă de cojocărie lucrată, afară din peile de óie, orĭ ce fel ar fi, de povară	4.—
Sticlăria, de car	1.—
Cafeaua Emen, de povară	1.60
Cafeaua franţuzéscă, de povară	1.—
Căpăţânĭ de zahăr, cântar	—.15
Tămâie, de povară	—.60
Scumpie, de car	—.15
Mărgelărie şi alte hiere lucrate, de car	1.60

10) Tóte acestea maĭ sus arĕtate se înţeleg pentru marfa ce merge la târgurile de pe afară ale ţeriĭ, iar când acéstă marfă se va aduce la Bucureşcĭ să nu ia nimic din celea maĭ sus aretate vameşiĭ de pe la schele, ci să'şĭ plătéscă vama deplin la carvasaraua Domnéscă, care carvasara are pronomion a vămui şi marfa celor ce aŭ prăvăliĭ pe afară, când se va întâmpla a veni în Bucureşcĭ şi cărţuliile carvasaraleĭ să se ţie în sémă; iară care din neguţătorĭ vrênd să înşele vama Domnéscă, şi nu va arĕta adevĕrul la schelă că are să o ducă la târgurile de prin judeţe, ca să nu plătéscă vama trecătóreĭ, ci cu cuvênt că o duce la Bucurescĭ, o va duce la târgurile judeţelor, acela dovedindu-se întru acel vicleşug să plătéscă vama îndoită, cum şi vameşiĭ schelelor să fie datori a trimite adese catastih la carvasara de ceĭ ce aŭ trecut prin schela lor la Bucurescĭ.

11) Pentru marfa ce vine din ţeara turcéscă, fiind-că ponturile s'aŭ întocmit cum se vede maĭ sus la pontul al noulea, să urmeze şi schela Zimniciĭ ca şi cele-l-alte scheli, adică să nu ia vamă deplin, ci numaĭ trecătórea.

12) Fie-care neguţător, orĭ străin, orĭ pămêntean, carele orĭ va aduce marfă din locurĭ străine, saŭ va ridica ca să o scóţă din ţeară, să nu aibă voie nefiind vameşu aceluĭ loc faţă, nicĭ a deschide marfa, nicĭ să o lege, ci maĭ întêĭ să chĭame pe vameş, şi pe urmă faţă cu vameşu să încépă a deschide saŭ a lega iară de va urma împotrivă neguţătoru să fie supus pedepseĭ cu a plăti vama îndoită.

13) Tótă mărfa neguţătorilor sudiţĭ, ce o vor aduce de la orĭ-ce parte de loc, viind la carvasara să aibă a plăti vama pe tótă marfa pe şin, şi aşa să aibă voie a şcóte din carvasara, iară câtă marfă se va găsi de neguţătorĭ tăinuită şi ne arĕtată la vameşĭ ca să plătéscă vama, să aibă a lua vamă îndoită, însă să se dovedéscă în adevĕr că aŭ fost cacirdisită; aşişderea orĭ carĭ din neguţătorĭ Raiele după ce va intra în ţeară va ascunde şi va cacirdisi marfă ca să se dobândéscă cu vama, unul ca acela după ce se va face dovedit ca un păgubitor de cămara Domnéscă, să plătéscă vama îndoită, şi să se şi pedepséscă, atât el cât şi cel cu dînsul însoţit, adică acela întru a căruia casă saŭ prăvălie se va tăinui marfa.

14) Orĭ câtă marfă străină se va aduce la târgurile de pe afară ale ţeriĭ, şi se va vămui de vameşiĭ de acolo, întâmplându-se ca neguţătoriŭ să nu o vênḑă, saŭ să vânḑă dintr'însa numaĭ, şi va vrea ca să o ducă în Bucureşcĭ să aibă cărţulie de la vameş de afară pe câtă marfă va aduce în Bucureşcĭ şi cu acea cărţulie viind aicĭ în Bucureşcĭ, vameşiĭ carvasaraleĭ luînd în scris marfa neguţătoruluĭ ce-aŭ adus în Bucureşcĭ, să-şĭ caute socotéla cu vameşiĭ de unde aŭ plătit şi să ia vama înapoĭ pe acea marfă ne vêndută ce s'aŭ adus în Bucurescĭ, iară neguţătoriĭ să nu se supere, precum şi la alt târg mergênd neguţătorul, să nu se supere de vameşĭ, căcĭ acest pronomion numaĭ carvasaraua îl are.

15) Orĭ câtă marfă străină; şi orĭ-ce feliŭ, purtându-se din târg în târg ca să o vînḑă, să fie dator a lua cărţulia din partea de unde se va râdica, ca se nu se supere de altă vamă la alt târg, căcĭ de nu va lua cărţulie fiind-că se dă bănuială că aŭ cacidirsit-o, urméză apoĭ ca vameşu acela la al căruia târg duce neguţătorul marfa, să-ĭ céră vamă, şi aşa se fase gâlcevurĭ şi pricinĭ de judecăţĭ.

16) Fiind-că marfa ce pe de alte părţĭ strĕine de pe afară sĕ duce la zborul ce se ḑice Drăgaica, măcar că după vechiul obiceiŭ plătea vama la schelă, dară după hotărîrea ce este făcută, schelele aŭ să iae numaĭ aceea-ce s'aŭ orânduit maĭ sus, iară vama de plin să o plătéscă cu urmare după cum se coprinde la pont al noulea şi al ḑecelea; aşa dară fiind-că marfa ce o va aduce la Drăgaica are să plătéscă vama acolo, poruncim că la vremea acestuĭ bâlciŭ să mérgă om al Carvasaraliĭ Domneşcĭ, trimis de vel Vameş, să vămuiască marfa ce o va aduce la Drăgaica din locurĭ străine, iară câtă marfă va lua maĭ înainte sfânta Episcopie a Buzeuluĭ, la aceea să nu să amestice orânduitul om al Carvasaraliĭ la nimic, fiind că vama aceea are să şi-o ia tot sfanta Episcopie, după Hrisóvele ce are.

17) Arendaşiĭ pentru Zahareua ce va eşi de pe moşie boeréscă, saŭ mŏnăstiréscă ce ţin, asemenea şi vinul i rachiul ce se vinde, orĭ cu mărunţişul, orĭ cu râdicata, fiind adevĕrate róde ale moşiilor mŏnăstireşcĭ saŭ boerescĭ, să nu plătéscă vamă, iar de vor cumpăra din alte părţĭ, când numaĭ

vor vinde cu râdicata să plătéscă obicinuita vamă, iară vînḑind cu mărunţişul în cârciume să nu se supere.

18) Câte nu sunt numite în catalog, marfă străină de neguţătorie şi de alişveriş, să plătéscă vamă la sută treĭ.

19) Marfa de Rumelia, ce va se mérgă la ţeara unguréscă saŭ la ţeara căzăcéscă, musulurĭ, arnice, mătasă saŭ borangic, saŭ orĭ ce feliŭ de marfă, să plătéscă trecĕtórea la schelă pe unde va intra, iară de va trece prin Bucurescĭ se nu se supere de vămaşiĭ scheliĭ şi acea trecătóre să o iae Carvasaraoa, iară de va deschide marfa în Bucurescĭ saŭ în târgurile de pe afară şi va vinde să plătéscă vamă de plin după al 9-lea şi al 10-lea.

20) Marfa de Veneţia, de Graţia, saŭ orĭ-ce feliŭ de marfă ar fi, ce vine, din alte părţĭ străine aicĭ în Bucureşcĭ, să aibă a plăti vama la Carvasara, iară mergĕnd la têrgurile de prin judeţe să se urmeze după cuprinderea pontuluĭ al noulea.

21) Casacliĭ ce vin cu marfă de cojocărie din ţeara Căzăcéscă saŭ leşéscă, să plătéscă vamă după coprinderea pontuluĭ al noulea, iară de vor fi sudiţĭ să se urmeze după coprinderea pontuluĭ al treilea, pentru ca să-şĭ plătéscă vama pe câtă marfă ar vinde.

22) Sărĕria din Bucurescĭ, sarea să se vînḑă adică cea pisată ocaua pe banĭ ḑece şi jumătate, iar cea nepisată ocaua pe banĭ nouă, iară de se va îndresni orĭ a cere saŭ print'ascuns a vinde sarea maĭ scump, fórte se va pedepsi; aşişderea şi hierĕria din Bucureşcĭ se vinde cu aceéstă orânduială, ca sudiţiĭ se fie slobodĭ, iară pentru ceia-l-alţĭ de obşte să se urmeze după obiceiŭ a fi opriţĭ, fără de numaĭ la hieraria Domnéscă să se vînḑă ocaua câte . . . iară nu maĭ mult.

23) Erbăritul orĭ cine va cumpăra şi va stringe vite de neguţătorie saŭ va face matrapaslîc, adică boĭ, vacĭ, bivolĭ, caĭ, capre, oĭ, orĭ boeriĭ marĭ saŭ al doilea, verĭ Igumen, neguţătoriŭ saŭ orĭ cine ar fi, să aibă a plăti erbăritul după obiceiŭ, de vita mare câte banĭ 24, iară de óie i capră câte banĭ opt; pentru care să fie cumpĕrătoriĭ erbărituluĭ înşciinţaţĭ, că de la vitele ce cumpără lŏcuitoriĭ pentru hrana lor erbărit n'aŭ a lua, ci numaĭ de la ceĭ maĭ sus numiţĭ.

24) Sărăritul munţilor cel ce-l va cumpĕra să şcie că are a căuta slujba numaĭ până la sfinţiĭ apostolĭ, iară fumăritul bălţilor s'aŭ dat voie pe aceasta a se căuta slujba până la sfêrşitul anuluĭ, însă numaĭ o luare de banĭ să fie, atât la sărărit cât şi la fumărit.

25) Vama tutunuluĭ de ţeară se o plătéscă cumpărătorul unde se va vinde, după catalog.

26) Craiova cu cincĭ judeţe, Vâlcea, Doljiŭ, Gorj, Mehedinţiĭ, şi Romanaţiĭ cu schelele lor, câtă marfă se va ridica de la Craiova i de la acestea cincĭ judeţe şi va vrea să o trécă în ţeara uguréscă şi va trece prin schela Câine-

nilor, să-şĭ plătéscă vama la Căinenĭ şi orĭ-ce marfă va eşi prin schela Căinenilor şi va merge la Craiova saŭ la acestea cincĭ judeţe să se urmeze după coprinderea pontuluĭ al noulea, care vameşĭ aĭ Craioveĭ să şcie, că peste baniĭ cumpărăturiĭ, aŭ să dee şi milele ce sunt orânduite maĭ dinainte prin hrisóvele şi cărţile Domnieĭ mele, bum şi baniĭ ce sunt orînduiţĭ pentru doftorul i spiţerul de la Craiova i pentru şcoala de acolo, după coprinderea hrisoavelor şi a cărţilor iară la târgul de peste sĕptĕmână i la bâlciurile de peste an ce se fac la moşia Frăsinet din jud. Romanaţĭ a Dumnéluĭ vorniculuĭ Grigorie Brancovénu, nu aŭ a face vamaşiĭ, fiind vama hărăzită numituluĭ boerŭ a o avea Dumnéluĭ, cum are şi la moşia Obileşciĭ din sud Ilfov.

27) Văleniĭ cel ce va cumpĕra, să şcie că are să dee la ceĭ ce lucréză puţurile cu păcură câte banĭ 60 de vadră, carĭ banĭ aŭ să-ĭ plătéscă când vor lua vameşiĭ păcura de la moşnenĭ în fie-care septĕmână, după hotărârea şi porunca Domnieĭ mele, cum şi celea patruḑecĭ de ḑile pe an ale stăpânilor moşieĭ după vechiul obiceiŭ.

28) Câmpina cu păcurile cel ce va cumpĕra să şcie că pentru baniĭ cumpĕrătoriĭ are să deie tal 200 pe an boerilor Câmpinenĭ şi Lupoenĭ, pentru păcurile ce sunt pe moşia Dumné-lor.

29) Vinul i rachiul de ţeara Turcéscă, cum şi Horilca de ţeara leşéscă dupe hotărârile ce sunt făcute prin hrisóve, aŭ a fi de tot poprite spre a nu trece nicĭ cum aicĭ în ţeară, iară când se va întâmpla lipsă şi trebuinţă şi se va da de către Domnia mea voie, prin cel după vreme căminar, cu porunca Domnieĭ mele în scris pe sumă hotărîtă şi la locu numit, orĭ unde se va vinde acest feliŭ de vin se plătéscă la vameş din ḑece banĭ unu', păzindu-se însă hrisóvele Domnieĭ mele ce aŭ se scutéscă pe suma hotărîtă, iară cela ce va îndrăsni fără porunca Domnieĭ mele a aduce acest feliŭ de vin şi rachiu ce este poprit, dă se iée controbont pe séma căminaruluĭ ce va fi după vremĭ.

30) Pentru cât vin vor face Braşoveniĭ sudiţĭ, orĭ în viile lor, ce aŭ aicĭ în ţeară, orĭ de cumpărat, adică buţĭ marĭ saŭ burie şi vor vrea a le trece în ţeara unguréscă, pentru tot acel vin ce-l scot din ţeară se plătéscă vamă la sută treĭ, iară vinurile altora să nu se îndrăsnéscă a le amesteca în vinurile lor.

31) Brânḑa de aicĭ ce merge la ţeara unguréscă să plătéscă de povóre banĭ 40, după coprinderea cataloguluĭ, iară brânḑa ce duc mocaniĭ de la oile lor pentru trebuinţa caselor lor, iară nu pentru negustorie, de vamă să nu se supere, iară brânza şi caşul care se aduce la târg orĭ cu calul orĭ cu spinarea, de bărbaţĭ şi de muerĭ, ce vînd cu mărunţaua, fiind-că este lucru de hrană şi îndulcirea sĕracilor deobşte, de vamă se nu se supere, precum nicĭ în catalog vamă la acestea nu este rênduită.

32) Pentru cherestele fiind-că vameşiĭ de pe afară nu caută a vămui pe la têrg după obiceiŭ, ci umblă prin pădurĭ unde să taie şi apucă pe lŏcuitorĭ

de le lua vamă, acestea sunt opriţĭ vameşiĭ a nu le maĭ face, ci numaĭ pe la têrgurĭ, unde să vinde chierestele acolo să le vămuiască.

33) Focşaniĭ cel ce va cumpăra să şcie, că de la chierestele de case, lemne de foc, grâŭ, măiaiŭ, porumb, orḑ, fasole, varză, cépă, linte şi alte ca acestea bucate legume ce vor vinde în târgu Focşanilor, nu are ale vămui acelea neeşind din ţeară, după hotărîrea ce s'aŭ făcut, însă acelea care vînd şi cumpără orăşeniĭ şi lŏcuitoriĭ între dânşiĭ, pentru a lor trebuinţă, afară din celea ce scot neguţătoriĭ pentru negustorie, după hotărîrea ce este făcută prin anafora i prin cercetare de judecată, sunt opriţĭ vameşiĭ a nu se îndrăsni să ceară vamă, nicĭ de la făina ce cumpără brutariĭ pentru pânea târguluĭ, nicĭ de la róte, nicĭ de la lopeţĭ, nicĭ de la funiĭ, nicĭ de la altele de asemenea nesupărând nicĭ pe vînḑĕtorĭ, nicĭ pe cumpĕrătorĭ, nicĭ sa ţie drumurile lŏcuitorilor a vămui pe afară lucrurile ce vin în târgu Focşanilor de vînḑare, iară ieşind din ţeară afară numai de la acelea póte să iae vamă când vor eşi.

34) Pentru miere fiind-că vameşiĭ nu urmaŭ după obiceiŭ şi după catalog, a vămui după ce se strecura de prin buţĭ, ci după ce o strîng neguţătoriĭ prin buţĭ, îĭ apuca de vămuia buţile şi apoĭ după ce o scurg când este a vinde îĭ apuca de le lua altă vamă, care acésta fiind peste obiceiŭ, se dă în şcire tuturor cumpĕrătorilor ce vin, ca să fie însciinţaţĭ, cum că buţile de miere când se scurg din céră nu aŭ a le vămui, fără numaĭ după ce o scurge şi se alege céra, atuncĭ câud vor vrea a vinde aŭ a vămui după catalog.

35) Pentru vitele, de Boĭ i Vacĭ, Caĭ Bivolĭ este poruncă straşnică dată a nu eşi afară, iară cu cărţile Domnieĭ Méle de se va da voie să fie slobode a scóte prisosul ce va prisosi lŏcuitorilor de vînḑare.

36) Zaharalele sunt poprite, ca nicĭ cum să nu fie sloboḑenie a eşi din ţéră măcar un grăunte.

37) Pentru Peile de Epure, să plătéscă cumpĕrătorul unde le va rădica la suta de peĭ banĭ 72, însă celea ce se vor rădica din Bucurescĭ, iară pentru celea de pe afară va plăti pe unde le va scóte, aşişderea să plătéscă şi vînḑĕtoriĭ, orĭ prin sate saŭ prin târgurĭ unde se face vînḑarea, de o pele un banŭ, la care să se urmeze într'acelaşĭ chipŭ, adică, scăunaşiĭ carĭ se orânduesc prin sate de strîng peile de epure, orĭ de către sudiţĭ saŭ de către raele, să fie datorĭ aceĭ scăunaşĭ a arĕta pe cumpĕrătorĭ la vameşĭ, cu suma peilor, ca să-şĭ iae vameşiĭ vama de la vînḑĕtoriŭ.

38) Pentru peile de Boŭ i de Vacă, i pentru peile de capră saŭ de óie, are a se urma luatul vămiĭ după cum este scris în catalogŭ, iară pentru peile de boŭ, i de vacă ce aduc tabaciĭ în Bucurescĭ de la zalhanalele lor, saŭ cumpĕră de la măcelariĭ de aicĭ şi le argăsesc la cherhanalele lor, vinḑêndule tăbăcite, să fie apĕraţĭ de vamă, după hotărîrea ce s'aŭ făcut de Domnia Mea, dară să le vînḑă şi eĭ după nartul ce li se va pune; iară măcelariĭ pentru peile de boŭ şi de vacă, de la vitele ce taĭe la scaune în Bucurescĭ şi le vind

orĭ la tabacĭ saŭ la alţiĭ, să plătéscă de pele banĭ 20, asemenea şi pentru pelea de capră şi de óie ce taie măcelariĭ la scaune să plătéscă acel măcelar, când le vinde, de pele doĭ banĭ, şi de piele de miel un ban, care acéstă vamă la peĭ să o plătéscă şi scaunele ce aŭ Cărţĭ domnescĭ de scutélă, ca un prostichiŭ ce este făcut noŭ şi scaunele să scutéscă ceea ce maĭ înainte scutea, iar tabaciĭ când vor vinde acest feliŭ de peĭ de capră i de óie şi de miel, orĭ aduse de la vitele lor fiind, saŭ cumpĕrate de la măcelarĭ, să fie apĕraţĭ de vamă vîndêndu-le argăsite cum s'aŭ ḑis maĭ sus.

39) Lâna ce vine din ţéra turcéscă, se plătéscă la schelă pe unde va intra în ţéră, la sută de banĭ treĭ, iară fiind sudit şi avêud teşchere de plată să nu se supere întru nimic, iară pentru lâna ţigae ce va eşi de aicĭ din pĕmântul ţereĭ şi va merge la ţéra unguréscă, saŭ la altă parte, de va fi sudit cel ce scóte lâna, să plătéscă după tarifă, iară fiind Raie saŭ pământen de aicĭ, să plătéscă la sută de banĭ treĭ.

40) Vama de la zaheréua ce să vinde în târgu de afară şi în târgurile de prin Judeţe, să se ia de la cumpĕrătorŭ pe cât scrie catalogul, iară nu de la vînḑĕtorŭ, iară când va cumpĕra Mônăstire saŭ Boieriŭ pentru trebuinţa casiĭ sale, atuncĭ să iae de la vînḑĕtoriŭ, cum şi pentru vite asemenea să se urmeze, şi aşa este scris şi în catalog ca cumpĕrătoriŭ să plătéscă vama.

41) Zaheréua şi alte lucrurĭ, ce va veni aicĭ în Bucurescĭ pentru trebuinţa politieĭ orĭ de lŏcuitorĭ aduse, saŭ de negustorĭ cumpĕrate şi aduse, să aibă a se vămui de vameşiĭ oboruluĭ târguluĭ de afară.

42) Fie-care muşteriŭ de vamă, i de slujba vamiĭ să fie însciinţaţĭ că ómenĭ aĭ streinelor curţĭ nu sunt slobodĭ, nicĭ primiţĭ a cumpĕra, nicĭ vamă nicĭ slujbă de ale vămilor.

43) Fumăritul Bucurescilor se vinde afară din sfânta Mitropolie, Mônăstirile cele marĭ, dumnélor veliţiĭ boerĭ de la vel. Ban, până la vel. Clucer de arie, i jupânesele văduve, ce aŭ stătut boeriĭ dumnélor veliţĭ, carele după vechiul obiceiŭ sunt de a scuti câte o pivniţă, şi afară din ceĭ ce aŭ hrisóve şi Cărţile Domnieĭ Mele de a scuti fumăritul, urmându-se după obiceiŭ ce se va fi urmat în aniĭ trecuţĭ, iară ceia-l-alţĭ toţĭ să aibă a plăti după obiceiŭ, iară câţĭ sudiţĭ aĭ străinilor curţĭ ţin cu chirie prăvăliĭ, fumăritul acelorŭ prăvăliĭ să l iée fumarul de la stăpâniĭ prăvăliilor.

44) Vameşiĭ oboruluĭ târguluĭ de afară, să scie că peste baniĭ cumpĕrătóriĭ are să deie milele Mônăstirilor ce sunt orânduite prin hrisóvele i cărţile Domnieĭ Mele, i a suiulgiĭ başîĭ şi Mônăstiriĭ Spirlĭ

45) Cumpĕrătoriĭ vămilor să scie, că peste baniĭ cămăriĭ aŭ să deie milele Mônăştilor, ce cu hrisóvele şi cărţile Domnieĭ Mele aŭ a lua din vămĭ, şi vameşiĭ Ploescilor aŭ să deie peste baniĭ cămăriĭ, şi tal. doă miĭ la casa rĕposatuluĭ vornic Grădişteanu, pentru locul prăvăliilor ce s'aŭ luat în trebuinţa puşcărieĭ, cum şi tal. una-sută cincĭ-ḑecĭ clirosuluĭ bisericilor domnescĭ, tot pentru locul

acestor prăvăliĭ, dupa hrisóvele Domniiĭ Mele ce aŭ; asemenea şi carvasaraua are să deie milele ce vor fi numite prin hrisóvele şi Cărţile Domnieĭ Mele de la carvasara, iarăş peste baniĭ cumpĕrătoariĭ şi orânduitul havaet al logofeţilori i al divictaruluĭ şi al Muhurdaruluĭ, cum şi al cutieĭ milosteniilor după întocmirea ce este făcută.

46) Să scie vameşiĭ, că la târgu ot. Agiescĭ judeţul Ilfovŭ, după hrisóvele ce are înnoite de Domnia Mea, nu aŭ vameşiĭ a se amesteca întru nimic, precum şi la târgul Salcile din judeţul Ialomiţa.

47) Cumpĕrătoriĭ vămilor sa fie însciinţaţĭ, că de la Zaharelele domnescĭ, ce duc lŏcuitoriĭ la schelă saŭ la politie, din poruncă Domnéscă, cum şi de la cherestele pentru trebuinţa Impĕrătéscă, nu are a cere vamă, cum şi orĭ unde se va lua saŭ se va duce, ceea ce va fi cu fiiat, adecă cu preţ hotărît ăş nu se supere de vamă, iară zahareaua ce se va vinde cu Riza-bazar pentru magasia Impĕrăţescilor oştirĭ, să plătéscă vînḑĕtorul de la aceeaşĭ magasie, unde se va descărca şi fiind că neguţătoriŭ cumpĕrătoriŭ de zaharele póte să cumpere şi prin alte judeţe, de aceea vameşiĭ judeţelor unde se află magasiile şi primesce zaharéua de cumpĕrat, să aibă a se corespondaris, cu negustorĭ cumpĕrătoriĭ, ca orĭ de unde se va cumpĕra să plătéscă vama unde se descarcă, iară vameşiĭ din alte părţĭ să nu céră nimic, iară la magasiile ce se vorŭ face în Ilfovŭ are a lua vama oborul Bucurescilor, iara de la zaharelele ce vor cumpĕra neguţătoriĭ prin sate cu voia în scris de la Domnia Mea, ca să o trécă în ţéra turcéscă de la acel feliŭ de zaharea cumpĕrată cu Rizabazar să plătéscă vînḑĕtoriu lŏcuitor vamă cu ḑeciuélă, iară la alta vînḑare de zaharele ce nu sunt a eşi din ţeră, să se urmeze luatul vămeĭ de la cumpĕrătoriŭ cum este scris în catalog.

48) Pentru rachiul ce-lŭ facŭ lŏcuitoriĭ pe la casele lor, i pe la viĭ din liveḑĭ de pomĭ, i din tescovine, i din drojdiĭ de vin, vameşiĭ să nu aibă voie a âmbla prin sate şi pe la casele lŏcuitorilor a-ĭ supĕra de vamă, iară vînḑêndu-l la neguţătorĭ, să plătéscă nogustorulŭ vama acolo de unde-lŭ rădică, şi luând teşcherea de plată, la orĭ-ce târg va merge în coprinsul ver căruia vameş va face vînḑarea, de vamă, să nu se supere, afară numaĭ pentru rachiulŭ ce se va aduce pentru politia Bucurescilor, la acela să nu se amestece vameşu de afară, ci să se vămuiască de vameşu Bucurescilor, iară când din ceĭ ce vor avea rachiul lorŭ plătit la vameşŭ de unde l'aŭ rădicat, se va întîmpla a-l aduce în Bucurescĭ, vameşiĭ de Bucurescĭ să nu-l supere de altă vamă, ci luând răvaş de plată, să-şĭ caute vama de la acel vameş ce aŭ dat răvaş, saŭ când vre un lŏcuitoriŭ va avea rachiŭ mult, şi va vrea însuşĭ să facă acest alişveriş, ca să-l ducă la târgurile de prin judeţele de la vale să lŭ vînḑă asemenea să urmeze ca să deie vamă la vameşŭ de unde-lŭ rădică, şi luând teşcherea de plată, la orĭ-ce târg va merge şi-lŭ va vinde să nu se supere de vamă; cu care acest mijlocŭ să nu se îndrăznéscă vameşu a face supĕrare si la vre un lŏcuitor, ce

nu va avea casa luĭ lângă viă saŭ lângă ogradă şi-şĭ va rădica rachiul saŭ ca să-l ducă la casa luĭ, ci atât acesta cât şi toţĭ lŏcuitorii de obşte, să fie nesupĕraţĭ de vamă prin sate şi pe la casele lor, şi vameşiĭ să-şĭ caute vama de la celŭ ce-lŭ rădică şi-lŭ cobóră la vale, iară când şi lŏcuitoriĭ vor duce rachiŭ prin târgurile şi bâlciurile de pe aprópe, cel ce va face vînḑarea să deie vamă după catalogul ce s'aŭ îndreptat precum şi maĭ la vale se arată.

49) Pentru rachiul ce obicinuiesc rachieriĭ din Bucurescĭ de merg la délurile cu viĭ şi fac rachiurĭ bune prefăcute pentru prăvăliile lor de-l aduc aicĭ şi-l pun în prăvăliĭ de se vinde cu mărunţişu, fiind-că apururea s'aŭ întâmplat pricinĭ de judecăţĭ cu vameşiĭ oboruluĭ târguluĭ de afară, căutând vameşu a lua ḑeciuială după vênḑarea ce fac în prăvălie, iar nu pe cât îl ţine pe el, de aceea hotărîre s'aŭ fost făcut, ca să ia vamă de la acest fel de rachiŭ bun prefăcut câte ḑece parale de vadră precum aşa este scris şi în catalog, iar acela ce va aduce aicĭ orĭ ce fel de rachiŭ şi-l va vinde cu rădicate de la acela să-ĭ ia din ḑece banĭ unul pe vênḑarea ce va face în tîrg, după catalog, iar pentru rachiul ce-l scot rachieriĭ de aicĭ din Bucurescĭ cu cazane, s'aŭ hotărît de Domnia Mea, ca pentru cât rachiŭ vor face din drojdiile vinuluĭ lor, sèŭ din vinul lor stricat, care acelea vinurĭ sunt plătite de vamă să nu se supere, fiind-că aŭ plătit vama pe acel vin al lor odată, însă acela ce-l vor vinde cu mărunţişul în cârciume, iar vînḑèndu-l cu rădicata, să plătéscă vamă, cât şi pentru cât rachiŭ vor face din drojdiĭ de vin cumpĕrat, orĭ din vin cumpĕrat, de la alţiĭ de aicĭ din Bucurescĭ, la care vamă n'aŭ plătit, la acela se plătéscă vamă.

50) Pentru trăistariĭ ce lucréză trăistĭ şi altele de pĕr de capră, fiind-că în catalog este rânduit a lua de la carul de pĕr de capră, banĭ una sută opt-ḑecĭ, să scie vameşul ca de unde va cumpĕra trăistarul pĕrul, are să ia vamă, după catalogu de la cumpĕrătoriŭ, şi luând cărţulia să nu fie supĕrat de altă vamă, nicĭ pentru pĕrul cel a plătit, nicĭ pentru lucrurĭ vînḑêndu-le, şi orĭ unde le vor vinde să aibă pace de vamă, iar cine va scóte acest fel de lucrurĭ făcut afară din ţeară, să plătéscă la schelă pe unde le va scóte, la suta de banĭ treĭ, urmându-se pentru pĕrul ce va eşi din ţeară după întocmirea cataloguluĭ.

51) Pentru scumpia ce fac tabaciĭ de aicĭ din Bucurescĭ, aicĭ în ţeară pentru meşteşugul lor, să fie apăraţĭ de vamă, precum aŭ fost şi până acum, fiind-că în catalog era numit numaĭ pentru scumpia din ţeara turcéscă, iară când şi scumpia de aicĭ de ţeară se va vinde, pe unde se va vinde, orĭ în Bucurescĭ saŭ în târgurile de pe afară, acolo să ia vamă de la vînḑĕtorĭ din ḑece banĭ, unul, iar tabaciĭ pentru cea făcută de eĭ, pentru al lor meşteşug să nu se supere de vamă, cum şi pentru scumpia ce va eşi afară din ţeară să se urmeze după catalog.

52) Pentru legume ce fac grădinariĭ de aicĭ din Bucurescĭ prin grădinele lorşi le aduc cu spinarea în tîrg, precum şi pentru peşcele próspăt de la He-

leşteie saŭ de la Dâmboviţa, să scie vameşiĭ că nu aŭ a lua vamă, iară cu carul aducênd să plătescă după catalog, dară şi eĭ póte să se ferescă a nu face vicleniĭ, ca să aducă de a afară cu carul, şi să-l descarce în marginea Bucurescilor, şi apoĭ să care cu spinarea în târg, saŭ va întâmpina pe lŏcuitoriĭ ce vin de afară cu carul la târg cu acestea pentru vînḑare, şi le vor lua eĭ ca să le descarce în marginea Bucurescilor, ca să le aducă în tîrg cu spinarea, să nu plătéscă vamă, căcĭ dovedindu-se întru acest vicleşug să-ĭ apuce vameşiĭ să ia vama îndoită, şi să se şi pedepséscă.

53) Pentru cuvîntul ce se ḑice în catalog, *bucatele şi altele*, acest cuvînt adecă de *altele*, se scie vameşiĭ că se înţelege pentru câte sunt numite în catalog, la care aŭ a lua vamă după catalog, iară alte urmărĭ nu aŭ a face vameşiĭ.

24) Marfa de braşovenie ce o aduc braşoveniĭ sudiţĭ, fiind-că pentru sudiţĭ este tarifa pentru dênşiĭ, are a se vămi marfa lor de braşovenie, la cât se cuprinde în tarifă după tarifă, iară pentru câte nu sunt numite în tarifă aŭ a plăti la sută treĭ din care tal. unul de povoară a plăti la Câmpina, şi aici viind să i se socotéscă marfa după tarifă, unde ţiindu-i-se în sémă aceĭ câte tal. unul de povoară ce aŭ dat la Câmpina, să plătéscă şi cusurul ce se va maĭ face.

55) Schela Zimniciĭ, fiind-că nu se vinde şi are a se ţinea de carvasara după obiceiul ce aŭ fost, să scie cumpĕrătoriĭ că acéstă schelă peste acelea rânduite maĭ sus la mărfurĭ strĕine, are să vămuiască şi mărfurĭ de ale ţĕriĭ, care se vînd în cuprinsul scheliĭ Zimniciĭ, şi care sunt obicinuite a se vămui de schelă când iese afară din ţeară, la acelea să scie că vameşiĭ de judeţ nu aŭ a face.

56) Pentru lemnele de foc să urmeze vameşiĭ hotărîreĭ ce este făcută a lua vamă într'acest chip, adecă de la carul cel mare cu patru boĭ încărcat cu lemne de pădure gróse de cer i de gărneaţă i de stejar şi de tufan, şépte parale i de carul de a doua mână cu doĭ boĭ tot cu acest fel de lemne, cincĭ parale, de carul de lemne de luncă, adecă jugastru, carpin şi altele ca de acestea să iae cincĭ parale, însă de la acela ce este la Nart doĭ zloţĭ, iară de la celea ce sunt nartul, cincĭ-ḑecĭ de parale să-ĭ ia patru parale, iar de la carul de un leŭ să-ĭ ia treĭ parale şi nu maĭ mult.

57) Pentru vama râmătorilor ce se vînd în ţeară saŭ prin târgurĭ hotărîre este făcută maĭ d'inainte, ca de la vînḑĕtorĭ să se ia vamă, de un rîmătoriŭ banĭ patru-ḑecĭ de către vameşiĭ loculuĭ unde se vinde, cum şi acel cumpĕrătoriŭ, când îĭ va vinde are a plăti şi el ca un vînḑĕtoriŭ, acolo unde îĭ va vinde, iară cumpĕrătoriĭ de râmătorĭ, pre cum şi ceĭ ce aŭ râmătorĭ de prăsilă nu aŭ a fi supĕraţĭ de vameşiĭ de prin judeţe, ci numaĭ vameşiĭ scheleĭ când 'ĭ va scóte din ţeară, are să-ĭ ia ceea ce la vale se orânduesce, adecă în orĭ-ce parte de loc va vrea să scóţă râmătoriĭ din ţeară afară pe la ce schelă va trece, să plătéscă la vameşiĭ scheleĭ la suta de banĭ treĭ, verĭ neguţătoriĭ de va fi, saŭ chiar stăpînul râmătoriuluĭ, saŭ şi de prăsilă de va fi, fără de a arĕta vre-o pricină că s'aŭ plătit vre-o vamă de vînḑĕtoriŭ, şi să fie îndatorat

ca aducêndu-ĭ la schelă să plătéscă şi apoĭ să-ĭ trécă fără de a pricinui că i-aŭ vîndut saŭ nu i-aŭ vîndut în hotarul ţĕriĭ, plătind şi gostinăritul după obiceiŭ, de va fi raia saŭ de aicĭ, de un rămătoriŭ banĭ opt, iară de va fi sudit după tarifă.

58) Marfa ce o aduc neguţătoriĭ sudiţĭ a o trece în alte locurĭ după ce va veni aici în Bucurescĭ, să aiba a se pecetlui de carvasara, şi cu pecetea carvasaraliĭ să o scótă din ţeară afară.

59) Pentru chierhanaua de aici întru care se văpsesce bumbac tors are a se urma plata vămiĭ precum s'aŭ urmat după simfonia cea maĭ d'inainte făcută, adecă pentru una oca banĭ patru şi jumĕtate.

60) Vameşiĭ Târgoviştiĭ să scie că are să dea tal. una sută cincĭ-ḑecĭ la spitalul Baraţilor ot. târgovisce, cum şi vameşiĭ Gherghiţiĭ are să dea tal. una sută la Schitul Ţigănescĭ de călugăriţe, după Hrisóvele Domnieĭ Mele ce aŭ, carĭ banĭ aŭ să-ĭ dea peste banĭ sferturilor cămăriĭ cum să urméză la tóte vămile de obşte — 1807, Ghenarie, 1.

Cod. LIV.

1808. Ghenarie, 1. Asemenea s'aŭ făcut tacâmul vămilor tóte afară numaĭ la pontul 47, aŭ lipsit de la început douĕ rîndurĭ şi jumĕtate până la crucea ce se vede, şi s'aŭ pus în loc acestea maĭ jos aretate.

Cod. LIV, fila 33.

Anexa 92. (pag. 509, vol. IX).

Catalogul vămilor pe anul acesta lét 1807 Ghenarie 1 după care aŭ a urma orânduiţiĭ vameşĭ a vămui mărfurile neguţătorilor ţeriĭ românescĭ, şi aĭ moldoviĭ şi a ţeriĭ turcescĭ întocmaĭ precum se cuprinde maĭ jos.

	po. banĭ
Argintul viŭ pe unde va trece, de povoară	1980
Care vine la oca	18
Arama lucrată de Sumna, oca	9
Arama ne lucrată pe unde se va vinde, oca	3
Arama lucrată de Tocat, oca	12
Astarul ce se numesce Diabet, de bucată	9
Astarul ce se numesce Sovaĭ, de bucată	9
Astarul ce se numesce Şumna, de două bucăţĭ fiind-că sunt jumătăţĭ	9
Abaua albă ce vine din ţara turcéscă aicĭ de bucată	12
Abaua négră ce vine din ţeara turcéscă, de bucată	15
Abaua ce se numesce Maraş, de bucată	21

	po banĭ
Abaua ce va eşi din ţéră şi va merge la Moldova saŭ la ţéra unguréscă, la sută	3
Alunile la o sută oca	150
Arniciul văpsit, de oca una	21
Anasonul de ţéra turcéscă, de oca una	2
Amnarile, la o sută de banĭ	3
Alagelele de bumbac, de una	12
Blănile de Rumeli, însă celea de oie grósă, la o blană	9
Iară la povara, ce are o sută blane, să iae	90
Blănile celea albe subţirĭ saŭ negre de Rumeli, la o blană	12
care vine la povara	1200
Blănile felurimĭ, la o sută de banĭ	3
Băcănia şi alte mărfurĭ ce vor intra în 17 judeţe să se urmeze pentru trecătóre după pontul al 9-lea	—
Băcănia ce va merge la Moldova saŭ la ţéra Unguréscă să deie trecătóre pe unde va intra, de car	30
Burduşile cu unt de lemn, de oca treĭ banĭ, şi burduful să se socotéscă de 60 oca, şi să deie de un burduf	180
Butea de miere ce merge la ţéra turcéscă [1]	250
Bivoliĭ carĭ se vînd la obor să plătéscă cumpărătoriŭ vamă de un bivol [2]	40
Când va cumpăra monastirea saŭ boeriĭ pentru trebuinţa caseĭ sale să iae vama de la vênḑătoriŭ [3]	—
Bivoliĭ carĭ es la ţéra turcéscă, de se va da voie	40
Bivoliĭ carĭ să taie la scaune	20
Bivoliĭ carĭ es la ţéra unguréscă, însă de se va da voĭe	60
Bumbacul care merge la ţéra unguréscă, pe unde va intra, de povară	300
Bumbacul ce va veni aicĭ în ţéră de povară [4]	600
care vine la oca	6
Bumbac tors, de oca una	9
Brânḑa care vine din ţéra unguréscă, saŭ va merge de aicĭ acolo, de povară	40
Iară care va merge la ţéra turcéscă de car	145

---

1) In tariful pe 1809 redus 140.

2) Idem pe 1809 sporit 60.

3) Nota adaosă la 1809.

4) In 1809 fu 660.

	po banĭ
Brânḑa care merge la ţéra turcéscă, care nu este pentru capanu Ţarigraduluĭ, ci în alte părţĭ, de oca una	1
Iară brânḑa şi caşul care se aduce la târgurĭ cu calul saŭ cu spinarea, de bărbaţĭ şi muĭerĭ, şi o vênd cu măruntaua, fiind-că este lucru de hrană şi îndulcirea săracilor de obşte, de vamă să nu se supere, precum nicĭ vamă la acestea nu este rânduită.	
Bucatele saŭ altele carĭ sunt numite în catalog ce se vînd prin târgurĭ şi prin sate de neguţătorĭ, să plătéscă cumpĕrătorul vamă după catalog, şi alte urmărĭ nu aŭ a face vameşiĭ după cum se cuprinde în pontul a 53, iară zahareaoa ce se va cumpăra cu Riza-pazar de neguţătorĭ a o trece în ţéra turcéscă, cu voie în scris de la *Domnia Mea* 1) numaĭ la acea să plătéscă vînḑĕtorul lŏcuitor vama cum s'aŭ scris şi la pont a 47, însă să se scie că zahareaoa şi alte lucrurĭ ce va veni aicĭ în oraş, pentru trebuinţa politiei Bucurescilor, orĭ de lŏcuitorĭ aduse, saŭ de neguţătorĭ cumpărată şi adusă a se vămui de vameşul Oboruluĭ de afară 2), iară când va vinde pământén unul la altul vite saŭ semănăturĭ pentru hrana lor, să aibă pace de vama.	
Brôscele ţestóse carele merg la ţéra turcească, de unde se va ridica, la 100 banĭ	3
Iară la schela ţeriĭ ungurescĭ să nu se supere vinul de aicĭ care merge la ţéra turcéscă saŭ la Moldova, de bute	300
Vinul de aicĭ ce merge la ţéra unguréscă de bute	1200
Vinul ce cumpără sudiţiĭ de aicĭ de prin délurĭ şi-l aduc în oraşul Bucurescilor, saŭ prin alte târgurĭ pentru neguţătoria lor, să plătéscă vama în târg unde-l va vinde, iară nu unde l va cumpăra, după coprinderea ponturilor, la sută	5
Vitele de boĭ şi vacĭ de se va da voie a merge la ţéra turcéscă, de unde se va rădica, să deie de o vită	20
Vinul ce se vinde în târg să plătéscă vamă vênḑĕtoriul de bute	50
Vitele de boĭ şi vacĭ ce vor aduce turciĭ din ţéra turcéscă ca să le pue la suhat aicĭ în ţéră, de va fi ca să nu le întórcă iarăşĭ la locul lor ci să le taie la zalhanele, aicĭ, să-şĭ plătéscă vama, când vor fi intrat, de vită, însă de se va da voie	20
Vitele ce merg la ţéra unguréscă, însă de se va da slobodenie, saŭ vin de acolo aicĭ, de vită	40
Vitele ce vor aduce turciĭ din ţéra turcéscă, însă de se va da	

---

1) Vorbele subliniate înlocuite în 1809 cu: *de la Divan.*

2) In 1809 s'aŭ ridicat să nu maĭ aibă vamă.

	po banĭ
voie, și vor vrea ca să le taie la zalhanele aicĭ, să'șĭ plătéscă vama unde va ține suhat de vite	20
Vitele de boĭ și vacĭ ce se vênd la obor, să plătéscă cumpărătorul de o vită	20
Iară când va cumpăra monastirea saŭ boer pentru trebuința caseĭ sale, să plătéscă vênḑătoriul 1)	
Grâul ce se vinde în têrg, să plătéscă cumpărătoriul din ḑece banĭ.	1
Iară când va cumpăra monastirea saŭ boerĭ pentru trebuința caseĭ sale să plătéscă vênḑătorul	
Găitanul de lână de aicĭ de țeară ce merge la țeara turcéscă saŭ la Moldova la 100 de banĭ	3
Gogoșele de cernélă, de oca una	9
Ghiulsuiu, de oca una	3
Dulcețurile de Rod de zahăr și de chitră, de oca una	12
Duhotul de două berbenițe 2)	120
Zahăr de Veneția, la sută treĭ, care vine la oca	12
Zahăr de Misir, la sută treĭ, care vine la oca	9
Smalțul de oca una	7½
Zenghinurĭ, adecă scările turcescĭ galbine, la sută treĭ care vine la o păreche	36
Zenghinurĭ, adecă scările turcescĭ albe, la sută treĭ, la o pereche	21
Inul saŭ cânepa ce se vinde în târg cu ocaua, să deie vênḑětoriul din ḑece banĭ	1
Inul saŭ cânepa pentru intrat saŭ eșit, de suta treĭ, care vine la povara	220
Inul și cânepa de țéră vrênd a o scóte din țéră de unde se va rădica să plătéscă cumpărătorul la sută	3
Icrele de chefal la sută	3
Iară fiind maĭ câte puține la oca una	26
Calul ce se vinde la obor, să deie cumpărătorul	50

---

1) In 1809; iar când va vinde monastire séŭ boier ale caseĭ sale să plătéscă cumpărătorul.

In 1809 se maĭ adaugă acest articol:

a) Vitele care se cumpără de negutătorĭ séŭ de matrapaḑĭ, să plătéscă cumpărětorul erbărit de o vită 60, iar vitele micĭ, oĭ și capre să plătéscă erbărit de 100, 15 banĭ.

2) In 1809 sporit 190 și adaos articolul: vama de lânărie la 100 de banĭ 3.

	po banĭ
Iară când va cumpĕra monastirea saŭ boer pentru trebuinţa caseĭ sale, să plătéscă vênḑĕtorul	—
Calul ce va eşi din ţéră, de se va sloboḑi	80
Cafeaua la 100 de banĭ	3
Iară fiind maĭ câte puţină, vine la cea franţuzască oca	12
Cositorul, la sută treĭ, care vine la povară	1320
Carul cu lemne de foc, ce se vinde în târg să se urmeze după pontul 56	—
Chihlibarul, pe unde se va vinde, la suta de banĭ	3
Cherestéua, adecă lemnile lucrate ce merg la ţéra turcéscă, de car	10
Caşcavalul ce merge la ţéra turcéscă, de unde se va rădica, la 1000 oca	633
Şi luând cărţulie să trécă la vamă nesupĕrat.	
Chiensmelele de postav de ţéră ce merge la ţéra turcéscă saŭ Moldova, saŭ alte părţĭ, la 100 de banĭ	3
Chitra, la 100 de banĭ	3
Caracatiţa, de oca una	12
Cuele de hier, de oca una	3
Iară fiind alte fiere lucrate, la sută treĭ, care vine la oca	4
Castanile, la sută treĭ, care vine la oca	150
Curmalele, la sută treĭ, care vine la oca	3
Calevri de o pereche	6
Candelul, de oca una	13
Condita, de oca una	12
Catăriĭ orĭ unde se vor vinde, să plătéscă cumpĕrătorul, de un catâr	150
Şi de unde se va ridica şi trecĕtórea în ţéra Unguréscă	60
Carul cu dóge de brad, i de stejar ce se vinde în târg, din ḑece banĭ	1
Cremenele, la o mie cremenĭ	36
Coconarile de ocă-una	3
Caperile de ocă-una	3
Catranul ce merge la ţéra turcéscă saŭ aicĭ, de două barbeniţe	120
Carul de fên din ḑece banĭ	1
Cósele, la o sută cóse	225
Carul de şindrilă de brad	40
Carul de funiĭ de teiŭ, doniţe, ălbiĭ şi doniţe	60
Iar când se vînd în têrg maĭ câte puţine, din ḑece banĭ	1
Carul de şindrilă de stejar, din ḑece banĭ	1
Coveltirile, jugurile, osiile, rótele ce se vînd la têrg, din ḑece banĭ	1
Carul de trocurĭ	40

	po banĭ
Carul cu racĭ de baltă, de car racĭ treĭ sute	30
Carul de legume, de car	40

Iar legumele şi zarzavaturile ce se aduc în têrg cu spinarea nu aŭ vamă, urmându-se după pont al 52-lea

Carul de strugurĭ, ce vine din ţéra turcéscă, de car treĭ ocă de strugurĭ şi	180
Carul de strugurĭ de ţéră unde se va vinde, douĕ ocă strugurĭ şi	30
Carul de varḑă, de car verḑe douĕ şi	15
Carul de pepenĭ i castraveţĭ, de car nouĕ pepenĭ i castraveţĭ şi	9
Carul de parĭ şi nuele ce se vînd în têrg, din ḑece banĭ	1
Carâtele carĭ vin de vînḑare, la sută de banĭ	3
Coaja de naranză, i de portocală, de ocă una	$2^1/_2$
Cofeturile, de ocă una	12
Carul noŭ ce se vinde în têrg, din ḑece banĭ	1
Carul de spoială.	40
Lâna ţurcană, ce ese la alte părţĭ, de povară	120
Lâna ce se vinde în têrg cu ocaua, din ḑece banĭ	1
Lămâile, la o mie lămâĭ, 14 lămâĭ, şi	120
Lămâile care merg la ţéra unguréscă, la sută de banĭ	3
Lolachiul, la sută de banĭ	3
Lintea ce se vinde la obor, din ḑece banĭ	1
Luntrele de năvod	120
Luntrele de pod	60
Luntrele cele maĭ micĭ	40
Licuriniĭ ce vin din Ţarigrad, de ocă-una	6
Lâna ţigae ce vine din ţéra turcéscă, să plătéscă la schelă pe unde va intra în ţéră, la sută	3

Iară fiind sudiţĭ şi avênd tescherea de plată de vamă să nu se supere.

Iar pentru lâna ţigae ce va eşi din pământul ţěriĭ şi va merge la ţéra unguréscă saŭ la alte părţĭ, de va fi sudit cel ce scóte lâna, să dee după tarifă, iar fiind raia, să dee la sută de banĭ treĭ pre unde va eşi.

Lulelele cele bune, la sută de banĭ	3
Luleĭele cele maĭ próste, de un coş	120
Marfa de Rumele ce vine în ţéră, adecă bogasie şi altele ce sunt de bumbac, care trece prin schela Giurgiuluĭ i a Zimnicelor mergênd spre ţéra Căzăcéscă, pe unde va intra, de povară	660
Iar mergênd spre ţéra ungurésca saŭ la Moldova de povară	660

	po banĭ
Materiile de Misina saŭ Veneţia cu fir aŭ să dee mergênd spre ţéra Căzăcéscă, pe unde va intra, de povară	1320
Iar de se va vinde aicĭ, la sută de banĭ	3
Marfa orĭ-ce fel ar fi, viind la Carvasara să aibă voie vameşiĭ să o descarce şi să o preţuiască şi să iae la sută	3
Asemenea şi la alte têrgurĭ să aibă voie vameşiĭ a o scrie şi să iae la sută	3
Marfă de cojocărie, orĭ-ce fel ar fi, pe unde va intra, de car	2160
Iară pe unde se va deslega la sută de banĭ	3
Marfă de Lipsca de împreună cu altele ce vin din năuntru la târg şi iară se întorc înapoĭ, orĭ cât va vinde să dee la sută de banĭ	3
Iară cele-l-alte povărĭ carĭ vor să mérgă la ţéra unguréscă saŭ la Moldova, să dee de douĕ téncurĭ de câte ocă 60, după obiceiŭ	300
Marfa de Lipsca saŭ de Ţarigrad, de va fi sudit să deie după tarifă [şi după pont întâĭ şi al treilea iară fiind raia să dee la sută de banĭ	3
Marfa orĭ-ce fel ar fi care va veni în ţéră dintr'alte părţĭ strĕine, atât în Bucurescĭ, cât şi în târgurĭ, unde se va deschide, să aibă a plăti neguţătoriĭ vamă, însă de va fi raia să plătéscă ca şi ceĭ de aicĭ şi ceĭ de Moldova după catalog, iară fiind sudit după tarifă, iară câte dintr'-acelea nu vor fi numite nicĭ în catalog nicĭ în tarifă, să aibă a plăti la sută	3
Cum şi când se va face vênḑare la altă mână de neguţătoriŭ şi va vrea a o scóte din ţéră, să aibă a plăti vamă acel cumpĕrător, orĭ de unde o va rădica după cum s'aŭ ḑis maĭ sus, orĭ după catalog saŭ după tarifă, asemenea şi orĭ-ce fel de marfă de băcănie va veni din alte părţĭ, şi va vrea să o trécă în ţéra Moldoviĭ, saŭ în ţéra ungurescă, să plătéscă pe unde va intra, de cântar	30
Şi luând cărţulie să trécă cu pace	
Iară deschiḑênd unde-va să plătéscă vamă după catalog, iară fiind sudit să deie după tarifă. Iară câte nu vor fi numite în catalog saŭ în tarifă să deie la sută de banĭ	3
Marfa de aicĭ, de ţéră de aicĭ vrênd să o ducă în ţéra turcéscă să aibă a-şĭ plăti vama de unde o va rădica, iară ne avênd cărţulie, orĭ prin ce judeţ va trece şi-l va găsi vameşul, saŭ pe unde va eşi, să aibă a plăti după catalog	
Marfa de braşovenie ce aduc braşoveniĭ sudiţĭ aicĭ în ţéră, să plătéscă vamă ca nisce sudiţĭ, după coprinderea pontuluĭ al 54	
Marfa de Rumele, unde se va deschide preţuind-o vameşiĭ să ia la sută	3

	pe banĭ
Mătasa ce vine din ţéra turcéscă şi merge la ţéra unguréscă, saŭ la ţéra căzăcéscă, de povară	900
Iară când se va deschide aicĭ, pe câtă marfă va vinde se deie la sută	3
Mĕrgelăria de Veneţia, la sută	3
Meşinele ce vin din ţéra turcéscă şi merg la ţéra unguréscă saŭ la ţara căzăcéscă, de povară	330
Meşinile ce vin din ţéra turcescă însă galbine şi albe, de una	$4\frac{1}{2}$
Meşinele Liochiu de una	$7\frac{1}{2}$
Mazărea pentru eşit, de o chilă	6
Morunul care merge la ţéra unguréscă de povară	130
Morunul care vine din ţéra turcéscă, orĭ unde să va vinde să deie de car treĭ ocă de pesce şi de un morun	40
Şi de un nisetru	12
Merile carĭ merg la ţéra turcéscă să deie de car	45
Merile carĭ vin aicĭ, să deie de car o sută mere şi	30
Morunul ce nu va avea cărţulie să deie la vad, de car pesce oca treĭ, şi	360
Midiile saŭ stridiile atât murate, cât şi próspete să deie la sută de banĭ	3
Marfa de Graţia ce o aduce în buţĭ se deie la sută de banĭ	3
Marfa de aicĭ de ţéră vrĕnd să o ducă la ţéra unguréscă să aibă a-şĭ plăti vama pe unde o va scóte	
Morile de lemn, care le duc pe apă la Dunăre	600
Măslinile de Rumele, de povară	180
Mălaiŭ măcinat ce se vinde în târg cu ocaua din 10 banĭ	1
Năhutul ce vine din ţéra turcéscă, de ocă una	1
Nisasteua de ocă una	3
Nescopitele la 100 de banĭ	3
Postavul subţire englezesc de bucată	600
Postav felendreş şi alte postavurĭ, asemenea de bucată	250
Postav bricleş, i alte postavurĭ, asemenea de bucată	120
Postavul seft de bucată	120
Postav de Braşov, de bucată	120
Postavurile de ţéră care es la ţéra turcéscă saŭ la Moldova, de cot	3
Postavul de Lipsca, mahut, de bucată	480
Postav şai i saita, de bucată	360
Plumbul pe unde va intra saŭ va eşi, de povară	330
Care vine la ocă una	3
Piperul, la ocă una	9

	po banĭ
Care vine la povară	990
Pietrile de móră de Hârlăŭ, de o pereche	180
Pietrile de móră de aicĭ, de ţéră, de o pereche	6
Plocadurile, carele merg la ţéra turcéscă, de povară	240
Pielea de lup care vine din ţéra turcéscă	9
Pielea de răs	60
Pielea de vulpe, i de jder, i de lup, i de vidră de aicĭ, de ţéră, din ḑece banĭ	1
Pielea de vulpe, de jder, ce vine din ţéra turcéscă, la suta de banĭ.	3
Pielea de capră ne argăsită, verĭ unde se va vinde, să deae vênḑĕtoriul de una	2
Saŭ când chiar stăpânul pieilor ar vrea ale scóte pentru al lor folos, să aibă a plăti şi el vamă, tot el trecătórea la schelă pe unde le va scóte, de o piele	2
Pielea de capră argăsită ce să chiamă Cordovană, câte se vor rădica din Bucurescĭ să plătéscă la carvasara, de una	9
Iară câte se vor rădica din ţéră, se aibă a plăti la schelă po unde le va scóte	3
Pielea de epure unde se va vinde, orĭ prin sate, saŭ prin tîrgurĭ, se plătéscă vênḑĕtorul de una	1
Şi cumpĕrătorul pe unde le va scóte din ţéră, să plătéscă la sută de pieĭ.	72
Pielea de óie, i de capră şi de miel ce se vinde în târg, să deie vênḑĕtoriul din ḑece banĭ	1
Iară fiind sudit să deie după tarifă.	
Pielea de o óie mare ce se vinde la neguţătorĭ, să plătéscă vênḑĕtoriul de o piele	2
Pielea de miel să plătéscă vênḑătoriul de una	1
Şi vrênd a le scóte din ţéră afară, să plătéscă cumpĕrătorul la 100 pieĭ	60
Şi vrênd chiar stăpânul pieilor a le rădica pe sóma luĭ, să plătéscă vamă, de undo le va rădica, cum şi trecătóre pe unde le va scóte, după cum maĭ sus se arată.	
Pielea de boŭ saŭ de vacă, verĭ pe unde se va vinde, să aĭbă a plăti vênḑĕtorul vamă de una	20
Şi cumpĕrătoriu vrênd a le scóte din ţéră, să le trécă în ţéra unguréscă saŭ în Moldova, orĭ la ţéra turcéscă, să plătéscă şi el la schelă pe unde le va scóte, de o piele	10
Pielea de boŭ, i de vacă ce vine din ţéra turcéscă lucrată ghiozcurĭ (?) şi se vinde aicĭ, să deie de o piele	45

Iară pentru pieile de boŭ, i de vacă, cum şi pentru pieile de capră, i de óie şi de miel, ce cumpĕră tabacii pentru a lor meşteşug, să se urmeze după hotărîrea ce s'aŭ făcut de Domnia mea, adecă câte dintru acelea pieĭ cumpĕrate de afară de prin tîrgurĭ şi plătesce vamă vêndĕtoriu acolo, să iae aceia teşcherea de plata vămeĭ, şi eĭ aducându-le aicĭ în Bucurescĭ, să nu se supere de vameşiĭ tîrguluĭ de aicĭ, adecă când le aduc crude, fiind-că nu suferim Domnia mea de două orĭ a se plăti, iară pentru celea ce cumpĕră de prin sate fără de vamă, la acelea să plătéscă tabaciĭ vamă, când le aduc crude, fiind-că vêndĕtoriul vamă pentru dênsele n'aŭ plătit, iară când acest fel de pieĭ le vênd la tabaciĭ, lucrate tăbăcite să nu se supere de vamă, fiind-că aŭ şi eĭ să le vêndă după nartul ce li se va pune. Iară măcelariŭ pentru tóte felurimele de pieĭ de la vitele ce taie la scaune, să plătéscă vamă, când le vor vinde, după întocmirea ce este făcută.

	pe banĭ
Papuciĭ de ţarigrad cu meşĭ, de o pereche	12
Papuciĭ de Târnova cu meşĭ	9
Papuciĭ de Rusciuc cu meşĭ	6
Iar ceĭ-l-alţĭ papucĭ fără meşĭ	3
Păcura ce ese la ţéra turcéscă cu carul, de 2 berbeniţe	120
Pastrama care vine din ţéra turcéscă, de car	120
Pastrama i ghidenul de Caiser, de ocă-una	3
Putina de strugurĭ ce vine din ţéra turcéscă	15
Putinele de miere ce merg la ţéra turcéscă să se tragă cu cântarul gospod, şi să deie de o putină	40
Care vine de cântar	20
Pescele care merge la ţéra unguréscă, de ocă-una	1
Care vine de povară	110
Pescele próspăt care vine din ţéra turcéscă de la Vad de car pesce ocă patru, şi	120
Pescele sărat, care vine din ţéra turcéscă, de car pesce ocă treĭ şi	240
Pescele de heleşteŭ saŭ Dâmboviţa ce să aduce în têrg cu spinarea, nu are vamă, nicĭ măjărit, urmându-se după pont al 52, iar aducându-l cu caru, să deie din 10 banĭ	1
Pastrama care merge la ţéra turcéscă, de car	240
Putina de vărlarĭ	30
Putina de icre negre, de ocă-una	4½
Care vine la ocă patru-zecĭ	180
Putina de icre roşiĭ de ocă una	2
Prunele uscate, fasolea, bobul, cépa, usturoiul, nucĭ, linte, să-	

BIBLIOTECA * ACADEMIEI * ROMÂNE

	pe banĭ
mînţa de in, saŭ de cânepă, şi alte legume, de unde se vor rădica, şi va eşi din ţéră, să deie cumpĕrătoriul la sută de banĭ	3
Pómele orĭ-ce fel ar fi, de car	40
Pielea de cal argăsită care vine din ţéra turcéscă ce se chiamă chiucrecurĭ, la suta de banĭ	3
Pielea de cal ce se vinde în têrg, la ḑece banĭ	1
Pĕrul de capră să plătéscă cumpĕrătoriul de car	180
Şi luând cărţulie să fie apĕrat de altă vamă, şi pentru pĕrul plătit şi pentru lucrurĭ făcute din pĕr, orĭ unde le va vinde să fie ne supĕrat de vamă, după pont. al 50-lea, iar când aceste lucrurĭ făcute din pĕr de capră vor eşi din ţéră afară, atuncĭ numaĭ să deie vamă la schelă pe unde vor eşi din ţéră, la suta de banĭ	3
Iar când pĕrul nelucrat se va scóte din ţéră, să i se ţie în sémă aceĭ banĭ 180, ce aŭ plătit când l'aŭ rădicat, de un car şi cusurul să-l plătéscă a fi la sută treĭ.	
Paţachina care se cumpĕră de aicĭ din ţéră de pe la stăpâniĭ moşiilor şi ese afară, de unde se va rădica să deie cumpĕrătorul la sută	3
Iar paţachina care se vinde prin têrgurĭ să deie vînḑĕtorul de ocă una	3
Portocale de la o mie portocale, 15 portocale şi	120
Potcóvele de caĭ, la suta de banĭ	3
Piatra acră şi vânătă şi puciósa, la sută	3
Pielea de lup, urs, vulpe, pisică, jder, vidră, dihor ce se vinde în têrg, din ḑece banĭ	1
Pestomanele cele bune, la o sută de banĭ	3
Pestemanele cele maĭ próste, de unul	4
Pânza de Braşov i leşască gróşă, la sută treĭ	3
Care vine la bucată	29
Pânza leşască subţire, la suta de banĭ	3
Pescele próspăt de la heleştae saŭ de alte gârle, ce vine cu caru, din ḑece banĭ	1
Paporniţele de icre roşiĭ din ḑece paporniţe	1
Rachiul pentru eşit, la sută de banĭ	3
Rachiul ce-l aduc de la podgorie, din ḑece banĭ	1
Insă să se scie că pentru rachiul de aicĭ de ţéră ce se aduce aicĭ în Bucurescĭ, are să se vămuiască de vameşiĭ Bucurescilor, şi numaĭ de la ceĭ ce vor vinde cu rădicata, pe vînḑarea ce va face să iae vamă din ḑece banĭ	1
Iară pentru rachiul ce-l aduc rachieriĭ aicĭ în Bucurescĭ, însă	

	po banĭ
rachiŭ bun prefăcut pentru prăvăliile lor şi l vinde cu mărunţişul, la acela să ia vamă după hotărîrea ce s'aŭ făcut, de vadră	30
Iară pentru rachiul de ţéră ce se vinde prin târgurile de prin judeţe, hotărîre s'aŭ fost făcut, ca vamă să se iee de unde se rădică, şi luând cărţulia, orĭ unde-l va duce de vamă să nu se supere, iar lŏcuitoriĭ prin sate, nicĭ pentru ce-l ce vinde, nicĭ pentru ce-l ce îl cheltuesc să nu fie supĕraţĭ nicĭ de cât de vamă, ci vama să şĭ-o caute vameşul de la cumpĕrătorul, după pont al 48-lea	
Rîmătoriĭ carĭ vin din ţéra turcéscă pentru hrană, pe unde va intra, de un rîmător	20
Şi luând cărţulia, pe la ce schelă va trece să aibă pace.	
Rîmătoriĭ Ostrovenilor ce se obicĭnuesc de-ĭ ţin aicĭ în ţéră furiş, fiind-că dajdie aicĭ în ţéră nu daŭ, pe uniĭ ca aceia dovedindu-ĭ vameşiĭ, să aibă a lua vamă ca şi de la ceĭ-l-alţĭ, de un rîmător	20
Iară rîmătoriĭ ce es din 17 judeţe la alte ţĕrĭ, să plătéscă la schelă la sută	3
urmându-se după pont al 57-lea.	
Rîmătoriĭ ce se vînd prin ţéră saŭ prin târgurĭ, cum şi rîmătoriĭ ce sînt a-ĭ scóte din ţéră, orĭ peste Dunăre saŭ la ţéra Leşéscă, orĭ la ţéra Unguréscă, saŭ la Moldova, séŭ verĭ unde, să plătéscă vêndĕtoriul de unu	40
Rîmătoriĭ carĭ vin din ţéra unguréscă aicĭ pentru păşune, şi-ĭ duc iară înapoĭ, pentru intrat saŭ eşit, de un rîmător	6
Rîmătoriĭ carĭ să taie la scaune, de un rîmătoriŭ	10
Reventul la 100 de banĭ	3
Rogojinele celea de ţéră se deie la 10 banĭ	1
Rogojinele ce merg la ţéra turcéscă, orĭ vin de acolo aicĭ, la o sută de banĭ	3
Roşcovile, la o sută de banĭ	3
Rachiul ce-l scot rachieriĭ din Bucurescĭ cu cazanele pentru neguţătorie, să se urmeze hotărîriĭ ce s'aŭ făcut de Domnia Mea precum la pont 49 pe larg se arată, că pentru rachiul ce-l fac din drojdiile vinurilor şi din vinul lor stricat, ca uniĭ ce aŭ plătit vamă pe vin, se fie nesupĕraţĭ de vamă la rachiurĭ, însă pe ceia ce vor vinde cu mărunţişul în cârciume, iară pe ceia ce vor vinde cu rădicata, cum şi pentru rachiul ce-l vor face din drojdiĭ şi din vin cumpĕrat de aicĭ din Bucurescĭ, la care vamă n'aŭ plătit, la acela să plătéscă vamă de vadră	15
Seul, de unde se va rădica, la o mie ocă	360

	po banĭ
Saftienile ce vin şi rĕmân aicĭ, însă galbine i bacam şi negre de ţéra turcéscă, de unul	9
Saftienile ce vin din ţéra turcéscă şi merg la ţéra unguréscă saŭ Moldova, se deie la schelă pe unde va intra, de povară	330
Saftienile liochiu ce vin din ţéra turcéscă şi se vind aicĭ, să deie de unul	15
Sangepiĭ carĭ vin din ţéra unguréscă, pentru intrat saŭ eşit, de povară	660
Iară când se va vinde aicĭ la sută de banĭ	3
Sfóra, ştréngurile saŭ alte mărunţăĭ ce vin din ţéra unguréscă, de va fi de aicĭ saŭ din Moldova saŭ din ţéra turcéscă neguţătoriul, se deie de povară	180
Strămăturile adecă, lâna văpsită, de povară	66
Scumpia care vine din ţéra turcéscă, de povară	30
Iară de la scumpia ce fac aicĭ în ţéră tabaciĭ pentru meşteşugul lor, nu are a se supĕra de vamă, urmând după pont al 51.	
Iară scumpia de aicĭ ce se va vinde, orĭ în Bucurescĭ saŭ în târgurile de pe afară, se deie vînḑĕtoriul din 10 banĭ	1
Scumpia ce ese aicĭ în ţéră, şi merge în ţéra unguréscă se plătéscă vamă pe unde va eşi, la sută	3
Sacul de făină ce merge la ţéra turcéscă, însă de se va da voie	10
Sorocul de samurĭ ce vine din ţéra ungurească, la sută	3
Sticlele care vin din ţéra unguréscă i din ţéra leşéscă, la sută	3
Sticlele carĭ vin de la Târgovisce, de car	40
Smochinele lopingir, şi stafidele rasachiĭ, la sută	3
Scórţele de cisme, de car	60
Sardelele, scrumbiile, lacherda, de un buriu	180
Sacăzul, de ocă una	10
Sedeful, Baliodiş şi Fildeş, la suta de banĭ	3
Silitra de ocă una	3
Sacul de săpun bun	180
Scórţele, scândurile, laţiĭ sau alte cherestele la 10 banĭ,	1
Sĕmînţa de in saŭ de cânepă, ce se vinde în tîrg, la 10 banĭ	1
Smochinele şi stafidele, de cântar	60
Tamăia ce vine din ţéra turcéscă, la sută	3
Tămăia ce vine şi va să trécă în alte părţĭ, de povară	180
Tutunul turcesc Bohcea, oca	9
Tutunul turcesc dîzi, ocă	6
Tutunul basma, ocă	6
Tutunul ghiulsuflu, de un ténc	120

	po banĭ
Tutunul ce vine de la Ianina, oca	9
Tutunul Tombechi, oca	18
Tutunul de ţéră orĭ unde se va vinde să plătéscă vamă cumpětoriu de ocă una	$1^{1}/_{2}$
Şi luând cărţulie este slobod cu aceeaşĭ vamă a-l scóte afară din ţéră unde va vrea	—
Tălpile de cisme şi de papucĭ de ţéra turcéccă ce vine se dee de o pereche	3
Untul încărcat în care, de la o mie ocă	48
Untul ce se vinde în tîrg cu ocaua, din ḑece banĭ	1
Usturoiul, cépa, prazul, de car 100 căpăţânĭ	80
Uleiul de semînţă de in saŭ de cânepă, de ocă una	3
Firul pe unde va intra să se urmeze după ponturĭ şi se dee de un font	260
Frânele ce vin din ţéra unguréscă, de un frâŭ	6
Fidéua de o cofă	120
Filigenele, la sută	3
Fisticurile şam, de ocă una	9
Frânele ce vin din ţéra turcéscă cu başlâcurile lor, la sută	3
Fierul pe unde va intra, să se urmeze după ponturĭ şi se dee de cântar	40
Fasolea ce se vinde prin tîrgurĭ, se dee vamă vênḑětoriul din ḑece banĭ	1
Fasolea ce se vinde în ţéră prin sate, de unde se va ridica a merge la ţéră streină, să plătéscă cumpěrătoriul la sută	3
Hărşăile negre saŭ albe din ţéra turcéscă, saŭ din alte ţěrĭ streine la sută	3
Hărşăile de ţéră, ce se vinde la tîrg, din ḑece banĭ	1
Hărşăile ce obicinuesc şi strîng de la turme, işlicariĭ şi cojocariĭ groşĭ, asupra fătăciuniĭ oilor, unde le va aduce de le lucréză, să aibă a plăti vamă, însă de vor avea voie, de una	6
Iară scoţêndu-le în ţéra turcéscă, se plătéscă de unde le va ridica la sută.	3
Iară pieile de miel albe şi negre, ce cumpěră şi se neguţătoresc cojocariĭ groşĭ să le facă căciulĭ şi blane şi cojóce, să aibă a se face urmare după hotărîrea ce s'aŭ făcut de Domnia Mea, ca pentru câte dintr'acele pieĭ cumpěrate orĭ de pe afară, saŭ de la măcelarĭ, şi nu vor avea dovadă că aŭ plătit vênḑătoriu vamă, să plătéscă cojocariĭ de o piele.	3
Iară fiind vama plătită de vênḑětoriĭ cojocarĭ, se nu se supere a da altă vamă, iară venḑîndu-le şi eĭ nelucrate, să platéscă vamă ca nisce vênḑětorĭ.	
Horilca de bucate ce se lucréză aicĭ în ţéră la povărnĭ, de se va da voie, de ocă una	1

	po banĭ
Hârtia bună Leon, de un top	30
Hârtie trecapelă de un top	21
Hârtia roză, de un top	15
Hârtia cea mare turcéscă albă şi vênătă, la sută	3
Olariĭ ce fac óle, afară din ceĭ ce plătesc fumărit daŭ de un coptoriŭ pe an	200
Oţelul pe unde va intra saŭ va eşi, de povară	300
Oţetul ce vine din ţéra turcéscă, de vadră	3
Orezul de un sac de chilă 6	80
Orzul pentru eşit, de chilă	6
Ţiperigul, de ocă una	12
Céra care vine din ţéra turcéscă saŭ de la Moldova pe unde va intra de ocă	9
Céra ce ce vinde în tîrg cu ocaua din ḑece banĭ	1
Céra de aicĭ din ţéră, de unde se va rădica, adecă cerărit de ocă una.	6
Cismele de Ţarigrad, de o păreche	18
Iară cele de Idirnea şi de Rusciuc	15
Cingătorile de Tarnova saŭ de Odriŭ, la sută de banĭ	3
Ceorapiĭ ceĭ marĭ saŭ micĭ de lână împletiţĭ, la sută	3
Cernélă de ocă una	15
Ceaiul saŭ Badiamul ce vine din ţéra turcéscă saŭ de la Lipsca, la sută	3
Geam, cacăz, de ocă una	$4^{1}/_{2}$
Sofranul de Beciu pe unde va intra şi se va vinde, la suta de banĭ	3
Şelile ce se fac aicĭ cele maĭ bune	3
Şelile ce se fac aicĭ cele maĭ próste	2
Şalvariĭ de postav ce merg la ţéra turcéscă saŭ la Moldova	20
Şi jamurlucile se fac aicĭ de postav de ţéră ce merg la ţéra turcéscă saŭ la Moldova, la sută	3
Şelile turcescĭ cu abaua lor	54
Csirihiĭ de Ţarigrad, la sută	3

Vameşiĭ aŭ a vămui şi a lua vama de la ómeniĭ turcescĭ i de la ceĭ de aicĭ şi de la Moldova după acest catalog, şi după coprinderea ponturilor, iară câte nu se coprinde într'acest catalog anume mărfurĭ streine, vameşiĭ socotînd marfa să iae la sută treĭ, iară pentru sudiţĭ se urmeze după coprinderea osebiteĭ tarife ce li s'aŭ dat.

1807, Ghenarie 1

Cod. LIV, fila 37.

Carte de zaptul vămiĭ, care se daŭ împreună cu catalógele

Iō C. Ipsilant Voevod, Domn Moldoveĭ Valachieĭ, luĭ . , . . . care pe anul acesta, cu anul 1807 aŭ cumpĕrat vama, să aibă printr'acéstă carte a Domnieĭ Mele a căuta şi a strînge venitul vămiĭ după ponturile care s'aŭ strigat la vênḑarea vămilor acestora, ca de la toţĭ neguţătoriĭ turcescĭ şi aĭ ţĕreĭ românescĭ să vămuiască după catalog şi după ponturile ce s'aŭ dat, iar de la neguţătoriĭ sudiţĭ să iae vamă după osebită tarifă, ce i s'aŭ dat, iară pentru marfa ce nu se coprinde în tarifă să iae treĭ la sută, fără de altă trecĕtóre, iară maĭ mult să nu se cuteze a face vre-o urmare, séŭ avênd suditu tescherea că a plătit odată vamă în ţĕrile turcescĭ de la acela ce va avea tescherea de plată nimic să nu aibă a cere, iară când sudiţiĭ vor cumpĕra marfă din ţĕrile turcescĭ, şi din ţéra românéscă şi o vor vinde aicĭ în ţéra românéscă de la aceea marfă turcéscă şi de aicĭ să plătéscă vamă cincĭ la sută, după întocmirea ce-este făcută; poruncim Domnia Mea şi Dumnévóstră Ispravnicilor, pentru ceĭ-ce vór sta cu împotrivire, să le daţĭ mâna de ajutor după obiceiŭ spre a putea strînge acest venit, care venit fiind-că este al Cămăriĭ Domnescĭ, să nu se supere de ḑĕciuială la împlinirea de baniĭ vămiĭ, fiind-că aşa s'aŭ vîndut, cum şi vameşiĭ să nu se supere a se rădica de la vamă şi a se trimite după podvóde şi angariĭ, ca să pótă căuta tréba vămiĭ, i saam receh gopd.....—1807 Ghenarie 1.

Cod. LIV. Fila 24.

Anexa 93. (pag. 514 vol. IX)

Ponturile de vênḑarea vămilor pe anul acesta cu lét 1811 Ianuar 1.

1) Vênḑarea vămilor pe anul acesta cu lét 1811 se face cu aceste ponturĭ ce se coprind maĭ jos şi cu adaosul ce s'aŭ făcut, adecă prostichiul din lét 1809 să se urmeze a se lua pe séma vămiĭ şi de la têrgul Drăgaiceĭ ce se face în sud. Buzĕŭ i de la Râurenĭ şi Drăgăşanĭ, ce sunt în sud. Vălcea, precum şi vitele de neguţătorie adecă: boĭ, vacĭ, oĭ şi capre cum şi râmătorĭ că sunt slobode a merge la ţéra nemţéscă, cu darea avaetuluĭ ce este orînduit, iar la vamă să dea deplin vama după catalog la vameşiĭ scheleĭ pe unde le scóte din ţéră; aşişderea şi tarifa sudiţilor are să se păzéscă numaĭ pentru alţĭ sudiţĭ, iar sudiţiĭ Rusieĭ aŭ să fie supuşĭ a plăti şi eĭ ca şi pămêntenii după catalog, precum şi marchitaniĭ Rusieĭ asemenea aŭ să fie supuşĭ la plata vămiĭ ca pămêntenii, afară numaĭ din marfa ce o vor aduce marchitaniĭ pentru lagăre şi o vor vinde la lagăre, aceia să nu se supere de vamă.

2) Câte aŭ fost slobode în anul trecut a eşi din ţĕră sunt şi acum slobode, şi încă maĭ sunt slobode şi vitele ce se arată la pontul d'intâiŭ, iar câte

aŭ fost oprite sunt şi acum oprite, iar maĭ vêrtos caĭ şi zaherele de bucate se maĭ întăresce ca nicĭ cum să nu se îndrăsnéscă nimenĭ a scóte din ţéră afară, şi orĭ-ce provlimă va avea vameşiĭ să arĕte spre ajutor şi folosul acestuĭ huzmet, când nu va fi împotrivitóre la orînduiala nizamuluĭ nicĭ va fi de stricăciunea şi pagúba ţĕreĭ, să i se priméscă provlima lor şi să li se pue în faptă cu urmare luând şi poruncile stăpânireĭ.

3) Cumpĕrătoriĭ vămilor să aibă a vămui mărfurile ómenilor turcescĭ şi a celor de aicĭ din ţéra rumânéscă, i de la Moldova şi ale tuturor sudiţilor împĕrăţieĭ nóstre Rusieĭ după coprinderea cataloguluĭ ce li se vor da la mână, iar de la neguţătoriĭ ce cu adevĕrat vor fi sudiţĭ aĭ altor împĕrăţiĭ să aibă a vămui mărfurile lor cele streine şi cele ce scot de aicĭ după tarifa cea veche, care se dă deosebit şi pentru câte nu se coprind în tarifă acum să ia treĭ la sută făr'de alte trecĕtorĭ, iar când sudiţiĭ vor cumpĕra marfă din ţéra turcéscă şi de ţéra rumânéscă, şi o vor vinde aicĭ în ţéra rumânéscă la acest fel de mărfurĭ turcescĭ i rumânescĭ să plătéscă sudiţiĭ vamă cincĭ la sută pentru care să aibă vameşiĭ tot ajutoru de la stăpânire.

4) Cumpĕrătoriĭ să aibă a plăti şferturile la fieş-care ḑi întâiŭ a luniĭ şi acum întâiŭ să plătéscă pe douĕ lunĭ Ianuarie şi Februarie.

5) Cumpĕrătorul să aibă a da chezăş pe banĭ, neguţător om de credinţă, ca să rĕspunḑă şferturile la soróce, şi cel ce va cumpĕra vama şi nu va da om de credinţă chezăş, i se va lua slujba înapoĭ şi se va vinde la altul, şi orĭ-ce pagubă i se va întêmpla, la vînḑare, să o plătéscă acel cumpĕrător.

6) Vameşiĭ să fie nesupĕraţĭ de angariĭ şi să aibă mână de ajutor atât de la Dumnélor Ispravniciĭ i de la căpitanĭ şi de la vătaşiĭ plaiurilor la aceea-ce va avea trebuinţă în tróba vămiĭ şi orĭ-ce împlinire li se va face de baniĭ vămeĭ ḑĕciuială să nu li se ia, iar când vre-un neguţător, ce va fi dator la vamă, se va întêmpla a eşi mufluz, să nu se păgubéscă vameşiĭ întru nimic, ci să se protimiséscă baniĭ vămeĭ a se împlini maĭ înainte decât tóte alte datoriĭ, ca nisce banĭ aĭ Visterieĭ.

7) Cărţuliile Carvasaraliĭ să se ţie în sémă la tóte vămile după obiceiŭ.

8) De se va întêmpla vre un obor saŭ vre-o schelă saŭ vre un tîrg a se popri din vre-o bólă, saŭ din altă întîmplare, să fie în rizico-pericolon al lor, să nu se găséscă în urmă vre-un cuvênt a cere vre-o scădere, că nu se va asculta.

9) Marfa streină ce va intra în tótă ţéra în 17 judeţe, de nu va avea acel neguţător stăpînul mărfeĭ, nicĭ prăvălie, nicĭ magazie nicăerĭ aicĭ în ţéră, acela să plătéscă vama acolo unde va deschide, faţă fiind vameşiĭ vămiĭ aceea şi scriind câte una, una, să socotéscă după catalog, şi pentru ceĭ ce vor avea prăvălie saŭ magazie verĭ unde aicĭ în ţéră, fiind-că uniĭ din neguţătorĭ să învoia cu alţĭ vameşĭ unde nu avea trebuinţă să deschiḑă şi făcea bitirmélă, plătind câte un puţin lucru, şi acolo unde era să plătéscă şi să deschiḑă

marfa, mergea cu teşcherea şi aşa se păgubea vama; de aceea hotărîre este făcută ca toţĭ neguţătoriĭ ce vor avea prăvăliĭ saŭ magaziĭ la tîrgurile din judeţele ţěreĭ, să fie datorĭ ca la prăvăliile saŭ magaziile lor să deschiḑă şi acolo să plătéscă vama, şi teşchereaua aceluĭ vameş să fie ţinută în sémă de către toţĭ vameşiĭ din orĭ-ce judeţ, iar când nu va păzi acésta, atuncĭ acel neguţător să plătéscă vama întrégă şi pe deplin acolo unde îşĭ are prăvălia şi magasia sa, şi teşchereaua de la vameşiĭ altuĭ judeţ saŭ tîrg să nu se ţie în sémă, afară de carvasaraua Bucurescilor, care are osebit pronomion, şi la vale se vorbesce pe larg; iar vameşiĭ de la schele pentru intrarea în ţéră, de orĭ-ce fel de marfă să ia după cum la vale se orînduesce, care vameşĭ după datorie să pecetluiască tóte téncurile şi să le scrie în cărţulie câte una, una, însemnând şi baniĭ ce aŭ luat ca să se prinḑă în sémă neguţătoruluĭ de vameşul acela la a căruia vamă va vrea să-şĭ deschiḑă marfa şi să plătéscă vama, iar de nu vor păzi vameşiĭ de pe la schele cele maĭ sus orînduite, adecă pecetluitul mărfeĭ şi trecutul în cărţulie şi cele ce se orînduesc a lua, orĭ-ce sfeterismos se va întîmpla la obicinuita vamă, să plătéscă însuşĭ eĭ, şi să se şi pedepséscă, că pentru acésta li se şi orînduesce a iua de la marfă cele maĭ jos arětate:

	Taleri	Parale
La povara saŭ téncurĭ cu orĭ-ce fel de marfă lucrată ar fi de mătasă saŭ de bumbac, să dea neguţători de povară saŭ téncul mare, cum şi la téncul de abagele	5	—
Bumbac lucrat, de povară	1	6
Bumbac nelucrat, de povară	1	—
Abalele, de un ténc	3	—
Blănile de pieĭ de óie orĭ-ce fel ar fi, de povară	1	—
Asemenea şi pieile de óie, de povară	1	—
Băcănia orĭ-ce fel ar fi, de caru mare saŭ mic	3	—
Căvăfia saŭ săftianele, de povară	3	—
Tălpile de cisme, de o tura	—	9
Fierul, de cântar	—	3
Tutunul bun bohcea, de povară	1	—
Arama lucrată, de povară	—	6
Arama nelucrată, de povară	—	30
Meşinele, de povară	1	—
Tutunul basma de povară	—	30
Astarul, de povară saŭ téncul mare	1	—
Marfa de cojocărie lucrată afară din piele de óie orĭ-ce fel ar fi, de povară	4	—
Sticlăria, de car	1	—

	Talerĭ	Parale
Cahfe emen, de povară	1	6
Cahfe franţozéscă, de povară	1	—
Căpăţânĭ de zahăr, cântaru	15	—
Tămâia, de povară	—	6
Scumpia, de car	—	15
Mărgelăria şi alte fiară, lucrate, de car	1	6

10) Tóte aceste maĭ sus arĕtate se înţeleg pentru marfa ce merge la tîrgurile de pe afară ale ţĕriĭ, iar când acéstă marfă se va aduce la Bucurescĭ să nu ia nimic din cele maĭ sus arĕtate vameşiĭ de pe la schele, ci să 'şĭ plătéscă vama deplin la carvasara, care carvasara are pronomion a vămui şi marfa celor ce aŭ prăvăliĭ pe afară când se va întâmpla a veni în Bucurescĭ să deschiḑă şi cărţuliile carvasaraleĭ să se ţie în sémă, iar care din neguţătorĭ vrênd să înşale vama şi nu va arĕta adevĕrul la schelă, că are să o ducă la târgurile de prin judeţe, ca să nu plătéscă vama trecătóreĭ ci cu cuvênt că o aduce la Bucurescĭ o va duce la tîrgurile judeţelor, acela dovedindu-se într'acel vicleşug, să plătéscă vama îndoită, cum şi vameşiĭ schelelor să fie datorĭ a trimite adesea catastih la carvasara de cele ce s'aŭ trecut prin schelele lor pentru Bucurescĭ.

11) Pentru marfa ce vine din ţéra turcéscă, fiind-că ponturile sunt întocmite cum se vede maĭ sus la pontul al 9-lea, să urmeze şi schéla Zimniceĭ i Giurgiŭ, cum şi cele-l-alte schelĭ, adecă să nu ia vama deplin, ci numaĭ trecĕtórea.

12) Fieş-care neguţător orĭ strein, orĭ pământén, carele orĭ va aduce marfă din locurĭ streine, saŭ va ridica ca să o scóţă din ţéră, să nu aibă voĭe nefiind vameşiĭ aceluĭ loc faţă, nicĭ a deschide marfa, nicĭ să o lege, ci maĭ întâiŭ să chiăme pe vameşĭ şi pe urmă faţă cu vameşiĭ să încépă a deschide saŭ a lega; iar de va urma împotrivă, neguţătorul să fie supus pedepseĭ în a plăti vama îndoită.

13) Tótă marfa neguţătorilor sudiţĭ saŭ orĭ ce fel de neguţător ce o vor aduce de la orĭ-ce parte de loc, viind la carvasara, să aibă a plăti vama pe tótă marfa pe şin şi aşa să aibă voĭe a scóte din carvasara; iar câtă marfă se va găsi de neguţătorĭ tăinuită şi ne arĕtată la vameşĭ, ca să nu plătéscă vama, să aibă a lua marfa controbont, însă să dovedéscă în adevĕr că aŭ fost cacirdisită.

14) Orĭ câtă marfă streină se va aduce la tîrgurile de pe afară ale ţĕreĭ şi se va vămui de vameşiĭ de acolo, întîmplându-se ca neguţătorul să nu o vînḑă saŭ să vînḑă dintr'însa numaĭ, şi va vrea ca să o aducă în Bucurescĭ, să aibă a lua cărţulie de la Vameşiĭ de acolo de afară, pe câtă marfă va aduce în Bucurescĭ, şi cu acea cărţulie viind aicĭ în Bucurescĭ, vameşiĭ carvasaraleĭ luând în scris marfa neguţătoruluĭ ce aŭ adus'o în Bucurescĭ, să-şĭ caute

socotéla cu vameşul de unde aŭ plătit şi să ia vama înapoĭ pe acea marfă nevêndută, ce aŭ adus'o în Bucurescĭ, iar neguţătorul să nu se supere, cum şi la alte tîrgurĭ mergênd, neguţătorul să nu se supere de vameşĭ, căcĭ acest pronomion numaĭ carvasaraua îl are.

15) Orĭ-câtă marfă streină şi orĭ-ce fel, purtêndu-se din tîrg în tîrg de către neguţătorĭ, să fie datorĭ a lua cărţulie din partea de unde va ridica, ca să nu se supere de altă vamă, la alt tîrg, căcĭ de nu va avea cărţulie, fiind-că se dă bănuială că aŭ cacirdisito, urméză apoĭ ca vameşul acela la al căruia tîrg duce neguţătorul marfa, să-ĭ céră vamă şi aşa se face pricinĭ de judecăţĭ.

16) Pentru mărfurile ce vor veni din alte ţĕrĭ şi vor fi tranziton adecă trecĕtóre, ca să o scóţă afară, să aibă voíe vameşul de la schelă să o pecetluiască şi să întrebe pe neguţător pe unde are să o scóţă şi câtă vreme are să zăbovéscă până a o scóte, în teşchereaua ce va da să arĕte téncurile saŭ poverile câte sunt şi schela pe unde are să o scóţă şi vremea soroculuĭ ce aŭ pus de scóterea afară, şi că le va urma acestea, neguţătorul, să ia şi chezăşie de care să fie dator vameşul a înscíinţa la carvasaraua Bucurescilor ca şi carvasaraua să îngrijéscă a cerceta scóterea aceleĭ mărfĭ, înscíinţând pe vameşĭ unde are să o scóţă şi de se va găsi că n'aŭ trecut acea marfă, saŭ aŭ trecut numaĭ dintr'însa, să plătéscă vama îndoită, de va fi sudit al streinilor împĕrăţiĭ după tarifă, iar de va fi din ceĭ-l-alţĭ după catalog, iar de va veni acea marfă prin Bucurescĭ, va urma vameşiĭ carvasaraleĭ a lua acea chezăşie şi a cerceta pentru eşirea la sorocul ce-şĭ va pune; aşijderea şi pentru curueriĭ ce vor veni, să aibă atât vameşiĭ scheleĭ cât şi la politie a cerceta şi făr de a supĕra pacheturile ce vor fi cu cărţĭ, câtă marfă va găsi la dênşiĭ să o vămuiască după catalog saŭ tarifă.

17) Arendaşiĭ, pentru zahereaua ce va eşi de pe moşia mônăstiréscă saŭ boeréscă, ce ţin, asemenea şi vinul şi rachiul i vinul ce-l vînd cu mărunţişul; în cârciume orĭ cu rădicata, fiind adevĕrate róde mônăstirescĭ, saŭ boerescĭ, să nu plătéscă vamă, iar de vor cumpĕra din alte părţĭ, când numaĭ vor vinde cu rădicata să plătéscă obicĭnuita vamă, iar vênḑênd cu mărunţiş prin cârciumĭ să nu se supere.

18) Câte nu sînt numite în catalog marfă streină de neguţătorie şi de alişveriş să plătéscă vama la sută treĭ.

19) Marfa de rumele ce va vrea să mérgă la ţéra unguréscă saŭ la ţéra leşască, musulurĭ, arnice, mătase, saŭ bogasie, saŭ orĭ ce fel de marfă, să plătéscă trecĕtórea la schela pe unde va intra, iar de va trece prin Bucurescĭ să nu se supere de vameşiĭ scheleĭ, şi acea trecĕtóre să o ia carvasaraua, iar de va deschide marfă în Bucurescĭ saŭ în târgurile după afară şi va vinde, să plătéscă vama deplin după pontul al 9-lea şi al 10-lea.

20) Marfa de Veneţia, de Grecia saŭ orĭ ce fel de marfă ar fi, ce vine din alte părţĭ streine aice în Bucurescĭ, să aibă a plăti vamă la Bucurescĭ

iar mergênd la târgurile de prin judeţe să se urmeze după coprinderea pontuluĭ al 9-lea.

21) Cazaciĭ ce vin cu marfă de cojocărie din ţéra căzăcéscă saŭ leşéscă, să plătéscă vama după coprinderea pontuluĭ al 9-lea, iar de vor fi sudiţĭ aĭ altor curţĭ streine, să se urmeze după coprinderea pontuluĭ al 3-lea pentru ca să plătéscă vama pe câtă marfă ar vinde.

22) Erbăritul este orânduit al plăti cel ce va cumpĕra şi va strînge vite de neguţătorie, saŭ va face matrapaslic, adecă: boĭ, vacĭ, bivolĭ, caĭ, capre, oĭ, orĭ boer mare saŭ al doilea, verĭ egumen, neguţător, saŭ orĭ-cine ar fi să aibă a plăti erbăritu de vita mare câte banĭ şase-ḑecĭ, iar de óe i capră câte banĭ cinspreḑece, pentru care să fie însciinţaţĭ, că de la scaunele de carne scutite unde scrie scutélă şi de erbărit cum şi de la scaunele politieĭ Bucurescilor nu are să ia erbărit, păzind şi erbarul privilegiurile şi milile după sineturile ce vor fi avênd. Aşişjderea şi lŏcuitoriĭ ce vor cumpĕra vite unul de la altul pentru hrana lor nu aŭ a se supĕra.

23) Sărăritu munţilor, fumăritul bălţilor, cel ce va cumpĕra, să scie că are a căuta slujbă până la sfinţiĭ Apostolĭ şi numaĭ o luare de banĭ să fie.

24) Vama tutunuluĭ de ţéră să o plătéscă cumpĕrătorul unde se vinde, după catalog.

25) Craiova cu cincĭ judeţe: Vâlcea, Gorj, Dolj, Mehedinţĭ şi Romanaţiĭ cu schelile lor, câtă marfă se va ridica de la Craiova i de la aceste cincĭ judeţe şi va vrea să o trécă în ţéra ungurécă, şi va trece prin schela Câinenilor să-şĭ plătéscă vama la Câinenĭ şi orĭ ce marfă va eşi prin schela Câinenilor, şi va merge la Craiova saŭ la aceste cincĭ judeţe să se urmeze după coprinderea pontuluĭ al 9-lea, care vameş, al Craioveĭ să scie că peste baniĭ cumpĕrătóreĭ aŭ să dea şi milele ce sunt orânduite de maĭ 'nainte prin hrisóve şi cărţĭ cum şi baniĭ ce sunt orânduiţĭ pentru spiţer şi doftorul de la Craiova i pentru şcóla de acolo după coprinderea hrisóvelor şi a cărţilor, iar la târgurile de peste sĕptĕmână i la bâlciurile de peste an, ce se face la moşia Frăsinetu din sud. Râmnic al Dumnéluĭ Vorniculuĭ Grigorie Brâncovénu nu aŭ a face vameşiĭ fiind vama hărăzită numituluĭ boer a o avea Dumnéluĭ, cum are şi la moşia Obilescĭ din sud. Ilfov.

26) Văleniĭ cel ce'ĭ va maĭ cumpĕra să scie că are să dea la ceĭ ce lucréză puţurile cu păcură câte banĭ şaĭ-ḑecĭ de vadră, care banĭ aŭ să'ĭ plătéscă pe şin când vor lua vameşiĭ păcura de la moşnenĭ în fieş-care sĕptămână cum şi cele patru-ḑecĭ de ḑile pe an ale stăpânilor după vechiul obiceiŭ.

27) Câmpina cu păcurile cel ce va cumpĕra să scie că peste baniĭ cumpărătoreĭ, are să dea talerĭ doue-sute pe an boerilor Câmpinenĭ şi Lupoenĭ pentru păcurile ce sunt pe moşiea Dumnélor.

28) Vinul i rachiul de ţéra turcéscă cum şi horilca de ţéra leşască după hotărîrile ce sunt făcute aŭ a fi de tot poprite de a nu trece nicĭ de

cum aicĭ în ţéră, iar când se va întêmpla lipsă şi trebuinţă şi se va da de către Divan voïe prin cel după vreme căminar cu porunca Divanuluĭ în scris pe suma hotărîtă şi la loc numit orĭ unde se va vinde acest fel de vin şi rachiŭ să plătéscă la vameşĭ din ḑece banĭ unul, păzindu-se însă hrisóvele ce aŭ să scutéscă cu sumă hotărîtă, iar cel ce va îndrăzni făr de acéstă slobodenie a aduce acest fel de vin şi rachiŭ să se ia tot acest vin şi rachiŭ controbond pe séma căminaruluĭ ce va fi după vremĭ, iar ceea care se va aduce pentru trebuinţa oştirilor împărătescĭ are a fi slobodă.

29) Pentru cât vin vor face braşoveniĭ sudiţĭ orĭ în viile lor ce aŭ aicĭ în ţéră, orĭ de cumpĕrat adică buţĭ marĭ saŭ burie şi vor vrea a le trece în ţéra ungurésca, pentru tot acel vin ce'l scot din ţéră să plătéscă vamă la sută treĭ, iar vinurile altora să nu se îndrăznéscă ale amesteca în vinurile lor.

30) Pentru cherestele, fiind-că vameşiĭ de pe afară nu căutaŭ a vămui pe la târgurĭ după obiceiŭ, ci âmblaŭ prin pădurĭ pe unde se tăia şi apuca pe lŏcuitorĭ de le lua vama, acestea sunt popriţĭ vameşiĭ de a nu le maĭ face, ci numaĭ pe la târgurĭ pe unde se vinde cherestele acolo să le vămuiască, iar la Bucurescĭ viind nu aŭ a le supĕra de vamă nicĭ afară nicĭ aicĭ.

31) Brânḑa de aicĭ de ţéră ce merge la ţéra ungurésca, să plătéscă de povară banĭ 8, după coprinderea cataloguluĭ, iar brânḑa ce duc bârsaniĭ de la oile lor pentru trebuinţa caselor lor, iar nu pentru neguţăţorie, de vamă să nu se supere, iar brânḑa şi caşul care se aduce la târg orĭ cu calul saŭ cu spinarea de bărbaţĭ şi de muerĭ, ce vênd cu mărunţeaua, fiind-că este lucru de hrană şi îndulcirea săracilor de obşte, de vamă să nu se supere, precum nicĭ în catalogul vămiĭ la acostea nu este orânduit.

32) Focşaniĭ ceĭ ce va cumpăra să scie că de la cherestele de casă, lemne de foc, grâŭ, malaiŭ, porumb, orz, fasole, varză, cépă, linte şi alte'e care acestea bucate legume ce vor vinde la têrgul Focşanilor nu aŭ a le vămui, acelea neeşite din ţéră după hotărârea ce este făcută, însă cele care vênd şi cumpĕră orăşăniĭ şi lŏcuitorĭ între dênşiĭ pentru a lor trebuinţă, afară din cele ce scot neguţătoriĭ pentru neguţătorie, după hotărîrea ce este făcută prin anafora, sunt opriţĭ vameşiĭ a nu se îndrăzni să céră vamă nicĭ de la făina ce cumpĕră brutariĭ pentru pânea têrguluĭ, nicĭ de la róte, nicĭ de la lopeţĭ i funiĭ, nicĭ de la altele asemenea, nesupĕrând nicĭ pe vênḑĕtor nicĭ pe cumpĕrător; nicĭ să ţie drumurile lŏcuitorilor a vămui pe afară, lucrurĭ ce vin în têrgul Focşanilor de vênḑare, iar eşind din ţéră afară numaĭ, de la acelea póte să ia vamă, când vor eşi.

33) Pentru miere, fiind că vameşiĭ nu urma după obiceiŭ şi după catalog a vămui după ce se strecóră prin buţĭ, ci după ce o strîng neguţătoriĭ prin buţĭ, îĭ apuca de vămuia buţile şi apoĭ după ce o scurg când este a o vinde îĭ apuca de le lua altă vamă, care acésta fiind peste obiceiŭ, se dă în scire tuturor cumpĕrătorilor de vămĭ, ca să fie însciinţaţĭ cum că buţile cu

miere când se scurge din céră nu aŭ a le vămui, făr de numaĭ după ce o scurge şi se alege céra, atuncĭ când vor vrea a o vinde aŭ a vămui după catalog.

34) Pentru vitele de boĭ i vacĭ ce eraŭ oprite a nu eşi din ţéră, acum sunt slobode, precum s'aŭ vorbit la pontul d'intâiŭ, iar caĭ şi zaherele sunt oprite ca nicĭ de cum să nu fie slobodenie să iasă din ţéră afară.

36) Pentru pieile de epure să plătéscă cumpĕrătorul de unde le va ridica la suta de pieĭ banĭ şépte-ḑecĭ şi doĭ, însă cele care se vor ridica din Bucurescĭ, iar cele de pe afară va plăti pe unde le va scóte; aşijderea şi vênḑĕtorul să plătéscă, orĭ prin sate saŭ prin têrgurĭ, unde va face vênḑarea, de o piele un ban, la care să se urmeze într'acelaşĭ chip adică scăunăşiĭ carĭ se orânduesc prin sate de strîng pieĭ de epure, orĭ de către sudiţĭ saŭ de către raele, să fie datorĭ aceĭ scăunaşĭ a arĕta pe vênḑĕtorĭ la vameşĭ cu suma pieilor, ca să'şĭ ia vameşiĭ vama de la vênḑĕtor.

37) Pentru pieile de boŭ i de vacă, i pieile de capră i de óie are a se urma luatul vămeĭ după cum este scris în catalog, iar pieile de boŭ i de vacă ce aduc tabaciĭ în Bucurescĭ de la zalhanalele lor, saŭ cumpĕrate de la măcelariĭ de aicĭ şi le argăsesc la cherhanalele lor, vênḑêndu-le tăbăcite, să fie apĕraţĭ de vamă, după hotărîrea ce este făcută, dar să le vênḑă şi eĭ după nartul ce li se va pune, iar măcelariĭ pentru pieile de boŭ saŭ de vacă de la vitele ce taĭe la scaune în Bucurescĭ şi le vênd orĭ la tabacĭ saŭ la alţiĭ, să plătéscă de o piele banĭ douĕ-ḑecĭ, asemenea şi pentru pieile de capră i de óie ce taie măcelariĭ la scaune să plătéscă acel măcelar când le va vinde de o piele doĭ banĭ, şi de pielea de miel un ban, care acéstă vamă la pieĭ să o plătéscă şi scaunele ce aŭ cărţĭ de scutélă, ca un *prostichiŭ* ce este făcut şi scaunele să scutéscă ceea-ce maĭ nainte scutea, iar tabaciĭ când vor vinde acest fel de pieĭ de capră, de óie şi de miel, orĭ aduse de la vitele lor fiind, saŭ cumpĕrate de la măcelarĭ, să fie apăraţĭ de vamă, vênḑêndu-le argăsite cum s'aŭ ḑis maĭ sus.

38) Lâna ce vine din ţéra turcéscă, să plătéscă la schelă pe unde va intra în ţéră la suta de banĭ treĭ, iar fiind din a streinilor curţĭ, şi avênd teşcherea de plată, să nu se supere întru nimic, iar pentru lâna ţigae ce va eşi de aicĭ din pămêntul ţĕreĭ şi va merge în ţéra unguréscă saŭ la altă parte, de va fi sudit cel ce scóte lâna, să plătéscă după tarifă, iar fiind raia saŭ pămân-tén, să plătéscă la suta de banĭ treĭ.

39) Vama de la zahareaua ce se vinde la târgurile judeţelor şi prin judeţe, să se ia de la cumpĕrător pe cât scrie catalogul, iar nu de la vênḑĕtor, iar când va cumpĕra mŏnăstire saŭ boer pentru trebuinţa caseĭ sale, atuncea de la vênḑĕtor, iar la vite să plătéscă vama vênḑĕtorul şi cumpĕrătorul, neguţătorul să plătéscă erbărit, după cum s'aŭ aşeḑat în catalog, iar lŏcuitoriĭ la vitele ce vor vinde şi vor cumpĕra pentru hrana lor să nu se supere nicĭ de vamă, nicĭ de erbărit.

40) Zahareaua şi orĭ-ce alte lucrurĭ va veni aicĭ în Bucurescĭ pentru

trebuinţa politieĭ, orĭ de lŏcuitorĭ adusă, saŭ de neguţătorĭ cumpĕrată şi adusă, să aibă pace de vamă, adecă şi de vameşĭ de afară şi de vameşiĭ Bucurescilor.

41) Fieş-care muşteriŭ de vamă şi de slujba vămeĭ să fie înscĭinţaţĭ că ómenĭ aĭ streinilor împĕrăţiĭ nu sunt slobodĭ nicĭ primiţĭ a cumpĕra nicĭ vamă, nicĭ slujbă de ale vămilor.

42) Fumăritul Bucurescilor se vinde, afară din sfânta Mitropolie, mŏnăstirile cele marĭ, Dumnélor veliţiĭ boerĭ de la vel Ban şi până la vel Clucer de arie, jupânesele vĕduve ce aŭ stătut boeriĭ Dumnélor veliţĭ, care după vechiul obiceiŭ sunt de a scuti câte o pivniţă, şi afară din ceĭ ce aŭ hrisóve şi cărţĭ de a scuti fumăritul, iar ceĭ-l-alţĭ toţĭ să aibă a plăti după obiceiŭ, iar câţĭ sudiţĭ aĭ strĕinelor curţĭ ţin cu chirie prăvăliĭ, fumăritul acelor prăvăliĭ să'şĭ ia fumarul de la stăpânul acelor prăvăliĭ urmându-se după obiceiul ce se va fi urmat şi în aniĭ trecuţĭ.

43) Vameşiĭ oboruluĭ târguluĭ de afară să fie înscĭinţaţĭ, că vama este ridicată de la oborul Bucurescilor şi măjărit din Bucurescĭ şi vătăşiea de pescarĭ şi vătăşiea de precupeţĭ şi avaeturile zapciilor, i paralele ce se lua de la carele de fân de ceauşul spătăresc, să nu maĭ fie nicĭ să se maĭ pomenéscă de la orĭ-ce fel de zaherea: grâŭ, orz, porumb, meiŭ, mălaiŭ, făină, fên, maldăr, pesce próspăt saŭ sărat, icre roşiĭ saŭ negre, (iar icrele i pescele saŭ alte lucrurĭ ce va veni de la Rusia saŭ de peste Dunăre acelea să se vămuiască după catalog); aşişderea nu aŭ vamă nicĭ fasolea, nicĭ lintea, mazărea, bobul, cépa, usturoiul, cânepa, inul, vĕnaturĭ şi paserĭ domestice, brânḑa, untul, caşul próspăt, şi caşcavalul şi orĭ-ce fel de pometurĭ uscate şi neuscate şi legume i zarzavaturĭ i lemne de foc i cărbunĭ, i cherestele, i rogojinĭ, i măturĭ, i alte lucrurĭ de lemn şi de pămênt orĭ-ce felurime ce aduc ţĕraniĭ făcute şi le vênd la târgul de afară şi la târgul Cuculuĭ i var şi alte asemenea lor, care se aduc pentru vênḑare în politiea Bucurescilor nu aŭ vamă nicĭ altă dare, fiind rădicată cu totul, nicĭ să se maĭ pomenéscă, precum şi lumânăriea de céră roşie, i sărăriea din Bucurescĭ s'aŭ ridicat de la vamă şi aŭ rĕmas să fie slobode, ca să vênḑă fieş-care ne poprit, dar însă lumînările să se facă să fie de céră curată, căcĭ dovedindu-se, se va pedepsi, şi vênḑarea să se facă după nartul ce li se va da.

44) Cumpĕrătoriĭ vămilor atât de afară cât şi oboru Bucurescilor să scie, că peste baniĭ cumpĕrătoreĭ aŭ să dea baniĭ milelor monastirescĭ i aĭ suiulgibaşeĭ, ce cu hrisóve şi cărţĭ aŭ a lua din vămĭ, şi vameşiĭ Ploescilor aŭ a da peste baniĭ cumpĕrătoreĭ talerĭ doue miĭ la casa rĕposatuluĭ Vorniculuĭ Grădişteanu pentru locul prăvăliilor ce s'aŭ luat în trebuinţa puşcărieĭ, cum şi talerĭ una sută cincĭ-ḑecĭ clirosuluĭ bisericilor Domnescĭ, tot pentru locul acelor prăvăliĭ, şi vameşiĭ Târgoviscéĭ să dea talerĭ una sută cincĭ-ḑecĭ la spitalul Băraţilor de acolo, cum şi vameşiĭ Gherghiţeĭ să dea talerĭ una sută la schitul Ţigănesciĭ, după hrisóvele ce aŭ; asemenea şi carvasaraua are să dea milele

ce vor fi numite prin hrisóve i cărţĭ, de la carvasara, iarăşĭ peste baniĭ cumpĕrătóreĭ; aşijderea aŭ să maĭ dea peste baniĭ cumpĕrătóreĭ şi orânduitul avaet al logofeţilor cu prostichiul ce s'aŭ făcut, şi al divictaruluĭ şi al muhurdaruluĭ, cum şi al cutieĭ de milostenie.

45) Să scie vameşiĭ că târgul ot Agescĭ sud. Ilfov după hrisóvele ce are nu aŭ vameşiĭ a se amesteca întru nimic şi la têrgul Sălciile sud. Ialomiţa.

46) Cumpĕrătoriĭ vămilor să fie insciinţaţĭ, că de la zaherele ce se ia pentru trebuinţa oştirilor împărătescĭ nu are să céră vamă, cum şi de la cherestele pentru trebuinţa împărătéscă nu are a cere vamă.

47) Pentru rachiul ce'l fac lŏcuitoriĭ pe la casele lor i pe la viĭ din liveḑĭ de pomĭ i din tescovină, i din drojdie de vin, vameşiĭ să nu aibă voĭe a umbla prin sate şi pe la casele locuitorilor a'ĭ supĕra de vamă, iar vênḑêndu'l la neguţătorĭ, să plătéscă vama acolo de unde rădică, şi luând teşcherea de plată, la orĭ-ce târg va merge în coprinsul verĭ-căruia vameş va face vênḑarea, de vamă să nu se supere, afară numaĭ de rachiul ce se va aduce pentru politiea Bucurescilor, la aceea să nu se amestece vameşiĭ de pe afară, ci să se vămuiască de vameşiĭ Bucurescilor; iar când din ceĭ ce vor avea rachiul lor plătit la vameşul de unde l'aŭ ridicat se va întâmpla a'l aduce în Bucurescĭ să nu se supere de altă vamă şi luând răvaş de plată să'şĭ caute vama de la acel vameş, saŭ când vre-un lŏcuitor va avea rachiŭ mult şi va vrea însu-şĭ să facă acest alişveriş ca să'l ducă la têrgurile de prin judeţele de la vale să'l vênḑă, asemenea să se urmeze, ca să dea vama la vameşiĭ de unde îl ridică şi luând teşcherea de plată la orĭ-ce târg va merge şi va vinde să nu se supere de vamă, cu care acest mijloc să nu se îndrăznéscă vameşiĭ a face supĕrare şi la vre un lŏcuitor ce nu va avea casa luĭ lângă vie saŭ lângă ogradă şi'şĭ va ridica rachiul sĕŭ ca să'l ducă la casa luĭ, ci atât acesta cât şi toţĭ lŏcuitoriĭ de obşte să fie nesupĕraţĭ de vamă prin sate şi prin casele lor, ci vameşiĭ să'şĭ caute vama de la acel ce'l rădică şi'l cobóră la vale, iar când şi lŏcuitoriĭ vor aduce rachiŭ prin têrgurile şi bâlciurile de aprópe, pe ceea ce va face vênḑare să dea vamă după catalog, iar pentru rachiul ce'l fac aicĭ în Bucurescĭ, să se urmeze după catalogul ce s'aŭ îndreptat precum şi la vale se arată.

48) Pentru rachiul ce obicĭnuesc rachieriĭ din Bucurescĭ, şi merg la délurile cu viĭ şi fac rachiurĭ bune prefăcute pentru prăvăliile lor, şi 'l aduc aicĭ prefăcut şi 'l pun în prăvăliĭ şi 'l vênd cu mărunţiş, fiind-că apururea s'aŭ întêmplat pricinĭ de judecăţĭ cu vameşiĭ têrguluĭ de afară, căutând vameşiĭ a lua ḑeciuială după vênḑarea ce fac în prăvăliĭ, iar nu pe cât îl ţine pe el, de aceea hotărâre este făcută ca să se ia vama de la acest fel de rachiŭ prefăcut câte ḑece parale de vadră după catalog, iar cel ce va aduce aicĭ orĭ-ce fel de rachiŭ şi 'l va vinde cu rădicata, de la acela să ia din ḑece banĭ unul pe vênḑarea ce va face în têrg după catalog, iar pentru rachiul ce'l scot rachieriĭ de

aicĭ din Bucurescĭ, cu cazanul, este hotărît cât pentru cel din drojdiile de vin saŭ din vinul lor stricat, care acele vinurĭ sunt plătite de vamă, să nu se supere fiind-că aŭ plătit vamă pe acel vin al lor, odată însă acela ce'l vor vinde cu măurunțiș în cârciume, iar vênḑêndu'l cu rădicata să plătéscă vama, cum și pentru cât rachiŭ vor face din drojdiĭ de vin cumpĕrate, orĭ din vin cumpĕrat de aice din Bucurescĭ, la care vamă n'aŭ plătit la acela, să plătéscă vamă.

49) Pentru trăistariĭ ce lucréză trăiste și altele de pĕr de capră, fiind-că în catalog este rânduit a lua de la carul cu pĕr de capră, câte banĭ una sută opt-ḑecĭ, să scie vameșiĭ, că de unde va cumpĕra trăistariĭ pĕrul, are să ia vamă după catalog de la cumpĕrător și luând cărțulie să nu fie supĕrat de altă vamă, nicĭ pentru pĕrul cel plătit, nicĭ pentru lucrurĭ făcute din pĕr vênḑêndu-le, și orĭ unde le vor vinde să aibă pace de vamă, iar cine va scóte acest fel de lucrurĭ făcute afară din țéră, să plătéscă la schela pe unde le va scóte, la suta de banĭ treĭ, urmându-se pentru pĕrul ce va eși din țéră după întocmirea cataloguluĭ.

50) Pentru scumpiea ce fac tabaciĭ de aicĭ din Bucurescĭ, aicĭ în țéră pentru meșteșugul lor să fie apĕrațĭ de vamă, precum aŭ fost apĕrațĭ și până acum, fiind-că în catalog era numit numaĭ pentru scumpiea din țéra turcéscă, iar când și scumpiea de aicĭ de țéră se va vinde în têrgurile după afară, acolo să se ia vama de la vênḑĕtor, din ḑece banĭ unul, iar tabaciĭ pentru cea făcută de eĭ pentru al lor meșteșug să nu se supere de vamă, cum și pentru scumpiea ce va eși din țéră afară, să se urmeze după catalog.

51) De la lŏcuitoriĭ ce vin de la têrgurile de prin județe cu lucrurĭ de vênḑare, nu are a cere saŭ a lua ceva-șĭ, orĭ pesce, orĭ parale, orĭ legumĭ, orĭ zarzavaturĭ, cu nume de avaet al polcovniculuĭ, saŭ al căpitanuluĭ, saŭ al zapciuluĭ, saŭ aĭ altor slujbașĭ ce se vor afla pe afară, că acelea s'aŭ rădicat cu totul să nu maĭ fie, nicĭ să se maĭ pomenéscă, de care s'aŭ dat strașnice poruncĭ către ispravnicĭ, să nu maĭ îngăduiască a face urmărĭ ca acestea, că înșișĭ ispravniciĭ se vor învinovăți.

52) Pentru cuvêntul ce se ḑice în catalog: «bucatele și altele», aceste cuvinte adecă «de altele», să știe vameșiĭ, că se înțelege pentru câte sunt numite în catalog, la care aŭ a lua vamă după catalog, iar câte lucrurĭ ale pămêntuluĭ ce nu sunt numite în catalog, nu aŭ vamă.

53) Marfa de brașovenie ce aduc Brașoveniĭ sudițĭ, fiind-că pentru sudițĭ este tarifă într'adins, are a le vămui marfa lor de brașovenie la câte se coprinde în tarifă după tarifă, iar pentru câte nu sunt numite în tarifă aŭ a plăti la sută treĭ, din care talerĭ unul de povară aŭ a plăti la Câmpina, și aicĭ viind să i se socotéscă marfa după tarifă, unde ținându-se în sémă acel câte talerĭ unul ce aŭ dat la Câmpina, să plătéscă și cusurul ce se va maĭ face.

54) Schela Zimniceĭ și schela Giurgiuluĭ fiind-că nu se vinde, și are a se

ţinea de carvasara, să scie cumpĕrătorul că aceste schelĭ peste cele orânduite maĭ sus la mărfurĭ streine, are să vămuiască şi mărfurĭ de ale ţĕreĭ, care se vinde în coprinsul acestor schele, şi care sunt obicĭnuite a se vămui de schelă când ese afară din ţéră; la acelea să şcie că vameşiĭ de judeţe nu aŭ a face.

55) Vameşiĭ vre-unuĭ judeţ ce se va lăcomi a face bitirmele cu vre-un neguţător, ca să păgubéscă pe vameşĭ de vama vitelor ce va rădica din alt judeţ, acel vameş ce va urma un lucru ca acesta, să se pedepséscă şi să plătéscă îndoit.

56) Pentru vama rîmătorilor ce se vênd prin ţéră saŭ prin têrgurĭ, hotărîre este făcută maĭ d'inainte, ca de la vênḑĕtor să se ia vama de un râmător banĭ 40 de către vameşiĭ loculuĭ unde se vinde cum şi acel cumpĕrător când îĭ va vinde, are să plătéscă şi el ca un vênḑător acolo unde va vinde, iar cumpĕrătoriĭ de râmătorĭ, precum şi ceĭ ce aŭ rîmătorĭ de prăsilă, nu aŭ a fi supĕraţĭ de vameşiĭ de prin judeţe, ci numaĭ vameşiĭ scheleĭ când îĭ va scóte din ţéră, are să le ia ce la vale se orânduesce; adică orĭ în ce parte de loc va vrea să scóţă râmătorĭ din ţéră afară, pe la ce schelă va trece să plătéscă la vameşiĭ scheleĭ la suta de banĭ treĭ, verĭ neguţător de va fi, saŭ chiar stăpânul rîmătorilor, saŭ şi de prăsilă de va fi, făr' de a arĕta vre-o pricină că s'aŭ plătit vre-o vamă de vênḑĕtor, şi să fie îndatorit ca aducêndu-ĭ la schelă să plătéscă şi apoĭ să'ĭ trécă făr' de a pricinui că i-aŭ vêndut, saŭ că nu i-aŭ vêndut în hotarul ţĕreĭ, plătind şi goştinărit după obiceiŭ, de va fi raia saŭ de aicĭ, de un râmător banĭ opt, iar de va fi sudit al streinelor curţĭ după tarifă.

57) Să scie vameşiĭ, că prostichiul ce s'aŭ făcut în lét 1809, are să se urmeze şi estimp, atât la vămile de afară de prin juḑeţe, cât şi la vama Bucurescilor, adecă la vama vitelor marĭ, boĭ i vacĭ i bivolĭ ce se vênd de neguţătorie saŭ de matrapazlîc, unde era banĭ douĕ-ḑecĭ să fie acum banĭ 60, i la cal unde era banĭ 50, să fie banĭ una sută douĕ-ḑecĭ, cariĭ să'ĭ dea vênḑĕtorul, iar cumpĕrătorul să dea erbăritul, unde era de vita mare 24 de banĭ, acum să dea de vită banĭ şaĭ-ḑecĭ, cum şi la erbăritul vitelor micĭ, unde era banĭ opt să dea acuma de una banĭ cincĭ-spre-ḑece, care vamă şi erbărit să le dea la vameşĭ unde se vinde şi se cumpĕră, i la una mie ocă sĕŭ ce ese din ţéră ce era talerĭ treĭ, să fie talerĭ cincĭ, i la una mie ocă unt, i caşcaval ce va eşi din ţéră, unde era talerĭ patru să fie talerĭ şase, i la o berbeniţă de miere unde era banĭ patru-ḑecĭ, să fie banĭ nouĕ-ḑecĭ, i la cântar unde era la suta de ocă banĭ ḑece, să fie banĭ cincĭ-spre-ḑece.

58) Pe la têrgurĭ i bâlciurile ţĕreĭ atât cele micĭ cât şi cele cu obóre de vite de vênḑare unde sunt mile mŏnăstirescĭ şi boerescĭ, ce nu aveaŭ vameşiĭ saŭ erbariĭ amestec, precum şi de la têrgu drăgăiceĭ sud. Buzĕŭ i Râurenĭ şi Drăgăşanĭ, de la Râmnic sud. Vâlcea, precum şi de la tóte alte têrgurĭ ce aŭ milă, la tóte să aibă vameşiĭ a se amesteca la acest prostichiŭ ce s'aŭ făcut în lét 1809 şi a lua pe séma vămeĭ visterieĭ, iar ceĭ cu previleghiurile să li se

păzéscă previleghiurile ce aŭ spre a lua aceia ce lua maĭ înainte, care este numit în catalógele vechĭ, cum se arată la pontul de maĭ sus, care este al privileghiaţilor, şi cea nouă cu adaosul ce s'a făcut, care este a vameşuluĭ.

59) Fiind-că pentru maĭ buna întocmire şi folosul văměĭ, slujba erbărituluĭ i a măjărituluĭ i a goştinărituluĭ, ce erăŭ huzmeturĭ ósebite ale văměĭ, s'aŭ găsit cu cale de s'aŭ amestecat în vămĭ la fieş-care judeţ saŭ obor, de cumpěrătoriĭ vămilor din fieş-care judeţ să se caute aceste huzmeturĭ de vameşiĭ lóculuĭ pe séma văměĭ aceea.

60) Vitele ce se cumpěră de neguţătorĭ prin satele ţereĭ, să fie dator neguţătorul cumpěrător, a opri vama de la cumpěrător, să o dea la vameşĭ împreună cu erbăritu, saŭ care din lócuitorĭ se va împotrivi, să'l arěte la vameşul judeţuluĭ, ca însuşĭ vameşul să-şĭ ia baniĭ, iar care din neguţătorĭ nu o va păzi acésta şi se va găsi cu viclenie, să plătéscă vama îndoită, iar lócuitoriĭ pentru vînḑarea ce vor face unul la altul pentru hrana lor să aibă pace de vamă.

61) Fiind-că s'aŭ jăluit vameşiĭ, că ceĭ ce aŭ rachiurĭ la Dél în buţĭ şi burie, care îl vînd cu rîdicata, din pricină că nu arată pe cumpěrător ca să-şĭ ia vama, se întâmplă de perde vama, de aceea se poruncesce, că ceĭ ce aŭ buţĭ saŭ burie, până la 40 saŭ 50 vedre, care urméză a'l vinde cu rădicata, să fie dator acel vênḑětor să arěte pe cumpěrător, orĭ la vameşĭ saŭ la mortasipiĭ vameşuluĭ, ce va fi maĭ aprópe, ca să-'şĭ ia vama, iar care din vênḑětorĭ va tăinui vênḑarea şi nu va fi cumpěrător de faţă a plăti atuncĭ, să plătéscă vênḑětorul ceea ce era să dea cumpěrătorul; aşijderea şi ceĭ ce vênd vite orĭ la pămînteni saŭ la sudiţĭ, iarăşĭ să fie vênḑětoriĭ datorĭ a arěta pe cumpěrător spre a lua plata de la cel ce se cuvine vameşul dreptul séŭ, după ponturĭ şi catalog, iar tăinuind vênḑarea şi lipsind cumpěrătorul în alte părţĭ, să plătéscă vênḑětorul ceea-ce era să ia vameşiĭ de la cumpěrător şi să rěmâe vênḑětorul aşĭ căuta cu cumpěrătorul, ca fieş-care să se înveţe minte a nu tăinui vênḑěrile şi să fie pricină de paguba văměĭ, care acésta să o arěte vameşiĭ la Dumnélor Ispravniciĭ judeţuluĭ, spre a le o face cunoscută la toţĭ, ca să nu găséscă în urmă pricină că n'aŭ sciut.—1810 Ianuarie 1.

Cod. LXXI, fila 6—11.

Anexa 94. (pag. 514 vol. IX)

Catalogul vămilor pe anul acesta cu lét 1811 Ianuarie 1, după care aŭ a urma orânduiţiĭ vameşĭ a vămui mărfurile ţěriĭ românescĭ i aĭ Moldoveĭ i aĭ ţěriĭ turcescĭ şi aĭ sudiţilor prea puterniceĭ nóstre împěrăţiĭ rusescĭ, care sunt îndatoraţĭ şi eĭ a plăti vamă după catalog ca şi pămînteniĭ ţěreĭ întocmaĭ precum se coprinde maĭ jos:

	po banĭ.
Argintul viŭ pe unde va intra, de povară	1980

	pe banĭ
Argintul viŭ care vine la ocă	18
Arama lucrată de Şumla, la ocă	9
Arama nelucrată pe unde se va vinde la oca	3
Arama lucrată de Tocat, ocaua	12
Astarul ce se numesce *abez* de bucată	9
Astarul ce se numesce sovez, de bucată	9
Astarul ce se numesce de Şumla, de două bucăţĭ fiind-că sunt jumĕtăţĭ	9
Abaua albă când vine din ţéra turcéscă aicĭ, de bucată	12
Abaua négră când vine din ţéra turcéscă, de bucată	15
Abaua ce se numesce maraş, de bucată	21
Abaua ce va eşi din ţéră şi va merge la Moldova séŭ la ţéra Unguréscă la sută	3
Alunele, la o sută ocă	150
Arniciul văpsit, de ocă una	21
Anasonul turcesc, de ocă una	8
Amnarele, la sută de banĭ	3
Alagelile de bumbac, una	12
Blănile de Rumele, însă cele de óie grósă, la o blană	9
Iar la povară ce are 100 blane să ia	900
Blănile cele albe subţirĭ saŭ negre de Rumele, la o blană	12
Care vine de povară	1200
Ghiulsuiŭ, la ocă una	3
Dulceţile de *rodo zahar* i de chitră, de ocă una	12
Duhotul, de două berbeniţe	100
Zéma de lămâe, la 100 de banĭ	3
Zaharul de Veneţia, la sută treĭ, care vine la ocă	12
Zmalţul de ocă una	3
Zaharul de Misir, la sută treĭ, care vine la ocă	9
Zănghinurile, adică scările turcescĭ galbene, la sută treĭ, care vine la o pereche	36
Zănghinurile, adecă scările turcescĭ albe, la sută treĭ, care vine la o păreche	21
Inul saŭ cânepa ce se vinde în têrg cu ocaua, să dea vênḑĕtorul din ḑece banĭ	1
Iar la Bucurescĭ viind, nu are să se supere de vamă, nicĭ afară nicĭ aicĭ.	
Inul saŭ cânepa pentru intrat saŭ eşit, la sută treĭ, care vine la povară	220

	po banĭ
Inul saŭ cânepa de ţéră, vrând a o scóte din ţéră, de unde se va rădica să plătéscă cumpĕrătorul la sută	3
Icrele de chefal, la suta de banĭ	3
Iar fiind maĭ câte puţine la ocă una	26
Calul ce se vinde la obor, să dea vînḑĕtorul	120
Iar când va vinde mŏnăstire saŭ boer ale caseĭ sale, să plătéscă cumpĕrătorul calul ce va eşi din ţéră iar când se va da sloboḑenie să plătéscă de un cal	80
Caféua, la o sută de banĭ	3
Iar fiind maĭ câte puţină la cea franţuzéscă ocă	12
Cositorul, la sută treĭ, care vine la povară	1320
Carul cu lemne de foc ce se vinde în têrg, să dea din 10 banĭ	1
Iar viind la Bucurescĭ să nu dea nimic.	
Chihlimbarul pe unde se va vinde, la suta de banĭ	3
Cheresteaua adecă lemnele lucrate, de se va da sloboḑenie a merge la ţéra turcéscă să dea de car	10
Caşcavalul de se va da sloboḑenie a merge la ţéra turcéscă, de unde se va rădica la una mie ocă	720
Şi luând cărţulie să trécă la vamă nesupĕrat.	
Chesmelile de postav de ţéră, ce merg la ţéra turcéscă însă de se va da voĭe, orĭ la Moldova, saŭ la alte părţĭ, la suta de banĭ	3
Chitra la sută de banĭ	3
Caracatiţă de ocă una	12
Cuele de fer, de ocă una	3
Iar fiind alte fiére lucrate, la sută treĭ, care vine la ocă	4
Castanele la sută treĭ, care vine la o sută ocă	150
Curmalele la sută treĭ, care vine la ocă	3
Calevriĭ de o pereche	6
Candelul, de o sută	15
Condita, de ocă una	12
Catâriĭ orĭ unde se vor vinde să plătéscă cumpĕrătorul de unul.	150
Şi de unde se va ridica	60
Şi de trecătóre în ţéra, turcéscă însă de se va da sloboḑenie, saŭ în ţéra unguréscă	60
Carul cu dóge de brad i de stejar ce se vinde în têrg, din 10 banĭ iar la Bucurescĭ viind nu are a se supĕra de vamă nicĭ afară nicĭ aicĭ.	1
Cremenile, la o mie cremenĭ	36
Coconarile, de ocă una	3
Caperile, de ocă una	3

	po banĭ
Catranul ce merge la ţéra Turcéscă, însă de se va da sloboḑenie saŭ aicĭ de douĕ berbeniţe	130
Carul de fên, din 10 banĭ	1
iar la Bucurescĭ viind n'are vamă nicĭ afară nicĭ aicĭ.	
Cósele la o sută cóse	225
Carul cu şindrilă de brad	8
iar la Bucurescĭ viind n'are vamă, nicĭ afară, nicĭ aicĭ.	
Carul cu funiĭ de teiŭ, doniţe, hălbiĭ şi baniţe	60
iar când se va vinde în têrg maĭ câte puţin de 10 banĭ	1
iar la Bucurescĭ viind, orĭ cu carul saŭ maĭ puţine, n'are vamă nicĭ afară nicĭ aicĭ.	
Carul cu şindrilă de stejar, din ḑece banĭ	1
iar la Bucurescĭ viind n'are vamă, nicĭ afară, nicĭ aicĭ.	
Coveltirile, jugurile, osiile, rótele, ce se vênd la têrg din ḑece banĭ.	1
iar la Bucurescĭ viind n'are vamă, nicĭ afară, nicĭ aicĭ.	
Carul cu trocurĭ	8
iar la Bucurescĭ viind n'are vamă, nicĭ afară nicĭ aicĭ.	
Carul cu racĭ de baltă, de caru racĭ . . . şi banĭ	330
iar la Bucurescĭ viind n'are vamă, nicĭ afară, nicĭ aicĭ.	
Carul cu legumĭ, de car	8
iar legumele şi zarzavaturile ce se aduc în têrg cu spinarea nu aŭ vamă.	
Carul cu strugurĭ ce vine din ţéra turcéscă, de va fi slobod, treĭ ocă strugurĭ şi	180
iar la Bucurescĭ viind nu are vamă, nicĭ afară, nicĭ aicĭ	
Carul cu strugurĭ din ţéră ce se vinde prin têrg, de car douĕ ocă strugurĭ şi	30
iar la Bucurescĭ viind să nu se supere de vamă.	
Carul cu varză, de car, verḑe douĕ şi	15
iar la Bucurescĭ viind să nu se supere de vamă.	
Carul cu pepenĭ i castraveţĭ, de car 9 pepenĭ i 9 castraveţĭ şi	9
iar la Bucurescĭ viind să nu se supere de vamă.	
Carâtele ce vin de vênḑare, la suta de banĭ	3
Carul cu parĭ saŭ nuele ce se vinde în têrg, din ḑece banĭ	1
iar la Bucurescĭ viind să nu se supere de vamă.	
Cójă de naramză i de portocală, de ocă una	81
Cofeturile, de ocă una	12
Carul noŭ ce se vinde în tĕrg, de ḑece banĭ	1
iar la Bucurescĭ viind să nu se supere de vamă.	
Carul cu var	40
iar la Bucurescĭ viind să nu se supere de vamă.	

	po banĭ
Lâna ţurcană ce ese la alte părţĭ, de povară	120
Lâna ce se vinde în têrg cu ocaua, din ḑece banĭ	1
Lămâile, la mie lămâĭ 14 lămâĭ şi	120
Lămâile care merg la ţéra ungurécă la suta de banĭ	3
Lolachiul, la suta de banĭ	3
Lintea ce se vinde în têrg, din ḑece banĭ	1
iar la Bucurescĭ viind, de vamă să nu se supere.	
Luntrile de năvod	120
Luntrile de pod	60
Luntrile cele maĭ micĭ	40
Licurinĭ ce vin din Ţarigrad, însă de se va dà voĭe, de ocă una.	6
Lâna ţigae ce vine din ţéra turcéscă, însă de se va da slobodenie, să plătéscă la schelă pe unde va intra în ţéră	3
iar fiind sudit al streinilor curţĭ, şi avênd teşcherea de plată, de vamă să nu se supere; iar pentru lâna ţigae ce va eşi din pămêntul ţĕreĭ, şi va merge la ţéra ungurécă saŭ la alte părţĭ, de va fi sudit cel ce scóte lâna, să dea după tarifă, iar fiind raia să dea la suta de banĭ treĭ pe unde va eşi.	
Lulelele cele bune, la suta de banĭ	3
Lulelele cele maĭ próste, de un coş	120
Marfa de Rumele ce vine în ţéră de se va da voĭe, adică: bogasie şi altele ce sunt de bumbac, care trec prin schela Giurgiuluĭ i a Zimnicilor mergênd spre ţéra căzăcéscă, pe unde va intra, de povară	660
iar mergênd spre ţéra ungurécă saŭ la Moldova, de povară	660
Materiile de Misina saŭ Veneţia, cu fir saŭ sadea, mergênd spre ţéra căzăcéscă, pe unde va intra de povară	1320
iar de se va vinde aicĭ, la suta de banĭ	3
Marfa orĭ-ce fel ar fi, viind la carvasara, să aibă vameşiĭ voĭe să o descarce şi să o preţuiască şi să ia la sută	3
Asemenea şi la alte têrgurĭ să aibă vameşiĭ voĭe a o scrie şi să ia la sută	3
Marfa de cojocărie orĭ-ce fel ar fi, pe unde va intra, de car	2160
iar pe unde se va deslega, la suta de banĭ	3
Marfa de Lipsca dimpreună cu altele ce vin din lăuntru la têrg şi iar se întorc înapoĭ, orĭ câtă se va vinde, la suta de banĭ	3
iar cele-l-alte poverĭ care vor să méargă la ţéra ungurécă saŭ la Moldova, să dea de două téncurĭ de câte ocă 60, după obiceiŭ	300
Marfa de Lipsca saŭ de Ţarigrad, de va fi sudit să dea după tarifă şi după pontu d'întâiŭ şi al 3-lea, iar fiind raia să dea la suta de banĭ	3
Marfa orĭ-ce fel ar fi, care va veni în ţéră de prin alte têrgurĭ	

	po banĭ
streine, atât în Bucurescĭ, cât şi în têrgurĭ, unde se va deschide, să aibă a plăti neguţătorul vamă, însă de va fi raia să plătéscă ca şi ceĭ de aicĭ şi ceĭ din Moldova după catalog, iar fiind sudiţĭ aĭ streinelor curţĭ, după tarifă, iar câte dintr'acele nu vor fi numite nicĭ în catalog nicĭ în tarifă, să aibă a plăti la sută	3
Cum şi când se va face vênḑare la altă mână de neguţător, şi va vrea a o scóte din ţéră, să aibă a plăti vamă acel cumpĕrător orĭ de unde o va rĭdica, după cum s'aŭ ḑis maĭ sus, orĭ după catalog, saŭ după tarifă.	
Asemenea şi orĭ-ce fel de marfă de băcănie va veni din alte părţĭ, şi va vrea să o tréca în ţéra Moldoveĭ, saŭ în ţéra ungurécă, să plătéscă pe unde va intra, de cântar	30
şi luând cărţulie să trécă cu pace.	
Iar deschiḑênd unde-vaşĭ, să plătéscă vamă după catalog, iar fiind sudit să dea după tarifă, iar câte nu vor fi numite în catalog saŭ în tarifă, să dea la suta de banĭ	3
Marfa de aicĭ din ţéră vrênd să o ducă în ţéra turcéscă, însă de se va da slobodenie să aibă a-şĭ plăti vama de unde o va rădica, iar neavênd cărţulie, orĭ prin ce judeţ va trece şi-l va găsi vameşiĭ, saŭ pe unde va eşi, să aibă a plăti dupe catalog.	
Marfa de braşovenie ce aduc braşoveniĭ sudiţĭ aicĭ în ţéră, să plătéscă vama ca nisce sudiţĭ, după coprinderea pontuluĭ al 53-lea.	
Marfa de Rumele unde se va deschide preţuind'o vameşiĭ să ia la sută	3
Mătasa ce vine din ţéra turcéscă, de se va da sloboḑenie, şi merge la ţéra ungurécă saŭ la ţéra căzăcéscă, de povară	900
iar când se va deschide aicĭ, pe câtă marfă va vinde să dea la sută	3
Meşinile ce vin din ţéra turcéscă însă de se va da sloboḑenie, şi merg la ţéra ungurécă saŭ la ţéra căzăcéscă, de povară	330
Mărgelăria de Veneţia, la sută	3
Meşinele ce vin din ţéra turcéscă, însă de se va da sloboḑenie, galbene i bacan şi albe, de una	84
Mazărea, pentru eşit, de o chilă	6
Morunul care merge la ţéra ungurécă	120
Morunul care vine din ţéra turcéscă, orĭ unde se va vinde, să dea de car treĭ ocă pesce şi de un morun	40
iar la Bucurescĭ viind să se urmeze după ponturĭ şi de un nisetru	12
iar la Bucurescĭ viind asemenea să se urmeze.	
Merele care merg la ţéra turcéscă, de se va da sloboḑenie, să dea de car	45

	po banĭ
Merele care se vînd la têrg, să dea de car o sută mere şi	30
iar la Bucurescĭ viind, de vamă să nu se supere nicĭ afară nicĭ aicĭ.	
Morunul ce nu va avea cărţulie, să dea la vad, de car pesce ocă treĭ, şi	360
Midiile saŭ stridiile atât murate cât şi próspete, să dea la sută de banĭ	3
Marfa de Grecia ce o aduc în Bucurescĭ să dea la sută de banĭ	3
Marfa de aicĭ din ţéră vrênd să o ducă la ţéra ungurécă să aibă a-şĭ plăti vama pe unde o va scóte.	
Morile de lemn care le duc pe apă la Dunăre	600
Măslinile de Rumele, de povară	180
Mălaiul măcinat ce se vinde în târg cu ocaua, din 10 banĭ	1
iar la Bucurescĭ viind, de vamă să nu se supere, nicĭ afară nicĭ aicĭ.	
Năhutul ce vine din ţéra turcéscă, de se va da voĭe, de ocă una	1
Nisageaua, de ocă una	3
Nescopitele, la o sută de banĭ	3
Postavul subţire englezesc, de bucată	600
Postav felendreş i alte postavurĭ, asemenea de bucată	250
Postav bricleş şi alte postavurĭ, de bucată	120
Postav de Braşov, de bucată	120
Postav *şifg*, de bucată	120
Postavurĭ de ţéră, care es la ţéra turcéscă, de se va da slobodenie, saŭ la Moldova, de cot	3
Postavul de Lipsca mahut, de bucată	480
Postav şaicĭ i saita, de bucată	360
Plumbul pe unde va intra saŭ va eşi de povară	330
care vine la ocă una	3
Piperul la ocă una	9
care vine la povară	990
Pietrele de móră de Hârlăŭ, de o pereche	180
Pietrele de móră de aicĭ de ţéră, de o pereche	60
Plocadurile care merg la ţéra turcéscă de se va da voĭe de povară	240
Pielea de lup, care vine din ţéra turcéscă, de va fi slobod	9
Pielea de râs	60
Pielea de vulpe i de jder i de lup i de vidră de aicĭ de ţéră, din ḑece banĭ	1
Pielea de vulpe, jder, ce vine din ţéra turcéscă, de va fi slobod, la sută de banĭ	3
Pielea de capră neargăsită verĭ unde se va vinde să dea vênḑĕtorul de una	2

	po banĭ
şi cumpărătorul vrênd a le scóte din ţéră să le trécă în ţéra ungurésçă saŭ la Moldova, să plătéscă şi el la schelă pe unde le va scóte, de o piele	2
saŭ când chiar stăpânul pieilor ar vrea a le scóte pentru al luĭ folos, să aibă a plăti şi el vamă de unde le va rădica, de o piele	2
şi asemenea să plătéscă tot el trecĕtórea la schelă pe unde le va scóte, de o piele	2
Pieile de capră argăsite, ce se chiamă cordovane, câte se vor rădica din Bucurescĭ, să plătéscă la carvasara de una	9
iar câte se vor rădica din ţéră, să aibă a plăti la schelă pe unde le va scóte, de una	9
Pieile de dihor, ce vine din ţéra turcéscă, de va fi slobod, la sută de banĭ	3
Pieile de epure, unde se va vinde, orĭ prin sate saŭ prin têrgurĭ, să plătéscă vênḑĕtorul de una	1
iar cumpĕrătorul pe unde le va scóte din ţéră, să plătéscă la suta de pieĭ	72
Pielea de óie i de capră şi de miel, ce se vinde în târg, să dea vênḑĕtorul din ḑece banĭ	1
iar fiind sudit al streinelor curţĭ, să dea după tarifă.	
Pielea de óie mare ce se vinde la neguţătorĭ, să plătéscă vênḑĕtorul de o piele	2
Pielea de miel să plătéscă vênḑĕtorul de una	1
şi vrênd a le scóte din ţéră afară, să plătéscă cumpĕrătorul la o sută pieĭ	60
şi vrênd chiar stăpânul pieilor a le rădica pe sóma luĭ, să plătéscă vama de unde le va rădica, cum şi trecĕtórea pe unde le va scóte, după cum maĭ sus se arată.	
Pielea de boŭ saŭ de vacă, verĭ pe unde se va vinde, să aibă a plăti vênḑătorul vamă, de una	20
şi cumpĕrătorul vrênd a le scóte din ţéră să le trécă în ţéra ungurésçă saŭ în Moldova orĭ la ţéra turcéscă de se va da voie, şi el să plătéscă la schelă pe unde le va scóte, de o piele	10
Când chiar stăpânul va vrea a le scóte singur pentru al luĭ folos, să aibă a plăti şi el vamă de unde le va rădica, de o piele	20
şi asemenea tot el să plătéscă de trecĕtóre la schelă pe unde le va scóte, de o piele	10
Pielea de boŭ i de vacă ce vine din ţéra turcéscă, de va fi slobod, lucrate ghionurĭ şi se vînd aicĭ, să dea de o piele	45
iar pentru pielea de boŭ i de vacă cum şi pentru pieile de capră i	

de óie şi miel ce cumpĕră tabaciĭ pentru al lor meşteşug, să se urmeze după hotărârea ce s'aŭ făcut, adică, câte dintr'acele pieĭ cumpĕrate de afară de prin târgurĭ şi plătesce vama vênḑĕtorul acolo, să ia acea teşcherea de plata vămeĭ, şi aducêndu-le aicĭ în Bucurescĭ, să nu se supere de vameşiĭ têrguluĭ de aicĭ, adecă când le aduc crude, fiind-că este nesuferit de douĕ orĭ a se plăti, iar pentru cele ce se cumpĕră de prin sate fără de vamă, şi la acelea să plătéscă tabaciĭ vama când le aduc crude, fiind-că vênḑĕtorul vamă pentru acésta n'aŭ plătit. Iar când acest fel de pieĭ le vênd tabaciĭ lucrate tăbăcite, să nu se supere de vamă, fiind-că aŭ şi eĭ să le vênḑă dupe nartul ce li se va pune, iar măcelariĭ pentru tóte felurile de pieĭ de la vitele ce taie la scaune, să plătéscă vama când le vor vinde, după tocmirea ce este făcută.

	po banĭ
Papuciĭ de ţéra turcéscă, de o pereche.	12
Papuciĭ de Têrnova cu meşĭ	9
Papuciĭ de Ruşciuc cu meşĭ	6
Iar ceĭ-l-alţĭ papucĭ fără meşĭ.	3
Păcura ce ese la ţéra turcéscă, când va fi slobod, cu carul, de douĕ berbeniţe.	120
Pastrama care vine din ţéra turcéscă de car.	120
Pastrama şi ghiolenul de caşer, de ocă una	3
Putina cu strugurĭ ce vine din ţéra turcéscă, de va fi slobod .	15
Putinile de miere ce merg la ţéra turcéscă, de va fi slobod, să se tragă cu cântarul gospod, şi să dea de-o putină după ponturĭ.	
Pescele próspĕt, care vine din ţéra turcéscă, de va fi slobod de la vad, pesce ocă patru şi.	120
iar la Bucureştĭ viind să se urmeze după ponturĭ.	
Pescele sărat, care vine din ţéra turcéscă, de va fi slobod, de car pesce ocă treĭ şi	240
iar la Bucurescĭ viind să se urmeze după ponturĭ.	
Pescele de heleşteŭ saŭ de gârlă, ce se aduce în têrg cu spinarea, nu are vamă nicĭ măjărit, urmându-se după pontul al 52.	
iar aducênd cu carul să dea din ḑece banĭ.	1
iar aducêndu'l la Bucurescĭ să nu se supere.	
Pescele care merge la ţéra unguréscă, de ocă una	1
Pescele care vine, de povară.	110
Pastrama care merge la ţéra turcéscă de se va da voĭe, de car	240
Putina de varlarĭ.	30
iar la Bucurescĭ viind să nu se supere.	
Putina de icre negre, de ocă una.	84

	po banĭ
Care vine la ocă patru-ḑecĭ	180
iar la Bucurescĭ viind cele netescuite, să nu se supere de vamă.	
Putina de icre roşiĭ, de ocă una	2
iar la Bucurescĭ viind să nu se supere de vamă.	
Prunele uscate, fasolea, bobu, cépa, usturoiŭ, nucĭ, linte, sămânţă de in saŭ de cânepă şi alte legume de unde se vor rădica şi va eşi din ţéră, să dea cumpĕrătorul la suta de banĭ	3
Pómele orĭ-ce fel ar fi, de car	40
iar la Bucurescĭ viind să nu se supere.	
Pielea de cal argăsită, care vine din ţéra turcéscă, de va fi slobod, ce se chiamă machiucrecurĭ, la suta de banĭ	3
Pielea de cal ce se vinde în têrg, la ḑece banĭ	1
Pĕrul de capră, să plătéscă cumpĕrătorul de car	180
şi luând cărţulie să fie apĕrat de altă vamă, pentru pĕrul plătit şi pentru lucrurĭ făcute din pĕr, orĭ unde le va vinde să fie nesupĕrat de vamă.	
iar când aceste lucrurĭ făcute din pĕr, vor eşĭ din ţéră afară, atuncĭ numaĭ să dea vamă la schelă pe unde vor eşi din ţéră, la suta de banĭ.	3
iar când pĕrul nelucrat va scóte din ţéră, să se ţie în sémă aceĭ banĭ 180 ce aŭ plătit când l'aŭ rădicat, de un car, şi cusurul să'l plătéscă la sută treĭ.	
Paţachina care se cumpĕră de aicĭ din ţéră, de pe la stăpâniĭ moşiilor şi ese afară din ţéră, de unde se va rădica să dea cumpĕrătorul la sută	3
iar paţachina care se vinde prin têrgurĭ, să dea vênḑătorul de ocă una.	2
Piatră de boia ce se face dintr'o buruiană ce se ḑice căpriţă, iar turcesce se ḑice calcataş, şi ese afară din ţéră, de unde se va rădica să plătéscă cumpĕrătorul, la sută	3
iar când vênḑătorul va tăinui pe cumpĕrător, saŭ o va trece în altă parte, să plătéscă însuşĭ acel vênḑĕtor, vamă.	
Portocalele, de la o mie portocale cincĭ-spre-ḑece portocale şi .	120
Potcóvele de caĭ, la sută de banĭ	3
Piatră acră şi vânătă, i puciósă la sută de banĭ	3
Pielea de lup, urs, vulpe, pisică, jder, vidră, dihor, ce se vinde în têrg, din ḑece banĭ	1
Peştemanele cele bune, la suta de banĭ	3
Peştemanele cele próste, de unul	4
Pânza de Braşov, i leşască grósă, la sută	3
Care vine la bucată	29
Pânză leşască subţire la sută de banĭ	3

po banĭ

Pescele próspĕt de la heleştee saŭ de la gârle, ce vine cu caru din ḑece banĭ 1
iar la Bucurescĭ viind să nu se supere.

Pescele próspĕt ce se vinde în tîrg, să plătéscă la tîrgul ce va merge să-l vînḑă, măjărit de un car 132
iar carul cu pesce sărat, să ia măjărit de vită po banĭ 220 şi pe drum mergênd de vameşĭ să nu se supere, ci numaĭ la tîrgurĭ unde-l va duce să plătéscă, şi plătind o-dată pentru un car măjărit de câte orĭ va veni peste an cu asemenea pesce de măjărit, să nu se supere ci numaĭ vama să o plătéscă, iar la Bucurescĭ viind să nu se supure nicĭ de vamă nicĭ de măjărit.

Paporniţile de icre roşiĭ, din ḑece paporniţe una, iar la Bucurescĭ viind să nu se supere.

Rachiul pentru eşit, la sută de banĭ 3

Rachiul ce-l aduc de la podgorie, din ḑece banĭ 1
însă să se scie, că pentru rachiul de aicĭ de ţéră, ce se aduce aicĭ în Bucurescĭ, are să se vămuiască de vameşiĭ Bucurescilor şi numaĭ de la ceĭ ce-l vor vinde cu rădicata, pe vênḑarea ce vor face are să ia vamă, din ḑece banĭ 1

Iar pentru rachiul ce-l aduc rachieriĭ aicĭ în Bucurescĭ, însă rachiŭ bun prefăcut pentru prăvăliile lor, şi l vênd cu măruntişul, la acela să ia vamă după hotărârea ce s'aŭ făcut, de vadră 30

Iar pentru rachiŭ de ţéră ce se vinde prin têrgurile de prin judeţe hotărîre s'aŭ fost făcut, ca vama să se ia de unde se ridică, şi luând cărţulie, orĭ unde 'l va duce de vamă să nu se supere, iar lŏcuitoriĭ prin sate nicĭ pentru cel ce vênd, nicĭ pentru cel ce 'l cheltuesc să nu fie supĕraţĭ, nicĭ de cum de vamă, ci vama să şi-o caute vameşiĭ de la cumpĕrător ce rădică rachiul, după pontul al 48.

Râmătoriĭ carĭ vin din ţéra turcéscă, de va fi slobod, pentru hrană pe unde va intra de unul 20

Şi luând cărţulie pe la schela unde va trece să aibă pace.

Râmătoriĭ Ostrovenilor ce se obicĭnuesc de 'ĭ ţine aicĭ în ţéră furiş fiind-că dajdie aicĭ în ţéră nu daŭ, pe uniĭ ca aceia dovedindu-ĭ vameşiĭ să aibă a lua vamă ca şi de la ceĭ l-alţĭ, de un râmător 20

Iar râmătoriĭ ce ese din 17 judeţe la alte ţĕrĭ, să plătéscă la schelă, la sută 3

Urmându-se după pontul al 56.

Râmătoriĭ ce se vênd prin ţéră saŭ prin têrgurĭ, cum şi râmătoriĭ, ce sunt a ĭ scóte din ţéră, orĭ peste Dunăre de va fi slobod, saŭ la

	pe banĭ
ţéra Leşască, orĭ la ţéra Ungurească, saŭ la Moldova, saŭ verĭ-unde, să plătéscă vênḑĕtorul de unul	40
Râmătoriĭ ce ese afară din ţéră orĭ la ce parte de loc, să ia goştinăritul, de un râmător	8
iar de va fi sudit al streinelor curţĭ, cel ce scóte râmătoriĭ, să dea treĭ la sută, fără alte trecĕtorĭ.	
Râmătoriĭ carĭ vin din ţéra unguréscă aicĭ pentru păşune, şi-ĭ duc iar înapoĭ, pentru intrat saŭ eşit de un râmător	6
Râmătoriĭ carĭ să taĭe la scaune, de un râmător	10
Reventul, la suta de banĭ	3
Rogojinile cele de ţéră, la ḑece banĭ	1
iar la Bucurescĭ viind să nu se supere.	
Rogojinile ce merg la ţéra turcéscă, şi viind de acolo aicĭ, de va fi slobod, la o sută de banĭ	3
Roşcovile la 100 de banĭ	3
Rachiul ce-l scot rachieriĭ din Bucurescĭ cu cazanele pentru neguţătorie, să se urmeze hotărîreĭ ce s'aŭ făcut, precum la pontul al 49-lea pe larg se arată, ca pentru rachiul cel făcut din drojdiile vinuluĭ lor stricat, ca uniĭ ce aŭ plătit vama pe vin, să fie nesupĕraţĭ de vamă la rachiurĭ, însă pe ceea-ce vor vinde cu mărunţişurĭ în cârciume, iar pe ceea-ce vor vinde cu rădicata, cum şi pentru rachiul ce-l vor face din drojdiĭ şi din vin cumpĕrat de aicĭ din Bucurescĭ la care vamă n'aŭ plătit, la acela să-şĭ plătéscă vama, de vadră	15
Seul ce va eşi din ţéră la o mie ocă	600
Saftienile ce vin şi rĕmân aicĭ, însă galbene, băcan şi negre, din ţéra turcéscă de va fi slobod, de unul	9
Saftienile moĭ ce vin din ţéra turcéscă, de va fi slobod şi să vinde aicĭ, să dea de unul	15
Saftienile ce vin din ţéra turcéscă de va fi slobod şi merg la ţéra ungurésca saŭ la Moldova, să dea la schelă pe unde va intra, de povară	330
Sângepiĭ carĭ vin din ţéra ungurésca, pentru intrat saŭ eşit, de povară	660
Sfóră, ştréngurile saŭ alte măruntae ce vin din ţéra ungurésca de va fi de aicĭ, saŭ din Moldova, saŭ din ţéra turcéscă, să dea de povară neguţătorul	120
Iar care va merge la ţéra turcéscă, de va fi slobod, de povară.	180
Strămăturile, adecă lâna văpsită, de povară	66
Scumpiea care vine din ţéra turcéscă, de va fi slobod, de povară	30
Iar de la scumpiea ce fac tăbăcariĭ aci în ţéră pentru meşteşu-	

	po banĭ
gul lor, nu are a se supĕra de vamă, urmându-se după pontul al 51.	
Iar scumpiea de aci ce se vinde orĭ în Bucurescĭ saŭ în têrgurile de pe afară, să dea vênḑĕtorul din ḑece banĭ	1
Scumpia ce ese aci în ţĕră, şi merge în ţéra unguréscă, să plătéscă vama pe unde va eşi, la sută	3
Sacul de făină ce merge la ţéra turcéscă, însă de va fi voĭe	10
Soroc de samurĭ ce vine din ţéra unguréscă, la sută	3
Sticlele care vin din ţéra unguréscă i din ţéra leşască, la sută	3
Sticlele care vin de la Târgovisce, de car	40
Smochinile *lopintgir*, i stafidele razachiĭ, la sută	3
Scórţele de cisme, la car	60
Sardelele, scrumbiile, lacherda, de un buriŭ	180
Sacâzul, de ocă una	10
Sedeful, i balâcdişul i fildeşul, la sută de banĭ	3
Silitra, de ocă una	3
Sacul de săpun	180
Scórţele, scândurile, laţiĭ saŭ alte cherestele, din 10 banĭ iar la Bucurescĭ viind să nu se supere.	1
Sĕmînţa de in saŭ de cânepă, ce se vinde în têrg, din ḑece banĭ iar la Bucurescĭ viind să nu se supere.	1
Smochinele, stafidele, de cântar	60
Tămâia ce vine din ţéra turcéscă, de va fi slodod, la sută	3
Tămâia ce vine şi va să trécă în alte părţĭ, de povară	180
Tutunul turcesc bahcea, ocă	9
Tutunul basma, ocă	6
Tutunul turcesc ghiusuflu, de un ténc	120
Tutunul ce vine de la Ianina, ocă	9
Tutunul Tumbechi, ocă	18
Tutunul turcesc dizin, ocă	6
Tutunul de ţĕră, orĭ unde se va vinde, să plătéscă vamă cumpĕrătorul, de ocă una şi luând cărţulie este slobod cu acea vamă a'l scóte afară din ţĕră, orĭ unde va vrea.	81
Tălpile de cisme şi de papucĭ, ce vin din ţéra turcéscă, de va fi slobod, de o pereche	3
Untul ce ese din ţĕră, la o mie ocă	720
Untul ce se vinde în têrg cu ocaua din ḑece banĭ iar la Bucurescĭ viind să nu se supere.	1
Usturoiŭ, cépă, praz, de car 100 căpăţînĭ şi iar la Bucurescĭ viind să nu se supere.	80

	po ban
Uleiul de sĕmînţă de in saŭ de cânepă de ocă una	3
iar la Bucurescĭ viind să nu se supere.	
Firul pe unde va intra, să se urmeze după ponturĭ şi să dea de un funt	260
Frênele ce vin din ţéra unguréscă, de frâŭ	6
Fidéua, de o cofă	120
Filigenile, la sută	3
Fisticurile Şam, de ocă una	2
Frênele ce vin din ţéra turcéscă cu başlâcurile lor, de va fi slobod, la sută	3
Fierul pe unde va intra, să se urmeze după ponturĭ şi să dea de cântar	40
Fasolea ce se vinde prin têrgurĭ să dea vamă vênḑĕtorul din ḑece banĭ	1
iar la Bucurescĭ viind să nu se supere.	
Fasolea ce se vinde în ţéră prin sate de unde să va rădica a merge la ţéră strĕină, să plătéscă cumpĕrătorul la sută	3
Făina ce se vinde în têrg cu ocaua, din ḑece banĭ	1
iar la Bucurescĭ viind să nu se supere, nicĭ afară, nicĭ aicĭ.	
Hârşiile negre saŭ albe din ţéra turcéscă saŭ din alte ţĕrĭ streine, la sută	3
Hărşiile de ţéră, ce se vînd la têrg, din ḑece banĭ	1
Hărşiile ce obicĭnuesc şi strîng pe la turme islicariĭ şi cojocariĭ groşĭ, asupra fătăciuniĭ oilor, unde le va duce de le lucréză să aibă a plăti vama, însă de vor avea voĭe, de una	6
Iar scoţêndu-le în ţéra turcéscă, de va fi slobod, să plătéscă de unde le va rădica, să plătéscă	3
Iar pieile de miel albe şi negre ce cumpĕră şi se neguţătoresc cojocariĭ groşĭ de le fac căciule i blană şi cojóce, să aibă a se face urmare după hotărîrea ce s'aŭ făcut, ca pentru câte dintr'acele pieĭ cumpĕrate, orĭ dupe afară saŭ de la măcelarĭ, şi nu vor avea dovadă că aŭ plătit vênḑĕtorul vama, să plătéscă cojocariĭ de o piele	3
Iar fiind vama plătită de vênḑĕtor, cojocariĭ să nu se supere de altă vamă.	
Iar vênḑêndu-le şi eĭ nelucrate să plătéscă vama ca nisce vênḑĕtorĭ.	
Horilca de bucate ce se lucréză aicĭ în ţéră la povărnĭ, de se va da voĭe, de ocă una	1
Hărtiea bună «Leon», de un top	30
Hârtiea tricapelă, de un top	21
Hârtiea . . . de un top	15

	po banĭ
Hârtiea cea mare turcéscă albă şi vânătă, la sută	3
Olariĭ ceĭ ce fac óle afară din ceĭ ce plătesc fumărit daŭ de un cuptor pe an	200
Oţelul, pe unde va intra saŭ va eşi, de povară	300
Oţetul ce vine din ţéra turcéscă, de va fi slobod de vadră	3
Orezul, de un sac, de chile 6	80
Orzul pentru eşit, de chilă	6
Ţipirigul de ocă una	12
Ciara ce vine din ţéra turcéscă, de se va da voe, saŭ de la Moldova pe unde va intra, de ocă una	9
Ciara ce se vinde în têrg cu ocaua, din ḑece banĭ	1
iar pentru politia Bucurescilor de vamă să nu se supere.	
Ciara de aicĭ de ţéră de unde se va rădica, adecă cerărit, de ocă una	6
Cismele de Ţarigrad de o pereche	18
iar cele de Edirnea şi de Rusciuc	15
Cingătorile de Târnova saŭ de Odriiŭ, la suta de banĭ	3
Ciorapiĭ ceĭ marĭ saŭ micĭ de lână împletiţĭ, la suta de banĭ	3
Cernéla, de ocă una	15
Ciaiul saŭ badiíamul ce vine din ţéra turcéscă, de va fi slobod, saŭ de la Lipsca, la sută	3
Giam-sacâz de ocă una	84
Şofranul de Beciŭ, pe unde va intra şi se va vinde, la suta de banĭ	3
Şalele ce se fac aicĭ, cele maĭ bune	3
iar la Bucurescĭ viind să nu se supere.	
Şalele cele maĭ próste	2
iar la Bucurescĭ viind să nu se supere.	
Şalvariĭ ce merg la ţéra turcéscă, de va fi slobod, saŭ la Moldova	20
şi la murlucile ce se fac aicĭ de postav de ţéră, şi merg la ţéra turcéscă, de va fi slobod, saŭ la Moldova, la sută	3
Şalile turcescĭ cu abalele lor	54
Xirihiĭ de Ţarigrad la sută	3

Vameşiĭ aŭ a vămui şi a lua vamă de la ómeniĭ ţĕreĭ, de la ceĭ din Moldova, de la ceĭ ce vor fi din ţéră turcéscă, cum şi de la toţĭ sudiţiĭ aĭ împĕrăţieĭ nóstre Rusieĭ după acest catalog, şi după coprinderea ponturilor, iar câte nu se cuprind într'acest catalog anume mărfurĭ strĕine, vameşiĭ socotind marfa, să ia la sută treĭ, iar pentru sudiţiĭ strĕinelor curţĭ să urmeze după coprinderea osebiteĭ tarife ce li s'aŭ dat.—1811 Ianuar 1.

Vel Logofet procitoh.

Anexa No. 95.

Către gheneral Şteter

De la Divan.

Vameşiĭ Slatineĭ din sud. Olt. aŭ dat jalbă Divanuluĭ, arĕtând, că după ce aŭ cumpĕrat vama numituluĭ judeţ mergênd acolo ca să caute, nu i-aŭ îngăduit Excelenţa sa gheneral Şampri şi Excelenţa sa gheneral Turcinov a lua vamă de la mărfurile ce aŭ venit din ţéra turcéscă şi de la cele ce aŭ mers de aicĭ acolo; pentru care ḑice, că aŭ dat jalbă şi către excelenţa ta şi aŭ luat şi cartea Excelenţieĭ tale către comandiriĭ oştirilor părţeĭ loculuĭ, ca orĭ câtă marfă va veni în ţéră, cât şi cea ce va eşi din ţéră, să se vămuiască de eĭ după contract şi să li se dea şi ajutor, cu care carte, Excelenţieĭ tale mergênd la Excelenţa sa gheneral Turcinov, ḑice că nu numaĭ nu i'aŭ sloboḑit să ia vamă saŭ să'ĭ dea ajutor, ci l'aŭ şi isgonit de la schele, ḑicêndu'ĭ să nu se apropie de schele cale de şease ceasurĭ şi dintr'acéstă pricină i s'aŭ făcut o mare pagubă, în cât mijloc, ḑice, că nu maĭ are de a rĕspunde la Visterie şi cele-l-alte patru sferturĭ ce aŭ maĭ rĕmas până la împlinirea anuluĭ şi cere ca orĭ să i se erte aceste patru sferturĭ şi să fie scăpat, ne maĭ avênd altă putere, saŭ alt mijloc ci fiind-că coprinderea ponturilor cu care aŭ cumpĕrat acéstă vamă în adevĕr aşa este, ca şi mărfurile ce vor veni aice din ţéra turcéscă şi cele ce vor merge de aicĭ acolo, să le vămuiască el, de va fi arĕtarea sa adevĕrată, că nu l'aŭ îngăduit să ia vamă de la acele mărfurĭ, drept are la cererea ce face şi rĕmâne că Excelenţa ta, privind cu ochĭ de milostivire asupra luĭ, să daĭ cuviinciósă hotărîre, după care şi Divanul să aibă cinstit rĕspuns al Exscelenţieĭ tale.—1811 Octombre.

Ignatie Mitropolit, Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu.

Cod. LXVI, fila 143 verso.

Anexa No. 96.

Către gheneral Şteter

Predlojenia Excelenţeĭ tale de la 7 ale aceştiĭ următóre, sub No. 7014 primind-o Divanul aŭ vĕḑut că Dumnéluĭ Senatorul după însciinţarea ce aŭ luat poruncesce să i se arĕte de ce se strînge ḑeciuiala de la cele ce aduc lŏcuitoriĭ de vînḑare în Craiova, adecă de la cherestele şi de la ale mîncăreĭ, cu care se pricinuesce scumpete, plătind'o nu numaĭ lŏcuitoriĭ, ci şi oştirile şi cum că aŭ vĕḑut din contractul vămilor că se dă voie cumpĕrătorilor a lua vamă şi de la cherestele, deosebind numaĭ oraşul Bucurescilor, şi cum că în pontul 36 se ḑice, că lŏcuitoriĭ ce vor veni la bâlciurĭ prin judeţe a vinde cele trebuinciŏse ale mîncăreĭ să nu li să ia nimic, de care să se arĕte din ce vreme s'aŭ orînduit acéstă luare şi câtă de la un leŭ şi de este oprire a nu se lua şi în Craiova ca şi în Bucurescĭ, cum şi de la bucate ce va să ia şi de cine se ia acéstă vamă? şi ca să poruncéscă a nu se maĭ lua de la lucrurile mâncăreĭ ce se aduc în Craiova ḑeciuială, după cuprinderea pontuluĭ a 46. Rĕspundem Excelenţeĭ tale, că vămile din vechime sunt întocmite a se lua de către vameşĭ de la zaherele, cum grîŭ, porumb, meiŭ, orz, ovăz, faină saŭ mălaiŭ, cherestele şi lemne de foc, cum şi fên ce se vînd prin tîrgurĭ, ḑeciuală ce vine la leŭ 4 parale şi la alte lucrurĭ mărunte, atât ale mâncăreĭ cât, şi altele iarăşĭ aŭ orînduit în catalogul vămilor anume ce să ia de la fieş-care şi iarăşĭ din vechime la oraşul Câmpul-Lung nu este nicĭ de cum vamă cum şi la Focşanĭ la ale mâncăreĭ iarăşĭ nu este, iar la oraşul Bucuresciĭ maĭ nainte aŭ fost şi pentru scumpete i pentru îndestulare, cu sfat de obştie şi prin legătură cu blestem, s'aŭ rădicat de vre-o câţĭ-va anĭ, iar lŏcuitoriĭ prin sate cele ce vînd unul la altul vite saŭ semănăturĭ pentru hrana lor n'aŭ a se supĕra de vamă, precum şi la pontul 56 al contractuluĭ să coprinde pentru zaherelele ce se iaŭ de trebuinţa oştirilor împĕrătescĭ adecă precum este contribuţia şi de la cherestele pentru trebuinţa împĕrătéscă cum sunt havalele care se cer întêmplătóre, de la acele are coprindere acest pont să nu se ia vamă; într'acésta spânzură tótă coprinderea contractuluĭ şi a cataloguluĭ vămilor, cu care acest şart s'aŭ vêndut la Cochivechĭ vămile pe un an întreg, de la Ghenar şi până la sfîrşitul luĭ Dechembre şi de către aceĭ cumpĕrătorĭ să ia şi se strînge acest venit, la care acéstă dare sunt supuse tóte oraşele şi bâlciurile i tótă ţéra cum şi Craiova fără osebire, (afară din cele ce se arată maĭ sus) şi acum a se osebi Craiova după poruncă ca să nu dea vamă zaherelele, fênul şi cherestele ce să aduc de lŏcuitorĭ în Craiova pentru vênḑare, urméză ca vameşiĭ să conteneze a maĭ plăti ciferturile la Visterie şi va fi pricinuitóre de multă pagubă Visterieĭ; ci pentru acésta arĕtăm Excelenţeĭ tale, a o face cunoscută Dumnéluĭ Senatoruluĭ, că de va fi să se opréscă luarea vămeĭ din oraşul Craioveĭ, cum este la Bucurescĭ, să se pue în lucrare de la ḑi întîiŭ de la Ianuar ca şi vênḑarea să se facă cu acel şart; iar de acum de se va face oprire nu vor lipsi supĕrările din partea cumpĕrătorilor vămeĭ a face cu jălbĭ şi Excelenţeĭ sale şi Domnuluĭ Senator şi Divanuluĭ.—1811 Septembrie 19.

Cod. LXVI, fila 135.

Anexa No. 97

Logofeţia mare către Divan informéză că aŭ cercetat obiectul jalbiĭ vameşuluĭ din judeţul Argeş, Muscel şi făcênd cercetare în condicele Divanuluĭ la ponturile şi catalogul vămilor aŭ constatat că vameşiĭ aŭ dreptul de a lua vamă de la zaherelele şi vitele ce se vînd prin sate la neguţătorĭ, afară de ceĭ ce cumpĕră pentru trebuinţa caseĭ lor şi afară de orăşeniĭ din Câmpu-Lung, carĭ n'aŭ de a plăti vamă, după hrisóvele lor.—1811, Octombre 15.

Divanul incuviinţéză asemenea părere a mareluĭ Logofĕt Const. Dudescu.

Cod. XLIX. Fila 87,

Anexa No. 98

Trimite Divanuluĭ jalba ce i-aŭ dat'o ovreiul Leiba Marcovicĭ din Rusia asupra vameşilor din Focşanĭ şi Ploescĭ, pentru talerĭ 178 ce s'aŭ luat cu nume de vamă când aŭ adus făină din Rusia, ca să o cerceteze, şi fiind adevĕrată să se împlinéscă, şi deosebit ştraf de la fie-care câte talerĭ 20, carĭ să e dea la Vornicia obştirilor.

Cod. LXVIII, fila 16 v.

Anexa No. 99

Că aŭ însciinţat generaluluĭ Turceaninov pentru ce aŭ oprit pe vameşiĭ de la Olt a nu strînge vamă de la mărfurile ce vin din ţéra turcéscă, şi trec de aicĭ, de la care de va primi rĕspuns, va întocmi după şarturĭ.

Cod. LXVIII Fila, 170.

Anexa No. 100

De la întâiul Divan şi Comitet, către Ispravniciĭ de Prahova.

Fiind-că oborul este loc orânduit într'adins unde se cuvine a se aduna toţĭ ceĭ ce vin în ḑile de târg cu de ale mâncăriĭ spre vênḑare, câte sunt supuse după ponturile şi catalogul vămilor de a plăti vamă, de aceea dar cererea jăluitorilor vameşĭ fiind cu cale, este primită de Divan şi se poruncesce Dumnévóstră, ca şi pescariĭ, ca toţĭ aceĭ ce vin în oraş la ḑiua de târg, cu de ale mâncăriĭ spre vênḑare, câte sunt supuse la plata vămiĭ, precum şi pe pârâţiĭ pescarĭ să-ĭ îndatoriţĭ negreşit a intra la obor cu marfa ce vor avea-o de vênḑare, neîngăduindu-ĭ a se tăinui pe alocurea, saŭ a şedea afară din obor, ca să pótă şi vameşiĭ aĭ cuprinde cu vederea şi cu sciinţa, spre a lua dreptul vămiĭ şi a nu se păgubi huzmetul de acest drept venit al sĕŭ ce va fi următoriŭ ponturilor şi cataloguluĭ vămilor.—1812, Aprilie 15.

Isaac Ralet, Barbu Văcărescu vel. Vist. Const. Samurcaş.

Cod. LXIV, Fila 44.

Anexa No. 101

Către gheneralul Enghelgard.

Arĕtăm Excelenţeĭ Tale, că după ce s'aŭ săvêrşit vênḑarea ocnelor şi a vămilor încă de la 30 ale luĭ Decembre, am trimis Excelenţeĭ Tale ponturile strigăreĭ iscălite de noĭ, ca să se vaḑă de Domnul Senator a se întări, şi prin predlojeniea ce am primit de la . . . . sub No. . . . ni se arată, că s'aŭ întărit şi de D. Senator şi iată făcênd contracturĭ din partea cumpĕrătorilor după ponturile vênḑăreĭ, cum şi din partea Divanuluĭ asemenea ca acele trimise dinainte, ca să se întăréscă acestea şi să ni să trimiţă făr de zăbavă a da pe cele din partea Divanuluĭ la cumpĕrătorĭ şi cele din partea cumpĕrătorilor să plătéscă la Visterie, căcĭ cumpĕrătoriĭ le cer întărite să numere baniĭ.— 1811, Ianuarie 15.

Cod. LXVI, fila 64 verso

Către gheneralul Enghelgard.

Avem cinste a arĕta Excelenţeĭ Tale, că orânduitul havaet pentru tăerea din ţéră a slobodeniilor vitelor marĭ şi micĭ de neguţătorĭ şi de alişveriş, iar nu cele de hrană (afară din caĭ carĭ sunt opriţĭ cu totul a eşi din ţéră) vênḑarea cea din urmă aŭ rĕmas a fi în leĭ 95,010, adecă nouă-ḑecĭ şi cincĭ de miĭ ḑece, asupra Dumnéluĭ Paharniculuĭ Deşliu şi din partea Divanuluĭ făcêndu-se ponturile cum este întocmirea vênḑĕreĭ, s'aŭ iscălit de noĭ, iar din partea cumpĕrătoruluĭ făcêndu-se contract, după urmarea ponturilor, iată le trimitem Excelenţeĭ Tale, a se vedea de Domnul Senator şi a se întări; care să ni se trimiţă întărite a da pe cel din partea Divanuluĭ la cumpĕrător şi contractu cumpĕrătoruluĭ să se oprésca la Visterie, iar ponturile de vênḑare ce se făcuse întâiŭ cu sumă maĭ puţină, ce le-am trimis încă de la Decembrie 30, să ni se trimiţă înapoĭ.—1811, Ianuarie 18.

Cod. XLVI, fila 65.

Anexa No. 102

De la întâiul Divan şi Comitet.

Insciinţăm Dumitale, că la Divan s'aŭ arĕtat cu jalbă vameşiĭ aceluĭ jud. Ialomiţa, ḑicênd, că la Sfintu Gheorghe trecut făcêndu-se têrg la Slobozie, unde viind opt căruţe cu marchitanĭ, încărcate cu marfă, peste talerĭ 30,000, carĭ deschiḑênd marfa aŭ şi vêndut dintr'însa şi ne avênd mărturie de la vre-o vamă că aŭ plătit i-aŭ apucat ca să plătéscă vama după catalog, şi eĭ nesupunêndu-se,aŭ cerut ajutorul Dumnévóstră şi Dumnévóstră i-aţĭ trimis la Dumnéluĭ ofiţerul Isprăvnicatuluĭ, cum şi ofiţerul i-aŭ trimis iarăşĭ la Dumnévóstră, iar în cele de pe urmă le-aŭ dat rĕspuns ofiţerul, că ne avênd poruncă de la Excelenţa Sa viţ-prezindent al Divanuluĭ, nu póte să siléscă pe marchitanĭ a le plăti baniĭ vămeĭ, aŭ cerut jăluitorul să se dea încă pe chezăşie şi nicĭ la acésta n'aŭ fost ascultaţĭ, păgubindu-ĭ peste talerĭ 1000, care acéstă pagubă o cere de la Dumnévóstră căcĭ n'aţĭ urmat porunceĭ şi ponturilor Divanuluĭ, ci fiind-că din porunca Dumnéluĭ Senator, care prin predlojenia Excelenţeĭ Sale,ce este dată la Divan încă de la vênḑarea vămilor şi sunt îndatorițĭ marchitaniĭ şi alţĭ sudiţĭ rusescĭ neguţătorĭ a fi supuşĭ la plata vămeĭ ca pămênteniĭ, afară numaĭ din marfa ce o aduce marchitaniĭ pentru lagăre şi o vor vinde la lagăre aceia să nu se supere de banĭ şi cu acest şart s'aŭ şi vêndut vămile; ci dar Divanul straşnic poruncesce Dumnévóstră, ca după porunca Dumnéluĭ Senator şi după ponturile Divanuluĭ, ce sunt date după aceeaşĭ poruncă, să urmaţĭ a da ajutor, şi de la neguţătorĭ sudiţĭ saŭ marchitanĭ să împliniţĭ după ponturĭ negreşit, că apoĭ Dumnévóstră vĕ veţĭ învinovăţi, că pentru acele opt căruţe ce se arată maĭ sus şi fac jalbă vameşiĭ asupra Dumnévóstră, să ne însciinţaţĭ dreptul adevĕr, cum şi în ce chip s'aŭ întâmplat? ca să arĕtăm şi noĭ Excelenţeĭ Sale viţ-prezident al Divanuluĭ.—1811, Maiŭ 8.

Isaac Ralet, Manolache Vornicu, vel. Vist.

Cod. XLV, Fila 80. v.

Anexa No. 103

Către Şteter.

Cu cinste facem arĕtare Excelenţeĭ Tale, că la Divan aŭ jăluit Vameşul din jud. Ialomiţa, că acum la Sfîntu Gheorghe, la tîrgul Slobozia, 8 căruţe marchitanĭ şi cerêndu-le vama după catalog, carĭ nevrênd să le plătéscă, aŭ arĕtat la Ispravnic i la ofiţerul judeţuluĭ; le-aŭ ḑis ofiţerul, că nu are poruncă de la Excelenţa Ta şi nu póte să-ĭ siléscă la plata vămiĭ, nicĭ pe chezăşie după cererea lor n'aŭ vrut să-ĭ dea, ci fiind-că pe acest an cu lét 1811 după predlojenia ce aŭ venit la Divan de la Excelenţa Sa Senatorul prezident Divanurilor, maĭ nainte de a se vinde vămile, poruncitóre ca neguţătoriĭ Rusieĭ şi marchitaniĭ ce aduc marfă aicĭ în ţéră să platéscă vamă ca pămênteniĭ, iar marfa ce o vor aduce la lagăre şi o vor vinde la lagăre, aceea să se apere de vamă, aşa s'aŭ şi vêndut vămile şi cer vameşiĭ de la Ispravnic a li se plăti vama de la acele 8 căruţe de către Ispravnic, căcĭ nu le-aŭ împlinit-o de la aceĭ marchitanĭ, nicĭ i-aŭ dat pe chezăşie, de la care ḑic că vama lor li se făcea peste talerĭ 1,000; pentru care Divanul aŭ scris Ispravniculuĭ, ca să dea vameşilor cuviincios ajutor pentru neguţătoriĭ rusescĭ şi marchitanĭ, ce nu vênd marfa la lagăre, a şĭ plăti vama, cum şi pentru acele 8 căruţe, la jalba vameşilor ce daŭ asupra Ispravniculuĭ să rĕspunḑă Ispravnicul cum şi în ce chip s'aŭ întêmplat, şi după ce ne va veni rĕspuns vom arĕta Excelenţeĭ Tale;

şi pentru ca să se păzéscă ponturile vămiĭ să bine-voescĭ Excelenţa Ta a scrie ofiţerilor după la judeţe, ca să dea ajutor vameşilor, să-şĭ pótă lua vama dupe la aceĭ neguţătorĭ i marchitanĭ. Deosebit se maĭ jăluesc vameşiĭ cum că casa carvasaraliĭ vămiĭ de acolo, unde se păstréză mărfurile neguţătorescĭ i amaneturĭ, cum şi banĭ aĭ Visterieĭ, fiind ne apĕrată de cvartir, li s'aŭ întêmplat pagubă şi se rógă a fi apĕrată şi la acésta avênd cuvênt numiţiĭ vameşĭ nu lipsim a o face cunoscută Excelenţeĭ Tale de a-şĭ afla îndestulare.—1811, Maiŭ 9.

Cod. LXVI, Fila 93 verso.

Anexa No. 104.

Către gheneral Şteter.

La Divan aŭ jăluit vameşiĭ Carvasaraleĭ din Bucurescĭ pentru schela Giurgiuluĭ, că după ponturile de cumpĕrătóre a vămilor, orânduitul om a căuta şi a împlini vama, nu este îngăduit şi cum că dând jalbă şi Excelenţeĭ Tale, împreună cu ponturile vămeĭ, s'aŭ poruncit să se aducă de la Divan notă către Excelenţa Ta, arĕtătóre de dreptatea ce aŭ jăluitoriĭ; pentru care şi nu lipsind Divanul a rĕspunde Excelenţeĭ Tale, că acéstă Carvasara şi maĭ înainte când se afla Giurgiul în stăpânirea turcilor, aŭ avut vama ţĕreĭ aceştia, om orânduit acolo de strîngea venitul vămeĭ, pentru cele ce mergea de aicĭ din ţéră de le vămuia şi pentru cele ce venia de dincolo în ţéră le lua ceea ce era orânduit, cu urmare întocmaĭ după coprinderea ponturilor, care aceste ponturĭ din vremea păceĭ, când ţineaŭ turciĭ Giurgiul, sunt şi acum tot asemenea şi cu acele ponturĭ, s'aŭ şi vêndut vămile pe acest an şi dreptate avênd jăluitoriĭ la cererea ce fac, avem cinste a arĕta Excelenţeĭ Tale, ca să bine-voiţĭ a se scrie de către Excelenţia Ta către cine se va cuveni, de a nu se opri saŭ a se îmbodisi orânduitul carvasaraleĭ, de către cineva-şĭ, spre a putea strînge venitul vămeĭ, aceea ce se strîngea şi când era stăpânirea turcilor, încă să aibă şi ajutorul cel cuviincios, ca la un huzmet ce este al Visterieĭ.— 1811, Maiŭ 30.

Cod. LXVI fila 100 verso

N.B. La fila 101. verso se aflä vorba *orighinal* în 1811 Iunie 1.

Anexa No. 105.

De la Ispravnicul sud. Saac.

După jalba ce aŭ dat slăvituluĭ Divan, ḑisul vameş al acestuĭ judeţ arĕtând, că pescariĭ ploeşteni, aduc pesce cu carele la târgul ce se face într'acest judeţ şi nu vor să plătéscă vama după ponturile şi catalogul slăvituluĭ Divan, cu cuvînt că sunt precupeţĭ iar nu pescarĭ şi cu acest mijloc se păgubesce de sunt acum 5 lunĭ şi cere ca să se împlinéscă; faţă aducêndu-se şi pescariĭ s'aŭ întrebat pentru care sfârşit nu plătesc? vama şi respunseră, că eĭ nu sunt pescarĭ de ceĭ carĭ aduc pesce de la baltă saŭ de peste Dunăre, ca să plătéscă vamă, cum cere numitul vameş, ci sunt precupeţĭ de cumpĕră din tîrgul Ploescĭ şi vinde la têrgurile acestuĭ judeţ şi că obiceiŭ aŭ avut de da de tótă căruţa câte parale 13 şi pescele cel obicĭnuit împotrivă rĕspunse vameşul, că precupeţĭ sunt alţiĭ adecă ceĭ ce cumpĕră de la căruţele lor şi vênd pe la băcăniórele lor din têrg, iar aceştia fiind-că calcă două treĭ judeţe cu căruţile nu se pot numi precupeţĭ ci pescarĭ; am cerut ca să ne arĕte catalogul vămeĭ şi vĕḑênd că coprinde într'acestaşĭ chip adecă: pescele próspĕt ce se vinde în têrg să plătéscă la târgul ce va merge să-l vîndă măjărit, de un car banĭ 132, iar de la car cu pesce sărat să ia măjărit de vamă banĭ 220, şi pe drum mergênd, de vameşĭ să nu se supere, numaĭ la têrgul unde'l va duce să plătéscă şi plătind odată pentru un car măjărit, să nu se supere, ci numaĭ vama să o plătéscă, iar la Bucurescĭ viind să nu se supere nicĭ de vamă nicĭ de mărăjit; ci fiind-că vameşul în puterea acestuĭ pont, cere să ia vamă şi de la aceştĭ căruţaşĭ, nu lipsim a arĕta slăvituluĭ Divan, că de va fi să plătéscă vamă întocmaĭ ca pescariĭ şi aceştia ce umblă din judeţ în judeţ şi cumpĕră pesce de la Ploescĭ şi de la alte oraşe, vom avea slăvită poruncă în ce chip să facem urmare.

Scarlat Mihăilescu, Gheorghe Medelnicerul.—1811 Iunie 1.

Cond. LXX. fila 94 v.

Anexa No. 106.

De la întâiul Divan şi Comitet al principatuluĭ Valahieĭ.

Poruncesce Divanul Dumnevóstră Ispravnicilor din sud. Saac, ca întocmaĭ după coprinderea cataloguluĭ vămilor să îndatoraţĭ pe pârâţiĭ pescarĭ a rĕspunde negreşit vama la jăluitorul vameş, fiind-că după pliroforia ce ni se dă printr'acéstă însciinţare a Dumnevóstră, nu se pot socoti pârâţiĭ drept precupeţĭ, ci desevêrşit neguţătorĭ pescarĭ.

Radu Golescu, Mihalache Manu. —1811 Iunie 19.

Cond. LXX. fila 95.

Anexa No. 107.

Către Repninschi.

Încă de la 11 ale luĭ Octombrie lót 1811, aŭ maĭ făcut Divanul arĕtare Excelenţeĭ Tale, prin viţ-prezident, pentru acéstă pricină cu vameşiĭ Slatineĭ din jud. Olt, dând jalbă Divanuluĭ arĕtând că după ce aŭ cumpĕrat vama numituluĭ judeţ, în anul trecut mergênd acolo ca să o caute, Excelenţa sa gheneralul

Şampri şi Excelenţa sa gheneral Turcinov aŭ oprit a lua vamă de la mărfurile ce aŭ venit din ţéra turcéscă şi de la cele ce aŭ mers de aci acolo, pentru care ḑice că aŭ dat jalbă şi către Excelenţa sa prin viţ-prizident Şteter şi aŭ luat şi cartea Excelenţeĭ sale, pentru comandiriĭ oştirilor părţiĭ loculuĭ, că orĭ câtă marfă va veni în ţéră şi cât şi acea ce va eşi din ţéră, să se vămuiască de eĭ după contract şi să li să dea şi ajutor, cu care carte a Excelenţeĭ sale mergênd la Excelenţiea sa gheneral Turcinov, ḑic că nu numaĭ nu s'aŭ sloboḑit să se apropie de schelă cale de şase césurĭ, şi dintr'acéstă pricină li s'aŭ făcut o mare pagubă, în cât, mijloc ḑic că nu maĭ aŭ de a rĕspunde la Vistierie şi cele-l-alte treĭ sferturĭ ce aŭ maĭ rĕmas până la împlinirea anuluĭ şi cer să li se erte acele treĭ sferturĭ şi se fie scăpaţĭ, ne maĭ avênd altă putere saŭ alt mijloc, ci fiind-că coprinderea ponturilor cu care aŭ cumpĕrat jăluitorul acéstă vamă în adevĕr aşa este, că şi mărfurile ce vor veni aicea din ţéra turcéscă şi cele ce vor merge de aicĭ acolo, să le vămuiască eĭ; de va fi arĕtarea sa adevĕrată că nu i-aŭ îngăduit să ia vamă de la acele mărfurĭ, dreptate aŭ la cererea ce fac şi rĕmâne ca Excelenţa Ta privind cu ochĭ de milostivire asupra luĭ, să daĭ cuviinciósa hotărîre, după care şi Divanul să aibă cinstit rĕspuns al Excelenţeĭ Tale, spre a fi ertaţĭ de aceştĭ talerĭ 3577 banĭ 60.—1812 Martie 18.

Cod. LXVI, fila 198 verso.

Anexa No. 108.

Către Excelenţa sa gheneral Şteter.

Cu cinste arĕtăm Excelenţeĭ Tale, că la Divan s'aŭ arĕtat cu jalbă cumpĕrătoriĭ slujbeĭ fumărituluĭ bălţilor dintr'acest următor an, cum că comandiriĭ de la schele şi alţĭ ostaşĭ după marginĭ nu'ĭ îngăduesce a căuta acéstă slujbă şi cer, că orĭ să li se dea sloboḑenie şi poruncă către comandirĭ, că nu numaĭ să nu-ĭ oprescă, ci să le dea şi ajutor, saŭ să li se întórcă baniĭ ce aŭ dat cu dobândă lor, i cu cheltuiala ce li s'aŭ pricinuit; arĕtăm Excelenţeĭ Tale, că acéstă slujbă este, a vămilor, care se vinde împreună cu vămile la . . Ghenar şi orânduiala eĭ este, ca să ia de om casnic câte 22 de parale într'un an, însă numaĭ de la satele acelea ce sunt aprópe de bălţĭ şi vênéză pesce din bălţĭ, care slujbă este veche obicĭnuită a ţĕreĭ, ci să bine-voescĭ Excelenţa Ta, a face arĕtare: unde se cuvine, ca să se dea porunca Dumnélor comandanţilor şi ostaşilor ce se află pe marginea Dunăreĭ să le dea ajutor, ca după cărţile Divanuluĭ să caute huzmetul nepoprit.— 1811 Maiŭ 23.

Cod. LXVI, fila 99.

Anexa No. 109.

De la întâiul Divan și Comitet al principatuluĭ Valachieĭ.

S'aŭ dat acéstă carte a Divanuluĭ . . . . carele pe anul acesta cu lét 1812, aŭ cumpĕrat vama . . . . sud. . . . . ca să aibă printr'acéstă carte a căuta și a strînge venitul vămilor după catalog i ponturile și tarifa ce s'aŭ dat, unde se arată și îndreptarea ce s'aŭ făcut estimp spre ajutorul și folosul vămeĭ, cât și pentru vama oboruluĭ Bucurescilor, ce este rădicat maĭ dinainte, ca să nu se supere de vamă, nicĭ aicĭ nicĭ afară cele ce se aduc pentru politia Bucurescilor, însă de la neguțătoriĭ țĕreĭ turcescĭ, i aĭ țĕreĭ rumânescĭ i aĭ Moldoveĭ și de la sudițiĭ rusescĭ, carĭ sunt tot sub stăpânirea împĕrățieĭ nóstre Rusieĭ, să vămuiască mărfurile lor după casa lor, și după ponturile ce li s'aŭ dat, fără a se osebi dintre pămênteniĭ țĕreĭ, ci să plătéscă și eĭ ca pămênteniĭ, la care aŭ să fie supușĭ și marchitaniĭ, afară numaĭ din mărfurile ce se vor aduce pentru oștirĭ și se vor vinde pe la lagăre, acelea să plătéscă vama după tarifa sudiților, iar de la neguțătoriĭ sudițĭ aĭ streinelor împĕrățiĭ, să ia vamă după osebita tarifă ce i s'aŭ dat, iar pentru marfa ce nu se va coprinde în tarifă să ia treĭ la sută făr'de altă trecĕtóre, saŭ avênd suditul teșcherea că aŭ plătit odată vamă în țĕrile turcescĭ (când va fi slobod a veni din țéra turcéscă) de la acele ce va avea teșcherea de plată nimic să nu aibă a cere, iar când sudițiĭ vor cumpĕra marfă când va fi slobod în țéra turcéscă, și o vor vinde aicĭ în țéra rumânéscă, de la acea marfă să ia vamă cincĭ la sută, după întocmirea ce este făcută; pentru care poruncesce Divanul și Dumnévóstră Ispravnicilor aĭ județuluĭ, pentru ceĭ ce vor sta maĭ cu împotrivire să le dațĭ mâna de ajutorĭ după obiceiŭ, spre a putea srînge acest venit, care venit fiind-că este al Visterieĭ, să nu se supere de ḑeciuală la împlinirea de baniĭ vămeĭ, fiind-că așa s'aŭ vêndut, cum și vameșiĭ să nu se supere a se rĕdica de la vamă și a se trimite dupe podveḑĭ și angariĭ, ca să pótă căuta tréba vămeĭ.—1812 Ianuar 1.

Cond. LXXI, Fila 36.

Anexa No. 110.

Către slăvitul Divan și Comitet

De la logofĕția mare a țĕreĭ de jos

Vameșul Târgovisceĭ ce aŭ fost în anul trecut, prin jalba ce aŭ dat slăvituluĭ Divan, aŭ făcut arĕtare, că neguțătoriĭ zalhanagiĭ și lumânărarĭ de acolo ridicându-șĭ mărfurile prin nesciință le-aŭ dus în țéra nemțéscă și vama n'aŭ vrut să o plătéscă, rĕmâind păgubaș și de vamă și de cântar, asemenea și lumînărariĭ pentru seŭ și céra ce aŭ cumpĕrat de aŭ făcut lumînărĭ și le-aŭ vêndut, nu aŭ dat nimic, precum și numițiĭ zalhanagiĭ pentru mierea ce aŭ vêndut'o iarăşĭ n'aŭ vrut să'ĭ plătéscă nicĭ o vamă, cerênd dreptate a plăti numiţiĭ dreptele vămĭ, fiind-că din pricina lor i s'aŭ întâmplat mare pagubă ; la a căruia jalbă se poruncesce, ca să veḑ coprinderea ponturilor şi a cataloguluĭ vămilor, să arĕt în scris ; următor fiind, am citit ponturile şi catalogul vămilor şi vĕḑuĭ coprinḑêndu-se la cele din anul trecut «seul ce va eşi din ţéră, să dea talerĭ cincĭ la o mie ocă şi acéstă vamă se orânduesce la cel ce merge în ţéra turcéscă să o dea de unde o ridică, orĭ cel ce merge în ţéra nemţéscă să o dea la schela pe unde o scóte, cum şi la miere asemenea» ; asemenea ḑice de o berbeniţă, banĭ nouă-ḑecĭ; iar la céră se coprinde, la ceea-ce va veni din ţéra turcéscă saŭ din Moldova, să dea de oca nouă banĭ, cum şi ceea ce se vinde în têrg cu ocaua să dea din ḑece banĭ unul, dar spre maĭ bună pliroforie am scris la Dumnéluĭ biv vel Vameş Andronic şi la Vameşul Stoica împreună şi cu alţĭ vameşĭ ideaţĭ, să vaḑă jalba numituluĭ proin vameş şi făcênd cercetare să ni se facă arĕtare pentru dreptul vămeĭ, de unde ne-aŭ venit alăturata însciinţare, iscălită de proin Vameş Andronic şi de Stoica Vameşu şi de popa Filip că pentru sĕul ce'l ridică neguţătoriĭ de la zalhana şi îl duce în ţéra nemţéscă, cu tóte că după ponturĭ se cuvine să plătéscă la schela acea prin care trece în ţéra nemţéscă, dar cu acésta se face nedreptate vameşuluĭ judeţuluĭ, fiind-că pierde talerĭ 5 pămênténa vamă un leŭ şi banĭ treĭ-ḑecĭ ce are să ia pentru cântar, şi că întrebând pe vameşul Târgovisteĭ cum urméză vameşiĭ de la alte judeţe când însuşĭ stăpâniĭ seurilor le ridică de la zalhanele şi le trimet în ţéra nemţéscă, şi le-aŭ arătat un pitac al ceauşuluĭ Panait, vameşul, Ploescilor, prin care ḑice că, când se vinde sĕŭ, vênḑĕtorul plătesce vama pămênténă câte talerĭ 5 de mie, iar cumpĕrătorul plătesce la schele, şi maĭ vêrtos când şi însuşĭ stăpânul sĕuluĭ îl ridică şi 'l trimite însuşĭ pentru interesul sĕŭ înăuntru în ţéra nemţéscă, întâiŭ plătesce pămênténa vamă şi apoĭ ridică seul; însă fiind-că în ponturile anuluĭ trecut nu se coprinde nimic pentru pământéna vamă, dar fiind-că s'aŭ obicĭnuit să plătéscă însuşĭ stăpânul la alte judeţe aceĭ talerĭ 5 ce se coprinde în ponturĭ, cu cuvênt de vamă pamântéscă după aceste cuvinte dar, ḑic numiţiĭ vameşĭ, că aceştĭ neguţătorĭ ce şĭ-aŭ ridicat seurile din judeţul Dâmboviţa şi le-aŭ dus în ţéra nemţéscă, de aceea ar fi cu cuviinţă să plătéscă la jăluitorul vameş aceĭ talerĭ 5 la mie, pământésca vamă, şi câte un leŭ i banĭ 30 la mie aĭ cântaruluĭ, asemenea şi pentru mierea ce aŭ vêndut, aŭ să plătéscă după catalog câte banĭ 90 de berbeniţă şi cântar, iar lumînărariĭ ce fac lumînărĭ, pentru orĭ cât sĕŭ vor aduce ca să facă lumînărĭ şi vor avea cărţuliĭ, cu vama plătită la alt judeţ nu are drept vameşul Târgovisceĭ să céră altă vamă pentru sĕul acesta, iar când nu vor avea cărţuliĭ, saŭ însuşĭ de la surecciul lor va fi acel sĕŭ şi'l lucréză la prăvăliile lor, şi viind lumînărariĭ, datorĭ sunt să plătéscă vamă câte talerĭ 5 la mie, ca nisce vênḑătorĭ mărfeĭ, precum se obicĭnuesce şi aicĭ în Bucurescĭ; iar pentru céră încă în catalog aŭ vĕḑut coprinḑêndu-se, că pentru tótă câtă se vinde cu măruntéua, să plătéscă ḑeciuială, în care de vreme ce aceştĭ neguţătorĭ céra o vinde măruntéua, drept a fost să plătéscă ḑeciuială saŭ să se simvivăséscă cu jăluitorul vameş. precum se urméză şi la alte judeţe, ca să nu se piarḑă vama cu totul. Decĭ fiind-că numiţiĭ vameşĭ ca nisce ómenĭ cu sciinţă pentru a le vămeĭ aŭ trimis alăturata lor în scris arĕtare, la jalba vameşuluĭ, cum ar fi cu cuviinţă să se urmeze, dar fiind-că pârâţiĭ de la care cer nu se află aicĭ, ci afară la judeţ cum şi arĕtarea vameşilor se vede întemeiată şi la ponturĭ şi la urmarea obiceiuluĭ, se găsesc, cu cale să fie porunca slăvituluĭ Divan către Dumnélor Ispravnicii judeţuluĭ, să cerceteze de faţă cu pârâţiĭ şi păzind ponturile şi catalogul cum şi obiceiul, să împlinéscă ceea-ce va fi fost de împlinit, ca să nu se păgubéscă jăluitorul de dreptul sĕŭ. — 1812 Fevruar 17.

Cod. LXXII, fila 58.

Anexa No. 111.

De la întâiul Divan

După pliroforiea ce ni se dă printr'acéstă anafora de către Dumnéluĭ epistatul Logofeţieĭ ţĕreĭ de jos, poruncesce Divanul Dumnévóstră Ispravniciilor aĭ judeţuluĭ, ca păzind ponturile şi catalogurile vămilor anuluĭ trecut precum şi obiceiul ce s'aŭ urmat la aceste madele ce în anafora se coprinde să împliniţĭ dreptul jăluitoruluĭ vameş ce va fi avĕnd a lua de la pârâţiĭ săĭ.

Polcovnic Loghinov, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, vel Vist. vel Logofĕt

Anexa No. 112.

De la Căimăcănia ţĕreĭ Românescĭ

Către Dumnélor Ispravniciĭ ot sud. Teleorman

S'aŭ citit înaintea nóstră însciinţarea ce aţĭ trimis, de la 12 ale acesteĭ următóreĭ, pentru vinurile ce arătaţĭ că aŭ iurudisit din ţéra turcéscă aicĭ în pămĕntul ţĕreĭ, pentru care fiind-că după coprinderea ponturilor slujbeĭ căminărituluĭ sunt poprite cu totul vinurile streine a maĭ veni în ţĕră făr'de slobodenie prin porunca de la stăpânire, de aceea dar poruncim straşnic, ca numaĭ de cât după primirea aceştiĭ poruncĭ să poprescĭ cu totul a nu maĭ veni în pămĕntul ţĕreĭ vinurĭ de peste Dunăre, de nu vor avea poruncĭ de slobodenie.—1812 Noombre 15.

Cod. LXXII, fila 201.

Anexa No. 113. (Pag. 516 vol. IX)

Porunca ce s'aŭ dat la jalba luĭ hagi Ianuş neguţătorul de la Craiova pentru zaheréua ce va aduce din ţéra nemţéscă pentru vênḑare la cincĭ judeţe, de peste Olt, a nu se supĕra de vamă, şi de alte avaeturĭ de cine-vaşĭ, fiind-că acéstă zaherea s'aŭ adus pentru îmbelşugarea lŏcuitorilor.

De la întêiul Divan şi Comitet.

Arĕtarea şi cererea acésta a jăluitoruluĭ fiind-că privesce spre folosul şi îmbelşugarea lŏcuitorilor lipsiţĭ de hrana vieţeĭ într'acéstă primejdiósă vreme de fómete şi maĭ vêrtos avênd şi pildă că şi în vremile trecute când s'aŭ maĭ întêmplat aicĭ în ţéră lipsă de bucate şi fómete şi aŭ adus uniĭ alţĭ din ţĕrĭ streine zaherele spre vênḑare iarăşĭ pentru îmbelşugarea lŏcuitorilor n'aŭ fost supĕraţĭ de vamă, ci s'aŭ apĕrat din porunca stăpâniręĭ de aicĭ cea după vremĭ, este primită Divanuluĭ şi hotăresce, ca tótă acea zaherea câtăva aduce jăluitorul aicĭ în ţéră spre vênḑare, precum arată, să fie cu totul apĕrată de vamă şi de orĭ-ce alt avaet, ca şi el cu acest ajutor ce i se face să se îndrumeze a o vinde lŏcuitorilor celor lipsiţĭ cu preţ maĭ scăḑut de cât preţul ce se urméză la felurimea aceleĭ zaherele ce este de aicĭ din pămêntul ţĕreĭ, căcĭ când nu va avea jăluitorul aceste, şi va fi îndatorat a plăti vama şi alte avaeturĭ, pentru zaheréua ce o va aduce aicĭ în ţéră, fireşce urméză ca tótă acea cheltuială ce va face cu plata vămeĭ saŭ alte avaeturĭ să o încarce la preţul zahereleĭ şi cu acest mijloc o ia iarăşĭ din spinarea lŏcuitorilor lipsiţĭ, şi nu vor cunósce nicĭ un ajutor şi mângâiere la lipsa şi distihia lor. Pentru care se poruncesce şi Dumitale biv-vel Vornice Manolache Lahovari, intâiule dregător al Divanuluĭ Craioveĭ i Dumnévóstră cinstiţilor boerĭ Divaniţĭ de acolo, ca să îngrijiţĭ a nu se supĕra jăluitorul de plata vămeĭ saŭ alte avaeturĭ pentru aceea ce se va aduce spre vînḑare din Austria aci în Valahia cea mică şi a fi şi el dator să o vînḑă cu preţ mai scăḑut de cât zaheréua cea de aicĭ din ţéră, precum aŭ ḑis maĭ sus.—1811 Iunie 6.

Al ungro-vlahieĭ Ignatie, Radu Golescu, Polcovnic Loghinov, Isaac Ralet, Mihalachi Manu, vel Vist.

Cod. LXX, fila 80.

Anexa No. 114

Intărirea ce s'aŭ dat la anaforaua Dumnéluĭ cinstituluĭ vel Logofĕt la jalba ce aŭ dat vameşul ot sud Ialomiţa, pentru zaheréua ce acum alţĭ locuitorĭ din alte judeţe cumpĕră dintr'acest judeţ şi eĭ o vênd la alte judeţe cu preţ maĭ mult şi nu plătesc vamă, aŭ găsit cu cale ca ispravnicii să cerceteze şi pe carĭ îĭ va dovedi cu matrapazlâc să-ĭ supue a plăti vama la vameşĭ.—1811 Iunie 14.

Cod. LXX, fila 900 verso.

De la întâiul Divan.

După pliroforiea ce ni se dă asupra pricineĭ de către Dumnéluĭ vel Logofĕt acésta următóre fiind pontuluĭ şi cataloguluĭ vămilor, o întăresce Divanul şi poruncesce Dumnévóstră Ispravnicilor aĭ judeţuluĭ ca întocmaĭ să se facă urmare.—1811 Iunie 16.

Cod. LXX, fila 90 v.

Anexa No. 115.

Către slăvitul întâiul Divan.

Da la logofeţia mare.

După porunca slăvituluĭ Divan, ce ni se dă la predlojenia Excelenţeĭ sale Dumnéluĭ maior Şteter viţ-prezident Divanuluĭ, ca să cercetez coprinderea ponturilor i a cataloguluĭ şi a tarifeĭ vămilor, să vĕḑ şi arĕtarea ce se face de la Excelenţa sa viţ-prezidentul, s'aŭ înfăţişat şi înaintea mea Moscu Ovreiu vechil şi altor tovarăş a luĭ, şi făcênd cercetare, arĕt slăvituluĭ Divan, cá coprinderea predlojenieĭ este cum că din poruncă împĕrătéscă arĕtându-se la toţĭ ca să vie în Moldavia şi Va'ahia, cine va voi, cu făină a o vinde şi să nu fie supĕraţĭ de vamă şi cum că jăluitoriĭ ovreĭ ce aŭ adus făină ḑic că în alte părţĭ n'aŭ fost supĕraţĭ, iar la Buzeŭ i saŭ luat şase galbenĭ şi deosebit că iaŭ luat şi chezăşie de talerĭ 100 să'ĭ maĭ dea, iar la Ploescĭ i-aŭ luat alţĭ 21 galbenĭ cum şi la Urlaţĭ i-aŭ luat şépte galbenĭ, arĕtând şi treĭ cărţuliĭ una de la Buzeŭ, alta de la vama Vălenĭ şi alta de la vama Ploescĭ şi se poruncesce de Excelenţa sa, de se va fi luat cu adevĕrat de la jăluitorĭ vamă să li să întórcă înapoĭ. Decĭ când este poruncă împĕrătéscă la mijloc nu încape cercetare, dar şi prin ponturile vămeĭ nu este coprins acest fel de zaherea ce vine din alte părţĭ, căcĭ ţéra acésta tot-d'auna scóte zaherea afară iar nu are trebuinţă din alte părţĭ şi de aceia nu este scris şi acea ce se vinde prin târgurĭ şi prin sate zaherea a pământuluĭ la neguţătorĭ la aceea este coprindere să plătéscă vamă neguţătorul cumpĕrător, iar când va vinde pământeniĭ unul la altul pentru hrana lor să nu se supere de vamă; aşa dar la acéstă madea ovreiiĭ sunt vênḑĕtorĭ şi cumpĕrătorĭ sunt locuitoriĭ ceĭ lipsiţĭ de hrană, carĭ după catalog şi ponturĭ sunt datorĭ a plăti vamă; de se va socoti la cuvîntul ponturilor care ḑice că mărfurile streine ce sunt scrise în catalog să plătéscă treĭ la sută, nicĭ la aceea nu aŭ cuvînt vameşiĭ, că cuvîntul acela este pentru alte mărfurĭ, iar pentru zaherele şi maĭ vêrtos că în vremea Măriei sale Alexandru Vodă Moruz, când era ciuma, fiind asemenea fómete s'aŭ adus zaherea din ţéra nemţéscă, la care vamă nu s'aŭ luat. Găsesc cu cale să fie porunca slăvituluĭ Divan către Dumnélor Ispravnicii judeţelor să îndatoréscă pe vameşĭ a le întórce înapoĭ tot ce aŭ luat cu nume de vamă pentru acest fel de făină şi nicĭ ḑeciuială să nu li se ia la banĭ, iar de care cumva-şĭ se vor împotrivi vameşiĭ şi va maĭ pricinui jăluitorilor cheltuială, atuncĭ se va îndatora vameşiĭ a plăti şi tótă cheltuiala.—1811 Iŭnie 27.

Constantin Dudescu vel Logofĕt.

Cod. LXX, fila 107 verso.

Anexa No. 116.

De la întâiul Divan.

De vreme ce nicĭ în ponturile vămilor nimic nu se coprinde de vama acestuĭ fel de zaherea, ce va veni din ţĕrĭ streine precum şi pilda de neplata vămeĭ ce s'aŭ urmat la asemenea zaherea aicĭ în Domnia Măriei sale Domnuluĭ Moruz este cu totul împotrivitóre la acéstă urmare a pârâţilor vameşĭ, iar maĭ vêrtos fiind-că din prea înalta poruncă împĕrătéscă este apĕrat de vamă acest fel de zaherea, precum din buiurdizma Excelenţeĭ sale Domnuluĭ gheneral maior cavaler Şteter viţ-prezident al Divanuluĭ, ce aŭ dat la jalba jăluitoruluĭ ovreiŭ de la 22 ale aceştiĭ lunĭ, se face dovadă; drept aceea se poruncesce Dumnévóstră Ispravnicilor celor în dos arĕtate treĭ judeţe. Buzeŭ, Prahova şi Saac ca negreşit să îndatoraţĭ cu străşnicie pe pârâţiĭ vameşĭ a întórce şi a împlini jăluitoruluĭ ovreiŭ făr'de altă prelungire orĭ câţĭ banĭ îĭ vor fi luat cu numire de vamă pentru acest fel de zaherea ce va fi adus din ţéră strĕină.—1811 Iŭnie 28.

Al Ungro-vlahieĭ Ignatie, Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu.

Cod. LXX, fila 108 verso.

Anexa No. 117.

Porunca ce s'aŭ dat la jalba vameşilor ot sud. Slam-Râmnic pentru plata zahereleĭ de pe la brutarĭ.

De la întâiul Divan şi Comitet

Primită fiind cererea jăluitorilor, poruncesce Divanul Dumnévóstră Ispravnicilor din sud. Slam-Râmnic, ca aducênd înaintea Dumnévóstră, prin mumbaşirul cel orânduit . . . . . . copil din casa de Visterie, pe pârâţiĭ brutarĭ, să'ĭ îndatorescĭ a arĕta adevĕrul prin carte de blestem: câtă sumă de zaherea aŭ cumpĕrat pentru trebuinţa prăvăliilor lor şi aŭ lucrat'o neplătind jăluitorilor vama şi câte cât aŭ cumpĕrat chila, şi după arĕtarea ce vor face numiţiĭ brutarĭ, prin blăstem, pe acea sumă şi după acest preţ să'ĭ îndatoriţĭ a'şĭ plăti la jăluitorĭ vama cea orânduită, după coprinderea ponturilor, precum şi pentru câtă zaherea vor maĭ cumpĕra până la împlinirea anuluĭ pentru trebuinţa brutăriilor lor să fie dator a plăti vama iarăşĭ după ponturĭ, însă Dumnévóstră nu îngăduiţĭ nicĭ pe jăluitoriĭ vameşĭ a face jăluitorilor câtuşĭ de puţină supĕrare maĭ mult peste coprinderea ponturilor.—1811, August 6.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu, vel Vist.

Cod. LXX, fila 155 verso.

Anexa No. 118.

Excelenţa Şteter

Cumpĕrătoriĭ vămilor aĭ principatuluĭ Valahieĭ aŭ dat jalbă, cum că braşoveniĭ nu se supun a plăti vama şi eĭ întocmaĭ după contractul ce aŭ făcut vameşiĭ ci numaĭ treĭ la sută; şi poruncesce ca să'l însciinţeze ce obiceiŭ aŭ avut braşoveniĭ în vremea Domnilor?—1811, Iulie 5.

Cod. LXIII, fila 57 verso.

Anexa No. 119.

De la întêiul Divan şi Comitet al principatuluĭ Valahieĭ

Dumnéta biv vel Serdare Dinule, Dumnéta biv vel Vameş Claroneche.(?) sciut urmézā a fi şi Dumnévóstră (ca uniĭ ce a'ţĭ ţinut după vremĭ vama carvasaraleĭ) că în ponturile vămiĭ pentru braşoveniĭ sudiţĭ la capul 53 se coprinde chiar aşa:

«Marfa de braşovenie (ce o aduc braşoveniĭ sudiţĭ fiind-că pentru sudiţĭ este tarifă într'adins) are a se vămui marfa lor de braşovenie la câte se coprind în tarifă după tarifă, iar pentru câte nu sunt numite în tarifă, aŭ a se plăti la sută treĭ, din care talerĭ unul de pe povară aŭ a le plăti la Câmpina, şi aicĭ viind să se socotéscă marfa după tarifă, unde ţinduse în sémă acel câte talerĭ unul ce aŭ dat la Câmpina, să plătéscă şi cusurul ce se va face.

Dar fiind-că braşoveniĭ aŭ un hrisov al răposatuluĭ Nicolae Vodă Caragea ot. lét 1782, coprindĕtor, ca să plătéscă vama numaĭ câte talerĭ unul de povară la Câmpina, şi ḑic că de atuncĭ şi până acum întocmaĭ s'aŭ urmat; de aceea Divanul porunceşte Dumnévóstră, că atât după a înşi-vĕ sciinţă, cât şi după a altor vameşĭ ce vor fi ţinut carvasaraua în numită diastimă de vreme, să daţĭ plirofori Divanuluĭ, prin Zapciul cel orânduit, de s'aŭ urmat necontenit plata vămeĭ de către braşovenĭ, de la lét 1782 şi până acum, întocmaĭ după hrisovul ce ne arată, saŭ une-orĭ s'aŭ urmat după hrisov şi alte orĭ s'aŭ urmat după ponturĭ?—1811, August 3.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu.

Cod. LXV, fila 114.

Anexa No. 120.

Către slăvitul Divan şi Comitet de la logofeţia mare.

Din porunca slăvituluĭ Divan, ce ni se dă la acéstă predlojenie a Excelenţeĭ Sale Domnuluĭ Gheneral viţ prezident al Divanuluĭ, făcênd cercetare vĕḑuiŭ hotărîrea slăvituluĭ Comitet de la lét 1809, Februarie 20, dată la anaforaua cinstiteĭ logofeţiĭ, prin judecată cu Divanu, la pricina ce aŭ avut Vasile Vameşul ot. Câmpina cu uniĭ din neguţătoriĭ sudiţĭ chesaricescĭ, pentru vama bumbacurilor ce aŭ trecut în ţéra nemţéscă pe la Câmpina, vrênd numiţiĭ neguţătorĭ a diafendipsi pe un Nicolache Iordăchiu ot Câmpina, ce aŭ fost comisinioner al lor, ca să nu plătéscă vama ce sunt datorĭ după tarifa sudiţilor şi s'aŭ hotărît ca bumbacurile ce s'aŭ trecut în ţéra nemţéscă şi aŭ avut teşcherele că aŭ plătit o vamă în ţĕrile turcescĭ să nu se supere, orĭ ceĭ ce nu aŭ teşcherele de plata vămeĭ, acolo să plătéscă la Câmpina şi s'aŭ îndatorat comisionerul, după chezăşiea ce dedese, ca el să plătéscă şi ce va avea să'şĭ caute cu neguţătoriĭ stăpâniĭ bumbacurilor; după care hotărîre ḑice Vasile Vameşul că din împotrivirile sudiţilor nicĭ până acum nu i s'aŭ făcut împlinirea, precum şi el avênd alte trebĭ n'aŭ putut să âmble tot după acésta; decĭ după cum arĕt maĭ sus, fiind la mijloc hotărîrea următóre ponturilor şi tarifeĭ ce este pentru sudiţĭ, se cuvine a i se face împlinire; pentru care împlinire rĕmâne ca slăvitul Divan să dea poruncă după predlojeniea Dumnéluĭ Gheneral cu mumbaşir să apuce pe numitul Nicolae Iordachiu, prin marifetul Dumnélor Ispravnicilor din sud. Prahova, să facă socotélă de ceea-ce are a lua Vameşu şi să împlinéscă.—1812. Martie 10.

Dumitrache Racoviţă vel Logofĕt.

Cod. LXXII, fila 330.

Anexa No. 121.

De la întâiul Divan şi Comitet al principatuluĭ Valahieĭ

Anaforaua acésta a Dumnéluĭ cinstituluĭ vel Logofĕt următóre fiind hotărîreĭ Comitetuluĭ, ce s'aŭ dat asupra pricineĭ, o întăresce Divanul şi volnicesce pe . . . . . . copil de casă de Divan Zapciul cel orânduit, sĕ mérgă la sud. Prahova, unde prin marafetul dumnélor Ispravnicilor judeţuluĭ, să se îndatoreze pârâtul Nicolae Iordăchiu a sta în socotélă şi ceea-ce se va alege că este dator la jăluitorul Vameş, să şi-'ĭ împlinéscă de la el rânduitul mumbaşir.— 1812, Martie 20.

Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, vel Vist, biv vel Medelnicer.

Anexa No. 122. (pag. 518 vol. IV)

Divanul către Ispravnicĭ, în 16 April 1808, ordonă prohibiţiunea esportuluĭ de vite marĭ şi de zaherea, după cum maĭ înainte era şi acum după porunca prea înaltă ce-aŭ primit Divanul. «Să daţĭ poruncĭ la căpitaniĭ margineĭ i la zapciĭ şi la toţĭ slujbaşiĭ de obşte şi să vĕ chizăşuiţĭ cu eĭ a întări paza margineĭ cu mare străşnicie şi să nu cuteze a lăsa să trécă şi să ésă nemic afară din ţéră peste hotare, afară numaĭ de catârĭ, râmătorĭ şi vin, dar şi acestea să nu fie slóbode a trece fără de cartea Divanuluĭ; iar cele-l-alte, care sunt a le hrăni, caiĭ, vitele marĭ şi vitele micĭ, aŭ să fie de tot poprite, ca nicĭ de cum să nu se sloboḑéscă, sciind cel ce va urma acésta şi cel ce printr'a luĭ sciinţă se va face, când se vor dovedi, hotărât să scie, că cu ocna aŭ a se pedepsi precum şi Dumnévóstră pentru neîngrijire nu veţĭ fi maĭ puţin învinovăţiţĭ.»

Cod. LVI, fila 1 verso.

Anexa No. 123. (Pag. 519 Vol. IX)

1808, Maiŭ 24.—Poruncĭ la Ispravnicĭ, ca Vameşiĭ de pe la plaiurĭ să nu iae vamă maĭ multă peste ponturĭ sudiţilor chesaricescĭ, atât ceĭ ce merg cu marfa de aicĭ înăuntru, şi de acolo aicĭ, pentru că acésta s'aŭ făcut cunoscută după nota Agenţiĭ ce s'a trimis de la 21, ale aceştiĭ lunĭ, că dovedindu-se că aŭ maĭ făcut acestea urmărĭ, nu numaĭ va întórce îndouit, ci încă se va şi pedepsi.

Cod. LVI, fila 360 verso.

Anexa No. 124. (Pag. 519 Vol. IX)

Kuşnikof ordonă, la 2 April, 1809 de la Câmpina, să întórcă înapoĭ vama ce aŭ luat de la sudiţiĭ austriacescĭ, cu carĭ aŭ fost în judecată şi să-ĭ lase ne supĕraţĭ de vamă.

Cod. LVI, fila 62 verso.

Anexa No. 125. (Pag. 519 vol. IX)

De la Divan către Ispravnicĭ ot. sud...,

Insciinţăm Dumneavóstră, că Măria Sa Prea Inălţatu Feld-marschal Prozorofschi, de la 20 ale acesteĭ lunĭ aŭ trimis notă prin înscris porunca Măriĭ Sale facênd cunoscut Divanuluĭ, că de la Marchitanĭ carĭ aduc pe la polcurĭ celea trebuincióse lucrurĭ şi bĕuturĭ de la Rusia, iaŭ venit jalbă cum că de către dregătoriĭ pămîntuluĭ aĭ ţĕreĭ, Moldavia şi Valachia, li se ia mare vamă, adică întâiŭ la graniţă, apoĭ prin alte locurĭ ale ţĕreĭ, şi Măria Sa voind ca să fie pentru armie de tótă îndestulare fără scumpĕtate, poruncesce Divanuluĭ, ca să deie straşnice poruncĭ cuĭ se cade, ca de acum înainte de la Marchitanĭ pentru mărfurĭ şi alte trebuincióse, ce le aduc la armie nicĭ într'un loc să nu se supere, şi nicĭ o vamă să nu li să iae, ci fără de zăbavă să-ĭ şi slobóde, dară ca să nu se întâmple cine-vaşĭ cu numire că duce pentru polcurĭ celea trebuincióse, să facă alt negoţ al sĕŭ şi să scape de vama cea obişnuită a ţĕreĭ, de aceea aŭ poruncit Măria Sa că toţĭ dregătoriĭ polcurilor când vor trimite după cumpĕrarea mărfurilor şi alte trebuincióse ale polcurilor din Rusia, Marchitanĭ, carĭ vor merge să aibă de la dênşiĭ mărturiĭ cu iscălitura lor, ca să le pótă arĕta unde se cuvine, în care anume să pue, ce fel de marfă şi alte trebuincióse, şi până la câtă sumă de banĭ are să cumpere a duce la polcurĭ, cu care mărturie să fie apĕrat şi nesupĕrat de vamă, şi să nu fie opriţĭ undeva-şĭ; decĭ după maĭ sus arĕtata poruncă Măriĭ Sale, poruncesce Divanul Dumnévóstră, să publicarisiţĭ acésta în tot judeţu, ca nimenĭ, orĭ din vătaşĭ saŭ din zabiţĭ, să nu se îndrăznéscă a face cerere saŭ supĕrare câtuşĭ de puţină acelor marchidanĭ ce vor avea acest fel de doveḑĭ, precum s'aŭ ḑis maĭ sus, la marfa ce aduc pentru trebuinţa polcurilor Impĕrătescĭ armiĭ, nicĭ să-ĭ zătignéscă din drum cât de puţin că straşnic se vor pedepsi, ci dar şi Dumnévóstră să îngrijiţĭ, ca să se păzéscă tot-d'auna cu străşnicie porunca Măriĭ Sale prea Inălţatuluĭ Prinţip, ce se arată maĭ sus, pentru sloboḑenia marchitanilor de la polcurile rusescĭ.—1808, Martie 28.

Cod. LIV. fila 301, verso.

Anexa No. 126. (Pag. 520 vol. IX)

Pe 1811 vama esportuluĭ vitelor marĭ şi micĭ (afară de caĭ opriţĭ) a cumpĕrat-o cu leĭ 95010 Paharn. Deşliu. Divanul ceru aprobarea licitaţiuneĭ la 18 Ian. an. 1811.

Cod. LXVI. fila 65 verso.

Anexa No. 127.

Către Steter

Vameşul Carvasaraleĭ din Bucurescĭ jăluesce Divanuluĭ «că la schelele ce sunt pe lângă Dunăre, tot-d'auna maĭ nainte avea carvasaraoa câte un om orânduit pentru strînsul vămeĭ şi vrênd a orândui şi acum la Zimnicea pe un Toader şi la Giurgiu pe un Pisco... să rógă să li se deie de la Ex. Sa câte o poruncă, să nu fie zăticniţĭ de către cineva-şĭ la strînsul venituluĭ vămeĭ.» Divanul recunósce dréptă cererea.—1811, Feb. 12.

Cod. LXVI. fila 70 verso.

Anexa No. 128.

La 27 Feb. 1811, Divanul I la vice-preşedinte, să redeie de fie-care vamă după marginea Dunăreĭ câte o poruncă deschisă către partea ostaşéscă, ca să dee voie vameşilor să-şĭ îndeplinéscă slujba, căcĭ la din contra eĭ nu vor plăti baniĭ arenḑeĭ la Visterie şi «se pricinuesce pagubă Cămăreĭ împĕrătescĭ».

Cod. LXVI, fila 73 verso.

Anexa No. 129.

Sudiţiĭ austriacĭ şi ómeniĭ aĭ Agenţieĭ nu se supun a plăti vama, Divanul cere luĭ Steter «ca prin mijlócele ce se va socoti, să se deie nizam, atât pentru acéstă împotrivă urmare, cât şi pentru a fi sudiţiĭ următorĭ poruncilor ce sunt date, a nu se păgubi slujba vămeĭ de dreptul eĭ».—1811, Mart. 21.

Cod. LXVI, fila 84.

Anexa No. 130.

Vameşul de la Slatina-Olt se jăluesc, că nu-ĭ lasă gheneraliĭ muscalĭ să ia vama legiuită de la mărfurile ce aŭ venit din ţéra turcéscă şi de la cele ce aŭ mers de aci acolo, nicĭ dupe ce gheneralul Steter a dat vameşilor carte la mână să fie liberĭ a-şĭ lua vama după contracte.—1811. Oct. In 1812. Marte altă nouă reclamaţiune. (*Cod. 66*, *fila 198 verso*).

Cod. LXVI, fila 143 verso.

Anexa No. 131.

La 1812, vămile le ţine Vist. Hagi Mosc. El se jăluesce că marchitaniĭ sudiţĭ ruşĭ nu se supun a plăti vama la Focşanĭ, de şi contractul prevede, că aŭ a plăti şi marchitaniĭ ruşĭ întocmaĭ ca pămênteniĭ, la suta po talerĭ 3, şi pentru marfa ce vor vinde la oştirile rusescĭ, în lagăre, «să plătéscă vama după tarif. Divanul intervine la Repninski în favórea dreptei reclamaţiunĭ a luĭ Hagi Moscu. —1812. Martie 23.

Cod. LXVI, fila 201.

Anexa No. 132. (Pag. 521 Vol. IX)

I-iul Divan către Repninscki, că vameşiĭ de Câmpina se jăluesce, că soldaţiĭ ruşĭ din Ploescĭ, Tîrşor i Baicoiŭ merg la puţurile de păcură şi în silnicie strîng păcură pentru trebuinţa lor, bătênd şi pre orânduiţiĭ ce-ĭ are acolo la puţurĭ, din care, ḑic, că li se pricinuesce pagubă. Ci fiind-că numiţiĭ prin contractul Divanuluĭ aŭ cumpĕrat păcura pe acest an, pentru ca să nu nască de la Divan vre-un scăḑĕmânt din sferturile Visterieĭ ce plătesc, să bine-voescĭ Ex. Ta a le porunci să nu maĭ mérgă acolo la puţurile cu păcură, să le facă supĕrare. — 1812, Marte 21.

Cod. LXVI, fila 202.

Anexa No. 133. (Pag. 520 Vol. IX)

1811 Aprilie 12. — S'aŭ dat poruncă la Ispravniciĭ de Teleorman după jalba ce aŭ dat Vameşiĭ judeţuluĭ, plângându-se, că li se pricinuesce mare pagubă cu apĕrarea de vamă ce s'aŭ făcut prin porunca Divanuluĭ la anaforaua Logofeţieĭ, têrguluĭ Mavrodinu sud Teleorman, căcĭ toţĭ lŏcuitoriĭ aflând că acolo vamă nu se plătesce, iurudisesc atât de printr'acele judeţe, cât şi prin altele cu vite şi verĭ-ce aŭ de vênḑare, tot la acel têrg, şi dintr'acésta pricinuindu-li-se învederată pagubă, urméză a fi şi eĭ împotrivitorĭ la rĕspunderea sferturilor; pentru aceea dar şi pentru un lucru pricinuitor, de pagubă huzmetuluĭ şi hazneliĭ, Divanul aŭ poruncit Ispravnicilor că de acum înainte să dea de scire tuturor, că aŭ voĭe vameşiĭ a intra într'acel târg şi a vămui după ponturĭ şi catalog, afară numaĭ de la zaherele şi vite ce vor cumpĕra lŏcuitor de la lŏcuitor pentru trebuinţa lor.

Cod. LXV. Fila 65.

Anexa No. 134. (Pag. 520 Vol. IX)

De la întâiul Divan şi Comitet al principatuluĭ Valahieĭ

Dumnévóstră Ispravnicilor ot sud Teleorman, cu tóte că prin întărirea Divanuluĭ ce s'aŭ dat la anaforaua Logofeţieĭ marĭ, de la 5 ale trecutuluĭ Martie, pentru slobodenia facereĭ têrguluĭ de la satul Mavrodinu sud Teleorman, se poruncesce, ca vitele şi verĭ-ce alte lucrurĭ ce se vor vinde într'acest têrg de vamă să nu se supere, dar fiind-că vameşiĭ judeţuluĭ prin jalbă către Divan se plâng, ḑicênd că cu apĕrarea vămeĭ ce s'aŭ fost făcut la acest têrg, li se pricinuesce o mare şi nesuferită pagubă, din care urméză a fi şi eĭ împotrivitorĭ la răspunderea sferturilor, căcĭ lŏcuitoriĭ atât din acest judeţ cât şi de prin alte sate auḑind că nu plătesc vamă, aŭ iurdisit cu vite şi cu orĭ-ce aŭ de vênḑare tot la têrgul Mavrodinul, şi fiind-că cu acéstă apĕrare de vamă cércă pagubă huzmetul şi hazneaua; de aceea dar Divanul poruncesce; să înscünţaţĭ pe toţĭ de obşte, ca să scie că de acum înainte aŭ vameşiĭ voĭe şi sloboḑenie a lua vamă şi de la acest têrg întocmaĭ după coprinderea ponturilor şi a catalogului de la tóte altele, afară numaĭ din zaherelele şi de vitele ce vor cumpĕra lŏcuitoriĭ uniĭ de la alţiĭ pentru hrana lor, la care nu aŭ a se supĕra de vamă întru nimica, iar porunca ce s'aŭ ḑis maĭ sus că a fost dată maĭ nainte să rĕmâe a fi rea şi neţinută în sémă.—1811, Aprilie 11.

Ignatie Mitropolit, Grigorie Ghica, Isaac Ralet, Mihalache Manu, vel Vist., biv. vel Logofĕt.

Cod. LXV. Fila 70 verso.

Anexa No. 135. (Pag. 520. Vol. IX)

Ardeleniĭ, neguţătorĭ de vite, sudiţĭ K. K. se jăluesc că li s'a luat vamă la vite maĭ mare de cât după ponturĭ, Divanul orînduesce cercetare prin Nicolae Logofĕt de Divan, la 25 August 1812.

Cod. LXIV. Fila 121 verso.

Anexa No. 136.

Maĭ mulţĭ vameşĭ cer să li se restitue baniĭ ce aŭ dat când i-aŭ pus în funcţie Constantin Filipescu.

La 5 Octombrie 1812, comitetul scrie, «cinstit Dumnéta frate vel Bane Constantin Varlaam, veĭ vedea acéstă jalbă, pentru care Divanul te poftesce pe Dumnéta, ca să li se facă despăgubirĭ jăluitorilor, a nu rĕmâne nepăstuiţĭ, iar de este pricina într'alt chip şi aĭ a rĕspunde Dumnéta împotrivă, să ne arĕţĭ în scris».—1812, Octombrie 5.

Isaac Ralet, Barbu Văcărescu C. Samurcaş.

Cod. LIV. Fila 113 verso.

Anexa No. 137.

Cărţile ce saŭ făcut Căminaruluĭ pentru căminărie

De la căimăcămia ţĕreĭ româncĭ.

Cinstiţĭ Dumnévóstră boerĭ Ispravnicĭ ot. sud. Muscel, sănătate vĕ pohtim, fiind-că Dumnéluĭ vel Căminar ne-a făcut arĕtare, cum că pe acest următoriŭ an slujba căminăritului acestuĭ judeţ nu s'aŭ vêndut, ci aŭ rĕmas de s'aŭ căutat tot de ceĭ ce aŭ avut'o, şi fiind-că anul trecut a fost vêndut judeţu acesta în tal. o sută cincĭ-ḑecĭ, scriem Dumnévóstră, să cercetaţĭ, şi pe acela ce va fi căutat şi va fi strîns venitul acesta să-l apucaţĭ a împlini dreptul căminărieĭ, ce va fi strîns de la ḑi întâiŭ de Ghenar până acum, şi să-ĭ trimeteţĭ aicĭ fără zăbavă, urmând şi de acum înainte a se căuta huzmetul acesta tot de cel ce s'aŭ căutat până acum, că iarăşĭ în vreme să-ĭ trimiţă aicea, de care să avem rĕspunsul Dumnévóstră.—1807, August 20.

Asemenea carte s'a făcut la Vlaşca, că s'aŭ vêndut în anul trecut în talerĭ 300.

Asemenea la Teleorman 340, şi Zimnicea 3.050.

Asemenea la Olt 690.

Asemenea la Ialomiţa 50.

Asemenea la Craiova 3.250.

Cod. LIV. Fila 56 verso.

Anexa No. 138. (Pag. 522. Vol. IX)

De la Divan

Fiind-că din multele jălbĭ ce aŭ venit la Divan, ne-am însciinţat, cum că la huzmetul vinăriciuluĭ şi al oierituluĭ saŭ urmat mare catahrisis de către slujbaşĭ, cu luare maĭ mult de cât a fost orânduit în ponturile acestor slujbe, şi ne maĭ putîndu-le Divanu suferi, s'a făcut cunoscut atât prea sfinţieĭ sale părinteluĭ Mitropolituluĭ, iubitorilor de Dumneḑeŭ, părinţilor Episcopĭ, cât şi la tótă óbştea boieréscă, acestea ne-suferite jafurĭ ale slujbaşilor acestor slujbe, care şi adunându-ne cu toţiĭ la sfânta Mitropolie, cu sfat de obşte s'aŭ găsit cu cale, şi saŭ orânduit deosebită comisie de patru fraţĭ boerĭ, adică: Dumnéluĭ biv. vel. Ban Costache Ghica, Dumnéluĭ vel Vornic Barbu Văcărescu Dumnéluĭ biv. vel. Vornic Grigorie Ghica şi Dumnéluĭ vel. Vornic Constantin Bălăceanu, carĭ Dumnélor orânduiţiĭ Boerĭ te orânduesce pe dumnéta. . . . . decĭ luând copiĭ după condica Divanuluĭ de ponturile şi poruncile acestor slujbe, cum şi catastişele slujbaşilor de vinăriciŭ şi oierit, de la gazdele slujbelor, să mérgă la sud. . . . . unde împreună să ieĭ cu Dumnéta şi pe tacsildarĭ cu slujbaşiĭ ce iaŭ avut orânduiţĭ la aceste slujbe, şi prin marifetul Boerilor Ispravnicĭ, să cercetezĭ cu mare scumpĕtate, ca să iaĭ curată şi întrégă pliroforie de năpăstuirea şi încărcătura ce s'a făcut, şi aşa pliroforisindu-te de dreptul adevĕr, să facĭ catastih cu treĭ rigle, arĕtând în cea d'întâiŭ câţĭ banĭ aŭ luat slujbaşiĭ de la fieş-care, în cea de al doilea câţĭ era datorĭ să deie după ponturile slujbeĭ, şi în cea de a treia riglă, câţĭ aŭ dat maĭ mult peste poruncă, ca să iae comisia întrégă pliroforia de câtă năpăstuire şi jaf s'a făcut ticăloşilor lŏcuitorĭ, de verĭ-care tacsildarĭ slujbaș, scăḑêndu se însă slujbașiĭ și vinăriceriĭ cu încărcătura la ḑece douĕ, iară slujbașiĭ oierĭ cu ciurucu cel obișnuit, care s'a luat și în anul trecut, și Dumnéta orânduitule cercetătoriŭ aĭ să corăspondarisescĭ pentru acestea cu Dumnélor frațiĭ Boerĭ ce sunt orânduițĭ la acéstă comisie, și comisia ca să iae adevĕrată încredințare, de s'aŭ urmat asuprirea ce ne-am însciințat, că s'aŭ făcut la căûtatul acestor huzmeturĭ, și maĭ vêrtos ca să nu rĕmâe bănuială că nu s'aŭ arĕtat dreptul adevĕr, prin pitac am făcut cerere la prea Sfinția sa părintele Mitropolit, ca să deie carte de blăstem asupra ipochimenuluĭ Dumitale, și asupra lŏcuitorilor, ca să nu asupréscă pre slujbașĭ, cu arĕtărĭ de dărĭ maĭ mult, saŭ Dumnéta pentru interesu-țĭ să facĭ hatîrurĭ cuĭva-șĭ, și așa făcênd și urmând întocmaĭ deosebit că-țĭ va fi slujba cunoscută de tótă obștea boeréscă, dară și pentru ostenéla Dumitale ți se orânduesce să iaĭ zăciuială din tóte aceste catahrisis câte veĭ găsi la aceste slujbe și se orânduesce și treĭ cazacĭ aĭ avea lângă Dumnéta pentru înlesnirea căutatuluĭ acestor slujbe ; de care strajnic poruncim și Dumnévóstră Ispravnicilor județuluĭ, să dațĭ tot felul de mână de ajutor orânduituluĭ cercetător spre a putea săvârși porunca acésta fără cel maĭ puțin cusur, că împotrivă făcênd arĕtărĭ comisia la Divan, că n'aŭ putut cercetătorul să facă urmare porunceĭ, atuncĭ înși-vĕ Dumnévóstră vĕ vețĭ învinovăți cu a respunde din casele Dumnévóstră orĭ-ce jaf și mâncătorie se va fi făcut sĕracilor lŏcuitorĭ de către tacsildari și slujbașĭ; acésta poruncim.—1808. Martie 1.

Cod. LIV. Fila 271.

Divanul, la 18 Noembrie 1809, face volnicie în 5 județe «ot peste Olt», să cerceteze și de le va fi luat slujbașiĭ oerit saŭ văcărit, să le întórcă înapoĭ până la un ban și Dumnéluĭ Banu Craioveĭ să-ĭ deie mână de ajutor, orânduindu-se și un ofițer de către Ex. Sa general Enghelhardt.—1809. Noembrie 18.

Cod. LXI. Fila 40.

De la întâiul Divan către Dumnélor Ispravniciĭ din Dâmlovița.

Ex. sa gen. Engelhardt vice-president al Divanuluĭ, prin predlojenie către Divan face arĕtare, cum că s'aŭ însciințat *de la ofițerul acestuĭ județ*, că zabețiĭ spătărescĭ ce sunt orânduițĭ pentru paza județuluĭ, ar fi făcênd jafurĭ și mâncătoriĭ lŏcuitorilor. De aceea Divanul poruncesce Dumnévóstră, ca de față cu însușĭ ofițerul să cercetațĭ cu scumpĕtate: ce zabițĭ anume aŭ făcut jafurĭ și mâncătoriĭ și de la carĭ lŏcuitorĭ earășĭ anume ce jafurĭ aŭ făcut? Și dreptul adevĕr în ce chip vețĭ dovedi să înșciințațĭ Divanuluĭ, nefăcênd și la acéstă poruncă tăcere, ci cât maĭ în grabă să însciințațĭ Divanuluĭ. 1810. August 29.

Intre semnăturĭ este a luĭ Grigorie Ghica, Istrate (Crețulescu) Const. Bălăcénu și vel Vist.

Cod. LVI. Fila 104.

Anexa No. 139. (Pag. 522. Vol. IX)

I-iul Divan către Enghelhard, la 18 Februarie 1810, după predlogenia luĭ Bogration I-iul Comandant al armieĭ, care a făcut să se alcătuiască Comisiĭ cercetătóre prin tótă ţéra a abuzurilor sĕvîrşite. Lângă Gheneraliĭ orînduiţĭ de Bogration Divanul este chemat să alégă 4 boerĭ, însă doĭ din ceĭ iscăliţĭ în arĕtarea de rugăciune ce s'aŭ făcut către strălucirea Sa şi alţĭ 2 din ceĭ neiscăliţĭ. Divanul însă socotind pre ceĭ în maĭ sus numita arĕtare iscăliţĭ boerĭ cu maĭ multă silinţă spre descoperirea năpăstuirilor şi jafurilor ce s'aŭ urmat prin ţéră în arĕtata diastimă de vreme, adecă de la lét 1808 Iulie, până la sfârşitul luneĭ acesteia februarie (1810) şi spre a se putea descoperi maĭ cu înlesnire tóte acele nedrepte luărĭ şi póte şi maĭ multe, precum nădăjduim, dupĕ necontenitele jălbĭ ale lŏcuitorilor, ce pe tóte ḑilele vin la Divan; de aceia dintre boeriĭ ceĭ iscăliţĭ am ales treĭ, adică pe Dumnéluĭ Ban Costache Ghica, pre Dumnéluĭ Vorn. Constantin Bălăcénu şi pre Dumnéluĭ Logofĕt Costache Samurcaş, şi din ceĭ neiscăliţĭ numaĭ unul adecă pre Dumnéluĭ Logofĕt Iordache Slătineanu şi ca să lipséscă orĭ ce fel de bănuială de la mijloc, atât pre acestĭ 4 boerĭ cât şi pre ceĭ-l-alţĭ 17 cercetătorĭ ce are a se rîndui prin judeţe, îĭ va îndatora Divanul şi *la jurământ*, că la cercetarea ce are a se face, vor păzi dreptatea şi nu vor părtini cu voie veghiată nicĭ la alta. Dar ca şi ostenéla Dumnélor (ce urméză a fi fórte multă) să nu rĕmână zadarnică şi nerăsplătită, se cuvine, dupĕ vechiul obiceiŭ al ţĕreĭ, ca din orĭ câţĭ banĭ se vor dovedi prin cercetarea Comisieĭ rĕŭ şi cu nedreptate luaţĭ de prin ţéră să li se dee Dumnélor *ḑeciuială*, care are a se împărţi din douĕ, adică jumĕtate să se dea dumnélor şi cea-l-altă jumĕtate tuturor cercetătorilor ce ce vor orîndui în parte pe la fie-care judeţ, drept ostenélă şi cheltuiala Dumnélor din suma ce fieş-care prin silinţa sa va descoperi în judeţul ce se va orîndui, iar aceĭ 17 cercetătorĭ, dupĕ ce se vor alege de către Dumnélor boeriĭ comisarĭ, se va face cunoscuţĭ şi Divanuluĭ, iar baniĭ ce se vor împlini de la ceĭ ce vor rĕmâne datorĭ dupĕ cercetarea Comisieĭ, rugăciunea nóstră şi a Dumnélor ceĭ-l-alţĭ boerĭ ce sunt iscăliţĭ în maĭ sus numita arĕtare, este, ca să se întórcă înapoĭ ticăloşilor locuitorĭ spre óreş-care ajutor şi mângâerea lor. Dar când acéstă a nóstră rugăciune nu se va găsi cu cale, ne rugăm măcar jumĕtate să se întórcă locuitorilor şi cea-l-altă jumĕtate să rĕmâe pe séma Visterieĭ, ca să se ajutoreze cu eĭ la împlinirea necontenitelor *trebuinciόse (sic)* ale prea puternicilor împĕrătescĭ oştirĭ, care acésta privesce iarăşĭ spre ajutorul, mângâerea şi un simţitor repaos al lŏcuitorilor, şi spre desĕvêrşita încredinţare a lor că aceste urmărĭ de jafurĭ nu s'aŭ făcut prin sciinţa celor maĭ marĭ stăpânitorĭ

Divanul cere la acéstă întărire prin rĕspuns în scris Cneazuluĭ prin intervenirea luĭ Enghelhard. Lucrul îl cere fără de întârḑiere, căcĭ cu cât se va face întîrḑiere, cu atât maĭ mult se adaogă ticăloşia lŏcuitorilor şi cheltuială la trebile lor, ce fac viind aicĭ cu jălbĭ pe tóte ḑilele şi neputênd dobândi nicĭ un folos. — 1810, Febr. 18.

Cod. LXI, fila 58 verso.

La 21 Febr. 1810. I-iul Divan (semnaţĭ: Gavril Mitropolit şi Exharh, Gregore Ghica, Istrate Creţulescu şi Vistierul Varlaam, scriŭ boerilor, citaţĭ în actul de sus, că Cnézul Bogration a otărît înfiinţarea comisieĭ cercetătóre prin tótă ţéra. Din partea muscalilor se rînduesc în comisie Gheneral Maior Bahmetiev şi gheneral Maior Macsimov. I-ul Divan vestesce boerilor ca maĭ sus.)

Cod LXI fila 59—60 verso.

Anexa No. 140

Către gheneralul Steter.

La Comisia cercetătóre ce este orînduită ca să teoriséscă socotelile Dumnéluĭ biv vel Vistier Constantin Varlaam, fiind trebuinţă de un logofĕt vrednic şi cu bună sciinţă, s'aŭ şi găsit un Zamfir Stan Vistier, carele fiind cercat şi destoinic la acest fel de trébă, s'aŭ şi orânduit, căruia pentru ostenéla sa Divanul a găsit cu cale a i se orîndui câte talerĭ 200 pe lună până se va isprăvi theoria acestor socotelĭ. Pentru care rugăm pe Excelenţa Sa să aibă Divanul cinstit rĕspuns, ca să scie şi numitul Logofĕt că are a i se urma acéstă léfă în diastima de vreme ce s'aŭ ḑis maĭ sus şi să îmbrăţişeze tréba întru care s'aŭ orînduit. — 1811, Martie 19.

Cod. LXVI fila 83 verso.

Anexa No. 141

Către Excelenţele lor Gheneraliĭ Maiorĭ Bachmetiev şi Masimov orînduiţiĭ asupra comisieĭ cercetărilor.

De la întâiul Divan

Cu cinste primind Divanul predlogenia Excelenţeĭ Vóstre de la 23 ale trecutuluĭ Februar, am vĕḑut cele cuprinḑĕtére, că din boeriĭ ceĭ iscăliţĭ în arĕtarea de rugăciune, ce s'aŭ dat către strălucitul Cnéz, să orînduiască Divanul 2, ca să arĕte trebuinciósele doveḑĭ la lucrarea comisieĭ, sciut să fie Excelenţeĭ Vóstre, că Divanul sciind că aceĭ boerĭ iscăliţĭ vor avea maĭ multă silinţă de a descoperi cele ce vor fi de trebuinţă la cercetarea comisieĭ; de aceea spre maĭ multă înlesnire aŭ orînduit 3 dintr'aceĭ boerĭ, adică pe Dumnéluĭ Banul

Costache Ghica, pe Dumnéluĭ Vornicul Constantin Bălăceanu şi pe Dumnéluĭ Logofĕt Constantin Samurcaş, iar din ceĭ neiscăliţĭ numaĭ unul, adică pe Dumnéluĭ Logofĕt Iordache Slătineanu. Asemenea aŭ orînduit şi 2 *deputaţĭ*, însă pe Căminarul Gr. Grecénu şi pe Slugerul Stefan Lăcusteanu, carĭ se vor şi arĕta către Excelenţa Vóstră împreună şi cu scriitoriĭ ceĭ trebuincioşĭ.—1810, Martie 3.

Cod. LXI fila 65 verso.

Anexa No. 142

La 13 Martie 1810 Intêiul Divan face de scire luĭ Bogration cum a regulat comisia de cercetare a abuzurilor de prin judeţe. Ḑice că «încă de la 18 ale trecutuluĭ Februar Divanul a făcut arĕtare Excelenţeĭ Sale General Engelhard, ca să le arete (acele disposiţiunĭ) Străluciréĭ Tale spre a se întări, şi încă nicĭ până acum Divanul rĕspuns n'a primit. De care şi ne rugăm străluciréĭ Tale, ca să aibă Divanul poruncă în ce chip să urmeze, spre a se putea pune în lucrare porunca şi hotărîrea străluciréĭ Tale şi a nu se maĭ trepăda ticăloşiĭ locuitorĭ venind pe aice cu jălbĭ necontenit la Divan şi cerêndu-şĭ despăgubirea de năpăstuirile şi jafurile ce li s'aŭ făcut». — 1810, Martie 13.

Cod. LXI fila 68 şi verso.

Anexa No. 143

La 17 Noembre 1809 Divanul volnicesce anumiţĭ boerĭ trimişĭ prin tóte judeţele din ţéră să cerceteze, ce banĭ s'aŭ luat în fie-care judeţ încărcătură şi năpaste la *dijmărit,* vinăriciŭ, oerit, şi la alte orînduelĭ orĭ de către Ispravnicĭ orĭ de către Zapciĭ, saŭ de orĭ ce alte obraze, să-ĭ împlinéscă şi să-ĭ dea îndărăt locuitorilor, făcênd catastih pentru tóte acele încărcăturĭ şi nepăstuirĭ care catastih să ni se aducă aice, ca să se vadă şi de către noĭ. — 1809 Noembre 17.

Cod. LVI fila 91 verso.

Anexa No. 144

De la Divan orînduind cercetător pre Pitarul Velcea prin judeţele Vlaşca Teleorman şi Olt, la 1 Decembrie 1809, de abusurile slujbaşilor dijmarĭ, vinăricerĭ şi oerĭ. Pe ceĭ care vor fi dovediţĭ că aŭ făcut abuz să-ĭ ridice în fiare despăgubind şi pe locuitorĭ.

Cod LVI fila 94 verso.

Anexa No. 145

De la întâiul Divan și Comitet.

Fiind-că s'aŭ pliroforisit Divanul că lŏcuitoriĭ din sud Gorj aŭ pătimit încărcăturĭ și năpăstuirĭ la dijmărit, la vinăriciŭ și la oerit și fiind-că după atâtea poruncĭ ale Divanuluĭ, ce s'aŭ dat de a înceta acel fel de încărcăturĭ și năpăstuirĭ, următorĭ nu s'aŭ făcut; pentru aceea dar iată că Divanu, într'adins orînduesce pe Dumnéluĭ Rătescu Logofét za visterie, căruia i se dă volnicie printr'acéstă carte a Divanuluĭ, ca să mérgă la maĭ sus numitele judeţe, să facă scumpă și amĕnuntă cercetare și orĭ pe care din lŏcuitorĭ va dovedi că în adevĕr s'aŭ încărcat saŭ năpăstuit și li s'aŭ luat maĭ mult peste poruncile Divanuluĭ, orĭ la plata dijmărituluĭ, orĭ la a vinăriciuluĭ, saŭ la a oerituluĭ, toţĭ aceștĭ banĭ ce li se vor fi luat maĭ mult să apuce pe înșiĭ tacsildariĭ acestor slujbe, ca să împlinéscă acel jaf înapoĭ pe la locuitorĭ până la un ban iar de vor pricinui tacsildariĭ, că acel jaf s'aŭ făcut de către slujbașĭ ascultare să nu le dea ci tacsildariĭ îșĭ vor căuta cu aceștĭ slujbașĭ și apoĭ, după-ce va împlini, cum ḑicem, pe la lŏcuitorĭ acel jaf să și ridice în fiare pe aceĭ tacsildarĭ și în buna pază să'ĭ aducă aicĭ la Divan împreună și cu catastih arĕtător anume cuĭ, ce împlnire aŭ făcut și câţĭ banĭ și pentru-ce? Ca să scie orînduitul cercetător ce sunt lŏcuitoriĭ datorĭ a plăti, drept acestor slujbe, iată arĕtăm maĭ la vale coprinderea ponturilor, însă: dijmărit de un stup i de un rîmătorĭ, câte parale 12 fără plocon și ciuruc nicĭ parale de numĕrătóre, fără numaĭ 2 parale pentru răvaș de plată, iar oerit po banĭ 20 cum și plocónele îndoite, de la una până la 10 plocóne câte 2 banĭ de óe, iar de la 10 în sus orĭ câtă sumă va avea fieșce-care stăpân câte talerĭ unul banĭ 40, de nume i de numĕrătóre câte 8 parale de turmă și de răvaș de tot numele; câte 4 parale de vadră i 4 parale de cramă și 2 parale pentru răvaș i pârpăr.

Acestea sunt cuprinḑetóre ponturilor Divanuluĭ, iar nu maĭ mult, însă de va arăta vr'un tacsildar că slujbașiĭ aŭ lucrat jafurĭ și încurcăturĭ făr'de scirea și porunca lor, atuncĭ orînduitul cercetător, chiar pe aceștĭ slujbașĭ băgându-ĭ în fiare să-ĭ aducă aicĭ.—1809, Decembrie 1.

Cod. LVI fila 96 verso.

Anexa No. 146.

De la întâiul Divan și Comitet al principatuluĭ Valahieĭ.

Find-că Divanul s'aŭ însciinţat că la judeţe într'acest următor an s'aŭ făcut mare catahrisis și nĕpăstuirĭ la plata oerituluĭ i a dijmărituluĭ și a vinăriciuluĭ, lŏcuitorilor țĕriĭ şi împotriva acestor ponturĭ ale Divanuluĭ de maĭ jos arătate adecă:

Ponturile oerituluĭ.

«Toțĭ lŏcuitoriĭ pămêntenĭ să aibă a plăti oerit îndoit de tóte oile i caprele împreună cu mieiĭ şi eḑiĭ de una banĭ 20 cum şi plocónele îndoit, de la una până la ḑece câte doĭ banĭ de óie, iar de la ḑece în sus, orĭ pe câtă sumă va avea fieş-care stăpân să se ia plocon câte talerĭ unul baní patru-ḑecĭ de nume şi de numĕrătóre câte 8 parale de turmă şi de răvaş de tot numele câte patru parale, la care fórte să se ferórscă să nu céră oerit şi pe vitele mórte, adecă pe pieĭ, ci numaĭ pe cele ce se vor afla viĭ în pĕr la vremea ce se vor scrie de către slujbaşĭ de la acelea să se céră oerit, şi lŏcuitoriĭ să plătéscă.

Ponturile dijmărituluĭ.

«Ceĭ ce vor avea stupĭ i râmătorĭ, afară din ceĭ se scutesc, să aibă a plăti dijmărit câte patru-spre-ḑece parale de litră, nimic să nu aibă a da nicĭ ciuruc nicĭ plocon, fără de numaĭ acele douĕ parale de numĕrătóre cu răvaş de nume, şi slujba să aibă a se căuta până la vremea cea orînduită de la Divan iar cercătura până la sfârşitul luneĭ luĭ Decembre.

Ponturile vinăriciuluĭ.

«Vênḑarea vinăriciuluĭ cu lét 1811 s'aŭ găsit cu cale a se lua vinăriciŭ ca şi în anul trecut de vadră po parale ḑece, de la dajnicĭ, iar pentru încărcătură hotărîre s'aŭ făcut, ca să lipséscă cu totul, adecă aceea-ce se obicĭnui orĭ la ḑece una saŭ la ḑece douĕ, ci să se ea de la dajnicĭ numaĭ acele 10 parale de vadră pe vinul cel vor avea drept în vasele lor şi mĕsurătórea dréptă cu cotul ce să dă slujbaşilor, înfierat de Visterie, care mĕsurătóre să o facă când este vinul în butoiŭ orĭ fiert şi aşeḑat, saŭ maĭ înainte până a nu începe să fiarbă şi să nu strîmbeze cotul nicĭ într'o parte nicĭ într'alta cum şi lungul ce este afară din fund să nu se puie în mĕsurătóre, lipsind precum am ḑis cu totul orĭ-ce mijlóce de încărcătură, nicĭ răvaşele ce va da de plată să nu le dea órbe precum obicĭnuia, ci să coprinḑă aşa fieş-care bute cu suma vedrelor şi apoĭ făcêndu-se cinu gios de tótă suma vedrelor pentru buțile ce va avea fieş-care să ḑică că, câte ḑece parale de vadră fac talerĭ atâția, pentru care răvaşe să iea slujbaşul câte douĕ parale, şi scăunaşul de cramă câte patru parale şi aşa să dea şi sloboḑenie a 'şĭ rĕdica fieş-care vasele lor nempotrivițĭ; iar când vre-un lŏcuitor va avea lipsă de banĭ pentru plata vinăriciuluĭ şi va cere maĭ înainte a scóte vre-un vas cu vin să'l ducă să'l vênḑă, unul ca acela să'ĭ mĕsóre înainte şi să'ĭ dea drumul făr de a îndrăsni vinăriceriĭ a cere vre-un ban havaet, cu nume de slobodenie, că acelea s'aŭ rĕdicat cu totul, să nu maĭ fie nicĭ să se maĭ pomenéscă; de aceea Divanul orînduesce pe . . . . . . să mórgă la numitul judeţ, carele să facă amănuntă iscodire şi certare şi verĭ pe care slujbaşĭ va găsi împotriva acestor de maĭ sus arĕtate ponturĭ ale acestor slujbe, cu luare de banĭ şi de încărcăturĭ, să apuce să facă despăgubirĭ nĕpăstuiţilor lŏcuitorĭ, cu împlinire de dreptul fieş-căruia şi de urmarea şi sĕvêrşirea porunceĭ să aducă Divanuluĭ curată şi întrégă pliroforie.—1811, Decembre 23.

La Vâlcea, *Petrache Săulescu;*
La Olt, *biv vel Clucer Nicolae Jigârt;*
La Romanaţĭ, *Ilie Popescu;*
La Dolj, *Matache Ghica Logofĕt;*
La Mehedinţĭ, *Vasile Logofĕt;*

Cod. LXV, Fila 146 verso 147,

Anexa No. 147

Către gheneralul Enghelhard.

Fiind-că de către Excelenţa Sa prin predlojenie s'aŭ scris Divanuluĭ în trecutele ḑile, că în judeţele de peste Olt să ia banĭ în loc de lemne, iar prin graiŭ ni s'a ḑis, că şi în cele-l-alte 12 judeţe se urméză felurĭ de năpăstuirĭ şi luărĭ nedrepte lŏcuitorilor, de aceea rugăm pe Excelenţa Ta, să bine-voescĭ a trimite poruncĭ ale Excelenţeĭ Tale către Dumnélor ofiţeriĭ din tóte judeţele, ca peste ponturile şi poruncile Divanuluĭ să nu îngăduiască nicĭ pe Ispravnicĭ, nicĭ pe alt-cinevaşĭ din slujbaşiĭ judeţelor, orĭ pe vinăricerĭ a supĕra maĭ mult pe lŏcuitorĭ peste poruncile şi ponturile Divanuluĭ şi orĭ-cine se va dovedi că aŭ năpăstuit pe vre un lŏcuitor cu câtu-şĭ de puţin să'l îndatoreze negreşit a întórce înapoĭ şi apoĭ să însciinţeze pe Excelenţa Ta ca prin predlojenia Excelenţeĭ Tale să trimiţă Divanuluĭ a aduce aicĭ pe ceĭ vinovaţĭ, ca să-şĭ ia căzuta pedépsă, fiind-că şi Divanul din partea Sa a făcut cuviinciósele poruncĭ către Ispravniciĭ tuturor judeţelor.—1810, Octombrie 30.

Cod. LXVI, fila 45 verso

Anexa No. 148

Excelenţa Enghelhard.

Că boeriĭ ot sud Romanaţĭ aŭ făcut scire la Senatorul pentru Christea Sameş, că aŭ luat dărĭ maĭ mult din judeţ.

Cod. LXIII Fila 6 verso,

Anexa No. 149. (Pag. 523. Vol. IX)

Senetul ce s'aŭ dat Slăvituluĭ Dragoman Manuk pentru priveleghiĭ pe satele după moşia Dragomanuluĭ.

«Slăvitul Dragoman Manuk şi maĭ nainte şi după ce s'aŭ aşeḑat cu locuinţa în politia Bucurescĭ, multă avuţie şi ajutor aŭ arĕtat patrieĭ nóstre şi la toţĭ de obşte în vremĭ cumplite şi rĕsbóinice, fără nicĭ un fel de *interes* pentru lucrurile sale saŭ pentru tinerĭ, însă după urmă aŭ intrat şi la primejdia vieţeĭ slăvireĭ Sale. Acum iarăşĭ la multa şi grabnica trebuinţă a patrieĭ, când şi Visteria se află la o nemărginită strâmtóre de banĭ, Slăvirea Sa, aŭ dăruit din bună-voinţă talerĭ 60.000, care banĭ era îndatorată ţéra maĭ nainte cu zapis sub iscăliturile Divanuluĭ, pentru îmbulzite trebuinţe ale Visterieĭ. Deosebit aŭ maĭ dăruit alţĭ taleri 6000, cu dobânda pe 4 lunĭ la talerĭ 100000, cu care aŭ fost împrumutat Slăvirea Sa Visteria acum 4 lunĭ înainte la fosta mare trebuinţă ce aŭ avut ţéra. Prin care folosirĭ şi necurmate slujbe ce aŭ arĕtat învederate şi sciute, ne-aŭ îndatorat pe toţĭ, ce şi noĭ de obşte cu asemenea ajutorinţe şi mulţămirĭ să fim către Slăvirea Sa rĕspunḑĕtorĭ. Slăvirea Sa însă şi acum arĕtându-se spre patrie cu durere ca un desĕvêrşit patriot, alt-cevaşĭ maĭ mult n'aŭ vrut să priméscă, ce s'aŭ mulţumit numaĭ satele ce sunt cu locuinţa pe moşiile Slăvireĭ Sale din sud. Ilfov însă Tâncăbesciĭ cu un lude şi jumĕtate, Dragomirescĭ cu jumĕtate lude, Pupăza (ce se ḑice şi Hagi Gheorghe) cu douĕ lude şi móra Domnéscă (ce se ḑice şi Pasĕrea) cu un lude, precum în ḑiua de astă-ḑĭ sunt aşeḑate în extracturĭ să se scóţă din extracturile Isprăvnicatuluĭ, şi făcêndu-se deosebit caid în Visterie, curata dăjdie acestor 5 lude după numitele 4 moşiĭ, să o plătéscă casa Slăvireĭ Sale la Visterie şi de verĭ-ce angarale, podveḑĭ şi să fie zaherelele scutite şi ocrotite şi *judecăţile ce vor avea lŏcuitoriĭ acestor sate unul cu altu* să le caute eĭ şi la stăpânire saŭ la Divan, ne avênd Isprăvnicatul vre-o trébă şi vr'un amestec cu dênsele întru nimic. Către aceste verĭ câţĭ ómenĭ strĕinĭ fără pricină va putea găsi şi va aduce, Slăvirea Sa să-ĭ aşeḑe pe la numitele moşiĭ, plătindu-le dăjdia, iarăşĭ casa Slăvireĭ Sale la Visterie pentru ḑece case un lude, şi să fie şi aceştia ocrotiţĭ şi scutiţĭ de angarale, podveḑĭ şi zaherele, ne avênd Isprăvnicatul vre-o trébă şi vre-un amestec cu dênşiĭ asemenea întru nimic, după chipul ce s'aŭ scris maĭ sus pentru Saac, care acéstă găsire şi aducere de ómenĭ streinĭ, fără pricină, este cu folos Visterieĭ, iar nu cu pagubă. Drept aceea primite fiind aceste ḑise cererĭ ale Slăvireĭ Sale, ca un lucru lesne şi fórte puţin pe lângă facerile de bine ce aŭ cunoscut tótă patria de la Slăvirea Sa şi pe lângă slujbele ce aŭ făcut de obşte la tótă ţéra, cu banĭ cu multe sudorĭ şi strădaniĭ până la rĕpunere de viaţă, în chip de mulţămire cu sfat de obşte şi fonţiă a tot Divanuluĭ, am dat acéstă carte la mânile Slăvituluĭ Dragoman Manuk, din partea nóstră, sub iscăliturile nóstre şi întărită cu pecetea Divanuluĭ, ca să fie Măriei Sale şi Clironomilor Slăvireĭ Sale privileghiurĭ ohavnice tóte cum s'aŭ ḑis maĭ sus. Rugăm şi pe Dumnélor fraţĭ cinstiţĭ boerĭ ceĭ din urma nóstră după vremĭ, cu asemenea mulţămire şi temeiŭ să păzéscă acest privileghiŭ la Slăvitul Dragoman Manuk şi la toţĭ clironomiĭ Slăvireĭ Sale neclintit şi nestrămutat întru tóte câte am scris maĭ sus, prin ajutorul, mijlocirea şi silinţa Dumnevóstră, fiind-că la un făcĕtor de bine ca Slăvitul Dragoman, şi la un mare folositor în ale patrieĭ, carele prin mijlocirea Slăvireĭ Sale aŭ scăpat de vre-o câte-va orĭ politia Bucurescilor din primejdie, atât legea ηθπκέωδ cât şi cuvêntul cel firesc ne îndatoréză să fim mulţămitorĭ, rĕspunḑênd în tótă vremea bine pentru bine. S'aŭ scris în oraşul Bucurescĭ la lét de la 1809 Iulie 5 de Răducanul Filite şi s'aŭ trecut în condica Divanuluĭ şi în condica Sft. Mitropoliĭ

Dosofteĭ Mitrop., Iosef Argeşan, Const. Vist. Radu Golescu, Stefan Vist. Ralet.

Anexa No. 150. (Pag. 523. Vol. IX)

In 28 Martie 1810, La Aga şi la Starostea de neguţătorĭ să publicuéscă în tîrg că cine va fi muşteriŭ pentru apaltul cărţilor de joc să vie poĭmâne Mercurĭ la Divan, că este să se strige.

Cod. LXV fila 21.

Anexa No. 151. (Pag. 524. Vol. IX)

De la I-iul Divan şi Comitet, cinstiţĭ Dumnévóstră boerĭ: biv vel Serdar Dumitre Polizule, biv vel Serdar Nicola, biv Serdar Dinule, biv vel Medelnicer Arbut, biv vel Medelnicer Teodor Arcuda, biv vel Vameş Andronic, Kir Mihale Kiriţă şi Dumnéta Kir George Castris, fiind-că Divanul se află în mare cheltuélă spre întâmpinarea neapĕratelor trebuinciόse ale prea puternicilor oştirĭ şi altor curgĕtóre trebuinţe ale ţĕreĭ şi neavênd în altă parte vre-o nădejde, de ajutorinţă, de aceea prin sfat de obşte şi prin scirea şi a Excelenţeĭ Sale senatoruluĭ şi a presedenţieĭ Divanurilor, adevĕratul sfetnic de taină Krasno Miloşevicĭ, făcênd cuviinciósă, chizuire, s'a hotărît a se face numaĭ pe anul acesta apalt vênḑarea rachiurilor de tótă felurimea de prin politia Bucurescilor şi de prin tóte oraşele ţĕreĭ românescĭ; fiind însă că la alcătuirea acestuĭ apalt este trebuinţă a fi sciut Divanuluĭ, cu cât preţ se cuvine şi le dă mâna, atât pămêntenilor de aicĭ, cât şi altor neguţitorĭ de prin ţĕrĭ streine ce aduc aice rachiurĭ a le vinde paltadoruluĭ şi cât rachiŭ saŭ vutcă póte vinde peste an aice în politie, cât şi în oraşele din tótă ţéra. Iată Divanul vĕ orînduesce pre Dumnévóstră, ce adunându-vĕ cu toţiĭ la un loc fără de zăbavă împreună cu starostea de neguţitorĭ, să faceţĭ maĭ întâiŭ cuviinciósa chibzuire pentru preţul a tóte felurimile de rachiŭ, adecă rachiŭ de prune prefăcut şi neprefăcut, rachiŭ de tescovină asemenea, rachiŭ de vin asemenea, rachiŭ de drojdiĭ asemenea, rachiŭ din bucate stricate asemenea cum şi holerca i alte felurimĭ de rachiurĭ ce vor veni din ţéra leşéscă, saŭ din alte părţĭ, tóte aceste cu câte cât preţ vor să'l vêndă ceĭ ce-l aŭ aicea şi ceĭ ce-l aduc la paltador? Aşijderea şi câtă vêndare de rachiŭ se póte face aicea în politie şi în cele-l-alte oraşe ale ţĕreĭ? Şi fără de prelungire să faceţĭ, desluşită arĕtare Divanuluĭ . . . .

Iată orânduesce Divanul şi Zapciŭ pe Vătaful de Visterie 1810 Maiŭ 8.

(ss) Mitrop. Ignatie.
» Iosif Argeş.
» Greg. Ghica.

(ss) Istr. Kreţulescu.
» C. Bălăcénu.
şi Vel Vist.

La 14 Maiŭ 1810 s'a scris asemenea şi Spătaruluĭ.

De la I-iul Divan cinstiţĭ Dumnévóstră biv vel Serdar Dumitrie Polize, biv vel Serdar Nicolae, biv vel Serdar Costandine, biv vel Sluger Dumitrache şi Kir George Castris, fiind-că pentru multa neajungere de banĭ, ce are Visteria ţĕreĭ acum într'acéstă vreme spre întêmpinarea şi împlinirea grabnicelor cererĭ şi cheltuelĭ, ale prea puternicilor oştirĭ este de a se face apalt tot tutunul şi tabacul, atât cel strĕin, cât şi cel de aice de ţéră şi trebuinţă fiind maĭ întâiŭ a sci Divanul preţul cu care se cumpĕră şi se vinde tabacul şi tutunul; de aceea dar Divanul orînduesce pre Dumnévóstră, ca pre nisce *ideaţĭ* la acésta şi adunându-vĕ la un loc să faceţĭ amĕnunta cercetare cu cât anume sĕ cumpĕră atât tabacul cât şi tutunul, atât cel strĕin ce vine din alte părţĭ cât şi acel de aice din ţéră şi cu ce preţ se vinde de neguţătorĭ aicĭ în têrg? Chibzuind Dumnévóstră că *paltadorul* acela asupra căruia va rĕmâne de la cochi-veachi apaltul acesta, cu ce preţ să vêndă şi el tabacul şi tutunul şi ca ce câştig să 'ĭ se dea şi luĭ la ocă? fără de zăbavă să arĕtaţĭ Divanuluĭ în scris cu vétaful de aprodĭ.—1810, Maiŭ 7

Anexa No. 152. (Pag. 524. Vol. IX)

Li-se comunică şi nota de la Cneaz Bogration către Divan, în următórea cuprindere:

„Cea maĭ întâiŭ pravilă a tuturor de obşte este maĭ întâiŭ a păstra avuţia, după isbăvirea vieţeĭ şi a cinsteĭ tuturor acelor carĭ lŏcuesc subt isbăvirea aceĭ maĭ bine otcârmuitóre, iar paza acésta nicĭ într'o împĕrăţie séŭ stăpânire a fi nu póte când dajdiile carele fieş-care lŏcuitor după puterea sa e dator a le rĕspunde, nu vor fi pe dreptate orânduite.

Intr'acesta-şĭ chip dar orânduiala dajdiilor ce s'aŭ urmat în anul trecut în

Valachia cu multe felurĭ de urmărĭ s'aŭ depărtat pe bieţĭ lŏcuitorĭ de la dăjduirea avuţieĭ precum şi catahrisurile care fórte s'aŭ înmulţit i-aŭ sărăcit pre bieţiĭ lŏcuitorĭ.

Şi aşa precum se póte a se precurma acéstă rĕutate, care desrădăcinéză bunătatea şi folosul ţĕreĭ acesteia, negreşit este trebuinţă a se face cuviinciósa orânduială pentru dajdiĭ, pre care lŏcuitoriĭ sunt datorĭ a le plăti. Cu tóte acestea nu puţine înscíinţărĭ pentru acestea am strîns; dar pentru maĭ multă încredinţare ca să se facă cea maĭ deslegată orânduială, arĕt Divanuluĭ:

1) Să mi se trimită catastih pe larg de dajdiĭ la lót 1805, în vremea Domnuluĭ Ipsilante ce se strîngea şi ce rĕspundere se făcea la plata *dijmărituluĭ*, vinăriciuluĭ, oerituluĭ, cum şi pentru контрибуціє: ajutor, haracĭ, menzilhanelelor, grajd gospod şi *Contribuţia* de la ţiganĭ cum şi câtă sumă de banĭ se strîngea de la breslaşĭ şi mazilĭ? Socotind într'acele vămile şi ocnele, cât venit peste tot (avea) Cneji Valachieĭ?

2) Pe la câtă sumă se făcea dăjdiile ce le-aŭ dat lŏcuitoriĭ în vremea ce aŭ călcat ţéra Pasvantoglu şi în ce chip se strîngea?

3) Fiind-că dijmăritul, vinăriciul şi oeritul tot-deauna se daŭ prin cochiĭ-vechĭ cu tocmélă, de la care cumpĕrătoriĭ strîngea venitul lor. Decĭ să mi se trămiţă catastih până la câtă sumă şi cu ce preţ s'aŭ orânduit în anul trecut după contract şi până la câtă sumă aŭ ajuns aceste huzmeturĭ? Singur din însuşĭ se înţelege că într'acest catastih nu trebue să se arate ceea-ce cumpĕrătoriĭ după catahrisurile lor aĭ luat maĭ mult peste contract.

4) Intr'acest chip şi întocmaĭ să mi se trimită catastih, cu câte sume aŭ fost date în anul trecut, cele maĭ sus arĕtate huzmeturĭ, ca să se póte face socotélă de tot venitul ~~anuluĭ trecut~~.

5) ~~Fiind-că~~ huzmeturile acestea: dijmăritul, vinăriciul şi oeritul se strîngeaŭ adică, dijmăritul de la porcĭ şi de la stupĭ, vinăriciul după vinurĭ, oeritul după oĭ, capre şi altele, după vremĭ şi după multe cheltuelĭ se adăogoa veniturile acestea cu preţ, decĭ şi eŭ cu depline mĕsurĭ şi cu dreptate vĕd, *că se maĭ póte adăoga preţurile acestor huzmeturĭ, numaĭ este de trebuinţă a fi adevĕrate orênduială şi desăvêrşită cumpĕnire,* ca nicĭ cum să nu fie maĭ mult peste mĕsură, dar numaĭ preţul cel cuviincios. Pentru acésta să bine-voiască Divanul a-mĭ trimite anafora cu cumpănirea acestor pravilĭ, ci anume preţ făr'de greutatea noroduluĭ póte să orânduiască la tóte aceste dăjdiĭ şi huzmeturĭ?

6) Deosebit de acésta are Divanul să-mĭ dea anafora şi pentru alte dăjdiĭ arĕtându-mĭ care dintre acele *pot să se maĭ adauge* şi care dintre acele pot să se maĭ schimbe, séŭ să rĕmâe precum aŭ fost întâiŭ?

Cercetând tóte aceste însciinţărĭ vor face pe deplina orânduială a se păzi aceste de acum înainte. Pe de asupra dăjdiilor spânzură asupra lŏcuitorilor şi alte multe *angarale* şi pentru acestea se cuvine a se face deosebită trebuinciósă orânduială a nu fi precum aŭ fost până acum.

Cea întâiŭ dajdie e ca să dea orânduita pâne în contribuţie. Eŭ pentru acésta aştept de la Divan anafora, câtă sumă póte să se dea în contribuţie fără de nicĭ o greutate asupra noroduluĭ, adică în anul când va fi rod şi în alt an, când nu va fi, deosebind Valachia cea mare de Valachia cea mică. Aşijderea de găsesce Divanul maĭ cu înlesnire a se da pânea acésta în natură séŭ în banĭ? să arĕte anume la acésta pricinele şi càţĭ banĭ póte a se orândui a plăti fieş-care, fiind-că la acésta să îndatoraţĭ toţĭ de obşte a da, acéstă dare este pentru Armia împĕratéscă, care păzesce pravilele şi avuţia fie-căruia. Divanuluĭ pe deplin îĭ este sciut, că din urmările catachrisurilor lor, nu puţină sumă se lua peste carăle ce se luaŭ pentru trebuinţa oştirilor şi cele maĭ multe le lăsa, luând cinovinciĭ, ce eraŭ rînduiţĭ la acéstă, banĭ. Pentru acésta se cuvine a se lua cele maĭ întregĭ şi straşnice mĕsurĭ făcênd scire prin publicaţiĭ la tot norodul, că de acum înainte *acéstă dare de banĭ a se slobodḑi carele loc* nu va avea, dar de va urma cineva-şĭ împotrivă şi se va descoperi, atuncĭ cel vinovat negreşit va fi straşnic pedepsit, întorcênd baniĭ îndouiţĭ şi nu va fi nicĭ o dată la nicĭ o dregătorie orênduit. Pentru maĭ bună orânduială Divanul este dator tot-deauna, când va avea cerere de care, să facă orênduială la fieşte-care judeţ, care orânduială să fie sciută şi neschimbată de Ispravnicĭ şi ceĭ supuşĭ aĭ lor. Deosebit de acésta acum s'aŭ dat de la mine în tótă armia poruncĭ ca singurĭ de sine ostaşiĭ cară să nu maĭ iee, avênd pentru acéstă straşnică oprélă; iar când vor avea trebuinţă să facă cerere de la stăpânire după orânduială, plătind de tóte carele ce vor lua ostaşiĭ rânduitul progon de tot boul şi calul pe ceas po parale 5. După acésta singur de sine se înţelege, că, carele ce vor căra pe la magaziĭ pânea ce este orânduită din ţéră în contribuţie, pentru acéstă plată nu vor avea. Tótă acéstă orânduială Divanul este dator a o face la toţĭ sciută; iar de se va descoperi la acésta vre-un catahrisis séŭ vre o silnicie din partea conmanḑelor ostăsescĭ; atuncĭ la tóte întâmplările stăpânirea pămêntuluĭ are să arĕte nacialniculuĭ de corpos, séŭ de o tréptă sub comanda căruia se va întâmpla acest rĕŭ, ca să li se facă celor năpăstuiţĭ îndestulare. Iar dacă se va întâmpla să nu se facă îndestulare atuncĭ Divanul prin mijlocirea prezidentuluĭ să mi se facă mie arĕtare fieş-care cinovnic după vrednicia luĭ avênd dorire la tóte cele bune, carele va fi orânduit la dregătoria pămêntuluĭ; fără de nicĭ o îndoială trebue [illegible] aibă sciinţa că economia cea bună este un pont din cele maĭ trebuincióse, fiind ajutor pentru buna linisce a ţĕreĭ şi arĕtător cu bună stăpânire (*lacună*) în Valachia ce se numesc *lude* care este cel maĭ întâiŭ venit al pămêntuluĭ după însciinţările ce le am, la lét 1805 eraŭ maĭ multe de cât *15.000* ce eŭ nicĭ o dată nu pot crede. Divanul într'acest ceas să intre cu cercetarea şi să-mĭ trămiţă catastih ce s'aŭ făcut acele lude şi unde s'aŭ dat? Orânduiala de scutelnicĭ şi posluşnicĭ este iarărşĭ cu putinţa economieĭ acesteĭ ţĕrĭ, dar catastihurile ce se fac la acésta aŭ ajuns până la cea maĭ mare vedere . . , . . Eŭ arĕt Divanuluĭ ca să-mĭ trămiţă catastih; unde? şi câţĭ scutelnicĭ şi posluşnicĭ aŭ avut la lét 1805, Când era Domn Ipsilant şi de atuncĭ încóce, Cuĭ? unde? şi câţĭ s'aŭ dat?

De acum înainte straşnic poruncesc: nimenuĭ scutelnicĭ şi posluşnicĭ nicĭ să se maĭ dee nefăcând arĕtare prezidetuluĭ şi ne avênd de la Mine acéstă întărire, cum şi cel maĭ puţin venit din ţéră de nimenĭ să nu se póta lua fără de porunca Mea.

Pe lângă acésta maĭ arĕt Divanuluĭ să-mĭ trimiţă catastih? cuĭ? câtă léfa ce se numesce пєнізє se dă de la Divan după anume orânduială séŭ poruncă?.—Ghenar 28. lét 1810.—Se dă în Bucurescĭ.

Semnătura.

Anexa No. 153 (Pag. 528. Vol. IX)

Carte de slujba fumărituluĭ bălţilor

...Domnĭţereĭ Moldoviĭ şi Valahiĭ, după obiceiŭ s'aŭ dat acésta carte a Domnieĭ Mele... carele pe anul acesta lét 1807, aŭ cumpĕrat fumăritul bălţilor, ca să aibă a căuta acest venit, şi a lua de la ómeniĭ ce sunt şedĕtorĭ la satele sciute de lângă bălţĭ în 12 judeţe de dincóce de Olt, care să îndestuléză cu pesce din bălţĭ fără de banĭ, de tótă casa 66 banĭ, iar maĭ mult să nu îndrăsnéscă a lua, că dovedindu-se se va pedepsi, însă acésta slujbă după obiceiŭ are a se căuta numaĭ până la Sfinţiĭ Apostolĭ, acum dar pe acest următoriŭ an, s'aŭ dat voie a se căuta până la sfârşitul anuluĭ, şi numaĭ o luare de banĭ să fie, poruncim Domnia Mea Dumnévóstră Ispravnicilor de prin judeţe, să daţĭ mâna de ajutoriŭ maĭ sus numituluĭ ca să pótă strînge venitul acesta; i sam receh god. 1807 Ghenarie.

Asemenea două cărţĭ s'aŭ făcut pentru cincĭ judeţe ot. preste Olt, şi pentru 12 judeţe.

Cod. LIV. Fila 21 verso.

Anexa No. 154 (Pag. 528. Vol. IX)

I-iul Divan arată luĭ Repninski, în 1812 Maĭ, că Iancul Cămăraşul ce aŭ cumpĕrat într'acest an următor *fumăritul bălţilor*, care este huzmet al vămilor şi are rênduială din vechime de ié din satele ce sunt împrejurul bălţilor, care se hrănesc cu pesce din bălţĭ de la omul casnic câte parale 66 într'un an şi ḑice, că pe lângă alte discolĭ ce are la căutatul acestuĭ huzmet, din care i se pricinuesce multă pagubă, de la judeţ Teleorman cu totul aŭ fost oprit omul sĕŭ, ne lăsându-l nicĭ măcar să intre în satele ce sunt pe marginea bălţeĭ ḑicênd că aşa este porunca Ex. Sale Ghener. Coronel, şi arată că anul trecut aŭ strîns de la acest judeţ taĭ 800; de aceea cere ca orĭ să se scadă cu aceştĭ banĭ din sferturile ce are să plătéscă, saŭ să i se dea porunca Ex. Sale Ghen. Coronel către orînduiţiĭ de acolo, să strîngă venitul după obiceiul vechiŭ.—1812 Maĭ.

Isaac Ralet, *Barbu Văcărescu Vist.*

Anexa No. 155 (Pag. 528. Vol. IX)

La 19 Iulie 1812 Comitetul scrie la Ispravniciĭ din Teleorman, Ialomiţa să dea ajutor de perceper a cumpĕrătorilor huzmetuluĭ fumărituluĭ bălţilor.

Anexa No. 156 (Pag. 528. Vol. IX)

Carte de fumăritul bălţilor de la ómeniĭ şeḑătorĭ la satele de lângă bălţĭ pe dreptul de a prinde pesce, câte 66 banĭ de tótă casa.—1810 Ghen. 1.

Cotăritul pe 1810 din Bucurescĭĭ (cântărirea numaĭ la cântariul acesta al tóteĭ mărfeĭ) de tótă suta de ocă 15 banĭ.

Cod. LVII. Fila 157.

Anexa No. 157. (Pag. 529. Vol. IX)

Lângă acésta fiind-că slujba vorniciilor adecă vitelor *ce se găsesc de pripas*, cum şi vitelor ce se iaŭ de pe la hoţĭ, din porunca Domnuluĭ Senatoruluĭ, ce prin predlojenia de la 19 Septembre cu No. 2439 ce s'aŭ dat către Dumnéluĭ viţ prezidentul s'aŭ orânduit a fi în privigherea Dumnélor orânduiţilor ofiţerĭ de pe la judeţe, Divanul face cunoscut Dumnévóstră acéstă orânduială a Domnuluĭ Senatoruluĭ şi vĕ scrie, că are a se urma într'acelaşĭ chip adecă: orĭ-câte vite se vor găsi de pripas într'acel judeţ asemenea şi câte se vor lua de pe la hoţĭ aŭ să se *dea în privigherea ofiţeruluĭ ce este orânduit la acel judeţ*, carele are să le ţie 6 lunĭ şi după trecerea de şase lunĭ de nu se vor găsi stăpâniĭ vitelor, are să se orânduiască treĭ soróce prin publicaţie pentru vênḑarea acelor vite, ca orĭ cine va voi a le cumpĕra să se arate la Isprăvnicat şi la cel de pe urmă soroc după preţul ce va eşi să se şi vênḑă de Dumnéluĭ ofiţerul, care banĭ ce se vor lua dupe vênḑarea acelor vite aŭ să se trimiţă la Excelenţa Sa Domnul viţ prezident a se cheltui la lucrurile plăcute de Dumneḑeŭ; la vênḑarea cărora vite aveţĭ să fiţĭ şi Dumnévóstră de faţă, şi de urmarea acestor poruncĭ să trimiteţĭ Divanuluĭ respuns.—1810 Dechembre 10.

Cod. LXV. Fila 56.

Anexa No. 158 (Pag. 529. Vol. IX)

Excelenţa Enghelhard

Că ofiţerul de la Isprăvnicatul Romanaţĭ însciinţéză, că la acel judeţ aŭ prins nisce vite de pripas şi poruncesce ca să se facă publicaţie în soroc de 6 lunĭ.—1811, Ianuar 16.

Cod. LXII.

Anexa No. 159 (Pag. 529. Vol. IX)

Senatorul Miloş

Că după tóte cele-l-alte veniturĭ ce are Vorniciea obştirilor s'aŭ orânduit şi tóte vitele ce se vor prinde de pripas şi era venit al Vornicilor veliţĭ s'aŭ dat aceste pripasurĭ să se vênḑă şi orĭ câţĭ banĭ vor eşi să se dea la cutiea milostenilor.—1811, Fevruarie 2.

Cod. LXIII, fila 66 verso.

Anexa No. 160 (Pag. 529. Vol. IX)

Şteter

Că primind senatorul notele ce i le-aŭ trimis Divanul pentru vitele de pripas i pentru ispăşenie, poruncesce să se vênḑă la cochivechĭ şi toţĭ baniĭ să fie pentru Vornicia obştirilor.—1811, Marte 18.

Cod. LXIII. Fila 39 verso.

(Pag. 534. Vol. IX)

De la întâiul Divan şi Comitet.

Fiind-că aŭ orînduit Divanul al II-lea Spătar pe Iancu Comisul, i se dete la mânĭ acest pitac cu care să aibă a strînge tot venitul ce aŭ fost al aceştiĭ II spătariĭ.—1811 ,Martie 17.

Al. Ungrovlahieĭ Ignatie.

Iosif Argeş, Radu Golescu, Isaac Ralet, Polcovnic Loghinov, Mihalache Manu, vel Vistier Samurcaş.

Cod. LXXI, Fila 77 verso.

Anexa No. 161. (Pag. 535. Vol. IX)

Către Cealtuhin.

De la Divan.

Avem cinste a arĕta Excelenţeĭ Tale, că dregătoria Spătărieĭ are vechiŭ obiceiŭ canonisit dă ia pe an odată baniĭ pentru fên după la breslele slujitorescĭ, care acéstă luare de leĭ dintru început s'aŭ urmat de s'aŭ luat atât pe lunile Iunie şi Iulie, însă câte talerĭ 3 parale 12 de lună şi la vremea acésta aflându-se Ispravnic Dumnéluĭ Grigorie Băleanu n'aŭ luat acest havaet fiind-că Dumnéluĭ Aga Pantazoglu apucase de luase acel havaet încă de la luna luĭ Martie când nu era cu cuviinţă, iar Dumnéluĭ Logofĕtul Băleanu Epistatul Spătărieĭ avênd dreptate a lua acest havaet, ca unul ce Dumnéluĭ s'aŭ aflat în dregătoria Spătărieĭ la vremea luăreĭ acelor banĭ, după cererea ce aŭ făcut, s'aŭ dat în destule poruncĭ ale Divanuluĭ către Dumnéluĭ Aga Pantazoglu spre a respunde aceĭ banĭ la Dumnéluĭ Logofĕtul Băleanu şi următor încă până acum n'aŭ fost; de care rugăm pe Excelenţa Ta, să bine-voescĭ şi cu mijlocul ce se va socoti să se împlinéscă de la Dumnéluĭ Aga Pantazoglu aceĭ banĭ, căcĭ peste puţine ḑile este să plece de aicĭ şi urméză a rĕmâne păgubaş Dumnéluĭ Logofĕtul Băleanu. — 1812 Septembre 22.

Barbu Văcărescu, Constantin Varlaam.

Cod. LXVI, Fila 243 verso.

Anexa No. 162. (Pag. 535. Vol. IV)

Bucurescĭ din 10 April 1808.

Cu aceeaşĭ dată de 20 April 1808, Divanul dă volnicie la mână ómenilor rînduiţĭ de vel Căminar pentru strîngerea venituluĭ căminărieĭ, adecă din têrgurile, oraşele şi bâlciurile marĭ, ce sunt la fie-ce judeţ, afară din acelea ale Mitropolieĭ, Episcopiĭ şi mŏnăstirile cele marĭ. Căminărit nu se va lua de la boeriĭ marĭ de la vel Ban până la vel Clucer de arie şi nicĭ de la jupânesele vĕduve «ce aŭ stătut boeriĭ Dumnélor veliţĭ». Asemenea nu se va lua de la ceĭ-ce aŭ hrisóve şi cărţĭ Domnescĭ de scutélă. Căminăritul consta de la butea cu vin parale 55. De la butea mare cu rachiŭ de ţéră, talerĭ 5. De la butea mică talerĭ doĭ şi jumĕtate. Iar de la rachiurĭ strĕine, ca unele ce sunt oprite a se aduce în ţéră, unde se va găsi rachiŭ strĕin, verĭ la cine, să se ia căminărit de butea mare talerĭ 14, iar de butea mică pe jumĕtate, afară de rachiul ce se va aduce de marchitanĭ pentru trebuinţa oştirilor, acela n'are să se supere nicĭ de căminărit nicĭ de vamă. Cum şi pentru vinul strein, fiind-că nu este slobod să 'l aducă în ţéră, ear întêmplându-se lipsă de vin pămêntesc, unde se va da voĭe prin porunca Divanuluĭ în scris şi prin marifetul Dumnéluĭ vel Căminar la loc rînduit şi sumă hotărîtă, numaĭ acele va fi slobode.

Iar când pe ascuns se va cacerdisi cu vre-un fel de meşteşug, acela să se facă *controbond*, de către căminarĭ, precum s'aŭ urmat şi în alţĭ anĭ, care venit poruncim să se ia de către orînduitul acesta al Căminarieĭ pe şin, pe câte buţĭ cu vin saŭ rachiŭ va găsi în cârciume magásiĭ şi să dea rĕvaş de plată afară de buţile ce aŭ plătit căminărit la Căminarul ce aŭ fost şi va fi avênd rĕvaş de plată, acele rĕvaşe să se ţie în sémă şi să nu se îndrăsnéscă orînduitul acesta a face supĕrare cu a apuca să ia al doilea căminărit.

Şi pentru câte buţĭ cu vin vor maĭ aduce prin cârciume în tótă curgerea anuluĭ, să plătéscă tot cu acest mijloc ce poruncim maĭ sus, pentru care să dea orînduitul acest rĕvaş de plată şi apoĭ în vremea ce va începe şi va vinde din acele buţĭ cu vin i rachiŭ să fie cârciumariĭ cu totul nesupĕraţĭ întru nimic. Pentru care poruncim Dumnévóstră Ispravnicilor, să daţĭ ajutorul cel cuviincios spre căutatul şi strînsul acestuĭ venit; iar când orînduitul cu slujba acésta va căuta să facă o urmare în potrivă, orĭ a lua maĭ mult s'aŭ cere căminărit de unde nu se cade, să nu 'l îngăduiţĭ, căcĭ Dumnévóstră veţĭ fi rĕspundĕtorĭ, fiind-că prin sate i pe la cârciume de prin drumurĭ şi pe la cârciumele morilor căminărit nu este.—1808, April 20.

Anexa No. 163. (Pag. 535. Vol. IX)

De la Divanul Principatuluĭ ţĕreĭ Românescĭ.

Fiind-că venitul căminărieĭ este irat al Domnuluĭ . . . . . vel Căminar i-aŭ dat acéstă carte a divanuluĭ luĭ . . . . . ce s'aŭ orânduit de către Dumnéluĭ vel Căminar, ca să caute acéstă slujbă şi să strîngă venitul căminărieĭ în oraşul Bucurescĭ, urmând ponturilor ce se cuprinde maĭ jos:

1) Sfânta Mitropolie, episcopiile, sfintele mŏnăstirĭ, Dumnélor boeriĭ veliţĭ, de la vel Ban până la vel Clucer de arie, jupânesele vĕduve, ale cărora boerĭ aŭ stătut veliţĭ, aŭ să scutéscă câte o pivniţă în Bucurescĭ, după cuprinderea ponturilor Divanuluĭ.

2) Câţĭ vor avea hrisóve i cărţĭ Domnescĭ, saŭ cărţĭ ale Divanuluĭ de a scuti cărciume de căminărit, acestia vor scuti cârciumĭ, după seneturile ce vor avea la mânĭ de vor avea drepte bucatele lor, saŭ chiar cârciumele lor adevĕrate, făr'de a fi slobod aceştia, mila sa să o vêndă altuĭ obraz şi făr'de a fi slobod după vechiŭ obiceiŭ să scutéscă cărciuma întru care nu se vinde vinul lor, iar pentru tagma Logofeţilor Divanuluĭ şi aĭ Visterieĭ să urmeze hotărîriĭ ce este făcută, a scuti şi cârciume strĕine, împotriva cărora poruncĭ nu aŭ a fi supĕraţĭ.

3) Câţĭ se scutesc de căminărit cu ale altora cărţĭ şi se vor dovedi că nu sunt cărţile lor din cele slobode să scutéscă cârciume strĕine, să plătéscă orênduitul căminărit îndoit spre pedépsa vicleşuguluĭ iar streinile cărţĭ ce vor avea, să se ia de la mânile lor, ca nisce pricinuitóre de netrebnică pagubă venituluĭ boerieĭ.

4) Când vre-uniĭ cu socotélă să nu plătéscă căminărit îşĭ vor pune vinurile să se vîndă în vre-o cârciumă de cele ce se scutesc de căminărit cu carte domnéscă şi făcêndu-se cercetare se va dovedi acest vicleşug, atuncĭ cârciumariĭ acelor cârciume, ca uniĭ ce s'aŭ făcut pricină de pagubă venituluĭ că-

minărieĭ şi ca nisce neascultătorĭ nizamuluĭ, pentru-că aŭ primit vinul altora în cârciumile lor, să plătéscă căminăritul pentru tot vinul ce se va găsi în cârciumile acelor cârciumarĭ, atât adică pentru al lor care se scutesce cu carte Domnéscă, cât şi pentru vinul ce aŭ primit în cârciumile lor ca să'l scutéscă de căminărit fără de a avea carte de scutélă, şi întracestaş chip să păgubéscă fără de cuvênt venitul boerieĭ.

5) Câţĭ se află afară din crucile care sunt hotar Bucurescilor adică împrejurul politieĭ aceştia în vreme ce plătesc birul lor aicĭ în Bucurescĭ, ca şi Bucuresceniĭ cu darea căminărituluĭ se silesc să n'o plătéscă, pricinuindu-se că locuesc afară, acelora să nu li se dea ascultare, ci precum şi ceĭ-l-alţĭ orăşenĭ aĭ Bucurescilor, negreşit să'ĭ supue a plăti căminărit.

6) Câte buţĭ cu vin şi rachiŭ se vor găsi prin cârciumile şi pivniţele cârciumarilor celor ce plătesc căminărit, să plătéscă peşin pentru tóte buţile maĭ nainte şi până a nu se începe şi după ce se va sfârşi vinul se vor cumpĕra altul, orĭ de la boerĭ saŭ de la mŏnăstirĭ să plătéscă asemenea şi pentru vinul ce aŭ cumpĕrat.

7) Pentru butia de vin ce vor vrea să facă rachiŭ să plătéscă căminărit şi pentru vinul acelor buţĭ, când vor vinde dintr'însele orĭ cu vadra saŭ cu ocaua; iar când nicĭ de cum vênḑare nu va face dintr'acel vin şi îl va face tot rachiŭ, atuncĭ aŭ a plăti numaĭ al rachiuluĭ căminărit.

8) Vinul strein afară din trebuinţa ţĕreĭ fiind-că nu este slobod să'l aducă în ţéră, ci întâmplându se lipsă de vin pămêntesc urméză a fi trebuincios cel strĕin, atuncĭ cu voĭe de la Divan, prin marifetul Dumnéluĭ vel Căminar, să se slobódă a intra în ţéră pe cât va fi trebuinţă şi unde va fi lipsă. Iar când pe ascuns se va cacirdisi cu vre un fel de meşteşugire, să se facă de către Căminar controbond.

9) Căminăritul este a se plăti: butea cu vin parale 55, butea cu rachiŭ de ţéră, cea mare po talerĭ 5 şi cea mică po talerĭ $2^1/_2$; iar pentru rachiŭ strĕin, ca unul ce este oprit ca şi vinul de a veni în ţéră, unde se va găsi rachiŭ strein, verĭ la cine, să plătéscă de butia mare talerĭ 14 şi de butia mică pe jumătate, dar rachiul ce se va aduce de marchitanĭ pentru oştire, de căminărit şi vamă să nu se supere.

10) Buţiile ce se vor găsi plătite de căminărit la Căminarul ce aŭ fost şi va avea răvaşe de plată, acele ca nisce plătite să nu se supere, ci să li se ţie răvaşele în sémă şi fiind-că după hotărârea ce s'a făcut, venitul de la 17 ale trecutuluĭ Februarie încóce are să fie ale acestuĭ Căminar, iar până atuncĭ să fie ale aceluĭ vechĭ, are orânduitul acesta să'şĭ caute venitul pe acéstă vreme de la cel ce l'aŭ strîns.

Scriem dar Dumnévóstră zabiţilor din oraşul Bucurescĭ, să daţĭ ajutorul cel cuviincios spre cătatul slujbeĭ şi strînsul acestuĭ venit, iar când orânduitul acesta va căuta să facă vre o urmare în potrivă, orĭ a lua maĭ mult, saŭ a cere căminărit şi de unde nu se cade, să nu'l îngăduiţĭ.—1808, Aprilie 20. (*Origina'a copie la biblioteca Urechiă, Galaţĭ*).

Anexă No. 165. (Pag. 537. Vol. IX)

Divanul către Engelhardt.

Insciinţéză că din vechime *tabacul* a fost apalt, era venit al căminăriĭ celeĭ marĭ, la care în trecut se rênduia fecior de boer, iar în anul acesta după slobodenia ce aŭ dat Divanuluĭ, principele Bogration, a fost numit Căminar Anastasache Comăneanu. «Dumnélor boeriĭ Căminarĭ, după vreme l'aŭ lăsat (tabacul) slobod a vinde cine va vrea; prin hotărârĭ Domnescĭ s'aŭ orânduit ca să dea ceĭ ce aduc tabacul strĕin din ţéra turcéscă de una ocă câte parale 50 şi osebit la cutia milosteniéĭ, iar la oca 1, câte parale 26 şi de vamă saŭ altă dajdie aŭ fost apĕrat tabacul, iar de sunt anĭ 28, de când s'aŭ aşeḑat consulaturĭ aicĭ în Bucurescĭ, pentru diafendepsis neguţĕtorilor sudiţĭ aĭ streinelor Curţĭ s'aŭ orênduit prin tarifă, ce aŭ să plătéscă sudiţiĭ, vamă, când tot de atuncĭ s'a pus în rênduială ca tabacul, ce aduc neguţĕtoriĭ sudiţĭ de la Rusia i de la Nemţia, să plătéscă 3 la sută, iar când sudiţiĭ aŭ adus tabac turcesc pentru vênḑare aicĭ în ţéră aŭ plătit şi eĭ fără osebire şi căminăritul şi aceea ce este rênduit pentru cutia milosteniéĭ după ponturĭ. De sunt 2 anĭ aducênd un neguţător frances tabac turcesc aicĭ în ţéră de l'aŭ vêndut, s'aŭ împotrivit a plăti căminăritu şi avaetu cutieĭ. De care făcêndu-se cercetare înşiĭ neguţătoriĭ supuşĭ, carĭ aŭ metaherisit acest alişveriş, aŭ dat adeverinţă, cum că tot-d'auna pentru tabac turcesc aŭ plătit căminărit după ponturĭ. După care din partea Divanuluĭ s'aŭ îndatorat şi sudiţiĭ francesĭ a plăti şi s'aŭ făcut cunoscut şi cinstituluĭ consulat al Franţeĭ. Acum Dumnéluĭ Epistatul căminărieĭ a făcut arĕtare Divanuluĭ, că un Zisu Ianiotu ginerile luĭ Hristodor Vrana, aducênd tabac din ţéra turcéscă, şi arĕtându-se de sudit frances, se împotrivesce a plăti căminărit. După cercetarea ce s'aŭ făcut, după cuprinderea ponturilor şi obiceiuluĭ ce s'aŭ urmat, s'aŭ orânduit Dumnéluĭ, vel Aga, ca prin scirea cinstituluĭ consulat al Franţeĭ să împlinéscă de la ḑisul căminăritul după ponturĭ. Şi Dumnéluĭ vel Aga, urmând datorieĭ Domnieĭ-sale, aŭ mers la cinstitul Consulat de aŭ dat plirofori şi aŭ luat rĕspuns că nu póte îndatora pe ḑisul, să plătéscă acele câte 76 parale la oca de tabac după ponturĭ, ci va să plătéscă numaĭ 3 la sută; ci fiind-că boeria căminăriĭ într'acest irat razimă şi de nu-i se va da rĕmâne a perde venitul, de aceea Excelenţa Ta cu mijloc cuviincios, care maĭ bine se va socoti, să bine-voescĭ a da nizam de îndreptare.—1810. Maĭ 7.

Cod. LXI, fila 81.

Anexa No. 166. (Pag. 537. Vol. IX)

De la întâiul Divan şi Comitet al principatuluĭ Valahieĭ.

Fiind-că vama tabaculuĭ este obicinuit venit al căminărieĭ după cum ne adeverim din condicile Divanuluĭ, saŭ dat acéstă carte a Divanuluĭ . . . . ce s'aŭ orânduit aci în oraşul Craioveĭ de Dumnéluĭ Stolnicul Constantin Câmpineanu peste căminărit, ca să aibă a lua de la tabacul strein de oca una câte cincĭ-ḑecĭ parale iar de tabacul de aicĭ de ţéră să ia câte ḑece parale; pentru care poruncesce Divanul Dumnévóstră zabiţilor din oraşul Craioveĭ, să daţĭ mână de ajutor orênduituluĭ de la Dumnéluĭ Epistat căminărieĭ, ca să strîngă vama acésta pe deplin în oraşul Craioveĭ.—1812, Iunie 1.

Anexa No. 167. (Pag. 537. Vol. IX)

Carte de căminărit.

Fiind-că venitul căminărieĭ este irat al Dumnéluĭ cinstituluĭ vel Căminar Constantin Creţulescu, s'aŭ dat acéstă carte a Divanuluĭ, ... ce s'a orânduit de către Dumnéluĭ maĭ sus numitul boer, ca să caute acéstă slujbă şi să strîngă venitul căminărieĭ aicĭ în oraşul Bucurescĭ, urmênd ponturile ce se coprind maĭ jos.

1) Sfinta mitropolie, episcopiele, sfintele mönăstirĭ i Dumnélor boeriĭ veliţĭ de la vel Ban până la vel Clucer de arie şi jupânesele vĕduve ale căror boerĭ aŭ stătut veliţĭ, aŭ să scutéscă câte o pivniţă în Bucurescĭ după coprinderea ponturilor Divanuluĭ.

2) Câţĭ orĭ aŭ cărţĭ domnescĭ şi hrisóve, saŭ cărţile Divanuluĭ de a scuti cârciume de căminărit, saŭ de acum înainte se vor învrednici aceştiĭ milĭ prin cărţĭ noue, aceştia vor scuti cârciumĭ dupĕ cărţile ce vor avea la mânĭ, de vor avea drepte bucatele lor, saŭ chiar cârciumile lor adevĕrate, făr de a fi slobod aceştia mila să o vînḑă altuĭ obraz, şi făr'de a fi slobod după vechiul obiceiŭ să scutéscă cârciumĭ întru care nu se vinde vinul lor (iar pentru tagma logofeţilor Divanuluĭ şi aĭ Visterieĭ are a se urma dupĕ hotărîrile domnescĭ şi ale Divanuluĭ, ce sunt date, a scuti, adecă şi cârciume streine şi a nu se supĕra de căminărit, nicĭ de vin, nicĭ de rachiŭ).

3) Câţĭ se scutesc de căminărit cu a'e altor cărţĭ vor dovedi, să plătéscă îndoit, spre pedépsa vicleşuguluĭ, iar streinele cărţĭ ce vor avea, să se ia de la mânele lor ca nisce pricinuitóre de notrebnică pagubă venituluĭ boerieĭ.

(*cele-l-alte articole ca la Anexa 164*)

Cod. LXXI, fila 3 verso

Asemenea carte de căminărit s'aŭ făcut şi la oraşul Craioveĭ avênd deosebire numaĭ unde ḑice: Crucile Bucurescilor şi la tagma Logofeţilor Divanuluĭ şi aĭ Visterieĭ avênd pronomion să scutéscă şi cârciume streine de căminărit adecă pontul al 5-lea, aŭ lipsit acum şi pentru tagma Logofeţilor iarăşĭ aŭ lipsit

Anexa No. 168. (Pag. 538 Vol. IX).

Către slăvitul întâiŭ Divan, de la Logofeţia mare.

După porunca slăvituluĭ Divan, ce ni se dă la acéstă jalbă a luĭ Constantin iuz-başa, făcênd cercetare mĕ pliroforisiĭ, că cele ce arată prin'r'acéstă jalbă sunt adevĕrate, adică Nicolae iuz-başa tatăl jăluitoruluĭ s'aŭ aflat într'acéstă slujbă a izbaşieĭ din tinereţele luĭ până aŭ ajuns la adâncĭ bĕtrâneţe şi şi-aŭ dat obştésca datorie într'acéstă slujbă fiind, iar jăluitorul aŭ rĕmas cu greutăţĭ, ca un însărcinat cu datorie şi cu mumă vĕduvă, carele s'aŭ aflat slujind atât în trebĭ de ale Divanuluĭ, cât şi în trebĭ de ale Visterieĭ, şi după mórtea tată-seŭ cunoscêndu-se de vrednic, slăvitul Comitet l'aŭ făcut în locul tatăseŭ iuz-başă, la care slujbă fiind cu tótă osârdia, cusur pe urma luĭ nu s'aŭ făcut, şi iuz-başa ce aŭ fost dupĕ vremĭ aŭ avut privileghiu de la Domnĭ obicinuit să scutéscă dijmărit i vinăricĭ i o cârciumă în Bucurescĭ de fumărit, de căminărit şi de orĭ-ce alte dărĭ se vor întêmpla pe alte cârciume, însă la scutirea cârciumeĭ aŭ avut pronomion ca logofeţiĭ Divanuluĭ şi aĭ Visterieĭ, a scuti şi cârciumă streină; asemenea şi lude unul făr'de pricină de dajdie aŭ avut pentru posluşania caseĭ luĭ, apĕrat şi acela de orí-ce dajdie şi orânduelĭ ale Visterieĭ şi pe lângă acest privilegiŭ aŭ avut tatăl jăluitoruluĭ pentru slujbele luĭ cele vechĭ, şi pentru scăpătăcĭune osebită milă prin cărţile slăvituluĭ Divan ce le vĕḑuiŭ, una cu lét 1809 Iunie 22 şi alta cu lét 1810 Septembrie 13, prin care i se dă încă lude treĭ făr'de pricină de dajdie şi altă cârciumă scutită, şi jăluitorul de când s'aŭ orânduit iuz-başa până acum ţine privilegiurile tată-săŭ, iar pe numele sĕŭ nu i s'aŭ făcut privilegiŭ; ci după rugăciunea ce face slăvituluĭ Divan, fiind-că slujba jăluitoruluĭ este cunoscută, i se cade ajutor; de se va găsi cu cale de slăvitul Divan, să bine voiască a i se da şi luĭ şi ajutorul acesta ce aŭ avut tatăsĕŭ, adică lude patru făr'de pricină de dajdie şi douĕ cârciumĭ aicĭ în oraşul Bucureşcilor scutite, întru ajutorul şi mângâere la greutatea caseĭ ce are.—1811, Septembrie 1.

Constantin Dudescu vel Logofĕt.

Cod LXX, fila 195.

Anexa No. 169. (Pag. 538 Vol. IX).

De la întâiul Divan şi Comitet al principatuluĭ Valahieĭ.

Milostivire făcênd Divanul, asupra jăluitoruluĭ Constantin iuz-başa, întăreşce tóte acele privilegiurĭ ce le-aŭ avut reposatul tată-sĕŭ Neculae proin-iuz-başa şi hotăresce, ca şi jăluitorul asemenea să le aibă pe chipu seŭ.—1811, Septembre 5.

Ignatie Mitropolit al Ungrovlahieĭ, Polcovnic Loghinov, Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu.

Anexa No. 170. (Pag. 538 Vol. IX)

De la întâiul Divan şi Comitet al principatuluĭ Valahieĭ.

S'aŭ dat acéstă carte a Divanuluĭ luĭ Ştefan sîn Negoiţă Borducea ot sud Ialomiţa pe carele l'aŭ făcut Divanul al 2-lea Vornic în locul luĭ Mihaiŭ Dîrḑea ce aŭ murit, la Dumnéluĭ vel Vornicul de ţéra de jos Petrache Retoridis. Decĭ să aibă şi numitul privilegiul ce aŭ şi ceĭ-l-alţĭ vorniceĭ a fi adică apĕrat de rândul dăjdiilor Visterieĭ i de alte podveḑĭ şi angariĭ, să scutéscă şi drepte bucatele sale de dijmărit i vinăriciŭ şi pivniţă aicĭ în oraşul Bucureşcĭ apĕrată de fumărit şi de tóte angariile. Drept aceea poruncim la toţĭ câţĭ se cuvine, nimenĭ întru nimic supĕrare peste cartea Divanuluĭ să nu facă.—1812, April 2.

Loghinov sovetnic ostăşesc Polcovnic, Manolache Creţulescu Ban, Barbu Văcărescu, vel Vist.

Cod. LXXI, fila 35.

Pecetea Divanuluĭ

Anexa No. 171. (Pag. 538 Vol. IX).

De la întâiul Divan.

Datu-saŭ acéstă carte luĭ Constantin sîn Nicolae iuz-başa carele s'aŭ aşeḑat în locul tată-seŭ iuz-başă de fustaşĭ ot vel Divan, ca să fie în pace şi nesupĕrat el şi casa luĭ de tóte dăjdiile şi orânduelile câte vor eşi de la Visterie, să scutéscă şi drepte bucatele luĭ, stupĭ i râmătorĭ de dijmărit i vinul ce se va face în viile luĭ de vinăriciŭ; asemenea să aibă a ţinea şi o pivniţă aicĭ în oraşul Bucurescilor, scutită de fumărit, de căminărit, de vamă i de ort vătăjesc şi de orĭ-ce alte angariĭ câte vor eşi pe alto pivneţe; aşijderea să aibă a ţinea şi un om pentru porluşania caseĭ luĭ, care şi acela să fie scutit de tóte orânduelile şi dările verĭ câte s'ar pune po lŏcuitoriĭ de obşte la nicĭ unele supĕrat să nu fie, pe care om găsindu'l făr'de pricină de dajdie să se cerceteze după orânduiala Visterieĭ şi să i se dea pecetluit, ca să fie nesupĕrat, pentru că acéstă milă aŭ avut şi iuz-başa ce aŭ fost după vremĭ, după cum din cărţile domnescĭ ne adeverirăm; pentru care poruncesce Divanul Dumitale vel Agă i vel căpitan za dorobanţĭ şi altor zapciĭ ce veţĭ fi orĭ cu ce slujbe orânduiţĭ pe oraşul Bucurescilor, să păziţĭ întocmaĭ şi făr'de nicĭ o scădere tóte câte se coprind maĭ sus.—1811, Octombre 11.

Polcovnic Loghinov, Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu, vel Vist. vel Logofĕt.

Cond. LXXI, fila 23.

Anexa No. 172. (Pag. 538. Vol. IX)

De la întêiul Divan.

Datu-saŭ cartea Divanuluĭ luĭ Constantin Pleşoianu iuz-başa ot Divanul Craioveĭ, carele după a luĭ slujbă, cu care s'aŭ arĕtat slujind nelipsit la tóte poruncile ce i saŭ dat de către Divan, pentru aceea să fie nesupĕrat de tóte dările şi orânduelile verĭ-câte ar eşi de la Visterie pe an în ţéră; aşijderea şi ale luĭ drepte bucate ce va avea să fie în pace şi scutite, stupiĭ i râmătoriĭ de dijmărit, şi vinul ce'l va face în viile luĭ de vinăriciŭ, şi pivniţă în oraşul Craioveĭ scutită de fumărit, de căminărit, de vamă şi de alte angariĭ, pentru care Divanul poruncesce la toţĭ câţĭ se cuvine întocmaĭ să fiţĭ următorĭ, spre a i se păzi privilegiul acesta nestrămutat.—1811, Octombre 12.

Radu Golescu, Isaac, Ralet, Mihalache Manu, vel Logofĕt.

Cod. LXXI, fila 26.

Anexa No. 173. (Pag. 540. Vol. IX)

Academia, portofoliu 47 act. 18.

Copie din timp. E probabil însăşĭ minuta actuluĭ, căcĭ conţine corecturĭ şi adăugirĭ.

Către înalt Excelenţia Sa Domnul lucrătorul Sfetnic de taină senator i *proestos* Divanurilor Moldavieĭ şi Valachieĭ şi cavaleri Vasilie Ivanovicĭ, Crasno Miloşievicĭ.

De la tótă obştia boerilor cnejieĭ Moldovieĭ.

Intru adunare obştéscă cu căḑuta supunere, am luat întru ascultare cea pătrunḑĕtóre coprindere a predlojenieĭ Inalt Excel. Vóstre, ce s'aŭ dat către Divan sub No. 3825 pentru împărtăşirea cea obştéscă în împărţirea greutăţeĭ (**контрибꙋзиє**) anuluĭ 1812 şi a rĕmăşiţeĭ anuluĭ 1811, din care greutate să şi hotărĕsce de către Inalt Excel. Vóstră, ca să se dea 115.300 leĭ de către boeriĭ pămêntuluĭ din drept capitalul lor.

Cu plecăciune arĕtăm din parte a tot némul boierilor Moldovieĭ, că şi strămoşiĭ şi părinţiĭ noştri şi noĭ, este maĭ mult de cât un vac, de când alta nu am arĕtat către pristolul împĕrăţieĭ Rusieĭ şi către biruitórele sale arme, de cât numaĭ supunere, credinţă şi întru tótă curăţenia jertfire. Şi după acésta cunoscută în lume rêvnă am fost şi suntem şi acuma gata a aduce, décă este trebuinţă, şi casele şi averile nóstre întru jertfire voinţeĭ ceĭ înalte a îndurătoruluĭ mónarch, a stăpânitoruluĭ împĕrat a tótă Rusia, acolo unde este tótă nădejdea umbrireĭ şi a buneĭ nóstre vieţuirĭ. Insă acum ne vedem cuprinşĭ de o măchniciune a întristăreĭ ceĭ sufletescĭ, pentru că cererea acés'a a ne cisluĭ în dare de *contribuţie,* nu are asemănare nicĭ cu una din cele-l-alte epochĭ a oştirilor trecute, când nu numaĭ nu s'aŭ îndatorit cinul boeresc a plăti birul cele-l'alte trepte, dar încă cu avut şi osebire de pronomion, care acea osebire aŭ făcut neimpilare némuluĭ boeresc şi în vremea stăpânireĭ otomanicescĭ a nu se supune în dărĭ ca birniciĭ satelor.

Măhnicuinea nóstră să întinde vĕḑêndcă încă nicĭ la auḑul cel înalt al îndurătoruluĭ împĕrat nu e cunoscut, că maĭ ales într'o epochă a acestuĭ rĕsboiŭ némul boeresc după credinţa sa a făcut cele maĭ marĭ jertfirĭ, şi face fără a nu o numi contribuţie, începênd de la cea dintâiŭ intrare a oştilor în pămêntul acesta, când tot fênul ce a avut armia trebuinţă s'aŭ luat împreună cu al altora şi a némuluĭ boeresc cel maĭ mult. Cărăturile cele marĭ de provian, care în altă vreme a oştirilor se urma cu podratul, acum urmându-se cu ţéra, n'aŭ rĕmas nicĭ într'o vreme scutelniciĭ, breslaşiĭ şi ómeniĭ noştri ferițĭ de acéstă greutate a transporturilor întorcêndu-se paguba aceĭ slujbe a lor către némul boeresc, care avênd numaĭ acest pronomion al scutelnicilor păzit din învechime, puţin a lipsit a'l perde şi acesta jertfindu-se în slujbele oştilor şi uniĭ din boerĭ plătind pentru scutelnicĭ, iar alţiĭ ajungênd a se sluji eĭ singurĭ, luându-se ómeniĭ în cărăturĭ. Puţin lipsesce de a veni cea maĭ mare parte a némuluĭ boeresc întru cădere.

Némul boeresc ţine cuartirurile cele maĭ marĭ. Moşiile boerilor sunt jertfite spre tăere de lemne pentru foc a spitalurilor şi a întocmireĭ obuzurilor şi a întărireĭ cetăţilor. Moşiile némuluĭ boeresc să jertfesc a da érbă pentru păşune cailor oştenescĭ, a da fêneţul pentru cosirea fênuluĭ oştenesc, sume care pot coprinde milióne, şi plată nu se dă de către nimenea, ca dintru acea plată să se pótă rĕspunde îndoită şi întreită sumă de cât acésta, care să cere acum cu numire de contribuţie.

Insăşĭ împuternicirea locuitorilor satelor de pot lupta până acum în slujbele armieĭ, este jertfire moşiilor boerescĭ pe care eĭ locuesc luând fênul pentru vite şi alte pronomiĭ, de înḑecite preţurĭ, de cât o micşorată slujbă care face pentru tóte acestea boeruluĭ stăpânuluĭ moşieĭ.

Rugăciunea cea cu umilinţă a némuluĭ boeresc către Inalt Exel. Vóstră este acésta: să fiĭ cu milostivire mijlocitor a nu se da némul boeresc sub un jug de plată pentru persónă, căcĭ nicĭ în vremea stăpânireĭ otomanicescĭ nu aŭ avut acéstă supunere şi ca un ocârmuitor şi păzitor dreptăţeĭ şi a pronomiilor, cu simţire sufletéscă să primescĭ acésta cu plecăciune, rugăminte, a arĕta jalba nóstră şi către Inaltul poruncitor maĭ marele comandir al armieĭ, făcêndu-se cunoscută şi la pragul împĕrătesceĭ Măririĭ:

1) Că nicĭ odinióră în supunere de dare nu a fost némul boeresc, nicĭ într'o intrare a oştilor, nicĭ în vremea păceĭ. Acest pronomion s'a păzit, acéstă mângâere a rĕmas a caselor boerescĭ osebindu-se din stările cele-l-alte.

2) Că îndoită şi întreită contribuţie se póte numi jertfirea moşiilor între cele oştenescĭ.

3) Că însuşĭ către sătenĭ se face jertfire boerilor cu ajutorul moşiilor şi întru nevoĭ, precum a avut acum lipsa pâneĭ, împrumutându-se ca să scape viaţa lor şi să fie pentru slujba oştilor.

4) Că prea puţinĭ din némurile boerescĭ aŭ rĕmas în stare de a putea întîmpina cheltuelile caseĭ sale, ceĭ-l-alţĭ sunt lipsiţĭ de hrana vieţeĭ şi gata de a vinde moşiile lor şi a întîmpina scumpete şi strâmtorire, ce se află întru tóte.

Acestea cu umilinţă ne rugăm să se facă cunoscute, şi că nu va fi de cât un suspin lăcrămător pentru némul boeresc, de a se vedea subt îndatorire de plată, cisluindu-se ca birniciĭ, nu am apucat nicĭ de la strămoşiĭ noştri a ne cislui după stare şi venit.

Nicĭ putem sci, nicĭ putem cumpĕni averea fieş-căreĭ casă, fiind unele din familiile boerescĭ întru adevĕr cu veniturĭ maĭ marĭ, dar acele veniturĭ sunt alcătuite cu cheltuelile caselor, care póte nu le ajung şi se află încă subdatoriĭ. Nime în Moldova starea altuia nu o póte judeca de cât numaĭ cu sfârşirea vieţeĭ fieş-căruia, când se vĕd cele maĭ multe familiĭ impilate cu datoriĭ.

Obştea boerilor aŭ vĕdut şi socotinţa cea prin raport arĕtată înaintea Excel. Vóstre a comitetuluĭ Divan, întru care cu mulţămire sunt daţĭ şi scutelniciĭ şi breslaşiĭ némuluĭ boeresc, spre a se cislui la sume de 42.000, ces ferte pâne. Apoĭ décă scultenciĭ noştri să jertfesc şi întru acésta, precum şi în anul trecut şi numaĭ pentru baniĭ ce aŭ rĕmas să se strîngă cu a porţieĭ de carne, întru aceea nu era socotiţĭ şi scutelniciĭ şi de aceĭa s'a socotit greutatea birnicilor. Apoĭ maĭ bine cuprinde-se şi scutelniciĭ întru aceea şi să se ridice tarifa şi punerea asupra persónelor némuluĭ boeresc, ca să nu se întêmple stricare strămoşesculuĭ pronomion de la aceĭ carĭ ar avea dreptăţĭ a cere şi rĕsplătire.

Nu te depărta de rugăciunea cea obştéscă, după care vom avea şi bucurie că s'aŭ făcut arĕtate acestea la locurile înalte şi vom aştepta în viitoru rĕspuns şi atuncĭ vom sfêrşi mulţămirile nóstre asupra năzuireĭ şi notrecereĭ cu vederea.

Costachi G. Logofĕt. *Constantin Balş Logofĕt*

In cel adevĕrat saŭ iscălit:

Costachi Ghica Logofĕt, Iordachi Cantacuzino Logofĕt, Constantin Balş Logofĕt, Neculai Balş Logofĕt, Grigorie Sturdza Vistier, Sandu Sturdza Hătman, Răducan Rosetti Hătman, Constantin Balş Vornic, Dumitru Ralet Vornic, Grigorie Ghica Vornic, Vasile Rosetti Vornic.

No. 827.—Iaşĭ, 24 August 1811.

Consiliul frances Fornetti menţionéză o nouĕ jăfuire a Moldoveĭ de muscalĭ în 1812 Iunie, în următórea luĭ notă către Otto, datată din Iaşĭ la 17 Iunie 1812.

Fornetty către Otto, despre sarcinile impuse de Ruşĭ asupra Moldoveĭ.—Iaşĭ, 17 Iuniŭ 1812.

Cod. DDXXIII, D 154.

Mr. l'Ambassadeur.

Jassy, le 17 Juin, 1812.

. . . .

L'amiral Tchichagoff a demandé au Divan de la Moldavie la contribution annuelle des foins, en exigeant la moitié en nature et l'autre moitié en argent, ce qui peut s'éleber à 4 millions. Cette nouvelle mesure est tout à fait ruineuse pour le pays. Les membres du Divan et les premiers Boyards ou seigneurs ont tenu conseil, à la suite duquel ils ont nommé une députation auprès de l'amiral, pour lui représenter que cette diposition achèverait de ruiner le pays. La députation partira aujourd'hui pour Bucarest.

. . . .

Anexa No 174.

Către Slăvitul întâiul Divan şi Comitet al principatuluĭ Valahieĭ de la Logofeţia mare a ţĕreĭ de jos.

Neguţătoriĭ sureccíĭ ce strîng capre şi vite marĭ de la Vălenĭ, sud Sa c prin jalba ce aŭ dat slăvituluĭ Divan arată, că eĭ cu cărţile Divanuluĭ [strîngênd capre pentru tăiat la zalhanale, avênd banĭ împărţiţĭ pe la lŏcuitorĭ încă de astă iarnă şi că slujbaşiĭ oerĭ scriind acele capre aŭ şi apucat pe lŏcuitoriĭ aceia de aŭ plătit oeritul pe acele capre ce le-aŭ avut eĭ tocmite, şi că începênd eĭ a le strînge de pe la lŏcuitorĭ, slujbaşiĭ oerituluĭ îĭ apucă şi pe dênşiĭ ca să p'ătéscă încă odată oeritul cerênd dreptate la acésta; în dosul căreia jălbĭ se poruncesce, ca să vĕḑ coprinderea ponturilor slujbeĭ oerituluĭ vînḑĕreĭ de estimp, să cercetez şi jalba lor, şi să-ĭ arĕt în scris; următor fiind am cetit ponturile oerituluĭ şi vĕḑuiŭ coprinḑêndu-se la capul al 6-lea, ca să se plătéscă oerit şi pentru caprele şi oile ce se cumpĕră pentru zalhanale, şi de vreme ce caprele acelea ce le-aŭ strîns neguţătoriĭ jăluitorĭ le-aŭ plătit oerit lŏcuitoriĭ, aceea rĕŭ şi făr de cale apucă slujbaşiĭ oerĭ şi pe numiţiĭ neguţătorĭ a maĭ plăti oerit, nefiind cu dreptate a lua douĕ oeriturĭ pentru o vită; pentru aceea găsesc cu cale, să fie straşnică porunca Slăvituluĭ Divan către Dumnélor Ispravniciĭ judeţuluĭ, să cerceteze, şi când va fi în adevĕr că lŏcuitoriĭ aceia aŭ plătit oerit pe acele capre şi apoĭ după ce le-aŭ luat de la dênşiĭ neguţătoriĭ i-aŭ apucat şi pe dênşiĭ ca să maĭ plătéscă oerit, nu numaĭ să îngrijască ca să nu îngăduiască pe slujbaşiĭ oerĭ a face acest fel de urmărĭ, care este mijloc de jaf, ci încă să le facă acestor slujbaşĭ ce aŭ cutezat de aŭ făcut o cerere ca acésta şi pedépsa aceea ce va găsi slăvitul Divan, ca să fie şi spre pilda altor slujbaşĭ şi deosebit să facă poruncile slăvituluĭ Divan, către Dumnélor ispravniciĭ de la tóte judeţele ca să îngrijiască a nu îngădui pe slujbaşiĭ oerĭ a lua oerit de la neguţătoriĭ zalhanagiĭ pe caprele ce aŭ strîns, care le-aŭ plătit oerit lŏcuitoriĭ, ca să lipséscă mijlocul acesta de jaf.—1812, Maiŭ 17.

Cod. LXXII, fila 54. verso.

Anexa No. 175. (Pag. 499. Vol. IX)

Dările la Brăila rescumpĕrată prin rĕsboiŭ.

Către Ispravniciĭ Brăileĭ, cât pentru mielarĭ s'aŭ făcut osebită carte a Divanuluĭ către Dumnéluĭ Comandantul de acolo, ca să-ĭ îndatoreze a plăti oerit după coprinderea ponturilor slujbeĭ. iar pentru locuitoriĭ din acele 3 sate, poruncim Dumnévóstră să-ĭ supuneţĭ negreşit a plăti oeritul pe vitele ce vor fi avênd, iarăşĭ după coprinderea ponturilor, de oaie po parale 17 şi de revaş, de nume parale douĕ şi apoĭ eĭ ce contract saŭ aşeḑămênt vor fi avênd cu acel *presin* (?) îşĭ vor căuta în urmă ósebit.—1812, Iunie 2.

Cod. LXIV, fila 65.

Anexa No. 176.

Lŏcuitoriĭ din judeţul Vâlcea cer depărtarea Céuşuluĭ care-ĭ jăfuesce şi să le întórcă jăfuirile făcute; Visteria scie că pârâtul a fost depărtat din semeşie, iar pentru jăfuirile ce le-aŭ făcut fiind-că slăvitul Divan a orânduit boerĭ pe D. Vorn. C. Caliarh şi pe D. Vorn. Dumitrache Racoviţă ocârmuitor Divanuluĭ Craioveĭ, cu memurietul cercetătorilor de la 5 judeţe de peste Olt, se vor trimite dar şi jăluitoriĭ aceştia cu porunca Slăvituluĭ Divan către maĭ sus numiţiĭ boerĭ, ca să facă cercetare şi acestor jafurĭ şi să le întórcă înnapoĭ.—1812, Iulie 14.

Divanul ordonă precum maĭ sus, în 12 Iulie 1812.

LXIV Fila 103 verso.

Anexa No. 177.

Isaac Ralet, la *30 Iulie 1812,* intervine la Comitet, să dea ordin a nu maĭ fi obligaţĭ Scutelniciĭ Pah. Scarlat Mihăilescu din Dâmboviţa a căra fên la Bucurescĭ la spitale, fiind-că aceştĭ Scutelnicĭ aŭ fost fórte supěraţĭ şi nelipsiţĭ de podveḑĭ i angariĭ ajungênd la o próstă scăpătăciune în cât nicĭ posluşania lor nu o pot rěspunde şi maĭ vêrtos acum la vremea când socotesc şi eĭ a-şĭ agonisi hrana.

Comitetul aprobă la 30 Iulie 1812.

Arĕtarea ce aŭ făcut Dumnéluĭ Logofĕt Bibescu prin Anafora pentru baniĭ ce s'aŭ cisluit în judeţele de peste Olt, cu nume pentru cererile Pasvantuluĭ şi porunca Divanuluĭ ce s'aŭ dat de la Divan.

Către cinstitul Divan al Principatuluĭ ţĕriĭ Românescĭ

Sciut este cinstituluĭ Divan peristasis ce s'aŭ întâmplat oraşuluĭ Craioveĭ şi judeţelor de peste Olt de călcarea Turcilor Pazvangiĭ, cum şi cererea ce aŭ fost făcut atuncĭ Pazvantolu a i se da din ţéră tal. 75.000, după a căruia grabnică şi silnică cerere silit aŭ fost Dumnéluĭ Logofétul Cheani ce din pĕcatele nóstre Craioveniĭ se întâmplase vechil de maĭ nainte, şi Dumnéluĭ Cluceru Cornea Brăiloiu (după ce s'aŭ întors de la Vidin, iară pe mine m'aŭ poprit acolo ca un amanet) de aŭ luat de la negustoriĭ şudiţĭ din Craiova tal. 50.000 cu Zapisul Dumnélor şi cu scrisórea mea, cu dobândă la pungă pe lună câte tal. 7.60 cu făgăduială ca să le plătéscă după ce vor veni banĭ de pe la judeţe, carĭ aceştĭ banĭ sunt ce s'aŭ prothacsit întâiŭ la Vidin de aŭ stâmparat grabnica cerere şi tulburarea ce se afla acolo, apoĭ atât Dumnéluĭ Logofĕtu, Cheani cât şi Dumnélor Boerĭ Ispravnicĭ aĭ judeţelor de peste Olt, aŭ cisluit o mare sumă de banĭ, atât pe oraşul Craioveĭ, i pe locuitoriĭ birnicĭ din judeţe, cât şi pe tóte breslele, apucând în parte şi pe la fie-care boerinaş, postelniceĭ, coborând şi până la ţiganĭ, şi prin închisóre, şi în silă li s'aŭ luat banĭ de la fieş-care cât aŭ putut rupe, cu nume că o să se triméţă la Vidin spre împlinirea numiţiĭ ceruteĭ sume, şi dintr'aceĭ banĭ ce s'aŭ luat Dumnéluĭ Logofĕtu Cheani Caimacam, i Dumnélor Ispravniciĭ de peste Olt, la Vidin s'aŭ trimis de Dumnéluĭ Logofĕtu Cheani numaĭ tal. 135.000 afară din judeţu Mehedinţĭ, fiind-că baniĭ ce să lua de acolo se da cu deosebita samă şi cerere la Mola-paş, care nu intra în suma de maĭ sus numită de 1500 pungĭ de banĭ, ce se cerea la Vidin; aşijderea ştiut să fie cinstituluĭ Divan, că la călcarea Craioveĭ ce aŭ fost la 13 ale luĭ Septembre, toţĭ boerĭ i boerinaşĭ, i neguţătorĭ, şi ceĭ-l-alţĭ de obşte neguţătorĭ aĭ oraşuluĭ Craioveĭ şi-aŭ avut pe la casele lor strînsă tótă gătirea cea de peste an, adecă zahanele, i fênurĭ şi tóte celea trebuinciósă ale hraniĭ lor, precum şi eŭ am avut strîns la casa mea peste 15.000 oca unt, şi 10.000 oca făină şi grâŭ, i peste 10.000 oca porumb, i peste 500 oca seŭ, i 300 care fên de măsură aprópe de Craiova, afară de altele ce nu le maĭ pomenesc, şi tóte acestea zaharele s'aŭ dat la hrana şi trebuinţele Turcilor Pazvangiĭ ce aŭ călcat Craiova pe câte ḑile aŭ şeḑut acolo, osăbit că aŭ îndatorat ca casniciĭ orăşanĭ de da Turcilor şi cafele i altele ce maĭ cerea, şi deosăbit de zaharele ce s'aŭ cisluit în judeţe cu numire pentru hrana Turcilor Pazvangiĭ din Craiova, care zaharele s'aŭ luat şi în natură şi în banĭ, şi după atâta sumă de banĭ ce s'aŭ dat din judeţe nu sa'ŭ plătit nicĭ zaharele ce s'aŭ luat de pe la orăşaniĭ Craioviĭ, nicĭ banĭ ce s'aŭ luat de pe la neguţătoriĭ sudiţĭ, adecă aceĭ tal. 50.000 ce s'aŭ trimis întâiŭ la Vidin, ce âmblă tot cu dobândă, de se încarcă suma, şi după tóte acestea am înţeles apoĭ că Dumnéluĭ Logofĕtu Cheani şi alţĭ din Dumnélor Ispravniciĭ judeţelor, aŭ arătat la Visterie o mare sumă de banĭ cu numire că iaŭ cheltuit la hrana şi trebuinţele Turcilor Pazvangiĭ ce aŭ călcat Craiova, care arĕtată suma de banĭ aĭ acelor cheltuelĭ, nicĭ o dată nu póte fi atâta de mare, în vreme când Turciĭ Pazvangiĭ s'aŭ hrănit cu strînsura zaharelelor, ce avea orăşeniĭ pe la casele lor, decĭ ca un pămîntén ce sunt din partea loculuĭ şi cu durere de inimă pentru Patrie, de se va găsi cu cale de către cinstitul Divan, mĕ rog să orânduiască Dumnéluĭ Caimacamu Craioveĭ şi cu Dumnélor boeriĭ Divaniţĭ de acolo, ca pentru tóte acestea să se facă o scumpă cercetare, spre a se dovedi câţĭ banĭ s'aŭ luat dintr'acelea 5 judeţe cu nume pentru Pazvantolu, trimiţindu se carte la Divanu Craioveĭ şi copiĭ după foile de cheltuelele ce s'aŭ arĕtat că s'aŭ făcut, atât Dumnéluĭ Logofĕtu Cheani cât şi alţĭ; ca să aibă Divanul de acolo lumină spre a putea face o dréptă cercetare, este deosebită trebuinţă a se de aicĭ şi o carte de blestăm **anonimon** atât asupra Sameşilor ce aŭ fost atuncĭ pe la judeţe, cum şi asupra neguţătorilor, fiind că mulţĭ ḑise că dintra aceia câţĭ s'aŭ cisluit peste Olt, s'ar fi dat în păstrare pe la unu dintre neguţătoriĭ până când să vor putea mântui, şi apoĭ de altă parte pe lămurirea ce va face Divanul de acolo să propue cinstitul Divan de aicĭ prin catastih de socotélă şi cu întréga pliroforie ca să se dea de către cinst. Divan καραρῇ cel cuviincios.—1807. Oct. 18.

Porunca Divanuluĭ la Anaforaua de sus

De la Divan

Cetindu-se acésta anafora a Dumnéluĭ frateluĭ biv. vel. Logofĕt Bibescu la Divan înaintea Nóstră, tóte câte le provalisesce a se urma asupra aceseĭ cercetărĭ ce privesce spre folos şi ajutoru Patrieĭ, le găsim a fi cu cale şi primite dreptăţeĭ; drept aceea şi poruncesce Divanul, ca Dumnéta frate biv. vel. Logofĕt Costache Samurcaş Caimacamule al Craioveĭ împreună cu toţĭ boeriĭ Divaniţĭ de aicĭ, adunându-vĕ maĭ întâiŭ pentru baniĭ ce s'aŭ strîns în tómna trecută dintr'acestea judeţe ot. preste Olt cu nume pentru Pasvantoglu, să faceţĭ scumpa cercetare, atât prin carte de blăstem asupra tuturor celor ce aŭ fost într'acéstă trébă, cât şi prin orĭ-ce alte mijlóce şi doveḑĭ cuviincióse veţĭ socoti să descoperiţĭ câtă sumă de banĭ s'aŭ strîns în adevĕr cu numirea ce s'aŭ ḑis maĭ sus, de către cine şi unde s'aŭ făcut tezlim? şi câţĭ dintrînşiĭ s'aŭ trimis la Vidin, Bez. aceĭ talerĭ 50.000 ce s'aŭ luat împrumut de la neguţătoriĭ de acolo; al doilea, fiind-că Logofĕtu Cheani aŭ arĕtat cheltuelĭ prin catastih că s'aŭ făcut când aŭ venit de aŭ călcat Craiova Turciĭ Pasvangiĭ, să cercetaţĭ şi pentru acésta ca câtă sumă de ostaşĭ aŭ fost, călăreţĭ, saŭ pedestrime? câte ḑile aŭ şeḑut acolo? de unde saŭ făcut tedarik de tainaturĭ a li-se da? cum şi cele-l'alte cererĭ ale lor, de unde şi cu ce mijlocŭ s'aŭ împlinit şi câtă sumă de zaharea s'aŭ cisluit prin judeţe cu nume de tăinaturĭ de acelor turcĭ, câtă dintr'aceia saŭ luat în natură, şi câtă în banĭ şi la cine s'a făcut teslim, şi ce alte cheltuelĭ saŭ maĭ făcut? care acestea tóte se pot dovedi iarăşĭ prin carte de blăstem asupra sameşilor din judeţele de atuncĭ, i acelor l-alţĭ câţĭ s'aŭ aflat într'acéstă trébă şi vor fi avênd câtuşĭ de puţină sciinţă pentru aceste pricinĭ; Şi al treilea pentru baniĭ ce ni se arată de ceĭ cisluiţĭ acolo peste Olt, că s'ar fi dat în păstrare pe la uniĭ din neguţătorĭ până când se vor putea mistui, se faceţĭ şi pentru aceştia cercetare iarăşĭ prin carte de blăstem, ca să dovediţĭ la care neguţătoriŭ anume se află acest-fel de banĭ, câtă sumă şi de către cine s'aŭ dat în păstrare la aceĭ neguţătorĭ? cum şi carte anonimon de blăstem, să se cetéscă asupra verĭ cuĭ va fi avênd sciinţă şi după scumpa şi amărunta cercetare ce vi se face prin carte de blăstem precum s'aŭ ḑis pliroforisindu-vĕ de adevĕrul celor urmate, să trimiteţĭ Divanuluĭ de aicĭ catastih arĕtător cu desluşire sub iscăliturile Dumneavóstră. — 1807, Octombre 22.

Manol: Banul Stefan Văcărescu, Barbu Văcărescu, Anton Postelnicu, Constandin Bălăcénu, vel. Vist, vel. Logf. Radu Golescu vel Vornic, Grigore Brâncovénu Visternic, Grigore Ghica vel Logofĕt, Constantin Bălăcénu.

Cod. LIV, fila 110.

Anexa No. 179

Socotéla anuluĭ cu lét 1810.

Talerĭ	Banĭ	
154,102	60	Adecă una sută cincĭ-ḑecĭ şi patru miĭ o sută doĭ, banĭ şéĭ-ḑecĭ, primirea Clincénuluĭ de la Visterie, însă:

		Talerĭ	Banĭ	
		90,000	—	Ceĭ dupĕ contract.
		64,102	—	Ce i s'aŭ dat în urmă pentru sporul de lemne ce ḑice că aŭ dat peste datoria luĭ.
		154,102	—	
64,318	—			Se scad, însă
		50,320	—	Dupĕ anaforaua socotitorilor, plata dăjdiilor i cumpĕrătórea lemnelor,
		13,998	—	Ceĭ scăḑuţĭ cu socotéla stînjinilor de opt care la stînjin.
		64,318	—	
89,784	60			Adecă talerĭ opt-ḑecĭ şi nouĕ de miĭ şépte sute opt-ḑecĭ şi patru banĭ 60, rămân asupra Clincénuluĭ din anul d'întâiŭ.

Socotéla anuluĭ cu lét 1811.

Talerĭ	Banĭ	
210,000	—	Primirea Clincénuluĭ de la Visterie.
43,932	—	Se scade dupĕ anaforaua socotitorilor, plata dăjdiilor i cumpĕrătórea lemnelor.
166,068	—	Rĕmân asupra Clincénuluĭ,

Socotéla pe douĕ lunĭ din lét 1812.

16,887	60	Ipac primiţĭ de Clincénul de la Visterie, din baniĭ orînduituluĭ Paharnĭculuĭ Alecu Niculescu.
5,802	—	Se scad pentru stînjinĭ 483 ce aŭ dat Clincénul pe luna luĭ Maiŭ şi Iunie, socotit stînjinul pe talerĭ 12.
11,085	60	Rĕmân asupra Clincénuluĭ.

Adunarea sumelor ce rĕmâne dator Clincénul.

Talerĭ	Banĭ	
89,284	60	Trec asupră-ĭ luaţĭ maĭ mult din lét 1810.
166,068	—	Trec asupră-ĭ din lét 1811.
11,085	60	Trec asupră-ĭ din lét 1812.
266,938	—	Adecă douĕ sute şéĭ-ḑecĭ şi şése de miĭ nouĕ sute treĭ-ḑecĭ şi opt, aceştia dupĕ socotéla ce maĭ sus se arată se vĕd luaţĭ maĭ mult de către Postelnicul Răducan Clincénul, de la Visterie.

Dupĕ luminata porunca Măriеĭ Tale ce prin pitac ni s'aŭ dat de la 8 ale aceştiĭ lunĭ Ianuar, cum că din anaforaua orînduiţilor boerĭ cercetătorĭ aĭ magasieĭ lemnelor ot lét 1810 şi lét 1811, care s'aŭ dat în cercetarea nóstră, văḑêndu-se de către Măria Ta că intră şi lét 1812, nefiind socotéla încheiată cu Visteria şi se găsesce asupra Dumnéluĭ Paharniculuĭ Niculescu talerĭ 37,509 cu numire că s'aŭ primit dupe la judeţe de Dumnéluĭ Paharnicul, aflându-se orînduit magasier de lemne, de aceea dar ni se poruncesce a căuta şi socotéla Dumnéluĭ Paharniculuĭ; am adus dar pe Dumnéluĭ Paharnicul faţă şi cât pentru luarea banilor nu tăgădui că aşa sînt, iar pentru datul lemnelor ne arată fitanţiĭ i catastih, cărora făcêndu-le socotéla se gasiră stînjinĭ daţĭ cu fitănţiĭ şi s'aŭ aşternut în socotélă maĭ jos, iar pentru stînjiniĭ ce nu avu fitanţiĭ să ne arăte ḑicênd că le-aŭ pierdut, dar locurile sînt sciute unde aŭ dat se vĕd puse anume, le arĕtăm şi noĭ cu deosebită fóie, atât cele cu fitănţiĭ cât şi cele făr'de fitănţiĭ, şi pentru stânjiniĭ ceĭ făr'de fitănţiĭ noĭ nu i-am pus în socotélă, remăind la a MărieĭTale hotărîre; ci cât pentru cheltuială ce aŭ arĕtat în socotéla ce aŭ dat la Visterie că aŭ făcut la facerea contractuluĭ rĕmêne a şi-ĭ cere de unde i-aŭ dat, iar pentru cheltuiala ce s'aŭ făcut pentru trebuinţa magazieĭ s'aŭ primit şi s'aŭ scăḑut şi rĕmêne banĭ asupră-ĭ ce să plătéscă talerĭ 30,081, precum în socotélă maĭ jos se vede; de care arĕtăm înălţimeĭ tale, iar hotărârea rĕmêne a se face de către însu-ţĭ Măria Ta.

Radu Golescu vel Vornic, Grigorie Brâncoveanu vel Vist, Grigorie Ghica vel Logofĕt, Constantin Bălăceanu.

Socotéla de baniĭ ce aŭ primit Dumnéluĭ Paharnicul din judeţe.

Talerĭ	Banĭ	Talerĭ	Banĭ	
37,509	—			Primiţĭ de Dumnóluĭ Paharnicu, din care se scad însă,
		4,008	—	Pentru 334 stînjeniĭ lemne, stînjenul pe talerĭ 12 bez stînjenĭ 566 ce 'i-aŭ primit dela sate, i lude 100 stînjenĭ.
7,438	—	3,430	—	Cheltuiala magazieĭ, adecă léfa celor ce aŭ slujit, i alte cheltuelĭ după cum prin fóia cea iscălită de
		7,438	—	Dumnéluĭ paharnicul se arată. Rĕmên asupra Dumnéluĭ Paharniculuĭ ca să'ĭ răspunḑă.
30,071	—			

Socotéla lemnelor.

900	De stînjeniĭ rĕspunde cu fitănţiĭ bez 67 ce s'aŭ dat prin Clincénul şi fitănţile sunt la dênsul pentru care are să 'şĭ caute cu Clincénu şi bez stînjeniĭ 58 ce arată că ĭ-aŭ dat şi fitănţile le'aŭ pierdut.
566	Primiţĭ de la sate i lude 100 stînjenĭ.
334	Câte talere 12 stînjenul fac talerĭ 4008.

Anexe la Tom. IX Cap, XXV, pag. 540.

Anexa No. 1

Iō Constandin Alexandru Ipsilant Voevod i gospod.

Cu cale fiind anaforaua acésta a Dumnéluĭ vel Logofĕt, poruncim Domnia Mea, Dumnévóstră Ispravnicilor a judeţuluĭ, să faceţĭ urmare întocmaĭ precum se coprinde maĭ jos.—1807. August.12.

Cod. LIV fila 176.

Prea Inălţate Dómne

După luminată porunca Măriĭ Tale, ce mi se dă la acéstă jalbă a lŏcuitorilorĭ de la Boteniĭ Ungurenĭ, sud Muscel, am făcut cercetare şi citind alăturata Isprăvnicéscă anofora ce este scrisă din lét. 804. Iulie 1, decĭ sînt acum trecuţĭ peste treĭ anĭ, o vĕḑuĭ coprinḑĕtóre, că cu jăluitoriĭ aceştia aŭ avut judecată o Luxandră Vlădeascā tot de acolo, că fiind jăluitoriĭ lŏcuitorĭ clăcaşĭ pe moşia numitiĭ nu s'ar fi supuind a 'şĭ rĕspunde adeturile cele drepte ale moşieĭ şi Dumnélor Ispravniciĭ făcênd cercetare pentru tóte cererile numiţilor, le-aŭ găsit deşarte şi împotriva pravilnicescĭĭ condicĭ, i a obiceiuluĭ pămîntuluĭ, ce se urméză acolea în partea loculuĭ, unde este loc de munte, care obiceiurĭ ale moşieĭ le şi daŭ în scris printr'acésta anofora cum şi în ce chip să urmeze şi să le rĕspunḑă jăluitoriĭ la numita Stăpâna moşieĭ, dară ea ne fiind odihnită la alegerea acésta, aŭ fost sorocit-o Dumnealor Ispravniciĭ, ca să vie cu jăluitoriĭ la Divan, care anafora cerură jăluitoriĭ a li se întări de înălţimea Ta, fiind că pârâta şi cu un cumnat al eĭ anume Gheorghe, âmblă acum a le face iarăşĭ împotrivă supĕrărĭ; am întrebat dară pe jăluitorĭ de ce n'aŭ venit atuncĭ la soroc împreună cu pârâta, ca orĭ să fie judecata aicĭ, saŭ de nu vrea pârâta sa vie, să fi cerut de atuncĭ întărire, şi rĕspunseră cum că pârâta în urma judecăţeĭ nu i-aŭ maĭ supĕrat, într'aceştĭ trecuţĭ treĭ anĭ, ci tóte obiceiurile i le-aŭ respuns după coprinderea anaforaleĭ şi pentru acea aŭ tăcut şi eĭ; decĭ fiind că isprăvnicésca anafora o vĕḑuĭ întru tóte urmată asupra dreptăţiĭ, adecă după pravilnicésca condică, i după obiceiul pămîntuluĭ, ce urméză acolo în partea loculuĭ unde este locu de munte, şi fiind că pârîta dacă nu era mulţămită, n'aŭ urmat a veni la Divan în treĭ anĭ trecuţĭ, după soroc ce i se dedese, găsesc cu cale, ca jăluitoriĭ să 'şĭ răspunḑă şi estimp adeturile moşieĭ întocmaĭ după anafora şi apoĭ în urmă să aducă pe pârîta de isnóvă înaintea Dumnélor faţă cu jăluitoriĭ, căruia să-ĭ citéscă pravilnicésca anafora, şi de va ḑice, că este mulţămită să deie şi adeverinţă în scris cu iscălitura eĭ, care adeverind-o Dumnélor, Ispravniciĭ, să se trimiţă aicĭ, cu însciinţare a se da întărire jăluitorilor, iară ḑicênd că nu e mulţămită, să-ĭ pue sorocu, ca după culesul şi strînsul bucatelor, să vie aicĭ cu jăluitoriĭ a se maĭ judeca, şi când nicĭ atuncĭ nu va fi următóre a veni, i va da luminată întărirea Măriĭ Tale la mânile jăluitorilorĭ iar hotărârea..... 1807. Aug. 10.

Văcărescu vel Logofĕt.

Cod. LIV fila 177.

Anexa 2 la pag. 540

De la Divanul principatuluĭ Valahieĭ

Dumnévóstră Boerilor Ispravnicĭ, veţĭ vedea arĕtarea ce face printr'acésta anafora iubitorul de Dumneḑeŭ Sfinţia Sa părintele Episcop Argeş, pentru care fiind-că Sfînta Episcopie are tótă dreptatea a i se face îndestulare la tóte acestea silnice şi împotrivă urmărĭ ale acestor sătenĭ, ce locuesc pe moşia Episcopieĭ, orînduim dară pe sluga Divanuluĭ Copil din casă de Visterie, cu carele straşnic poruncim Dumnévóstră, să trimiteţĭ să-ĭ aducă şi fară de voia lor aicĭ la Isprăvnicie, unde faţă cu vechilul Episcopieĭ făcênd cercetare cu ămăruntul de tóte acestea madele câte printr'acésta anafora ni se arétă, să împliniţĭ de la dênşiĭ negreşit tot dreptul Episcopieĭ până la un ban, supuinduĭ cu străşnicie a se părăsi cu totu de acestea silnice urmărĭ, adecă a nu maĭ tăia copaciĭ pădureĭ din rădĕcină, a nu maĭ vinde vin şi rachiul lor pe moşie, nicĭ măcar un dram, iară găsindu-se vînḑênd cu viclenie şi pe furiş să 'ĭ păgubéscă; a plăti teleméua după cum vor fi plătit alţiĭ, la căşăriile ce maĭ sunt acolo în partea loculuĭ; a 'şĭ face clacă câte 12 ḑile pe an, şi a 'şĭ rĕspunde tóte adeturile moşieĭ cu urmare întocmaĭ după condica Divanuluĭ, iară când eĭ vor ḑice că aŭ împotrivă a rĕspunde, să daţĭ în mâna Mumbaşiruluĭ pe treĭ, patru dintr'ênşiĭ vechilĭ şi celor l-altĭ, dând şi slujitorĭ de Judeţ Mumbaşiruluĭ spre ajutorul luĭ, ca să-ĭ aducă aicĭ la Divan, cu însciinţarea Dumnévóstră în scris arĕtătóre pentru tóte pe larg, şi cu întrégă pliroforie.—1807. Octombrie 6.

Manolache Banul, Ştefan Văcărescu, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Constantin Bălăceanu.

Cod. LIV fila 124.

Anexa 3 la pag. 541

Porunca Divanuluĭ ce s'aŭ dat la alegerea Isprăvnicéscă a locuitorilor ce se află şeḑĕtorĭ pe moşia rĕposatuluĭ Medelnicer Scarlat Hiotu, care se numeşce Mahalaua de peste Gârlă ot. Târgovişte, pentru obiceiŭ pămîntuluĭ. De la Divan principatuluĭ ţeriĭ Rumînescĭ.

La acéstă Isprăvnicéscă alegere ne rĕmâind odihniţĭ locuitoriĭ, ce se află şeḑĕtorĭ pe moşia rĕposatuluĭ Medelnicer Hiotu, care se numeşce Mahalaua de peste gârlă ot. Târgovisce, s'aŭ înfăţişat şi la Divan înaintea nóstră cu Costache, unul din fiiĭ numituluĭ rĕposat Medelnicer, unde nu avură locuitoriĭ vre un alt cuvênt vrednic, de cât tot asemenea ca şi la Ispravnicĭ, pricinuiră ḑicênd, că moşia fiind mică, fênul si lemnele cele trebuinciόse le fac şi le aduc de pe altă moşie, şi cum că eĭ n'aŭ avut obiceiul să dee ḑĕciuială din liveḑile de pomĭ; la ale căruia pricinuirĭ Divanu făcênd cuviinciósa chibzuire a dreptăţeĭ ḑicem, că moşia fiind tótă cuprinsă de dînşiĭ cu mulţimea liveḑilor de pomĭ, ce le-aŭ făcut eĭ, n'aŭ maĭ rĕmas loc a se face şi fîn şi maĭ vêrtos că şi pe moşia acésta de şi ar face fînul lor, tot ar fi datorĭ să-şĭ deie dijma precum o daŭ şi acolo unde ḑic că şi le fac; iară pentru lemne, sciut este, că sunt şi alte multe sate ce locuesc pe alte moşiĭ unde nu sunt pădurĭ, şi locuitoriĭ îşĭ aduc lemne din alte părţĭ, cu care acésta nu se scade nimic stăpâniĭ de dreptul adeturilor moşiilor lor, iar la provlima ce făcu, că n'aŭ dat până acum ḑeciuială din liveḑile de pomĭ, acésta aŭ stătut la voia stăpânuluĭ moşieĭ, carele când de sineşĭ voeşce a-şĭ lăsa dreptul venit al moşiĭ sale, numaĭ pe sineşĭ se păgubeşce iară când stăpânul îşĭ caută şi îşĭ cere dreptul venit al moşiĭ sale, şi când acea cerere nu este împotriva condiceĭ Divanuluĭ şi al obiceiuluĭ pămêntesc, nicĭ nu este în mijloc vre un osebit aşeḑemînt în scris, tot-de'auna are dreptate la cererea sa, şi locuitoriĭ nu se pot apĕra de datornica rĕspundere a celor drepte adeturĭ ale pământuluĭ; drept aceea poruncesce Divanu Dumnévóstră Boerilor Ispravnicĭ aĭ judeţuluĭ, ca să îndatoraţĭ pe aceştĭ locuitorĭ a se supune şi fără de voia lor, spre a-şĭ da atât ḑeciuială din liveḑile de pomĭ după obiceiŭ pămêntuluĭ, i cele-l-alte drepturĭ ale moşieĭ să le deie deplin, cât şi claca să 'şi-o facă câte 12 ḑile pe an, făcênd urmare la tóte întocmaĭ după condica Divanuluĭ.—1807. Oct. 27.

Manolache Banu, Ştefan Vornic, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Anton Postelnic, Costantin Bălăcénu,

Cod. LIV. fila 112.

Anexa 4 la pag. 541

De la Divan.

Dumnévóstră Boerilor Ispravnicĭ ot. sud. Ilfov, veţĭ vedea arĕtarea ce face printr'acésta Dumnéluĭ Stolnic Epitrop spitaluluĭ sfîntuluĭ Pantelimon, pentru care fiind că nu este cu dreptate a se păgubi spitalul de acest drept venit al păduriĭ, care este pe baltă în pămîntul moşiĭ sale, poruncim dară, ca păzind orânduială pădurilor ce este hotărîtă prin condica Divanuluĭ, să nu îngăduiţĭ maĭ mult locuitoriĭ, carĭ şed pe alte moşiĭ împrejuraşe, a tăia ~~lemne~~ de pe moşia spitaluluĭ cu silnicie, ci de aŭ trebuinţă să mérgă întâiŭ să se aşeḑe şi să se tocméscă cu Isprăvnicelu moşieĭ, şi după ce vor plăti dreptul adet al stăpânuluĭ moşiĭ să fie slobodĭ a tăia numaĭ atâtea lemne, câte adecă li se va da voĭe şi slobodenie după învoiala ce vor face; ci dar aşa să, urmaţĭ Dumnévóstră spre a nu se păgubi spitalul de dreptul sěŭ.—1807. Noembre. 9.

Anexa No. 5 pag. 541

De la Divanul principatuluĭ ţěreĭ Româneacĭ, către Dumnélor boerĭ Ispravnicĭ ot. sud Vlaşca.

Dumnéluĭ fratele biv vel Vornic Radu Golescu aŭ însciinţat Divanuluĭ că într'acel judeţ avênd o moşie ce se numesce Tufeanca, lŏcuitoriĭ ce sunt şedětorĭ prin alte sate aŭ pus porumb pe dênsa, şi apoĭ când aŭ fost la cules nu aŭ asceptat până a veni Isprăvnicelul ca să 'şĭ deie dijma, ci ş'aŭ ridicat porumbu; pentru care arětându-vě Dumnévóstră, vědênd că s'aŭ făcut şi răvaş Dumnévóstră către Zapciu plăşiĭ, ca să cerceteze şi de-şĭ vor fi ridicat aceĭ lŏcuitorĭ porumburile, să deie de pogon câte patru baniţe grăunţe za ocă 22 baniţa, dar eĭ nu s'aŭ supus să deie şi cum că un cazac şi un slujitoriŭ aŭ luat gerimea tal: 40 de la Isprăvnicelul Dumnéluĭ, i de la alţĭ ómenĭ, cu cuvînt că porunca este să deie deciuială, cerênd Dumnéluĭ Vornic dreptate la acésta; pentru care sciut să fie Dumnévóstră, că porunca aceea ce aŭ fost maĭ înainte a se lua adecă de pogon câte 4 baniţe aŭ ridicat Măria Sa Vodă cu totu a nu se maĭ urma, fiind-că se pricinuia lŏcuitorilor o mare nedreptate, căcĭ şi când se făcea porumb şi când nu se făcea, lŏcuitoriĭ se apuca de da tot câte 4 baniţe deplin, de pogon, şi ca să lipséscă acéstă nedreptate, şi să se păzéscă dreptatea la dijma porumbuluĭ, a da adecă dijmă lŏcuitoriĭ din cât porumb aŭ făcut aŭ dat Măria Sa Vodă altă hotărîre, prin cărţĭ de publicaţie la tóte judeţele, ca de la porumb să deie lŏcuitoriĭ deciuială, însă cu ce baniţe le va měsura porumbul lor tot cu aceiaş baniţă să li se iae deciuială, adecă din dece baniţe una, care acéstă hotărîre şi urméză a se păzi în faptă; dară fiind-că Dumnéluĭ Vornicu se învoesce la acéstă dréptă deciuială, Divanul poruncesce Dumnévóstră,să cercetaţĭ prin carte de blăstem, şi din cât porumb vor arěta lŏcuitoriĭ prin blăstem că aŭ făcut, fieş carele dintr'acel porumb să aibă aşĭ da deciuială precum s'aŭ dis maĭ sus, şi Dumnévóstră să şi faceţĭ împlinire, iar pentru acel cazaci slujitor, să ne însciinţaţĭ cu ce poruncă ămblă prin sate, şi cu ce poruncă aŭ gerimelisit pe Isprăvnicel, şi pe aceĭ ómenĭ,? arětându-ne anume pe acel cazac şi de la ce polc este, ca să se facă căduta pedépsă, cum şi a întórce înapoĭ acel jaf, saŭ fiind pricina într'alt chip, iarăşĭ să însciinţaţĭ Divanuluĭ. — 1807, Noembre 12.

Ştefan Văcărescu, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Anton Postelnicu.

Cod. LIV fila 130.

Anexa No. 6 pag. 541

Publicație pentru a fi pădurile din tótă țéra păzite a nu se strica.
Către Ispravnicĭ. De la Divan

Excelența Sa Gheneral Kușnikov presidentul Divanurilor Moldavieĭ și Valahieĭ prin notă însciințéză Divanuluĭ, că Măria Sa Prea Inălțatul Feld-Mareșal Principul Prozorofschi cere ca să aibă o prea întrégă pliroforie adecă la care județe și în ce locurĭ se află pădurĭ, și fieș-care pădure de câțĭ stânjenĭ este lungă și lată, și ce felurime de lemne sunt și ale cuĭ pădurĭ sunt acele, ale țĕreĭ adecă saŭ sunt boerescĭ? și în grabă să trimiță Divanul însemnare pe larg, și lângă acestea să îngrijéscă Divanul, ca să se păzéscă pădurile în vreme ce sunt un lucru de mare preț, care să dobândesce numaĭ cu îndelungată vreme: ci dar strașnic poruncesce Divanul, ca îndată după primirea acesteĭ poruncĭ numaĭ decât să facețĭ Dumnévóstră scumpă cercetare, ca să aflațĭ, să dovedițĭ câte pădurĭ sunt într'acest județ câte înșă sunt mănăstirescĭ i boerescĭ și câte sunt megiesescĭ adecă țăranescĭ? fieș-care pădure de câțĭ stânjenĭ i este lungul și câțĭ stânjenĭ i este latul, și ce felurimĭ de lemne să află anume în fieș-care pădure? și să trimitețĭ Divanuluĭ catastih curat cu acest fel de deslușire, ca după poruncă să'l trimiță și Divanul la Excelența Sa gheneral Kușnikov; ci dar amelie saŭ zăbavă să nu facețĭ la acéstă trébă, fiind-că se cere cu grabă; și pe lângă acésta să dațĭ poruncă în tóte județele ca pădurile să nu se strice saŭ să se dărapene, ci să fie ferite saŭ păzite și de primirea aceștiĭ poruncĭ Divanul aștéptă rĕspunsul Dumnévóstră.—1808 August 22.

Cod. LV fila 118.

Anexa 7 pag. 541

Porunca ce saŭ făcut la Anaforaua prea sfinției sale Părintelui Episcopiĭ Argeș pentru că Mŏnăstiréa tuturor sfinților din Bucurescĭ metohul Episcopiĭ cere o moșie Conteștĭ, în sud. Dîmbovița, pe care are și o pădure și o taie locuitoriĭ.

De la Divan

Dumnévóstră boerilor Ispravnicĭ ot sud. Dâmbovița vețĭ vedea arĕtarea ce face printr'acésta anafora iubitorul de Dumnedeŭ sfinția sa părintele Episcop Argeș, pentru care fiind-că poruncile Divanuluĭ ce saŭ dat pentru o rînduială, o aducere de lemne aicĭ în Bucurescĭ, spre împlinirea trebuințeĭ orânduitelor conace, cuprinde ca să se taie acelea lemne de prin locurĭ unde sunt pădurĭ marĭ, şi într'acelea să nu fie slobodĭ locuitorĭ a tăia copacĭ din rădăcină ca să-ĭ stîrpéscă cu totul, ci numaĭ dărămăturĭ să taie, şi să se aducă spre împlinirea trebuinţelor politieĭ, mirare avem cum şi în ce chip îngăduiţĭ Dumnévóstră şi suferiţĭ a se face acest feliŭ de netrebnice urmărĭ împotriva poruncilor ce vi să dă, iară de se fac acestea fără scirea Dumnévóstră, orĭ Zapciĭ plăşilor, saŭ locuitoriĭ de sineşĭ, ca beatul şi învinovăţirea este iarăşĭ a Dumnévóstră pentru neîngrijirea cu care vĕ purtaţĭ la celea ce sunt de trebuinţă şi folosul patriĭ, întru care este şi acésta, una spre a nu se stinge o dată şi a *se ştirbi cu totul pădurile verĭ ale caruĭ vor fi*, de a cărora pază şi purtare este datornică îngrijire a însăşĭ stăpîniriĭ, că unde sînt pădurĭ mereŭ vechĭ întemeiate şi marĭ, să se facă din trînsele împlinirea trebuinţelor cu bună socotélă şi cumpănire, iară celea care sunt dumbrăvĭ maĭ micĭ, saŭ pădurĭ mărunte, cum este acésta a mitohuluĭ sfinteĭ Episcopiĭ, trebue să fie oprită şi apĕrată a nu se tăia dintr'ânsele nicĭ măcar un lemn, ca să pótă veni în stare de a se face pădure întemeiată; drept acea straşnic vĕ poruncesce Divanul, ca de acum înainte să daţĭ straşnice poruncĭ, atît Zapciilor şi altora ce vor fi orânduiţĭ asupra acestor fel de lemne pentru orânduelĭ, cât şi la toţĭ locuitoriĭ acelor patru sate, ca nimenea se nu maĭ cuteze a maĭ intra acolo şi a tăia lemne dintr'acéstă pădure a Monăstiriĭ, iară pe ceĭ ce vor fi silnicĭ, semeţĭ şi următorĭ împotrivă, să-ĭ şi pedepsiţĭ, lăsând şi chiar porunca acésta a Divanuluĭ ca să o aibă Isprăvnicelu saŭ păduraru Mŏnăstiriĭ la mânile sale, întru apĕrarea şi ocrotirea acesteĭ pădurĭ. — 1807 Decembre 4. —

La Anexa No. 7

30 Noembre 1808. Episcopul de Argeş s'a jăluit că lŏcuitoriĭ după moşia Episcopieĭ aŭ luat copacĭ din pădure. Divanul ordonă Ispravnicilor: să numere copaciĭ tăeţĭ şi să-ĭ mĕsóre de grosimea lor, obligându-ĭ a plăti de pomul gros de la 10 palme în sus pe talerĭ 1 $^1/_2$ şi de la 10 palme în jos până la şépte po talerĭ 1, iar de la 7 palme în jos po parale treĭ-decĭ, precum şi pentru ghinda ce vor fi mâncat pârîţiĭ cu vitele lor, cât aŭ plătit lŏcuitoriĭ de pe alte moşiĭ *ghindăritul*. Aşişderea să-ĭ apucaţĭ pentru dijma fênuluĭ; iar pentru vin şi rachiŭ, fiind-că după condica Divanuluĭ şi după obiceiul pămîntuluĭ este a fi numaĭ a stăpânuluĭ moşieĭ,. . să fie datorĭ a da la Episcopie tot câştigul după vinul vîndut şi să înceteze de a maĭ vinde.

Cod. LXIV fila 1.

Anexa No. 8

La 3 Februarie 1810 Divanul intervine la generalul Engelghardt să ordone, ca ostenii ruşĭ să nu taĭe păduricea ce a nojît pe un peticel de moşie din prejurul schituluĭ Cernica, acésta după rugămintea călugărilor cernicanĭ, cu atât maĭ mult că «pentru paza şi ocrotirea pădurelor din ţéră aŭ venit în anul trecut şi predlojeniĭ de la Escelenţa Sa senatorul Kuşnikov, ca să nu se sfarîme şi să nu se prăpădéscă». Divanul stărue în favórea păduriciĭ de la Cernica, că acésta servă şi ca o podóbă a Bucurescilor.

«Drept aceea atât după politicésca datorie, cât şi după cea creştinéscă ce avem către acel schit, rugăm pe Excelenţa Ta să bine-voescĭ a se da părinţilor Cernicanĭ un bilet de unde se va socoti de către Excelenţa Ta, împreună şi cu zălog cazac, ca să fie acolo napristan spre apĕrarea şi ocrorirea acelеĭ păduricе de la care numaĭ nădăjduesc aceĭ părinţĭ óreşĭ-ce folos, ne avênd în adevĕr vre-un alt acaret». — 1810 Februare 3.

Cod. LXI, fila 53 verso.

Anexa 9 la pag. 542

De la Divan

Infăţişându se la Divan înaintea nóstră jăluitoriĭ sătenĭ cu pîrâtul Niculi, vătaf arendaş, tăgădui Niculi, că nu le-aŭ făcut năpăstuirile şi nedreptăţile ce jăluesc, iar săteniĭ răspunseră, că pot primi şi blăstem, cum că ḑisele sunt adevĕrate. Niculi însă ceru a se face cercetare la faţa loculuĭ prin carte de blăstem, la care acesta ḑiseră săteniĭ, că se mulţămesc şi eĭ; drept aceea după cererea pîrâtuluĭ şi primirea şi a sătenilor, găsim cu cale, cu porunca cinstituluĭ Comitet, să se rânduiască pe Logofĕt Răducan Tociulescu, că luând de aice pe Niculĭ să-l ducă acolo la sat, unde faţă cu jăluitoriĭ, să se facă cercetare pentru tóte câte se jăluesc, după tacrirul lor, ce s'aŭ luat aicĭ în scris şi la care madea vor avea jăluitoriĭ marturĭ să-şĭ dea aceĭ marturĭ sciinţa lor în scris în dosul cărţeĭ de blăstem. Iar la care nu se va fi întâmplat marturĭ, să se dea înşişĭ jăluitorilor cartea de blăstem, arĕtând şi eĭ iarăşĭ în scris în dosul cărţeĭ, şi aşa în ce chip se va dovedi adevĕrul la fieş-care pricină să aducă orânduitul Logofĕt la Divan adevĕrată pliroforie în scris, dimpreună cu amêndouĕ părţile şi atuncĭ se va da hotărîrea.—1811 Marte 23.

Vornic Slătincanu, Constantin Dudescu vel Logofĕt, Constantin Calimach, Ioan Ştirbeiŭ, Nestor Căminar.

Cod. LXVII fila 534 verso.

De la întâiul Divan şi Comitet al principatuluĭ Valaḩieĭ.

Trebuinţă fiind a se face cercetarea acésta în faţa loculuĭ, precum Dumnélor boerĭ cinstiţĭ printr'acéstă anafora găsesc cu cale, orânduesce Divanul pe treti Logofĕt Răducanu, să mérgă în faţa loculuĭ, unde prin carte de blăstem să facă cercetare şi urmare întocmaĭ precum într'acéstă anafora se coprinde, după care când nu vor rĕmânea vre-o parte mulţămiţĭ *cu cercetarea* din faţa loculuĭ, vor veni la Divan. — 1811 April 22.

Iosif Argeş, Isaac Ralet, Mihalache Manu Vornic vel Logofĕt.

Cod. LXVII. fila 534 verso.

Anexa 9 bis la pag. 542

De la întâiul Divan şi Comitet

După pliroforia ce ni se dă de cătră Dumnéluĭ cinstitul vel Logofĕt cu cale fiind anaforaoa acésta, o întăresce Divanul şi poruncesce, Dumnévóstră Ispravnicilor aĭ judeţuluĭ, ca să daţĭ nizam pârîţilor arendaşĭ, spre a fi întocmaĭ următorĭ, neîndrăsnind a supĕra pe jăluitorĭ la obiceiurile pămêntuluĭ maĭ mult pe condica Divanuluĭ, saŭ să-ĭ întórcă către eĭ cu vre-o altă împotrivă urmare. Iar când de acum înainte se vor arăta împotrivă următorĭ să înscinţaţĭ Divanul, ca dovedindu-se urmările lor împotrivitóre să se lipséscă de arendăşie şi să dea arenda moşieĭ asupra jăluitorilor. — 1810 Septembre 7,

Manolache Creţulescu, Grigore Ghica, Istrate Creţulescu, Constantin Bălăceanu.

Cod. LXVII fila 222.

Anexa No. 10

De la întâiul Divan
Către Clucerul Ştefan Ispravnic ot sud. Argeş.

Dintr'acéstă embereclisită jalbă ce aŭ dat acum în urmă la Divan opt locuitorĭ din satul Bârsoiul şi Stoenesciĭ dintr'acel judeţ, te veĭ pliroforisi Dumnéta de cele ce se jăluesc chiar asupra Dumitale, pentru care mirarea ne-aŭ cuprins auḑind acest fel de urmărĭ împotrivitóre şi cu totul nepotrivite la ipolipsis ce avea Divanul către ipochimenul Dumitale, care maĭ vêrtos socotim că la asemenea pricinĭ însuşĭ Dumnéta să fi fost cel maĭ întâiŭ de sine îndreptător, şi făr'de o sémă să aĭ vre-o poruncă de la Divan, iar nu şi după ce atâtea poruncĭ s'aŭ trimis şi atâţia mumbaşirĭ aŭ venit aicea în judeţ, acéstă madea să stea şi până acum nesăvârşită şi ne îndreptată din pricina împotrivireĭ Dumitale, saŭ fiind-că chiar şi din . . . . . şi să trepede ticăloşiĭ locuitorĭ cu venirea lor într'atâtea rândurĭ aicea la Bucurescĭ în grele cale şi cu destulă perdere a lor de vreme, fără de a putea dobândi nicĭ un folos; ci dar cere Divanul de la Dumnéta maĭ întâiŭ să ne înscinţezĭ pentru care sfârşit nu te supuĭ a pune in lucrare poruncile Divanuluĭ? iar pe de altă parte să îngrijescĭ a se săvârşi făr'de zăbavă prin orânduiţiĭ mumbaşirĭ ce se află acolo porunca şi hotărîrea Divanuluĭ ce s'aŭ dat în trecutele ḑile la altă jalbă a jăluitorilor, întocmindu-se coprinderea eĭ fără câtuşĭ de puţină strămutare, căcĭ de vor maĭ veni să se jăluiască să fiĭ Dumnéta bine încredinţată că tótă pricina împotrivireĭ nu se va socoti fără nimic alta decât ca dintru întâiŭ de la dumnéta aŭ curs, şi socotesce apoĭ în ce ipolips urméză a maĭ rĕmânea Dumnéta într'acéstă vêrstă întru care te afli acum.—1810 Maiŭ 21.

Cod. LXV, fila 37—38.

Anexa II la pag. 542

Către slăvitul Divan, de la Logofeţia mare

Din porunca slăvituluĭ Divan ce mi se dă la acéstă jalbă a cuviosuluĭ Chiril Văcăreştianu egumenul sfinteĭ mŏnăstirĭ Văcărescĭ făcênd cercetare, arată slăvituluĭ Divan, că în pravilnicésca condică este orânduit, ca locuitoriĭ să aibă voïe să vêneze pesce din bălţĭ şi să dea stăpânuluĭ din ḑece unul. Dar iarăşĭ este sciut, că unde se póte face lésă o face stăpânul şi nu se póte amesteca locuitoriĭ la venit, şi după arĕtarea ce face că la acea baltă de pe moşia mŏnăstireĭ Ibortesti în vremea turcilor neputênd avea stăpânirea, în anul trecut ḑic că aŭ făcut'o zapciul luând şi venitul şi acum staŭ cu împotrivire uniĭ din locuitorĭ; găsesc cu cale să fie porunca slăvituluĭ Divan către Dumnélor Ispravniciĭ judeţuluĭ, să dea mână de ajutor omuluĭ mŏnăstireĭ a putea să aibă stăpânirea şi folosul ce se cuvine unuĭ stăpân de moşie. Iar avênd părîţiĭ locuitorĭ vre un cuvênt vrednic de împotrivire, să 'ĭ judece şi asupra dreptăţeĭ urmând, să hotărască în scris şi să îndrepteze, saŭ ne odihnindu-se vre o parte să-ĭ sorocéscă la Divan.—1811 Aprilie 14.

Constantin Dudescu vel Logofĕt

De la întâiul Divan şi Comitet

Cu orânduială fiind anaforaua acésta a Dumnéluĭ cinstituluĭ vel Logofĕt poruncesce Divanul Dumnévóstră Ispravnicilor aĭ judeţuluĭ să faceţĭ urmare întocmaĭ.—1811 Aprilie 19.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu vel Logofĕt.

Anexa No. II biş.

Către gheneralul Enghelhard

Moşia Cârnogĭ din sud Ilfov şi balta Gréca, sunt ale spitaluluĭ săracilor bolnavĭ ot mŏnastirea sfântuluĭ Pantelimon. Locuitoriĭ de la Turtucaia i alţĭ lŏcuitorĭ de decindea, cum şi chiar lŏcuitoriĭ din Cârnogĭ şi alţiĭ de prin alte sate ale părţeĭ de dincóce vênéză toţĭ fără sfială peşcele bălţeĭ cu năvóde şi alte felurimĭ de mreje, iar maĭ vêrtos Turtucăeniĭ şi ceĭ de decindea ḑic că Excelenţa Sa gheneral Zat le-aŭ dăruit balta acésta, să fie a lor (lucru ce nu este de creḑut a dărui Excelenţa Sa balta care este în pământul ţěreĭ şi o stăpânesce spitalul sěracilor din vechime şi până acum) şi aşa nu se supune niminea a da vama cea legiuită şi obicinuită, care este venit al numituluĭ spital, încă făgăduesc şi bătaĭe ómenilor spitaluluĭ, dacă 'ĭ apucă de plata vămiĭ şi osebit de acésta sě unesc şi cu din ostaşĭ ce se află acolo de se împotrivesc şi la rěspunderile adeturilore moşieĭ, puind uniĭ din ostaşĭ şi vin şi rachiŭ de vênḑare în sat; decĭ pentru acésta Divanul rógă pe Excelenţa Ta, ca şi pentru moşie şi pentru baltă să se dea o carte a Excelenţeĭ Tale statornică la mânile luĭ Ianache Isprăvnicelul spitaluluĭ, ce 'l are orânduit acolo, poruncitóre cu tótă străşnicia atât către partea ostăşéscă, cât şi pentru toţĭ de obşte lŏcuitoriĭ de decindea şi de dincóce, că nimenea cu nicĭ un fel de cuvênt şi cu nicĭ un fel de pricină să nu se maĭ cuteze, nicĭ a maĭ vêna balta acésta a spitaluluĭ fără scirea şi sloboḑenia numituluĭ Isprăvnicel, nicĭ a se maĭ împotrivi a plăti vamă, saŭ la rěspunderile adeturilor moşieĭ, nicĭ a se maĭ amesteca la cele care sunt drepturĭ ale stăpânuluĭ moşieĭ, ca să nu se istovéscă spitalul de acest puţin venit, care se cheltuesce în trebuinţele sěracilor bolnavĭ; asemenea poruncă cu aşa straşnică coprindere aŭ dat şi Divanul din partea sa către Dumnélor Ispravniciĭ judeţuluĭ, că prin zapciĭ plăşilor pe ceĭ ce se vor arěta cu împotrivire şi vor fi lŏcuitorĭ iar nu ostaşĭ, numaĭ de cât să-ĭ rădice şi să-ĭ aducă la isprăvnicat, că nu numaĭ dreptul Spătaruluĭ să'l plătéscă ci încă şi pedépsă să li-se facă, ca unor silnicĭ împotrivitorĭ legiuitelor canóne ale obiceiuluĭ pământuluĭ.—1810, Iunie 20.

Ignatie Mitropolit, Istrate Creţulescu, Constantin Bălăceanu, Ioan Comăneanu.

Cod. LIV, fila 183.

Anexa No. 11 ter.

Către Excelenţa Sa gheneral comandir şi cavaler Bahmetier
De la Divan principatuluĭ Valachieĭ.

Nicolae Başa sudit împěrătesciĭ Curţĭ a Rusieĭ aŭ dat jalbă la Excelenţa Sa gheneral Lascarof, arĕtând că avênd cumpěrat dela mŏnastirea sfîntuluĭ Spiridon, vama bălţilor din ţinutul Ialomiţeĭ, zapciiĭ ce sunt acolo în partea loculuĭ, daŭ pricină lŏcuitorilor de acolo, de nu vor să plătéscă obicinuita vamă a pesceluĭ ce prind dintre acelea bălţĭ, din care pricină are mare pagubă, şi de către Excelenţa Sa să se scrie Divanuluĭ, că jăluitoru acesta cere dreptate la arětarea ce face, a-ĭ rěspunde lŏcuitoriĭ aceia dreptul vămiĭ pesceluĭ, şi ca să arětăm Excelenţeĭ Tale, ca să se dee de către Excelenţa Ta acelor cazacĭ cuviinciósa poruncă de îndreptare, pentru care şi nu lipsi Divanu a arĕta Excelenţeĭ Tale, că aceĭ lŏcuitorĭ sunt dátorĭ a-'şĭ rĕspunde obicĭnuita vamă a pesceluĭ la acest jăluitor cumpĕrătorul vămeĭ acestor bălţĭ, şi aceĭ cazacĭ rĕŭ şi fără cale daŭ pricină acelor lŏcuitorĭ de nu plătesc obicinuita vamă, şi ca să se părăséscă cazaciĭ de asemene urmare, rĕmâne a li se da cuviinciósa poruncă de către Excelenţa Ta.—1807, Noembre 27.

Manolache Creţulescu, Ştefan Văcărescu, Costantin Creţulescu, Barbu Văcărescu, Antonie Postelnicu, Constandin Bălăceanu, vel. Vist.

Anexa No. 12

De la Divan

Cu cinste aŭ primit Divanul predlojenia Execelenţeĭ tale, scrisă de la 17 ale luneĭ Iunie, subt No. 2158 după ja'ba ce aŭ dat lŏcuitoriĭ din treĭ mahalale pentru Dumnéluĭ fratele vel Spătar Grigorie Ghica, care acéstă pricină fiindcă este orânduită de la Divan în cercetarea Dumnéluĭ vel Logofĕt de ţéra de sus, facem arĕtare Execelenţeĭ Tale şi după sevârşirea judecăţiĭ iarăşĭ pe larg vom însciinţa Execelenţeĭ Tale.—1810 Iulie 1.

Cod. LX, fila 14 verso.

Anexa No. 13

Către Excelenţa sa ghenerallul Enghelhard.

Cu cinste facem arĕtare Execelenţeĭ Tale, că după două jalbe ce aŭ dat către Excelenţa Ta lŏcuitoriĭ din treĭ mahalale de aicĭ din Bucurescĭ plângêndu-se asupra Dumnéluĭ vel Spătaruluĭ Grigorie Ghica, că le ar fi luat strămoşescile lor locurĭ, pe care din vechime îşĭ aŭ casele şi locuinţa lor şi că îĭ îndatoréză a plăti clacă, luându-le şi havaet de la ceĭ ce fac vênḑare de vin şi rachiŭ; înfăţişându-se numiţiĭ jăluitorĭ lŏcuitorĭ la întâiul Divan şi Comitet cu vechilul Dumnéluĭ vel Spătarul, faţă fiind şi însuşĭ Dumnéluĭ, le-am cerut maĭ întâiŭ lor să dovedéscă cu sineturĭ că acele locurĭ unde locuesc eĭ sunt ale lor şi aŭ dat rĕspuns, că nicĭ un sinet nu aŭ, făr'de cât aşa le-ar fi pomenit din vechime că sunt locurĭ ale strămoşilor lor, iar Dumnéluĭ Spătarul împotrivă ne arată sineturĭ vechĭ i hrisóve domnescĭ i o hotărîre în scris a Comitetuluĭ celuĭ de înainte, cu lét . . . . răzimată si acea hotărîre tot în maĭ sus numitele sineturĭ vechĭ şi hrisóve Domnescĭ, ce se află la mânele Dumnéluĭ vel Spătaruluĭ prin care tóte acestea se face luminósă dovadă că tóte locurile, casele jăluitorilor acestora se ţin de trupul moşieĭ Colentina, ce cu clironomie s'aŭ poprit în stăpânirea Dumnéluĭ vel Spătaruluĭ, arĕtându-se în sineturile şi tóte semnele aceşteĭ moşiĭ, de unde şi până unde merge; aşa dar dovedindu-se moşia acéstă bună şi dróptă a Dumnéluĭ, după tot cuvêntul dreptăţeĭ i după obştescul obiceiŭ al pămêntuluĭ acestuia şi după pravilnicésca condică şi după domnescile hrisóve ce se vĕd la mâna Dumisale vel Spătaruluĭ, volnic este Dumnéluĭ a cere de la numiţiĭ jăluitorĭ legiuita clacă de 12 ḑile într'un an şi a propri pe ceĭ ce vor voi a face vênḑare de vin şi de rachiŭ pe numita moşie făr de a se învoi maĭ întâiŭ cu Dumnéluĭ vel Spătarul, fiind-că acest folos este numaĭ aceluĭ adevĕrat stapân al moşieĭ; aceste temeiurĭ dar avênd Dumnéluĭ vel Spătarul adică sineturĭ vechĭ şi hrisóve domnescĭ, si hotărârea celuĭ maĭ dinainte Comitet în care hrisóve şi tóte privilegiurile ţăreĭ aceştia sunt răzimate, Divanul, cu nicĭ un cuvênt nu le póte strămuta şi a da câtuşĭ de puţină ascultare la nisce vorbe numaĭ deşarte ale jăluitorilor acestora, care şi însuşĭ eĭ în cele după urmă cunoscênd că nu aŭ nicĭ o dreptate, înaintea nóstră, la Divan aŭ făcut rugăciune către Dumnéluĭ vel Spatarul, ca să se milostivéscă asupra lor. Ci de curgerea pricineĭ şi de dreptatea Dumnéluĭ vel Spătaruluĭ nu lipsim a arĕta Excelenţeĭ Tale.—1810 Iulie 7.

Cod. LXVI, Fila 21 verso.

Anexa No. 14

De la întâiul Divan şi Comitet al principatuluĭ Valahieĭ.

Intărirea ce s'aŭ făcut la însciinţarea Dumnélor Ispravnicilor de la sud. Dâmboviţa în pricina Dumnéeĭ Clucereasa Maria Cantacuzino cu locuitoriĭ ce sunt şeḑĕtorĭ pe moşia Dómneĭ Valea Lungă.

Citindu-se la Divan acéstă însciinţare a Dumnélor Ispravnicilor de la sud Dâmboviţa, ce se vede făcută din anul trecut August 26, de cercetarea ce aŭ făcut după porunca Divanuluĭ, ce le-aŭ adus Dumnéeĭ Clucerésa Mariuţa Cantacuzino la jalba Dumnéeĭ, faţă cu locuitoriĭ ce sunt pe moşia Dumnéeĭ, pe Valea Lungă, carĭ fără cuvênt drept se împotrivesc a face clacă, câte 12 ḑile pe an după pravilicésca condică, a căror împotrivire cu cuvênt de obiceiŭ, care vor să şi'l facă eĭ, cu drept cuvênt anerisite de judecata isprăvnicéscă şi pentru că aŭ ḑis că vor să fie la Divan următorĭ a face clacă n'aŭ fost şi într'atâta vreme de lunĭ ce aŭ trecut până acum neviind aşĭ căuta, Divanul întăresce alegerea acésta isprăvnicéscă şi îndatorăm pe locuitorĭ sa facă clacă câte 12 ḑile pe an, de care şi poruncim Dumnévóstră Ispravnicilor aĭ judeţuluĭ, într'acestaşĭ chip să urmaţĭ şi să daţĭ nizam.—1811 Maiŭ 30.

Ignatie Mitropolit, Loghinov Polcovnic, Sandu Golescu, Isaac Ralet vel Vist, vel Logofĕt.

Cod. LXX fila 73 verso.

Anexa No. 15

Către slăvitul întâiul Divan

de la Logofeția mare

După porunca slăvituluĭ Divan ce mi se dă la acéstă jalbă, făcênd cercetare, mĕ pliroforisiĭ, că cârciumile aŭ acéstă rânduială: a ţinea un stăpân de moşie unde aŭ avut câreiumă veche, i unde are morĭ şi la drum mare, dar însă la drum mare nu este slobod a face câreiumă în spinarea satuluĭ vecinuluĭ, ci departe de sat cel puţin diastimă de o jumĕtate cés, şi într'acéstă rînduială sunt rezemate şi hotărîrĭ domnescĭ i alte judecăţĭ ce s'aŭ întâmplat după vremurĭ şi de va fi adevĕrată arĕtarea ce face jăluitorul, rea este urmarea pârâtuluĭ de aŭ făcut câreiumă nouă acolo unde altă dată n'aŭ fost şi maĭ vêrtos în spinarea satuluĭ jăluitoruluĭ şi peste acésta arată jăluitorul că drumul mare este pe de la vale avêndu-şĭ pârâtul acolo şi câreiumă veche; pentru care găsesc cu cale, să fie porunca slăvituluĭ Divan către Dumnélor Ispravniciĭ judeţuluĭ, ca să cerceteze, şi dovedindu-se că acolo unde face pârîtul acéstă câreiumă nouă n'aŭ fost vad de câreiumă veche şi este aprópe în spinarea satuluĭ jăluitoruluĭ, să'l opréscă şi să'l îndatoreze a şi'o rădica de acolo, rĕmâind a se urma după cum să va fi urmat şi până acum între jăluitor şi între tatăl pârîtuluĭ, saŭ de nu va fi pârîtul următor obiceiuluĭ moşiilor şi dreptăţeĭ, cu însciinţarea Dumnélor să'ĭ trimiţă la Divan, oprindu-se însă săvêrşirea câreiumeĭ şi vîndarea vinuluĭ i a rachiuluĭ dintrînsa până se va da isprăvire pricineĭ de aicĭ. — 1811 Iunie 3.

Constantin Dudescu vel Logofĕt.

Cod. LXX. fila 82 v.

Anexa No. 16

De la Logofeția mare.

După buiurdizma slăvituluĭ Comitet ce mi s'aŭ dat la jalba cuviosuluĭ protosinghel chir Antim egumenul mănăstireĭ Strihaia din sud. Mehedinţĭ citind-o cu luare aminte maĭ întâiŭ jalba lăcuitorilor după patru hotare de moşie a mŏnăstireĭ Strihaia, ce daŭ la Divanul Craioveĭ, cu coprindere, că numitul egumen îndată ce aŭ venit cu egumenia la acéstă mŏnăstire le-a stricat vechiurile obiceiurĭ ale pământuluĭ şi-ĭ apucă să facă clacă îndoită, pentru alte semănăturĭ şi pometurĭ ce aŭ pe numita moşie, ămblă să le ia dijmă peste cale şi obiceiul ce li s'aŭ urmat; dupe care s'aŭ făcut şi judecată în lét 1810

August maĭ întâiŭ la departamentul de patru ot Craiova, jăluitoriĭ faţă cu egumenul mŏnăstireĭ, apoĭ la Divanul Craioveĭ, în vremea ce se afla întâiŭ ocârmuitor acolo la Divan Dumnéluĭ vel Vist. Costache Samurcaş, prin care după dreptatea ce aŭ avut mŏnăstirea s'aŭ dat hotărîrea Divanuluĭ de acolo în ce chip are a se urma, precum pe larg se arată în numitele anaforale, iar jăluitoriĭ tot nefiind mulţămiţĭ aŭ cercat judecata şi la Divanul Craioveĭ de acum, la trecutul Mart 18 şi iarăşĭ asemenea s'aŭ dat hotărîrea pentru dreptatea monăstireĭ, care cercetărĭ şi hotărîrĭ de judecăţĭ vĕḑêndu-le şi eŭ că sunt următóre obiceiuluĭ pămêntuluĭ şi pravilnicesceĭ condice, găsesc cu cale, spre a se da şi hotărîrea slăvituluĭ Comitet de aşĭ avea urmarea lor întocmaĭ şi întru tóte, maĭ vêrtos fiind trecut şi sorocul apelaţieĭ, de ar maĭ fi avut pârîţiĭ vre-un cuvînt de împotrivire; iar hotărîrea rĕmâne la slăvitul Comitet. — 1811 Iunie 17.

Constantin Dudescu, vel Logofĕt.

Cod. LXX. fila 91,

De la întâiul Divan şi Comitet al principatuluĭ Valahieĭ.

Intăresce Divanul acéstă anafora a Dumnéluĭ cinstituluĭ vel Logofĕt, ca pârîţiĭ locuitorĭ să fie datorĭ a rĕspunde la mŏnăstire drepturile moşieĭ întocmaĭ după prăvilnicésca condică şi dupĕ obiceiul pămêntuluĭ, fără câtuşĭ de puţină împotrivire, şi cinstitul Divan al Craioveĭ prin Dumnélor Ispravniciĭ judeţuluĭ să îndatoréscă pe ceĭ împotrivitorĭ a fi întocmaĭ următorĭ precum maĭ sus se arată, afară numaĭ din ceĭ ce vor fi avênd vre-un aşeḑământ în scris de la chiar stăpânul moşieĭ, care are a se urma întocmaĭ iaraşĭ după coprinderea pravilnicesciĭ condice. — 1811 Iunie 18,

Al Ungro-vlahieĭ Ignatie.
Polcovnicul Loghinov, Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu.

Cod. LXX. fila 94 v.

Anexa No. 17

Porunca ce s'a dat la anaforaua Dumnéluĭ vel Spătaruluĭ pentru pricina de bătae, ce aŭ făcut nisce *lŏcuitorĭ* la polcovnicia luĭ din sud Argeş i catanelor polcovniciei.—1811 August 20.

Cod. 70 fila 154

De la Divan.

Orânduim pe . . . . . . din partea Divanuluĭ, ca dimpreună cu omul din partea cinstiteĭ Spătăriĭ, să mérgă la sud Argeş unde prin marifetul Dumnélor

BIBLIOTECA *ACADEMIEI* ROMÂNE

Ispravniciĭ aĭ județelor, să facă cercetare la fața loculuĭ cum și în ce chip s'aŭ întêmplat acele gâlcevĭ, spre a se descoperi cine este vinovat; și când Polcovnicul nu va fi învinovățit, poruncim ca îndată să se slobodéscă, iar fiind vinovat cu cercetarea de la fața locului și cu însciințarea Dumnélor Ispravnicilor să aducă pe numitul Polcovnic la Divan.

Loghinov, Radu Golescu, Mihalache Manu, vel. Vist.

Anexa No. 18

De la Intêiul Divan poruncă cu volnicie, Logofĕt de Divan cu 10 Cazacĭ, să aducă pe un Tănase căpitanul i Gheorghe Polcovnicul și alțĭ Căpitanĭ din sud Olt împreună cu tóte jafurile ce vor fi făcut anume:

«Fiind-că, aŭ luat Divanul pliroforie, că un Tanase Căpitanul de la căpitănia Ungureniĭ sud Olt, orînduit fiind de către ispravnicĭ a da mână de ajutor Zapciilor ce sunt orînduițĭ pentru strîngerea locuitorilor de la plășile de la margine ce s'aŭ bejanarit, cum aŭ intrat în băjănarĭ aŭ început a cerceta pricinĭ necuviinciόse, a prăda satele cu sutele de leĭ, căznindu-ĭ legațĭ fără de milostivire. Din care pricină s'aŭ rĕspîndit băjănariĭ și maĭ rĕŭ, care încotro aŭ putut. Și scriindu-i-se de către Ispravnicĭ a veni să se înfățișeze cu ceĭ jăfuițĭ, cum și cu volnicie trimețênd să-l aducă, nu numaĭ că nu s'aŭ supus a merge, ci încă aŭ înjurat pe ispravnicĭ și aŭ fugit, întorcêndu-se jăfuiții cu lacrimile pe obraz. Așișderea aŭ luat Divanul pliroforie, că un Gheorghe Polcovnic Spătăresc și Căpitaniĭ după la căpităniĭ âmblând din sat în sat, unul peste altul, în cincĭ plășĭ de la Deal nebăjănărite, frământând pe locuitorĭ și osebit de nesuferitele cheltuelĭ ce le fac îĭ pradă cu sute și miĭ de leĭ, îĭ bate despuețĭ, legațĭ cu mânile îndărăt, spânzurațĭ de sus, apoĭ trașĭ în jos cu deosebite legăturĭ de gât și de picióre în jos; care acestea neputându-le Divanul suferi, iată se orîndui de aice Ioniță Logofĕt de Divan cu 10 cazacĭ, căruia i se dă volnicie, să mérgă la numitul județ unde prin scirea Dumnélor Ispravnicilor, să facă scumpă cercetare maĭ întâiŭ urmărilor aceluĭ Tănase Căpitan ot căpitănia Ungurenĭ și dovedindu-se că aŭ săvêrșit acest fel de urmărĭ, jafurĭ, să facă catastih anume pe cine aŭ prădat, cu ce și cât, până la un ban, cu care catastih cum și cu însciințare către Divan de tóte urmările luĭ să'l triméță și pe dînsul aice în bună pază. Apoĭ să facă cercetare și aceluĭ Gheorghe Polcovnic Spătăresc i Căpitanilor după la căpităniĭ și dovedindu-se urmările adevĕrate, asemenea catastih să facă anume pe cine aŭ prădat? cu ce? și cât? până la un ban și ridicându-l să-l și aducă aice în bună pază. — 1809 Iulie 20.

Cod. LVIII fila 20 verso.

Anexa No. 19 (pag. 545)

De la întâiul Divan către toţĭ Ispravniciĭ

Vremea primăvereĭ fiind acum, când lŏcuitoriĭ satelor după nărăvirea lor obicĭnuesc de se risipesc şi se strămută de prin satele, unde locuesc, iar maĭ ales acum când sunt împovĕraţĭ şi supĕraţĭ cu necontenite şi neapĕrate podvóde şi angariĭ, câte privesc spre împlinirea celor trebuinciόse ale prea puternicilor Impĕrătescĭ oştirĭ, de aceea cele maĭ de întâiŭ mijlóce cu care se îndréptă şi înfrâng acest nărav, este dĕ a da Dumneavóstră straşnicĭ poruncĭ către Zapciiĭ plăşilor, ca nimenea din eĭ să nu îndrăsnéscă a face vre-unuĭ lŏcuitor câtuşĭ de puţină supĕrare peste poruncile Divanuluĭ şi orînduelile cinstiteĭ Visteriĭ, căcĭ de va veni vre-o acest fel de jalbă, înşi-vĕ veţĭ fi rĕspunḑĕtorĭ şi cuvênt de îndreptare nu veţĭ avé. Către acésta să îngrijiţĭ şi Dumnévóstră pe de altă parte cu tóte cuviinciósele şi cumpĕnitele mijlóce, spre a-ĭ mângâia cum şi luarea carelor în trebuinciósele şi neapĕratele potvóde să se facă cu asemenea iscusită cumpănire a nu rĕmâne satul întreg cu totul lipsit de care şi dobitóce, ca şi locuitoriĭ săʼşĭ pótă întîmpina şi proftacsi agonisita vieţeĭ lor şi la împlinirea trebuinciósĕlor ale prea puternicilor Impĕrătescĭ oştirĭ să nu să facă câtuşĭ de puţină zăticnire, căcĭ atuncĭ se cunósce vrednicia şi iscusinţa unuĭ dregĕtor, care este dator a fi rĕspunḑĕtor pentru orĭ ce împotrivă urmare se va întêmpla la acea parte de loc, ce le este dată sub ocârmuire, precum şi de veţĭ afla ceva lŏcuitorĭ, de la niscaĭ-va sate fugiţĭ din aniĭ trecuţĭ de la venirea armieĭ, să trimeteţĭ cu mijloc de blândeţe şi mângâere a-ĭ aduce şi pre aceia la urma lor şi către acésta să faceţĭ căḑută îndemnare tuturor locuiorilor judetuluĭ, ca săʼşĭ facă fieşce-care trebuinciósele arăturĭ şi semănăturĭ de cu primăvară, fiind şi acesta un mijloc destoinic, care îndeletnicesce şi a locuitorilor bună petrecere şi îmbelşugare şi a judeţuluĭ îndestulare le pricinuesce la împlinirea curgĕtórelor trebuinţe şi podveḑĭ, pentru care să şi orînduiţĭ Dumnévóstră 2, 3 mazilĭ prin judeţ, cu cuviinciόse publicaţiĭ şi povĕţuirĭ în scris către locuitorĭ, ca să îndemne cu mijlóce blânde şi cuviinciόse şi de primirea şi punerea în lucrare a acesteĭ poruncĭ să aibă Divanul rĕspunsul Dumnévóstră în scris.—1810 Aprile 6.

Cod. LXV fila 22 verso.

Anexa No. 20. pag. 545.

De la întâiul Divan şi Comitet al principatuluĭ Valahieĭ.

Vouĕ tuturor lŏcuitorilor ot Zimnicea din sud. Teleorman, pămêntenilor şi strĕinĭ, i celor ce sunteţĭ cu locuinţa pe cele-l-alte sate ale moşieĭ Zimniceĭ a Măriei Sale Domnuluĭ Ipsilant, iarăşĭ pămêntenilor şi strĕinĭ, fiind-că este dată poruncă a Excelenţeĭ Sale maĭ Mareluĭ Comandir al armieĭ Dunăreĭ, Domnul Amiral şi Cavaler Ciciacov, de a se păzi şi a se împlini la stăpênul moşieĭ tóte adeturile şi obiceiurile pămêntuluĭ, precum se urma şi de maĭ nainte, la acea moşie, iată vi se poruncesce de la Divan, că din ceasul ce vi se va citi în auḑul vostru acéstă carte a Divanuluĭ, să cunósceţĭ pe cel ce vĕ va arĕta-o, de orânduit Epistat la acéstă moşieĭ, şi purtător de grijă spre căutatul eĭ şi strîngerea a tuturor veniturilor, către carele să fiţĭ următorĭ cu toţiĭ fără deosebire de a rĕspunde drepturile moşieĭ dupe pravilnicésca condică şi după osebitele privilegiurĭ ce s'aŭ urmat din vechime la numita moşie, fiind întocmit prin hrisóve Domnescĭ, precum şi vin i rachiŭ nimenea din voĭ nu este volnic a-l vinde pe acéstă moşie, decât numaĭ orânduitul Epistat, fiind acest folos numaĭ al stăpênuluĭ moşieĭ maĭ sus arĕtate, căcĭ de va veni la Divan vre-o arĕtare de nesupunere, asupra vóstră, să fiţĭ încredinţaţĭ, că veţĭ fi socotiţĭ ca nisce nesupuşĭ şi împotrivitorĭ la porunca Excelenţeĭ Sale maĭ mareluĭ Comandir şi la a Divanuluĭ. — 1812 Iunie 30.

Ignatie Mitropolit, Constantin Ghica viţ prezident. Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Constantin Varlaam, Constantin Samurcaş vel Vist.

Cod. LXXII, fila 1.

Anexa No. 21. pag. 545 litera u

De la întâiul Divan către Ispravnicii judeţelor.

Atâta vreme este de când s'aŭ scris Dumneavóstră, ca să îndemnaţĭ pe lŏcuitorĭ şi să siliţĭ pe ceĭ leneşĭ şi a face cu îndestulare arăturĭ şi semănăturĭ, ce sunt acum de primăvară, de porumb, de meiŭ, i de orz şi de grâŭ la care să fie şi de către Dumneavóstră ajutaţĭ şi îndemnaţĭ, fiind siliţĭ ca la un lucru ce este cel maĭ întâiŭ trebuincios de hrana obşticĭ şi a săracilor şi să trimiteţĭ catastih, făr'de zăbavă, de tóte arăturile ce s'aŭ făcut în fieşcare sat, cu numele omuluĭ şi cu arătura ce aŭ făcut; care catastih nicĭ până acum nu s'aŭ vĕḑut, de care straşnic se poruncesce Dumneavóstră, ca până la..... de ḑile, ale aceştiĭ lunĭ, să trimeteţĭ negreşit acest catastih, să se afla aicĭ la Divan, că ne fiind următorĭ, să sciţĭ că vi se va trimite mumbaşir cu greŭ treapăd; însă, fiind-că la acéstă catagrafie sunteţĭ unul din Dumneavóstră orânduit a merge prin tóte satele, acela care aŭ mers, să facă urmarea acésta întocmaĭ după cum se poruncesce.—1811 Aprilie 16.

Cod. LXV, fila 71.

Anexa No. 22.

Publicaţiĭ la tóte judeţele, de la întâiul Divan, din 15 Martie 1809.

Divanul amintesce vechiul obiceiŭ al pămêntuluĭ, că în primăvară până către sfârşitul luneĭ Maiŭ, ţĕraniĭ n'aŭ a fi supĕraţĭ şi traşĭ în judecăţĭ, ca să şi pótă face arăturile, sămănăturile şi să îngrijéscă de viĭ, maĭ cu sémă acum că să cer maĭ multe zaherele pentru trebuinţa oştilor Impĕrătescĭ, când împuţinarea arĕturilor pricinuesce lipsă şi greutate ţĕriĭ şi pămêntenilor în de obşte.

Divanul ordonă, ca Ispravniciĭ să îndemne pe ţĕranĭ la arătură de grâŭ de vóră, de orz, de meiŭ şi de porumb şi cu tóte că se află asupra lŏcuitorilor destule havalele pentru vĕḑuta şi curgĕtórea trebuinţă a oştilor Impĕrătescĭ, carĭ să cer în grabă şi făr de întârḑiere, dar Dumneavóstră să iconomisiţĭ ca şi trebile să nu să zăticnéscă şi arĕturĭ să se facă cu îndestulare, că atuncĭ să cunósce slujba şi vrednicia unuĭ Ispravnic, când adecă prin iscusite mijlócele sale şi discolia înlesnesce şi tóte cele ce sunt ale datorieĭ slujbeĭ sale le împlinesce.

«De osebit, să maĭ poruncesce Dumneavóstră, să orânduiţĭ a se face catagrafie cu deamĕruntul de câte pogóne de grâŭ de tómnă se află arate în judeţul acesta şi făr de zăbavă, să-o trimiteţĭ la Divan. Iară în pricinĭ de judecăţĭ, pe nimenĭ să nu trageţĭ într'acéstă vreme a arĕturilor, fară numaĭ de invinovăţirile englimatica şi să aibă Divanul rĕspuns că aţĭ pus în faptă porunca acésta. Insă pentru sămĕnăturile de grâŭ şi orz de cu tómnă, ă aveţĭ negreşit a însciinţa Divanuluĭ, până la 15 a luniĭ luĭ April, trimeţênd catastih precum s'aŭ ḑis, iar pentru cele ce s'ar face de acum înainte, să aveţĭ a însciinţa la fieşce care 10 ḑile odată.»—1809 Martie 15.

Cod. LVI, fila 57.

Anexa No. 23.

De la întâiul Divan către Ispravnicĭ.

Sciut este Dumneavóstră, că într'acéstă vreme din necontenitele podveḑĭ şi angariĭ ce sunt asupra lŏcuitorilor, pentru împlinirea celor trebuincióse ale Impĕrătescilor oştirĭ, nu s'aŭ îndemnat a face sĕmănăturile cele de primăvóră de grîŭ şi de orz, dar de vor fi şi făcut unia, prea puţine socotim că vor fi acelea şi de aceea în trecutele ḑile vi s'aŭ trimis porunca Divanuluĭ, ca pe de o parte să faceţĭ catagrafie de tóte sămănăturile de grîŭ, ce să vor fi făcut de cu tómnă într'acel judeţ şi să însciinţaţĭ Divanuluĭ, ear pe de altă parte, să îndemnaţĭ pe lŏcuitorĭ a face pe cele de primăvéră semănăturĭ de grîŭ şi orz. Şi érăşĭ pentru acele, făcênd catagrafie, să însciinţaţĭ Divanuluĭ, şi vedem că până acuma nicĭ o urmare n'aţĭ făcut după acea poruncă.

Ci dar étă de isnóvă vi se poruncesce Dumneavóstră, de către Divan, ca negreşit să-o puneţĭ în lucrare şi fără de zăbavă să trimeteţĭ însciinţare dimpreună cu catagrafia, prin catastih, pentru tóte sĕmănăţurile, ce s'aŭ ḑis maĭ sus: Şi acésta pentru ca să nu rĕmâe lŏcuitoriĭ făr'de sămĕnăturĭ de porumb, de orz şi de meiŭ, étă Divanul însărcinéză pe unul din Dumneavóstră, adecă pe Dumnéta, ... şi îţĭ poruncesce, că îndată după primirea acesteĭ poruncĭ lăsând însărcinat pe tovarăşul Dumnétale cu tóte trebile şi orênduelile judeţuluĭ şi fără de a te amesteca Dumnéta câtuşĭ de puţin la nimic, numaĭ de cât să te scolĭ să eşĭ prin judeţ şi înconjurându-te prin tóte satele judeţuluĭ, să facĭ cuviinciósa îndemnare şi mumbaşiret tuturor lŏcuitorilor, ca până la 15 ale viitóreĭ luneĭ Maiŭ, să-şĭ facă trebuinciósele arăturĭ şi sămĕnăturĭ de porumb şi orz, însă ceĭ ce nu vor avea mijloc a ara, saŭ nu va fi locul îndemânatic de arătură, aceĭ lŏcuitorĭ îşĭ vor face semănătura porumbuluĭ cu sapa, ear sămĕnătura meiuluĭ să-o facă până la 15 a viitóreĭ lunĭ Iulie şi pe tótă săptĕmâna să înşciinţeze Divanuluĭ câte pogóne adecă porumb, orz şi meiŭ, va sămĕna fiesce care sat şi câţĭ ómenĭ se află lŏcuind într'acel sat, ca să aibă Divanul pliroforie de aŭ sămĕnat după analogia trebuinţelor.—1809 April 8.

Boeriĭ ispravnicĭ însărcinaţĭ cu acéstă misiune.

Slam Râmnic. — Pah. Alecu Creţulescu.
Buzĕŭ. — Medel. Alecu Vilara.
Saac. — Pah. Dinică Grădiştĕnu.
Ilfov. — Serd. D. Slătineanu.
Prahova. — Căm, Nicolae Văcărescu.
Muscel. — Pah. Iordache Filipopolitu.
Argeş. — Căm. Iordache Roseti.
Teleorman. — Serd. Iordache Caramalâŭ.
Olt. — Slug. Iancu Fotinos.
Dâmboviţa. — Pah. Scarlat Mihăilescu.
Ialomiţa. . . . . .
Vlaşca. — Pah. Ioan Ştirbeĭ.
Gorj. — Stol. Ştefan Bujoreanu.
Dolj. — Medel. Alecu Bengescu.
Romanaţĭ. — Slug. Constantin Buzescu.
Mehedinţĭ. — Pah. Coţofeanu.

Cod. LVI, fila 62.

Anexa No. 24. pag. 546

Porunca ce s'aŭ făcut la jalba mazililor.

Dumneavóstră Ispravnicilor ot sud. Saac, cât pentru slujba întru care arează jăluitoriĭ că sînt nelipsiţĭ apururea, poruncim, ca maĭ mult să nu fie supěrațĭ la slujbă, decât numaĭ când se va întrebuința în trebuința ostășéscă și atuncĭ iarășĭ să li se păzéscă orânduia'a ce areată că aŭ avut'o din vechime, adecă după întocmirea cetelor, ce aŭ fost la 4 sěptemânĭ odată, să ajungă rîndul pe o cétă a intra în slujbă și dintr'acea cétă, să se opréscă numaĭ câțĭ mazilĭ vor fi trebuincioșĭ, ér să nu li se iae banĭĭ și să li se dea drumul a se duce înapoĭ, fiind-că acéstă urmare e cu totul nesuferită la auzul Divanuluĭ; precum și pentru ver câțĭ banĭ le vețĭ fi luat cu acest fel de numire, poruncim strașnic să le întórcețĭ înapoĭ toțĭ aceĭ banĭ, ce-ĭ vor fi rěspuns ot sěptemânile întru carĭ vor fi fost de rênd, ca să-ĭ slobodițĭ din slujbă; iar pentru Epistat poruncim Dumneavóstră, ca lipsind și acela asupra căruia se jăluesc, să orînduițĭ pre a'tul, primit și cerut de toțĭ mazilił, ca să nu maĭ fie supěrațĭ de către cele ce areată că pătimesc de la Epistatul acesta.—1812, April 30.

Polcovnicul Loghinov, Isaac Ralet, Barbu Văcarescu vel Vist.

Cod. LXIV, fila 48.

Anexa No. 25 (idem)

12 Cărțĭ în 12 județe și la Divanul Craioveĭ pentru vênḑarea țiganilor

După două predlojeniĭ ce aŭ venit la Divan, una de la Excelența Sa Domnul viț-prezidentul cu No. 4717 și alta de la Excelența Sa Domnul Sinatorul cu No. 3442, amêndouě coprinḑétóre a se da în arendă țiganĭ domnescĭ în drept talerĭ 111,833 pe un an, de la Divan se scrie Dumnévóstră, îndată după primirea acestia să o publicarisițĭ acésta în tot județul Dumnévóstră ca cine va voi a lua asupră'ĭ acéstă arendă cu arětatul preț de talerĭ 111833, saŭ de se va găsi mușteriŭ cu maĭ mult preț de cât acesta, să se arěte la Divan.

Cod. LXV, fila 56.

Anexa No. 26 (idem)

De la întâiul Divan și Comitet

De vreme ce Dumnélor judecătoriĭ departamentuluĭ criminalion, daŭ pliroforie Divanuluĭ printr'acéstă anafora, că acest Ioan țiganul până când el a intrat în slujba jăluitoruluĭ, s'aŭ aflat haimana, venit fiind de la Moldova, care va să ḑică că nicĭ aŭ fost nicĭ nu este dajnic al Armășieĭ și fiind-că jăluitorul sluger Răducanul Voinescul s'aŭ aflat și se află slujind cu osârdie și cu credință, primită este Divanuluĭ rugăciunea sa, și printr'acéstă carte i să hărăzesce de către Divan numitul Ioan țiganul, împreună cu fomeea luĭ Stanca, ca să-ĭ stăpânéscă atât slugerul cât și ceĭ după urma, sa în bună pace, ca nisce robĭ bunĭ şi drepţĭ aĭ sĕĭ, pentru care se poruncesce şi Dumitale frate Epistatule al armăşieĭ, ca maĭ sus numiţiĭ ţiganĭ Ioan şi femeea luĭ Stanca, să se scóţă din condica Armăşieĭ.—1810 August 27.

Manolache Creţulescu, Grigorie Ghica, Istrate Creţulescu, Constantin Bălăceanu, vel Vist.

Cod. LXVII, pag. 224

Către prea slăvitul întâiul Divan şi Comitet

După poruncă făcênd cercetare, ne-am îndestulat din tacrir numituluĭ Gheorghe Holteiu sin. . . . ce să cere de către jăluitorul, că de felul luĭ este ţigan strein din Moldova fugit aice în ţéră de mulţĭ anĭ şi nesciut Armăşieĭ, aflându-se cu capul nestatornic, iar acum este îndrăgit cu o Zamfira, ţiganca jăluitoruluĭ; a căror cerere şi rugăciune ca să i se hărăzéscă numitul ţigan ne fiind aşeḑat în orânduiala ţiganilor ţĕriĭ românescĭ, rĕmâne la milostenia slăvituluĭ Divan.—1810 August 3.

Nestor Căminaru.

Cod. LXVII, pag. 207

De la întâiul Divan şi Comitet al principatuluĭ Valahieĭ

De vreme ce Dumnélor judecătoriĭ departamentuluĭ criminalion, daŭ pliroforie Divanuluĭ, printr'acéstă anafora, că acest Gheorghe ţiganul Holteiu, înstrĕinat fiind la Moldova şi de acolo viind aicĭ, nicĭ aŭ fost, nicĭ este aşeḑat în orânduiala ţiganilor ţĕreĭ şi fiind-că jăluitorul se află slujind cu osirdie la trebile Armaşieĭ, primită este Divanuluĭ rugăciunea sa şi printr'acéstă carte li se hărăzesce de către Divan numitul Gheorghe Holteiu ţigan, ca să-l stăpânéscă jăluitorul, cât şi ceĭ după urma sa, în bună pace, ca un rob bun şi drept al sĕŭ.—1810 August 29.

Manolache Creţulescu, Grigorie Ghica, Constantin Bălăceanu.

Cod. LXVII, pag. 207.

De la departamentul judecăţeĭ criminalion

După întarirea slăvituluĭ Comitet ce s'aŭ dat de la 5 ale trecutuluĭ Iulie la altă anafora, tot de la acest departement, *poruncindu-se la Armăşie ca pentru suflete şai-spre-ḑece ţigăncile* Dumnéluĭ vel Vistier Constantin Varlaam, ce s'aŭ lămurit prin cercetarea acesteĭ judecăţĭ, că sunt merse prin cununiĭ după ţiganĭ domnescĭ ca femeile lor, cum s'aŭ arĕtat anume, să i se dea din ţigănia gospod schimburile sălaşe întregĭ, fiind peste puţinţă a se găsi schimburile parte femeiască, căcĭ despărţindu-se fetele de părinţiĭ lor, se pricinuosce o mare jale, ci după buiurdizma acésta prin zapcilâcul Armăşieĭ, aducêndu-se faţă în judecată ceruţiĭ ţiganĭ, de Dumnéluĭ vel Vistier, familiĭ cincĭ şi cercetându-se, se găsiră ţiganiĭ ohabnicĭ domnescĭ din tagma lăeţilor, carĭ cu femeile şi copiĭ lor, ce s'aŭ arĕtat maĭ jos pe anume, se adună peste tot suflete şépte-spre-ḑece, iar Dumnéluĭ vel Vistier are să-şĭ priméscă schimburile de la Domnie, suflete 16 şi prisosul este un copil de ţâţă nebotezat. De acésta ne lipsim a însciinţa.

Nestor Căminar cu toţĭ departamentariĭ de la acest departament. — 1810 Octombrie 20.

Cod. LXVII, pagina 478.

Intărire la anaforaua departamentuluĭ pentru ţiganĭ 1810. Octombre 20.

De la întâiul Divan şi Comitet al principatuluĭ Valahieĭ

Cinstite Dumnéta frate Epistatule al Armăşieĭ, Anaforaua acésta a Dumnélor judecătorilor departamentuluĭ criminalion, următóre fiind hotărîreĭ Divanuluĭ, o întăresce Divanul şi poruncesce, ca aceste cincĭ sălaşe ce în dos se arată în numĕr de şépte-spre-ḑece suflete, să se dea în zaptul şi stăpânirea Dumnéluĭ frateluĭ vel Vistier Constantin Vaarlam, care deşi prisosesce maĭ mulţ cu un suflet peste 16 ce are a lua Dumnéluĭ, dar fiind-că acest prisos este copil mic de ţiţă, care nu se póte despărţi de părinţiĭ sĕĭ, îl hărăzesce Divanul, şi pe acela Dumnéluĭ maĭ sus numituluĭ boer.—1810 Octombrie 25.

Al Ungro-Vlahieĭ Ignatie, *Manolache Creţulescu*, *Grigorie Ghica*, *Istrate Creţulescu*, *Constantin Bălăceanu*.

Cod. LXVII, pagina 479.

Anexele No. 27—44

De la întâiul Divan, către banul Craioveĭ Barbu Văcărescu

Cu tóte că, în trecutele ḑile, s'aŭ trimis cărţile, Divanuluĭ, atât către Dumnéta, cât şi către Ispravniciĭ acestor 5 judeţe, pentru Sêrbiĭ ce aŭ trecut acolo într'acele judeţe cu oĭ şi vite marĭ, din ţéra turcéscă, prin ţéra nemţéscă, ca să se îndatoreze şi acelea a plăti oeritul şi văcăritul streinilor după ponturĭ, dar fiind-că acum Excelenţa Sa generalul vice-prezident Divanuluĭ, ne-aŭ făcut arĕtare prin predlojenia, că luminarea sa Cnéz Bagration, întâiul comandir al oştirilor, aŭ poruncit ca să rămâe apĕraţĭ aceĭ sêrbĭ şi să nu se supere câtu-şĭ de puţin de darea oerituluĭ saŭ văcărituluĭ, de aceea Divanul poruncesce, ca nimenĭ din slujbaşiĭ oorĭ să nu se îndrăsnéscă a le face cerere acelor sêrbĭ, séŭ a le lua un ban măcar pentru oerit saŭ văcărit, fără de cât numai catagrafie să facă de tóte oile şi vitele lor, câte are fiesce-care şi acel catastih să se trimiţă aicĭ la Divan de către Dumnéta, ca să scie şi Visteria câtă sumă de banĭ să scadă pe Dumnólor boeriĭ cumpĕrătorĭ aĭ acestuĭ husmet, din suma preţuluĭ vîndăreĭ, după cererea ce fac, la care aŭ şi dreptate, fiind următóre ponturilor Divanuluĭ, cu care aŭ cumpĕrat. Către acésta fiind-că avem pliroforie, că până acum nicĭ unul din slujbaşiĭ oerĭ, n'aŭ apucat să ia nicĭ o para de la aceĭ sêrbĭ, de aceea dar scriem Dumitale, că rĕspunsul ce veĭ face către Divan, pentru luarea de banĭ de către slujbaşĭ până acum, să poftescĭ a'l iscăli împreună şi unul din Excelenţa lor generaliĭ, ce se află aicĭ şi făr'de zăbavă să se trimită.—1809 Noembre 17.

Cod. LVI, fila 90 verso.

De la întâiul Divan

Fiind-că porunca şi voia Excelenţeĭ Sale maĭ marele comandir al armateĭ Cnéz Bogration, este ca Sârbiĭ, ce aŭ fugit din ţéra turcéscă şi prin ţéra nemţéscă aŭ venit aicea în pământul Valahieĭ ceĭ micĭ, nicĭ de cum să nu se supere de oeritul şi de văcăritul strĕinilor pe oile şi vitele ce vor avea cu dênşiĭ, pentru aceea dar iată într'adins s'aŭ orânduit de aicea de la Divan .

. . . . căruia i se dă voie şi volnicie, printr'acéstă poruncă a Divanuluĭ, ca să méargă în 5 judeţe peste Olt, să facă scumpă cercetare în tóte satele acestor judeţe, pe unde se vor afla acest fel de Sêrbĭ şi de se va dovedi că slujbaşiĭ oerĭ apucând de le-aŭ luat oerit saŭ văcărit, să-ĭ apuce cu mare strînsóre a le 'ntórce înapoĭ toţĭ aceĭ banĭ, ce le va fi luat, până la un ban şi Dumnéta frate vel Bane al Craioveĭ, Barbule Văcărescule, să-ĭ daĭ maĭ sus numituluĭ orânduit tot feliul mână de ajutor, ca să pótă săvârşi acéstă poruncă a înaltuluĭ cnéz, pentru care s'aŭ orânduit împreună cu maĭ sus numitul şi un ofiţer de către Excelenţa Sa generalul Engelhardt, viţ prezident Divanuluĭ.—1809 Noembrie 18.

Cod. LVI fila 90 verso.

De la întâiul Divan şi Comitet, către Generalul Engelhardt din 10 Decembrie 1809, relativă iarăşĭ la Sêrbiĭ emigraţĭ din Turcia în Valachia mică că aŭ primit sciinţă de la Banul Craioveĭ, că nu s'aŭ luat nicĭ un ban oerit de la aceĭ Sêrbĭ. I se comunică raportul Banuluĭ de Craiova, ca să vadă că căpitănia ruséscă de acolo n'aŭ voit să semneze şi dênsul sub cuvênt, că nicĭ are scire de acésta, nicĭ poruncă n'are de a avea el corespondenţie cu Divanul.—1809 Decembre 10.

Cod. LXI, fila 41 verso.

Către Excelenţa Sa General Enghelhard.

Cu cinste aŭ primit Divanul predloj. Excelenţeĭ Tale, scrisă la 14 ale acesteĭ lunĭ, sub No. 1963 şi cuprindĕtóre, că Luminarea Sa Cnéz Bogration întâiŭ Comandir al oştirilor, cu mare scârbă s'aŭ însciinţat prin Sêrbiĭ ceĭ din ţéra Turcéscă ce aŭ trecut în Valahia cea mică cu oĭ şi cu vite, că se supěră de a plăti şi oerit şi văcărit, şi cum de aŭ îndrăznit Divanul să scóţă o nouă dare de banĭ ca aceste făr'de voie orĭ de la Luminarea Sa, saŭ de la Prezidentul Divanuluĭ şi că îndată să orînduéscă Divanul un boer, ca împreună cu acela, să orînduéscă Excelenţa Sa un ofiţer, ca să méргă să facă cercetare şi de vor fi apucat să iea cevaşĭ acelor Sêrbĭ, să le împlinéscă înapoĭ. Ci pentru tóte de maĭ sus arětate nu lipsesce Divanul a rěspunde Excelenţeĭ Tale:

1. Că acéstă dare nu este nouă şi isvodită acum, ci legiuită şi *urmată din descălecătórea* acesteĭ ţěrĭ, ca să plătéscă adică oerit şi văcărit şi toţĭ strěiniĭ ce se vor găsi aici în ţéră, cu oĭ şi vite, când se strînge baniĭ oerituluĭ. Şi tot-d'auna cu acest fel de ponturĭ s'aŭ vêndut şi s'aŭ cumpěrat acéstă slujbă, şi cel ce aŭ însciinţat pe Luminarea Sa Cnézul pentru acésta, că este nouă dare de banĭ, n'aŭ sciut ce aŭ scris.

2. Al doilea, că nicĭ unul dintr'aceĭ Sêrbĭ, avem pliroforie, că n'aŭ apucat să dee până acum nimic pentru oerit saŭ văcărit, şi de aceea de prisos socotim a fi a se trămite acolo boer şi ofiţer cercetătorĭ, ca să le împlinéscă ceea ce li se va fi luat. Iar Dumnéluĭ Banuluĭ, îndată i s'aŭ scris de la Divan, să dee poruncă straşnică către toţĭ slujbaşiĭ oerituluĭ din Valahia cea mică, ca nimenĭ să nu îndrăsnéscă a lua de la aceĭ Sêrbĭ pentru oerit saŭ văcărit, nicĭ măcar un ban, fără numaĭ catagrafie să facă de tóte oile şi vitele ce va avea fie-care şi să trămiţă catastih curat aice la Divan, ca să scie şi Visteria cu câtă sumă de banĭ să scaḑă pe Dumnélor boeriĭ cumpěrătorĭ aĭ acesteĭ slujbe, din suma preţuluĭ vânḑěreĭ, după cererea ce face, care este dréptă şi cu cale, fiind următóre ponturilor Divanuluĭ cu care aŭ cumpěrat. —1809 Noembrie 17.

Cod. LXI, fila 38 verso.

NB. In aceeaşĭ ḑi Divanul scrie Banuluĭ Craioveĭ, Barbul Văcărescu, revocând ordinea dată de a se percepe oeritul şi văcăritul streinilor de la Sêrbĭ «ce aŭ tras acolo in aceste judeţe». Divanul cere respuns «*pentru neluarea de banĭ de către slujbaşĭ până acum*», şi rěspunsul să fie iscălit de unul din Excelenţiĭ lor Generalĭ.

La verso al pagineĭ 39 este şi nota către Comitetul Divanuluĭ «din 14 Noembrie în acéstă afacere».

La 17 Ianuarie 1810 Enghelhard repetă ordin de scutire a Sêrbilor refugiaţĭ în Valahia mică.

Cod. LXII, fila 7 verso.

Excelenţa Engelhardt.

Pentru patru Sêrbĭ, care aŭ eşit din Şistov, anume Nicolae Ivanov, Alexe Ilie, Ghimcea Stefan, Ilie Chenciu cu o slugă Teodor, scriind ca Divanul să-ĭ aşeḑe cu locuinţa în Bucurescĭ.—1810, Maiŭ 24.

Cod. LXIII, fila 6 verso.

La 20 Iulie 1812, Comitetul aprobă ca *Sêrbiĭ* aşeḑaţĭ în ţéră maĭ nainte de resboiŭ, să plătéscă oeritul ca şi ceĭ-l-alţĭ locuitorĭ pământenĭ.

Cod. LXIV, fila 93 verso.

General Maior Viţ-President i cavaler Engelhardt, către cinstitul Divan al cnejieĭ Valachieĭ.

Eŭ am făcut arĕtarea mea de la 19 a luĭ Februarie, cu numĕrul 423, către Domnul general de Infanterie cnézul Bagration, ca la un întâĭ Comandir al armieĭ, pentru înştiinţarea, ce mi-aŭ făcut cinstitul Divan cu numĕrul 99, împreună şi cu jalba Mŏnastireĭ Déluluĭ, în care jăluesce împotriva bĕjenarilor, ce aŭ eşit din ţéra Turcéscă şi s'aŭ aşeḑat pe moşiile Mŏnastireĭ, prin satele Socăriciĭ, Jigâlia, Hândăŭ şi Pétra, unde trăind în odihna lor, nu numaĭ că nu plătesc stăpânuluĭ moşieĭ cuviinciósa dijmă, ci încă făr'de voia stăpânuluĭ moşieĭ aŭ deschis cârciume şi vênd vin i rachiu, din care se pricinuesce stăpânuluĭ, după vechile pravile şi obiceiurĭ, o mare pagubă. Eŭ fiind într'o glăsuire cu arĕtarea Divanuluĭ am cerut ca să se facă poprire.

Cod. LXV, fila 16.

De la întâiul Divan şi Comitet al Principatuluĭ Valahieĭ. Către Dumnélor Ispravnicĭ ot sudul Teleorman.

Fiind-că după jalba ce aŭ dat lŏcuitoriĭ ot *Novoe Şiştov*, arĕtând că uniĭ din lŏcuitorĭ ce sunt şeḑĕtorĭ acolo, avêndu-şĭ făcute acéstă iarnă bordee, şi acum fiind-că după porunca şi nizamul ce s'aŭ dat de către ceĭ maĭ marĭ, prin orânduit inginer, li-s'aŭ orânduit locul unde şi în ce chip să li se sistiséscă oraşul, iar aceia nu vor să urmeze a'şĭ strica bordeele şi a se muta împreună cu eĭ la orânduitul loc unde li-s'aŭ dat; de aceea Divanul poruncesce Dumnévóstră, să îndatorіţĭ pe toţĭ aceia a se muta negreşit la locul ce s'aŭ orânduit şi a urma a'şĭ face sălăşluirea lor, după porunca ce este dată de ceĭ maĭ marĭ iar bordeele acestea ce le-aŭ avut făcute şi sunt împrăştiete, să le strice. — 1811, Maiŭ 29.

Radu Golescu, Mihaĭ Manu, vel Vist, vel Logofĕt.

Cod. LXV, fila 92.

Către general Ștețer.

Arendașiĭ de pe moșia Zimnicea a Măriei Sale Constantin Vodă Ipsilant, prin jalbă aŭ făcut arĕtare Divanuluĭ, că strĕiniĭ Sêrbĭ ce se află cu lŏcuința acolo, veniţĭ de descindea, în sâlnicie și cu pi....? fac vênḑare de vin i rachiŭ pe acéstă moșie, luându le și ocalele lor de prin cârciume, a cărora urmare fiind cu totul împotriva pravilelor i obiceiuluĭ pămêntuluĭ și a privileghiurilor tuturor stăpânilor moșiilor din tótă ţéra, să bine-voescĭ Excelenţa Ta, a porunci unde se cuvine, să se popréscă cu totul numiţiĭ Sêrbĭ a nu maĭ vinde vin i rachiŭ pe moșia Domnuluĭ Ipsilant, încă să'ĭ îndatoreze a'șĭ ridica și buţile cu vin și rachiŭ ce vor fi adus acolo, precum asemenea să se îmbodisóscă de a maĭ face vênḑare de vin i rachiŭ și marchitaniĭ, cărora tot aceștĭ Sêrbĭ le-aŭ dat voĭe de vêud, ca să pótă jăluitoriĭ a'șĭ vinde vinurile și rachiurile lor, spre a nu se păgubi de baniĭ ce aŭ dat.—1811 Iunie.

Cod. LXVI, fila 109.

Divanul se rógă de generalul Ștețer, să aducă pre Sêrbĭ și Bulgarĭ la ordine, în 9 Iulie 1811.

Tot asemenea să întâmplă și pe moșiile Mŏnastireĭ Déluluĭ și ale Mŏnastireĭ Radu-Vodă din Ialomiţa. Acolo la 1809 s'aŭ colonisat Bulgarĭ și Sêrbĭ și staŭ sub administrarea unuĭ oficer, numit Machedons ki, constituind stat în stat. Eĭ nu maĭ ţin sémă de nicĭ un drept al proprietăţeĭ.

La 12 Iuliŭ 1811 Divanul nu póte de cât a reclama la Generalul Steter.

La Zimnicea, după căḑerea Giurgiuluĭ, se stabilesc Bulgarĭ și Zimnicea începe a se numi Novoi-Șiștov. Muscaliĭ vênd moșia Zimnicea măcar că, Divanul, arată, că acéstă moșie nu este din hazurile turcescĭ, precum eraŭ Turnul, Giurgiul și Brăila, ci este proprietate românéscă și anume a luĭ Constandin Vodă Ipsilant. Bălţile din Zimnicea și moșia Odivóia până în Dunăre, aparţineaŭ spitaluluĭ de la Pantilimon și cu tóte acestea Muscaliĭ vor să le coloniseze și să le vênḑă, ca locurĭ cucerite de la Turcĭ. Divanul cutéză a protesta și a apĕra drepturile boerilor și Mŏnăstirilor asupra moșiilor de acest fel. Sêrbiĭ și Bulgariĭ așeḑaţĭ în cele 5 judeţe de peste Olt, încă maĭ înainte de rĕsboiŭ, deveniră proprietarĭ de viĭ, de multă vreme profiită de protecţiunea ce Muscaliĭ daŭ noilor imigranţĭ, ca să nu plătéscă nicĭ eĭ dărĭ către statul român, ḑicênd că și eĭ sunt băjenarĭ. La 27 Octombrie 1811, întâiul Divan cere generaluluĭ Christofor Marcovicĭ Comnino, să oblige pe aceștĭ Bulgarĭ și Sêrbĭ, maĭ mult timp stabiliţĭ în ţóră, a'șĭ plăti vinăriciul și dările. (Cod. 66, fila 152).

Mŏnăstirea şi spitalul Pantelimon sufere considerabile pagube, din faptul aşeḑĕreĭ de bulgarĭ pe moşia Chirnogĭ şi la bălţile de acolo. Eĭ nu respectă privilegiile proprietăţeĭ, deschid măcelăriĭ, băcăniĭ, cârciume, nu plătesc vama pesceluĭ din bălţĭ..... Numaĭ calea reclamaţiuneĭ către generalul Comnino a rĕmas mŏnăstireĭ şi spitaluluĭ. Superioriĭ muscalĭ pretind, că băjenariĭ n'aŭ altă scutire de cât de dijmă şi de clacă şi totuşĭ drepturile proprietăţiĭ, eĭ nu le respectă, contând pe sprijinul muscalilor.

Nicĭ chiar neguţitorĭ Şiştovenĭ, carĭ vin în ţéră să strîngă oĭ, nu vor să se maĭ supună a plăti oeritul, sub cuvênt, că şi eĭ sunt băjenarĭ. Divanul cere generaluluĭ Comnino aducerea la supunere a acelor neguţitorĭ, căcĭ, când va rĕmânea a nu plăti, cer cumpĕrătoriĭ oerituluĭ a se scădea cu suma banilor lor şi urméză a se păgubi hasnéua». (Cod. 66 fila 160. — 1811, Noembre 16).

Pentru Bulgarĭ şi Sêrbĭ veniţĭ de peste Dunărea în Teleorman şi Vlaşca, nu maĭ există vamă pe vite şi pe mărfurĭ, pretinḑĕnd că de aceste sunt scutiţĭ şi că cartea de scutire este în mâna Oficerilor Muscalĭ, care îĭ aŭ în fruntea lor. Pămênteniĭ vĕḑând acésta, încep şi eĭ a defrauda vama, trecĕnd vitele şi marfa pe nume de Bulgarĭ. Divanul la 4 Noembrie 1811 arată acest cas generaluluĭ Comnino şi amintindu-ĭ acum că vama este venit al Cămăreĭ.

Către general Şteter.

Paharnicul Ştefan Belu, Epitrop mŏnăstireĭ Colţeĭ, aŭ dat jalbă Divanuluĭ, arĕtând, că mŏnăstirea Colţeĭ are moşie ce se numesce Lichirescĭ în sud. Ialomiţa, pe care aşeḑêndu'ĭ pe dênsa Silistrenĭ cu lŏcuinţa, li s'aŭ dat la mână şi bileturĭ de către cinstitul Comandant de acolo, ca nicĭ o supĕrare să nu aibă de către mŏnăstire, dându-li se tot felul de sloboḑeniĭ să-'şĭ facă aliş-veriş lor făr'de vre-o dare, din care se înţelege, că mŏnăstirea nu maĭ stăpânesce moşia acésta, pentru căcĭ avĕnd vêndut venitul acesteĭ moşiĭ unuĭ Postelnicel Danu i Ştefan Căpitan, aŭ mers aceĭ Silistrenĭ la magazia lor unde aveaŭ pesce, aŭ bătut fórte rĕŭ pe Ştefan Căpitanul, i'aŭ iacmaledisit tot pescele, şi în scurt le-aŭ ḑis aceĭ Silistrenĭ, că nu aŭ nicĭ o trébă la moşie fiind-că de acum înainte li s'aŭ dat lor, gonind şi pe arendaş de acolo; pentru care, Divanul cu cinste face arĕtare Excelenţeĭ Tale, ca să bine-voescĭ a scrie unde se cuvine, spre a se face cuviinciósa îndreptare la acéstă pricină, spre a nu perde mŏnăstirea dréptă moşia sa.—1811, Iulie 9.

Cod. LXVI, fila 117 verso.

Către gheneral Şteter.

Ştefan Căpitanul aŭ jăluit Divanuluĭ că ţiind în arendă moşia Lichireştiĭ a mŏnăstiriĭ Colţeĭ, unde avĕnd făcută lésă de peşte la trecut Iunie 7, sculându-se lŏcuitoriĭ Silistrenĭ ce s'aŭ aşeḑat cu locuinţa pe numita moşie, cu zurba aŭ dat iarna la magazia cu pescele, luând atât pescele ce s'aŭ aflat cât şi sculele magazieĭ, din care i se pricinuesce pagubă ca de talerĭ 500 şi nu numaĭ acésta, ci l'aŭ şi bătut fórte straşnic, ca pe un vinovat, rupându'ĭ hainele după dênsul, prăpădindu'ĭ din sîn şi punga cu talerĭ 430; aŭ arĕtat de aceea şi Dumnéluĭ cinstituluĭ Polcovnic Boris Mihalovicĭ, ce se află la Li hireştĭ, cum şi Excelenţeĭ Sale gheneraluluĭ de la Sloboḑia şi iaŭ ḑis, ca să jăluiască aicĭ; pentru care nu lipsesce Divanul cu cinste a arĕta Escelenţeĭ Tale, ca să binevoescĭ a scrie unde se cuvine, spre a se face îndestulare şi despăgubire jăluitoruluĭ.— 1811 Iulie 9.

Cod. LXVI, Fila 118.

Către Şteter.

Dumnéeĭ Păhărniceasa Aniţa Fierésca, aŭ jăluit Divanuluĭ, că pe moşia Govoiul şi Herĕsciĭ ce le are în judeţul Ilfov, aflându-se veniţĭ nisce Sêrbĭ unde şed pe moşia Dumnéluĭ rĕposatuluĭ Clucer Faca, în silnicie s'aŭ pus de aŭ cosit fên de pe moşia Dumneaeĭ, neîngăduind eĭ pe alţiĭ ca să coséscă, cât şi la bucatele lor ce aŭ făcut pe acele moşiĭ ale Dumiséle, se arată cu împotrivire, nevrênd să dea dijmă după obiceiul şi pravilele pămîntuluĭ, nicĭ din fên, nicĭ din bucate şi se rógă a'şĭ afla îndestulare la aceasta; pentru care cu cinste arĕtăm Excelenţeĭ Tale, să bine-voescĭ a porunci unde se cuvine, să arĕte supunerea numiţiĭ Sêrbĭ, a da drepturile moşieĭ Dumnéeĭ Polcovniceseĭ.— 1811 Septembre 3.

Cod. 66, Fila 132.

Anexe la pag. 546 şi 547.

Către Excelenţa Sa gheneral maior Hristofor Marcovicĭ Comnino de la întâiul Divan.

Cu cinste facem arĕtare Excelenţeĭ Tale, că Dumnélor cumpĕrătoriĭ vinăriciuluĭ dintr'acest an, aŭ făcut arĕtare Divanuluĭ pentru Sêrbiĭ şi Bulgariĭ ce se află în cele cincĭ judeţe de peste Olt, cum şi în cele-l-alte judeţe, cum că cu o pricinuire numaĭ de,artă să află bejenarĭ, adecă fugiţĭ, fiind decindea peste Dunăre şi acum întorcêndu-se înapoĭ aicĭ in ţară, unde'şĭ aŭ şi viile, nu se supun nicĭ vinurile a li se mĕsura, nicĭ vinăriciŭ a plăti, care acéstă urmare a lor, când va rĕmânea a se trece cu vederea, nu doar că o să pricinuéscă pagubă la haznaua împĕrătéscă, căcĭ hasneaua urmézâ a lua şi de la eĭ vinăriciŭ după coprinderea ponturilor, unde nu se face nicĭ o osebire pentru aceştĭ sêrbĭ şi bulgarĭ, ci numaĭ prigonire şi judecăţĭ vor nasce între dênşiĭ cu pricinuirile ce urméză a le probalisi numiţiĭ Sêrbĭ şi Bulgarĭ, la suma vedrelor vinuluĭ ce aŭ făcut, arĕtându-se maĭ puţine din câte aŭ fost; de accea dar, rógă Divanul pe Escelenţa Ta să bine-voescĭ, ca prin mijlocul ce se va găsi cu cale de către Escelenţa Ta, să se îndatoreze negreşit toţĭ aceştĭ Sêrbĭ şi Bulgarĭ, a nu se împotrivi orânduiţilor slujbaşĭ, de a le mĕsura vinurile, cât şi a-şĭ plăti vinăriciul după ponturĭ, pe tótă suma vedrelor ce vor fi fost, cum aŭ plătit şi în aniĭ trecuţĭ şi pe de altă parte, să aibă şi Divanul rĕspunsul Excelenţeĭ Tale de nizamŭl ce se va da de către Excelenţa Ta, asupra acestiĭ madele, fiind-că la madeaua acésta, prelungire nu încape.— 1811 Octombre 27.

Cod LXVI, fila 152.

Către Excelenţa Sa Comnino.

[illegible] 12

Dintru acéstă alăturată anafora, a Dumnéluĭ biv. vel Stolnic Constantin Predescul, epitropul spitaluluĭ sĕracilor bolnavĭ ot mŏnăstirea sf. Pantelimon, se póte da Excelenţeĭ Tale îndestulată plirofqrie, pentru pagubele ce cu silnicie fac aceĭ băjenarĭ la moşia Chirnogiĭ şi la bălţile de acolo, care sunt ale acestiĭ Case a sĕracilor; ci fiind-că numitul epitrop, cu adevĕrat prin alte două anaforale ale sale, aŭ făcut acéstă plângere către Divan, Divanul prin nota sa, aŭ făcut arĕtare către Escelenţa Sa d. gheneral Şteter, proin viţ prezidentul şi nicĭ până acum urmare de îndreptare şi de împlinirea pagubeĭ spitaluluĭ nu s'aŭ făcut, de aceea dar Divanul rógă crescinésca milosârdie a Excelenţeĭ Tale, pentru dragostea luĭ Dumneḑeŭ, să te milostivescĭ asupra acesteĭ Case, unde se caută şi se tămăduesc mulţime de nemernicĭ strĕinĭ săracĭ bolnavĭ, ca să te însuşescĭ Excelenţa Ta cu apĕrarea drepturilor acestuĭ spital şi prin mijlócele acelea ce adâncă înţelepciunea Excelenţeĭ Tale te va povĕţui, să se ridice negoţul ce'l fac aceĭ băjenarĭ cu scaun-de măcelărie i cu băcăniĭ şi cârciumĭ pe moşia spitaluluĭ, *fiind-că acestea sunt drepte şi privilegiile numaĭ singur stĕpânul moşieĭ*, să se opréscă cu tótă străjnicia a nu se maĭ amesteca întru nimic la vama pesceluĭ, ci să'şĭ plătéscă toţĭ de obşte vama la Pantazi, omul spitaluluĭ, ce'l are orânduit acolo, şi cu porunca Excelenţeĭ Tale, orĭ de la Dumnéluĭ ofichealul judeţuluĭ, saŭ de la Excelenţa Ta, să se rânduéscă cine se va socoti, ca să mérgă la faţa loculuĭ, să le vază tóte acestea şi după ce întâiŭ iĭ va opri a nu maĭ face aceste silnice urmărĭ şi a plăti vama pesceluĭ, i a nu se maĭ amesteca eĭ la acéstă vamă întru nimic, tăindu-le şi cepurile dupe la buţĭ, ca să contenéscă cu totul jalba ce aŭ pricinuit Caseĭ spitaluluĭ, apoĭ să se cerceteze cu scumpĕtate în adevĕr şi câtă vamă se va dovedi că sunt datorĭ, atât de pe pescele ce l'aŭ vînat eĭ cât şi de pe pescele ce vor fi luat eĭ vamă de la alţĭ lŏcuitorĭ, să o împlinéscă de la dênşiĭ la orânduitul spitaluluĭ; aşijderea să împlinéscă şi câştigul din vînḑarea vinuluĭ şi a rachiuluĭ ce a făcut'o eĭ cu silnicie până acum pe moşia spitaluluĭ, fiind-că din pricina lor, arată orânduitul spitalului, că aŭ rĕmas patru buţĭ de vin ne vîndute, şi de se va socoti de către Excelenţa Ta, să se poruncéscă şi Dumnéluĭ Polcovniculuĭ de cazacĭ Grecov, ce se află cu slujba acolo la margine, ca să diafendiséscă şi să apere aceste drepturĭ ale spitaluluĭ, de către aceĭ băjenarĭ silnicĭ zurbagiĭ, fiind-că eĭ după porunca ce este dată de la Excelenţa Sa glavnoe comanda, aŭ a fi apĕraţĭ numaĭ de dijmă şi de clacă, iar alt câtuşĭ de puţin nu sunt slobozĭ să se amestece drepturile moşieĭ pe care lôcuesc, mare pomană veĭ face Excelenţa Ta cu apĕrarea acesteĭ Case a sĕracilor şi cu împlinirea acestor drepturĭ ale eĭ, căcĭ isterisindu-se Casa de aceste puţine veniturĭ, cu care se ţin cheltuelile căstărieĭ lor, urméză să se închidă spitalul acesta şi să se stângă năzuinţa acelor nemernicĭ sĕracĭ bolnavĭ.— 1811 Noembre 3.

Cod. LXVI, fila 154 v.—155.

Către Excelenţa Sa gheneral Comnino.

Cu cinste facem arĕtare Excelenţeĭ Ta'e că vameşiĭ din judeţul Teleorman şi Vlaşca, aŭ jeluit Divanuluĭ, căcĭ toţĭ Sêrbiĭ ce se află veniţĭ într'aceste douĕ judeţe, nicĭ de cum nu se supun să'şĭ plătéscă vama pe vite şi pe mărfurile lor, cu cuvênt că aşa li s'aŭ poruncit de Dumnélor ofiţeriĭ ce sunt asupra lor, ca eĭ să nu fie supĕraţĭ de cele ce li se vor cere despre partea Divanuluĭ şi aşa cacerdisindu-se printre dênşiĭ şi din pământeniĭ ce vînd şi cumpĕră, li se păgubesce vama cu totul: după care Divanul aŭ poruncit Ispravnicilor să cerceteze şi de vor fi avênd ofiţeriĭ ce sunt asupra Sêrbilor vre-o deosebită poruncă a fi apĕraţĭ Sêrbiĭ de vamă, să însciinţeze, şi Ispravniciĭ din sud Teleorman însciinţéză, că întrebând pe Dumné'uĭ ofiţerul, aŭ dat rĕspuns, că până nu va vedé porunca Excelenţeĭ Sa'e Dumnéluĭ gheneral Coronel, poruncitóre că să lase pe vameşĭ a lua vamă de la Sêrbĭ, nu le va da slobodenie; ci fiind că le este huzmet al cămăriĭ împĕrătescĭ şi vameşiĭ neîncetat supĕră Divanul cu jalbă, ca să li se facă îndreptare, că de nu vor avea voie să ia vamă de la Sêrbĭ nu pot să rĕspundă sferturile vămeĭ, prin care Divanul face arătare Excelenţeĭ Ta'e, că în ponturile Divanuluĭ ce s'aŭ vîndut vămile pe acest an întreg de la Ianuar I, să coprinde la capul al treilea: cumpĕrătoriĭ vămilor să aibă a vămui mărfurile ómenilor Turcescĭ şi a celor de aicĭ din ţéra Românéscă i de la Moldova şi ale tuturor sudiţilor împĕrăţieĭ nóstre Rusieĭ, după coprinderea catalogului ce li se va da; după care ponturĭ dreptate avênd vameşiĭ la cererea lor, să bine-voescĭ Excelenţa Ta, ca cu mijlócele ce se va socoti, să se facă arĕtare Dumnéluĭ gheneralul Coronel, a porunci ofiţerilor ce sunt asupra Sêrbilor, să plătéscă baniĭ după ponturĭ.

Cod. LXVI, fila 161 verso.

Către gheneralul Comnino

Avem cinste a arĕta Excelenţeĭ Tale, că la Divan aŭ dat jalbă Luxandra Oteteleşanca, clucerésa, arĕtând că în judeţul Mehedinţilor are o moşie, ce se numesce Gârla, în malul Dunăreĭ, pe care atât până a nu veni împĕrătescile oştirĭ, cât şi după ce aŭ venit, s'aŭ aşeḑat cu lŏcuinţa mulţĭ sêrbĭ bejănarĭ veniţĭ de peste Dunăre şi de la o vreme se împotrivesc cu totul şi nu se supun a'ĭ plăti dijma din semĕnăturile ce fac şi alte drepturĭ ale moşieĭ, după obiceiul pamêntuluĭ, precum asemenea împotrivă urmare fac de vînd eĭ vin şi rachiŭ al lor, păgubind-o cu totul de venitul moşieĭ şi se rógă a afla îndestularea dreptăţiĭ; a căreia cerere şi rugăciune, nu lipsesce Divanul a o face cunoscută Excelenţeĭ Tale, ca să bine-voescĭ, şi, prin mijlócele ce se va socoti, să se dea cinstită poruncă, a se îndatora aceĭ sêrbĭ să-ĭ rĕspundă cele drepte adeturĭ ale moşieĭ şi a nu maĭ vinde vin şi rachiŭ, ca să nu se păgubéscă jăluitórea de venitul moşieĭ sale.—1811, Decembre 14.

Cod. LXVI, fila 171 verso.

Ponturĭ pentru ḑilele ce aŭ să lucreze . . . . la stăpâniĭ moşiilor lŏcuitoriĭ . . . .

1) 12 ḑile boerescĭ, carĭ să le lucreze fiesce care sătean într'un an de ḑile la stapâniĭ moşielor, însă 4 ḑile de primăvară, 4 de vară şi 4 de tómnă.

2) Fiesce-care sătean să lucreze aceste 12 ḑile la rênduitele vremĭ, la orĭ-ce lună ar avea trebuinţă stăpânul moşieĭ, însă din rĕsăritul sóreluĭ şi până la apus, cu odihna sa ce i s'ar cădea cu dreptate, lucrând slujba de obşte ca când ar lucra şi pentru însăşĭ trebuinţa sa.

3) Fiesce om iarăşĭ şi holteiŭ, în vêrstă fără tată, carĭ vor fi în slujbă, să lucreze aceste 12 ḑile rênduite, iar flăcăiĭ neînsuraţĭ, ce va şedea în casă cu tatăl luĭ, de va fi şi de slujbă, să nu se supere, fiind-că va lucra tatăl luĭ, iar ceĭ neputincioşĭ şi nevolnicĭ să nu se supere întru nimica.

4) Cel care din pricină de bólă saŭ că ar fi dus aiurea cu altă trebuinţă saŭ cu chiriĭ, să aibă a da stăpânuluĭ moşieĭ pe acele ḑile ce aŭ fost să lucreze, câte *20 banĭ noĭ* pe ḑi, saŭ se dee plata pe ḑi unuĭ om ce ar lucra stăpânuluĭ moşieĭ, cu hac în locul celuĭ ce n'ar lucra, din vre-o pricină arĕtată maĭ sus, după cum se va putea învoi.

5) Carĭ din sătenĭ ar vrea să dee banĭ la stăpânul moşieĭ, ca să nu lucreze, să nu aibă aci volnicie, iar stăpânul moşieĭ să iee banĭ pentru lucru, volnic să fie.

6) La moşia ce va fi săditor săteanu, acolo să aibă a lucra fiesce-care acele orânduite 12 ḑile pe an, saŭ şi la moşia ce va fi alăturea, cale de 3, 4

césurĭ, iar de-l va duce maĭ depărtat, cale de 5—6 césurĭ, să i-se socotéscă perderea ḑileĭ din cele 12 rânduite ḑile, iar cu podvezĭ şi cu alte angariĭ, să nu se supere.

7) Lucrând fiesce om acele 12 ḑile pe an, pe rânduiala arĕtată, să aibă a da toţĭ dijma din tóte, după obiceiŭ, de a 10-a la stăpânu moşieĭ şi nimenĭ să nu cuteze aşĭ ridica de pe farurĭ până nu va veni stăpânul moşieĭ saŭ omul sĕŭ, ca să ia dijmă, precum şi stăpânul moşieĭ să aibă purtare de grijă a merge saŭ a trămite om la vreme, afară numaĭ din grădinile cu legume ce vor fi numaĭ de trebuinţa caseĭ luĭ, iar fiind de neguţătorie să dee dijmă.

8) Satele ce vor fi pe marginea ţĕreĭ hotaruluĭ Moldoveĭ, să lucreze pe jumĕtate, adică 6 ḑile într'un an, în treĭ vremĭ, cum şi banĭ de va fi să dee pentru slujbă, pe jumĕtate să-ĭ dee, adică câte 10 banĭ pe ḑi, iar dijma să dee fiesce cine din tóte pe obiceiŭ.

9) La satele răzăşescĭ de se vor afla sătenĭ fără de moşiĭ, să nu să supere cu lucru, ci să dee banĭ după cum s'aŭ otărît maĭ sus, pentru aceste 12 ḑile rânduite de lucru, dând şi dijma obicĭnuită a zecea, însă banĭ să dee câte un leŭ de casă şi rezeşiĭ să-şĭ împartă întocmaĭ, pe câte părţĭ de moşiĭ va avea fiesce-cine.

10) Verĭ numaĭ stăpânul moşieĭ să pue să vînḑă pe moşia sa cum şi care s'ar învoi cu stăpânul moşieĭ, iar altul nimenĭ să nu fie volnic a vinde. Iar alt-fel de bĕutură nu vor fi opriţĭ nicĭ săteniĭ. Aşijderea şi vinul stăpânuluĭ moşieĭ după ce se va vinde, să aibă a vinde şi săteniĭ învoindu-se cu stăpânul moşieĭ.

11) De va întrebuinţa de arat, câte plugurĭ vor eşi, să are tot plugul pe ḑi 10 paşĭ şi pasul să fie de 6 palme, iar de va fi arĕtura în ţelină, va ara 8 paşĭ şi toţĭ ómeniĭ vor fi părtaşĭ la acel plug, arând paşiĭ arĕtaţĭ, să se scutéscă fieşce-care de o ḑi din cele 12 ḑile, atât cel ce va avea un boŭ, cât şi ceĭ ce vor avea 2 boĭ saŭ şi maĭ mult, cum şi cel ce va fi numaĭ cu capul, iar care nu va fi părtaş la acel plug, va lucra acele orînduite ḑile la altă slujbă ce va vrea stăpânul.

12) De va fi trebuinţă de prăşit, să prăşéscă fieş-care om pe ḑi o *feiţă* ad. a 4 parte de pogon.

13) De va fi trebuinţă de secerat, să secere fieşce-care om pe ḑi 3 clăĭ.

14) De va fi trebuinţă de adunat şi de clădit, să adune şi să clădéscă fieş-ce om pe ḑi $1/2$ falce.

Aceste 5 ponturĭ ce s'aŭ otărît cu nart, lucrându-le fiesce cine după otărîre, să i-se ţie în sémă din cele 12 ḑile rînduite pe an, cum şi la alt lucru lucrând fiesce cine, după cum s'aŭ arĕtat prin ponturĭ, saŭ să-'ĭ ţie în sémă din rînduitele 12 ḑile a anuluĭ. Iar carele din sătenĭ vor face tocmélă, pentru lucrurĭ cu stăpânul moşieĭ, după zapisul acel de tocmélă, să se urmeze, şi aşa la tóte să se urmeze nestrămutat, ferindu-se atât stăpâniĭ moşiilor a sili pre ceĭ ce vor şedea pe moşiele lor peste cât se hotăresce prin ponturile ce se arată în hrisov, cum şi ceĭ ce vor şedea aprópe de o moşie, să nu cuteze a lipsi pre stăpânul moşieĭ cât de puţin din câte s'aŭ otărît, ci şi o parte şi alta să păzéscă întocmaĭ după cum se otăresce.—1811, Martieĭ 6.

De la Serdărie

Ponturile aceste sunt scóse întocmaĭ după cele adevĕrate ponturĭ a Divanuluĭ şi s'aŭ adeverit.—1811, Martie 6.

Anexe la Cap. XXVI, pag. 548.—Tomul IX.

Anexa la pagina 548

De la Divanu prinţipatuluĭ Valahieĭ către Dumnéluĭ ci istitul Polcovnic Miloradovicĭ.

Divanul aŭ luat însciinţare, că la 14 ale trecutuluĭ Octomvre, făcêndu-să un Târguleţ la satu Câmpu-mare sud. Argeş, aŭ mers acolo în târg un Petre căpitan de Volintirĭ, din comanda Dumitale, cu o sută şi maĭ bine ómenĭ de aĭ luĭ, unde cum aŭ intrat în târg, începênd ómeniĭ a face jafurĭ, îndată aŭ mers Polcovnicu Ioniţă care este căpitan de vînătorĭ aĭ Judeţuluĭ, de iaŭ ḑis numituluĭ Petre să-şĭ certe ómeniĭ a nu maĭ face jafurĭ şi fără a nu rĕspunde nimic, numaĭ de cât aŭ poruncit ómenilor luĭ de aŭ desbrăcat pe numitul căpitan Ioniţă, şi după ce l'aŭ bătut de mórte, spărgându-ĭ capul şi luându-ĭ tot ce aŭ avut, apoĭ aŭ vrut să-l şi tae, şi sărind neguţătoriĭ abea l-aŭ şi scos şi aşa l-aŭ dus la poprélă, ţiindu-l o sĕptamînă în hiară, de acolea s'aŭ sculat numitul Petre şi aŭ mers pe la casa luĭ *Laţco* Polcovnicu Judeţuluĭ, unde ne întâmplându-se Laţco acasă, aŭ trimis Petre şase catane şi aŭ luat pe nevasta luĭ legată, cerênd să-ĭ dee treĭ sute de leĭ, şi vĕḑênd că nu-ĭ dă banĭ i-aŭ luat un cal, şi s'aŭ lăudat că de ar pune mâna pe dênsul l'ar face bucăţĭ, din care pricină şi acum să află Laţco Polcovnicu judeţuluĭ dosit de la casa luĭ, şi aşa să încunjură numitul Petre acolo în judeţ, şi pe cine-l prinde îl bate şi-l jefuesce, de s'aŭ prăpădit judeţul cu totul, şi nicĭ slujbaşiĭ judeţuluĭ nu pot căuta trebile judeţuluĭ din pricina luĭ, decĭ fiind-că aceste fapte le fac numaĭ hoţiĭ şi tâlhariĭ, iară ostaşĭ care sunt bine înfrânaţĭ şi stăpâniţĭ de comandirul lor nu sunt slobodḑĭ a bate şi jefui, nicĭ măcar pe cel maĭ prost om, cu cât maĭ vêrtos pre polcovnic şi căpitanul, carĭ sunt slujbaşĭ aĭ judeţuluĭ rânduiţĭ de la stăpânire, de aceea dară, fiind-că acestea netrebnice fapte ale numituluĭ Petre sunt de tot peste putinţă a se suferi, Divanul scrie Dumitale. că îndată după primirea acestiĭ, numaĭ de cât fără altă prelungire maĭ mult, să-ĭ poruncescĭ a-ĭ întórce înapoĭ şi el şi ómeniĭ luĭ tot orĭ-ce va fi luat jaf de la verĭ-ce fel de om, şi fără câtuşĭ de puţină zăbavă, să-l şi rădice pe acel Petre negreşit de acolo din judeţ, ca să scape pe lŏcuitoriĭ şi slujbaşiĭ judeţuluĭ de ast-fel de patimĭ şi jafurĭ, căcĭ de nu se va face de catră Dumnéta acésta precum scriem, hotărât să sciĭ că Divanul apoĭ va fi silit să le arăte tóte acestea la Măria Sa, prea Înălţatul Feld-mareşal.—1807 Noembre 4.

Manolache Creţulescu Ban, Stefan Văcărescu Vornic, Barbu Văcărescu Vornic, Constantin Creţulescu Vornic, Constantin Bălăceanu Vornic, Anton Postelnicu, vel. Vist. Constan. Varlaam.

Cod. LIV, fila 122.

De la Divan.

Fiind-că s'aŭ pliroforisit Divanu, că ostaşiĭ pămînteniĭ ce aŭ fost trecĕtorĭ printr'acest judeţ, aŭ făcut multe jafurĭ şi supĕrărĭ lŏcuitorilor, şi fiind-că printr'acest judeţ aŭ trecut douĕ felurĭ de ostaşĭ pămîntenĭ, adică unul ce se numesce Negru Hurşarschiĭ volofschiĭ polc, care este sub comanda Domnuluĭ Polcovnic Miloradovicĭ, şi altul ce se numesce polc. Elinescu, care este sub comanda Dumnéluĭ Maioruluĭ Pangal, şi Divanul nu scie de către care dintr'acestea douĕ trupurĭ ostăşescĭ s'aŭ urmat lŏcuitorilor jafurĭ şi supĕrărĭ, pentru aceea dară straşnic se poruncesce Dumnévóstră, ca îndată să cercetaţĭ cu scumpătate i care dintr'acelea douĕ trupurĭ de ostaşĭ aŭ făcut acestea nevrednice urmărĭ, orĭ că ceĭ de sub comanda Domnuluĭ Polcovnic Miloradovicĭ, saŭ ceĭ de sub comanda Dumnéluĭ Maioruluĭ Pangal, şi fără de zăbavă să însciinţaţĭ Divanuluĭ dreptul adevĕr. — 1807 Noembre 6.

Manolache Ban, Stefan Văcărescu, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Constantin Bălăceanu.

Cod. LIV, fila 123.

De la Căimăcămia principatuluĭ Ţĕriĭ Rumânescĭ.

Dumnévóstră Ispravnicilor ot sud. . . . . fiind-că uniĭ din ostaşiĭ ce s'aŭ scris la comanda Dumnéluĭ cinstituluĭ Polcovnic Miloradovicĭ, cer a se rădica de a'cĭ cu familiile lor împreună, şi a se duce ca să se sălăşluiască la Rusia, iată din porunca Excelenţiĭ Sale Am.-şef Gheneral Meendorf, scriem Dumnévóstră, că câţĭ dintr'aceĭ ostaşĭ vor fi strĕinĭ, să aibă voie şi slobozenie a se duce împreună cu familiile lor, a cărora mergere să o înlesniţĭ Dumnévóstră, şi verĭcarĭ dintr'aceia vor fi avênd prigonire şi pricinĭ, de dat şi luat, să-ĭ cercetaţĭ, să-ĭ izbrăniţĭ şi să împliniţĭ dreptul fie-căruia, ci dar aşa să urmaţĭ. — 1807, Septembre 15.

Cod. LIV, fila 71.

De la Divanu prinţipatuluĭ Valahieĭ, către Dumnéluĭ cinstit Polcovnic Miloradovicĭ.

Cât pentru aceĭ ómenĭ unspre-ḑece din comanda Dumnétale, fiind trimişĭ cu însciinţările Ispravnicilor de hoţiĭ şi jafurĭ, făcute de dênşiĭ în satele de pe afară, iată şi Divanu îĭ trimite la Dumnéta, iară pentru strîngerea de pe afară a tuturor ostaşilor comănḑiĭ Dumnétale, şi trimiterea lor la Bucurescĭ, acésta nu se póte face de Ispravnicĭ într'alt chip, fiind şciut Dumnétale după, arĕtările ce am maĭ făcut, căcĭ nu se supun la cuvîntul Ispravnicilor, încă se împotrivesc şi cu arma, ci să se rânduiască de la Dumnéta câte un căprar de fieş-care judeţ, să vie aicĭ la Divan, ca să se deie la mâna fie-căruia câte o poruncă a Divanuluĭ către Ispravniciĭ de la fieş-care judeţ, ca cu marifetul capraruluĭ să-ĭ strângă de pe unde se vor afla, şi dându-ĭ pe toţĭ în mânile, capraruluĭ să-ĭ aducă aicĭ la Dumnéta. — 1807, Noembrie 12.

Stefan Văcărescu, Isaac Ralet, Constantin Creţulescu, Barbu Văcărescu, Constantin Bălăcénu vel. Vist.

Cod. LIV. fila 181.

Porunca ce s'aŭ făcut la anaforaua departamentuluĭ criminalion a băga în Ocnă pe un Marangos Cazac de la Voloschi Polc.

De la Divan.

Orânduim pe sluga Măriĭ Sa'e luĭ Vodă . . . . Zapciu Armăşesc, să iae de aicĭ de la închisórea puşcăriĭ pe Constandin Marangos, să-l ducă la Ocna Telega, unde poruncim Dumnévóstră Cămăraşilor de la acéstă ocnă, să-l băgaţĭ în ocnă, şi fără de al doilea poruncă să nu se slobóḑă. — 1807, Noembrie 14.

Cod. LIV. fila 181.

I-Pac poruncă ca să scóţă din ocnă pe ceĭ ce se arată maĭ jos.

De la Divan.

Dumnévóstră Cămăraşilor de la ocna Slănic, primind porunca Divanuluĭ, cu sluga Măriĭ Sale Vodă . . . . Zapciu Armăşesc, să scóteţĭ din ocnă pe Mituşĭ Panaiti, fraţĭ, sin Chiriac, Cazacĭ, i pe Ión sin Stoica, Cazac, şi să-ĭ daţĭ în mânile numituluĭ Mum-başir, ca să-ĭ aducă aicĭ, unde poruncim Dumnétale Epistatule al Armăşieĭ, să-ĭ facĭ teslim la Dumnéluĭ comandirul Polculuĭ lor. —

Manolache Creţulescu, Stefan Văcărescu, Isaac Ralet, Constandin Creţulescu, Barbu Văcărescu, Constantin Bălăceanu.

Cod. LIV, fila 181.

Anexa la pag. 550

De la Divan.

Dumnéta Epistatule al Armăşieĭ, aŭ vĕḑut Divanul acéstă anafora a judecăţiĭ departamentuluĭ de Criminalion, la care şi rĕspundem, că după vinovăţia în care se află Constandin Cazacu, nefiind îndestul pedepsit întru care să osîndesce de la acéstă judecată, Divanul hotăresce să se bată la falangă cu 300 de toiage, apoĭ cu Zapciŭ Armăşesc, să-l trimiţĭ la schitul Cernica, îţĭ scriem cuvioşieĭ tale părinte stareţule de acolo, să-l aibĭ la pază în soroc de 6 lunĭ, ca să-şĭ vie în cunoscinţă şi să-şĭ plângă păcatele. — 1807 Noembre 16.

Cod. LIV, fila 181.

Anexa la pagina 550 Cap. XXVI.

Către Cinstitul Divan.

De la Excelenţa Sa Ghinărar de jur.

Prea Inălţatul Ghenarar Feld-mareşal aŭ găsit pe Polcul *Cerno Husarski Voloschi* ne trebuincios pentru oştire şi pentru pămêntul ţĕreĭ, aşişderea ca să fie supus şi la regulă precum sînt şi alţĭ ofiţerĭ, nu este cu putinţă, 'mĭ-aŭ scris mie ca să-l stric, şi după acésta să însciinţez Divanuluĭ; ómeniĭ carĭ s'aŭ găsit la acest polc saŭ sloboḑit cu scrisorĭ date de mine, să se ducă unde cine va voi pentru carĭ trimiţ şi catastih, iară volintiriĭ şi arnăuţiĭ s'aŭ sloboḑit pe la casele lor cu scrisorĭ date la mână, fiind-că nu maĭ sunt trebuincioşĭ, pentru care trimiţ şi catastih; aşişderea şi ofiţerilor din polcul acesta, ci Divanu va vedea că polcul acesta din porunca Feld-mareşaluluĭ s'aŭ stricat şi nu maĭ are să se maĭ numéscă slujbaşĭ, că toţĭ volintiriĭ arnăuţĭ sunt toţĭ sloboḑĭ pe la casele lor, carĭ să se pue la rênd cu alţĭ locuitorĭ; să dee poruncă că de acum înainte pentru acest polc să nu maĭ dee nimic, dar fiind-că ofiţeriĭ carĭ aŭ fost peste arnăuţĭ şi peste volintirĭ pórtă camilaciurĭ adică funde la săbiĭ, precum pórtă şi alţĭ ofichialĭ rusescĭ, ne fiind de nimenea făcuţĭ ofichialĭ, şi aceste funde se cade să le pórte numaĭ aceia carĭ sunt făcuţĭ de ceĭ maĭ marĭ după orânduiala pravelilor, după acésta Cinstitul Divan să aibă a opri aceştĭ ofiţerĭ, ca să nu maĭ pórte de acum înainte funde. — 1807, Noembre 22.

Cod. LIV, fila 184.

De la Divanul principatuluĭ Valachiĭ.

Către Dumnélor Ispravnicĭ ot. sud.

Dintr'acésta maĭ sus arĕtată copie scósă după cea adevĕrată notă ce aŭ dat la Divan Excelenţa'Sa Ghenărar de jur, pe lângă pliroforie veţĭ lua Dumnévóstră, atât *pentru Negru Husarschi Voloschi polc*, că s'aŭ stricat a nu maĭ fi, cât şi pentru volintirĭ şi arnăuţiĭ acestuĭ polc, că s'aŭ slobod̦it pe la casele lor, ne maĭ fiind trebuincioşĭ, şi poruncesce Măria Sa prea Inălţatul Feld-mareşal, că toţĭ aceştĭ ostaşĭ şi ofiţerĭ aĭ lor, să se pue la rênd cu alţĭ locuitorĭ, adică să fie respund̦ĕtorĭ la orĭ-ce dărĭ în rênd cu ceĭ-l-alţĭ lŏcuitorĭ dajnicĭ aĭ ţĕreĭ; după care poruncă Divanu poruncesce Dumnévóstră, că pe toţĭ aceştĭ maĭ sus numiţĭ ostaşĭ, de astă-d̦ĭ înainte să-ĭ puneţĭ la cisla dărilor în rênd cu ceĭ-l-alţĭ lŏcuitorĭ dajnicĭ, pe ceĭ ce vor fi fost birnicĭ să se dee iarăş în bir pe la satele lor, dându-se pe chezăşia sătenilor la acel sat, iar ceĭ ce vor fi fost la némurĭ, orĭ la mazilĭ, saŭ la alte bresle să rĕmâie iarăş la acea orânduială a lor, şi fiind-că ofiţeriĭ ce aŭ fost peste arnăuţĭ şi peste volintirĭ, s'aŭ ridicat a nu maĭ purta nicĭ arme, nicĭ camilaciurĭ adică funde la săbiĭ, Dumnévóstră dar să popriţĭ pe acest fel de oficerĭ ca să nu maĭ pórte de acum înainte, nicĭ arme, nicĭ funde, nicĭ la săbiĭ, nicĭ la căciulĭ, şi orĭ-carĭ din'trânşĭ, orĭ din ostaşĭ saŭ din ofiţerĭ îĭ veţĭ simţi că âmblă făcênd mişcarea rĕutăţiĭ, numaĭ de cât să-ĭ ridicaţĭ la închisóre până nu vor da zapis şi chezaşĭ, că nu vor maĭ face reutăţĭ, de la închisóre să nu-ĭ slobod̦iţĭ, iară când nicĭ după acésta nu se vor părăsi, atuncĭ prind̦êndu-ĭ, să-ĭ trimiteţĭ legaţĭ la Divan cu examen de faptele lor, care acéstă poruncă întocmaĭ să aveţĭ a o publicarisi Dumnévóstră prin Zapciĭ plăşilor la tóte satele judeţuluĭ, spre a fi sciut tuturor de obşte, însă pentru câte lude dintr'aceştĭ ostaşĭ ce saŭ stricat şi s'aŭ dat la dajdie, veţĭ dovedi Dumnévóstră ca să afle la acel judeţ, să aveţĭ a trimite la Visterie catastih de numele lor, ca să fie sciut câte lude s'aŭ găsit la acel judeţ; ci dar aşa să urmăriţĭ, şi de primirea acesteĭ poruncĭ să aibă Divanu respuns de la Dumnévóstră. — 1807, Decembre 1, saŭ făcut două Pitace, însă unu la Spătărie, la Agie şi la Vornicia politieĭ, la tóte judeţele ţĕreĭ.

Cod. LIV, fila 184.

Anexa No. 10.

Pitac către Polcovnicu Peiciu pentru ostaşiĭ ce-ĭ are şi se încunjură prin ţĕră

De la Divanu Principatuluĭ.

Cinstit Dumnéta Arhon Polcovnic Peiciu, fiind-că de la Ispravnicĭ ot. sud. Argeş aŭ venit înscíinţare la Divan cum că uniĭ din ostaşĭ ce se află din comanda Dumitale âmblă şi să încunjură printr'acel judeţ, făcênd supĕrărĭ lŏcuitorilor cu cererĭ de conace, fără de a fi sciuțĭ unde și de către cine și cu ce trébă sînt trimișĭ, de acea scriem Dumitale, că de acum înainte ver carĭ din ostașiĭ Dumitale va fi, ca să trimițĭ Dumnéta cu trébă afară la vre-un județ, să fie prin scirea Divanuluĭ, unde și cu ce trébă merge, ca să i se dee de la Divan adeverință la mână, spre a fi cunoscut Ispravnicilor și Zapciilor județelor, și a nu pricinui lŏcuitorilor câtu-șĭ de puțină supĕrare, căcĭ Divanu aŭ trimis poruncĭ pe la Ispravniciĭ județelor, ca de acum înainte de vor afla pe vre-unul dintr'aceștĭ ostașĭ încunjurându-se prin județe fără de a avea, adeverința Divanuluĭ, să-'l prindă, și legându'l să-'l trimită aicĭ, ca să-șĭ iae căḑuta pedépsă de către Comandiru lor. — 1807, Octombre 15.

Cod. LIV, fila 105.

Anexa No. 11.

De la Divanu principatuluĭ țĕreĭ Romănescĭ, către Dumnélor Ispravniciĭ ot. sud.

Fiind-că s'aŭ pliroforisit Divanu de multele jălbĭ ce aŭ dat lŏcuitoriĭ de prin județe, cum că uniĭ din ostașĭ cazacĭ din țéră ce se află sub comanda Dumnéluĭ Polcovnic Peiciu, ămblă încunjurându-se prin satele județuluĭ, făcând lŏcuitorilor atâtea supĕrărĭ cu cererĭ de conace, cât și alte prăḑĭ i jafurĭ, fără a fi sciuțĭ aceĭ cazacĭ, unde și de către cine și cu ce trébă sunt trimișĭ; de acea dară Divanu aŭ făcut scire maĭ sus numituluĭ Comandir al acestor Cazacĭ, că de acum înainte, verĭ pre cine dintr'înșiĭ va fi ca să-ĭ trimită afară în județe pentru vre-o trébă, să dee în scire maĭ întâĭ Divanuluĭ arĕtându-ĭ pre anume, unde și cu ce trébă aŭ a merge, ca să li-se dee și de la Divan carte la mânĭ arĕtătóre de mergerea lor, spre a fi cunoscuțĭ Dumnévóstă i Zapciilor de prin județe și a nu pricinui lŏcuitorilor câtu-șĭ de puțină supĕrare, ci dar Divanu poruncesce Dumnévóstră, că de astă-ḑĭ înainte de vețĭ afla pe vre uniĭ dintr'aceștĭ ostașĭ cazacĭ de țéră încunjurându-se prin satele județuluĭ, și nu vor avea la mânele lor cartea Divanuluĭ de slobodenie la ămbletele lor, pe uniĭ ca aceia numaĭ decât să-ĭ prindețĭ și legându-ĭ să-ĭ trimitețĭ aicĭ în bună pază, de împreună cu însciințarea Dumnévóstră arĕtătóre pe larg de urmarea faptelor lor, ca să li-se facă căḑuta pedépsă după vina lor, ci dară așa să urmațĭ negreșit. — 1807, Octombre 26.

Cod. LIV, fila 111.

Anexa No. 12.

De la Divan.

Fiind-că Măria Sa prea Inălțatul Feld-mareșal Prințipul Prozorofschi prin nota ce aŭ trimis Divanuluĭ, scrisă de la 16 ale trecutuluĭ Dechembre, *cu scrêa și a Măriĭ Sale prea Inălțatuluĭ nostru Domn,* aŭ poruncit de a se slobodi (adică de a se strica), ostășescul trup al volintirilor Elinĭ, și luând de la eĭ tóte armele și haine, să li-se dee revașe de slobodenie și să-ĭ aședăm apoĭ pe la casele lor precum aŭ fost întâiŭ, drept acea dară fiind-că acum numițiĭ ostașĭ se află la sud. Slam-Rămnic, iată te orânduesce Divanu pe Dumnéta biv vel Sĕrdar Asanache Robescule împreună cu..... Logofĕt de Divan, ce se trimite de aicĭ, ca avênd ajutor și pe Dumnélor Oficialiĭ, ce împreună cu Impĕrătescĭ ostașĭ iarăș din porunca Măriĭ Sale Feld-marșaluluĭ ți se trimit, să strîngețĭ la un loc pe toțĭ numițiĭ ostașĭ Elinĭ, să le luațĭ maĭ întâiŭ armele și caiĭ, (iar hainele luându-le numaĭ în scris să li-se lase). Și apoĭ să facețĭ catagrafie, atât de numele lor, cât și de lucrurile, adică arme și caĭ cu tacâmul lor, ce se vor găsi la fieș carele, unde să se arate și hainele, după care acea catagrafie făcându-se două catastihe asemenea, iscălite atât de Dumnéta și de orânduitul Logofĕt al Divanuluĭ, cât și de Dumnélor trimișiĭ Ofichialĭ, unul să-l dațĭ la Dumnélor, și altul să-l propresci Dumnéta; după acésta câțĭ din numițiĭ ostașĭ Elinĭ vor fi din pămêntul Moldoviĭ dându-le revașe pe a mână să-ĭ facĭ teslim la Dumnélor Starostiĭ de dincolo, spre aĭ trimite la urma lor, iară câțĭ vor fi pămêntenĭ de aicĭ dându-le iarăș revașe, să-ĭ trimitețĭ însoțițĭ cu câte doĭ treĭ din Impĕrătesciĭ ostașĭ la Dumnélor Ispravniciĭ județelor acelora de unde sunt aceĭ stricațĭ ostașĭ, ca să-ĭ așede pe fieș-care la locu sĕŭ, și la orânduiala întru care s'aŭ aflat întâiŭ, iară câțĭ din eĭ nu vor fi nicĭ Moldovenĭ nicĭ pămêntenĭ de aicĭ, să-ĭ trimetețĭ a se duce pe la locurile lor de unde aŭ venit; pentru care scriem și Dumnévóstră Boerilor Ispravnicĭ ot. sud. Slam-Rămnic, să dațĭ tot feliul de mână de ajutor spre săvêrșirea aceștiĭ poruncĭ, și Dumnéta biv vel Serdar Robescule sevêrșind tóte câte s'aŭ dis maĭ sus, de împreună cu orânduitul Logofĕt, de față cu Dumnélor Oficialiĭ, ce se trimit într'adins de aicĭ, să te scolĭ și să venițĭ aicĭ cu catastih de catagrafiĭ, aducênd și toțĭ caiĭ i armele ce vețĭ lua de la numițiĭ ostașĭ; pentru a cărora arme aducere, iarăș Dumnévóstră Ispravnicilor să dațĭ trebuincióṡele care. — 1808, Ghenar 30.

Cod. LIV, fila 249.

Anexa No. 13.

De la Divanu Principatuluĭ țĕreĭ Românescĭ.

La Divan înaintea nóstră s'aŭ înfățișat Dumnéluĭ Evanghelie Maiorul cu Căzangi Binbașa, dicând Dumnéluĭ Maiorul, că aŭ tocmit pe numitul Binbașa ca să slujéscă cu ómeniĭ sĕĭ la trupul de *Ostașĭ Elinĭ,* ce era sub-comanda Dumnéluĭ Maioruluĭ Pangal, căruia iaŭ dat și talere 1100 *alelhesap,* legându-se amândoĭ, ca a doua-dĭ să plece cu toțĭ ómenĭ sĕĭ, să mérgă la Craiova unde se află Maiorul Panga'ŭ, ca acolo să intre la slujbă, şi să mérgă unde Comandirul îl va orândui, carele mergênd până la Piteştĭ, şi acolo găsind pe Dumnéluĭ Cinstitul Polcovnic Miloradovicĭ, aŭ intrat în slujba numituluĭ Polcovnic, şi îndată de acolo s'aŭ întors înapoĭ la Bucurescĭ, şi fiind-că nu s'aŭ ţinut de simfonie, a lică n'aŭ mers la Craiova, nicĭ n'aŭ slujit la Comanda Maioruluĭ Pangal măcar un cés, cere să i se dee aceĭ talerĭ 1100, înapoĭ fiind-că şi Dumnéluĭ este îndatorat a respunde Dumnéluĭ Maiorul Pangal de la carele iaŭ primit; s'aŭ întrebat şi Cazangi Binbaşa, ce respunde şi nu tăgădui simfonia, fără numaĭ ḑise, că nu iaŭ dat talerĭ 1100, ci numaĭ talerĭ 904, care şi pe aceştia îĭ ţine fiind-că el aŭ slujit la comanda Polcovniculuĭ Miloradovicĭ care era tot slujba Ostăşéscă, ca şi la Maiorul Pangal; împotriva respunsă şi Maiorul Evanghelie, că măcar că iaŭ dat suma de talerĭ 1100, deplin, dar ḑise că pentru 196, ce-ĭ tăgăduesce se vazghelisesce şi să mulţămesce a-ĭ da numaĭ talerĭ 904, ce sunt netăgăduiţĭ de el, ca unul ce n'aŭ fost următoriŭ a merge la Craiova, nicĭ aŭ slujit comânzĭ la trupul Elinesc măcăr un cés; decĭ fiind-că Cazangi Binbaşa nu tăgădui simfonia, şi fiind-că iarăş el nu tăgădui că n'aŭ mers la Craiova, după simfonie, ci s'aŭ dus numaĭ până la Pitescĭ, şi acolo aŭ intrat în slujbă la alt Comandir, datorĭ sînt dar a întórce la Maiorul Evanghelie aceştĭ talerĭ 904, ce însuşĭ nu-ĭ tăgăduesce că i-aŭ primit, cari banĭ poruncim Vătaşe de Visteric, ce escĭ orânduit, să-ĭ facĭ taxil şi să-ĭ daĭ la Maiorul Evanghelie, şi Cazangi Binbaşa, de ḑice că aŭ intrat în slujbă la Dumnéluĭ Polcovnicul Miloradovicĭ, şi că aŭ slujit la acea comandă, îşĭ va căuta cum va şci, cu Dumnéluĭ Polcovnicu Miloradovicĭ.—1807 Decembre 8.

Cod. LIV, fila 195

Anexa No. 14.

De la Divan

Dumnévóstră Boerilor Ispravnicĭ ot sud. . . . . fiind-că uniĭ din Cazacĭ pământenĭ de la Volofschi-polc, îndrăsnesc de os şi se încunjură pe afară prin judeţ fără de nicĭ o trébă, cu care acésta pot să pricinuiască lŏcuitorilor supĕrărĭ şi sfărâmare, de aceea poruncesce Divanul, ca de acum înainte de veţĭ afla vre unul din numiţĭ Cazacĭ că se înconjură prin judeţ, orĭ fără de bilet al Comandiruluĭ lor Dumnéluĭ Polcovniculuĭ Curtu Gavriil, saŭ fără de poruncă a Divanuluĭ, pe unul ca acela prinḑêndu-l numaĭ de cât să-l trimiteţĭ aicĭ de împreună cu armele, cu hainele, cu calu şi cu tot tacâmu luĭ în bună pază, care acéstă poruncă a o publicarisi în judeţ spre a fi şciută tuturor.—1808 Februarie 18.

Cod. LIV. Fila 256.

Anexa No 15.

De la Divan

—Cinstite Dumnéta Frate biv vel Logofete Ioan Comănene, Epistatule a Vornicieĭ de politie, fiind-că aicĭ în politia Bucurescilor mulțĭ din lócuitorĭ se slujesc cu nume că sunt Iamacĭ aĭ Deli-bașĭ, și aĭ Tufecci-bașĭ, i aĭ altor Buluc-baș, pentru acésta dar scrie Divanul Dumitale, ca să orânduescĭ a face cercetare în politia acésta a Bucurescilor, și câțĭ se vor găsi scutindu-se cu nume că sunt Iamacĭ, pe toțĭ cu catastih să-ĭ arĕțĭ Dumnéta la Visterie spre a se așeḑa la dajdie, afară numaĭ de patru Buluc bașĭ, doĭ aĭ Agiĭ, doĭ aĭ Spătăriĭ câte cu ḑece ómenĭ, care Iamacĭ se fac 40, la aceștĭ patru Buluc-bașĭ, ci aceștia aŭ a fi scutițĭ și apĕrațĭ numaĭ.—1809 Ghenarie 18.

Cod. LIV. fila 321.

Anexa No. 16.

Doctorul Droslovicĭ se jăluesce către Generalul Cușnicof, că în 1808 Iunie 28, că de la începutul anuluĭ caută la bólă pandurií și caraciĭ pămêntenĭ să cere să i se plătéscă léfa. Cușnicof recomandă jalba la Divan. Se face cercetare de Logof. Cost. Samurcaș și boeriĭ Divanuluĭ Craioveĭ constată că în Martie anul trecut numitul gerach aŭ fost trimis cu cartea domnéscă a luĭ Constantin Ipsilant Vodă pentru trebuința oștirilor împĕrătescĭ, cu léfa de 100 talerĭ pe lună și cu taia de ale mâncăreĭ, de la Ghenarĭ, dar până astă-ḑĭ n'aŭ primit léfa. Divanul ordonă să i se plătéscă léfa cuvenită.

Cod. LV, fila 3 verso.

Anexa No. 17.

De la Divanu principatuluĭ Valahieĭ către Dumnéluĭ cinstitul Polcovnic și Cavaler Peiciu al prea puternicului Impĕrat al Rusiilor.

După cererea Dumitale, și după luminată poruncă a Măriĭ Sale prea Inălțatuluĭ Prințip, Domnul țĕriĭ Moldoviĭ și Valachieĭ, Costandin Alexandru Ipsilant Voivod, eștĭ Dumnéta slobod din slujba polculuĭ de cazacĭ al Valahieĭ, la care eraĭ Dumnéta comandir, decĭ aĭ tótă sloboḑenia să porțĭ și ostășésca acea îmbrăcăminte, care purtaĭ și în vremea slujbeĭ Dumitale la numitul polc ca mulțămită și cunóscerea faceriĭ de bine, de care să și dete Dumitale acéstă carte a Divanuluĭ spre a fi sciut.—1808, Februare 1.

Cod. LIV, fila 254.

Anexa No. 18

De la Divanu principatuluĭ Valahiĭ către . . . . . .
de la Voloschi Cazaschi Polc.

După cererea Dumitale, i după luminata porunca Măriĭ Sale prea Inălţatuluĭ prinţip Domn al ţĕriĭ Moldoviĭ şi Valahieĭ, Costandin Alexandru Ĭpsilant Voevod, eştĭ slobod de la slujba acestuĭ polc, cum şi volnic a purta îmbrăcămintea orêndueli acestuĭ polc, şi fiind-că te-aĭ purtat cu slujbă cinstită la polcul acesta, ţi se şi dete acéstă carte a Divanuluĭ, spre adeverirea la acestea.—1808 Februarie.

La ceĭ ce s'aŭ dat atestaturĭ

Rot-meşteru: (Rit-maister) Ivan Volinschi, Luca Decanovicĭ, Andreiŭ Machedonschi, Ioan Ghica, Ioan Calarovicĭ, Iosif Fabiaschi, Curtu . . . . . ., Roman Carnov, Rot-mistru Diordi Şăncof.

Poruşnicĭ: Stoica Radovicĭ, Boholip Nicolae, Gheorghe Dimitrie, Anton . . . . , Abraam Reihes, Luca Drumaşencul, Cegherin, Diordi Şenco, Culicĭ, Iosif Crulicovschi, Trofin Drastianul, Nichita Felepof, Porucicu Turnaveschi, Porucicu Portărescu.

Cornet: Manoilă Machedonschi, Grigore Perutchi, Iosif Patricu, Iosif Sedofschi, Mihail Gheorghe, Simion Popovicĭ, Ştefan Cerniţanu.

Maioriĭ: Curtu, Servion, de la polcu Elinescu.

Cod. LIV. Fila 245.

Anexa No. 19.

Numele cazacilor ce iaŭ ostavce, ce aŭ slujit la *Voloskiipole*. — 1810 Februarie 15.

Ion sin Ion ot oraş Focşanĭ sud Slam Râm. Tănase sin Riza ot satul Stârciĭ sud Teleorman. Vacmistru Nicolae sin Constantin din Bucurescĭ. Ilie sin Simion din oraşul Craiova sud Dolj. Anton sin Ilodie din Moldova. Şi alţĭ 29. tot nume românescĭ.

Cod. LVII. Fila 69.

Anexa No. 20.

Cazaciĭ ce li s'aŭ dat ostavce dar maĭ sunt şi înainte trecuţĭ.

Velcu Sfetcovicĭ din Bucurescĭ. George sin Constantin ot Brosceni sud Vlaşca. Marin de la Bolintin sud Dâmboviţa. Ion sin Năstase de la Nămăescĭ sud Muscel, Vasile sin Sovat Borsescĭ sud Mehedințĭ, Chiru sin Preda ot Gratia sud Vlașca, Căpitan Ioan Dumitrovicĭ, Barbul sin Ștefan ot Mahalaua Spireĭ, Radu sin Neogoite . . . . . Olt, Stan sin Ion ot mahalaua Ianculuĭ, Dumitrașcu sin Ioniță ot mahalaua Tolicani, George sin Tănase ot mahalaua Delea-Veche, Voicu Iamacul . . . . . Olt, Apostol sin Ilie Soimăleanu ot mahalaua Popicanĭ, Nicola sin Dragca din Bucurescĭ, Stan Roșu din Obilescĭ sud Ilfov, Radu sin Radu din Delea-Nouă, Unter oficer Dimitrie sin Dumitrașcu ot Albescĭ Ilfov, Maĭ urméză încă 10 nume tot de românĭ din țéră.

Cod. LVII, Fila 47.

Anexa No. 21

De la Divan

Cinstit Dumné'a Polcovnic Curtu fiind-că după cercetarea ce s'aŭ făcut s'aŭ dovedit aceștĭ treĭ Oficbiali, Rotmaestru Calmen, Rotmistru Mezimovicĭ și Carnit Macedonchi, că s'aŭ purtat cu netrebnice urmărĭ, jăfuind și prădând pe lŏcuitorĭ în felurĭ de chipurĭ, de acea scrie Dumitale Divanu, că împlinind maĭ întâĭ din léfa lor și din lucrurile ce vor avea mișcătóre și nemișcătóre, vinḑêndu-le la mezat, cele ce prin deosebită porunca Divanuluĭ eștĭ însciințat, să-ĭ scoțĭ apoĭ din slujba acestuĭ Polc Voloski și să le daĭ drumul fără a le da Dumnéta atestat la mânĭ, în vreme ce s'aŭ arĕtat cu netrebnice fapte, iar nu ca nisce ofițerĭ cinstițĭ și împărtășițĭ-de cin Impĕrătesc, și de urmare să scriețĭ Divanuluĭ.—1808 Iulie 14.

Cod. LV. Fila 64.

Anexa No. 22

Către Excelența sa Generalul Engelhardt, de la întâiul Divan și Comitet.

Cu tóte că în trecutele ḑile am făcut arĕtare prin raport către Excelența Ta, că pentru 120 cazacĭ din cazaciĭ pamîntenĭ, ce era a rĕmânea pentru slujba și trebuința țĕriĭ, facêndu-se socotélă numaĭ pentru îmbrăcămintea i tainul de pâne și de carne și léfa pe un an să adună sumă de talerĭ . . . afară din hrana cailor lor și afară din léfa i tainul a douĭ rotmestriĭ, cum și léfa i hrana a șése (6) unter ofițerĭ, ce li se cuvine a li se da, și de hrana cailor lor.

Dar fiind-că s'aŭ găsit cu cale și s'aŭ hotărît de către Excelența Ta a rĕmîne numaĭ 80 de cazacĭ împreună cu 3 rotmestriĭ și 6 unterofițerĭ, după cum ni s'aŭ făcut arĕtare în trecutele ḑile și prin graiŭ de către Excelența Ta;

pentru care făcêndu-se socotélă, ce cheltuială merge într'un an la aceştĭ 80 de cazacĭ şi la comandiriĭ lor ceĭ maĭ sus hotărîţĭ, după cum maĭ în jos se însémnă, se adună suma de talerĭ . . . din care scăḑêndu-se talerĭ 2200, ieratul postelniciei şi al cămărăşieĭ de unan, maĭ trebuesc până a se împlini baniĭ ce se arată maĭ sus încă talerĭ . . . . . care acéstă sumă ne rugăm Excelenţeĭ Tale, ca să avem cinstit rĕspuns de unde are a se da? căcĭ Visteria aflându-se în próstă stare, nu are mijloc nicĭ într'un chip a da măcar un ban pentru acéstă madea, de care nu lipsesce Divanul a face arĕtare Excelenţeĭ tale.—1809 Decembre 5.

Cod. LXI, fila 41.

Anexa No. 23.

De la întâiul Divan către Vornicul Petrache Retoridis. Fiind-că este porunca Excelenţeĭ sale, Generaluluĭ Miloradovicĭ de a se face cercetare polcului de cazacĭ pămîntenĭ, ca nu cum-va să se găséscă între dênşiĭ niscariva *podanĭ* aĭ Rusieĭ, Divanul orânduesce pe Dumnóta şi îţĭ scrie, ca să te întâlnescĭ cu Dumnéluĭ Polcovnicul şi să facĭ împreună cu Dumnéluĭ acéstă cercetare, care sĕvîrşindu-o să arĕţĭ apoĭ Divanuluĭ, ca să facă şi Divanul însciinţare Excelenţeĭ sale, generaluluĭ.— 1809 Ianuarie 7.

Cod. LVI, fila 47 verso.

Anexa No. 24

De la întâiul Divan şi comitet către Polcovnicul Curtu.

Orânduindu-se Dumnéluĭ vel Vornic Petrache Retoris, ca să facă după porunca Excelenţeĭ sale, generaluluĭ Miloradovicĭ, cercetarea cazacilor pământenĭ, ca să se afle de sunt între aceştĭ cazacĭ niscai-va podanĭ aĭ Rusieĭ, de aceea aŭ arĕtat că face trebuinţă de a porunci Divanul întâiŭ Ispravnicilor de pe la judeţe, unde se află cazacĭ trimişĭ în slujbă, ca să-ĭ trimită aceia aicĭ să fie faţă la cercetarea ce se va face, însă nu numaĭ ceĭ ce se află slujind, ci şi ceĭ ce vor fi traşĭ din slujbă fără ostavcă. Ear pe ceĭ ce vor fi traşĭ din slujbă cu ostavcă să-ĭ îndatoreze Dumnélor Ispravniciĭ a se desbrăca de mundir şi a îmbrăca haine ţĕrănescĭ. Divanul cere Polcovniculuĭ Curtu să arate în scris ce cazacĭ are trimişĭ pe la judeţe, ca să se pótă scrie Ispravnicilor de a'ĭ trimite la Bucurescĭ. — 1809 Ianuarie 9.

Cod. LVI, fila 59 verso.

Anexa No. 25.

De la întâiul Divan către Espitatul Spătărieĭ, în 8 Maĭ 1809 să scrie la cererea unuĭ maior rus, că pre Athanasie Arnăutul din brésla Spătărieĭ să-l predee comandeĭ rusescĭ, fiind-că este fugar din polcul luĭ Benski Ulanski «şi de acum înainte să nu să maĭ primóscă nicĭ de cum la acéstă bréslă ómenĭ ce vor fi scrişĭ la maĭ sus numitul polc».

Cod. LVI, fila 67 verso.

Anexa No. 26.

Cărţi ale Spătărieĭ pentru numirea de Polcovniceĭ de judeţe în 1810 Ianuarie 28.

Polcovniciĭ stăteaŭ sub alegerea vel Spătaruluĭ aveaŭ comanda slujitorilor din judeţe străjuiaŭ judeţul de ómenĭ răĭ şi de orĭ ce alte pricinĭ împotriva nizamuluĭ şi a bunelor orânduelĭ, după arĕtarea ce vor face Dumnélor Ispravniciĭ că este trebuinţă să-ĭ îngrijéscă. Corespunde cu vel. Spătar; slujitorul nesupus îl trimete la vel Spătar spre pedépsă. Inroléză slujitoriĭ ajutaţĭ de Ispravnicĭ «găsind ómenĭ fără pricină; după orânduiala Visterieĭ să-şĭ împlinéscă stégul, ca să nu se întâmple cusur la câte maĭ sus se cuprinde. N'are voie Polcovnicul nicĭ slujitoriĭ luĭ să céră conace prin sate orĭ cheltuelĭ locuitorilor; orĭ caĭ de călărie» căcĭ pentru aceea el are léfă, iar slujitoriĭ lor sunt scutiţĭ «să nu bănuéscă zadarnic pe cinevaşĭ de hoţ, saŭ de gazdă în scop interesat» şi la ămbletele luĭ cu slujitoriĭ prin locuitorĭ să se pórte cu omenie făr de a ocără, saŭ a bate şi a căzni, că dovedindu-se se va pedepsi şi el şi slujitoriĭ luĭ.—1810 Ianuarie 28.

Cod. LVII, fila 48.

Anexa la pag. 554

De la întâiul Divan şi Comitet

Cinstite Dumnéta vel Spătare, din porunca celuĭ maĭ mare comandir al armateĭ Dunăriĭ Domnul admiral i cavaler Ciciagoff scrisă de la 15 ale acesteĭ lunĭ sub No. 373, poruncitóre ca toţĭ arnăuţiĭ ce pórtă cuţite şi arme să se popréscă de a maĭ fi slobodĭ să maĭ pórte de acum înainte nicĭ de cum pe lângă dênşiĭ saŭ alte arme, căcĭ împotrivă urmând va lua pedépsă, de aceia se poruncesce Dumitale ca să publicărisescĭ în tot semptul Spătărieĭ că de acum înainte nu sunt slobodĭ arnăuţiĭ a maĭ purta cuţite saŭ arme căcĭ pe orĭ care îl va găsi şi îl va dovedi, acela să scie că va fi păgubaş de arme şi se va şi pedepsi.—1812 Iunie 18.

Mitropolit viţ prezident

Barbu Văcărescu, *Constantin Varlaam*, *Constantin Samurcaş*. Asemenea Pitac s'aŭ făcut şi la Agie.

Cod. LXV, fila 159.

Anexa No. 28.

Către gheneralul Şteter

Cu căzută cinste facem arĕtare Excelenţeĭ tale că între ostaşiĭ pămîntenĭ carĭ *la lĕt 1807 s'aŭ bătut prin rĕsboiŭ* cu vrăjmaşiĭ, de decindea, *la satul Măgura sud. Vlaşca*, fiind şi unul Gheorghe bimbaşa, după ce aŭ arĕtat destulă vitejie într'acel rĕsboiŭ s'aŭ şi omorît, şi rĕmîindu-ĭ femeia văduvă şi însărcinată cu copiĭ încă de atuncĭ Măria Sa Constantin Vodă Ipsilant aflându-se Domn aicĭ în ţéră ĭ-aŭ orânduit léfă de la Visterie câte talerĭ 40 pe lună, ca să o ia în tótă viéţa eĭ spre hrana sa şi a sermanilor copiĭ, care până aŭ fost Măria Sa în domnie aŭ şi luat'o, iar după ce aŭ lipsit stăpânirea Măriei Sale nu scim din ce pricină i s'aŭ tăiat acea léfă şi acum se află acéstă ticălósă cu copiĭ lipsită şi de hrana vieţeĭ, ci fiind-că rĕposatul bimbaşa cu în adevĕr precum este tuturor sciut aŭ perit la rĕsboiŭ pentru patrie, socotim că n'ar fi de cuviinţă să rĕmâe lipsită de acel puţin ajutor al lefeĭ, ci de se va găsi cu cale şi de către Excelenţa ta a i se orândui de la Cutia milosteniilor acea léfă de talerĭ 40 pe lună precum şi ea aŭ făcut rugăciune prin jalbă către Divan, să aibă Divanul cinstit rĕspuns al Excelenţeĭ tale de urmare.—1811 Martie 4.

Cod. LXVI, fila 75 v.

Anexe la cap. XXVII Vol. IX. Pag. 555.

De la Divan.

Dumnéta Frate vel Vist. fiind că şi Divanuluĭ i este sciută prósta stare a acestuĭ judeţ, cum şi patimile ce necontenit aŭ suferit plăşile mărginaşe, de la începutul răsvrătirilor trecute, i lipsa bucatelor ce aŭ cercat în vara trecută, hrăpinduli-se de către vrăşmaşĭ, pentru a cărora apĕrare, şi destule arĕtărĭ aŭ făcut Divanul prin note către Exelenţia Sa Ghinărar Lascarof când să afla aicĭ, şi deosebit fiindu-ne sciute şi necurmatele havalele cu care este însărcinat acest județ, maĭ cu deosebire din celea-l-alte, cu cale este a li se face mângaere și ușurință prin scădĕmînt; drept acea și poruncesce Divanul, ca din suma zahareli ce ni să arată, că maĭ este remășiță, să se scadă, însă din grâŭ chile una mie i din orḑ chile treĭ miĭ, la care sate anume le aŭ făcut, însă Ispravniciĭ să cade a face acest scădămînt chiar satelor acelora care cu adevĕrat se află într'astă stare și lipsă de bucate, iară nu prin voie veghétă, asemenea și din fôn să se scadă cu una mie cincĭ sute cară, iarăș satelo care se află în próstă stare și lipsă. — 1808, Ghenarie 19.

Cod. LIV, fila 234.

La 19 Iulie 1809 Divanul scrie Mareluĭ Ban al Craioveĭ că aŭ primit de la acésta însciințare pentru 20000 de cărămiḑĭ, ce s'aŭ luat în trebuința fa ceriĭ cuptórelor ostășescĭ de la Hagi Stoian Ciolea Polcovnic. Acésta reclamă plata. Divanul întrébă pe marele Ban, cum să vinde cărămida la Craiova? pentru a sci ce să plătéscă.

Cod. LVI, fila 75.

Cartea ce s'aŭ făcut de'a Divan către Ispravnicĭ ot sud Slam-Râmnic după nota Excelențieĭ Sale Ghineral Cușnicof pentru Zaherea.

De la Divan.

Fiind că Ecxelența sa Gheneral Cușnicof prin nota ce aŭ trimis Divanuluĭ de la 27 ale trecutuluĭ April, scrie că este să se aducă fără de zăbavă 82.000, cetferte de Zaharea, însă jumătate 41.000, cetferte. Cetferte decindea la Focșanĭ Moldoviĭ, și cele-alte 41000 cetferte la Focșanĭ ceĭ de dincoace, iată într'adins poruncesce Dumnévóstră Divanul, ca cum maĭ în grabă să chibzuițĭ, atât în Mŏnăstirea Sfîntuluĭ Ión, cât și prin alte Hanurĭ în cât se pótă încăpea suma de 41000, cetferturĭ, ce saŭ ḑis maĭ sus, și care vor fi acelea, ale cuĭ sunt, și câtă sumă póte încăpea la fieșcare loc, îndată să însciințațĭ Divanuluĭ, bez Hanul Dumnéluĭ frateluĭ biv vel Vist. Constandin Filipescu, care acela să rĕmâe apărat, fiind-că îndestulă vreme aŭ fost prins și împovorat cu acéstă havalea a Zahirelelor. — 1808, Maiŭ 1.

Cod. LIV. fila 240, verso.

Saŭ făcut două pitace, unul către Epistatul Spătariĭ, și altul către Epistatul Agieĭ, ca să facă catagrafie de cât orz să află în Bucurescĭ, la hanurĭ, la prăvăliĭ, la precupețĭ și să arĕte Divanuluĭ, de a se face zapt pe oștirile Impĕrătescĭ. — 1808, April 6.

Cod. LIV. Fila 309.

Către Excelența Sa tainicul Sovetnic și a felurĭ de ordine cavaler Serghie Lascarof.

De la Divanu principatuluĭ Valahiĭ.

S'aŭ primit la Divan douĕ note ale Excelențiĭ tale, însă una pentru madeaoa tainuluĭ de carne, ce se dă Inpĕrătescilor ostașĭ, deci Divanul nu lipsesce a face arătare Excelențiĭ Ta'e, pentru madelile amândorora maĭ sus numitelor note, și maĭ întâiŭ pentru madeaoa tainurilor de carne, respunde, că în adevĕr s'ar face maĭ multă înlesnire când s'ar da în banĭ, la Impĕrătescile oștirĭ, dar fiind că Divanul îngrijind maĭ din vreme după datorie pentru orânduiala tainaturilor, aŭ găsit neguțătorĭ, cari prin contract s'aŭ însărcinat a da tainurile de carne Impĕrătescilor oștirĭ, pe un an deplin, oca de carne de vacă po parale 9 și ocaua de carne de óie po parale 10, precum se și urmézā necurmat darea acestor tainurĭ de la trecuta luna luĭ April când s'a făcut contractul, și fiind că numitul orânduit negreșit în puterea contractuluĭ rezemîndu-se aŭ îngrijit de aŭ strîns tóte vitele câte sunt trebuinciόse pe un an pentru tainurile Impĕrătescilor oștirĭ, și aŭ cumpĕrat și fên cel trebuincios pentru hrana vitelor; de se va face acum schimbare la orânduiala tainurilor de carne, urmézā a remânea neguțătorul cu vitele și cu gătirea hraniĭ lor strînsă și așĭ cere despăgubirea luĭ, de la cel cu care aŭ făcut contractul, adecă de la Divan, care acéstă pagubă nu este sumă puțină; de acea dară și trebue să se păzéscă și să se urmeze negreșit contractul până la împlinirea soroculuĭ de un an, și apoĭ de la anu înainte în ce chip sa va porunci de Inălțimea Ta pentru acésta așa se va urma.

Cod. LIV, fila 128.

De la Divan.

Cinstite Dumnéta Frate biv vel Logofĕt Comănene Epistatul al Vorniciĭ de politie, atâtea ḑile sunt la mijloc de când aŭ cerut Divanuluĭ socotéla de la Dumnéta pentru baniĭ chiriilor a treĭ-ḑecĭ de cară, ce sunt pentru poslușania trebuințelor Ostășescĭ, a ni se arĕta înseșĭ catastișele Vătășeilor ce sunt orânduițĭ și fiind că până acum aceea socotélă nu ni saŭ arĕtat, de acea se facă dară iată orândui Divanul pe Vatafu de Visterie Mumbașir, în mâna căruia să teslim tóte catastișele i foile vătășeilor, se ni le aducă ca să le vedem.— 1808, Ghenarie 16.

Cod. LIV, fila 222.

Către cinstitul Divan.

De la Visterie.

La nota ce saŭ dat la cinstitul Divan, de către cinstita cancelarie a consulatuluĭ Impěrațieĭ Franțeĭ, pentru fînul ce saŭ luat de la Vasile Jupaniotul sudit Franțozesc, mi saŭ scris de către cinstitul Divan, ca să cercetez acéstă pricină, pentru care făcênd cercetarea cea cuvinciósă prin Dumnóluĭ Ispravnicul Județuluĭ Ilfov, m'am pliroforisit, că cu adevěrat s'ar fi luat o sumă de cară de fên, dară câtă sumă nu este sciută, din pricină că pre vremea când i s'aŭ luat fênul atât de Stolnicul Bujorénul, cât şi de către Ostaşĭ ce se afla atuncĭ la Negoescĭ şi Budescĭ, ne fiind satele de față, ca să vaḑă cât fîn se rădică şi să încarcă, de acea şi nu este cunoscută suma ce i s'aŭ luat, după cum dintr'acéstă înşciințare a Dumnélor Ispravnicĭ Ilfovuluĭ va lua cinstitu Divan pliroforie şi va chibzui cinstitul Divan de este îndestulă acéstă cercetare. — 1808, Februare 9.

Cod. LIV, fila 251.

De la Divan.

Dumnévóstră Boerilor Ispravnicĭ ot sud.... vě facem în scire, că Mumbaşiriĭ ce s'aŭ orânduit de aicĭ prin județe pentru căratul fênuluĭ la magaziĭ, aŭ poruncă şi slobodenie de a încărca şi a căra acel fên, nu numaĭ cu carele lŏcuitorilor birnicĭ, ci şi cu carele Scutelnicilor şi ale Posluşnicilor verĭ a cuĭ vor fi, dară însă atât Scutelnicilor cât şi Posluşnicilor se li să plătéscă de către sătenii birnicĭ, câte tal. douĭ chirie de car, decĭ acésta să fie Dumnévóstră sciută pentru dênşiĭ, ca să îngrijițĭ de a se urma în tocmaĭ precum maĭ sus s'aŭ ḑis. — 1807, Dechembre 17.

Cod. LIV, fila 206.

Către cinstitul Divan.

De la Visterie.

Dintr'acéstă însciințare a Dumnélor Boerilor Ispravnicĭ ot sud Ilfov pentru lipsa de zaherea întru care se află lŏcuitoriĭ acestuĭ Județ pre largă pliroforie va fi cinstituluĭ Divan, ci fiind-că județul acesta este însărcinat cu multă havalea, precum şi cu cererĭ în tótă vremea după întâmplătórele trebuință ce este, urméză pentru a putea la altele să rěspundă eĭ, a li se face scăḑĕmînt din zaharele după cum şi la cele-l-alte județe s'aŭ făcut, suma rĕmăşițiĭ ce este județu acuma, este 3561, chile grâŭ şi 8625 chile orḑ, va bine voi cinstitul Divan a se face scăḑămînt dintr'acéstă sumă, ce se va socoti spre mângăerea şi uşurinţa lŏcuitorilor. — 1808, Ghenarie 16.

Vel. Vist. Constantin Varlaam.

Cod. LIV, fila 225.

Publicatiĭ în 2 Martie 1810, că se dă în întreprindere furnitura de carne şi rachiŭ la oştirĭ.

Cod. LXII, fila 2 verso.

Enghelhard înşciinţéză la 2 Martie 1810, că Episcopul de Buzĕŭ aŭ dat pâne la oştirile ce s'aŭ aflat cu şederea în episcopie.

Cod. LXII, fila 2 v.

Copie după porunca Grafuluĭ, maĭ marile comandir general de infanterie Nicolae Mihailovicĭ Kaminski, dată pe tótă armata în 19 Martie 1810, sub Numĕrul 1874.

«General major vice-president al Knejieĭ Valahieĭ prin raport ne-aŭ arĕtat că la teslimatul pe la magasiĭ a zahereleĭ *controbutieĭ*, ce se cumpĕră din ţéră de podracicĭ, se întêmplă multă zătignire, necontenind oştirile ce se află prin sate, a face opréla Ispravnicilor şi celor orînduiţĭ la orînduiala carelor ce sânt pentru acéstă trebuinţă trebuincióse şi la căratul fênuluĭ la Hârşova, Sloboḑia şi Bucurescĭ; eŭ după acésta, poruncesc tuturor polcurilor şi comănḑilor, nicĭ decum şi nicĭ într'un chip într'aceste orînduelĭ cu care se îngrijesc oştirile pentru îndestulare, nimenea din ostaşĭ să nu se amestice, dar să li se dea tótă înlesnirea la orânduiala ce aŭ făcut-o cinovniciĭ pămêntuluĭ. Pentru tóte acéste să aibă comandiriĭ corpurilor şi alţĭ conducĕtorĭ strajnică priveghere, ca să se împlinéscă întocmaĭ porunca acésta».

La 26 Martie 1810, întâiul Divan comunică acésta Ispravnicilor.

Cod. LXV, fila 19 verso.

Pitac către Aga din 20 April 1810, din porunca întêiuluĭ comandir graf Kamenski, «la urdia cea mare a luminăreĭ Sale să se află ne lipsit 10 băcanĭ cu de ale mâncăreĭ şi cu bĕuturĭ pentru trebuinţa ostaşilor, însă până poimâne să plece după urdie băcaniĭ împreună cu patru brutarĭ şi cele ce vor vinde li se vor plăti după nartul ce li se va pune de la Divan».

Cod. LXV, fila 20.

Către Excelenţa Sa gheneralul Enghelhardt

De la întêiul Divan

Incă de când se afla aicĭ Excelenţa Sa senatorul i cavaler Crasnomiloşevicĭ, prin notă aŭ făcut Divanul rugăciune către Excelenţa Sa pentru casele celor ce slujesc, adecă a boerilor Comitet, ale boerilor divăniţĭ i ale cinovnicilor Divanuluĭ şi aĭ Visterieĭ carĭ se află în slujbă napristan, rugându-ne spre a fi apĕrate de cvartirurĭ, trimeţênd şi fóe de numele fie-căruia, *cu numĕrul şi boiaua caseĭ*, la care acea arĕtare cu tóte că vre-un rĕspuns în scris n'aŭ trimis Excelenţa Sa la Divan, dar prin auḑire am înţeles că s'ar fi dat poruncă a fi apĕrate casele maĭ sus numiţilor, ci de va fi vre-o acest fel de poruncă, rugăm pe Excelenţa Ta, să bine-voeştĭ a se şi pune în lucrare, dându-se şi *beleturĭ* de unde se va socoti, spre a-şĭ avea apĕrarea lor, precum şi în trecuta *răzmiriţă* a prea puterniceĭ nóstre împĕrăţiĭ aŭ fost asemenea apĕrate. — 1810 Iunie 7.

Cod. LXVI, fila 7.

Către gheneralul Enghelhard

Cu cinste facem arĕtare Excelenţeĭ Tale că Dumnéluĭ Banul Dumitrache Isacovicĭ avênd aicĭ în Bucurescĭ douĕ părechĭ de case, o păreche s'aŭ întêmplat de s'aŭ ars, precum este sciut Excelenţeĭ Tale, iar cea-l-altă păreche de casă aŭ fost cvartir nelipsit de şefĭ şi gheneralĭ, în care casă te afli acum Excelenţa Ta şeḑênd, şi la venirea Dumnéluĭ Banuluĭ de la Braşov, aicĭ ne avênd unde să şadă, maĭ vêrtos luând cu Dumnéluĭ alte douĕ familiĭ ale fiilor Dumisale, Divanul după dreptate şi după cuviinţă aŭ găsit o păreche de case la Colţea, ale rĕposatuluĭ Medelnicer Mihalache şi le-aŭ dat ca să şadă întrênsele Dumnéluĭ Banul, unde aŭ şi şeḑut de la luna luĭ Noembre şi până la 20 ale aceşteĭ lunĭ Iulie când aŭ purces de aicĭ la Braşov a se căuta la băĭ de bóla ce pătimesce şi fiind-că stăpânul acestor case îşĭ cere chiria, dreptate are a i-se plăti, însă nu de către Dumnéluĭ Banul, fiind precum arĕtăm maĭ sus acele case s'aŭ dat Dumnéluĭ drept lipsa caselor Dumisale; de aceă ne rugăm, să avem cinstit rĕspunsul Excelenţeĭ Tale, de unde se cuvine a se plăti acéstă chirie, maĭ vêrtos că aceste case cu tóte că Dumnéluĭ Banul s'aŭ dus, dar îĭ sunt iarăşĭ trebuinciόse a şedea într'ânsele după ce se va întórce de la Braşov şi pentru aceea trebuesc a fi poprite pe séma şederiĭ D-sale.—1810, Iulie 24.

Al Ungro-Vlahieĭ Ignatie, Manolache Creţulescu, Grigorie Ghica, Constantin Bălăceanu, vel Vist. Ioan Comăneanu.

Cod. LXVI, fila 25.

Excelenţa Enghelhard

Voinţa comandiruluĭ graf Caminţchiĭ este de a fi casa luĭ Faca cvartirul Luminăţieĭ Sale.—1810, Septembre 3.

Cod. LXIII, fila 15 verso.

Excelenţa Enghelhard

Stăpâniĭ caselor ce ţin cvartir să dea lemnele cele trebuincióse pentru soldaţĭ, cu îndestulare.—1810, Octombre 10.

Cod. LXIII, fila 18 v.

Către Enghelhard

De la întêiul Divan şi Comitet al principatuluĭ ţĕreĭ Românescĭ

Stolnicul Constantin epistat Caseĭ Ageştĭ prin jalbă aŭ arĕtat Divanuluĭ, că pe la acest sat Ageştiĭ din judeţul acesta Ilfov, ce este aprópe de Bucurescĭ cale de cincĭ césurĭ, s'aŭ deschis drumul trecereĭ oştirilor împĕrăteseĭ, şi din lŏcuitoriĭ de la acest sat aŭ fugit ca la 50 de case de multele greutăţĭ ce aŭ pătimit şi pătimesc, cerĕnd a se orîndui la acest sat o zălógă de la Excelenţa Ta, cu carte deschisă, atât ca să dea zălóga aceea cvartir cu orînduială ostaşilor trecĕtorĭ, i lumănare, casă caldă, apă şi sare, iar pâne nu, fiind lipsiţĭ şi chiar lŏcuitoriĭ de pânea lor, cât şi ca să strîngă pe ómeniĭ ceĭ fugiţĭ la casele lor fiind-că ḑice numitul Stolnic, că cu mijlocul zălógeĭ póte să adune pe lŏcuitoriĭ ce aŭ fugit la urma lor, căcĭ de nu se va face acea îndreptare o să fugă şi ceĭ-l-alţĭ ómenĭ şi o să se spargă satul cu totul. Ci fiind-că satul acesta se află aprópe de Bucurescĭ şi este tot-déuna trebuincios a se afla pe loc, nu lipsim a face arĕtare Excelenţeĭ Tale, spre a se face îndreptarea cea cuviinciósă, căcĭ de se va aduce şi fugiţiĭ la locul lor acésta este folosul şi al Visterieĭ şi al ostaşilor ce vor să maĭ trécă pe acolo.—1811, Ianuarie 9.

Cod. LXVI, fila 59 v.

S'aŭ făcut pitac către Aga şi către Dumnéluĭ Spătarul ca să dea poruncă zapciilor, spre a nu li-se lua carele lŏcuitorilor ţĕranĭ în angariĭ şi podveḑĭ de către ostaşĭ saŭ alţĭ zabiţĭ aĭ poliţieĭ, şi când li-se va lua de către aceştia atuncĭ să fie datóre Spătăria şi Agia a arĕta cinstiteĭ poliţiĭ.—1811, Martie 3.

Cod. LXVI, fila 20 v.

Excelența Steter

Aŭ primit o jalbă de la aghent austriecesc, a Anicăĭ spițerésa, arĕtând că avênd Serdarul Nicolae asupra luĭ 16 ofițerĭ bolnavĭ, aŭ dat numita doftorie ca de talerĭ 2,500 şi Serdarul Nicolae nu voesce aĭ plăti baniĭ. — 1811 Martie 10.

Cod. LXIII, fila 39 v.

Către ghenералul Şteter

Avem cinstea a arĕta Excelențeĭ Tale, că la Divan aŭ dat jalbă orăşeniĭ ot Pitescĭ sud Argeş plângêndu-se şi ḑicênd, că de la venirea împĕrăteştilor oştirĭ şi până acum aŭ fost tot-d'auna supĕrațĭ atât de către trecĕtoriĭ ostaşĭ fiind acest oraş în drum, cât şi cfartirurĭ de ostaşĭ aŭ avut necurmate, hrănindu-ĭ prin casele lor, şi fiind-că într'acest oraş s'aŭ adunat mulțĭ ómenĭ strĕinĭ bejănarĭ din țéra turcéscă, carĭ sunt cu putere şi-şĭ fac alişverişurile lor ca şi pămênteniĭ, vĕd că prin casele acelora nicĭ cum nu se pun cfartirurĭ şi se rógă a se analoghisi în cvartirurĭ şi prin casele bejănarilor spre a se maĭ uşura şi eĭ oareşĭ-ce de greutatea ce aŭ, a cărora rugăciune nu lipsesce Divanul a o face cunoscută Excelențeĭ Tale, că de va fi bună-voita Excelențeĭ Tale, să se dea cinstită poruncă spre a se pune cvartirurĭ şi prin casele acelor bejănarĭ, a se maĭ uşura oareşĭ-ce şi jăluitoriĭ de greutățile ce aŭ. — 1811 Martie 21.

Bond. LXVI, fila 84.

Către ghenералul Şteter viț president. De la întâiul Divan şi comitet

Cu cinste facem arĕtare Excelențeĭ Tale, că fustaşiĭ ce se află slujind Divanuluĭ, carĭ sunt la numĕr 24 aŭ dat jalbă Divanuluĭ, cum că lor din slujba întru care se află li s'aŭ dat *biletur*ĭ şi aŭ fost apĕrațĭ de cvartir, iar acum li s'aŭ luat de către rânduițiĭ cinovnicĭ de pe la mânĭ acele biletur şi se rógă Divanuluĭ a face arĕtare Excelențeĭ Tale, spre a li se da biletur întru apĕrare, carĭ fiind-că în adevĕr se află slujind napristan, nu lipsesce Divanul a face cunoscută Excelențeĭ Tale cererea şi rugăciunea lor. — 1811 Aprilie 7.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manul, vel Vistier Samurcaş.

Cod. LXVI, fila 86.

Către Excelența Sa ghenералul Şteter

La Divan aŭ jăluit Toma Palas biv vel Sluger, că aŭ intrat în casa sa la cvartir tâlmaciul Excelențeĭ Sale dejur gheneral şi jăluitorul aflându-se fórte sărac ne-avênd putere a'ĭ împlini trebuințele de lemne i-aŭ tăiat pomiĭ din grădină şi'ĭ strică împrejmuirile caseĭ, rugându-se, ca să se mute la alt cvartir; care jalbă orânduindu-se la Dumnéluĭ vel Aga, ca să facă arĕtare la cinstitul Comitet al poliţieĭ, spre a se face îndreptarea cea cuviinciósă, aŭ priimit Divanul rĕspuns de la Dumnéluĭ vel Agă, că i-aŭ ḑis cinstita poliţie cum că nu póte să'l scóţă şi fiind-că se află în adevĕr sărac, cu cinste se arată Excelenţeĭ Tale, ca să bine-voescĭ a porunci să se mute acel ofiţer la alt cvartir.—1811 Aprilie 10.

Cod. LXVI, fila 86 verso.

Către Excelenţa Sa gheneral Şteter

Cu cinste facem arĕtare Excelenţeĭ Tale, că Bălaşa Clucereasa din mahalaua Gorganuluĭ aŭ dat jalbă la Divan arĕtând că ofiţerul de aicĭ de la isprăvnicatul Ilfovuluĭ, ce se află la cvartir în casele slugeruluĭ Răducan Voinesculuĭ, dintr'acea mahala la boiao . . . . cu No. . . şi-aŭ trimis caiĭ şi un bivoliĭ de'ĭ pasce în curtea şi grădina eĭ cu slujitor de pază de la isprăvnicat şi că ḑicênd pentru ce să'ĭ aducă acolo la păşune? sluga ofiţeruluĭ aŭ stătut în potrivă, cerênd jăluitórea dreptate de la Divan, ḑicênd că grădina îĭ este trebuinciósă pentru hrana eĭ. Ci fiind-că grădinile în adevĕr sunt trebuinciόse stăpânilor de case, maĭ vârtos acum într'acéstă vreme de lipsă, şi numita jăluitóre se află văduvă şi săracă hrănind şi soldaţĭ în cvartir la casa eĭ, şi cu iarba din grădină şi grădina eĭ póte să se ajutoréscă la sărăcia în care se află, nu lipsim cu cinste a face cunoscută Excelenţeĭ Tale jalba eĭ, ca să bine-voescĭ Excelenţa Ta a i se face îndestulare. — 1811 Aprilie 20.

Cod. LXVI, fila 88.

Către Excelenţa Sa d-l gheneral-maior şi cavaler Şteter viţ prezident de la întâiul Divan şi Comitet al pricipatuluĭ Valahieĭ

La Divan aŭ jăluit lŏcuitoriĭ de la Măgurele sud Ilfov, că în satul lor sunt orânduiţĭ la cvartir cazacĭ de aĭ Excelenţeĭ Tale şi cum vĕd că vor să se aducă bolnavĭ prin casele lor şi fiindu-le frică de bólă urméză a li se sparge satul rugându-se, ca să nu li se maĭ dea bolnavĭ prin case, ci să aibă la cvartir tot cazaciĭ Excelenţeĭ Tale; pentru care cu cinste facem arĕtare Excelenţeĭ Tale, ca să bine-voescĭ a dobândi îndestulare la jalba i plângerea lor. — 1811 Maiŭ 4.

Radu Golescu. Vornicu Manolache, vel Vistier.

Cod. LXVI, Fila 91 verso.

Către Excelenţa Sa d-l gheneral-maior i cavaler Şteter viţ prezident, de la întâiul Divan şi Comitet al principatuluĭ Valahieĭ

La Divan aŭ jăluit lŏcuitoriĭ de la Dărăştĭ din sud Vlaşca, că din pricină că s'aŭ spart satul Copăcenĭ, s'aŭ deschis drumul oştirilor prin satul lor la trecere şi la întórcere şi deosebit de cvartir ce avea prin sate, pătimesc de către trecĕtorĭ conace de ale mâncăreĭ împlinind şi la comandirul de la Giurgiu tóte cererile ce le făcea depotaţia apoĭ în anul trecut s'aŭ pus şi spital în satul lor, din care pricină bolnăvindu-se s'aŭ răsipit prin pădurĭ, cu coverge, unde se află lŏcuitoriĭ şi acum şi se hrănesc cu cóje de copacĭ şi nicĭ acolo nu aŭ traiŭ de către ostaşiĭ trecĕtorĭ, luându-le carele şi cerĕndu-le conace, din care pricină aŭ rĕmas de n'are cu ce să-şĭ facă arăturĭ, rugându-se ca să li se orânduiască o zălógă spre a'ĭ ocroti de către ostaşĭ a nu li se lua carele la podveḑĭ şi să nu'ĭ maĭ supere cu de ale mâncăreĭ fiind-că se află fórte săracĭ; a cărora cerere cu cinste o arĕtăm Excelenţeĭ Tale, ca să bine-voescĭ a le face îndestulare la plângerea lor.—1811 Maiŭ 4.

Radu Golescu, Vornicu Manolache, vel Vistier.

Cod. LXVI, fila 22.

Excelenţa Şteter

După nota Divanuluĭ cu No. 543 pentru lŏcuitorĭ şi podarilor de la podul ot Copăcenĭ că se supără de ostaşĭ şi zabiţĭ pământenĭ s'aŭ trimis de la Excelenţa Sa carte deschisă la mâna luĭ Atanasie ce se află la acel pod ca să fie nesupăraţĭ lŏcuitoriĭ.—1811 Maiŭ 20.

Cod. LXIII, fila 49 verso.

Excelenţa Şteter

S'aŭ însciinţat comandantul din Bucurescĭ pod-Polcovnic Şulţ că prin aghiotantul Caisarov al celuĭ maĭ mare comandir Cutuzov că aŭ primit poruncă că când va bate *toba la obahta cea mare, pe la cârcimĭ şi alte locurĭ vinḑare să nu se maĭ facă, că într'alt* chip urmând se va pedepsi.—1811 Maiŭ 28.

Cod. LXIII, fila 52 verso.

Excelenţa Şteter

Teorisind anaforaua Departamentuluĭ pentru vinovăţia neguţătoruluĭ Duţu de aicĭ din Bucurescĭ şi pentru isprăvnicelul Barbul, pentru căcĭ aŭ ţinut la sine pe un soldat fugar Petre Alexoenco, şi după cercetarea ce li s'aŭ făcut s'aŭ găsit, cum aŭ ţinut pe un om slugă şi pentru că n'aŭ mers să dea de scire unde se cuvine, să dea talerĭ 25 glóbă să se dea la plăcutele luĭ Dumneḑeŭ şi să se ia de la mânile lor adeverinţă cum că de acum înainte nu va maĭ ţine acest fel de ómenĭ fără de paşaport.—1811 Iunie 20.

Cod LXIII, fila 55 verso.

Excelenţa Şteter

Din porunca celuĭ maĭ mare comandir Cutozov pentru a se vinde veniturile de Giurgiŭ, Zimnicea, ce se numesce noŭ Şiştov cum şi Turnul, adică bălţilor, hanurĭ, prăvăliĭ turcescĭ, vînḑarea cărneĭ, băutureĭ de rachiŭ şi să se arĕte la dijur gheneral la 25 ale acesteĭ lunĭ.—1811 Iulie 12.

Cod. LXIII, fila 85.

Excelenţa Sa gheneral Şteter

Ca să fie casa Hristeĭ neguţător din Pitescĭ apĕrată de cvartir şi pentru cumpănirea a tóte casele de acum înainte, Divanul să facă a sa orânduială.—1811 August 29.

Cod. LXVIII, fila 2 verso.

Către Şteter

La Divan aŭ jăluit Zoiţa ce a fost soţia răposatuluĭ sluger Ianache, că de când aŭ venit armia ruséscă în ţéra românéscă aŭ fost nelipsit cvartir de ostaşĭ din casele sale şi acum fiind-că aŭ murit bărbată-sĕŭ şi se află văduvă săracă, cu treĭ fete de vîrstă, să rógă a i se da un bilet ca să'ĭ fie casa apĕrată de cvartir, şi fiind-că în adevĕr se află fórte săracă vĕduvă cu casă grea de copiĭ, cinste avem a face arĕtare Excelenţeĭ Tale, ca să bine-voescĭ a se da un bilet, să-ĭ fie casa apĕrată de cvartir.—1811 August 30.

Radu Gŏlescu, Issac Ralet, Mihalache Manu vel Vistier.

Cod. LXVI, fila 130.

Excelenţa Sa gheneral Şteter

Aŭ trimis la Divan pe un neguţător, Constantin Nicolaevicĭ de la Cernețĭ, ce s'aŭ prins vrând să trécă în ţéra turcéscă banĭ, careie a arĕtat şi duoĭ românĭ ce i-aŭ dat la acésta ajutor, anume Neagul şi Pârvul trimiţĕnd şi alte lucrurĭ, ca să stea în păstrare, iar arĕtaţiĭ judecĕndu se să se dea în judecată criminalion.—1811 August.

Cod. LXVIII, fila 3 verso.

Către Şteter, de la întâiul Divan al principatuluĭ Valahieĭ.

Dumnéluĭ biv vel Vornic Manolache Lahovari întâiul dregător al Divanuluĭ Craioveĭ a trimis aico la Divan douĕ însciinţărĭ dimpreună cu copiĭ după predlojeniile Excelenţeĭ sale Gheneralul Lietenant i cavaler Zas una pentru cincĭ lŏcuitorĭ, scrisă de la 10 ale aceştiĭ lunĭ şi alta pentru alt lŏcuitor, de ceĭ trecuţĭ peste Dunăre şi sunt cu bănuială, scrisă de la 12 ale aceşteĭ lunĭ care aceste copiĭ de predlojeniĭ se puseră tălmăcite iar în limba rusméscă într'acéstă nouĕ ca să se vaḑă de Excelenţa Ta, şi ne rugăm să avem cinstit rĕspuns de urmare, ca să facă şi Divanul de aicĭ réspuns către Dumnéluĭ Vornicu Manolache; aşijderea să bine-voiţĭ Excelenţa Ta a ni se da rĕspuns: când i se vor maĭ trimite de cătro Excelenţa Sa Gheneralul Zas la Craiova acel fel de ómenĭ a-ĭ trimite la osîndă, să maĭ facă însciinţare aicĭ pe la Divan, orĭ să li se urmeze şi acelora osînda ce li se va orîndui la aceştia? — 1811, August 17.

Cod. LXVI, fila 126 v.

Către Gheneral Şteter.

Cu cinste însciinţăm Excelenţeĭ Tale, că Dumnéluĭ vel Spătar prin anaforaua de la 8 ale aceşteĭ lunĭ, a făcut arĕtare Divanuluĭ, cum că căpitanul de la căpitănia . . . . Ilfov i-a făcut arĕtare, că sêrbiĭ turtucăenĭ aŭ avut pe Dunăre 3 morĭ în partea de dincóce, iar de treĭ patru ḑile le-a băgat cazaciĭ pe gura Argeşuluĭ şi maĭ sus nu le pot duce fiind apa mică, şi că acele morĭ trebue să se taie căcĭ se cam ivesc turcĭ pe la margine, ca nu cumvaşĭ să trécă într'o nópte să le iea şi cu luntrile acelor morĭ să se slujéscă la ămblat pe apă; pentru care nu lipsesce Divanul a face arĕtare Excelenţeĭ Tale, spre a avea şi cinstit rĕspuns de urmare. — 1811 Iulie 12.

Cod. LXVI, fila 118 v.

Intărirea ce s'a dat la anaforaua Dumnélor boerilor divaniţĭ pentru pricina ce are Dumnéluĭ Paharnicul Ioan Ştirbeĭ cu Medelnicerul Scarlat Romanitis, pentru 150 cară ce s'a fost făcut orânduiala în Judeţul Vlaşceĭ şi din porunçă a fost ca să se dea de car câte talerĭ 3. — 1811, August 24.

Cod. LXX, fila 187 v.

Excelenţa Sa Şteter.

Pentru a se arĕta obrazelor ce a primit să jertféscă câte o sumă de banĭ pentru folosul oştirilor, părerea de bine şi mulţămirea senatoruluĭ, iar pentru împlinirea banilor aştéptă dese însciinţărĭ ca să dea rĕspunsurĭ senatoruluĭ. — 1811, Septembrie 7.

Cod. LXVIII, fila 6 v.

Excelenţa Sa Şteter.

Că senatorul îl însciinţéză că mulţĭ din locuitoriĭ Rusieĭ fug în ţĕrile de aicĭ, maĭ vêrtos când se ea recruţĭ şi îl însciinţéză să se facă contenire primireĭ acestor fel de ómenĭ; pentru care despre partea sa a poruncit ofiţerilor de pe la isprăvnicaturĭ ca să urmeze împlinirea aceşteia, iar Divanuluĭ îĭ trimite copia senatoruluĭ, ce a trimis Divanuluĭ Moldoveĭ, de la 29 August cu No. 4144, ca să poruncéscă ispravnicilor prin publicaţie a fi următorĭ întocmaĭ aceleaşĭ după poruncă copie. — 1811, Septembrie 11.

Cod. LXVIII, fila 7 v,

Excelenţa Sa Şteter.

Ca să trimiţă Divanul baniĭ ce aŭ împlinit de la neguţătorul Duţă şi Barbu isprăvnicelul carĭ a tăinuit pe un soldat fugar Alexcenco, adică pe talerĭ 25 pentru acéstă învinovăţire.

Cod. LXVIII, fila 10 v.

Excelenţa Sa Şteter.

Trimite la Divan cercetarea ce a făcut-o pod-Polcovnicul Enbaum asupra necinsteĭ ce a suferit poruşcicul Prohor de la isprăvnicatul ot Muscel, de către Pimon egumenul şi Nicolae vameş, să se orânduiască pârâţiĭ la judecata criminaluluĭ şi alegerea să i se trimiţă; iar pentru ostenéla cercetătoruluĭ să se împlinéscă de la vinovaţĭ câte 20 galbenĭ pe lună i 10 galbenĭ pentru ugeret din care 40 să se dea cu rospiscă, iar 10 să se dea în Visterie.— 1811 Septembrie 17.

Cod. LXVIII, fila 10.

Către Şteter, de la Divan.

Ştiută este Excelenţeĭ tale jalnica şi păgubitórea întâmplare a ardereĭ caselor Dumnéluĭ biv vel Vornicul Mihalache Manu şi suntem bine încredinţaţĭ că şi creştinescul cuget al Excelenţeĭ Tale va fi pătimit părere de rĕŭ pentru o asemenea întâmplare, care după ce este de o mare şi simţitóre pagubă Dumnéluĭ numituluĭ boer, apoĭ i'a pricinuit o simţitóre neodihnă şi familieĭ Dumnésale, în cât şi la bólă a cantidisit, neavênd lŏcaş de sălăşluire, cacĭ casele Dumnéluĭ Vorniculuĭ Istrate Creţulesc, unde atuncĭ în grabă s'a mutat, nefiind destoinice şi pentru primirea familieĭ Dumnésale, urméză de nevoĭe a şedea şi pe afară prin sală, unde negreşit că va pătimi necontenite bóle fiind vremea frigurósă, şi cu tóte că Dumnéluĭ dvornicul Manul a găsit altă casă de a se muta, care este a Dómneĭ clucereseĭ Ruxandra Hrisoscoleu aprópe fiind de cele arse case a Dumnésale, de unde îĭ este cu înlesnire ca să îngrijésca şi pentru dênsele, dar fiind-că într'acea casă a numiteĭ jupânese se află în cfartir o polcovnicésă, și până nu se va muta Dumnéeĭ de acolo nu póte Dumnéluĭ dvornicul să intre, rógă Divanul pe Excelența ta să bine-voescĭ privind cu ochĭ de blândețe asupra Dumnéluĭ și să daĭ cuviinciósa poruncă, de a se muta Dumnéeĭ polcovnicésa dintr'acel cfartir la casele Dumnéluĭ Medelnicerulul Arbur de pe podul Mogoșóeĭ, ca să pótă și Dumnéluĭ dvornicul a se muta în numita casă a Hrisoscoleóeĭ până este și vremea maĭ bună și îndemânatecă, ca să nu pătiméscă încaĭ și cu jalea bólelor familieĭ Dumnésale; pentru care avem deplină nădejde, că nu va rĕmânea Dumnéluĭ depărtat de acéstă mângâere a Excelențeĭ Tale.— 1811, Octombrie 5.

Cod. LXVI, fila 142 v.

Șteter.

Că senatorul cere pe aceĭ șase ómenĭ din Valahia cea mică ce s'a dat de Gheneralul Zas pentru că a trecut de dincóce dincolo și apoĭ iar aŭ venit, ca în loc de ocnă să se trimiță la lucrul cetățeĭ ce este în privigherea Gheneraluĭ Tucicov pre carĭ să-ĭ trimită Divanul la Excelența Sa Șteter, ca prin mijlocirea sa să se trimiță acolo. — 1811, Octombre 13.

Cod. LXVIII, fila 14 v.

Excelența Sa Șteter.

Senatorul cere la Divan să-ĭ arĕte cu ce titlu moșia Zimnicea este a cnézuluĭ Ipsilant? trimițând și copia scrisóreĭ luĭ Ipsilant cea către senator pentru că la acéstă moșie vinde vin și rachiŭ orĭ-cine. — 1811, Octombre 12.

Cod. LXVIII, fila 15 v.

Către Gheneral Viț. Prezident Comnino

Cu cinste facem arĕtare Excelențeĭ tale, că Dumnéluĭ Vornicul Manolache întâiŭ dregător al Divanuluĭ Craioveĭ, ne trimite însciințarea ce ațĭ luat de la Ispravniciĭ sud Mehedințĭ, de la 27 ale trecutuluĭ Octombre, prin care arată că o sémă de tâlharĭ de la Adacalescĭ eșind în pământul țĕreĭ aŭ călcat pe un Gheorghe Ciupagea și după ce i-aŭ luat tot ce aŭ avut, i-aŭ luat și un copil rob ducêndu'l în cetatea ce se stăpânesce de . . . . și face cerere numitul turc de talerĭ 25,000, ce zice că are să ia de când aŭ slobodit pe Bujorean și așa va slobodi și pe copil; pentru care face rugăciune atât Ispravniculuĭ, cât și Divanuluĭ de acolo, să se însciințeze unde se va cuveni a se mijloci scăparea și desrobia acestuĭ copil, cum și avutul ce i s'aŭ luat de aceĭ tâlharĭ. Așijderea maĭ însciințéză, că de către poteră s'aŭ prins și arambaș acelor hoțĭ rănit, cum și unul din hoțĭ s'aŭ omorît, pentru care arambașă făcându-i-se examen se va trimite aicĭ; ci nu lipsim a face cunoscut Excelențeĭ Tale.—1811 Noembre 10.

Cod. LXVI. Fila 159.

De la întâiul Divan și Comitet al principatuluĭ Valahieĭ

Fiind-că Divanul aŭ luat pliroforie, cum că la sud Argeş se ia de pe la lŏcuitorĭ banĭ cu numire pentru fên, orânduesce dar Divanul pe . . . . . . ca să mérgă la numitul judeţ şi cu acéstă poruncă a Divanuluĭ, volnic să fie a ămbla din sat în sat şi de a face scumpă şi de amănuntă cercetare, ca să dovedéscă cine sunt aceia carĭ aŭ luat banĭ cu numirea de fên, de la care locuitorĭ anume şi câte câţĭ banĭ cum şi câtă vreme este de când aŭ început luarea acestor banĭ? şi făcênd catastih curat cu acéstă deslușire ce s'aŭ ḑis maĭ sus, arĕtând numele ómenilor şi a banilor ce va fi dat fieş-care lŏcuitor, să trimiţă acel catastih la Divan, spre a se vedea, iar orânduitul acesta cercetător să adaste acolo până va lua al doilea poruncă de la Divan. — 1811 Noembre 11.

Sevetnic Loghinov
Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu.

Cod. LXV, Fila 139.

Către General Comnino

Dumnéluĭ Epistat Logofeţieĭ ceĭ marĭ a ţĕriĭ de sus graf Constantin Dudescu, de la 14 ale acesteĭ lunĭ aŭ făcut arĕtare Divanuluĭ, că la moşia Domnieĭ-sale Frăgineştiĭ din sud Ilfov avênd case marĭ de peatră şi din acéstă răzmăriţă dărăpănându-se de către ostaşĭ s'aŭ ars pe jumătate, din care stricăciune căḑênd stâlpiĭ de piatră jos pe pămênt în curtea Domnieĭ-sale şi nevindu-ĭ vremea cu îndemână ca să le ridice nicĭ ca să le acopere ceea ce i s'aŭ stricat, vede acum că venindu-ĭ în cfartir al 7-lea polc de egărĭ, un căpitan ce nu iaŭ putut afla numele dar şade pe altă moşie, ce se numesce Fundeniĭ aĭ rĕposatuluĭ Ianache Văcărescu, aŭ trimis soldaţĭ cu cară şi iaŭ rădicat dintr'acele petre şi le-aŭ dus la acel sat, ce va să facă cu ele nu ştie. Asemenea maĭ arată Dumnéluĭ, că unde se află acest sat fiind drum mare, care merge asupra Dunăreĭ şi ostaşiĭ ceĭ a pururea trecătorĭ ce vin la Bucurescĭ şi în alte părţĭ odihnesc în cfartirurĭ acolo peste ostaşiĭ ce sunt orânduiţĭ şi nu le e îndestul că rămân acolo câte nouă nopţĭ şi trec apoĭ, şi puţintel fên ce'l are acolo pentru trebuinţa caseĭ Domnieĭ-sale îl mănâncă cu caiĭ rĕmâindu"ĭ dobitócele muritóre de fóme silind şi pe lŏcuitorĭ de mâncare bună; maĭ arată Dumnéluĭ şi pentru ostaşiĭ ce sunt napristan şeḑĕtorĭ acolo la Frugineştĭ, că cu tóte că până acum n'aŭ cercat în adevĕr lŏcuitoriĭ vr-o năpăstuire, dar peste putinţă la ale mâncăreĭ şi la fân să nu-ĭ supere numaĭ şi numaĭ ca să nu se împrăştieze şi să fugă în pădure. De aceea dar cu cinste pohteşte Divanul pe Excelenţa Ta, ca atât pentru acele petre să bine-voiţĭ a i se slobodḑi de către cine i se va fi luat, că se fac cu mare cheltuială și pentru supĕrarea trecătorilor ostaşĭ de veĭ bine-voi Excelenţa Ta, după cererea ce face, să i se dea o zălógă, să şaḑă acolo, cu a Domnieĭ-sale cheltuială. — 1811 Decembre 14.

Cod. LXVI. Fila 172.

Către gheneral Comnino de la Divan

Locuitoriĭ ot Căţăl sud Ilfov aŭ jăluit Divanuluĭ că nu maĭ pot suferi supĕrările ostaşilor egărĭ ce sunt în satul lor, nemulţămindu-se cu cea ce le dă hrană, ci le ia în silă fênul vitelor lor, i porumb i malaiŭ şi altele şi'l duc în alte părţĭ şi caiĭ lor în podvadă tot-d'auna; cer îndreptare. Divanul aŭ scris Excelenţeĭ Sale, să bine-voiască, ca cu mijloc cuviincios să li se facă îndreptare la jalba lor.—1812 Ianuarie 22.

Cod. LXVI, fila 183.

Către general Comnino

Avem cinste a arĕta Excelenţeĭ tale, că cu însciinţare de la Dumnélor Ispravniciĭ de Ilfov s'aŭ trimis la Divan o fată anume Ana, care arată, că s'aŭ trimis de la Dumnélor Ispravniciĭ de la Ialomiţa, împreună cu un arestant rus, şi cu o scrisóre românéscă, ca să se dea la dejurstfa al optulea divizie, unde trimeţêndu'ĭ, numaĭ arestantul s'aŭ primit, iar fata fiind româncă de aicĭ s'aŭ trimis înapoĭ şi ḑic Ispravniciĭ, la cercetarea ce aŭ făcut acesteĭ fete, aŭ arĕtat că de felul eĭ este din satul Novlenĭ sud. Argeş şi de câţĭ-va anĭ se află slujind aicĭ în Bucurescĭ la o dăscăliţă cusătóre în mahalaua Jigniţeĭ, iar de sunt acum douĭ anĭ amăgind'o un ofiţer aŭ luat'o cu sine şi după ce aŭ umblat cu dênsa câtă-va vreme pe la Craiova şi peste Dunăre, apoĭ plecând la Rusia aŭ luat'o şi pe dênsa, unde ajungênd la malul Rusieĭ, vrênd să plece de acolo la alt ţinut, unde era polcul ofiţeruluĭ aceluia, la străjĭ aŭ lăsat pazniciĭ numaĭ pe ofiţer de aŭ trecut, iar pe dênsa aŭ poprit'o, ḑicênd, că nu are bilet şi aşa s'aŭ întors înapoĭ în ţéră, din ţinut în ţinut şi din judeţ în judeţ până aŭ venit aicĭ, care fată iată se trimite împreună la Excelenţa ta. — 1812 Februarie 21.

Cod. LXVI, fila 190 v.

Către cinstitul Divan. De la Epitropia Obştirilor.

Dupĕ propunerea prea cinstituluĭ Divan, ce prin pitac de la 29 ale acesteĭ lunĭ mi s'aŭ dat, aducênd pe isnaful Măcelarilor faţă înaintea nóstră, le am arĕtat, ca să vaḑă însuşĭ eĭ socotéla de cişniŭ ce s'aŭ făcut pentru vênḑarea cărneĭ, şi cu tóte că dupĕ acéstă dréptă socotélă urma a vinde carnea cu preţ maĭ eftin, dară după multele rugăciunĭ, ce cu plângere ne-aŭ făcut, arĕtându-ne pagubile ce li s'aŭ întîmplat în iarna acésta, cu mórtea vitelor şi altor cheltuelĭ, am găsit cu cale, după cum şi prin pitacul cinstituluĭ Divan se hotărăsce, carnea de vacă să o vênḑă po parale 8: şi cea de óie po parale 10.— dupĕ cum s'aŭ vêndut şi în anul trecut, iară cea de râmătoriu po parale 14 dupĕ cum şi acésta în anul trecut s'aŭ vêndut iarăşĭ câte parale 14 ocaua, făcându-li-se şi óreş care sincatavasis la unele din cererile ce le aŭ făcut, dupĕ cum şi de către Divan se vor vedea, că se coprind în zapisul lor, ce l'aŭ dat la Epitropia Obştireĭ, care se alătură, ca să se vaḑă şi de către cinstitul Divan, spre a li se face şi cartea ce o cer cu asemenea ponturĭ, a nu putea urma împotrivă, şi de urmarea ce s'aŭ făcut nu lipsim a însciinţa cinstitul Divan. 1808, Martie 30.

Petrache biv vel Vornic. *Manolache* Vornic Obstirilor

Adecă noĭ tot Isnafu Măcelarilor de aicĭ din oraşul Bucurescilor, încredinţăm cu acest zapis al nostru, la cinstita Vornicie a Obştirilor, precum să se scie, că făcênd noĭ cerere de a ni se maĭ înălţa preţul cărniĭ pe anul acesta lét 1808, de la Paştele viitor, cu o para maĭ mult decât în anul trecut, prea cinstitul Divan nicĭ într'un chip nu ne-aŭ îngăduit, ce prin ómenĭ credincioşĭ şi cu sciinţă, dupĕ prósta stare a vitelor acestuĭ timp cu scumpă socotélă aŭ orînduit de aŭ făcut *ceşni*, adecă cercare preţuluĭ cărniĭ, şi s'aŭ vĕḑut că aŭ fost carnea de vacă oca po parale 7 iară nu maĭ mult, şi cu pitacu prea cinstituluĭ Divan, fiind noĭ orânduiţĭ al Dumnéluĭ biv vel Vornic Petrache Ritodoride Epistatu Agieĭ, şi la Dumnéluĭ vel Vornic al Obştirilor Manolache, unde înfăţişindu-ne cu tótă brésla nóstră, dupĕ multele nóstre cererĭ cu rugăciunĭ, în cea de pe urmă ne-aŭ făcut Dumnélor să înţelegem dreptul adevĕr pentru cuviinciosul preţ al cărniĭ, dară pentru multele pagube, cu mórtea vitelor de estimp şi alte netăgăduite cheltuelĭ, ne aŭ maĭ adăogat peste parale 7, încă o para la ocă, la carnea do vacă, adecă să o vindem oca po parale opt, ca şi în anul trecut, cum şi carnea de óe po parale 10, şi seŭ de vacă şi de oaie, ce 'l vom vinde la scaune de împreună cu carnea po parale douĕ-ḑecĭ, iară nu în preţul cărneĭ, dupĕ cum ni-l'aŭ luat slugile boereşcĭ în anul trecut, şi aşa la tóte acestea să fim următorĭ până la încheerea anuluĭ cu îmbelşugare de carne la tóte scaunile ce vom vinde, fără a nu se pricinui nicĭ cel maĭ puţin cusur de lipsă, ferindu-ne a nu vinde lipsă, saŭ cu preţ maĭ mare pre ascuns, numaĭ să ni se păzéscă şi nouă acestea maĭ jos arĕtate cererĭ.

1) Să ni să păzască acelea şépte ponturĭ din anul trecut, dupĕ coprinderea cărţiĭ gospod. ce ni s'aŭ dat la mânile nóstre, făcêndu-ni-se de către cinstitul Divan pe anul acesta dupĕ cum se arată maĭ jos, carte care să ni se deie la mânile nóstre.

2) Carnea de rămător să o vindem ocaua po parale 14 şi afară de unul şi din celea 3 sciute scaune ale cinstitelor consulaturĭ, care aŭ voe să vînḑă şi de ceea-l-altă carne, alţĭ din orĭ cine să nu fie volnic a tăia şi a vinde.

3) Plata oieritului să ni să hotărască a fi din ḑiua sfântuluĭ Dimitrie, adecă de la Octombrie 26, dupĕ vechiul obiceiŭ, iară nu maĭ timpuriu, căcĭ în anul trecut am fost siliţĭ de am plătit oieritul din ḑiua cumpărĕtoriĭ acesteĭ slujbe.

4) In ḑilele din posturĭ de peste an, să avem voĭe dupĕ obiceiŭ a vinde tótă carnea cu o para maĭ mult la ocă, dupĕ cum s'aŭ urmat şi în aniĭ trecuţĭ.

5) Prin cărţile cinstituluĭ Divan, ce ni se va da, ca să avem voĭe să cumpărăm de prin judeţe vite pentru hrana politieĭ, să se poprească matrapagiĭ, de a nu maĭ cumpĕra şi a maĭ vinde vite prin têrgurĭ, din care ni se pricinuesce zăticnire şi pagube cu urcarea preţurilor.

6) Suhaturile ce le avem pentru tréba vitelor de atâta vreme coprinse, care le am avut şi în trecutul an, să le avem şi de acum înainte, învoindu-ne cu stăpâniĭ moşiilor, să fim protimisiţĭ decât alţĭ musteriĭ, însă dând şi noĭ preţul acela ce vor da alţiĭ.

7) Vitele ce le vom avea să le vindem, să nu fim volnicĭ ale tăia şi ale grăjdui împrejurul scaunelor, ca să se pricinuiască putóre în politie, care este pricinuitóre de bóle, să le grijim saŭ pe marginea gârliĭ, saŭ să facem puţurĭ în locurĭ cuviincióse, şi să aruncăm murdalîcul într'însele.

După care aceste ponturĭ să fim datorĭ a urma până la închierea anuluĭ, fără a nu se face cel maĭ puţin cusur; drept aceea am dat acest zapis întărit şi adeverit cu numele şi degetele nóstre. — 1808, Martie 30.

Mincu sin Cârstea ot. Podul Mogoşóieĭ, adeverez. Pashul sin Stan ot. Oţitarĭ. Dumitru Tuntolit—otam. Stoica sin Vasile ot. Precupeţiĭ-noĭ. Iordache Curiman otam. Trifu Puică ot. Popa Pătru. Stan Turcu ot. Ceauş David. Nicolae sin Turcu otam. Stoian Sĕrbu ot. Tabacĭ. Nicolae Ganca ot. Biserica Albă, ot schit.

De la Divan

Cu tóte că dupĕ Cesni ce s'aŭ făcut pentru vênḑarea cărneĭ nu se cuvine a li se da Măcelarilor nicĭ o ascultare la plângerea lor, maĭ vêrtos că în anul trecut aŭ dobândit în destul folos şi câştig dintr'acest negoţ al cărnurilor, precum de toţĭ este sciut, dupĕ eftinătatea ce aŭ fost la vite, dar pentru ca să nu le maĭ rĕmâe câtuşĭ de puţin cuvênt de pricinuire, peste tot anul aŭ primit Divanul a se urma vênḑarea cărniĭ de vacă po parale 8 ocaua şi de óie po parale 10 şi de rămătoriu po parale 14, precum în alăturata anafora a Epistatuluĭ Agieĭ, şi a Dumnéluĭ vel Vornic al Obştirilor, i în alăturatul zapis al măcelarilor se coprinde; drept aceea pe lângă cele-l-alte şépte ponturĭ ce se cuprind prin cea din anul trecut cu leat 807 Martie obstéscă anafora cu Domnésca întărire, ce se află în mânile lor, care aŭ a se păzi şi, a se urma într'acest an întocmaĭ, fără de nicĭ o strămutare, întăresce Divanul şi alăturatul zapis al lor, întru tóte cele-l-alte ponturĭ i bez pontul cel de al patrulea, pentru adausul pricinii vênḑĕreĭ de carne în ḑilele de posturĭ de peste an, nefiind primită Divanuluĭ, căcĭ de şi se urma acésta în aniĭ trecuţĭ, dară sciut este că atuncĭ carnea ce taie măcelariĭ în ḑilele posturilor, era numaĭ pentru trebuinţa Beiliculuĭ, şi fiind-că alţiĭ nu cumpĕră, ca să fi putut face şi măcelariĭ alişveriş maĭ mult, de aceea li-se face acea Musaadea de adaos, ca să nu pricinuiască că doară nu aŭ câştig după potriva cheltueleĭ aceluĭ scaun, neavênd alişveriş mult, iară acum, pentru că vedem că maĭ în tóte posturile este trebuinţă de carne, putem ḑice întocmaĭ ca şi în ḑilele de dulce, şi fac destul alişveriş a vinde carnea şi în posturĭ tot cu preţul hotărît, ce se vinde, a vinde şi în ḑilele de dulce, i bez pontul cel de al cincilea, pentru poprirea matrapazilor de a nu maĭ cumpĕra vite, căcĭ de se va urma una ca acésta, va să ḑică că poprim pe locuitorĭ a nu'şĭ putea vinde vitele la alţi, de cât la măcelarĭ, şi aşa urmézá, ca vrênd nevrênd, lŏcuitoriĭ la trebuinţele ce vor avea să-şĭ vênḑă vitele la măcelarĭ, cu cât preţ vor voi măcelariĭ să le dee, care acésta este o urmare cu totul împotrivă şi la omenire şi la dreptate; iară la pontul cel de al douilea, pentru carnea de râmătoriŭ ḑicem, că a cumpĕra altcinevaşĭ într'adins râmătorĭ, afară din măcelărĭ şi din scaunile cinstitelor consulaturĭ, ca să taie şi să negoţătoréscă cu vênḑarea lor prin têrg, saŭ prin altă parte din politie să nu fie volnic, afară numaĭ de va avea cine-vaşĭ vre-un râmătoriŭ, şi tăindul pentru trebuinţa caseĭ sale, ĭĭ va prisosi dintr'ênsul, şi va voi a da acel prisos, orĭ la vre-o rudă, orĭ la vre-un vecin, saŭ vre-unuĭ prieten al sĕŭ, acela volnic este şi nu are a fi poprit de nimenea; decĭ cu acéstă deosebire ce s'aŭ ḑis maĭ sus, poruncesce Divanu, să daĭ nizam Dumnéta vel Vornic al Obştirilor, de a fi următorĭ măcelariĭ zapisuluĭ lor peste tot anul, şi avea tot-d'auna politia îmbelşugare de carne bună, precum nicĭ lipsă să nu vênḑă, căcĭ împotrivă urmând, să scie că se vor pedepsi. — 1808. Aprilie 4.

Cod. LIV, fila 310.

Ponturile prin care se însărcinézá isnaful măcelarilor cu tăierea şi vînḑarea cărneĭ aicĭ în politia Bucurescilor pe anul acesta cu lét 1810, precum în jos se arată.

1) Să aibă măcelariĭ a ţinea în tótă politia Bucurescilor 15 scaune, la locurile unde se vor orândui de către Divan, ca să nu se pricinuiască putóre în politie, i 30 de măcelarĭ şi un vĕtaf maĭ mare între dênşiĭ pre care îl vor

alege eĭ, ca să pórte grijea rufetuluĭ şi să dea rĕspuns pentru tóte câte sunt ale datorieĭ lor.

2) Aceştĭ măcelarĭ să aibă datorie, ca cu sarmaiaoa lor să cumpere vitele cele trebuincióse, din vreme, spre a fi peste tot anul politia îndestulată de carne bună.

3) Nartul de vînḑarea cărneĭ are să urmeze într'acest chip, adică de acum de la sĕrbătorile Pascelor viitóre, să se vînḑă carnea de vacă oca po parale 8 şi cea de oaie po parale 10 şi cea de miel po parale 12, însă vînḑarea cărneĭ de miel are a se urma într'acelaşĭ chip, de la Sf. Ghoorghe viitor şi până la Duminеca mare, iar de acolo înainte şi cea de miel tot câte 10 parale ocaua precum şi cea de oaie, făr de numaĭ în postul cel mare al sfintelor Pascĭ cu lét 1811, să aibă voie a vinde carnea, atât cea de vacă, cât şi cea de oaie, cu câte 1 para adaos la ocă, peste cel de acum preţ, pentru paguba ce li se pricinuesce din măruntaele ce le rĕmân nevîndute, **fiind-că prostimea nu mănâncă atuncĭ** şi tóte rĕmîne de le lépădă.

4) Să fie apĕraţĭ măcelariĭ de tainaturĭ ostăşescĭ şi de orĭ ce alte beilicurĭ, cum şi Stolniciĭ boerescĭ să nu le facă supĕrare, orĭ a cumpĕra carne în *veresie*, orĭ a'ĭ îndatora să ducă eĭ carnea pe la curţile boerescĭ, saŭ a le alege vitele de prin obóre, ci să cumpere carnea cu banĭ pe şin şi să o ducă înşiĭ eĭ la curţile stăpânilor lor; iar care din Stolnicĭ va urma împotrivă, pe acela să-l arete la Dumnéluĭ vel Vornic al Obştirelor, ca şi Dumnéluĭ să-l arĕte la Divan, spre a'şĭ lua căḑuta certare şi măcelariĭ însă să nu îndrăşnéscă cu pricinuirea nealegereĭ vitelor de prin obóre a le da Stolnicilor carne próstă şi slabă.

5) Nimenĭ alt orĭ cine ar fi, afară dintr'aceştĭ măcelarĭ, să nu fie volnic a vinde carne cu ocaua prin politie, nicĭ prin tîrg, nicĭ prin mahalale, afară numaĭ de va avea cinevaşĭ vre un miel saŭ rîmătoriŭ, orĭ oaie saŭ viţel şi tăindul pentru trebuinţa caseĭ sale, şi va prisosi dintr'însul şi va voi a da acest prisos, orĭ la vre o rudă orĭ la vre un vecin, saŭ la vre un prieten al sĕŭ saŭ şi de pomană la locurĭ scăpătate, acela volnic este şi nu are a fi poprit de nimenĭ; iar împotrivă dovedindu-se cine-va cu vînḑare de carne, pe acela să-l arĕte măcelariĭ la Dumnéluĭ vel Vornic al Obştirilor, ca şi Dumnéluĭ să-l arĕte la Divan, spre a se pedepsi şi a i se lua şi vitele *controbont*.

6) Carnea de râmător să o vîndă câte parale 14. Dar afară din orĭ ce fel de carne şi acele 3 scaune sciute *ale cinstitelor consulaturĭ*, care scaune de vor fi maĭ multe peste treĭ, Dumnéluĭ vel Agă prin scirea cinstitelor consulaturĭ să le ridice spre a nu maĭ fi.

7) Orĭ cine va vrea şi va avea trebuită de viţeĭ în vreme de iarnă să nu le facă măcelarilor zor, ca şi neavênd să dea, saŭ şi de vor avea măcar, să se învoiască cu eĭ prin bună intocmélă şi plătindu-ĭ preţul să-l iee.

8) Să li se facă cărţile Divanuluĭ, la ce judeţ vor cere, dincóce de Olt, ca să strîngă vite pentru trebuinţa politieĭ, cu *rizapazar* şi cu bună tocmélă şi

să fie scutiţi de ierbărit pe acele vite, după cum aŭ fost şi în aniĭ trecuţĭ şi fênul ce vor face pentru ernatecul acelor vite, să nu se supere a li se lua de beilic.

9) Plata oeritului să li se urmeze al respunde de ḑiua Sf. Dumitru adică la Octombre 26 după vechiul obiceiŭ, iar nu maĭ de timpuriŭ.

10) Suhăturile ce le aŭ pentru vitele lor cele de trebuinţa politieĭ, coprinse de eĭ de atâta vreme, carĭ le-aŭ avut şi în trecuţiĭ anĭ, să le aibă şi şi de acum înainte, învoindu-se cu stăpâniĭ moşiilor şi dând preţul care vor da şi alţĭ muşteređ, să se potrivéscă a le ţinea eĭ.

11) Vitele ce le vor aduce spre junghiare, pentru trebuinţa politieĭ să nu fie volnicĭ a le tăia şi a le griji împrejurul scaunelor, ca să pricinuéscă putóre, care este de mare rěutate şi aduce bóle noroduluĭ, ci ceĭ cu scaunile la pórta din jos, sě le grijască pe marginea gârleĭ până în ḑiuă şi să curăţéscă tot buclucul, ca să fie curat, să nu aducă putóre; iar ceĭ de la scaunele marĭ şi ceĭ din alte părţĭ, carĭ sunt depărtaţĭ de gârlă, să le taie şi să le grijéscă prin mahalale pe la casele şi grădinele lor, făcênd gropĭ şi puţurĭ în locurile cuviinciόse, ca să arunce murdalâcul într'însele, a nu se pricinui vecinilor şi mahalagiilor putóre, căcĭ împotrivă urmând se vor certa şi se vor popri. Acéstă orânduială însă să urmeze până când va chipzui Divanul un loc cuviincios şi îl va orândui, ca toţĭ de obşte acolo să-şĭ taie vitele.

12) Nicĭ unul din rufetul acestor măcelarĭ să nu se facă tovarăşĭ cu sudiţĭ de la acele 3 scaune ale cinstitelor consulaturĭ, nicĭ slugele lor să nu fugă a merge să slujéscă acelora, iar pe orĭ care dintre eĭ îl vor vedea urmând împotrivă, să-l arěte Dumnéluĭ vel Vornic al Obşteĭ, ca şi Dumnéluĭ arětându-l la Divan, să se ridice la închisóre şi să se pedepséscă. Precum asemenea nimenĭ alt afară din eĭ şi de cele 3 scaune ale cinstitelor consulaturĭ, orĭ în puterea politieĭ, saŭ a sudeţieĭ lor, să nu fie volnicĭ a face scaune, saŭ de a vinde carne, saŭ a vinde măcar şi făr de scaune. Iar brésla acésta a măcelarilor pământenĭ are a fi subt ascultarea Vornicieĭ Obştirilor, unde poruncim, să dea şi lor asemenea zapis şi legătură, spre a fi întocmaĭ următorĭ. — 1810 Aprilie 9.

Gavril mitropolit şi exarh. Greg. Ghica, Istrati Creţulescu, Constantin Bălăceanu vel Vist.

Cod. LX.

La 22 Ianuarie 1809 Divanul trimite notă către cinstitul Pocovnic şef al polculuĭ şvescoi Dragonski după jalba măcelarilor din Ploescĭ, că-ĭ silesce că vîndă ocaua de carne pe 6 parale.

Divanul cere, să le dea pace, să vîndă cu 8 până la 10 parale, precum se vinde în Bucurescĭ, căcĭ acéstă trébă privesce pe Divan, iar Polcovnicul să-şĭ céră numaĭ cele trebuinciόse.

Ponturile prin care ne însărcinăm noĭ isnaful măcelarilor cu tăierea şi vîn̦darea cărneĭ aicĭ în politia Bucurescilor pe anul acesta cu lét 1812, precum în jos se arată.

1) Să avem noĭ măcelariĭ a ţinea în tótă politia Bucurescilor cincĭ-spre-ḑece scaune pe locurile unde se află şi astă-ḑĭ cu treĭ-ḑecĭ de măcelarĭ şi un vătaf maĭ mare între noĭ, pe care îl vom alege, ca să pórte grija rufetuluĭ şi să dea respuns pentru tóte câte sunt ale datorieĭ nóstre.

2) Să avem purtare de grije a avea carne îndestulă bună şi grasă peste an, dar fiind-că acum după primăveră se află vitele slabe şi gătire din vreme nu s'aŭ făcut până la sfârşitul luĭ Maiŭ, de se va întâmpla să se taie la scaune şi câte o vită douĕ slabe, să se trécă cu vederea, fără a se socoti vrednică pricinuire spre stricăciunea acestuĭ contract; iar de la Iunie înainte până la anul ne fiind următorĭ într'acest chip să ni se strice contractul, ca uniĭ ce înşişĭ suntem pricinuitoriĭ stricăciuneĭ.

3) Nartul de vîn̦darea cărneĭ să ni se urmeze într'acestaşĭ chip, adecă de acum de la sfinte Pascele viitor, să se vîn̦dă carnea de vacă ocaua po parale patru-spre-ḑece şi cea de oaie po parale şaĭ-spre-ḑece, iar cea de miel cu ciosvîrta, de la Sf. Gheorghe şi până la Dumineca-cea-mare şi de acolo înainte să se vîn̦dă tot ca cea de oaie, câte parale şai-spre-ḑece, precum asemenea să se vîn̦dă şi în postul cel mare al sfintelor Pasce cu lét 1813.

4) Să fim apĕraţĭ de tainaturile ostăsescĭ şi de orĭ-ce alte beilicurĭ cum şi de stolniciĭ boerescĭ, să nu ne facă supĕrărĭ, orĭ a cumpĕra carnea în veresie, orĭ a ne îndatora să ducem carnea pe la curţile boerescĭ, saŭ a ne alege vitele de prin obóre, ci să cumpere carnea cu banĭ peşin şi să o ducă însuşĭ eĭ la curţile stăpânilor lor, iar care din stolnicĭ va urma împotrivă, pe acela să-l arătĕm la Dumnéluĭ Epistatul Agieĭ, ca şi Dumnéluĭ să-l arĕte la Divan, spre a-şĭ lua căḑuta cercetare şi noĭ însă să nu îndrăznim cu pricinuirea nealegereĭ vitelor din obóre a le da stolnicilor carne próstă şi slabă.

5) Nimenĭ alt orĭ cine ar fi să nu fie volnic a vinde carne cu ocaua prin politie, nicĭ prin târg, nicĭ prin mahalale, afară numaĭ de va avea cine-va vre un miel saŭ râmător, orĭ óie saŭ viţel şi tăindu-l pentru trebuinţa caseĭ sale şi va prisosi dintr'însul, vrênd a da acel prisos la vre-o rudă, la vre-un vecin i la vre-un prieten al sĕŭ, saŭ de pomană la locurĭ scăpătate, acela volnic este şi nu are a fi poprit de nimenĭ, iar împotrivă dovedindu se cine-vaşĭ cu vîn̦dare de carne, cu scaun, saŭ cu tarabă osebit din cele orânduite, pe acela să-l arĕtăm la Dumnéluĭ Epistatul Agieĭ, ca şi Dumnéluĭ să-l arĕte la Divan, spre a se pedepsi şi a i se lua vitele controbont.

6) Carnea de râmător să o vindem după preţul ce atuncĭ se va politifsi vîn̦darea râmătorilor.

7) Orĭ-cine va vrea şi va avea trebuinţă de viţeĭ în vreme de iarnă să nu ne facă zor, ca şi neavênd să dăm, séŭ de vom avea, să ne învoim cu eĭ prin bună tocmélă şi plătind preţul să-l ia.

8) Să ni se faca cărţile Divanuluĭ la 17 judeţe, ce vom cere ca să strîngem vite pentru trebuinţa politieĭ, cu rizapazar şi cu bună tocmélă; să fim scutiţĭ de erbărit pe acele vite, după cum aŭ fost şi în aniĭ trecuţĭ, şi fên de vom face pentru ernatul acelor vite, să nu ni se supere a ni se lua de beilic.

9) Plata oerituluĭ să ni se urmeze într'acestaşĭ chip: câte vite vom fi avênd cumpĕrate, saŭ vom cumpĕra, până la Maiŭ în 20, orĭ pentru trebuinţa nóstră, saŭ pentru trebuinţa politieĭ a le tăia la scaune, să plătim oerit, iar câte vom cumpĕra de la Maiŭ 20 înainte, să nu plătim oerit.

10) Suhaturile ce le avem pentru vitele nóstre cele de trebuinţa politieĭ, coprinse de noĭ de atâta vreme, care le-am avut şi în anĭ trecuţĭ, să le avem şi de acum înainte, învoindu-ne cu stapâniĭ moşiilor şi dând preţul care vor da şi alţĭ muştereĭ, să ne protimiséscă a le ţinea noĭ.

11) Vitele ce vom aduce spre junghiere, de trebuinţa politieĭ, să le tăem de diminéţă, ca până în ḑiuă să curaţim şi să grijim împrejurul scaunelor spre a nu se pricinui putóre.

12) Cojocariĭ ce obicĭnuesc de cumpĕră mieĭ cu cârdul pentru matrapaslâcul pieilor şi carnea o vînd, uniĭ ca aceia să nu fie sloboḑĭ, nicĭ a cumpĕra cu cârdul, nicĭ a vinde, afară numaĭ câte unul mult doĭ pentru mâncare.

13) Oile ce se strîng de lăptarĭ cu cuvînt de tamazlâc, să nu fie sloboḑĭ aceĭ lăptarĭ a le tăia, nicĭ în politie, nicĭ afară la zalhanale, ci se le ţie pentru matrapazlâc, după cum le scrie cărţile lor, iar dovedindu-se că le taie, să se pedepséscă, căcĭ din pricina lor se pricinuesce scumpetea oilor.

14) Trébă cu noĭ nicĭ poliţia, nicĭ alţĭ maĭ micĭ zabiţĭ să nu aibă, ci numaĭ Agia să privegheze, ca să fim următorĭ peste tot anul întocmaĭ după contract, iar când ne va vedea că urmăm împotrivă, să ne arĕte la Dumnéluĭ Costache Pantazoglu Spătar Epistatul nostru, ca să ne pedepséscă, şi când Dumnéluĭ nu ne va pedepsi, atuncĭ Dumnéluĭ vel Aga are să facă arĕtare către slăvitul Divan, ca Divanul să ne pedepséscă.

15) Scaunele consulaţilor să nu aibă voie a vinde carnea cu preţ maĭ mare de cât noĭ, căcĭ din a lor pricină ni se dă zăticnire la cumpĕrătórea vitelor, pentru că eĭ în puterea sloboḑenieĭ suie preţul vitelor.

16) Nicĭ unul din rufetul nostru să nu se facă tovarăş cu sudiţiĭ de la acele treĭ scaune ale cinstitelor consulaturĭ, nicĭ slugele nóstre să nu fugă a merge să slujéscă la aceia, iar pe orĭ-care dintre noĭ îl vom dovedi urmând împotrivă, să'l arĕtăm, ca să se pedepséscă cum asemenea nicĭ altul afară din noĭ i din cele treĭ scaune ale consulaturilor să nu fie volnic a face vînḑare de carne cu osebit scaun.

17) Iar luându-ni-se scaunele din mână, maĭ nainte de un an făr de nicĭ

o vină a nóstră vrednică, spre stricăciunea contractuluĭ, să ni se plătéscă paguba după catastih de socotélă cât vom arĕta în frica luĭ Dumneḑeŭ.

Eŭ Pashul. Eŭ Dumitru Tontoleŭ. Eŭ Dinul. Eŭ Tudori. Eŭ Mihul. Eŭ Dumitru. Eŭ Toader. Eŭ Sandu Roşu. Eŭ Constantin Grecul. Eŭ Stoian Sârbul. Eŭ Lupaşcul. Eŭ Ilie. Eŭ Ioan Secul. Eŭ Stoian Farfaciŭ. Eŭ Ion Boşorénu. Eŭ Stănică. Eŭ Manciul. Eŭ Ioniţă Stoian. Eŭ Dumitru. Eŭ Dumitru Casacu. Eŭ Dumitru sân Bărcă. Eŭ Dragomir Făcăleţ. Eŭ Stoian. Eŭ Manciul. Eŭ Stoica. Eŭ Mincul. Eŭ Florea. Eŭ Nicolae. Eŭ Dinul sân Bărcă. Eŭ Goilă. Costache Pantazoglu chezaş pe bréslă.

De la Divan

Cinstite Dumnéta Epistatule ot spătărieĭ i Epistatule al Agieĭ şi Dumnéta Epistatule al Vorniciĭ Obştirilor, fiind-că se apropie a se sĕvîrşi vremea contractuluĭ de anul trecut, pentru vînḑarea cărneĭ în politie, Divanul poruncesce Dumnévóstră, ca adunându-vĕ cu toţiĭ la un loc, să aduceţĭ înaintea Dumnévóstră, atât brésla măcelarilor politieĭ, cât şi alte cete de muştereĭ, ce se vor arĕta că voesce a se însărcina cu contractul vînḑereĭ de carne de la viitórele sfinte Paşcĭ înainte, pe un an întreg şi prin sfat într'o glăsuire să faceţĭ chipzuire: câte cât se cuvine a se urma vînḑarea cărneĭ pe anul acesta? şi de nu vor primi ceĭ ce se vor arĕta de muştereĭ a se urma vînḑarea cărneĭ cu preţul ce se va chibzui de Dumnévóstră şi vor cere preţ maĭ mare, să cercetaţĭ Dumnévóstră pricinile cerereĭ lor de sunt destoinice şi aŭ cuvînt, saŭ nu? Către acésta, prin scirea cinstitelor consulaturĭ să cercetaţĭ Dumnévóstră şi pentru scaunele consulaturilor de aicĭ, cu ce poruncĭ şi documenturĭ sunt întocmite? câte scaune se cuvine a avea fieş-care consulat, după acele poruncĭ orĭ domnescĭ saŭ ale Divanuluĭ? şi de sunt teórisite pàn la cât preţ să vînḑĕ oca de carne, saŭ sunt slobode a vinde cu orĭ-ce preţ vor voi? şi de tóte acestea câte maĭ sus se arată făcênd Dumnévóstră cuviinciósa cercetare şi chibzuire, să arĕtaţĭ Divanuluĭ în scris făr de zăbavă şi cu întrégă pliroforie arĕtându-ne şi cetele muştereilor ce se vor arĕta.—1812 Martie 27.

Cod LXV. fila 159.

Comitetul, către Epistatul Agieĭ

Epistatul măcelarilor de politie, Aga Pantazoglu, cere şi Comitetul ordonă luĭ Aga, sa privegheze *napristan* şi să îngrijéscă, ca măcelariĭ să vînḑĕ în politie carne bună, cu îmbelşugare, după nartul cel orânduit şi la dramurile pline, iar nu lipsă «şi pe orĭ-care din eĭ iĭ veĭ dovedi în potrivă urmând, prin scirea şi a Dumnéluĭ numituluĭ Epistat al lor să'l pedepséscă cu bătaie, iar nu cu geremea, căcĭ acésta nu e primită de Divan.

Iar pentru tăierea cărneĭ, cu tóte că în contractul lor sunt orânduite locurile unde să se facă, dar fiind-că la acele locurĭ tăindu-se carne se pricinuesce putóre și vătămaro aeruluĭ, se cuvine negreșit a se protimisi sănĕtatea obștieĭ noroduluĭ, de cât scăparea măcelarilor de puţină ostenélă ce aŭ a face aducênd carnea pe la scaune de la Jicniţa și de la Radu-Vodă, unde aŭ poruncit Divanul așĭ tăia măcelariĭ vitele.—1812 Iulie 15.

Constantin Ghica, viţ-president, Isac Ralet, Barbu Văcărescu, Constantin Varlaam.

Cod. LXIV fila 90 verno.

Anexa No. 1, Tom. IX, pagina 574.

De la Divan

Dumnéta vel Vameș al carvasarali, fiind că Excelenţa sa Ghenărar *Cușnicof* prin notă de la...... ale acesteĭ lunĭ însciinţéză Divanuluĭ, că tóte mărfurile neguţătorescĭ câte se vor afla aduse de aicĭ la Dunăre, ca să le trécă de cea parte, precum și cele din ţéra Turcéscă câte vor fi venite la Dunăre de cea parte, ca să le aducă aci, tótă acea marfă ce este poprită să se slobóde acum a merge și a veni, iară de acum înainte nu maĭ este slobod nicĭ a merge de aicĭ marfă, nicĭ a veni, până când se va face așeḑaţă pace între prea puternica Impĕrăţie cu Pórta Otomanicéscă; de aceea dară-ţĭ poruncesće Divanu, ca să daĭ de scire tuturor neguţătorilor, ca marfa ce o vor avea acum adusă la marginea Dunăriĭ să o trécă, cacĭ în urmă slobod nu maĭ este nimenĭ.— 1808 Aprilie 8.

Cod. LIV fila 312.

La 5 Noembre 1809 vel Aga Alexandru raportéză slăvituluĭ Divan, că aŭ cercat mĕsurile brutarilor și ale precupeţilor de sunt drepte după aiarul, care se află la regie și aŭ constatat, că sunt lipse la dramurĭ, orĭ că aŭ douĕ cântare, unul drept și altul falș. In tot timpul vênd cu cel lipsă și numaĭ când se 'ntâmplă a-ĭ călca vre un zabit al orașuluĭ scot cântarul drept. Aga propune să fie obligaţĭ toţĭ neguţătoriĭ, să-șĭ aducă dramurile și teresiile lor «la un ovreiŭ meșter, ca să le facă aiar și să le pună câte o pecete cu lét 1809». Apoĭ să se pedepsécă toţĭ ceĭ carĭ se vor folosi cu alte cumpene. — 5 Noembre 1809.

La 8 Noembre 1809 întâiul Divan și Comitet aprobă propunerea.

Cod. LX. Fila 27 verso.

Anexa No. 2.

Publicaţiile ce s'a făcut la tóte Judeţele i la Caimacanĭ, i la Spătărie, precum şi rĕspuns la Excelenţa sa Gheneralul Laţcarof la nota ce a trimis arĕtând numirea ce a făcut Divanu.

De la Excelenţa sa Gheneral Lascarof către cinstitul Divan.

Excelenţa sa Gheneral Feld-mareşal, în cinstita scrisóre, ni se poruncesce că Vizirul Porţiĭ Otomanicescĭ a dat poruncă la tótă oştirea, şi la alţĭ lŏcuitorĭ din ţéra turcéscă, ca să nu aibă cu lŏcuitoriĭ Domnieĭ aceştia nicĭ un alişveriş, saŭ verĭ ce altă trebuinţă cu dînşiĭ, şi pentru acésta să se trimiţă poruncĭ ale Divanuluĭ, ca să se taie tóte acestea, şi să nu aibă lŏcuitoriĭ de aicĭ a face cu turciĭ, nicĭ un alişveriş, saŭ altă trebuinţă, până se va face o legătură de pace, şi ca să lipséscă tóte acestea, ce orînduială va face Divanul din partea sa are a mĕ însciinţa pe mine. — 1807, Octombrie 26.

Cod. LIV, fila 117.

De la Divanul prinţipatuluĭ ţĕriĭ Rumânescĭ, către Dumnélor boieriĭ Ispravniciĭ ot sud....

Ditr'acéstă copie ce s'a scos din cuvînt în cuvînt după nota Excelenţeĭ sale tainicul sovetnic şi a fel de ordine Cavaler Serghie Lascarof, ce din porunca Măriei sale prea Înălţatul Prinţip Feld-mareşal Alexandru Prosorofschi a dat la Divan, pe larg veţĭ înţelege Dumnévóstră porunca şi nizamul ce s'a dat; pentru care straşnic poruncesce Divanul, că în césu ce veţĭ primi Dumnévóstră cartea, îndată fără nimic zăbavă, să o faceţĭ sciută şi cunoscută acéstă poruncă la boerinaşĭ, i la neguţătorĭ, i la lŏcuitorĭ şi cu un cuvînt la toţĭ de obşte din oraşele şi satele aceluĭ judeţ, prin cărţile Dumnévóstră de publicaţie către Zapciiĭ plăşilor, (spre a nu le rĕmâne cuvînt de pricinuire cum că n'aŭ şciut de o poruncă ca acésta) că de astădĭ înainte toţĭ să se feréscă, să se conteneze şi să se tragă a nu maĭ face cu turciĭ nicĭ un alişveris; saŭ altă trebuinţă întru nimic, căcĭ orĭ-carele nu va păzi porunca acésta, şi se va dovedi impotrivă urmând, unul ca acela se scie în adevĕr, că nu numaĭ are a se păgubi de tot avutul sĕŭ, ci încă a se şi pedepsi cu chiar perderea vieţeĭ luĭ; ci dar aşa să urmaţĭ însciinţând Divanuluĭ, că aţĭ publicarisit porunca acésta la toţĭ de obşte dintr'acel judeţ, şi fiţĭ sănătoşĭ. — 1807, Octombrie 29.

Manolache Banu, Stefan Văcărescu, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Antonie Postelnicu, vel Vistier.

Cod. LIV, fila 117.

Anexa No. 3.

Cinstiţĭ Dumnévóstră boerĭ Ispravnicĭ ot sud. . . . . fiind-că din însciinţările, ce necontenit vin la Divan de prin Judeţe, a arĕtat pliroforie că uniĭ din turcĭ es de sineşĭ prin satele ţĕriĭ, şi se încunjură cu nume de neguţătorĭ, a făcut Divanu arĕtare pentru acestea Excelenţieĭ sale Gheneral Comandir al Impĕrătescilor oştirĭ, şi iată din porunca Excelenţiĭ sale scriem, Dumnevóstră, ca să daţĭ de scire turcilor, ce se vor fi intâmplat a eşi cu nume de neguţătorĭ şi printre acest judeţ, a se trage cu totul din pămîntul ţĕriĭ, şi verĭ carĭ din eĭ va voi să cumpere marfă din ţéră şi să se neguţătoréscă să vie aicĭ in politia Bucurescilor, ca orĭ de aicĭ să-şĭ cumpere acea marfă, saŭ cu voia şi scirea Excelenţieĭ sale Ghinăraluluĭ, să iasă afară prin ţéră a cumpĕra, ĭară când numiţiĭ turcĭ nu vor da ascultare, spre a eşi din ţéră de a lor bună-voie, atuncĭ se scie, că este silită stăpânirea a-ĭ goni şi fără de voia lor şi de primirea şi urmarea aceştiĭ poruncĭ se trimiteţĭ Divanuluĭ rĕspuns.— 1807, Septembre 6.

Cod. LIV, fila 20.

Anexa No. 4.

De la Excelenţa Sa Ghinărar Meendorf, Dumnéluĭ Caimacamul ţĕriĭ Rumânescĭ.

După cartea Divanuluĭ ce mi-a trimis pentru rĕutăţile ce fac pămîntenilor, carĭ a ajuns şi până la Pitescĭ şi pentru uciderea ce a făcut Huzein Giurgruvén, omorând pe un Gheorghe Ţăranu din sud. Doljul, lăudându-se acel turc că are să maĭ ucigă încă pe patru, acest turc ce umblă făcênd rĕutăţĭ şi omóră ómenĭ nu este prin sciinţa Zabiţilor lor, ci numaĭ eĭ de sineşĭ, cu adevĕrat sunt hoţĭ şi ucigaşĭ de ómenĭ, carĭ şi trebuesc prinşĭ de către dregătoriĭ judeţelor, maĭ vêrtos că avem la mână şi ostaşĭ; pentru care dară scriŭ Dumitale, de a pune tótă silinţa, ca să se prindă uniĭ ca aceia şi pe care va prinde să-ĭ trimiţĭ Dumnéta la mine, şi eŭ am a scrie îndată la Zabiţiĭ lor, ca să-ĭ pedepséscă cum maĭ rĕŭ. — No. 3223, Septembre 14, lét 1807.

Cod. LIV, fila 69.

Anexa No. 5.

De la Căimăcămia ţĕriĭ Rumânescĭ.

Dumnévóstră Ispravnicilor ot sud . . . . dintr'acésta maĭ sus scrisă copie veţĭ vedea celea ce se poruncesce de către Excelenţa sa An-şef Ghinărar, după care iată şi Divanu poruncesce Dumnévóstră, ca să arătaţĭ la aceĭ turcĭ porunca Excelenţeĭ sale Gheneraluluĭ, şi de se vor supune cu voia şi primirea lor, să-ĭ trimiteţĭ Dumnévóstră aicĭ în bună pază, iară de nu se va supune, să-ĭ prindeţĭ şi fără de voia lor, şi iarăş în bună pază să-ĭ trimiteţĭ aicĭ; cu un cuvînt vi se poruncesce, să metahirisiţĭ tot felul de mijlóce, şi pe uniĭ din aceĭ turcĭ ce fac acest fel de rĕutăţĭ, să-ĭ puneţĭ în mână, şi să-ĭ trimiteţĭ aicĭ negreşit, iară care din aceştĭ turcĭ vor avea bilet de la Excelenţa sa Ghenerar de slobo̦denie a âmbla în judeţe pentru trebuinţă de negustorie, pe aceia ce vor fi avênd biletur̆ la mânile lor vor fi făcênd rĕutăţĭ, şi ucider̆ de ómenĭ, să-ĭ prindeţĭ şi pe aceia, şi cu voie, fără voie să-ĭ aveţĭ aĭ trimite aicĭ precum maĭ sus s'a d̦is, ci aşa să urmaţĭ. — 1807, Septembre 15.

Cod. LIV, fila 69.

Anexa No. 6.

Cu frăţéscă dragoste, Dumitale frate Epistatule al Agieĭ.

Fiind-că sunt veniţĭ aicĭ de decindea-câţĭ-va turcĭ şi creştinĭ pentru alişverişul lor, carĭ acum cer a se întórce iarăşĭ înapoĭ, scriem Dumitale, ca să ne facĭ, un catastih arĕtător de numele fieş-căruia, pe carele să 'l trimiteţĭ Excelenţieĭ sale Ghenerar Lascarof, spre a li se da Paşaport de slobo̦denie, să mérgă până la locurile lor. — 1807, Octombre 29.

Stefan Văcărescu, Barbu Vornic, Anton Polcovnic, vel Vist.

Cod. LIV, fila 116.

Anexa No. 7.

De la Senatorul Kusnikov, din 22 April 1809, Feldmareşalul Prozorovski ordonă, că turciĭ ce se află în Moldova şi Valahia, care vor voi să se întórcă în ţéra turcéscă, să se trimiţă către maĭ marele comandir al avan-gardeĭ armieĭ, căruia i s'a scris să-ĭ slobódă a trece Dunărea pe la Călăraşĭ, iar ceĭ-l-alţĭ turcĭ carĭ vor vrea să rĕmâe în ţéră, să se facă priveghiere asupra lor şi a scrisorilor lor. In acest sens Divanul dă ordine la judeţe, în întâiŭ Maĭ 1809.

Cod. LXI. fila 7 verso.

Anexa No. 8. Tomul IX pag. 576.

De la întâiul Divan, către vătaful de plaiul Loviştiĭ din Argeş.

Către vătaful de plaiul Vâlcanuluĭ din Gorj
Către vătaful din plaiul Câmpina din Prahova.

Către vătaful din plaiul Dâmbovița Muscel.
Către vătaful din plaiul Teléjăn Secuenĭ și
Către vătaful din plaiul Motruluĭ de sus de Mehedințĭ.

La 30 Noembre 1809 li se cere sciință de toțĭ neguțĭtoriĭ, carĭ aŭ trecut mărfurĭ de aicĭ în țéra nemțéscă și de acolo aicĭ, cu luare de mită de la eĭ după cum aŭ fost denunțațĭ de unele obraze, că vătafiĭ aŭ lăsat să tréсă neguțătorĭ *„în diastima pe cât a fost poprită comunicația între prea puternica, Impĕrăție a Rusieĭ cu Austria, când schelele proprite fiind* . . . . . .» Divanul cere în scris sciință: «câțĭ neguțătorĭ aŭ trecut într'acea diastimă prin schela acesteĭ vătășiĭ? Cu ce felurĭ de marfă . . . .? și câtă sumă de banĭ aĭ luat de la fiește-care neguțător anume? căcĭ împotrivă urmând și dovedindu-te, apoĭ veĭ fi căḑut la învinovățire și te veĭ pedepsi». — 1809, Noembrie 30.

Credem că nu numaĭ vătafiĭ se îndulceaŭ de acest câștig, ci și unia din Ispravnicĭ. Așa avem un act, din care vedem că Ispravniciĭ de Gorj aŭ orânduit omul lor la schela Vulcanuluĭ. Vătaful reclamă la marele Vornic de țéra de sus și Divanul la 1 Decembre 1809 dă următorul ordin :

De la întâiul Divan și Comitet. Poruncă către Dumnélor Ispravniciiĭ ot sud Gorj. Dumnéluĭ vel Vornic de țéra de sus aŭ arĕtat Divanuluĭ, că Dumnévóstră ațĭ fi orânduit omul Dumnévóstră la schela Vulcanuluĭ, pentru pază, care acésta este cu totul împotriva nizamuluĭ, căcĭ îngrijirea plaiuluĭ și paza scheleĭ sunt însărcinate asupra Vătafuluĭ plaiuluĭ și Divanul de la dênsul o cere pentru orĭ-ce cusur se va întâmpla, ci dar îndată ce veĭ primi acéstă poruncă a Divanuluĭ; negreșit să ridicațĭ pe orînduitul Dumnévóstră de la numita schele, ca să pótă numitul Vătaf a păzi nizamul ce este dat al margineĭ. — 1809, Dechemvrie 1.

Cod. LVI, fila 98 verso.

Anexa No. 9.

Porunca Divanuluĭ ce s'a făcut către Vătafu plaiuluĭ Prahova pentru nizamul trecĕtorilor.

De la Căimăcănia țĕriĭ Rumănescĭ.

Vătașe de plaiŭ, fiind-că a luat Divanu însciințare, cum că ceĭ ce necontenit trec înlăuntru printr'acest plaĭ, curierĭ, oficerĭ, catane și ómenĭ boerescĭ, nu numaĭ că nu se supun a arĕta la Vătăşie paşaporturile de slobođenia ce aŭ de a intra în lăuntru, ci încă cu silnicie şi bătăĭ iaŭ şi caĭ de olac, atât de prin satele plaiuluĭ, cât şi ver de la ce călĕtor saŭ sărac întîmpină pe drum, şi se face mare strigare de către săraciĭ locuitorĭ pentru aceste pătimirĭ care trag; iată dară printr'acéstă carte a Divanuluĭ straşnic îţĭ poruncim, că de acum înainte se facĭ urmare într'acestaşĭ chip, adecă câţĭ curierĭ, ofiţerĭ saŭ catane vor veni, să-ĭ cercetaţĭ şi pe ceĭ nemţescĭ de nu vor avea paşaport de la cinstita Agenţie, să nu-ĭ slobođĭ a trece înlăuntru; aşişderea şi pre ceĭ Rusescĭ de nu vor avea paşaport ale Excelenţiilor sale Ghinărarilor, asemenea să nu-ĭ slobođĭ a trece înlăuntru, iară avênd acest fel de doveđĭ la mânile lor, să fie slobođĭ a trece neprypriţĭ; ómenĭ boerescĭ şi slugĭ când or veni aşa nu maĭ fie cum, să nu-ĭ laşĭ şi să-ĭ cercetezĭ al cuĭ om este? şi de va fi venirea de la Bucurescĭ să cerĭ şi să veđĭ teşcheréua de slobođenia ce aŭ, fiind-că ceĭ-ce vin din Bucurescĭ trebue să aibă teşcherele de voia ce li s'a dat a merge înlăuntru, iară de vor fi aceĭ trimişĭ de pe afară de Bucurescĭ, să aibă scire vătăşia că omul cutăruia boer merge la Braşov, trimis de stăpânul sĕŭ; câţĭ trecĕtorĭ vor fi prin acel plaĭ, măcar ce fel de om ar fi, de nu vor avea poruncile Excelenţiilor sale Ghinărarilor şi ale Divanuluĭ la mânile lor, spre a li-se da caĭ, să nu se deie nimĕnuĭ caĭ de la sat, nicĭ să-ĭ laşĭ ca să iae caĭ cu silnicie, nicĭ de prin satele plaiuluĭ, nicĭ de la nimenĭ alţĭ, ca să nu se supere săraciĭ locuitorĭ hrăpinduli-se vitele lor, iară câţĭ vor avea acest feliŭ de poruncĭ, fiind că de la Câmpina în sus minzil nu maĭ este, ci urméză a merge cu caĭ de sate, acelora să li să deie caĭ, dar însă cu plată de chirie; neguţătoriĭ turcĭ şi neguţătoriĭ creştinĭ carĭ nu vin din Bucurescĭ, ci de pe afară de prin ţéră, aceştia dându-şĭ chezăşie vrednică la Ispravnicatul judeţuluĭ aceluia din care a plecat şi a ridicat marfa, după teşcherelele Ispravnicilor ce le veĭ vedea la mânile lor, să-ĭ laşĭ a trece ne supĕraţĭ, iară fară de aceste teşcherele pe nimenea să nu laşĭ a trece peste hotar. — In tocmaĭ să urmezĭ la acestea câte se poruncesce, căcĭ într'alt chip urmând, straşnic te veĭ pedepsi.— 1807, Septembre 13

Cod. LVI, fila 65.

Anexa No. 10. (Tom. IX pag. 577).

Pitac la Dumnéluĭ Epistatul Spătar, cum că din porunca Măriеĭ Sale prea Inălţatul Feld mareşal Excelenţia sa Gheneraluluĭ Bahmatiev s'a făcut cunoscută Divanuluĭ, să aibă de acum înainte că tóte rĕvaşele de drum ce se daŭ celor ce vin şi merg de aicĭ, sa se trimită la *Comitetul*, ce iarăşĭ din poruncă s'a alcătuit la Dumnéluĭ Epistatul Agieĭ, şi de acolo să se deie călĕtorilor; asemenea se trimiţă Dumnéluĭ raporturĭ pe tótă điua la Domitet de câţĭ vin şi es afară din politia Bucurescilor. — 1807, Octombrie 30.

Cod. LIV, fila 118.

Anexa No. 11.

Excelența Enghelhard.

După porunca Grafuluĭ Camențchi, că orĭ care va voi a merge peste Dunăre să ia bilet de la Excelența sa Gheneralul Enghelhard. — 1810 Decembre 12.

Cod. LXIII, fila 23 v.

S'a făcut pitac către Spătărie trimețênd și copie. — 1810, Decembre 17

Cod. LXIII. fila 24.

Anexa No. 12.

Către Gheneralul Enghelgard.

Fiind-că Dumnéeĭ Smaranda Racoviță a jăluit Divanuluĭ, cum că fiica Dumnéeĭ de la Iașĭ ĭĭ scrie, că se află bolnavă și cere voie de a se duce acolo, cu cinste facem arĕtare Excelențeĭ tale de acéstă cerere a jăluitóreĭ. — 1811, Ianuare 24.

Cod. LXVI, fila 67 v.

Anexa No. 13.

Către Gheneral Șteter.

Un căminar Manolache a dat jalbă Divanuluĭ, cum că aflându-se cu patimă de bólă, se rógă a i se da voie să se ducă în Brașov a se căuta; a căruia cerere cu cinste o arĕtăm Excelențeĭ tale. — 1811, Martie 13.

Cod. LXVI, fila 78 v.

Anexa No. 14.

Excelența Șteter.

Că primind nota Divanuluĭ cu No. 331 scrisă de la 3 Martie, în care cere a da voie a merge la Brașov la care trimite și bilet de a merge în soroc de două lunĭ Dumnéeĭ Efrosineĭ Grecéncăĭ. — 1811 Martie 16.

Cod. LXIII, fila 39 v.

Anexa No. 15.

Nota Divanuluĭ către Excelenţa sa Gheneralul Ştetor, după rugăciunea ce a făcut Divanuluĭ, Dumnéeĭ Dragomănésa Elena Moruzi, cum că se află în neputinţă de bólă şi doftoriĭ aŭ găsit cu cale sĕ mérgă în Sibiŭ, să rógă Divanuluĭ a i se da acéstă voĭe de către Excelenţa sa. — 1811, April 17.

Cod. LXVI. fila 87 v.

Anexa No. 16.

Către Gheneral Şteter.

La Divan a făcut arĕtare Dumnéluĭ biv vol Vornic Barbu Văcărescu, că soţia Dumisale, după neputinţa ce are, se află tot cam zaifă, şi trebuinţă fiind după cum doftoriĭ a găsit-o cu cale, a merge la ţéra nemţéscă, ca să se caute la băile de acolo, şi se rógă, ca să i se dea voĭe, care acéstă cerere a Dumnéluĭ avem cinste a o arĕta Excelenţeĭ tale, ca să bine-voiţĭ a i se da un paşaport de la Excelenţa ta, ca să pótă merge. — 1811 Maiŭ 19.

Cod. LXVI, fila 98.

Anexa No. 17.

Excelenţa Şteter.

Că după însciinţarea ce a luat Cutuzov pentru ómeniĭ ce se prinde la drum făr'de răvaş de drum şi se află sudiţĭ, poruncesce ca pe aceĭ ómenĭ să se trimiţă la cetatea Brăileĭ, pentru trebuinţa ce este, fiind-că aceĭ ómenĭ se trimetea la alte cetăţĭ. — 1811 Maiŭ 19.

Cod. LXIII, fila 49 v.

Anexa No. 18.

De la întâiul Divan.

La Divan a jăluit Medelnicerul Alexandru Vilara, că de câtă-va vreme aflându-se bolnav n'a putut dobândi nicĭ un folos cu căutarea dohtorilor de aicĭ şi se rógă a i se da voĭe, cu soroc de patru cincĭ lunĭ, a trece peste hotar; acéstă rugăciune avem cinste a o arĕta Exelenţeĭ tale. — 1811 Iulie 2.

Cod. LXVI, fila 116.

Anexa No. 19.

Regula pas-porturilor.

Către Escelența Sa Domnul Gheneral-maior i cavaler Repninschi.

De la întâiul Divan și Comitet.

Cu cinste facem aretare Escelenţeĭ Tale, că luarăm însciinţare de la vătaful plaiuluĭ Prahova, cum că sudiţiĭ chesaro-crăesciĭ curţĭ ce merg de aicĭ în ţéra Nemţéscă nu iaŭ paşuşurĭ, nicĭ de la Spătărie, nicĭ de la poliţie, ci numaĭ cu paşuşurile cinstiteĭ Agenţiĭ trec peste graniţă în ţéra Nemţéscă, iar orânduială maĭ nainte aŭ fost într'acestaşĭ chip: toţĭ lŏcuitoriĭ ce vor să mérgă în ţéra Nemţéscă da chizăşie la Spătărie şi după acea chezăşie li se da rĕvaş de drum, care rĕvaş mergea la canţelariea Excelenţeĭ Sale Dumnéluĭ Gheneral viţ-prezident al Divanuluĭ, unde poprindu-se rĕvaşul Spătărieĭ, se da paşuşul Excelenţeĭ Sale; asemenea şi sudiţiĭ după ce luaŭ biletur̆ de la cinstitul consulat le ducea iarăşĭ la cenţelarie, unde poprindu-se, se da paşuş al Excelenţeĭ Sale viţprezidentuluĭ şi fiind-că cu ne urmarea într'acestaşĭ chip póte să se întêmple multe pricinĭ, de aceea dar nu lipsim a arĕta Escelenţeĭ Tale, ca să bine-voescĭ a se pune în lucrare acel nizam, făcêndu-se cunoscut şi cinstiţilor consulaţĭ, saŭ cum veĭ bine-voĭ Excelenţa Ta, vom avea cinstit respuns. — 1812 April.

Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, vel vist.

Cod. LXVI, fila 207.

Anexa No. 20.

Către Repnischi.

Avem cinste a arĕta Escelenţeĭ Tale că Dumnéluĭ biv vel Vornicul Iordache Slătinénul prin jalba către Divan a făcut arĕtare, că avênd patimă de bólă şi mergênd tot spre slăbiciune, voesce a se duce la băĭ în ţéra Nemţéscă pentru a se căuta şi se rógă a í se da slobodenie să mérgă împreună cu fiul Domnieĭsale Costache i doue slugĭ şi un vizitiŭ, a căruia cerere nu lipsim a o face cunoscută Excelenţeĭ Tale, ca de veĭ bine-voi Excelenţa Ta, să se de cinstită poruncă de slobodenie a se duce şi iarăşĭ a se întórce, pentru care vom avea cinstit respuns de urmare. — 1812, April 17.

Cod. LXVI, fila 212.

Anexa No. 21.

Către Repninschi.

Avem cinste a arĕta Excelenţeĭ Tale, că Dumnéluĭ biv vel Slugerul Fotache Ştirbeiŭ prin jalbă către Divan ne-aŭ făcut arĕtare, cum că avênd patimă de bóla hronică, atât Dumnéluĭ cât şi Cocóna Dumniĭ-sale, şi ne putênd a se tămădui aicĭ, se rógă a i se da voie să mérgă în ţéra Nemţéscă, spre căutare împreună cu familia Dumniĭ-sale şi cu ḑece slugĭ bărbaţĭ şi femeĭ a căruia cerere şi rugăciune nu lipsim a o face cunoscută Excelenţeĭ Tale, ca de veĭ bine-voi a i se da acéstă sloboḑenie, să avem cinstit respuns al Excelenţeĭ Tale.—1812, Maiŭ.

Isaac Ralet, *Barbu Văcărescu*, *vel Vist.*

Cod. LXVI, fila 220.

Anexa No. 21 bis

Către gheneral Şteter

Inşciinţăm Excelenţeĭ Tale, că Hagi Angheli, Hagi Teodorache Alexandru Iacomi Nicolau, Iacomi Lirovicĭ, neguţătoriĭ din Bucurescĭ prin jalba Divanuluĭ arată cum că la 28 ale trecutuluĭ Februar aŭ plecat de aicĭ 6 neguţătorĭ anume Hagi Mihale Angheli, Hagi Pandele Ianache, Hagi Aslanoglu, Hagi Bali Partenie, Ivanovicĭ Murat, Hagi Iacome cu două slugĭ, cu paşaporturĭ, ca să mérgă la Odesa şi aŭ mers până la Galaţĭ, unde aŭ schimbat paşaportul până la Bender, şi acolo primindu-li-se paşaportul de bun, li s'aŭ schimbat până la Odesa şi când s'aŭ pogorît să trecă Nistrul, ispravnicul de Bender fiind şi vameş le-a cerut să le vadă amanetурile şi vĕḑênd că aŭ găsit la eĭ numaĭ banĭ turceştĭ, şi caragroşĭ la unia şi asignaţiĭ i-aŭ apucat să plătéscă vamă pentru baniĭ de argint câte treĭ la sută, eĭ şi sciind că vamă la banĭ orînduită nu este, s'aŭ împotrivit să dea; numitul ispravnic i-aŭ pus la închisóre şi i-aŭ ţinut 20 de ḑile. După ce aŭ vĕḑut că mijloc ca să ia banĭ, de la dênşiĭ nu este, acel ispravnic aŭ insciinţat la Excelenţa Sa Senatorul la Iaşĭ, că s'aŭ prins nisce ómenĭ cu o sumă de banĭ şi se teme că vor fi ómenĭ rĕĭ făr de a arĕta că sunt neguţătorĭ ce merg la Odesa cu paşaporturĭ şi aşa Excelenţa Sa Senatorul aŭ dat poruncă de i-aŭ trimis la Iaşĭ şi dinaintea Blagoviştenillor se află la închisórea poliţieĭ de acolo fără de a fi întru nimic vinovaţĭ; maĭ vêrtos că baniĭ ce s'aŭ aflat lângă dênşiĭ sunt maĭ mulţĭ străinĭ daţĭ de alţĭ amanetarĭ să-'i ducă la Odesa; ci fiind căcĭ acolo sunt streinĭ şi n'aŭ cine umbla pentru dênşiĭ, iar aicĭ uniĭ dintr'ênşiĭ sunt familiştĭ cu neveste şi copiĭ şi ceĭ iscăliţĭ în jalbă daŭ chezăşie la Divan că de nu va fi ómenĭ bunĭ şi va eşi pe urma lor vre-o pricină, eĭ să rĕspundă, să rógă a se însciinţa din partea Excelenţeĭ Tale, Excelenţeĭ Sale senatoruluĭ, aĭ slobodi de la inchisóre, să'şĭ pótă căuta de pagubă şi neguţătoria lor, a nu se pricinui stingere şi sărăcie; nu lipsim dar după datorie a face cunoscută jalba şi cererea numiţilor neguţătorĭ de a se face cuviinciósă îndreptare. — 1811, Aprilie 26.

LXVI fila 89 v.

Anexa No. 22, (Tom. IX. pag. 377)

De la Divan. Către Ispravnicĭ.

Se face Dumnévóstră în scire, că Măria Sa prea Inălţatul Feld-mareşal prinţip Prozorofschi, de la 11 ale lunĭ aceştia, aŭ primit notă la Divan, arĕtând că Impărătéscă armie Rusésca avênd trebuinţă de caĭ, din porunca prea Inălţatuluĭ Impĕrat, este ca se cumpere caĭ din ţéra Moldoviĭ, i din ţéra acésta a Valahieĭ, de oficbialĭ ce într'adins sunt orânduiţĭ, ca să se împlinéscă cum maĭ în grabă trebuinţa acésta, cărora orânduiţĭ oficbialĭ li se întâmplă mare zăticnire, de către alţĭ streinĭ cumpĕrătorĭ de caĭ, ce sunt *veniţĭ din Austria, de la Prusia şi de la Sacsonia,* şi ca să se înlesnéscă trebuinţa acésta a cumpĕrăreĭ de caĭ, poruncesce Măria Sa Feld-mareşalul să se deie în scire de obste tuturor lŏcuitorilor dintr'acéstă ţéră, ca maĭ ântâiŭ să vîndă caĭ pentru ostirile Rusescĭ, căcĭ de către acestea ostiriĭ este apĕrat pămîntul acesta; al doilea căcĭ de acum înainte póte să se lase în tótă bunătatea luĭ, şi al treilea ca preţu ce se va plăti pentru caĭ, nu va fi maĭ puţin decât al cumpĕrătorilor streinĭ şi în cea de pe urmă, că Divanul să pue tótă silinţa şi prin cuvinciósele mijlóce, se deie mîna de ajutor orânduiţilor cumpĕrătorĭ de caĭ pentru ostirile Rusescĭ; după care acéstă poruncă iată şi Divanu nu lipsi a porunci Dumnévóstră, ca pe de-o parte să daţĭ îndată de scire căpitanilor de pe la marginile ţĕriĭ, i vătaşilor de pe la plaiurĭ, arĕtându-le că de acum înainte caiĭ sunt opriţĭ a nu eşi de vîndare afară din ţéră, dîndu-le şi straşnice poruncĭ, ca să orânduiască paznicĭ pe la drumurile de margine şi pe la potecĭ, să nu îngăduéscă a eşi afară peste hotarele ţĕriĭ la altă ţéră măcar un cal de vîndare, pe de altă parte numaĭ decât să publicarisiţĭ Dumnévóstră, prin zapciiĭ plăşilor şi prin vataşĭ de plaiurĭ, porunca acésta la Egumenĭ de pe la mŏnăstirĭ, i la boerĭ şi boerinaşĭ, i la neguţătorĭ şi la toţĭ lŏcuitoriĭ de obste aĭ judeţuluĭ, arĕtându-le că orĭ cine vor avea caĭ de vêndare, să nu se îndrăznéscă a vinde la nescaiva cumpĕrătorĭ strĕinĭ din altă ţéră, ci maĭ întâĭ să vîndă la oficbialiĭ Rusescĭ, ce sunt orânduiţĭ a cumpĕra caĭ, până ce vor împlini suma cea trebuinciósă şi apoĭ la lŏcuitorii pămîntenĭ de aicĭ, căcĭ orĭ carele, şi verĭ de ce tréptă va fi, nu va păzi porunca acésta, se scie că fórte straşnic se va pedepsi, şi de primirea şi urmarea acestiĭ porunci, să aibă Divanu respuns. — 1807, Dechembre 22.

Cod. LIV, fila 210.

Anexa No. 23.

Raportul către Gheneral Engelhart, de la întâiul Divan și Comitet.

Cu cinste aŭ primit Divanul predlojenia Escelenţeĭ-Tale, de la 9 ale acesteĭ următóre lunĭ sub No. 2117, prin care ni să vestesce porunca ce aŭ dat la tótă armia Prea Inălţatul Domn întâiŭ Comandir al armieĭ, cavaler Petru Ivanovicĭ Bagration, că pacea ce s'aŭ făcut între Franţa şi Austria s'aŭ încheiat şi cu curtea Rusieĭ şi că după osebită însciinţare, ce aĭ primit Escelenţa Ta şi de la Escelenţa-Sa Sfetnicul de taină, senatorul şi cavalerul Kuşnikov, ni să dă însciinţare, cum că de acum înainte nu maĭ este nicĭ o oprire o merge mărfurĭ de aicea în Austria, seaŭ a veni de acolo aicĭ, ce sunt slobode şi nepoprite; pentru care ni se şi poruncesce, a publicarisi acésta tuturor de obstie, spre a fi sciut, că graniţa Austrieĭ este deschisă, precum aŭ fost şi maĭ înainte vreme. De care acéstă bună vestire cu toţiĭ bucurându-ne, pe dată am şi făcut publicaţiĭ, către toţĭ Ispravniciĭ de obstie, însă sciut fie Excelenţeĭ Tale, că din pricina multelor podveḑĭ şi *traşporturĭ* (transporturĭ), ce sunt vĕḑute asupra lŏcuitorilor, maĭ vêrtos acum într'acéstă vreme, când cu grabă se cere suma carelor, ce este sciută Escelenţeĭ Tale, vitele s'aŭ împuţinat şi pentru ca nu care cum-va şi cu pricina sloboḑenieĭ mărfurilor peste hotar, să năvălésca a trece neguţătorĭ şi alţiĭ, cu vite de aicĭ şi caĭ înlăuntru pentru ţéra Nemţéscă şi în urmă împuţinêndu-se vitele cu totul, să cercăm lipsa şi stenahorie la ne apăratele trebuinţe ale ostiriĭ Impĕrătescĭ, Divanul pe de o parte aŭ scris acum de o cam dată poruncí către vătaşiĭ plaiurilor, ca boĭ, caĭ şi zacherelele să nu se îngăduéscă pe nimenĭ a scóte din ţéră afară peste hotar; ear pe de altă parte o facem cunoscută acéstă Escelenţeĭ-Tale şi ne rugăm, că de va bine socoti să se întăréscă şi de către Escelenţa Ta acéstă poruncă, spre a fi poprit să nu să scótă de mine afară din ţară pes e hotar zacherele, boĭ şi caĭ. Pentru care să avem şi cinstit rĕspunsul al Excelenţeĭ-Tale, de urmare la acésta. — 1809, Decembre 10.

Cod. LXI, fila 42.

Anexa No. 24. (Tom. IX. pag. 578)

De la Divan.

Coradin neguţătorul franţuzul, dând jalbă la cinstitul Comisariat a chesarocrăescii Curţĭ a Franţieĭ, aŭ făcut arĕtare, că astă vară la întorcerea Impĕrătescilor ostirĭ în ţéră, Dumnéluĭ vel Vist. Costandin Varlaam aflându-se Caimacam l'aŭ izgonit de aicĭ cu cuvênt că ar fi fost *Ipoptos*, şi ar fi avut corispondinţă printr'ascuns cu Franţezi şi cu Turciĭ în vreme de resboiŭ, şi din pricina acésta ḑice numitul *Coradin*, că i saŭ întâmplat pagubă de o sumă de banĭ, atât adecă din lucrurile negoţuluĭ sĕŭ, ce s'aŭ repus şi s'aŭ stricat, cât *şi danispeze interese* şi cere împlinire de la maĭ sus numitul boer de tóte pagubile câte ḑice că i s'ar fi pricinuit dintr'acésta, care prin deosebită fóie le aŭ arĕtat a căruia arĕtare adeverindu-se din cancelaria cinstituluĭ Comisariat, s'aŭ şi trimis la Divan spre a se face scumpă cercetare asupra dreptăţiĭ, precum se va dovedi că este; pentru care Divanul urmând după a sa datorie, prin note în scris aŭ însciinţat Excelenţiĭ Sale Ghinăral Miloradovicĭ, făcênd însă întrebare de aŭ fost acésta isgonire a numituluĭ din porunca Excelenţieĭ Sale, precum Dumnéluĭ vel Vistier aŭ provalisit la Divan înaintea nóstră şi Excelenţa Sa iarăş prin notă în scris aŭ rĕspuns Divanuluĭ, că chiar prin voinţa Excelenţiĭ Sale Dumnéluĭ Vistier aŭ făcut acésta urmare şi încă s'aŭ arĕtat cu óre-care nemulţămită ḑicênd, că Dumnéluĭ i-aŭ dat aralâcu să şaḑă maĭ mult peste cea ce hotărîse Excelenţa Sa; drept aceea, spre apĕrarea Dumnéluĭ vel Vist. Constandin Varlaam de pêra jăluitoruluĭ Coradin, i saŭ dat acéstă carte a Divanuluĭ, arĕtătóre de tóte dreptăţile Domniĭ-sale asupra pricineĭ, dându-i-să drept sinet şi maĭ sus numita notă a Excelenţieĭ Sale Ghenaral Miloradovicĭ. cu lét 1808, April 4.—1808, April 11.

D. Mitropolitu Iosif Argeş, Constandin Buzeu, Manolache Ban, Constandin Ghica Ban, Constandin Filipescu, Ştefan Văcărescu, Barbu Văcărescu, Istrate Creţulescu, Constandin Bălăcean, vel Logofĕt Dimitrache Ghica, Grigore Filipescu.

Cod. LIV, fila 322 verso.

Anexa No. 25.

Le lieutenant général Miloradovitz, au respectable Divan de la Vallachie.

A l'égard de la prière de Coradin de ce qu'il a été exilé de la ville, j'ai l'honneur d'avertir le Divan, que c'est moi qui ai prévenu le vistiar Varlaam de l'éloigner de la ville au plus tôt possible et sans un moindre délai. M^r le Vestiari Varlaam en exécutant la dessus *ma volonté*, lui a pourtant donné plus de temps qu'il n'en fallait pour partir. *J'ai agi de même avec tous ceux dont la conduite me déplaisait.*

Lieutenant général Miloradovitz. Bucarest, 4 Aôut 1808.

Cod. LIV, fila 320.

Anexa No. 26.

De la generalul Kuşnikoff, către Divanul Valachieĭ.

După porunca ce am primit de la luminatul Domn, general Feld-mareşal cnéz Prozorowski, în care arată cum că Divanul nu vrea să priméscă de la ostirile Impĕrătescĭ baniĭ ceĭ turcescĭ, carĭ aŭ fost schimbaţĭ, în ţéra, ce maĭ înainte era leşéscă, care banĭ înlăuntru sunt maĭ bunĭ de cât aceia, carĭ maĭ înaintea acestora ămbla în ţéra acésta. După care poruncă iată alăturez lângă acésta adevĕrată copie, ear pentru maĭ multă înfăţişare a Divanuluĭ la acéstă rea urmare, trimit şi tălmăcirea cărţiĭ, ce aŭ primit *şeful* de la *Tverskoy Dragunskoy polku*, Dumnéluĭ Polcovnicul Beardeev, de la Ispravnicul Prahoveĭ Sĕrdarul Cocorăscul, în care arată, cum că Divanul ne primind aceştĭ leĭ şi ceĭ ce aŭ trimis el la Visterie i-aŭ întors înapoĭ, pentru acésta nicĭ el nu póte lua aceşti leĭ. După care urmare nicĭ lŏcuitoriĭ nu vor să-ĭ priméscă.

Dupĕ acéstă poruncă în scris a Dumnéluĭ maĭ mareluĭ Comandir al armieĭ, eŭ cu străsnicie întăresc Divanuluĭ, ca nicĭ de cum să nu să lepede de primirea acestor leĭ turcescĭ. Şi pentru acésta, să scrie şi turor Ispravnicilor dupe la judeţe, cum şi tuturor lŏcuitorilor, prin publicaţie să se dea de scire, ca să-ĭ priméscă, maĭ vêrtos, că primind Divanul acestĭ leĭ în Visterie, póte să-ĭ dea iarăşĭ la Comisia Comisariatuluĭ, de unde se daŭ, la Comisia proviantuluĭ iar cât că aŭ îndrăsnit Divanul de n'aŭ primit acéstă monetă, eŭ cer să-mĭ rĕspunḑă pentru ce pricină anume? — 1809, Martie 19.

Intâiul Divan şi Comiter, la 1 April 1809, adecă tocmaĭ după aprópe 2 sĕptemânĭ, se decide a trimite copiĭ după acéstă poruncă a preşedinteluĭ Divanuluĭ Kuşnikof pe lângă pitac către toţĭ Isprăvniciĭ, ca să se conformeze acestuĭ ordin «dând poruncă şi la toţĭ de obşte în judeţ, spre a le fi sciut slobodenia ămbletuluĭ acestor banĭ».

Cod. LVI, fila 60 verro.

Anexa No. 27, IX pagina 579.

Serghie Kuşnikov scrie în 6 Maiŭ 1809 către Gheneralul maior Engelhart

Luminarea sa Gheneralul Feld-mareşalul maĭ marele Comandir al Armieĭ, Cnézul Prozorovski, după arĕtarea ce am făcut eŭ într'aceeaşĭ vreme mergênd şi nota agentuluĭ austriacesc a Dumnéluĭ Brenier pentru moneta turcéscă, ce aŭ eşit acuş, care Austrieniĭ nu vor s'o priméscă, trimeţêndu se copie după respunsul ce aŭ dat Dumnéluĭ Agentuluĭ, după cum într'acésta se cuprinde, aŭ bine-voit să o trimită la mine şi prin mijlocirea Excelenţiĭ Sale să arĕţĭ cinstituluĭ Divan, ca toţĭ baniĭ ce să află la neguţătoriĭ austriacescĭ să-i priméscă şi în locul acelor banĭ, după puterea şi suma ce va avé Divanul în act, ear maĭ sus numiţiĭ leĭ, ce vor lua de la Anstrienĭ, póte Divanul să-ĭ aibă de trebuinţă a-ĭ da oştenilor pentru *porţiónele* cărniĭ, ce este orînduită, cum şi pentru suma banilor, ce se cade să-'ĭ dea pentru spitalurĭ. — 6, Maiŭ 1809.

Semnat: *Serghie Kuşnikof.*

Generalul Engelhart la 12 Maiŭ comunică în copie Divanuluĭ nota luĭ Kuşnikof, spre întocmaĭ urmare.

Cod. LXI, fila 9 vero.

Anexa No. 28.

De la Divanul principatuluĭ ţĕriĭ Rumânescĭ către boeriĭ Ispravnicĭ de judeţe.

Fiind că preţul galbinilor olandezĭ din poruncă s'aŭ suit talerĭ 10, precum este sciut, aŭ luat Divanul pliroforie, că uniĭ din neguţătoriĭ de aicĭ pământenĭ şi sudeţĭ, din lăcomie porniţĭ fiind, aŭ început de strîng necontenit baniĭ de argint de prin ţéră schimbându-ĭ cu galbinĭ şi îĭ trec decindea în ţéra turcéscă, unde fiind că preţul galbinilor ămblă câte talerĭ 9 îĭ schimbă earăşĭ acolo aceĭ banĭ de argint şi strîngênd galbenĭ îĭ aduc aicea de fac earăşĭ zaraflic ce s'a ḑis maĭ sus, care acésta de se va maĭ urma câte va ḑile ne temem că vor lipsi cu totul baniĭ din ţéră ceĭ de argint şi în urmă se va pricinui fără îndoială o mare zeticnire şi smintélă la alisverişul noroduluĭ. De aceea dar, pentru ca să se pótă întâmpina o acest fel de urmare pricinuitóre de *discoliĭ* şi *stenahoriĭ* simţitóre către obste, poruncesce Divanul Dumnévóstră, să daţĭ straşnice poruncĭ pentru acésta tuturor căpitanilor de marginĭ, polcovnicilor, vătaşilor de plaiŭ, zapciilor şi tuturor altor slujbaşĭ aĭ judeţuluĭ, ca să fie cu luare aminte pentru acésta, să nu care cum-va şi niscaĭ neguţătorĭ din ceĭ carĭ prin voie dată de aicea merg la ţéra turcéscă, să aibă lângă dênşiĭ sumă de banĭ de argint tăinuiţĭ, afară numaĭ de 10, cel mult 20 talerĭ pentru trebuinţa cheltueliĭ sale. Asemenea şi verĭ la ce neguţător sudit saŭ pămêntén, ce iarăşĭ prin voie dată va trece marfă în ţéra turcésca, să se caute de către orênduiţiĭ paznicĭ a nu fi niscaĭ-va banĭ de argint tăinuiţĭ într'acea marfă, ér câţĭ banĭ se va găsi tăinuiţĭ asupra celuĭ trecător de cindea maĭ mult decât taleri 20, tótă ceea-l-altă sumă să se facă controbond şi să se trimită la Divan; de care s'aŭ dat şi poruncile Excelenţeĭ Sale, Gheneraluluĭ Comandir, către toţĭ ofichialiĭ, ce sunt cu ostirĭ de paza de margine. Fiţĭ dar şi Dumnévóstră maĭ cu luare aminte, ca la o trébă delicată ce este.

Deosibit să poruncesce, Dumnévóstră Boerilor Ispravnicĭ aĭ judeţuluĭ, să scóteţĭ copiĭ după acéstă poruncă, să-o trimiteţĭ la vătafiĭ plaiuluĭ, scriindu-le de a păzi şi a urma cu tótă străşnicia şi pentru că aŭ primit'o şi ca va păzi si o va urma, să dea vătaful plaiuluĭ adeverinţă, care adeverinţă să-o trimiteţĭ la Divan, spre a nu avé în urmă cuvênt că n'aŭ sciut porunca. — 1808 Iunie 8.

Cod. LVI, fila 13, 14 verso.

Anexa No. 29.

Publicaţiĭ pentru a fi galbenul Olandez talerĭ 10.

Fiind-că astă-ḑĭ la 7 ale acesteĭ lunĭ Iulie am primit Inalte Poruncĭ de la Măria Sa principul Prosorofschi i de la Excelenţa Sa General Kusnicof presidentul Divanuluĭ, prin care însă face cunoscut, că după cercare ce s'aŭ făcut monedelor de banĭ ce se poliftisesc de ămblă aicĭ în ţéră, s'aŭ găsit la rublele Rusescĭ după argintul ce aŭ într'însele âmblă leĭ turcescĭ treĭ, după cum s'aŭ publicuit; aşa dară galbenul Olandez după aurul ce are într'însul ămblă cu leĭ turcescĭ 10 şi ni se poruncesce, ca să facem cunoscut la toţĭ de obşte, ca într'acestaş chip să urmeze luatul şi datul galbenilor Olandezĭ atât aicĭ, cât şi în Moldova, la orĭ-cine; poruncesce dară Divanu, să facem cunoscut la toţĭ de obşte, şi să daţĭ poruncă de a se urma într'acest chip ămbletul galbinilor Olandezĭ. — 1808, Iulie 7.

Cod. LV, fila 59.

Anexa No. 30.

17 cărţĭ la 17 judeţe, 1 la Divanul Craioveĭ pentru cursul galbinilor.

Se face Dumnévóstră în scire, pentru rîndul galbinilor, că porunca Excelenţeĭ Sale general Kuşnikoff, presidentul Divanuluĭ este ca să ămble galbeniĭ ceĭ veneticĭ în preţ de talerĭ 10 şi parale 10, aceia aurstriacescĭ orĭ împĕrătescĭ câte talerĭ 10 şi parale 35, iar aceĭ olandezĭ câte talerĭ 10, precum s'aŭ hotărît, ci dară îndată ce veĭ primi porunca acéstă, numaĭ decât să-o publicarisiţĭ în tot judeţul la toţĭ de obşte, iar pe altă parte să-şi îngrijiţĭ spre a se urma cursul galbinilor întocmaĭ după poruncă, dând nizam celor neguţĕtorĭ a fi întocmaĭ următorĭ. — 1808. Septembre 29.

Anexa No. 31. (Vol. IX pag. 581).

De la Divan.

Fiind-că mulţĭ dintre negustoriĭ din têrg s'aŭ jăluit la Divan, că uniĭ din lŏcuitorĭ streinĭ şi pamêntenĭ merg în têrg pe la prăvăliĭ de cumpără marfă de puţin preţ, care marfă o plătesc pe la negustorĭ cu galbenĭ, şi le cer ca să li-se întórcă înapoĭ rĕmăşiţa în banĭ de argint, şi negustoriĭ ne avênd să le dee rămăşiţa din pricină că este lipsă de monedă de argint, iaŭ ne plătit acel puţin lucru de marfă ce'l cumpĕră, din care pătimesc negustoriĭ multă supĕrare, care acéstă urmare fiind zătignitóre la curgerea alişverişuluĭ şi ne suferit la dreptate, Divanul poruncesce Dumi'ale frate vel Spătar, să *daĭ Nizam* de a nu se maĭ face acest feliŭ de supĕrare lŏcuitorilor, poruncind că numaĭ ceĭ ce vor cumpăra marfă de preţ maĭ mare până la talerĭ 2 şi 3, saŭ şi maĭ mult, şi vor da galbenĭ pentru plata aceleĭ marfe, aceia numaĭ să aibă cuvênt a cere se li-se întórcă rĕmăşiţa în banĭ de argint, dar ceĭ carĭ vor cumpăra marfă cu măranţéua, de vre-o câte-va parale, măcar şi în preţ până la un leŭ şi vor vrea să plătéscă acest puţin lucru de marfă în galbinĭ, cea ce când negustoriĭ nu vor primi de a lor bună-voie să le dee rĕmăşiţa în argint, să nu fie nicĭ de acum volnicĭ *a pretenderisi* nicĭ să fie slobodĭ a face negustorilor supĕrare, luându-le marfa fără plată, saŭ măcar stându-le în spinare şi cerându-le monedă de argint, pentru că ne fiind banĭ de argint cu îndestulare în mânele lŏcuitorilor, nu este cu cale să se îndatoreze negustoriĭ să schimbe pentru fieş-ce *bagatelă* banĭ de argint în galbenĭ, afară numaĭ când, precum s'aŭ ḑis, de bună voĭe i vor primi însuşĭ eĭ, căcĭ apoĭ lipsa de monedă în argint se va mări şi maĭ mult şi rĕul va fi maĭ mult simţit de toţĭ de obşte.— 1808, Iulie 19.

Asemenea pitac s'aŭ făcut şi la Agie.

Cod. LVI, fila 66.

Anexa No. 32.

Notă la Enghelhardt, de la Intâiul Divan.

«Cu cinste facem arĕtare Excelenţeĭ Tale, că după înălţarea ce s'aŭ făcut acum cursuluĭ galbenilor, talerĭ 12, şi a rubleĭ talerĭ 3 şi banĭ 72, aŭ început a se ivi prigonirĭ între neguţătorĭ şi alţĭ lŏcuitorĭ de aicĭ, adică uniĭ avênd banĭ împrumutaţĭ şi plinindu-li-se sorocul maĭ înainte de 20 de ḑile ale luĭ Septembre, precum şi alţiĭ ce aŭ avut banĭ făr'de soroc, adică orĭ-când îĭ vor cere şi cerêndu-ĭ maĭ înainte de 20 ale luĭ Septembre, nu li s'aŭ plătit de către datoriilor. Acum cer aceĭ datorĭ a le plăti cu cursul cel de acum, iar creditoriĭ împotrivă nu primesc, cerênd galbenul şi rubla cu cursul ce ămblă maĭ înainte de 20 a le luĭ Septembre. Pentru care acestea făcênd Divanul chipzuire prin sfat de obşte, aŭ găsit cu cale, că ceĭ ce aŭ fost datorĭ cu soróce împlinite maĭ înainte de Septembrie 20, şi n'aŭ vrut atuncĭ să-şĭ plătéscă datoria, să fie datorĭ după dreptate a plăti tot cu acel curs ce ămbla atuncĭ galbenul olandez şi rubla. Care acéstă orânduială este următóre porunceĭ luminăţieĭ Sale maĭ mareluĭ Comandir şi a Excelenţeĭ Sale senatoruluĭ, care se înţelege că într'adins s'aŭ publicarisit înaintea orânduituluĭ soroc de la Septembre 20, ca să aibă vreme ceĭ ce vor fi avut aliş-veriş, între eĭ să se desfacă, după cursul ce se urmà atuncĭ».

Divanul cere respuns aprobator.

Cod. LXVI, fila 38.

Anexa No. 33.

Publĭcaţiĭ la tóte judeţele, i la Divanul Craioveĭ, i la ţinutul Brăileĭ la Spătărie, i la Agie, i la vel Vameş ot carvasara, şi la starostea za neguţătorĭ, pentru moneda de argint ruséscă, i de argint turcéscă, a nu trece nimenĭ peste graniţă i bangoţedule streine că nu este slobod a aduce nimenĭ aicĭ în ţéră. — 1811, Martie 11.

Cod. LXV, fila 63.

Din poruncile ce după voinţa celor maĭ marĭ stăpânitorĭ s'aŭ publicarisit maĭ înainte de către Divan, urméză să fie sciut Dumnévóstră, că este straşnic poprit a nu se scóte din Valahia peste graniţă monedă de argint ruséscă, nicĭ a se strica aicĭ în ţéră unde-va topindu-se şi făcêndu-se dintr'însa argintăriĭ; acum aŭ venit de iznóvă predlojenie la Divan de la Excelenţa Sa Domnul viţ prezident gheneral-maior i cavaler Şteter, scrisă de la Martie 4 cu No. 991, coprindĕtóre, că din prea înălţată poruncă împĕrătéscă, este straşnic poprit, ca nicĭ de cum monedă de argint ruséscă să nu se scóţă de nimenĭ din Valahie peste graniţă nicăirĭ, nicĭ cea maĭ puţină sumă, nicĭ de faţă nicĭ pe ascuns, afară numaĭ în Moldavia unde este slobodă trecerea aceştiĭ monede. Asemenea este poprit ca bangoţedule streine să nu se aducă nicĭ de cum de nicăerĭ şi de către nimenĭ, nicĭ să aibă trecere aicĭ în ţéră, afară numaĭ de asignaţiile împĕrătescĭ rusescĭ. Decĭ Divanul închipuindu-se la coprinderea maĭ sus numiteĭ predlogeniĭ, scrie Dumnévóstră, ca îndată ce veţĭ primi acéstă poruncă, să publicarisiţĭ în tot judeţul Dumnévóstră, acéstă poruncă arĕtând că cel ce se va prinde ispitindu-se, orĭ să trécă monedă ruséscă de argint peste graniţă, afară numaĭ în Moldavia unde este slobodă, saŭ să o strice aicĭ cu topitu', saŭ să aducă hârtiĭ de banĭ saŭ bangoţedule streine, afară din asignaţiile împĕrătescĭ rusescĭ, acela va cădea sub straşnică respundere şi pedépsă şi se va *confiscui* şi suma de banĭ cu care se va prinde că s'aŭ ispitit să facă înpotriva aceştiĭ orânduelĭ urmare.

Asemenea nu va remânea fără cuviinciósa pedépsă şi dregătorul acela, orĭ vĕtaf de plaiŭ, saŭ vameş, saŭ ispravnic, printr'a căruia şchele, cu scire saŭ făr'de scire, se va scóte peste graniţă monedă de argint rusécă în afară nu maĭ în Moldavia, unde este slobod, saŭ se va aduce înăuntru bangoţedule streine.

Décă se va trece făr'de scirea aceluĭ dregător va fi pedepsit maĭ uşor, pentru neprivigherea luĭ, iar de se va trece cu a luĭ scire va fi întru asemenea osândă ca şi cel ce va scóte moneda şi dat în judecată de criminal, iar dregătoruluĭ aceluia, orĭ vĕtaf, saŭ vameş, carele va prinde pe cine-va urmând înpotriva aceştiĭ poruncĭ, orĭ cu scóterea de monedă ruséscă de argint peste graniţă, unde nu este slobod, saŭ cu aducerea de bangoţedule streine, din suma aceea ce va prinde are să i se dee şi luĭ spre resplătire o a patra parte, iar cea-l'altă are să se *confiscuiască*.

Numaĭ în pitac către Aga şi Spătar şi în poruncile Ispravnicilor: «ci dar să însciinţaţĭ Dumnévóstră, ca să se păzéscă acéstă poruncă, făr'de a i se face urmare împotrivă, făcênd-o sciută prin publicaţie către vameşĭ, către vătaşĭ de plaiŭ, către zapciĭ, şi la toţĭ lŏcuitorii de obşte din judeţ; asemenea s'aŭ făcut publicaţie şi pentru moneda de argint turcéscă.

Cod. LXV, fila 63.

Anexa No. 34.

Poruncile ce s'aŭ făcut către toţĭ vataşiĭ de plaiŭ pentru moneda de argint rusécă, i de argint turcéscă, i hârtiĭ de banĭ şi bangoţedule streine.

Fiind-că de iznóvă aŭ venit predlojenie la Divan de la Excelenţa Sa Dumnéluĭ viţ prezident gheneral maior i cavaler Şteter, scrisă de la 4 ale luneĭ acestia, după porunca ce aŭ primit Excelenţa Sa de la Dumnéluĭ senatorul, coprindĕtóre, că din prea Inălţata poruncă împĕrătéscă, este straşnic poprit, ca nicĭ de cum monedă de argint ruséscă, i monedă de argint turcéscă să nu se scóţă de nimenĭ din Valahia peste graniţă, nicăirĭ nicĭ cea maĭ puţină sumă nicĭ de faţă, nicĭ pe ascuns, afară numaĭ în Moldavia, unde este slobodă trecerea acestor monede; asemenea este poprit ca nicĭ bancoţedule streine să nu se aducă aicĭ nicĭ, de acum de nicăerĭ şi de către nimenĭ, nicĭ să aibă trecere aicĭ în ţéră, afară numaĭ din asignaţiile împĕrătescĭ rusescĭ, căcĭ cel ce se va prinde într'o urmare ca acésta, acela va cădea sub straşnică respundere şi pedépsă şi se va confiscui şi suma de banĭ cu care se va prinde, adică se va lua pe séma hazneleĭ împĕrătescĭ şi nu va remânea fără cuviinciósa pedépsă nicĭ dregătorul acela saŭ Ispravnicul, saŭ vameşul, orĭ tu vătaşe de plaiŭ, printr'a căruia schelă, orĭ cu scire, orĭ fără scire, se va scóte peste graniţă acest fel de monede de argint ce s'aŭ ḑis maĭ sus, orĭ a veni de dincolo bangoţedule streine, saŭ hărtiĭ de banĭ, de se va urma acestea făr'de scirea ta vĕtaşe veĭ fi pedepsit maĭ pe uşor pentru privigherea ta, iar de se vor urma cu a ta scire veĭ fi întru asemenea osândă ca şi cel ce le va urma acestea, cum şi dat în judecată la criminal, iar de veĭ prinde pe cinevaşĭ urmând împotriva aceştiĭ poruncĭ, din suma aceea ce veĭ prinde are să ţi-se dee şi ţie spre rĕsplătire-ţ o a patru parte, iar cea-l-altă are să se confiscuiască, cum s'aŭ ḑis maĭ sus; drept aceea îndată ce veĭ primi acéstă poruncă, numaĭ de cât să orânduescĭ ómenĭ harnicĭ şi credincioşĭ pe la locurile unde va fi trebuinţă, ca să păzéscă ḑiua şi nóptea cu privighere şi cu luare aminte, şi de aice înainte pe ceĭ ce vor veni aícĭ din Austria cu trebĭ negustorescĭ, orĭ cu mărfurĭ, saŭ şi făr'de acestea, cum şi pe ceĭ ce vor merge de aicĭ în Austria, să aibĭ aĭ căuta şi de veĭ găsi urmând împotriva celor maĭ sus poruncite, care sunt poprite a nu eşi de aicĭ din ţéră peste graniţă, cum şi de acolo aicĭ în ţéră, să-ĭ oprescĭ negreşit şi cât maĭ făr'de zăbavă să însciinţaţĭ Divanuluĭ numele aceluia şi cu felurimea acea de monedă saŭ hârtiĭ de banĭ, orĭ bangoţedule streine, ce se vor găsi la dênşiĭ, ca să eĭ poruncă de urmare, şi de primirea aceştiĭ poruncĭ cum şi punerea eĭ în lucrare, negreşit să aibă Divanul respuns.—1811, Marte 12.

Mitropolit Ignatie, Polcovnic Loghinof, Iosif Argeş, Radul Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manul vel Vist.

Cod. LXV, fila 62.

Anexa No. 34 bis

De la Divan, către Ispravniciĭ judeţelor, pe unde sunt plaiurĭ.

La..... ale următóreĭ s'aŭ trimis Dumnévóstră poruncă cu copiiĭ după predlojeniele Excelenţeĭ Sale Dumnéluĭ viţ prezidentuluĭ No. 992, 1162 şi 1164, pentru nizamul *monedeĭ*, adică ca monedă de argint ruséscă asemenea şi turcéscă să nu iasă nicĭ de cum afară din ţéră peste graniţă de cât numaĭ în Moldova unde este slobod, nicĭ să topéscă cea ruséscă de către cinevaşĭ aicĭ în pămêntul ţéreĭ, osebit ca bangoţedulile nemţescĭ nicĭ să se aducă în ţéră, nicĭ să aibă trecere; acum după isnóvă poruncă a celor maĭ marĭ stăpânitorĭ, vĕ poruncim cu străşnicie, ca să fiţĭ cu cea maĭ mare privighere asupra aceştiĭ madele să îngrijiţĭ a se împana fórte bine plaiurile cu străjĭ de ajuns, vrednice, cu privighere, ca să nu se facă nicĭ de cum împotrivă urmare, că veţĭ fi Dumnévóstră, respunḑĕtorĭ, de vreme ce stăpânirea vĕ însărcinéză desăvêrşit cu acéstă îngrijire şi după ce veţĭ împăna plaiurile vĕ poruncim ca cu dinadinsul să faceţĭ cercărĭ şi ispitirĭ, fără veste trimeţînd tiptil ómenĭ credincioşĭ, saŭ din cinovniciĭ judeţuluĭ, saŭ din boerinaşĭ, saŭ din mazilĭ, ca să facă iscodirĭ şi cercărĭ: de este cu putinţă să trécă cinevaşĭ peste graniţă, orĭ nóptea orĭ ḑiua, prin poteeĭ maĭ de lăturĭ, fără a prinde străjile acelea de veste, şi când veţĭ afla cu bune doveḑĭ că este prin putinţă a se face una ca acésta, să faceţĭ cea maĭ mare dojenire şi înputăciune vătafuluĭ de plaiŭ, pentru a sa neîngrijire si să siliţĭ ca să străjuiască maĭ bine potecile și granița, carele de va arĕta la acéstă vre o neîngrijire, saŭ neascultare, sĕ arĕtațĭ numaĭ de cât Divanuluĭ, ca să i se facă cuviinciósa pedépsă, iar de vețĭ găsi la iscodirea ce se va face, că trecerea peste graniță s'aŭ putut face din pricină că străjile aŭ fost adormite, pe acele streje să'ĭ pedepsițĭ cu bătaĭe, din coprinderea aceștiĭ poruncĭ; putețĭ înțelege cât de mare este acésta îngrijire, ce se lasă cu totul asupră-vĕ, ci dar vedețĭ să nu se facă vre-o tainică trecere de monedă prin județul Dumnévóstră, ca să nu pătimițĭ vre-o rușine. Și de primirea și urmarea porunciĭ aceștia să însciințațĭ Divanul. — 1811, Marte 24.

Cod. LXV, fila 66.

Excelența Enghelhard

Că senatorul poruncesce pentru talerĭ nemțeștĭ ce ămblă câte talerĭ 5, să ămble câte talerĭ 4 parale 5, iar nu maĭ mult.—1810, Decembre 22.

Cod. LXIII fila 26 v.

Dumnéta chir Teodosie Tomo, i Dumnéta chir Ioane Băltărețule, i Dumnéta chir Andreĭ plăpomarul și Dumnéta chir Gheorghe Jupaniotu, trebuință fiind a lua Divanul pliroforie cu ce preț aŭ curs fioriniĭ nemțeștĭ pe banĭ turceșcĭ de la 16 Septembre lét 1810 până la 15 Octombre lét 1810, să cercetațĭ și să arĕtațĭ Divanuluĭ în scris —1811, Septembre 29.

Polcovnic Loghinov, Radu Golescu, Isaac Ralet.

Cod. LXXV fila 126 v.

Anexe la Tom. IX, pag. 583.

Chrisovul Divanuluĭ pentru ridicarea vamiĭ la cele de mâncare în politia Bucurescilor.

(De la obstea Divanuluĭ principatuluĭ Valachieĭ).

Ințelepciunea, dreptatea și iubirea de ómenĭ a stăpânirilor ce oblăduesc țĕrĭ și noróde, nu se face vĕdită și mărturisită numaĭ prin alcătuirĭ de cuvinte, mângâitóre, ci când și chiar cu fapta lucréză bunătățĭ și obstescĭ folosurĭ simțitóre și pricinuitóre de înlesnire, de îndestulare și de îmbelșugare, maĭ vêrtos la cele ce sunt de trebuință și hrana sĕracilor; atuncea și oblăduirea este următóre voințiĭ și plăceriĭ Celuĭ de sus (de la care i s'aŭ dat stăpânirea și puterea) și supușiĭ, norodul aceĭ stăpânirĭ se fac cu adevărat fericițĭ prin lucrările înțeleptelor mijlóce ale aceĭ oblăduirĭ. Ca să fie dar oblăduirea Divanuluĭ acesteĭ țĕrĭ partașă acestor maĭ sus arĕtate treĭ darurĭ, n'aŭ contenit a pururea de a avé neadormită priveghere şi desĕvîrşită îngrijire pentru orĭ ce lucrare ar privi spre binele şi folosul obştieĭ (pe cât însă ne-aŭ fost cu putinţă, şi pe cât sciutele peristasis, iuţelile vremiĭ ne-aŭ slobodit) şi măcar că o pătimire rea care este vĕḑută că curge la obşte nu este trebuinţă a o tâlmăci prin multe cuvinte, de vreme ce chiar fiinţa aceĭ rĕutăţĭ de sineşĭ face vĕdit şi arĕtat mărimea rĕuluĭ şi felul vătămăriĭ ce pricinuesce; dar pentru căcĭ rĕul de care avem a cuvênta se găsesce rezimat la interesul stăpâniriĭ, şi asupra interesuluĭ se pot găsi, după vremĭ, multe felurĭ de pricinuirĭ, adică de obiceiŭ vechiŭ şi altele ca acestea; de aceea dreptatea şi iubirea de ómenĭ ne silesce, să arĕtăm aicea desluşit şi cu lesniciósă descoperire, atât rĕul ce curge, i pricina din care isvoresce, i felul vĕtămăriĭ ce pricinuesce, i înlesnirea mijloculuĭ îndreptăriĭ ce se găsesce, cum şi binele i folosul care dintr'acéstă îndreptare obştea dobândesce. Decĭ asupra rîvniĭ ce am ḑis că are Divanul pentru a supuşilor sĕĭ bună petrecere, şi asupra luăriĭ aminte ce se face pentru orĭ-ce pătimire a lor, vĕḑênd că de la o sémă de vreme încóce curge în tótă ţéra şi maĭ vêrtos aicĭ în politia Bucurescilor o mare scumpete, nu numaĭ la mărfurile ce vin din ţĕrĭ străine, ci şi chiar la acestea zaherele i legumĭ şi altele de ale mâncăriĭ, cum şi la cherestele, i până şi lemne de foc, care tóte acestea nu vin din niscarevaşĭ locurĭ depărtate şi streine, ci sunt pământescĭ, adică se fac aicĭ în ţéră şi se aduc spre vênḑare la oborul Târguluĭ-de-afară, cum şi în lăuntru, pe podurile şi uliţele politieĭ, care scumpete s'aŭ suit atâta, în cât cea maĭ multă parte de ómenĭ din lŏcuitoriĭ politieĭ fiind ceĭ maĭ mulţĭ sĕracĭ, cércă o cumplită pătimire de mare lipsă şi distihie nepomenită, neputêndu-şĭ întâmpina hrana cea din tóte ḑilele, care este o neapĕrată trebuinţă a vieţiĭ şi făr' de care nu este cu putinţă a trăi omul, căcĭ lipsind de la dênsul hrana şi încălḑirea, isprava acestora este mórtea. Pentru acéstă dar nesuferită pătimire a obştieĭ săracilor, chibzuit'am ca să vedem care este pricina din care isvoresce rĕul acesta? şi aflăm cu bună sémă, că ceĭ ce negotéză cu acestea, de nimic alt nu sunt silite a le vinde cu aşa scumpe şi nesuferite preţurĭ, de cât numaĭ şi numaĭ din pricina vămiĭ ce plătesc şi din pricina ruşfeturilor ce daŭ la uniĭ alţĭ dregătorĭ şi zapciĭ, cu care încărcându-se lucrul cel de vênḑare sunt siliţĭ şi eĭ al vinde cu preţ scump şi nesuferit, căcĭ pildă avem la acést oraş Câmpul-Lungul din sud Muscel, unde fiind-că, după privelighiul ce are din vechime, vama lipsesce cu totul, de aceea la oraşul acela apururea este îmbelşugare şi mare eftinătate la tóte ale mâncăriĭ, care se vênd în têrgul de acolo şi este ca de mirare că mulţĭ din neguţătorĭ cu mărfurĭ, i mulţĭ din ceĭ ce se negotiéză cu pescuirĭ pe Dunăre i de baltă, cum şi mulţĭ lŏcuitorĭ din părţile de la vale, se scólă de la baltă şi de la câmpiĭ şi ferindu-se tare a nu se abate la vre un têrg din aceste-l-alte oraşe ale ţeriĭ, se duc tocmaĭ la Câmpu-lung de-şĭ fac vênḑare, fiind-că acolo *nicĭ Agă, nicĭ polcovnic de têrg, nicĭ vătaf de pescarĭ, nicĭ vameş nu este, nicĭ Ispravniciĭ nu se amestică;* făcêndu-se dar cunoscut că acésta este pricina din care isvoresce réoa şi vĕtămătórea pătimire a sĕracilor şi ne maĭ putêndu-se *suferi jalnica strigare şi multa obidă a lor*, carĭ aud şi sciŭ, că în ţéra Moldoviĭ, *vecina* nóstră, ce aŭ fost şi este întru o credinţă, *într'o limbă şi într'o asemenea oblăduire ca noĭ, nicĭ la Iaşĭ, unde este cathedra scaunuluĭ stăpânireĭ, nicĭ la Focşaniĭ Moldoviĭ, carĭ sunt lipiţĭ de Focşaniĭ noştri, nicĭ în alte oraşe şi têrgurĭ ale aceleĭ ţĕrĭ, vamă la zaherele nu este*, am chibzuit ca să găsim înlesnirea îndreptăreĭ acestuĭ rĕŭ şi n'am aflat alt mijloc maĭ de sĕvêrşit, nicĭ altă înlesnire maĭ cuviinciósă, decât să se ridice şi să lipséscă aicĭ în politie cu totul vama acestor lucrurĭ, câte sunt de hrană şi de încălḑirea ómenilor. La care măcar că cu rĕdicarea vămiĭ acestor lucrurĭ urma să se pricinuéscă scădere şi pagubă la Visteria ţĕriĭ şi măcar că pentru mare trebuinţă ca acésta a obştieĭ cu cale şi cu dreptate este, că stăpânirea ţĕriĭ care este muma noroduluĭ, să sufere pentru binele şi folosul fiilor sĕĭ o puţină pagubă ca acésta, adică lipsa acestuĭ puţin venit ce-'l lua din vama acestor lucrurĭ, care acum se ridică, a nu se maĭ vămui, maĭ vêrtos că analogisindu-se suma care lipsesce cu suma ce se póte lua din adaosul care acum s'aŭ chibzuit a se adăoga la vama altor lucrurĭ, ce pe anume sunt arĕtate la catalogu vămilor acestuĭ an, este vĕḑut că stăpânirea nu numaĭ nu păgubesce nimic, ci încă cércă maĭ mult folos, pentru că rădicarea vămiĭ se face la pré puţine lucrurĭ, *adică numaĭ la ale mâncăriĭ şi la ale încălḑiriĭ* şi acéstă rădicare nu se face în tóte oraşele şi têrgurile ţĕreĭ, ci numaĭ aicĭ în târgul politieĭ, ér adăogirea vămiĭ celor-l-ante lucrurĭ se face nu numaĭ aicĭ în têrgul politieĭ, ci şi de obşte în tot coprinsul ţĕriĭ, din care adăogire fiind-că se face un folos care este destoinicit a împlini maĭ cu prisos lipsa vămiĭ acestor lucrurĭ şi din tótă ţéra, iar nu numaĭ din politie, de ertat este dar a se face rădicarea vămiĭ acestor lucrurĭ şi do prin tóte cele l-alte oraşe şi têrgurĭ ale ţĕriĭ. Dar numaĭ pentru năprasnicia acesteĭ vremĭ de rĕsmiriţă întru care ne aflăm, când curgătórele cheltuelĭ ale Vistieriĭ ţĕriĭ sunt şi grele fórte şi necontenite, de aceea s'aŭ găsit cu cale, că acum de o cam dată rădicarea vămiĭ acestor maĭ jos arĕtate lucrurĭ să fie numaĭ *aicĭ în têrgul politieĭ, ér nu în cele-l-ante oraşe şi têrgurĭ ale ţĕriĭ*, ér adăogirea vămiĭ la cele-l-ante *să se urmeze, atât aicĭ în politie, cât şi în tótă ţéra* de obşte, ér după ce ne va milui Dumneḑeŭ cu pace şi linıştire ţĕreĭ, atuncĭ se va ridica negreşit vama acestor maĭ jos arĕtate lucrurĭ şi în tótă ţéra deobşte şi să se urmeze pretutindinea, întocmaĭ ca şi aicĭ în politie. Aşa-dar, ca să întîmpinăm lipsa acestuĭ venit al Visterieĭ, prin socotinţa i chibzuirea şi a altor obraze de cinste, ce aŭ stătut vameşĭ după vremĭ şi aŭ bună sciinţă de ale vămilor rênduelĭ, am îmbrăcat lipsa aceea făcêndu-se adăogare la plata vămiĭ vitelor i la erbărit, i la seŭ i la unt i la miere, şi la cântar, care adaos este arĕtat pe anume la tóte în catalogul şi în ponturile vămilor ce s'aŭ întocmit pe acest an, şi étă arĕtăm şi aicĭ maĭ jos érăşĭ prin ponturĭ pe anume, atât pentru cele ce s'aŭ rădicat a nu se maĭ vămui, cât şi pentru câte-vaşĭ catahrisis ce se urma până acum şi s'aŭ ridicat de acum înainte a nu maĭ fi.

1) Vama de la Têrgul-de-afară şi de la oborul de acolo i de la têrgul Cuculuĭ şi din tótă politia Bucurescilor, de la orĭ ce fel de zaherea, grâŭ, orz, porumb, meiŭ, secară, mălaiŭ, făină, fîn, mĕldar, pescuirĭ, atât din ţéra Românéscă cât şi din ţéra Turcéscă, *icre roşiĭ saŭ negre* (bez cele tescuite), fasole, linte, mazere, bob, cépă, usturoiŭ, praz, inul, cânepă, vênaturĭ i pasĕrĭ domestice, brânzurĭ, unt, oue, caş próspĕt, caşcaval, pometurĭ orĭ-ce fel vor fi, uscate şi neuscate, legumĭ, zarzavaturĭ, lemne de foc, cărbunĭ, cherestele, rogojinĭ, măturĭ i alte lucrurĭ de lemn i vase de lemn şi de pământ órĭ-ce felurime, de care aduc ţĕraniĭ, var şi alte asemenea acestora, care se aduc pentru vîndare în politie, nicĭ unile de acéstă vamă să nu plătéscă, nicĭ altă dare la nimenĭ să nu dea cu nicĭ un fel de numire, rĕdicându-se aceste dărĭ cu totul; ca de acum înainte nicĭ să se maĭ pomenéscă; să se rĕdice şi măjăritul din Bucurescĭ i vătăşia de pescarĭ i *vătăşia de precupeţĭ*, precum şi avaeturile ale zapciilor, ca nicĭ acestea să nu maĭ fie de acum inainte, nicĭ să se maĭ pomenéscă.

2) Zapciiĭ spătărescĭ şi agescĭ, ce sunt paznicĭ la margine, pe la uliţele şi drumurile ce intră în politie, să nu se îndrăsnéscă a cere nimenĭ nimic de la lŏcuitoriĭ saŭ neguţătoriĭ ce vor aduce acestea de vênḑare înăuntru politieĭ, ér dovedindu-se vre unul cu urmare împotrivă, acela să fie judecat ca un jăfuitor şi să se pedepséscă *cu strajnică bătaie în falangă la rĕspîntie*, prin scirea Dumnélor zapciilor celor marĭ, adică a Dumnéluĭ vel-Spătar şi a Dumnéluĭ vel-Agă.

3) Paralele ce de la o vreme încóce s'aŭ obicinuit *a lua ceauşu spătăresc* de la tot carul de fên, ce intră în politie, numindu-le că sunt parale pentru scrisul rĕvaşuluĭ de sloboḑenie, ce se da întâiŭ aceluĭ fên, acéstă luare de parale să lipséscă cu totul şi să dea răvaşŭ făr' de plată, fiindu-ĭ îndestul cele-l-ante veniturĭ ale luĭ, căcĭ acésta să urméză numaĭ ca să fie cunoscut Spătarieĭ, unde să descarcă acel fên, pentru întâmplare de iangân.

4) *Sărĕria* numaĭ estimp are a se urma, ér de la anul viitor înainte să lipséscă cu totul şi să nu se maĭ numéscă sărĕria că este irat al Visterieĭ, ci toţĭ de obşte, verĭ-ce băcan saŭ neguţător, să fie slobd a vinde sare în politie, după nartul ce se va orândui de la Divan, ér cel ce se va dovedi vênḑênd împotriva nartuluĭ, să'l pedepséscă Dumnélor zapciiĭ *ceĭ marĭ pe pele*, ér nu pe pungă.

5) Lumînăria de céră roşie, érăşĭ să lipséscă cu totul şi nicĭ acésta să nu se maĭ numéscă că este irat al Visterieĭ, ci toţĭ de obşte verĭ cine-va voi, volnicĭ şi sloboḑĭ să fie, a vinde lumînărĭ de céră roşie, şi urmând vênḑarea de céră curată şi după nartul, ce se va da de la Divan, să nu fie supĕraţĭ de nimenĭ cu nicĭ un fel de cerere de nimic, ér cel ce se va dovedi vênḑând înpotriva nartuluĭ, să se pedepséscă de către Dumnélor zapciiĭ ceĭ marĭ, precum s'aŭ ḑis maĭ sus,

6) Drept aceea, fiind-că cu sfatul şi găsirea cu cale de obşte a smereniĭ nóstre mitropolituluĭ, a episcopilor i a tot clerosul bisericesc, marĭ şi micĭ, s'a i făcut acéstă hotărîre, ca de acum înainte să lipséscă cu totul vama de la tóte lucrurile câte anume sunt arĕtate maĭ sus, ér adaosul să se urmeze numaĭ la lucrurile ce sunt arĕtate pe anume în catalog şi în pontuiĭ, lipsind şi cele-l-ante catahrisis; are dar a fi acéstă hotărîre păzită şi nestrămutată in vecĭ, ér când de acum înainte vre unul, orĭ din céta bisericéscă saŭ politicéscă, orĭ pentru vre un interes al sĕŭ, ca un colaca, ca să se arate părtinitor acelor ce ar voi să strice acéstă hotărîre, orĭ la ce întâmplare de vremĭ, se va îndupleca orĭ însuşĭ el a primi strămutare şi schimbare acestiĭ hotărîrĭ, saŭ a îndemna pe altul la acésta, saŭ şi cine ar putea să se împotrivéscă voinţiĭ acelor ce'ar vrea să strice acest bine al sĕracilor si va adiaforisi, unul ca acela *ca un rĕŭ patriot vrăjmaşiŭ* de faţă al sĕracilor şi împotrivitor bineluĭ lor, să aibă pre sĕraciĭ acestuĭ norod pârîşĭ cu deadinsul către Dumneḑeŭ, să fie supus anathimeĭ în vecĭ, casa luĭ să rĕmâe pustie, să scurme datornicul averea luĭ, şi fiiĭ luĭ să ajungă cerşind pâne, vinovat să fie foculuĭ gheeniĭ, partea luĭ să fie într'un loc cu Iuda, şi cu afurisitul Aria, să afle pre cel în troiţă slăvit Dumneḑeŭ împotrivnic la ḑiua judecăţiĭ, carele să'l gonéscă pre dênsul întru viforul sĕŭ, şi să-l sdrobéscă pe el ca vasul olaruluĭ, să-şĭ prelungéscă mânia sa, din ném în ném asupra aceluia, şi să se ştérgă numele luĭ din cartea celor viĭ. Amin. — 1809, Ghenarie 27.

Anexa No. 35.

De la Divan.

Cinstite Dumnéta frate Epistatule al Spătărieĭ, fiind-că nartul ce s'aŭ orânduit de la Divan la mărfurĭ de ale mâncăreĭ şi altele, i la cavafie, vedem că nicĭ s'aŭ păzit, nicĭ se păzesce, precum de toţĭ este vĕḑut, *nu este dară primită Divanuluĭ de acum înainte a maĭ fi nart la nicĭ un lucru, ne fiind de nicĭ un folos obştieĭ,* (bez pânea, carnea şi luminările).

Drept aceea s'aŭ şi făcut porunca Divanuluĭ, ca D-luĭ Epistat Agieĭ, prin pitace în scris lipindu-le pe la tóte rĕspântiile din ţinutul Agieĭ, să facă tuturor sciut, că de acum înainte volnic este fieş-care a-şĭ deschide prăvălie de orĭ ce marfă, fără de a fi supĕrat de Isnaf şi a vinde orĭ cum va putea, precum şi cumpenile zabiţilor să lipsóscă cu totul de prin têrg, afară numaĭ de la pâne, carne şi lumînărĭ, iară când vre unul din ceĭ ce vor vrea a-şĭ deschide prăvăliĭ de verĭ ce feliŭ de marfă, a fi supĕrat de către Isnaf, acela să se arĕte prin jalbă către Divan, ca să-şi iae căḑuta pedépsă acel ce l'a supĕrat, care acéstă ridicare a nartuluĭ şi sloboḑenia fieş căruia, după mijlocul ce s'aŭ ḑis maĭ sus, i lipsirea cumpenilor, îndată să o publicuescĭ, şi Dumnéta prin pitace în scris lipindu-le prin tóte rĕspântiile din ţinutul Spătărieĭ.—1808. April 7.

Cod. LIV, fila 314.

Anexa No. 36.

De la Divan.

Pentru că aŭ îndrăznit aceĭ doĭ brutarĭ de aŭ ridicat mâna nu numaĭ asupra zabituluĭ, adică asupra căpitanuluĭ spătăresc, ci și asupra soldatuluĭ împĕrătesc, după pliroforia ce dă Divanuluĭ prin acéstă anafora a Spătărieĭ, și dreptĭ măcar de a fi fost, cu acéstă urmare a lor se învinovăţesc, drept acea poruncim, Vătașe de Divan, că cu acéstă poruncă a Divanuluĭ, să mergeţĭ la Dumnéluĭ fratele Epistat Agieĭ, de unde cerênd pe numiţĭ brutarĭ, de împreună cu un zapciŭ Agescu, să-ĭ duceţĭ la faţa loculuĭ, unde s'aŭ întâmplat gâlcéva și acolo, faţă fiind și acel căpitan al Spătărieĭ, să-ĭ puneţĭ să-ĭ bateţĭ în falangă cu câte una sută toiege spre a fi pildă și altora. — 1807, Noembre 22.

Manolache Creţulescu, Ștefan Văcărescu, Constantin Creţulescu, Barbu Văcărescu, Constandin Bălăcénu.

Cod. LIV; fila 179.

Anexa No. 37.

Intâiul Divan la 28 Octombre 1809, recunósce luĭ beizadea Costache Caragea stăpânirea orașuluĭ Ploescĭ cu moșia din prejur i Têrgșor după predlojeniile sfetnicoluĭ de taină senatorul prezidentul Divanurilor Moldoveĭ și Valachieĭ, Serghie Kușnikov. Divanul întăresce veșnic aceste drepturĭ printr'acéstă a 3-a carte «care să rézimă pe adevĕratele și temeinicele hrisóve».

Divanul se referă la judecăţĭ anterióre, din 27 Ianuare 1809 și din 22 Iulie acelaș an. Drepturile de proprietate recunoscute sunt: dijma, claca vêndarea vinuluĭ și a rachiuluĭ etc. «Cei ce se vor fi trăgênd din nému1 Roșiilor, al Călărașilor și al călărășeilor, aŭ să fie apĕraţĭ și nedajnicĭ de dijmă i de clacă ..... pentru că aceste némurí aŭ fost de maĭ înainte priveleghiaţĭ și aŭ avut privelěghiŭ a fi apĕraţí de aceste dărĭ, ér vin și rachiŭ al lor nicĭ aceștia nu aŭ volnicie ..... a vinde în orașul Ploescĭ, nicĭ în moșia din prejur, nicĭ în Têrgșor....». — 1809, Octombre 28, Bucurescĭ.

Semnaţĭ: *D. Mitropolit, Costandie Buzĕŭ, Constandin Vistier, Radu Golescu, Ștefan Vistier, Isaac Ralet.*

Urméză încă actele următóre:

Declaraţia Sfetniculuĭ de taină Kușnicov, de la 23 Septembre, către generalul major Engelhardt, recunoscând luĭ Caragea dreptul de proprietate de maĭ sus. Maĭ urméză și nota luĭ Engelhardt de la 5 Octombre 1809, către Divan, Comunicând sentinţa de sus a luĭ Kușnikov.

Cod. LXI. Fila 86 și 87.

Anexa la Tom IX pag. 586.

In fine Divanul, dă la 1809 Octombre 28, volnicie unuĭ mumbaşir, carele mergênd în oraşul Ploescĭ, împreună cu *(loc liber)* ofiţerĭ şi cu ceĭ-l-alţĭ orânduiţĭ de către Excelenţa Sa general Engelhardt, să publicuéscă în tot oraşul Ploeşcĭ, faţă şi cu unul din Dumnélor Ispravniciĭ judeţuluĭ, acésta a 3-a carte a Divanuluĭ, ce s'aŭ dat Luminăţieĭ Sale beizadea Costache Caragea cum şi predlojeniile, atât a Excelenţeĭ Sale senatoriuluĭ Kuşnikov, prezidentul Divanuluĭ, cât şi a Excelenţeĭ Sale, general maior i cavaler Engelhardt viţ prezident al Divanuluĭ şi apoĭ cu ajutorul şi al Dumnélor Ispravnicilor să popréscă pe toţĭ orăşeniĭ Ploestenĭ de vêndarea vinuluĭ i a rachiuluĭ cu mărunţéua prin casele lor, tăindu-le cepurile de la buţĭ şi pecetluindu-le cârciumele; ér care din orăşenĭ se vor arĕta cu împotrivire, pe aceia numaĭ de cât cu bună pază cu slujitorĭ de aĭ Isprăvnicatuluĭ şi soldaţĭ din ceĭ trimişĭ, numaĭ cu maĭ sus numitul ofiţer, să-ĭ trimiţă la Divan, ca să-şĭ ia căḑuta pedépsă pentru atâta împotrivire, ce de multe orĭ aŭ arĕtat la poruncile Divanuluĭ. — 1809, Octombre 28.

Semnaţĭ: *D. Mitropolit, Costandie Buzĕŭ, Radu Golescu, Constandin Vister, Isaac Ralet şi vel Logofĕt.*

Cod. LXI, fila 85 verso.

Anexa No. 38 (Tom IX pag. 586).

Ploesteniĭ în proces cu Luminaţia Sa Beizadea Constandin Caragea.

Engelhardt aŭ cerut, ca Beizadea să-ĭ arĕte documentele ce are tălmăcite în rusesce «ca prin Excelenţa Sa să se arate strălucituluĭ Cneaz. Beizadea întârḑie iar ploeşteniĭ cer din noŭ judecată» pentru privileghiurile oraşuluĭ Ploeştĭ; de acea nu lipsim a arĕta Excelenţeĭ Tale rugăciunea, să avem cinstit rĕspuns în scris, în ce chip să urmăm. -- 1810, Februarie 14.

Cod. LXI, fila 57 verso.

Anexa No. 39

De la întâiul Divan

Orăşeniĭ ploeştenĭ după rĕul lor nărav nefiind supuşĭ la hotărîrea şi porunca Divanuluĭ dată încă de la 1808, August 18, ca să plătéscă luĭ Mărgărit Ioan, suditulu̍ austriacesc talerĭ 3000 ce iĭ sunt datorĭ cu zapis şi pentru carĭ s'aŭ judecat cu numitul aicĭ la Divan, aŭ făcut Divanul arĕtare la Excelenţa Sa gen. maiorul i cavalerul Enghelhardt vice prezident al Divanuluĭ de a lor nesupunere şi Excelenţa Sa poruncesce, prin predlojenia Excelenţeĭ Sale, de la 23 August 1809 cu No. 1301, ca să se împlinéscă negreşit de la dênşiĭ acéstă sumă, puindu-se asupra lor mumbaşirĭ slujitorĭ ce se află la isprăvnicat, şi pentru obrăsnicia şi neascultarea cu care s'aŭ arĕtat împotriva oblăduiriĭ, să li să arete că se vor pedepsi straşnic de se vor maĭ îndrăsni altă-dată să se împotrivéscă. Decĭ Divanul dă volnicie de isnóvă.......... De la orînduitul mumbaşir şi poruncesce straşnic Dumnévóstră ispravnicilor judeţuluĭ, cisluind aceĭ talerĭ 3000 pe toţĭ orăşeniĭ, precum este şi cea d'intêiŭ ca să împliniţĭ negreşit de la dênşiĭ dreptul luĭ Mărgărit Ioan suditul austriacesc şi să aibă Divanul rĕspuns de săvêrşirea acesteĭ poruncĭ. — 1809 August 31.

Cod. LVIII fila 54.

La Marte 10, 1810, Divanul raportéză luĭ Engelhardt, că Beizadea Costache Caragea a promis cum că pănă'n 2 sĕptĕmânĭ şi două, treĭ ḑile, pune silinţă a sĕvêrşi tălmăcirea documentelor relative la procesul cu Ploeştenii.

Cod. LXI, fila 66 verso.

Anexa No. 39 bis. (Tom IX pag. 586 şi 587).

De la întâiul Divan şi Comitet al principatuluĭ Valahieĭ.

Cetindu-se şi la întâiul Divan înaintea nóstră acéstă jalbă a orăşanilor micĭ şi marĭ, boerinaşĭ, neguţitorĭ, preoţĭ şi birnicĭ ot Roşiĭ-de-Vede sud Teleorman, am poruncit Medelniceruluĭ Arcudi, Epitropul mŏnăstireĭ sfântuluĭ Spiridon noŭ, ca cu tóte Domnescele hrisóve şi alte sineturĭ, ce va avea asupra pricinii, să se arate la Divan, unde ne-aŭ şi adus un hrisov al Măriei Sale Constantin Ipsilant Vodă, din lét 1805 Iunie 1, coprindĕtor pentru moşia Domnéscă de la Roşiĭ-de-Vede sud Teleorman, ce se vede după cartea hotărniciei ot lét. 1783 a fi de stânjenĭ 2800, fiind dată danie la numita mŏnăstire prin hrisovul rĕposatuluĭ Domn Alexandru Ghica voevod, de la lét 1768, i a rĕposatuluĭ Domn Grigorie Ghica voevod de la lét 1769, i al Măriei Sale Alexandru Vodă Ipsilant de la lét 1765. La lét 1782 s'aŭ fost sculat călăraşiĭ d'acolo cu pîră şi judecată, când prin învoiala amêndurora părţilor, li s'aŭ hotărît, ca eĭ să stăpânéscă 600 stânjenĭ şi ceĭ-l-alţĭ să remână întru stăpânirea mŏnăstireĭ. Şi asemenea aŭ dato şi aŭ afieresit'o şi alţĭ Domnĭ de maĭ înainte prin hrisóve. Iar în urmă rĕposatul Domn Mavrogheni, măcar că după cum la alte multe aŭ făcut strĕmutare din orânduiala lor, aşa şi la acéstă pricină aŭ făcut schimbare şi strĕmutare la aceste hotărîrĭ Domnescĭ, dând hrisovul sĕŭ la mânile călăraşilor de acolo, împotrivă; dar în urma luĭ, Domnu Mihaĭ Vodă Suţu aŭ dat hrisovul Domnieĭ Sale iarăşĭ după hotărîrile dintâĭ şi aŭ făcut porunca Domnieĭ Sale la Ispravniciĭ judeţelor, ca să urmeze celor de maĭ înainte hotărîrĭ. După care şi Măria Sa Alexandru Vodă Moruz, prin hrisovul Domnieĭ Sale ot lét 1793, i Măria Sa reposatul Alexandru Vodă Ipsilant întru a doua Domnie, prin hrisovul de la lét. 1797 Martie 17, i rĕposatul Domn Constantin Vodă Hangerliu, prin hrisovul de la lét. 1798, Martie 17, asemenea aŭ întărit, ca călăraşiĭ toţĭ să ţie şi să stăpânéscă aceĭ 600 stánjenĭ, precum sunt osebiţĭ şi hotărîţĭ, iar cea-l-altă moşie tótă să-o stăpânéscă mŏnăstirea, ca o moşie ohabnică a sa şi toţĭ carĭ vor fi şeḑĕtorĭ pe dênsa să'şĭ facă claca şi să-şĭ dee dijma pe deplin din tóte la mŏnăstire după obiceiul moşiilor; vin şi rachiŭ nimenea să nu fie volnic a vinde făr'de numaĭ mŏnăstirea. Pentru care acéstă moşie Roşiĭ-de-Vede, ḑice Măria Sa numitul Domn Constandin Vodă Ipsilant, că încă de la lét 1803, arĕtându-se cu jalbă la Măria Sa orăşeniĭ ot. Roşiĭ-de-Vede, lude 21, carĭ aŭ ḑis că sunt vechilĭ la 126 lude, ce se trag din ceĭ vechĭ călăraşĭ, cerênd moşia pe séma lor. Cu tóte că la mŏnăstire s'aŭ vĕḑut atâtea hrisóve Domnescĭ de întărire, precum se arată maĭ sus, dar Măria Sa nu aŭ grăbit a da întărire, ci cu iubire de dreptate, maĭ întâiŭ i-aŭ orânduit în cercetarea Dumnélor Veliţilor boierĭ, de unde venind anafora, la 22 April dintr'acel lét. i-aŭ înfăţişat la Divan, înaintea Măriei sale, unde tótă davaua lor a fost, că din vechime némul lor aŭ fost pe moşia oraşuluĭ, ḑicea că în vreme, când s'aŭ afierosit moşia la mŏnăstire, pre eĭ i-ar fi lăsat să fie tot priveleghiaţĭ, iar aceĭ 600 de stângenĭ ce în urmă s'aŭ deosebit ar fi pămînt prost şi aŭ cerut ca aceĭ stânjenĭ 600 să fie tot aĭ mŏnăstireĭ şi lor să li se păzéscă priveleghiul sloboḑenieĭ pe tótă moşia; la a cărora dava, prin cercetarea ce cu amĕnuntul s'aŭ făcut de Măria Sa, s'aŭ vĕḑut că tótă pornirea lor aŭ fost după hrisovul rĕposatuluĭ Mavrogheni, care este anerisit cu prea înaltă poruncă Impĕrătéscă şi ca un pricinuitor de însuşĭ stricăciunea acelor lŏcuitorĭ, li s'aŭ luat de la mânele lor, pentru că n'aŭ avut, vre-o dovadă că s'aŭ hotărît atuncĭ a se pogorî priveleghiul acela din ném în ném, ci priveleghiaţĭ aŭ să fie numaĭ aceia, ce se află în slujbă, adică slujitorĭ la stég, cu pecetluiturĭ Domnescĭ, şeḑĕtorĭ pe acéstă moşie, cum şi preoţiĭ de la biserica ce este zidită de boieriĭ Cantacuzinescĭ, care se ḑice biserica Domnéscă şi acelora li s'aŭ deosebit aceĭ 600 de stânjenĭ prin învoire şi la davaua, ce făcea pentru aceĭ 600 stânjenĭ, că ar fi moşie próstă şi că nu s'ar fi făcut alegerea cu primirea lor, acéstă pîră căḑêndu-se a o face numaĭ priveleghiaţiĭ, adică slujitoriĭ şi la Divan arĕtându-se numaĭ 5 că sunt dintr'aceĭ slujitorĭ, ca să nu ḑică în urmă că n'aŭ fost vechilĭ şi din partea celor-l-alţĭ, de acea s'aŭ trimis cu porunca Măriei Sale la Ispravnicĭ, ca să facă pre 2, 3 vechilĭ din partea tuturor şi să vie cu ce dovedĭ vor maĭ avea. După care viind la August 7, a aceluĭ lét, i'aŭ orânduit la Dumnéluĭ vel Logofĕt de ţéra de sus, de aŭ maĭ făcut cercetare, ce alte dovedĭ aŭ maĭ adus şi nimic n'aŭ avut să maĭ arĕte de cât cele dintâĭ, iar Epitropul aŭ dovedit cu chiar zapisul lor de vênḑare a venituluĭ acelor 600 de stânjenĭ, cum că moşia ce li s'aŭ déosebit pe sémă priveleghiaţilor este bună la venit, iar nu próstă, cum aŭ arĕtat eĭ şi cererea ce făcea este numaĭ ca să amestece, a nu putea mŏnăstirea să'şĭ stăpânéscă moşia sa. Cu care anafora a Dumnéluĭ vel Logofĕtuluĭ . . . .[1]. aci şi înaintea Măriei Sale, aŭ cerut soroc până la lăsatul seculuĭ de postul Crăciunuluĭ şi li s'aŭ dat. Pe urmă aŭ lungit sorocul pâna la sfântul Nicolae şi maĭ pe urmă pe după sĕrbătorile Crăciunuluĭ şi nicĭ la unul din soróce ne viind, după jalba ce aŭ dat Epitropul, s'aŭ dat porunca Măriei Sale către Ispravnicĭ, ca după sĕrbătorile sfintelor Paştĭ de atuncĭ să'ĭ trimiţă, şi iarăşĭ n'aŭ venit, prelungind până într'acest an cu lét 1805, când după altă poruncă a Măriei Sale, la Martie 7, într'acel lét aŭ dat zapis cu legătură înaintea ispravnicilor, care s'aŭ trecut în condica judeţuluĭ, ca să vie în sĕptĕmâna cea luminată a sfintelor Paştĭ, iar neurmând a veni să nu maĭ fie aşteptaţĭ, ci să se întărésca dreptatea mŏnăstireĭ. După care iarăşĭ aŭ maĭ fost îngăduiţĭ a 3-a sĕptămână şi nu s'aŭ maĭ arĕtat. Şi aşa la Maĭ 10, al aceluĭ lét 1805, după trecere de 2 anĭ aŭ dat Măria Sa întărire la anaforalele judecăţilor, ca să se urmeze stăpânirea mŏnăstireĭ după hrisóvele ce are. Şi pentru ce să stăpânéscă a pururea şi nestrĕmutat, aŭ întărit şi chiar prin hrisovul acesta al Măriei Sale, ca să'şĭ stăpânéscă mŏnăstirea moşia în pace, iar slujitoriĭ să fie mulţămiţĭ a'şĭ stăpâni aceĭ 600 stânjenĭ, precum li s'aŭ ales şi li s'aŭ împetrit la lét 1782. Să maĭ aibă sfânta mŏnăstire şi vama têrguluĭ ce se face la Roşiĭ-de-Vede pe fieş-care sĕptĕmână într'o ḑi. Şi la tótă vênḑarea ce se va face de orĭ-care, atât în ḑiua de têrg, cât şi în cele-l-alte ḑile peste sĕptĕmână în prăvăliile ce sunt acolo, vameşiĭ Domnescĭ întru nimic amestec să nu aibă. ci mult puţin ce ar fi, să ia pe séma aceleĭ mŏnăstirĭ. Care têrg să aibă urmarea luĭ cum se urméză şi la alte têrgurĭ de prin judeţe, a vămui şi mărfurĭ streine şi mărfurĭ de ale ţĕreĭ, precum în ponturile vameĭ se orânduesce, fiind şi acéstă vamă Domnéscă şi cu hĕrĕḑirea ce este dată mŏnăstireĭ şi tótă orânduiala are să se păzéscă la luatul vămeĭ, ca şi la tóte cele-l-alte têrgurĭ, din ţéră şi mŏnăstirea póte să'o şi vênḑă la începutul anuluĭ, cum se vênd şi vămile Domnescĭ, séŭ să o caute pe séma mŏnăstireĭ. Precum şi prăvăliórele câte vor fi în Roşiĭ-de-Vede ale mŏnăstireĭ să fie apĕrate de fumărit şi cotărit; aşişderea şi până la 2000 vedre vin şi 100 vedre rachiŭ, când va face mŏnăstireĭ trebuinţă să aducă la acéstă moşie, verĭ de unde îĭ va da îndemână, slobod e; să fie scutită şi de căminărit séŭ de vamă supĕrare la acel vin séŭ rachiŭ să nu aibă.

Comitetul: Sovetnicul Loginov, Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache

Manu) La 18 Septembre 1811, încuviinţéză din noŭ drepturile mŏnăstireĭ după judecăţile şi hrisóvele anterióre trimeţind Mumbaşir şi ordonând Ispravnicilor să ajute pe acesta de a împlini veniturile mŏnăstireĭ din Roşiĭ-de-Vede.

Cod. LXIX, fila 15.

Anexa No. 40 (IX pagina 587).

De la întâiul Divan şi comitet al principatuluĭ Valahieĭ.

Find-că Dumnéluĭ Barbul Socoténul biv vel Medelnicer prin jalbă ce aŭ dat Divanuluĭ aŭ cerut întărire pentru paza şi urmarea facereĭ bâlciuluĭ la ḑiua sfântuluĭ Alexe, adică la Marte 17, în fie-care an odată şi în tóte Duminicile têrguleţe, după cum s'aŭ pus în urmare prin cartea cinstituluĭ Divan al Craioveĭ, pe moşia sa Văluţĭ din judeţul Dolj, unde se află şĕḑător, ca să nu cerce discoliĭ a merge la têrgurĭ şi oraşe depărtate pentru a lua cele trebuinciόse, atât locuitoriĭ părţiĭ loculuĭ, cât şi jăluitoriĭ, de unde să aibă jăluitorul şi folos cu aliş-verişul ce va face din tóte bucatele sale; a căruia jalbă rênduindu-se la Duméluĭ vel Logofĕt de ţéra de sus, ne făcu arĕtare, că aŭ vĕḑut la mâna jăluitoruluĭ asemenea jalbă către Dumnéluĭ Barbul Văcărescul, ce se afla Epistat Bănieĭ Craioveĭ, de la trecuta lună luĭ Ianuare 28 şi cu poruncă in dos, către vameş, să cerceteze, că de nu sunt alte têrgurĭ saŭ bâlciŭ într'acea ḑi la altă parte pe aprópe, a aduce supĕrare celor vechĭ şi de este cererea cuviinciósă, să însciinţeze. Şi la 3 Februare face însciinţare Constandin Vameşul, că cercetând, nu s'aŭ găsit vre-un bâlciŭ a se face într'acea ḑi, cum nicĭ vro-un têrg pe aprópe şi că este cu cuviinţă a se da voie să se facă. Am vĕḑut şi cartea Dumnéluĭ Vorniculuĭ Barbu Văcărescu, de la trecutul Februar 3, prin care ḑice că, după pliroforia ce aŭ luat, cererea Dumnéluĭ este cuviinciósă şi până se va da şi cartea Divanuluĭ de aicĭ, aŭ dat poruncă ca să se urmeze facerea bâlciurilor şi têrgurilor din noŭ, adică spre a nu aduce supĕrare şi stricăciune altor bâlciurĭ şi têrgurĭ vechĭ este făcută şi de vreme ce sunt cerute de stăpâniĭ moşieĭ şi de vameşĭ şi neguţĕtorĭ şi locuitoriĭ părţiĭ loculuĭ, dăm acéstă carte a Divanuluĭ la mâna Medelnicerului, prin care i se dă voie a se face bâlciŭ în fie care an odată pre acéstă moşie Văluţa a Dumnéluĭ, la 17 ḑile ale luneĭ Martie, în ḑiua Sf. Alexie, cum şi têrgul pe tótă sĕptemâna. De la care bâlciŭ şi têrgurĭ să'şĭ aibă jăluitorul folosul sĕŭ cu vênḑarea de vin şi rachiŭ, precum se obicinuesce şi la alte moşiĭ. Pentru care se poruncesce Dumnélor boerĭ Ispravnicĭ aĭ judeţuluĭ i vameşilor şi altor slujbaşĭ, să îndemnaţĭ pe toţĭ de obşte a se strînge la aceste têrgurĭ şi bâlciŭ, spre a'şĭ face aliş-verişul lor nepopriţĭ, după obiceiul têrgurilor, îngrijind Dumnélor de a ţine buna orânduială a Divanuluĭ. — 1810, August.

Manolache Creţulescu, Grigorie Ghica, Istrate Creţulescu, Constantin Bălăceanu.

Cod. LXVII, pag. 207.

De la întâiul Divan și comitet.

De vreme ce Dumnélor Ispravnicii județuluĭ printr'acésta înșciințare daŭ pliroforie Divanuluĭ, că facerea acestuĭ bâlciŭ la moșia Magura din sud Saac, într'un an odată, adică la ḑiua sfinteĭ Troițĭ este trebuinciósă, fiind cerută și primită și de lŏcuitorĭ i neguțitorașiĭ a părțiĭ loculuĭ și nicĭ că vatămă alte bâlciurĭ saŭ têrgurĭ maĭ vechĭ de prin prejur; de aceea dă Divanul voie și slobodenie a se face acest bàlciŭ la moșia Magura din sud Saac, odată pe an, în maĭ sus numita ḑi a sfinteĭ Troițĭ și Dumnévóstră Ispravnicilor aĭ județuluĭ s'o publicuițĭ acésta la toțĭ lŏcuitoriĭ și neguțitoriĭ părțiĭ loculuĭ, spre a le-o face sciută. — 1810, Iulie 20.

Manolache Crețulescu, Grigorie Ghica Istrate Crețulescu, Constandin Bălăceanu, Ion Comnino.

Cond. LXVII, pag. 217.

Anexa No. 41

Către slăvitul Divan, de la Ispravnicul Vlasceĭ

După porunca slăvituluĭ Divan, ce se dă isprăvniciei, la cererea Dumnéluĭ Paharniculuĭ Nicolae Golescu, pentru ca să i se dea voie a face târg cu obor de vite pe moșia Dumnéluĭ Ueștiĭ, din acest judet, atât în tóte Vinerile de peste an, cum și la alte ḑile marĭ, cum arată, am făcut cercetare și ne-am adeverit că Vinerea într'acest județ nu se maĭ face și de trebuință este să se facă Vinerea târg cu obor de vite la numita moșie, maĭ vêrtos fiind și spre folos și alișveriș lŏcuitorilor de prin prejur, precum și pentru bâlciurile ce cere a se face, facem sciut că numaĭ la Ispas și la 40 de mucenicĭ nu póte să se facă târg la numita moșie, aflându-se și alte două târgurĭ marĭ într'acest județ, adică în ḑiua de Ispas la Gălisescĭ și în ḑiua de 40 mucenicĭ la Poenile, tot într'acest județ, cum este sciut, iar cele-l-alte ḑile câte arată, se póte face.—1810 August 10.

Scarlat Mihăilescu Ispravnic.

Cod. LXVII, fila 237.

De vreme ce Dumnélor Ispravnicii județuluĭ daŭ pliroforie Divanuluĭ printr'acéstă înșciințare, cum că într'acest județ al Vlasceĭ nu este alt târg, care să se fi făcênd Vinerea, precum nicĭ bâlciurĭ nu se fac într'acéstă ḑi la numitul județ, de cât în ḑiua de Ispas și în ḑiua de 40 de mucenicĭ, primită este Divanuluĭ cererea Dumnéluĭ Paharniculuĭ Nicolae Golescu și se poruncesce Dumnévóstră Ispravnicĭ aĭ județuluĭ, să aibă voie Dumnéluĭ numitul boer a face atât târg în tóte Vinerile acolo la moşia dumisale Ueştiĭ, cât şi bâlciurĭ în zilele ce în potrivă sunt arĕtate prin jalba Dumisale, bez însă de ḑiua Ispasuluĭ şi 40 de mucenicĭ, întru care aceste 2 ḑile se fac alte bâlciurĭ în judeţ, ce sunt arĕtate pe anume într'acéstă înscünţare, care acéstă facere a târguluĭ şi a bâlciurilor pe moşia Ueştiĭ a Dumnéluĭ Paharniculuĭ, să o şi publicaţĭ Dumnévóstră prin tot judeţul, ca să fie sciută tuturor lŏcuitorilor şi neguţătoraşilor părţiĭ loculuĭ. — 1820 Septembre 19.

Manolache Creţulescu, Grigorie Ghica, Istrate Creţulescu Constantin Bălăceanu.

Adecă eŭ care maĭ jos mĕ voiŭ iscăli, dat'am adevĕrat zapisul meŭ la mâna sfiinţieĭ sale protosinghelu Chirilă de la Vălenĭ de Munte, sud Saac, ca să se scie, că în têrgul Vălenilor făcêndu-se têrg Duminica, odată pe sĕptĕmână, din josul oraşuluĭ şi la April trecut trăgĕndu-le eŭ têrgul din sus, aŭ vrut părintele egumen ca să'l ridice să'l ducă tot din jos, unde aŭ fost, adică pe peşcarĭ, pe olarĭ, pe bucătărese şi zarzavaturile unde stătéŭ, unde stând eŭ cu împotivire s'a fost întâmplatu-se nisce ómenĭ aĭ meĭ de aŭ şi necinstit cu bătaĭe pe iconomul sfinţieĭ sale, şi sfinţia sa dând jalbă la slăvitul Comitet pentru mine, că eŭ aş fi pus pe aceĭ ómenĭ de aŭ necinstit pe iconomu şi'şĭ cerea atât cinstea iconomuluĭ, cât şi mutarea târguluĭ, precum pentru mutarea târguluĭ aŭ dat şi têrgoveţiĭ jalbă pentru mine şi aducêndu-mĕ cu mumbaşirul aicĭ la Divan ne a fost orînduise Divanul în judecată la prea sfinţia sa părintele episcop Buzĕŭ i la Dumnélor veliţiĭ Logofeţĭ şi înfăţişându-ne, atât cu sfinţiea sa, i cu neguţitoraşĭ, pentru că tare se făcuse hotărîre ca să se maĭ cerceteze la faţa loculuĭ prin carte de afurisenie, iar pentru têrg să se mute iar unde aŭ fost, din jos, cum şi pentru acareturile mele ce le-am făcut făr de aşeḑĕmânt pe locul mŏnăstireĭ rĕmăsese ca iarăşĭ la faţa loculuĭ să se cerceteze şi câte vor fi făr de simfonie, să mĕ aşeḑ cu mŏnăstirea; asemenea şi pentru vînḑarea vinuluĭ şi a rachiuluĭ, iarăşĭ să mĕ învoesc cu mŏnăstirea. Dar în cele după urmă, ca să nu ne maĭ petrecem vremea prin judecăţĭ, am căḑut cu rugăciune la sfinţia sa şi pentru bătaĭe ne-am împăcat, ca să rămâe cercetarea jos, ci numaĭ întorcêndu-ne noĭ la Vălenĭ să ducă înaintea vătafuluĭ de plaiŭ pe Radu Argatul ce îĭ ḑic şi nebunul, ca să se bată, pentru că acela aŭ îndrăsnit de aŭ dat în iconom; iar pentru mutarea têrguluĭ, să fie tot unde aŭ fost până acum, adică din jos şi să'şĭ facă neguţătoriĭ alişverişĭ cum şi l'aŭ făcut până acum; care pentru odihna neguţitorilor ce aŭ jăluit, să li se dea copie după acest zapis al meŭ, ca să scie că nu are a se muta têrgul, ci să stea din jos şi pescariĭ şi olariĭ şi bucătăresele şi zarzavaturile. Iar pentru aşeḑământul acareturilor, ce am făcut făr de scirea mŏnăstireĭ, rĕmâne ca mergênd noĭ a casă, în faţa loculuĭ, ne vom învoi; şi pentru ca să se păzească între noĭ unirea dragostea, am dat zapise unul la mâna altuia, iar de se va întâmpla împotrivă orĭ gâlcevirĭ de a maĭ face, orĭ de vre-o împotrivire la drept şi alişverişul mŏnăstireĭ, saŭ la folosul têrguluĭ, să vie sfinţia sa la Divan cu acest zapis şi cum va hotărî slăvitul Comitet, mi se va hotărî pedépsă, şi pentru credinţă am iscălit dimpreună cu alte obraze marturĭ. — 1811 Maiŭ 20

Moise Polcovnic, *Nicolae sluger martor.*

Cod. LXV, fila 86 verso.

De la întâiul Divan

Tóte facerile de bine şi ajutor ce se săvêrşesce la tot locul şi pretutindenea, (care datoria creştinéscă îndémnă şi povăţuesce pe toţĭ) sunt lăudate şi plăcute luĭ Dumneḑeŭ, iar maĭ vêrtos cele ce se fac către sfintele luĭ Dumnezeu locaşurĭ, unde se slujesc într'ênsele sfintele leturghiĭ şi unde se jărtfesce însuşĭ *mielul luĭ Dumneḑeŭ*, acestea sunt maĭ lăudate şi plăcute luĭ Dumneḑeŭ fapte; de aceea, dar fiind-că Dumnéluĭ cinstit fratele vel Vistier Constantin Samurcaş, din rîvnă Dumnezeiască îndemnându-se, pentru pomenirea sufletuluĭ Dumnéluĭ, şi a tot némul Dumnéluĭ, zidit'aŭ din temelie pe moşia Dumnéluĭ Sămurcăşesciĭ, în sud Ilfov, o sfântă mŏnăstire cu împrejmuirĭ de ziduri, cu chiliĭ şi altele trebuinciόse, împodobind'o şi înfrumuseţând'o cu tóte cele trebuinciόse, unde aŭ şi aşeḑat chinovion de maicĭ călugăriţe, afierosind pentru chivernisirea schituluĭ şi alte veniturĭ de la Dumnéluĭ; făcut'aŭ dar Dumnéluĭ cerere la Divan, a se da poruncă, spre a se face treĭ bâlciurĭ într'un an, cu obóre de vite, la ḑilele hramurilor ce sunt la acéstă sfântă mŏnăstire; pentru care s'aŭ şi făcut poruncă după orînduială către Dumnélor Ispravniciĭ judeţuluĭ, de aŭ făcut cercetare, de unde ne-aŭ venit rĕspuns de la 24 ale aceste luni, cum că nu este nicĭ o pricină de acelea ce zăticnesc facerea acestor bâlciurĭ, adică unul la sfânta Troiţa, altul la Adormirea născătóreĭ de Dumneḑeŭ şi altul la Nascerea sfinteĭ Născĕtóre de Dumneḑeŭ, când se prăznuesc hramurile mŏnastireĭ, pentru care s'aŭ şi dat poruncă Divanuluĭ, a se urma facerea acestor têrgurĭ; dar pentru maĭ bună întemeere, ca la un lucru sufletesc, spre a se putea tot-de-auna ţinea mŏnăstirea în stare bună, ca unele ce maicele neîncetat se află petrecênd întru rugăciunĭ către Dumneḑeŭ şi pentru stăpânire şi pentru toţĭ pămêntenii, aŭ cerut Dumnéluĭ, ca venitul vămeĭ ce se va aduna de la aceste bêlciurĭ, să fie pe séma mŏnăstireĭ, pentru óre-careşĭ ajutor după vremĭ la hrană şi cele-l-alte trebuinciόse cheltuelĭ ale maicelor călugăriţe, precum şi câţĭ-va ómenĭ scutelnicĭ să se hărăzéscă monăstireĭ, a le fi pentru adusul lemnelor şi alte postuşaniĭ, la care se cuvine într'adevĕr ajutor şi din partea stăpânireĭ, după pilda celor dinainte stăpânitorĭ, carĭ aŭ ajutat la acest fel de locaşurĭ, maĭ vêrtos zidirĭ noue, cu milĭ, aceea ce s'aŭ cuvenit pentru întemeere, şi căutând Divanul spre acéstă bună faptă şi sufletéscă pomenire ce aŭ făcut Domnuluĭ, aŭ găsit cu cale să i se hărăzéscă tótă vama şi erbăritul verĭ câtă se va agonisi de la aceste treĭ bâlciurĭ, la care bâlciurĭ, vameşiĭ amestec întru nimic să nu aibă, ci mŏnăstirea să vrea să orînduiască om a strînge vama ce va fi. Aşijderea să aibă a ţinea şi ludi.... scutelnicĭ între dajniciĭ Visterieĭ, ca să fie tot deauna aceştĭ ómenĭ, pentru verĭ ce trebuinţă de posluşanie va avea maicele de la acéstă mŏnăstire. Drept aceea s'aŭ dat acest sinet de întărire, ca să se păzéscă tot-de-una întru tóte cu nestrămutare. — 1811 Maiŭ 31.

Ignatie Mitropolit, Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu, Constantin Dudescu, vel Logofĕt.

Cod. LXXI, fila 25. v.

Intâiul Divan în 16 Ianuar 1812, recunósce nouluĭ proprietar al moşieĭ Breaza din Prahova, dreptul vechiŭ de têrg sĕptĕmânal, Duminica, în puterea privileghiurilor ce are numita moşie prin sinet domnesc. Intâiul Divan ordonă Ispravnicilor, să *publicariséscă* la toţĭ neguţitoriĭ şi locuitoriĭ părţiĭ loculuĭ, despre existenţa acestuĭ têrg în fie ce Duminică.

Cod. LXIX, fila 204.

De la Divan către Ispravniciĭ din patru judeţe: Olt,
Romanaţĭ, Teleorman şi Vlaşca

Fiind-că la politia Turnul Măgurelele s'aŭ rânduit a se face têrg la 20 ale acestiĭ lunĭ Iulie, în ḑiua sfântuluĭ Ilie Proorocul, Divanul scrie Dumnévóstră, ca să publicuiţĭ în tot judeţul la neguţătorĭ i la lŏcuitorĭ, că cine vor vrea a vinde şi a cumpĕra, să fie sloboḑĭ a se face alişverişul lor nepopriţĭ, care publică să o faceţĭ fără zăbavă.—1811 Iulie 14.

Ignatie Mitropolit, vel Vist, Isaac Ralet, Mihalache Manu.

Cod. LXV, fila 107 verso.

Idem. La 28 Iulie 1812, Comitetul, asupra cerereĭ locuitorilor din satul Bajescĭ (Muscel) de a face têrg, ordonă Ispravnicilor, să cerceteze de aŭ voie de la proprietarul moşieĭ? de nu se supĕră alte tergurĭ vecine şi de este cu primirea şi altor locuitorĭ de prin prejur ?

Cod. LXIV. fila 97 verso.

Idem. Intărirea ce s'aŭ dat la anaforaoa Dumnéluĭ vel Logofĕtul pentru a se da voie, de a se face têrg la satul Mavrodin din Sud Teleorman pe sĕptĕmână odată, adecă Vinerea la jalba Şiştovenilor, ce s'aŭ aşeḑat la Mavrodin şi de vamă să nu se supere.—1810 Decembre 17.

De la întâiul Divan și Comitet

Dumnévóstră Ispravnicilor din sud Teleorman, fiind-că jăluitoriĭ aceştia sunt vrednicĭ de milă şi ajutorare, ca uniĭ ce aŭ cercat multe patimĭ şi pagube, poruncesce Divanul Dumnévóstră, să cercetațĭ şi de se va dovedi, că facerea acestuĭ têrg Vinerea, pe săptămână odată, este cu primirea lŏcuitorilor părțeĭ loculuĭ şi nu aduce supĕrare altor têrgurĭ maĭ vechĭ, precum nicĭ la nizamul mărgineĭ nu va aduce vre-o împotrivire, Atuncĭ Dumnévóstră, pe de o parte să întocmițĭ acest têrg acolo, la satul Mavrodin, prin publicațiĭ după orînduială, şi pe de altă parte să însciințațĭ Divanuluĭ. Care acel târg poruncim, ca până la împlinirea anuluĭ să fie apĕrat de vamă la lucrurile, ce se arată într'această anafora, pentru două pricinĭ priinciόse : întâĭ adecă, căcĭ jăluitorilor la pagubile şi patimile, ce aŭ cercat, li se cuvine o acest fel de mângăere, şi al doilea căcĭ cumpĕrătoriĭ vămilor pe acest urmĕtor an aŭ cumpĕrat acest huzmet fără vama acestuĭ têrg, şi de aceea nu pot avea nicĭ un cuvênt a cere şi vama aceluĭ têrg. Iar de va fi vre-o pricină împotrivitóre la întocmirea acestuĭ têrg iarăşĭ să însciințațĭ Divanuluĭ. — 1811 Martie 5.

Gavriil Mitropolit și Exarch; Ignatie Mitropolit; Iosif Argeș; Radu Golescu; Isaac Ralet; Mihalache Manul.

Cod. LXVII, Fila 493.

Anexa No. 42. Tomul IX la pag. 588.

Intâiul Divan către Engelhardt; îĭ arată, că Aga prin *raport* de la 19 Iunie 1809 «aŭ făcut arĕtare Divanuluĭ, că Dumnéluĭ cinstit Platz Major i-aŭ arĕtat o jalbă, dată către poliție din partea isnafuluĭ pescarilor politieĭ, jăluindu-se pentru zapciĭ agieştĭ, că de apururea îĭ căsnesc şi se jăfuesc, luându-li-se de fieş-care car cu pesce, de la talerĭ 10 până la talerĭ 30. Ba s'aŭ maĭ jăluit, că în trecuta sĕptĕmână un zapciŭ al Agieĭ aŭ dus la închisórea Agieĭ pe un Pavel pescaru şi atâta l'aŭ bătut şi căsnit, cât peste 3 ḑile a şi murit. Divanul a intrat în cercetarea acestor denunțărĭ. Aga declarând, că de se va proba că ómeniĭ sĕĭ, aŭ luat de la pescarĭ măcar o para jaf séŭ pesce în sîlnicie, orĭ că aŭ dat mortuluĭ o palmă măcar, atuncĭ cu târgul şi cu ocna să se pedepséscă; ci când arĕtarea jălbiĭ va fi neadevĕrată, să se pedepséscă de asemenea ceĭ ce s'aŭ pornit cu aceste mincinóse scirĭ».

Divanul aduce pescariĭ înaintea sa, față fiind şi Aga cu zapciiĭ sĕĭ. De la poliție Divanul a primit copie după jalba din 15 Iunie şi după un raport al pristavuluĭ din *boiaua roșie*, afirmând că ḑisul pescar Pavel a murit 3 ḑile după ce a fost bătut de zapciiĭ agiescĭ. De față a fost şi denunțătorul, pescarul Neculae şi preotul ce a îngropat pe Pavel. Preotul care a ispovedit şi cuminecat pe mort, a declarat în scris că mortul nu i-a spus nimic că móre din bătaĭe, orĭ că l'a bătut cine-va. Pescariĭ însă declară în scris, că acel Pavel cumpărând de la unul din eĭ 10 oca pesce à câte 28 parale ocaua şi vîndêndu-l câte 32 parale ocaua, l'aŭ ridicat pentru acéstă urmare Agia la închisóre şi apoĭ la rugăciunea pescarilor l'aŭ liberat, fără să-ĭ fi dat nimenea măcar o palmă, orĭ să-ĭ fi luat vr'un ban. Toţĭ pescariĭ declară că aşa ceva nu s'a întâmplat şi că a murit de mórte naturală «din firésca bólă ce avea de mult în trupul sĕŭ, şi că este numaĭ o intrigă a pristavuluĭ Melévin din *boiaua roşie*, care i-aŭ pus de aŭ iscălit o hârtie în limbă ruséscă, neînţelésă de dânşiĭ. Divanul rógă pe Engelhardt să fie pedepsit pristavul de colóre şi îndepărtat din slujbă. —1809 Iunie 29.

Cod. LXI, fila 16.

Anexa No. 43. (IX pag. 587).

Către maĭ mare-başa din Bucurescĭ

S'aŭ dat acéstă carte a Divanuluĭ, luĭ Nicoli ce s'aŭ orânduit maĭ mare başa peste numiţiĭ zidarĭ, i tâmplarĭ, i cărămidarĭ, i nisiparĭ şi . . . . . ca să aibă în zapt şi în sciinţa luĭ pe toţĭ dintr'acéstă bréslă, care lucréză şi se hrănesc cu aceste meşteşugurĭ; şi să cunóscă toţĭ de maĭ-mare-başa pe Dumnéluĭ numitul, şi fiind-că câte se cuvin pentru breslele acestea, atât ale orândueliĭ lor şi nizamul lor, cât şi pentru alte trebuinţe ce aŭ de lucru acestor meşteşugurĭ pentru unele binale.... în potrivă vătămătóre davagiĭ sunt   la hrisovu ce aŭ   , să aibă dar orânduitul acesta maĭ-mare-başa datoria cu purtarea ce de cuviinţă tóte acelea câte sunt orânduite prin hrisov să le urmeze şi să le păzéscă. Drept aceea să se siléscă orânduitul maĭ-mare-başa întru slujbă a fi cu osîrdie, cât şi pentru toţĭ aĭ bresleĭ care lucréză meşteşugurile acestea să nu facă înşelăciunĭ şi acésta le poruncim.—1811 Ianuarie 31.

Al Ungrovlahieĭ Ignatie, *Manolache Ban*, *Constantin Ghica*, *Barbu Văcărescu*, *vel Vistier*, *vel Logofĕt.*

Cod. LXXI, fila 19.

Anexa No. 44

De la logofeţia mare

După porunca slăvituluĭ Divan, ce ni se dă la acéstă jalbă a starosteĭ de ovreĭ şi a altor ovreĭ lŏcuitorĭ de la Ploeştĭ sud Prahova, făcênd cercetare vĕḑuĭ, că brésla ovreilor din Bucurescĭ prin hrisóve de la toţĭ luminaţiĭ domnĭ ce se dă la mâna starosteĭ de ovreĭ de aicĭ din Bucurescĭ, care acum este staroste David şi este şi haham-başă, aŭ aceste privilegiurĭ, adică starostea cu toţĭ ovreiĭ să fie apĕraţĭ de tóte alte orânduelĭ fără de numaĭ ruptórea lor să o dea, cum sunt aşeḑaţĭ, şi pricinile de judecăţĭ ce vor avea ovreiĭ între eĭ să le judece starostea şi cu toţĭ ceĭ-l-alţĭ, iar carĭ nu se vor odihni pe judecata luĭ, să le judece Dumnéluĭ vel Cămăraşul; aşijderea şi vinăriciŭ i dijmărit pe drepte bucatele luĭ să nu plătéscă, şi când strînge baniĭ dijmărituluĭ să ia de nume câte banĭ treĭ-ḑecĭ şi fiind-că este şi haham-başă, să ia de ovreiŭ casnic câte talerĭ unul pe an, şi alte veniturĭ ale hahamuluĭ după obiceiul lor; asemenea să ţie ovreiĭ şi povernile ce le aŭ avut pe locurile ce li s'aŭ dat de la Domnie, cum şi sinagoga lor, şi se poruncesce, ca zapciĭ marĭ şi micĭ aĭ târguluĭ să nu se amestece la pricinele ce vor avea ovreiĭ şi starostea să aibă în zapt atât pe ovreiĭ pamêntenĭ, cât şi pe ceĭ strĕinĭ ce vin, să'ĭ aibă în sciinţa sa, ţinênd catastih de toţĭ; să ţie şi două prăvaliĭ ale luĭ i o cârciumă în care se vinde vin ovreilor, apĕrată de fumărit, de căminărit şi alte dărĭ; să ţie şi un vier om strĕin, scutit, şi ovreiĭ să-ĭ dea supunere şi ascultare, iar celuĭ nesupus să'ĭ facă căḑuta dojană, urmându-se obiceiul ce s'a urmat până acum; îmĭ arĕtă şi o carte cu lét 1805 Octombre 23, iscălită de Dumnéluĭ vel Cămăraşul, ce aŭ fost, ce o dă la mâna luĭ Israil Céprazarul, pe care îl face vechil de staroste în Ploescĭ pentru ovreiĭ lĕcuitorĭ ce sunt statornicĭ acolo, ca să păzéscă şi să urmeze rânduelile hrisóvelor. Acum printr'acéstă jalbă face cerere a se rândui un Moise Sticlar, să le fie staroste ales de ovreiĭ de acolo, care şi el este haham, cum şi starostea şi ovreiĭ sunt primitorĭ de a se face şi la Ploescĭ staroste numitul Moise, căcĭ cel din nainte Istrail ce a fost vechiul a murit, şi aŭ trebuinţă de staroste acolo, pentru că acum s'aŭ adăogat ovreiĭ lĕcuitorĭ şi fac rugăciune, ca să se dea de slăvitul Divan a avea şi starostea de acolo sinagogă i povărnĭ i prăvăliĭ şi viĭ şi sinetul slăvituluĭ Divan, însă starostea de acolo să fie supus starosteĭ de aicĭ, ca la pricinĭ care urméză a se căuta după pravilă şi legea lor, ce nu se vor putea isprăvi de acolo, să însciinţeze pe starostea de aicĭ a lua îndreptare şi povaţă, spre a se păzi de acolo o bună rânduială fără de cusur. A cărora cerere o arĕt slăvituluĭ Divan, ca în ce chip se va găsi cu cuviinţă, să am poruncă de a le face şi sinetul slăvituluĭ comitet.—1811 August 8.

Constantin Dudescu vel Logofĕt.

Cod. LXX, fila 163 verso.

Anexa No. 45

De la întâiul Divan şi Comitet

După cererea jăluitorilor ovreĭ, orânduesce Divanul pe acest Moise Sticlarul a fi staroste de ovreĭ asupra ovreilor ce locuesc în oraşul Ploeştilor, în tocmaĭ după orânduiala ce se arată într'acéstă anafora a cinstiteĭ logofeţiĭ, iar a scuti şi el vre-o prăvălie saŭ cârciumă, orĭ vre-un om strein, acest privilegiŭ nu i se dă de către Divan.—1811 August 13.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu.

Anexa No. 46

Către gheneral Comnino, de la Divan.

Avem cinste a arĕta Excelenţeĭ Tale, că Divanuluĭ a dat jalbă brésla ovreilor pămêntenĭ de aicĭ din Bucurescĭ, arĕtând, că dintr'un început aŭ avut privilegiŭ prin hrisóve domnescĭ, cu starostea de ovreĭ al lor păzindu li-se orânduiala legilor, cu spitalurĭ de strĕinĭ, cu cutie pentru îngroparea celor săracĭ şi cu cutie pentru ajutorul celor scăpătaţĭ, care nu numaĭ că nu li se ajunge cheltuiala din venitul acelor cutiĭ, ci încă rĕmân cutiile şi datóre din an în an, pentru căcĭ pămêntenii (*evreĭ*) de ceĭ strĕinĭ nu aŭ nicĭ un ajutor, fiind-că ceĭ maĭ mulţĭ sunt sudiţĭ nemţescĭ, rusescĭ şi franţuzescĭ; acum ḑic, că s'aŭ pomenit că Excelenţa Sa d. senatorul socotind că toţĭ ovreiĭ câţĭ se află aicĭ sunt supuşĭ bresliĭ, le-aŭ orânduit pe un Némţ, ca să'ĭ stăpânéscă, căruia i-aŭ îndatorit să-ĭ dea pe lună talerĭ 100, care acésta nu li s'aŭ maĭ urmat nicĭ odată, precum nicĭ la alte politiĭ, nicĭ la Iaşĭ, unde sunt ceĭ maĭ mulţĭ ovreĭ nu li s'aŭ stricat privilegiul lor şi să rógă ca să li se ridice acest némţ de asupră-le, ci precum aŭ fost de o sumă de anĭ cu stăpânitor staroste de ovreĭ, pentru care ne-aŭ arĕtat şi hrisovul Măriei Sale Constantin Vodă Ipsilant, care este următor după alte hrisóve maĭ vechĭ, ce ḑice că aŭ vĕḑut Măria Sa la mâna ovreilor, de la domniĭ de maĭ 'nainte şi coprinḑĕtóre, spre a li se păzi privilegiul şi orânduiala lor cu starostea ce l'aŭ, de ovreĭ, fară de a se amesteca alţĭ strĕinĭ între dânşiĭ la trebile bresleĭ; nu lipsim a arĕta Excelenţeĭ Tale, ca să bine-voescĭ a face arĕtare Excelenţeĭ Sale Domnuluĭ senatoruluĭ, spre a li se aridica de asupră-le acest némţ, rĕmânênd a li se păzi privilegiul şi de acum înainte, precum l'aŭ avut şi până acum; de care vom avea cinstit rĕspuns al Excelenţeĭ Tale, pentru acésta, iar de va voi Excelenţa Sa domnul senator, să rĕmâie acel némţ tot asupra ovreilor, va fi încaĭ numaĭ asupra ovreilor strĕinĭ, iar nu şi asupra ovreilor pământenĭ. — 1812 Martie.

Ignatie Mitropolit, Manolache Ban, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, vel Vistier.

Cod. LXVI, fila 195 verso.

Anexa No. 47

Către slăvitul Divan şi Comitet

De la Logofeţia cea mare

După porunca cinstituluĭ Comitet, ce mi s'aŭ dat la jalba bresleĭ croitorilor de aicĭ din Bucurescĭ, prin care ḑic, că brésla lor din vechime avênd orânduială şi întocmire prin hrisóve domnescĭ, ca să se păzéscă dreptatea şi la obşte şi la brésla lor, cum şi la ucenicĭ şi călfĭ şi ca să caute judecăţile şi pricinele care sunt de ale meşteşuguluĭ lor, avênd brésla lor şi cutie din care aŭ rânduială, cum şi unde să se cheltuiască acel venit, ţiind şi o sfântă biserică, ce se ḑice Flămânda, cu ajutor de cele trebuinciόse, fiind cu enorie prόstă, şi maĭ 'nainte în vremea Luminaţilor Domnĭ, fiind şi Terzi-başa, era şi brésla ascultătóre de Terzi-başi la lucrurile curţiĭ domnescĭ, iar la ale breslei orânduelĭ nu se amestecă Terzi-başa, ci starostea cu 4 epitropĭ aĭ bresleĭ avea în păstrare sineturile bresleĭ i cutia lor şi dimpreună cu alţiĭ aĭ bresleĭ se strîng epitropiĭ cu starostea de fac *longe* şi caută pricinile ce se întâmplă cum şi când este a se scóte ceva din cutie, iarăşĭ cu scirea tuturor se deschide. Care staroste şi epitropĭ când este a se pune altul, décă móre vre-unul saŭ de altă pricină cuviinciósă se lipsesce, se face alegerea de tótă brésla şi cu acéstă orânduială s'aŭ păzit bună întocmirea iznafurilor, iar acum ḑic că aŭ vĕḑut o poruncă a cinstituluĭ Comitet, prin care se orânduesce staroste un Ioniţă Craioveanu, croitor tênĕr la vîrstă şi fără de ipolipsis şi eĭ neputênd, suferi a le fi staroste unul ca acesta, nicĭ pot să dea supunere şi ascultare ceĭ bĕtrânĭ şi maĭ *ipolipsicoşĭ* la un aşa om, iar maĭ vêrtos să nu li se strice şi să nu li se calce privilegiul şi obiceiul, care din vechime li s'aŭ păzit; de aceea într'o unire fac rugăciune şi cer milostivirea slăvituluĭ Divan, ca să nu li se schimbe starostea ce îl aŭ, fiind mulţămiţĭ de dênsul şi păzesce rânduiala bresleĭ fără de cusur; cu care jalbă aŭ venit înaintea mea o mulţime de croitorĭ, ḑicênd şi prin cuvânt, cele ce prin jalbă le ḑic. La mâna cărora vĕḑuĭ câte-va hrisóve ale Luminaţilor Domnĭ, cuprinḑĕtóre de orânduelile bresleĭ vorbesc şi de Terzi-başa şi de 4 epitropĭ din ceĭ maĭ bĕtrânĭ aĭ lor, ca să caute pricinele meşteşuguluĭ şi de călfĭ şi ucenicĭ, vorbesce şi de cutia lor, opresce şi pe alţiĭ a nu se amesteca în meşteşugul lor şi nepomenind de starostea, uniĭ arată că pentru starostea la pricinele, ce după vremĭ s'aŭ întâmplat cu Terzi-başa aŭ fost osobite sineturĭ, care la un Ilie croitorul, ce aŭ fost staroste vechiŭ, s'aŭ ars când i-aŭ ars casa la focul cel mare, care s'a întâmplat în lét 1804, în urma căruia Ilie starostea aŭ stătut staroste un Mateĭ croitorul, iar acum e un Stan staroste, căcĭ ceĭ 2 dinainte, din bĕtrâneţe ne maĭ putênd să maĭ slujéscă cu adunarea şi strîngerea bresleĭ şi cu sfatul tuturor, când s'aŭ lepădat unul, iarăşĭ de toţĭ s'aŭ ales altul, care aŭ fost maĭ *ipolipsicos*, primit şi cerut de bréslă; şi cu acéstă orânduială s'aŭ aflat făcut şi acesta ce este acum. Şi că a fost staroste din vechime, mĕ pliroforisiĭ dintr'o jalbă ot lét 1791, cu poruncă domnéscă în dos, când s'aŭ jăluit croitoriĭ ceĭ săracĭ pentru Tərzi-başa, că îĭ opresce a lucra pe la prăvăliaşĭ şi că s'aŭ jeluit la starostea lor şi nu le-aŭ făcut îndreptare, cărora prin poruncă domnéscă li se dă voie să lucreze şi pentru Terzi-baş îĭ apĕra cu totul, că nu este sciut domnieĭ; care jalbă s'a găsit în condica Divanuluĭ. Decĭ din cercetare pliroforisindu-mĕ, că arĕtările acestea sunt adevĕrate şi fiind-că orânduelile bresleĭ, le sunt întărite prin hrisóve domnescĭ, cum rânduiala de staroste şi de epitropĭ nu sunt pentru alt sfârşit, ci numaĭ pentru a se păzi dreptatea şi nizamul acela ce se cuvine, cum se urméză la politiĭ marĭ şi la alte stăpânirĭ şi otcârmuitoriĭ bresleĭ maĭ cu cuviinţă este a fi tot-d'auna din ceĭ maĭ politicoşĭ, carĭ sunt cu petrecere bună şi maĭ bĕtrânĭ, pe carĭ brésla îĭ alege. Dar fiind la mijloc dată porunca cinstituluĭ Comitet, a se pune staroste un Ioniţă Craioveanu, care poruncă n'aŭ trecut prin logofeţia ţĕreĭ de sus precum se cuvenea, rĕmâne ca cinstitul Comitet să facă hotărîre la jalba şi rugăciunea bresleĭ, cum să se urmeze? adică de are a li se păzi orânduiala ce din vechime li s'aŭ urmat la alegerea starosteĭ lor, precum s'aŭ urmat şi pentru starostea za neguţătorĭ, ce s'aŭ orânduit acum în localul celuĭ ce a murit, că s'aŭ orânduit după alegerea neguţătorilor pieţeĭ, saŭ are a rĕmânea Ioniţă Craioveanul, pre care brésla nu'l primesce?—1812 Aprilie 8.

Dumitrache Racoviţă vel Logofĕt.

Cod LXIX, pagina 365.

Anexa No. 48

Intâiul Divan şi Comitet, la 11 Aprilie 1812, sub semnăturile luĭ Ignatie mitropolit, Manolache Creţulescu Isaac Ralet, Văcărescu vel Vistier, ḑice că: «cetinduse acéstă anafora a cinstiteĭ Logofeţiĭ la Divan, unde făcênd şi noĭ osebite cercetărĭ şi pliroforisindu-ne, că obiceiul bresleĭ acestia e a se face staroste prin alegerea epitropilor şi a celor-l-alţĭ aĭ bresleĭ, şi de vreme ce starostea cel vechiŭ este primit şi cerut de bréslă a fi tot acelaşĭ nestrămutat, întăresce dar Divanul anaforaua acésta, ca să rĕmâe tot cel vechiŭ staroste şi Dumnéta cinstit vel Logofĕt, prin zapciul cel orânduit luînd sinetul, ce se dăduse acum pe numele luĭ Ioniţă Craioveanul, să facĭ alt sinet al Divanuluĭ pe numele luĭ Stan starostea cel vechiŭ, care are să urmeze şi să păzéscă orînduiala bresleĭ după cuprinderea hrisóvelor.

Anexa No. 49

Către slăvitul Divan de la logofeția mare

După porunca slăvituluĭ Divan ce mi se dă la acéstă jalbă a luĭ Enache Polcovnicul din sud Saac, făcênd cercetare, mĕ încredințĕ Dumnéluĭ biv vel Logofĕt Scarlat Grădișteanul, Epistat Vornicieĭ de politie, că cu adevĕrat aŭ avut jăluitorul sineturĭ domnescĭ de scutirea scaunuluĭ de carne ce este pe moșia luĭ, în dealul Sfințescilor sud Saac și le-aŭ rĕpus. Am pus de s'aĭ căutat în condicĭ și unele din condicĭ fiind răpuse nu s'aĭ găsit acest sinet, ci după încredințarea Dumnéluĭ Logofĕtuluĭ, de se va găsi cu cale de slăvitul Divan, se va da poruncă de a se păzi scutéla scaunuluĭ, precum din vechime aŭ avut, saŭ se va porunci Dumnélor Ispravnicilor județuluĭ a face cercetare șĭ de se va dovedi că jăluitorul scutélă a avut, să dea înțelegere de aŭ avut și sineturĭ domnescĭ și i se cuvine a i se păzi privilegiul ce aŭ avut, saŭ precum maĭ bine se va socoti de slăvitul Divan, se va da poruncă de urmare. — 1810 August 18.

Văcărescu vel Logofĕt.

Cod. LXVII.

Anexa No. 50 (IX pag. 590)

Către slăvitul Divan; de la Agie

Cu acéstă jalbă ce aŭ dat către slăvitul Divan cuviosul Archimandrit și Egumen al Mŏnăstireĭ Cișmeliĭ, s'aŭ înfățișat numaĭ înaintea mea, fiind-că Dumnéluĭ Vornicul lipsesce, dus afară, și după porunca ce ni se dă în cinstite buiurdismă, ca să cercetez, am adus de față pe vătaful de măcelarĭ cu treĭ, patru din fruntașĭ aĭ isnafuluĭ, pe carĭ întrebându-ĭ pentru acest scaun, aŭ dat rĕspuns, că cu scirea și voința lor este făcut, fiind-că după contractul ce are acel isnaf, ca să ție cincĭ-spre-ḑece scaune pentru trebuința politeĭ Bucurescilor; dintr'acele este unul și acest scaun, la care însușĭ eĭ aŭ orânduit măcelar, de tăiat carne, care măcelar este lăsat cu chezășie vrednică, ca să pórte grija și a avea carne cu îmbelșugare până la primăvéră, după cum sunt și eĭ legațĭ să ție politia de carne, iar de a se maĭ face și alt scaun pe acel pod nu îngădue, fiind-că pe iarnă avênd și eĭ puțin folos, de aceea și mulțĭ să îndemnéză a face scaune și a tăea carne, iar primăvéra și vara, când cearcă pagubă, atuncĭ fie-care se trage de acest fel de meserie; decĭ fiind-că scaunul acesta, ce este făcut pe locul numit sfinteĭ Mŏnăstirĭ, este prin scirea și voința isnafurilor măcelarilor, rĕmâne bun și temeinic; iar de a se maĭ face și alt scaun tot pe acel pod, după cum se arate şi un Drăghicĭ Mieraru cu altă jalbă dată către slăvitul Divan, cerênd voie a ţinea şi el scaun tot într'acea parte de loc, pentru acela nicĭ eŭ nu găsesc cu cale, apoĭ nicĭ măcelarilor nu póte fi primit, căcĭ li se pricinuesce pagubă; de care nu lipsiĭ a însciinţa slăvituluĭ Divan, de a se dà desăvîrşită hotărîre.—1810 August 25.

Alexandru Ghica vel Agă.

Cod. LXVII; fila 228.

Anexa No. 51

De la întâiul Divan şi Comitet

De vreme ce acest scaun de pe locul mŏnăstireĭ Cişmeleĭ este unul din numĕrul acelor cincĭ-spre-ḑece scaune, ce aŭ a ţinea isnaful măcelarilor din politia Bucurescilor şi însuşĭ eĭ priimesc a rĕmânea în fiinţa sa pe séma numiteĭ mŏnăstirĭ, după pliroforia ce ni se dă de către Dumnéluĭ vel Agă printr'acéstă anafora, poruncesce dar Divanul, să ţie jăluitorul egumen în bună pace pe séma mŏnăstireĭ acel scaun, şi acel Drăghicĭ Mieraru, să nu fie slobod a face scaun.—1810 Septembre 6.

Manolache Creţulescu, Grigorie Ghica, Istrate Creţulescu, Constantin Bălăceanu.

Cod. LXVII, pagina 229.

Porunca ce s'aŭ dat la anaforaua logofeţieĭ ceĭ marĭ, la jalba ce aŭ dat călugăraşiĭ de la schitul Vêrful Pietreĭ sud Saac, pentru un scaun de carne, ce cerea călugăraşiĭ a fi apĕrat de tóte dările şi s'aŭ găsit cu cale a fi apĕrat de vinăriciŭ şi de vameşĭ şi erbărit, de Dumnélor boeriĭ ispravnicĭ ce va fi.—1810, Decembrie 20.

Cod. LXVII. pag. 230

Anexa No. 52

Către slăvitul Divan

De la Vornicia Obstirilor

Arĕt slăvituluĭ Divan, că patru din mesteriĭ sêrbestĭ şi salepciĭ, anume Gheorge Chipa, Dinul Şerbecciŭ, Sava şi Agebaba Araboelu, vind la Vornicia Obstirilor, cu râvnă arĕtând că meşteşugul lor până acum ne având numire de bréslă şi din puţină chiverniséla lor neînvrednicindu-se cu vre-un ajutor de milă la vre-o parte, aŭ făcut rugăciune, ca de la dênşiĭ patru meşterĭ să se priméscă la Cutia milosteniei, pe tot anul po taleri 200, și Epitropia prin arĕtare către slăvitul Divan, să li se dea o întărire ca un privilegiŭ a se păzi între dênșiĭ aceste alăturate patru ponturĭ, ce prin contract sub a lor iscălitură l'aŭ dat în Epitropie însușĭ eĭ, care se vede coprindĕtóre într'acestașĭ chip, însă:

1) Printr'aceștĭ patru meșterĭ să se împlinéscă acest havaet, și pe care Dumnélor vor alege să fie maĭ mare, ca un proestos, să chiverniséscă rufetu, printr'însul să se împlinéscă aceștĭ banĭ; alegerea proestosuluĭ să fie și prin scirea Epitropieĭ.

2) Aceștĭ patru meșterĭ să aibă a ţinea câte 20 de slugĭ cu cofele âmblând prin uliţe spre vîndare șerbetuluĭ, fără de a aduce stricăciune de bólă; iarna să aibă voe a face și salep, iarășĭ bun, fără stricăciune, cu câte slugĭ vor putea ţinea.

3) Alţiĭ de vor maĭ vrea să deschidă prăvăliĭ pentru acest meșteșug, cu scirea isnafuluĭ, trecêndu-i-se numele în condica Epitropieĭ, luănd răvaș la mână de slobodenie, legându-se că va rĕspunde și acela analogon al mileĭ acesteia, fără de a se năpăstui maĭ mult, volnic să fie, iar într'alt chip orĭ-cine alţiĭ să fie popriţĭ.

4) Asemenea și gheţariĭ ce aŭ gropĭ cu ghiaţă pentru acest meșteșug să fie iarășĭ supușĭ isnafuluĭ în ajutor după analogon la acéstă milă, afară din trahtirurĭ și ceĭ ce fac îngheţată i alte meșteșugurĭ evropienescĭ, să nu aibă amestec cu dênșiĭ și la orĭ-ce greșelĭ vor face aceia să nu fie acest isnaf supușĭ vinuirilor, fără numaĭ la cumpărătórea gheţeĭ să nu fie volnicĭ a da maĭ mult decât isnaful, ca să'ĭ isteriséscă cu marele preţ, să nu pótă cumpăra ghiaţă spre chivernisire și pentru că acéstă cerere și milă, ce vor a o face, fiind cu orânduială. nevătămătóre cu nicĭ un chip politieĭ, ajutorând și pe săraciĭ ceĭ ce se hrănesc din Cutia milosteniei, cu câte talerĭ 200 pe tot anul, jumătate la Sf. Gheorghe și jumătate la Sf. Dimitrie, de va fi primită slăvituluĭ Comitet se va da cuvinciosa întărire, spre a se păzi în tótă vremea acéstă milă și orînduială a isnafuluĭ de șerbeciĭ i salepciĭ și gheţarĭ într'o fiinţă cu toţiĭ, poruncindu-se si către Dumnéluĭ vel Agă, ca spre înlesnirea orânduelii acesteia, la cêea-ce va arĕta Epitropia nesupunerea a vre-o unuia dintr'acest isnaf, să facă nizamul cel cuvenit, și cum va fi bună hotărîrea slăvituluĭ Comitet. — 1812 Aprilie 26.

Ioan Fălcoianu.

Cod. LXXII, fila 31 verso.

Anexa No. 52 bis.

De la întâiul Divan și Comitet.

Cinstite Dumnéta Epistatule al Vornicieĭ obștirilor, intru tóte cele-l-alte fiind primită acéstă anafora a Dumitale, orânduesce Divanul ca întocmaĭ să se urmeze, afară numaĭ pentru cumpĕrătórea gheţeĭ nu este primit de a fi popriţĭ ceĭ cu trahtirurĭ i ceĭ ce fac îngheţată şi alte meşteşugurĭ evropienescĭ, ca să nu dea preţ maĭ mult de cât isnaful, ci fieş care şi orĭ cine să fie volnic a cumpăra ghiaţă cu orĭ ce preţ se va putea învoi cu vênḑĕtorul, şi către acésta fiind că acum numaĭ patru meşterĭ aflându-se, primesc a da avaet câte talerĭ două sute pe an la Cutia Obştirilor, poruncesce Divanul, ca orĭ câţĭ meşterĭ se vor maĭ adăoga după vremĭ la acest isnaf, să dea şi aceia asemenea câte talerĭ cincĭ-ḑecĭ pe an la Cutie, fieş-care meşter. — 1812, Maĭ 5.

Isac Ralet, Barbu Văcărescu, vel vist.

Anexa No. 53 (IX pagina 591).

Intâiul Comitet, către generalul Enghelhardt

«Cu cinste aŭ primit Divanul predlojenia Excelenţeĭ Tale, scrisă de la 12 ale acesteĭ lunĭ sub No..... prin care ni se arată, că un Nicolae Mustéţă, Polcovnic de arnăuţĭ, prin jalbă către Excelenţa sa Senatorul prezident Divanurilor, aŭ cerut voe ca să deschiḑă aicĭ în Bucurescĭ o fabrică de basmale turceştĭ. . . . .» Se cere de la Divan informaţiune, de este cu adevĕrat în ţéră acest fel de fabrică? Cine o stăpânesce? precum şi după a cui hotărîre s'aŭ făcut? De la cine şi ce privileghiĭ are? Ce venit dă oraşuluĭ şi unde se va da acel venit?

Divanul rĕspunde, că «în adevĕr este acest fel de fabrică la Mŏnastirea Mărcuţa, pe moşia Mŏnastireĭ şi o ţine un Stănuţă sin Tudorache, fabricant încă de la 1800, din vremea Măriei Sale Alexandru Vodă Moruzi, prin voie cu hrisov al Măriei Sale, ca să fie volnic a lucra acest meşteşug, ce atuncĭ el întêiŭ l'aŭ isvodit în pămêntul acesta. Şi fiind-că numitul fabricant are a pune destulă cheltuială atât la ergaliile şi trebuinciósele văpselĭ ale acesteĭ fabricĭ, cât şi la aducerea din depărtate locurĭ a ómenilor ce sunt trebuincioşĭ şi vor avea şciinţă la lucrarea acestuĭ meşteşug, de aceea aŭ făcut Măria Sa legătură printr'acel hrisov, ca în soroc de 15 anĭ, de atuncĭ şi până la împlinirea lor, nimenea altul ce va sci meşteşugul acesta, orĭ din ceĭ ce se vor fi aflând acum aicĭ, séŭ din ceĭ ce vor veni de acum înainte din alte părţĭ, să nu fie volnicĭ a deschide alte fabricĭ de acest meşteşug, şi să fie apĕraţĭ de rêndul dăjdiilor opt ómenĭ, ce-'ĭ avea până atuncĭ numitul fabricant, în câtă vreme se vor afla lucrând la acea fabrică; care acel hrisov al numituluĭ Domn s'aŭ întărit apoĭ şi de alţĭ treĭ luminaţĭ domnĭ, cu asemenea cuprindere dintre carĭ cel de pe urmă adică M. Sa Constandin Vodă Ipsilant, véḑênd că numaĭ cu aceĭ opt ómenĭ nu se póte sluji şi privighind Măria Sa ca să nu se piarḑă acest meşteşug de aicĭ din ţéră, aŭ adăogat în hrisovul Măriei Sale, ca să ţie fabricantul şi până la 30 ómenĭ strĕinĭ lucrătorĭ aĭ acestuĭ meşteşug, apĕraţĭ de rêndul dăjdiilor şi să rěspundă şi el pe tot anul la mŏnastirea Mărcuţa câte talerĭ 300. După care aceste hrisóve, în urmă mulţĭ alţiĭ s'aŭ cercat a deschide altă asemenea fabrică şi n'aŭ fost îngăduiţĭ de către stăpânire, fiind-că după cum se arată maĭ sus, numitul fabricant Stănuţă, cu acest fel de legătură şi contract, prin maĭ sus numitele hrisóve domnescĭ, aŭ isvodit şi aŭ adus acest meşteşug aicĭ cu cheltuiala sa, la ergaliile şi ómeniĭ ceĭ trebuincioşĭ, ca în soroc de 15 anĭ să nu maĭ fie volnic altul a deschide aicea asemenea fabrică, care soroc nefiind până acum împlinit şi maĭ lipsind încă 5 anĭ până la împlinirea luĭ şi acéstă legătură fiind întărită prin hrisóve domnescĭ, precum s'aŭ ḑis maĭ sus, către care Divanul este dator a păzi cuviinciosul *respect*, fiind-că tóte privileghiurile acestea sunt întocmite şi întărite prin hrisóve domnescĭ, nu lipsim a arěta Excelenţeĭ Tale, spre a'şĭ avea şi hrisóvele acesteĭ fabricĭ urmarea şi întărirea lor nestrămutată, până la împlinirea soroculuĭ de 15 anĭ. 1810, Maiŭ 23.

Cod. LXVI, fila 3 verso.

Anexa No. 54

In Mai, 1812, nisce sêrbĭ băjenarĭ de peste Dunăre cércă din noŭ să deschiḑă fabrică de testemelurĭ adică de tulpanurĭ, dar întêiul Divan le sequestréză instrumentele *(instrumenturile)*, şi vice prezidentul Divanurilor, Constantin Ghica, prin raportul sěŭ de la 23 Iulie 1812, către general-ştab al armateĭ Dunărene justifică acéstă měsură cu hrisóvele fabriceĭ luĭ Stănuţă de la mŏnastirea Mărcuţa: «numiţiĭ băjenarĭ sêrbĭ de la Siştov împotriva domnescelor hrisóve s'aŭ fost pus de aŭ deschis fabrică la Herăstrăŭ şi la Colintina Floresculuĭ. Divanul după a sa datorie aŭ poruncit de a se popri, iar eĭ dând jalbă către Excelenţa Sa maĭ marele comandir al armieĭ Dunăreĭ, Domnul Admiral I. Cavaler Ciciacow, că 'ĭ popresce Divanul, aŭ cerut Excelenţa Sa pliroforie pentru acésta şi după cererea şi porunca Excelenţeĭ Sale, încă de la 28 a trecuteĭ lunĭ Maĭ, aŭ făcut arětare pe larg către Excelenţa Sa maĭ marele comandir pentru acéstă împotrivă urmare a numiţilor băjenarĭ şi aŭ primit Divanul porunca Excelenţeĭ Sale sub No. 270 de la 7 ale acesteĭ lunĭ coprinḑětóre de a se popri numitiĭ băjenarĭ, ca să nu deschiḑă acest fel de fabrică de testemelurĭ, până la împlinirea soroculuĭ de 15 anĭ a fabriceĭ de la Mărcuţa.—1812, Iulie 23.

Anexa No. 55

Anghel şi Constantin cer voie să deschidă fabrică de basmale. I-ul Divan scrie Spătaruluĭ, că nu se póte, că hrisóvele fabriceĭ de la Mărcuţa opresc a se face altă fabrică şi nicĭ nu îĭ dă voie comandirul armieĭ, «ci de vor voi a merge la numita fabrică, ca să fie acolo epistaţĭ asupra celor-l-alţĭ lucrătorĭ şi să li-se dea de către Stănuţă fabricantul fieş-căruia câte talerĭ 2000 pe an, luându-le şi marfa ce vor fi avênd, cu un preţ cuviincios, precum şi însuşĭ Stănuţă i-aŭ primit de a sa bună voie, să nu li se dee ergaliile de nu vor da chezăşie vrednică, că nu le vor metaherisi aicĭ în ţéră.—1812, August. 1.

Cod. LXIV, fila 112.

Anexa No. 56

Intărirea ce s'aŭ dat la anaforaua Dumnéluĭ cinstituluĭ vel Logofĕt pentru pricina basmagiilor, cu Constantin.—1811, Ianuarie 26.

De la întêiul Divan

Cenciu, i Hristea, i Bogoiŭ şi Lăbul călfile basmagiĭ, nerĕmânênd odihniţĭ pe acéstă anafora a Dumnéluĭ cinstituluĭ vel Logofĕt, orânduitul zapciŭ vătaful de păhărniceĭ, i-aŭ înfăţişat şi la întêiul Divan înaintea nóstră cu Stănuţă *fabricantul* de testemelurĭ ot Mărcuţa, prin vechil Constantin cumnatul sĕŭ, stând lângă numiţiĭ basmagiĭ şi Anghel Şiştovlăŭ, căruia i-aŭ ḑis eĭ la judecata Dumnéluĭ vel Logofĕt cuĭ sunt datorĭ arĕtându-se însă asupra acesteĭ judecăţĭ şi ca un davagiŭ din partea lor şi prin apelaţia ce aŭ dat numiţiĭ basmagiĭ, alt nimic nu avură a ḑice, decât tot pricinuirile ce aŭ provalisit înaintea Dumnéluĭ vel Logofĕt, că eĭ adecă se scie că sunt tocmiţĭ cu sĕptĕmâna iar nu cu anul şi că ar fi datorĭ la numitul Anghel, cărora li s'aŭ ḑis că eĭ neputênd primi jurămênt la taga zapiselor lor de nesciinţa simfonieĭ, precum nicĭ pe preotul ot Mărcuţă, ce primindu-l aŭ dat mărturia în sciinţa sa, curat se dovedesce, că simfonia zapiselor le-aŭ fost sciută, după care s'aŭ şi ţinut în diastimă aprópe de 4 lunĭ şi tocmaĭ după ce aŭ venit aicĭ acest Anghel Şiştovlăŭ ămblând a deschide şi el aicĭ în ţéră altă fabrică de testemelurĭ, împotriva hrisóvelor domnescĭ, se înţelege că el i-aŭ pus la cale de a fugi de la Stănuţă în cât şi chiar davagiu din partea lor se arată acum fără de a socoti că şi după ce li-se va împlini măcar sorocul anuluĭ ce sunt tocmiţĭ la Stănuţă, el nu póte avea nicĭ un folos de la dênşiĭ, în vreme ce până la împlinirea soroculuĭ de 15 anĭ, ce are a ţinea Stănuţă, fabrica testemelurilor ot Mărcuţa, după hrisóvele domnescĭ ce-ĭ sunt date, nimenea altul nu are voie a deschide nicăirĭ aicea în ţéră altă asemenea fabrică, şi aşa fiind, de vor eşi numiţiĭ basmagiĭ şi la împlinirea anuluĭ măcar din slujba luĭ Stănuţă, este maĭ vêrtos spre a luĭ pagubă, la cuvêntul ce ḑice că are să ia de la eĭ datorie de banĭ, căcĭ în cât se află lucrând meşteşugul ce'l sciŭ tot are nădejde a plăti maĭ curênd baniĭ ceĭ sunt datorĭ, (de este adevĕrată arĕtarea luĭ) iar petrecênd fără de nicĭ o trébă, însuşĭ luĭ îşĭ pricinuesce pagubă. Dar şi chiar de ar găsi să lucreze eĭ acest meşteşug în altă ţéră strĕină, nu pot a eşi din slujba luĭ

Stănuţă înaintea împlinireĭ soroculuĭ de un an, cu pricinuirea că sunt datorĭ la un altul, căcĭ cel ce va fi avênd, ca să ia de la eĭ nu are aface cu Stănuţă, ci să facă davagélîc asupra lor, ca din baniĭ simbrieĭ ce iaŭ, să plătéscă dreptul ce va fi avênd a lua. Drept aceea hotărĕsce Divanul, ca numiţiĭ basmagiĭ să fiĕ datorĭ a lucra la fabrica luĭ Stănuţă, până la împlinirea soroculuĭ de un an, după simfonia zapisuluĭ lor, pe care şi poruncim, zapciule ce escĭ orînduit, să'ĭ îndatorescĭ a'şĭ da chezăş pe om că nu vor lipsi până la soroc, şi orĭ când până la împlinirea soroculuĭ vor încerca a se maĭ arĕta cu vre-o îndărătnicie împotriva zapiselor, poruncesce Divanul Dumitale, ca prin zabitlâcul Spătărieĭ, să le daĭ cuviinciosul nizam, supunêndu-ĭ şi fără de voia lor a'şĭ împlini datoria slujbeĭ lor.—1811, Martie 18.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manul.

Cod. LXVII fila 510.

Anexa No. 56 bis.

Intărirea ce saŭ dat la jalba luĭ Stanuţa Teodor ce ţine fabrica de la Mărcuţa

Cu tóte că după pliroforia ce aŭ luat Excelenţa Sa maĭ marele Comandir al armieĭ Dunăreĭ, Domnul admiral şi cavaler Ciciagov pentru împlinirea acesteĭ fabricĭ ot Mărcuţa, şi după porunca ce aŭ primit de la Divan, următóre fiind hrisóvelor domnescĭ ale acesteĭ fabricĭ, nimenea altul, nicĭ din pămêntenĭ de aicĭ nicĭ din alţĭ streinĭ ce vor veni dintr'altă ţéră, nu este volnic a deschide aicĭ în ţéră acest fel de fabrică până la împlinirea soroculuĭ de cincĭ-spre-ḑece anĭ, ce este orînduit pe chipul jăluitoruluĭ Stănuţă, fabricantul, prin hrisóve domnescĭ; şi cu tóte că jăluitorul, în puterea domnescilor hrisóve şi a porunceĭ Excelenţeĭ Sale maĭ mareluĭ Comandir, urméză a fi cu totul nebântuit de cinevaşĭ până la împlinirea maĭ sus ḑisuluĭ soroc, spre a i se păzi acest privileghiŭ nestrămutat, ca unul ce el aŭ isvodit aicĭ în ţéră acest meşteşug cu destulă cheltuială; dar de vreme ce însuşĭ jăluitorul de a sa bună voie pentru sărăcia pârâţilor aŭ primit a le face acéstă musaadea, atât cu a le da fieş-căruia câte talerĭ două miĭ pe an şi să-'ĭ aibă acolo la fabrică, ca nisce epistaţĭ şi luătorĭ de sémă asupra ómenilor ce lucréză acolo acest meşteşug, cât şi marfa lor ce aŭ fost început a o lucra în trecutele ḑile şi aŭ rĕmas neisprăvită să le-o plătéscă cu un preţ cuviincios şi să rĕmâe asupra luĭ, ca să nu ḑică că aŭ rĕmas păgubaşĭ şi eĭ nu se mulţămesc nicĭ la acéstă musadea, ce de bună voia sa şi făr de a fi dator jăluitorul a primit a le face; De aceea dar Divanu hotăresce, că de nu vor fi pârâţiĭ următorĭ nicĭ după ce vor vedea acéstă poruncă a primi acest har şi musaadea ce li se face de jăluitorul, să rĕmâe cu totul nebântuit de către dênşiĭ, făr' de a maĭ avea pârâţiĭ cuvênt de a face câtuşĭ de puţin cerere de vre-un alt simvivadmos, căcĭ de a li se da lor voie să deschidă fabrică de testemelurĭ în vr'o parte de loc de aicĭ din ţéră, până la împlinirea soroculuĭ de 15 anĭ, este cu tot peste putinţă, fiind lucru împotrivă şi la domnescile hrisóve şi la porunca Excelenţeĭ Sale maĭ mareluĭ Comandir.—1812, Iulie 9.

Ignatie Mitropolit, Constantin Ghica viţ president, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Constantin Varlaam.

Cod. LXXII fila 169 v.

Anexa No. 56 ter.

Fabrica

Către Excelenţa Sa Dumnéluĭ gheneral Leitenant şi Cavaler Sabaciev, zabit ghineral Deştav al armieĭ Dunăreĭ.

De la Constandin Ghica viţ-prezident Divanuluĭ Valah.

La întrebarea ce mi se face de Excelenţa Ta, prin nota sub No. 283 de la 21 ale acesteĭ lunĭ, din ce pricină aŭ oprit Divanul pe Sârbiĭ băjănarĭ de la Şiştov a nu deschide aicĭ in ţéră *fabrică de testemelurĭ, adecă de tulpanurĭ* şi cu care dreptate aŭ luat de la dênşiĭ instrumenturile lor, am cinste a arĕta Excelenţeĭ Tale, că fabrica testemelurilor ce este la Mărcuţa s'aŭ întocmit de la lét 1800 prin hrisóve Domnescĭ, pe chipul luĭ Stănuţă fabricantul de acolo carele aŭ izvodit aicĭ acest meşteşug, cu acest fel de legătură, ca în soroc de 15 anĭ să nu fie slobod altul afară din Stănuţă, nicĭ din ceĭ ce se vor afla aicĭ, nicĭ din ceĭ vor veni de la altă ţéră, de a deschide aicĭ în ţéră altă asemenea fabrică şi fiind că acest soroc nu s'aŭ împlinit până acum şi numiţiĭ băjănarĭ împotriva domnescilor hrisóve s'aŭ fost pus de aŭ deschis asemenea fabrică la Herăstrăŭ şi la Colentina Florescululĭ, Divanul după a s'a datorie aŭ poruncit de a se popri a face; dând jalbă către Excelenţa Sa maĭ marele Comandir al armieĭ Dunăreĭ Dumnéluĭ admiralul i cavalerul Ciciakov că 'ĭ popresce Divanuluĭ, a cerut Excelenţa Sa pliroforie pentru acésta şi după cererea şi porunca Eccelenţeĭ Sale, încă de la 28 ale trecutuluĭ Maiŭ, prin însciinţarea sub No. 665, aŭ făcut arĕtare pe larg către Excelenţa Sa maĭ marele Comandir, pentru acéată împotrivă urmare a numiţilor bejănarĭ şi aŭ primit Divanul porunca Excelenţeĭ Sale sub No. 270 de la 7 acéstă lună, coprinḑĕtóre de a se popri numiţiĭ băjănarĭ, ca să nu deschiḑă acest fel de fabrică de testemelurĭ până la împlinirea soroculuĭ de cincĭ-spre-ḑece anĭ aĭ fabriceĭ de la Mărcuţa. — 1812, Iulie 23.

Cod. LXVI, fila 226.

Anexa No. 57

De la întâiul Divan

Cinstit Dumnéta biv vel Vist. Ioan Hagi Mosculе, cumpĕrătorule al vămilor de anul noŭ, facem în scire Dumitale, că maĭ înainte de a se vinde vămile, s'aŭ făcut hotărâre obştéscă pentru moşneniĭ păcureţĭ ce lucréză puţurile cu păcură, ca să li se dea plată de vamă la vadra de păcură po talerĭ unul, adecă îndoit de cât s'a urmat până acum, fiind cunoscut că de 40 de anĭ, pe când lua câte 15 parale, i de când li s'aŭ făcut câte 20 de parale, tóte lucrurile s'aŭ îndoit şi s'aŭ întreit, precum şi păcura, care nu de mult se vindea po talerĭ unul vadra, acum se vinde po talerĭ 3 şi ca să-'şĭ aibă şi locuitoriĭ păcureţĭ folosul lor li s'a făcut acea adăogire. Am înţeles că Dumnéta n'aĭ fi următoriŭ hotărâriĭ Divanuluĭ, ca să se facă cunoscută acea hotărâre cu cuvêntul eĭ şi maĭ vêrtos că este şi obiceiŭ al ţĕriĭ, ca orĭ-ce milă şi rînduială se face de la un huzmet, aceea ce este făcută maĭ înaintea vîndĕriĭ îşĭ are tăria eĭ, iar ceea care se face după vîndare, urméză a se păzi la alt an; Divanul scrie Dumitale, că acéstă hotărîre să se păzéscă negreşit şĭ de Dumnéta şi de ceĭ ce vor cumpĕra vama păcureĭ, făr de a nu sta cu nicĭ un fel de împotrivire.—1808, Decembrie 31.

Semnaţĭ : *Mitropolitul Dositeĭ. Iosif Argeş, Constantin Vist., Ştefan Văcărescu Vornic, Isaac Ralet.*

Cod. LVI fila 45.

Anexa No. 58 (IX pag. 591).

Păcura

La 1810 Februare 5, întèiul Divan şi Comitet scrie ispravnicilor de Secuenĭ, după reclamarea vameşilor din Vălenĭ, ca să nu dee la podveḑĭ pre păcureţĭ, căcĭ aŭ de a se ocupa cu estragerea păcureĭ din puţurĭ, care constitue un huzmet vêndut vameşilor şi dacă păcureţiĭ sunt distraşĭ de la datoria lor fiind orînduiţĭ «pentru zletul şi căratul puţurilor», şi cu acésta se păgubesce Visteria.»—1810, Feb. 5.

Cod. LXV, fila 6.

Anexa No. 59

De la Divanul principatuluĭ Valahieĭ

Către cinstita Agenţie a chesaro-crăescĭĭ Curţi

Printr'acéstă notă se face cunoscut cinstiteĭ Agenţiĭ, că după orînduiala cu care s'aŭ aşeḑat şi s'aŭ tocmit acum Menzilurile ţĕreĭ, s'a ridicat cu totul inamurile şi s'aŭ hotărîte, a verĭ-cine va avea trebuinţă de Menzil, să aibă a plăti ugeretul pe banĭ treĭ-ḑecĭ de cal la ceas, acolo de unde va lua caiĭ, fără de a face nicĭ o deosebire la nimenea, ci fiind-că tot după acest Nizam de plată urméză a lua Menzilurĭ de aicĭ din ţéră şi călătoriĭ Chesaro-crăescĭĭ Curţĭ, ce vor trece pe aicĭ de acum înainte, orĭ *Curierĭ* de vor fi, seaŭ verĭ ce fel de ómenĭ, de aceea nu lipsi Divanul a însciinţa de acésta cinstiteĭ Agenţiĭ.—1807, Septembre 30.

Manolache Creţulescu, Ştefan Văcărescu, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu Antonie Postelnic.

Asemenea notă s'a făcut şi la cancelaria chesaro-crăescĭ Franţiĭ.

Cod. LIV, fila 87.

De la Divanul principatuluĭ ţĕriĭ Românescĭ, către cinstita Aghenţie A chesaro-crăescĭĭ Curţiĭ

Cu dragoste primind Divanul nota cinstiteĭ Agenţiĭ de la una a lune, luĭ Octombre, rĕspunḑĕtóre la provlima ce s'aŭ făcut pentru plata poştelorĭ de a se urma de acum înainte întocmaĭ după cum se plătesce şi de către ceĭ-l'alţĭ trecĕtorĭ, aŭ cetit şi aŭ înţeles coprinderea, la care acum asemenea rĕspunde Divanul către cinstita Agenţie, că are a se face urmare la plata poştelor şi de către Chesaro-crăiască Curte întocmaĭ după coprinderea noteĭ ce maĭ înainte s'aŭ trimis la Divan, pentru că aceste poştĭ din vechime domnescĭ fiind, se vĕnd pe tot anul venitul lor, şi acum aceştia ce le-aŭ cumpĕrat le-aŭ luat cu acest fel de aşeḑămênt, de a se plăti adecă poştilor de către toţĭ de obşte întocmaĭ după plata ce este canonisită, care acéstă să urméză şi de către împĕrătescile oştirĭ, ce se află aicĭ şi spre încredinţarea acesteĭ Agenţiĭ, póte a cerceta acésta şi se va adeveri negreşit, că urmarea de acum este întocmaĭ, aşa după cum se arată maĭ sus.—1807, Octombrie 2.

Manolache Creţulescu Ban, Ştefan Văcărescu, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Antonie Hatmanu.

Asemenea notă s'aŭ făcut şi către cancelaria Franţieĭ. — 1807, Octombre 5.

Cod. LIV, fila 92.

Anexa No. 60

Notă la Aghenție pentru Génta Românéscă

Se face în scire cinstiteĭ Agenţiĭ pentru génta Românéscă, care în vreme când avea Domnia corespondinţie se trimetea la Căinenĭ, când atuncĭ se trimetea şi pachetul cinstiteĭ Aghenţiĭ, prin génta Domnéscă, dară acum corespondenţia domnéscă ne fiind, de aceea nicĭ din géntă a se maĭ trimite la Câinenĭ n'aŭ rĕmas trebuinţă, iară cinstita Aghenţie este slobodă a trimite orĭ-ce va avea şi orĭ unde, plătind ugeretul.—1807, Octombre 6.

Cod. LIV, fila 177.

Lamarc scrie luĭ Champigny, din Bucurescĭ, în 18 Octombre 1807 circulară contra Nizamuluĭ de curând introdus şi carele a fixat tarife prea urcate pentru caiĭ de poştă, chiar şi pentru consulatele streine.

Anexa No. 61 (IX pag. 592).

De la Divanul principatuluĭ ţĕriĭ Românescĭ

Către cinstita Aghenţie a chesaricesciĭ Curţĭ

S'aŭ primit la Divan nota chesaricesciĭ Agenţiĭ arĕtătóre de porunca ce aŭ primit Aghentul de la împĕrătésca Curte a sa, a nu plăti maĭ mult ugeret de cât ḑece banĭ de cal pe ceas, curieriĭ şi alţĭ trecĕtorĭ, ce se află la slujba numiteĭ împĕrătescĭ Curţĭ pentru caiĭ de poştă ce iaŭ de aicĭ din ţĕră, la care acéstă notă cu dragoste rĕspunde Divanul, şi face sciută cinstiteĭ Aghenţiĭ, că acéstă madea a poştelor fiind una din cele delicate şi trebuincióse menzilĭ ale ţĕriĭ, şi pentru căcĭ nimenea nu se putea găsi a se încărca cu acéstă trébă a poştelor, silită aŭ fost stăpânirea, prin sfat de obste, ale da asupra arendaşuluĭ ce le ţine acum, cu acest fel de contract, ca să plătéscă adecă toţĭ de obste po banĭ treĭ-ḑecĭ de cal, osebit ajutorul ce li s'aŭ făcut şi de la Visteria ţĕriĭ, atât printr'o sumă mare de banĭ, pentru cumpĕrătórea cailor, cât şi prin zahereaua cea trebuinciósă, fên şi orz în natură, şi când acel contract nu li se va păzi întocmaĭ, în multe rêndurĭ aŭ dat rĕspuns numiţiĭ arendaşĭ, că orĭ să li să împlinéscă de la Visterie scăḑĕmêntul, ce li se va face, saŭ eĭ se lépădă de acéstă epistăsie; după care acest rĕspuns al arendaşilor nu póte Divanul a face vre-un fel de urmare, decât să se însciinţeze adică MărieĬ Sale prea Inălţatuluĭ Faldmareşal şi după porunca ce va lua, va da cuviincios rĕspuns cinstiteĭ Aghenţiĭ, căcĭ de nu vor plăti toţĭ de obste po banĭ treĭ-ḑecĭ de cal (precum plătesc şi chiar împărătescile stăpânitóre oştirĭ Rusescĭ), urméză a se lepăda arendaşiĭ poştelor de acéstă Epistăsie, după rĕspunsul ce aŭ dat, şi a se pricinui în urmă o fórte mare zătignire la curgĕtórele trebuinţe ale poştelor, a li să plăti iarăş de la Visterie scăḑĕmêntul Ugeretuluĭ şi acésta este prin neputinţă, nefiind acum ţéra în stare, ca acestea să se pótă împlini darurile şi hatârurile preteşuguluĭ vecinătăţeĭ ce le făcea maĭ înainte când să afla în stare bună, de aceea va fi îngăduitóre cinstita Aghenţie, pentru primirea cuviinciosuluĭ rĕspuns, până ce va veni porunca de la Măria Sa prea înălţatul Feld-mareşal, precum s'aŭ ḑis maĭ sus, şi până atuncĭ va da Divanul de o camdată poruncă către epistaţiĭ poştelor, ca să ţie catastih de câţĭ caĭ de poştă vor lua curieriĭ, şi ceĭ-l-alţĭ trecĕtorĭ aĭ împĕrătesciĭ chesariceşciĭ Curţĭ. - 1807, Noembre 20.

Cod. LIV fila 178.

Anexa No. 62 (IX pagina 592).

De la Divanul principatuluĭ Valahieĭ

Dumnévóstră Epistaţilor aĭ caseĭ Minzilurilor, fiind-că unter-ofiţeriĭ ce vi s'aŭ dat câte unul pe la fieş-care poştă, sunt orînduiţĭ numaĭ pentru apĕrarea poştelor, adecă pentru al Dumnévóstră folos, datorĭ sunteţĭ dară ale da dela înşivă trebuinciósa hrana lor, drept aceea Divanul poruncesce, să îngrijiţĭ şi să faceţĭ rînduială a li se da negreşit hrana lor de la Casa Menzilurilor. — 1807, Noembre 3.

Manolache Creţulescu, Ştefan Văcărescu, Isaac Ralet, Constantin Creţulescu, Anton Postelnicu, Constantin Bălăceanu vel Vist.

Cod. LIV fila 122.

Anexa No. 63 (idem).

Pentru drumaşiĭ curierĭ şi alte obraze, ce âmblă cu trebĭ împĕrătescĭ şi iaŭ de pe la poşte caĭ maĭ mulţĭ, decât ce se scrie în podorojnă şi nu vor să plătéscă progóne, primind copia atât după predlojenia Senatoruluĭ Kuşnikov, cât şi copie după porunca rĕposatuluĭ Cnéz Prozorowski (în care se arétă câţĭ caĭ de poştă trebue să se dea curierilor şi altor drumaşĭ), le-aŭ făcut Divanul cunoscute celor care ţin poştele, spre a se face urmare de acum înainte întocmaĭ cum se poruncesce.—1809, Septembre 7.

Anexa No. 64 (IX pagina 593).

Către prea slăvitul şi întêiul Divan

Arĕt slăvituluĭ Divan, că la 12 Maiŭ, prin anafora am făcut arĕtare slăvituluĭ Divan pentru talerĭ 7,500 ce după contract are să li se dea surugiilor de la Vornicul de Cutie, la întêiul luneĭ luĭ Maiŭ, pentru a cumpĕra trebuincióse materialurĭ şi măcar că Dumnéluĭ Vornicul aŭ însciinţat maĭ înainte pe slăvitul Divan, că nu are Cutia banĭ ca să dea surugiilor, şi tot la Maiŭ în 13 aŭ poruncit slăvitul Divan, că de nu are Cutia banĭ să ia cu împrumutare şi să le dea; acum iarăş veniră surugiiĭ cu jalbă la mine, că abia numaĭ talerĭ 4,500 li s'aŭ dat, băgându-ĭ şi pe aceia la lucrul ce se urméză, care a surugiilor jalbă o embericlisiĭ într'acéstă anafora, ca să se pliroforiséscă slăvitul Divan din cele ce jăluesc, iar pentru cusurul de talerĭ 3000, cum şi pentru léfa lor câte talerĭ 400, ce are să li să dea la fieş-care începutul luneĭ, le-aŭ ḑis Dumnéluĭ Vornicu, că baniĭ ce avu adunaţĭ ca să li să dea i-aŭ dat la alte părţĭ şi că acum nu are banĭ; rog pe slăvitul Divan, să bine-voiască a porunci straşnic Vorniculuĭ de Cutie, ca să ia cu împrumutare de la altă parte precum aŭ urmat şi alţĭ vornicĭ şi pe urmă din iraturile Cutieĭ aŭ plătit, şi să împlinéscă surugiilor atât câştiul banilor ce li se face, să li să dea la întêiŭ Maiŭ cât şi léfa lor câte talerĭ 400 pe fieş-care lună, ca să plătéscă şi eĭ slugilor celor ce pururea se află în lucrarea şi privigherea posteĭ, iar de nu li se vor plăti nicĭ cum, apoĭ de vor sta surugiiĭ din lucru şi vremea fiind scurtă, póte asupra tómneĭ să se pornéscă vremea împotrivă, care unu embodisesce lucrul, precum şi ne darea banilor şi atuncea să nu socotéscă slăvitul Divan neîngrijirea mea, nicĭ învinovăţirea surugiilor.—1812, Iunie 3.

Constantin Caragea.

Cod. LXXII fila 103.

Anexa No. 65

De la întâiul Divan şi Comitet al principatuluĭ Valahieĭ

Poruncesce Divanul Dumitale Epistatule al Vornicieĭ Obstirilor să se împrumute cutia cu aceştĭ banĭ ce aŭ a lua surugiĭ, atât pentru trebuinciósa cheltuială, cât şi pentru léfa lor, să li să dea în mânile lor, faţă fiind şi Luminăţia Sa Bezdadea Costache Caragea, ce este însărcinat cu îngrijirea cişmelelor, ci din vînḑarea dijmărituluĭ se vor da Cutieĭ aceĭ câte talerĭ 10 la pungă ce aŭ a se lua drept lipsa ce aŭ cercat de aceĭ câte talerĭ 5 la pungă în huzmetul oerituluĭ, drept ceĭ-l-alţĭ câte talerĭ 5 ce are a lua din huzmetu dijmăritulul şi atuncĭ va plăti Cutia aceĭ banĭ ce acum se va împrumuta.—1812, Iunie 4.

Ignatie Mitropolit, Constantin Ghica viț president, Barbu Văcărescu, vel Vistier, Constantin Samurcaș.

Cod. LXXII fila 103 v.

Anexa No. 66

De la întâiul Divan și Comitet

Către Ispravniciĭ ot sud Vlașca

De vreme ce acele liveḑĭ de fên nu sunt dintr'acele orânduite pentru trebuinţa poşteĭ, după pliroforia ce ne daţĭ printr'acéstă însciinţare, vĕ poruncim, ca să îndatoriţĭ pe pârâţiĭ ómenĭ aĭ poşteĭ a scóte negreşit caiĭ dintr'acele liveḑĭ ale jăluitoruluĭ şi aĭ duce la liveḑile cele orânduite pentru trebuinţa poşteĭ, dându-le şi cuviincios nizam, a face părăsire de acest fol de urmărĭ, iar când şi acum îĭ veţĭ vedea împotrivă următorĭ, numaĭ decât să însciinţaţĭ Divanuluĭ.—1812, Iunie 25.

Constantin Ghica viț prezident, Mitropolit, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Constantin Varlaam.

Cod. LXXII fila 148 v.

Anexa No. 67

Divanul I-iŭ către Enghelhardt

Dumnélor Epistaţiĭ caseĭ Menzilurilor aŭ dat jalbă Divanuluĭ că în diastima vremeĭ ce s'aŭ aflat aicĭ Excelenţa Sa gheneral Anşef Miloradovicĭ aŭ luat de la Casa Menzilurilor o sumă de caĭ fără plata progonuluĭ, trămiţêndu-ĭ Excelenţa Sa cu curierĭ şi în alte trebuinţe ale Excelenţeĭ Sale, precum asemenea şi de la plecarea de aicĭ a Dumisale Vistier Filipescu, s'aŭ luat de Dumnéluĭ de la Casa Menzilurilor 86 de caĭ fără de a plăti progonul şi cer de a li se orândui plata progonuluĭ pe maĭ sus arĕtaţiĭ caĭ, a căror jalbă rînduind'o Divanul în cercetarea Dumnéluĭ vel Vistier, prin anafora în scris aŭ făcut arĕtare Divanuluĭ, că după cercetarea ce cu de amăruntu aŭ făcut asupra pricineĭ, aŭ dovedit că în adevĕr s'aŭ luat de la Casa Menzilurilor aceştĭ caĭ făr de plată, al căror progon se adună în sumă de talerĭ 1127. Pentru care nu lipsim a face arĕtare Excelenţeĭ Tale, rugându-ne ca să se hotărască plata acestor banĭ de unde este a se respunde, fiind-că precum maĭ sus arĕtăm Dumnélor Epistaţiĭ Caseĭ Menzilurilor fac cerere de dreptul lor. Şi asteptăm pentru acésta şi cinstitul rĕspuns al Excelenţeĭ Tale. — 1810, Maiŭ 4.

Cod. LXI fila 81 verso.

Anexa No. 68

La 14 Martie 1810, întâiul Divan ordonă o cercetare la poşta de la Călmăţuĭ, aĭ căreia surugiĭ aŭ fost bătut pre un Gavrilă, purtător de grije asupra transportuluĭ de zacherea din Moldova.

Cod. LXV fila 12.

Anexa No. 69

De la Divan

Dintr'amêndouĕ aceste locurĭ, ce prin alăturata însciinţare ni se arată, fiind maĭ cuviincios de a se muta poşta, pe cel ce cade tot pe moşia Slugeruluĭ Rudeanul, acolo adică unde sunt numaĭ tufe şi mărăcinĭ, sa iée de pe acel loc cât va fi trebuincios pentru poşte, şi îndată să o şi mutaţĭ acolo, de la Şindrilita, unde se află acum, însă Dumnélor Epistaţiĭ aĭ Casiĭ Menzilurilor să îngrijéscă de acum înainte, ca să înfrâneze pe surugiĭ, atât eĭ, cât şi caiĭ poşteĭ, să-ĭ păzéscă a nu se întinde şi a călca cu paşunea, nicĭ maĭ la dél, nicĭ maĭ la vale, afară din locul ce se va curăţi, ca să nu pricinuiască supărărĭ lŏcuitorilor de prin împrejur şi paguba stăpânuluĭ moşieĭ.—1808, Iunie 3.

Cod. LV fila 34.

Anexa No. 70 (Vol. IX pagina 593).

«Excelenţa Sa maĭ marele Comandir» ordonă să se plătéscă baniĭ datoriţĭ Menzilurilor «după contract» I-ul Divan ordonă Visterieĭ, că acum pe şin să li se dea în aht tal 90,000 din baniĭ dijmărituluĭ, iar pentru ceĭ-l-alţĭ să li se facă orînduială cu mumbaşirĭ către ispravniciĭ judeţelor, prin poruncile Divanuluĭ, chezăşuitóre că până la 10 ale viitoruluĭ Septembrie, de nu-ĭ vor trimite toţĭ aicĭ la Casa Menzilurilor, să scie că-ĭ vor plăti chiar de la casele lor ispravniciĭ acelor judeţe. Iar pentru scăderea cailor după la poşte, acésta fiind împotriva contractuluĭ şi nicĭ o poruncă a Excelenţeĭ Sale maĭ marele Comandir nefiind cu acest fel de coprindere, Divanul nu o póte pune în lucrare. - 1812 August 9.

Ignatie Mitropolit, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, C. Bălăceanu.

Cod. LXIV, fila 100.

Anexa la pag. 583, Tom. IX

Anexa A şi B

De la Divan

Cinstiţĭ Dumnévóstră fraţĭ boerĭ, vel Vornice Barbule Văcărescule, şi vel Vornice Costandine Bălăcene, fiind-că la marfa de băcănie ce o cumpĕră cu rădicata băcaniĭ de aicĭ din politia Bucurescilor, şi o vênd cu amăruntul la obştea noroduluĭ de aicĭ, vedem că se urmézâ o mare catahrisis vênḑêndu-se cu preţ nesuferit, peste preţul care-l cumpĕră eĭ; De aceea Divanu pohteşce pe Dumnévóstră, ca adunăndu-vĕ la un loc împreună cu Dumnéluĭ Epistatul Agieĭ unde aducênd fată pe Bacal-başa cu isnafu băcanilor, să le cereţĭ maĭ întâiŭ a arĕta catastih cu cel adevărat preţ al cumpĕrătoriĭ de tot felul de băcănie, de care preţ ce-l vor arĕta eĭ pliroforisindu-vĕ Dumnévóstră şi prin alte cercetărĭ cuviinciόse, de este adevĕrat, să faceţĭ apoĭ socotélă ce cheltuelĭ aŭ numiţiĭ băcanĭ la vênḑarea mărfiĭ, ce dobânḑĭ plătesc, şi ce câştig se cuvine a avea? după care să chibzuiţĭ acum un nart cuviincios la tot felul de marfă de băcănie şi să arĕtaţĭ Divanuluĭ în scurt.—1807 Noembre 16.

Ştefan Văcărescu, Costandin Creţulescu, Anton Postelnicu, vel Vistier.

Cod. LIV, fila 135.

De la Divanul principatuluĭ ţĕreĭ Româneseĭ

Cu cale fiind anaforaua acésta a Dumnéluĭ frateluĭ vel Logofĕt, o întăresce Divanul, spre a se urma întocmaĭ.—1807 Noembre 20.

Manolache Creţulescu, Ştefan Văcărescu, Constandin Creţulescu, Barbu Văcărescu, Antonie Postelnicu, Constandin Bălăcénu.

tal.	para.	
—	1	Dramurĭ 95, pânea.
—	1	Dramurĭ 65, jimbla.
—	1	Dramurĭ 40, simitul.
—	1	Dramurĭ 35, covrigĭ.
—	4	Ocaua de făină bună spălată.
—	3	Ocaua de făină maĭ próstă.
—	38	Ocaua de lumânărĭ de seŭ.
—	2	Ocaua de mălaiŭ.
—	24	Năhutul de ţéra turcéscă, cu rădicata, iar cu taraua 28.

tal.	parale	
1	24	Stafidele roşiĭ.
1	—	Măslinele negre.
1	30	Măslinele de Rumele.
1	—	Măslinele verḑĭ.
—	26	Stafide negre.
2	20	Săpunul de Crit, calupurĭ marĭ, cum şi calupurĭ micĭ.
5	20	Caracatiţă bună.
2	20	Milidona.
2	20	Migdalile de Hiu.
3	—	Unt-de-lemnu.
1	—	Urezul, iar cu paraua 44.
—	36	Anason de Ţarigrad.
—	24	Anason leşesc.
—	18	Coconarele.
1	20	Stafidele negre, Chiuşiuzem.
4	24	Ocaua de piper, iar cu paraua tal. 5.
1	4	Fidea Daidrele.
1	—	Smochinele de cutie.
1	25	Păstrâmana de ghiudenul de caiser.
4	—	Gogoşĭ de ristic.
1	—	Zeamă de lămâe.
3	—	Icre tescuite, iar cu paraua tal. 3 parale 10.
4	—	Icrele moĭ.
1	—	Icrele de ştiucă.
1	—	Icrele de crap.
—	12	Nisitra sărată.
4	30	Ocaua de tămâie, iară cu paraua 2 dramurĭ.
1	—	Untul topit.
1	—	Ocaua de miere.
—	24	Brânza de burduf.
—	8	Nisitra próspătă.
—	6	Buturul de pastramă de capră.
—	20	Mânătărcile.
—	12	Arpăcaşu de orḑ.
—	10	Pastramă de vacă, i cârnaţĭ de zalhana.
3	—	Lacherdă.
1	20	Halvaua de cutie.
1	20	Halvaua de Udriu.

tal.	parale	
1	20	Halvaua cea bună ce o fac aicĭ în ţéră.
1	8	Tahânu.
—	30	Alunele.
20	—	Ocaua de zmirnă.
7	—	Cafeaua Iemen.
6	—	Cafeaua franţuzéscă.
1	30	Stafidele roşiĭ razachie.
3	—	Migdale curăţate.
3	20	Enibahar.
10	—	Icrele de chefal.
4	20	Zaharul de Veneţia.
3	—	Zaharul turcesc.
1	20	Capeirle.
7	20	Candelu de Veneţia.
4	20	Candelu turcesc.
1	24	Cojăle de Năranză.
—	30	Calaicanu nemţesc.
10	—	Comidu.
—	5	Dramul de camfor.
4	—	Cositorul şi ţiperig.
10	—	Ocaua de bureţĭ de mare.
1	32	Licurinĭ.
2	20	Cofeturile.
1	20	Născopitele.
—	32	Năhutul prăjit.
—	30	Nisişteua.
—	12	Dramul de nucşóră.
—	3	Dramul de cuişóre.
5	30	Peatră vînătă.
—	25	Pucioasă.
—	23	Plută ce'ĭ ḑic filo, ocaua, iar fitra una para.
3	30	Rahat locum.
50	—	Mia de scumbriĭ de mare.
7	—	Suta de scumbriĭ de Dunăre.
16	20	Canelă bună.
3	20	Supiile uscate.
1	—	Curmalele.
2	20	Silitra.
—	5	Dramul şofran de Veneţia.
—	5	Dramul şofran turcesc.

tal	parale	
5	—	Şerbetu de zahăr.
1	20	Samolodon.
1	—	Uleiu.
—	16	Caşcaval de câmp.
—	30	Caşcaval de munte.
—	8	Oţetul.
2	—	Ghiudenul de aicĭ cu miróse.
—	15	Smochinele micĭ.
—	8	Năhutul de ţéră.
—	30	Unt próspăt.
—	—	Săpun prost.
2	—	Suta de sardele, iară cu paraua tal. 2—20.
1	—	Fideaua de Veneţia.
—	25	Fideaua de ţéră.
2	10	Suta de cărbunĭ ciubuc.
2	—	Cărbunĭ ţăndărĭ.
1	10	Cărbunĭ ţigănescĭ:
—	12	Anasonul de ţéră.
1	10	Peatra acră.
—	8	Catranu.
—	3	Sĕmânţa de in.
—	10	Puiu de găină mare.
—	8	Puiu de mijloc.
—	5	Puiu cel maĭ mic.
—	20	Raţa.
—	20	Găina bătrână.
—	30	Claponu.
—	30	Gâsca.
1	—	Curcanu cel mare.
—	30	Curcanu de mijloc.
—	20	Curcanu cel mic.
—	1	Iarna un oŭ, iar vara douĕ.
—	12	Ocaua de lapte iarna.
—	6	Ciotvârtea de epure.
—	12	Potârnichea.
—	4	Ocaua de ciapă.
—	6	Fasolea.
—	6	Lintea.
—	6	Mazărea.
—	8	Bobul.

tal.	parale	
—	8	Varza acră.
—	—	O rădăcină de ţelină mare, iar mică două.
—	1	Ḑece rădăcinĭ de pătrunjel.
—	1	Şase morcovĭ marĭ, iar micĭ 12.
—	1	Varza nemţéscă.
—	1	Treĭ sfecle.
—	1	Doĭ-spre-ḑece napĭ.
—	1	Gulia mare, iar mică două.
—	1	3 rădăcinĭ sĕrbeştĭ.
—	5	Conopida mare.
—	4	Cea de mijloc.
—	3	Cea mică.
—	12	Ocaua de spănac iarna, iar vara 2 parale.
—	1	Şease fire praz.
—	30	Ocaua de morun próspăt.
—	24	Ocaua de morun sărat.
—	16	Crapul cel mare, de la 4 oca în sus, próspĕt.
—	16	Crapul, somnul sărat de la 4 oca însus.
—	16	Pescele de heleşteŭ mare, iar cel mic 10.
—	24	Pescele de Dâmboviţa mare cu mic.
—	12	Crapul, ştiuca şi şalăul de baltă, próspăt şi plătica.
—	12	Somnu şi crapu sărat, al doilea mână.
—	12	Şalău, ştiuca şi plătica sărată.
—	8	Ciortanu şi cosacu sărat.
—	1	Treĭ-ḑecĭ de nucĭ.
—	20	Suta de căpăţânĭ de usturoiŭ.
—	6	Prune uscate la loşniţă.
—	8	Prune opărite.
—	5	Sacaua de apă vara, în poporul Agieĭ, iar iarna 6.
—	7	Sacaua de apă în poporu Spătăriĭ vara, iar iarna 8.

Insă să se ştie că pescariĭ sunt îndatoraţĭ de a vinde la băcanĭ atât icre de ştiucă, i de crap po parale 30, iar nu maĭ mult, ca şi numiţiĭ băcanĭ să urmeze cu vênḑarea ocaua po tal. 1, iară pescariĭ nu sunt slobodḑĭ a vinde cu paraua.

După porunca cinstituluĭ Divan ce prin Pitac ni se scrie, ca să chibzuim cum se cuvine a se vinde, atât marfa de băcănie, la acéstă vreme, cât şi alte lucrurĭ de ale mâncăriĭ, legumĭ, i pescele, ne-am adunat cu toţiĭ la un loc, unde adunându-se din două isnafurĭ faţă, am făcut cercetare şi chibzuire, şi am găsit cu cale, ca de astă-ḑĭ înainte să se urmeze vênḑarea la tóte întocmaĭ după cum se arată dintr'acest dinapoĭ catastih, dară fiind-că într'acestea rufeturĭ se află şi uniĭ carĭ semeţindu-se că sunt sudiţĭ nu urméză a vinde după nartul ţĕriĭ, ci fac vênḑările după cum voesc eĭ, să se socotéscă de către cinstitul Divan de se cuvine a fi sudiţiĭ între aceste isnafurĭ, şi de se cade a fi şi eĭ următorĭ la obiceiurile şi nizamurile ţĕriĭ; către acésta bine ar fi a se pune şi acest nizam într'o bună orânduială, adecă, atât băcaniĭ, pescarĭ, lumînărarĭ, zarzavagiĭ şi săpunarĭ, să nu fie volnicĭ a vinde lucrurĭ streine prin prăvăliile lor, fără numaĭ lucrurĭ carĭ sunt numite şi date în meseria lor, iară care nu va fi următor a păzi acéstă orânduială, şi va îndrăzni a vinde din lucrurĭ preţ maĭ mare peste acest nart, să i se hotărască de către cinstitul Divan, cu ce fel de pedépsă i se cuvine a i se face, şi aşa cu acest mijloc póte de a se păzi întocmirea nartuluĭ acestuia.—1807 Noembre 20.

Cod. LIV. Fila 182.

Anexa C.

Cum s'aŭ întocmit a se vinde marfa de căvăfie de acum înainte, cum şi căvăfia de ţéra turcéscă.

tal.	banĭ	
7	—	Părechia de cisme, liochiu de frunte, boiŭ dintâiŭ.
6	—	Ipac cismele liochiu, al doilea boiŭ.
6	—	Părechia de cisme galbine de frunte, boiul dintâiŭ.
5	—	Ipac cismele galbene, al doilea boiŭ.
6	—	Perechia de cisme negre de frunte boiŭ dintâiŭ.
5	—	Ipac cisme negre, al doilea boiŭ.
3	—	Perechea de papucĭ cu meşĭ bărbătescĭ de frunte, boiŭ dintâiŭ
2	—	Ipac papucĭ cu meşĭ, al doilea boiŭ.
1	60	Ipac papucĭ cu meşĭ, al treilea boiŭ.
1	30	Ipac papucĭ cu meşĭ copilărescĭ.
3	—	Părechia de imineĭ de frunte, boiŭ dintâiŭ.
2	60	Ipac imineĭ liochiă al doilea boiŭ.
2	60	Părechia de imineĭ negri de frunte, boiŭ dintâiŭ.
2	—	Ipac imineĭ negri, al doilea boiŭ.
2	—	Perechia de condurĭ cu terlicĭ şi cu panglică, de frunte, boiul dintâiŭ.

Marfa de căvăfie din ţéra Românească

4	—	Părechia de cisme galbene căptuşite, boiul dintâiŭ.
3	—	Ipac părechia de cisme galbene căptuşite, boiul al doilea.

tal.	banĭ	
4	—	Părechia de cisme negre de meşină de óie căptuşite, boiul dintâĭ.
3	—	Ipac părerhia cisme negre, iarăşĭ de meşină de óie căptuşite, boiul al doilea.
2	—	Ipac părechea cisme roşiĭ, galbene, negre, copilărescĭ cu meşină de eḑĭ, al doilea danga.
—	60	Părechea de cisme galbene de meşină de óie căptuşite femeescĭ boiul dintâiŭ.
2	—	Ipac părechea de cisme galbene iarăşĭ de meşină, de óie, femeescĭ şi căptuşite boiul al doilea.
2	—	Păreche de papucĭ cu meşĭ, boiul dintâiŭ, saftian de ţéră.
1	—	Ipac părechia de papucĭ cu meşĭ, iarăşĭ saftian de ţéră, boiul al doilea.
1	—	Ipac părechĭa de papucĭ cu meşĭ, căptuşiţĭ, iarăşĭ saftian de ţéră.
1	—	Perechea de papucĭ femeescĭ fără de tĕrlicĭ, badiĭ, cu postav şi cu panglică şi cu toc.

Marfă de căvăfie de aicĭ de ţéră

—	90	Părechia papucĭ femeeşcĭ badiĭ fără de postav şi cu meşină pe talpă.
1	—	Părechia de papucĭ femeescĭ pssmacliĭ aşeḑaţĭ fără tĕrlicĭ şi cu postav, şi fără postav.
1	75	Părechia de papucĭ femeescĭ cu tĕrliciĭ lor.
2	—	Părechea de imineĭ calivri roşiĭ, i negri bunĭ, boiul dintâiŭ.
1	60	Ipac părechea de imineĭ calivri, asemenea, al doilea boiŭ.
1	60	Părechea imineĭ roşiĭ şi negriĭ, boiul dintâiŭ.
1	30	Ipac părechea de imineĭ, asemenea boiul al doilea.
—	90	Părechea de imineĭ căptuşiţĭ liochiu.
—	90	Părechea de imineĭ copilărescĭ roşiĭ, i negri.
—	75	Părechia de postălaţĭ de copiĭ micĭ de doĭ şi de treĭ anĭ, liochiu de eḑĭ.
—	75	Părechea de cataraţĭ micĭ cu panglică, asemenea boiŭ.
—	60	Condurĭ cu tĕrlicĭ, cu toc şi cu panglică femeescĭ.
—	60	Părechea de pantofĭ negri şi galbenĭ cu toc şi panglică.
1	90	Părechea de catărĭ negri, galbenĭ şi roşiĭ, boiul dintâiŭ.
1	60	Ipac asemenea catărĭ, boiul al doilea.
1	30	Ipac asemenea catărĭ, boiul al treilea,
2	60	Părechea de cisme surăturĭ.

Cod. LIV. Fila 203.

Către cinstitul Divan

După Pitacul cinstituluĭ Divan prin care ni se scrie pentru lăcomia cea mare şi nebântuirea de cuget a cavafuluĭ de aicĭ, care de toţĭ este vĕḑută şi cunoscută la preţu vênḑăriĭ încălţămintelor de căvăfie, ce se urméză de eĭ, care neputêndu-se trece cu vederea de a se năpăstui şi a se păgubi obştea noroduluĭ pentru a lor nesăţios şi peste mĕsură interes, am adus înaintea nóstră pe tot isnavu cavafilor, şi maĭ întâĭ am intrat în cercetare pentru marfa de căvăfie, de unde şi cu ce preţ cumpĕră? aŭ dat rĕspuns cu toţiĭ, că sunt la vre-o câţĭ-va anĭ, de când eĭ altă marfă de căvăfie din ţéra turcéscă nu aŭ maĭ cumpĕrat de cât numaĭ saftiane liochiu şi galbene, şi dintre celea prea puţine, fiind-că se fac şi de acelea aicĭ în ţéră, iară cele-l-alte materialurĭ, orĭ câte le sunt de trebuinţă pentru facerea încălţămintelor pe tóte le cumpĕră de aicĭ din ţéră, maĭ vârtos tălpĭ de cisme, i de papucĭ, şi de alte încălţăminte, nu numaĭ că nu aŭ cumpĕrat, saŭ cumpĕră din ţéra turcésce i încă tabaciĭ de aicĭ din Bucurescĭ le şi vênd în partea loculuĭ; apoĭ să facă cercetare şi de preţul capitaluluĭ ce în adevĕr să cheltuesce la fieş-care felurime de încălţăminte, i de cheltuiala ce merge acum la aceste felurĭ de vremĭ la fie-care felurime, cum şi de câştigul ce se cuvine a dobândi şi eĭ peste tot capitalul lor, şi aşa cu bună orânduială după dreptate s'aŭ întocmit nartul acesta, ce se arată printr'acest catastih, după care şi trebue de acum înainte a urma cavafiĭ cu vênḑarea, ne maĭ rĕmâindu-le de pricinuire, cum că nu le dă mâna a vinde dupa acest nart, în vreme ce maĭ tóte materialurile câte le sunt de trebuinţă le cumpĕră din pămêntu ţĕriĭ, iară nu din alte părţĭ, iară când numiţiĭ cavafĭ nu vor fi următorĭ cu vênḑarea întocmaĭ după acest întocmit nart, li se va hotărî de către cinstitul Divan, ca ce fel de pedépsă se cuvine a li se face, pentru care şi nu lipsim a arĕta. — 1807 Decembre 18.

Petrache Ritoridis Aga.

De la Divan

Cu bună orânduială, şi primită fiind Divanuluĭ acéstă întocmire a nartuluĭ vênḑăreĭ căvăfieĭ, o întăresce Divanu, pentru care şi poruncesce, ca Dumnéta frate Epistatule al Agieĭ, pe de o parte, prin deosebite foĭ să publicueşcĭ acest nart la toţĭ de obşte, iară pe de alta să daĭ nizam cavafilor, ca să urmeze cu vênḑarea de căvăfie întocmaĭ după acest nart, căcĭ carele se va arĕta cu împotrivire şi nu va fi următor, cu hotărîre, se scie că cu straşnică pedépsă se va certa.—1807 Decembre 21.

Manolache Creţulescu, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Costandin Bălăceanu, vel Vistier.

Cod. LIV. Fila 209.

Intocmirea ce s'aŭ făcut, cu a se vinde marfa de căvăfie de acum înainte cum la vale se arată.—1808 Ghenar 15.

Cum i ține pe cavafĭ marfa		Cu ce preț se cuvine a o vinde		
Talerĭ	Banĭ	Talerĭ	Banĭ	
6	—	7	—	Părechea de cisme negre marĭ de frunte, saftianul de țéra turcésca.
7	—	8	—	Părechea de cisme liochiu marĭ de frunte, saftianul de țéra turcéscă.
5	—	6	—	Părechea de cisme galbine marĭ de frunte, saftianul de țéra turcéscă.
3	60	4	—	Părechea de papucĭ al doilea boiu, saftianul de țéra turcéscă.
—	90	—	105	Papucĭ copilărescĭ fără de meșĭ, saftianul de țéra turcéscă.
3	60	4	60	Părechea de cisme negre de meșină de óie căptușite, marĭ, saftianul de aicĭ din țéră.
3	—	3	60	Ipac cisme negre de meșină căptușite, al douilea boiu tot de aicĭ.
2	60	3	—	Ipac cisme roșiĭ și negre, iarășĭ căptușite, saftianul de aicĭ de țéră, copilărescĭ până la 15 anĭ.
2	—	3	—	Părechea de cisme galbine femeescĭ de meșină și căptușite.
2	90	3	60	Părechea de imineĭ liochiu marĭ, de frunte, saftinul de țéra turcéscă.
2	60	3	—	Părechea de imineĭ negri, marĭ, de frunte, saftianul de țéra turcéscă.
1	90	2	30	Părechea de imineĭ marĭ, negri și roșiĭ, saftianul de aicĭ de țéră.
2	—	2	60	Păreche de imineĭ calevri, marĭ, roșiĭ și negri tot de aicĭ de țéră.
1	30	1	90	Păreche de inimeĭ liochiu, saftianul de țéra turcéscă, copilărescĭ până la 15 anĭ.
1	—	1	60	Păreche de inimeĭ negri și roșiĭ, saftianul de țéra turcéscă, asemenea boiu.
1	—	1	30	Părechea de imineĭ liochiu, copilărescĭ, până la cincĭ anĭ, de țéra turcéscă.

Cum i ţine pe cavafĭ marfa		Cu ce preţ se cuvine a o vinde		
Talerĭ	Banĭ	Talerĭ	Banĭ	
—	105	1	15	Ipac imineĭ copilărescĭ roşiĭ şi negre asemenea bou de ţéra turcéscă.
—	90	—	—	Perechea postolaţĭ micĭ de liochiu, saftianul de ţéra turcéscă.
—	84	—	105	Părechea de catăragĭ micĭ cu panglică copilărescĭ de liochiu
1	60	2	—	Părechea de condur ĭcu terlicĭ, marĭ, femeescĭ, saftianul de ţéra turcéscă cu panglică.
1	—	1	30	Părechea de papucĭ badiĭ marĭ cu postav şi cu panglică, fără terlicĭ.
—	90	1	—	Ipac papucĭ marĭ, fără postav şi panglică, saftianul de aicĭ.
1	—	1	30	Părechea de papucĭ zanele, paşmadiĭ marĭ.
1	45	1	90	Părechea de pantofĭ femeescĭ, marĭ, negri şi galbenĭ cu panglică, saftianul de aicĭ de ţéră.
1	60	2	—	Părechea de catărĭ marĭ negriĭ şi roşiĭ, saftianul de de aicĭ de ţéră.
1	45	1	90	Ipac catărĭ negri şi roşiĭ, al douilea boiu.
1	90	2	30	Părechea de papucĭ cu terlicĭ, femeescĭ.
1	—	1	30	Ipac papucĭ orlan, femeescĭ, fără de terlicĭ.
1	—	1	30	Părechea de meşĭ ostăşescĭ.
2	60	3	—	Păreche cisme bărbătescĭ, marĭ, însurăturĭ.
1	60	2	—	Păreche de cisme femeescĭ însurăturĭ.

Cod. LIV fila 227.

Anexa D.

Către prea cinstitul Divan

Din porunca ce mi s'aŭ dat de către prea cinstitul Divan, ca să fac cercetare plângeriĭ ce fac acum cavafiĭ, cum că se păgubesc cu totul şi nu le dă mâna de a vinde marfa după nartul ce li s'aŭ întocmit la trecutul luneĭ luĭ Decembre 18, următoriu fiind cinstiteĭ poruncĭ, am adus înaintea mea vre-o câţĭ-va din brésla cavafilor, şi intrând de iznóvă în cercetarea acesteĭ pricinĭ, am întrebat pe numiţiĭ, pentru ce ḑic că nu le dă mîna a vinde după cel dat nart? și aŭ dat rĕspuns, că când se va urma vîndarea nartuluĭ acela eĭ se sărăcesc cu totu și se păgubesc desevîrșit; către acésta maĭ respunseră dicênd, cum că eĭ nu pot suferi cu a vinde marfa de cavafie cu nartul, căcĭ acest obiceiŭ diseră că până acum nu l'aŭ maĭ avut, apoĭ le stă împotrivă și acéstă pricină, adecă, întâiŭ că meșteriĭ dichigiĭ, cărora le da marfă și banĭ ca să le gătéscă marfa tótă de vîndare, nu le este îndestul că-ĭ zăbovesc vreme îndelungată până ce o fac, apoĭ și dintru acea jumĕtate vîndênd-o, le rĕmân datorĭ, și ne avênd cu ce să le-o plătéscă, marĭ pagube cércă de la aceia; al douilea că eĭ marfa de căvăfie nu o cumpĕră cu nart, și se întâmplă la un târg de o cumpĕră cu un preț maĭ eftin, iară la al doilea târg cu preț maĭ scump, care nu stă la un carar; al treilea, că după ce gătesce marfa de cavafie și aducênd'o próspĕtă prin prăvăliile lor, câtă póte de vinde atuncĭ în grabă o daŭ și eĭ cu preț bun, iară deacă maĭ șade în prăvălie se tăvălesce și îșĭ perde fața, și așa se arată a fi marfă veche, pe care abea o pot vinde cu preț maĭ jos decât îĭ ține pe dînșiĭ; al patrulea, că mulțĭ din lucrătoriĭ meșterĭ dichigiĭ, de la care aŭ avut să ia sume de banĭ, făcêndu-se cazacĭ, până în diua de astă-dĭ sunt păgubașĭ de aceĭ banĭ; însă eŭ după poruncă am cercetat arĕtarea cavafilor, ce aŭ făcut la Agie, la 12 ale trecutuluĭ Dechembre, de vîndarea cu care dice că fac, ci și de însușĭ eĭ nu s'aŭ tăgăduit, și așa am făcut chibzuire pentru tótă cherestéua ce o cumpĕră, și cheltuiala ce le merge la orĭ ce felurime de încălțăminte, și după aceea arĕt și eŭ prețu cu care trebue și eĭ a vinde acum marfa de căvăfie la acest fel de vremĭ, iar viind marfă multă din țéra turcéscă, când vor fi schelele slobode, atuncĭ vor urma cu vîndarea și cu maĭ mic preț, și după acest de maĭ sus arĕtat nart, fiindu-le cu îndestul câștig, socotesc că nu vor maĭ putea de a maĭ pricinui că nu sunt mulțămițĭ de care urmare și alegere ce am făcut, nu lipsim după poruncă, a înșciința prea cinstitul Divan.—1808 Ianuarie 15.

Nicolae Serdar.

Cod. LIV fila 228.

Anexa E.

De la Divan

Cinstite Dumnéta frate Epistatule al Agieĭ, cu tóte că după întocmirea celuĭ din'tâiŭ nart al mărfiĭ de căvăfie nu se cuvenea a da Divanu ascultare la deșartele pricinuirĭ, ce făcea în urmă brésla cavafilor, după al lor rĕŭ nărav și obiceiŭ, dară musaadea făcêndu-le Divanu, ca să nu le maĭ rĕmîie nicĭ un cuvînt de pricinuire, de aceea de iznóvă aŭ orânduit pe Dumnéluĭ Serdaru Nicolae, de aŭ făcut de față cu eĭ ceșni, la tóte felurimele de marfă de căvăfie, peste care adăugênd şi câştigul ce se cuvine a dobândi cavafiĭ, aŭ întocmit acest din dos arĕtat nart, cu însemnare de preţ fieş-carele felurime de marfă, care acest nart fiind primit şi Divanuluĭ, îl întăresce şi poruncesce ca de acum înainte, să îndatoresci Dumnéta pe toţĭ cavafiĭ, a face vînḑarea mărfiĭ de căvăfie întocmaĭ precum în dos se arată, şi să li se dee a înţelege, că de se va dovedi vre unul din eĭ, urmând împotrivă, straşnic se va pedepsi, spre pildă şi altora; pentru care să îngrijescĭ Dumnéta, a face adesea încercărĭ, şi pe orĭ-care îĭ veĭ dovedi împotrivă următorĭ, să-l arĕţĭ Divanuluĭ. — 1808 Ianuarie 20.

Manolache Creţulescu, Ştefan Văcărescu, Isaac Ralet, Constantin Creţulescu, Barbu Văcărescu, Anton Postelnicu, Constantin Băleanu. vel Vistier Varlaam, vel Logofĕt Dumitrache Ghica.

Cod. LIV fila 223 verso.

Anexa F.

Către gheneral Enghelhard.

Cu cinste aŭ primit Divanul predlogenia Excelenţeĭ tale de la 28 Maiŭ No. 1716, cu jalba ce aŭ dat băcaniĭ pentru Dumnéluĭ vel Aga că i'aŭ bătut de care făcênd cercetare ne îndestulăm, că la lucrurĭ de ale mâncăreĭ din cele pămîntescĭ de aicĭ, ce le vînd băcaniĭ, s'aŭ fost pus nart de cel de maĭ nainte comitet cu ce preţ să se vînḑă, şi fiind-că Dumnéluĭ Aga în câte-va rîndurĭ aŭ aflat pe uniĭ din eĭ vînḑênd acele lucrurĭ cu preţ maĭ mare, peste orânduitul nart; de aceea ca un zapciŭ al târguluĭ ce este şi are dregătoria'a da nizamul ce se cuvine spre folosul obşteĭ, aŭ şi bătut pe uniĭ din eĭ, ca pe nisce nesupuşĭ. Ci dar într'acestaşĭ chip fiind (curgerea) pricineĭ nu lipsim a arĕta Excelenţeĭ tale. — 1810 Iunie 1.

Cod. LXVI fila 5 v.

Anexa G.

Senatorul Miloşevicĭ trimite la Divan nartul ce l'aŭ făcut Comitetul politieĭ din Bucurescĭ asupra legumelor, ce se vînd aicĭ în oraş, ca să-l teoriséscă Divanul şi să arĕte până în treĭ ḑila nartul ce 'l aŭ alăturat la acéstă predlojenie. — 1811 Ianuarie 22.

Cod. LXIII fila 64 v.

Anexa H.

Intărirea ce s'a dat la anaforaua Dumnélor orânduiților boerĭ pentru a chibzui nartu cărneĭ.

De la întâiul Divan şi Comitet.

Cinstiţĭ Dumnévóstră orânduiţĭ boerĭ am vĕḑut arĕtarea ce ne faceţĭ printr'acéstă anafora, cum şi cererile măcelarilor, ce se coprind în alăturata lor jalbă, şi cât pentru cele-l-alte douĕ cererĭ ale lor, adică a se urma vînḑarea cărneĭ peste tot anul câte douĕ-spre-ḑece parale cea de vacă şi cea de óe câte patru-spre-ḑece, i banĭ de a li se găsi cu împrumutare de către mine Dvornic Golescu, primite sunt Divanuluĭ; iar cea de a treia cerere, cu tóte că a le fi *eforos* al lor iarăşĭ eŭ Dvornicul Golescu, îmĭ este peste mână, dar pentru ca să rĕmâie eĭ şi la acésta făr de pricinuire, mĕ însărcinez şi cu acésta, a le fi adică eforos, cu acest şart însă, ca vînḑarea cărneĭ să se urmeze peste tot anul câte parale douĕ-spre-ḑece şi patru-spre-ḑece ocaua, precum s'a ḑis maĭ sus, şi zabiţiĭ politieĭ, i cinstita poliţie, să nu aĭbă nicĭ un amestec asupra măcelarilor. Intr'acest chip dar, precum maĭ sus se arétă, poruncesce Divanul să se facă contractul măcelarilor împreună şi cu cele-l'alte ponturĭ din anul trecut, însă să facă doue asemenea contracturĭ, unul din partea măcelarilor către Divan, şi altul din partea Divanuluĭ către dânşiĭ, care acele contracturĭ aŭ a se arĕta şi către Excelenţa Sa Domnul viţ prezident, ca fiind primite, să se întăréscă şi de către Excelenţa Sa, care acéste contracturĭ până la douĕ, cel mult treĭ ciasurĭ, să se trimiţă la Divan.—1811 Martie 24.

Polcovnic Loghinov, Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu.

Cod. LXVII, pag. 524.

Anexa I.

Excelenţa Şteter.

Că s'a primit de la Divan însciinţare pentru vînḑarea a tuturor felurimĭ de mâncare, cu ce preţ se vinde şi poruncesce de a i se trimite şi cu preţ hotărît. — 1811, Aprilie 21.

Cod. LXIII, fila 44 v.

Anexa J.

Vîndarea lucrurilor celor de mâncare.

Talerĭ	Parale	Dramurĭ	
	16	400	pânea
	18	400	jimbla
	8	400	pânea de zăsătăn.
1	—	400	lumînărĭ.
	14	400	carnea do óie.
	12	400	carnea de vacă.
	20	400	pastramă.
3	4	400	stafide roșiĭ.
2	20	400	măsline negre.
3	—	400	măsline verḑĭ.
4	—	400	săpun de Creta.
3	—	400	săpun al 2-lea mână.
10	—	400	caracatiță bună.
8	—	400	caracatiță milădon.
6	—	400	migdale de Hio.
4	—	400	unt-de-lemn.
2	20	400	orez.
1	20	400	anason leșesc.
7	—	400	piperul.
2	20	400	fidéua
2	—	400	pastrama caiser.
2	—	400	zémă de lămâe.
3	—	400	icrele tescuite.
5	20	400	icrele moĭ.
2	—	400	tămâea.
1	18	400	untul.
1	5	400	mierea.
	36	400	brânḑă de borduf.
	26	400	cleiŭ sărat.
1	20	400	alunele.
9	—	400	zahărul.
5	—	400	caperele
20	—	400	candelul de Veneția.
1	20	400	calaican.
4	—	400	licurinĭ.

Talerĭ	Parale	Dramurĭ	
	20	1	nucuşóră.
	4	1	cuişóre.
	4	1	dram scorţişóre.
10	—	100	de scumbriĭ.
	12	1	şofranul.
	30	400	caşcavalul de munte.
	24	400	caşcavalul de câmp.
3	—	400	nevre.
5	—	400	şirihul.
	24	400	crupul.
	20	400	pasatul.
100	—	400	canforul.
15	—	400	ţipirigul.
12	—	400	cositorul.
	18	400	catranul.
1	20	400	smoala.
	4	400	cărbunĭ ciubuc.
	3	400	cărbunĭ ţăndărĭ.
1	10	—	raţa.
1	10	—	găina.
2	—	—	gâsca.
	8	400	lapte.
1	20	—	epurele.
1	10	—	potărnichea.
	3	400	ceapa uscată.
	18	400	fasolea.
	18	400	lintea.
	18	400	bobul.
	18	400	mazărea.
	6	—	varză acră.
	1	—	rădăcina de ţelină mijlocie, iar maĭ micĭ câte o para.
	1	—	8 rădăcinĭ pătrunjelŭ.
	1	—	4 morcovĭ.
	1	—	varză nemţóscă.
	1	—	o sfeclă mică.
	2	—	o gulie.
	1	—	douĕ rădichĭ marĭ, iar maĭ mărunte treĭ de o para.
1	10	400	morun próspăt.
1	5	400	morun sărat.
	28	400	crap próspăt mare.

Talerĭ	Parale	Dramurĭ	
	28	400	somn sărat.
	32	400	peşce de heleşteŭ, mare.
	24	400	ştiucă, şalăŭ, i plătică próspătă.
	16	400	peşcele mărunt.
	1	—	16 nucĭ.
110	—	—	chila grâŭ.
50	—	—	suta ocă făină.
	14	400	mălaiŭ.
	2	—	un oŭ.
45	—	—	chila de ovĕs.
50	—	—	chila de orz.

Aces preţ ce se arată, atât la lucrurile ce sunt aduse din strĕinătate, este dat după îndemnarea fieş-căruia vînḑĕtor şi cum acum se politifsesce, câte prin a Slăvituluĭ Divan, volnicie se vînd fără nart ca lucrurĭ streine, iar cele de pămînt se întocmi după a vremeĭ stare. — 1811, Aprilie 27.

Grigorie Băleanu.

Prín copia ce s'a făcut s'a pus şi nart covrigeilor 10 dramurĭ la o para şi simit dramurĭ 15; însă pentru pâne nart să fie până la sfârşitul luĭ Maiŭ, apoĭ să se facă cişniŭ şi să se pue la orânduială, iar carnea să fie până anul.

Cod. LXV, fila 77.

Anexa K.

Viţe Prezident Divanuluĭ este Şteter Gheneral Maior i Cavaler.
1811, Iunie 2.

Cod. LXV, fila 91 verso. I-iul Divan către Agă, ca împreună cu cinstitul Comitel al politieĭ i cu Dumnéluĭ Epazarnicul cel orînduit, se facă nart la lucrurile de mâncure pe luna Iunie. — 1811, Iunie 2.

Cod. LXV, fila 91 verso.

Anexa L.

Vînḑarea lucrurilor de mâncare.

Talerĭ	Parale	Dramurĭ	
—	10	400	Pâne.
—	12	400	Făină.

Taleri	Parale	Dramuri	
—	16	400	Carnea de óie.
—	14	400	Carnea de vacă.
—	16	400	Pastrama.
1	8	400	Lumînările de sĕŭ.
1	—	400	Săpunul prost întăia mână,
—	30	400	Săpunul a doua mână.
2	20	400	Stafide roşiĭ.
2	—	400	Măslinele negre mărunte.
3	—	400	Măsline verḑĭ.
2	—	400	Stafidele negre.
4	—	400	Săpunul de Creta.
12	—	400	Cracatiţa bună.
6	20	400	Caracatiţa Milidon.
4	—	400	Migdale făr'de cójă.
4	20	400	Untul de lemn.
1	30	400	Orezul.
1	—	400	Anasonul leşesc.
6	—	400	Piperul.
2	10	400	Fidéua.
2	20	400	Pastrama Caiser.
3	—	400	Zéma de lămâe.
2	20	400	Icrele tescuite.
4	40	400	Icrele moĭ.
1	30	400	Untul topit.
1	—	400	Mierea.
—	35	400	Brânḑa de burduf.
—	22	400	Caş sărat.
1	—	400	Alunile.
12	—	400	Zaharul căpăţînĭ marĭ
6	20	400	Zaharul căpăţînĭ micĭ.
6	—	400	Praful de zahăr bun.
4	—	400	Caperile.
20	—	400	Candelul.
1	—	400	Calaicanul.
4	20	400	Licurinĭ.
—	20	1	Nucuşóră.
—	5	1	Cuişórele.
—	14	1	Şofranul bun.
10	—	—	Suta de scumbriĭ.
	30	400	Caşcavalul de munte.

Talerĭ	Parale	Dramurĭ	
	25	400	Caşcaval de câmp.
3	24	400	*Nevrile.*
5	—	400	Csirişiul.
1	10	—	Raţa.
1	—	—	Găina.
2	—	—	Gâsca.
4	—	—	Curcanul.
—	1	—	Oul.
—	20	400	Laptele.
2	20	—	Un epure cu pele.
—	1	—	O potirniche.
—	5	400	cépa uscată.
—	6	400	Fasolea.
—	6	400	Lintea.
—	8	400	Bobul.
—	10	400	Mazărea.
—	8	—	O varză acră.
—	1	—	Două rădăcinĭ de ţelină mijlociĭ, iar maĭ micĭ treĭ.
—	1	—	Ḑece rădăcinĭ pătrunjel.
—	1	—	Şase morcovĭ.
—	1	—	O varză nemţéscă.
—	1	—	Doue sfecle.
—	1	—	O gulie
—	1	—	Doue rădichĭ marĭ, micĭ patru.
—	1	—	Două-ḑecĭ de nucĭ.
1	10	400	Morun próspăt.
1	—	400	Morunul sărat.
—	26	400	Crap mare próspăt
—	26	400	Somnul sărat.
—	32	400	Peşcele de heleşteŭ próspătă.
—	22	400	Ştiuca, şalăŭ, plătica próspĕt.
—	14	400	Peşcele mărunt.
—	12	400	Cosacul.
—	8	400	Mălaiŭ.
—	24	400	Crupul.
—	20	400	Păsatul.

Către Slăvitul Divan.

După porunca slăvituluĭ Divan, ce prin pitac ni s'a dat, ca să chibzuim cu ce nart se cade a se vinde felurimile de băcaniĭ i alte lucrurĭ de post şi orĭ ce de al mâncăreĭ, ne am adunat la un loc, unde a fost şi Dumnélui vel Agă, aducênd pe bacal-baş cu câţĭ-vaşĭ din isnaful Bucurescilor, am făcut cercetare prin neguţătorĭ de cinste şi adiaforĭ ce aŭ sciinţă cu ce preţ cumpĕră băcaniĭ marfă de băcănie, ce vine din ţéra turcéscă, afară din cele de aicĭ ce ne sunt şciute, vĕḑênd şi alte narturĭ de maĭ înainte şi prin socotélă dréptă în ce chip am găsit cu cale preţul cu care se cuvine a se vinde atât băcăniile, cât şi alte lucrurĭ, arĕtăm în condeie anume, afară din preţul pâneĭ, care este a se urma cum se vede numaĭ până la sfârşitul luĭ April, fiind însărcinaţĭ brutariĭ cu multe zaherele luate din vreme şi cu preţ maĭ mare, iar la viitor Maiŭ vĕḑêndu-se şi *clima* anuluĭ, cum şi scăderea bucatelor, se va da şi brutarilor cuviinciosul nart, cu care să facă vênḑarea pâneĭ. — 1812, Aprilie 5.

Manolache Ban, Isaac Ralet, Barau Văcărescu, vel Vist.

Cod. LXV, fila 91 verso.

Anexa M

De la Divanul principatuluĭ Valahieĭ

Dumnéta frate vel Agă, sciut este Dumitale, câtă discolie arată lumînărariĭ, că este mare trebuinţă de seŭ pentru politia Bucurescilor, după a cărora arĕtare s'aŭ şi făcut orânduială de s'aŭ adus seŭ de la Craiova, cu atâta greutate şi în loc de a plăti cu protimie, eĭ se arată cu împotrivire; pentru care iată se orîndui zapciu al Divanuluĭ Vătaf za Visterie şi scriem Dumitale, ca aducêndu-se lumînăriĭ acolea la Agie, să li să facă socotélă de cât seŭ aŭ primit până acum, şi să-ĭ apuce zapciu cu strînsóre, fără a nu le primi nicĭ un cuvînt de pricinuire, să împlinéscă baniĭ, ce-a ḑis Anastasiu ce este încărcat cu tréba acésta, cum şi seul ce maĭ este necumpĕrat, să se cântăréscă şi împărţindu-se şi acela la lumînărarĭ fieş-căruia cât i va trebui, să împlinéscă bani iarăşĭ peşin, cu marifetul Zapciuluĭ, cum şi pentru seul ce maĭ este la Craiova ne adus, fiind că neguţătorul este îndatorat al aduce, să îngrijéscă lumînărariĭ a-şĭ avea banĭ gata, că aducênd seul să nu-l maĭ prelungéscă, însă zapciul nu are a lua ḑeciuială la aceştĭ banĭ, fiind trébă obştéscă.—1808, Feb. 2.

Ştefan Văcărescu, Barbu Văcărescu, Anton Poltelnic, Vornic, Bălăcean, vel Vistier.

Cod. LIV fila 242.

Anexa N

Porunca ce s'aŭ dat la anaforaua Dumnéluĭ vel Agă pentru preţul lumînărilor de seŭ, ce nart să se pue.—1812, Iunie 15.

De la întâiul Divan şi Comitet

Cât pentru Pitar Nicu, ce este orânduit de cinstita poliţie, s'aŭ făcut arĕtare din partea Dumnéluĭ, unde s'aŭ cuvenit, iar pentru preţul lumînărilor de seŭ, ca să se pue la un cuviincios nart, orânduesce Divanul pe D-ta biv Vel Medelnicer Arbut i pe Dumnéta biv Vel Sluger Antonache Teohar i pe Dumnéta Visterie Nicolae Trăsnea, ca adunându-vĕ cu toţiĭ la un loc, să faceţĭ chibzuire cu de amĕruntul, câte cât se cuvine a se vinde ocaua lumînărilor de sĕŭ aicĭ în politie, maĭ vêrtos într'acéstă vreme, când lipsesc cererile seurilor ce se ducea la Capan şi prin alte părţĭ, precum arată şi Dumnéluĭ Epistatul Agieĭ printr'acéstă anafora şi să arĕtaţĭ Divanuluĭ în scris cu întrégă deslușire; se poruncesce şi Dumitale vel Vistiernice, că la vremea zalhanalelor să îngrijescĭ a se face poruncile Divanuluĭ către isprăvnicaturile judeţelor acelora unde vor fi zalhanale, de a nu îngădui pe neguţătoriĭ sureciĭ de a-şĭ ridica sĕurile dupe la zalhanale maĭ înainte până a se împlini suma seuluĭ, ce va fi trebuinciósă pentru lumînărariĭ politieĭ Bucurescilor.—1812, Iulie 18.

Mitropolit, Constantin Ghica viţ president, Barbu Văcărescu, Constantin Varlaam, Constantin Samurcaş.

Cod. XXXIII fila 128.

Anexa O

Către cinstitul Divan.

Cu acéstă jalbă ce s'aŭ dat către cinstitul Divan brésla brutarilor de aicĭ, înfăţişindu-să înaintea mea, am teorisit atât plângerea lor, cât şi buiurdisma ce s'aŭ dat asupra acesteĭ pricinĭ, şi arĕt cinstituluĭ Divan, că la lét 1807 Octombre, că din porunca cinstituluĭ Divan, li s'aŭ făcut *cișniŭ* de către Dumnélor orînduiţiĭ boerĭ; pe acea vreme se potolise vînḑarea grâuluĭ de la taler 16 şi până la taler 19 şi după acel preţ cu care se urma, s'aŭ făcut chibzuire şi s'aŭ găsit cu cale a vinde pânea dramurĭ 95 la o para, cere nart de către orânduiţiĭ boerĭ, li s'aŭ hotărît al urma brutariĭ pe 4 lunĭ de ḑile, şi cu tóte că eĭ încă de la trecutul Martie ne contenit făcea strigare la Agie, cum că preţul grâuluĭ s'aŭ suit, şi că nu le dă mâna a maĭ vinde pânea după nart, dară eŭ socotind, că iară se va maĭ eftini vânḑarea grâuluĭ, nu numaĭ că nicĭ o ascultare le-am dat, ci maĭ vârtos i'am silit fórte de a scóte pânea la dramurĭ întocmaĭ după nartul cel hotărât, iar acum dupĕ pornirea jalbeĭ aceştia făcênd scumpă cercetare atât prin vameşiĭ oboruluĭ, cât şi prin alte mijlóce, şi m'am adeverit, că vînḑarea grâuluĭ la acéstă vreme se urméză de la taleri 17, 60 şi până la taleri 23, cum şi preţu lemnelor de foc s'aŭ adăogat peste orânduială, şi la cererea ce fac brutariĭ cu a dobândi mângâere la pagubile ce ḑic că cércă, acésta rĕmâne precum se va socoti de cinstitul Divan; către acésta maĭ înşciinţez cinstituluĭ Divan, că după jalbile ce aŭ dat şi brésla jimblarilor la trecutu Aprilie 26, plângêndu-se, că nu le dă mâna a maĭ vinde jimbla după nart, căcĭ se păgubesc cu totul, şi aŭ făcut cerere, ca orĭ să li să facă o musaadea, saŭ *aiar*; la a cărora jalbă s'aŭ dat porunca cinstituluĭ Divan, ca să urmeze cu vênḑarea jimbleĭ tot după nart până la 10 ale aceste curgătóreĭ lunĭ, şi apoĭ să li să facă cişniŭ de către Dumnéluĭ fratele Vornic Barbu Văcărescu, şi de către mine, şi de către Dumnéluĭ Serdaru Nicola, şi după chibzuirea ce se va face, să li se facă îndreptare, şi din întîmplătórele trebĭ neputêndu-se pune în lucrare, şi fiind-că jimblariĭ făcea o mare strigare, că nu maĭ pot suferi pagubile ce cércă, şi ca să nu facă şi jimbla próstă, a se asemăna ca pânea, şi pentru ca să o facă albă şi bună, le-am făcut oareş-care musaadea cu puţine dramurĭ maĭ jos, până a li se hotărî nartul cel cuviincios.—1808, Maiŭ 17.

Petrache Ritoridis biv vel Vornic.

Cod. LIV fila 158.

Anexa O bis

De la Divanul principatuluĭ ţěriĭ Rumânescĭ.

Cinstit Dumnéta frate Epistatule al Agieĭ, s'aŭ cetit la Divan acéstă anafora, la care şi respundem, că după preţul grâuluĭ, ce acum într'acestea ḑile se urméză la obor, vînḑîndu-se adecă maĭ cu scădere din preţul ce se arată într'acesta anafora, s'ar cuveni a se îndatora isnaful brutarilor a vinde ocaua de pâne şi cu maĭ scăḑut preţ din ce ni să arată, dar ca se nu le maĭ rămîe câtuşĭ de puţin cuvînt de impotrivire şi ne mulţămire, primită este Divanuluĭ chibzuirea ce sĕ arată printr'acéstă anafora, care este cu destulă musaadea către brutarĭ; drept aceea o întăresce Divanul, şi poruncesce, să îndatorezĭ Dumnéta pe toţĭ brutariĭ, i jimblariĭ, i simigiiĭ, ca până la sfîrşitul viitóreĭ luniĭ luĭ Februarie, să urmeze cu vînḑarea întocmaĭ după preţul ce se coprinde într'acésta anafora, să dee însă legătură prin zapis, la condica Agieĭ, că a pururea va fi îmbelşugare de pâne în politie, că va fi pânea, jimbla şi simiturile curate şi cópte bine şi nu va fi lipsă măcar un dram, căcĭ împotrivă dovedindu-se vre-una dintre acestea, se scie, că se vor pedepsi straşnic; pentru care şi Dumnéta să nu încetezĭ a avea cuviinciósa îngrijire şi priveghere de a se urma acest nizam întocmaĭ şi ne strămutat, până la sorocul ce s'aŭ ḑis maĭ sus.—1807, Noembrie 16.

Ştefan Văcărescu, Barbu Văcărescu, Constandin Bălăcénu.

Cod. LIV fila 135.

Anexa P

De la Divanul principatuluĭ ţĕriĭ Rumâneştĭ.

Dumnóta frate Epistatule al Agieĭ, fiind-că vînḑarea grâuluĭ se urméză cu îndestulă eftinătate, precum este văḑută de faţă la toţĭ de obşte, şi fiind-că brutariĭ politieĭ nicĭ odată nu urméză de sineşĭ a face vre-o adăogare la suma dramurilor de pâne ce o vinde la norod, ci tot-déuna ne contenit şi de rînd pânea tot într'aceeaş sumă de dramurĭ, ca şi în vremea când este cumpărătórea grâuluĭ scumpă, însă se obicinuesc de tac făcênd vânḑarea tot cu aceeaş împuţinare a dramurilor, şi îndată ce vĕd că se maĭ suie oares-ce preţul cumpărătoriĭ grâuluĭ, atuncĭ numaĭ decât găsesc pricină, încep a face strigărĭ şi cererĭ de a li se da voie să facă şi eĭ vînḑarea pâneĭ de maĭ puţine dramurĭ, fără a maĭ pomeni, că pe vremea trecută, când cumpărau eftin eĭ făcea vânḑarea cu scumpete de tot ne analoghisită la preţul cu care până atuncĭ avea grâul cumpărat; de aceea dară, Divanul scrie, ca astăḑĭ sĕ aducĭ pe toţĭ aceştĭ brutarĭ aĭ politieĭ faţă înaintea Dumitale, pe carĭ cu acéstă poruncă să-ĭ îndatorezĭ şi să-ĭ supuĭ, ca de mâne înainte, adică de la patru a cestiĭ următóre, să vînḑă pânea la norod una sută dramurĭ la o pară, însă pâne bună, curată, albă şi cóptă bine, care acest preţ cu care poruncim a vinde eĭ pânea de acum înainte, sĕ nu socotéscă că aŭ de a urma numaĭ până când se maĭ suie cumpărătórea grîuluĭ, şi apoĭ iară să córă scăḑĕmîntul la dramurĭ după rĕŭ năravul lor ce au de a vinde pânea tot cu acest preţ într'un an de plin, adică până iarăş la Octombre al viitoruluĭ an, căcĭ după eftinătatea preţuluĭ cu care cumpără eĭ acum grâul, urma să se facă vânḑarea pâneĭ numaĭ pe treĭ parale ocaua, iară acest preţ ce-l orânduim la vânḑarea pâneĭ, este cu mare musaadea a lor, care musaadea nu li se face pentru alta, ci numaĭ şi numaĭ ca să se urmeze vinḑarea pâneĭ până la împlinirea anuluĭ, tot cu acest preţ, fără altă strămutare, pe care să-ĭ îndatoreze a-şĭ cumpĕra acum toţĭ, tótă suma grâuluĭ câtă este trebuincióSă, de se cheltuesce cu vânḑarea în politie pe un an de plin, şi acéstă poruncă a Divanuluĭ, să se citéscă aicĭ la Agie în faţa şi auḑul a tot iznaful lor. ca să şcie şi să nu maĭ nădăjduiască, că despre primăveară când începe a se maĭ sui preţul grâuluĭ, vor avea vre-o ascultare la vre o pricinuire a lor, pentru că la orĭ ce fel de pricinuire vor provalisi, nu numaĭ vre o ascultare nu li se va da, ci încă împotrivă, straşnică pedépsă vor cerca, şi cu vânḑarea a chiar avutuluĭ lor se vor osândi a cumpĕra atuncĭ grâŭ, şi a face vânḑarea pâneĭ tot cu acest preţ, ce acum cu chibzuirea de obşte s'aŭ hotărât; de care şi pentru nestrămutarea acestuĭ nart al pâneĭ, poruncim să se trécă pitacul acesta în condica Divanuluĭ, ca să fie sciut la toţĭ, că până la implinirea anuluĭ n'are a se face vre-o altă shimbare saŭ strămutare la acest hotărât nart.—1807 Octombre 3.

Cod. LIV fila 92.

De la Divan către fratele vel Vist. din 1808 Septembre 2, în privința nartuluĭ pâneĭ. Brutariĭ cer pentru hrana ostilor împărătescĭ să nu plătéscă nimic la măcinatul grâuluĭ pentru ostire.

Anexa R.

Intărirea ce s'aŭ dat la anaforaua Dumnéluĭ Epistatuluĭ al Agieĭ pentru vêndarea pâneĭ aicĭ în Bucurescĭ, ocaua po parale șase.—1812 Iunie 2.

De la întâiul Divan și Comitet

Cinstite Dumnéta Epistatule al Agieĭ, Divanul avênd pliroforie, că în adevĕr prețul grâuluĭ aŭ scădut, iar maĭ vêrtos acum când timpul se vede fórte rodnic la semănăturĭ, apropiindu-se și eșirea bucatelor celor noue, priimită și cuviinciósă este aretarea ce facĭ printr'acéstă anafora, pe care o întăresce Divanul și poruncesce Dumitale, să îndatorezĭ pe brutariĭ și jimblariĭ politieĭ ca de acum înainte să vêndă ocaua de pâne câte parale șase, iar ocaua de jimblă câte parale șapte, îngrijind însă adesea Dumnéta, ca să nu fie lipsă la dramurĭ, după rĕul nărav al lor, iar vêndarea pâneĭ i a jimbleĭ, să se facă pe la locurile acelea ce aŭ fost orânduite din vechime, dupe cum și simfonie în scris ne-am pliroforisit că are breasla brutarilor între dênșiĭ, cu arĕtare anume la ce locurĭ să se urmeze vêndarea pâneĭ, și afară dintr'acele locurĭ să nu'ĭ îngăduescĭ Dumnéta a se aședa cu copăile prin alte locurĭ, și către aceste să privighețĭ, că atât jimbla cât și pânea să fie curată și cóptă bine, precum și pentru orĭ-ce alte felurimĭ de lucrurĭ de ale mâncăreĭ ce se vênd aicĭ în politia Bucurescilor, dă Divanul voĭe Dumitale, ca după orânduiala ce avea din vechime dregătoria Agieĭ pentru buna întocmire a prețuluĭ acestor lucrurĭ, asemenea să îngrijescĭ Dumnéta a întocmi de acum înainte prețul vêndărilor, cât va fi prin putință maĭ cu scădere, ca să fie spre mulțămirea noroduluĭ și maĭ vêrtos a celor săracĭ și scăpătațĭ și în scurt la tóte câte privesc la dregătoria Agieĭ, să te silescĭ Dumnéta a te arĕta cu cele vrednice și iscusite mĕsurĭ, precum te-aĭ arĕtat și altă dată când aĭ fost orânduit la acéstă dregătorie, spre a dobândi laudă și titlu de adevĕrat patriot, iar când Dumnéta veĭ cerca vre-o discolie la nizamul trebilor, ce privesce la dregătoria Agieĭ, vrênd a se amesteca la acésta cinevașĭ, numaĭ decât să arĕțĭ Divanuluĭ, ca să 'l depărteze pe acela.—1812 Iunie 3.

Al Ungrovlahieĭ Ignatie, Constantin Ghica viț prezident, Constantin Varlaam, Constantin Samurcaș vel Vist.

Cod. LXXII, fila 97.

Anexa S.

Cinstite Dumnéta vel Aga, fiind-că Divanul aŭ orânduit pe Dumnéluĭ vel Logofĕt Constantin Caliarhi şi pe Dumnéluĭ Vornic za Obştirĭ, ca să facă cişniŭ după cumpĕrătórea zahereleĭ de grâŭ şi după alte cheltuelĭ ale brutarilor şi să arĕte Divanuluĭ, spre a se pune brutarilor cum aŭ a vinde pânea de aicĭ înainte în politie; Divanul poruncesce Dumitale, ca să cumperĭ treĭ chile grâŭ, adecă mâna dintâiŭ, de al doilea şi al treilea, care să le facĭ teslim la Dumnélor orânduiţiĭ boerĭ, spre a face acest cişniŭ brutarilor.—1811, Septembre 23.

Cod. LXV. Fila 125.

Anexa T.

De la Divan

Cinstite Dumnéta vel Agă, împreună cu Serdarul Nicola, cu Dumnéluĭ Medelnicerul Chiriac Arbut, adunându-vĕ la un loc, să faceţĭ cişniŭ grâuluĭ ce vine de vênḑare la têrg, după care să se facă schepsis, cât se cuvine a se vinde pânea în târg? care cişniŭ să se facă după ce se va săvârşi câmpul de arat iar nu acum. —1812, Aprilie 5.

Manolache Ban, Barbu Văcărescu, vel Vistier.

Cod. LXV. Fila 161.

Anexe la cap. XXIX, pag. 594, volumul IX.

Anexa I

Divanul rînduesce la 30 Iulie 1808 pre biv vel Medelnicer Theodorache Arcuda, Epistat asupra podurilor marĭ din Bucurescĭ în locul Serdariuluĭ Dumitrie Polizu şi ordonă luĭ Polizu «să aibĭ a face teslim în mânile numituluĭ boer, ce acum s'aŭ orânduit Epistat, atât tóte catastihele, socotelile şi condicile, ce vor fi pre vremea de când te aflĭ la acéstă epistăşie, cât şi toţĭ baniĭ câţĭ vor fi în aht în Casa acésta a podurilor, să-ĭ daĭ în mânile orânduituluĭ Epistat, dimpreună cu socotélă curată şi lămurită, arĕtătóre de câţĭ banĭ are acum Case gata, ce veniturĭ ale Caseĭ sunt adunate? ce rĕmăşiţurĭ de banĭ are Casa neluaţĭ până acum din veniturĭ? ce rînduelĭ sunt făcute pentru podine? Câte podinĭ se află în pĕr, vechĭ şi nouĕ, şi în ce locurĭ sunt acele podine? ca şi pe acestea să le facă orânduitul Epistat zapt şi atât socotéla banilor, cât şi a podinelor, să se aducă la Divan, ca să se vaḑă. — 1808, Iulie 30.

Semnaţĭ: *Dositeĭ al Ung. Iosif Argeş, Constantin Vist. Radu Golescu, Ştefan Văcărescu, Ivan Comănénu, Fotache Ştirbeiŭ. Gheorghe Filipescu, Istrate Creţulescu, Barbu Văcărescu, Isaac Ralet.*

Cod. LVI fila 17 verso.

Pitac la Medelniceru Arcuda Epistatul Caseĭ Podurilor, cum că unul din podurile domnescĭ ce sunt din jumătăţĭ de podină alcătuit puse în cap una cu alta s'aŭ desghinat, încă unele s'aŭ şi tras după urşĭ în jos şi ca să nu se întâmple sachetefsire cu aşĭ frânge vitele piciórele, să orânduiască pre Polcovnic de podurĭ, ca cu podariĭ să drégă tóte găurile, prinḑênd bine în cuĭe podinele, însă acum până este vreme bună de nu sunt ploĭ.

Cod. LXVII fila 431.

Anexa II

Intărirea ce s'aŭ dat la jalba luĭ Dimitrie Polizu, pentru ca Divanul să însărcineze pe alt cinevaşĭ cu Epistăsia caseĭ podurilor, că s'aŭ orânduit cu acéstă Epistăsie Dumnéluĭ Serdarul Dinu.

De la întâiul Divan şi Comitet.

Fiind-că jăluitorul Serdar se află în vîrsta bĕtrâneţelor şi maĭ vîrtos, că acuma se află şi bolnav greŭ, precum şi înşine nouĕ este sciut, de aceea primită este Divanuluĭ cererea şi rugăciunea sa, de a rĕmânea apĕrat de epistăsia Caseĭ podurilor, în locul căruia iată Divanul te orânduesce pe Dumnéta biv vel Serdar Dinule şi te însărcinéză cu acéstă epistăsie a Caseĭ podurilor, pentru care ţi se poruncesce Dumitale, de îndată să cerĭ de la Serdarul Polizu a'ţĭ paradosi tóte socotelile, hârtiile şi baniĭ Caseĭ podurilor, ce vor fi asupra sa şi să îngrijescĭ de acum înainte a se păzi nizamul podurilor, cu bună orînduială, cum şi starea lor să mórgă spre adăugire şi sporire. — 1811, Februarie 1.

Iosif Argeş, Constantin Ghica, Barbu Văcărescu, vel Vistier.

Cod. LXVII fila 434.

Anexa III

Pitac prin care orânduesce Divanul pe Vistierul Nicolae Trăsnea, şi pe Dumnéluĭ Postelnicul Răḑucanul Clinceanul în locul Serdaruluĭ Polizu, ce aŭ fost însărcinat cu Epistăsia Caseĭ podurilor, însă pe Dumnéluĭ Visternicul Nicolae Trăsnea ca să ţie séma banilor i socotelilor de luat şi de dat, iar pe Dumnéluĭ postelnicul Clinceanul, ca să âmble pe afară când va fi trebuinţă a se tocmi şi a se aduce niscaivaşĭ podinĭ de prin judeţe pentru meremetul saŭ facerea vre-unuĭ pod al politieĭ, şi iarăşĭ amândouĭ împreună să îngrijéscă cu osîrdie şi priveghere, spre a fi podurile apururea în bună stare.

Cod. LXXI fila 77.

Anexa No. IV

Dumnéta biv vel Serdare Dimitrie Polizu, fiind-că aĭ făcut cerere a te lepăda din epistăsia Caseĭ podurilor, fiind în vremea bĕtrâneţelor, iată Divanul primesce cererea şi rugăciunea Dumitale, te slobódo din epistăsia acésta, şi aŭ orandùit pe Vistierul Nicolae Trăsnea şi pe postelnicul Răducanu Clinceanu, căruia îndată după primirea acestuĭ pitac, să-ĭ peradosescĭ Dumnéta tóte socotelile şi baniĭ Caseĭ podurilor, ce sunt strînşĭ şi până acum, luând de la Trăsnea şi osebită adeverinţă de primirea lor. — 1811 Mart. 3. S'aŭ făcut pitac către epistaţiĭ Caseĭ podurilor, ca să drégă podurile pe unde sunt stricate.

Cod. LXXI fila 77

Anexa No. V

De la întâiul Divan şi Comitet.

Cinstite Dumnéta vel Vornic al Obştirilor am vĕḑut arĕtarea, ce facĭ Divanuluĭ printr'acéstă anafora, ci dar de vreme ce uniĭ din isnaful acestor jăluitorĭ lucréză acest meşteşug numaĭ când le dă mâna şi vĕd că aŭ câştig mult, iar când nu le dă mîna se trag nevrând a plăti nicĭ canonisitul avaet al Cutieĭ, iar alţiĭ şi când le dă mâna şi când nu le dă, îşĭ lucréză napristan şi plătesc atât havaetul părţiĭ lor, cât şi al celor ce se trag, primită le este cererea lor şi poruncesce Divanul ca ceĭ ce s'aŭ tras acum de la acest meşteşug şi nu voesc a plăti avaetul Cutieĭ, să nu fie slobodĭ a maĭ lucra acest meşteşug, ci să lucreze numaĭ ceĭ ce nu s'aŭ tras, carĭ să fie datorĭ a plăti la Cutia pe deplin canonisitul avaet, adecă şi partea acelor ce s'aŭ tras şi aŭ lipsit. —1810 Decembre 25.

Manolache Creţulescu, Grigore Ghica, Istrate Creţulescu, Constantin Bălăceanu, Vistierul Varlam.

Cod. LXVII fila 437.

Anexa No. VI.

Către slăvitul Divan; de la Epitropia Obştirilor

Intărirea ce s'aŭ dat la anaforaua Dumnéluĭ vel Vorniculuĭ Manolache al Obştirilor pentru havaetul ce are să dea isnaful bragagiilor de aicĭ din Bucurescĭ la Epitropia Obştirilor, câte talerĭ 30 de prăvălie şi de va maĭ prisosi peste douĕ-ḑecĭ, acelea să fie ale Epitropieĭ.—1810 Noembre 9.

De la întâiul Divan şi Comitet al principatuluĭ Valahieĭ

Cinstite Dumnéta vel Vornice al Obstirilor, de vreme ce cuprinderea zapisuluĭ ce l'aŭ dat la Epitropie isnaful bragarilor este într'acestaşĭ chip, precum printr'acéstă anafora a Dumitale ni se arată, în puterea dar chiar acestuĭ zapis al lor, poruncesce Divanul, să împlinescĭ Dumnéta numaĭ de la prăvăliile ce se află acum lucrând bragă, şi avaetul prăvăliilor ce maĭ lipsesc, până la 20, fără a li se primi nicĭ un cuvînt de pricinuire.—1810 Noembre 15.

Ignatie al Ungrovlahieĭ, Iosif Argeş, Manolache Creţulescu, Grigore Ghica, Istratie Creţulescu, Constantin Bălăceanu, vel Vistier.

Cod. LXVII, pag. 338

Anexa No. VII

De la întâiul Divan, către starostele de neguţătorĭ.

Fiind-că ieraturile ce sunt orânduite pentru dregerea şi meremetul podurilor marĭ de aicĭ din Bucurescĭ sunt fórte de neajungere, ca să fie tot-d'auna podurile drese, precum se cuvine, pentru care Divanul cu multe, chipurĭ s'aŭ silit, să adaugă venitul acesteĭ trebuinţe; dar fiind-că Visteria ţĕreĭ, maĭ vîrtos acum într'acéstă vreme, avînd multă neajungere şi lipsă de banĭ şi alt mijloc ne găsind, ca să fie la acéstă trebuinţă de ajuns; de aceea dar aŭ socotit, ca vînḑarea cărţilor de joc de aicĭ din oraşul Bucurescĭ, să fie apalt şi să se dea la vînḑare prin «cochi véchi», precum acésta s'aŭ întocmit acum şi s'aŭ aşeḑat şi în oraşul Iaşilor, iarăşĭ pentru acéstă trebuinţă a podurilor. Şi fiind-că şi Excelenţa sa vice-prezidint Engelhardt prin predlojenia, ce a dat la Divan, din porunca Luminăţieĭ sale maĭ mareluĭ Comandir, arată că a găsit acésta de folos a se urma şi aicĭ în Bucurescĭ, Divanul iţĭ poruncesce, ca să daĭ de scire în tot târgul şi la toţĭ de obste neguţitorĭ şi la alţiĭ, să scie fiţeşcarele, că acest apalt al cărţilor de joc are a se striga la «cochi véchi» în

Divan şi cine va fi muştereŭ să'l cumpere, să vie faţă, fiind-că numaĭ acel ce va cumpĕra acest venit, are voie să vîndĕ cărţĭ de acum înainte, aducêndu-le de prin alte locurĭ şi vînḑêndu-le duzina nu maĭ mult de cât talerĭ 8 banĭ 60, care acel muştereŭ, asupra căruia va rĕmânea acest apalt al cărţilor, are a se îndatora, ca să ia cu preţ asupra sa tóte cărţile câte se vor afla aicĭ în oraş. 1810 Martie 21.

NB. Asemenea pitac s'a făcut şi către Aga în aceeaşĭ ḑi.

Cod LXV fila 13

Anexa No. VIII

De la Divan

Cinstite Dumnéta vel Vornic al Obştirilor, fiind-că ovreiul ce aŭ fost cumpĕrat în trecutele ḑile *apaltul cărţilor* de joc din tótă ţéra aŭ fost un înşelător şi încă s'aŭ sculat şi aŭ şi fugit de aicĭ, scrie Dumitale Divanul ca prin starostea de neguţătorĭ să chiămĭ înaintea Dumitale pe toţĭ neguţitoriĭ de aicĭ câţĭ aŭ cărţĭ de joc prin prăvăliile lor, ca să arĕte fie-care câte câte duzinĭ de cărţĭ aŭ, care făcêndu-se catagrafiĭ, să se însemneze fie-care *traflă* prin pecetea Vornicieĭ şi apoĭ să aibă voie a le vinde însuşĭ eĭ cu preţul ce'l hotărăsce de la Divan, adecă câte...... duzina, din carĭ banĭ poprind talerĭ...... preţul cu care se vindea maĭ înainte; prisosul de banĭ până la talerĭ..... să'l rĕspunḑĕ la Vornicia obstirelor, să-l dea la epistăsia Caseĭ podurilor fiind venit al podurilor; aşijderea şi pentru cărţile de joc, ce se vor fi aflând pe afară prin oraşe, să orânduiască Vornicia un om, spre a le face catagrafiĭ, a le însemna cu semnul Vornicieĭ şi a le vinde apoĭ aceĭ neguţitorĭ, cu mijlocul ce s'aŭ ḑis maĭ sus, şi asemenea urmare să facă şi pentru câte cărţĭ vor maĭ aduce neguţitoriĭ şi de acum înainte, atât aicĭ în politia Bucurescilor, cât şi prin oraşe; să scie însă toţĭ neguţitoriĭ, ce fac vînḑare de cărţĭ, că de vor tăĭnui dintr'însele şi se vor găsi vîndute niscarevaşĭ cărţĭ făr de semnul Vornicieĭ se vor face contrabandă tóte acele cărţĭ pe séma Caseĭ podurilor şi de urmarea ce veĭ face Dumnéta, să daĭ la Divan rĕspuns în scris; aşijderea să daĭ Dumnéta de scire şi vameşilor carvasaraleĭ să îngrijéscă, că orĭ care din neguţitorĭ şi orĭ când va aduce cărţĭ de joc, să fie datorĭ şi vameşiĭ a da de scire la Vornicie numaĭ de cât, care neguţător este acela şi câtă sumă de cărţĭ de joc aŭ adus. — 1810, Iunie 8.

Ignatie al Ungrovlahieĭ, Grigore Ghica, Istrate Creţulescu, Constantin Bălăceanu, Ioan Comăneanu vel Vistier.

Cod. LXV, fila 40.

Anexa No. IX

De la întâiul Divan

Cinstite Dumnéta biv vel Serdare Nicola i Dumnéta chir Cincul, fiind-că Divanul a însărcinat pe Dumnéluĭ vel Vornic al Obstirilor cu îngrijirea apaltuluĭ cărţilor de joc, după mijlocul ce se coprinde în osebitul pitac al Divanuluĭ ce s'aŭ făcut către Dumnéluĭ şi urmând a se face catagrafie de cărţile de joc, ce sînt atât aicea în politia Bucurescilor i pe afară prin oraşe, cât şi celor ce se vor maĭ aduce de acum înainte; spre înlesnirea dar acestiĭ trebĭ Divanul vĕ orânduesce împreună şi pe Dumnévóstră amândouĭ, ca să daţĭ Dumnéluĭ Vorniculuĭ întru aceste cuviinciosul ajutor.—1810, Iunie 16.

Ignatie mitropolit, Istrate Creţulescu, Constantin Bălăceanu, vel Vistier.

Cod. LXV, fila 42.

Anexa No. X

Apaltul cărţilor de joc s'a dat la licitaţiune în 1810 ovreiuluĭ Bronstein. Acesta fu, ḑice Divanul în raportul sĕŭ din 16 Iulie 1810, către general Engerlhardt — înşelător şi mincinos «după ce a cumpĕrat apaltul aŭ meşteşugit felurĭ de viclenіĭ spre a se apĕra de plata banilor, până în cât vĕḑênd Divanul că nădejde de a se împlini baniĭ de la el nu este, am însciinţat pe Excelenţa ta prin Răducanu Filiti, ca să fie silit ovreiul, cu închisóre, a plăti baniĭ şi ni s'aŭ dat respunsul Excelenţeĭ tale, prin graiŭ cu Filiti, că fiind ovreiul *cu cin de cavalerie*, nu i se póte face acest feliŭ de silă, până când s'aŭ sculat de aci şi aŭ fugit de aicea.... Alt muştereŭ nu se găsesce pentru apalt.... Deci Divanul a „chipzuit alt mijloc“ spre a evita paguba: „adică aŭ orânduit pre Dumnéluĭ Vornicul al Obstirelor împreună cu douĕ obraze, ca sa facă catagrafie tuturor cărţilor de joc càte se află aicĭ şi afară prin oraşe, cum şi cele ce vor maĭ veni de acum înainte şi însemnându-le tóte cu pecetea Vornicieĭ, să le lase iarăşĭ în prăvăliile neguţitorilor ce le vor fi avênd, ca să le vînḑĕ fieşcare cu preţul apaltuluĭ ce s'aŭ otărît, din care poprind eĭ preţul cu care vindeaŭ maĭ înainte, baniĭ ce vor prisosi până la hotărîtul preţ al apaltuluĭ să-l respunḑă la Vornicia Obstirilor, cum şi Vornicia la Casa podurilor. Iar când unul din neguţitorĭ se va dovedi că aŭ tăĭnuit cevaşĭ cărţĭ şi le-aŭ vîndut fără de a fi însemnate de Vornicia Obstirilor, atuncĭ tóte cărţile de joc ce se vor găsi în prăvălia luĭ să se facă controbont pe séma Caseĭ podurilor.—1810, Iulie 16.

Cod. LXVI fila 10.

Anexa No. XI

Intâiul Divan scrie Mitropolituluĭ, în 9 Aprilie 1810, ca suma de 31150 leĭ aĭ Caseĭ podurilor care din pricină că cel de maĭ nainte Epistat al Caseĭ podurilor nu era sigur, s'aŭ fost pus *depositon* la Sf. Mitropolie, ca nu cum-va să se prăpădéscă dintr'înşiĭ, iar acum fiind-că s'aŭ orânduit Epistat la casa podurilor Serdarul Polizu, adică tot cel ce a maĭ fost Epistat la Casa podurilor şi altă dată şi într'acăreea vreme a epistăsieĭ luĭ s'aŭ agonisit aceştĭ banĭ la Casa podurilor, fiind, om sigur şi bun econom, de aceea Divanul pohtesce pe prea Sfinţia ta să poruncescĭ, a se da iarăşĭ la numitul Serdar Poliz aceştĭ banĭ, ce se află la Sf. Mitrodolie, ca să'ĭ iconomiséscă spre crescerea şi sporirea lor.

Anexa No. XII

De la întâiul Divan

Dumnóvóstră Epistaţĭ aĭ Caseĭ podurilor, fiind-că Excelenţa sa d. gheneral viţ prezident al Divanuluĭ, prin predlojenia ce ne-aŭ trimes, face cerere de a arĕta pentru baniĭ talerĭ 31,000 ce aŭ fost din anul trecut daţĭ în dobândă până la April 15, cum şi pentru talerĭ 32,045 vînḑarea huzmetuluĭ pe acest următor an, ce s'aŭ făcut aceştĭ banĭ şi unde sunt, cum şi dobânda ce s'aŭ luat câtă este? şi cu tóte că ne aţĭ arĕtat Dumnévóstră o socotélă, dar trebuinţă este ca acea socotélă să o daţĭ în scris, ca însăşĭ aceea să o trămitem Excelenţeĭ sale. De aceea dar, să faceţĭ acea socotélă şi făr de zăbavă să o aduceţĭ la Divan; deosebit să aduceţĭ la Divan şi schepsis de socotéla ce trebue la facerea podurilor, după porunca ce vi s'aŭ dat prin cuvênt. — 1811 Maiŭ 23.

Ignatie al Ungrovlahieĭ, *Radu Golescu*, *Isaac Ralet*, *Mihaiŭ Manu vel Vistier.*

Cod. LXV fila 83.

Anexa No. XIII.

Către gheneralul Şteter viţ prezident al Divanuluĭ

Excelenţa sa Dumnéluĭ gheneral-maior i cavaler Engelhard, cel maĭ nainte viţ prezident al Divanuluĭ, prin predlojenia Excelenţeĭ sale, sub No. 449, scrisă de la 22 ale acesteĭ lunĭ, aŭ făcut arĕtare Divanuluĭ, că cinstitul Comitet al poliţieĭ aŭ vîndut iraturile Caseĭ podurilor drept talerĭ 38,045, şi către aceste ḑice, că vĕḑênd Excelenţa sa din nota Divanuluĭ, ce i s'aŭ trimis cu No. 96, că sunt muştereĭ carĭ daŭ maĭ mult talerĭ 2,000 pentru aceste iraturĭ, scrie Divanuluĭ, să facă de isnoavă strigare şi de preţul ce va eşi să i se trimiţă însciinţare; la acéstă avem cinste a arĕta Excelenţeĭ tale, că Divanul prin nota sa cu No. 96, aŭ arĕtat Excelenţeĭ tale, că sunt muştereĭ de daŭ maĭ mult talerĭ 2.000 peste talerĭ 29,775 ce ne-aŭ fost arĕtat Serdarul Polizul, iar nu peste acest de acum preţ de talerĭ 32,045, care preţ arĕtându-se Serdaruluĭ Polizu şi întrebându-se de este vre-un muştereŭ a da maĭ mult, ne aŭ dat rĕspuns, că alt muştereŭ peste acest preţ de talerĭ 32,045 nu este; de aceea şi nu lipsim a arĕta Excelenţeĭ tale. — 1811 Ianuarie 30.

Cod. LXVI fila 68.

Anexa No. XIV.

Excelenţa sa Şteter.

Trimite respuns la nota Divanuluĭ, cu No. 196, că nu s'a maĭ găsit alt muştereŭ a maĭ da peste suma banilor ce aŭ dat aceĭ muştereĭ, talerĭ 32,045 pentru ieraturile Caseĭ podurilor. — 1811 Februarie 22.

Cod. LXII fila 43 v.

Anexa No. XV.

Către slăvitul Divan, de la Vornicia Obstirilor.

Sciut este slăvituluĭ Comitet greutatea Epitropieĭ cu care s'aŭ însărcinat în anul acesta atât cu prostichiul lefilor sĕracilor de la trecutul Ianuarie încóce, cum şi cu cheltuelile meremetuluĭ cişmelelor, care sunt cu deosebire de cât într'alţĭ anĭ, şi ieraturile Epitropieĭ ce sunt canonisite după hrisóve nu se pot implini, pentru că din rĕmăşiţurile boeriilor şi a ispravniciilor din anul trecut, după fóia ce este dată la Comitetu Visterieĭ, abia s'aŭ împlinit talerĭ 384, iar ceĭ-l-alţĭ staŭ şi până acum neîmpliniţĭ; asemenea şi din anul acesta, de la Ianuarie 1, atât de la boerĭ, cât şi de la ispravnicĭ, iarăşĭ nu s'aŭ împlinit nicĭ un ban; pentru care, din poruncă, am şi fost dat fóie arĕtătóre de câtă rĕmăşiţă are a lua Epitropia, împreună cu anafora, cerĕnd a se face împlinire, ci cât pentru rĕmăşiţele din anul trecut, rĕmâne a se urma după cum se va găsi cu cale de către slăvitul Comitet, iar pentru havaeturile din anul acesta, să binevoiască slăvitul Comitet, de a se face împlinire într'acestaşĭ chip, adecă: havaetul de la Dumnélor boeriĭ ispravnicĭ po talerĭ 100 de judeţ, să se împlinéscă de la gazdele judeţelor, iar havaetul de la boeriĭ ce s'aŭ aflat şi se află de la Ianuarie încóce, cum şi de la boeriĭ judecătorĭ aĭ departamenturilor, să li se popréscă din lefurile ce iaŭ de la Visterie, pentru că se apropie şi sfîrşitul luneĭ aceştia şi ne fiind banĭ de ajuns a se plăti orânduitele lefĭ, o să aibă stenahorie, atât Epitropia Obstirelor, cât şi slăvitul Divan cu jalbile ce vor iurudisi sĕraciĭ lefegiĭ 1812 Iunie 22.

Anexa No. XVI

De la Divan

Cinstite Dumnéta vel Vistier, primită fiind Divanuluĭ cererea ce face printr'acéstă anafora Dumnéluĭ Epistatul Vornicieĭ Obstirilor, poruncim Dumitale, ca atât aceĭ câte talorĭ 100 avaetul ispravnicilor, ce sunt datorĭ să rĕspunḑĕ la Epitropie, să'ĭ împlinescĭ Dumnéta prin zapciŭ vătaf de Visterie de la gazdele judeţelor şi să se facă teslim la Epitropie, iar pentru avaeturile ce sunt datorĭ, atât boeriĭ ce s'aŭ aflat în dregătorie până la Ianuarie, cât şi judecătorilor ce s'aŭ orânduit de la Ianuarie încóce, să li se poprécă din léfa ce aŭ a lua de la Visterie, de unde să ia adeverinţă de primire.— 1812, Iunie 25.

Ignatie mitropolit, Barbu Văcărescu, Constantin Varlam, Constantin Samurcaş, vel Logofĕt.

Cod. LXVIII Fila, 170.

Porunca ce s'aŭ dat la arĕtarea Dumnélor Epistaţilor Caseĭ podurilor marĭ pentru nisce ovreĭ ce aŭ adus la 60 buţĭ rachiŭ şi nu se supun a plăti câte parale patru de vadră, după cum este huzmetul cumpĕrat al podărituluĭ.—1812, Iunie 14.

De la întâiul Divan

Cinstite Dumnéta Epistatule al Agieĭ, veĭ vedea arĕtarea ce....., pentru care fiind-că ponturile slujbeĭ podărituluĭ nu fac osebire neguţătorilor, că uniĭ să plătéscă podărit iar alţiĭ nu, ci ca pentru un obştesc folos toţĭ de obste se îndatoréză la plată; drept acea dar, poruncim Dumitale, să îndatorescĭ pe pârâţiĭ ovreĭ a plăti negreşit podărit după ponturĭ pe rachiurile ce vor fi adus.— 1812 Iunie 20.

Constantin Ghica viţ prezident, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Constantin Varlaam, Constantin Samurcaş.

Cod. LIX, fila 188.

Anexa No. XVII. (IX pagina 599).

De la Divan către Epistatul podurilor marĭ din Bucurescĭ Dumnéluĭ Serdar Dimitrie Polizul.

Fiind-că la un neguţător din Curtea cea veche este vre-o 50 saŭ 60 podinĭ, şi fiind că un petic de pod ce urméză de la Castrisóea la vale spre partea din jos a Curţiĭ ceĭ vechĭ, este ne isprăvit, din care se pricinuesce multă discolie celor trecĕtorĭ, căcĭ nu se împreună la cap cu cele-l-alte podurĭ; pentru acésta scriem Dumnétale, să iaĭ acelea podinĭ de la acel neguțătoriŭ, şi să puĭ acum a face şi a sĕvêrşi podu acela acolo, spre a fi împreunat cu celea-l-alte podurĭ, şi acelea podinĭ să-ĭ le plătescĭ Dumnóta din baniĭ Caseĭ podurilor. — 1808, Ghenarie 31.

Cod. LIV, fila 241.

Anexa No. XVIII (idem)

146, 1808 Septembre 25. Poruncă la vel Spătar, ca să se drégă de mahalagiĭ cu petre şi moloz găurile la stradele din mahala, de pe unde se merge la morĭ.

Din condică No. 55, arc. Stat, pe anul 1808.

Anexa No. XIX.

De la Divan.

Dumnéta Epistatule al Polcovniciei podurilor, fiind-că Podul Mogoşoia pe unele locurĭ s'aŭ stricat şi porunca Excelențiĭ Sale Ghenărar Comandor este a se drege, cum maĭ în grabă, iată-țĭ poruncim, ca acum îndată, fără de nicĭ o zăbavă să numerĭ câte podinĭ trebuesc şi apoĭ să mergĭ cu Pandeli, cu Logofĕtu Divanuluĭ, ce într'adins se orândui la podul de la Curtea domnéscă de lângă Mihaiŭ-Vodă, şi din podul ce este pe lângă zidul Curțiĭ din afară de la pórtă spre grajd, adecă în partea despre Mihaiŭ-Vodă, se iaĭ podinile ce va fi trebuincióse la dresul poduluĭ Mogoşóeĭ, carĭ podinĭ ce se vor lua, câte şi de unde luându-le în scris Logofĕtu, să aducă respuns Divanuluĭ, dară însă să'țĭ deschidĭ ochiĭ, ca să nu arețĭ trebuința poduluĭ Mogoşói maĭ multă de cât va fi, nicĭ să iaĭ podinĭ maĭ mult de cât vor trebui la acéstă dregere, că are să se cerceteze cu felurĭ de mijlóce, şi dovedindu-te cu cât de puțină vină, veĭ cădea în pedépsă; deosebit în câteva rêndurĭ țĭ s'aŭ poruncit, ca podurile marĭ să le rănescĭ, să astupĭ găurile, şi unde va fi trebuință, să curețĭ şanțurile şi urmare n'aĭ făcut, ci iată şi acum 'țĭ poruncim straşnic, acéstă trébă să o puĭ negreşit în lucrare, băgând pe toțĭ podariĭ în lucru, căcĭ polcovnicia acésta este sciută că are îndestuĭ ómenĭ, iară de nu-ĭ fi destoinic la acéstă trébă, să aibă Divanul rĕspuns în scris, ca să se rânduiască altul harnic. — 1808, April 8.

Cod. LIV, fila 321 verso.

Anexa No. XX.

Divanul scrie Medel. Mateĭ Grecénu Epistat polcovniciei de podurĭ, fiind că pe drumul ce urméză pe le pórta caselor Ban Brâncovénu *unde se află şi* *adunarea Divanuluĭ, până în pórta caselor vornic Manu*, se afla pe sub pod băltacurĭ de noroiŭ...... să se repare lucrul.

Cod. LVI, pagina 28.

Anexa No. XXI.

La 30 Iulie 1809. Pitac la vel Spătar, că la capul poduluĭ Calicilor, un şanţ făcut de lŏcuitorĭ şi s'aŭ astupat; să orânduiască zapciŭ spătăresc, să facă mumbaşirlic, ca să se distupe şanţul.

Cod. LVIII, fila 8.

Anexa No. XXII.

De la Ispravnicuĭ Ilfovuluĭ.

Insciinţez slăvituluĭ Divan, că la podul de la Ciorogârlă este diastimă de aice de Bucurescĭ, de treĭ césurĭ, unde este drum mare ce merge spre Pitescĭ, fiind locurĭ fórte rele, cu drumurĭ strîmtorate şi pădure mare şi unde totdéuna aŭ băntuit ceĭ cu cugetărĭ rele hoţĭ şi tâlharĭ, prădând şi omorând pe lŏcuitorĭ şi călĕtorĭ drumeţĭ şi ne fiind vre-o căpitănie pe alocurea, până a prinde de veste dregătoriĭ şi alte poterĭ maĭ depărtate, tâlhăriĭ împlinindu-şĭ voile lor îşĭ găsesc loc de depărtare şi ca să se maĭ linişténscă acele locurĭ de răutăţĭ, să-'şĭ aibă şi lŏcuitoriĭ şi călĕtoriĭ drumeţĭ bun drum cu odihnă, care şi slăvitul Divan o rîvnesce, am chibzuit, ca fără de paguba Visterieĭ, cu luḑĭ 40 catane aduşĭ din stăinătate, să se facă la numitul loc o căpitănie nouă, aşeḑêndu-se căpitan prin Dumnéluĭ cinstitul vel Spătar, un Lazăr sîn Constantin, carele s'aŭ şi făgăduit aĭ găsi, să-ĭ arete la Ispravnic, să se aşeḑe şi luându-li-se chipurile, să li se dea pecetluiturĭ de la cinstita Visterie, cu care va păzi, de nu se va băntui nimenĭ, şi fiind că acésta este pentru un obştesc folos şi fără de nicĭ o pagubă, se face porunca slăvituluĭ Divan, precum se cuvine, spre a se pune orînduială şi să urmeze numitul căpitan şi cu cuviinciósa pază. — 1810 Octombre 14.

Cod. LXVII, pagina 310.

Anexa No. XXIII.

La 28 Martie 1810 pitac la Serdarul Polizu, Epistatul Caseĭ podurilor, ca să pue să drégă podul ce este pe la curtea caselor Domnuluĭ Ipsilant, unde este şi spital.

Cod. LXV, fila 21.

Anexa No. XXIV. (Tom. IX pag. 597).

Către gheneralul Enghelhard.

Avem cinste a areta Excelenţeĭ Tale, că Serdarul, Polizul Epistat caseĭ podurilor, erĭ la 16 ale aceştiĭ lunĭ aŭ făcut în scris arĕtare către Divan, pentru iraturile acestiĭ Case, că strigându-se prin mezat la cinstita poliţie, la cea dintâiŭ strigare era de faţă atât muşteriĭ cât şi Epistatul Caseĭ, îar la strigarea de al doilea ne fiind faţă nimenea dintr'aĭ Caseĭ, ci singur Dumnéluĭ poliţmaister, Sâmbătă la 8 césurĭ din ḑi le-aŭ şi haraciledisit, dându-le drept talerĭ 29,775, care acésta auḑind'o muşteriiĭ Caseĭ, s'aŭ dus la Epistat de aŭ maĭ a târdisit dintr'un cuvînt încă talerĭ 2,000 şi făcênd arĕtare de acésta Epistatul Caseĭ către poliţmaister, întâiŭ i s'aŭ dat respuns, ca să vie amândoue cetele de muştereĭ, ca să se strige şi a treia óră la mezat aceste iraturĭ, apoĭ mergênd Epistatul la cinstita poliţie, ca să se pue în lucrare şi cea de a 3-a strigare, i s'aŭ dat rĕspuns de Dumnéluĭ poliţmaister, a se face arĕtare către Divan; până acum însă nicĭ o arĕtare n'aŭ făcut, ci fiind-că peste preţul ce aŭ eşit la cinstita poliţie aŭ eşit muştereĭ de aŭ dat încă talerĭ 2,000, urméză dar, ca cea de al 3-lea strigare să se facă în Divan, faţă fiind şi Excelenţa Ta, ca să nu se păgubéscă Casa de folos, că póte să se găséscă muşteriŭ a maĭ adaogă, şi orĭ în ce ḑi se va hotărî de către Excelenţa Ta a se face acésta de al 3-lea strigare, ne rugăm să avem cinstit rĕspuns, ca să dăm de scire şi muşteriilor a se afla într'aceéşĭ ḑi la Divan. — 1811, Ianuarie 16.

Cod. LXVI, fila 65.

Anexa No. XXV.

Excelenţa Şteter.

Că ofiţoriĭ de pe la judeţe îĭ însciinţéză, că stăpâniĭ moşiilor ce aŭ podurĭ pe apă le iaŭ havaet pentru trecerea lor şi cere însciinţare de acest havaet cu ce cuvênt le iaŭ stăpâniĭ moşiilor ce aŭ podurĭ? — 1811 Februarie 23.

Cod. LXIII, fila 36 verso.

Anexa No. XXVI.

De la întâiul Divan.

Cinstite Dumnéta biv vel Visternice Teodorache Văcărescule, fiind că din porunca Excelenţeĭ Sale glavnoĭ comandir, se cere ca astăḑĭ negreşit să se drégă podul ce merge la casele răposatuluĭ banuluĭ Brâncovénu, care pod sunt datorĭ mahalagiĭ să 'l facă şi pentru că acest pod s'aŭ tocmit de mahalagiĭ a se face şi dintr'acele podinĭ s'aŭ adus o sumă şi se află în curtea Dumitale, decĭ fiind că se cere negreşit a se drege şi maĭ ales acele podinĭ se pun iarăşĭ la acel pod unde tot trebuia a se pune, scrie Divanul Dumitale, că tóte acele podinĭ ce se va fi adus şi sunt în curtea Dumitale, să se dea la Dumnélor Epistaţiĭ podurilor marĭ, spre a urma cu punerea lor şi a drege dupe porunca ce aŭ. — 1811, Martie 11.

Manolache Creţulescu, vel Vist., Barbu Văcărescu Stancovicĭ.

Cod. LXX, fila 202.

Anexa No. XXVII.

Cinstite Dumnéta vel Agă, fiind-că porunca Excelenţeĭ Sale, Dumnóluĭ gheneral vit-prezident este, ca să se facă negreşit podul ce urméză de la Biserica dintr'o zi pe la sfântul Sava şi până ce dă în podul cel mare, pentru care făcêndu-se mĕsurătóre stânjiniĭ de loc ce are fieş-care despre o parte şi alta, s'aŭ tocmit stânjinul po talerĭ 30, precum în osebită fóie pe anume se arată; ci dar veĭ orândui Dumnéta zapciĭ a împlini aceştĭ banĭ, ca să se încépă lucrul poduluĭ. — 1811, April 26.

Cod. LXV, fila 75.

Anexa No. XXVIII.

Pitac către vel Armaş, ca să facă urmare după porunca ce i s'aŭ dat, să dea câte 20 de vinovaţĭ la lucru podurilor marĭ, să fie zdravenĭ şi să fie la lucru des diminéţă, că de se va întêmpla vre un cusur va rĕspunde la acea.— 1811, Maiŭ 3.

Cod. LXV, fila 79.

Anexa No. XXIX.

Excelenţa Şteter.

Trimite rĕspuns la nota Divanuluĭ, cu No. 586, pentru podul de peste Dâmboviţa, ce s'aŭ cerut a se face, orĭ de ómeniĭ ceĭ carĭ voesc, saŭ de la Casa poduluĭ şi cere de a i se trimite curată pliroforie de toţĭ baniĭ ce sunt strînşĭ la Casa poduluĭ, atât de talerĭ 31000, cât şi de talerĭ 32045 ce aŭ vêndut în anul acesta lét 1811 iraturile Caseĭ poduluĭ. — 1811, Maiŭ 13.

Cod. LXIII, fila 48 verso.

Anexa No. XXX.

Excelenţa Şteter.

Priimind nota Divanuluĭ de la 10 Maiŭ cu No. 665, pentru podul ce este să se facă pe lângă biserica sfântuluĭ Sava şi lŏcuitoriĭ ce locuesc nu vor a fi la plata banilor, ce sunt a se face acest pod, şi poruncesce de a 'ĭ supune pe aceĭ lŏcuitorĭ la plata banilor. — 1811, Maiŭ 18.

Cod. LXIII, fila 48 verso.

BIBLIC
ACADE
ROMÂ

Anexa No. XXXI.

De la întâiul Divan.

Dumnévóstră Epistaţilor aĭ Caseĭ podurilor, fiind că după predlojenia ce am primit de la Dumnéluĭ gheneral viţ-prezident, este trebuinţă a să face schepsis de câtă cheltuială ar trebui, să se facă pod peste vadul apeĭ, din Curtea veche din pod până în apă, cum şi în apă cât va cu meşteşug şi cu semn de a nu trece sacalele maĭ nainte saŭ alţiĭ cu caĭ, să nu se întâmple primejdie şi pe delăturĭ pe lângă zid şi pe o parte şi pe alta să se facă şanţurĭ podite maĭ 'nalte de cât podul ca să mérgă pe deasupra acelor şanţurĭ cu cobiliţe şi cu hârdae şi podul la mijloc să fie maĭ 'nalt a nu ţinea apă; deosebit să faceţĭ alt schepsis: câtă cheltuială merge când se va face pod tot asemenea numaĭ pe 4 stânjenĭ cum şi osebit pe doĭ stânjenĭ făcêndu-se pod stătător peste Dâmboviţa, câtă cheltuială merge la acest pod; pe lângă acésta să vedeţĭ şi hotărîrea domnéscă pentru Gabrovaliu de din sus, care are pórtă rĕspundătóre în vad, cât este îndatorat a da lă facerea altuĭ pod şi să scădeţĭ din preţuirea facereĭ, aceea ce va da Gabrovalîu, pentru care schepsis să luaţĭ pe maĭ-mare-başa din preună cu alţiĭ cu idee, ca adevĕrul să arătaţĭ Divanuluĭ, ca şi Divanul să facă Excelenţeĭ Sale; la care fórte să deschideţĭ ochiĭ a nu face vre un cusur, saŭ vre o arĕtare ne adevĕrată, că greŭ rĕspuns veţĭ da; şi până poimâne Joĭ de diminéţă să ne aduceţĭ negreşit acel schepsis. — 1811, Maiŭ 23.

Al Ungro-Vlahieĭ Ignatie, Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihaiŭ Manu, vel Vist.

Cod. LXV, fila 87 verso.

Anexa No. XXXII (IX pag. 600).

Intărirea ce s'aŭ dat la anaforaua Epistaților Caseĭ podurilor pentru podinile ce sunt în județul Argeșuluĭ.

De la întâiul Divan și comitet.

Orânduesce Divanul pe polcovnicul Basma din partea Epistasieĭ Caseĭ podurilor, să mérgă în sud Argeș, unde prin ajutorul Dumnélor Isprăvnicilor județuluĭ, maĭ întâiŭ să âmble și orĭ unde va găsi că se află în păr podinĭ dintr'acestea, să facă catagrafie de tótă suma ce se va găsi, iar pe de altă parte se poruncesce Dumnévóstră Ispravnicilor aĭ județuluĭ, ca atât pentru căratul podinilor cu carul de pe unde se vor fi aflând, până la malul Argeșuluĭ, să îngrijițĭ făr' de zăbavă a găsi cară, cât și pentru căratul lor de acolo pe apa Argeșuluĭ până la Priseceni prin salurĭ, să găsițĭ ómenĭ cu acest meșteșug și aducênd atât pe aceĭ cărăușĭ, cât și pe aceĭ mesterĭ de salurĭ la Isprăvnicat, să se facă cunoscuțĭ maĭ sus orânduituluĭ al Caseĭ podurilor, polcovniculuĭ Grigorie, ca însușĭ el înaintea Dumnévóstră să intre în tocmélă cu dênșiĭ, ca să vadă până la cât preț să sue căratul uneĭ podinĭ, atât până la malul Argeșuluĭ, cât și de acolo până la Prisecenĭ i de la Prisecenĭ până aicĭ și împreună cu Dumnévóstră să însciințeze aicĭ la Divan, trimițênd și catagrafia de suma podinilor i de felurimea lor și să aștepte acolo al doilea poruncă de urmare. — 1811, Iunie 1.

Al Ungro-Vlahieĭ Ignatie, Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu, vel Vist.

Cod. LXX, fila 80 verso.

Anexa No. XXXIII.

De la întâiul Divan și comitet.

Către polcovnicul Grigore Bajma de la Argeș.

S'aŭ priimit însciințarea ce ne-aĭ trimis scrisă de la 22 ale aceștiĭ lunĭ împreună și cu fóie de catagrafie ce aŭ făcut pentru podinĭ, atât de cele ce se află în păr în județ, cât și de cele furate de uniĭ alțĭ, pe anume, și am vĕdut și discoliea ce arĕțĭ pentru scoborâtul lor pe apă Argeșuluĭ din pricina iazurilor și a morilor, pentru care ațĭ arĕtat, că s'aŭ trimis acum poruncă către Ispravniciĭ județuluĭ, ce fel de urmare să facă spre înlesnirea coborâtuluĭ podinilor pe apă, adecă să se îndatoresc ceĭ ce aŭ îndrăznit de aŭ sfeterisit și aŭ luat din podinile domnescĭ în trebuințele caselor lor, însă ceĭ ce vor fi lŏcuitorĭ țĕranĭ, a aduce până la Găeseĭ (unde să isprăvesce iazurile şi morile) cu a lor cheltuială atâtea podinĭ din cele ce se află în păr, câte adecă va fi luat fieş-care, ca de acolo de la Găescĭ să se pornéscă pe apa Argeşuluĭ prin Sabar până la Priseceni, iar ceĭ ce vor fi boerĭ, boerinaşĭ, neguțătorĭ saŭ Mŏnăstirĭ, să se îndatoreze a plătĭ câte talerĭ 2 de podină, pe câte podinĭ va fi luat fieş-care, ca cu aceĭ banĭ să se plătéscă chiria adusuluĭ podinilor prin salurĭ de la Găescĭ până la Prisăcenĭ, cu tocmélă riza-pazar, care chirie urméză a fi fórte uşóră pentru scurtarea drumuluĭ; drept aceea 'țĭ poruncesce Divanul, să pui tot felul de silință, prin ajutorul Dumnélor boerilor Ispravnicĭ, a se sevârşi, cum maĭ făr' de zăbavă, urmarea ce s'aŭ ḑis maĭ sus, şi să'țĭ deschiḑĭ ochiĭ de a nu se face de către cine-vaşĭ vre un sfiterismos din podinile ce sunt a se aduce, după fóia ce a trimis Divanul la Dumnélor Ispravniciĭ, în care se arată şi cele furate de uniĭ alțĭ pe anume, întocmaĭ după fóia se însuțĭ Dumnéta ne aĭ trimis aicĭ la Divan; către acésta, fiind-că Dumnélor Ispravniciĭ prin scrisórea ce aŭ trimis acum la Divan, aŭ făcut cerere, ca podinile ce vor fi putrede să le iea pentru trebuința poduluĭ din oraşul Piteştilor, li s'aŭ dat acéstă voie însă să iea numaĭ acele podinĭ câte cu adevărat vor fi putrede. — 1811, Iunie 30

Cod. LXV, fila 102.

Anexa No. XXXIV.

Porunca ce s'aŭ dat la anaforaua Epistaților Caseĭ poduluĭ pentru baniĭ ce aŭ dat la lŏcuitoriĭ din sudul Ilfov pentru a face podine şi aŭ rĕmas rĕmăşițe podine 49, care podine ḑice Ispravniciĭ, ca să înapoiască baniĭ Caseĭ înapoĭ. 1811, Iulie 7.

De la întâiul Divan şi Comitet.

Dumnévóstră Ispravnicilor ot sud Ilfov, pricinuirea ce s'aŭ făcut cu numițiĭ lŏcuitorĭ nu este priimită Divanuluĭ, pentru marea trebuință de podinĭ ce este acum a avea podurile, ci poruncim Dumnévóstră să îndatorițĭ negreşit pe aceĭ lŏcuitorĭ, spre a aduce a face teslim la Casa podurilor şi acea rĕmăşiță de 49 podinĭ, căcĭ ne fiind următorĭ a le aduce, să scie că s'aŭ dat voie Epistaților Caseĭ a cumpĕra din tĕrg acele podinĭ şi orĭ cățĭ banĭ vor da maĭ mult peste prețul cel tocmit cu aceĭ lŏcuitorĭ, se vor îndatora însuşĭ numițiĭ lŏcuitorĭ a rĕspunde. — 1811, Iulie 9.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu.

Cod. LXX, fila 124 verso.

Anexa No. XXXV.

Intărirea ce s'aŭ dat la anaforaua Dumnéluĭ vel Spătaruluĭ, pentru podul ce este să se facă din pórta rĕposatuluĭ paharnic Varlaam şi pân' în podul cel mare a luĭ Şerban-Vodă, ce este de stânjinĭ 30 şi dupe jalba ce aŭ dat mahalagieĭ, a se împlinĭ baniĭ dupe chibzuirea ce aŭ făcut Dumnéluĭ vel Spătarul. — 1811, Iulie 13.

Cod. LXX, fila 145.

Anexa No. XXXVI.

Către gheneral Şteter.

Cu cinste aŭ primit Divanul predlojenia Excelenţeĭ Tale, de la 12 ale acestiĭ lunĭ, supt No. 3489, prin care ni se arată pentru uliţa ce este trebuinciósă a se face pe la pórta sfîntul Saviĭ că nu vor să plătéscă ceĭ ce aŭ locurĭ rĕspun̦dătóre într'acea uliţă, analogon ce i-aŭ ajuns, şi de către Excelenţa Ta se găsesce de trebuinţă, că a se face rînduială să aducă dară podine şi celelalte trebuincióse şi apoĭ să se siléscă aceia ce sunt datorĭ a 'l face, ca să plătéscă fără nicĭ o prelungire, dându-se sub privigherea cuĭ se cuvine; din partea Divanuluĭ arĕtăm Excelenţeĭ Tale, că pentru îngrijirea facereĭ acestuĭ pod i împlinirea banilor şi plata lucrătorilor este încărcat Dumnéluĭ vel Aga şi lŏcuitoriĭ ce s'aŭ găsit a se încărca cu facerea acestuĭ pod sunt tocmiţĭ ca să li se dea baniĭ jumĕtate înainte, iar jumĕtate după ce se va face podul, care de nu li se va da banĭ nu voesc a face şi nicĭ noĭ nu putem săĭ silim împotriva tocmeleĭ, nicĭ alţiĭ nu se găsesc ca să facă întâiŭ lucru şi apoĭ să ia plată, şi pricina este căcĭ pe acéstă uliţă *sunt câţi-va boerĭ de la carĭ Divanul nu póte să împlinéscă*, al cărora nume se arată în deosebită foiţă, cu suma banilor, podul nu se póte face, ci precum am arĕtat şi maĭ nainte, uliţa acésta fiind prea trebuinciósă a se face şi acum arĕtăm, să bine-voescĭ, că cu mijlócele ce să va socoti de Excelenţa Ta, să se pue în urmare împlinirea, ca să se pótă pune şi podul în lucrare. — 1811, Iulie 13.

Cod. LXVI, fila 99.

Anexa No. XXXVII.

Intărirea ce s'aŭ dat la anaforaua Dumnéluĭ vel Spătaruluĭ la jalba ce aŭ dat ḑece mahalagiĭ pentru baniĭ ce aŭ a pune la facerea poduluĭ, de către Amză Croitorul i de Iordache Anagnosti, asemenea Ioniţă Datco Datco, Nicolae Logofĕt, Ralet Logofĕt, Stavar Petre, căpitan Busa, Tudorache Neacşu Neagu. — 1811, Iulie 14.

De la întâiul Divan și Comitet.

Cinstite Dumnéta Fpistatule al Spătărieĭ de vreme ce daĭ pliroforie Divanuluĭ printr'acéstă anaforà, că jăluitoriĭ după ce sunt depărtațĭ cu lŏcuința de acel pod și nicĭ sunt împreună mahalagiĭ cu pârîțiĭ, nicĭ cuvênt nu aŭ a cere de la jăluitorĭ, ca să intre și eĭ în cheltuiala facereĭ acestuĭ pod, ci hotăresce Divanul, să rĕmâe apĕrațĭ de către pârîțĭ, îndatorindu-se însă ca să astupe cele douĕ batacurĭ. — 1811, Iulie 16.

Al Ungrovlahieĭ Ignatie, Isac Ralet, Mihalache Manu, vel Vist.

Cod. LXX, fila 1280.

Anexa No. XXXIX.

De la întâiul Divan și Comitet.

Dumnévóstră Epistaților ai Caseĭ podurilor, fiind-că Excelența Sa gheneral Șteter viț prezident al Divanuluĭ, prin predlojenia de la 12 ale aceștiĭ lunĭ supt No. 5218, poruncesce, ca cu podinile ce avețĭ gata să dregețĭ și să meremetisițĭ podurile marĭ ale politieĭ, ca să nu se întâmple vre-o ne înlesnire celor trecĕtorĭ, căcĭ respunderea atuncĭ va remânea asuprăvă, așișderea și pentru baniĭ ce ațĭ arĕtat cheltuițĭ la hrana lucrătorilor i la plata lŏcuitorilor, o găsesce Excelența Sa făr'de orânduială și ne primită, căcĭ când li se plătesce lucrătorilor, urméză ca hrana să și-o aibă dintr'acéstă plată și maĭ vêrtos că aceĭ lŏcuitorĭ ce'ĭ are Casa podurilor și sunt apĕrațĭ de angarale, datorie aŭ a lucra făr'de nicĭ o plată; pentru care însărcinéză Divanul, a sĕ lua cu de'amĕruntul socotélă pentru tótă suma banilor ce s'aŭ cheltuit și cu părerea nóstră să arĕtăm și Excelențeĭ Sale; de aceea iată vĕ poruncim, ca atât podurile de meremetisélă cât și pentru tótă suma banilor, să arĕtațĭ Divanuluĭ în scris socotélă curată, cu bună pliroforie. — 1811, Iulie 17.

Mitropolit Ignatie, Isaac Ralet, Mihalache Manu vel Vist:

Cond. LXV, fila 112 verso.

Anexa No. XL.

De la întâiul Divan și Comitet al principatuluĭ Valahieĭ.

Către Dumnéluĭ fratele biv vel Dvornic Radu Golescu.

Primindu-se la Divan scrisórea Dumifale de la 16 ale aceștiĭ lunĭ, am vĕḑut coprinderea eĭ, pentru mijlocul ce aĭ găsit Dumnéta de aducerea podinilor din judeţul Argeşuluĭ maĭ cu înlesnire şi maĭ cu grabă aicĭ în Bucurescĭ, ca să se plătéscă adică de la Casa podurilor la ceĭ ce aŭ pregătit podinile câte talerĭ 5 de o podină şi eĭ să fie dotorĭ să le aducă până aicĭ la Bucurescĭ, iar nu numaĭ până la Găescĭ, după tertipul ce se făcuse; Divanul însă făcând chibzuire găsesce cu cale, că numaĭ câte talerĭ 4 să se plătéscă de podină iar nu câte talerĭ 5 fiindu-le şi lor îndestulă acéstă musa adea şi Caseĭ podurilor maĭ cu uşor. Ci dar pohtesce Divanul pe Dumnéta, ca într'acestaşĭ chip, prin Dumnélor Ispravniciĭ judeţuluĭ, să se puie în lucrare cum maĭ făr'de zăbavă aducerea acestor podinĭ aicĭ în Bucurescĭ, fiind şciută Dumitale trebuinţa ce este pentru meremetul podurilor. — 1811, Iulie 20.

Al Ungrovlahieĭ Ignatie, Isaac Ralet, Mihalache Manu, Polcovnic Loghinof, vel Vistier.

Cod. LXV, fila 109 verso.

Anexa No. XLI.

De la Divan.

Cinstite Dumnéta Epistatule al Spătărieĭ, am vĕḑut arĕtarea ce facĭ Divanuluĭ printr'acéstă anaforă, ci de vreme ce după cercetare ce ai făcut daĭ pliroforie Divanuluĭ, că mŏnăstirea sfinteĭ Ecaterine nicĭ odată n'aŭ dat ajutor la facerea aceluĭ pod şi maĭ vêrtos că este apĕrată şi prin sinet Domnesc de acest sinisfora, cu cale este dar chibzuirea Dumitale şi poruncesce Divanul, ca şi aceĭ talerĭ treĭ sute să'ĭ împlinescĭ de la mŏnăstirea Raduluĭ Vodă, împreună şi cu din baniĭ Cutieĭ bisericeĭ şi împreunându-se cu ceĭ-l-alţĭ talerĭ, pentru o sută şi cincĭ-ḑecĭ să i se dea făr'de zăbavă pentru ţinerea şi săvêrşirea acestuĭ pod. — 1811, Iulie 27.

Isaac Ralet, Mihalache Manu vel Logofĕt.

Cod. LXX, fila 145.

Anexa No. XLII.

Către Excelenţa Sa gheneral-maior şi cavaler Şteter.

După predlojenia Excelenţeĭ Tale, de la 18 ale următóreĭ lunĭ, cu No. 5427, ca să arĕtăm unde şi în ce loc se află Costache Hiotul, Bănică Bălăceanul, Nică Lipscanul, ce sunt datorĭ a respunde analogon poduluĭ ce se face pe la sfântul Sava, făcĕnd cercetare, ne-am pliroforisit, că Costache Hiotul se află aicĭ în casele răposatuluĭ cluceruluĭ Dumitrache, Bănică Bălăceanul se află la moşia Sa Finta în sud. Dêmboviţa, Greceanul în oraşul Târgovişteĭ şi Nica Lipscanul se află în casele dohtoruluĭ Constandache Caracaş; dar şciut să fie

Excelenţeĭ Tale, că casele Greceanuluĭ sunt vêndute luĭ Costache Hiotul, cum şi Nica Lipscanul aŭ rĕspuns acum la aceĭ talerĭ 165 analon ce i s'aŭ cuvenit după fóia cisleĭ, de care nu lipsim cu cinste a arăta Excelenţeĭ Tale.— 1811, Iulie 29.

Isaac Ralet, Mihalache Manu.

Cod. LXVI, fila 121.

Anexa No. XLIII.

Dumnévóstră Ipistaţilor aĭ Caseĭ podurilor, fiind-că podul ce merge pe la biserica Creţulescului, unde ce află şi cfartirul Excelenţeĭ Sale gheneral Meluha face trebuinţă de vre-o câte-va podine; de aceea poruncesce Divanul, ca să daţĭ din podinile cele vechĭ, ca la şéĭ-ḑecĭ, şépte-ḑecĭ podine, la Dumnéluĭ vel Aga pentru facerea poduluĭ. — 1811, August 25.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu, vel Vist.

Anexa No. XLIV.

Către slăvitul Divan.

Cu acéstă poruncă a slăvituluĭ Divan aŭ adus orânduitul mumbaşir aprod ceauşesc în judecata Agieĭ pe Mihaĭ birnic ot Bolintinĭ din vale sud Dâmboviţa, unul din tovarăşiĭ ceĭ ce aŭ tocmit podul cu jăluitoriĭ mahalagiĭ şi aŭ luat şi din banĭ talerĭ......., care la cercetarea ce i s'aŭ făcut arată, că tótă podina este tăiată, dar ne arată, că stă pe loc, din pricină că nu aŭ avut vreme şi răgaz de angarale şi multele podveḑĭ, iar când i se va da mumbaşir să şéḑă la napristan asupra tuturor sătenilor ce aŭ luat baniĭ pentru podinĭ, dă făgăduială că în puţine ḑile va aduce tótă podina; ca să nu şéḑă dar la închisórea grosuluĭ agiesc fără nicĭ o ispravă, de se va găsi cu cale de către slăvitul Divan, orĭ să i se oăânduiască după a luĭ cerere mumbaşir de ómeni din zapciĭ Divanuluĭ, saŭ să ia orânduitul de la închisóre şi cu porunca slăvituluĭ Divan să'l ducă drept la Dumnèlor boeriĭ Ispravnicĭ ot sud Dâmboviţa, de unde să i se orânduiască deosebit mumbaşir, cu straşnică poruncă, ca fără zăbavă să se pornéscă cu podina, spre săvêrşirea poduluĭ, după legătură ce aŭ cu mahalagiiĭ, saŭ cum se va găsi cu cale de cătra slăvitul Divan.— 1812, Maiŭ 16.

Vel Agă.

Cod. LXXII, fila 49.

De la întâiul Divan şi Comitet al principatuluĭ Valahieĭ.

Volnicesce Divanul pe aprodul ceauşesc, ca luând de aicĭ pe pârâtul Mihaiŭ, să'l ducă la sud Dâmboviţa, unde se poruncesce Dumnévóstră Ispravnicilor ai judeţuluĭ, să rânduiţĭ un mumbaşir harnic, ca să stea napristan făcênd mumbaşiret de a se porni aci tótă acea podină, spre urmare întocmaĭ după sinfonia ce va fi avênd cu aceĭ lŏcuitorĭ. — 1812, Maiŭ 18.

Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, vel Logofĕt.

Anexa No. XLV

Către întâiul Divan şi Comitet al principatuluĭ Valahieĭ, de la Epistasia podurilor marĭ.

După porunca slăvituluĭ Divan, ce ni se dă în dosul anaforaleĭ Dumnéluĭ Epistatuluĭ Spătăriei, arĕtătóre de lungimea poduluĭ de supt mitropolie, câţĭ stânjenĭ este, că fiind mĕsurătórea ce s'aŭ făcut de către Dumnéluĭ făr'de desluşire de suma stânjenilor cât are fieş-care mahalagiŭ, să facem noĭ mĕsurătóre cu stânjenul lungimeĭ aceluĭ pod şi să arĕtăm în scris şi de unde şi până unde este de a se face şi câţĭ stânjenĭ ne ajunge pe fieş-care, după slujba stânjinilor; următor fiind, am făcut cu scumpătate mĕsurătórea numituluĭ pod, şi s'aŭ găsit stânjenĭ 82 şi 2 palme lungimea luĭ iar nu 79 (pe carĭ şi s'aŭ făcut tocméla a se face podu, stânjinul po talerĭ 23 şi fac talerĭ 1817); începêndu-se însă facerea luĭ de la cluceru Zaharia Andreĭ şi pân'la Dumnéluĭ Visternicul Constandin Varlam, după cum în dos se vede, şi câte câţĭ stânjenĭ calcă pe fieş-care din mahalagiĭ şi câte câţĭ banĭ are să plătéscă fieş-care pe suma stânjinilor ce'l ajunge şi fac toţĭ baniĭ 1891 banĭ 90, din carĭ aŭ luat tocmitoriĭ lŏcuitorĭ ot Bălăşóia anume Toma sin Stă..... Chiru, Ilie Slujitor şi Cârstea Logofĕtul, de la Casă încă de la lèt 1810, de când s'aŭ tocmit, după porunca celuĭ de atuncĭ slăvit Comitet, talerĭ 605 banĭ 80, a treia parte din maĭ sus arĕtata sumă talerĭ 1817 şi s'aŭ hotărât de slăvitul Divan, ca ḑişiĭ banĭ talerĭ 605 să remâe bine daţĭ de la Casă iar ceĭ-l-alţĭ să'ĭ ia de la mahalagiĭ după o margine şi pe alta a aceluĭ pod, deci maĭ aŭ să ia numiţiĭ lŏcuitorĭ talerĭ 1286 banĭ 10, cum se vede în dos, după suma stânjinilor ce ajunge pe fieş-care mahalagiŭ, şi după poruncă iată arĕtăm slăvituluĭ Divan, şi va porunci a se împlini aceştĭ banĭ numiţilor lŏcuitorĭ, spre a putea şi eĭ face şi a săvêrşi maĭ in grabă podul, după cum după tocmelile şi prin zapis sunt legaţĭ, căcĭ este trebuinţă a se face fiind dărăpănat. — 1812, Iulie 4.

Radu Clineanu, Petrache Trăsnea.

Cond. LXXII, fila 107 verso.

Lungimea poduluĭ de sub mitropolie şi câte câţĭ stânjinĭ ajunge pe fieş-care mahalagiŭ şi câte câţĭ banĭ are să dea fieşce-care.

stânj.	palme	talerĭ	parale	banĭ		
1	2	19	18	—	Clucerul Zaharia Andreĭ	
7	6	121	21	1	Arhimandritul Ilarion	
17	—	366	24	2	Sf. Mitropolie	po talerĭ 15 banĭ 28 stânjinul
28	—	439	4	1	Reposatu banu Manolache Brâncoveanu	
10	—	150	2	1	Cocóna Ilinca Creţulésca	
15	—	254	1	1	Cocóna Anastasia Fălcoianca	
2	2	35	11	1	Biv vel Vist Constandin Varlaam	
82	2	1286	3	1		

De la întâiul Divan şi Comitet al principatuluĭ Valahieĭ.

Cinstite Dumnéta Epistatule al Spătărieĭ, să orânduescĭ un zapciŭ Spătăresc, ca să strîngă baniĭ ce se vĕd arĕtaţĭ într'acéstă anafora, de la fiescecare mahalagiŭ, spre a se da lŏcuitorilor celor ce aŭ tocmit facerea şi săvêrşirea aceluĭ pod. —1812, Iunie 9

Ignatie Mitropolit, Constandin Ghica viţ prezident, Constandin Varlaam vel Vist.

Anexa No. XLVI

La 18 Martie 1812 întêiul Divan (Manolache Creţulescu Ban, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu vel Vist) poruncesce Epistatuluĭ Spătărieĭ, să împlinéscă analogia de banĭ de la mahalagiĭ, pentru facerea poduluĭ din mahalaua biserica Iene.

Cod. LXIX, pagina 324.

Anexa No. XLVII

Intâiul Divan şi Comitet scrie la 24 Martie 1812, Epistatuluĭ Vornicieĭ Obştirilor, să împlinéscă baniĭ datorіţĭ de uniĭ alţiĭ şi să se facă podul de la sfântul Sava fără zăbavă.

Cod. LXIX, pagina 336.

Anexa No. XLVIII (Tom. IX. pag. 600)

De la Divan.

Dumnévóstră Boerilor Ispravnicĭ sud Argoş, sănătate; vĕ facem în scire, că Dumnélor Epistaţiĭ Caseĭ podurilor politieĭ făcură arĕtare Divanuluĭ, cum că este trebuinţă de o multă sumă de podinĭ, pentru dregerea şi împlinirea podurilor celor marĭ pe unde s'aŭ stricat, şi unde încă de la facerea lor s'aŭ fost pus din cele vechĭ podinĭ până a veni din cele noĭ, şi acum sfărâmându-se acelea, este lipsă pe multe locurĭ şi urmézá a veni podurile politicĭ, iarăş în stare de a nu maĭ putea fi âmblate, care acéstă îngrijire a facereĭ, a dregereĭ şi a ţineriĭ podurilor în fiinţa lor, despre o parte fiind vĕḑut că este una din cele ne apărate şi mare trebuinţe a politieĭ; despre altă parte fiind şciută discolia ce este, a se îndatora lŏcuitoriĭ, şi cu căratul acestor podinĭ, acum într'acéstă vreme, când abia pot purta potvedele cărătureĭ Zaharelelor şi altor trebuinţe ostăşescĭ, de acea dară Divanul aŭ chibzuit a se face căratu podinilor cu ***plută pe apa Argeşuluĭ,*** şi fiind-că luarăm pliroforie cum că aci în judeţu Dâmboviţa, unde se află ca la 12 miĭ podinĭ tăiate şi făcute gata, sunt şi ómenĭ carĭ aŭ sciinţa căratuluĭ podinilor pre apă cu pluta, ale cărora nume sunt însemnate maĭ jos, scriem Dumnévóstră, ca să aduceţĭ pe aceştĭ ómenĭ faţă înaintea Dumnévóstră, ca să faceţĭ tocmélă pe cât veţĭ vedea că se póte a fi maĭ eftin, pe verĭ cât de multă sumă de podinĭ şi luându-se zapis de tocmélă de la mâna lor, să-ĭ trimiteţĭ aicĭ la Divan, de împreună şi cu însciinţarea Dumnévóstră, arĕtătóre câte cât a'ţĭ tocmit plata căratuluĭ uneĭ podinĭ, de acolo din judeţ cu pluta pe apa Argeşuluĭ, până la podu la Persicenĭ şi cu câtă sumă de podinĭ s'aŭ însărcinat aceĭ ómenĭ de a căra, care primăvéra la viitorul Martie, să se rânduiască om într'adins de la Casa podurilor, ca pe de o parte să priméscă acestea podurĭ, şi pe de altă parte să le şi plătéscă acelor lŏcuitorĭ aicĭ pe loc banĭ peşin, însă pentru acésta să îngrijiţĭ Dumnévóstră, ca fără de zăbavă să se facă urmare şi îndată să aiba şi Divanu respuns. -- 1808, Ghenar 2.

Cod. LIV, fila 226 verso.

Anexa No. XLIX (Tom. IX. pag. 600)

Vătaful de podarĭ, la 18 Martie 1810, cere Divanuluĭ salahorĭ (podarĭ n'aŭ de ajuns), ca să cureţe restul poduluĭ de la sfântul Ion, să repare podul ce duce peste Dâmboviţă la Curtea Domnéscă. Cere cherestea nouă de la Pitescĭ (că in Ilfov nu este bună) pentru facerea din noŭ a podului Beiliculuĭ.

Divanul şi comitetul, la 25 Martie 1810, aprobă pentru podul Beilic şi cel ce duce la Curtea Domnéscă. A ordonat la ispravnicii de Argeş, să pornéscă plute pe Argeş a se aduce până la Prisicenĭ. Autoriză luarea de salahorĭ cu plată de óre-ce nu aŭ de ajuns podarĭ. Cară se vor da prin Divan, pentru curăţatul noroiuluĭ scos din şanţurĭ.

Cod. LXIV, fila 7 verso : şi 8.

Către Ghinăral Şteter

Zamfirache Logofĕt şi Dumitraşcu Căpitan Doicescu aŭ jăluit Divanuluĭ, că în judeţul Ialomiţa la Slobodia, în capul poduluĭ, ce este peste apa Ialomiţa avênd moşie, unde îşĭ aŭ cârciumă şi băcănie de alişveriş, este acum maĭ bine de un an de când s'aŭ pus în spinarea acestor acareturĭ ale lor, un marchitan de face neguţătorie cu multe felurimurĭ de ale mâncăreĭ şi băutureĭ, fără de a fi acolo polc de ostaşĭ, ca să aibă vre un cuvênt că face acel aliş-veriş pentru ostaşĭ, ci numaĭ pentru trecĕtorĭ, încă acum s'aŭ apucat a face pe moşia lor şi bordeiŭ în pămênt, fără de a le da cevaşĭ, saŭ a face cu dênşiĭ vre-un aşeḑămênt, împotriva obiceiuluĭ moşieĭ lor, pentru care arĕtând şi la Dumnéluĭ ofiţerul judeţuluĭ împotrivirea luĭ, supunere n'aŭ arĕtat a se rădica şi se rógă a se da porunca a Excelenţeĭ tale către Dumnéluĭ ofiţerul judeţuluĭ, a da poruncă aceluĭ marchitan, a se rădica dupe moşia lor şi să le plătéscă dreptul lor de un an de când se neguţătoresce; pentru care şi nu lipsesce Divanul a arĕta Excelenţeĭ Tale cererea şi rugăciunea lor, ca să bine-voescĭ Excelenţa ta a li se face vre o îndreptare.—1811 Maiŭ 4.

Cod. LXVI, Fila 93.

Porunca ce s'aŭ făcut către Ispravnicĭ în tóte judeţile i la Divanul Craioveĭ şi la Dumnéluĭ vel Spătar şi vel Agă, după predlojenia Excelenţeĭ sale Gheneraluluĭ Şteter viţ prezident pentru împrumutarea de banĭ în monedă şi în asignaţiĭ rusescĭ de către precupeţiĭ rusescĭ şi podraşcicĭ

Dintr'acéstă copie de predlojenie a Excelenţeĭ sale Gheneral maior i cavaler Şteter viţ prezident, veţĭ lua Dumnévóstră plirofori de cele coprinḑĕtóre, pentru care fără zăbavă să faceţĭ Dumnévóstră publicaţiĭ în tot judeţul de a se face cunoscut acésta la toţĭ de obşte întocmaĭ, precum se poruncesce, şi de urmarea şi punerea la lucrarea porunceĭ, să aibă Divanul rĕspunsul Dumnévóstră. — 1811 Iulie 13.

Cod. LXV, fila 107.

Excelenţa sa Şteter

Că senatorul i-aŭ trimis o copie dupe înşciinţarea Gheneraluluĭ Zas pentru ḑeciuiala ce se ia în oraşul Craiova de la tóte lucrurile de mâncare şi de la cherestele ce se aduc de locuitorĭ spre vênḑare, de care Divanul făcênd cercétare să înştiinţeze. — 1811 Septembre 7.

Cod. LXVIII, fila 6 verso.

Excelenţa sa Şteter

Ca să poruncéscă Divanul tuturor Ispravnicilor a pune nart pe tótă luna la lucrurile de mâncare spre a se conteni scumpetea, ce s'aŭ înşciinţat ce se urméză, care narturĭ să se dea de către Ispravnicĭ la Ofiţerĭ, spre a le trimite Excelenţeĭ sale, să le vaḑă.—1811 Septembre 18.

Cod. LXVIII, fila 8 verso.

Către Excelenţa sa Gheneral Comnino, De la întâiul Divan al Valahieĭ

Cu cinste facem arĕtare Excelenţeĭ tale, că într'aceste ḑile aducênd mie Dvorniculuĭ Manu scutelniciĭ mieĭ cincĭ care lemne, după ce le-aŭ descărcat, plecând a eşi cu carăle afară din politie la casele lor, le-aŭ întâmpinat pe pod un om al luĭ Costache Ştefănescu ce este însărcinat cu carăle de lună şi luându-le în silnicie, le-aŭ trimis pe câte cincĭ cu nisce turcĭ până la Afumaţĭ, de unde abia aŭ scăpat numaĭ douĕ cară de aŭ venit aicĭ şi aŭ dat jalbă Divanuluĭ, iar cele-l-alte treĭ nu se şcie unde le vor fi trimes de la Afumaţĭ; după a cărora jalbă aducêndu-se numitul Ştefănescu la Divan şi făcêndu'ĭ întrebare pentru ce face acest fel de urmărĭ, în vreme ce ţeara îĭ dă luĭ câte 500 cară pe lună pentru întâmplătórele trebuinţe, aŭ început a ḑice felurĭ de pricinuirĭ şi în cele de pe urmă aŭ dat rĕspuns, că el aŭ făcut acéstă urmare din porunca Excelenţeĭ tale; de aceea dar Divanul arată Excelenţeĭ Tale, de a i se da numituluĭ Ştefănescu cuviinciosul nizam, căcĭ când el îndrăsnesce de a lua în silnicie chiar cară de scutelnicĭ, care scie prea bine, că eĭ vor să arĕte la stăpâniĭ lor, şi stăpâniĭ vor arĕta Divanuluĭ, óre ceĭ-l-alţĭ ticăloşĭ locuitorĭ, birnicĭ ce aduc aicĭ în politie cu carele unele altele spre vênḑare, ce vor fi pătimind? care o acest fel de urmare a numituluĭ Ştefănescu, când va fi trecută cu vederea, în vreme ce luĭ i s'a dat câte 500 cară pe lună, să fie încredinţat Excelenţa ta, că cu totul vor conteni de a maĭ aduce aci în politie cele trebuincióse spre vênḑare.—1811 Noembre 11.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu.

Cod. LXVI, fila 162 verso.

Către Şteter

Toţĭ neguţătoriĭ orăşenĭ din Brăila aŭ dat jalbă Divanuluĭ plângêndu-se că eĭ aflându-se lŏcuitorĭ acolo, se neguţătoreaŭ cu vinurĭ, rachiurĭ, pescăriĭ şi alte mărfurĭ şi 'şĭ agoniseaŭ hrana cea din tóte ḑilele, îşĭ plăteaŭ şi birurile i nizamurile, iar acum de când s'aŭ sculat uniĭ din Brăilenĭ, întovărăşind şi pe alţĭ streinĭ, de aŭ cumpărat cantarlul de acolo i-aŭ oprit de tóte alişverişurile încă şi întreială bălţiĭ de pesce nu iaŭ după orânduială, ci le ia din două una, şi fac rugăciune a nu fi opriţĭ de acel obicinuit alişveriş, ce din vechime era slobodḑĭ de 'l făcea acolo pentru chivernisóla caselor lor; a căror rugăciune, după datoria ce are Divanul şi pentru îngrijirea lor, ca pentru nisce dajnicĭ aĭ Visterieĭ, ce se află şi eĭ acum ca şi ceĭ-l-alţĭ lŏcuitorĭ aĭ ţêreĭ nu lipsim a face cunoscut Excelenţeĭ tale, rugându-ne să bine-voescĭ a se da poruncă prin cine se va cuveni, de a nu fi numiţiĭ neguţătorĭ popriţĭ şi isterisiţĭ de acum înainte de acele alişverişurĭ ce făcea şi de obiceiurile ce avea, spre a'şĭ putea proftaosi şi eĭ chivernisóla caseĭ şi a'şĭ rĕspunde şi orânduitele nizamurĭ şi dajdiĭ ale Visterieĭ.—1811 Marte 12.

Cod. LXVI, fila 81 verso.

Sudiţiĭ francesĭ fraţiĭ Atanasie Dimitriu (?) reclamă 9746 talerĭ pe marfa dată răposatuluĭ D. Ghica. De ce a dat atâta marfă pe datorie? «fără de a da scris orĭ a întreba pe cine-vaşĭ?» Să se preleve întêĭ partea sufletuluĭ, apoĭ baniĭ Scutelnicilor luaţĭ înainte ca să nu maĭ plătéscă eĭ altă dată din noŭ. Restul la masa tuturor creditorilor.—1810 Ianuare 5.

In Ianuarie 1811 s'aŭ iscat reclamaţiunĭ din partea luĭ Ledoux contra dăreĭ impusă prăvăliilor, la care dare n'aŭ fost excepţionaţĭ sudiţiĭ francesĭ.

De la Visterie

După buiurdizma ce mi se dă la acéstă anafora a cinstiteĭ Agiĭ fac arĕtare slăvituluĭ Divan, că tainul de 40 pânĭ pe lună a ómenilor Agieĭ din vechime s'aŭ urmat până la August lét 1811, iar de atuncĭ, dupe predlojenia reposatuluĭ viţ prezident Şteter, ce aŭ dat'o Divanuluĭ, scrisă de la Octombrie 20 sub No. 8471, poruncitóre, ca nimănuĭ tain de pâne să nu se maĭ dea, s'aŭ precurmat; apoĭ în urmă dupe cererea ce aŭ făcut Dumnéluĭ prin Agă Paharnicul Mihăiţă Filipescu, prin asemenea anafora către Divan, găsindu-se cu cale, s'aŭ pus în orânduială ca să se urmeze acest tain dupe vechiul obiceiŭ şi dupe trebuinţă şi aşa s'aŭ făcut pecetluitul Divanuluĭ pe luna luĭ Aprilie şi Maiŭ, şi rĕmâne a se da hotărîrea în ce chip trebue a se urma şi de la Iunie întâiŭ.—1812 Iunie 28.

De la Divan

Cinstite Dumnéta vel Visternice, de vreme ce arețĭ că acest tain de 40* pânĭ pe ḑi la tacâmul ómenilor Agieĭ s'aŭ urmat din vechime, poruncesce dar Divanul, că asemenea să se urmeze a se da şi de la ḑi întâiŭ a trecutuluĭ Iunie înainte.—1812 August 6.

Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Constantin Varlaam.

Cod. LXXII, fila 199.

Anexa No. 49. (IX pag. 600)

De la întâiul Divan către biv vel Clucerul Ştefan Ispravnicul din Argeş.

«Şi, Dumitale îțĭ este sciută starea cea próstă întru care aŭ ajuns podurile de aicea din politia Bucurescĭ, carĭ fiind cu neputință de a se face acum de isnóvă, trebuința neapěrată este încaĭ a se meremetisi şi maĭ vêrtos podurile de peste apa Dâmboviţeĭ, dintre carĭ unul adecă cel de la Beilic fiind cu totul derăpěnat, urméză a se face din noŭ. Starea iară şi a țĕreĭ şi a lŏcuitorilor, întru care se află acum, ne stă cu totul împotrivă a aduce aicea pre uscat vre un sat, podinĭ din cele ce sunt tăiate într'acest județ, dar şi de s'ar face vre-un mijloc a se aduce pre uscat, urméză a se face o mare cheltuială. Pentru care acéstă învederată cheltuială Divanul aŭ găsit maı cu cuviință a se aduce prin plute pre apa Argeşuluĭ până la Prisăcenĭ şi cercetând la casa podurilor, am găsit tertipul şi cheltuiala, cu care s'aŭ făcut plutele şi aducerea podinelor pe apă în aniĭ trecuțĭ; după care iată să trimite Dumitale şi copie precum şi osebită fóe de numele acelor plutaşĭ şi măcar că Divanul era să facă întru'adins poruncă către Dumnévóstră, că aducând pre maĭ sus numitul tertip a face plute şi a aduce o sumă de podine până la Prisăcenĭ, dar ca să nu se întâmple cu acest mijloc a se face din partea acelor lŏcuitorĭ plutaşĭ vre-o strigare, că dóră sunt silițĭ la acésta, iată că Divanul sciindu-te pre Dumnéta boeriŭ bĕtrân practicos şi vrednic de a economisi felurĭ de trebuințe, te însărcinéză şi te poftesce (ca unul maĭ vêrtos, ce însuşĭ Dumnéta escĭ pătimaş cum se află podurile de aice din politie stricate), să te încarcĭ cu acéstă trébă şi să îngrijescĭ făr' de zăbavă a găsi, orĭ pe un boerinaş de aci din Pitescĭ, saŭ vre un neguțător, saŭ măcar şi pre înşiĭ aceĭ plutarĭ, ca să se încarce cu aducerea prin plute pre apa Argeşuluĭ până la Prisăcenĭ, de 3000 podine din cele marĭ, care măcar că în aniĭ trecuțĭ după tertipul ce s'aŭ ḑis maĭ sus aŭ ajuns tótă cheltuiala, aducerea uneĭ podine până la Prisăcenĭ câte parale 50 una, Divanul însă dă Dumitale voĭe a te sui şi până la talerĭ 2 pentru fieşce podină din cele marĭ şi aducerea lor să se facă şi să se istovéscă până la sfêrşitul luneĭ

Maiŭ, saŭ fie şi până la 15 Iunie, Iar de se vor putea să se aducă şi maĭ multe cu asemenea preţ, aceea rĕmâne la deosebită vrednicie a Dumitale şi aducêndu-le pênă la Prisăcenĭ, acolo va fi orânduitul Epistasieĭ Caseĭ podurilor de le va primi şi le va plăti. Iar de vor cere aceia ce se vor încărca cu acéstă trébă a li se da niscare-va banĭ înainte, iĭ veĭ da Dumnétale de la Zărăfia judeţuluĭ şi se vor respunde aice de către Epistăsia Caseĭ podurilor. Arhon Clucer, în scurt acéstă trébă o cere Divanul negreşit de la iscusinţa şi vrednicia Dumitale, pentru care făr' de zăbavă să avem rĕspunsul Dumitale, că aĭ pus în lucrare. Insă ceĭ ce se vor însărcina cu acéstă trébă şi vor primi banĭ, să dea chezăşie vrednică atât pentru banĭ că nu-i vor mânca, cât şi pentru aducerea podinelor, că vor urma-o în vreme. Socotesce dar, Arhon Clucer, că şi acéstă madea este una din cele delicate, căcĭ apoĭ urméză a ăcatandisi podurile politieĭ neămblătóre; către acésta să cercetezi Dumnéta câte podinĭ se află tăĭate acum în pĕr la acel judeţ şi câte vor fi lipsind, lua'e fiind de uniĭ alţiĭ, după însemnarea ce urméză a se afla la condica isprăvnicatuluĭ, pe care tóte aceste câte vor fi lipsind să îndatorezĭ pe ceĭ ce le va fi luat, ca să le pună la loc, întocmaĭ precum aŭ fost acele podinĭ, căcĭ pe urmă vor fi îndatoriţĭ a le plăti cu preţul, care le va veni cu mult maĭ greŭ. Şi de tóte acestea să înciinţezĭ Dumnéta la Divan. — 1818, April 7.

(ss) Grigoraşcu Ghica. Istrate Kreţulescu. Const. Bălăcénu vel Vist.

Urméză socotéla dată de Slugerul Drăghicénu la casa podurilor pentru câţĭ banĭ s'aŭ cheltuit la facerea plutelor şi teslimatul lor la Prisăcenĭ, la lét 1805, Octombre 27.

Din aceste socotelĭ se vede, să s'aŭ transportat 8232 de podine cu plute şi că s'aŭ cheltuit talerĭ 10199 şi 60 banĭ şi vine podina pe parale 50.

Din acéstă socotélă se vede, că s'aŭ cheltuit ceva banĭ şi pentru funiĭ, carĭ servéŭ pentru tragerea plutelor, când scădea apa Argeşuluĭ.

Cod. LXV, fila 23 verso.

Anexa No. 50. idem

Intâiul Divan, către Dimitrie Polizu Epistatul caseĭ podurilor marĭ, din 21 Iulie 1810, să caute vre-o pădure maĭ apópe de Bucurescĭ şi să tocméscă cu stăpânul eĭ 500 copacĭ, cu plată de la Casa podurilor, ca să se facă dintre aceĭ copacĭ orĭ câte podine se vor putea şi să se care la Bucurescĭ cu care cu chirie, fiind că cele 1500 podine cerute de la Ispravniciĭ din Argeş, nu se pot trimite la Bucurescĭ, negăsindu-se care pentru transport. «Pentru înlesnirea găsituluĭ pădureĭ de tăiatul podinelor şi aducerea lor aice (pentru podul Beiliculuĭ), să te corespondariseseĭ, Dumnéta cu Dumnélor Isprăvniciĭ de Ilfov, ca să săvêrşéscă cum maĭ fără zăbavă, fiind că s'aŭ poruncit şi Dumnélor prin graiŭ pentru acésta».

Cod. LXVII, nepaginat,

Anexa No. 51.

Către Şteter.

Cu cinste arĕtăm Excelenţeĭ Tale pentru podurile poliţieĭ Bucurescilor, că cele 4 podinĭ marĭ: Mogoşóia, Têrgul de afară, Şerban-Vodă şi al Calicilor este îndatorată Casa podurilor a le face, ale drege şi ale ţinea în stare bună cu cheltuiala din venitul aceleĭ Case, iar alte podurĭ prin uliţe şi prin mahalale sunt datorĭ ale face aceia ce aŭ locurĭ rĕspundĕtóre într'acea uliţă fieşcare în dreptul sĕŭ cât îĭ ţine locul. Aşa dar fiind şi uliţa ce urmézá pe la Sf. Sava până la biserica Dintr'o-ḑi cu totul stricată, pe care de nu se va face pod, nu rĕmâne mijloc a maĭ umbla pe dênsa, ci se astupă cu totul; de aceea Divanul îngrijind pentru acéstat aŭ orîndui, de s'aŭ mĕsurat şi s'aŭ găsit şi lŏcuitorĭ de prin sate, carĭ s'aŭ încărcat prin tocmélă a face acel pod, stânjinul po tal. 30, însă pod pe urşĭ şi pe uliţă fiind pe o parte uniĭ şi pe alta alţiĭ vine a da fieşce-care pe stânjiniĭ ce 'ĭ are în dreptul sĕŭ pe un stânjin po talerĭ 15 şi de la cel dimpotriva luĭ se împlinesce talerĭ 30 p'un stânjin; iar satele, ce s'aŭ încărcat cu facerea acestuĭ pod, cer acum înainte baniĭ jumĕtate, iar când vor aduce tot lemnul, să li se dea şi ceĭ-l-alţĭ banĭ. S'aŭ mĕsurat şi uliţa şi po câţĭ stânjenĭ aŭ fost cuprinşĭ fieşcăruia sat, s'aŭ pus şi baniĭ după mijlocul ce să arată maĭ sus şi s'aŭ orânduit Dumnéluĭ vel Aga, a face împlinire de la fieşcare, ca să se pue în lucrare facerea poduluĭ.» Divanul arată că uniĭ nu vor să plătéscă, iar alţiĭ că vor plăti după ce se va face podul; Divanul cere voie de a-ĭ supune la plată. —1811, Maiŭ 4.

Cod. LXVI fila 92 verso.

Anexa No. 52.

Cinstite Dumnéta biv vel Clucer Ştefan, Ispravnice al sud. Argeş, veĭ vedea arĕtarea ce face printr'acésta Dumnéluĭ biv vel Serdar Dimitrie Polizul Epistatul caseĭ podurilor, pentru grabnica trebuinţă ce este a se aduce aicĭ o sută podinĭ spre săvârşirea podurilor ce acum se lucréză, adecă la Beilic podul de peste gârla şi la Sf. Ión, iarăşĭ podul de peste Dâmboviţa, ce urmézá spre Mihaĭ-Vodă, şi cu tóte că maĭ în trecutele ḑile aŭ maĭ scris Divanul Dumitale, ca să proftacsescĭ cu orĭ ce mijloc preste apa Argeşuluĭ o sumă de podinĭ, dar până acum vedem că nu numaĭ vre-o urmare nu s'aŭ făcut, ci este întârḑiere şi nicĭ rĕspuns măcar nu s'aŭ primit de la Dumnéta, pentru acea poruncă, de care mirare avem, pentru, ce arĕţĭ.... la o aşa grabnică trebuinţă; de aceea dar iată acum de iznóvă poruncesce Divanul Dumnétale, ca făr' de altă întârḑiere să puĭ tot felul de silinţe şi orĭ cu carele ce vin aice de lună, orĭ cu carele ce vin pentru căratu fênuluĭ împĕrătesc saŭ şi cu alte care ce veĭ maĭ putea găsi, să proftacsescĭ cât maĭ în grabă aicĭ podinĭ marĭ 1500, căcĭ când te aflaĭ Dumnéta aicĭ aĭ făcut arĕtare unora din noĭ, că podinile nu sunt la loc cu anevoĭe de adus, ci aprópe de Argeş şi aşa fiind aşeḑate unde nu se póte face întârḑiere cu încărcatul lor la carele de lună i de alte orânduelĭ ce vor fi să vie aicĭ; veĭ îndatora Dumnéta şi pe aceĭ cărăuşĭ a încărca fieşcare câte podinĭ va putea, plătind atât cărăuşilor de la acele, cât şi altor care ce se vor maĭ putea găsi pe talerĭ 2 banĭ 60 podina, carĭ banĭ să-ĭ respunḑĭ Dumnéta acolo fieşcăruia cărăuş şi făcênd fóie anume de câţĭ banĭ veĭ da rândurĭ, rândurĭ, să o trimeţĭ, ca să ţi să plătéscă de la Epistasia Caseĭ podurilor şi fiind că uniĭ din lŏcuitorĭ obicinuesc după ce 'şĭ iaŭ plata şi încarcă podinile vin cu dânsele până la un loc şi le lépădă jos, pentru aceea cu tóte că maĭ sus ţi se scrie, ca să le daĭ toţĭ baniĭ chirieĭ, dar Divanul poruncesce, că acolo să le daĭ numaĭ câte talerĭ unu de podină şi pentru parale 60 ce maĭ rĕmâne a lua, să le daĭ fitanţie, ca venind aicĭ să li se plătéscă de la Casa podurilor. — 1810, Iulie 6.

Cod. LXV, fila 44.

Anexa No. 53.

Comitetul trimite Mumbaşirĭ la Dâmboviţa şi la Vlaşca, să execute satele care aŭ primit banĭ pentru facerea poduluĭ *Măgurénu*, după jalba mahalagiilor de la acel pod. — La 6 Iulie 1812.

Cod. LXVI fila 81 verso.

Anexa No. 54.

Cisla pentru podul de la Mahalaoa Protopopuluĭ. — 1812, Octombre 28.

Cod. LXIV, pag. 124.

Anexa No. 56 (IX pagina 600)

La 4 August 1809, întâiul Divan ordonă luĭ biv vel Medelnicer Teodor Arcuda, Epistatul Caseĭ podurilor marĭ, să mĕsóre o stradă, care trece pe la pórta luĭ şi «pe de-o parte să tocmescĭ ómenĭ, pentru lucrul şi facerea luĭ, pe de altă parte să facĭ cislă pe ceĭ ce se află locuitorĭ şi pe o parte şi pe alta pe lângă pod, câte cât îĭ ajunge analogon a da la facerea acestuĭ pod şi să ne arĕţĭ cu fóĭe înscris».

Cod. LVIII. fila 37 verso.

Anexa No. 57.

Către gheneral Comnino.

De la Divan.

Cu cinste primind Divanul predlojenia Excelenţeĭ Tale sub No. 205, de la ḑece ale acestiĭ lunĭ, respunḑĕtóre la nota Divanuluĭ pentru iraturile Caseĭ podurilor marĭ, nu lipsim a arĕta Excelenţeĭ Tale, că cele vechĭ iraturĭ, ce s'aŭ întocmit încă din ḑilele Domnilor şi s'aŭ urmat până acum, sunt acestea ce se arată în alăturatul catastih cu No. 1 şi rânduiala ce ce păzea la facerea şi meremeturile podurilor era acésta: adică când se făcea din noŭ vre-unul din cele patru podurĭ marĭ, făcea Domnia orânduială prin judeţele cele sciute Visterieĭ, de suma podinelor celor trebuinciόse şi aducêndu-se aice, să plăté suma podinelor de Casa podurilor pentru facerea lor, aducerea aicĭ, şi pentru dijma pădurilor de unde se taie po talerĭ unul de podină şi deosebit de acésta pentru ca să fie podurile bune şi meremetisite tot d'auna, avea Casa sate orânduite de le plătea dajdia lor la Visterie şi se ocrotea de orĭ ce podveḑĭ şi angarale şi acele sate eraŭ datóre de aducea necurmat podinĭ aicĭ pentru trebuinciosul meremet, după tocméla ce avea cu Casa, pentru al căruia meremet trebuinţă i pentru plata dăjdieĭ satelor i lefile Epistaţilor i a grămăticuluĭ şi a ipoepistaţilor Caseĭ, eraŭ orânduite iraturile ce s'aŭ ḑis maĭ sus cu No. 1, când pe acea vreme nu era scumpetea ce se urméză acum, orĭ într'acéstă vreme, fiind-că podinile se cumpĕră cu rizapazar şi cheltuelile ce se fac la meremet, după scumpetea ce se urméză acum fiind întreite şi împătrite decât cele de maĭ nainte; de aceea Divanul aŭ fost arĕtat în trecutele ḑile Excelenţeĭ Tale, că este de trebuinţă, atât pentru îndestularea cheltuelilor meremetuluĭ, cât şi pentru a se putea face astă ună dată podul Mogoşóeĭ i al Calicilor din noŭ, ca să se facă acest adaos, ce se arată în catastih cu No. 2, întru care este a lua şi de la fieşcare car cu zaherea câte parale 20, care nu este vamă ci podărit, fiind-că vama zahareleĭ ce era orânduită maĭ nainte, se lua din ḑece una, precum am ḑice că după preţul ce se urméză acum zaharéua de grâŭ este de chilă talerĭ 60, şi într'un car aducêndu-se cel puţin patru chile face preţul luĭ talerĭ 240, ale căruia ḑeciuială făcênd talerĭ 24 nu are nicĭ o asemănare cu acéstă puţină sumă de parale 20 de car, şi nicĭ că se pricinuesce dintr'acésta vre-o scumpătate la zaherea saŭ vre-o lipsă; precum şi lumînările de céră galbenă arĕtăm Excelenţeĭ Tale, că vênḑarea acelor lumînărĭ încă din ḑilele Domnilor era apalt şi se vindea pe séma Cămăriĭ Domnescĭ, iar la lét 1809, prin sfat de obste făcêndu-se chibzuire pentru ca să se vênḑă lumînările galbene cu preţ maĭ eftin şi curate, de aceea s'aŭ hotărît de s'aŭ stricat apaltul, iar de atuncĭ şi până acum osebit că Visteriea aŭ cercat acéstă pagubă, apoĭ nicĭ s'aŭ maĭ eftinit lumînările, nicĭ sunt maĭ curate din ceea ce aŭ fost; cu tóte acestea însă ca pentru o madea ce este obstéscă, acéstă trebuință a podurilor, de iznóvă făcĕnd Divanul chibzuire împreună și cu obstea celor-l-alțĭ Dumnélor boeriĭ din protipendada, nu s'aŭ găsit cu cale a se face acum acest adaos de iraturĭ, ce sunt arĕtate în catastihul cu No. 2, și când va da Dumneḑeŭ de se va maĭ îndeletnici țéra, atuncĭ se va face cuviinciósă chibzuire; pentru care și nu lipsim a arĕta Excelențeĭ Tale, iar pe de altă parte s'aŭ poruncit Epistaților Caseĭ podurilor marĭ a striga la Cochivechĭ, spre vênḑarea iraturilor celor vechĭ ale Caseĭ din catastih cu No. 1, pe acest următor an. — 1812, Ianuarie 24.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu, vel Vist.

Cod. LXVI, fila 188 verso.

Anexa No. 58.

Pitac la Polizu, să dea talerĭ 200 Polcovniculuĭ de pod pentru podul gârleĭ.

Dumnéta biv vel Serdar Dimitrie Polizu, Epistatule al Caseĭ podurilor, fiind-că aŭ venit vremea a se începe lucrul poduluĭ de peste apa Dâmbovițeĭ carele urméză spre curtea Domnéscă cea nouă, a căruia gătire de cherestea este lucrată și adusă aicĭ, face dar trebuință a se cumpĕra acum pentru începerea lucruluĭ numituluĭ pod cel mare, funiĭ și altele ergaliĭ trebuinciósе, de aceea dar poruncesce Divanul Dumitale, ca să daĭ talerĭ două sute Polcovniculuĭ de pod spre a cumpĕra cele ce s'aŭ ḑis și să poprescĭ acest pitac ca să țĭ se ție în sémă la socotélă luând însă și osebită adeverință de la Polcovnic de primirea lor. — 1811 Februar 28.

Cod. LXV, fila 60.

Anexa No. 59 (IX pagina 601)

Excelența Ștеter.

Primind aretarea Divanuluĭ pentru podul gârleĭ, respunde că este într'o glăsuire a da voe celuia ce voesce a face pod peste Dâmboviță cu cheltuiala sa după măsurătórea de 2 stânjinĭ, al doilea, și pentru facerea poduluĭ peste gârlă, așișderea dă voie a se face pod pe uscat până la Dumnéluĭ cu cheltuiala ce i s'aŭ arĕtat prin perilipsis talerĭ 4,300; al 3-lea pentru talerĭ 31,000 ce s'aŭ dat la neguțătorul ce aŭ eșit mofluz împrumut, să se împlinéscă de la acel cinovnic căcĭ n'aŭ avut purtare de grijă a-ĭ da la om sigur de a nu se perde baniĭ; al 4-lea pentru a se aduce podurile cele marĭ la stare bună; al 5-lea pentru cheltuiala ce s'aŭ făcut la facerea poduluĭ talerĭ 12,920 la lŏcuitoriĭ ce aŭ lucrat. — 1811, Iulie 12.

Cod. LXIII, fila 58 verso.

Anexa No. 60.

De la întâiul Divan şi Comitet al principatuluĭ Valahieĭ.

Către slăvitul Dragoman Manuc şi către Dumnéluĭ cinstitul biv vel Vornic Manolache Lahovari.

Fiind-că pentru podul ce s'aŭ început a se face peste apa Dâmboviţeĭ în Curtea veche, după arĕtarea ce aŭ făcut Divanul Excelenţeĭ Sale gheneraluluĭ viţ prezident cavaler Şteter, prin predlojenia de la 12 ale aceştiĭ lunĭ supt No. 5218, dă voĭe Excelenţa Sa a se săvârşi facerea poduluĭ de peste apă, care este lat de 2 stânjinĭ, cu acéstă hotărîre însă ca tot cu cheltuiala celor ce voesc a se face podul vaduluĭ apeĭ de acolo, care este lat de stânjinĭ 4 şi lungul de stănjinĭ 31.

De acea Divanul scrie slăvireĭ Tale şi Dumitale, că împreună cu neguţătorul Iancul Gabrovaliul, ce 'şĭ are poarta curţeĭ la vadul apeĭ i cu cumpĕrătorul loculuĭ Căminarul Rasti cel de peste gârlă, să puneţĭ făr'de zăbavă a lucra şi a se săvârşi, atât podul cel de peste gârlă, cât şi podul vaduluĭ. — 1811, Iulie 20.

Ignatie Mitropolitul Valahieĭ, Isaac Ralet, Mihalache Manu, vel Vist

Cod. LXV, fila 110 verso.

Anexa No. 61.

Intâiul Comitet scrie gheneraluluĭ Şteter vice-prezident, că este lipsă a se face pod la vadul Dâmboviţeĭ de la Curtea veche «neputênd norodul să maĭ ia apă din pricina a mult noroĭ ce s'a făcut». Şteter a cerut informaţiunĭ lămurite; Divanu respunde, că «la lét 1804 prin hotărîre Domnéscă s'aŭ ales vadul acesta ca să fie tot-d'auna largul luĭ de 6 stânjinĭ, iar lungul din podul cel mare ce ese prin Curtea cea veche până în apă, care, acum la mĕsurătóre s'a găsit lungul 29 stânjinĭ. Şi la acel lét 1804 pentru schimbul ce s'aŭ făcut prin sloboḑenia Domnéscă, adică a luat unuĭ Ión Dumitru 4 stânjinĭ din locul vaduluĭ şi aŭ dat alt loc al sĕŭ alăturea, care acest Ión e Gabrovaliŭ ce este de din susul vaduluĭ; s'aŭ îndatorit acel Ion Dumitru, a face pod pe vadul apeĭ, după a luĭ cerere, cu a sa cheltuială, iar când se va învechi să'l facă Casa podurilor şi să'l ţie tot-d'auna în stare bună, la care să dee ajutor aceĭ ce aŭ porţĭ respunḑĕtóre într'acel vad. După care hotărîre acel Ion Dumitru, pod n'aŭ făcut, ci aŭ făcut regele cu moluz din zidirile ce se strica atuncĭ, făcêndu-se şi din partea stăpânireĭ poruncĭ, de punea moluz şi vinovaţiĭ de la puşcăriĭ şi cu aceea s'aŭ ţinut vadul, iar de un an încóce ne maĭ fiind moluz a se pune din vreme în vreme, după ce merge, se face noroĭ şi găurĭ, încât aŭ ajuns când sunt ploĭ să nu maĭ pótă lua nimenĭ apă, dintr'acel vad, la care de nu se va face pod, nu maĭ este putinţă să mérgă nicĭ sacalele şi nicĭ alţiĭ să ice apă. Divanul arată, că Casa podurilor nu are banĭ nicĭ pentru pavele şi că să cere pentru podirea vaduluĭ talerĭ 4,000. Un vecin (Manuc?) aŭ propus să i se dee din vad o parte de loc să facă pod peste Dâmboviţa pentru trebuinţele sale şi că atuncĭ dânsul se légă a face pod şi peste restul vaduluĭ. Divanul propune acésta luĭ Şteter susţinênd propunerea. Adaugă a ḑice Divanul, că din ordinea gheneraluluĭ aŭ rânduit din Epistaţiĭ Caseĭ podurilor şi pre Maimar-başa, ca să facă un diviz cât ar costa podirea vaduluĭ şi aŭ presentat diviz, care nu va fi maĭ jos de 5000 talerĭ. Gheneralul Şteter scrisese Divanuluĭ, cum că Casa podurilor are parale, căcĭ dânsul scie că acea Casă are daţĭ cu dobândă 31,000 leĭ din anul trecut şi că şi pe acest următor an s'aŭ vândut veniturile Caseĭ pe talerĭ 32,045. Respunde Divanul, că din acele sumĭ s'aŭ cheltuit deja cu diverse reparaţiunĭ şi cu facerea din noŭ a poduluĭ de la Zlătarĭ şi s'aŭ maĭ perdut şi din capital, fiind-că persóna care luase baniĭ cu dobândă a eşit mofluză, ba încă şi poliţmestru aŭ maĭ luat şi el 1800 de talerĭ. Şi apoĭ Divanul nu maĭ scie ce să face pe la Casa podurilor, de când s'a amestecat în trebile acesteĭ Case poliţia. Divanul apasă condeiul asupra acesteĭ nouă autorităţĭ, care 'şĭ permitea să lucreze cu óre care independenţă de Divan, de óre-ce dânsa a făcut licitaţiunea veniturilor Caseĭ podurilor şi ea a dat *ponturile* la mâna cumpĕrătorilor, şi în definitiv parale nu sunt, căcĭ Cutia are de prefăcut cele 4 podurĭ marĭ, din care nicĭ un pod singur nu se póte face numaĭ cu venitul Caseĭ podurilor. — 1811, Iunie 4.

Cod. LXVI, fila 103 verso.

Lista proprietarilor de case din uliţa de la sfântul Sava spre biserica dintr'o ḑi cu cesluirea sumeĭ ce fie care are să plătéscă pentru pavarea eĭ.

Talerĭ	Banĭ	Stânj.	Palme		
322	60	21	4	Banul Costache Ghica	
442	60	29	4	Grigorie Ghica	Aceştia nu platesc
285	—	19	—	Vornicu Slătinénu	
135	—	9	—	Stăpânul Hanuluĭ (?)	
210	—	14	—	Sfântul Niculae-dintr'o-ḑi	
322	60	21	4	Stolnicu Ioniţă	
37	60	21	4	Băcănia Bonţăşóe	

315	—	2	—	Grecénu	Nu sunt în Bucurescĭ
195	—	13	—	Bănică Bălăcénu	
165	—	11	—	Nica Lipscanu	
352	60	23	4	Crucieru Stefănică	
750	—	50	4	Costache Hiotu	
300	—	20	—	Iciciohodar Iacobni	
337	60	22	4	Pacu Costache	
420	—	28	—	Paharnicul Roset	
310	—	20	—	Ianache Careboglu	
52	60	3	4	Cucóna Lehleóica	

Cod. LXVI, fila 108 verso.

Anexa No. 62.

De la Divan.

Către Epistatul Polcovnic de podurile marĭ.

Intr'atâtea rândurĭ ţi s'aŭ poruncit *ca să curețĭ podurile* şi să astupĭ pe unde vor fi găurĭ, şi să le meremetisescĭ pe unde vor fi stricate, şi să vede că nicĭ o urmare nu aĭ făcut, pentru că cinstita Comite ne încetat înscinţéză Divanuluĭ de prósta stare a podurilor; pentru acésta dară iată şi acum straşnic ţi-se poruncesce, ca fără de cât de puţină zăbavă, să cureţĭ podurile, unde va fi găurĭ să le astupĭ, şi unde va fi stricat să meremetisescĭ, că se cuvine să nu fie unde-va stricat saŭ gaură, să se întâmple vre o hată, că podarĭ orânduiţĭ pentru acéstă trébă aĭ îndestuĭ, pentru că să sciĭ că de se va întâmpla vre o hată la caiĭ trecĕtorilor, nu numaĭ veĭ fi lipsit dintr'acéstă trébă, ci încă veĭ fi şi îndatorat a respunde la acea pagubă ce se va întâmpla dintr'acéstă pricină, pe lângă acésta să nu laşĭ noroĭ pe pod care să curăţă, ci să se ridice în alte părţĭ, ca nu care cumvaşĭ din ploĭ să se scurgă supt pod noroiŭ, saŭ să se facă vre o molivmă aeruluĭ dintr'acésta, din care să se întâmple vre o bólă aicĭ. — 1808, Ghenar 30.

Cod. LIV, fila 241.

Anexa No. 63.

De la Divan.

Dumnéta frate Epistatule al Agieĭ, facem în scire Dumitale, că de la cinstitul Comitet ne aŭ venit notă arĕtătóre, cum că acum în topirea zăpeḑiĭ, pe drumurĭ şi pe uliţe, s'aŭ făcut marĭ noróie şi lŏcuitoriĭ nu se silesc a face curăţire, care de nu se va curăţi mardalîcu, nu numaĭ că zătignesce âmbletul, ci pricinuesce aeruluĭ molivséla, *şi fieş-care drept casa luĭ, dator este a răni* podul şi a curăţi uliţa, de aceea scriem Dumitale, ca în coprinsul semtuluĭ Agiĭ, pe toţĭ prăvăliaşiĭ şi casniciĭ să-ĭ puĭ a răni podurile drept prăvălia şi casa luĭ, iară unde sunt case boerescĭ, să se arate boerilor ca să pue pe slugile i ţiganiĭ Dumnélor să cureţe, fiind acésta de binele tuturor de obşte ci dar fără de alt cuvênt să se pue negreşit în lucrare, cât maĭ fără de zăbavă. — 1808, Martie 23.

Asemenea Pitac s'aŭ făcut şi la Spătărie.

Cod. LIV, fila 160.

Anexa No. 64.

De la întâiul Divan şi Comitet al principatuluĭ Valahieĭ.

Cinstite Dumnéta vel Spătar, din pricina necurăţituluĭ noroiuluĭ ce este pe podurĭ, nu numaĭ că pătimesce toţĭ de obşte la âmbletele lor, dar şi dintr'acésta şi podinile putrezesc stând de a pururea noroiŭ pe dênsele şi se sfărâmă curând; de aceea Divanul scrie Dumitale, că nu numaĭ acum de o cam dată să daĭ nizam ca fieş-care casă şi prăvălie să-şĭ rânéscă şi să-şĭ curăţéscă podul, cât îşĭ ţine coprinsul luĭ, dar să daĭ poruncă zapciilor Dumitale ca de a pururea şi tot-d'auna să aibă acéstă îngrijire, a nu fi nicĭ o dată noroĭ pe podurĭ precum şi noroiul ce este strâns pe la unele locurĭ pe marginea podurilor, să îndatorescĭ pe fieş-care a-l ridica, a nu se maĭ afla nicĭ de cum noroĭ pe podurĭ. — 1811, Maiŭ 1.

Iosif Argeş, Radu Golescu, Isaac Ralet, Vornicu Manu.

Cond. LXV, fila 76 verso.

Anexa No. 65.

La 17 August 1808, Divanul poruncesce biv vel Medelniceruluĭ Mateĭ Grecénu, Epistatu polcovniciei de podurĭ, să scurgă baltacurile din drumul «ce urméză din pórta caselor banuluĭ Brâncovénu, *unde se află şi adunarea Divanuluĭ*, până'n pórta caselor Vorniculuĭ Manu». *Scurgerea apeĭ să o facă dând-ĭ drumu prin curţile boerescĭ saŭ a alt cuivaş;* «să puĭ să facă găurĭ orĭ prin zid saŭ prin klucĭ unde va fi, şi pe acolo să scoţĭ şanţul de a se scurge apa şi noroiul».

Anexa No. 66. *De la Divan.*

Cinstite Dumnéta frate biv vel Logofete, Epistatule al Vornicieĭ de politie, fiind-că înlăuntrul politieĭ, atât pe podurĭ, cât şi prin mahalale se află mult gunoĭ, noroĭ şi alte murdalîcurĭ, care acum vreme de primăvează fiind, încingêndu-se de căldură, urméză a pricinui putóre şi vĕtămare la sănătatea obştieĭ, pentru acea dară scriem Dumitale, primind acest pitac, să aibĭ a da pe tótă ḑiua câte 30 care la cinstita Comite, care să fie pentru căratu gunoiuluĭ şi a murdalîculuĭ din năuntru politieĭ, asupra căreia trebĭ, orânduim şi pre Polcovnicul de podurĭ a avea îngrijire până se va curăţi murdalîcurile ce se arată maĭ sus.—1808, April 18.

Cod. LIV, fila 321 verso.

Anexa No. 67. *De la Divan.*

Către Epistatul Polcovniciеĭ de podurĭ.

Fiind-că Cinstita Comite, face arĕtare Divanuluĭ, cum că pe Podu Mogoşóeĭ lângă Biserica 40 de Mucenicĭ, este o grópă în care este murdalîc, de unde se face mare putóre, maĭ vêrtos acum vreme de primăvează fiind, din care póte să se întêmple la norod şi bólă, pentru aceea dară'ţĭ poruncesce Divanul, ca fără de zăbavă să puĭ podarĭ a curăţi acel murdalîc, şi a astupa acea grópă, negreşit, spre a lipsi putórea ce aduce murdalîcul acela.—1808, April 15.

Cond. LIV, fila 316 verso.

Anexa No. 67. bis.

La 30 Iulie 1809, Pitac la Vornicul politieĭ să dee 15 care Polcovniculuĭ de podurĭ, să care noroiul de sub podurĭ.

Cond. LVIII, fila 8.

Anexa No. 68

Către Excelenţa Sa Domnul Gheneral-maior i cavaler Repnischi, viţ prezident al Divanuluĭ,

De la întâiul Divan şi comitet al principatuluĭ Valahieĭ

La predlojenia Excelenţeĭ Sale Dumnéluĭ proin viţ president Gheneral maior i cavaler Şteter, ce aŭ primit Divanul, de la 20 ale trecutuluĭ Septembre sub No. 7588, însoţit cu anaforaua Dumnéluĭ Spătaruluĭ Pantazoglu, ce aŭ trimis'o la Excelenţa Sa cinstitul Comitet al poliţieĭ, coprinḑĕtóre pentru a se ţinea uliţele din Bucurescĭ curate, a se astupa lacurele ce sunt prin mahalale şi a se meremetisi podurile din tot oraşul şi făcênd Divanul chibzuire, arĕtăm Excelenţeĭ Tale, că pe unde sunt lacurĭ, de se vor scurge prin puţurĭ cum ḑice Dumnéluĭ Spătarul, după ce este acest mijloc al săpătureĭ puţurilor maĭ cu discolie, apoĭ este şi spre maĭ multă vĕtămare a sănătăţeĭ, căcĭ unde este apa strînsă la câte un loc, fiind loc a pururea deschis, maĭ lesne póte a se usca de cât acele puţurĭ, fiind apa tot-deauna înăuntru în pamênt şi al doilea, că acele lacurĭ se póte a se scurge maĭ lesne, aruncându-se într'însele tufă îndestulă cu care înălţindu-se locul aceluĭ lac, de sine urmézǎ a se scurge şi apa, precum asemenea tot cu punere de tufă amestecată şi cu moluz se pot drege şi uliţele pe unde sunt podurĭ, iar pe uliţele unde aŭ fost podurĭ şi s'aŭ stricat cu totul, saŭ aŭ trebuinţă de meremet, se cuvine a se îndatora însuşĭ aceĭ lŏcuitorĭ ce aŭ case saŭ locurĭ şi pe de o parte şi pe de alta pe lângă acel pod ca să'l facă, iar care din eĭ va pricinui că nu are mijloc de aşĭ rĕspunde analoghia pentru facerea saŭ meremetul aceluĭ pod, acela să se îndatoreze a'şĭ închiria casa saŭ locul la altul, ca din chiria caseĭ saŭ a loculuĭ să 'şĭ plătéscă analoghia, saŭ nefiind următor la aceste să se îndatoreze prin execuţie, saŭ când la linia poduluĭ vor fi niscaiva prea săracĭ locuitorĭ şi vor avea stânjinĭ mulţĭ de loc, a cărora analoghie nu se va putea împlini din închirierea, atuncĭ acelora să nu li se facă socotélă pe suma stânjinilor, ci pe suma banilor închiriereĭ şi ceea ce va maĭ lipsi din datoria stânjinilor să se încarce la ceĭ maĭ cu putere lŏcuitorĭ şi lăturaşĭ aĭ aceluĭ pod, şi într'acelaşĭ chip urmându-se este nădejde de a se face podurile de prin mahalale, iar pentru curăţitul murdalâculuĭ de prin mahalale, mijlocul ce'l arată Dumnéluĭ Spătarul, nu este prin putinţă a se pune acum la acéstă vreme în lucrare, de a fi adecă în tótă politia 79 de cară şi să nu se maĭ céră din politie nicĭ un car pentru vre-o altă trebuinţă, pentru că după grabnicele cererĭ şi trebuinţe de transporturĭ ostăşescĭ ce a pururea se urmézǎ nu este prin putinţă a se apĕra politia de cererea carelor şi maĭ vêrtos căcĭ nu pot fi sciute trebuinţele carelor, când o să se céră şi câtă sumă, ci atâta numaĭ se póte urma într'acéstă vreme, că fieşĭ-care lŏcuitor să'şĭ arunce gunoiul din casă la un loc maĭ osebit şi maĭ departe, unde se va orândui pentru fieşĭ-care mahala, acésta fiind chibzuirea Divanuluĭ nu lipsim a face cunoscută Excelenţeĭ Tale. 1812, Martie 26.

Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, vel Vistier.

Cod. LXVI, fila 205.

Anexa No. 69.

De la Epistaţiĭ Caseĭ podurilor marĭ

Fiind-că vremea aŭ sosit de a destupa şi a se curăţi şanţurile podurilor, de luna ce vine este să punem să destupe şi să curăţéscă; decĭ spre a nu se pricinui zăbavă la curăţitul şi la căratul podinilor de a se pune la loc pe unde se va destupa, ne rugăm ca să fie porunca slăvituluĭ Divan către cinstita Armăşie, de a ni se da după cum tot-deauna când s'aŭ destupat şanţurile ni s'aŭ dat, douĕ-ḑecĭ şi patru vinovaţĭ şi casa le va plăti obicĭnuitul emeclîc po parale ḑece pe ḑi pentru hrana lor.

Radu Clincénu, Nicolae Trăsnea.

Anexa No. 70.

De la întâiul Divan şi Comitet

Cinstite Dumnéta Epistatule al Armăşieĭ primind, acéstă poruncă a Divanuluĭ, să daŭ dintre vinovaţiĭ ce se află la închisórea temniţeĭ, Dumnélor Epistaţilor Caseĭ podurilor împreună cu paznicii Armăşieĭ, ca să'ĭ aibă pentru destupatul şi curăţitul podurilor.—1812, Iunie 15.

Constantin Ghica viţ prezident, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Constantin Varlaam, vel Logofĕt.

Cod. LXII, fila 92 verso.

Anexa No. 71.

Către slăvitul întâiul Divan

De la Agie

Pentru murdalâcurile ce se fac pe podurile şi uliţele têrguluĭ, fiind acésta un lucru nesuferit atât la vedere cât şi maĭ vêrtos aducĕtor de spurcăciune aeruluĭ, din care se şi pricinuesce vătămare sănătăţeĭ noroduluĭ, n'aŭ fost ne băgată în sémă îngrijirea cu a se pune telalĭ de aŭ strigat ca fiteşĭ care să curăţe murdalâcul ce s'ar face înaintea prăvălieĭ, saŭ a caseĭ şi curţiĭ sale, dar orĭ din lenevire, saŭ din vre-o ne înprilejire, vĕḑ acéstă îngrijire că prea puţin loc prinde; pentru că şi de se curăţă podurile, numaĭ prin a locurĭ când şi când de aceste murdalâcurĭ, însă trăgêndu-se astă-ḑĭ pe marginea podurilor cu lopeţĭ şi sape şi alăturându-se pe lângă prăvăliĭ şi pe lângă uliţe mâne se prăvălesce de âmbletele noroduluĭ iarăşĭ, la loc şi urnindu-se cu cel ce se maĭ face pe tot césul, se adună un lucru cu totul nesuferit şi fórte vătămător sănătăţeĭ. Decĭ asupra acesteĭ pricinĭ făcênd tot felul de chibzuirĭ, am găsit un mijloc şi maĭ lesnicios, de cum l'ar găsi norodul cu sape şi lopeţĭ nimic folosind, şi maĭ cu folos, căcĭ cu puţină cheltuială mult ajutor póte să se aducă. Aice în politie sunt cincĭ plăşĭ, din care patru fiind maĭ de margine şi avênd unele prin mahalalele lor şi cară, sunt supĕrate maĭ mult cu darea carelor la podvadă, care pe tóte ḑilele se cer, iar plasa têrguluĭ ne-avênd care nu se supĕră maĭ mult, de cât cu o chirie a carelor de lună, care acésta şi cele-l-alte plăşĭ o ridică, după tóte alte dărĭ de care şi podveḑĭ şi fiind-că murdalâcul cel maĭ mult se face într'acéstă plasă a têrguluĭ, apoĭ este şi maĭ multă trebuinţă într'însa a se curăţi, pentru desimea locuinţeĭ; de acea socotesc, că ar fi cu cale, ca mahalalele plăşiĭ têrguluĭ să aibă de nu maĭ multe, măcar treĭ cară tocmite cu luna, cum le va putea găsi, a cărora chirie să o analoghiséscă peste toţĭ de obşte, după starea fieşĭ-căruia şi nu socotesc a-ĭ ajunge fără câte 7—8, cel mult câte parale 10 pe lună, şi aceste care să fie nelipsite din slujbă, curăţind murdalâcul de pe podurĭ şi uliţile cuprinsuluĭ têrguluĭ, asupra cărora va orândui Agia şi un zapciŭ, ca să stea nelipsit, spre a'şĭ împlini a lor datorie şi cu acéstă orânduială socotesc, că cu încetul va ajunge têrgul în óre-şĭ care curăţire, de nu întru cea desĕvêrşită.

Ci de va găsi slăvitul Divan acéstă chibzuire cu cale, nu va zăbovi a da cuviinciósa poruncă de urmare. — 1810, Octombre 15.

Vel Agă

De la întâiul Divan

Cinstite Dumnéta vel Agă, am vĕḑut arĕtarea ce facĭ Divanuluĭ printr'acéstă anafora şi fiind cuviinciósă şi primită acéstă chibzuire a Dumitale, de a ţinea adecă lŏcuitoriĭ din plasa têrguluĭ treĭ cară tocmite cu luna, după mijlocul ce în dos se arată, pentru curăţitul murdalâculuĭ de prin uliţele têrguluĭ, poruncesce Divanul, ca acéstă rânduială să o şi puĭ Dumnéta în lucrare fără a se face însă vre-un catahrisis cu luarea de banĭ maĭ mulţĭ de către zapciiĭ agescĭ.—1810, Octombre 16.

Manolache Creţulescu, Grigorie Ghica, Constantin Bălăcénu vel Vistier.

Cond. LXVII, fila 307—308.

Anexa No. 72.

Divanul principatuluĭ ţĕreĭ românescĭ ordonă la 22 August 1808 mareluĭ Spătar: «Fiind-că podul Mogoşóeĭ este maĭ mult ămblat, de cât cele-l'alte podurĭ şi pentru acésta aŭ început a se strica la multe locurĭ, şi vremelnicile întâmplărĭ de acum nu sunt de a i se putea să se facă acum de isnóvă înoire, de aceea face trebuinţă de a se îngriji pe cât se va putea pentru păstrarea acestuĭ pod şi fiind-că acest pod între altele se ămblă mult şi de carele ce cu tot felul de lucrurĭ se aduc în politie de către locuitoriĭ ţĕranĭ, cum cherestele, zacherele şi altele ca acestea, pentru că câte puţin ne băgat de sémă şi fără voe dată de la stăpânire s'aŭ mutat oborul de unde era şi se face acum la capul poduluĭ Mogoşóeĭ şi cu acéstă ămblătură a carelor se pricinuesce poduluĭ cea maĭ mare stricăciune, eată se poruncesce, Dumitale, ca de acum înainte se oprescĭ ămbletul acestor fel de care, orânduind ca căratul tuturor maĭ sus numitelor felurĭ de trebuinţe, să se facă ca maĭ înainte pe podul têrguluĭ de afară, saŭ măcar şi prin uliţele din mahalalele pe unde va fi locuitorilor ţĕranĭ cu îndemână. Acésta se poruncesce, pentru a se întêmpina, pe cât se va putea, grabnica stricare a poduluĭ Mogoşóeĭ şi ca să se păstreze în óreşĭcare stare. — 1808, August 22.

Cod. LVI fila 27 verso.

Anexa No. 73.

De la întêiul Divan.

Cinstite Dumnéta Epistatule al Spătărieĭ, primind acest pitac al Divanuluĭ numaĭ de cât să daĭ poruncă tuturor căpitanilor de pe la străjĭ, că carele ce vin cu lemne de vênḑare şi alte lucrurĭ în politie să nu 'ĭ îngăduiască de' acum înainte a maĭ sta pe podurĭ şi prin uliţe, ci să se găséscă de către Dumnéta câte 2, 3 locurĭ virane pe fieşte care pod şi acolo să se strîngă carele cu lemne şi verĭ-ce alte lucrurĭ de vênḑare, pe unde vor merge de vor cumpĕra ceĭ ce vor avea trebuinţă; care acest nizam, negreşit să'l puĭ în faptă făr de câtuşĭ puţină zăbavă; aşişderea şi pentru zarzavaturĭ să se caute asemenea locurĭ maĭ largĭ şi maĭ dese. — 1811, Octombre 17.

Cod. LXV. fila 130.

Anexa No 74.

De la Agie

Câţĭ-va din neguţătoriĭ ce sunt cu prăvăliile pe uliţa Şelarilor din jos încă de la şapte ale trecutuluĭ Maiŭ, prin jalbă aŭ arătat slăvituluĭ Divan, că la vre-o câte-va prăvăliĭ ce rĕspund în Şalvaragiĭ, din dosul lor, fiind şi maidan sterp pentru trebuinţa urmăreĭ acestor prăvăliĭ, de către uniĭ alţĭ s'aŭ aruncat gunoiŭ, încât nu numaĭ drumul s'aŭ astupat, ci încă şi pagubă şi putóre li se pricinuesce şi din poruncă prin marifetul Ageiĭ s'aŭ însărcinat doĭ treĭ din neguţătorĭ de aŭ pus ómenĭ cu plată şi aŭ curăţit tot gunoiul după acel măidan. Acum la analogon ce s'aŭ făcut pe acele prăvăliĭ pentru plata muncitorilor, toţĭ ceĭ-l-alţĭ 'şĭ-aŭ rĕspuns partea lor, iar un Dumitrache Mihuleţ şi un Costache Maxin nu se supun a plăti ḑicênd, că sunt în pricină de judecată cu chiriaşiĭ ce sunt în prăvăliile lor şi până nu li se va da isprăvire nu pot plăti muncitorilor, şi sunt de ceĭ din strĕinătate carĭ nu pot face adăstare de se va găsi cu cale, să fie porunca slăvituluĭ Divan, ca fără de altă prelungire să rĕspunḑă analogon ce aŭ a da de fieş-care, spre a nu se maĭ prelungi muncitoriĭ, saŭ cum se va socoti de către slăvitul Divan. — 1811, Iulie 28.

Grigorie Băleanu vel Agă.

De la întâiul Divan şi Comitet.

Cinstite Dumnéta Epistatule al Agieĭ, de vreme ce acel Dumitrache Mihuleţ şi Costache Maxin, nu sunt următorĭ a'şĭ rĕspunde analogon ce sunt datorĭ, poruncesce Divanul Dumitale să împlinescĭ acel analogon de la chiriaşiĭ prăvăliilor lor şi chiriaşilor să li se ţie în seamă de către stăpâniĭ prăvăliilor.— 1811, August 2.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu vel Logofĕt.

Cod. LXX, fila 152.

Anexa No. 75

Către slăvitul întâiul Divan și Comitet al principatului Valahiei.

De la Spătărie, anafora.

Am vĕḑut porunca slăvituluĭ Divan ce s'aŭ dat în dosul anaforaleĭ mele, ca cercetând, să arĕt lăţimea fieşte-căruia dintr'acele drumurĭ noue ce s'aŭ deschis la marginea politieĭ prin mahala; decĭ porunciĭ următor fiind, iată prin alăturata fóie arĕt slăvituluĭ Divan lăţimea fieşte-căruia drum din opt drumurĭ ce s'aŭ deschis, fiind-că pe lângă cincĭ ce arĕtasem prin cea-l-altă anafora, s'aŭ maĭ deschis până acum încă treĭ. — 1811, Iulie 11.

Vel Spătar.

De la întâiul Divan și Comitet al principatuluĭ Valahieĭ.

Cinstite Dumnéta Epistatule al Spătărieĭ, am vĕḑut arĕtarea ce facĭ printr'acéstă anafora şi pliroforia ce daĭ Divanuluĭ prin alăturata fóie de lăţimea fieşĭ-căruĭ dintr'aceste opt drumurĭ, pentru care Divanul poruncesce Dumitale, ca pe înşişĭ stăpâniĭ acelor locurĭ să 'ĭ îndatorezĭ a închide şi a astupa acele drumurĭ, orĭ în ce chip le va da mâna maĭ bine şi maĭ cu înlesnirea lor, atât numaĭ să îngrijescĭ Dumnéta, ca nu cumva să se închiḑă şi acele drumurĭ de prin mahalale, prin care obicĭnuesce şi poftesce Excelenţa Sa glavniĭ comandir a eşi în plimbare afară din politie la câmp.—1811, Iulie 16.

Vel Vistier, Isaac Ralct, Mihalache Manu, al Ungro-Vlahieĭ Ignatie, biv vel Medelnicer.

Cod. LXX, fila 133.

Anexa No. 76

De la Divan către Ispravnicĭ.

Fiind-că cinstita Aghenţie a Chesaro-Crăeştiĭ Curţi, aŭ făcut arĕtare Divanuluĭ, că podul de la Copăcenĭ şi alte podurĭ ce sunt în drumul Rusciuculuĭ pe următórele ape şi locurĭ rele, s'aŭ stricat din împotrivirea vremiĭ ce aŭ fost, din care pricină se dă zătignire şi zăbavă curierilor ce sunt mergĕtorĭ pe acest drum, iată straşnic poruncesce Dumnévóstă Divanul, ca îndată după primirea acestiĭ poruncĭ, numaĭ de cât se îndatoraţĭ pe stăpâniĭ moşiilor pe care le vor fi podurile stricate, ca fără de nimic zăbavă se drégă atât podul de la Copăcenĭ, cât şi cele-l'alte podurĭ, de a nu se da zătignire trecĕtorilor curierĭ, căcĭ însăşĭ vor avea a da sémă, maĭ vêrtos că acésta este spre folosul şi a stăpânilor acelor moşiĭ, de adetul ce iaŭ de la ceĭ l-alţĭ de obşte trecĕtorĭ pe acelea podurĭ de pe ape, asupra căreia trebĭ săvêrşite să orânduiţĭ un Mumbaşir vrednic de la Ispravnicat, avênd Divanul şi rĕspunsul Dumnévóstră, că s'aŭ sĕvârşit dregerea podurilor. — 1808, Marte 22.

Cod. LIV, fila 160.

Anexa No. 77.

De la întâiul Divan

Cinstit Dumnéta biv vel Serdare Costache Ştefănescule, Ispravnice ot sud Ilfov, cât este de mare trebuinţa de facerea acestuĭ pod o cunóscem cu toţiĭ, căcĭ nu numaĭ pentru trecerea săracilor bolnavĭ la spitalul (Pantelimon) este trebuincios, ci şi maĭ vêrtos, că fiind pe acolo drum mare pe unde urdină tóte satele părţilor de la vale, pe acolo se cară tóte zacherelele, ce vin de vêndare la podul Têrguluĭ-de-afară spre hrana obştieĭ politieĭ şi tot pe acolo se cară zacherelurile şi făinurile pentru trebuinţa împĕrătescilor oştirĭ, după care în grabă se cuvine a fi facerea şi sĕvârşirea acestuĭ pod cum şi al moriĭ de acolo, ca să nu maĭ pătiméscă săraciĭ spitaluluĭ stenahoriĭ şi lipsă de trebuinciosul măciniş al hraneĭ lor; drept aceea dar, Divanul te însărcinéză pe Dumnéta cu acest trebuincios lucru, care privesce spre împlinirea obşteseuluĭ folos şi spre împlinirea neapĕrateĭ trebuinţĭ, care este vĕḑută şi straşnic ţi se poruncesce se puĭ tótă silinţa, ca în soroc de 15 ḑile să se care tótă acéstă maĭ jos arĕtată cherestea, negreşit, acolo la spital, unde are a'şĭ primi fie-care cărăuş plata chiriĭ sale dupe cum maĭ jos pe anume se vede însemnată la felurimea fieşĭ-căruia lemn şi de urmarea şi sĕvârşirea acesteĭ poruncĭ, te îndatorim să ne arĕţĭ în scris, ca să fie Divanuluĭ sciută isprava lucruluĭ ce aĭ făcut.—1809, August 3.

Cod. LVIII fila 16 verso.

Anexa No. 78.

De la întâiul Divan

Egumenul de la Cotrocenĭ, Chir Visarion, s'aŭ jăluit Divanuluĭ că în anul trecut cu cheltuiala Mŏnăstireĭ a făcut un pod stătător la Fierăstrŭ, pe apa Colentineĭ. Acum acel pod este ajuns la derăpănare şi are nevoe de meremet. Şi fiind-că iarăşĭ Mŏnăstirea urmézĭ a-l drege şi al meremetisi cu a sa cheltuială, aŭ făcut rugăciune numitul Arhimandrit, ca să aibă voie a lua óreşĭ-care havaet numaĭ de la carele cele împovorate câte vor trece pe acolo. Ci fiind-că acel pod în adevĕr este făcut cu cheltuiala numiteĭ Mŏnăstirĭ şi este şi fórte trebuincios acum pentru înlesnirea carelor şi a călĕtorilor drumaşĭ, cu cuviinţă este dar a dobândi şi Mŏnăstirea Cotroceniĭ venitul de la acest lucru care s'aŭ făcut şi a pururea urmézĭ a se meremetisi cu a sa cheltuială, precum şi alţĭ stăpânĭ de podurĭ, ce se află pe alte ape, atât aicĭ în ţară cât şi pe alte locurĭ strĕine se folosesc de la acelea, drept aceea dă voie şi hotăresce Divanul, ca Sfânta Mŏnăstire Cotroceniĭ să ia de tot carul încărcat, ce va trece pe acel pod, de vită câte o para, afară însă din olace, din care ce vor trece cu zacherele şi alte trebuinţe pentru împĕrătescele oştirĭ i din care ostăşescĭ şi de la călĕtoriĭ drumaşĭ ce vor trece cu piciorul. Să fie însă datorĭ cuviosul egumen al acesteĭ Mŏnăstirĭ, ce va fi după vremĭ, ca să îngrijéscă tot d'auna a drege acel pod cu statornicie şi a-l ţine apururea în bună stare, ca să aibă lŏcuitoriĭ atât ceĭ cu care şi călărĭ, cât şi ceĭ după jos, trecerea lor cu înlesnire şi fără de primejdie, căcĭ însuşĭ ar fi rĕspunḑĕtor. Pentru care se poruncesce şi Dumnévóstră boerilor Ispravnicĭ aĭ judeţuluĭ, să daţĭ cuviinciosul ajutor orânduituluĭ Mŏnăstireĭ, ca să pótă strînge şi a lua orînduitul havaet, cu urmare întocmaĭ precum se coprinde maĭ sus. — 1809, Sept. 18.

Cod. LVIII fila 69.

La Anexa No. 79.

Ispravniciĭ de Ilfov cu raportul din 6 Iulie 1810 scriŭ Divanuluĭ :

«Dumnéluĭ biv vel Clucer N. Glogoveanu, făcênd arĕtare slăvituluĭ Divan, că la moşia Domnieĭ Sale Cornetul unde este apa ce se numesce Ciorogârla, voind a face un pod stătător, fiind-că apa acésta se află tot mare şi de trebuinţă este acest pod atât Domnieĭ Sale cât şi lŏcuitorilor de prin prejur; dar pentru că la facerea acestuĭ pod Dumnéluĭ va să cheltuiască banĭ, să rógă Slăvituluĭ Divan a i să da o carte, ca orĭ cine va trece pe acest pod, să aibă a da de carul cu 2 boĭ, câte 2 parale, de carul cu 4 vite îndoit, asemenea şi de omul călare câte o para, cum şi de ḑece vite micĭ, rêmătorĭ, oĭ, o para, ca cu acésta să se maĭ pótă ajuta la cheltuiala ce va face în sĕvîrşirea acestuĭ pod; ni se poruncesce de către Slăvitul Divan, ca să cercetăm de este trebuincios a se face acel pod, de este cu voie şi primirea lŏcuitorilor a da avaet de trecĕtóre, precum face Dumnéluĭ cerere şi de nu sĕ aduce pagubă şi zăticnire la alte podurĭ, ce vor fi maĭ vechĭ prin prejur şi să însciinţăm. Pentru care facem sciut Slăvituluĭ Divan, că de a se face acel pod la numita moşie de trebuinţă este, căcĭ une-orĭ viind apa mare acésta a Ciorogârleĭ, să *discolifsesc* cu trecerea lŏcuitoriĭ satelor, ce cad în acea parte de apă şi se zăticnesc de multe orĭ din alişverişul lor, iar când va fi pod, atuncĭ îşĭ face mergerea lor cu tótă înlesnirea. Iar de este cu voia locuitorilor a da avaetul ce s'a ḑis maĭ sus, acésta măcar că un avaet mult nu este, ca să li sĕ pară cu greŭ când vor trece, carĭ vor voi să dea avaetul acesta, vor trece pe pod, iar care nu, slobozĭ sunt a trece prin apă, orĭ pe din sus, orĭ pe din jos, nepopriţĭ de către nimenĭ fiind vad. Iar, de nu aduce pagubă şi zăticnire acésta la alte podurĭ ce vor fi maĭ vechĭ prin prejur nicĭ o pagubă nu aduce, fiind-că pe acéstă apă, douĕ podurĭ ce sunt maĭ în sus cad cu depărtare, însă unul din drumul Craioveĭ departe ca un ceas de acest pod ce voesce a face Dumnéluĭ Clucerul, iar altul la Ciorogârla, care se depărtéză un ceas şi jumĕtate de acest pod din drumul O'aculuĭ şi precum ḑicem, nicĭ o zăticnire nu póte aduce acest pod, pentru care nu lipsim a însciinţa Slăvitul Divan. — 1810, Iulie 6.

(ss) *Ión Fălcoianu.*

Intâiul Divan şi Comitet la 12 Iulie 1810 aprobă facerea poduluĭ, dând drept luĭ Glogoveanu să ia avaetul arĕtat, cu condiţiunea, ca să nu fie obligator pentru nimenea a trece pe pod şi cu scutirea de avaet pentru carele şi caiĭ ostăşescĭ şi pentru carele cu zaharele şi altele trebuincióse oştireĭ.

(ss) *Ignatios al Ungro-Vlachieĭ*, *Grigore Ghica*, *Istrate Creţulescu*, *Constantin Bălăceanu, vel Vistier*, *Ioan Comăneanu.*

Cod. LXVII, nenumerotat

Anexa No. 80

Porunca Divanuluĭ, ce s'aŭ dat la anaforaua Epitropieĭ pentru Epistăşia Suilgibaşeĭ

Cinstit Dumnéta vel Vornice al Obştirilor, am vĕḑut arĕtarea ce facĭ Divanuluĭ prin acéstă anafora, la care şi rĕspundem Dumitale, că cererea ce face jĕluitorul Stroe Suilgibaşa de a se lepăda de acéstă epistăşie, nicĭ într'un chip nu este primită Divanuluĭ, în vreme ce coprinderea hrisovuluĭ este, că ném de némul luĭ a fi într'acéstă trébă. Drept aceea şi poruncesce Divanul Dumitale, ca să'l îndatorescĭ negreşit să îngrijéscă cu orĭ-ce fel de mijloc va sci pentru dregerea şi meremetul tuturor cişmelelor, cu care este însărcinat, fără de a cere séŭ aştepta de la Divan vre-un deosebit ajutoriŭ, afară de ceea ce se coprinde în hrisov, căcĭ necoprinḑêndu-se în hrisóvele Domnescĭ, ce sunt date la mână, că orĭ când va fi trebuinţă a se drege şi a se meremetisi ciş-melele séŭ tereziile, adică de către stăpânire şi osebit ajutor nu este dator a-ĭ maĭ da, nicĭ un ban măcar peste ceea-ce se cuprinde în hrisov, iar lipsa lefiĭ, ce arĕţĭ Dumnéta că are a lua pe treĭ anĭ trecuţĭ, drept are a cere; poruncim însă ca maĭ întâĭ să cercetezĭ Dumnéta câte cişmele aŭ âmblat într'aceştĭ treĭ anĭ trecuţĭ, din tóte cişmelele ce era dator numitul Suiulgi-başa a le ţine în starea lor şi pe câte cişmele se vor dovedi că aŭ âmblat, fiind în starea lor în maĭ sus numiţiĭ anĭ, să se analogiséscă din suma banilor a ĭ lipsi lefeĭ ce cere şi numaĭ atâţia să i' se dea. Decĭ într'acesta-ş chip să-ĭ daĭ Dumnéta a înţelege, că este porunca şi hotărîrea Divanuluĭ şi să urmeze negreşit a-şĭ împlini fără cusur datoria Epistăşieĭ luĭ, aducênd tóte cişmelele şi teresiile lor în stare bună, ca să aibă de a pururea îmbelşugare de apă, precum este îndatorat şi legat de hrisóvele Domnescĭ, fără de a i se primi şi a-i se asculta nicĭ o cerere. — 1809, Septembrie 11.

Cod. LVIII, fila 65 verso.

Anexa No. 81

Divanul ordonă Vorniculuĭ Obştirilor să plătéscă suma de léfă datorită luĭ Suiulgi-başa, încă din aniĭ trecuţĭ, obligându-l să drégă şi să ţină în bună stare tóte cişmelele. — 1809, Octombrie 26.

Cod. LX. fila 28 verso.

Anexa No. 82

De la întâiul Divan către vel Vornicul Obştirilor

Fiind-că Divanul s'aŭ însciinţat cum că cişmelele de aicĭ din politie, din pricină că hasnalele şi olanele pe unde vine apa stricându-se şi ajungênd în próstă stare şi derăpănare, aŭ mare lipsă de apă, pătimind obştea locuitorilor politieĭ o mare stenachorie, şi cu tóte că în trecutele ḑile, printr'o anafora a Vorniciĭ Obştirilor, ce s'aŭ trimis la Divan, se făcea arĕtare, că pentru a se face acest meremet urméză a se cheltui peste talerĭ 80,000, dar fiind-că noĭ scim, că în vremea când se afla Vornic de obştirĭ Dumnéluĭ fratele vel Spătar Grigorie Ghica, întâmplându-se iarăş o asemenea stricare, meremetul ce s'a făcut de către Dumnéluĭ, a fost cu mult maĭ puţină sumă decât acésta de maĭ sus arĕtată. De aceea Divanul poruncesce Dumitale, ca luând împreună atât pe Serdarul Polizul i pre Stroe, orĭ Stoian Suiulgi-başa, cât şi pe alţĭ câţĭ vor fi trebuincioşĭ şi vor avea sciinţă; şi decĭ de acésta să mergeţĭ atâ pe la hasnalele cişmelelor, cât şi pe la locurile unde sunt olanele de vine apă şi făcênd o scumpă şi amăruntă cercetare: ce meremet şi dregere urméză a se face şi cu câţĭ banĭ? şi prin anafora în scris să arĕtaţĭ Divanuluĭ pe larg şi cu bună desluşire. — 1810, Martie 4.

Cod. LXV fila 10 verso.

Anexa No. 83

Către Gheneral Comnino

Cu cinste facem arĕtare Excelenţeĭ Tale, că la margina politieĭ de la capul poduluĭ têrguluĭ de afară sunt făcute douĕ cişmele încă din întâia Domnie a Măriei Sale Domnuluĭ Moruz, care cişmele fiind date sub îngrijirea acelor treĭ Mŏnăstirĭ Tismana, Cozia şi Câmpu-lung, ce aŭ fost închinate la spitalul Dudesciĭ, din venitul numitelor Mŏnăstirĭ se meremetisea după vremĭ şi acele douĕ cişmele, iar de când s'aŭ desbinat de la spitalul ot Dudescĭ numitele Mŏnăstirĭ şi aŭ rĕmas slobode precum aŭ fost, aŭ rĕmas şi aceste douĕ cişmele în derăpănare, precum se vĕd, ne avênd de unde-vaşĭ vre-o îngrijire; Divanul însă neputênd vedea o acest fel de pomenire să ajungă la cea desăvîrşită dărăpănare, aŭ orînduit pe maĭ mare Başa la faţa loculuĭ, de aŭ făcut chibzuire cu câtă cheltuială se pot meremetisi şi ne aŭ făcut arĕtare prin fóie anume sub iscălitura sa, că pentru meremet trebuie talerĭ 1710 la care acéstă facere de bine ca şi Excelenţa Ta să te numescĭ un al doilea ctitor, ne rugăm să binevoescĭ a porunci cinstiteĭ Visteriĭ ca să dea suma banilor de maĭ sus arĕtată, spre a se pune şi în faptă meremetul acelor cişmele. — 1811, Noembrie 6.

Cod. LXVI, fila 157.

Anexa No. 84

De la întâiul Divan şi Comitet către Luminăţia Sa beizadea Costache Caragea

Fiind-că din bună-voinţa Luminăţieĭ Tale, îndemnat aflându-te de către rînva ce aĭ asupra patrieĭ, aĭ primit a te însărcina cu epistăşia îngrijireĭ Cişmegiilor carĭ sunt legaţĭ a aduce apa aice la cişmelele din politie, ca să le daĭ cuviinciósă povaţă spre înlesnirea acesteĭ trebĭ; iată dar după a Luminăţieĭ Tale bună-voinţă şi primire, te pohtesce Divanul a te însărcina cu îngrijirea acesteĭ trebĭ şi orĭ-ce mijlóce maĭ înlesnitóre veĭ chibzui spre aducerea apelor pe la cişmele în politie, făr de discolie şi cheltuială peste măsură, să arĕtaţĭ Divanuluĭ în scris. — 1811, August 5.

Radu Golescu, Issac Ralet, Mihalache Manu, vel Vistier.

Cod. LXV, fila 114 verso

Anexa No. 85

De la întâiul Divan

Fiind-că după arĕtarea Luminăţieĭ Sale Beizadea Costache Caragea, o cişmea de pe locul Slugeruluĭ Nicolae Niţescu, este nelucrătóre, şi nicĭ Niţescu nicĭ mahalagiĭ nu vor să cheltuiască a aduce la ea apă şi nicĭ este coprinsă între cele 18 cişmele întreţinute de stăpânire, întâiul Divan recunósce acea cişmea ca proprietate a stăpânuluĭ loculuĭ, să facă ce va voi cu ea, şi când după vreme, va voi stăpânirea a face iarăşĭ cişmea acolo, să fie dator Slugerul a slobodi locul, ca pentru obştéscă trebuinţă, precum şi mahalagiĭ măcar de vor face acéstă cerere, să fie Slugerul asemenea dator. — 1812, Martie 30.

Cod. LXIX, fila 859.

Anexa No. 86

De la întâiul Divan şi Comitet al principatuluĭ Valahieĭ

Fiind-că cişmelele de aicĭ din Bucurescĭ, care sunt aduse apa lor de la Ciocănescĭ şi de la Crividia, cale de cincĭ ciasurĭ şi jumĕtate, sunt făcute de anĭ 24 adecă de la lét 1787 şi într'acéstă trecere de anĭ învechindu-se cumpăna apelor și chimerurilor, cât și alte stricăciunĭ făcêndu-se, care nu era cu puțință a se drege acelea și a se preface ca să fie în stare bună numaĭ cu léfa cea orînduită prin hrisóve Domnescĭ, i cu alte milĭ, de către cel ce aŭ fost maĭ înainte Suiulgi-bașă, maĭ vîrtos că peristasis al vremiĭ aŭ adus și tóte lucrurile la deosebită scumpete și Stroe ce aŭ fost maĭ nainte Suiulgi-bașă, aflându-se și în patimă de bólă, aŭ arĕtat Divanuluĭ trebuința ce este de osebítă cheltuială care urmézĕ a se face din partea stăpânireĭ, ca să se preînoiască cele stricate și al doilea aŭ cerut ertăciune și slobodenie dintr'acéstă slujbă ca un neputincios în patima bóleĭ în care ce află și încă de la trecuta lună a luĭ Maiŭ se încărcase Dima Panait a fi Suiulgi-bașă și Stoica Cișmegiu, de a lua cișmelele asupră-le și până a se face întocmirea așeḑĕmîntuluĭ s'aŭ găsit alțiĭ de aŭ luat Epistăsia cișmelelor, când atuncĭ aŭ luat eĭ șapte cișmele cu apă de curgea, iar aceea ce le-aŭ luat ținându-le până la trecuta lună a luĭ August 19, nu numaĭ că n'aŭ deorfosit a înmulți curgerea apeĭ cișmelelor, ci încă și acele cișmele ce curgéŭ aŭ rĕmas făr de apă de tot, aprópe de două lunĭ și fiind chemațĭ astă-ḑĭ aceștia, s'aŭ încărcat cu epistăsiea cișmelelor, dându-li-se și pitacul Divanuluĭ, cum are să se urmeze între eĭ cu aceia ce s'aŭ lipsit, iar cu aceștia Dima ce s'aŭ așeḑat a fi Suiulgi-bașă și Stoica Cișmegiu s'aŭ întocmit aceste ponturĭ ce maĭ jos se arată: însă

1) De la ḑi întâiŭ de Maiŭ a acestuĭ lét 1811, să li se dea pe fieș-care lună câte talerĭ 400 care li s'aŭ și dat și să urmeze de a li se da, cu care léfă ce aŭ fost pe lunile trecute și pe lunĭ următóre, s'aŭ legat, ca de la August 20 până la Sfântul Dimitrie ce aŭ trecut, să facă ḑece cișmele, a avea curgere de apă napristan, care le-aŭ și făcut; și precum s'aŭ ḑis maĭ sus, căcĭ li s'aŭ dat léfa pe lunĭ trecute din vremea epistășieĭ celor ce aŭ lipsit, nu aŭ să fie supĕrațĭ de aceia ce aŭ fost cismegiĭ, urmându-se după pitacul Divanuluĭ, ce s'aŭ dat de la August 19.

2) Fiind-că precum se arată maĭ sus, este trebuință de o mare cheltuială a se pune acum îndată pentru drumul apeĭ ce urmează de la Crevedia i Ciocănescĭ până în Bucurescĭ, cu cumpĕrat din noŭ materialurilor celor trebuincióse i lucrul meșterilor i alte cheltuelĭ pentru tereziĭ i pentru chemerurĭ i pentru maslâcurĭ și pentru stricăciunea ce va fi orĭ unde se va meremetisi, a se drege și a se aduce în stare bună, precum și aicĭ în Bucurescĭ de la o cișmea până la alta, pentru tóte aceste cheltuelĭ s'aŭ întocmit să li se dea talerĭ 25,000 adecă douĕ-ḑecĭ și cincĭ de miĭ, din care li s'aŭ dat acum înainte prin cinstita Vornicie a Obștirilor talerĭ 10.000 adecă ḑece miĭ, ca să'șĭ facă gătirea cea trebuinciósă din vreme, iar ceĭ-l-alțĭ banĭ jumĕtate, să li se dea la primăveară, când vor începe la lucru și cusurul să li se dea la luna luĭ Iunie a se împlini tótă suma de maĭ sus arĕtată, și eĭ să fie datorĭ a aduce apă la opt-spre-ḑece cișmele, ce maĭ jos anume se arată, care până la luna luĭ Octombrie lét 1812, să fie tóte drese bine cu curgere de apă nelipsită.

3) Aceĭ câte talerĭ patru sute pe fie-care lună, léfa ce aŭ început a se da de la trecuta lună a luĭ Maiŭ, să se urmeze a se da în tótă vremea de la Epitropia Obştirilor, la fieşte-care ḑi de lună întâiŭ, atât în vremea ce vor lucra dregerile ce s'aŭ ḑis maĭ sus, cât şi în urmă tot-d-auna, până în soroc de 15 anĭ, fiind-că într'aceştĭ cincĭ-spre-ḑece anĭ cu dregerea ce se va face acum şi cu léfa pe lună de talerĭ 400 aŭ să fie cişmelele acestea tot-d'auna în stare bună, făr'de a maĭ cere alte cheltuelĭ.

4) Lude patru-ḑecĭ să aibă cişmelile, care să nu se numéscă scutelnicĭ, ci fântânarĭ şi să li se dea pecetluiturĭ de la Visterie cu numire de fântânarĭ aĭ cişmelelor, însă 20 dintre dajniciĭ Visterieĭ în judeţul Ilfov, prin satele ce cad în drumul apelor, fiind trebuincioşĭ a pururea să se afle în lucrul cişmelelor la diastima de 5 ciasurĭ şi jumĕtate ce este de la matca apelor până aicĭ, iar ceĭ-l-alţĭ lude douĕ-ḑecĭ, să li se dea din ómeniĭ făr de pricină de dajdie, care şi pentru aceia să aibă ajutorul Divanuluĭ a'ĭ putea face şi toţĭ aceştĭ fântânarĭ să fie apĕraţĭ de dajdie şi ne supĕraţĭ de orĭ ce podvadă şi angarie, ca să pótă căuta de lucru şi tréba cişmelelor precum se vor orândui.

5) Şapte ómenĭ aĭ lor, cu sciinţă de meşteşugul acesta, carĭ îĭ aŭ cu simbrie supt eĭ, cu care se slujesc la alergat, la povăţuirĭ, şi unde este trebuinţă şi la lucru, să fie nesupĕraţĭ şi aceştia întru nimic de dajdie şi angariĭ, şi ca să fie sciuţĭ să li se dea adeverinţă de la Dumnéluĭ vel Dvordnic al Obştirilor.

6) Aceştĭ doĭ de maĭ sus numiţĭ Dima Panait cismegi-başa, şi Stoica Cişmegiu, să aibă privilegiurile acestea, ca eĭ şi caeale lor să fie nedajnicĭ şi nesupĕrate de orĭ ce dăjdiĭ şi orînduelĭ i angariĭ ale Visterieĭ, saŭ ale politieĭ, scutind şi ale lor drepte bucate, stupĭ i rîmătorĭ, de dijmărit, i viile de vinăriciŭ, cum şi câte oĭ una sută cincĭ ḑecĭ de oerit; aşişdere şi câte o prăvălie şi câte o cârciumă să ţie aicĭ în Bucurescĭ, scutite de fumărit, de căminărit, şi de alte orînduelĭ ce vor fi pe prăvăliĭ şi cârciume.

7) Talerĭ una sută ce sunt orînduiţĭ din vechime de îĭ dă vamă oboruluĭ têrguluĭ de afară, pentru baniĭ cumpĕrătureĭ pe fieşce-care an pentru ajutorul a douĕ cişmele, ce sunt la têrgul de afară, să se urmeze a se da şi de acum înainte.

Decĭ aceste orînduelĭ şi întocmirĭ ce se coprinde maĭ sus, dându-li-se şi păzindu-li-se întocmaĭ pe deplin făr de cea maĭ puţină scădere saŭ strămutare s'aŭ legat şi eĭ prin contract ce aŭ dat la Divan cu coprinderea ce se arată maĭ sus, ca să ţie aceste 18 cişmele ce maĭ jos pe anume se arată, în 15 anĭ de acum înainte, fiind datorĭ a avea purtare de grijă pururea şi în tótă vremea pentru meremet şi curăţirea lor, a le ţinea în stare bună şi a le griji cu a lor cheltueală dintr'aceştĭ maĭ sus numiţĭ banĭ, ce li se dă, spre a nu fi stricate saŭ lipsă de apă nicĭ odată şi spre a cumpăni cu mĕsură dréptă apele fieş-căreia cişmele, iar hasnalele şi şurupurile ce sunt pe la aceste numite cişmele, să aibă a le face stăpâniĭ caselor cu a Dumnélor cheltuială, şi deosebit să se dea poruncă Divanuluĭ ca să nu se îndrăznéscă nimenĭ să strice tereziile, chemerurĭ· şi mazlâcurile, nicĭ pe afară nicĭ aicĭ în politie, şi Dumnélor Zapciiĭ ceĭ marĭ aĭ politieĭ, să fie datorĭ când vor arĕta cişmegiĭ vre o stricăciune, ca să dea tot felul mână de ajutor şi nizam, iar care se va arĕta cu împotrivire să'l arĕte Divanuluĭ, a se da de către Divan nizamul şi că le vor urma tóte acestea de maĭ sus arĕtate legăturĭ, s'aŭ pus chezaşĭ unul pe altul iar când despre partea Divanuluĭ nu se va păzi acestea atuncĭ nicĭ eĭ nu sunt rĕspunḑĕtorĭ la cusururile ce se va întêmpla, nicĭ supuşĭ la legătura ce daŭ, însă pentru dijmărit, i vinări iŭ, i oierit, i cârciume şi prăvăliĭ, s'aŭ pus după coprinderea hrisóvelor domnescĭ ce aŭ avut celă-l-alt cişmegiu din nainte.— 1811, Decembrie 14.

Ignatie Mitropolit, Loghinov Polcovnic, Radu Golescu, Isaac Ralet.

Cişmele pe anume:

1 la Chioşcul Dumnéluĭ Mavrogheni
1 la Biserica Albă pe podu Mogoşóeĭ,
1 la Episcopia Râmnicului
1 la Dumnéluĭ Visternicul Constantin Filipescu,
1 la Dumnéeĭ Dvornicésa Greceanca,
1 la Dumnéluĭ Dvornicul Isaac Ralet,
1 la Dumnéluĭ Visternicul Hagi Moscu Ioan
1 la Dumnéeĭ Vornicésa Câmpineanca,
1 în Mŏnăstirea Colţeĭ,
1 la Dumnéluĭ Banul Costache Ghica,
1 la Dumnéluĭ Dvornicul Grigore Ghica
1 la Mŏnăstirea Sfântuluĭ Sava,
1 la Dumnéeĭ Smaranda Filipeasca Vorniceasă,
1 la Dumnéluĭ Vornicul Ştefan Văcărescu,
1 la Rĕposatul Ban Racoviţă,
1 la Luminatul Beizdadea Costache Caragea,
2 la Têrgul de afară,
18 adecă opt-spre-zece

Intocmaĭ după acéstă carte s'aŭ făcut din partea lor asemenea contract şi s'aŭ dat la Divan.

Anexa No. 87

De la întâiul Divan

Cinstite Dumnéta vel Vornice al Obştirilor, fiind-că Divanul aŭ sĕvîrşit contractul cu Dima ce s'aŭ aşeḑat Suiugi-başă şi cu Stoica tovareşul sĕŭ Cismegiul, care s'aŭ încărcat cu dregerea cişmelelor şi a le ţinea în stare bună cu banii ce s'aŭ dat şi este să li se maĭ dea, i cu léfa pe fieş-care lună şi alte privelegiurĭ şi ajutorurĭ ce li se face, care acéstă trébă a cişmelelor ca o obştéscă ce este, şi ca una ce şi baniĭ şi léfa de la cinstita Vornicie a Obştirilor li se dă, iată că trimit contractul lor a fi în păstrarea aceea la condica Vornicieĭ, căcĭ din partea Divanuluĭ li s'aŭ dat şi lor asemenea sinet, şi cinstita Vornicie va avea şi îngrijire de urmare şi păzirea legătureĭ lor. — 1811, Dechembrie 15.

Loghinov Polcovnic, *Radu Golescu*, *Isaac Ralet*, *Mihalache Manu*, *vel Vistier*.

Anexa No. 88

Către slăvitul Divan.

Arĕt slăvituluĭ Divan, că după contractul suiulgiilor ce de către D. Senator s'a întărit, are să li se dea de la Vornicul Cutieĭ la luna luĭ Maiŭ întâiŭ talerĭ 7,000 pentru trebuinţa materialurilor apeĭ cişmelelor şi la sfârşitul luneĭ Iunie să le plătéscă tot cusurul banilor dupĕ contractul ce aŭ, pentru care banĭ făcênd în multe rîndurĭ cerere Vorniculuĭ Cutieĭ, vede numaĭ o prelungire cu aḑĭ cu mâne, că le va da baniĭ, şi fiind-că acum suiulgiiĭ se află în de iznóvă lucru drumurilor apeĭ de la o cişmea la alta, precum este vĕḑut şi maĭ vêrtos că acele materialurĭ ce trebue pentru aducerea apeĭ nu este vre-o marfă care să o pótă lua numaĭ de la o mare prăvălie şi cu apestire plata banilor, ce este olanurĭ, cărămidă, fer, nisip, cânepă, uleiŭ, şi lucrătorĭ ce muncesc cu ḑiua, care tóte acestea trebuesce a plăti cu banĭ pe şin, să bine-voiască slăvitul Divan a porunci Vorniculuĭ de Cutie, ca să plătéscă suiulgiilor aceĭ talerĭ 7,000 şi câte talerĭ 400 léfa lor care a poruncit Divanul cel maĭ dinainte a le da de fieşce-care începutul luneĭ, aflându-se şi eĭ scăpătaţĭ şi cu slugĭ, care pururea priveghează pentru nestricarea drumurilor apeĭ şi trebue a le plăti, dar că va ḑice Vornicul că nu are banĭ, să ia cu împrumutare şi să dea suiulgiilor, după cum a urmat şi Paharnicul Grigorie Romanitis, când se afla Vornic, căcĭ în contract se cuprinde că de li se va urma darea banilor, se vor afla şi eĭ în lucrarea şi privigherea apeĭ cişmelelor, iar când nu li se va păzi cuprinderea contractuluĭ întocmaĭ, atuncĭ nicĭ eĭ nu sunt rĕspunḑĕtorĭ la cusururile ce se va întêmpla. — 1812, Maiŭ 12.

Costache Caragea.

De la întâiul Divan şi Comitet al principatuluĭ Valahieĭ.

Cinstite Dumnéta Epistatule al Vornicieĭ Obştirilor, fiind-că în trecutele ḑile aŭ făcut arĕtare Divanuluĭ, că Cutia nu are acum banĭ pe şin d'a plăti cişmegiilor câştiul banilor ce după contract era a li se da la ḑi întâiŭ a aceştiĭ lunĭ, ca să nu se facă iar zmintélă şi zăticnire la lucrul cişmelelor, poruncesce Dumnéta'e Divanul, ca să se împrumute Cutia cu suma banilor acestuĭ câştiŭ cu soroc de o lună şi să plătiască aceştĭ banĭ aĭ cişmegiilor şi din iraturile ce într'aceste ḑile sunt a se strînge la Cutie, să se plătéscă acéstă datorie, ca să nu se încarce Cutia cu dobânḑĭ maĭ mult de cât o lună. — 1812, Maiŭ 13.

Isaac Ralet, Barbu Văcărescu vel Vist.

Cod. LXXII, fila 42 verso.

Anexa No. 89

De la întâiul Divan și Comitet al principatuluĭ Valahieĭ.

Cinstiţĭ Dumnévóstră Dvornicĭ fiind-că, la Divan s'a arĕtat jalba pentru vadul ce se ḑice de la Scărişóră, cum că din vechime a fost vad de apă, de lua norodul, şi în lét 1809 a dat prăvăliaşiĭ şi mahalagiĭ banĭ de a făcut pod până în apă, pe care în tómna trecută Dumnéluĭ Vornicul Manolache, făcênd pod stător peste Dâmboviţă, cum aŭ fost şi la ceĭ maĭ dinainte stăpânitorĭ, dincolo nu şi-a pus pórtă în malul Dâmboviţeĭ ci a trecut cu stâlpiĭ dincóce, luând tótă apa ce a fost slobodă în curtea caseĭ de dincolo şi osebit la partea de din jos unde era . . . . . aŭ închis'o de tot cu uluce, ĭar la partea din sus a lăsat o scăricică prea strîmtă şi are discolie norodul a lua apă; ci dar să mergeţĭ la faţa loculuĭ dimpreună cu Dumnéluĭ vel Vornic al Obştirilor i cu Dumnéluĭ vel Agă, să faceţĭ amăruntă cercetare cum a fost acest vad maĭ înainte, şi cum se află acum, de este jalba adevĕrată saŭ nu, să arĕtaţĭ Divanuluĭ făr de zăbavă cu ceauşul de aproḑĭ. — 1811, April 23.

Loghinov Polcovnicul, vel Vist. Iosif Argeș, Radu Golescu, Isaac Ralet.

Cod. LXV, fila 73.

Anexa No. 90

De la Divan, către Dumnéta Vornic Manolachi Lahovari, dregĕtor Craioveĭ.

Fiind-că pentru vadul de la Scărişóra s'aŭ fost arĕtat jalba la Divan, că s'a închis de către Dumnéta, trecênd cu stâlpiĭ porţiĭ dincóce de malul Dâmboviţeĭ, unde ceĭ vechĭ stăpânitorĭ aĭ caseĭ Dumnétale n'aŭ avut trébă, mergênd Dumnélor veliţiĭ boerĭ la faţa loculuĭ, unde fiind şi câţĭ-vaşĭ din davagiĭ, ne-a făcut atĕtare prin anaforaua de la 17 ale trecutuluĭ Aprilie, că s'a dovedit jalba adevĕrată, găsindu-se cu cale a-şĭ muta stăpâniĭ porţiĭ despre casă în malul Dâmboviţeĭ unde a fost, şi a sloboḑit tot vadul apeĭ cât a fost, care maĭ în trecutele ḑile când te aflaĭ Dumnéta aico s'a şi trimes anafora cu ceauşĭ de aproḑĭ Zapciuluĭ cel orânduit de a arĕtat Dumitale şi făr de a face urmarea hotărîreĭ, Dumnéta aĭ plecat; de aceea scriem Dumitale, să poruncescĭ Epistatuluĭ caseĭ ce-l veĭ fi avênd, a muta pórta cu stâlpiĭ despre casă, unde a fost, şi a lăsa vadul slobod precum a fost, avênd a rĕspunde de primire şi urmare.— 1811, Maiŭ 28.

Maior Loghinov, Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihaiŭ Manu vel Logofĕt.

Cod. LXV. fila 98 v.

Anexa No. 91

In 13 August 1809 Divanul arată luĭ Engelhardt, că Banul Dimitrache Racoviţă cere despăgubire pentru casele Dumnésale, ce aŭ ars, în care case a fost poliţia. In tot casul să-i se dea cuviinciosul ajutor, fiind-că casa i-a ars din causa neîngrijiriĭ poliţieĭ.

Cod. LXI fila 27.

Anexa No. 92

Divanul către Engelhart la 7 Septembre 1809.

Pentru casa Dumnéluĭ Ban Racoviţă ce a ars, Divanul va orândui meşterĭ, cu sciinţă, ca să preţuiască paguba ce s'a făcut, şi isprăvindu-se preţuirea, se va arĕta Excelenţeĭ Sale.

Cod. LXI; fila 33 verso.

Anexa No. 93

La 29 Septembrie 1808 Divanul raportéză luĭ Engelhard, că cinovnicul Divanuluĭ, împreună cu Maimar-başa şi cu alţĭ meşterĭ cu sciinţă, a evaluat paguba întêmplată prin ardere la casele Banuluĭ Racoviţă, unde a fost poliţia în sumă de 22,444 de talerĭ, ear mobilierul în sumă de 10,080 peste tot 32,524. Divanul întrébă de unde să se plătéscă aceştĭ banĭ «fiind-că Divanul nu este dator a plăti acéstă pagubă, în vreme ce arderea acelor case s'a întâmplat poliţia fiind într'ânsa. — 1809, Septembre 29.

Cod. LXI, fila 33 verso.

Anexa No. 94

După arderea caseĭ luĭ Racoviţă, în care era Poliţia, acésta cere să-ĭ se dea altă casă şi anume aceea a luĭ Alecu Vilara «în care se află acum trahtir». Divanul la 21 Ianuarie 1810 cere porunca luĭ Engelhardt, ca să ia asemenea case pentru Poliţie de şi ocupate de restaurant.

Cod. LXI, fila 51 verso.

Anexa No. 95

La 4 Maiŭ 1809, întâiul Divan revine asupra disposiţiuniĭ anterióre, oprind depositul de spirtuóse în Bucurescĭ. «Fiind-că Dumnéluĭ fratele biv vel Vist. Hagi Moscu, făcu arĕtare Divanuluĭ, cum că alişverişul rachiuluĭ se zăticnesce cu totul şi vămeĭ să pricinuesce mare pagubă, cerênd ca să fie slobod rachiul a veni şi cu buţĭ prin mahalale, căcĭ afară din politia margineĭ Bucurescilor nu aŭ rachieriĭ nicĭ loc nicĭ mijloc de a ţine rachiurĭ, şi aceste socotindu le Divanul, s'a găsit cu cale că de acum înainte să daĭ poruncĭ Dumnéta pe la străjĭ, ca rachiul, ce va veni de afară cu buţĭ marĭ, să se slobóḑă a intra în politie şi să se facă îngrijire, ca să se pue prin mahalale, la loc ferit, unde să nu fie frică de primejdie de foc, ear în târg să se păzească şi să se urmeze nizamul acela ce este dat». — 1809, Maiŭ 4.

Cod. LVI, fila 67.

Anexa No. 96

De la I-iul Divan.

Pitac ce s'a făcut Dumnéluĭ vel Spătar pentru rachiurĭ, de paza *Anganuluĭ*.

Cinstit Dumnéta frate vel Spătar, fiind-că cele maĭ multe anganurĭ ce s'a întâmplat în têrg, s'a pricinuit din rachiurĭ, pentru care şi poruncă prin otărîre obştéscă s'a fost dat, ca nu numaĭ să nu se lucreze rachiŭ în têrg, ci nicĭ să se aducă în buţĭ marĭ spre vînḑare la prăvăliĭ, fără numaĭ în *burie;* de aceea scrie Dumitale Divanul, să se poruncéscă cu străşnicie, căpitaniĭ carĭ sunt orânduiţĭ spre pază la străjile de prin marginea politieĭ, că de acum înainte să nu îngăduiască pre nimene a aduce înăuntru în politie bute mare cu rachiŭ, ci orĭ-carele va avea trebuinţă de rachiŭ, să şi-l ţie afară din politie, verĭ unde-va, să-şĭ aducă numaĭ câte un buriŭ saŭ douĕ, de câte douĕ vedre, spre vînḑare la prăvălie şi isprăvind pe acela, să-şĭ aducă apoĭ altul, precum pentru acésta s'a poruncit şi Dumnéluĭ vel Agă prin osebit pitac al Divanuluĭ, ca pre toţĭ ceĭ ce vor avea rachiurĭ prin têrg în buţĭ maĭ marĭ de 10 vedre, să-ĭ îndatoreze a le ridica şi a le scóte afară din politie, proprind prin prăvălie numaĭ câte un buriŭ saŭ douĕ de câte 10 vedre. Care acest nizam să se urmeze în tótă vremea, căcĭ întâmplându-se vre o primejie, însuşĭ Dumnéta aĭ a fi rĕspunḑĕtor. — 1809, Aprile 26.

NB. In acest sens se scrie şi luĭ vel Agă. — La 26 April 1809.

Cod. LVI, fila 64.

Anexa No. 97

Către Excelența Sa gheneral Respnischi

Cinste avem a arĕta Excelențeĭ Tale, că Dumnéluĭ Epistatul, Agieĭ prin anafora, ne-a făcut arĕtare, că foșiòru de foc se află în stare fórte próstă în cât se dă zăticnire ómenilor ce sunt orânduițĭ pentru paza și privegherea întêmplătórelor primejdiĭ de foc; pentru care dând Divanul poruncă către maĭ mare-baș, ca să facă schepsis, ca câtă cheltuială póte merge la dregerea numituluĭ pod, ne-a venit în scris arĕtare de la maĭ-mare-baș, că face trebuință pentru cherestea i piróne i lucrul meșterilor de talerĭ 1706 și fiind-că acest foișor este trebuincios pentru folosul politieĭ, rugăm pe Excelența Ta, să binevoescĭ, a da poruncă de slobodenie spre a se rĕspunde aceștĭ banĭ de la Visterie, avênd Divanul și cinstit rĕspuns al Excelențeĭ Tale.—1812, April 18.

Manolache Ban, Barbu Văcărescu, vel Vist.

Cod. LXVI. fila 209 v.

Anexa No. 98

Porunca ce s'a dat la prețuirea ce aŭ făcut maĭ marele-bașa pentru dregerea foișoruluĭ de foc.

De la întâiul Divan.

Cinstite Dumnéta vel Visternice, cu bună orânduială fiind acéstă prețuire a maĭ mare-bașa, poruncesce Divanul Dumitale, ca să daĭ acestĭ talerĭ 1575 și banĭ 30 la Dumnéluĭ Epistatul Agieĭ, ca să îngrijéscă a se meremetisi și a se drege foișoru de foc, cât maĭ îngrabă, ca să nu se întâmple vre-o primejdie și de primirea lor să se ia la Visterie adeverință de la Dumnéluĭ Epistatul Agieĭ. — 1812, Iunie 25.

Al Ungrovlahieĭ Ignatie, Constantin Ghica viț prezident, Barbu Văcărescu, Constantin Varlaam, Constantin Samurcaș.

Cod. LXXII fila 140.

Anexa No. 99

De la întâiul Divan.

Cinstit Dumnéta frate vel Vistier, veĭ vedea arĕtarea ce face printr'acésta Dumnéluĭ fratele vel Spătar, pentru care scriem Dumitale, fiind-că tainul de fên i orz la caiĭ neferilor spătărescĭ, nu are de unde să li se dea în natură, să-ĭ așeḑĭ Dumnéta la catastihul lefilor cu prisos talerĭ 7 banĭ 60. Pentru acest tain, unde avea léfă pe lună tal. 12 banĭ 60, să li se dea câte talerĭ 20, iar tainul cailor de la *tulumbe* să li se urmeze, dânduli-se însă fân și porumb. — 1809, Iulie 20.

Cod. LVIII, fila 9.

Anexa No. 100

De la Agie.

Sciut fie slăvituluĭ Divan, că orînduiala scândurilor ce din porunca Dumnéluĭ senatoruluĭ Crasnomiloșeviț s'a împărțit și s'a pus pe la casele orășenilor cu semne pentru întâmplarea foculuĭ, s'a sĕvêrșit în Agia Dumnésale Spătaruluĭ Pantazoglu, pentru care scândurĭ s'a și dat la Poliție talerĭ 3,000 de Dumnéluĭ Spătarul, iar la însărcinarea sa cu acéstă dregĕtorie, mi s'a dat un catastih fără deslușire, adică ne arĕtând la a cuĭ casă s'a pus scândurică, ce s'a luat și ce rĕmășiță a rĕmas, căcĭ cu acel catastih orânduind Zapciŭ nicĭ o sĕvârșire nu s'a putut face, pentru că unii din orășenĭ arată că a plătit, alțiĭ că nu s'a pus scândurică, cum și sudițiĭ se împotrivesc; ci fiind-că cea maĭ mare sumă este poporul Spătărieĭ și Dumnéluĭ Spătarul dintru'ntâiaș dată a fost însarcinat cu acéstă orânduială, să fie porunca slăvituluĭ Divan, că iarășĭ de către Dumnéluĭ să se sĕvârșéscă și împlinirea de remășiță, ca un *ideiat* de dat, de luat, și rĕmas, căcĭ cum ḑic, cea de acum Agie nu are desăvêrșita cunoscință la a cuĭ casă s'a pus scândurică? ce s'aŭ împlinit și la cine ce rĕmășiță a rĕmas? saŭ cum se va socoti de către slăvitul Divan. — 1811, Iulie 6.

Grigorie Bălénu.

De la întâiul Divan.

Cinstite Dumnéta Epistatule al Spătărieĭ, cu cale fiind cererea ce face Dumnéluĭ Epistatul Agieĭ, poruncesce Divanul că iarășĭ Dumnéta să te însărcinezĭ cu istov strângereĭ acestor banĭ. — 1811, Iulie 6.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu.

Cod. LXX, fila 128.

Anexa No. 101

Pitac pentru stricarea poduluĭ ce-l face Dumnéluĭ Vornicul peste apa Dâmboviţeĭ, la Curtea cea veche.

Cinstite Dumnéta vel Vornic al Obștirilor, Manolache Lahovari, fiind-că podul ce aĭ făcut Dumnéta peste apa Dâmbovițeĭ în lumina obștesculuĭ vad al apeĭ, din Curtea Domnéscă cea veche, după chibzuirea ce înşine noĭ am făcut cu sfat de obşte, s'a găsit cu cale a se ridica de acolo, ca un pricinuitor de *embodion* şi zăticnire la neapĕrata trebuinţă de apă a noroduluĭ, maĭ vêrtos la vr'o primejdie de iangan (feréscă Dumnezeŭ) când cu grabă trebuinţă a se proftacsi sacalele cu apă şi din pricina strîmtoriĭ vaduluĭ ce s'a făcut cu acest pod urméză negreşit a se da zăticnire, neavênd loc îndeletnic să între şi să iasă sacale şi căruţe, după cum şi chiar într'acéstă vreme de când aĭ făcut Dumnéta podul, asemenea discolie pătimesce norodul; de aceea dar Divanul scrie Dumitale, ca negreşit să puĭ a se ridica numitul pod, precum şi pariĭ ce sunt bătuţĭ a se scóte, însă să nu rĕmâe numaĭ din faţa apeĭ şi să rĕmâe vêrfurile bătute în pămînt ca să se pricinuiască iarăşĭ zăticnire şi primejdie cu răsturnărĭ în apă de sacale şi căruţe, ce întregĭ precum s'aŭ bătut, aşa să se şi scóţă şi apoĭ volnic eştĭ Dumnéta de veĭ voi a face acest pod la cel-l-alt vad de la vale, unde a fost vadul cel vechiŭ al poduluĭ acesteĭ case ce aĭ cumpĕrat Dumnéta de la fiiĭ rĕposatuluĭ Paharniculuĭ Ioniţă, iar zidirea ce a făcut pe marginea vaduluĭ Curţeĭ vechĭ, slăvitul dragoman Manuc, fiind-că din mesurătórea ce chiar înşine am făcut nu se *găsesce că s'a întins saŭ a călcat din lumina aceluĭ vad*, cât de puţin, ci este lumina numituluĭ vad tocmaĭ de 6 stânjinĭ după domnésca hotărîre, are a rĕmânea în fiinţa sa precum se află.— 1810, Octombre 4.

Cod. LXV, fila 51.

Anexa No. 102

La 2 Octombre 1809, întâiul Divan şi Comitet al principatuluĭ Valachieĭ, după anaforaua Mitropolituluĭ cetită la Divan, de la 30 Septembre, aprobă chibzuirea Mitropolituluĭ, «că de acum înainte spitalurile de la Dudescĭ să se dea întru îngrijirea şi chivernisirea epitropuluĭ sf. Pantelimon, ca să lipséscă simbria altuĭ de al douilea epitrop, ce-ar fi fost trebuinţă să se rânduéscă, cât şi de a chibzui, ca să se facă un cuviincios ajutor de la tóte mŏnăstirile de obste, spre a fi pentru meremetul şi simbriile ómenilor paznicĭ aĭ spitalurilor, de vreme ce mŏnăstirile ce aŭ fost închinate la numitul spital s'aŭ desrobit, care acéstă chibzuire a prea Sfinţieĭ Tale, găsindu-se şi de către Divan cu cale, cât pentru a se da aceste spitalurĭ sub purtarea de grijă anume epitropuluĭ al Sf. Pantelimon, se va pune în lucrare, iar pentru ajutorul ce se cuvine a se face de către cele-l-alte mŏnăstirĭ, fiind-că starea lor este maĭ bine sciută prea Sfinţieĭ Tale, urméză ca iarăşĭ Prea Sfinţia Ta să chibzuescĭ, că cât ajutor se cuvine a da fiesce-care din mŏnăstirĭ, pentru acéstă madea pe tot anul? şi să arĕţĭ Divanuluĭ în scris prin anafora».

Cod LVI, fila 82 verso.

Anexa No. 103

Logofeția mare, (Teodor Văcărescu, mare Logofĕt).

La 6 Iunie 1810, aduce anafora slăvituluĭ Divan după jalba cumpĕrătoruluĭ fumărituluĭ din Oltenia, «ce este mila spitaluluĭ Sf. Pantelimon, făcênd cercetare arĕt slăvituluĭ Divan, că fumăritul care acéstă rînduială : a plăti într'un an prăvălia cea mare tal. 5, banĭ 66, cea de a doua mână talerĭ 2, banĭ 96 și cea de a treia mână talerĭ 1, banĭ 48, în care acéstă rânduială intră tóte felurimile de isnavurĭ, adică aceea ce este maĭ în têrg și maĭ mare și face alișveriș maĭ mult, aceea se numesce prăvălie de frunte și apoĭ cele de a doua mână sunt prăvăliile de mijloc și cele maĭ próste sunt acele carĭ sunt maĭ puțin la dare......» Fumarul se jăluesce mereŭ, că prăvăliașiĭ nu vor să plătéscă. S'aŭ tot dat poruncĭ Divanuluĭ Craioveĭ, să se facă împlinire de la prăvăliașĭ, dar de la acel Divan n'aŭ venit nicĭ o însciințare. Marele Logofĕt propune Divanuluĭ să scrie către biv vel Logofĕt Samurcaș, întâiul ocârmuitor al Craioveĭ și la ceĭ-l-alțĭ boerĭ divanițĭ, de a face împlinirea fumărituluĭ. Divanul și Comitetul însciințéză la 21 Iulie 1810.

Cod. LXVII nenumerotat.

Anexa No. 104

De la întâiul Divan și Comitet al principatuluĭ Valahieĭ

Fiind-că spitalul ot mŏnăstirea sfîntuluĭ Pantelimon, prin hrisóve de la toțĭ luminațiĭ domnĭ, are privilegiŭ la vama de la têrgul ce se face tómna sub déiul Pitescilor, câte ḑile va ținea acel têrg, s'aŭ dat acéstă carte a Divanuluĭ Dinuluĭ Logofĕt, ce s'aŭ orânduit de Dumnéluĭ epitrop mŏnăstireĭ și al spitaluluĭ, cu care să aibă volnicie a căuta și a strînge venitul vămeĭ de la acest têrg, precum s'aŭ urmat atât în alțĭ anĭ cât și în anul trecut, de care se poruncesce Dumnévóstră Ispravnicilor aĭ județuluĭ, să'ĭ dațĭ mână de ajutor pentru căutat și strînsul acestuĭ venit al vămeĭ, iar de la ceĭ ce se vor arĕta cu împotrivire, să'ĭ facețĭ și împlinire, care venit al vămeĭ strîngêndu-l, prin catastih să'l aducă la mŏnăstire, pentru cheltuiala bolnavilor de la spital.—1811, August 16.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu vel Vistier.

Cod. LXXI, fila 30.

Anexa No. 105

De la întâiul Divan și Comitet

Citindu-se la întâiul Divan înaintea nóstră acéstă alăturată anafora a fraților boerĭ Ghiculesciĭ, ctitorĭ și epitropĭ marĭ aĭ Mŏnastireĭ sfîntuluĭ Pantelimon şi aĭ spitaluluĭ de acolo şi făcêndu-se chibzuire şi de către noĭ la arĕtările şi *provlimele* lor, le vĕḑum că tóte sûnt răzimate la chiar puterea testamentuluĭ al prea fericituluĭ ctitor, adică al însuşĭ stăpânuluĭ care aŭ zidit şi aŭ făcut spitalul acesta, după care şi ḑicem că, cu cuviinţă şi cu dreptáte este a nu se isterisi acest spital de dreptul moşieĭ sale, spre a lua de la vel Ocnă din douĕ-ḑecĭ de bolovanĭ, unul, adică dijma moşieĭ sale, după cuprinderea domnescilor hrisóve.

Precum şi paturile bolnavilor de la numitul spital, cu cale ar fi să fie numaĭ douĕ-spre-ḑece, după cuprinderea testamentuluĭ, maĭ vêrtos acuma, când după atâtea datoriĭ vechĭ ce-aŭ plătit, cel de acum epitrop, şi după atâtea cheltuelĭ ce s'aŭ făcut şi are a se maĭ face la cea din noŭ facere a bisericeĭ, i a clopotniţeĭ, i a poduluĭ, i a móreĭ şi a foişoruluĭ cişmeleĭ de jos, din care se adapă sĕraciĭ bolnavĭ şi tótă Mŏnastirea: care tóte acestea în adevĕr sunt lucrurĭ fără de care nu se póte ţinea spitalul acesta; dar fiind-că venitul ocnelor *acum este al Caseĭ împĕrătescĭ*, de aceea urméză a fi îngăduială până la venirea aicĭ a Excelenţeĭ Sale Senatoruluĭ prezident Divanurilor, spre a face Divanul arĕtare către Excelenţa Sa, de acest drept venit al spitaluluĭ sĕracilor, când, de se va slobodi a-şĭ lua de la numita ocnă, atuncĭ se va face şi chibzuire pentru numĕrul paturilor, câte se pot ţinea, iar acum nu îndatoréză Divanul pe acest spital a se ţinea acolo maĭ multe paturĭ, căcĭ nicĭ însuşĭ Divanul nu îngăduesce a se maĭ supune acest spital în datorie precum aŭ fost, ci după starea întru care se află venitul Caseĭ şi după curgĕtórele cheltuelĭ ce urméză a se face la aceste maĭ sus numite trebuinţe, care sunt a fi făcute. Divanul hotărăsce, ca să ţie la numitul spital cele 12 paturĭ ce sunt hotărîte de prea fericitul ctitor până la 15, 18, mult 20, fiind îndestul adaosul ce se face de alte 8 paturĭ peste rânduiala ctitoréscă. Pentru care şi se poruncesce, Dumitale biv vel Stolnice Constantine Predule, epitrópe, că atâtea paturĭ să se ţie acolo la spital, iar nu maĭ mult. Aşijderea şi pentru rênduiala bolnavilor ce se vor cere să mérgă la acest spital, spre căutare, fiind-că spitalul acesta este făcut pentru ómenĭ ce sunt cu adevĕrat sĕracĭ, carĭ nu pot avea altă năzuinţă, iar nu şi pentru aceia ce le-ar da mâna a se căuta, şi ca să nu cheltuiască de la sineşĭ merg acolo spre căutare de pomană, şi maĭ vêrtos că de vreme ce însuşĭ ctitorul, adecă stăpânul acestuĭ spital, hotăresce, ca întâiŭ să se facă cercetare fieş căruia bolnav aicĭ, şi apoĭ să se triméţă acolo; de aceea dar cu cale şi de trebuinţă este a se face cercetare acelor bolnavĭ aicĭ şi trimiterea lor acolo de însuşĭ Dumnélor boeriĭ ctitorĭ, cercetându-se însă aceia de către Dumnélor, prin doctoriĭ spitaluluĭ, de sunt cu adevĕrat bolnavĭ, şi poruncim Dumitale, maĭ sus numitule epitrópe, ca fără de iscălitură a unuia din Dumnélor ctitoriĭ, să nu fie primit nicĭ un bolnav la acest spital, ca să nu se facă catahrisis şi să se isteriséscă de căutare ceĭ ce cu adevĕrat vor fi sĕracĭ, şi carĭ nu aŭ altă năzuinţă, precum şi pentru cumpĕrătórea trebuincióselor dohtoriĭ la acest spital, iarăşĭ ţi se poruncescesce, ca să le cumperĭ de la verĭcare spiţerie le veĭ găsi maĭ eftine, să facĭ şi pentru acésta urmare întocmaĭ după anaforaua Dumnélor boerilor ctitorĭ. Lângă acestea ţi se poruncesce, să îngrijescĭ tótă vremea după îndatorirea ce o aĭ de la însuşĭ puterea testamentuluĭ, spre a nu lipsi nicĭ odată gerahul de acolo, cum şi de se face cuviinciósă căutare a bolnavilor de către doctor la vreme, ca să nu se pricinuiască sĕracilor bolnavĭ, orĭ trudă, orĭ prelungirea bóleĭ, séŭ şi vre o primejdie din nevenirea doctoruluĭ la vreme, ci orĭ pentru ne paza gerafuluĭ, séŭ pentru nevenirea doctoruluĭ la vreme, séŭ pentru verĭ-ce altă împotrivă urmare, să fiĭ dator să arĕţĭ Dumnélor boerilor ctitorĭ, ca să se facă îndreptare cu urmare, după cum chiar stăpânul acestuĭ spital, adică ctitorul, prin testamentul sĕŭ hotăresce.—1810, Septembrie 20,

Al Ungro-Vlachieĭ Mitropolit Ignatie, Manolache Banu, Istrate Creţuţulescu, biv vel Vornic.

Cod. LXVII, fila 363.

Anexa No. 106

Către gheneral Enghelhard.

Sciut este Excelenţeĭ Tale, că în mŏnastirea sfîntuluĭ Pantelimon, care este în sud Ilfov, aprópe de Cernica, este spital, în care se caută şi se tămămăduesc mulţime de sĕracĭ bolnavĭ nemernicĭ, ce n'aŭ altă năzuinţă. Acest spital al sĕracilor şi nu se póte ţinea în fiinţa luĭ nicĭ măcar o ḑi fără dărvariĭ ce sunt rânduiţĭ de cară lemne acolo şi fără ceĭ-l'alţĭ trebuincioşĭ rândaşĭ şi posluşnicĭ ce slujesc înlăuntrul spitaluluĭ şi pe afară, şi fiind-că aceştia toţĭ se află lŏcuind în satul spitaluluĭ, aicĭ lângă mŏnăstire, apururea cu necontenire sunt supĕraţĭ de catre ostaşiĭ ce merg şi vin pe acolo cu cvartirurĭ, i cu luarea carelor şi boilor, i cu luărĭ de călăuze şi alte multe supĕrărĭ le fac, din care pricină, de nevoe îşĭ năpustesc casele şi fug şi rĕmâne spitalul de nu are cu cine a se sluji la cele de nópte şi de ḑi trebuinţe ale sĕracilor bolnavĭ, decĭ pentru acésta Divanul rógă pe Excelenţa Ta, să se rânduiască la numitul spital un ostaş rus ce să ḑice zălógă, cu carte la mâinile luĭ, de unde se va cuveni ca să apere pe numiţiĭ posluşnicĭ i pe ţiganiĭ spitaluluĭ de către ostaşiĭ trecĕtorĭ, a nu'ĭ supĕra cu cvartirurile nicĭ a le lua carăle şi boiĭ, nicĭ a'ĭ lua cu cuvênt de călăuze, nicĭ a cosi fênul din liveḑile spitaluluĭ, nicĭ a băga într'însele caĭ şi alte vite, nicĭ a face vre-o altă supĕrare în vre-un fel de chip, căcĭ nu numaĭ acestea le fac, ci încă şi mulţĭ din ostaşĭ suindu-se sus în mŏnăstire, supĕră şi bat pe ómeniĭ spitaluluĭ uniĭ cerênd cară, alţiĭ caĭ şi alţiĭ conac şi de mâncare, din care aceste nevoĭ şi pătimirĭ fugênd slujbaşiĭ spitaluluĭ, urméză negreşit să se închiḑă spitalul acesta şi să rĕmâe sĕraciĭ bolnavĭ necăutaţĭ zăcênd şi murind pe uliţĭ şi pe drumurĭ şi mâncaţĭ de câinĭ, care acésta credem fără îndoială, că nu va fi primită la crescinésca bunătate şi iubirea de ómenĭ a Excelenţeĭ Tale.—1810, Iunie 20.

Ignatie Mitropo'it, Istrate Creţulescu, Constantin Bălăceanu, Ioan Comăneanu.

Cod. LXVI, fila 11.

Anexa No. 107

De la întâiul Divan şi Comitet al principatuluĭ Valachieĭ.

Tóte facerile de bine ce să săvêrsesce la tot locul şi pretutindeneâ, care datoria crescinéscă îndémnă şi povĕţuesce pe toţĭ, sunt lăudate şi plăcute luĭ Dumneḑeŭ, iar maĭ vêrtos cele ce se fac către ceĭ strĕinĭ şi care n'aŭ unde se adăposti, şi către ceĭ bolnavĭ şi sĕracì carĭ n'aŭ stare şi putere a se căuta pe sineşĭ la patimĭ şi neputinţele lor, acestea sunt cele maĭ lăudate şi plăcute luĭ Dumneḑeŭ fapte, de aceia dar, fiind că Dumnéluĭ cinstitul fratele biv vel Vornic Radu Golescu, pentru óreşĭ-care parigorie sufletéscă, după petrecania Dumnéluĭ, aŭ făcut şase odăĭ cu cămăruţele lor la moşia Dumnéluĭ Golescĭ, ca să şaḑă săracìĭ, să se hrănéscă din cele ce lasă Dumnéluĭ şi alte douĕ odăĭ pentru douĕ paturĭ de spital, pentru a se adăposti şi pentru a se căuta într'ênsele ómenĭ sĕracĭ şi bolnavĭ, care odăĭ, spre a se putea ţinea tot-d'auna în starea lor cu cele trebuinciόse, între alte acareturĭ ce lasă Dumnéluĭ pentru cele douĕ madele, lasă şi un pod stătător pe apa Argeşuluĭ, ce este făcut de Dumneluĭ; dar fiind-că acest pod când nu va avea ómenĭ a fi napristan să şaḑă acolo când vine apa Argeşuluĭ mare, iar maĭ vêrtos când se rupe ghiaţa, să-l apere cu căngĭ, negreşit urméză a se sfărâma, precum şi după vremĭ, când se va strica, să'l facă la loc şi să'l drégă, de la care pod şi are hotărârea Dumnéluĭ a nu se lua havaet de la trecĕtorĭ, precum se ia de la alte podurĭ umblătóre, ci un prea puţin lucru, adecă câtă douĕ parale de cal, şi câte o para de boŭ, iar omul pe jos să nu dea nimic; căutând dar Divanul spre acéstă bună faptă şi sufletéscă pomenire ce face Dumnéluĭ şi vĕḑênd că adevĕr are trebuinţă podul acela de ómenĭ, acest pod este făcut trebuincios la toţĭ lŏcuitoriĭ de obste ce sunt trecĕtorĭ în partea loculuĭ, cu orĭ-ce trebuinţă, a nu pătimi când podul acesta va fi stricat, a'şĭ perde vremea lor cu aşteptare, a nu avea cu ce trece, cum şi a se ţinea în stare după vremĭ aceste odăĭ şi spital, de aceea Divanul a găsit cu cale a se da dintre dajniciĭ Visterieĭ lude şase, spre a fi tot-d'auna aceştĭ ómenĭ în slujbă şi tréba poduluĭ; despre aceia dar s'aŭ dat de la Divan acéstă carte la mânele Dumnéluĭ Vorniculuĭ, ca să i se urmeze şi să păzéscă apururea şi tot-deauna acéstă orânduială şi întocmire ce face Dumnéluĭ, şi aceştĭ lude şase să fie tot-déuna scutiţĭ şi apĕraţĭ de verĭ-ce dăjdiĭ i angarie şi podveḑĭ.—1811, Maiŭ 18.

Cod. LXXI, fila 25.

Anexa No. 107 bis.

Către Excelenţa sa d. dejur Gheneral i cavaler Tucikov.

Avem cinste a arĕta Excelenţeĭ tale că după cinstita poruncă a Excelenţeĭ sale maĭ mareluĭ comandir al armieĭ, ce aŭ primit Divanul de la 7 ale trecuteĭ lunĭ Septembre No. 288 făcêndu-se poruncĭ către Ispravniciĭ judeţelor pentru madeaua cfartirurilor ostăşescĭ de prin oraşele ţĕreĭ ca să se însărcineze eĭ cu împărţéla lor pe la lŏcuitoriĭ cu bună cumpănire şi întocmire spre a nu pătimi uniĭ din lŏcuitorĭ maĭ mult de cât alţiĭ, am primit însciinţare de la Ispravniciĭ ot sud Slam-Râmnic cum că făcênd-o cunoscută acéstă poruncă către Dumnéluĭ comandantul de acolo şi cerêndu'ĭ ca să ne dea de sotnicĭ ce sunt orânduiţĭ. pentru împărţirea ostaşilor pe la cfartirurĭ de aŭ dat rĕspuns înscris că nu póte să facă nicĭ o urmare până nu va avea poruncă de la ceĭ maĭ marĭ care rĕspuns înscris al Dumnéluĭ comandantuluĭ iată îl emberieglisina spre pliroforiea Excelenţeĭ tale.—1812 Iulie 14.

Ignatie mitropolit, *Constantin Ghica*, *viţ prezident Isaac Ralet*, *Barbu Văcărescu*, *Constantin Varlaam*.

Cod. LXVI. fila 233 v.

Anexa No. 108. *De la întâiul Divan şi Comitet*

Fiind-că prin ostenelile pravoslavnicilor crescinĭ s'aŭ aşeḑat în marginea oraşuluĭ *unde aŭ fost fabrica de postavurĭ*, spital pentru bolnaviĭ strĕinĭ, carĭ maĭ înainte era pre podurĭ şi prin gunoae pătimind întêmplătórele bóle şi ca un lucru ce învederat se cunósce a fi de mare folos acelor ticăloşĭ şi nemernicĭ carĭ nu aveaŭ mijloc odihneĭ aceştia, din ḑi în ḑi se adaogă întemeerea sa prin osîrdia celor ce alérgă a face ajutor înzestrându'l cu cât póte fieş-care creştin, întru veşnica sa pomenire, se sporesc însă şi cheltuelile sale cu înmulţirea bolnavilor ce alérgă a'şĭ găsi lŏcaş de odihnă şi bună căutare a dohtoruluĭ, ce se străduescu spre a tuturor isbăvire, prin cât este mijlocul putinţeĭ omenescĭ; drept aceea, vĕḑênd Divanul o bună cuviinţă a rêndueleĭ ce merge înflorind în faptele sufleteşcĭ, prin multă osîrdie a epitropilor, ce din bunăvoinţă aŭ cugetat sĕvêrşirea acestuĭ obştesc bine, şi după datorie vrênd a privighea şi a găsi mijlocul întêmpinăreĭ ajutoruluĭ spre ajungerea trebuincióselor cheltuelĭ, cu sfat de obste în Divan chibzuindu-le, aŭ găsit cu cale şi aŭ hotărît, că de la tóte husmeturile ce se vênd la cochivechĭ, adecă de la vămĭ, de la ocne, de la dijmărit şi de la vinăriciŭ, să aibă a lua milă câte talerĭ unul la pungă din tótă suma vînḑeriĭ, carĭ banĭ să aibă a'şĭ lua de la cumpĕrătoriĭ acestor husmeturĭ, precum se daŭ şi alte milĭ ce prin hrisóve sunt întărite, iar nu din suma banilor Visteriĭ. Aşijderea să aibă a lua şi de la tot ispravnicul ce se orânduesce la fieş-care judeţ, câte talerĭ douĕ-ḑecĭ; care aceştĭ banĭ să se adune de Vistierul cel mare, şi să se dea la Cutia spitaluluĭ ce este în păstrarea epitropilor, să aibă dar aceste milĭ în vecĭ fără de strămutare, întărind acest privilegiu cu iscăliturile nóstre.—1812, April 1.

Ignatie al Ungro-Vlahieĭ, Sovetnic cavaler Loghinov, Manolache Ban, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Constantin Varlaam, vel Vistier.

Cod. LXXI, fila 41.

Anexa No. 109. *De la întâiul Divan*

Cinstite Dumnéta biv vel Stolnice Constantine Predescule, Epitrópe al mŏnăstireĭ sfîntuluĭ Pantelimon, trebuinţă fiind a avea Divanul sciinţă de câţĭ bolnavĭ este orânduit prin hrisóve a se ţinea aicĭ la acest spital al mŏnăstireĭ care până mâine să aibă Divanul rĕspunsul Dumitale în scris pentru acésta.—1811, Maiŭ 6.

Isaac Ralet, Mihalache Manu Vornic, vel Logofĕt.

Cod. LXV, fila 79 verso.

Anexa No. 110

In 1810 April 25, I-ul Divan scrie luĭ biv vel pahar. Ştefan Belu epitropul Colţeĭ, să dee scirile cerute de Enghelhard:

1) Din ce vreme şi cine anume după dietă a făcut spitalul Colţeĭ..., cu ce orânduială şi pentru câţĭ bolnavĭ?

2) Ce veniturĭ are de la satele orânduite? Cât pe an? De cine se strînge venitul acesta?

3) Sub a cuĭ păstrare şi îngrijire staŭ tóte aceste?

Cod. LXV, fila 30 verso.

Anexa No. 111

Cinstite Dumnóta biv vel Paharnice Ştefan Belu, Epitrópe al mŏnăstireĭ Colţea, trebuinţă fiind a avea Divanul sciinţă de câţĭ bolnavĭ este orânduit prin hrisóve a se ţinea aci, la acest spital al mŏnăstireĭ, care până mâne să aibă rĕspunsul Dumitale în scris pentru acésta.—1811, Maiŭ 6.

Isaac Ralet, Manolache Vornic.

Cod. LXV. fila 80.

Anexa No. 112. *Excelența Sa Șteter.*

Ca să céră Divanul socotélă la Paharnicul Belu, Epitropul mŏnăstireĭ Colțeĭ şi cu ce orânduială s'aŭ ținut spitalul de acolo, după care de tótă alegerea ce se va face, să i să trimită tóte hârtiile cu însciințare. — 1811, Septembre 11.

Cod. LXVIII fila 6 verso.

Anexa No. 113. *Șteter.*

Ca să céră Divanul de la Stolnicul Dinul socotéla mŏnăstireĭ Sf. Pantelimon pe vremea trecută şi să i se trimiță.—1811, Octombre 18.

Cod. LXVIII fila 15 verso.

Anexa No. 114. *De la înâiul Divan.*

Cinstite Dumnéta Epistatule al Agieĭ i Dumnéta Epistatule al Spătărieĭ, după trebuința ce este a se găsi locaşurĭ spre a se face spitalurĭ pentru bolnaviĭ împĕrătescĭ ostaşĭ, facênd Divanul chibzuirea, aŭ găsit cu cale, a se lua aceste hanurĭ de maĭ jos arĕtate, ca unele ce pot a fi primitóre de o mie două sute bolnavĭ; pentru care poruncesce Dumnévóstră Divanul, că fără zăbavă să faceţĭ mumbâşirlic a le deşĕrta, avênd la acésta ajutor şi de la cinstita poliţie, după arĕtarea ce aŭ făcut Divanul către Excelența Sa Domnul Gheneral viț prezident, dar pentru ca să avem *rezervă* încă pentru vre-o două miĭ bolnavĭ de va fi trebuință ca pe lângă casele ce sunt arĕtate în dos pe anume osebit de hanurĭ, să chibzuițĭ Dumnévóstră a maĭ găsi prin mahalale şi alte case primitóre ca de 1000 bolnavĭ, dintre care, de se vor întêmpla a fi unele părăsite făr de stăpân, să chibzuițĭ ce meremet anume le trebuesce şi cu câtă cheltuială se póte face şi să arĕtațĭ Divanuluĭ împreună şi cu numele caselor; către acésta să chibzuițĭ şi pentru casele cele maĭ jos arĕtate, ca câțĭ bolnavĭ pot încăpea într'insele osebit la fieş-care şi iarăş să arĕtațĭ Divanuluĭ arĕtând împreună şi pentru hanurile ce sunt însemnate maĭ jos, ca câțĭ bolnavĭ póte să încapă la fieş-care.—1811 Septembre 18.

Ignatie Mitropolit, Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihaiŭ Manu.

Hanul Niculesculuĭ, pe podul Têrguluĭ-de-afară.
Hanul luĭ Petrache, pe podul Scaunelor,
Hanul luĭ Filip ot mahalaua Brezoianuluĭ.
Hanul sfinteĭ Ecaterina.
Hanul luĭ Papazoglu.
Hanul luĭ Constandin Vodă.
Casele Cluceruluĭ Vasile.

Casele Pitaruluĭ Gheorghe.
Casele luĭ Petrache ot puşcărie.
Casele luĭ Atanasie pe podul luĭ Şerban-Vodă.
Casele Vintilóeĭ pe podul Mogoşóeĭ.
Casele Paharniculuĭ Alexandru ot mahalaua Brezoianuluĭ.
Casele Cârloveĭ ot tam.
Casele Gărdesculuĭ două perechĭ ot tam.
Casele luĭ Pipi ot tam.
Casele Cămăraşuluĭ Panait.
Casele Paleologu ot tam.

Cod. LXV, fila 123.

Anexa No. 115. *De la Divanul principatuluĭ ţĕriĭ românescĭ.*

Chir Spiro Cazoti 2-lea Epitrop al spitalelor marĭ, fiind-că Dumnélor Gheorge Schina şi Gregorie Mina dohtorĭ, prin luminat pitacul Măriĭ Sale luĭ Vodă sunt orânduiţiĭ dohtorĭ aĭ politieĭ Bucurescilor, cu orânduită léfă a li se da pe tótă luna po talerĭ 80 fieş-căruia, de către Dumnélor boeriĭ Epitropĭ aĭ spitalurilor marĭ, care orânduită léfă fiind că nu li s'aŭ dat pe nouĕ lunĭ, adecă de la Martie trecut până acum, şi Dumnélor în adevĕr şi-aŭ urmat datoria slujbeĭ, cu dreptate este a-şĭ lua şi orânduita léfă după pitacul Măriĭ Sale luĭ Vodă, care léfă pe nouĕ lunĭ de la Martie trecut, şi până la Decembre în 7, fac talerĭ 1440, adecă de fieş care câte 720; Divanul poruncesce Dumitale, să aibĭ a da şi a rĕspunde numiţilor dohtorĭ baniĭ aceştia şi cu acest pitac ţi se va ţinea în sémă cu dobânda lor, când veĭ paradosi socotéla spitalurilor, dând şi adeverinţă a dohtorilor de primire.—1808, Ghenarie 20.

Cod. LIV fila 249.

Anexa No. 116. *Către cinstitul Divan: de la Visterie.*

Am vĕḑut buiurdisma cinstituluĭ Divan ce mi se dă la acéstă notă a Excelenţeĭ Sale Generaluluĭ Cuşnicof, pentru pricina dohtoruluĭ Droslovicĭ ce aŭ dat jalbă Excelenţeĭ Sale, cerênd léfa pe lunile ce nu 'şĭ-aŭ luat pentru slujba sa, căutând pandurĭ şi cazacĭ pământenĭ la bólele lor, pentru care orânduind spre cercetare pricina acésta la Dumnéluĭ Logofĕt Samurcaş şi la ceĭ-l-alţĭ boerĭ Divaniţĭ, ce se află acum aicĭ, ne face Dumnélor acéstă arĕtare de curgerea pricinii, care cetinduse de către cinstitul Divan, se va da pliroforie şi pe urmă rĕmâne după cum veţĭ hotărî Dumnévóstră. Vel Vistier —1808 Iunie 1.

Cod. LV Fila 4.

Anexa No. 117

Fiind-că dohtoru Silivestru şi dohtoru Costandin sunt a cum anĭ deuĕ-ḑecĭ-şi-treĭ de când se află slujind ţĕriĭ şi cu tótă osîrdia cătând de obşte, mulţime de bolnavĭ, nu numaĭ pe ceĭ în politie i pe afară în ţéră, ci şi pe la alte locurĭ strĕine, pe unde după trebuinţă din poruncă aŭ fost trimis, socotit-am dară, că aceştĭ doĭ bĕtrânĭ dohtorĭ a cărora osîrdie şi plăcută slujbă este cunoscută şi sciută de obşte, se cuvine să li să facă de la stăpânire un ajutor de léfă, nu numaĭ spre resplătirea celor până acum urmate slujbe şi ostenelĭ ale lor, ci şi pentru că şi de acum înainte să se pórte cu asemenea protimie şi dor întru căutarea de obşte a pătimaşilor bolnavĭ; de acee iată Divanu printr'acest pitac, le orânduesce amêndorura léfă de la Visteria ţĕriĭ, fiesce căruia pe lună câte talerĭ 250. De care scriem şi Dumnévóstră frate vel. Vist. să aşeḑĭ pe numiţiĭ dohtorĭ la catastihu lefilor, unul po talerĭ 250, care léfă să încépă a li se da, şi a li se urma de la ḑi întâiŭ a aceştiĭ următóreĭ lunĭ Iunie. — 1808 Iunie 26.

Cod. LV, fila 83.

Anexa No. 118.

Porunca ce s'aŭ dat la anaforaua prea Sfinţiĭ Sale părinteluĭ Metropolit, pentru că la oraşul Vâlcea fiind trebuinţă de un dohtor, şi avênd pe lună lĕfă câte talerĭ 20 de la Cutia obştieĭ, să i se maĭ prostisască talerĭ 10 şi de osebit să-ĭ se deie şi câte talerĭ 20 de la Episcopia Râmnic.

De la Divan

După cunoscuta şi vĕḑuta trebuinţă ce este de dohtor la acel oraş al Râmniculuĭ, şi la locurile celea de pre împrejur, cu cale fiind anaforaua prea Sfinţieĭ Sale părinteluĭ Mitropolit, primit este Divanuluĭ a se face urmarea ce într'acésta se coprinde, pentru care şi scriem Dumitale frate vel Vornice al Obştirilor, ca peste talerĭ 20, ce are acest dohtor pe lună de la Cutia Obştieĭ, să-i să adauge alţĭ talerĭ 10, ca să-i să urmeze darea lefiĭ de la Cutie po talerĭ 30 pe lună; aşişderea poruncim şi Dumnévóstră boerilor Ispravnicĭ ot. sud Vâlcea, să împliniţĭ pe fieş-care trimenie po talerĭ 60 de la Economul Episcopieĭ Râmniculuĭ, şi să-ĭ daţĭ iarăşĭ dohtoruluĭ, ca să-şĭ aibă léfa pe lună po talerĭ 50 de plin, care acéstă prostichi să-i să încépă datul de la întâia ḑi a trecutuluĭ Ghenarie, ci dar într'acestaşĭ chip poruncim să se urmeze darea lefiĭ acestuĭ

BIBLIOTECA
ACADEMIEI
ROMÂNE

dohtor, atât de la Epitropia obştieĭ, cât şi de la economia Episcopieĭ, întocmaĭ precum s'aŭ ḑis maĭ sus.—1808 Martie 1.

Creţulescu, Ştefan Văcărescu, Barbu Văcărescu, Constandin Bălăcénu, vel Vist, vel Logofĕt.

Cod. LIV fila 275.

Anexa No. 119. *De la întâiul Divan.*

Dumnévóstră dohtorilor aĭ politieĭ, Dumnéta chir Gheorge Schina i Dumnéta chir Silvestre Filitis, i Dumnéta Constantine Darvaris, i Dumnéta chir Constandine Caracaş, i Dumnéta chir Emanoil Rizu; la luna luĭ Aprilie a acestuĭ an ce se sfârşesce, când din porunca Divanuluĭ aţĭ arĕtat pe aceia, care i-aţĭ găsit că fără a fi dohtorĭ şi fără a avea învĕţată dohtoria undevaşĭ la vre-o Academie în Europa, după orânduială, se daŭ pe sineş drept dohtorĭ şi caută bolnaviĭ în politie şi cu a lor nesciinţă şi netrebnicie, fac multă stricăciune la sănătatea, la viaţă şi la punga locuitorilor, ale cărora nume sĕ însemnéză maĭ jos; v'aţĭ făgăduit atuncia, că de veţĭ maĭ descoperi şi pe alţiĭ asemenea cu acestia, îĭ veţĭ arĕta şi pe aceia Divanuluĭ, dar încă până acum nu s'aŭ vĕḑut de la Dumnévóstră nicĭ o arĕtare pentru nimenĭ, decĭ Divanul scrie Dumnévóstră, să cercetaţĭ maĭ întâiŭ de s'aŭ poprit de către cinstit Comitet al politieĭ ceĭ în jos însemnaţĭ a nu maĭ metaherisi să caute bolnaviĭ cu dohtoriĭ şi de s'aŭ părăsit în adevĕr de acest fel de faptă saŭ nu, şi să însciinţaţĭ. Să cercetaţĭ apoĭ de maĭ sunt în politie şi alţĭ asemenea, carĭ făr de a fi într'adevĕr dohtorĭ cunoscuţĭ de vre-o academie, se daŭ pe sineşĭ de dohtorĭ şi caută cu stricăciune pe bolnavĭ şi să-ĭ arĕtaţĭ Divanuluĭ, ca să se facă îndreptarea cea cuviinciósă.—1809, Decembrie 26.

Numele celor ce aţĭ arĕtat atuncĭ la trecutul Aprilie.

Antonie Gerahu; Pană Gerahu; Trandafir Carabina ot mahalaua Colţiĭ; Constandin Brézu ot podul Calicilor; Polcovnicul Murmuz ot mahalaua Sf. Ecaterina; Un ovreĭ bĕtrân; Un alt ovreĭ în Scaune; O Sîrbă la Têrgul de afară; Voica la Crucea de pétră; Dervişul de la Grădiştén u; Caliţia de la Prâşcovanu: Peste tot 11.

Cod. LVI fila 98 verso.

Anexa No. 120. *De la Divan.*

Dumnéta Arhon dohtore chir Silivestre, Dumnéta Arhon dohtore Caracaş, chir Constantine Darvari, fiind că Excelenţa Sa general şi prezidentul Divanuluĭ Kuşnikoff s'aŭ însciinţat, că pe la unele spiţeriĭ de aicea din politia Bucurescilor, s'ar fi aflând unele din dohtoriĭ vechĭ şi netrebnice, care în loc să foloséscă celor bolnavĭ, împotrivă le pricinuesce stricăciune, şi că uniĭ din spiţerĭ ar fi vîndênd dohtoriile cu mult maĭ mare preţ decât se politifsesc în tóte părţile Europeĭ; asemenea şi că uniĭ din dohtoriĭ, ce se află aicĭ, ar fi nedestoinicĭ la acest meşteşug. De aceea dar poruncesce Excelenţa Sa, ca să se orânduéscă dintr'aceĭ de aicĭ maĭ aleşĭ dohtorĭ, unul, spre cercetarea spiţeriilor şi a paraterisi dohtoriile de sunt bune şi folositóte şi altul earăş dintr'aceĭ aleşĭ dohtorĭ, ca să ia aminte şi să cerce pre uniĭ carĭ se numesc pe sine-şĭ de dohtorĭ, de sunt destoinicĭ la acel meşteşug şi de sunt reţetele lor făcute după firea şi trebuinţa bóleĭ. Decĭ Divanul vĕ alese pe Dumnévóstră, ca nisce practicoşĭ şi cu sciinţă, vechĭ dohtorĭ aĭ acesteĭ politiĭ şi poruncesce, ca unul din Dumnévóstră să se însărcineze cu cercetarea dohtoriilor, după la spiţeriĭ, din care câte se vor găsi vechĭ şi netrebnice îndată să se şi pecetluiască de a nu le maĭ metaherisi spiţeriĭ şi să se îndatoreze a aduce la spiţeria sa alte dohtoriĭ, în locurile acelora, nouĭ şi bune, ca să fie şi folositóre. Aşişderea şi pentru preţul lor earăşĭ să se îndatoreze a le vinde cât se va găsi cu cale, ear nu cu preţ nesuferit, precum obicĭnuesc, iar care din eĭ se va arĕta cu nesupunere, să-l arĕtaţĭ Divanuluĭ. Asemenea şi de urméză spiţeriĭ facerea dohtoriilor întocmaĭ după cuprinderea reţetelor, că orĭ care se va găsi împotrivă următor, să-şĭ ia cuviinciósa pedépsă, iar altul din Dumnévóstră, să se însărscinezo cu cercetarea ipochimenilor acelora, ce se numesc dohtorĭ şi metaherisesc acest meşteşug şi pe orĭ care dintre aceia îl va afla nedestoinic a purta nume de dohtor şi a metaherisi acest meşteşug, să-l arĕte Divanuluĭ, ca să se opréscă de a nu maĭ căuta bolnavĭ. Ci dar aşa să urmaţĭ negreşit, căcĭ Divanul aŭ însciinţat şi Excelenţeĭ Sale, că v'aţĭ orânduit Dumnévóstră amêndoĭ pe anume.—1808, Septembre 13.

Semnaţĭ: Dositeĭ Mitropolit, Constandin Vistier, Stefan Văcărescu, Isaac Ralet.

Cod LVI fila 28.

Anexa No. 121.

La doctoriĭ Onufrie, Constandin Caracaş, doctor Hrister, doctor Constandin Darvaris, doctor Sivestru Filitis, le ordonă după jalba Doctoruluĭ Manolache contra spiţeruluĭ Gix (Џоѯ) că aŭ dat alte doctoriĭ, iar nu dupe reţetă, să cerceteze că de va fi aşa: să se pecetluiască prăvălia pîrîtuluĭ (Џоѯ) spiţor. — 1812, Septemhre 23.

NB. Maĭ este şi Doctorul Ştefan Piscupescul.
1812, Septembrie 23.

Cod. LXIV fila 106. verso.

Anexa No. 122. *De la Divan. Către Ispravniciĭ de Teleorman.*

Pentru epidemia bóleĭ ce s'aŭ ivit între lŏcuitoriĭ acestuĭ judeţ, după cercetarea şi chibzuirea ce aŭ făcut în trecutele ḑile Dumnéluĭ Doctorul Panaiotache, carele aci la judeţ într'adins s'aŭ trimis de către Divan, şi după raport ce aŭ adus aicĭ, făcêndu-se *consil* de către cincĭ din Dumnélor Doctoriĭ politieĭ Bucurescilor, aŭ şi arĕtat Divanuluĭ, prin anafora subt iscăliturile Dumnélor, scrisă de la 25 ale acestiĭ lunĭ, cuviinciósele mijlóce prin care şi ceĭ sănătoşĭ se pot feri şi ceĭ ce pătimesc de acea bólă (ce se numesce *scurbut*), a se tămădui, care anafora a Dumnélor Doctorilor, iată se trimite Dumnévóstră *Embericlisite* într'acéstă carte a Divanuluĭ, după care să îngrijiţĭ cu osîrdie, a se face urmare întru tóte întocmaĭ spre mântuirea şi scăparea ticăloşilor lŏcuitorĭ dintr'acest fel de cumplită patimă, şi cu tóte că acum de o cam dată vine aicĭ şi Dumnéluĭ Doctoru cu doctoriile cele trebuinciόse (câte în anafora se coprind), numaĭ ca să arĕte în faptă facerea luĭ, şi mijlocul cu carele aŭ a le metaherisi lŏcuitoriĭ şi apoĭ să se întórcă înapoĭ, dară în urmă datoria Dumnévóstră este a îngriji şi a priveghea, ca să nu continéscă lŏcuitoriĭ a metahirisi tóte acelea câte se coprind în maĭ sus numita anafora a Dumnélor Doctorilor, păzind şi dieta cea orânduită de Dumnélor, şi nădăjduim la milostivul Dumneḑeŭ, că se vor izbăvi de acéstă patimă; pentru care iată se trimite de aicĭ şi un Arhiereŭ împreună cu un cliric, şi cu *móştele* sfîntuluĭ Mihail Sinodul, ca să se înconjóre prin tóte satele judeţuluĭ unde pătimesc lŏcuitoriĭ, să facă osfeştaniĭ, litaniĭ şi rugăciunĭ către milostivul Dumneḑeŭ, pentru contenirea aceştiĭ cumplite bóle, şi pentru mântuirea celor bolnavĭ; decĭ să aveţĭ purtare de grije a le înlesni trebuinţele ce vor avea, ca să pótă avea âmbletele prin sate, pentru cuviinciósa şi trebuinciósa urmare ce s'aŭ ḑis maĭ sus. — 1808 April 28.

Cod. LIV, fila 339.

Anexa No. 123.

De la întâiul Divan şi Comitet al principatuluĭ ţĕriĭ Românescĭ, către Dumnélor boeriĭ Ispravnicĭ ot sud Ilfov.

«Se face Dumnévóstră în scire, că Divanul s'aŭ pliroforisit, cum că pe la unele locurĭ s'aŭ ivit bóla oilor ce se numesce dalac, care bólă este primejdiósă şi la ómenĭ, atât cât le aduce mórtea grabnică şi cumplită, şi pentru ca să nu să mulţéscă bóla acésta în oĭ şi în ómenĭ, după datoria ce are Divanul a îngriji maĭ din vreme, ca să încontineze şi să se stingă acéstă bólă, straşnic vi se poruncesce, să daţĭ şi ale Dumnévóstră poruncĭ în tóte satele judeţuluĭ la toţĭ de obste, ca orĭ cine vor avé oĭ şi se va fi ivit întrê'nsele bóla acésta, numaĭ de cât să deosibéscă pe cele bolnave la o parte din cele sănătóse, din care acelea bolnave să nu se cuteze nimene a vinde la alţiĭ saŭ a tăia pentru hrana ómenilor, ci să le lepede pe care vor muri, la un loc fórte ferit, saŭ să le îngrópe, şi pentru cele-l-alte să se siléscă de a le însănătoşi şi a le curăţi cu mijlócele, carĭ multor din locuitorĭ sunt sciute, dându-le tuturor să înţelégă că orĭ care nu va păzi nizamul acesta şi va urma împotrivă, are a se pedepsi fórte straşnic, ca un pricinuitor de înmulţirea bóleĭ acestia şi vrăjmaş omeniriĭ, păgubitor multora, trimiţênd aicea şi pe aceia carĭ îĭ veţĭ găsi că aŭ urmat împotrivă, ca să li se facă de Divan căḑuta pedépsă». Maĭ departe acéstă circulară se ocupă de pământenĭ deveniţĭ sudiţĭ nemţĭ şi francesĭ.

Cod. LVI fila 60 verso.

In August 1809 să constată existenţa de bóle de vite, introdusă în ţéră prin boiĭ împĕrătescĭ.

Cod LXI fila 25,

Anexa No. 124. *Rĕspunsul Divanuluĭ ce s'aŭ făcut către Dumnéluĭ Vornicu Ritoridis Epistatul Ageĭ.*

De la Divan.

Cinstit Dumnéta Epitropule al Agieĭ, fiind că Polcovnicia de ciocli îşĭ avea orânduita léfă din iraturile spitalurilor marĭ, acele iraturĭ s'aŭ rădicat acum, nu are dară de unde să se dée léfa acestiĭ Polcovniciĭ, care cu tóte că are câţĭ-va ómenĭ, dar iraturĭ să aducă de la eĭ pe tótă luna, ne fiind maĭ mult de cât talerĭ 24 să cheltuiască şi aceia la trebuinţele spitaluluĭ, ad. la simbria preotuluĭ i a cântăreţuluĭ de la biserica de acolo, la lumînărĭ, la tămâe, la untde-lemn, şi la simbria a doĭ ómenĭ ce se află păzind acolo, decĭ când cel ce s'aŭ orânduit la acéstă Epistasie a Polcovnicieĭ de ciocli, nicĭ léfă nu are de unde lua, nicĭ vre-un alt venit, ce ajutor dar póte a avea numitul Antonie saŭ alţĭ măcar dintr'o singură numire a Polcovnicieĭ de ciocli.— 1808, August 19.

D. Mitropolitul, Constandie Buzĕŭ, Radu Golescu, Ştefan Creţulescu, Isaac Ralet, Istrate Creţulescu, Fotache Ştirbeiŭ, vel. Log. Dimitrache Ghica.

Cod. LV, fila 13.

Anexa No. 125.

In 1810 Iulie, înaintea întâiuluĭ Divan, lŏcuitoriĭ din treĭ mahalale se înfăţişéză cu vechilul mareluĭ Spătar Grigorie Ghica proprietarul Colentineĭ, care reclamă pre aceĭ lŏcuitorĭ să clăcuéscă proprietăţeĭ pentru locurile pre care aŭ casă, câte 12 ḑile pe an şi că vin şi rachiŭ să nu fie volnicĭ a vinde, făr'de a se învoi maĭ întâĭ cu proprietarul. Asemenea nicĭ locurĭ slobode, virane să nu aibă voie a ţine, ci să le fac zapt Dumnéluĭ Spătarul, precum şi orĭ-cine din eĭ va voi să vênḑă saŭ să cumpere unul de la altul vre-o casă, saŭ orĭ ce altă bina, din cele ce sunt pe acéstă moşie a Dumnéluĭ, volnic să nu fie a vinde, saŭ a cumpĕra făr' de voia şi scirea Dumnéluĭ, protimisindu-se Dumnéluĭ ca un stăpân al moşieĭ, afară numaĭ dintre ceĭ vênḑătorĭ şi cumpĕrătorĭ, corĭ vor avea între dênşiĭ acéstă tréptă de rudenie, până la care slobóde pravelnicésca condică a avea protimisis şi de către stăpânul moşieĭ». Lŏcuitoriĭ deşi pretindéŭ că la biserica Silivestru avéŭ depus un hrisov, prin care eraŭ scutiţĭ de clacă către proprietariĭ Colentineĭ, care acel hrisov li s'aŭ luat de la biserică de nu sciŭ cine, nevoiţĭ sunt să priméscă şi să se supună noueĭ hotărîrĭ a Divanuluĭ, în care Grigorie Ghica avea scaun puternic.—1810, Iulie 12.

Cod. LXVII nenumerotat.

Anexa No. 126.

Porunca de la întâiul Divan şi Comitet din 6 Noembre 1809, către vel Vist. «fiind că în adevĕr acum tóte lucrurile s'aŭ scumpit şi cheltuelile dintru acéstă vreme nu sunt pe cum eraŭ, când s'aŭ întocmit léfa acestor *masalagiĭ*, de aceea dar primită este Divanuluĭ cererea Dumnéluĭ vel Armaş, spre a li se maĭ face adăogare la léfă; pentru care poruncim, ca pe lângă câte talerĭ *unul* ce să ia de fieşcare pe lună, să li se maĭ dée de acum înainte încă câte talerĭ unul, ca se ia fieşcare pe lună léfă câte talerĭ *doĭ*, iar vătafuluĭ lor, peste talerĭ doĭ şi jumĕtate, să i se maĭ dée câte parale 60, urmându-se pe lună câte talerĭ 4. — 1809, Decembre 6.

Cod. LX, fila 49.

Anexa No. 127.

De la întâiul Divan circulară către Aga şi Spătaru, din porunca generaluluĭ Engelhardt, vice-presidentul Divanuluĭ să scrie Dumitale, să puĭ să se publicariséscă prin pristav în tot oraşul, că nimenĭ din trăitoriĭ Valachieĭ, boerĭ saŭ de orĭ ce stare a fi, nu este volnic să îşĭ pórte feciorul înapoia butceĭ îmbrăcat în haine strîmte şi cu semne de uniformă ostăşéscă asupra luĭ. Semnele sunt când hainele vor avea astfel de faţă, iar gulerul va fi or roşu, orĭ verde, saŭ altă faţă, de care este guler la hainele ostaşilor. Asemenea nu este nimenea volnic să 'şĭ pórte feciorul înapoia butceĭ în haine husărescĭ saŭ căzăcescĭ îmbrăcat, căcĭ orĭ care va face acest fel de urmare, băgându-se de sémă, va fi straşnic pedepsit: stăpânul se va necinsti, iar sluga după ce i se vor lua hainele, se va da în slujbă între *rĕcuţĭ* (recruţĭ?). Pe lângă acésta să maĭ publicarisescĭ Dumnéta, că nimenea din ceĭ ce trec pe pod călare, saŭ butce şi carete, nu este volnic să alerge tare, ca să nu se întêmple să dea peste cine-va să se facă vre-o primejdie, iar carele va urma împotrivă şi se va prinde, va fi straşnic pedepsit: stăpânul se va ridica la caraulă şi se va ţine închis douĕ lunĭ numaĭ pe pâne şi apă, iar vizitiul de va fi cu butcă seaŭ carâtă, după ce se va bate cumplit, se va da în slujbă între rĕcuţĭ. — 1810, Aprilie 19.

Cod. LXV fila 28 verso.

Anexa No. 128. *Excelenţa Şteter.*

Comandantul din Bucurescĭ pod-Polcovnic Sulţ, îĭ însciinţéză, că după raportul poruciculuĭ Votnischiĭ din polcul Arhanghelu Gorodschiĭ, mergênd calabalâcurile polculuĭ de aieĭ din Bucurescĭ la Rusciuc, Atanasie Comănénul ne băgând în sémă că podul este strîmt şi ne stând să trécă calabalâcurile aŭ mers fórte răpede spărgênd capul unterofiţeruluĭ Malfeior şi poruncesce ca pe vizitiŭ să se bată prin têrg cu falanga şi Comănénuluĭ să i se orânduiască osânda luĭ, şi să se poruncéscă de a nu âmbla de acum înainte cu butcile răpede. — 1811, Maiŭ 20.

Cod. LXIII fila 49 verso.

Anexa No. 128 bis. *De la întâiul Divan.*

Dumnéta vel Agă, fiind-că Excelenţa Sa prezidentul Divanuluĭ, aŭ trimis la Divan pe vizitiul Domnieĭ Sale Atanasie Comănénu, carele în butcă fiind cu stăpânul sĕŭ şi ne mergênd pe pod cu luare aminte şi încet şi podul fiind strîmt, aŭ mers fórte răpede pe lângă căruţa cu calabalâcurile poruciculuĭ Votnischie din polcul Arhanghelu Gorgschi, şi ajungênd pe un unterofiţer Matfeiov şi aŭ trecut rótele butceĭ peste dênsul spărgêndu-şĭ capul fórte rĕŭ şi să poruncesce, ca pentru înfrânarea altora să se bată numitul vizitiŭ în târg, iar despre altă parte tot din porunca Excelenţeĭ Sale, scrie Divanul Dumitale, să publicuescĭ în Bucurescĭ, că de astăḑĭ înainte nimenĭ, să nu âmble cu butcile prin oraş iute şi răpede, ci încet şi cu luare aminte, iar maĭ vêrtos unde sunt podurile maĭ strîmte şi pe unde âmblă ómenĭ mulţĭ, că cel ce nu va păzi-o acésta, strașnic va cădea sub rĕspundere; ci dar după ce se va publicui, să aibă și îngrijire de a păzi nizamul acesta, și bătaia vizitiuluĭ să o sĕvârșescĭ după poruncă. — 1811, Maiŭ 24.

Mitropolit Ignatie, Radu Golescu, Isaac Ralet, Manolache Vornic, vel Vist.

Cod. LXV, fila 88.

Anexa No. 192. *Excelența Șteter.*

Trimite copie de pe porunca celuĭ maĭ mare comandir al armieĭ Cutuzov, pentru ómeniĭ ce s'aŭ înmulțit în țéră și sunt făr' de nicĭ o trébă și sunt bĕtrânĭ, saŭ ologĭ, să se facă catagrafie și să ia de la stăpâniĭ caselor fóie de ce slugĭ aŭ și ce alișveriș seaŭ ceĭa ce vin de afară și plec de unde aŭ venit, să dea de scire la poliție, când aŭ venit și când se duc, de stăpâniĭ caselor; sunt mulțĭ din lŏcuitoriĭ din Bucurescĭ de șĭ lasă casele și intră cu alțiĭ numaĭ ca să nu ție fartir și catagrafia să se facă de orĭ ce fel de ómenĭ va fi, sudițĭ seaŭ orĭ de ce lege va fi, care catagrafie are a se trimite la Excelența Sa, de a se pune la orânduială și poruncesce, ca ceĭ ce s'aŭ *lăsat cu silă*, până într'o lună de nu va veni, să scie că i se vinde casele la mezat. — 1811, Maiŭ 27.

Cod. LXIII fila 51 verso.

Anexa No. 130. *De la întâiul Divan.*

După plirofória ce ni se dă, atât din alăturata însciințare isprăvnicéscă i din harta de starea locului și din însciințarea Ghicăĭ Logofĕt, orânduitul Divanuluĭ, care s'a făcut din porunca Divanuluĭ, prin cercetare la fața loculuĭ, cu carte de blăstem, pentru zalhanaua ce aŭ început a face Tache Ioan neguțător ot Têrgoviște și să embodisea de uniĭ din boeriĭ orășenĭ, cu cuvênt că făcênd zalhana póte să le aducă putóre, s'aŭ găsit că este maĭ departe de casele orășenilor zalhanaua ce o face acum de cât cea veche, adecă la cea veche zalhana sunt 170 stânjinĭ de departe cu ceĭ maĭ de aprópe vecinĭ, carĭ prin carte de blăstem aŭ arĕtat, că putóre nu le aduce; iar acéstă zalhana ce aŭ început jăluitorul Tache a face, după ce este peste 145 de stânjinĭ cu depărtarea de casele davagiilor, apoĭ are a o face cu osebire de cât cea veche, adecă să facă pod peste apă curgĕtóre, care este al treilea..... cu depărtarea de oraș, pe care pod are să se taie vitele tómna, să se spele sângele și alt murdalâc, și dincolo peste apă, care încă se maĭ depărtéză, să 'șĭ facă curte pentru uscarea pieilor i altor cărnurĭ, iar dincóce să lucreze cazanele și să ție magazie de sĕurĭ, și alte odăĭ trebuincióse, din care făcêndu-se îndestulare că zalhanaua ce o face numitul Tache nu aduce nicĭ un fel de supĕrare la oraş, nicĭ putóre la casele cele maĭ de aprópe şi făcêndu-se dovedit că pricinuirea de împotrivire la acésta este deşartă şi fără nicĭ un cuvênt drept, de aceea printr'acéstă carte a Divanuluĭ, se dă voĭe jăluitoruluĭ Tache a face zalhanaua unde aŭ început, fără de a se embodisi de către cinevaşĭ. — 1811 August 29.

Al Ungro-Vlahieĭ Ignatie Mitropolit, Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu, ... vel Vistier, ... vel Logofĕt.

Cod. LXV, fila 118 v.

Anexa No. 131.

La 18 August 1808, pitacu la Spătar şi vel Aga, pentru uciderea cânilor de hengheriĭ ceĭ strĕinĭ, iar ceĭ ce vor fi cu stăpân, să se pue semn spre a se sci a nu se ucide.

Cod. LVI, fila 27.

Anexa No. 132. *De la Divan la vel Armaş.*

Porunca luminatuluĭ maĭ maroluĭ Comandir al armieĭ este ca toţĭ cânîĭ ce se află aicĭ în politie âmblând pe uliţe să se omóre. Divanul scrie Dumnéluĭ: îndată după primireaa cestuĭ Pitac, să orânduiască hengherĭ să âmble pe tóte uliţele Bucurescilor şi verĭ câţĭ cânĭ vor fi, să-ĭ omóre pe toţĭ, în scurt nicĭ ḑiua nicĭ nóptea cânele slobod pe uliţe să nu se afle. Şi când acésta nu se va putea înlătura şi nu veĭ orândui astă-ḑĭ hengherĭ, ca să încépă şi să se vaḑă omorîrea cânilor, să sciĭ că Dumnéta veĭ avea a rĕspunde. Iar cine va vrea să ţie cânĭ, să-ĭ aibă legaţĭ prin curţile lor.—1811, Maiŭ 12.

NB. La 15 Maĭ se scrie luĭ Aga «ca pe tótă ḑiua să dea un car de la politie să care cânîĭ afară din Bucurescĭ».

La 15 Maĭ se repetă la Armaş ordinea să fie scoşĭ cânîĭ afară din oraş.

Cod. LXV, fila 82.

Anexa No. 133. *Către Gheneralul Enghelhard.*

Fiind-că s'aŭ însciinţat Divanul, că mulţĭ din zapciiĭ plăşilor i din arendaşĭ şi din alţĭ ce se neguţătoresc pe afară, aŭ cumpĕrat şi aŭ arvunit zaherea de grâŭ de pe la lŏcuitorĭ şi o ţin în păstrare, să o precupească, din care pricină urméză şi în politia Bucurescilor o mare lipsă de hrana cea trebuinciósă a noroduluĭ, neputênd brutariĭ politieĭ a cumpĕra grâul cel trebuincios pentru prăvăliile lor, neviind la têrgul de afară de vêndare din pricina acelor precupeţĭ; pentru acésta dar Divanul a găsit cu cale şi aŭ rânduit câte un cinovnic la câte-va judeţe, ca să se încongióre prin tóte satele acelor judeţe să facă cercetare cu amănunt şi verĭ cât grâŭ va găsi pe la orĭ-cine cumpĕrat, saŭ arvunit de pe la lŏcuitorĭ pentru a-l precupi, pe de o parte să cerceteze maĭ sus numitul orânduit cinovnic prin chiar vêndĕtoriĭ aceĭ zacherele, ca să dovedéscă preţul cu care aŭ vêndut eĭ la aceĭ precupeţĭ, ca întocmaĭ după acel preţ să li se plătéscă şi lor baniĭ de către brutarĭ, iar pe de altă parte să încarce tótă acea zaherea şi să o pornéscă a se aduce aicĭ la Agie, de unde are a li se plăti, făcênd însă orânduitul cinovnic fóie de câtă sumă zaherea se va găsi şi se va lua de la fieşĭ-care dintr'aceĭ precupeţĭ. Aşişderea şi pe orĭ care din lŏcuitorĭ îĭ va dovedi că are zaherea de grâŭ şi o tăinuesce, să 'l îndatoreze a o încărca şi a o aduce spre vêndare aicĭ la Têrgul-de-afară pentru îndestularea politieĭ, poprindu-şĭ fieşĭ-care din lŏcuitorĭ numaĭ cât grâŭ va avea trebuinţă pentru semĕnatura de prima-vară şi afară din zahereaua contractuluĭ lor ce aŭ a pune pe la orânduitele magaziĭ, care acéstă chibzuire ce aŭ găsit Divanul cu cale de s'aŭ pus în urmare pentru îndestularea hraneĭ politieĭ Bucurescilor, nu lipsim a o face şi Excelenţeĭ Tale cunoscută. — 1810 Decembre 5.

Cod. LXVI, Fila 51 verso.

Anexa No. 134. *Către Gheneralul Enghelhard.*

Cu cinste facem arĕtare Excelenţeĭ Tale, că pentru îndestularea hraneĭ noroduluĭ de aicĭ din politia Bucurescilor, aŭ orânduit Divanul cinovnicĭ la câte-va judeţe ca să găséscă zaherea cu tocméla· învoită cea dupe la lŏcuitorĭ iar ceea ce se va găsi la matrapazĭ, adecă pe la precupeţĭ, să o ia cu preţul acela ce se va dovedi că aŭ cumpărat'o eĭ după la lŏcuitorĭ şi să o pornéscă aicĭ, a nu se întâmpla lipsă; acum aŭ primit Divanul însciinţare de la cinovnicul ce este orânduit la judeţul Ialomiţa, cum că la acest ţinut póte a se găsi zaherea pe la lŏcuitorĭ şi pe la matrapazĭ, dar pentru căratul acesteĭ zaherele este fórte peste putinţă, căcĭ cele maĭ multe cară lipsesc de la acest ţinut în trebile podvezilor şi cele puţine cară ce pot a se găsi, lŏcuitoriĭ nu voesc a încărca zaherea de a o aduce aicĭ la Bucurescĭ, fiindu-le frică că după ce vor veni aicĭ, li se vor lua carele în alte podvezĭ, ci pentru înlesnirea aduşuluĭ acestiĭ zaherele Divanul aŭ găsit cu cuviinţă ca să bine-voiţĭ Excelenţa Ta a scrie la Dumnéluĭ cinstitul comandant al Bulgarilor de la Silistra, ce se află cu şederea într'acel ţinut, ca să îndatoreze pe aceĭ bulgarĭ a încărca acea zaherea cu cară de ale lor şi a o aduce aicĭ în Bucurescĭ încredinţându'ĭ atât pentru adusul aceĭ zaherele, că li se va plăti chirie de fieş-care chilă câte talerĭ cincĭ, cât şi că la întórcerea lor, nu li se vor lua carăle în alte podveḑĭ, şi atuncĭ după ce vor aduce zahereaua, când se vor întórce înapoĭ, să bine-voescĭ Excelenţa Ta a porunci ca să li se dea câţĭ-va cazacĭ să 'ĭ scóţă de aicĭ din Bucurescĭ şi să 'ĭ ducă până afară la margine, ca să 'ĭ apere de uniĭ alţiĭ, a nu li se lua carăle în alte podveḑĭ.—1810, Decembre 6.

Cod. LXVI, fila 52.

Anexa No. 135. *Excelenţa Şteter.*

Că cercetând Excelenţa Sa pentru legumele şi pânea i bĕuturile ce se vênd aicĭ în oraşul Bucurescilor, s'aŭ vĕḑut peste preţul ce s'aŭ pus, adecă nartul ce s'aŭ făcut şi poruncesce, ca Aga şi Spătarul să nu 'ĭ îngăduiască pe vênḑătorĭ a maĭ vinde cu preţ maĭ mare; al doilea, măcelariĭ să nu taĭe vite aicĭ în têrg, ci pe la locurile unde le va arĕta poliţia, că se va pedepsi. — 1811, Maiŭ 12.

Cod. LXIII, fila 46 verso.

Anexa No. 136. *Către Gheneral Comnino.*

Cu cinste facem arĕtare Excelenţeĭ Tale, că Divanul vĕḑênd lipsa de lumînărĭ ce se urméză în politie, cum şi scumpetea cu care vênd lumînărariĭ lumînările aŭ dat poruncă la Dumnéluĭ Epistatul Agieĭ, că până va face Divanul cercarea cheltuelilor ce aŭ lumînărariĭ i până când se va face catagrafia seurilor ce se află pe afară în judeţe şi până când se va pune nart cu ce preţ să vênḑă lumînările, să 'ĭ îndatoreze Agia ca să vêndă ocaua de lumînărĭ câte parale 46, iar dupe ce se va face aceste cercetărĭ şi li se va pune capĕt, de atuncĭ încep să vênḑĕ ocaua de lumînărĭ după preţul ce se va pune, şi fiind-că până a se urma acestea este întârḑiere, ca să nu pătiméscă politiea lipsă de lumînărĭ, Divanul rógă pe Excelenţa Ta, a se porunci şi la cinstitul Comitet al poliţieĭ, ca să îndatoreze pe lumînărarĭ a vinde ocaua pe parale 46 cum şi a nu fi lipsă de lumînărĭ, făcênd şi privighere de păzesc lumînărariĭ acest nart. — 1811, Decembre 15.

Cod. LXVI, Fila 175.

Anexa No. 137. *Către Excelenţa Sa de jur Gheneral i cavaler Tucikov.*

După cererea ce aĭ făcut Excelenţa Ta prin notă sub No. 391 de la 5 ale acestiĭ lunĭ, iată se trimite nartul lucrurilor de ale mâncăriĭ după cum s'aŭ urmat aicĭ în politie la trecuta lună luĭ Iunie.—1812, Iulie 8.

Constantin Ghica viţ prezident, Barbu Văcărescu, Constantin Varlaam.

Cod. LXVI fila 230 verso.

Anexa No. 138. *Către Excelenţa Sa de jur Gheneral.*

După cererea ce aĭ făcut Excelenţa Ta prin nota sub No. 461 scrisă de la 12 ale acestiĭ lunĭ, iată se trimite nartul lucrurilor de ale mâncăriĭ dupe cum s'aŭ urmat de la Ghenar trecut şi până la Iulie lét curgĕtor. — 1812, Iulie 18.

Cod. LXVI. Fila 234.

Anexa No. 139. *Către Excelenţa Sa Gheneral Ştéter.*

Cu cinste facem arĕtare Excelenţeĭ Tale, că de la o vreme încóce cu totul aŭ contenit de nu maĭ vin lŏcuitoriĭ aicĭ la politiea Bucurescilor cu lemne i cărbunĭ i zaherele i legume i cherestele şi altele, spre vênḑare, care sunt pentru trebuinţa şi îndestularea hraneĭ politieĭ Bucurescilor, din care pricină se urméză o mare lipsă la tóte, care aceste nu curge din altă, fără numaĭ că li se iea carăle de către ostaşĭ când vin aicĭ şi se trimit în podveḑĭ şi angariĭ şi pentru aceea le este frică a veni; şi cu tóte că Divanul pe de o parte aŭ trimis poruncĭ pe la ispravniciĭ judeţelor a îndemna pe lŏcuitorĭ ca să vie cu dealde acestea spre vênḑare aicĭ, că nu li se va maĭ lua carăle, dar pe de altă parte să bine-voiţĭ şi Excelenţa Ta, a da poruncă la cinstita poliţie şi la alte locurĭ unde se va cuveni, ca să îngrijască cu purtare de grije a nu se maĭ lua de către ostaşĭ carăle acelor lŏcuitorĭ ce vin cu lucrurĭ spre vênḑare aicĭ în Bucurescĭ şi cu acésta nădăjduim că vor veni lŏcuitoriĭ aicĭ, cu aceste lucrurĭ spre vênḑare, făr de sfială şi se va face o îmbelşugare de cele trebuinciósе, a nu pătimi norodu lipsă.—1811, Marte 2.

Cod. LXVI, Fila 74 verso.

Anexa No. 139 bis.

S'aŭ făcut treĭ pitace, unul către Spătar altul către Aga şi altul către Dvornic de politie, de a da porunca tuturor ómenilor lor şi altor strĕinĭ de a nu maĭ îndrazni nimenĭ de a maĭ lua cară de la lŏcuitoriĭ co vin în politie pentru trebuinţa noroduluĭ şi pentru alişverişul lor.—1810 Maiŭ 29.

Cod. LXV. Fila 39 verso.

De la Divan. Către Ispravniciĭ ot sud.

De la o vreme încóce vedem că cu totul aŭ încontenat de nu maĭ vin lŏcuitoriĭ aicĭ la politia Bucurescilor cu lemne i cărbunĭ i zaherele i legume şi altele care sunt pentru trebuinţa şi îndestularea hraneĭ noroduluĭ politieĭ, din care pricină se urméză o mare lipsă la tóte; care încontenire a neveniréĭ lŏcuitorilor cu d'alde acestea am socotit că nu este din altă, de cât numaĭ căcĭ că li se iaŭ carăle de li se trimit în podveḑĭ; pentru care acéstă Divanul făcênd arĕtare Excelenţeĭ Sale, Gheneraluluĭ Şteter viţ prezident al Divanuluĭ, Excelenţa Sa aŭ dat straşnice poruncĭ la cinstita poliţie ostăşéscă şi la alte cinurĭ ostăşescĭ de aicĭ din Bucurescĭ, ca de aice înainte nimenea dintre ostaşĭ să nu se îndrăsnéscă a maĭ lua carăle lŏcuitorilor ce vin cu lucrurĭ spre vênḑare aicĭ în Bucurescĭ căcĭ vor fi certaţĭ, ci să le dea bună pace a se întórce înapoĭ cu carăle nesupĕraţĭ; deosebit aŭ poruncit Divanul şi la Spătărie şi la Agie şi la alţĭ zapciĭ aĭ politieĭ, ca să îngrijéscă cu luare aminte a nu se lua de către cinevaşĭ carele acestor lŏcuitorĭ în podvódă saŭ în alte angarale aice în Bucurescĭ; drept aceea dar Divanul poruncesce Dumnévóstră, ca îndată după primirea acestiĭ poruncĭ, numaĭ de cât să faceţĭ publicaţie de obştie în tóte satele judeţuluĭ, dând în scire tuturor lŏcuitorilor nizamul acesta ce s'aŭ dat, a nu li se maĭ lua carăle în podveḑĭ şi angariĭ şi să îndemnaţĭ să vie aicĭ cu lemne, cărbunĭ, cu zaherele ca să-şĭ facă alişveriş lor, făr de nicĭ o frică de luarea carelor, căcĭ acéstă rea urmare precum ḑicem, s'aŭ îndreptat a nu se maĭ urma. Să aibă Divanul rĕspunsul Dumnévóstră.—1811, Marte 2.

Cod. LXV, fila 60 verso.

Anexa No. 140. *De la Divan. Către Dumnélor boeriĭ Ispravnicĭ ot sud.*

Cu tóte că Divanul şi maĭ 'nainte v'aŭ scris, ca să îngrijiţĭ pentru porumb a nu se da la rîmătorĭ, fiind sciut lipsa ce a fost în anul trecut şi pentru o zaharea ce este pentru hrana omenéscă a noroduluĭ obştesc, maĭ vîrtos că într'acéstă vreme este cunoscută trebuinţa hraniĭ împĕrătescilor ostirĭ, care se află în ţéră, de aceea dar ca pentru o delicată trébă ce este, iată şi acum poruncim straşnic, ca să fiţĭ fórte cu ochiĭ deschişĭ: priveghéţĭ în tot judeţul cu multă luare aminte, dând poruncĭ către zapciĭ, cu înfricoşărĭ şi cu cumplite pedepse, ca nimenea de orĭ-ce tréptă va fi, să nu îngăduiască a da la rîmătorĭ porumb măcar un grăunte, şĭ după ce veţĭ face publică la toţĭ, apoĭ să nu conteniţĭ cu adese cercetărĭ, pentru că în urmă de se va dovedi că aŭ dat cine-va zaherea la rîmătorĭ, nu numaĭ se va pedepsi straşnic, ci şi zapciiĭ şi orĭ-cine măcar de orĭ-ce tréptă va fi, printr'a cărora scire se va face urmare şi ne vor arĕta, care cea maĭ uşóră pedépsă va fi celuĭ de tréptă maĭ sus, îĭ va fi pedépsa a-şĭ perde baniĭ ce va lua pe acelea bucate, iară de va fi de tréptă de jos, se va trimite la Ocnă, cum şi acela ce se va îndrăsni a da porumb la rîmătorĭ, orĭ de cumpĕrat saŭ a luĭ, asemenea se va pedepsi.—1807, Decembre 13.

Cod. LIV, fila 200

Anexa No. 141

S'aŭ făcut poruncă la Dumnéluĭ Caimacamul Craioveĭ şi la Dumnélor boeriĭ Divaniţĭ de acolo, pentru 120 chile porumb al Dumnéluĭ biv vel Vornic Barbul Ştirbeiŭ de la moşia Dumisale Préjma ot sud Romanaţĭ, ce are voe să'l vîndă, însă pe la lŏcuitoriĭ ce vor avea lipsă de hrană, iară nu pre la neguţătorĭ saŭ alţĭ ómenĭ ce aŭ rîmătorĭ, fiind-că aceia cumpĕră pentru hrana rîmătorilor şi porunca este ca nimenea să nu cumpere porumb pentru hrană de rîmătorĭ.—1807, Decembre 15.

Cod. LIV. Fila 199.

Pitac la vel Agă, ca zarzavagiiĭ să nu maĭ pună copăĭ pe marginea poduluĭ, ci să méargă la târgul Cuculuĭ, unde acolo are să vîndă orĭ-ce zarzavaturĭ va avé, căcĭ cu copăile lor se strimtéză podul şi se dă zăticnire la âmbletul noroduluĭ.

Cod. LVI, fila 76 verso.

Anexa No. 142. *De la întâiul Divan către Agă.*

Fiind-că Excelenţa Sa generalul Engelhart, vice-president al Divanuluĭ, prin predlojenia scrisă de la 12 ale acesteĭ lunĭ sub numĕrul 1445, poruncesce, ca precupeţilor, ce vînd zarzavaturĭ, póme, legume şi alte mărunţişurĭ prin uliţele târguluĭ, să li se dea un loc osebit în uliţa luĭ Şerban Vodă în dreptul Sfântuluĭ Ión, ca toţĭ adunându-se acolo să facă vîndarea acestor lucrurĭ spre a nu pătimi discolie trecĕtoriĭ ceĭ călărĭ şi pe jos şi carele şi butiele, de strâmtórea uliţilor, ce se face de către numiţiĭ precupeţĭ, cu punerea zarzavaturilor şi celor-l'alte lucrurĭ chiar pe lumina uliţelor. De aceea poruncesce Divanul ca întocmaĭ după a Excelenţiĭ Sale predlojenie să îndatorezĭ Dumnéta pe toţĭ aceĭ precupeţĭ şi zarzavagiĭ, ce vînd prin uliţele târguluĭ, ca cu toţiĭ să se adune de acum înainte la acel loc din uliţa luĭ Şerban-Vodă, în dreptul Sfântuluĭ Ión, ca acolo să-şĭ facă vîndarea lucrurilor, îndatorindu-ĭ însă ca fieşte care să se învoiască şi să mulţăméscă pe stăpânul aceluĭ loc cu avaetul ce se va puté tocmi şi de urmarea porunciĭ să aibă Divanul rĕspuns în scris.—1809, Septembrie 16.

Cod. LVI, fila 80 verso.

Anexa No. 143.

Nart de la 20 Noembrie 1809

2	parale	ocaua de mălaiŭ.
8	»	» » năut de ţéră.
20	»	găina.
15	»	raţa.
30	»	gâsca.
50	»	curca.
1	»	oul.
10	»	ocaua de lapte dulce.
10	»	cetvârtea de epure.
12	»	potârnichea.
4	»	ocaua de cépă uscată.
6	»	» » fasole.
6	»	» » linte.
6	»	» » mazăre.
6	»	» » bob.
2	»	o ţelină mare iar cea maĭ mică 1 para.
1	»	7 fire pătrunjel.
1	»	5 morcovĭ.
1	»	o sfeclă mare iar cele micĭ 2 la para.
1	»	12 napĭ.
5	»	ocaua de cartofĭ.
2	»	gulia mare iar cele micĭ 1 la para.
1	»	ridichia » » » » 4 » »
10	»	conopida mare, 8 cea mică.
1	»	5 fire de praz iar cele maĭ micĭ câte 6.
1	»	25 de nucĭ.
20	»	suta de căpăţânĭ de usturoiŭ.
10	»	ocaua de prune uscate.
1	»	o rădăcină mare de hrean, cele micĭ 2 la 1 para.
20	»	ocaua de pesce próspăt de baltă mare.
10	»	ocaua de cosac, plătică şi alt pesce mărunt próspăt.
24	»	» » crap, somn mare sărat iar cosacul 15.
24	»	» » pesce de heleşteŭ próspăt mare.
12	»	» » » » » » maĭ mărunt.
28	»	» » săpun prost.
20	»	» » seŭ de vacă.
38	»	» » » » lumânărĭ curate.

40 parale ocaua de unt.
28 » » » miere.
4 » căpăţana de varză acră.
6 » ocaua de mere domnescĭ.
6 » » » pere.
4 » » » mere cretescĭ.

Acest nart din porunca Divanuluĭ vel Agă l'aŭ lipit la tóte rĕspântiile spre sciinţă.—1809, Noembrie 20.

Cod. LVI, fila 95 verso.

Anexa No. 144. *De la întâiul Divan,*

Cinstite Dumnéta vel Agă, fiind-că măcelariĭ politieĭ prin contractul ce aŭ dat pe anul trecut lét 1810 sunt îndatoraţĭ a ţinea politia cu carne până la viitórele sfintele Paştĭ, vînḑênd ocaua cu câte o para peste preţul cu care o vindea în dulce, adică să vînḑă ocaua de vacă câte parale 9 şi cea de óie câte parale 11; de aceea poruncesce Dumitale Divanul, ca să îndatorițĭ negreşit pe măcelarĭ a urma cu vînḑarea de carne necontenit în politie, până la viitórele sfintele Paşcĭ, spre a nu cerca vre-o lipsă ceĭ ce aŭ trebuinţă de carne acum în post, căcĭ împotrivă urmând, se vor pedepsi cu străşnicie.—1811, Martie 10.

Sovetnic Loghinof, Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu, vel Vistier.

Cod. LXV, fila 62 verso.

Anexa No. 145. *De la întâiul Divan. Către Dumnéluĭ vel Agă.*

Domnul general viţ-president şi astă-ḑĭ viind la Divan, de iznóvă aŭ dat poruncă pentru măcelarĭ ca să ia sfârşit nartul cărnurilor; Dumnéta erĭ aĭ venit la Divan şi prin graiŭ aĭ făcut arĕtare fără de nicĭ un sfârşit; trébă într'acest chip nu se face; Dumnéta fără altă zăbavă şi smintélă aducênd înaintea Dumitale pe măcelarĭ, să daĭ sfârşit trebeĭ aceştia cu bună chibzuire, şi să arătaţĭ Divanuluĭ în scris chibzuirea Dumnévóstră, ca să se facă şi de la Divan hotărîre, precum se va găsi maĭ cu cale, spre obştescul folos. — 1810, Martie 7.

Sovetnic Loghinof, Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihaiŭ Manul, vel Vistier.

Cod. LXV, fila 62.

Anexa No. 146. *De la Divan.*

Cinstite Dumnéta vel Agă, cu tóte că în Divan faţă fiind şi măcelariĭ s'aŭ hotărît ḑicêndu-li-se a face vînḑarea cărneĭ aicĭ în politie numaĭ până la Sf. Petru cu preţ câte 12 parale ocaua de vacă şi câte 14 ocaua de óie; dar fiind-că eĭ nu se mulţămesc într'acestaşĭ chip, cerênd a vinde peste tot anul cu preţul de maĭ sus arĕtat, de mare nevoe o face Divanul şi aceea, să'ĭ îndatorezĭ însă a avea carne bună şi cu îmbelşugare, iar pe de altă parte să publicarisescĭ prin tot semptul Agieĭ, cu baraban, că orĭ-care se va găsi a se însărcina cu vînḑarea cărneĭ până la Sf. Petru cu preţul maĭ jos şi de la Sf. Petru înainte iarăşĭ maĭ jos, să se arate prin Dumnéta la Divan, precum acest preţ de maĭ sus arĕtat se coprinde în anaforaua Dumitale.—1811, Martie 10.

Cod. LXV, fila 65 verso.

Anexa No. 147. *Către Şteter.*

Cu cinste facem arĕtare Excelenţeĭ Tale, că după rîvna ce are Divanul a se urma o eftinătate la tóte lucrurile de vênḑare, carĭ sunt spre îndestularea noroduluĭ politieĭ, ne-am silit şi pentru rîndul cărneĭ şi aşa prin publicaţiĭ am dat în scire la toţĭ de obşte aicĭ în politie, că cine se va găsi a se încărca cu vênḑarea carneĭ cu preţ maĭ eftin de cât măcelariĭ, să vie să arĕte la Divan şi nu s'aŭ putut găsi nimenĭ a se încărca cu acéstă trébă. După care de isnóvă adunându-se măcelariĭ şi în tot chipul silindu-ĭ a vinde carnea maĭ eftină, în cele după urmă aŭ dat rĕspuns curat, că maĭ jos nu pot să vênḑă ocaua de carne de cât cea de vacă 12 parale şi cea de óe 14 parale, însă peste tot anul, iar nu numaĭ până la sfinţiĭ Apostolĭ, maĭ cerênd şi acésta la Divan, ca eŭ Vornicu Golescu să le găsesc şi vre-o talerĭ 50.000 a-ĭ împrumuta şi ca să fiŭ sigur pentru aceştĭ banĭ înse şi eĭ aŭ cerut să le fiŭ şi *Eforos,* ca pe aceĭ neurmătorĭ după contract să-ĭ cert şi să-ĭ înfrânez; iar pe ceĭ ce vor avea vre o supĕrare de către cine-vaşĭ să-ĭ ocrotesc. Şi pe lângă acestea cerură, ca nicĭ Dumnélor zabiţiĭ politieĭ, nicĭ cinstita poliţie să nu aibă nicĭ un amestec asupra lor. Care aceste cererĭ ale lor Divanul le am primit, vĕḑênd că nu se găsesce a se însărcina cu tăierea cărneĭ şi s'aŭ făcut şi acest *contract,* care se trămise Excelenţeĭ Tale dimpreună cu acésta, ca să se vaḑă legătura ce aŭ făcut şi de va fi primit şi Excelenţeĭ Tale contractul acesta, se va întări şi de către Excelenţa Ta, şi ni-se va trămite înapoĭ la Divan, că să se facă urmarea începereĭ acesteĭ trebĭ maĭ de vreme, a nu se întâmpla la Pasce lipsă de carne noroduluĭ. Iar de nu va fi primit Excelenţeĭ Tale, atuncĭ fiind că la noĭ nu maĭ remâne, după silinţa şi mijlócele ce am făcut nicĭ un *carar* a maĭ da asupra acesteĭ trebĭ, se va da de către Excelenţa Ta, hotărîrea trebeĭ acesteia, în ce chip se va găsi cu cale..... saŭ se va însărcina cu acéstă îngrijire cinstita Poliţie a da nizam şi pentru vênḑare şi pentru carne*), fiind-că Divanuluĭ alt mijloc nu i-aŭ maĭ rĕmas, după atâtea chibzuirĭ ce aŭ făcut, adunându-ne în cele după urmă la sfânta Mitropolie, atât boerĭ comitetuluĭ cât şi alţiĭ din boeriĭ marĭ şi micĭ..... — 1811 Martie 25,

Cod. LXVI fila 85.

Anexa No. 148.

Adică noĭ ceĭ maĭ jos iscăliţĭ, dăm acest zapis al nostru la cinstita mâna Dumnéluĭ biv vel Logofĕt Scarlat Grădişteanu, ca să se scie, că pe acest an cu lét 1811, ne-am însărcinat a fi următorĭ cu vênḑarea cărneĭ întocmaĭ după coprinderea ponturilor ce la vale se arată:

1. Să avem a ţinea în tótă politia Bucurescilor cincĭ-spre-ḑece scaune pe la locurile unde se află şi astă-ḑĭ, în treĭ-zecĭ măcelarĭ şi un vătaf maĭ mare ntre noĭ pe care îl vom alege, ca să pórte grija rufetuluĭ şi să dee respuns pentru tóte câte sunt ale datorieĭ nóstre.

2. Să avem purtare de grijă a avea carne îndestulă şi bună după cum va fi vremea şi vitele.

3. Nartul de vênḑarea cărneĭ are să se urmeze într'acestaşĭ chip, adică, de acum de la sfintele Paştĭ viitor să se vênḑă carnea de vacă ocaua po parale două-spre-ḑece şi cea de óie po parale paĭ-spre-ḑece, iar cea de miel cu ciosvârta de la sfântul Gheorghe şi până la Duminica mare şi de acolo înainte să se vênḑă tot ca cea de óie câte parale paĭ-spre-ḑece, fără numaĭ în postul cel mare al sfintelor Paşcĭ cu lét 1812 să avem voie a vinde carnea atât de vacă cât şi de óie, cu câte o para adaos la oca peste cel de acum preţ, pentru paguba ce ni se pricinuesce din măruntaele ce ne remân ne vêndute, fiind-că prostimea nu mănâncă atuncĭ, şi tóte remân de le lepădăm.

4. Să fim apĕraţĭ de tăinaturĭ ostăsescĭ şi de orĭ-ce alte beilicurĭ, cum şi stolniciĭ boerescĭ să nu ne facă supĕrare, orĭ a cumpĕra carne în veresie, orĭ a ne îndatora să ducem noĭ carnea pe la curţile boerescĭ, saŭ a le alege vitele de prin obóră, eĭ să cumpere carnea cu banĭ peşin, şi să o ducă însăşĭ eĭ la curţile stăpânilor lor, iar care din stolnicĭ va urma împotrivă, pe acela să'l arĕtăm la Dumnéluĭ biv vel Logofĕt, stăpânul nostru, ca şi Dumnéluĭ să'l arate la Divan spre a'şĭ lua căḑuta certare, şi noĭ însă să nu îndrăznim cu pricinuirea ne alegéreĭ vitelor de prin obóre, a le da stolnicilor carne próstă şi slabă.

---

*) La tot momentul se vede neînţelegerea ce este între Divan şi nona poliţie! V. A. U.

5. Nimenĭ alt, orĭ-cine ar fi, afară dintre noĭ, să nu fie volnic a vinde carne cu ocaua prin politie, nicĭ prin têrg, nicĭ prin mahala, afară numaĭ de va avea cine-vaşĭ vre-un miel, saŭ râmător, orĭ óie, saŭ viţel, şi tăindu-l pentru trebuinţa caseĭ sale iĭ va prisosi dintr'însul şi va voi a da acel prisos orĭ la vre-o rudă orĭ la vre un vecin saŭ la vre un prieten al sĕŭ de pomană la lŏcuitoriĭ scăpătaţĭ, acela volnic este, şi nu are a fi poprit de nimenĭ, iar împotrivă dovedindu-se cine-va, cu vânḑare de carne, pe acela să'l arĕtăm la Dumnéluĭ biv vel Logofĕt Scarlat Grădişteanu, ca şi Dumnéluĭ să'l arĕte la Divan, spre a se pedepsi şi a i se lua şi vitele *controbont.*

6. Carnea râmătorilor să o vindem după preţul ce atuncĭ se va politefsi vênḑarea râmătorilor, şi afară de noĭ aŭ a vinde orĭ-ce fel de carne şi acele treĭ scaune sciute ale cinstitelor consulaturĭ, ale cărora scaune numele să se facă sciute atât nouă cât şi Agieĭ, ca maĭ mult găsindu-se, prin scirea consulaturilor să se rădice de Dumnéluĭ vel Aga.

7. Orĭ-cine va vrea şi va avea trebuinţă de viţeĭ în vreme de iarnă, să nu ne facă nouă zor, ca şi ne avênd să dăm, saŭ şi de vom avea să se învoiască cu noĭ prin bună tocmélă şi plătind preţul să se şi ea

8. Să ni se facă cărţile Divanuluĭ la şépte-spre-ḑece judeţe ce vom cere, ca să strîngem vite pentru trebuinţa politieĭ cu riza-pazar şi cu bună tocmélă şi să fim scutiţĭ de erbărit pe acele vite, după cum am fost şi în aniĭ trecuţĭ, si fênul ce vom face pentru ernatic acelor vite, să nu ni se supere, să nu ni se iee de beilic.

9. Plata oerituluĭ să ni se urmeze a o respunde din ḑiua sfântuluĭ Dimitrie, adică din luna de la Octombrie 26 după vechiul obiceiŭ, iar nu maĭ de timpuriŭ.

10. Suhaturile ce le avem pentru vitele nóstre cele de trebuinţa politieĭ coprinse de noĭ de atâta vreme, care le-am avut în trecuţiĭ anĭ, să le avem şi de acum înainte, învoindu-ne cu stăpâniĭ moşiilor, şi dând preţul care vor da şi alţĭ muşteriĭ, să ne protimisim a le ţinea noĭ.

11. Vitele ce vom aduce spre junghere de trebuinţa politieĭ să le tăem de diminéţă, ca până în ḑiuă să curăţim şi să grijim împrejur scaunele spre a nu pricinui putóre.

12. Cojocariĭ ce obicĭnuesc de cumpĕră mieĭ cu cârdul pentru matrapazlâcul pieilor, şi carnea o vênd, uniĭ ca aceia să nu fie slobodĭ nicĭ a cumpăra cu cârdul, nicĭ a vinde, afară numaĭ câte unul mult doĭ pentru mâncare.

13. Oile ce se strîng de lăptarĭ cu cuvênt de tamazlâc, să nu fie slobodĭ aceĭ lăptarĭ a le tăia nicĭ în politie, nicĭ afară la zalhanale, ci să le ţie pentru tamazlâc după cum le scrie cărţile lor, iar dovedindu-se că le taie, să se pedepséscă, căcĭ din pricina lor se pricinuesce scumpĕtatea oilor.

14. Trébă cu noĭ, nicĭ Poliţia, nicĭ Agia, nicĭ alţĭ maĭ micĭ zabiţĭ să nu

aibă, ci greşalele nóstre să le judece stăpânul nostru Dumnéluĭ biv vel Logofĕt Scarlat Grădişteanu.

15. Matrapaziĭ, giambaşiĭ, precupeţiĭ, să fie popriţĭ a cumpĕra vite şi a le precupi.

16. Nicĭ unul din rufetul nostru să nu se facă tovarăş cu sudiţĭ de la acele treĭ scaune ale cinstitelor consulaturĭ, nicĭ slugile nóstre să nu fugă, a merge să slujéscă la aceia, iar pe orĭ-care dintre noĭ îĭ vom vedea urmând împotrivă, să'l arĕtăm, ca să se pedepséscă, cum asemenea nimenĭ alt afară din noĭ i din cele treĭ scaune ale consulaturilor să nu fie volnic a face vêndare de carne, şi spre încredinţare am iscălit.

17, Iar luându-ni-se scaunele din mânĭ, maĭ înainte de sorocul de un an, să ni se plătóscă paguba, după catastihul de socotélă ce vom arĕta în frica luĭ Dumnedeŭ.

Eŭ Penciu adeverez, eŭ Dinu adeverez, eŭ Dumitru Totete adeverez, eŭ Stoica adeverez, eŭ Sandu adeverez, eŭ Constantin Grecu adeverez, eŭ Ştefan adeverez, eŭ Ioniţă adeverez, eŭ Stoian Sîrbu adeverez, eŭ Ilie adeverez, eŭ Marin adeverez, eŭ Stoian Taĭfas adeverez, eŭ Stănica adeverez, eŭ Vişan adeverez, eŭ Miu adeverez, eŭ Ion Boşorea adeverez, eŭ Ion Gogan adeverez eŭ Dragomir adeverez, eŭ Mincul adeverez, eŭ Nicolae adeverez, eŭ Măican adeverez, eŭ Gheorghe adeverez, eŭ Tănase adeverez, eŭ Ioniţă adeverez, eŭ Stan adeverez, eŭ Ioniţă al Drăgóeĭ adeverez.

Cond. LXV, fila 63.

Anexa No. 149. *De la Agie.*

Cu cinste însciinţăm slăvitul Divan, că vĕdênd lipsa ce este de pâne în politie, am intrat în perierghie şi chiamând înaintea mea pe i-naful brutarilor şi făcêndu-le cercetare pentru acésta cu démăruntul, 'mi-aŭ arĕtat, că eĭ fiind însărcinaţĭ cu facerea pesmetuluĭ, ce este trebuinţa oştirilor împĕrătescĭ, nu le remâne vreme a scóte pâne cât face trebuinţa de a ajunge politieĭ cu îndestulare, dicênd că la acéstă vreme urméză ca să se împreune atât brésla jimblarilor cât şi a simigiilor, spre a fi tot o bréslă cu a brutarilor.

Fiind maĭ multe furnurĭ de simigiĭ şi jimblăriĭ de cât cele de brutăriĭ, şi aşa între eĭ să'şi deosibéscă câte furnurĭ póte să fie pentru scosul pâneĭ şi câte pentru jimblă, ca şi pâinea să se scóţă cu îndestulare bună şi maĭ curată pentru hrana noroduluĭ, cum şi trebuinciosul pesmet, care arĕtare a lor fiind după cuviinţă, am cinstea ca să o fac sciută slăvituluĭ Divan ca fiind primită fără zăbavă, să mi-se poruncéscă a se pune în lucrare, pentru că împreunându-se aceste isnafurĭ şi făcêndu-se unul, daŭ făgăduială brutariĭ că vor scóte pânea maĭ bună, albă şi maĭ eftină, saŭ cum maĭ bine se va socoti de către slăvitul Divan. — 1810, Octombre 7.

Vel Agă.

Cod. LXVII, 403—409.

Anexa No. 150. *De la întâiul Divan.*

Cinstite Dumnéta vel Agă, am vĕḑut arĕtarea ce facĭ printr'acéstă anafora de orânduiala ce aĭ găsit cu cale a se urma de acum înainte între aceste din dos arĕtate isnafurĭ, adică brutariĭ şi jimblariĭ, care fiind în *responsabilitaua* Dumitale, primită este şi Divanuluĭ şi poruncesce să o şi puĭ Dumnéta în faptă, ca întocmaĭ să se urmeze.— 1810, Octombre 28.

Anexa No. 151.

Cinstite Dumnéta vel Agă, Divanul s'aŭ însciinţat atât prin auḑire, cât şi prin vedere, că pânea şi jimbla ce o scot brutariĭ şi jimblariĭ, după ce este lipsă, apoĭ este şi maĭ próstă decât proba ce sunt îndatoraţĭ a scóte şi către acéstă uniĭ din lŏcuitoriĭ politieĭ se jăluesc că nu pot cumpĕra tot pâne câte o oca, de aceea poruncesce Dumitale Divanul, ca îndată după primirea acestuĭ pitac, să daĭ straşnică poruncă, atât brutarilor, cât şi jimblarilor, îndatorindu-ĭ întâiŭ să scóţă pânea şi jimbla întocmaĭ după proba ce sunt legaţĭ şi dramurile deplin, iar nu lipsă, căcĭ împotrivă urmând, se vor pedepsi cu străşnicie şi către acésta să le daĭ porunca, ca brutariĭ de amêndouă probele de pâne adică şi din cea din şéĭ-spre zece parale ocaua şi din cea de câte opt, să scóţă şi pâne de câte o jumĕtate oca de câte opt şi de câte patru parale, ca să fie spre înlesnirea săracilor, precum asemenea şi jimblariĭ să scóţă jimblă şi de câte jumătate oca, adică de câte nouă parale; aşişderea să se poruncéscă şi simigiilor a scóte covrigĭ şi simiţĭ întocmaĭ după preţul ce este hotărât, adică dramurĭ ḑece la o para de covrigĭ şi cincĭ-spre ḑece dramurĭ la o para de simit şi în scurt pâne şi jimbă să fie cu îmbelşugare în politie, întocmaĭ după preţul şi proba ce este hotărâtă.—1811, Martie 18.

Cond LXV, fila 61.

Anexa No. 152. *De la întâiul Divan, către cinstitul Comitet al Poliţieĭ.*

Din ordinea vice-presidentuluĭ, Divanul vestesce poliţieĭ nartul carneĭ şi al pâneĭ. «Avem cinste a face arĕtare, că nartul cărneĭ, să se vênḑă peste tot anul, ocaua de vacă po parale 12, cea de óie ocaua parale 14; iar nartul pâneĭ este: ocaua po parale 16 i jimbla po parale 18 şi pânea cea de *zasit (?)* po parale 8, iar covrigiĭ 10 dramurĭ la o para şi semit 15 dramurĭ la o para; care acest nart al pâneĭ, are să se urmeze până la sfârşitul acesteĭ lunĭ Maĭ, iar la luna luĭ Iulie vĕḑêndu-se preţul grâuluĭ, se va face cişniŭ, şi se va da nartul ce se va cuveni. Iar vênḑarea pentru cele-l-alte lucrurĭ de mâncare, cum se urméză acum. *Cu tóte că s'aŭ trămis şi la Excelenţa Sa vice-president al Divanuluĭ*, dar iată să trămite asemenea nart şi la cinstitul Comitet al Poliţieĭ. —1811, Maĭ 2.

Cod. LXVI; fila 91 verso.

Anexa No. 153. *De la Sfetnic executorul Divanuluĭ.*

Că aŭ cumpĕrat treĭ pânĭ din oraşul Bucurescilor po parale 16, şi cântărindule aŭ eşit numaĭ două funturĭ, iar nu o vinde după nartul ce l'aŭ pus comitetul poliţieĭ. —1811, Martie 6.

Cond. LXIII, fila 38. verso.

Anexa No. 154. *De la întâiul Divan.*

Cinstite Dumnéta vel Agă, fiind-că s'aŭ găsit un obraz care se însărcinéză a face şi a scóte pâne spre vênḑare pentru hrana politieĭ Bucurescilor, până la viitorul August în 15, însă pâne numaĭ de o mână albă, curată şi cóptă bine cu preţ câte parale şese-spre-ḑece ocaua; De aceea poruncesce Dumitale Divanul, ca în tot semptul Agieĭ să o publicarisiţĭ acésta făr'de zăbavă, ca să se facă tuturor sciută şi mult până în douĕ ḑile să arĕţĭ Divanuluĭ, de se găsesce alt cine-va a se însărcina cu facerea spre vênḑare în politie acestuĭ fel de pâne până la maĭ sus numitul soroc, cu preţ maĭ jos de cât şese-spreḑece parale ocaua.—1811, Martie 30.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihaiŭ Manul, vel Vistier.

Asemenea pitac s'aŭ făcut şi către Spătărie.

Cod. LIV, fila 62.

Anexa No. 155. *Pitac la Dumnéluĭ Aga, pentru seul próspăt de la măcelarĭ.*

Cinstit Dumnéta frate Epistatule al Agieĭ, fiind-că în hotărîrea Domnéscă ce aŭ măcelariĭ politieĭ, se coprinde numaĭ preţul vînḑăriĭ cărnurilor, câte cât să se urmeze aicĭ în politie, iară pentru preţul seuluĭ celuĭ próspĕt cât scot din vitele ce le taie pe la scaune nepomenindu-se nimic, aŭ ajuns de fac o mare catahrisis, vînḑêndu-l po parale 24 ocaua, care acésta după preţul vitelor cu care s'aŭ cumpĕrat şi se cumpĕră într'acest an, cunoscêndu-se o nesăţiósă lăcomie a măcelarilor, porunceşce Divanul şi hotăresce, ca ocaua acestuĭ próspĕt seŭ să se vîndă de acum înainte po parale patru-spre-ḑece şi într'acestaş chip să daĭ Dumnéta poruncă măcelarilor, ca se urmeze cu vînḑarea, căcĭ de vor îndrăzni a face împotrivă urmare, se vor pedepsi.—1807, Octombre 23.

Cod. LIV, fila 108.

Anexa No. 156.

De la întâiul Divan şi Comitet către vel Aga, să nu îngăduiască pe lumînărarĭ a vinde lumînările de céră albă peste nartul hotărît de câte talerĭ 7 şi jumĕtate ocaua, căcĭ dovedindu-se şi după acéstă poruncă, că aŭ urmat împotrivă, prăvălia aceluia se va pecetlui.—1809, Dechembrie 2.

Cod. LVI. fila 94, verso.

Anexa No. 157. *De la întâiul Divan şi Comitet către vel Aga.*

La 6 Noembre 1809, se scrie, să oprésca pe lumînărarĭ de a face lumînărĭ din seŭ amestecat cu felurimĭ de murdalîcurĭ, carĭ pricinuesc o nesuferită putóre, ci să le facă din seŭ bun şi curat, sub pedépsă de a se da iama tótă marfa din prăvălia celuĭ care se va abate de la acésta.

Cod. LVI, fila 89 verso.

Anexa No. 158. *Pitac pentru pâne şi pentru cavafiĭ.*

Cinstit Dumnéta frate vel Vornice Barbule Văcărescu, fiind-că Dumnéluĭ Epistatul Agieĭ împreună cu Dumnéluĭ Serdar Polizul şi cu Dumnéluĭ Serdar Nicolae s'aŭ orânduit prin Pitacul Divanuluĭ, ca să facă chibzuire, atât pentru preţul pâneĭ, făcênd cişniŭ de faţă cu brutariĭ politieĭ, cât şi pentru marfa de căvăfie, cu ce preţ să se vînḑă fieş-care felurime de încălţăminte? poftim dară şi pe Dumnéta a fi împreună la acésta, ca să faceţĭ cuviinciósă chibzuire asupra acestor douĕ madele, ce s'aŭ ḑis maĭ sus, şi fără de zăbavă să arĕtaţĭ Divanuluĭ în scris prin Zapciul Vĕtaf za Divan.—1807, Octombre 23.

Cod. LIV, fila 106.

Anexa No. 159

In 24 Octombrie 1808, întâiul Divan porunceşce Vorniculuĭ Obştirilor, luĭ biv vel Serdar Nicola şi Epistatuluĭ Agieĭ, să adune pe toţĭ lumânărariĭ politieĭ, să facă chibzuire: cât se cuvine a plăti eĭ secĭ ce vor lua de la neguţătorĭ? asemenea să chibzuiţĭ şi câtă cheltuială le curge lor la facerea de una oca lumînărĭ, precum şi ce câştig se cuvine a li se lăsa şi lor?

Cod. LVI. Fila 40.

Anexa No. 160. *Porunca ce s'aŭ făcut la acéstă anafora a Visterieĭ.*

Dumnéta frate vel Vistier, aŭ vĕḑut Divanul arĕtarea ce face Dumnéluĭ printr'acéstă anafora, ci fiind-că după doveḑile ce sunt, se găsesce mierea acésta dată cu adevĕrat de către acest neguţător, prin poruncă, în trebuinţele de atuncĭ ale ţĕriĭ, cu dreptate le este cererea, pentru care şi poruncesce Divanu să li să plătéscă acest drept al lor, preţul însă al plăţiĭ să fie după nartul miereĭ ce era următor şi curgĕtor într'acea vreme, iară baniĭ aceluĭ preţ să i-se dee de acolo de unde adică se plătesce şi ce-l-alte datoriĭ ale ţĕriĭ. — 1807, Decembrie 14.

Manolache Creţulescu, Ştefan Văcărescu, Jsaac Ralet, Costandin Creţulescu, Constandin Bălăceanu.

Cod. LIV, fila 200.

Anexa No. 161. *Către cinstitul Divan al principatuluĭ Valahieĭ.*

De la Visteria cea mare a acestuĭ principat

Şase neguţătorĭ mierarĭ din Bucurescĭ, prin jalba ce aŭ dat către cinstitul Divan arétă, că în anul trecut cu porunca Visterieĭ aŭ dat ocă miere 1465, din care ocă 18064, în douĕ Berbeniţe le-aŭ făcut teslim la Visterie, iară ocă $128^1/_2$ aŭ dat la Pitar Gheorghe, ce era grămătic la Isprăvnicia de Curte, care miere, cu tóte că în multe rîndurĭ aŭ cerut de a li se plăti, dară nu li s'aŭ dat până acum nicĭ un ban, şi cer acum a li se plăti, a cărora jalbă orânduindu-se la Visterie spre cercetare, am adus înaintea nóstră pe Pitaru Gheorghe, şi întrebându-l pentru mierea acésta, aŭ arĕtat că în anul trecut, orânduit fiind dela Visterie, ca să priméscă dela starostea za neguţătorĭ 1500 ocă miere, spre a se da tainaturĭ la turcĭ, aŭ şi primit ocă miere $1278^1/_2$ dară dintr'acéstă miere cu pitacile Visterieĭ aŭ dat tainaturĭ la turcĭ ocă 1000 şi cerêndu-ĭ să ne arĕte acele pitace, aŭ arĕtat treĭ pitace de ocă 1000, însă un pitac prin care i se poruncesce să dee la..... ocă 500, altul iarăşĭ la ocă 200, şi alt pitac de 300 ocă să dee la Spaiul luĭ Kiosi Efendi, iară cea-l-altă miere până la suma de ocă 12787 ce aŭ primit, aŭ arĕtat că după venirea Armieĭ în Bucurescĭ, iarăş cu porunca Visterieĭ aŭ dat-o neguţătorilor

ce o dedese înapoĭ, iar ocă 1864 în două berbenițe, ce arată că aŭ dat'o la Visterie, întrebând pe slugerul Mănăilă, ne arată, că cu porunca Visterieĭ s'aŭ luat şi acéstă miere maĭ înainte până a nu se face orânduelile 1500 ocă, şi s'aŭ dat ramazanie, însă o berbeniță la Divan Efendisi, şi alta luĭ Baş-beşlégă, şi fiind-că se dovedesce, că neguțătoriĭ aŭ dat acéstă miere, care cu poruncile Visterieĭ s'aŭ şi împărțit la locurile de maĭ sus arĕtate, dreptate aŭ neguțătoriĭ aşĭ cere baniĭ pe ocă miere 1186 ce aŭ dat, şi ca o miere ce s'aŭ luat şi s'aŭ dat în trebuințele țĕriĭ ce era atuncĭ, să bine-voiască cinstitul Divan a chibzui de unde şi din ce banĭ să li să plătéscă? ca să nu rĕmâe neguțătoriĭ păgubaşĭ, cum şi câte parale să li să plătéscă ocaua?—1807, Decembrie 8.
Dumitrache Varlaam, vel Vistier.

Cod. LIV, fila 199.

Anexa No. 162

Cât este de sĕlbatic lucru a privi cine-vaşĭ la cel lipsit şi flămând, şi avênd mijloc a'l mângâia cu hrană, să-'l trécă cu vederea, cât este iarăşĭ de dorit celuĭ ce flămânḑesce a dobândi acest fel de mângâere şi cât este firesce tuturor scârbit a pătimi cine-vaşĭ de către altul ceea-ce luĭ nu-'ĭ place. Aşa dar şi într'acéstă vreme de lipsă şi fómete întru care (după pliroforia ce are Divanul) ceĭ maĭ mulțĭ dintre lŏcuitorĭ se află pătimind şi chinuindu-se, ne avênd nicĭ de însişĭ eĭ agonisită hrană, nicĭ a cumpĕra negăsind, din pricina unora şi altora, carĭ din vreme aŭ cumpĕrat îndestulată sumă de zaherele şi le țin tăinuite, séŭ nu voiesc a le vinde, fiind vreme cu pîrlej ca să o pótă vinde celor lipsițĭ şi flămânḑĭ cu orĭ-cât preț vor voi, óre câtă întristare aŭ inimile acelor ticăloşĭ lipsițĭ, carĭ din ḑi în ḑi îşĭ aştéptă periciunea de fómete şi câte blăsteme ale noroduluĭ se grămădesc necontenit asupra acelor tăinuitorĭ aĭ bucatelor, carĭ după ce (precum ḑice unul dintre sfințiĭ părințĭ) sunt blăstemațĭ de norod, apoĭ sunt şi vrăjmaşĭ, nu numaĭ aĭ omenireĭ, ci şi chiar aĭ înşile lor, făcênd eĭ altora ceea-ce lor nu le este plăcut a le face alțiĭ. Acéstă dar întêmplare şi urmare chibzuind-o Divanul după datoria îngrijireĭ ce are pentru norodul ce se află subt ocârmuirea sa şi găsind'o vătămătóre trupesce şi sufletesce, trupesce însă către ceĭ lipsițĭ de hrana viețiĭ, iar sufletesce către aceĭ tăinuitorĭ de hrana obşteĭ; poruncesce Dumntre ispravnicilor aĭ acestuĭ județ, ca să orânduițĭ fără zăbavă a se ceti acéstă publicație prin tóte satele județuluĭ, întru auḑul tuturor lŏcuitorilor, ca să le fie sciut, că orĭ care din eĭ va avea lipsă de bucate pentru hrana vierțiĭ luĭ şi va sci pe alt cine-vaşĭ (fie măcar orĭ cine şi de orĭ-ce tréptă), că are bucate de prisos peste trebuința caseĭ sale până la bucatele cele nouĕ şi peste trebuinciósa semînță, are voie de la Divan fieş-care să mérgă la cel ce va avea prisos de bucate şi să ceară a-ĭ vinde şi luĭ pentru trebuinciósa hrana sa, însă ocaua de malaĭ de meiŭ po parale 5, iar nemăcinat po parale 4; ocaua de meiŭ de porumb po parale 7, iar de grăunţe po parale şase şi care dintre ceĭ ce aŭ prisos de bucate nu vor să vînḑă celuĭ lipsit cu preţul ce s'aŭ ḑis maĭ sus, acel pătimaş să vie să arĕte Dumnévóstră şi îndată, pe deoparte să faceţĭ zapt tóte bucatele aceluĭ nesupus, iar pe de altă parte numaĭ de cât să însciinţaţĭ Divanuluĭ, ca să i iee fără de plată, ca unuĭ vrăjmaşĭ al omenireĭ tóte acele bucate şi să se dea celor lipsiţĭ. Şi de primirea şi punerea în lucrare a acesteĭ poruncĭ, să aibă Divanul rĕspuns al Dumnéluĭ în scris. Către acésta se maĭ poruncesce Dumnévóstră că de se va întêmpla trebuinţă după plângerea vre-unuĭ din ceĭ lipsiţĭ lŏcuitorĭ a se face cercetare pentru suma zahereleĭ ce va avea vre-unul din ceĭ ce o tăinuesc, bez zaheréua, pentru trebuinţa magaziilor a împĕrătescilor oştirĭ, să îngrijiţĭ şi înşivă şi zapciilor să le daţĭ straşnice poruncĭ a nu îndrăsni cumvaşĭ, după rĕŭ năravul lor, a părtini vre-unuĭ din stăpâniĭ zahereleĭ şi a tăinui zahereaua, luând mită, căcĭ pentru acésta are a face Divanul cercetărĭ pe sub cumpĕt şi de se va dovedi una ca acésta, aceĭ zapciĭ se vor pedepsi cu străşnicie şi Dumnévóstră veţĭ fi orînduiţĭ la grea rĕspundere.— 1811, Februarie 5.

NB. Asemenea poruncĭ s'aŭ făcut şi de la Visterie, coprinḑĕtóre că grâul nemăcinat să se vînḑă ocaua po parale nouĕ, iar făina po parale ḑece.—1811 Februarie 14.

Cod. LXVI, fila 58.

Anexa No. 163. *De la Divan.*

Pentru un gând bun ce are stăpânirea, ca să facă o bună orînduială pentru întâmpinarea lipseĭ de bucate, ce este atât afară printre lŏcuitoriĭ judeţelor şi nu maĭ puţin şi aicĭ în politia Bucurescilor şi este de trebuinţă ca să scie câtă sumă de zaherea se află în ţéră şi prin ce locurĭ? că orânduiala pentru întâmpinarea lipseĭ o va face stăpânirea cu bună chibzuire, ca nicĭ lŏcuitoriĭ ceĭ lipsiţĭ de bucate să nu pătiméscă fómete, nicĭ aceia cărora le-aŭ blagoslovit Dumneḑeŭ cum ca să nu li se facă pagubă; drept aceea, pe de-o-parte cere stăpânirea de la fieş-care lŏcuitor carele are bucate, de bună voie cine? câtă sumă are? de ce felurime? în ce loc, sat şi judeţ? iar pe de alta orânduesce ómenĭ cercetătorĭ printr'ascuns, ca să cerceteze, să afle şi să arĕte stăpânireĭ cine sunt de are bucate? în ce felurime? şi câtă sumă? Lŏcuitoriĭ ce vor arĕta de bună voia lor bucatele ce le aŭ, nu vor pătimi nicĭ o pagubă la dreptul lor avut, după făgăduiala ce printr'acésta dă Divanul, iar ceĭ ce se vor dovedi că aŭ tăinuit bucatele lor, aceia socotindu-se ca nisce ómenĭ netrebnicĭ la împreună vieţuire, rĕĭ, fără iubire de omenire şi fără credinţă la stăpânire, să scie hotărît, că pentru pedépsă vor fi cu totul lipsiţĭ de acele bucate ale lor, măcar de ar avea cea maĭ mare trebuinţă de dênsele ; drept aceea, poruncim Dumnévóstră, că primind acéstă poruncă, să'ĭ publicarisiţĭ coprinderea în tot ţinutul judeţuluĭ, orânduitul pe de alta să facă catagrafie bucatelor, după arĕtarea acelora ce vor avea, îngrijind ca să facă fără zăbavă şi cu scumpĕtate, încredinţând Dumnévóstră atât pe lŏcuitorĭ, cât şi pe înşivĕ, că negreşit se face catagrafie şi pe ascuns, şi de aceea nu trebue să tăinuiască nimenea, că cel ce va tăinui se va pedepsi negreşit cu pedépsă ce maĭ sus' s'aŭ arĕtat, iar părtaşiĭ la ascundere, cu osânda ce li se cuvine; acéstă catagrafie să o socotiţĭ drept prubă la care trebue să puneţĭ mare silinţă şi să o proftaxiţĭ cât maĭ în grabă, fiind căcĭ se cere fără prelungire de către ceĭ maĭ marĭ stăpânitorĭ.—1811, Martie 25.

Cod. LXV, fila 65.

Anexa No. 164

I-ul Divan scrie luĭ Comnino, la 21 Decembre 1811, că la 18 Septembre aŭ primit Divanul predlojenie de la Excelenţa Sa proin viţ prezident Gheneral maior şi Cavaler Steter, că s'a însciinţat că prin judeţe este mare scumpĕtate la tóte lucrurile mâncăreĭ şi la bĕuturĭ, maĭ mult de cât în Bucurescĭ, şi poruncesce Excelenţa Sa, să se pue narturĭ şi pe acolo în fie-ce lună, de ispravnic, la tóte lucrurile de mâncare şi bĕutură. Divanul rĕspunde, că cârciumile sunt cele maĭ multe boerescĭ şi mŏnastirescĭ şi decĭ dacă se va pune nart la vin şi rachiŭ «se póte socoti ce zăticnire se pricinuesce la obiceiul vechiŭ al pămêntuluĭ, fiind un lucru neobicĭnuit, de a se pune narturĭ la bĕuturĭ şi la ale mâncăriĭ pe afară prin judeţe, bez politia Bucurescilor şi oraş Craioveĭ. Asemenea şi pentru zaherele, fiind-că oborul têrguluĭ de afară de aicĭ cât şi alte tîrgurĭ de prin judeţe sunt slobode, făr de nart, de fac lŏcuitoriĭ vênḑerĭ precum se pot învoi cu cumpĕrătoriĭ şi cu acest mijloc sunt îndrumaţĭ lŏcuitoriĭ a alerga cu bucurie, ca să'şĭ facă alişveriş şi tot-déuna nu este lipsă de cele trebuincióse. Când dar se va pune nart la acest fel de lucrurĭ, atuncĭ negreşit urméză a se *îndărătna* lŏcuitoriĭ şi a nu scóte de faţă lucrurĭ de ale mâncăreĭ, şi bĕuturĭ ce vor avea de vênḑare şi aşa norodul va avea lipsă de cele trebuincióse.

Divanul cere să rĕmână lucrurile în statuquo în judeţe, adecă să nu se pună narturĭ.—1811, Decembrie 21.

Cod. LXVI, fila 176 v.

Anexa No. 165. *Către gheneral Repnischi.*

Cu cinste a primit Divanul predlojenia Excelenţeĭ Tale, din 24 April, sub No. 1185, împreună şi cu un contract ce s'a trimis Excelenţeĭ Tale de la Dumnéluĭ comandantul ot Focşanĭ, pentru vînḑarea cărneĭ că s'a însărcinat un Medelnicer Asanache Dan i Hristul Manoil şi Gheorghe Nicolau, ca să vînḑă carne pe tot anul acesta în Focşaniĭ aceştiĭ ţĕrĭ, pentru care cerĭ Excelenţa Ta aşĭ trimite pliroforie întâiŭ de s'a făcut cunoscut acest contract Divanuluĭ, şi al doilea, întocméla şarturilor ce se urméză în ţéra acéstа; sciut facem Excelenţeĭ Tale, că acest contract nu este făcut prin scirea Divanuluĭ, fiind că după jalba ce a dat către Divan boerănaşiĭ şi toţĭ lŏcuitoriĭ din oraşul Focşanĭ cerênd ca să se dea cartea Divanuluĭ pe numele unuĭ neguţătoı pămîntean, ce s'aŭ găsit cu capital, ca să ţie scaune de carne în tótă scurgerea acestuĭ an şi să o vînḑă cu preţul ce se va urma şi în Focşaniĭ Moldoveĭ, după a căror jalbă scoţîndu-se copie, iată se trimite Excelenţeĭ Tale spre maĭ bună pliroforie, şi fiind-că după acéstă cerere a orăşenilor încă de la trecutul Februarie s'a dat copie din partea Divanuluĭ pe chipul aceluĭ neguţător cerut de eĭ, carele după jalba ce a trimes acum arată, că a intrat în cheltuială mare cumpĕrând sumă de vite şi alte gătirĭ pentru trebuinţa scaunelor, nu are a maĭ fi alt contract, ci urméză ca acel cerut de orăşenĭ anume Gheorghe Sîrbul casap, căruia i s'a dat şi cartea Divanuluĭ, să vînḑă carne în tótă cuprinderea acestuĭ oraş cu preţul ce se va urma vînḑarea şi la Focşaniĭ Moldoveĭ, pentru care nu lipsim cu cinste a arĕta Excelenţeĭ Tale şi iată că se trimise înapoĭ şĭ contractul ce a trimes Excelenţeĭ Tale Dumnéluĭ comandantul de la Focşanĭ. — 1812, Maĭ 4.

Cod. LXVI, fila 215.

Anexa No. 166. *Către Excelenţa Sa gheneral Şteter.*

Cu cinste am primit predlojenia Excelenţeĭ Tale, de la 12 ale acesteĭ următóre lunĭ sub No. 3260, prin care ni se arată pentru vînḑarea pâneĭ i alte trebuincĭóse ale mâncăreĭ, cum şi bĕutura, că nu se păzesce nartul, nicĭ că sunt cumpenile şi mĕsurile drepte şi că să îndatorim pe Dumnéluĭ vel Agă i pe Dumnéluĭ vel Spătar, ca să cerceteze cumpenile şi mĕsurile şi să pue în orânduială a fi adevĕrate şi drepte, puind şi peceţile Dumnélor la fieş-care să le dea vînḑĕtorilor, ca cu acele să vînḑă; ci fiind-că acéstă trébă este a Dumnéluĭ vel Agă, iar nu şi a Dumnéluĭ vel Spătaruluĭ, de aceea Divanul a dat poruncă către Dumnéluĭ vel Agă, ca Dumnéluĭ se pue în lucrare întocmaĭ după predlojenia Excelenţeĭ Tale, să se privigheze de a se urma şi a se păzi, iar care nu vor vrea a vinde cu acele mĕsurĭ şi cumpene pecetluite, pe ceĭ vinovaţĭ să-ĭ supue ştrĕfuluĭ cu darea de banĭ, iar pe ceĭ ce nu vor avea stare să-ĭ pedepséscă cu falanga; şi de urmarea ce am făcut arĕtăm Excelenţeĭ Tale. — 1811, Maĭ 16.

Cod. LXVI, fila 96 v.

Anexa No. 167. *De la Divan.*

Fiind-că s'a însciinţat Divanul de primejdia ce s'a întâmplat în hanu luĭ Şerban-Vodă, din pricina ziduluĭ ce s'a surpat dintr'o parte de loc a hanuluĭ iată într'adins şi poruncesce Dumitale Maimar-başa, că îndată ce veĭ primi acest pitac, să te scolĭ însuţĭ şi să te ducĭ la maĭ sus numitul han, unde să facĭ perierghie cu amănuntu ziduluĭ ce a rĕmas lângă cel căḑut, şi de veĭ vedea că este smintit şi acela, după cum urméză a fi, după ce a căḑut zidul cel de alăturea, nefiind legat unul cu altul, să areţĭ celor ce lŏcuesc în cele de aprópe odăĭ de acolo, ca să se mute într'altă parte spre a nu se primejdui şi eĭ, şi apoĭ să încunjurĭ cu vederea tot zidul hanuluĭ, făcĕnd asemenea perierghie de este unde-vaşĭ smintit şi de are primejdie, după acésta să âmbli şi pe la tóte cele-l-alte hanurĭ şi case de prin têrg vechĭ şi nouĭ şi să facĭ asemenea perierghie, şi apoĭ în hanu luĭ Şerban Vodă, de veĭ cunósce vre o bina smintită şi cu primejdie de căḑut, cât şi prin cele-l-alte hanurĭ şi case, fără de a face cel maĭ puţin hatâr stăpânuluĭ aceleĭ bina, să arĕţĭ Divanuluĭ, prin fóe anume, drept adevĕr; să sciĭ însă că după cercetarea ce veĭ face are Divanul a face osebită cercare, şi când se va dovedi că aĭ făcut cuĭ-vaşĭ vre un hatâr cât de puţin, atuncĭ fără de a ţi se da nicĭ într'un chip ascultare te veĭ pedepsi.— 1808, April 23.

Cod. LIV. fila 883.

Anexa No. 168

La 8 Octombre 1809, Maria Gămănóea se înfăţişéză la întâiul Divan în apel, că nu o lasă să-şĭ facă case în paiante, precum le a făcut maĭ mulţĭ din têrgoveţĭ chiar în mijlocul têrguluĭ, ca să se arĕte şi ea următóre *obstestiĭ hotărîrĭ*, pre cât îĭ va fi prin putinţă îşĭ va vinde din sculele din casă şi va face prăvălia cu catul de jos de zid, iar cel de sus nedându-ĭ mâna să-l facă de zid, să-l facă în paiante».

Divanul nu primesce argumentaţiunea, că şi alţiĭ aŭ făcut case în paiante prin têrg, dar din causă că Maria este sĕracă, Divanul hotăresce, să ajute pe Maria cu banĭ, ca să facă tot de zid şi catul al doilea al caseĭ. — 1809, Octombrie 8.

Cod. LX, fila 4.

Anexa No. 169. *Excelenţa Enghelgard.*

O jalbă a luĭ Poroinénu, pentru că Divanul nu-l îngăduesce a face binale pe locul ce l'a cumpărat de la mezat. — 1810, Septembrie 26.

Cod. LXIII, fila 17 v.

Anexa No. 170. *De la întâiul Divan și Comitet.*

De vreme ce jăluitorul Gheorghe Șalvaragiul nu cere să iasă cu strésina prăvăliei sale maĭ mult de cât streșinile celor-l-alte prăvăliĭ ce sunt tot într'acéstă linie, îțĭ poruncesce Divanul, ție maĭ mare-bașa, nicĭ o supărare saŭ poprélă jăluitoruluĭ să nu-ĭ facĭ, ci să fie slobod și el așĭ face și așĭ scóte strésina cât sunt și stréșinile celor-l'alte prăvăliĭ de la acea linie, căcĭ nizamul nu se numesce a fi una într'un fel și alta într'altul. — 1811, August 13.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu.

Cod. LXX, fila 161 v.

Anexa No. 171. *De la întâiul Divan și Comitet.*

Cu tóte că după arderea târguluĭ în lét 1804 s'a dat acea Domnéscă hotărîre pentru nizamul facereĭ binalelor și a piețelor ce cerea să rĕmâe slobode, dar fiindu-ne sciut și înșine nouă, că în adevĕr acel nizam nu s'a păzit fiind-că pe piscul de lângă cișméua din Șalvaragiĭ s'a făcut prăvăliile la loc încă maĭ cu temeiŭ din cât a fost maĭ înainte, precum asemenea și prăvăliile rachieriĭ din têrgul Cuculuĭ și în scurt la încheiarea linieĭ băcanilor din têrg nu s'a păzit hotărîtul nizam, făcêndu-se unele într'un cat și altele în două, nu este cu dreptate a se îndatora numaĭ jăluitórea de a fi următóre acestuĭ nizam, cu cât maĭ vêrtos că cu îngrădișul curțeĭ prăvăliilor nu se póte numi că face bina, în vreme ce locul curțiĭ rĕmâne tot slobod, pe care și prăvăliĭ ar putea să facă când ea ar cere, avênd pildă pe ceĭ ce și-aŭ făcut binale și pe chiar acele locurĭ ce a fost hotărîte a rĕmânea slobode. Drept aceea anaforaua acésta, a Dumnélor veliților Vornicĭ, fiind cu cale, o întăresce Divanul și hotăresce, să aibă voe jăluitórea Pităreasă Sanda așĭ îngrădi curtea prăvăliilor sale pe urma celor vechĭ bulumacĭ, de nu va avea pe vre-o unul din vecinĭ davagiŭ cu cuvînt de împresurare, dar davaua ce aduce jăluitórea printr'acéstă jalbă a sa osebit asupra . . . Petrache pentru acea scară ce aŭ făcut, Dumnévóstră veliților dvornicĭ, să cercetațĭ prin vedere la fața loculuĭ și orĭ să îndreptațĭ, saŭ să arĕtațĭ Divanuluĭ în scris. — 1811, Septembrie 12.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu, biv vel Medelnicer.

Cod. LXX, fila 198.

Anexa No. 172

La 8 Octombrie 1811, întâiul Divan și Comitet al Valahieĭ autoriză în contra nizamuluĭ dat de Constantin Ipsilant, la 1804 August, facerea unor prăvalióre pe locul reservat ca piaţă lângă sfântul Gheorghe-noŭ şi unde fuseseră prăvăliĭ şi a ars. Se calcă disposiţiunea luĭ Constantin Ipsilant, sub cuvînt că acéstă hotărîre a maĭ fost călcată în favórea Pităreseĭ Sanda, soţia reposatuluĭ Pitar George Predescu şi că dar este nedrept să se refuse unora ceea ce s'a acordat altora, maĭ ales că şi mônăstirea sfântul Gheorghe se păgubesce neluând venitul loculuĭ rĕmas liber. Atât dóră adauge întâiul Divan, că ceĭ 4 jăluitorĭ, carĭ cer dreptul de a rezidi nouĭ prăvăliĭ în pórta sfântuluĭ Gheorghe-noŭ, să dea «zapis la cancelarea Divanuluĭ, că făcêndu-şĭ prăvălióréle pe acel colţ de loc să nu se întindă a împresura câtuşĭ de puţin lumina podurilor ce sunt pe amêndouĕ părţile, adică cel ce merge la pórta mŏnăstireĭ sfîntuluĭ George-noŭ şi cel ce urméză pe lângă zidul numiteĭ mônăstirĭ spre foişorul de foc».

Cod. LXIX. pagina 68.

Anexa No. 173

Intêiul Divan şi Comitet la 5 Noembre 1811, încuviinţéză, după socotinţa jureconsultuluĭ Nestor cu apostolia la jalba luĭ Vasile Carabolea, ca acesta să aibă voie aşĭ face stréşină la prăvăliile sale, de-opotrivă cu streşinile prăvăliilor celor vecine, fiind-că casa apucase a fi gata înainte de nizamul dat pentru zidirĭ, opritor facereĭ de asemenea streşinĭ.

Cod. LXIX. pagina 123.

Anexa No. 174. *Către gheneralul Repnischi*

Cu cinste a primit Divanul predlojenia Excelenţeĭ Tale de la 30 ale trecutuluĭ Aprilie, sub No. 1396, împreună şi cu jalba ce a dat'o Excelenţeĭ Sale neguţătoriĭ braşovenĭ din Bucurescĭ, care lŏcuesc la pórta sfîntuluĭ Gheorghe noŭ asupra luĭ Ioniţă Dobrea şi Nicolae Popovicĭ, Ioniţă Radu şi Nicolae Stan tot de aci, pentru că aŭ început numiţiĭ a face prăvăliĭ pe un loc ce după primirea tutulor şi cu întărirea Domnuluĭ Ipsilant s'a fost lăsat pentru lărgimea uliţeĭ şi cum că în anul trecut s'a fost cercetat la faţa loculuĭ de Dumnéluĭ Vornicul Golescu şi găsindu-se strâmtorarea uliţeĭ, i-a oprit ca să nu maĭ facă maĭ sus numiţiĭ acea prăvălie, pentru care facêndu-se cercetare s'a dat pliroforie, că este adevĕrată arĕtarea lor şi de ce li s'a dat voie a o face acea prăvălie când a fost propriţĭ de Vornicul Golescu? la care cu cinste rĕspundem Excelenţeĭ Tale, că maĭ înainte până a nu se întêmpla focul ce a fost în lét 1804, când a ars tot têrgul, fusese prăvăliĭ prin multe rĕspântiĭ ale têrguluĭ, iar după ardere, la clădirea ce s'a făcut de iznóvă binalelor, a fost poruncit Măria Sa Domnul Ipsilant, atât pentru linia prăvăliilor têrguluĭ în ce chip să fie, i pentru câte-va rĕspântiĭ, care să rĕmâe pieţe slobode, făr de binale pe dênsele, adecă piață să fie la cişméua Şalvaragiĭ i altă piață în dreptul mŏnăstireĭ sfîntuluĭ Gheorghe, unde vînd femeile covrigĭ cum şi în têrgul Cucului pŏruncise Măria Sa să rĕmâe loc slobod făr dĕ binale pe dênsul şi maĭ vêrtos pe lîngă zidurile hanurilor celor marĭ; într'acea poruncă a Măriei Sale să nu se maĭ facă binale nicĭ cum, încă şi câte prăvăliĭ vor maĭ fi rĕmas ne arse lipite de zidurile hanurilor să se sfarme. Iar acel loc unde arată jăluitorul că fac aceĭ patru prăvăliĭ, veĭ sci Excelența Ta, că nu este una din piețele cele hotărîte ca să rĕmâe slobode, ci o limbă de loc între douĕ podurĭ, adecă între podul ce merge înăuntru în mônăstirea sfîntuluĭ Gheorghe şi între podul ce urméză pe lângă zidul hanuluĭ acestiĭ mônăstirĭ, spre foişorul de foc, pe care a avut sub coperemênt aceĭ patru inşĭ prăvălie cu patru tărăbĭ de se hrănea patru familiĭ de sĕracĭ şi maĭ vêrtos că acea poruncă chiar de Domnul Ipsilant s'a aneresit, fiind-că încă în ḑilele Măriei Sale s'aŭ făcut iară maĭ temeinice decât maĭ înainte prăvăliĭ, atât pe acilea, cât şi în têrgul Cuculuĭ şi nefiind cu cuviință . . . . a se porunci nu . . . . numaĭ la aceştĭ patru care sunt nisce sĕracĭ, după cercetarea ce a făcut Divanul. . . . . . care sunt atât la fața locului, prin Dumnélor velițiĭ Vornicĭ cât şi chiar înaintea Comitetuluĭ, după pilda ce s'a ḑis, însuşĭ a dat dreptate prin hotărîre a Divanuluĭ acelor patru ca să fie volnicĭ şi sloboḑĭ a le şi face acele prăvăliĭ de lemn cu patru tărăbĭ supt un coperiş prin chiar semnele locului unde aŭ fost, iar cercetarea ce ḑic aceştĭ jăluitorĭ că s'ar fi făcut în aparte, de Dumnéluĭ Vornicul Golescu, Divanuluĭ nu-ĭ este sciut şi după acele cercetărĭ şi hotărîrĭ făcênd şi noĭ teorie pricineĭ, găsindu-se şi dréptă acea hotărîre, li s'a dat asemenea voie. Dar aceştia ce aŭ supĕrat cu jalbă pe Excelența Ta, acum în potriva cercetărilor şi hotărîrilor Divanuluĭ, când o cere a se urma acea poruncă a Domnuluĭ Ipsilant, atuncĭ urméză ca maĭ întâiŭ să-şĭ sfărîme prăvăliile ce le aŭ împotriva aceĭ poruncĭ, lipite unele chiar şi de zidurile hanuluĭ mônăstireĭ sfîntul Gheorghe şi apoĭ să rĕmâe şi aceĭ 4 sĕracĭ lipsițĭ de prăvăliile lor şi de dreptatea ce aŭ. Iar a cere să se urmeze porunca numaĭ pentru aceĭ 4, spre a nu fi volnicĭ să-şĭ aibă prăvălia şi eĭ, adecă jăluitoriĭ să-şĭ aibă prăvăliile împotriva aceĭ poruncĭ, că nicĭ luĭ Dumneḑeŭ nicĭ Excelențeĭ Tale nu va fi suferit a se urma, cu atât maĭ vêrtos că aceştia carĭ aŭ supĕrat pe Excelența Ta cu jalbă nu sunt ceĭ adevĕrațĭ stăpânĭ aĭ prăvăliilor ci chiriaşĭ, carĭ pentru interes ce aŭ de la acel loc al acelor 4, căcĭ cât a fost slobod se obicĭnuiseră de punea chiar păturĭ şi alte lucrurĭ de ale negutătorieĭ lor pe dênsul, de acea nu sufere acum a se închide şi jalba lor fiind cu pârîre şi din pizmă, nu lipsim cu cinste a arĕta Excelențeĭ Tale, dreptatea ce aŭ aceĭ 4 ce fac acea prăvălie.— 1812, Maiŭ 6.

Cod. LXVI, file 216 v.—217.

Anexa No. 175

Către Slăvitul Divan de la Vornicia mare, anafora.

Mahalagiiĭ ot mahalaua Sfântu Gheorghe, prin jalba ce aŭ dat Slăvituluĭ Divan, care este orînduită în cercetarea nóstră, ḑice, că un preot, popa Ioniţă, avênd un loc înlăuntru în têrg, pe uliţa ce este în dosul Bărăţieĭ, s'aŭ apucat să facă prăvălie în paiante, pe carele l'aŭ întrebat de o face cu două caturĭ, le-aŭ rĕspuns, că numaĭ jos face, în urmă aŭ vĕḑut că aŭ înălţat părete în sus a o face cu două caturĭ, şi find-că din iangan ce s'aŭ întêmplat li s'aŭ pricinuit marĭ stîngerĭ şi uliţa este strîmtă, se rógă a se îndatora pârâtul preot, orĭ să le facă de zid în două caturĭ, saŭ de o face în paiant de lemne, să fie cu un cat; am mers însumĭ la faţa loculuĭ şi din cercetarea ce am făcut, jalba or este adevĕrată. Din ceĭ de alăture vecinĭ jăluitorĭ sunt patru, însă:

Anica văduva, Mihaiu Croitorul, Costache Cojocarul, Toncea Cupeţ, iar de peste uliţă treĭ, însă: Mihale Bălăcénu, Ioan Chiriţă, Teodosie Toma.

Are şi preotul câţĭ-va care voĭesc a face prăvălie în două caturĭ, din care doĭ aŭ locul sterp, alţiĭ sunt departe de la cişmea peste uliţă şi alţiĭ carĭ voĭesc a face asemenea; s'aŭ ḑis preotuluĭ să'şĭ facă binaua de zid fiind maĭ bun folos şi chiar pentru sineşĭ şi pentru mahalagiĭ; aŭ rĕspuns, că nu'ĭ dă mâna să o facă de zid; am îndatorat pe mahalagiĭ să'ĭ facă un ajutor preotuluĭ să'ĭ dea adecă talerĭ 1,000 făr de dobândă în soroc de un an şi aŭ primit, rĕmâind asupra luĭ chir Mihale Bălăceanu unul din jăluitorĭ a rĕspunde aceĭ banĭ cu amanet, iar preotul nicĭ cu acest chip nu va. Decĭ fiind-că este şi obştéscă anafora, cu hotărîre Domnéscă, din primejdiile foculuĭ ce s'aŭ întâmplat, a se face binale de zid, în têrg, iar nu de lemn, care măcar că nu s'aŭ păzit întocmaĭ, dar fiind şi uliţa strîmtă şi ajutat preotul cu aceĭ talerĭ 1,000 făr de dobândă într'un an, care banĭ de la închirierea prăvălieĭ pe doĭ anĭ póte să-ĭ scótă, pentru odihna vecinilor carĭ aŭ binale marĭ, a nu fi în pericolon, găsim cu cale, ca preotul de va voi să facă acéstă prăvălie în două caturĭ să o facă de zid, că este maĭ folosit, iar de nu va voi să o facă de zid, pentru pricinile ce sunt vĕḑute, ḑicem să o facă numaĭ într'un cat, fie şi de paiant. — 1812, Iulie 30.

vel Vornic.

Cod. LXXII, fila 193 verso.

Anexa No. 176

De la întâiul Divan către Dumnélor Ispravniciĭ ot sud Argeş.

S'aŭ vĕḑut înştiinţarea Dumnévóstră, ce aţĭ trimis către Divan, pentru îngustarea ce aŭ făcut uliţeĭ ceĭ marĭ de aci din oraş, uniĭ din prăvăliaşĭ, cu scóterea tărăbilor şi cu streşinile de pe de asupra, cum şi pentru împresurarea celor-l-alte uliţe, ce aŭ făcut unii alţiĭ din orăşenĭ; ci cât pentru acele tărăbĭ şi străşinĭ, ce s'aŭ scos în uliţa cea mare, unde este să se facă pod, poruncesce Divanul, să îndatoriţĭ Domnévóstră pre aceĭ prăvăliaşĭ a şi le ridica, iar de nu vor înţelege, să puneţĭ să le strice negreşit, ca să rĕmâe uliţa slobodă şi podul să se facă larg de 3 stânjenĭ Domnescĭ, ear pentru cele-l-alte uliţe să cercetaţĭ cât aŭ fost de largĭ maĭ înainte şi cine câtă împresurare de loc aŭ făcut? Şi într'acest chip făcênd fóie anume, să o trimeteţĭ la Divan, ca să se vadă şi veţĭ avea al douilea poruncă de urmare. — 1809, Februarie 23

Semnaţĭ: Dionisie Mitropolit, Constandin Buzeŭ, Manolache Banu, Constantin Vistier, Radu Golescu, Stefan Văcărescu, Isaac Ralet şi Barbu Văcărescu.

Cod. LVI, fila 58.

Anexa No. 177

Pitac la vel Spătar, că locuitoriĭ ce vin cu cherestele de vêndare la ḑilele oboruluĭ târguluĭ de afară, nu urméză să mérgă la obor, ca să'şĭ facă vênḑarea şi alişverişul, ci vin până la cişmea la capul poduluĭ Mogoşóeĭ, unde staŭ adăstând muşteriĭ până când o vênd şi intră apoĭ cu carele în politie pe podul Mogoşóeĭ, cu care acésta împotrivă urmare, nu numaĭ că poduluĭ i se pricinuesce mare stricăciune, ci şi zăticnire se dă la âmbletul noroduluĭ din îndesimea şi îmbulzimea carelor; de aceea se poruncesce, ca de acum înainte să nu maĭ sté acolo, ci să mérgă drept la obor, ca de acolo să cumpere ceĭ ce vor avé trebuinţă. — 1809, August 5.

Cod. LVI. fila 76 verso.

Anexa No. 178

La 20 Iunie 1809, Divanul ordonă mareluĭ Spătar, că din causa înmulţireĭ carelor cu lemne şi cu maldăr, ce vin pe tóte ḑilele pe podurile cele marĭ, se fac îmbulḑirĭ şi strâmtóre, să orînduiască un zapciu spătăresc, ca să găséscă numitul, locurĭ deschise virane aprópe de străjĭ maĭ încóce şi acolo să, mérgă fiesce-care a cumpĕra lemne şi maldăr.

Cod LVI. fila 74.

Anexa No. 179

Intâiul Comitet şi Divan scrie Spătaruluĭ, din noŭ, la 31 Noembrie 1811, să grăbéscă a alege în olarĭ 3—4 locurĭ de pieţe unde să fie obligate a trage carele ce vin cu proviziĭ de vîn̦are, că âmbând pe strade, din pricina lor nu pot âmbla butcile boerescĭ şi maĭ vêrtos ale Excelenţilor Sale Gheneralilor şi altor cinovnicĭ ostăşescĭ

Cod LXV. Fila 148 verso.

Anexa No. 180

De la întâiul Divan şi Comitet, către vel Spătar.

Să publice că, de acum înainte, ḑiua, în politie, care să nu maĭ intre, nicĭ încărcate, nicĭ secĭ, ci tóte să se popréscă pe la capul podurilor de către orînduiţiĭ căpitanĭ, până când va însera şi apoĭ séra să se slobódă în năuntru în politie. Acésta după porunca Excelenţeĭ Sale Gheneral de infanterie şi cavaler Miloradovicĭ, din *«pricina îmbulzeleĭ şi a calabalâculuĭ, care se află pe podurĭ, neputênd deosebite persóne a trece.*

Căpitanul de la cap poduluĭ Calicilor să facă a trage carele la locul cel deschis al Serdaruluĭ Polizul, iar carele de la marginea poduluĭ Mogoşóeĭ să tragă la locul Vorniculuĭ Brezoianu, lângă cişmea şi pe locul Dohtoruluĭ Constantin lângă Biserica Creţulesculuĭ şi la alt loc ce este lângă casa Stolniculuĭ Filipescu Carele de la capul Poduluĭ-de-afară să tragă la *«viraneaua»* din mahalaua Olarilor, ce este de la biserică înainte, lîngă un puţ i la locul Logofĕtuluĭ Havtiĭ şi la maidanul de lângă zidurile Dómneĭ Ancuţa, la carĭ maĭ sus numitele locurĭ se orînduescĭ Dumnéta câte un om al Spătărieĭ să stea acolo napristau, ca tóte carele ce vor intra pe fieş-care pod, nóptea să le tragă la orânduitul loc şi de acolo verĭ cine-va avea trebuinţă şi va merge de va cumpăra ceea ce-ĭ va trebui şi aşa luând carul cu aceea ce se va cumpĕra să' tragă la casa luĭ, iar de se va găsi pe pod vr'un car încărcat făr'de a fi cumpĕrătorul împreună cu el, acel car să se iae şi să se ducă la locul ce s'aŭ orânduit.

Aşişderea şi carele, ce vor veni de afară aicĭ, a stăpânilor, după ce şi acelea vor intr'a iarăşĭ nóptea la orânduitul loc, să nu fie slobode a pleca de acolo fără să fie om cu dênsele de la stăpânul lor, care să se îndatoreze ca iarăşĭ nóptea ducându-se la curtea stăpânuluĭ lor, nóptea să le şi scótă afară din politie. Şi în scurt care pe podurĭ ḑiua să nu se maĭ afle âmblând.— 1809 Noembre 4.

Un asemenea pitac s'aŭ făcut şi la vel Agă.

Cod. LXV fila 148 verso.

Adaos la Anaxa 39. IX. pag. 587.

Către prea slăvitul Divan şi Comitet. De la ispravnicatul Teleorman.

Orăşaniĭ ce locuesc pe vale în oraşul Roşĭ-de-vede sud. Teleorman dând jalbă slăvituluĭ Divan, că de vre-o câţĭ-va anĭ apa Vedeĭ mutându-şĭ curgerile prin oraş, nu numaĭ că le face înnecăturĭ şi pe mulţĭ îĭ scot şi de prin case, ci după ce scade remâind lacurĭ şi noróie, pătimesc de putóre, ne putênd de mulţimea noroiuluĭ şi a apelor nicĭ a aduce de afară cele trebuincióse pentru hrana lor şi a dobitócelor lor, nicĭ a le ţinea pe la casele lor, fiind loc plin de noróe şi de apă, şi maĭ vêrtos dintr'acéstă pricină a putorilor tot-d-eauna se află bólă încuibată, cerênd voĭe de la slăvitul Divan, ca să se mute din susul oraşuluĭ, pe delucel, şă'şĭ facă locaşurĭ de sălăşluire, ni se poruncesce de către slăvitul Divan, să cercetăm: întâiŭ de este cererea ce o fac cu voinţa orăşenilor să se mute? şi de va fi primirea tuturor să cerem de la toţĭ iscăliturĭ în scris; al doilea de este aretarea lor adevĕrată, şi al treilea să luăm pliroforie pe a cuĭ moşie voĭesc a se muta, şi câtă diastimă este acel loc unde cer a clădi întocmirea oraşuluĭ, şi să însciinţăm slăvituluĭ Divan, cu întréga pliroforie. Dupĕ poruncă următorĭ fiind, am înfăţişat o sumă de orăşenĭ din ceĭ ce locuesc pe vale, faţă fiind, şi ómeniĭ epitropieĭ monăstiriĭ Sf. Spiridon, şi intrând în cercetare, la întrebarea ce li s'aŭ făcut pentru mutare toţĭ cu un cuvânt deteră rĕspuns cu încredinţare şi că toţĭ aŭ dat în scris că cer a se muta, ne putênd a maĭ suferi pătimirile; pentru aretarea ce fac de înecăciune şi noróie i putorĭ, adevĕrată este, aflându-se şi acum cu îndestul; care acésta nu numaĭ că isprăvnicatul o încredinţézĕ, ci şi toţĭ boeriĭ şi alţĭ slujbaşĭ câţĭ se vor fi întâmplat de vor fi venit pentru ale Dumnélor trebuinţe saŭ cu poruncĭ, vor da pliroforie, că într'atâta se înmulţesce apa şi noroiul când se revarsă, în cât om ca sĕ maĭ pótă eşi pe jos din oraş afară, putinţă nu este, ci d'abia călăresce ese, însă şi ceĭ călărĭ nu pe orĭ unde va vrea, ci numaĭ prin partea oraşuluĭ din sus încotr'o cer a se muta orăşeniĭ, şi aşa pe cât ţine apa în tóte revărsăturile şi locuitoriĭ la casele lor şi dobitócele pătimesc, ne avênd mijloc să iasă şi să aducă cele ce le-ar trebui, afară numaĭ când se însoţesce câte douĭ treĭ de pun câte şase boĭ la un car şi alt om călare înainte trăgêndu'ĭ răsbesc de es pe la partea de sus a oraşuluĭ ce arĕtăm, căcĭ în partea de la vale de se va cerca se înécă, şi după ce scade apa rĕmân bălţile cu noróie şi cu apă stătută pricinuind marĭ putorĭ, care înecătură din an în an sporesce, iar noróile de câte orĭ plouă se împrospătézĕ şi din acestea este înfiinţată şi o bólă precum póte a se judeca şi de către slăvitul Divan, şi tótă dreptatea o aŭ jăluitoriĭ a se muta la acel loc ce cer, care loc calcă şi pe moşia monăstireĭ şi pe a slujitorilor şi pe a altor boerĭ vecinĭ, cu care vor putea face aşeḑământ maĭ înlesnitor, căcĭ numaĭ pe moşia monăstireĭ acolo loc nu este, pentru că de acolo la vale cât ţine moşia peste tótă lunca se revarsă apa şi chiar în acel loc ce cer să se mute, alăturaţĭ cu chiar din ceĭ-l alţĭ orăşenĭ, ce'şĭ aŭ casele în delucel, pe moşia mŏnăstireĭ, asupra cărora milostivirea slăvituluĭ Divan revĕrsêndu-se să-ĭ sloboḑéscă să se mute, marĕ pomenire va face cu dânşiĭ, izbăvindu-se de stenohoriile şi putorile în care locuesc; am intrat în deosebită cercetare, ca să vedem de s'ar putea face vre-o altă îndreptare, ca să nu se strămute şi să'şĭ năpustéscă acareturile ce le aŭ, şi ne deteră respuns, că eĭ cu tótă bucuriea o primesc, însă când li se va face siguranţie la acéstă pricină ce şi noĭ o cunoscurăm că este cuviinciósă şi prea de temeiŭ, adecă monăstirea cu cheltuiala sa se găsésca mijloc şi să popréscă şi să abată apa ca să nu maĭ curgă prin oraş, ca să astupe nóróiele şi putorile, de a le rĕmânea casele în uscat şi aşĭ avea înlesnirea să'şĭ aducă de afară cele trebuinciόse orĭ în ce vreme şi vor da şi eĭ ajutor, cine cu cât va fi prin putinţă, iar făr de acésta nu pot, vĕḑênd că pre ḑi ce merge se înmulţesce şi cresce venirea apeĭ, şi a noróelor, aducênd supărare şi pagubă vieţeĭ lor; încă ne aduseră şi pe preoţĭ de la vre-o câte-va bisericĭ din vale, de deteră mărturie, că ceĭ maĭ mulţĭ morţĭ aĭ lor ce aŭ murit în acéstă iarnă şi primăvéră până acum toţĭ în apă, s'aŭ îngropat, plutind deasupra cu lemnele până când i-aŭ acoperit cu pămênt de aŭ căḑut jos, şi de se va găsi cu cale de către slăvitul Divan, fiind că acum se află epitrop mŏnăstireĭ Dumnéluĭ Medelnicerul Arcade, bine ar fi să i se porunceéscă, ca cu cheltuiala mŏnăstireĭ să ardice de acolo din Bucurescĭ ingnerĭ şi ómenĭ meşterĭ mĕsurătorĭ de ape şi de locurĭ, să vie aicĭ să vaḑă de se póte face vre-un mijloc, ca să nu maĭ vie apa prin oraş. şi putênd, să o şi pue în lucrare a o abate, cerêndu-o jăluitoriĭ acésta să o săvârşéscă Dumnéluĭ acum în Maiŭ şi Iunie, că de nu se va putea, să aibă vreme de mutare să nu-ĭ apuce iarna, să pătiméscă iarăş în ape şi în noroie, iar de nu va voi mŏnăstirea să facă acéstă tămăduire apeĭ, ca să rĕmâne apĕraţĭ şi nebântuiţĭ de apĕrarea apeĭ şi a noroiuluĭ, atuncĭ remâne ca milostivirea slăvituluĭ Divan să slobóḑă pe orăşenĭ să se mute la acel loc ce cer, căḑênd şi pe moşia mŏnăstireĭ şi pe cea călărăşéscă alăturĭ, căcĭ într'altă parte împrejurul oraşuluĭ loc nu este, şi orĭ în ce chip slăvitul Divan va găsi-o cu cale, vom avea cinstit respuns, ca să scim şi noĭ ce să arĕtăm jăluitorilor, fiind ceĭ maĭ mulţĭ gata de mutare.—1812, Maiŭ 6.

Cod. LXXII, fila 101 verso.

De la întâiul Divan şi Comitet.

Dumnévóstră ispravnicilor din sud. Teleorman, s'aŭ citit la Divan înaintea nóstră acéstă înscíinţare a Dumnévóstră, după care făcêndu-se întrebare Medelniceruluĭ Arcade epistatul mŏnăstireĭ Sf. Spiridon-noŭ, stăpâna moşieĭ Roşilor-de-Vede de primesce şi póte mŏnăstirea să cheltuiască, spre a abate apa Veḑiĭ de unde curge acum, cu óreşĭ-care ajutor şi a ómenilor de acolo, aŭ dat rĕspuns în scris, că mŏnăstirea nu are stare şi putere a face acéstă cheltuială, ne avênd maĭ vêrtos şi nicĭ un folos de la orăşenĭ; drept aceea dar, de vreme ce mutarea oraşuluĭ la locul ce s'aŭ găsit acum este cu primirea şi voinţa tuturor orăşenilor de acolo, şi fiind-că mŏnăstirea, stăpâna moşieĭ nu are stare ca să cheltuiască spre a abate apa Veḑiĭ din matca eĭ, dă Divanul voie şi slobod̦enie, de a se muta oraşul la acel loc, ce arĕtaţĭ Dumnévóstră, pentru cuviinciósele pricinĭ ce se coprind într'acéstă însciinţare a Dumnévóstră.—1812, Iunie 4.

Al Ungro-vlahieĭ Ignatie, Constantin Ghica viţ prezident, Barbu Văcărescu, Constantin Varlaam, Constantin Samurcaş, vel Logofĕt.

Anexa la pag. 706 tom IX.

Tractat de pace, încheiat la anul 1812, Maĭ 16‘ în d̦ilele împĕratuluĭ Alexandru I. şi sultanuluĭ Mahmut II. între înaltele lor curţĭ Otomană şi Ruséscă, prin plenipotenţiĭ lor, comandirĭ de căpetenie aĭ ambelor Armiĭ, înaltul Vizir Ahmet Paşa şi prinţul Michail Goleşnicov Kutuzov întăritor al celuĭ de la Iaşĭ din anul 1791. Decembrie 29. şi pentru principatele Valahieĭ şi Moldavieĭ.

Manifestul slobod̦it în urmarea acestuĭ tractat:

«Cu mila luĭ Dumned̦eŭ« Noĭ Alexandru I, împĕrat şi singur oblăduitor a tótă Rusia s. c. l. . . . . .

Facem de obşte cunoscut! Rĕsboiul prelungit cincĭ anĭ, între împărăţia Rusécă şi Pórta Otomană, acum mulţămita fie Celuĭ prea Inalt, s'a isprăvit cu norocire: pacea s'a încheiat, tractatul dat pe lângă acésta s'a iscălit între generalul nostru de infanterie, prinţul *Goleşnicov*-Kutuzov şi Vizirul turcesc Ahmet-paşa, în Bucurescĭ la 16 Maĭ acestuĭ an 1812; şi s'a făcut formal schimbul pacificaţiilor date asupra luĭ de noĭ şi de sultanul turcesc Mahmut II. De cele biruinţe câştigate prin vitejia oştirilor nóstre, şi dorinţa nóstră chiar în mijlocul biruinţelor şi dobêndirilor prin arme, neprivind nicĭ o dată la derăpênarea şi subjugarea Porţiĭ, în sfêrşit aŭ stins într'însa duhul de bătaĭe, şi'a înduplecat'o la dorita liniste.

Acésta dăruită nouă de la Dumned̦eŭ pace a adus împĕrăţieĭ Rusescĭ însemnate folóse, băgând în hotarele eĭ o faţă de pămênt roditor şi numeros de oamenĭ, a căruia întindere (periferie) de la Akerman până la gura Prutuluĭ ce curge nouă verste [1]) dela Iaşĭ, şi de la gura acestuĭ rîŭ până la hotarul Austrieĭ, şi de acolo la vale pe Nistru alcătuiesce o cătăţime maĭ ca la o mie de verste, în care se află cetăţile cele vestite, adecă: Hotinul, Benderul, Kilia, Ismailul, Akermanul, şi alte multe oraşe de negoţ.

Aceste atât de marĭ folóse dăruite patrieĭ nóstre prin acéstă îmbucurătóre pace, aduc inimeĭ nóstre negrăită mulţămire.

---

[1]. 5 verste alcătuiesc un ceas

Să dăm dar, iubiţilor noştri supuşĭ credincioşĭ, mulţămită prea înaltuluĭ Dumneḑeŭ, şi să înălţăm din adêncul sufletelor nóstre rugăciunĭ fierbinte, ca şi tot-déuna să păzéscă şi să proslăvéscă cu blagoslovenia şi îndurarea sa, bine credinciósa sa fiĭca Rusia! St-Petersburg 1812. August 5.

Originalul este iscălit de chiar mâna Impărătesciĭ sale Măririĭ aşa

Locul pecetiĭ

Alexandru.

Articolul al patrulea. Prin întâiul articol iscălit de maĭ înainte s'a hotărît, că rîul Prutul, de la intrarea luĭ în Moldavia până la împreunarea luĭ cu Dunărea şi malul stâng, al acestuĭ rîŭ, de la ḑisa împreunare a luĭ până la gura Chilieĭ şi până în mare, vor alcătui hotarul ambelor împĕrăţiĭ; care gură are să le fie obştească.

Ostróvele cele micĭ, care nu aŭ fost locuite până la rĕsboiŭ, începênd din dreptul Ismailuluĭ până la pomenita gură a Chilieĭ şi care se află maĭ cu apropiere de malul stâng, ce are să fie al Rusieĭ, nu le va stăpâni nicĭ o parte, nicĭ alta; şi să nu se facă de acum inainte pe dînsele nicĭ o întărire, saŭ clădirĭ; ci aceste ostrovuleţe aŭ să rĕmână goale, vor putea intra însă acolo supuşĭ aĭ ambelor părţĭ pentru pescuit şi tăiere de pădure. Aşişderea şi părţile acestor două marĭ ostróve, ce se află în dreptul Ismailuluĭ şi Chiliĭ, aŭ să rămână góle şi nelocuite, în depărtare de un cés, începênd chiar din cel maĭ de aprópe punct al ḑisuluĭ mal stâng al Dunăreĭ, dar acéstă depărtare va fi arĕtată prin semne; iar locuinţele, ce aŭ fost până la rĕsboiŭ, precum şi Chilia-veche, vor rĕmânea afară din acéstă linie de hotar. Decĭ după pomenitul maĭ sus articol. Inalta Poartă lasă şi dă curţiĭ Rusescĭ-împărĕtescĭ pământurile, ce sunt pe malul stâng al Prutuluĭ dimpreună cu cetăţile, târgurile, casele şi locuinţele aflătoare acolo, iar mijlocul rîuluĭ Prut are să slujească drept hotar între ambele înalte împĕrăţiĭ,

Corăbiile neguţătorescĭ ale ambelor curţĭ pot, ca şi maĭ înainte, să intre în pomenita gură a Chilieĭ şi să plutéscă pe tótă curgerea rîuluĭ Dunărea. Iar cât pentru corăbiile de resboiŭ ale curţiĭ ruseşcĭ-împĕrăteşcĭ, aŭ să âmble acolo de la gura Chilieĭ până la împreunarea rîuluĭ Prut cu Dunărea.

Articolul 5 Impărătésca Sa Mărire, împĕratul şi padişahul a tótă Rusia dă şi reîntórce Inalteĭ Porţĭ Otomane, pămêntul Moldavieĭ, ce se află pe malul drept al rîuluĭ Prut, precum şi Valahia mare şi mică cu cetăţile în starea care se află acum, cu orașele, tîrgurile, casele, locuințele și cu orĭ ce coprinde într'acéste provincil, dimpreună cu ostróvele Dunăreĭ, afară de cele arĕtate în al 4-lea articol al acestuĭ tractat.

Acturile și așeḑămintele în privința Valahieĭ și Moldavieĭ, care până la acest rĕsboiŭ aŭ fost în ființă și păzite, se reîntăresc, așa precum s'a hotărît prin articolul iscălit de maĭ înainte, cu condițiile expuse în articolul 4. din tractatul de la Iașĭ, aŭ să fie îndeplinite în tocmaĭ și care glăsuesc așa; « Să nu se céră nicĭ o plată pentru socotelĭ vechĭ, nicĭ dăjdiĭ pentru tótă vremea rĕsboiuluĭ; ci din potrivă locuitoriĭ acestor două provincil să fie de acum înainte apĕrațĭ pe 2 anĭ de orĭ ce dărĭ, socotind din ḑiua schimbuluĭ pacificațiilor, și să se dea soroc locuitorilor acestor doue provincil, ce vor voi a se muta în alte părțĭ, de sine ce înțelege, că acest soroc se va prelungi 4 lunĭ. Și că strălucita Pórtă va primi, de a se cumpăni dăjdiile Moldavieĭ după proporția pămêntuluĭ eĭ de acum.

«Din *(Culegere de tractate dintre Curțile Otomană și Ruséscă de M. Kifalov»*. — *Bucurescĭ, 1850)*.

BIBLIOTECA * ACADEMIEI * ROMÂNE

FINE

INDICELE GENERAL AL TOM. XI.

Pagina

CAP. I.—Al. Moruzi Domnul Moldoveĭ.—Rufin despre Moruzi.—Rusia contra luĭ Al. Suțu.—Guvernul francez și Domniĭ din Principate. — Clémaron preceptor la Moruzi. — Belleval ministru luĭ Al. Moruzi. — Generalul Brüne contra luĭ Moruzi și a luĭ Ipsilante. — Corespondența luĭ Belleval cu Hauterive 1

Agitația Moruzescilor la Constantinopol pentru a pune mâna pe unul din tronurile Principatelor 2

Agentul rusesc din capitala turcă lucréză în favórea luĭ Al. Moruzi 2

Rufin, ministrul frances la Constantinopol anunță guvernuluĭ sěŭ apropiata numire a luĭ Moruzi pe tronul Moldoveĭ, desaprobând-o. 2

Agentul prusesc de la Constantinopole raportéză regeluĭ sěŭ la 22 Sept. st. v. 1802 numirea luĭ Moruzi, aprobând-o 2

Agentul Prusesc crede că acéstă numire convine și Francieĭ . 2

In 9 Oct. 1802 Rufin scrie luĭ Talleyrand că Moruzi este numit Domn și că și fratele sěŭ Panaite va fi în curênd numit Dragoman al Porțeĭ 2

Rufin e sigur că dacă Franța ar cere, Pórta ar destitui pe C. Ipsilante 2

Motivele invocate de ambasadorul rusesc pentru a obține destituirea luĭ Al. Suțu și nota din $^1/_{13}$ Aug. 1802 3

Scrisórea luĭ Rufin către Telleyrand, vorbind despre acéstă notă 3

Tendința Curțeĭ rusescĭ de a se amesteca în afacerile Principatelor 4

Causa pentru care Rusia, în trecut, nu vedea cu ochĭ rĕĭ sporirea de dărĭ în Principate 6

Moruzi și C. Ipsilante acuză pe Al. Suțu că este de partida franceză 7

Franța regretă perderea Suțeștilor din fruntea Principatelor . 7

Pagina

Instrucţiunele guvernuluĭ francez, date generaluluĭ Brüne, cu privire la rolul politiceĭ grecescĭ în politica Turcieĭ 7

Brüne primesce instrucţiunĭ de la guvernul sĕŭ, pentru a stărui la Pórtă în numirea ca Domn a luĭ Hangerli

Ipsilante şi Moruzi caută să se ia bine cu Franţa 9

Talleyrand trimete luĭ Moruzi pe Clémaron, ca profesor particular 9

Ipsilante îşĭ ĭea ca secretar pe Belleval pentru a se îmbuna cu guvernul francez 10

Scrisórea luĭ Belleval către Hauterive făcênd apologia luĭ Ipsilante 10

Brüne luptă la Constantinopole in 1803 contra luĭ Moruzi 10

Rusia luptă să învingă influenţa franceză la Constantinopol . 11

CAP. II. — Alexandru Moruzi Domnul Moldoveĭ. — Arzul boerilor. — Firmanul Sultanuluĭ. — Acte relative la biserică. — Şcóla. — Tipografie. — Ţĕranul sub Al. Moruzi 12

Moruzi scrie regeluĭ Prusieĭ, mulţămindu-ĭ pentru sprijinul dat la obţinerea tronuluĭ 12

Moruzi îndémnă pe Mitropolit şi pe boerĭ ca să manifesteze mulţămirea ţĕreĭ pentru numirea luĭ ca Domn 12

Scrisoarea luĭ Moruzi din 14 Oct. 1802, către Mitropolitul ţĕreĭ 12

Arzul ţĕreĭ făcut după îndemnul luĭ Moruzi către Pórtă, prin care se mulţămesce de noua Domnie 13

Scrisórea luĭ Moruzi către Mitropolit şi boerĭ, cerênd ca să întocméscă dările şi spnind că el nu primesce să calce «pronomion» al ţĕreĭ, de la 1 Noembrie 1802 14

Biserica 15

Starea înfloritóre a bisericeĭ sub Moruzi 15

Toleranţa Religiósa 15

Actele relative : *a*) Hrisovul din 1803 Noembrie 8, acordând luteranilor din Iaşĭ un loc pentru biserică 16

b) Actul din 1805 Ian. 20 prin care se dă deplina toleranţă bisericeĭ lipovene din Iaşĭ, cu singura restricţiune de a nu face proselitism 16

Circularea luĭ Moruzi către ispravnicĭ, din 1804 Maiŭ 18, prin care se interḑice evreilor dreptul de a ţinea moşiĭ în arendă . 17

Şcóla sub Al. Moruzi 17

Intervenţia regeluĭ Prusieĭ către Moruzi în favórea unuĭ student român de la Berlin, armaşul Canano, pentru a i se acorda bursă 17—18

Hrisovul de la 1801 prin care se înfiinţéză în Iaşĭ o casă de orfanĭ 18

Pagina

Hrisovul luĭ Moruzi relativ la Academia din Iașĭ 18
Hrisovul din 24 Maiŭ 1803 relativ la organisarea a 4 școlĭ la: Focșanĭ, Bêrlad, Galațĭ, Kișineŭ 18
Reînoirea hrisóvelor din prima Domnie relativ la șcólele din Roman și Hușĭ 18
Inființarea de școlă de limba elenă și moldovenéscă la biserica Mavromolul din Galațĭ, în 29 Maiŭ 1803 18
Afirmarea D-luĭ D. Erbiceanu, că «cel întêiŭ fapt ce-l sevârșesce mitropolitul Veniamin . . . . este înființarea de școlĭ românescĭ . . . » nu este întemeiată 18
Meritul luĭ Moruzi în ramul școlar 19
Art. 44 al hatichumaiumuluĭ Porțeĭ, de la 1803 20
Hrisovul din 1806 Februar 15 în favoarea tipografieĭ mitropolitană 20
Inființarea de către Veniamin a seminaruluĭ de la Socola și hrisovul domnitoruluĭ relativ la acésta 21
Numele profesorilor Seminaruluĭ de la Socola 23
Causa de întârḑiere a desvoltăreĭ seminaruluĭ Socola 23
Veniamin cere în 1805 înființarea uneĭ școlĭ de psaltichie; anaforaoa e resolvită de domnitor prin hrisovul din 4 Oct. 1805 . 23
Numele învĕțătoruluĭ la acéstă școlă de muzică 23
Țĕraniĭ sub Al. Moruzi 24
Reacțiunea boeréscă cresce 24
Agitațiile țĕrănescĭ din începutul sec. XIX 24
Relațiunile luĭ Drăghicĭ despre Moruzi cu privire la țĕranĭ . 24
Agitațiunea agrară 24
Corespondența luĭ V. Melinescu cu mitropolitul, în chestiunea mișcăreĭ țĕrănescĭ . . . . 24—27
Mitropolitul Jacob maĭ înaintea luĭ Veniamin se ocupă de starea rea a țĕranilor 27
Anaforaoa boerilor din 1805 Ianuar către Moruzi relativă la stabilirea unuĭ noŭ așeḑămînt în relațiunele boerilor cu țĕraniĭ . . . 27
Resoluția Domnitoruluĭ 27
Arzmagzarul boerilor către Pórtă, căutând să justifice nedreptul așeḑământ agrar 28
Cuprinsul anaforaleĭ din Ianuar 1805 28
Pamfletul din 16 Martie 1814 adresat luĭ Vodă și boerilor . 30
Anaforaua desaprobătóre a boerilor, adresată luĭ Moruzi . . . 31
Hotărîrea luĭ Vodă de a se urmări ceĭ vinovațĭ și a se pedepsi 31
Veniamin aștéptă mântuirea țĕriĭ de la muscalĭ 31

Pagina

Relatiunile luĭ Veniamin cu consulul rus Italinschi şi scrisórea acestuĭa către mitropolit, din 19/31 August 1803 31
Administraţia sub Al. Moruzi 31
Chapuchehaiaoa lnĭ Moruzi la Constantinopole 21
Locul de reşedinţă a luĭ Moruzi 31
Comisiunea numită de Moruzi pentru reclădirea palatuluĭ Domnesc, în 1803 . . . . 31—23
Numele boierilor carĭ compun Dîvanul în Ianuare 1803 . . . 32
Ordinul luĭ Moruzi către Divanul din 1803, pentru a face să înceteze abuzurile ispravnicilor prin judeţe 33
Mijlocul propus de boerĭ pentru îndreptarea acestuĭ rĕŭ . . . 33
Domnitorul aprobă 33
Actele din 1804 Ianuare relative la abusurile ispravnicilor . . 33
Circulara pentru mărirea lefilor, comunicată ispravnicilor . . 36
Infiinţarea Vornicieĭ de obşte în Ianuare 1803 37
Primul Vornic de obşte 37
Atributele acestuĭ vornic 37
Plata vorniculuĭ de obşte 37
CAP. III. — Justiţia 38
Incercare de codificare a legilor 38
Hotărîrea luĭ Vodă din 15 Aprilie 1803, prin care interḑice sudiţilor streinĭ a fi arendaşĭ de pămênturĭ 38
Circulările din 1803 Decembre relative la: *a*) mezaturile de proprietăţĭ şi *b*) la judecăţĭ 39
Moruz în 1803 Aprilie 10 reguléză ce fel de vechilĭ (representanţĭ) pot avea răzăşiĭ în procesele lor 39
Procesul familieĭ Holban cu Busculesciĭ, Dohotesciĭ şi Mărăşesciĭ pentru moşia Culiceaĭ 40
Procesul Economuluĭ Urechiă cu medelnicerul Brânză pentru nişte documente 40
Judecata răzeşilor de la Sohodol cu căpitanul Stamatache pentru un loc de prisacă 40
CAP. IV finanţe 40
Prima anafora a boerilor către Moruz, arĕtând regularea dărilor şi nemulţămirea luĭ Vodă . . . . 40—42
A doua anafora către Domnitor tot relativă la finanţe . . . 42—44
Domnitorul aprobă acéstă anafora modificând-o însă 45
A treia anafora a boerilor pentru aşeḑarea birurilor, de la 10 Octombre 45
Causa pentru care boeriĭ nu micşoréză birurile ţĕranilor . . 47

Pagina

Nemulţămirea birnicilor şi intervenţia Rusieĭ în favórea lor . 48
O nouĕ aşeḑare de dărĭ în 1804 Iulie 5 48
Table statistice întocmite pe judeţe . . . . 49—63
Puterea armată 64
Hrisovul din 20 Martie 1803 recunoscênd privilegiile mazililor . 66
Cuprinsul acestuĭ hrisov 66
Hrisovul prin care se acordă o recunóscere luĭ I. Adamachi . 67
CAP. V. — Comerţ—Industrie—Edilitatea publică 68
Astul din 5 Maiŭ 1805 relativ la despărţirea breslelor . . . 68
Lucrările de edilitate ale luĭ Moruzi la Iaşĭ 68
Aducerea apeĭ la Focşanĭ, în 10 Aprilie 1806 69
Hrisovul din 10 Septembre 1803 relativ la împărţirea apeĭ în Iaşĭ 66
Comisiunea specială «Naziria de podurĭ» 69
Pavarea unor străḑĭ 69
Luminarea oraşuluĭ 69
„*Culuccĭĭ*“ saŭ gardiş‘iĭ de pază 69
Infiinţarea a 3 categoriĭ de străjĭ pentru paza de nópte . . 69
Miluirea bisericeĭ Sf. Spiridon din Iaşĭ 70
CAP. VI. — Hotare — pămênturĭ ocupate de tătarĭ în Basarabia—Hatihumaium 70
Raportul ispravniculuĭ Ion Vârnav către Domnitor relativ la cotropirea uneĭ porţiunĭ din pămênt de Ungurĭ 70
Câştigarea acesteĭ porţiunĭ şi mulţămirea luĭ Vodă 72
Arzul ţĕreĭ către Pórtă cerênd restituirea unor pămênturĭ din Basarabia, ocupate de Tătarĭ 73
Părerea generaluluĭ comte de Langeron despre Moruzi . . . 76
Pórta acordă ţĕreĭ hatihumaiumul în 1803. Analisa luĭ . . . 76—85
Rolul luĭ Moruzi în politica Turcieĭ 84
Boeriĭ Moldovenĭ sunt nemulţămiţĭ de Moruzi 87
Prinderea de corespondenţă compromiţĕtóre luĭ Al. Suţu . . 88
Surghiunul luĭ Al. Şuţu 89
Anexele volumuluĭ VIII. — Hrisovul domnesc din 20 Iunie 1802 pentru ţiganĭ, linguarĭ şi ursarĭ de la Al. Suţul 93
Hrisovul de miluire din 1802 dat monastireĭ Dealuluĭ din Dâmboviţa, sfărâmată de cutremur în 1802 93
Anaforaua luĭ Vel Agă prin care arată că o femee cu numele Maria a «*înşelat taina cununieĭ*» cununându-se cu o altă femee. Raportul cere pedepsirea eĭ cu bătae şi surghiunul la o monastire. . 94
Aprobarea dată de Domnitor la acéstă anafora 94

Pagina

Cererea luĭ Iosif, episcopul Argeşuluĭ, făcută luĭ Al. Moruzi prin care 'l rógă a da ordin Epitropieĭ Obştirilor să-şĭ ia asupră-şĭ creşterea uneĭ fete a polcovniculuĭ Sandu, pusă sub epitropia luĭ . 95

Domnitorul respinge acéstă cerere 95

Anexe relative la administrarea țěreĭ muntene între 1800—1806

Actul din 1803 Ianuare prin care se înființéză o polcovnicie de 40 ómenĭ pentru paza pădureĭ Vlăsieĭ 96

Oştire la Agie şi Pompierĭ 97

Anaforaoa luĭ Vel Agă Caragea din 1801 Aprilie 5, prin care cere domnitoruluĭ acordarea a 40 de ómenĭ din birniciĭ politieĭ în serviciul Agieĭ pentru a se putea face paza oraşuluĭ cu maĭ multă eficacitate. De asemenea maĭ cere şi liude 10 ómenĭ peste ceĭ 30 de la stégurile Neferilor, cu léfă de 4 talerĭ pe lună, tot pentru serviciul Agieĭ—Hotărîrea Domnitoruluĭ din 6 Aprilie acelaş an . . 97—98

Anaforaoa din 1801 Maiŭ 12 a Vel Vistieruluĭ, prin care se aduce resultatul ancheteĭ făcută la plângerea locuitorilor plaiuluĭ din Buzěŭ sud Saac, contra Ispravniculuĭ Clucer Bărcănescu. Locuitoriĭ se plâng că aŭ a lua plata pentru 8050 dóge făcute; 303,90 talerĭ luațĭ de ispravniciĭ ca zaherea fără a le da adeverință; baniĭ pe 121 care fên ce li s'aŭ luat în banĭ pentru conacul M. S. Hazanbaş cum şi alte 50 care pentru conacul aşcherliilor de la Cotrocenĭ. Vel Vistierul cere pedepsirea culpabililor, iar Vodă în 13 Maiŭ acelaş an, aprobă disposițiunele vistieruluĭ . . . . 98—101

Hrisovul din 14 Aprilie 1801 către Domnitorul Al. C. Moruzi prin care i se arată resultatul ancheteĭ făcută în pricina dintre unul Ion Dumitriu şi magazia de provisiunĭ. Domnitorul hotărăsce împlinirea bauilor de la debitorul Dumitriu cum şi punerea luĭ la închisóre până la complecta achitare . . . . 101—104

Plângerea unor proprietarĭ de pădurĭ că li se taie copaciĭ şi li se face şi stricăciunĭ de pomĭ roditorĭ de către ómeniĭ din sate. De asemenea plângerea lor că li s'aŭ tăiat maĭ multe podurĭ de beilic ce le avea peste apa Oltuluĭ. Hotărârea Domuitoruluĭ din 1802 Octombre 30 105

Intărirea județuluĭ ales de orăşenĭ în C.-Lung 105

Scrisórea luĭ C. Ipsilant către Mitropolit, făcându-ĭ cunoscut că va trebui să ia jurămîntul de la zarafiĭ Visterieĭ, pentru o lipsă de banĭ constatată . . . . 105—106

Porunca dată de C. Ipsilante, boerilor, pentru a cerceta abuzurile de care s'a făcut vinovat ispravnicul Dumitrache Brăiloiu de la Cernețĭ 107

Pagina

Scrisórea Domnitoruluĭ, din 1803 Maiŭ 10, către comandantul zaporojenilor ruşĭ, cerêndu-ĭ pedepsirea cetaşilor luĭ pentru că aŭ îndrăsnit să ia bălţile din mâna locuitorilor şi alungându-ĭ să se foloséscă eĭ de peşcele scos; asemenea pentru că aŭ călcat chiar şi un sat furând şi bătând gróznic pe maĭ mulţĭ ómenĭ . . . . . . 109—110

Decret de împământenire a unuĭ sudit din 1804 August 8 . . 110

Numirea uneĭ comisiunĭ de anchetă pentru neorânduelile comise de suditiĭ austriacĭ din Craiova 111

Ordinul de numire al uneĭ comisiunĭ de anchetă pentru cercetarea plângereĭ unuĭ sudit austriac Ion Popa . . . . 111—112

Lista slujbaşilor Epitropieĭ obştescĭ 113

Instrucţie dată de Domnitor condicaruluĭ de la Divanul Craioveĭ 113

Remunerea condicaruluĭ. 113

Regularea orelor de serviciŭ a funcţionarilor curţiĭ 114

Lista Divanuluĭ Craioveĭ din 1804 Noembre 25 114

Idem la departamentul de criminalion şi la cel de patru . . 114

Act relativ la păstrarea obiceiuluĭ de a se bate copiiĭ la ocasiunea hotărniciilor 115

Pedepsire a unuĭ polcovnic de judeţ care a luat baniĭ şi lucrurile unor hoţĭ şi apoĭ le-a dat drumul . . . . 115—116

O listă coprinḑênd diferite obiecte de zestre. 116

Un act prin care se spune că «părinţiĭ nu se osândesc pentru greşalele ce fac fiĭ lor» . . . . 116—117

Un act relativ la protimis 117

Act prin care se refusă moratorium şi o ciudată milă pentru un datornic 117

Un moratorium ciudat a luĭ însuşĭ Vodă Moruzi 120

Act relativ la amanetarul şi împrumutătorul dinaintea nunţeĭ, spunênd că aŭ dreptul a-şĭ lua eĭ maĭ întâiŭ capetele şi dobânda, ca avênd protimisis 121

Actul din 1801 August 26 relativ la divorţul dintre Căminarul Dudescu şi soţia sa Lucsandra 122

Anaforaoa pentru liberarea din închisóre a unuia Vasilescu Mişul Simigiul, care a stat patru lunĭ maĭ mult peste termenul la care era osândit 123

Act relativ la reclamarea moşteniriĭ de la mamă română a unuĭ fiŭ sudit 124

Actul din 20 Septembre 1799 prin care Luxandreĭ Caramalóica este achitată datoria ce o avea către ea vizitiul sĕŭ Drăgan 126

Graţiarea luĭ Gh. Baraictaru de ocnă 126

Pagina

Anaforaua din 1800 Martie, relativă la clironomia şi datoriile rĕposatuluĭ Al. Văcărescu 126

Anaforaua din 1800 Martie 20, relativă la o nouă reclamaţiune a Ecaterineĭ soţia luĭ Enache Văcărescu 127

Anaforaua celor 4 Vornicĭ, 1800 Martie 21, cu privire la vînḑarea avereĭ rĕposatuluĭ Al. Văcărescu 127

Anaforaua din 1800 Februarie 21, prin care se cere despăgubirea unuia Serdarul Nicoli, care cumpĕrase când-va nisce telegarĭ pentru Ianache Văcărescu şi nu primise baniĭ . . . . 127—128

Actul princiar să facă catagrafia avereĭ rĕposatuluĭ proin Egumen Znagoveanu . . . . 128—131

Anaforaua din 1801 Iulie 18, relativă la procesul Şĕtraruluĭ Nicolae. Reclamantul nemulţămit cu hotărîrea dată face apel la Divanul Domnesc. Domnul aprobă judecata departamentuluĭ . . . . 131—133

Actul prin care Domnul hotăresce isgonirea din oraş a uneĭ femeĭ ce, se ḑice, ar fi necinstit un obraz cinstit 133

Anaforaua Logofĕtuluĭ mare către Consulatul rusesc relativă la unul Panait Arnăut, urmărit pentru făptuire de crimă 134

Jalba lŏcuitorilor din Negoşanĭ, Buzĕŭ, relativă la o bucată de pămênt ce ar fi luat-o eĭ pe nedrept de la Episcopia de Buzĕŭ, hotărîrea Domnéscă şi cercetarea vel-Logofĕtuluĭ de ţéra de jos . . 134—136

Act relativ la o neţinere de angajament între douĭ vătafĭ de plaiŭ şi vel-Logofĕt N. Brâncoveanu. pentru furnisarea de şindrilă 136—137

Act relativ la pedépsa unuĭ Ioniţă care a înjunghiat pe un om 137

Un proces din 1802 relativ la vînḑarea unuĭ băiat român unuĭ paşă turcesc 138

In 1803, Maiŭ 15 Domnitorul pune pe puşcăriaşĭ să lucreze 139

Un formular de hotărîre judecătoréscă din 1801 . . . . . . 139—142

Anexe la capitolul financelor 142

Pitacul din 1802 Noembre 5, prin care se ordonă boerilor a se strînge să facă socotelile visterieĭ 142

Diferite acte referitóre la socotelĭ parţiale orĭ generale . . . 142—144

Hotărîrea luĭ Ipsilante de a fi supuşĭ la dărĭ şi privilegiaţiĭ pentru a plăti datoria ţĕreĭ contractată cu venirea turcilor pentru a o apĕra de Pasvantoglu 144

Jalba boerilor prin care se oferă a plăti direct un ajutor pentru uşurarea datorieĭ ţĕreĭ . . . . 144—145

Incercare de alcătuire a budgetuluĭ ţĕreĭ în 1803; anaforaua boerilor şi resoluţiunea domnéscă . . . . 146—148

Pagina

Pitacul Domnesc prin care se decide sporirea dărilor pentru a se putea acoperi deficitul ţĕreĭ 148
Chibzuirea boerilor urmată de hotărîrea luĭ Vodă, cu privire la deficitul caseĭ răsurilor . . . . 149—150
Sujbaşiĭ marĭ trag profite din baniĭ Visterieĭ 151
Acte relative la havaeturĭ şi dărĭ 152-164
Carte de vama tabaculuĭ Epitropieĭ 164
Carte de fumăritul Bucurescilor 164
Erbăritul . . . . 164—165
Tutunăritul 165
Carte de slujba pogonărituluĭ strĕinilor 165
Ponturile de vînḑarea oerituluĭ pe anul 1805 166
Un hrisov prin care se hotăresce ca oeritul să fie tómna . . 167—170
Hrisovul din 1805 prin care se scutesce de oerit mŏnăstirile şi boeriĭ. Hotărîrea Domnitoruluĭ relativ la protestul birnicilor contra aşeḑĕreĭ de otaştină a câte 20 parele şi $^1/_2$ de pogon 172
Hotărîrea Domnitoruluĭ relativă la protestul a nouĕ sate din R.-Sărat cu privire la încărcătura ce li s'a făcut la plata vinăriciuluĭ 172
Infiinţarea uneĭ case speciale a boerilor privilegiaţĭ ca să servéscă la plata datoriilor ţĕreĭ, cum şi un pitac relativ la ţinerea socotelilor acesteĭ case 172
Carte pentru slujba dijmărituluĭ 173
Tâlmăcirea hatimaiumuluĭ împĕrătesc din anul 1803 relativ la dijmăritul şi vinăriciul privilegiaţilor . . . . 174—176
Pitac către ispravniciĭ din Buzĕŭ pentru a cerceta pe ceĭ ce nu-s scutiţĭ de plata vinăriciuluĭ şi a-'ĭ apuca să plătéscă 176
Ponturile vinăriciuluĭ pe anul 1804 . . . . 177—179
Arzul boerilor către poştă relativ la dijmăritul şi vinăriciul privilegiaţilor şi la asidosie . . . . 179—181
Ponturile de vinăriciŭ ale privilegiaţilor pe 1803 . . . . . 181—184
Hrisovul pentru dijmăritul şi vinăriciul privilegiaţilor . . . 184—187
Ponturile de vînḑarea vinăriciuluĭ ţĕranilor birnicĭ mŏnastirescĭ pe 1803 . . . . 188—192
Reclamare de la sudiţĭ contra plăţiĭ vinăriciuluĭ 193
Pitac la vătaşiĭ de plaiurĭ pentru şoimĭ 193
Pitac relativ la poşluşniciĭ boerilor şi mŏnăstirelor 195
Falşificare de acte de postelniceĭ (*hârtiile I. Faca*) 195
Formularul uneĭ cărţĭ de postelnicel 197
Arz pentru mórtea vitelor.—1805, Aprilie 17 198

Pagina

Jalba aurarilor românĭ ce sunt prea încărcațĭ de la venirea luĭ Mihaĭ-Vodă Suțul 199
Jaful besliilor cu nume de avaet 200
Sențiperiĭ vagabonḑĭ devenițĭ masalagiĭ 201
Carte de sărărie și ferărie 201
» de măjărit pe 1803 201
» » sărĕritul munților pe 1803 202
» » iebărit pe 1803 202
Ferăria pentru vămĭ 202
Pitac relativ la vama sudiților 204
22 Cărțĭ de vamă care se daŭ împreună cu catalóge 205
Catalogul vămilor pe 1803 . . . . 206—216
Ponturile de vînḑare a vămilor pe 1804 Ianuarie 1 . . . . 217—227
Tarifa vămilor de la sudițĭ pe 1803 . . . . 227—237
Catalogul vămilor pe 1804 . . . . 237—251
8 neguțătorĭ din Brașov se jăluesc contra vameșilor pentru vama de la peĭ de capră . . . . 252—259
Vama tutunuluĭ 253
» la pastramă 254
Cincĭ pitacĭ lipite pe ulițe pentru carele cu lemne aduse de țĕranĭ 256
Vama neguțătorilor boltașĭ din Craiova 257
Neguțătoriĭ sudițĭ și vama 258
Vameșiĭ oboruluĭ cer o plată din baniĭ vămeĭ 258
Anafora în dosul jalbeĭ a 28 de neguțătorĭ din Brașov pentru vama peilor de capră 259
Despăgubirĭ de vamă pe nedrept luată 259
Vama să dee cu analoghie pe lunĭ huzmetul Caimacamuluĭ, 259—260
Abusurĭ de vameșĭ la vama rachiuluĭ 260
Rufetul cojocarilor se jăluesce contra vameșilor 262
Scăḑêmênt la prețul pâneĭ 264
Brutariĭ și vameșiĭ de la obor 264
Reclamare de la neguțătoriĭ Craioveĭ contra deschidereĭ mărfurilor de vameșiĭ din Slatina 265
Perchisițiunĭ în care la barieră 265
Neguțătoriĭ turcĭ refusă a plăti vama 266
Anexele Cap. XXXVI Vol. VIII 266
Intervenția consulilor în dauna comerciuluĭ român 366
„ în favórea unor supușĭ C. Regescĭ 267
Abusul arnăuților de la carele cu lemne 268

Pagina
Panduriĭ daunéză pagube la ogóre 269
Breslele Maimarbaşa şi breslele unite 269
Estract din hrisovul breslelor 270
Brésla tabacilor 271
Scumpia scutită de vamă 273
Demisia luĭ Lazăr din Maimarbaşa 273
Reclamaţia contra scutireĭ unuĭ tâmplar din fabrica de postav . 275
Tabaciĭ contra dăreĭ de vamă la peile tăbăcite 275
Hrisovul bărbierilor 1803 . . . . 276—277

Anexele volumuluĭ VIII pag. 656.

Terzibaşa 288
Hrisovul bresleĭ Ovreilor David Staroste 278
Moise Staroste de Ovreĭ în Craiova 279
Ovreiĭ din Bucurescĭ cer surghiunirea uneĭ ovreice 279
Numirea luĭ Ţigara staroste de neguţătorĭ 280
Scutirĭ acordate luĭ Ion proin Staroste 280
Hrisovul boiăngiilor 281
Hrisovul Chiproveţilor 284
Hrisovul cumpănieĭ ceĭ noue din Craiova 1803 285
Hrisovul de lude 24 neguţătorĭ pământenĭ din Bucurescĭ . . 287
Hrisovul de lude 23 blănarĭ streinĭ i lude 9 calfile lor . . . 288
Hrisovul cumpănieĭ ceĭ vechĭ din Craiova 289
Privileghiul fabriceĭ de sandagelic de a ţine menghine . . . 290
Procesul a 16 postăvarĭ în fabrica de postav 294
Hrisovul de oĭ de Spania 296
Fabrica de tors bumbacul 298
Fabrica de farfuriĭ 299
Morĭ de caĭ 301
Plata de oiem la morĭ 303
Anexe la pag. 601 vol. VIII 304
Pitac în 1802 Noembre ca să se aşeḑe narturĭ 305
Nart la băcăniĭ . . . . 306, 311—315 şi 317—321
Nart la brutăriĭ şi covrigăriĭ 310
Nartul băcăniilor . . . . 311—315
Nartul materialelor de binale şi modul cum să se urmeze plata lucrătorilor . . . . 315—316
Nart la var şi şindrilă . . . . 316—317
Jalba băcanilor contra nartuluĭ . . . . 321—322
Nartul băcăniilor pe 1806 Februare . . . . 322—327

Pagina

Oprirea arendașilor și stăpânilor de morĭ de a lua oem maĭ mult ca cel prescris de lege 327

Pitar la Agă de a obliga pe brutarĭ să facă pânea de 130 dramurĭ la o para . . . . 327—328

Nărtul brutarilor a vinde 140 dramurĭ pâne la o para și apoĭ numaĭ 100 și în 1806 numaĭ 70 328

Anexa la pag. 665 (Vol. VIII) nart la brutarĭ 329

Reclamația locuitorilor din Buzeŭ pentru vênḑarea cu un preț de nesuferit a lucrurilor de mâncare 330

Pitac către Agă pentru nartul cărneĭ 331

Oprirea locuitorilor din Bucurescĭ de a deschide scaune saŭ a face vênḑare de carne afară de cele stabilite 332

Epistasia cărneĭ din Bucurescĭ 334

Pitac către boerĭ spre a alege un epistat și a pune nizam cărneĭ . 335

Anexa la pag. 667 (VIII) 336

Ponturĭ pentru Epistăsia vînḑăreĭ cărneĭ, lét 1805 336

Numirea luĭ Biv Vel Ban Costache Ghica ca epistat al cărneĭ . 336

Pitac către ispravniciĭ Buzĕuluĭ a arĕta cu ce preț se vinde carnea acolo 338

Anexe la pag. 667 (VIII).

Carte legată la ispravniciĭ de Argeș a rĕmânea scaunele de carne pe séma măcelarilor vechĭ, însă cu hotărît preț de Vacă 5 parale și óĭe 6, care să urmeze peste tot anul 338

Nartul lemnelor de foc 340

Pitac către spătar prin care arată că vameșiĭ iaŭ maĭ multă vamă de cât cea prescrisă în catalog la carele ce vin de afară . . 345

Anexa la pag. 668 (Vol. VIII)

Monopolul lumînărilor de céră roșie la cochi vechĭ 346

Carte pentru lumînările de céră 347

Anexa la pag. 668 (VIII) 350

Nartul lumînărilor de seŭ 348

Reclamația lumînărarilor din Bucurescĭ că nu pot vinde lumînările de seŭ după prețul nartuluĭ ce li s'a pus . . . . 348—349

Prețul cu care trebue să se vîndă lumînările de seŭ 349

Orășeniĭ din Pitescĭ cer să nu se iea seul de la Hristea lumînărarul lor 350

Sureccĭĭ și nartul seuluĭ 350

Porunca din 28 Noembre 1803, pe jalba lumînărarilor . . . 350

Anexe la pag. 669 (VIII) 352

Nartul pesceluĭ 352

Pagina

Legumele fără nart . . . . 352—354

Grădinariĭ scutiţĭ de nart 352

Anaforaua din 1782 a boerilor epistaţĭ prin care arată că zarzavaturile ne avênd statornicie nu se póte urma nartul ce li s'a pus . 353

Nartul untuluĭ . . . . 354—355

Bragageriile 355

Aga raportéză luĭ Vodă că n'a găsit de cât 19 bragageriĭ din 20 ce are Epitropia. Primirea cerereĭ unuĭ polcovnic a deschide a 20-a bragagerie 355

Iarba de puşcă . . . . 255—356

Oprirea de a se maĭ vinde săricică şi şoricióică 356

Anexe la pag. 669 (VIII)

Nizamul precupeţilor . . . . 356—363

Osîndirea luĭ Grigore precupeţul pentru vênḑarea împotriva nartuluĭ 357

Porunca către Agă la anaforaua Agieĭ pentru precupeţĭ de a nu cumpĕra de cât după ce se vînd cele necesare poliţieĭ . . . . . 357—358

Porunca ce s'a făcut la anaforaua Agieĭ pentru precupeţĭ . . 358

Anaforaua boerilor din 1803, Decembre 10 relativ la precupeţĭ 358

Pitac către Agă şi Spătar de-a opri pe precupeţĭ de a eşi pe la marginĭ înaintea locuitorilor ce vin cu var, cherestele şi alte lucrurĭ de vînḑare 360

Hrisovul precupeţilor . . . . 360—363

Anexe la pag. 670 (Vol. VIII)

Facere de têrgurĭ şi bâlciurĭ . . . . 363—364

Anexa la pag. 671 (vol. VIII).

Pitac către Clucer Bălteanu, pentru mutarea târguluĭ de la Tărtaşescĭ 364

Frăsinetul şi têrgul de acolo 365

Neprimirea cerereĭ orăşenilor de a face têrgul de la Valea-Teanculuĭ numaĭ de patru orĭ 366

Cartea Episcopieĭ Râmnic pentru têrgul de pe moşia Drăgăşanĭ 366

Carte dată Logofĕtuluĭ Constantin ştirbeiŭ pentru a lua paraua de loc de la ţoţĭ ce se află pe moşia sa 367

Zapisul Urzicenilor 367

Anexa la pag. 672 (Tom. VIII)

Trimiterea luĭ Baş-beşleagă de têrgul Drăgaiceĭ la Buzĕŭ . . 369

Cartea pentru bâlciul ce se face la Rîurenĭ 369

Pitac către starostele de negustorĭ, ca să dee de scire la negu-

Pagina

ţătorĭ că têrgul Drăgaiceĭ de la Buzĕŭ nu se va ţine anul acesta din causa bóleĭ ciumeĭ 370
Anaforaua pentru regularea vămeĭ 371
Hrisovul Vist. Filipescu pentru vătăşia de arabagiĭ ot Focşanĭ 372

Anexe la pag, 637 (VIII)

Numirea Vistieruluĭ Constantin Ghica şi Vor. Golescu ca epistaţĭ pentru buna pază şi odihnă a lŏcuitorilor 373
Pitac către Agie, Spătărie şi Cămărăşie să nu priméscă a face iamacĭ ţĕranĭ dajnicĭ pămênteni şi negutătorĭ fără cercetarea poliţieĭ şi să facă un catastih de câţĭ sunt trĕbuincioşĭ Agieĭ, Spătărieĭ şi Cămărăşieĭ 374
Pitac către Agă şi Spătar ca orĭ ce pandur vinovat să se trimită la Serdaru Preda Bujoranu ales zabit 375

Anexe la pag. 638 (VII)

Pitac către Spătar şi Agă, că nimenĭ n'are voie de a purta armele de cât numaĭ aceĭ neferĭ care se află continuŭ în slujbă . . 376
Intocmirea lefilor ostăşescĭ ce sunt necesare pentru paza polilitieĭ şi a ţĕreĭ 377
Anaforaua diu dosul jalbeĭ hangiilor 378
Facerea cunoscut tuturor căpitanilor şi pandurilor de numirea luĭ Gigârt ca epistat 379

Anexe la pag, 540 (Vol. VIII)

Carte dată luĭ Damian Buluc-başa Căpitan de pandurĭ ca să aĭbă voie a aduna pe toţĭ ómeniĭ aflaţĭ maĭ înainte neferĭ 381
Pitac către Arhiatros pentru panduriĭ ce pătimesc de bólă . . 381
Pitac către vel Spătar pentru o casă de spital 381
Pitac către Vornicul politieĭ, ca să trimită ómeniĭ ce se găsesc fără de pricină de dajdie la căpităniile unde este lipsă 382
Osândirea luĭ Sina Arnăutul la Ocna-Telega 382
Gâlcéva între isacciĭ consulatuluĭ rusesc cu uniĭ din neferĭ . 383
Anaforaua în dosul jalbeĭ luĭ Dobre Cazacu, din breasla agiască, a fi ertat de slujba căzăcieĭ 383
Pensie de la Cutia milelor luĭ Partenie care a fost topciŭ . . 384
» » » » » Gheorghe Cavarcalîul 384
» » » » » soţieĭ luĭ Gavrilă mort în rĕsboiŭ şi uneĭ fete 384
Pensie de la Cutia milelor luĭ Ion Cara Baraictar 384
Scutirea luĭ Pârvan de orĭ-ce dajdie 384
Anaforaua ce s'a făcut de la Spătărie în dosul jalbeĭ Neculi Seimen neputinciosul pentru scutirea de slujbă 385

Pagina

Cutia milelor . . . . 386—401

Ajutorul dat Cutieĭ milostenieĭ de la cununiĭ . . . . 387—390

Se propune ca orĭ-ce creştin când e aprópe să'şĭ dea sufletul să lase ceva din averea sa şi Cutieĭ milelor. Venitul Cutieĭ să se administreze de neguţătoriĭ epitropĭ rînduiţĭ, prin un sameş ales de neguţătorĭ şi neamovibil 389

Havaetul caftanelor continuă a se percepe 390

Se acordă Cutieĭ venit de 2000 talerĭ din embaticul mönăstireĭ Strehaia, dat în arendă unuĭ Mihalache Chiriţă 393

Anaforaua prin care arată că Cutia milosteniilor este datóre din causa diferitelor sume de banĭ ce are a plăti 394

In Octombre 1803, Domnitorul cere uneĭ comisiunĭ compusă din Mitropolit, Vist. Filipescu şi Spătarul Caliarh. a'cătuirea unuĭ catastih general de tóte ajutóre şi lefile date de la Cutie 396

Porunca ce se obicĭnuesce la jalbile care cer léfă 397

La finea anuluĭ 1803 Cutia tot în lipsă de banĭ este 397

De la Menzilurĭ (poştă) Cutia continuă a primi o subvenţie şi în 1800—1806 398

Venitul Cutieĭ de milostenie la 1803 399

In/Martie 1803, comisiunea întocmită la Cutie este obligată a face catastihul definitiv al miluiţilor 399

Anexe Cap. XXXVII (Vol. VIII)

Insărcinarea maĭ multor boerĭ a cere de la Epitropia podurilor socotélă de veniturilor podurilor ce aŭ fost asupră-le 401

Porunca domnéscă pusă pe anaforaua epitropiilor podurilor pentru veniturile Cutieĭ de la Cărămidarĭ 401

Venitul podurilor din Bucurescĭ 404

Anexe la pag. 674 (VIII)

Anexă la Pag. 677 408

Pitac către Vorn. Obştirilor a orândui pe polcovnicul de podurĭ să apere podurile Dâmboviţeĭ de sloiurile de ghiaţă 408

Pitac pentru a se dărâma chioşcurile şi binalele ce se vor găsi pe malurile Dâmboviţeĭ şi despre gunóie 409

Pitac către Agă a se păzi nizamul pus pentru gunóie . . . 410

Insărcinarea Postelniculuĭ Constantin Pastia epistatul şanţurilor conform anaforaleĭ date 410

Suma ce trebue să dea fie-care pentru facerea nouluĭ şant al Dâmboviţeĭ 411

Pagina

Repararea poduluĭ de pe apa Dâmboviţa la Gorganĭ 412

Mumbaşiret făcut străpânilor de morĭ pentru darea banilor ce trebue la repararea nouluĭ pod 412

Podul din zidul hanuluĭ Colţiĭ de pe lângă Cluceru Baleanu până la casele Stolniculuĭ Dumitrache 414

Pitac către epitropiĭ podurilor marĭ, ca cu podinile vechĭ ce se scot de la podul Mogoşóeĭ să se drégă podişorul de la pórtă Logofetuluĭ Ralet 416

Pitac de a da Armaşu câte 20 vinovaţĭ pe tótă ḑiua pentru lucrul la podurĭ marĭ 417

Obligarea podarilor carĭ se află în satele vecine judeţuluĭ a veni la lucru 418

Cererea mahalagiilor a face un pod 419

Facerea unuĭ pod prin mahalaua Dudesculuĭ 422

Numele sătenilor ot ogrăzenĭ cu care s'a tocmit podu . . . 423

Pitac către spătar a obliga pe epitropĭ ce sunt orânduiţĭ asupra periusieĭ mortuluĭ Panait Gheorghiu a se face podul de pămînt . . 423

Pitac către Vornicul Obştirilor a inspecta podul de lângă hanul Colţeĭ 424

Pitac către Vornicu politieĭ a obliga pe toţĭ mahalagiĭ dimprejurul Bucurescilor a căra cu carele lor moloz pentru a astupa gropile şi baltacurile ce sunt 425

Pitac către Agă şi Vornic a aduce salahorĭ pentru lucru şanţuluĭ, din ómeniĭ care se află fără nicĭ o trébă în Bucurescĭ . . 426

Dregerea poduluĭ de la Zlătarĭ 427

Numirea unuĭ Zapciŭ a strînge baniĭ de la fie care om ce sunt necesarĭ pentru podurĭ 429

Facerea poduluĭ de pe lângă hanul Colţeĭ, care merge la Carvasara şi aceluĭ ce vine pe la mŏnăstire iarăşĭ la Carvasara . . . 430

Analoghia poduluĭ ce urméză pe lângă hanul Colţeĭ până la pórta dumneeĭ Băneseĭ Moruzóia 431

Pitac la Vornicu Obştirilor şi la Vornicu politieĭ, să drégă paveaua stradeĭ după cererea mahalagiilor din podul Calicilor . . 432

Pitac la Polcovnicul de podurĭ să dreagă o podişcă după cererea mahalaleĭ Moldovenilor din Bucurescĭ 432

Locuitoriĭ de la capu poduluĭ Calicilor cer să fie scutiţĭ de podveḑĭ, ca să pótă face pod peste baltacul de acolo 432

Jalba mahalagiilor din mahalaua negustorilor 433

Jalba Egumenuluĭ de la sf. Ion că nu se póte face şanţ prin mŏnăstire 435

Pagina

Anaforaua pentru a se vinde iraturile podurilor 435
Anaforaua jalbeĭ mahalagiilor din Antim, a li se da podini . 436
Numirea unuĭ Mumbaşir a strînge banĭ pentru construirea de pod în mahalaua Dudescu 437
Insărcinarea Epistatuluĭ de logofeţie mare a plăti pe ceĭ care aŭ lucrat la podul din mahalaua Gorganilor 438
Pitac către boeriĭ Divanuluĭ a încheia socotelile Epitropieĭ Obştirilor 439
Pitac către epistaţiĭ Caseĭ podurilor a da afară pe Zamfir biv. vel Vistier, din slujba caseĭ 439
Pitac către epistaţĭ ca din podinile cele vechĭ să facă podul de la pórtă Logofet. Ralet. 439
Pitac către Polcovnicu de podurĭ a aduna podinele ce se găsesc în mahalaua Antimuluĭ 440
Pitac catre biv. vel Vorn. Grigore Ghica a face teslim baniĭ adunaţĭ la Epitropia podurilor 440
Pitac către Vornicu politieĭ a aduna 30 salahorĭ pentru podul de la Curtea Domnéscă 440
Pitac către Epistatu Spătărieĭ a arĕta ce sumă de banĭ să de mahalagiiĭ din mahalaua Gorganuluĭ. 441
Pitac către Epistatu Spătărieĭ a face tacsil baniĭ adunaţĭ de la mahalagiĭ din Antim . . . . 441—442
Obligarea postovarilor şi găitănarilor a da ajutor la facerea podului din mahalaua Spireĭ şi Schituluĭ 442

Anexe la pag. 679 vol. VIII, nota 3

Veniturile podurilor la Craiova 443
Carte la Caimacamu Craioveĭ şi la Divaniţĭ pentru iratul veniturilor podurilor din Craiova 445

Anexe la pag. 679 vol. VIII.

Pitac către Spătar a astupa lacul de pe lângă zidul Căminaruluĭ Dudescu . . . . 446—448
Pitac către Polcovnicu de podurĭ pentru a curăţi prăvăliaşiĭ podul de noroiŭ şi a nu arunca gunoiŭ în Dâmboviţă 448

Anexe la pag. 680 (vol. VIII).

Nizamul celor 4 podurĭ marĭ din Bucurescĭ 449

Anexe la pag. 681 (vol. VIII).

Pitac către Agă a opri pe măcelarĭ de a maĭ tăia vite în Curtea Veche saŭ în înăuntrul politieĭ 451

Papina

Pitac cătră Vornicu dn Ţéra de sus, de Ţéra de jos şi Vorn. Istrate Creţulescu a arĕta câte prăvălii aŭ fost pe locurile din têrg . 452

Carte pentru bucata de loc de la curtea Domnească cea veche ce aŭ hărăzit Măria Sa la toţĭ veciniĭ 452

Porunca cătră Epitropiĭ spitalurilor marĭ a se drege chioşcul de la Herăstrăŭ 453

Anexe relative la incendiĭ (pag. 681, vol. VIII).

Cartea luĭ Vodă cătră vel. Vistier ca din milele sale să se dea căldărarilor banĭ pentru teasurile ce aŭ făcut 454

Incendiul care a fost în Bucurescĭ la 1804 August 28 îndémnă pe guvernul luĭ C. A. Ipsilant să reorganizeze şi complecteze căpitănia de foc 455

Pitac cătră Epistatu Spătărieĭ a nu aduce nimenĭ fên în politie decât numaĭ pentru trebuinţa câtor-va ḑile 456

Pitac cătră Epistatu Spătărieĭ a se dărîma o casă arsă de pe marginea Dâmboviţeĭ 456

Pitac cătră Agă a obliga pe ceĭ ce aŭ hanurĭ şi prăvăliĭ aşĭ mătura coşurile şi a ţinea putinĭ de apă şi căngĭ 457

Anexe la pag. 682 (vol, VIII).

Focul de la grajdiul Domniţeĭ Ecaterina Mavrocordat 457

Paza de ciumă 458

Pitac cătră Epitropiĭ spitalurilor a cere socoteală epitropiilor al doilea de veniturile şi cheltuelile spitalurilor 459

Carte cătră Ispravniciĭ din Slaam Râmnic de numirea luĭ Spiridon Calogheras Doctor în Focşanĭ 459

Pitac cătră Arhiatros pentru reţetele ce se daŭ, cu numĕrul şi numirĭ sciute 459

Anexe la pag. 682 (vol. VIII).

100 Pitace la Spătărie şi Agie pentru epistaţiĭ prin mahalale a cerceta de sănătate 460

Anexe la pag. 683 (vol. VIII).

Pitac cătră Mitropolit a alege 3 doctorĭ şi a arĕta câtă leafă să se dea fie-căruia 461

Se aleg doctorĭ Gh. Schina, Atanase Ionidis şĭ Grigorie Saitu şi li se dă léfă 80 talerĭ de la veniturile spitalelor 462

Trecerea surgun peste Dunăre a femeeĭ Anica Armeanca. . . 463

Pitac cătră dr. Constandache a merge la băĭ cu Vornicu Grigore Brâncoveanu 463

Pitac cătră Epitropiĭ spitalurilor marĭ a aşeḑa pe nouĕ săracĭ şi bolnavĭ în odăile spitalurilor marĭ 464

Pagina

Lăsarea prin dietă a reposateĭ Maria Mihăilescu a se înființa un spital de bolnavĭ săracĭ la Buzĕŭ 464
Pitac către Agă, a obliga pe ceĭ care aŭ case pe marginile Dâmboviţeĭ a aprinde gunoiu 465
Pitac către Logof. de Ţéra de sus a scóte din hanul mŏnăstireĭ Colţea pe negustorĭ 466

Anexe la cap. XXXVIII (vol. VIII), despre apă.

Resoluţiunea pe jalba luĭ Stroe Suilgi Başa pentru cişmeaua din Boiangiĭ 466
Suilgi başa cere reînoirea privilegiilor sale 467
Anaforaua prin care se iea de la Epitropia spitalelor banii necesarĭ pentru dregerea cismelelor 469
Neguţătoriĭ se jăluesc că cişmeaua din şalvaragiĭ este stricată. 470
Hrisovul Cişmegiĭ—Basiĭ 471
Jalba locuitorilor din satul Pituleasca. 473

Anexe la cap. Edilităţeĭ sub Constandin Ipsilante.

Mĕsurĭ interesând siguranţa publică 473
Pitac de a nu intra ursariĭ cu urşiĭ în Bucurescĭ 474
Pitac că nu este permis a trage nimenĭ cu puşca saŭ cu pistolul în politie. 474
Pitac de a nu ămbla rapede cu butca, cu căruţa saŭ călare . 474
Carte gospod la Ispravnicĭ pentru 5 dezertorĭ. 476

Anexe şi note la Cap. XXXVIII (vol. VIII).

Anexe la p. 702 (vol. VIII).

Arz la Inalta Pórtă, pentru untul Mutpaiuluĭ Impĕrătesc . . 477
Provocarea Divanuluĭ ţĕreĭ în 1806 după cererea de oĭ de la Constantinopole 480
Anaforaua Paharniculuĭ Grădişteanu a i se plăti tal 371 ce a cheltuit la Varna, la venirea luĭ C. A. Ipsilante. 480
Surghinirea luĭ Ioan ce i se ḑice Faca la mănăstirea Sinaia . 481
Pitac către postelnic a goli casa Slugeruluĭ Gheorghiţă Mehtupciu 483
In 1802 Noembrie 11 Vodă dă pitac la Agă să deserte casele rĕposatuluĭ Paharnic Ioniţă, să scóţă câte-va ḑile Nazîrul Brăileĭ (Notă). 485
Nizamul dat pentru conacile musafirilor. 485
Aducerea luĭ Mustafa Hagi Rusciuclăŭ din Argeş în Bucurescĭ 484
Nizamul opritor locuireĭ de turcĭ în Principat 485
Anaforaua prin care biv. vel Ban Dumitraşcu Ghica arată că

Pagina

nisce munţĭ aĭ sĕĭ de la Penteleŭ i s'aŭ călcat de către veciniĭ din ţeara nemţească. 486

Anexe la tom. IX.

Anexe la Cap. XXI (pag. 324 Biserica).

Dosoteĭ Mitropolitul către Lamarc. 489

Anexe la pag. 302 (vol. IX).

O nouă circulară către Ispravnicĭ 27 Febr. 1811 490
Carte de vătăşie de plaiŭ 490
Ex. Sale Tainicu Sovetnic se arată davagiu asupra gineruluĭ sĕŭ Andreĭ polcovnic 491
Pitac către Epistatu Spătărieĭ de prinderea 3 făcătorĭ de rele veniţĭ de la hotarul Braşovuluĭ. 491
Intărirea Divanuluĭ la anaforaua departamentuluĭ de şeapte pentru a'şĭ vinde cu mezat Medelnicerul Costache Brezoianu o moşie. 492
Porunca ce s'ą făcut la casa Menzilurilor, în pricina ce are Ispir Buluc-başă cu un surugiŭ de la poşta Pitescĭ 493
Pitac de a fi separat Iorga de la Tohani Sud Saac de către soţia sa un an de ḑile 494
Hotărîrea Divanuluĭ, ce s'a dat între Medeln. Nicoli cu Serdar Enache, pentru îmbrăcarea cu caftane de la Divan 495
Arĕtarea Aghenţieĭ Cesaro-Crăiască de venirea unuĭ Gheorghe Corbul din Braşov în Bucurescĭ. 495
Pitac către ispravnicĭ pentru deschiderea a 4 lăḑĭ venite la Aghenţie fiind ceartă între clironomĭ 496
Pitac către Vornicu Obştirilor a merge la casa rĕposatuluĭ Serdar Enache, a face catagrafie. 496
Jalba luĭ Ioan Lipănescul contra Evreiuluĭ Samoil ceaprazar . 497
Poruncă la anaforaua Departamentuluĭ de criminal 498
Numele Pîrîţilor. 499
Jalba dată Divanuluĭ de Costi Petru sudit franţuzesc 449

Suditiĭ.

Arĕtarea făcută de Divan către generalul Enghelhard de judecata luĭ Aftanasie Dumitru cu Mihalache Ruţul. 500
Sculele luĭ Enache Văcărescu puse în păstrare într'un sipet de la Sf. Mitropolie. 500
Sculele precum sunt preţuite în foile de zestre 501

Justiţie.

Hotărîrea dată de Divan în privinţa jalbeĭ făcută de Serdar . 501
Condicariĭ dupe la judeţe în 1810 şi 1811. 502

Pagina

Judecătoriĭ la 3 departamente la 1809 Octomb. 22 502
Primirea predlojenieĭ generaluluĭ Enghelhard de Divan, scrisă la 4 Iulie 502
Trimiterea de la senator către Em. Şteter a jalbeĭ sudiţilor austriacescĭ 502
Surghiunirea luĭ Alecu Racoviţă la mŏnăstirea Znagov. . . . 503

Justiție criminală.

Arĕtarea făcută de epistatul ocnelor de călcarea ocneĭ Telega de nisce ómenĭ armaţĭ 503
Pitaru Gh. Argintoianu arată că în jud. Mehedinţĭ a fost prins un egumen de către hoţĭ 505
Moratorium 505
Infăţişarea la judecată a luĭ Hersu ovreiŭ din Ploescĭ . . . 505
Catagrafia făcută la casa Logof. Theodorache Văcărescu de Epistatu Vornicieĭ Obştirilor Ioan Fălcoianu 507
Pitac către Epistatu Vornicieĭ Obştirilor ca lucrurile Spătăreseĭ Catinca Negeloaeĭ, să se dea de pomană 507
Pitac către Epistatu Logofeţieĭ, ca să se protocolisească sineturile schituluĭ Pârlita 508
Proces cu Ipsilant 508
Intărirea ce s'a dat la jalbele paharniculuĭ Bengescu pentru Cluceru Corniţă Brăiloiu 508
Jalba dată Divanuluĭ de Ion sin Stan Ciobanul asupra Slugeruluĭ Nicolae Urlăţeanu 509
Intărirea dată la anaforaua Logof. de ţéra de jos pentru o butcă ce a luat Niculae Rucăreanu de la Dumitrache Paca 510
Familia Văcărescu 510
Vînḑarea moşieĭ Giuleştĭ Ex. Sale generaluluĭ Iosif Fonton . 511
Rĕmânerea zadarnică a hotărîrilor Divanuluĭ asupra pricinilor de prigonire ce are Stan Jianu 512
Instituirea uneĭ Comisiunĭ pentru vînḑarea avereĭ Logofĕtuluĭ Constantin Dudescu 512
Smaranda Lahovari 512
Periusia Domniţeĭ Văcărescu 512
Insciinţarea făcută Divanuluĭ pentru datoria ce are a lua chir Constantin Banul de la un Hristea Checuş 512
Marfa care s'a strigat la mezat 513

Anexe la Vol. IX Cap. XXIII (pag. 489).

Anexe la Capitolul Finanţelor 514

Pagina

Carte deschisă la tóte județele pentru a plăti locuitoriĭ oerit după vênḑarea Caimacamilor 514

Anexa No. 14. 514

Socoteala de baniĭ ce are să iea boeriĭ cumpĕrătorĭ 515

Socoteala de rămășițe ce este pe la județe 516

De la Divan cărțĭ de slujbă oerituluĭ 516

Anexa No. 15. 517

Pitac către Vătafu de Visterie a strînge pe cumpĕrătoriĭ tacsildarĭ și slujbașĭ la Visterie 517

Predlojania Ex. Sale Tainicul Sovetnic pentru a se plăti cumpĕrătorilor al 2-lea oerit suma ce are să iea 518

Pitac către Vistier să găséscă mușteriĭ să vênḑă îndoiala oerituluĭ și pe anul 1807, să se împlinească paguba anuluĭ trecut 518

Ponturile oerituluĭ îndoit pe 1807 Noembre 20 519

Anexe la pag. 491 (vol IX). 521

Ponturile de vînḑările oerituluĭ, ce s'a scos acum pentru 1809 de ajutorul oștirilor 521

Anexe No. 6 pag. 492 (vol. IX). 522

Vînḑarea oerituluĭ în anul 1811 este în tótă țéra împreună cu jud. Brăila cu preț îndoit 522

Anexa No. 7 (pag. 492—IX) 524

Către vătășeiĭ de plaiurĭ pentru ciobaniĭ ardelenĭ 524

Anexa No. 8 (pag. 492, Vol. IX). 526

Numirea unuĭ boer tacsildar de a face catagrafie pentru a se lua plata oerituluĭ după vechiul obiceiŭ 526

Anexa No. 9 (pag. 492, Vol. IX).

13 Cărțĭ pentru oeritul sudiților 527

Porunca către Vistier a da ajutor nouluĭ tacsildar la oeritul sudiților ungurenĭ 527

Anexa No. 10 (pag. 492, Vol. IX).

Predlojenia Ex. Sale general Comnino la Divan 528

Anexa No. 11 (pag, 492, Vol. IX).

Arĕtarea jalbeĭ ce aŭ dat cumpĕrătoriĭ oerituluĭ anuluĭ viitor pentru Sêrbiĭ ce aŭ fost birnicĭ aĭ Visterieĭ că nu se supun . 528

Anexa No. 12 (pag. 492, Vol. IX) 529

Osebite cărțĭ ce s'aŭ făcut tot pentru oerit, către ispravnicĭ . 529

Anexa No. 13 (pag. 492, Vol. IX). 530

Cartea schituluĭ Ciolanu din sud Saac pentru scutéla de oerit 530

Anexa No. 16 (pag. 593, Vol. IX).

Porunca ce s'a făcut către ispravnicĭ pentru sorocul ce aŭ

Pagina

lungit Divanul la căutatul slujbeĭ oerituluĭ după jalba boerilor cumpĕrătorĭ 530

Anexa No. 17 (pag. 493, Vol. IX).

Se dă voie să facă cercetare de urmările slujbaşilor oerĭ . . 531

Anexa No. 18 (pag. 493, Vol. IX).

Pitac către lŏcuitoriĭ dajnicĭ de oerit a nu plăti maĭ mult oerit de cât se coprinde în Ponturile oerituluĭ 531

Divanul la ispravnicĭ despre oerit 532

Anexa No. 19 (pag. 494, Vol. IX).

La 30 Maiŭ 1832, Comitetul către Costache Logofeţelu care a fost cercetător oerituluĭ din Prahova 533

Anexa No. 20 (pag. 494, Vol. IX).

Carte dată de Divan cumpĕrătoruluĭ oerituluĭ 534

Anexa No. 21 (pag. 494, Vol. IX).

Facerea a 4 cărţĭ deschise pentru cercătura oerituluĭ 535

Anexa No. 22 (pag. 494, Vol. IX)

Anexa No. 23 (pag. 494, Vol. IX) 535

Facerea unuĭ catastih de sudiţiĭ austriacĭ 536

Vinăriciŭ 537

Anexa No. 24 (pag. 494, Vol. IX) 537

17 Cărţĭ legate, de vinăriciŭ îndoit 537

Anexa No. 25 (pag. 494, Vol. IX) 537

Poruncĭ la 12 judeţe a se isgoni vinăriceriĭ din judeţe a nu maĭ supĕra pe lŏcuitorĭ 537

Anexa No. 26 (pag. 494, Vol. IX) 538

Obligarea lŏcuitorilor a ajuta slujbaşiĭ vinăriciuluĭ de la Cochiĭ Vechĭ 538

Anexa No. 27 (pag. 494, Vol. IX).

Facerea cunoscut lŏcuitorilor din Romanaţĭ de vînḑarea vinăriciuluĭ la Cochi-vechĭ 538

Anexa No, 28 (pag. 495, Vol. IX) 539

Cărţile ce s'aŭ făcut la vinăriciŭ cel amestecat 539

Cartea ce s'a făcut la vinăriciŭ ce este câte cincĭ banĭ de vadră milă mŏnăstirĕscă 540

Anexa No. 29 (pag. 495, Vol. IX). 540

Pitac către Mitropolit, să dea cărţĭ de blăstem asupra vinăricerilor câte 2 parale din anul trecut 540

Anexa No. 30 (pag. 495). 541

Carte ce s'a făcut la maĭ multe judeţe pentru cumpĕrătoriĭ vinăriciuluĭ de al doilea 541

Pagina

Anexa No. 31 (pag. 495, Vol. IX).
Pitac către biv vel Vornic Radu Golescu a cerceta pe slujbaşiĭ vinăriciuluĭ dupĕ reclamarea lŏcuitorilor dajnicĭ de vinăriciŭ . . . 543
Anexa No. 32 (pag. 495, Vol. IX).
Pitac către Vornicu Golescu a lua de la vinăriceriĭ din Muscel vinăriciŭ după ponturile Divanuluĭ 543
Anexa No. 33 (pag. 495, Vol. IX).
Se dă voie unuĭ cazac să mérgă la Muscel 543
Anexa No. 34 (pag. 496, Vol. IX).
Insciinţarea luată de Divan de jalba lŏcuitorilor de la Copăcenĭ 544
Anexa No. 35 (pag. 499, Vol. IX) 545
Pitac către vel Ban şi Divanul Craioveĭ ca panduriĭ judeţelor ce aŭ viĭ nu se supun a plăti vinăriciŭ 545
Anexa No. 36. Trimiterea unuĭ cercetător care să despăgubéscă pe lŏcuitoriĭ din Vâlcea 545
Anexa No. 37 (pag 496, Vol. IX) 546
Divanul rĕspunde la predlojenia luĭ Kusnikov din 16 Ianuarie 1810 546
Anexa No. 38 (pag. 496, Vol. IX) 546
Invinuirea Slugeruluĭ George Văleanu că a luat vinăriciŭ maĭ mult 546
Anexa No. 39 (pag. 496, Vol. IX). 547
Arĕtarea făcută de Kusnikov către Divan de lŏcuitoriĭ din Focşanĭ 547
Anexa No. 40 (pag. 496, Vol. IX).
Pitac dat de Divan Cluceruluĭ Ştefan, ca să împlinéscă baniĭ ce a luat maĭ mult la vinăriciŭ din jud. Argeş 547
Anexa No. 41 (paginile 494—497).
Pitac către biv vel Ban Costache Ghica a nu lăsa pe Vasile Jupinotu a cumpĕra vinăriciŭ Bucuresciuluĭ 548
Anexa No. 42 (paginele 494—497).
Poruncă către Logof. Constantin Samursaş şi Divanul Craioveĭ pentru că iaŭ banĭ pe lemnele de tain şi pentru că îngăduesc pe slujbaşiĭ vinăricerĭ de fac jafurĭ 549
Anexa No. 43 (paginele 494—497).
Facerea a 5 poruncĭ peste Olt, la cincĭ judeţe în acelaş obiect . 550
Anexa No. 44 (paginele 494—497) 551
Facerea a 12 poruncĭ în 12 judeţe la ispravnicĭ pentru slujbaşiĭ vinăriciuluĭ 551
Anexa No. 45 (paginele 494—497),

Pagina

Insciinţarea făcută de Divan generaluluĭ Enghelhard că a primit predlojenia Sa de la 19 Decembre cu reclamarea contra vinăricerilor 551
Anexa No. 46 (pag. 494—497, Vol. IX).
Pitac către Polcovnicul Constantin Orĕscu de réua stare în care se găsesce jud. Argeş 552
Anexa No. 47 (pag. 494—497, Vol. IX).
Către generalul Enghelhard a arĕta dacă are Divanu voĭe a da împlinirĭ saŭ nu 552
Anexa No. 48 (pag. 494—497, Vol. IX).
Pitac către ispravnicĭ despre vinăriciŭ 553
Anexa No. 49 (pag. 494—497, Vol. IX).
Arĕtarea făcută la Enghelhard, că Divanul a primit 2 jalbe despre vinăriciŭ 553
Anexa No. 50 (pag. 494—497, Vol. IX). 553
Poruncă către slujbaşiĭ vinăriciuluĭ a plăti baniĭ lŏcuitorilor din Buzĕŭ 553
Anexa No. 51 (pag. 494—497, Vol. IX).
Enghelhard trimite la Divan jalba ce a dat lŏcuitoriĭ din Tîrgovişte 553
Anexa No. 52 (pag. 494—497, Vol. IX).
Şteter trimite la Divan catastihul ofiţeruluĭ din Buzĕŭ despre vinăriciŭ 554
Anexa No. 53 (pag. 494—497, Vol. IX).
Divanu face cunoscut generaluluĭ Şteter jalba lŏcuitorilor din Muscel asupra vinăriciuluĭ 554
Anexa No. 54 (pag. 494—497, Vol. IX).
Pitac către generalul Şteter de plângerea cumpĕrătorilor vinăricerĭ din Slaam Râmnic 554
Anexa No. 55 (pag. 494—497, Vol. IX).
Senatorul trimite jalba lŏcuitoriuluĭ din Focşanĭ Ştefănache Ştirbeiŭ 555
Anexa No. 56 (pag. 494—497, Vol. IX).
Pitac către biv vel Serdaru Costache Ştefănescu a fi faţă la culesul viilor din Olt 555
Anexa No. 57 (pag. 494—497, Vol. IX).
Copie după porunca Senatuluĭ către podporucic Monastirschiĭ 556
Anexa No. 58 (pag. 494—497, Vol. IX).
Şteter ca să chiăme Divanu la rĕspundere pe Vornicu Manu, paharnicul Mihăiţă Filipescu şi Pitarul Petrache pentru abus la vinăriciŭ din 1810 556

Pagina

Anexa No. 59 (pag. 494—497, Vol. IX).

Poruncă trimisă de Divan către ispravniciĭ judeţuluĭ pentru nizamul trebuincios la vinăriciŭ 557

Anexa No. 60 (pag. 494—497, Vol. IX).

17 cărţĭ s'a trimis prin judeţe, iar la Brăila nu pentru dijmărit şi vinăriciŭ cum să se urmeze luatul 558

Anexa No. 61. Orînduirea luĭ Grigore Boiaroglu să mérgă la Buzĕŭ, să cerceteze abusurile de vinăricerĭ 559

Anexa No. 62 (pag. 494—497, Vol. IX).

Pitac către Spătar a da seimenĭ şi slujitorĭ necesarĭ judeţuluĭ 559

Anexa No. 63 (pag. 494—497, Vol. IX). *Vinăriciŭ şi administraţie* 561

Pitac către generalul Comnino a da poruncă ofiţerilor judeţuluĭ Râmnic pentru plata vinăriciuluĭ 561

Anexa No. 64. Pitac către ispravniciĭ judeţuluĭ a face cercetare de ceĭ ce trebuesc scutiţĭ de plata vinăriciuluĭ 561

Anexa No. 65 (pag. 497, Vol. IX).

Primirea de Divan a predlojanieĭ generaluluĭ Comino cu No. 441 cu jalba clucer. Fotache Stirbeĭ 562

Ponturile dijmărituluĭ pe anul 1808, Iunie 20 563

Anexa No. 66 (pag. 498, Vol. IX).

Pitac către dijmarĭ a nu lua plată maĭ mult pentru bucate de cât cea prevĕḑută în ponturĭ 565

Anexa No. 67. Pitac către cumpĕrătorul slujbeĭ dijmărituluĭ a plăti 2000 talerĭ ce datoria Visterieĭ 565

Anexa No. 68 (pag, 498, Vol. IX).

Strigarea dijmărituluĭ vîndut la cochiĭ-vechĭ 1811, Iunie 24 566

Anexa No. 69 (pag. 499, Vol. IX).

Cărţĭ de vînḑarea slujbeĭ tutunărituluĭ pe anu 1811, Noemb. 568

Poruncile ce s'a făcut la vînḑarea dijmărituluĭ pe anul 1811 Iulie 568

Anexa No. 70 (pag. 499, Vol. IX).

Pitac către generalul Şteter a ordona cazacilor să îngădue pre slujbaşĭ a căuta slujba dijmărituluĭ şi prin bălţile judeţuluĭ Ialomiţa 570

Anexa No. 71 şi 72 (pag. 499, Vol. IX).

Pitac către generalul Comnino arĕtând că nu s'a făcut catagrafie pentru Sîrbiĭ şi Româniĭ veniţĭ de preste Dunăre 572

Anexa No. 73 (pag. 499, Vol. IX).

Publicaţiĭ pentru vînḑarea bĕuturilor din Basarabia 573

Anexa No. 74 (pag. 499, Vol. IX).

Pagina

Porunca luĭ Şteter a se vinde bălţile din Brăila 573

Anexa No. 75 (pag. 499, Vol. IX).

Poruncĭ către ispravnicĭ a face publicaţiĭ pentru vîndarea bălţilor Brăileĭ 573

Anexa No. 76. Cercetarea făcută de Logofĕtul Dumitrache Racoviţă asupra luĭ Gheorghe Polizu cumpĕrătorul fumăritului din Bucurescĭ 574

Anexa No. 77 (pag. 499, Vol. IX).

Pitac către Agă a obliga pe stăpâniĭ de prăvăliĭ a plăti fumărit 574

Anexa No. 78 (pag. 500, Vol. IX).

Catagrafia făcută de tóte cârciumile de vin şi rachiŭ din Romanaţĭ 574

Anexa No. 79 (pag. 502, Vol. IX).

Arĕtarea uneĭ scrisorĭ Divanuluĭ de fratele Vistieruluĭ despre cercetarea făcută în plasa Bolintinu 575

Anexa No. 80 (pag. 506, Vol. IX).

Primirea predlojenieĭ generaluluĭ Enghelhard cu No. 24 de Divan, relativă la arendarea ocnelor 576

Anexa No. 81 (pag 505, Vol. IX).

Copie după fóia dată Divanuluĭ de Serdarul Constantin Cernovădeanu cumpĕrătorul ocnelor 576

Anexa No. 82 la pag. 507 (Vol. IX. Cap. XXIII).

Rĕmânerea vămilor şi ocnelor asupra luĭ Ion Scufa 576

Anexa No. 83 (pag. 507, Vol. IX).

Numĕrul ludelor ciocănaşilor şi mâglaşilor la 3 ocne 577

Anexa No. 84 (pag. 507, Vol. IX).

Carte pentru zaptul Ocnelor pe 1810 577

Anexa No. 85. Două cărţĭ la Teleorman şi Dolj pentru pecetluirea săreĭ găsită 578

Anexa No. 86 (pag. 507, Vol. IX).

Vîndarea ocnelor marĭ din Vâlcea, ocna Telega din Prahova şi ocna Slănic din jud. Slănic după anumite ponturĭ 578

Anexa No. 87 (pag. 508, Vol. IX).

Jalba cumpĕrătorilor ocnelor dată Divanuluĭ 580

Anexa No. 88 (pag. 508, Vol. IX).

Copie după jalba vistieruluĭ Ion Moscu trimisă Excelenţeĭ Sale Sfetniculuĭ şi copie după contractul ocnelor 580

Anexele No. 89, 90, 91 (pag. 509, Vol. IX) 581

Ponturile de vîndarea vămilor pe anul 1807, Ianuarie 1 . . 581—592

Pagina

Anexa No. 92 (pag. 599, Vol, IX).

Catalogul vămilor pe anul 1807, Ianuarie 1 . . . . 592—607

Carte de zaptul vămeĭ, care se daŭ împreună cu catalógele . 607

Anexa No. 93 (pag. 514, Vol. IX).

Ponturile de vîndarea vămilor pe anul 1811 Ianuarie 1 . . . 607—619

Anexa No. 94 (pag. 614, Vol. IX).

Catalogul vămilor pe anul 1811 Ianuarie 1 . . . . 619—633

Anexa No. 95. Jalba dată Divanuluĭ de vameşiĭ Slatineĭ . . 634

Anexa No. 96. Poruncă de la generalul Şteter, că de se va suprima luare de vama la Craiova, să se pue în aplicare de la dintêiŭ 634

Anexa No. 97, Cercetarea făcută de Logofeţia mare asupra jalbeĭ vameşuluĭ din Argeş 635

Anexa No. 98. Trimiterea la Divan a jalbeĭ ovreiuluĭ Leibu Marcovicĭ din Rusia 636

Anexa No. 99. Insciinţarea generaluluĭ Turceaninov pentru oprirea vămeĭ asupra mărfurilor turcescĭ 636

Anexa No. 100. Pitac către ispravniciĭ de Prahova a obliga pe pescarĭ să vie în obor cu lucrurile ce aŭ vîndare 636

Anexa No. 101. Pitac către general Engelhard a iscăli ponturile de vîndarea ocneior şi vămilor 637

Trimiterea ponturilor pentru tăerea vitelor marĭ şi micĭ generaluluĭ Enghelhard a fi iscălite de Senator 637

Anexa No. 102. Jalba făcută la Divan de vameşiĭ judeţuluĭ Ialomiţa 637

Anexa No. 103. Cererea Vameşuluĭ din Ialomiţa a i se plăti vamă de marchitanĭ 638

Anexa No. 104. Jalba vameşilor Carvasaraleĭ din Bucurescĭ pentru schela Giurgiuluĭ 638

Anexa No. 105. Jalba dată Divanuluĭ de Vameşul jud. Prahova 639

Anexa No. 106. Poruncă către ispravniciĭ din sud Saac ca pârâţiĭ pescarĭ să dee vamă Vameşuluĭ după ponturile stabilite . . 640

Anexa No. 107. Arĕtarea făcută de Divan luĭ Repninski despre pricina cu vameşiĭ Slatineĭ 640

Anexa 108. Arĕtarea jalbeĭ cumpĕrătorilor slujbeĭ fumărituluĭ bălţilor generaluluĭ Şteter 641

Anexa 109. Carte dată celor carĭ aŭ cumpĕrat vama pe anul 1812 642

Anexa 110. Jalba vameşilor din Têrgoviste 643

Anexa 111. Poruncă dată ispravnicilor a obliga pe Zalhanagiĭ şi lumînărarĭ a plăti vama Vameşuluĭ din Têrgovişte 644

Pagina

Anexa 112. Pitac către ispravniciĭ din Teleorman a opri importul de vinurĭ streine de peste Dunăre 644

Anexa 113. (pag. 516. Vol. IX). . . . .

Porunca ce s'a dat la jalba luĭ hagi Ianuş neguţătorul de la Craiova de a fi scutită de vamă zahareaoa ce va importa pentru judeţele Oltene bântuite de fómete 645

Anexa 114. Intărirea dată la anaforaua Logofĕtuluĭ la jalba ce a dat vameşul din Ialomiţa 645

Anexa 115. Arĕtarea făcută de Logofĕt către Divan de cercetarea ponturilor, cataloguluĭ şi tarifeĭ vămilor 646

Anexa 116. Pitac către ispravniciĭ judeţelor Buzeŭ, Prahova şi Saac a obliga pe vameşĭ a plăti baniĭ luaţĭ de la Ovreiu Moscu 647

Anexa 117. Porunca ce s'a dat la jalba vameşilor din Slam Râmnic pentru plata zahareleĭ de pe la brutarĭ 647

Anexa 118. Nesupunerea braşovenilor de a plăti vamă . . . 648

Anexa 119. Pitac către Serdaru Dinu şi Vameşul Cloroneche a arĕta daca plata vămeĭ de către braşovenĭ s'a urmat după hrisovul din 1782 al luĭ Nicolae Vodă Caragea saŭ după ponturĭ . . 648

Anexa 120 şi 121. Obligarea luĭ Nicolae Iordachiu a plăti vamă pentru nisce bumbacurĭ aduse din ţéra nemţéscă la Câmpina . 649

Anexa 122. (pag. 518 vol. IV.) . . . .

Divanul în 16 April 1808 ordonă prohibiţiunea exportuluĭ de vite marĭ şi de zaherea 650

Anexa 123. (pag. 519. vol. IX). . . . .

Poruncă la ispravnicĭ, ca Vameşiĭ de plaiurĭ să nu ia vamă maĭ multă peste ponturĭ sudiţilor chesaricescĭ 650

Anexa 124. (pag. 519 Vol. IX). . . . .

Kusnicof ordonă la 1809 April 2 să întórcă vama înapoĭ ce a luat de la sudiţiĭ austriacescĭ 650

Anexa 125. (pag. 519 vol. IX) . . . .

Insciinţarea făcută ispravnicilor a nu maĭ lua vamă de la marchitanĭ carĭ aduc lucrurĭ şi bĕuturĭ trebuincióse din Rusia . . . 651

Anexa 126. (pag. 520 vol. IX) . . . .

Cumpĕrarea cu 95,010 leĭ a vameĭ exportuluĭ vitelor marĭ şi micĭ pe anul 1811 de Paharnicu Deşliu 651

Anexa 127. Jalba Vameşuluĭ Carvasaraleĭ din Bucurescĭ către Divan pentru vama de la schele 652

Anexa 128. Raport dat la 27 Februar 1811 de Divanul I către Vice-Preşedinte relativ la vama de la schele 652

Pagina

Anexa 129. Pitac către Şteter a da nizam către sudiţiĭ austriacĭ pentru a plăti vama 652

Anexa 130. Jeluirea Vameşuluĭ de la Slatina 652

Anexa 131. Reclamaţia luĭ Hagi Moşcu contra marchitanilor sudiţĭ ruşĭ 652

Anexa 132. (pag. 521 Vol. IX) . . . .

Pitac către Repninschi a opri pe soldaţiĭ ruşĭ din Ploescĭ, Têrşor şi Baicoiŭ să meargă la puţurile de păcură 653

Anexa 133 şi 134. (pag 520. vol. IX). . . . .

Pitac către ispravniciĭ de Teleorman a da voĭe vameşilor a intra în têrgul Mavrodin din Teleorman 653

Anexa 135. (pag. 520. vol. IX). . . . .

Reclamaţia Ardelenilor neguţătorĭ de vite 654

Anexa 136. Maĭ mulţĭ vameşĭ cer să li se restitue baniĭ ce aŭ dat când i a pus în slujbă Constantin Filipescu 654

Anexa 137. Cărţile ce s'aŭ făcut Căminaruluĭ pentru căminărie 654

Anexa 138. (pag. 552 Vol. IX) . . . .

Numirea uneĭ comisiĭ pentru cercetarea vămeĭ ce se iea asupra vinăriciuluĭ şi oerituluĭ 655

Pitac către Ispravniciĭ din Dâmboviţa a cerceta ce zabiţĭ aŭ făcut jafurĭ şi mâncătoriĭ locuitorilor 656

Anexa 139. (pag. 522 vol. IX). . . . .

Numirea uneĭ comisiunĭ care să cerceteze abusurile săvîrşite în ţéră 657

Anexa 140. Numirea luĭ Zamfir Stan Vistier ca să ţină socotelile Vistieruluĭ Constantin Varlam 658

Anexa 141. Insciinţarea făcută de Divan de ómeniĭ numiţĭ la cercetarea comisieĭ abusurilor 658

Anexa 142. Facerea cunoscut luĭ Bagration de regularea comisieĭ de cercetarea abusurilor. 659

Anexa 143. Numirea unor boerĭ a cerceta prin judeţe baniĭ luaţĭ maĭ mult la vinăriciŭ, oerit, dijmărit 659

Anexa 144. Numirea Pitaruluĭ Velcea cercetător de abusurile slujbaşilor dijmarĭ, vinaricerĭ şĭ oerĭ în Vêlcea şi Teleorman . . . 659

Anexa 145. Numirea Logofĕtuluĭ Rătescu să facă cercetare de baniĭ ce s'aŭ luat maĭ mult la vinăriciŭ, oerit de la locuitoriĭ din Gorj 660

Anexa 146. Ponturile oerituluĭ, dijmărituluĭ şi vinăriciuluĭ . 661

Anexa 147. Pitac către generalul Enghelhard să triméţă ofiţerĭ prin judeţe 662

Pagina

Anexa 148. Facerea cunoscut luĭ Enghelhard de abusurile luĭ Cristea Sameş 662

Anexa 149. Senetul ce s'a dat slăvituluĭ Dragoman Manuk pentru priveleghiŭ pe satele de pe moşia Dragomanuluĭ 663

Anexa 150. Publicarea făcută pentru apaltul cărţilor de joc . 664

Anexa 151. (pag. 524. vol. IX). . . . .

Facerea apalt a rachiuluĭ, tutunuluĭ şi tabaculuĭ 664

Anexa. 152. (pag. 524 vol. IX). . . . .

Nota de la Cneaz Bagration către Divan relativă la aşeḑarea dărilor 665

Anexa 153. (pag. 528. vol IX). . . . .

Carte de slujba fumărituluĭ bălţilor 668

Anexa 154. (pag. 528. vol. IX). . . . .

Arĕtarea cererei luĭ Iancu Cămăraşul cumpĕrătorul fumărituluĭ bălţilor, luĭ Repninschi 668

Anexa 155. Comitetul scrie la Ispravnicii din Ialomiţa şi Teleorman să dea ajutor la perceperea fumărituluĭ bălţilor 669

Anexa 156. (pag. 528. vol. IX). . . . .

Carte de fumăritul bălţilor de la ómeniĭ şeḑĕtorĭ la sate . . 669

Anexa 157. (pag. 529. Vol. IX). . . . .

Privigherea vitelor de pripas de către ofiţerĭ judeţuluĭ . . . 669

Anexa 158. (pag. 529. vol. IX) . . . .

Insciinţarea făcută de ofiţerul din Romanaţĭ luĭ Enghelhard . 670

Anexa 159. Baniĭ luaţĭ de la vînḑarea vitelor de pripas să se dea la cutia milosteniilor 670

Anexa 160. Steter poruncesce să se vînḑă vitele de pripas la Cochiĭ vechĭ şi baniĭ să fie pentru Vornicia Obstirilor 670

Numirea luĭ Iancu Comisul, ca al 2-lea Spătar 670

Anexa 161. Arĕtarea făcută de Divan luĭ Cealtuhin de luarea odată pe an de banĭ pentru fânul de pe la breslile slujitorescĭ . . 670

Anexa 162. (pag. 535. vol. IX). . . . .

La 20 April 1808 Divanu dă voie ómenilor rînduiţĭ de Căminar a face strîngerea venituluĭ căminărieĭ 671

Anexa No. 165 (pag. 537 vol. IX) Apaltul tabaculuĭ . . . 674

» » *166* (pag. 537 vol. IX) Apaltul tabaculuĭ . . . 675

» » *167* (pag. 530 vol. IX) Carte de căminărit . . 675

» » *168—169* (ajutor luĭ Constantin Iuzbaşa) . . . 676

» » *170* (pag. 538 vol. IX) 677

» » *171* (pag. 528 vol. IX) Carte de scutire luĭ Nicolae Iuzbaşa 677

Pagina

Anexa No. 172 (pag. 538 vol. IX) Carte pentru C. Pleşoianu 678
» » *173* (pag. 540 vol. IX) Jalba boerilor către Miloşievicĭ contra punereĭ lor la «contribuţie» . . . . 678—681
Consulul frances Fornetti despre o nouĕ jalbă din Iunie 1812, ca cea de maĭ sus 681
Sureccii să nu plătéscă oeritul 682
Anexa No. 175 (pag. 499 vol. IX) Dările Brăileĭ 682
» » *176* Comisiune cercetătóre jafurilor din Vâlcea . 682
» » *177* 683
Logof. I. Bibescu raportéză despre baniĭ strânşĭ *«cu nume pentru Pasvantoglu»* şi *Porunca Divanuluĭ relativă* . . . . . . 683—685
» » *179* Socotéla anuluĭ 1810 şi 1811 685
Socotéla pe 2 lunĭ din 1812 686
Anexele tom. IX cap. XXV pag. 540 despre ţĕranĭ (Anexa I) 688
Anexele tom. IX cap. XXV pag. 540 despre ţĕranĭ (Anexa 2) 689
Anexa 3 (locuitoriĭ după moşia luĭ Scarlat Hiotu) 689
» *4* (pag. 541 tom. IX) Apĕrare de pădure 691
» *5* (pag. 541 tom. IX) Vorn. Radu Golescu şi ţăraniĭ 691
» *6* Paza pădurilor din ţéră 682
» *7* Apĕrarea pădureĭ după o moşie a Episcopieĭ de Argeş 692
Ţĕraniĭ obligaţĭ a plăti arboriĭ tăieţĭ şi *Ghindăritul* . . . 693
Anexa 8 Apărarea pădureĭ după moşia Cerniceĭ 693
« *9* (la pag. 542 IX) Ţĕraniĭ jăluitorĭ contra de arendaşĭ 694
» *9 bis* (pag. 542) Oprirea arendaşilor de a asupri ţĕraniĭ 695
« *No. 10* 695
» » *11* (pag. 542) Ţĕraniĭ să nu vêneze pesce din balta moşieĭ Văcărescĭ 696
Anexa No. 11 bis Vênatul de pesce după moşia Carnogi . . 696
» » *11 tar.* Obligarea locuitorilor din judeţu Ialomiţa să plătéscă vamă pentru pescuit 697
Anexa No. 12 Procesul locuitorilor a 3 mahalale din Bucurescĭ cu Spătar Gr. Ghica 698
Anexa No. 13 Idem. 698
» » *14* Proces între Clucerésa M. Cantacuzino şi locuitoriĭ din Valea-lungă 699
Anexa No. 15 Oprire de a face cârciumă la drum dacă este deja a altuĭ proprietar în apropiere 700

Pagina

Anexa No. 16 Proces între locuitorĭ după moșiile monăstireĭ Strehaia cu egumenul acesteia 700
Anexa No. 17 Proces între Polcovnicĭ și țĕranĭ 701
» » *18* Cercetare de jafurile făcute de Polcovnicĭ și Căpitanĭ din Olt 702
Anexa No. 19 Porunca Divanuluĭ la ispravnicĭ să protégă pe țĕranĭ și să-ĭ îndemne a face arăturĭ 703,704,705
Anexa No. 20 (pag. 545 IX). Porunca la Zimnicenĭ să respecte drepturile proprietățeĭ 703
Anexa No. 21 (pag. 545 litera *u*) cere catastih de arăturĭ . 704
» » *22* (tot pentru arăturĭ) 705
» » *23* Idem se cere catagrafiĭ de arăturĭ . . . 705
» » *24* (pag. 546) *Poruncă la jalba mazililor* . . . 706
» » *25* Arendarea munceĭ țiganilor domnescĭ . . 707
» » *26* De la Divan și Comitet relativ la țiganul Ión din Moldova 707
Acte relative la țiganĭ, procese . . . . 708—709
Anexele No. 27—44 (Relative la Coloniștiĭ, Bulgariĭ și Sêrbiĭ 709—715
» » *546 și 547* Sêrbiĭ și Bulgariĭ nu se supun a da dările și incalcă moșiĭ streine și nu respectă privilegiile spitalelor, mŏnăstirilor și particularilor . . . . 716—718
Reclamațiunea Clucereseĭ Luxandra Oteteleșanca că locuitoriĭ după moșia sa Gârla nu se supun la ponturĭ 718
Ponturile locuitorilor . . . . 718—720
Anexe la cap. XXVI pag. 548 (tom IX) 720
Jăfuirĭ la târgul de la Câmpu-mare din Argeș 720
Jafurĭ de ostașiĭ din Negru Husarski Volofski polc și din polcul elin al luĭ Pangal 721
Familiile volintirilor de sub comanda luĭ Miloradovicĭ cer să se strămute în Rusia 721
Ostașĭ d'aĭ luĭ Miloradovicĭ jăluitorĭ 722
Băgărĭ și scóterĭ din Ocne 722
Anexă la pag. 550. Bătae la falanga 723
» » » *550. Cap. XXVI* (tom. IX). Desființarea polculuĭ românesc «*Cerno-Husarski*» . . . . 723—724
Anexa No. 10 Pitac la Polcovn. Peĭciŭ pentru ostașiĭ sĕĭ că jăfuesc țara 724
Anexa No. 11. Pitac la Ispravnicĭ în acéstă afacere 725
» » *12.* Desființarea polculuĭ elin 726
» » *13.* Procesul luĭ Evanghelie Maiorul cu Cazangi Bașa 727

Pagina

Anexa No. 14. Circulară de la Divan de oprirea foştilor oştenĭ din Volofski polcovniculuĭ desfiinţat, de la jafurĭ 727

Anexa No. 15. Iamaciĭ peste 40 să se deă în dajdie 728

« » *16.* Dr. Droslovicĭ cere să i se deé léfă că aŭ căutat la bóle pe panduriĭ şi cazaciĭ pămêntenĭ 727

Anexa No. 17. Licenciarea din comanda Cazacilor pămêntenĭ a Polcovniculuĭ şi cavaler Peiciŭ 728

Anexa No 18. Acte şi atestate de licenciare din polcul cazacilor pămêntenĭ 729

Anexa No. 19. Ostavce la ceĭ ce aŭ slujit în *Voloskiĭ polc* . 726

» » *20.* Ostavce la cazacĭ 729

» » *21.* Pedepsirea unor oficerĭ din Voloskiĭ polc . . 729

« » *22.* Păstrarea a numaĭ 80 de cazacĭ pentru trebuinţele ţĕreĭ; lipsă de banĭ pentru întreţinerea lor 730

Anexa No. 23 şi 24. Vornicul P. Retoridis şi Polcov. Curtu să cerceteze de nu sunt între Cazaciĭ pămêntenĭ niscaĭ «*podanĭ*» rusescĭ 731

Anexa No. 25. Fugar din óstea rusóscă înapoiat 732

» » *26.* Polcovnicĭ de judeţe 732

Anexa la pag. 554 (tom. IX). Arnăuţiĭ să nu pórte arme . . 732

Anexa No. 28. Pensiune vĕduveĭ luĭ G. Bimbaşa care a luat parte la rĕsboiul de la satul Măgura 733

Anexa la cap. XXVII pag. 555 (tom. IX). Acte relative la proviant, măsurĭ ostăşescĭ, ţĕranĭ rĕŭ asupriţĭ prin requiziţiunĭ, quartirurĭ, requiziţiunĭ de caice particulare, banĭ pentru podurĭ pe Dunăre, urmărirĭ de dezertorĭ rusescĭ, anquete pe la sate, procese relative la requiziţiunĭ neautorizate, cisniurĭ etc. . . . . 733—748

Cisniul măcelarilor din 1808 749

Zapisul lor 749

Ponturile măcelarilor din 1810 şi 1812 . . . . 751—754

Măcelariĭ din Ploescĭ 754

Acte relative la măcelariĭ din Bucurescĭ 756

Anexa No. 1 şi 2 tom. IX pag. 574. Oprirea comerciuluĭ şi a orĭ-ce relaţiunĭ cu ţĕrile de peste Dunăre, în 1807 Octombrie şi în 1808 Aprilie . . . . 757—758

Cercetarea mĕsurilor brutarilor şi ale precupeţilor . . . . . 757—758

Anexa No. 3. Isgonirea Turcilor din judeţe 759

» » *4.* Prinderea luĭ Huzein Giurgiuveanu 759

» » *5.* Isgonirea de turcĭ din judeţe 760

Pagina
Anexa No. 6. Pasport de întórcere peste Dunăre a unor turcĭ din ţéră 760
Anexa No, 7. Turciĭ carĭ rĕmân în ţéră să fie sub privighere 760
» » *8 (IX pag. 576).* Cercetare de abusivă trecere de marfă în Austria şi în ţéră de acolo, când acésta era oprit de muscalĭ 761
Schela Vulcanuluĭ 761
Anexa No, 9. Nizamul trecĕtorilor 761
» « *10 (IX pag. 577).* Răvaşele de drum 762
» » *11.* Bilet de mergere peste Dunăre 763
» » *12—18.* Voie de a merge la Iaşĭ pentru Smaranda Racoviţă fiindu-ĭ copila bolnavă acolo şi alte diverse învoirĭ de eşire din ţéră pentru cas de bólă . . . . 763—764
Anexa No. 19. Regula paşporturilor în Aprilie 1812 . . . 765
» » *20.* Invoire dată Vorniculuĭ Iord. Slătineanu de a'şĭ căuta sănătatea în ţéra Nemţéscă 765
Anexa No. 21. Asemenea luĭ Fotache Ştirbeĭ 766
» » *21 bis.* Neguţătorĭ cu pasporturĭ româneşcĭ arestaţĭ de autorităţile rusescĭ de la frontiera ruséscă 766
Anexa No. 22 (IX pag. 577). Oprirea exportuluĭ de caĭ în Austria, Prusia, Sacsonia 767
Anexa No. 23, Oprirea exportuluĭ de boĭ, caĭ şi zaherele . 768
» » *24 (IX pag 578).* Coradin neguţătorul isgonit din ţéră ca spion frances 769
Anexa No, 25 Miloradovicĭ declară că el a' dat ordin luĭ Varlaam să expulzeze pe Coradin 769
Anexa No. 26. Cuşnicoff ordonă Divanuluĭ să se priméscă *leiĭ*, monedă turcéscă 771
Anexa No. 27 (IX pag. 579) Relativ tot la moneda turcă . 771
» » *28.* Circulara Divanuluĭ relativă la mersul monedeĭ 771
» » *29.* Publicaţiunĭ idem. 772
» » *30.* Idem şi la Divanul Craioveĭ idem 772
» » *31 (IX pag. 581).* Lipsa de banĭ de argint . . 772
» » *33.* Nota la Engelhart de la Divan pentru monedă 773
» » *33.* Oprirea de a exporta moneda de argint ruséscă şi turcéscă, orĭ de a o topi. Banco idulele sunt oprite a se aduce în ţéră 774
Anexa No. 34. Poruncĭ la vataşiĭ de plaiŭ cu scopul de sus 775
» » *34 bis.* De la Divan la ispravnicĭ cu acelaş scop 776
Talerul nemţesc să umble câte 4 talerĭ din ţéră şi 5 parale 777

Pagina

Anexa la tom. IX pag. 583. Desfiinţarea vămeĭ de la oraş . . . 777—781
Anexa No. 35. Desfiinţarea narturilor afară de cel pentru pâne, carne şi lumînărĭ (1808) . . . 781
Anexa No. 36. Doĭ brutarĭ bătuţĭ la falangă . . . 782
» » *37.* Beĭzade C. Caragia stăpân oraşuluĭ Ploescĭ 1809 . . . 782
Anexă la tom. IX pag. 586. Tot acte relative la Ploescĭ . . . 783
Anexa No. 38. Ploeşteniĭ în proces cu C. Caragia . . . 783
» » *39.* Idem . . . 783—784
Anexa No. 39 bis. Orăşeniĭ din Roşiĭ-de-Vede în proces cu proprietara moşieĭ: Mŏnăstirea Sf. Spiridon-Noŭ . . . 784
Anexa No. 40 (pag. 587, Vol. IX). Bâlciurĭ la Valuta (Dolj) . . . 787
Idem, bâlciurĭ la Măgura (Saac) . . . 388
Anexa No. 41 Voĭe de tîrg cu obor luĭ N. Golescu pe moşia Nesciĭ (Vlaşca) . . . 788
Zapisul de învoire pentru tîrg la Văleniĭ-de-Munte, 1811 . . . 789
Hrisov învoitor de tîrg la moşia Samurcasescĭ (Ilfov) în folosul mŏnăstireĭ ce a zidit acolo . . . 790
Diverse acte de voĭe de bîlciurĭ şi tîrgurĭ . . . 790—792
Anexa No. 42 (pag. 588, Vol. IX). Abusurile Zapciilor agiescĭ contra bresleĭ pescarilor . . . 792
Anexa No. 43. Numirea luĭ Nicoli de maĭ-marbaşa la Bucurescĭ . . . 793
Anexa No. 44. Hrisovul Bresleĭ ovreilor, 1811 . . . 793
» » *45,* Ovreiĭ nu primesc staroste neamţ şi sunt contrarĭ ovreilor *streinĭ* . . . 795
Anexa No. 47. Bresla croitorilor . . . 796
» » *48.* Idem . . . 797
» » *49.* Scutire de scaun de carne . . . 798
» » *50* (pag. 590, Vol. IX). Proces pentru scaun de carne . . . 798
Anexa No. 51. Idem . . . 799
» » *52.* *Şerbetgiĭ şi Salepciĭ* fac breaslă . . . 799
» » *52 bis.* Relativă la acéstă breslă . . . 800
» » *53* (pag. 591, Vol. IX). Fabrica de basmale nouĕ în Bucurescĭ . . . 801—803
Anexa No. 54. Refuz Sîrbilor carĭ vor sa maĭ deschidă o fabrică de testemelurĭ, 1812 . . . 802
Anexa No. 55. Idem, Iem . . . 803

Pagina

Anexa No. 56. Intărirea Divanuluĭ la anaforaua mareluĭ Logofĕt în pricina basmagiilor 803

Anexa No. 56 bis. Intărirea dată la jalba luĭ Stănuţă de la fabrica de la Mărcuţa, 1812 804

Anexa No. 56 ter. Raportul luĭ Constantin Ghica viţ president Divanuluĭ în afacerea fabriceĭ de testemelurĭ, 1812 805

Anexa No. 57. Moşneniĭ păcureţĭ — taxa pentru estragerea păcureĭ 806

Anexa No. 58. (pag. 591, Vol. IX). Act relativ la păcură . . 806

Anexa No 59. Vestire agenţieĭ austriacc, că nu se maĭ daŭ inamurĭ de caĭ de poştă decât cu banĭ 807

Acte relative 807

Anexa No. 60. Transportul curieruluĭ austriac cu plata de caĭ de postă 808

Lamac contra noueĭ regule de la poşte 808

Anexa No. 61. (pag, 592, Vol. IX) Tot relative la plata de ugeret de către consuliĭ streinĭ 808

Anexa No. 62 (pag. 592. Vol. IX). Unter-ofiţeri rînduiţĭ pe la staţiunile poştelor spre apĕrarea poştelor 809

Anexa No 63. Cnez Prozorowski otărăsce câţĭ caĭ de poştă să se dea curierilor şi altor drumaşĭ 809

Anexa No. 64 (pag. 593, Vol. IX). Cutia să plătéscă în banĭ de împrumut suma ce datoresce a da pentru poşte 810

Anexa No 65. Idem Idem 810

Anexa No. 66. Livedĭ de fên pentru poşte 811

Anexa No. 67. Ase despăgubi întreprindĕtorul poştelor cu preţul a 86 caĭ daţĭ altă-dată în serviciul luĭ Miloradovicĭ 811

Anexa No. 68. Ancheta la poştă de la Călmăţuĭ 812

» *No. 69.* Mutare de poşte 812

» *No. 70.* Ordin de a se plăti baniĭ datoriţĭ menzilurilor

» *la pagina 583* (Vol. IX) 812
813

» *A şi B* (*nart la băcăniĭ i alte lucrurĭ*) . . . . 813—818

» *C.* Nart la căvăfie . . . . 818—822

» *D.* Raport către Divan pentru nartul căvăfiilor. 822

» *E.* Noŭ nart la căvăfie 823

» *F.* Aga bate pre băcanĭ că vînd peste nart 824

» *G.* Nartul legumelor, 1811 824

» *H.* Nartul cărneĭ, 1811 825

» *I.* Către Steter despre narturĭ 825

» *J.* Nartul lucrurilor de mâncare . . . . 826—828

Pagina

Anexa K. Nartul pâneĭ şi covrigilor 828
» *L.* Nartul lucrurilor de mâncare, 1811 . . . . 828—831
» *M, N.* Nartul lumînărilor 831
» *O.* Otărîre pe reclamarea brutarilor contra cisniuluĭ 832
» *O bis.* Cisniul pâneĭ 833
» *P—R,* Nartul pâneĭ, 1807, Octombre . . . . 834—835
» *S.* Cisniul pâneĭ, 1811 836
» *T.* Idem pe 1812 836
Anexe la Cap XXIX. pag. 594 Vol. IX. Anexa I a 836
Anexa No. II. D. Polizu demisionéză de la Epistăşia caseĭ podurilor 837
Anexa No. III şi IV. Vistier N. Trăsnea şi Post. Răducanul Clinceanul în locul luĭ Polizu 837
Anexa No. V. 838
» » *VI.* Havaetul de la isnaful bragagiilor 839
» » *VII.* Infiinţarea apaltuluĭ cărţilor de joc 839
» » *VIII.* Act relativ la acelaş apalt 840
» » *IX şi X.* Idem 841
» » *XI.* Iarăşĭ Serdar Polizu Epistat podurilor. Autorisat să priméscă baniĭ din deposit de la Mitropolie 842
Anexa No. XII. Cerere de compturĭ de la Casa podurilor . . 842
» » *XIII şi XIV.* Arendarea veniturilor Caseĭ podurilor 842
Anexa No. XV. Către slăvitul Divan, de la Vornicia Obstirilor relativ la veniturile Caseĭ 843
Anexa No. XVI. Havaétul de la ispravnicĭ 844
Evreĭ carĭ nu se supun a plăti havaetul pe rachiul introdus în oraş, 1812 844
Anexa No. XVII. (pag. 599, Vol. IX) relativ la pavărĭ . . . 844
» » *XVIII, XIX şi XX.* Idem 845
» » *XXI.* Destupare de un şanţ la capul poduluĭ Calicilor 846
Anexa No. XXII. Podul de la Ciorogârla 846
» » *XXIII.* Reparare de pavagiŭ 846
» » *XXIV.* (pag. 597, Vol. IX). Licitaţiune pentru vîndarea iraturilor cutieĭ podurilor 847
Anexa No. XXV. Ofiţeriĭ ruşĭ se jăluesc că li se ia brudină la podurĭ în ţéră 847

Pagina

Anexa No. XXVI, Reparare de pavagiŭ la casele reposatuluĭ Banuluĭ Brâncoveanu 847
Anexa No. XXVII. Ordin să se paveze strada de la Biserica dintr'o ḑi la podul mare 848
Anexa No. XXVIII. Arestanţĭ întrebuinţaţĭ la lucru podurilor marĭ 848
Anexa No. XXIX. Podul de peste Dîmboviţa 848
» » *XXX.* Către Steter despre pavarea strădeĭ de lângă Sf. Sava; lŏcuitoriĭ refusă suma datorită analogie 849
Anexa No. XXXI. Divanul cere *„schepsis"* pentru diverse lucrărĭ de strade 849
Anexa No XXXII. (pag. 600, Vol. IX). Podinile de la jud. Argeş să fie aduse pe apa Argeşuluĭ până la Prisăcenĭ şi de acolo cărate cu plată . . . . 850-851 şi 858
Anexa No. XXXIII. Idem, idem . . . . 850—858
» » *XXIV.* Baniĭ daţĭ lŏcuitorilor din Ilfov să facă podine 851
Anexa No. XXXV. Podurĭ pe strade în 1811 852
» » *XXXVI.* Greutatea strîngereĭ analogieĭ de banĭ de la boeriĭ pentru pavarea strădeĭ Sf. Sava 852
Anexa No. XXXVII. Relativ la pavărĭ 852
Anexa No. XXXIX. Steter ordonă repararea pavelelor din stradele marĭ 853
Anexa No. XL. Transportul podinilor de la jud. Argeş . . . 854
» » *XLI.* Biserica Sf. Ecaterina scutită de analogie la facerea uneĭ pavele 854
Anexa No, XLII. Urmărirea luĭ C. Hiotul etc. ca să plătéscă analogia de facere de pavele 854
Anexa No. XLIII. Repararea poduluĭ de la Biserica Creţulescului 855
Anexa No. XLIV. Proces cu ţĕraniĭ din Bolintin că nu s'aŭ ţinut de învoială cu mahalagiĭ din Bucurescĭ să facă podinĭ . . . 855
Anexa XLV. Mĕsurarea poduluĭ de sub Mitropolie şi cesluirea sumeĭ datorită de fie cine 856
Anexa XLVI şi XLVII. Divanul ordonă împlinirea sumelor datorite pentru pavarea strădeĭ biserica Eneĭ şi a Sf. Sava 857
Anexa No. XLVIII. (pag. 600, Vol. IX). Transportul la Bucurescĭ a podinilor din Argeş şi Dîmboviţa pe apă 858
Anexa No. XLIX. Vĕtaful de podarĭ cere salahorĭ la curăţirea poduluĭ de la Sf. Ion 858

Pagina

Către general Steter să ordone îndepărtarea unuĭ marchitan care ș'a așeḑat cu prăvălie în județul Ialomița lângă ale unor pământenĭ și-ĭ concurézĕ . . . 859

Poruncă relativă la împrumutarea de banĭ în monedă și asignațiĭ rusescĭ de către precupețiĭ rușĭ și podrascicĭ . . . 859

Ḑeciuiala de la lucrurile de mâncare și cherestele ce aduc țĕraniĭ la Craiova . . . 860

Steter ordonă facerea de narturĭ în județe . . . 860

Reclamațiunea boerilor Radu Golescu & că li s'aŭ requiziționat carele de la sutelniciĭ lor . . . 860

Către Steter cu reclamația neguțitorilor Brăilenĭ . . . 861

Sudițĭ francezĭ reclamă banĭ pe marfa dată rĕposatuluĭ D. Ghica . . . 861

Ledoux reclamă contra dăreĭ impusă prăvăliilor sudiților . . . 861

Tain la ómeniĭ luĭ Aga . . . 861

Pitac de la Divan către Clucer Ștefan Ispravnic delegat pentru transportul pe apa Argeș a podinilor . . . 862

Anexa No. 50. Tot relativă la podine de făcut din vr'o pădure din Ilfov, că nu se póte transporta plutele pe Argeș . . . 863

Anexa No. 51. Către Steter cerênd voĭe a se cislui pe mărginașĭ pavarea stradeĭ Sf. Sava până la *Biserica dintr'o ḑi* . . . 864—869

Anexa No. 52. Pitac la ispravnicul de Argeș să trămiță plute de podine pe apă . . . 864

Anexa No. 53. Mumbașiriĭ trămișĭ să execute satele care aŭ luat asupră-șĭ facerea poduluĭ Măgurénu . . . 865

Anexa No. 54. Cisla poduluĭ din mahalaua protopopuluĭ . . . 865

Anexa No. 56. Divanul ordonă luĭ Arcuda să măsóre o stradă ce trece pe la pórta luĭ și cu cislă s'o paveze . . . 865

Anexa No. 57. Către general Comnino pentru iraturile Caseĭ podurilor, 1812 . . . 866

Anexa No. 58. Pitac la Polizu să dee talerĭ 200 Polcovniculuĭ de pod pentru podul gîrleĭ . . . 867

Anexa No. 59. (pag. 601, Vol. IX) relativ la acelașĭ pod la «Curtea Veche» . . . 867

Anexa No. 60 și 61. Idem, Idem, 1811 . . . 868

Anexa No. 62. Pitac la Epistatul podurilor să *curețe podurile* și să astupe găurile . . . 870

Anexa No. 63. Să se oblige pe fie-care a curăți strada în dreptul caseĭ luĭ, 1808 . . . 870—871

Anexa No. 64. Idem, idem, 1811 . . . 871

Pagina

Anexa No. 65. Pitac la Epistatul podurilor să scurgă băltăcurile din strada unde se adună Divanul, dând drumul apeĭ prin curţile boerilor 871
Anexa No. 66. Cu 30 care de la Comitet să se ridice gunóiele şi murdalîcul din oraş 872
Anexa No. 67. Să se astupe o grópă de pe podul Mogoşóeĭ lângă Biserica 40 de muceniciĭ 871
Anexa No 67 bis. Pitac la Vornicul politieĭ, să dee 15 care de requiziţie să care Polcovnicul gunoiul 870
Anexa No. 68. Raport la Repninski despre modul cum se póte curăţi noróele din strade 872
Anexa No. 69. Epistăsia Caseĭ podurilor cere să'ĭ dée Armăşia câte 24 de arestanţĭ la curăţitul stradelor 873
Anexa No. 70. Ordinul relativ la acésta 874
Anexa No. 71. Raportul Agieĭ la Divan propunênd modul cum se póte întreţinea curăţia stradelor (1810) 874
Anexa No. 72 şi 73. Oprirea carelor încărcate de a ămbla pe podul Mogoşóeĭ . . . . . . 875—876
Anexa No. 74. Curăţirea unuĭ maidan de gunoiŭ cu banĭ analogie de la veciniĭ (1811) 876
Anexa No. 75. Anaforaua Spătărieĭ pentru nisce drumurĭ deschise prin mahalale (1811) 877
Ordin de a se închide acele drumurĭ de prisos 877
Anexa No. 76. Repararea poduluĭ de la Copăcenĭ 877
Anexa No. 77. Pitac la isprăvnicia din Ilfov să facă pod în drumul ce duce la Pantelimon 878
Anexa No. 78. Repararea poduluĭ pe Colintina cu drept de brudină 878
Anexa No. 79. Pentru podul de pe Ciorogârla 879
Anexa No. 80 şi 81. Epistasia Suiulgilbaşeĭ. . . . . . . 880 - 881
Anexa No. 82. Repararea olanelor de la cişmele 881
Anexa No. 83. Restaurarea a 2 cişmele de la marginea Bucurescilor 881
Anexa No. 84. Beizade C. Caragea peste cişmele. 882
Anexa No. 85. O cişmea nelucrătóre cedată stăpânuluĭ loculuĭ. 882
Anexa No. 86. Noul nizam al Suiulgiilor. Repararea canalelor de venire a apeĭ de la Crividia şi Ciocănescĭ. Cişmelele pe anume 882—885
Anexa No. 87. Contractul cu Suilgi Başa Dima şi cu tovarăşul luĭ, Stoica 885

Anexa No. 88. Costache Caragea intervine la Divan să plătéscă Vornicia Obst. suma datorită după contractul Suiulgiilor. . . 886

Anexa No. 89 şi 90. Cercetarea relativă la încălcarea de vecinĭ a vaduluĭ ce se ḑice de la Scărişóră 887

Anexa No. 91, 92, 96 şi 94. Banul D. Racoviţă cere despăgubire pentru casa luĭ arsă fiind ocupată de poliţie. Actele relative la afacere 888

Anexa No. 95. Voie de introducerea rachiuluĭ în buţĭ prin mahalale 889

Anexa No. 96. Oprirea introducereĭ rachiurilor în buţĭ marĭ . 889

Anexa No. 97 şi 98. Relativ la foişorul de foc. A se restaura 890

Anexa No. 99. Tain de fên şi orz la neferiĭ spătarescĭ . . . 890

Anexa No. 100. Scândurĭ—semnale pentru iangane pe la case 891

Anexa No. 101. Pitac pentru stricarea poduluĭ ce face D. Vorn. Manolache Lahovari peste apa Dâmboviţeĭ la Curtea Veche . 891

Anexa No. 102. Spitalul dela Dudescĭ dat în grija epitropuluĭ de la Sp. Pantelimon 893

Anexa No. 103. Fumăritul din Oltenia venit al Spitaluluĭ Pantelimon 893

Anexa No. 104. Venitul vămeĭ de la tîrgul ce se face tómna sub dealul Pitescilor în folosul spitaluluĭ Pantelimon. 893

Anexa No. 105. Disposiţiunĭ relative la Spitalul şi Epitropia Sp. Pantelimon. 893

Anexa No. 106. Dela Divan la Engelhardt în favórea spitaluluĭ Pantelimon 896

Anexa No. 107. Fundaţiune de case de infirmĭ şi spital de Radu Golescu. Veniturĭ acordate acestora în 1811 896

Anexa No. 107 bis. Divanul către Gheneral Tuccikov în privinţa inquartiruireĭ oştenilor ruşĭ pe la judeţe prin isprăvniciĭ . . 897

Anexa No. 108. Regularea de veniturĭ spitaluluĭ de bolnavĭ streinĭ, unde a fost fabrica de postavurĭ 897

Anexa No. 109. Intrebare luĭ Const. Predescu epitrop la Pantelimon, câţĭ bolnavĭ sunt prevĕḑuţĭ prin hrisóve? 898

Anexa No. 110, 111 şi 112. Intrebare luĭ Ştefan Belu epitrop Colţeĭ—după cererea luĭ Engelhardt, despre istoricul Colţeĭ? . . . 898

Anexa No. 113. Steter ordonă Divanuluĭ să céră stolniculuĭ Dinul Epitropul M. Pantelimon socotélă pe trecut. (1811). 899

Anexa No. 114. Pitac la Agă şi la Spătar că în hanurĭ să se aşeḑe spitale rusescĭ şi să se maĭ găséscă şi alte case particulare de rezervă (1811) 899

Pagina

Anexa No. 115. La Epitropul spitalelor marĭ să plătéscă lefile doctorilor G. Schina şi Gregore Mina 900

Anexa No. 116. Dela Visterie către Divan, asupra jalbeĭ Doctoruluĭ Droslovicĭ să i se dea léfa pentru căutatul pandurilor şi cazacilor pămêntenĭ 900

Anexa No. 117. Se face léfă de câte 250 talerĭ pe lună doctorilor bětrânĭ Silivestru şi Constantin pentru 23 anĭ de serviciŭ . 901

Anexa No. 118. Cerere de doctor la Râmnicul Vâlceĭ cu léfă de la Cutia obştireĭ şi de la Episcopia Râmnic 901

Anexa No. 119. Divanul către doctoriĭ G. Schina, Silvestru Filitis, Const. Darvari, Const. Caracaş şi Emanoil Rizu, că de ce n'aŭ maĭ denunţat şi pre alţĭ indiviḑĭ practicând medicina fără a o fi învěţat-o? 902

Anexa No. 120. Doctorilor Silvestru, Caracaş şi Darvari să inspecteze farmaciile din Bucurescĭ, cât privesce calitatea şi scumpetea drogelor şi să se oprésca de a practica medicĭ empiricĭ. . . 903

Anexa No. 121. Ordonă doctorilor Onufrie, C. Caracaş, Hrister C. Darvari, Silvestru Filitis, după jalba doctorilor Manolache să pecetluiască spiţăria luĭ Gix, că aŭ dat alte doctoriĭ de cât cele prescrise în reţetă 903

Anexa No. 122. Către ispravniciĭ de Teleorman, că s'a ivit bóla scorbutuluĭ. Spre vindecare să se trămită acolo móştele Sf. Mihail Sinaidul 904

Anexa No. 123. Divanul către ispravnicul din Ilfov, despre ivirea bóleĭ oilor, dalacul. Mijlóce preventive 904

Anexa No. 124. Polcovnicia de ciocli 905

Anexa No. 125. Locuitoriĭ din 3 mahalale în proces cu proprietarul Colintineĭ 906

Anexa No. 126. Adăogire la léfa masalagiilor 906

Anexa No. 127. Circulară oprind pe boerĭ a îmbrăca feciorii ce aŭ dinapoia butcilor în haine strimte şi cu semne de uniformă de ostaş (1810). 907

Anexa No. 128. Să se bată un vizitiŭ că mergând prea iute a spart capul unuĭ unterofiţer 907

Anexa No. 128 bis. relativ la acelaşĭ cas 907

Anexa No. 129. Steter către Divan.—Měsurĭ poliţienescĭ contra celor făr de căpătâiŭ. Ceĭ carĭ şi'aŭ lăsat casele numaĭ să nu aibă în quartir ostaşĭ, de nu se vor întórce pe la casele lor până în una lună, să li se vîndă casele 908

Pagina

Anexa No. 130. Proces între Târgoviştenĭ şi un Tache Ion că a făcut salhana lângă casele lor. 908

Anexa No. 131 La Spătar şi Agă ca să ucidă hingheriĭ cânĭ ceĭ streinĭ 909

Anexa No. 132. Relativ la această afacere 909

Anexa No. 133. Că zapciĭ plăşilor şi arendaşiĭ precupeţesc zahereaoa, de s'a scumpit; Divanul a rânduit cercetarea în judeţe să se afle cu ce preţ aŭ cumpĕrat Zaherósa şi cu acelaşĭ să ii se plătéscă la Bucurescĭ. . . . . 909—910

Anexa No. 134. Relativ la aceastaşĭ afacere 910

Anexa No. 135. Steter a aflat că narturile nu se respectă. Ordonă să fie păzite şi să nu se maĭ taie vitele în têrg ci la anume locurĭ 911

Anexa No. 136. Nart la lumînărĭ 911

Anexa No. 137 şi 138. Nart la lucrurile de mâncare 1812. . 911

Anexa No. 139. Către Steter, că ţĕraniĭ nu maĭ vin la têrg cu provisiunĭ de frică că li se requiziţionéză carele 912

Anexa No. 139 bis. Pitac să nu se maĭ iée carele ţĕranilor carĭ vin la têrg 912

Anexa No. 140. Dela Divan către ispravnicĭ, să nu se permită a se da porumb şi zaherea la rîmătorĭ, ca să nu fie lipsă de hrană pentru oştire 913

Anexa No. 141. La Caimacamul Craioveĭ, voie Vorniculuĭ Barbu Ştirbeĭ de a vinde porumb, dar numaĭ la ţĕranĭ şi nu la neguţătorĭ 914

Pitac la Agă să nu se permiţă zarzavagiilor să'şĭ întindă marfa în copăĭ pe strade, ci să mérgă la Tîrgu-Cuculuĭ 914

Anexa No. 142. La Aga, ca pe viitor zarzavagiĭ şi precupeţiĭ să'şĭ vîndă marfa în un loc osebit, în uliţa Şerban-Vodă, în dreptul Sf. Ion 914

Anexa No. 143. Nart din 20 Noembre 1809 915

Anexele No. 144, 145, 146 şi 147. Acte relative la vênḑarea cărneĭ . . . . 915—918

Zapisul măcelarilor pe 1811 . . . . 918—920

Anexa No. 149 şi 150, De la Agie. Să se întrunéscă isnaful brutarilor cu al covrigarilor şi jimblarilor, că alt-fel nu prididesc brutariĭ să îndestuleze politia cu pâne, fiind ocupaţĭ cu cócerea pesmeteluĭ pentru oştire. Să se hotăréscă câte furnurĭ să fie pentru covrigĭ şi jimble 921

Pagina

Anexa No. 151. Luĭ Aga, să oblige brutariĭ şi jimblarĭ a scóte pânea bună şi dréptă la dramurĭ, după nart, care se va aplica şi la covrigĭ . . . 921

Anexa No. 152 Către poliţie comunicându-ĭ nartul pâneĭ, jimbleĭ, covrigilor, etc. . . . 922

Anexa No. 153. De la sfetnic către Divan, că nu este pânea dréptă la dramurĭ . . . 922

Anexa No. 154. Publicaţie de a afla cine-va să priméscă a vinde pânea maĭ jos de 16 parale ocaua. . . . 922

Anexa No. 155. Nart la seul próspĕt. . . . 923

Anexa No. 156. Nart la lumînărĭ de céră . . . 923

Anexa No. 157. Să fie opriţĭ lumînărariĭ a fabrica lumînărĭ amestecând seul cu murdalâcurĭ . . . 923

Anexa No. 158. Pitac pentru pâne şi căvăfiĭ . . . 923

Anexa No. 159. A se pune nart la lumînărĭ . . . 923

Anexa No. 160 şi 161. A se plăti nisce miere dată în trebunţa ţĕreĭ . . . 924

Anexa No. 162. Circulară la ispravnicĭ, să se publice pe la sate că aŭ voie săteniĭ lipsiţĭ de bucate a denunţa la ispravnicĭ pe cel ce posedă şi ascunde zaherea preste nevoile caseĭ séle şi de semînţă şi dacă nu vor să vîndă prisosul, să li se iea de geaba să se dea ţĕranilor lipsiţĭ . . . 925

Anexa No. 163 Circulara de la Divan să se facă inventar de tótă zaheréoa din ţéră 1811 . . . 926

Anexa No. 164. Steter ordonă în 1811 să se pună narturĭ la tóte lucrurile de mâncare şi bĕuturĭ şi prin judeţe. Divanul refuză a pune nart la cârciume şi la zahereaoa ce aduc ţĕraniĭ la obor . 927

Anexa No. 165. Monopol de măcelărie la Focşanĭ . . . 928

Anexa No. 166. Către Steter despre regula ca să se dée neguţitorilor cumpene cu pecete, ca să vîndă drept şi dupe narturĭ . 928

Anexa No. 167. Luĭ Maimarbaşa să inspecteze hanurile şi casele particulare să vadă de nu ameninţă vre una a cădea, cum s'a întêmplat la hanul luĭ Şerban-Vodă. . . . 929

Anexa No. 168. Oprirea de a se face casă în paiantă . . . 929

Anexa No. 169. Altă oprire de construcţiune (1810). . . . 929

Anexa No. 170. Oprire de a scóte straşină în uliţă . . . 930

Anexa No. 171. Voie de îngrădire de curte. . . . 930

Anexa No. 172. Autorizare contra nizamuluĭ de la 1804, de a se construi prăvăliόre pe locul reservat de piaţă lângă Sf. Gheorghe 931

Anexa No. 173. Voie de a scóte straşina caselor în uliţă . . 931

Pagina

Anexa No. 174. Raport la Repnischi din 1812, justificând învoirea dată de construcțiunĭ pe locurĭ ótărâte de Domnul Ipsilant să fie piețe 931

Anexa No. 175. Relativ la construcțiunĭ de case în paiantă neînvoite de nizam 933

Anexa No. 176. A se obliga tăierea unor tarabĭ și streșine eșite peste raza ulițeĭ «în Pitescĭ» 933

Anexa No. 177. Țĕraniĭ ce aduc cherestele de vênḑare să nu stea la capul poduluĭ Mogoșóeĭ, ci să mérgă la obor 934

Anexa No. 178, 179 și 180. La spătar, să designeze piețe pentru staționarea caselor în lemne, ca să nu âmble pe strade. *Actele relative* . . . . . 934—935

Adaos la anexa 39 (p. 587). Actele relative la înnecul orașuluĭ Roșiĭ de Vede . . . . . 935—938

Anexa la pag. 706 (IX). Manifestul luĭ Alexandru I la pacea dela 1812 938

Indicele general.

F I N E

ERATA

Orĭ câte corecturĭ s'aŭ făcut, la scóterea lor aŭ rĕmas multe, prea multe. Relevăm aci câte-va din cele multe şi rugăm pre lector, să îndrepte însuşĭ cele ce le va maĭ afla însuşĭ. Cu deosebire îl rugăm să ierte neconsequenţele ortografice, căcĭ corectura nu s'a făcut de un singur om, ci de diverşĭ junĭ studenţĭ, carĭ, orĭ câtă bună voinţă aŭ pus, n'aŭ isbutit să se menţină în acelaşĭ sistem de ortografie.

V. A. URECHIA.

Pagina			Cum e imprimat	Cum trebue cetit
35	rîndul	5	din notă	a se adaoga: Cod. I Acad. pag. 201—205
37	»	1	nota	» » » » » » » 198—200
102	»	10	a se încarea	a se înçarca
»	»	23	fieş-sarele	fieş-carele
105	»	2	aŭi ntrat	aŭ intrat
»	»	13	und pod	un pod
106	»	6	orînduesse	orînduesce
135	»	5	ge	de
193	»	13	dajdieĭ	dajdiĭ
257	»	4	divaniĭ	divaniţĭ
267	»	13	vîniḑarea	vînḑarea
347	»	5	lumînăriĭ	lumînările
352	»		Anexe la p. 669 (vol. III)	Anexe la pag. 669 vol. VIII
378	»	20	arstarea	arĕtarea
417	»		la signat. sec. IX—XXI:	secol XIX vol. XI
419	»	7-lea:	săteni oi	sătenĭ ot
»	»	31	aducêndu-ĭ	aducêndu-l
»	»	32	prin polcovnicu	proin polcovnicu
561			acest următor un	acest următor *an*
537			*Enghelgard*	Enghelhard

Pagina		
649	casa nu pla escă	ca să nu plătéscă
678	(la fine) (контривȣзиє)	контривȣциє
682	rîndul 7 aceea	aceĭa
692	în tit!ul anoxeĭ 7: *cere* o moşie	are o moşie
700	rîndul 4-lea *fcâend*	facênd
721	» 16-lea polc. Elinescu.	polc elinesc
738	» 15-lea caraciĭ	cazaciĭ
732	» 9-lea Polcovniceĭ	polcovniciĭ
746	actul de la fine: Adacolescĭ	Adacalesi
728	» » » » *Ditr'acéstă*	Dintr'acesta
759	Anexa 4 *Giurgruven*	Giurgiuvean
767	» No. 22 (IX pag. 377)	pag 577
863	(finea actuluĭ) 1818 April 7	1808 April 7
897	rîndul 11-lea: *de aŭ* rĕspuns	le aŭ rĕspuns
»	» 12-lea şi 13 însçris	în scris
»	» 13-lea embirieghisina	embiriglisim
908	» 6-lea: Anexa No. 192	Anexa No. 129

916 Anexa No. 144 să se citéscă în locul No. 145 care este cu No. 144.

Asemenea erorĭ de numerotare, de ordine cronologică se întâlnesc maĭ multe. Inteligenţa lectoruluĭ le va îndrepta.

922 în titlul I-eĭ anexa: De la sfetnic Executorul Divanuluĭ

se citesce: De la sfetnic Esecutoruluĭ Divan.

BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE